

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Vebar Marton

aostalos

1721-22.

Erzsébetváros

Schuller Zwei

432, 433. l.

JK. 22.

II

554

22. Marco Vecelli után.

Sz. Veneziában 1545-ben. † ugyanott 1611-ben v. 1616-ban.

V. István.

Csaknem térdig van ábrázolva, jobbra fordult, piros függönyű trónuson áll. Jobbkezével brokát-palástjának alját fogja, baljával pedig a magát meghajtó ifjúnak levelet ad át, a ki mögött három alabárdos őr képez csoportot. Hosszú haja, szemöldöke, bajusza és körszakálla szőke. szeme kék. Prémes kucsmáját forgó díszíti tollal, atillájának nagy gombjai ékkövesek és derekát drágakövekkel kirakott öv szorítja. Balról a piros terítővel letakart asztalon keresztes zárt korona és jogar tünik szemünkbe, középütt csatornázott vörösmárvány oszlop köti le figyelmünket, jobbról pedig, a bolthajtásos ajtón keresztül, a szabadba nyerünk kilátást. Felirata fölül jobbra az ajtón: »STEPHANUS V. REX VNG. XXI. THOMASINAE MAVROC: MARITVS«.

Vászon, méretei 135 : 165 cm. — Át. Képt. 291. — Gróf Bánffy Dénesné ajándéka 1860. augusztus 7-én. — A régiségtárból 1884. október 15-én vétetett át (303/88. A. No. 6.).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemzeti Múzeumban. 1868: II. 112. — 1870: V. 62. — 1871: V. 62. — 1873: V. 62.

A Tört. Képcsarnokban. 1884: I. 21. — 1894: I. 3.

A 291.

Vecelli Marco

festo.

JK. 21.

II
554

21. Marco Vecelli után.

Sz. Veneziában 1545-ben. † ugyanott 1611-ben v. 1616-ban.

III. András és Thomasina.

Balról a vörös bársonynyal bélelt és gazdag faragványú trónuson ül Thomasina királynő, ki jobb kezében keresztes zárt koronát és baljában jogart tart. Jobbról pedig III. András, a gyermek-király áll jobbját a trónusra téve és baljával kardjának kosár nélküli markolatát fogva. Mögötte három beszélgető hölgy képez csoportot. A szőke királyné csipkekoronát és kivágott fekete selyemruhát visel. Homlokába gyöngy lóg, nyakéke ékköves és keblén kereszt alakú broche nyugszik. A királynak, ki prémes kalpapot visel és a kinek derekát öv szorítja, haja szőke, szeme kék. Atillája, vállra vetett palástja és nadrágja sárga brokát. Felirata fölül jobbról a bolthajtáson hat sorban: »THOMASINA MAVROCONA VIDVA VNGARIAE REGINA EIVSQVE FILIVS ANDREAS ADHVC REGNO INMATVRVS.

Vászon, méretei 134 : 161 cm. — Át. Képt. 292. — Gróf Bánffy Dénesné ajándéka 1860. augusztus 7-én. — A régiségtárból 1884. október 15-én vétetett át (303/88 A. No. 7.).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

A Nemz. Múzeumban. 1868 : II. 117. — 1870 : V. 71. — 1871 : V. 71. — 1873 : V. 71.

A Tört. Képcsarnokban. 1884 : I. 20. — 1894 : I. 4.

A'. 292.

Vecelli, Marco

festo?

Vecellio, Cesare

Erdélyi fejedelmi öltö-
zet 1598.
a többször idézett
munkából

Repr.-
Magyar Művelödéstört.-
III. 4. 369. l.

I. 13

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban vagy Postán *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet köznap	Magyar Nemzet vasárnap	Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Rejtv. Ujság	Sztár			
10	10	10	—	—	—	—			

Kelt Zenta 1942 III/11

Özv Politzer Lenke
aláírás.

Kérem részemre megin-
dítani 10 drb. Film Szinházi Irodalmat is

nen sind. Sie haben sich vielmehr zu plastischen Kernmassen letzter Verdichtung und Vereinfachung zusammengeschlossen. Sie haben sich gleichsam in biologischen Urformen verpuppt. Doch gerade in dieser Konzentration ist die geheimnisvolle geistige Spannung aller Lebenskeime der Natur eingefangen.

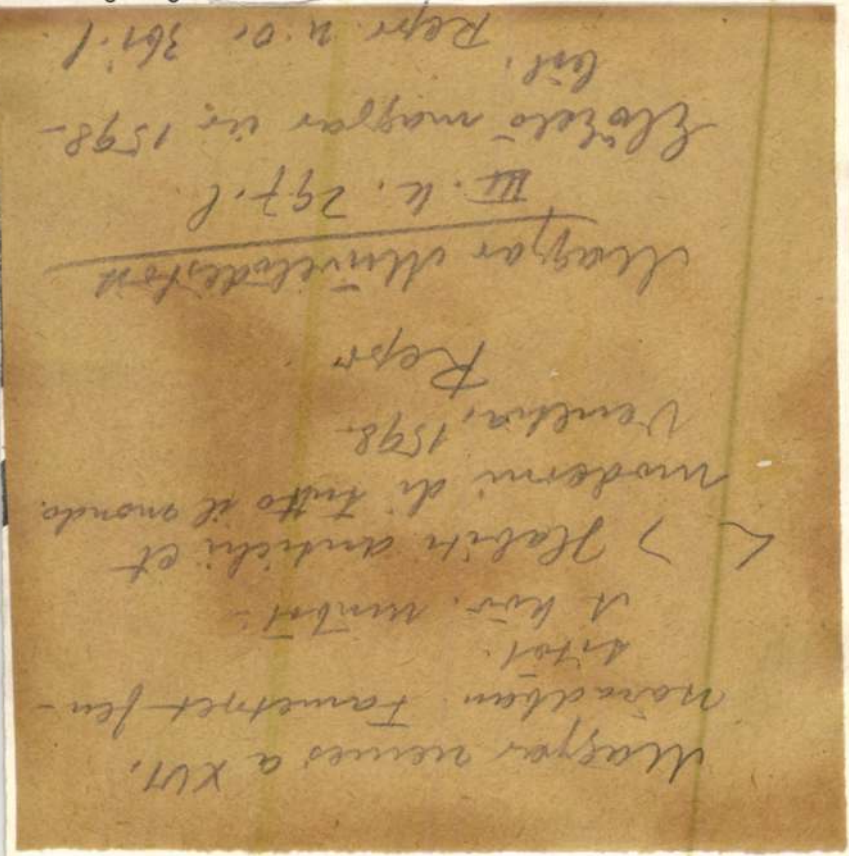

Mensch, ein Dämonium des Hungers und des Geschlechts befremdlich, abschreckend und eben dashalb von abgründiger Anziehungskraft auf die wahren Triebfedern unseres Wesens: so ist die Natur, so erscheint sie in den figuralen Visionen von Lipschitz und dem Engländer Henry Moore. Eine Umarmung wird zum Geflecht von Schlingarmen, zur plastischen Initiale der Verschmelzung im Geschlecht, zum Urzeichen der Begattung. Monströse Wucherungen des Volumens wachsen zu einem Werkzeug brutalster Lebensgier zusammen. Hieronymus Bosch und der Höllen-Breugel bleiben arme Waisenkinder gemessen an dieser Phantasie, die uns das Teuflische in der Natur so überzeugend zum Bewußtsein bringt, weil sie ihm keine Hörner, Pferdefüße und Schwänze anzuhängen braucht, um es auszuweisen.

Aber die Natur ist nicht nur ein Höllensumpf, in dem Lebendiges von Lebendigem verschlungen wird. Es liegt in ihr zugleich der tiefste Frieden verborgen, den menschliche Unrast sich als Zuflucht ersehnen kann. Die Plastiken von Mataré sind Zeichen solcher Sehnsucht. Seine Tiergestalten sind in den weichen Rundungen des Volumens wie im harmonischen Gleichlauf sanfter Triebe versunken. Sie verweilen in sich gekehrt, in einem Lebensraum völliger Abgeschiedenheit, dem unbewußten Naturgeschehen hörig, dem zeitlosen Schicksal hingegeben, das sie als Ewigkeitsmale zu verkörpern haben. „Das Ich der Adler" und „Vogelwesen", zwei Arbeiten des Hamburger Bildhauers Haizmann, sind von ähnlich zarter und tiefer Einfühlung in das Leben, das im ersten Dämmerzustand der Form einbeschossen liegt: dicht an jenen Quellen der Natur, wo Diesseits und Jenseits, Leib und Seele spannungslos ineinanderfließen.

Das Bildwerk „Vogelwesen" von Haizmann gehört zu jener vielumstrittenen Art der modernen Kunst, die mit einem fatalen Notbehelf der Sprache „abstrakt" genannt wird, ob-

Vecellio, Cesare

viselet könyvéből* magyar vonatkozású metszetek közölve az alábbi műben

Magyarország szőt

III. R. 634. l.

* címe:
Habiti antichi et moderni di tutto il mondo. Venetia 1598.

1414. TALPAS POHÁR, köszörült üveg,

Oldalán beköszörülve virágfüzér és két angyal
ögü keretbe foglalt jelenet. Cseh, XIX. sz. e. —
ng eingeschnittenes Medaillon, mit Scene, durch

leveles ezüst diszitéssel. Cseh, 1835 k. — Glas
er. Böhmisch, um 1835.

kúpos kelyhén beköszörülve galamboktól vont
II. sz. v. — Pokal, am Kelch Triumphwagen
II. Jh.

edővel. Bécs, 1736. — Krug, rotes Hyalithglas,

szörült váza. Magyar, 1820 k. — Zwei Wasser-

. 124 darabból. Cseh, XIX. sz. — Glasservice,
s 124 Stück. Böhmisch, XIX. Jh.

is-sárga szinezéssel, oldalán ovális mèdaillonban
nőalak. Cseh, XIX. sz. — Gedeckelter Pokal,
n. Böhmisch, XIX. Jh.

Večeří

épitém

vrod

Forum (Pozsony)

1931. 20. I. 21. I.

(Kepekkel)

Interieurök.!

karral.

ozással.

444. KÉT LÁBZSÁMOLY, aranyoz

445. SZALONASZTAL, aranyozott

446. KIS SZALONASZTAL, aranyo

447. KÉT ZSÁMOLYSZÉK, farago
stilus.

448. EGY LÁBZSÁMOLY, aranyoz

449. HÁROMRÉSZES ELLENZŐ,
brokát lappal és lakkfestésü je

450. KÉPÁLLVÁNY, zöld plüssel

451. HÁROMRÉSZES ELLENZŐ,

452. SZALONASZTALKA, faragott

453. SZALONASZTAL, mahagonifa

454. KÉT LÁBZSÁMOLY, faragott

455. KÉT ASZTAL, KÉT KAROS
asztalon majolika lap. XIX—X

teremben, mely telve volt az udvaronczok diszes seregével, *Bonaparte* be sem várta, míg eléje járul, hozzá közeledett s e szavakkal szólította meg: Ismerem Francziaországba jövetele okát. Kívánom, hogy azonnal kezdjék meg a tanácskozásokat, öt napi időt engedek s tudtára adom, hogy ha öt nap alatt a tárgyalások be nem fejeztetnek, vissza kell térnie Rómába, mert ez esetben tudom már, mit kell tennem.»

Consalvi bibornok nem is tanusított túlságos merev magatartást. Sok pontban engedett, de a mi a vallásgyakorlatnak állami hatóság általi szabályozását illette, e részben határozottan megmaradt tiltakozása mellett. Végre is a konzulnak kelle fontos módosítványokat engednie. De mikor aláírásra került a dolog s a bibornok e czélból fölkereste a diplomácziai tárgyalások folytatásával megbizott Bonaparte Józsefet Bernier abbé kiséretében, a pápai követ alig fogta kezébe a tollat, alig vetett egy pillantást az egyezmény szövegére, észrevette hogy annak ép az általa módosítni kivánt pontjai változatlanul vannak fentartva, s egyéb változtatások és pótlások hozzáadva. *Bonaparte József* csodálkozást szinlelt; *Bernier* zavartan szólt: «Az első konzul igy akarta; véleménye szerint, az embernek mindig joga van változtatni valamin, mig alá nincsen írva. Különben a szövegezés neki nem tetszik, s ohajtja a czikkelyeknek ily értelemben leendő változtatását.»

Viharos jelenetekre került a sor a konzul és Consalvi bibornok közt. Az előbbinek szándéka volt még az nap ünnepélyes lakomát rendezni a konkordátum megkötésének ünneplésére. Most minden abban maradt, mert a bibornok nem engedett; rendithetlen elhatározással jelentette ki ezt a Tuileriákban is. *Bonaparte* széttépte a konkordátumot s haragtól remegő hangon szólt: «Jól van. Nincs szükségem Rómára! Ha VIII. Henrik angol király megváltoztathatta országa vallását, én is megtehetem azt. Elmehet! Ez a legjobb, a mit tehet. Szakítani akart .... legyen hát. Mikor utazik el?» — «Ebéd után, tábornok úr», felelt nyugodtan a bibornok.

De azért még sem utazott el. A tárgyalások fonalát újra felvették, s végtére is Bonapartenak kellett engedni, habár bizonyosan csak oly czélzattal tette, hogy a legelső alkalommal visszavonja engedményeit. De a mit engedett, az elég volt, hogy a bibornok lelkiismeretét megnyugtassa. A pápa helybenhagyása nem soká késett, előbb azonban kinevezték az új püspököket. Itt is sok huzavona támadt, de végre 1802 ápr. 18-án, húsvét napján, a konkordátumot kihirdethették Páris utczáin. Tizenegy óra tájban roppant néptömeg töltötte be a Notre-Dame székesegyház minden zeg-zugát, hogy lássa a pápa küldöttjét és Bonapartét, az első konzult, diadala sugarainál, s a katholikus vallás pompázó szertartásait. A Te Deum elhangzott, az új püspökök felavatása végbement, s mindenik sietett elfoglalni helyét egyházmegyéjében.

Mindazáltal a belső sikerek csak részben kárpótolhatták a külügyi helyzetben fenyegető válságot. E válság most Anglia részéről nyert kiváló jelentőséget. *I. Pál* czár halála szétrobbantotta

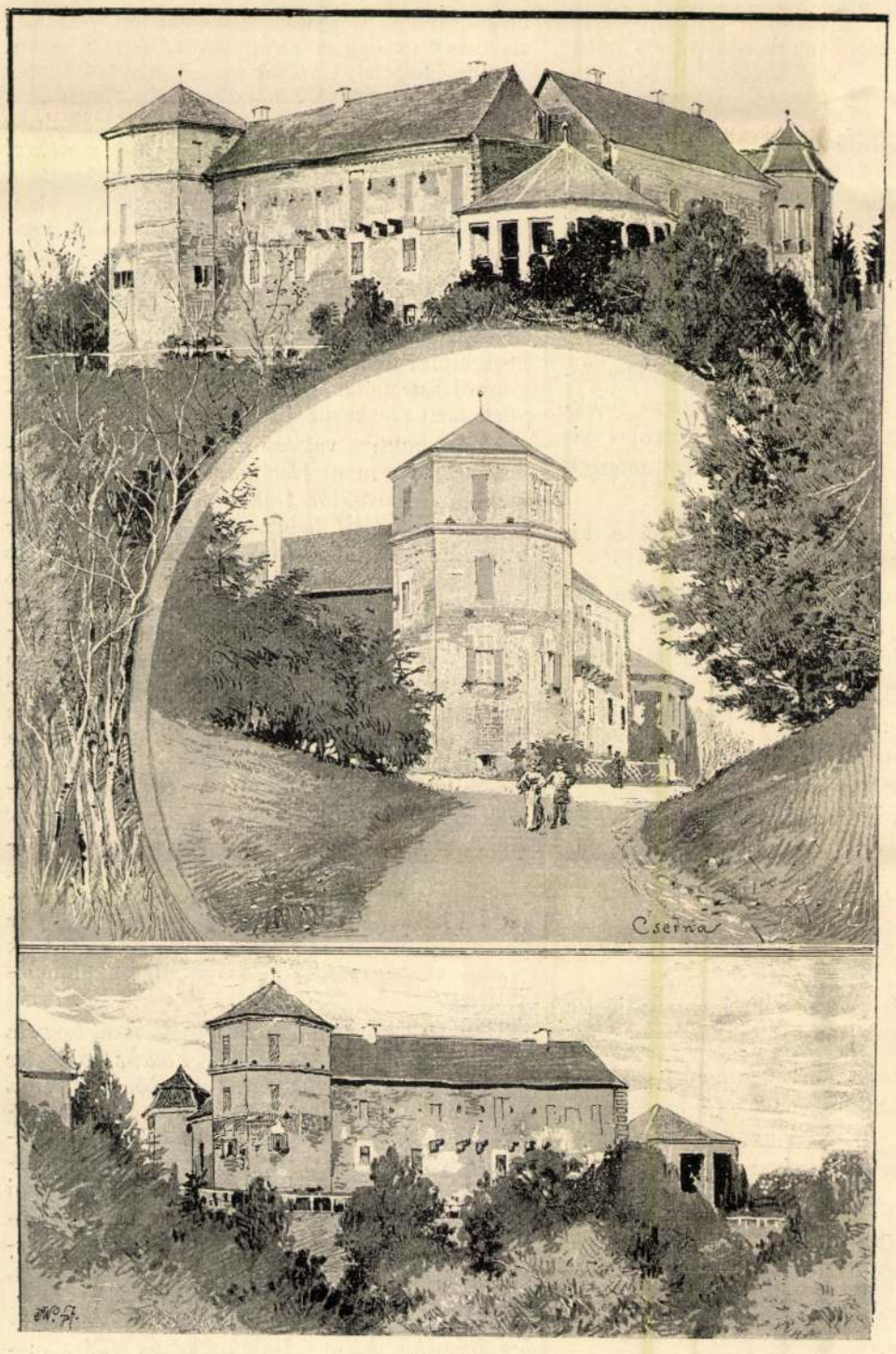

Vécs vára és déli donjonja. Cserna Károly rajza.

II. Rákóczy György.

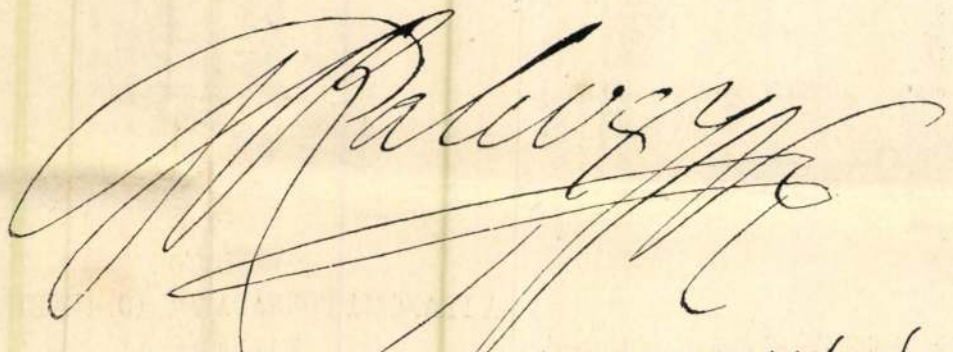

Rákóczy utolsó hadiparancsának aláírása.

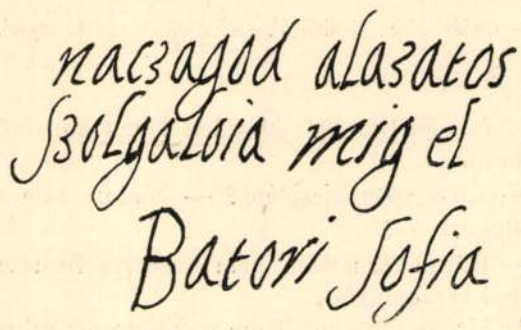

Báthory Zsófia, II. Rákóczy György neje aláírása.

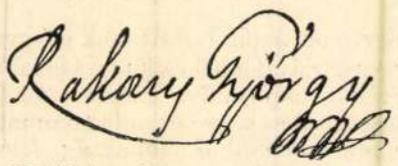

II. Rákóczy György ifjukori aláírása.

II. RÁKÓCZY GYÖRGY ÉLETRAJZÁHOZ

Az árvaház apró szentei vannak odakünn. Minden karácsonyestén ajándékot szoktam közöttük kiosztani. Ma is feljöttek. Kinézek magam: miért sír valamelyik.

A királyné kiment az előterembe, hol szokás szerint fel volt állítva a pompás karácsonyfa az árvagyermekek számára.

Egy kis pisze apróság ott bömbölt a karácsonyfa mellett, a két öklével törülve a könyező szemeit.

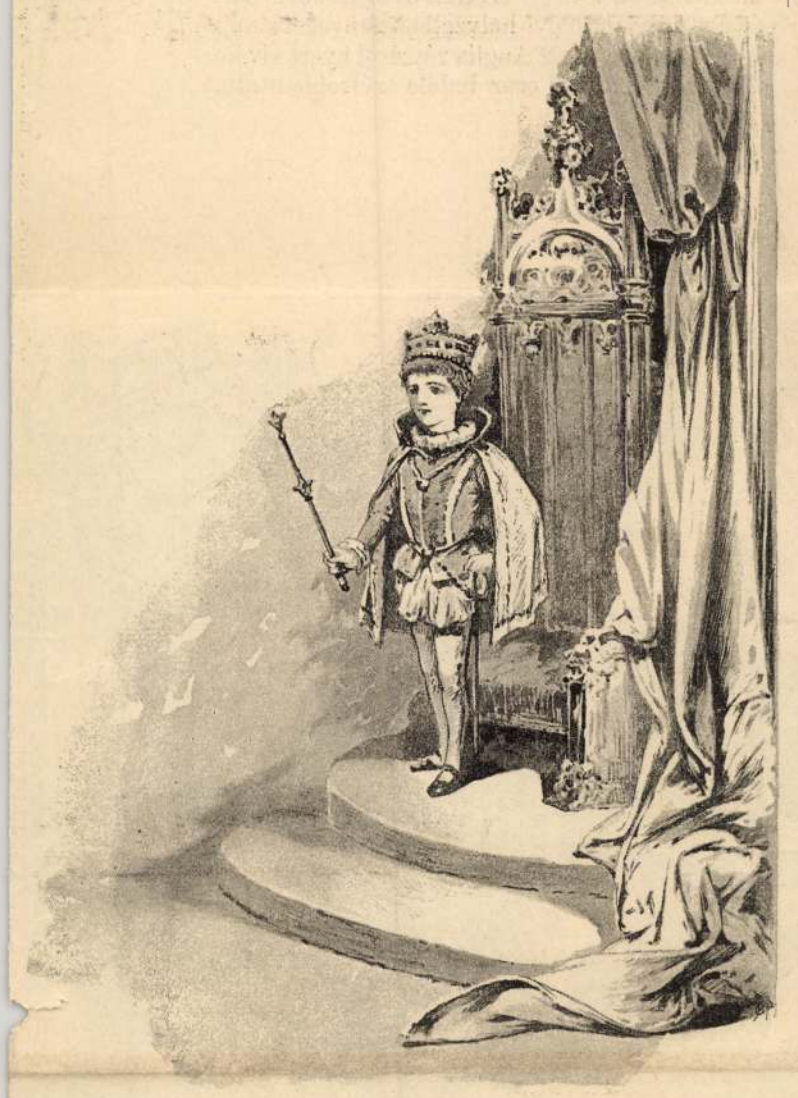

Mikor a trónusba ültették, alig látszott ki a feje a biborpalástból, hanem azért fel tudta emelni a kormánypálczát.

— Miért sírsz, kicsikém? — kérdezé tőle a királyné.

— Hát mikor nekem nem hozott a Jézuska semmi karácsonyfát.

Az bizony megesett. Több volt a gyerek, mint a nekik szánt ajándék: a legkisebbnek nem maradt semmi.

— «Miért sírsz kicsikém?» kérdezé tőle a királyné.

— No, ne sírj! Majd neked is hoz a Jézuska valamit.

Azzal visszament a kis király szobájába a királyné, s a beszélő babát, a mit a beteg kiejtett a kezéből, felvette és kivitte a hoppon maradt árvácska számára.

És aztán elnézte, hogy ugrál, tánczol, kaczag és kiabál a boldoggá tett kicsike örömében, mikor pedig egyszer a csodababa megszólal és elkezdi:

— Miatyánk, ki vagy a mennyekben! akkor egyszerre térdre esik a kis fiu, s a többi árva gyerek is mind letérdepel, s kezeiket összetéve, halkan mormogják utána az imádságot.

Odakünn a palota kápolnatornyában megszólalt a lélekharang: a haldokló kis király lelkiüdvéért.

A királyné visszatért a kis király szobájába. Már akkor nem volt ott senki más, csak egy imádkozó apácza. Az orvosok lemondtak a betegről s elosontak a hátulsó ajtón.

A kis király ott feküdt, behunyt szemekkel az ágyán, alig pihegett már. Az anyja a nevét susogta: azt sem hallotta már többé.

S a mint a legelső hajnalsugár, mint egy fényes aranypászma beszürődött a szines ablaküveg karimáján keresztül, odavilágítva a kis király arczára: a királynénak úgy tetszett, mintha ez arcz egyszerre kipirulna.

— Gyermekem! Fiacskám! suttogá a királyné.

S erre a hangra egyszerre felnyitotta a szemeit a kis király. Nem halál volt az, hanem álom, életadó édes álom, a mi őt elringatta. Felugrott magától fektéből s azt kérdé nagy vidám fenhangon:

— Hát, hol van az a beszélő baba, a mit a Jézuska hozott? Hadd játszam vele!

— Itt van, itt van! Te magad vagy az! kiáltá zokogó örömmel a királyné, csókjaival árasztva el a halálból visszatért gyermekét, szeme világát.

A fekete asszony eltávozott: a kis király meggyógyult.

És az egész nép azt beszéli, hogy a miért a királyné odaajándékozta az árvagyereknek a kis király beszélő babáját, cserében a Jézuska viszszaajándékozta a királynénak az ő beszélő babáját.

S a mit a nép mond: az igaz.

VÁZLATOK
A FRANCZIA FORRADALOM TORTÉNETÉBŐL.

Második sorozat.

Egykorú és a legújabb források után.

XIII.

I. Pál czár halála.

Negyvenöt napig tartott csak a fegyverszünet, mely Ausztriával a békealkudozásokat bevezette. Negyvenöt nap mulva megint felújultak az ellenségeskedések, s ez alkalommal minden szem önkéntelenül Németország felé fordult; itt várták ösztönszerűleg a jövendő nagy katonai eseményeknek kifejlődését.

A fővezényletet osztrák részen *Károly* főherczeg helyett *János* főherczeg vette most át, s az Isar felé nyomult. De a hohenlindeni erdőségben *Moreau* dandárai meglepték s bekerítették. Nyolcz ezer embert vesztett az osztrák sereg, 12 ezer ember és 87 ágyú esett a francziák hatalmába. A nagy vereség csapása, a harcz veszélye újra kiszólította *Károly* főherczeget a kegyvesztettség homályából, hová udvari fondorlatok taszították, s a mellőzött hős megint személyesen vette át a fővezényletet. De már késő volt. *Moreau* majdnem Bécs alatt állott, s az 1800 decz. 25-én megkötött fegyvernyugvás az egész Duna völgyét, Tirollal s számos erődöl együtt a francziák kezére játszotta.

Mig ezek történtek. *Kobentzl* és *Bonaparte József* Lunevilleben alkudoztak a béke végleges megkötéséről, melynek föltételeit minden huszonnégy órában módosította az ágyúk szava. Kemény föltételek voltak azok, melyeket Bonaparte szabott a császárnak, de el kellett fogadni, s a lunevillei békekötés 1801 febr. 9-én aláiratott. Egyetlen engedmény volt az, a mit *Kobentzl* kinyerhetett: Francziaország beleegyezett a jobbparti erődök visszabocsátásába. Egyebekben a lunevillei békekötés alapja ugyanaz volt, a mi a campo-formiói szerződésé. Ausztria elvesztette Németországban a salzburgi érsekséget, mely kárpótlás gyanánt a toskanai nagyherczegre szállt, s olaszországi területeit, melyek a pármai herczeg birtokába jutottak. Anglia elszigetelve maradt Európában; a párharcz *Pitt* és *Bonaparte* közt megkezdődött.

Még a politika változó izgalmai közt sem maradt azonban ment *Bonaparte* személye közvetlenebb veszélyektől. 1800 októberében egy összeesküvés szálait fedezte fel a rendőrség, s egy Chevalier nevű gépésznél robbanó gépet foglalt le, a nélkül azonban, hogy a merénylet czélba vételére kellő bizonyitékok lettek volna találhatók. Komolyabb veszély fenyegette az első konzult 1800 decz. 24-én, Francziaországba való visszatérése alkalmával, a mikor a Saint-Nicaise utczába berobogó fogatát az utat elzáró kis taliga tartóztatta fel. A kocsi elhaladt, de ugyanazon pillanatban rettentő dördülés rázta meg a levegőt, mely darabokra törte a kirakatok üvegeit s több járókelőt sujtott halálra. *Bonaparte* rögtön felfogta a veszélyt, s kocsisának megparancsolta, hogy az operába hajtson. Neje ott várta s miután jelenlétével megnyugtatta a közönséget, hazatért a Tuileriákba. Egy pokolgép volt elhelyezve az úton; az áldozatok száma sokra ment, de a merénylők elmenekültek.

Hanem az eset alkalmat adott arra, hogy a kamrában is szóba kerüljön s *Fouché* miniszter hosszú számüzetési listával állt elő, melyben a vélt vagy valódi összeesküvők ellen a legerélyesebb rendszabályokat kérte. «Nem törrel kezökben lettek letartóztatva,—igy vezette be jelentését,— de azért mindannyian képesek tört élesitni és ragadni.» Az indítvány az első konzul aláirásával volt megerősítve s ez elég volt, hogy a harmadnap 33 jakobinus vegye útját Guyanna felé, nagyobb részök bizonyosan ártatlanul.

Mindez azonban nem gátolta, hogy Francziaország mindinkább a kibontakozás útjára jusson. A pénzügyek állapota lassan, de tartósan javult; az eladott államjavak egy része a közoktatás és a rokkantak fölsegélyezésére lőn fordítva, s az állami igazgatás minden ágában pezsgő élet virágzott fel. Utak és csatornák épültek nagy áldozattal, s a jogélet biztonságát a magánjog kodifikációjának nevezetes műve, a *Code Napoleon* segitette elő.

Bonaparte érezte azt is, hogy alkotásainál egy van, a mi különösen alkalmas maradandóságot biztositani; a vallás összhangzatba hozása a dolgok új rendjével oly követelmény, mely elől nem térhet ki a lényegesen katholikus Francziaországban. Ez volt az ok, a miért tárgyalásokba bocsátkozott a római kuriával, melyek végre a konkordátum megkötésére vezettek. A szentszéknél levő követe kinyerte, hogy a pápa *Consalvi* bibornokot személyesen küldje Párisba azon kérdések tisztázására, melyek az állam és egyház közjogi viszonyával voltak kapcsolatosak.

A *Bonaparte* által czélbavett egyházi reform egyszerű volt: az állam által kinevezendő s a pápától megerősített hatvan püspök, a papság állami javadalmazása, az egyházi biráskodás eltörlése. Annyira el volt határozva e programmot keresztül vinni, hogy mikor *Consalvi* bibornok első kihallgatáson jelentkezett a fényes

ZET

őlánc

tam. – A mérőláncot húzza.

Így csöppentem bele gyerekfejjel a nagy történelmi eseménybe, a földosztásba.

✱

Hetekig eltartott a nagy munka. Még harmatos volt a fű, amikor elindultunk, s csak sötétedéskor vetődtünk haza. Jani bácsi akkor már egy pesti munkással leltározta a sertéseket az urasági majorban, így újra a „földmérnök", Józsi bácsi keze alá dolgoztam.

Hosszan, kígyózva úszott a mérőlánc, amint a hatalmas urasági földeket lábaltam. Amikor az öreg kiáltott, földbe szúrtam a vastüskét. Idekerült a mesgyejelző karó. Csattogtak a kisfejszék és a fokosok, amint az új föld gazdája lehasított egy darabot a jussból. Ha csak egy hant, vagy kő került is a régi mérőeszköz alá, azonnal eltávolítottuk. A sima földet jobban megfeküdte a lánc: a centik is számítottak.

– Fáradt vagy-e gyerek? – – kérdezte tőlem időnként Józsi bácsi.

– Bírom erővel – hoskodtem... Pedig délutánonként már húztam a lábam az izomláztól. Éles rögök bökték mezítelen talpamat, tüskék szúrtak, csalánok csípdestek. A dimbes-dombos terepen való egész napos gyaloglás erősen kifárasztott. De még így, fáradtan is figyelni tudtam a zsongó természetre. A vidék legszebb tájain barangoltunk.

Sok gabonatáblát is felmértünk. Apám három hold bevetett földet, egy kisholdnyi berki rétet és 780 négyszögöl szőlőt kapott. A bevetett földek egyikében búza, a másikban rozs, a harmadikban bükköny termett. Az utolsó háborús őszön a búzát és a rozsot még az uraság béresei vetették el, de 1945 nyarán már mi arattuk le.

Egy-egy hold földhöz néhány gyümölcsfa is tartozott. Többnyire diót és almát termettek. E fák alatt heverésztünk később, amikor a nehéz munka közben ebédszünetet tartottunk.

✱

Azóta évek, évtizedek teltek el. A földek kivetették a karókat és óriástáblák alakultak ki. Rozsda martaléka lett a mérőlánc is. Csak emlékeimben fényes ma is.

Nemesbüki András

Szokoly Tamás:

A csönd után

s akkor már
a kívánság és csönd után

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743/ 340-720

Véber Zoltán

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1981 MÁJ 16

1021

Véber Zoltán: Télutó a Bakonyban című festménye

Hobby-kiállítás Pápán

Hobby címmel a szabad idő kulturált felhasználását tükröző kiállítás nyílt Pápán, a Közép-dunántúli Téglaipari Vállalat Központjában. A Fő téri irodaházban harminc dolgozó legszebb alkotását, fafaragásokat, hímzéseket, festményeket, bútorokat állítottak ki. A kiállítás anyagát bemutatják majd a budapesti iparági kézműipari és népművészeti kiállításon is.

Fischl Vilmos képes tudósítása

SZAKMÁNY
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 340-726
Textil Élet
1983 FEB

Az instruktor tapasztalatai

A fonó dolgozni akar • Több

Ne csak a jóról beszéljünk

Három egymást követő csütörtök délutánját töltötte értekezleten Reismann Tamás mérnök, a Magyar Pamutipar műszaki osztályának dolgozója. A fonó II. üzemben az Alkotmány, a Béke és a Szabadság szakmány termelési tanácskozásán vett részt. Nem mint „fonós" szakember hallgatta végig a termelési értekezleteket, hanem mint a szakszervezeti bizottság instruktora. Így több oldalról is megismerkedett ezzel az üzemmel, amely ma lényegében „kritikus" pontja a gyárnak. Tapasztalatait — kérésünkre — az alábbiakban összegezte:

— Nemrég vagyok instruktor, de azelőtt is gyakran elmentem termelési tanácskozásokra — információért. Ebben sem akkor, sem most nem volt hiány. Amit azonban, mint a szakszervezeti bizottság tagja megállapíthatok, egy kicsit egymásra mutogatók ezek az értekezletek.

A szakmányvezető művezetők elmondják, hogy mi a feladat, mit várnak a dolgozóktól, hogy jobb legyen a munka. Aztán jönnek a felszólalások, ahol vagy egyéni sérelmeket, vagy közös bajokat mondanak el, de a lényeg az, hogy ők mit várnak a vezetőségtől. (S bár legtöbb esetben nagyon is jogos elvárásaik vannak a dolgozóknak, hiszen a műszaki-gazdasági vezetés feladata biztosítani a munkásoknak az olyan alapvető feltételeket, mint a jó műszaki állapotú gép stb.) Ördögien visszatérő kör ez, ismétlődő témákkal. Lehet, hogy idealista vagyok, de azt hiszem, előbbre vivő lenne az ilyen tanácskozás, ha arról esne több szó, hogy közösen mit kell végezniük.

1

A mostani tanácskozásokon az elmúlt évről aránylag szűkszavúan szóltak az előadók. Ez érthető is, hiszen novemberben volt az utolsó termelési, ahol a várható teljesítésről beszámoltak már. Amit most ismertettek, az az 1983. évi feladat — napi 7300 kiló fonal gyártása —, s 82. úgy került szóba, hogy milyen hibákat nem szabad elkövetni az idén. Valóban nagyon hasznos, hogy ez a kollektíva elé kerül. Amit azonban hiányoltam, mindenütt a fonodáról, szóltak, a szakmány közvetlen problémáiát, ami sok esetben eltérő az üzemtől, azt a szakmányvezető — művezetők általában kerülték.

Talán nem szabadna mondanom

Miről vall a körtefa?

„Az idő igaz,
és eldönti ami nem az."
(Petőfi)

Ezek a filozófikus gondolatok egy kiszáradt körtefa törzsébe faragott pásztor figurája alatt állnak. Ki hisz az élet üzenetében? A pásztor, az alkotó? A pásztorok bölcsességéről, életismeretéről, igaz mesék szólnak. Az alkotó hitét pedig valóban az élet adta. Formálta, változtatta.

A szívinfarktus kegyetlen dolog. Nem szabad és nem lehet vele játszani. Aki szerencsésen túljutott egy ilyen betegségen és visszalépett a létezőbe, érzékelni tudja az élet olyan szépségét és adományát is, amely mellett csak elrohanunk, sokszor figyelemre sem méltatunk.

Édesapám
(Szénrajz)

A sok ötlettel, jó ízléssel megépített családi ház szobáinak falait képek díszítik. Többségük másolat. Szőnyi, Pál László tájképei, Rembrand és híres társainak fára festett olajportréi. Alkotója 15 évvel ezelőtt még nem sejtette, hogy saját képeivel nézhet szembe nap mint nap. A szívinfarktus után felgyógyulva, de eltiltva a mindennapi aktív munkától — Véber Viktornak valamihez kezdeni kellett. Olyan elfoglaltságra volt szüksége, amely nyugalmat, de biztatást és élményt is ad.

Jól jött az okos tanács: kezdjen rajzolni, festegetni, hiszen annak idején a képzőművészeti középiskolában olyan alapismeretek birtokába jutott, amelyek feleleveníthetők, sőt fejleszthetők.

Felvételét kérte egy képzőművészeti stúdióba. A vizsgafeladat ceruzarajz-portré volt. A sikeres munkát a felvétellel ismerték el, s ezzel elkezdődött számára egy új világ, egy új életmód megteremtése. Mondhatnánk, iskolás lett, festeni tanult. Az olajfestést vállalta. Próbára tette önmaga akaratát, fegyelmét, tudásgyűjtő-képességét. És győzött. Megteremtett maga körül és magának egy olyan világot, amely az élményeket adó — másoknak talán aprónak tűnő — szépségekre épül.

Kisoroszi
(Olajfestmény)

Bizonyos, hogy minden ember másként értékeli azokat a lehetőségeket, amelyeket az élet biztosít számára, illetve tudásával, akaraterejével, rátermettségével elért vagy megteremtett magának. De van-e nagyobb próbatétel, mint az út közepén újrakezdeni az életet, harmóniát teremtve önmagunkban?

Véber Viktor képei láttán ezekre a kérdésekre kaptam választ, amelyeknek igazságát az említett Petőfi-idézet naponta bizonyítja. És ebben hinni: erőt, biztonságot ad.

— m —

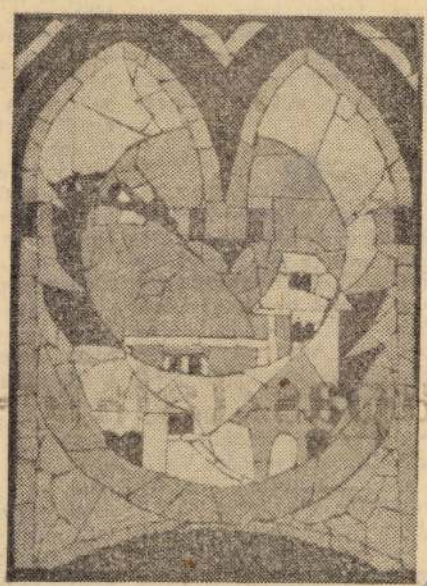

Reneszánsz Visegrád
(mozaik)

STÚDIÓ 60 FKSE

Tímár Árpád
MTA Művészettörténeti Kutatóintézet
Budapest
Úri u. 49.
1014

CAPITALIZATION

VÉCSEI JÚLIA KIÁLLÍTÁSA

MEGNYITÓ: 2005. OKTÓBER 4., 19 ÓRA
MEGNYITJA: **SZENTPÉTERI MÁRTON**

MEGTEKINTHETŐ: 2005. OKTÓBER 28-IG,
VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL 14-18 ÓRÁIG

STÚDIÓ GALÉRIA
1053 BUDAPEST, KÉPÍRÓ U. 6.
TEL.: 411 0235, HTTP://STUDIO.C3.HU

TÁMOGATÓK:
nka Nemzeti Kulturális Alapprogram
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Informatikai és Hírközlési Minisztérium
HUNGART
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

OLK 05.09.27

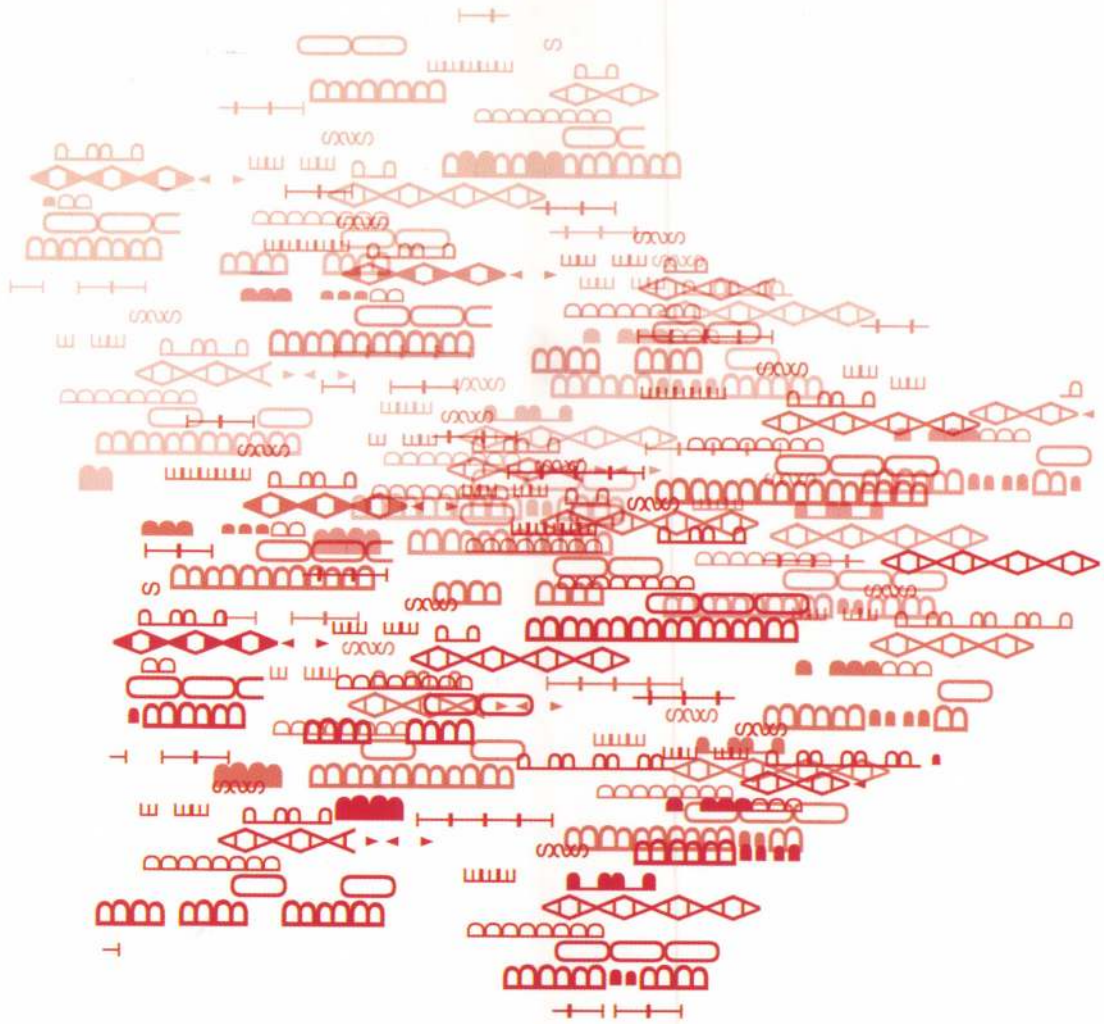

Amikor megszólalt az el

Százhét éves Puskás Tivadar találmánya, a

Puskás Tivadar találmánya, a telefonhírmondó nem tudott igazán átütő nemzetközi sikert aratni, és hosszú távon nem is lehetett versenyképes a gyors műszaki fejlődés diktálta tempóban, ám így is mérföldkő a hazai információtovábbítás történetében, és afféle kuriózuma a magyar művelődéstörténetnek. Első adását épp 107 éve, 1893. február 15-én hallgathatták meg a telefonra tapadó érdeklődők.

Az 1844-ben született Puskás már az 1890-es évek elején nemzetközi szaktekintélynek számított. Édesapja halála után meg kellett szakítania a Műszaki Egyetemen megkezdett tanulmányait. Ekkor nyakába vette Európát, dolgozott Londonban, majd Bécsben, sőt aranyásással is megpróbálkozott Amerikában, ahova újabb londoni, majd brüsszeli kitérő után tért vissza, s ahol megismerkedett Edisonnal. A tehetséges fiatalember rövid időn belül Edison bizalmas munkatársa lett, így Edison teljhatalmú megbízottjaként ő jegyeztette be Londonban

VÉCSEI MÁRTON
NÉPSZABADSÁG

Fotó és film

Két új kiállítás a Francia Intézetben

MUNKATÁRSUNKTÓL

Az arisztokrácia rémálma címmel látható *Vécsei Márton* kiállítása a Francia Intézet aulájában. A mindössze huszonhat éves művész *Mauer Dóránál* tanulta a mesterséget. 1997 óta több egyéni és csoportos kiállításon vett részt.

A Francia Intézetben kiállított képeinek témája az ellentéteken alapszik: az érdes-durvának és a túlfinomítottnak a találkozásain.

A kiállítás két részből áll. Az elsőben clochard-ok fotói láthatók, akik a francia forradalom épületeinek makettjeit tartják kezükben. A kiállítás további részében egy hét jelenetből álló rövidfilmet nézhetnek meg a látogatók. A történet egy arisztokrata lányról szól, aki nem tudott elmenekülni egy épületből, amelyet elfoglalnak a forradalmárok. A gazdag lány végül összeházasodik a clochard-vezérrel. A filmben is az az ellentét foglalkoztatta Vécsei Mártont, hogy miképp létezhet egy clochard a modern társadalomban.

Drégely Imre fotója

Szintén a Francia Intézetben, az emeleti galérián látható *Drégely Imre* fotográfus Imicsek (Images) című tárlata. A művész korábban fotózást és alkalmazott grafikát tanult, később vizuális kommunikációs mesterdiplomát szerzett. Drégely Imre számos önálló és csoportos tárlaton állított ki, itthon és külföldön egyaránt. Az elmúlt években leginkább a polaroid technika foglalkoztatta. A végeredmény olyan, furcsa képek sora, mely azt a benyomást kelti, mintha legbelsőnk reklámfotóit látnánk. „Látja, eltört a stampedli, és tudja, hogy rendel egy másik felest, de azért egyenlőre még azt figyeli, hogyan párolog el a szesz." – olvasható a kiállítás ismertetőjében Antal Istvántól.

Mindkét kiállítás március 4-ig látható a Francia Intézetben (I. kerület, Fő utca 17.)

INSTITUT • FRANÇAIS • BUDAPEST

Robert Lacombe
Directeur adjoint de l'Institut Français

a le plaisir de vous inviter au vernissage de l' exposition de

Márton Vécsei

intitulée

Le cauchemar de l'aristocratie

le vendredi 11 février 2000 à 18 heures à l'Institut Français

Le vernissage sera suivi
de la présentation du film „Le cauchemar de l'aristocratie".

L'exposition est ouverte jusqu'au 4 mars 2000,
du lundi au vendredi de 9h à 21h, le samedi de 9h à 13h.

Institut Français, 1011 Budapest, Fő u. 17.

Robert Lacombe,
a Francia Intézet igazgatóhelyettese

tisztelettel meghívja Önt

Vécsei Márton

Az arisztokrácia rémálma
című kiállítására

amely 2000. február 11-én pénteken 18 órakor nyílik
a Francia Intézetben

A kiállításmegnyitót *Az arisztokrácia rémálma* című film bemutatója kíséri.

A kiállítás megtekinthető 2000 március 4-ig,
hétfőtől péntekig 9–21, valamint szombaton 9–13 óra között,

Francia Intézet, 1011 Budapest, Fő u. 17.

Vecsey Imre

1895/96 – 1899/900

1901/2 II.

Ferképzomfoiskévk

145. l.

NÉPÚJSÁG
MAROSVÁSÁRHELY 93. szept. 16

A fametsző látványteremtése

Marosvásárhelyen van néhány megszállott ex libris készítő. A közönség aránylag keveset tud róluk. Talán azért, mert kiállításon elég ritkán jelentkeznek kis méretű, ám annál munkaigényesebb, tehetség- és türelempróbáló grafikáikkal. Kevés a lehetőség a szélesebb nyilvánosság előtti megmérettetésre. VECSERKA ZSOLT, a műfaj egyik legismertebb vásárhelyi képviselője is csak nagy időközönként tárja könyvjegyeit a nézők elé. Aztán amikor a találkozás létrejön, mindenki sajnálkozik, hogy miért nem láthatja gyakrabban ezeket a mívesen megmunkált, különleges hangulatú fametszeteket.

A ritkább bemutatkozás oka természetesen az is, hogy Vecserka Zsolt a Gy. Szabó Béla-i vonalat és hagyományt követve, a fametszés legtöbb időt és szakértelmet igénybe vevő, jó szemet és biztos kezet megkövetelő irányzatát választotta, amiért csak a látvány kárpótolja. Az viszont hatványozottan. Kis grafikai lapjai feltétlenül örömöt szereznek a szemlélőnek, nem beszélve az ex libris tulajdonosáról, aki a kisgrafika jelképrendszerében önmagára ismer, újabb dimenzióval véli meghódítottnak a könyvek világát. V. Zs. évtizedek óta szabad idejében igyekszik tökélyre vinni fametsző erényeit, tudását, metszetei sokfelé eljutottak a nagyvilágba. Nemzetözi ex libris kiállítások, díjakban megtestesült elismerés övezik pályáját. Művészetének legbiztatóbb fokmérője azonban az itthoni közönség érdeklődése, amely mostani tárlata iránt is igen figyelemre méltó.

TÁRLAT

A tárlat egy új marosvásárhelyi kisgalériában nyílt meg, az Országos Innovációs Központ Zorilor utcai székhelyén, ahol e jelentős tudományos intézmény vezetői nagyon dicséretesen arra is gondoltak, hogy a tudomány hajlékát a művészetek otthonává is tegyék. Az elegáns, szép kiállítóterem, amelyet a Központ munkatársaként Vecserka Zsolt műveivel avattak föl, kamara jellegű, de annál rangosabb kiállítások rendezését teszi lehetővé. Meg is van rá máris a távlati elképzelés.

Az indulás feltétlenül sikeresnek tekinthető. A félszáznyi kisgrafika, az ex libris sorozat, illetve a tájképek, portrék, csendéletek, melyekből egy párat a Református Kollégium öregdiákjai is megcsodálhattak a szeptember eleji találkozóra szervezett kiállításon, szemet gyönyörködtetőn, szellemet szárnyaltatón példázták, milyen szervesen és hatásosan épülhet egybe hagyomány és újdonság, mennyire magától értetődőn teremtődhet meg a látvány és gondolat harmóniája.

(nmk)

Vecserka Zsolt fametszete

Farádi Szabó itt megállt az emlékezésben és a csodálkozásban, mert szerette volna azt is megfogalmazni magában, milyen volt az az Olga, akinek úgy örült a szeme ebben a misztikus pillanatban. De hiába igyekezett (s nem először próbálta már!), képtelen volt az annyi év után még mindig elevenen élő képet akárcsak megközelítőleg is leírni magának. Ott világított az agyában, ott hívta fájdalmasan. (hiszen már csak ott létezett), mégse tudta szavakká változtatni.

Valóban „leírhatatlan" volt.

A kocsi rohant tovább a fák két sora között, s képzelete még egyre csak ott időzött a ferdén nőtt, nagy nyárfa alatt. Hallotta Olgának az esőcsapkodással összemosódó suttogását: „Gyere!" mokban!" — emlékezett boldogan Farádi Szabó. Lehunyt szemei mögött nem látott mást, csak Olga hosszú, asszonyos derekát, vízesöppektől csillogó hasát és a sárga homokon sötétlő rengeteg haját.

Arra riadt föl, hogy Andris hirtelen jobbra rántja a kormányt. A szemét elvakító fényben is látta, hogy az előttük álló teherkocsit kerülve, egy szabályosan közlekedő autót pedig előzve, egyenesen nekik hajt egy kékesszürke kocsi. A fia villámgyorsan döntött: inkább bele az álló, várakozó teherautóba, mintsem hogy összeütközzenek a velük szemtől szembe száguldó személykocsival. Sikerült: a vétkes, könnyelmű jármű éppen csak, de elsuhant mellett. Ilmjelenetben, derékszög alakú nyílást vágott a szélvédő üvegen, s áttörte a jobb sarkát. Andrisnak nem történt semmi baja, szilárdan tartotta a kormányt, s kicsit előrebukott rá, amikor az ütközés megállította őket. A kristályokra hulló anyag sikoltva borította el Farádi Szabó nadrágját, cipőjét. A teherautó végének sarka, mint egy kést tartó ököl csapott rá a nyakára. Úgy vágta le a fejét, ahogy valamikor, a milliószor elregélt ősidőkben a thrák bacchánsnők Orfeuszét. A régi-régi történet egyik változata szerint a halhatatlan isteni énekes feje tovább dalolt: az ő szája is kinyílt, nem vérzett, de néma maradt.

Erőss Attila

Szonett az őszhöz

A kertben lilázik már a szilva,
És aranyos kévéjét ölti a pármen.
Topázzal tűzi tele a szőlő szemében,
S dermed a rózsa lehig kinyílva.

Ó, ősz! Dús kosaratdra várva,
Lassan megettük a kenyerünk javát;
És mást nem tettünk egy életen át,
Most itt látható mind elherdálva.

Zörgő leveleken tapos a lábunk,
Pattogó ágyakat már nem találunk.
Mósoknak őrzi ősz egy új tavasz.

Mustok illata nem deríti kedvünk,
Reményeinket rendre ellemetjük,
S a vicsorgó tél mindent behavaz.

Bernáth Csaba: Gazdára várva

CÍM NÉLKÜL

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

VECSEI LÁSZLÓ

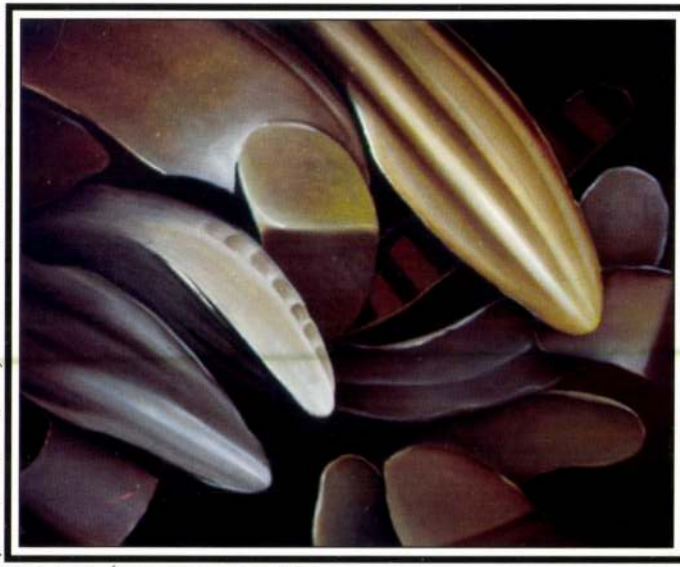

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

CÍM NÉLKÜL

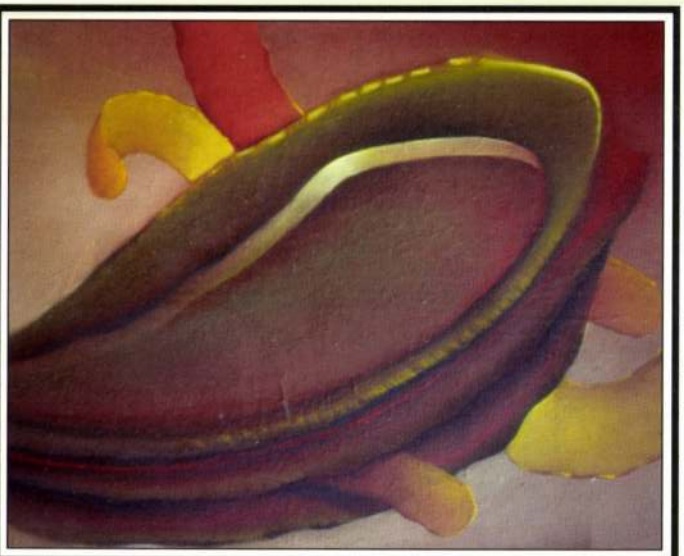

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

VECSEI LÁSZLÓ

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

CÍM NÉLKÜL

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

VECSEI LÁSZLÓ

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

CÍM NÉLKÜL

OLAJ • VÁSZON 35 x 40 CM

VECSEI LÁSZLÓ

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

VECSEI László

C Í M N É L K Ü L

OLAJ • VÁSZON 40 x 50 CM

V E C S E I L Á S Z L Ó

MEGHÍVÓ

A BUDAPEST KONGRESSZUSI KÖZPONT

TISZTELETTEL MEGHÍVJA

ÖNT ÉS CSALÁDJÁT

1997. SZEPTEMBER 26-ÁN

17 ÓRÁRA

VECSEI LÁSZLÓ

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

DR FELEDY BALÁZS

MŰVÉSZETI ÍRÓ

A KIÁLLÍTÁS OKTÓBER 10.-IG LÁTHATÓ

NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

CÍM: BUDAPEST XII. KER. JAGELLÓ U. 1-3.

KÖSZÖNET A TÁMOGATÓKNAK

BUDAPEST KONGRESSZUSI KÖZPONT

TEXT-PRINT NYOMDAIPARI KFT • GYŐR

GENERALI BUDAPEST BIZTOSÍTÓ RT.

HANSÁG MÚZEUM • MOSONMAGYARÓVÁR

VECSERKA ZSOLT könyvjegyeiből (Cikkünket lásd a 625. oldalon)

SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 10
KÖNYVTÁROS
Vecserka Zsolt,
grafikusművész

1021

Ára: 8,– Ft
HU ISSN 0450-7886

Kérdezz — feleljek

V. L. városi-járási könyvtárigazgató, illetve V. F. nagyközségi könyvtárvezető kérdezi a pótszabadságról és a túlmunkáért járó szabad időről:

„1. Évi 24 munkanapnál több rendes szabadság kiadható-e? Ha például egy könyvtári dolgozót a 12 munkanap alapszabadságon felül — 26 évi munkaviszonya alapján — 12 munkanap, munkaköre alapján pedig 9 munkanap pótszabadság illet meg, kiadható-e számára a 12+12+9=33 munkanap szabadság (természetesen úgy, hogy a kéthetenkénti 11 napos munkaidő-beosztásra tekintettel a 33 napba két szabadnapot be kell számítani), vagy pedig pótszabadsága csak 12 munkanap lehet?

2. A könyvtárunkban — más könyvtárakhoz hasonlóan — az volt a gyakorlat, hogy a szükséges és engedélyezett túlmunka ellenértékeként a szakalkalmazottak számára szabad időt adtunk. A felügyeleti szervünk állásfoglalása szerint a könyvtári szakalkalmazottak ügyintézők, ezért részükre — a 14/1967. (XI. 9.) MüM számú rendelet 7. §-ának (3) bekezdésében foglaltak értelmében — a túlmunkáért nem jár ellenérték. Az említett rendelet kimondja azt is, hogy ha az ügyintéző rendszeresen jelentős mértékű túlmunkát végez, részére — a miniszter által meghatározott körben — a költségvetési szerv évi hat munkanapig terjedő szabadidő-átalányt állapíthat meg. Vajon a könyvtári munkakörökre nézve készült-e ilyen jellegű miniszteri meghatározás? Egyáltalán: vonatkozik-e a könyvtárakra az említett rendelkezés?"

Válasz:

1. Az Mt. V. 55. §-ának (1) bekezdése értelmében a pótszabadság csak egyféle címen jár. A fiatalkorúaknak, az egészségre ártalmas munkakörülmények között dolgozóknak, továbbá a föld alatt dolgozó bányászoknak járó pótszabadságot a munkaviszony alapján járó pótszabadsággal együtt évi 12 munkanap mértékéig össze kell számítani. Egyéb esetben a dolgozó, ha egyidejűleg többféle címen illeti meg pótszabadság, a kedvezőbb mértékű pótszabadságra jogosult.

Ebből következik, hogy a levélíró által említett könyvtári dolgozó a 12 munkanap alapszabadságon felül a munkaviszonyban töltött ideje alapján járó 12 munkanap pótszabadságra, összesen tehát 24 munkanap rendes szabadságra jogosult, amelybe két szabadnapot be kell számítani, tehát évenként 22 olyan napon veheti ki a szabadságát, amelyen egyébként dolgoznia kellett volna.

A több gyermekes anyák, a vak dolgozók és az öregségi nyugdíjra jogosultságot szerzett továbbdolgozók pótszabadsága, valamint a jutalomszabadság a dolgozót az egyéb címen járó pótszabadságon felül és az évi 12 munkanapos határon túlmenően is megilleti. A k.-i nagyközségi könyvtár azt kérdezte, hogy az a könyvtári dolgozó, akit a munkaviszonyban töltött ideje alapján öt, a munkaköre alapján három és a gyermekei után két munkanap pótszabadság illet meg, a 12 munkanap alapszabadságon felül összesen hány nap szabadságra jogosult? Az ismertetett rendelkezésekből megállapítható, hogy az említett könyvtári dolgozót megilleti a 12 munkanap alapszabadság, továbbá a munkaviszonyban töltött ideje alapján öt és a gyermekei után két, tehát összesen 19 munkanap rendes szabadság, amelybe egy munkanapot be kell számítani. Tehát a dolgozó 18 olyan napon veheti ki a szabadságát, amelyen egyébként dolgoznia kellett volna.

2. A 14/1967. (XI. 9.) MüM számú rendelet hatálya a költségvetési rendszerben gazdálkodó szervekre, ennek megfelelően a városi-járási könyvtárakra is kiterjed. A rendelet 7. §-ának (3) bekezdésében említett meghatározás nem történt meg, ezért a szóban forgó könyvtár valamennyi szakalkalmazottjára vonatkozik az a rendelkezés, hogy rendszeres és jelentős mértékű túlmunka végzése esetén évi hat munkanapig terjedő szabadidő-átalányt lehet számukra megállapítani.

Kitüntetések

A kulturális miniszter, 75. születésnapja alkalmából, eredményes munkája elismeréséül *dr. Ürögdy Györgynek*, a Budapesti Történeti Múzeum nyugdíjas könyvtárosának; nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréséül *Hont Péternének*, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgató-helyettesének a SZOCIALISTA KULTÚRÁÉRT kitüntetést adományozta.

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Vecserka Zsolt,

KÖNYVTÁROS

Iparművész

1979 10

1021

A KÖNYVTÁROS GALÉRIÁJA

Vecserka Zsolt

Erdély a faszobrászoknak, fafaragóknak, fametszőknek egyaránt megbecsült hazája. Vecserka Zsolt így vall erről: „Itt, ahol erdő, fa névadója szülőföldnek, anyaga hímessé dajkált kenyéradó-kenyérteremtő eszközeinknek, benne van életünkben, az anyával dúdoló, velünk síró bölcsőtől, az otthonra nyíló kaputól a konok dacú fejfákig, itt termékenyült fametszetté a mondanivágyás, a tenniakarás tiszta szándéka." Nem véletlen, hogy a magyarság egyik legnagyobb fametszője, *Gy. Szabó Béla* Erdély fia, s az sem, hogy Vecserka Zsolt Gy. Szabó Béla tanítványa.

1941-ben született a Maros megyei Körtvélyesfáján. Középiskolába Marosvásárhelyen járt, s mivel képzőművészeti iskolára nem sikerült bejutnia, ott végezte el a technikumot is. Nem hivatásos, de hivatott művész. Pedig útja nem volt könnyű, rendszeres művészeti tanulmányok helyett kénytelen volt az autodidakták göröngyös útját választani. Gy. Szabó Béla nemcsak a fametszés tudományába vezette be, hanem mellesleg fával, vésőkkel, papírral és festékkel is ellátta, és mindmáig patrónusa maradt.

Ex libriszszel Vecserka Zsolt alig tíz éve foglalkozik; érdeklődését a kisgrafika felé az ismert kolozsvári könyvtáros és az erdélyi exlibris-gyűjtés szervezője, *Gábor Dénes* terelte. Ex libriseinek száma ma már meghaladja a százat, ami ugyan még nem mondható soknak, minőségét tekintve azonban már beletartozik a huszadik század exlibris-művészetébe. Vecserka nem termékeny művész, viszont nincs is összecsapott, kiérleletlen, pongyolán fogalmazott lapja. Mások példáján tanulta meg, hogy a „sok beszédnek sok az alja" igazsága a grafikára is érvényes. Gy. Szabó Bélától elsősorban technikát — és ami legalább olyan fontos: humánumot tanult. Ma is közel állnak egymáshoz: ám a művészi formanyelv, grafikai megfogalmazás, kompozíciós követelmények és esztétikai hitvallás szempontjából Vecserka önállósult, sajátos, külön világot teremtett magának. Valóságelvű művész, akinek realizmusát absztraháló hajlama és itt-ott jelentkező geometrizáló kedve csak érdekesebbé teszi; olyan intellektuális élményt kínál, amelyhez nem kell magyarázat, hiszen önmagáért beszél. Alakjait néhol jellé egyszerűsíti (ex libris Barabás Pany Éva), másutt pedig csaknem körvonalakká redukálja (iz knig G. Polkovszkogo); ott azonban, ahol történelmi személyiséget örökít meg, legyen az Bolyai Farkas vagy Albert Schweitzer, valósághű portrét ad; nemcsak ábrázol, de jellemez is. Nincsenek nagy, ünnepi témái, nem szereti a retorikát, a kis dolgokat is művészetté tudja átlényegíteni, s a munkás hétköznapok egyszerűségében is meglátja a nagyszerű, teremtő vonásokat. A népművészetből átvett díszítő elemei ízes képi jelzőként hatnak; a kerámiák, szőttesek, kopjafák felhasznált forma- és motívumkincse nemcsak a közös művészi anyanyelv ősi rétegeiről vall, hanem a néppel közös sorsvállalásról is. A hazai táj hol derűs, hol komor szépsége közvetlen témaként vagy háttérmegoldásként gyakran jelenik meg ex librisein. Néha két színt is használ, a legtöbbször fekete-pirosat, így igyekszik külön hangsúlyt is adni annak, amit fontosnak tekint. Formajátékai sem öncélúak: valószínű, hogy egy újszerű szimbólumrendszer megteremtésére irányuló szándék hívta életre őket.

Vecserka Zsolt síkban és vonalakban gondolkodik, mint minden vérbeli grafikus; a tárgyak térbe állítását is legtöbbször frontálisan oldja meg. Aki enyire grafikus-alkat, annál érthető, hogy nemegyszer sommázás által igyekszik a bonyolultabb térproblémák elől kitérni; nem azért, mintha nem tudná megoldani őket, hanem, mert ez grafikai ars poeticája. Ha a téma megköveteli, tud aprólékos is lenni, erős érzéke van a részletfinomságok iránt, olyannyira, hogy a részleteket nem is rendeli alá mindig az egésznek, mert hangsúlyos szerepük nélkül szegényebb lenne a művészi összhatás. Arány- és mértéktartás, kiegyensúlyozott érzelmi és korszerű gondolati világ, valamint hűvös, de nem közömbös tárgyilagosság jellemzi művészetét.

A marosvásárhelyi Apollo Galéria ez év februárjában egyéni kiállításon mutatta be Vecserka Zsolt fametszeteit, főként könyvjegyeit. A megérdemelt siker, amelyről az erdélyi sajtó is beszámolt, nem lepett meg senkit.

Galambos Ferenc

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 10

KÖNYVTÁROS

Vecsetka Zsolt
grafikusművész

1021

Az új épületben töltött 3 hónapos mű
án az olvasók száma 654-gyel haladta me
sőt 173-mal meghaladja az elmúlt év vég
mennyi korcsoportban és foglalkozási ágba
346-tal, a 15—24 éves korúaké 151 fővel, a
a 60 évesek és az idősebbek körében 11 fő

Az olvasótáborban a munkások száma
kedett. Örvendetes, hogy az általános iskol
lítésre méltó, hogy a szakmunkástanulók s

A könyvtár forgalmi adatai szintén
június 30-ig 2672 fővel többen látogatták
nos időszakában. (Ebben az adatban nem
nagy száma.)

A kölcsönzött kötetek száma 5481-gy
va. A forgalom-növekedést úgy értük el,
lett egyéb propagandát nem alkalmaztunk
tájékoztatók sem készültek el, de a könyv
élénk forgalom és érdeklődés maga is rend
tárosgárda magatartására, tevékenységére.

F
a Dombóvári Városi Mű

MAHIR SAJTOFIGYELO
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979
KÖNYVTÁROS
Vecserka Zsolt, grafikusművész

anyagi és erkölcsi megbecsülését?

1021

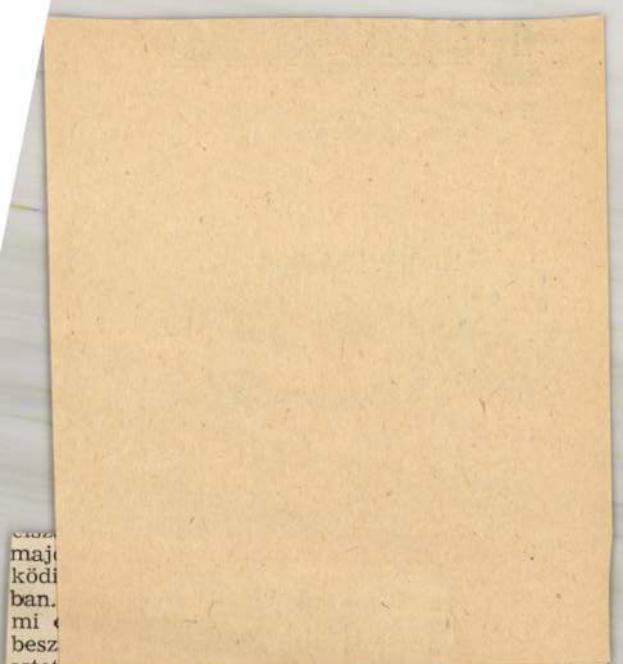

maj
ködi
ban.
mi
besz
estet [illegible] — velünk párhuzamosan. A Budapesten élő makói művészek léptek föl ekkor. A könyvtárban rendeztük meg azt a találkozót is, amelyre a makói baráti kör tagjai hazajöttek — egész autóbusszal. Erről később félórás televíziós műsort is láthattunk. Elhatároztuk, hogy irodalmi házat hozunk létre, s ez ma már működik. Öt hónap alatt több mint 5000 látogatója volt az *Espersit*-háznak. Szeretnénk fordítói konferenciákat is meghonosítani Makón... A költészet napja alkalmából is hívjuk haza a makóiakat. Jövőre pedig az Országos József Attila-ünnepségek alkalmából Csongrád megyében a szegedi József Attila Tudományegyetemmel közösen rendezzük meg az emlékünnepet.

Dr. Hajdú Géza

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 10

KÖNYVTÁROS
Vecsetka Zsolt,
grafikusművész

1021

mát
kész
dig
egy
téma feldolgozása
intézet dolgozói által 1979-ben folytatott kutatások jegyzékét, amelynek átnézése más könyvtárak munkatársai számára is hasznos lehet. — A folyóirat beszámolói és interjúi közül a Keresztury-jutalom két nyertesével és a könyvtár ugyancsak két, frissen doktorált munkatársával folytatott beszélgetéseket említhetjük, továbbá a zeneműtár Liszt-kéziratait — a három legfrissebb szerzeményt is — bemutató írást. Érdekes és módszertanilag is tanulságos az a „nyomozás", amely a kézirattárban folyik arról, hogy egy, a

KÖNYVTÁRI KALAUZOK kiadásával is felkészültek a Magyar Könyvtárosok Egyesületének idei vándorgyűlése alkalmából Veszprémbe látogatók fogadására a házigazda könyvtárak: A *Vegyipari Egyetem Központi Könyvtára* saját sokszorosítású, a veszprémi vár látképét és az egyetem épületét ábrázoló borítóba helyezett, szabadlapos betétekben külön-külön ismerteti főbb szolgáltatásait (folyóiratok, reprográfia; számítógépes kémiai szakirodalomfigyelő szolgálat; könyvtárközi kölcsönzés; a veszprémi fordító iroda; audio-vizuális technika); az *Eötvös Károly Megyei Könyvtár* pedig két füzetet is kiadott — mindkettőt nyomtatásban, színes borítókkal, illetve ábrákkal. Az egyik kalauz a könyvtár általános, átfogó megismertetését szolgálja, valamint a használati tudnivalókat közli, a másik csak a zeneműtárat mutatja be.

FŐVÁROSI ISKOLAI KÖNYVTÁRAK címmel segédkönyvet adott ki könyvtáros tanárok részére a Fővárosi Pedagógiai Intézet. Ez az 1500 példányban sokszorosított munka negyedik kötete a „Fővárosi iskolai könyvtárak" nevű sorozatnak, szerzői Ballér Endréné, Győri Gáspár és Mészöly Magda. A segédkönyvben nemcsak a szokásos könyvtártani ismeretek találhatók meg, hanem külön fejezeteket kaptak azok a tudnivalók, amelyek a könyv- és könyvtárhasználat tanítására, a könyvtár tanórán kívüli feladataira, a tanulók önművelésére vonatkoznak, illetve a különféle iskolatípusok könyvtárainak sajátosságait tárgyalják. A munka megírásának idején készültek az új tantervek is, ezekből a szerzők a kötet befejezéséig megjelenteket vették figyelembe (1978[1979], 334 l.).

SZEPTEMBER 1-IG A SZERKESZTŐSÉGBE ÉRKEZETT PERIODIKUS KIADVÁNYOK: *Gazdaságpolitikai Tájékoztató 37.* [1979] (Balassi Bálint Megyei Könyvtár. Salgótarján); *Gyarapodási jegyzék 1978/3—4. (július—december)* (Állami Gorkij Könyvtár); *Gyarapodási jegyzék 1979/1. Orosz nyelvű könyvek* (Állami Gorkij Könyvtár); *Idegen nyelvű könyvek gyarapodási jegyzéke 1979. ápr. 1.—jún. 30.* (A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár [Szombathely] állománygyarapodási tájékoztatói 1979/2.); *Információ a könyvtári és információs munka eszközeiről és berendezéseiről. (1979/5. sz.) 5. Szervezéstechnika.* Tartalma: Általános tájékoztató az Allmedia könyvtárberendezésről, körforgó állványok, egy- és kétoldalas könyvállványok, folyóirat-állványok, kutatóasztal, szekrények, kétrészes könyvkiadó asztal, könyvszállító kocsi, könyvbölcső. *(1979/6. sz.) 2. Audió-vizuális technika.* Tartalma: Akai lemezjátszó AP—100 C típus, Hangleadásos diavetítő, Kazettás magnetofon MK 27, Akai sztereó fejhallgatók: ASE 24 és ASE 78 típusok, Akai sztereó keverőpult MM 62 típus, Hordozható hangleadásos diavetítő AV 2000 Compact. *(1979/7. sz.) 4. Mikrofilmtechnika.* Tartalma: Mikrofilmolvasó készülék XEROX Model 350, Mikrofilmkidolgozó berendezés COPEX FP 100, Mikrofilmlap másolóberendezés 3 M 261/262, Mikrofilm nagyítóberendezés RANK-XEROX Microprinter, Mikrofilm-tekercsfilm- és mikrofilmlaptisztító készülékek; *Irodalomkutatások. Az általános és nyilvános könyvtárakban elvégzett irodalomkutatások jegyzéke 1979. augusztus* (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely); *Kerületi Figyelő 4., 1978. júl. 1.—dec. 31. között megjelent,* [az] *I—XXII. kerületre vonatkozó cikkek, tanulmányok bibliográfiája* (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár); *Könyvtári Tájékoztató. 1979. augusztus* (Nagyközségi-Járási Könyvtár, Edelény); *Külföldön megjelent fontosabb jogtudományi művek jegyzéke. 1979. első negyedév* (Országgyűlési Könyvtár); *Magyar Pedagógiai Információ. 1979/1—2.* (Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum); *OMKDK Híradó 1979/7., 1979/8. sz.; Somogy a sajtó tükrében. A [kaposvári] megyei könyvtár sajtófigyelője. 1979/2. negyedév; Tájékoztató a Vas megyéről szóló irodalomból. 1979. július* (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár. Szombathely); *Újabb külföldi szerzemények* (tudományos és ismeretterjesztő művek). *1979/1. sz. január—március* (FSZEK); *Vas megye irodalma 1978. jan. 1.—márc. 31., 1978. ápr. 1.—jún. 30.* (A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár [Szombathely] bibliográfiai füzetei 57. és 58. sz.) (Különnyomatok a Vasi Szemle 1979/1. és 1979/2. számából).

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

KÖNYVTÁROS 1979 10

Vecsevka Zsolt, grafikusművész

1024

KÖNYVTÁRI KIADVÁNYOK

RADNÓTI MIKLÓSról adott ki ajánló jegyzéket a Győri Megyei Könyvtár. Varga G. Károlyné 300 példányban sokszorosított összeállítása a vázlatos pályakép után a költő műveiből, a Radnótiról szóló irodalomból és a róla írt versekből sorol fel olyanokat, amelyeket a legfontosabbnak ítélt.

PUCCINI munkásságát ajánló jegyzéket jelentetett meg 300 példányban, sokszorosításban a győri Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár. *Kováts Katalin* összeállítása először a zeneszerző pályafutását vázolja fel, majd a róla írt könyveket és tanulmányokat, valamint Puccini operáit sorolja fel betűrendben, külön csoportokban. Ugyancsak külön csoportot alkot szimfonikus munkáinak időrendi jegyzéke, majd a színpadi műveinek 1945 utáni magyarországi bemutatóit számba vevő csoport és a magyarországi operaelőadások kritikáit felsoroló rész következik, végül pedig a Puccini-lemezek válogató jegyzéke zárja a hasznos kiadványt. (55 l.)

BIBLIOGRÁFIA A FEJLETT SZOCIALISTA TÁRSADALOM ÉPÍTÉSÉNEK KÉRDÉSEIRŐL címmel kétkötetes összeállítást adott ki az MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete. Az intézet információs osztályának és könyvtárának munkájaként készült bibliográfia összeállítója, Bakos Jolán az egyes szocialista országok — Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, az NDK, Románia és a Szovjetunió — előtt álló történelmi feladatokat és a fejlődésük irányait elemző műveket vette számba az 1970—1976-os évek könyv- és folyóiratterméséből. A 3000 példányban sokszorosított — hosszú „ó" betűket, sajnos, nem ismerő — jegyzék, országok szerint, ezeken belül pedig szerzői betűrendben, külön-külön sorolja fel a tárgy szempontjából fontosnak ítélt könyveket, illetve folyóiratcikkeket. Az idegen nyelvű munkák címét magyar fordításban is közlik a címleírások, amelyekhez azonban nem készültek annotációk. A bibliográfia anyagának feltárását 45 szakcsoportra osztott tárgymutató könnyíti meg; minden csoportban országonkénti utalások találhatók a szakba sorolható művek tételszámára. (238, 219 l. — 30 Ft.)

MÓRICZ ZSIGMONDról jelentetett meg ajánló bibliográfiát a Debreceni Városi Könyvtár Pál Éva összeállításában. A könyvtár Móricz-pályázatában résztvevőknek és más fiatal olvasóknak szánt jegyzék a rövid életrajzi bevezetés után az író műveinek különféle kiadásait sorolja fel 101 tételben, majd 14 Móricz-tanulmány annotált címleírása következik, végül az íróról szóló versek, valamint a Móricz Zsigmond és Debrecen kapcsolatáról az Alföld című folyóiratban, illetve elődjében, az Építünkben megjelent cikkek felsorolása zárja a sokszorosításban közrebocsátott kiadványt.

BALÁZS BÉLA (1884—1949) a címe a Debreceni Városi Könyvtár által az író halálának 30. évfordulójára, sokszorosításban kiadott ajánló bibliográfiának, melynek összeállítója, *Dankó Ilona* először rövid életrajzot ad, majd Balázs Béla műveinek válogató, annotált jegyzékét közli, továbbá a róla írt legfontosabb tanulmányok címleírásait — ugyancsak annotációkkal kiegészítve. A 300 példányban megjelent ügyes kis jegyzéket a Balázs Béla által rendezett, illetve a forgatókönyvei nyomán készült filmek, továbbá a munkái alapján készült zeneművek és az íróra vonatkozó főbb lexikoncikkek felsorolása zárja.

BODA ISTVÁN debreceni költőről, újságíróról összeállított ajánló bibliográfiát is tartalmaz a Debreceni Városi Könyvtár szokásos műsorfüzeteinek szeptemberi száma, melyet Kiss Istvánné állított össze. A bibliográfia az életrajz után Boda István köteteit sorolja fel a róluk írt kritikákkal együtt, majd az antológiákban megjelent költeményeit, az Alföld c. folyóiratban 1970 óta publikált írásait, továbbá a Hajdú-Bihari Naplóban 1968-tól 1978-ig napvilágot látott verseit veszi számba.

A
Mai Manó Fotógaléria
és a
Magyar Fotográfiai Múzeum
meghívja Önt

egy méltatlanul elfeledett magyar fotográfus,

VECSÉNYI (WETSCHKA) ISTVÁN

(1898–1976)

képeiből rendezett kiállítás
megnyitójára
1998. május 14-én, csütörtökön délután 5 órára.

A kiállítás megtekinthető június 17-ig.

Mai Manó Fotógaléria
1065 Budapest, Nagymező u. 20. félemelet
Nyitva: hétfőtől péntekig 14–18 óráig.

Hogy eddig keveset tudtunk róla, ha nem is elfogadható, de érthető,
hiszen 1937-ben visszavonult a közszerepléstől,
munkájának és családjának élt.
Most, hogy leánya jóvoltából művészi hagyatékának jó része előkerült,
s megkezdődött tudományos feldolgozása,
már nem tehetünk úgy, mintha nem is lett volna!
1928-tól a MAOSZ tagja, néhány év múlva titkára.
A Fotóművészeti Hírek munkatársa 1931-től, több szakcikke jelent meg.
Előadások tucatjait tartotta kezdő amatőrök, művészjelöltek számára.
Brómolajnyomataival, zsánerfotóival, az új tárgyiasságból és
a magyaros stílusból egyaránt merítő képeivel tucatnyi díjat nyert
hazai és nemzetközi pályázatokon.
1937-ben a MAOSZ-ban gyűjteményes kiállítást rendeztek műveiből.
Nevét 1933-ban változtatta Wetschkából Vecsényire.

VECSÉNYI ISTVÁN

VECSÉNYI ISTVÁN, ÜVEGHARANG

vakat, amelyekből rögtön fatszó
dr. Becher bizony fasiszta volt

Ilyen trükkök nem csökkentik
dokumentumértékét, mert mód
ben objektívek. A nyelv semleg
részrehajló, mindenkit kiszolgál
kiszolgáltat. A lehető legjobb t
res kérdésekben.

Nem tudom, hogyan tudták a
tévései a revánspolitikust rávi
nyilatkozatra. Nyilván „behúzták
be". Amikor már bent volt, akkor fo-
nákul megfogalmazott kérdésekkel „hí-
zelegtek" neki. Ha nem kezdtem volna
ebbe a csőhasonlatba, azt mondanám,
hogy a klasszikus holló—róka jelenetet
játszották el, míg csak meg nem sze-
rezték a sajtot.

Mindenképpen bravúros munkát vé-
geztek, akárcsak a kongói zsoldosvezér-
ről készített *A nevető ember* hátborzon-
gató dokumentumával. Nem csodálnám,
ha legközelebb azt filmeznék le, mi-
ként nézi végig dr. Becher a róla ké-
szült NDK-filmet. No, de ne legyünk
telhetetlenek.

JOVÁNOVICS MIKLÓS

Vecsés Sándor festő

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1963. OKT. 12

VECSÉSI SÁNDOR: TÁJ

1021

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Vecsési Sándor festmény

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

1960 OKT 17

FRESKÓ A PÁRTBIZOTTSÁGON. Harminchat négyzetméteren freskót készít az új vásárosnaményi pártbizottság épületének ülésztermében Vecsési Sándor Munkácsy-díjas festőművész. A freskó a beregi tájat, a beregi nép életét ábrázolja.

Vecsési Sándor

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1969 SEP 6

KELETMAGYARORSZÁG

Nyíregyháza

NÉGY ÉVSZAK A FALON. Befejezés előtt áll a kisvárdai párt- és tömegmozgalmi székház építése. Az első emelet, úgynevezett „delegációs terem" ablakokkal szembeni hatalmas falfelületét Vecsési Sándor Munkácsy-díjas festőművész díszíti egy monumentális falfestménnyel, mely a négy évszakot ábrázolja, a háttérben szabolcsi tájakkal, s az előtérben szabolcsi dolgozó emberekkel.

1021

újpestiek sokoldalu jatekosa

erővel rendelkező nemzet azon
észre magát, hogy belebonyolódott egy olyan ázsiai háború mocsarába, amely nem hoz sem vereséget, sem győzelmet... Ez évtized alatt a lakosságnak egyre több és több csoportja lépett ki a nemzeti egyetértés köréből."

A lap mindebből azt a zseniális következtetést vonja le, hogy az elmúlt évtized *„a romantika korszaka"* volt; idesorolja a fiatalok tiltakozását, a kábítószerek élvezetének növekedését s azt is, hogy „a hatvanas évek a nyilvános erőszak elburjánzásának szinte példátlan növekedését mutatták az Egyesült Államokban". Végül is arra a megoldásra jut:

„Ha a romanticizmus nem oldódik fel sem az anarchiában, sem a művészetben, akkor politikailag kell megszelídíteni és betörni. Ez talán szomorú folyamat lesz, de hasznosnak bizonyult korábban is."

Igen ám, de ugyancsak a TIME a következő évtizedre vonatkozó jóslataiban már különös részleteket közöl arról, milyen nehéz lesz ez a megszelídítési folyamat, tekintettel arra a helyzetre, amely az amerikai társadalomban az

technikai f
zását csak a
évtizedekre
tén viszont
— a francia
Star is — az
ban terjeszt
térhódítását
kiadásban.

A tőkés vi
zonyos értet
lesz az em
dezik a *Die*
karikatúrába
technika mo
ken hátra
ber ezen a
elmúlt évtiz
nek minősít
bályánya, B
partjai me
ezer rajongóját gyűjtötte össze, hogy a tiltakozás dalait együtt énekeljék. „Néhány dolog megváltozott — s Ön nem tudja, mjért! —, Nem igaz, Mr. Jones?" — idézik Dylan egyik dalát.

A franciáknak van erre egy közmondásuk: *„Aki megéri, meglátja."*

Összeállította: PATKÓ IMRE

NÉPSZABADSÁG
Budapest
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776
NÉPSZAB

Vecsési Sándor

NÉPSZABADSÁG • VASÁRNAPI M

1921

VECSÉSI SÁNDOR RAJZA

1021

VECSÉSI SÁNDOR: FALU

1969 OKT 26

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-396, 188-307

NÉPSZABADSÁG

kező kritériumokat valamike
ismerni és tudatosítani. Leg
nyit kellene tudnunk erről
módról, mint a másikról. Ig
nénk el azt, hogy a vele s
alakuló előítéleteket eloszl
az igazságtalan túlzásoktól
kintetben is tartózkodjunk.

A szabad verssel jelenle
úgy vagyunk, mint ahogy
peare kortársai voltak a nő
ággal: a nézőtérre már be
asszonyokat, de a színpad

ki a bajáť, titkát. Hordozta
most megoldotta, megszüntette.

— Nekünk kellett volna segíteni vala-
hogyan? — kérdi Anna. — Pár napja
valaki telefonon beszélt vele és azt
mondta, mint hogyha a sírból szólt volna
már a hangja. Ilyen hangot nem hallott
még ...

Ez dühít.

— Milyen hangot? Torzított a telefon.

Odabent még mindig folyt a beszél

Dr. G. O. fekszik. Minden körülött
forog most. Ő befejezte már, valam
megoldott, megszüntetett. A kötvényt, a
életbiztosítást kikészítette.

Hazaérek.

— Őrültek a könyvnek? — kérdi
feleségem.

— Igen

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. [illegible]
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

RÁDIÓ ÉS TV UJSÁG

1964 DEC 20.

1021

Interjú a fiatal képzőművészek V. kiállításán, a fődíjnyertes Vecsési Sándor festőművésszel. Riporter: Korda Sándor
(MTI Fotó — Sziklás Mária)

D...

Csend van, kihalt a tv-stúdió. Kialudtak az izzasztó hőt sugárzó lámpák, csak a levegő hordja még a *Szellemi olimpia* döntőjének vibráló izgalmát. Együtt ülünk a verseny első három helyezettjével.

A beszélgetést a döntők Benjáminjával, az „ezüstérmes" másodikos gimnazista *Balázs Ervinnel* kezdjük. Emlékeznek talán, ő volt az, aki az elődöntőben a két perc gondolkodási idő utolsó öt másodpercében mondta ki a döntőbe juttató varázsszót: Michelangelo nevét...

— *Amikor így továbbjutottam, bizony elfogott a félsz. Orvos, mérnök,*

Folyik a verseny.

nem az a ma
tartja a nem
Nyilvánvaló t
szlovákság ö
hősi, s a pusz
delmét a mo
ösztönzőjévé,
S itt sokkal
mint azokkal
tudósokkal
megmosolyog
népek törté
mának ezt a
ségi jelet tes
redés történe
ri historiográ
bit afféle „p
amely a XIX
nek nehéz je
dicsőségét el
mantikus tört
zeti ébredés időszakában is meg-
volt a nemzetébresztő jelentősége.
Ma azonban csak a valóság fel-
tárása segíthet, és a nemzeti ön-

sí-
ok
sé-
tí-
sa
ű-
zt
ik
ar
ik
e-
l-
-
z
es-
ori
ap-
el-
kö-
—
suk
—
igaz, igen szerény — eseményeit.

Nehéz teljes igazságnak elfogadni azt a tételt, amelyet Mináč hőseinek szlovák hazafivá

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1971 DEC 2 51

a dezoxiribo- nukleinsav

égbolt-kupola- vagy koponya-árnyékában

s oly sok szeretted tavi-melyben
messze-áramló idejének
csak mosolyát?

Vecsési Sándor

VECSÉSI SÁNDOR: CSEND.

bancolódva két hosszú hajú feküdt mély álomban.

Lábujjhegyen kisétáltam e furcsa „miniszteriális" hivatalából, s mivel a bent ülő „hivatalnok" felvilágosított, hogy ilyenkor — hajnali délelőtt 10 órakor — Hippiországban még minden valamirevaló ember alszik, odábbálltam. Mivel a Haight Ashburyn nyilván csak a „semmirekellők" kelnek fel korán, elindultam megkeresni azt, amiről az elmúlt néhány esztendőben annyit írt a világsajtó: *Hippiországot.* Mert mi másnak nevezhetnénk a csodálatos fekvésű San Francisco kellős közepén, a három mérföldnél hosszabb (csaknem 5 kilométeres) Golden Gate Park közelében, az Iker-csúcsok északi lankáján egymást keresztező Haight és Ashbury utcák környékét? Amikor az öböl túlsó partján épült Berkeley egyetemen a diákok 1964-ben *sit-innel, „bennüléssel"* fejezték ki lázadásukat a vietnami háború és a faji megkülönböztetés ellen, akkoriban jelentek meg itt az első hippik, akik a tiltakozásnak, a társadalomból való ki-

Francisco olcsóbb, mint New York, már 10 centért kapok

• Eltérő

VECSÉSI SÁNDOR

(sz.: 1930)

festőművész, Munkácsy-díjas

Igen rövid távra és térre vonatkozó a kérdés. A művészet történetében időket és határokat áthidaló, ma és a jövőben is korszerű, maradandó művek bizonyítanak. Ez a ma és a nálunk készülő jó művek esetében is azonos.

Méröeszköze a jó műnek az igazsága, átütő kifejezése, egyszeri megismételhetetlensége, az az egyéni varázs, ami az emberit átviszi századokból, társadalmakból az elkövetkezendőkbe.

Kétkezi dolgozó szüleim által a gyökereim is ebből a földből táplálkoznak.

Világát, levegőjét, gazdagságát, szegénységét, földporát, gyárak zakatolását, örömét, tehát az életét szeretem és festem.

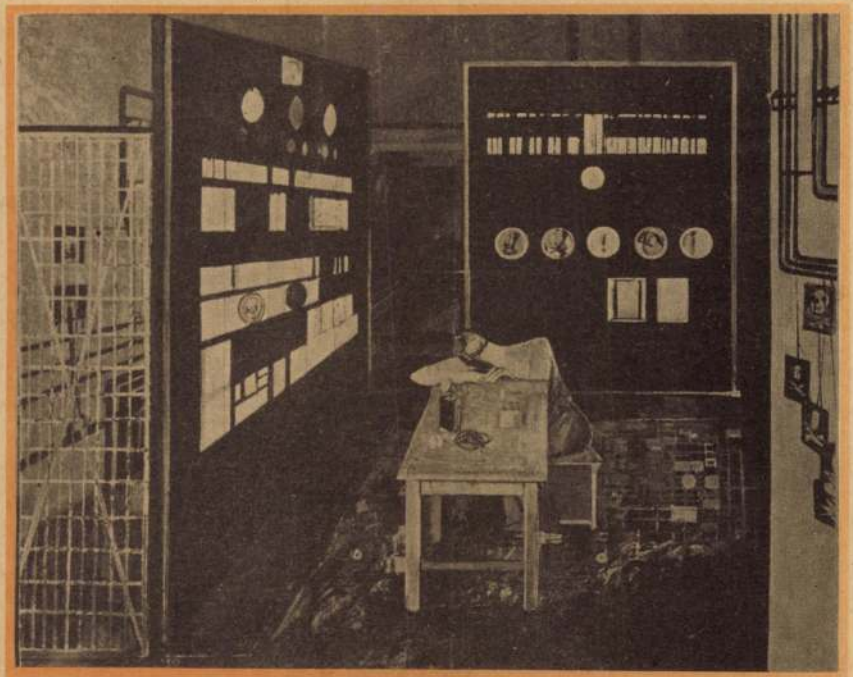

VECSÉSI SÁNDOR: KAPCSOLÓTEREM

Vecsési Sándor

Magyar Ifjúság 1971 I. 1

rab-bilincsek szorításától törpe világ,
a szándé
éhes szer
jönnek s

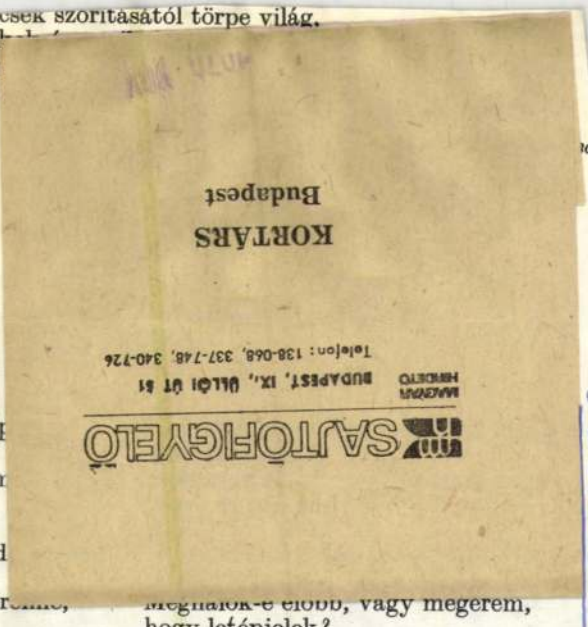

ANDREJ PLÁVKA

Kisfiúként a cseresznyét tép
éretlen pedig...
a kertünkbe visz el, s gyerm
visszatér megint.

Ó, te kiskert, kertünk, jaj d
vagy tőlem, akár
gyermekkorom ártatlan szer
száz évre talán.

Meghalok-e előbb, vagy megerem,
hogy letépjelek?

FARKAS JENŐ fordítása

1021 VECSÉSI SÁNDOR festménye

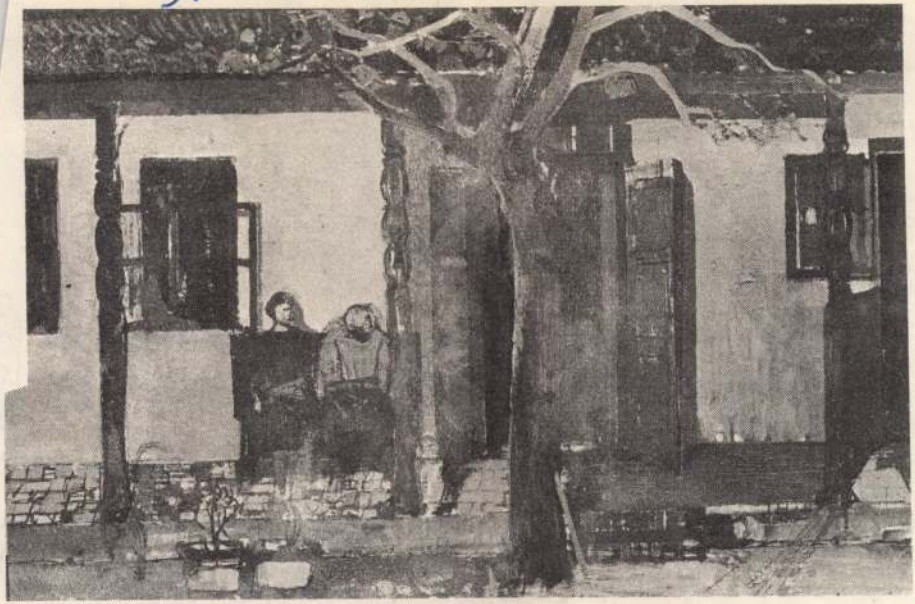

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vecsési Sándor
TISZATÁJ
1968 JUL

1021

VECSÉSI SÁNDOR: APÁM — ANYÁM

RASZLER KÁROLY: LOVAS

CS. PATAJ MIHÁLY: TISZAPART

SZURCSÍK JÁNOS: GONDBAN

A SZÉP ÉS A SZÉPÉLMÉNY

A műalkotások sajátos szépsége emberi jegyekkel gazdagította, saját képünkre formálta a valóság szépségeit; humanizálta, közelebb hozta, élvezhetőbbé tette.

*

A kisgyermek szerint azért van tél, hogy szánkózni lehessen, és a Vasorrú Bába azért gonosz, mert csúnya, Hófehérke viszont jóságos, hiszen nagyon szép. Az ontogenezis alacsonyabb lépcsőfokán álló gyermeki teleologikus gondolkodásmód még nem tudja feltárni a valóság bonyolult problémáit, ezért sajátosan, a maga módján értelmezi a tárgyak és jelenségek összefüggéseit. A szép és a jó, valamint a csúnya és a rossz képzetei a gyermek tudatában hasonló, vagy egymással megegyező érzelmeket reprezentálnak. A szép néni az jó néni, a csúnya bácsi pedig rossz bácsi. Ezek a gyermeki ítéletek arról árulkodnak, hogy kezdetleges formában ugyan, de már megjelentek és működnek az esztétikai képzetek, mégpedig szorosan összeforrva az ugyancsak primitív etikai képzetekkel.

A fejlődés, a felnőtté válás során az újabb és újabb tartalmakkal bővülő, egyre differenciáltabbá váló képzetek a személyiség képzetszintetizáló képességét nélkülözhetetlen tudattartalmakkal gazdagítják. Fokozatosan széttörnek a szép és jó, ill. a csúnya és rossz sztereotip képzetpárok, és a valóságot egyre adekvátabban tükröző, igen változatos összefüggésekben jelennek meg elemeik.

A gyermek a világot életkorának megfelelően érzékeli és értelmezi, de már ebben a kezdetleges gondolkodásmódban is felfedezhetjük az esztétikum és etikum kapcsolatát, együtt jelentkezését a megismerési folyamatban. Ez a kapcsolat a személyiségfejlődés során mindvégig megmarad és egyre árnyaltabbá válik. Esztétikai, etikai (és egyéb) képzeteink, fogalmaink tökéletesedésében és gazdagodásában nagy a tudatunkat fejlesztő, érzelem- és gondolatvilágunkat formáló művészetek jelentősége. Korábbi eredetű etikai képzeteink — a műélvezés folyamatában — újabb erkölcsi tartalmakkal telítődnek. Személyiségünk további tartalmakkal gazdagodott etikai képzetei befolyásolják (befolyásolhatják) szociális magatartásunkat, s mások magatartásának megítélését is. Az erkölcsi tartalmú képzetek tudatunkba való beépülését leginkább az esztétikai élményháttér érzelmi telítettsége biztosítja. A művészetek megismerése során kialakult ill. tovább formálódott fogalmi- és képzetkörök tudatformáló, személyiségfejlesztő és cselekvést befolyásoló hatása igen bonyolult, csak számos egyéb hatótényezővel együtt, szövevényes áttételeken keresztül érvényesül. (Nem „direktfolyamat", mint ahogy némely mechanisztikus teória magyarázza.) A meg-megismétlődő esztétikai élményekből lecsapódó, életvezetésünket befolyásoló tudattartalmak érzelmeinknek és gondolatainknak nemegyszer primér, a cselekedetekben megnyilvánuló magatartásunknak pedig szekundér mozgató-modelljei, motívumai.

*

Előző dolgozatunkban (MŰVÉSZET 1967/5) az esztétikai élmény kialakulásának és fejlődő tulajdonságainak *általános* pszichológiai és agyfiziológiai folyamatát vizsgáltuk. Most az esztétikai élmény egyik *sajátos* komponensét, a szépélményt próbáljuk megközelíteni pszichológiai ismereteink oldaláról.

A művészetfilozófiai rendszerek behatóan elemzik és tanulmányozzák a „szép" problematikáját, próbálják leírni lényeges ismertetőjegyeit. A „szép" az esztétika központi kategóriájává növekedett. Olyan törekvésekkel is találkoztunk, amelyek egyenlőségjelet tesznek az esztétika és a kallisztika (széptan) közé, fetisizálják a „szépet". Pedig, amint tudjuk, az esztétika a rút, a fenséges, a bájos, a komikus, vagy a tragikus esztétikai kategóriáit is ismeri és vizsgálja.

Hogy miért éppen a „szép" lett az esztétika privilégiumot élvező kategóriája, azt sokféleképpen magyarázzák. Kétségkívül ebben jelentős szerepe van az esztétikai élmények nyelvi megfogalmazásának, a szóhasználatnak is. A „szép" fogalma már kialakulása óta képlékeny, nem jól körülhatárolható fogalom. Szinte felkínálta és felkínálja magát arra, hogy minden, az átélő számára kellemes, vizuális vagy akusztikus (tapintási és szaglási-ízlelési élmények kizárva) élménybe kapcsolódjon. A fékezhetetlen elemek őrjöngésében, a pusztító viharban is van valami — talán a tomboló energiák hatalmát kifejező — szép. A növényzet őszi hervadásában, sárguló pusztulásában, szomorú hangulatában is van valami — esetleg a halódásban szunnyadó későbbi újjáéledést érzékeltető — szép. És, bár az antik tragédiák hősei elbuknak, mégis érezzük, hogy ebben is van valami szép. De a „szép" fogalmát nemegyszer olyan alkotások megítélésére is használjuk, mint amilyen Rodin „Belle Heaulmière"-e, vagy Piero della Francesca: Federico Montefeltre urbinói herceg portréja. Pusztulás, elmúlás, elbukó hős, egy agg nő mezztelensége, egy arc csúnyasága — néhány olyan (a természeti és a művészeti valóságban megtalálható) példa, amely negatív jelentéstartalma ellenére is azt sugallja, sugallhatja, hogy szépséget hordoz.

A tartalmában is pozitív jelenségek pedig kimeríthetetlen tárházai a szépnek. A csillogó felületeken megtörő fények, a változatos formavilág, a sziporkázó színek, a gazdagon szárnyaló hangok, s mindezek mozgása, ritmusa, lüktetése; a tavasz, a fiatalság, a forradalom, a születés és a fejlődés, a művész szerkesztett, és a természet spontán kompozíciói mind megannyi forrása a szépnek.

A „szép" fogalmának vezető helyét talán — a szóhasználat mellett — az magyarázza leginkább, hogy esztétikai élményünk (teljesen függetlenül attól, hogy melyik esztétikai kategória játszik vezető szerepet ebben) mindig pozitív, kellemes érzelmekkel telített. Ez döntően megkülönbözteti másfajta (nem esztétikai) élményektől. A fájdalmas (negatív) és az örömteli (pozitív) érzelmek átélése — ha azok az esztétikai beleélés folyamatában jelentkeznek — egyaránt élvezetet nyújt. Élményünkben jól megfér egymással a kellemetlen- és a kellemes színezetű érzelem, hiszen mindkettőnek élvezet az átélése. Ugyanakkor a valóság és az ábrázolt valóság, ill. az esztétikai és nem esztétikai élmény között megfelelően tudunk differenciálni. Egy tragikus tartalmú műalkotás láttán akár könnyek is szökhetnek szemünkbe, az élet valódi tragédiáit átélve pedig ténylegesen, esztétikai emóciók nélkül szomorkodunk. Az esztétikai élmény mindig pozitív érzelmi töltése nyújtja azt az élvezetet, amit az átélő személy kapcsolatba hoz a „széppel". Ez a mindig kellemes emóció az, ami az esztétikum pszichológiai átélése során, mint szépélmény jelenik meg.

Vecsési Sándor
Apám — anyám
Mon père et ma mère
Мой отец и моя мать

A „szép" — mint esztétikai kategória — a szubjektív átélésre alkalmas *valóság meghatározott mozzanataira* vonatkozik és a többi esztétikai kategóriától (amelyekhez hasonlít is) ismertetőjegyei alapján elkülönül. A társadalmi tartalmát — a „szép" komplex formái esetében — az észlelt jelenségekhez kötődő asszociációs láncok hordozzák. Az esztétikai élményt kiváltó tárgyak, történések tulajdonságai (forma) és a társadalmi élet gyakorlatában betöltött funkciói (tartalom) tudatunktól függetlenül léteznek — vagyis *a „szép" objektív.*

A szépélmény — mint pszichológiai kategória — pedig az esztétikailag befogadható *valóság valamennyi tárgyának, jelenségének* (tehát a szépnek, rútnak stb.) mindig pozitív érzelmekkel telített, az átélő személyisége által asszociatíve megszínezett szubjektív tükröződése. *A szépélmény ezért szubjektív.* E tudati képben a valóság-elemek gyakran azáltal nyernek humán tartalmat, hogy pozitív emberi tulajdonságokhoz hasonlatosak, s ezáltal azok szimbólumaiként (pl. az erő szimbólumaként szép a vihar) szerepelhetnek.

A szépélmény tehát nem azt jelenti, hogy a szépnek az átélése, hanem valamennyi, esztétikailag feldolgozható valóságmozzanat tudatban való visszatükröződését. Talán találóbbnak tűnnék a kellemesség-élmény elnevezés, hiszen a rút, komikus, fenséges, szép stb. jelenségek esztétikai átélése egyaránt kellemes. Viszont (és ezért tartjuk hibásnak ezt az elnevezést) számos egyéb, de az esztétikummal nem összefüggő élményünk is lehet kellemes. A szépélmény kifejezésben a szép fogalma sajátos minőséget jelöl, azt jelenti, hogy *esztétikailag* kellemes. A szépélmény az esztétikai élmény döntő fontosságú része, sajátosságát az is jelzi, hogy elsősorban az érzékletességre vonatkozó (esztétikai kategóriákban megfogalmazott) valóság-elemek tudati reprezentációja. Ebben más élmény-összetevők (pl. etikai, szociológiai) mindig megtalálhatók ugyan, de alacsony jelentőség szinten. Amikor a szépélmény az esztétikai élményben teljesedik ki, akkor már a másodlagos élmény mozzanatok (etikai, szociológiai) jelentősége is felerősödött, az élmény további képzetekkel gazdagodott.

Az embernek — a történelem során fejlődő — a valósághoz való esztétikai viszonya, a gondolkodás alacsonyabb (szokások, rítusok) és magasabbrendű (esztétikai koncepciók) formáiban egyaránt, gazdagon tükröződik vissza.

Ragadjunk ki néhány — a „szép" és a „szépélmény" gondolatelemeit is tartalmazó — gondolatot az esztétikai megismerés történetéből. Az állatvilág bizonyos színekkel, alakzatokkal, hangokkal kapcsolatos kiválasztó tevékenysége minőségileg magasabb szinten fejlődött tovább az ősember környezethez való viszonyában. A primitív művészetek forrása a mágikus szertartásokkal szorosan összefüggő munkatevékenység volt. Az érzékelési örömöt okozó tárgyak kezdetben, mint jelzésként használt eszközök, a termelési folyamatban játszottak fontos szerepet.

Az aurignaci-soultréi kultúra művészeti emlékei feltehetően a termelésben töltötték be — nem művészeti — funkciójukat.

A moustier-i időkben találkozunk a művészeti ábrázoló tevékenység kezdeteivel. Erről vallanak a Le Ferrassie barlang okker foltokkal és sávokkal mintázott kőlapjai. A Paleolitikum mammutagyarból formált női alakja, vagy a Willendorfi Venus már valódi műalkotások. A nemi-anyai jegyek túlhangsúlyozott méreteiben az általánosított matriarchátusi ősanya jelenik meg. A szobrok nem a látvány puszta reprodukciói, hanem az ősközösségi ember szépségeszményének megtestesítői. A vadászati kollektív küzdelmeket megjelenítő barlangképek pedig már bonyolult fogalmi-logikai tartalmat közölnek, utalnak a kezdetleges társadalmi viszonyokra.

A mai természeti népeknél is társadalmi viszonyokat hordoz a szépségideál. A test festése és tetoválása, a koponya torzítása, az orr, az ajkak és a fülek átfúrása és egyéb a szépség szolgálatában álló szokások a törzsi élet törvényeit is kifejezik. A női szépségről alkotott fogalmaink szélsőségesek. Andrew Smith írja egy mindenki által csodált hottentotta asszonyról, hogy ha sík területen ült le, akkor, hogy fel tudjon állni, egy lejtős részhez kellett csúsznia, tudniillik hatalmas kiálló hátsórésze — ékessége — gátolta meg a felállásban.

rodalom

ZÖVETSÉGE HETILAPJA 1962. ÁPRILIS 28.

us 1.

A TARTALOMBÓL:

Hogyan értelmezi a szocialista irodalmat *Bóka László, Fodor József, Illés Béla, Simon Lajos, Szabó Pál, Tatay Sándor*

Pintér Tamás és *Simon Emil* elbeszélése

Baranyi Ferenc, Hubay Miklós, Maróti Lajos, Révay József írása

Csanády János, Demény Ottó, Fodor József, Kiss Dénes, Mezei András, Nyerges András, Pákolitz István, Ténagy Sándor, Vidor Miklós verse

KASSÁK LAJOS:

Pillanatnyi boldogság

Viháncolj fekete csikóm
én eleven jószágom

Előre hát
én eleven jószágom
mindig csak tovább.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vecsési Sándor
ÉLET ÉS IRODALOM

1962 APR 29

1021

Vecsési Sándor: Portré (IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás.)

1 kérdés, 1 válasz — sportról

A fiatalok városa! A fiatalok pedig szeretnek sportolni! Hogy mennyire? Kérdezzük meg az egyik legilletékesebbet, a KISZ-bizottságot, hiszen egyik fő feladata a fiatalokat kivinni a sportpályákra.

Első kérdésünk: hogyan sikerült ez eddig?

— Sikerülhetett volna jobban is, bár a múlt esztendőben 3631 jelentkező volt az ISZM-re, s 4140-en teljesítették a sportkövetelményeket — mondja **Nagy Jenőné**, a városi KISZ-bizottság titkára.

— Ez talán kicsit furcsa, de igaz! A sportversenyeken ugyanis sokkal több fiatal vett részt, mint amennyi jelentkezett. Láthatjuk ezt a számokból is: a Kilián versenyein 849-en, a sportköri vetélkedőkön 1048-an, természetjárásban 723-an, MHS szakkörökben 372-en, míg egyéb formákban, például az üzemi háziversenyeken 1148-an indultak.

Második kérdésünk: és az idén?

— Az idén is jelentkeztek annyian, mint a múlt évben, de ez a szám talán még növekedhet.

Harmadik kérdésünk: mi az akadálya?

— Sportbizottságunk nem valami jól dolgozik. Így aztán hiányzik a szervezett irányítás és a sportmunka inkább csak az alapszervezetek öntevékenységén múlik. Három hónapja biztuk meg Akucs Attilát, a Kohó- és Gépipari Technikum testnevelő tanárát, hogy vegye át a KISZ sportmunka irányítását, több jó terv is született, de eddig még nem sok lett belőlük.

Negyedik kérdésünk: hogyan akarják szervezetten biztosítani a fiatalok sportolását?

Jókedvűek, szívbő
Piroska, Bódis Ferencné,

Ahol a

Ahol a négyes busz meg
áll, hatalmas koronájú fá

VECSÉSI SÁNDOR: Szüleim

ik, amelyek az egyén képességeinek egy konkrét pálya követelményeivel való összevetését szolgálják. A munkára való felkészítés szakaszában kellene rendszeresen elvégezni a munkabiztonságra való nevelést. A munkalélektannak ki kellene dolgoznia a szakmai képzés munkalélektani alapjait, meg kellene határoznia a specializálódás egészséges határait.

Hatalmas terük van tehát a pszichológiai kutatásoknak. A lélektan művelői egyre jobb feltételek között végzik kutatómunkájukat; a társadalom pedig várja eredményeiket, hogy azokat minél nagyobb mértékben felhasználhassa minden téren, de különösképpen az oktatás és a munka, a termelés terén.

Köves Rózsa

...velbeli bocsánatkérés) Ked

Vecsési Sándor

Megnyílt

Vecsési Sándor kiállítása

Az Ernst Múzeumban szombaton megnyílt *Vecsési Sándor* festőművész kiállítása. Dr. *Vayer* Lajos művészettörténész professzor, a Magyar Képzőművészek Szövetségének alelnöke mondott beszédet.

A kiállítás anyagát mintegy 120 alkotásból állította össze a Műcsarnok, közöttük 65 festmény, több mint 20 grafikai mű, valamint számos terv- és vázlatrajz szerepel. Az Ernst Múzeum új kiállítását február végéig tekintheti meg a tárlatlátogató közönség.

Magyar Nemzet
1964 febr 9

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZABADSÁG

1964 FEB 6.

— **Vecsési Sándor** festőművész mintegy száz alkotását bemutató tárlat nyílik szombaton a Nagymező utcai Ernst Múzeumban.

Távmásolás másodpercek alatt

Az új japán-amerikai távmásoló-berendezés

A távmásolás iránti igény világszerte megnőtt, hiszen műszaki rajzok, kézzel írott szövegek, különleges jeleket — matematikai, kémiai képleteket — tartalmazó anyagok csak ezzel a módszerrel továbbíthatók gyorsan és hiba nélkül. A műszaki megvalósítás technológiai feltételei és gazdaságos módszerei azonban csak a legutóbbi időkben alakultak ki. Különösen a japán és az amerikai ipar jár az élen a távmásoló-berendezések kifejlesztésében. A képen látható „Quick-FAX" képtovábbító rendszerrel 26 másodperc alatt juttatható el a kiváló minőségű másolat Tokióból New Yorkba.

Tavasz

Milyen kottából éne

A rovarok alkotják az állatvilág legrégibb csoportját, amely hangadással érteti meg magát. A tücsök és a szöcskék különlegesen tehetségeseknek bizonyulnak kiterjedt hangrepertoárjuk terén. A különböző fajták különböző magasságú és időtartamú ciripelét hallatnak, amely épp olyan jellemző, mint a testünk színe. A tücskök szárnyukkal keltenek hangot oly módon, hogy egyik szárnyuk fogas szegélyét a másik szárny peremével dörzsölik. Az állati viselkedés kutatói szöcskéken vizsgálták, hogy e mozgás ritmusa mennyiben határozza meg a ciripelés „melódiáját".

A vizsgálatok idején az állatokra árammal átjárt félvezetőket szereltek, hátsó lábukra pedig kis mágneseket helyeztek anélkül, hogy a rovart megsértették volna. Minthogy az állatok ciripelését a sok elektróda sem zavarta meg, sikerült a különböző izmok elektromos tevékenységét, amely az idegsejtek mozgásait tükrözte, egyszerre megragadni.

További kísérletekből kiderült, hogy az ének „irányítóközpontja" az agy. Az agy-

Szokatlan

A Kilimandzsáró lábánál, Mwekában, egy kis tanzániai faluban kétéves „egyetemet" létesítettek, amelyben természetvédő szakembereket képeznek. A tanfolyamon bota-

...zumok – röviden

Az igazi jóbarát

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

Vecsési Sándor, festőművész

1978 MAR 2 6

1021

Vecsési Sándor Kölesden

Hadd ne kezdjem — jóllehet megrögzött szokásaink ezt diktálnák — Vecsési Sándor sikereinek, díjainak és kitüntető címeinek felsorolásával. Hosszú lenne a lista, mégis keveset mondana a festőről.

Inkább a képeket nézzük. Ne szugeráljuk magunkat az élmény előtt és helyett azzal, hogy hivatalosan „garantált" művészi minőséggel, rangos teljesítménnyel lesz találkozásunk.

Ha valóban rangos egy-egy művészi teljesítmény, úgy is megépül azokban, akiknek van szemük a látásra, a „nekem is mondott valami fontosat, olyat, amilyet senki eddig" csöndes elismerése. Az önhibájukon kívül vakoknak és a magukat szemellenzővel csökkent látásúvá tevőknek pedig úgyis hiábavaló a kivívott rangra való hivatkozás. Ők jobban tudják. Ugy viselkednek, mintha jobban tudnák.

Nézzük a képeket. De ne az „ábrákat": ne a vedlett falú házakat, ne a mesebeli, s mégis valóságos (hiszen dunántúli vagy Duna-melléki) tájat, ne a valakinek (konkrét emberi létezőnek) arcképét, mozdulatait. Ne azt mérlegeljük, hogy a házakról, az emberekről, a tájról bennünk élő „ábra" azonos-e azzal, amit a művész elénk állít.

Arra figyeljünk, hogy mit mondanak ezek a közismert, általunk figyelemre sem méltatott, hétköznapian: semmitmondó „ábrák".

Mert mit tehet a festő? Rátalál a természeti vagy emberi környezet egy-egy darabjára, s megkísérli: hátha megteremtheti ebből a darabkából a maga világát. Világot akar teremteni a maga képére és hasonlatosságára, felizzítja tehát a hétköznapian semmitmondó „ábrában" világnagy indulatát, önpusztító magavallatását, csöndes szemlélődése közben felfelszakadó, de szemérmesen titkolt férfizokogását. Felizzítja az örömét, mert az is világteremtően nagy erő, ha valaki örülni tud egy vedlett házfalnak, a naponta újra látott tájrészletnek a dömsödi Kis-Duna partján, az ócska komódnak, egy cserép virágnak.

Arra figyeljünk: mit mond Vecsési Sándor. Aki az ősökben megszenvedett múlt őrzésének, megtartásának felelősségére figyelmeztet.

Nincsenek nosztalgiái: nem sirat és nem temet. Ha azt érzi, hogy fáj a vakolatnak, mert hullania kell; fáj az öreg háznak, hogy kuliszszává kell silányulnia, pedig a zajló élet melegére vágyna — nem sirat. Csak indulatos. Mert: tudja, érzi, hogy nem tudunk szépen temetni. Tobzódunk az ősökben megszenvedett múltunk látványoskegyetlen megtagadásában. Annak örülünk, ha pusztíthatunk, s azzal általtjuk magunkat, hogy szebbet teremtünk a réginél, mert soha nem teremtettünk ilyen sokat.

Vigyázzatok — mondja Vecsési Sándor — mindenre, ami emberi! Mert az szép is.

Arra figyeljünk: mit mond Vecsési Sándor. Aki az ősök szemével nézi azt a tájat, melyet a világatlaszokban halványzöld, melegbarna folt és kék csík jelöl.

Neki az otthonosságot, mert az otthont: a mindenütt jelenlevést, az élet egyetlen lehetséges terepét jelenti. Ezért tudja, hogy nem halványzöld vagy melegbarna a táj, de bíborban izzó, kéken szikrázó, téli fehérben felsejlő, mint a mesében. Mesebéli, s mégis ismerősen testközeli? Csak annak mutatja meg a táj ezt az arcát, aki közel hajol hozzá, és magához emeli.

Aki tudja — Tamási Áron Amerikát járt Ábelével együtt — „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk benne."

Nézzük tehát a képeket, és figyeljünk az emberire, szóra!

SZILÁGYI MIKLÓS

(Elhangzott a kiállítás megnyitóján.)

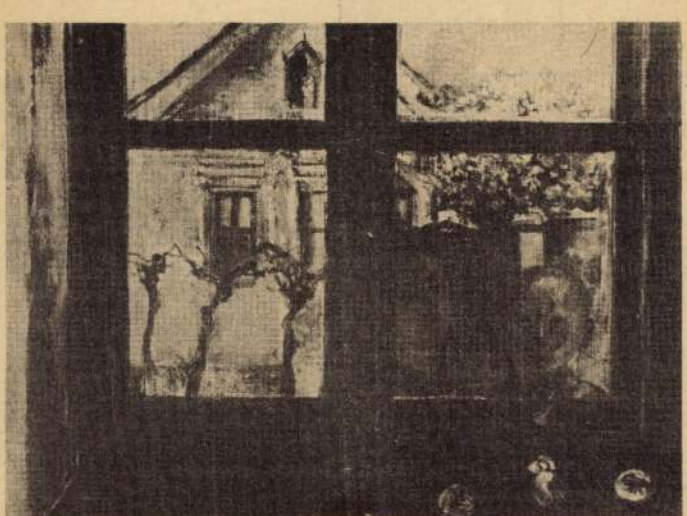

Vecsési Sándor festménye a kölesdi kiállításon

MHK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1978 SEP 20

Vecsési Sándor festőművész

Hírlap 1021

1978. SZEPTEMBER 20., SZERDA

VENDÉGSÉGBEN Losonci Miklós:

Dömsödi képek, váci szobrok

A képzőművészeti világhét keretében mutatkozik be a Dömsödön élő és alkotó Bazsonyi Arany, Vecsési Sándor, a Vácott mintázó ifj. Blaskó János, a hevesei Járási Művelődési Központban közös kiállításon. A tárlat szeptember 24-ig tekinthető meg naponta 10 és 18 óra között.

Vecsési Sándor: Tavasz.

Bazsonyi Arany: Látogatás.

Vecsési Sándor ajándéka

Pest megye déli részén, a ráckevei járásban növekszik a képzőművészeti alkotások száma vásárlás, adományozás útján. Szigetszentmiklóson *Mattioni Eszter* mozaikja, Dunaharasztin *Ócsai Károly* Baktay-portréja, Kiskunlacházán *Domonkos Béla* Munkácsy-, Vörösmarty-, Gárdonyi-arcmásai fejlesztik a közízlést, nem is beszélve a ráckevei gimnáziumról, melynek Ady Galériája lassan a századik műtárgyát is leltározhatja, hiszen *Patay László* felajánlotta a Parlamentbe készült falfestményének kartonját. Tököl is terveznek iskolagalériát, s Dömsöd is élenjár új képzőművészeti alkotások felavatásában. Az óvodában *Szabó Iván* domborművei fogadják a kicsiket, s az idei szeptembertől a dömsödi iskolások is mesterművet kaptak ajándékba *Vecsési Sándor* festőművésztől. Nem akármit adott, hanem egyik főművét, a *Tavasz*-t.

Két ház teliti a teret Vecsési Sándor alkotásán — az ablakok mintha emberszemek lennének, olyan mélyek, tiszták, kedvesek, s a szűk udvarokon felizzik két színes lángú fa — maga a tavasz. Most kezdik ők is életüket, hiszen kamaszok szinte, növendékfák; erőt és meghittséget hordoznak magukban, lombozatuk virágszoknya, két korán öltözködő menyasszony. Ezt a friss szépséget, sértetlen egészséget nyújtják át a dömsödi iskolások százainak, ezreinek, hogy becsületben és boldogságban válhassanak emberré. Jövőre a képzőművészeti világhét a gyermekek vizuális kultúráját kívánja megvizsgálni, terebélyesíteni, s bizonyosak lehetünk abban, hogy Vecsési Sándor nemes példája nyomán sok Pest megyei alkotó kíván belépni iskoláinkba, óvodáinkba képpel, szoborral, grafikával örök vendégként, barátként.

Pest és Heves megye kézfogása

A képzőművészeti világhét keretében érkeztek Hevesbe *Bazsonyi Arany*, *Vecsési Sándor* Dömsödön készült festményei és a váci *ifj. Blaskó Mihály* szobrai. Bazsonyi Arany pannója is itt látható a hevesi művelődési központban — nagy családként időzik fák között a három nemzedék; öregek, felnőttek, gyerekek. Olyan párhuzamos ritmikával, mely a lelkület harmóniájának visszfénye — hármas, kettős tagolással — a szelíd emberség érett színharmóniájával.

Itt látható Bazsonyi Arany egyik főműve — a *Látogatás*. A szemérmes tartózkodás visszafojtott feszültségű ünnepe kering a teret olvasztó fénytömb körül — dráma és megnyugvás.

Vecsési Sándor tanyát és házakat mutat be — az embert önarcképét. A hámló vakolat szép öregség, szinte ránc, mindenképpen humánus és megnyugtató. Nem fáj az elmúlás, mert Vecsési ars poeticája az anyag fáradtságában is az élet megújulását hirdeti; az egészséget, nem a romlást. A mai magyar festészet középnemzedékének egyik kimagasló egyénisége Vecsési Sándor. Nagyon tudja, mit akar, nagyon alaposan megoldja céljait, s nem kell különösebb prófécia ahhoz, hogy megérezzük; szépségigazságai nemcsak a jelené, hanem a holnapé is

A könnyűipar a BNV-n

Korszerű kelmék, divatos ruhák Pest megyéből

Évről évre gazdagabb árukínálattal jelenik meg *a könnyűipar a BNV-n.* Kiállításuk területe az idén már meghaladja a 11 300 négyzetmétert. Százhetvenhárom vállalat és szövetkezet több száz divatos közszükségleti cikke reprezentálja: mennyit fejlődött tavaly óta a könnyűipar, milyen újdonságokkal bővült a választék, miként igyekeznek eleget tenni az egyre növekvő hazai és külföldi minőségi követelményeknek.

Dr. Móré András, a könnyűipari vásárbizottság vezetője a tegnap megtartott sajtótájékoztatón találón *nyitott kapuk hetének* nevezte a BNV-t. Hangsúlyozta: elsődleges céljuk nem csupán az utóbbi év gyártmányfejlesztési eredményeivel megismertetni a hazai és a külföldi látogatókat, hanem egyúttal új törekvéseikből is ízelítőt adni. Mint elmondotta,

a könnyűiparból kikerülő késztermékek fele a jövőben is belföldön talál vevőre.

Az igények növekedésére mi sem jellemzőbb, minthogy az év első hat hónapjában kilenc százalékkal több ruházati cikket és tizenöt százalékkal több bútort vásároltak az emberek, mint tavaly. A BNV tehát csak egy rövid megállót jelent a munkában: tapasztalatgyűjtés a *hogyan továbbhoz.* Az őszi vásárhoz immár hagyományosan kapcsolódó, idén is meghirdetett, *könnyűipari gyártmányfejlesztési pályázaton* csak úgynevezett *piacérett* árucikkeket díjaztak.

A könnyűipar valóban látványos, színes kiállításain százával láthatunk újdonságokat. Említésre méltó a Pamutnyomóipari Vállalat *London*-esőruházati szövete csakúgy, mint a Szegedi Ruhagyár divatos, ötrészes variálható nőiruha-együttese.

Itt láthatjuk majd a Pest megyei termékeket is.

férfiingei, alsóruházati termékei.

A vásár ezúttal sem csupán árubemutató. Egyúttal eszköz is a tapasztalatcserére, a találkozásra a kereskedelem szakembereivel. Épp ezért idén is megrendezik a könnyűipari szakmai napokat: szeptember 25, 26, 27, 28 és 29-én délelőtt. Az érdeklődés felkeltéséről más módon is gondoskodnak a könnyűipari kiállítások szervezői. A BNV egész időtartama alatt

napi hat divatbemutatót tart a Magyar Divat Intézet;

huszonnégy vállalat és szövetkezet közreműködésével. Emellett a tavalyihoz hasonlóan, ismét kérhető öltözködési, lakberendezési és árukezelési tanács a kiállító szakemberektől.

D. Gy.

Koszorúzás Stromfeld Aurél sírjánál

Stromfeld Aurél, a Tanácsköztársaság kimagasló katonai vezetőjének, a munkásmozgalom kiemelkedő harcosa születésének 100. évfordulója alkalmából kedden koszorúzási ünnepséget tartottak a Mező Imre úti temető munkásmozgalmi panteonjában. Stromfeld Aurél sírjára az MSZMP Központi Bizottsága koszorúját *Borbándi János*, a Minisztertanács elnökhelyettese és *Rácz Sándor*, a Központi Bizottság osztályvezetője, a Központi Bizottság tagjai helyezték el. A Magyar Népköztársaság fegyveres erői nevében *Czinege Lajos* vezérezredes, honvédelmi miniszter, *Benkei András* belügyminiszter és *Papp Árpád*, a Munkás-őrség országos parancsnoka koszorúzott. Elhelyezték a kegyelet és a hála virágait a Stromfeld Aurél nevét viselő úttörőcsapatok nevében is.

Paradicsom — rendszerben

Országos bemutató Abonyban

Kedden *Abonyban*, az Újvilág Termelőszövetkezet központi majorjában országos paradicsomtermesztési és gépi betakarítási bemutatót rendezett a Magyar Agrártudományi Egyesület nagykőrösi szervezete, a Konzervipari Vállalatok Trösztje, a Mezőgépfejlesztő Intézet, a Soroksári Paradicsomtermesztési Rendszer és a Nagykőrösi Konzervgyár. Az *abonyi Újvilág Termelőszövetkezet* már évek óta tagja az SPR-nek, amelyhez még 22 gazdaság tartozik. Összesen az

koztatót a közös gazdaság paradicsomtermesztési tapasztalatairól, eredményeiről. Mint elmondotta, az évek folyamán sikerült teljesen gépesíteni a betakarítást, és az idén újabb két HÓDGÉP paradicsombetakarító kombájnt vásároltak, ezzel együtt a gazdaságnak hat korszerű berendezése van. Ezután *dr. Zöldi István*, a Mezőgépfejlesztő Intézet főmérnöke adott tájékoztatót a különböző típusú mezőgazdasági gépekről.

A résztvevők a tájékoztatók után megtekintették a major

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

MAGYAR NEMZET

1964 OKT 20.

— **Vecsési Sándor festőművész** pályázaton nyerte el a megbízást a zalaegerszegi Aranybárány Szálloda 28 négyzetméteres pannójának elkészítésére. A monumentá-

1021

Vecsési Sándor és felesége V. Bazsonyi Arany
alkotnak. Vecsési Sándor legutóbb a „Fiatal k
elnyerte a KISZ Központi Bizottságának fődíj
műtermében

festőművészek közös műteremben
képzőművészek római V. kiállítása"-n
át. Képünkön: A művészházaspár

(MTI Foto — Sziklás Mária felvétele)

jék
ka-
eli
sé-

t

ek

arno

nök csü-
akartai gyűlé-
szédében beje-
ziának azt az
hogy kivonul
s a világszer-
testületéből.
ogy „Indoné-
szüksége az
e".
onéz külügy-
ütörtöki nyi-
Sukarno hi-
se előtt —
y Indonézia
n külpolitt-
narad.

ták

...rlap

...rtbizottsági ül...

kálkodni a nép felemelkedéséért, a nép boldogulásáért. Küzdeni azért, hogy a teremtő, alkotó munka révén következetesen megvalósulhasson hazánkban a fejlett szocializmus.

Az elmaradott, félfeudális Magyarországot a társadalmi haladás, a Nagy Október útjára vezetni elődeink kezdték el. A mi generációnk, hibáktól sem mentesen, de vitathatatlan eredményeket teremtve folytatta a megkezdett munkát. Pártunk erejét és legyőzhetetlenségét bizonyítja, hogy az utánunk következők már itt vannak közöttünk, itt harcolnak és dolgoznak velünk egy sorban. *A zászló — amelyet 1918. november 24-e kibontott — történelmi viharokat is leküzdve lobog és egyre magasabbra emelkedik.*

Ma, amikor tisztelettel és hálával fejet hajtunk a hősi múlt minden harcosának emléke előtt, fogadjuk, hogy minden erőnkkel tovább folyt-

Dr. Sátor János:

Nagy tisztesség a szocializmus felső fokának építésén dolgozni

Dr. Sátor János, a megyei pártbizottság tagja, a Mechanikai Művek vezérigazgatója — mint az 1945-ös párttagok képviselője — szólalt fel másodiknak.

— Egyidős vagyok a párttal, tehát átéltem mindazokat az eseményeket, amelyekről a megemlékezésben szó volt, életem nagy történelmi események közepette formálódott — mondta beszéde elején, majd személyes példáival illusztrálta a felszabadulással bekövetkezett sorsváltó fordulatot. Aktív részese volt *a munkásosztály hatalmának kivívásáért* folyt pártpolitikai munkának. Az első munkásigazgatók közé tartozott, amikor 1948 márciusban *államosították* a 100 főnél több munkást foglalkoztató üzemeket.

— Csodálatos érzés még ma is — jelentette ki beszédében —, hogy ennek tevékeny ré-

A ma már történelmi eseménynek számító hónapok, évek érzékletes bemutatása után e szavakkal zárta felszólalását dr. Sátor János:

— Nagy örömömre szolgált, hogy a párt 30 évvel ezelőtt ilyen felelős feladattal bízott meg. Úgy vélem, a jövőben is *nagy tisztesség a szocializmus felső fokának építésén munkálkodni*, tapasztalatainkat a fiataloknak átadni, gyümölcsöztetni.

...történik, ...m, történelem

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Vecsési Sándor,
Munkácsy-díjas festőművész

PEST MEGYEI HÍRLAP
1978 NOV 29

érdemes művész

1021,

Pomázi Miklós:

Hazai és távoli tájak üzenete

A DÖMSÖDI VECSÉSI SÁNDOR HÁZAI

Vecsési Sándor: Régi szoba

Vecsési Sándor Munkácsy-díjas érdemes művész kiállítása december 6-ig tekinthető meg hétköznaponként a Csontváry-teremben.

DÖMSÖDÖN megállt, s alaposan szétnézett. Mindent megtalált. Múltat, gyerekkorát, a társadalom átváltozásait — ezt pergeti le az oly kedvesen és mélyen rozoga tetőkben, a rózsás házban, a pusztuló tanyában. Nem a nosztalgiát, hanem a megújulás erejét. Amikor Vecsési Sándor télvégi estét rögzít, amikor megidézi a tejeskannás kislányt, az öreg almafát, a pitvart, akkor feltár egy réteget a valóság végtelenségéből. Félig nyílt kapui, színekre hámló házfalai, nem puszta tárgyak és látványjegyek, hanem az élet sűrített összefoglalásai.

Csönddel és feszültséggel telített az ablakok sora. Valakit rejt, valakit felmutat; embert, fát, holnapot, attól függően, hogy kívülről, vagy belülről nézzük. Fejlődése gyorsult és mélyült, nemzedékének egyik vezető egyénisége. Abban, hogy őriz és nyit, abban, hogy bővíti a realizmus eszközeit, abban, hogy minden dömsödi, nyergesújfalui házat, csonkolt fát az élet főszereplőjének nevez meg; bennük az emberi tartalmat.

MINDEN HÁZA századok önarcképe, az ablak az idő szeme. Tükrözi nemcsak a sajátos formát, hanem benne az embert, aki hajdan építette, aki benne él, aki bontja, alakítja; ötszáz éves modellt láttat, összegez. S búcsúznak is ezek a házak, a futóbabbal övezett faragott oszlopok, tornácok sublótok, — nagyanyáink házai. S ez a búcsúzás olyan festői búcsúztatás, mely művészetté véglegesíti a hivatásukat betöltő egyszerű alakzatokat.

Két dologra ügyel különösképpen. Arra, hogy a dolgok, jelenségek egyedi megragadásában általános törvényt érintsen. Festészettel. Ez célja, eszköze. Arra is ügyel, hogy minden belső emlékezését és villanó felismerését a műfaj nemzetközi rangján fogalmazza meg az elérhető legmagasabb szinten.

HITELESEK, megalapozottak élményei, így és ezért megoldásai is azok. Táblaképeiben annyi az erő, finomság, igazság, hogy időszerű ezen összefüggő epizódokat egy monumentális méretű mozaikban vagy seccóban véglegesíteni, hogy e képi szonáták a festészet új szimfóniáját eredményezzék. Ilyen folytatást vár tőle országos közönsége is, a nyergesújfalui Eternitgyár munkásai, a hajdani szaktársak; dömsödiek, hódmezővásárhelyiek. Villanyszerelőből lett festő, festőből művész, művészből nemzetközi rangú alkotó Vecsési Sándor. Mindannyiunké. Ahogy D. Fehér Zsuzsa olyan tisztán fogalmazta meg nyitó szavaiban: „Ez a Vecsési által teremtett szépség bennünk növekedik tovább".

FODOR JÓZSEF:

Költő

Miért jöttél e világra,
Hogyha nem a boldogságra,
Jöttél jóra, jöttél vádra,
Hős legénynek hiú gátra.

Jöttél arra, ami nincsen,
Csak a bánat leng szívedben,
Sok nagy vágyad arra lebben,
Üznéd rímben, szerelemben.

Híres élet, hímes élet,
De a kedved mástól éled,
Mit tudod te, hogyis éred —
Titkos szépség, csuda méreg.

Honnan jöttél, mire jöttél,
Talán királynak születtél,
Talán koldusnak, vagy másnak,
Örök szép bolondulásnak.

Ezer álom a szemedben,
Kétszer annyi a szívedben,
Ezer álom az orcádon,
Nem vagy itthon e világon.

Minek jöttél, mire lettél,
Kedvesednél kérdezhetnél,
Kérdezd tán az ellenednél,
Isten tudja, mit szeretnél.

Isten tudja, mit gyűlölnél,
Imádnál, vagy talán ölnél,
Tán őrködnél, vagy aludnál,
Míg a világ, mindig futnál.

Talán örülnél, tán sírnál,
Talán élnél, avagy halnál,
Nagy hitet, lángot tagadnál,
S őrjöngve állnál magadnál.

Száz szeszélynek karja old, fog,
Boldogtalan vagy és boldog,
Dúlsz, mint zúzó, bosszús angyal,
S mégy, belül nagy szent
paranccsal.

Mégy, de közben visszamennél,
Reményt mondsz s halált üzennél,
Ördögnek nagy szépet tennél,
S Isten sírna, ha nem lennél.

Ha nem forrnál, ha nem szólnál,
Lomb lehullna, ha nem volnál,
Száz dús csellel ha nem csalnál,
Minden halna, ha te halnál.

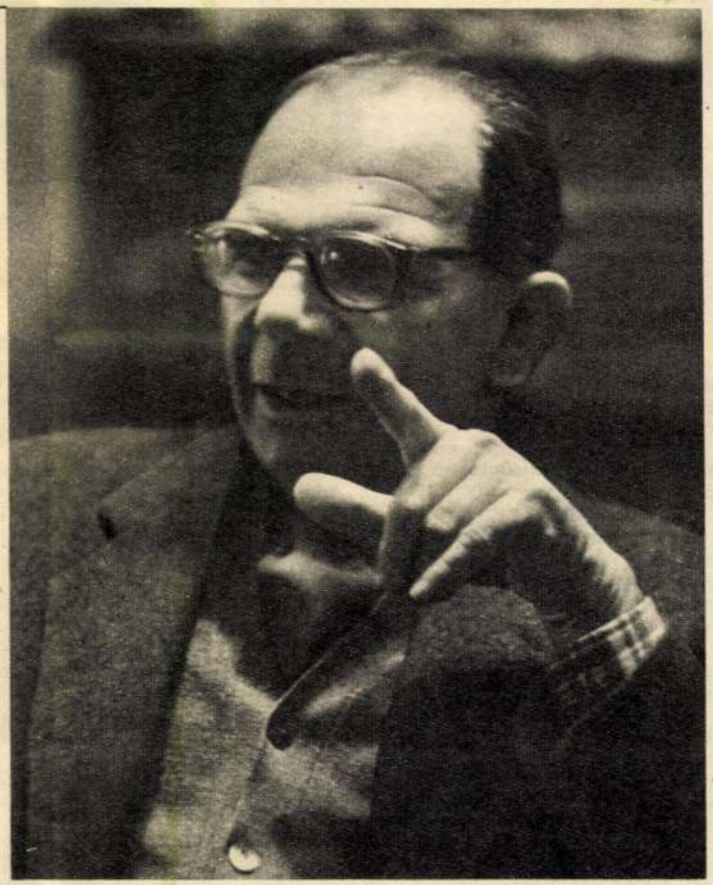

80 ÉVE SZÜLETETT FODOR JÓZSEF
(Fotó: Zinner Erzsébet, MTI)

vaszi Szél

Fenyő a sziklán

— Én láttam nagy röptét az éjszakának.

De már akkor rengett a föld, reszkettek az erdők és emberek, mordult, mozdult, dübörgött a világ, amely fölött véres szárnyaival, csattogva-víjjogva repült a vész. A költő odakiáltott a világnak, hogy jelezze: közel az óra:

— Mindent kioltó, szörnyű tett előtt?!

A vers, amelyben ez felhangzott, ezt a címet viseli: Kiáltás az Emberért. A fasiszta veszély és rémség, amely sodortagörgette maga előtt a világot — a költőt a helyére lökte-perdítette. Fodor József megvetette lábát a darabnyi rögön, és onnan nem mozdult el többé.

1945 után, amikor az új világ építésébe fogtunk, Fodor József költészetében is új és szélesen hömpölygő hang szólt, tisztán

1021

Vecsési Kölesden

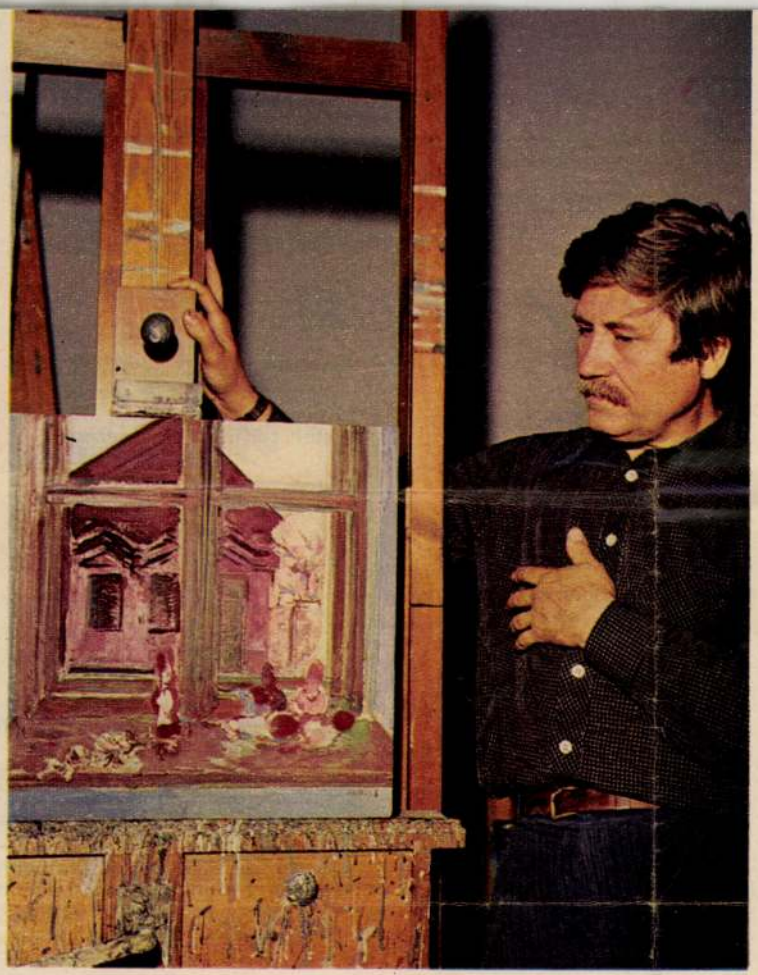

Vecsési Sándor a budapesti műtermében: „Ez a festményem is, a Régi szoba, Kölesdre megy"

Nem jegyeztem föl, mit mondott. A jegyzetblokk mindvégig zsebben maradt, nem volt szükség rá.

Percnyi pontossággal érkeztünk, ketten a Képes Újságtól, a fotóriporterrel, Kölesdre.

Délután 4 óra.

A Kossuth Művelődési Ház nagyterme, ahol máris kezdődik az ünnepélyes megnyitó, zsúfolásig megtelt. Az ajtóban is álltak, belépni csak nehezen lehetett volna.

A fotóriporter, hiszen neki és gépének mindent látnia kell, furakodott befelé.

Kívül maradtam, az ajtó előtt állva.

A kicsiny résen, amit a befurakodó kolléga, egy pillanatra, maga mögött hagyott, a fekete ruhás, tetőtől talpig lázban élő és égő férfi odabentről, észrevett és kipréselte magát.

A kiállító művész: Vecsési Sándor.

Már előttem állt. Üdvözölt. Láttam, az izgatottság verejtékcsöppjei gyöngyöznek homlokán. Ezt nem értettem, hiszen megszokhatta már kiállításainak ünnepélyes megnyitóit.

Budapesten az Ernst Múzeumban 1964-ben, a Műcsarnokban 1974-ben nyílt gyűjteményes tárlata. Tavaly pedig, Moszkvában.

— Éppen Kölesden izgulsz? — kérdeztem.

Elhárította ezt a megjegyzést.

— Ne rólam írj — suttogta —, hanem erről a faluról, ahol kétezerötszáz ember él, de negyven műgyűjtő van, és ebben a művelődési házban sorozatot rendeznek a mai magyar képzőművészetet bemutató kiállításokból, ez már a hatodik.

Egy szuszra mondta el ezt. Talán azért is, hogy kifújja magát. Lehajtotta fejét, és hófehér díszzsebkendővel, reszkető kézzel, megtörölte verejtékes homlokát. Átnéztem fekete ruhás alakja fölött, be a terembe.

A fotóriporter, bentről, ágaskodva integetett:

— Gyere, nézd meg, mi van itt.

Magam előtt tuszkolva a festőművészt — az ünnepeltet —, végül is bejutottam a nagyterembe.

Jobb kéz felől a kék nyakkendős kisdobosok és a vörös nyakkendős úttörők fehér inges seregét pillantottam meg. A kislányok és a kisfiúk szótlanok voltak, és nem is csak fegyelmezettek, hanem áhítatosak is.

Ebben a pillanatban megkezdődött az ünnepélyes megnyitó.

Vecsési Sándor: ESTE *(Fotó: Dolezsál László)*

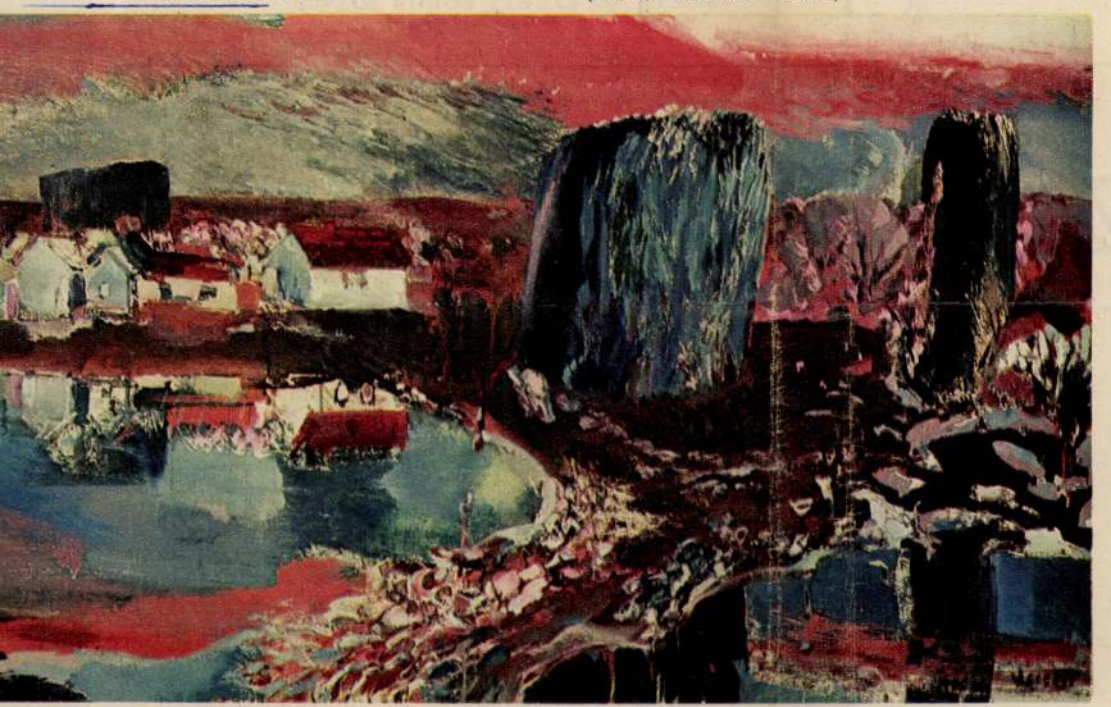

Vecsési Sándor

Délutáni nap

Dömötör János: A vásárhelyi tárlatok negyedszázada.
Művészet, 1978.december/ 14.oldal

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 ÁPR 22

KÉPES ÚJSÁG

Vecsési Sándor festőművész

Az úttörők ajka egyszerre mozdult. Énekeltek. Kristálytiszta hangon szállt az ének:

– ... áldás szálljon Mesterünk fejére!

Önkéntelenül balra néztem. Ott állt, a nagyterem másik végében, szemben az úttörőkórussal, Vecsési. Lehajtotta fejét most is, és arcizmai a meghatottságtól megmegrándultak.

Az ének, kristálytisztán és szépen, ismétlődött:

– ... áldás szálljon Mesterünk fe-jé-re!

Ekkor lopózott a nagyterembe a csönd.

Ettől mindenki még jobban megilletődött. A közönség, amely a nagyterem falai mentén körben foglalt helyet, mintegy összekötvén a kórust és a művészt, egyesítvén őket teljesen, most lopva körbehordozta tekintetét a falakon függő festményeken. Aztán, szintén lopva, a festőre tekintett.

Megkezdődött az ünnepi beszéd, amelyet a Vecsési mellett álló dr. Szilágyi Miklós, a Szekszárdi Vay Ádám Múzeum igazgatója tartott. Ő arról beszélt, hogy mit mondanak, és mit jelentenek valamenynyiünknek, Vecsési Sándor festményei. Arról szólt, hogy azokban mekkora őszinteség kap helyet, és hogy az őszinte hang milyen őszinte érzéseket továbbít hozzánk. A világról, amelyben élünk. A földről, ahol születtünk. A múltról, aminek értékeit, tisztaságát meg kell becsülnünk. És önmagunkról is, mert csak úgy becsülhetjük meg önmagunkat igazán, ha tiszteljük a szépet, óvjuk a tisztán és becsületesen emberit.

– Figyeljünk Vecsési képeire! – mondta a szónok.

De most már valamennyien Vecsésire figyeltünk.

Szólásra ő következett.

Nem tudom, hány pillanat, hány másodperc, talán perc is, telt el így: csöndben. Mert a festőművész – a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze – csak állt, állt: szótlanul. Lehajtott fejjel. Nem nézett ránk. Nem nézett a képeire sem.

Mégis azt éreztem, hogy történik valami. Úgy éreztem, hogy Vecsési önmagába néz ebben a pillanatban.

És csakugyan!

Már felemelte a fejét. Ránk nézett. Meg a képeire. És megszólalt. A hangja valahonnan nagyon messziről, valahonnan nagyon mélyről jött. A legbensőbb világából, ahová gyakorta száll alá, mindig, amikor fest. Ez a szembenézés önmagával és a világgal, őt mint festőt, a gyötrelmek óráival ajándékozza és átkozza meg. Félelmetes és gyönyörű gyötrődés szüli őbenne és őbelőle alkotásait.

Most pedig, a szavait is, amelyek halkan, nehezen, kínkeservesen tolják, lökik, gyömöszölik elő egymást. Át ajkainak hídján, e világra.

– Azon a jogon vagyok itt... Annak jogán... – mondja, és elakad ismét.

Várunk.

Nézzük a szülést. Hallgatjuk a születést. A szavak nehezen születnek.

Valaki, érzem, szólna, segítene neki, hogy...

De mit is mondhatnánk? Az alkotó, gyötrődő művészt az alkotás, gyötrődés pillanataiban senki sem segítheti.

Vecsési csak áll. És néz minket. Úgy gondolom, önmagát látja. Megtörli homlokát.

Már beszél.

De most, napok múlva, amikor ezt a beszámolót, ha tetszik, riportot írom, papírra vetem, – nem tudom felidézni, sem magamnak, sem Önöknek, hogyan szólaltak meg egymásután a szavak, lent Kölesden, Vecsési ajkain. Mert ott nem volt erőm a zsebembe nyúlni, onnan kivenni a jegyzetblokkomat. Őszinte vagyok: el is felejtettem. Hiszen nem az volt a lényeges, hogyan formálják a szavak a gondolatot. Hanem, hogy mi is az a gondolat, ami akkor ott Kölesden, végül is, megszületett.

Az a gondolat pedig ami ott és akkor, a szemünk láttára és a fülünk hallatára megszületett, ugyanaz volt, ami a már kész Vecsési-képekben is él.

Felfénylik.

És azt nem a szavak egymásutánja foglalja össze, hanem a kicsengése. Az összessége, amit részletezni – sem a festő elhangzó mondatairól, sem a festményeiről szólván – szavakkal nem lehet. Legfeljebb, dadogva.

Mi hát a lényeg?

Az a gyötrődés, amit ekkor is átéltünk, a művésszel együtt. Az igazság, aminek megfogalmazásához, felragyogtatásához a gyötrelmek adnak önkontrollt, mert bizony, meg kell szenvedni érte, nehogy az igaz az igaztalannal keveredjék.

Ezt persze, tanulni is lehet.

Vecsésitől is, például. Ezt a példát láttuk, hallottuk, tapasztaltuk, miközben mélyen átéltük, a kölesdi tárlat első pillanataiban is.

Délután 4 óra 20 perc.

Hátra volt még, hogy mindenki, ki-ki most már alaposan elmélyedve, megnézze a kiállítás képeit.

Inkább azokat néztem, akik nézik őket.

– Ne rólam írj – hallottam visszhangozni fülemben a művész korábbi intelmét –, ne rólam írj, hanem a kölesdiekről, mert most ők itt a főszereplők.

Így mondta?

A képek előtt kis csoportok alakultak ki. Szótlanul és csakugyan – látnivalóan – átadták magukat a műalkotás befogadása élményének. Pontosan olyan meghitten, mint amikor az ember önmagával találkozik.

Mint a művész, akinek fekete ruhás alakját, izgatott arcát ekkor már hiába kerestem. Magunkra hagyott, hogy festményeinek és a tárlatlátogatóknak a találkozását, személyes jelenlétével, netán meg ne zavarja.

Jobb, ha az ember ilyenkor: meghitten magára marad.

S. Gy. F.

KÖLESD: Vecsési Sándor (középen) a megnyitón

„Tokaj szőlő vesszőj

Immár két évtizede, hogy újra visszatérő témája a sajtónak a világhírű történelmi borvidék: Tokajhegyalja. Régi vincellérek, fiatal szőlész-borász szakemberek vitatkoznak nemzeti kincsünk megóvásáról, fejlesztéséről, a szőlőtermelés új módozatairól. Kormányhatározatok születtek, bizottságok alakultak a rekonstrukciós munkák elvégzésére, de aki magáénak vallja a hazát, s számon tartja értékeit, aggódva látja, hogy a jelentős új, és korszerű szőlőtelepítések mellett évről évre kopik, pusztul a világhírű nektárt adó hegyoldalak legértékesebb része, a minőségi bort – aszut – termő tető. Szónoki kérdés: lehet-e, és kell-e további erőfeszítéseket tenni itt a világon egyedülálló lehetőségek ésszerű kihasználására?

Nekem dajkáló, szűkebb pátriám e csodálatos tájegység. Ismerem az itt élő embert, nevén szólítom – Tokajtól Sátoraljaújhelyig – a hegyeket. Oltottam, metszettem, kötöztem, kapáltam és szüreteltem aranyat termő tőkéit. De ma én is értetlenül állok a korszerű telepítések, a nagyüzemi szőlőtáblák széles sorközein cikázó gépek láttán. Az egyik szemem sír, a másik meg nevet. Mert bár elismerem, a korszerű nagyüzemi szőlőtermelés létjogosultságát, és örülök a hegyek pompás zöld szoknyáinak, de szomorkodom, ha feljebb – a hasonlatnál maradva – a megkopott, s évről évre fakóbb színű blúzra tekintek.

Mitró Lászlónak – a Tokajhegyaljai Állami Gazdasági Borkombinát termelési igazgatójának – a szeme szikrázik. Nem én vagyok az első, aki a történelmi borvidék rekonstrukciójával kapcsolatos – fentebb már kifejtett – kérdést felteszi. De türelmes, és ő is szeretné, ha a puszta és külső szemlélődésből táplált tévhitet eloszlatná.

– Értsék már meg végre a Hegyaljáját féltők – magyarázza a fiatal és kitűnő szakember –, hogy a történelmi borvidék nekünk, akik a 60 kilométeres szélességben elhúzódó 7000 hektáros szőlőskertben nemcsak termelők, hanem szakirányítók is vagyunk, legalább annyira szívügyünk a természeti kincs óvása, fejlesztése, mint nekik. Azt azonban be kell látniuk az aggályoskodóknak is, hogy ezen a területen egyik évről a másikra, sőt egyik tíz évről a másik tíz évre sem lehet csodákat művelni. Még akkor sem, ha lenne elég pénz, speciális, a domborzati viszonyoknak megfelelő gép és ezernyi más korszerű termelési eszköz.

– Miért?

– Mert a szőlő nem szántóföldi növény, mint például a búza, ami alá ha jó magágyat készítek, egy év múlva arathatom. Egy hektár szőlő telepítése 300 ezer forint. Igaz, hogy ebből 180 ezerrel az állam besegít. De ez csak a szőlő. Ehhez még utak, gépek, vegyszerek, és nem utolsósorban jól képzett szakmunkások, mérnökök is kellenek, hogy az ültetvény 5 év múlva teremjen. És ha termett, a termést sem vihetik egyenesen a magtárba, piacra, hiszen azt még fel kell dolgozni, a bort a pincékben évekig kezelni, dajkálni kell, amihez szintén emberek, és speciális gépek szükségesek.

– Tudom, hogy a Kombinátnak is szigorú termelési, fejlesztési terve van, amit évről évre teljesíteni kell. Azt is tudom, hogy a sokat emlegetett tetőkre a gépek egyelőre nem juthat-

610 1958 JUN 20.

Bontakozó művészélet Tatabányán

— Giccs helyett jó művek a kultúrotthonokban — Babits esztergomi villájából művészház lesz — Komárom megyei és nyitrai művészek cserelátogatása — Kiállítások falvakban — művészek tárlatvezetésével.

NEM LEHET egyszerű beszámolót írni a Komárom megyei művészek most lezajlott tatabányai kiállításáról, mert ez a színvonalas tárlat csupán jelzőköve, részeredménye volt annak a széleskörű tevékenységnek, amely új művészeti góc születésével biztat.

Tíz évvel ezelőtt Tatabányán nem volt egyetlen művész sem, most pedig tehetséges alkotók egész sorával találkozunk itt. Olyanokkal, akik évek óta a kiterjedt munkásváros atmoszférájában élnek, környéke változatos tájainak szépségéből merítenek ihletést, érdeklődéssel figyelik a nagyüzemek dolgozóinak, a vidéki parasztságnak az életét, hogy művekben tegyenek vallomást róla. A füstös, nehéz levegőjű, sok helyt ma is kopárnak tűnő város a múltban nem vonzotta az ecset, a véső művészeit. A patinás barokk *Tata* hangulatos utcái, ligetei között mindig festett néhány piktor, ottani villájában élt *Vaszary János*, modern piktúránk kiemelkedő egyénisége; ugyancsak csalogatta a művészeket a százados műemlékekkel ékes *Esztergom*, *Ferenczy Béni* nem egy szobrának szülővárosa; *Elekffy Jenő* sokat festett itt, s innét indult útjára *Martsa István* szobrászművész is. Mély gyökerű tradíciókról nem beszélhetünk Komárom megyében, különösen, ha összehasonlítjuk múltját Szentendre vagy Hódmezővásárhely hagyományával. A múltban itt dolgozó alkotók tevékenysége mindemellett elegendő arra, hogy elősegítse a mai, a réginél sokkal intenzívebb művészi élet gyökeresztetését, hogy támogassa az új hajtásokat.

A tatabányai Népházban megrendezett idei tárlat felsorakoztatta azoknak az immár országosan ismert művészeknek a munkáit, akik hosszabb vagy rövidebb ideig Komárom megyében alkottak — például *Elekffy Jenő*, *Martsa István*, *Luzsica Lajos* alkotásait, — ezzel is kifejezvén, hogy számítanak támogatásukra a helyi művészet kibontakoztatásánál. A kiállítás anyagának nagyobb része azonban helyi alkotók mint *Nyergessy János*, *Szalay Zoltán*, *Dobroszláv Lajos*, *Kerti Károly*, *Szlávik Lajos*, *Kürty Klára*, *Kótay Ernő*, *Krajcsirovics Henrik*, *Brém Ferenc*, *Lajos Ferenc* munkája volt. A fiatal művészek mind Tatabányán fejlesztik tehetségüket: *jelenlétük, ragaszkodásuk a városhoz a helyi művészélet igen nagy nyeresége.*

És hogyan élnek Tatabányán a művészek, miképp illeszkednek a város életébe? Egy részük tanít, van köztük üzemi festő is, mindannyiuktól rendszeresen vásárol az Alap, úgyhogy alkotó munkásságuk alapvető anyagi feltételei biztosítottak. Ez persze nem jelenti azt, hogy szívük szerint áldozhatnak a múzsának, — *erkölcsi és anyagi tekintetben egyaránt a mostaninál fokozottabb támogatást érdemelnek, és igényelnek.* Jogosan, mert hiszen a zavartalan munka lehetősége nemcsak az ő érdeküket, hanem a helyi kultúra haszna is. Bár a megye és a város vezetői nem egyszer jelét adták annak, hogy érdeklődnek munkájuk iránt — a tanács elnöke többüket meglátogatta műtermében, a helyi sajtó rendszeresen ír róluk, közli rajzaikat, a tanács alkalmi vásárlásokkal is támogatja őket (alkotásaik javát múzeumoknak ajándékozza: tavaly 32 művet kapott Esztergom, Tata pedig ötezer forint értékű szobrot és festményt) —, a művészek helyzetével mégsem lehetünk elégedettek. *Kapcsolatuk a várossal, az üzemekkel, nem kielégítő.*

A MŰVÉSZEKBEN megvan a jó szándék, szeretnének közelebb kerülni szűkebb pátriájuk valóságához. Többször jártak gyárakban, Almásfüzítőn, a Timföldgyárban; *Vecsési Sándor*, Derkovics-ösztöndíjas (a tárlaton egy szép pasztelljét láttuk) a főiskola elvégzése után Budapesten telepedett le, de mindmáig fenntartja a barátságot üzemének egykori munkástársaival. A gyárak, a szakszervezetek vezetői azonban láthatóan nem ismerték fel még a helyi művészélet fontosságát, azt az *íratlan erkölcsi kötelezettséget*, amely a kulturális feladatból reájuk hárul. Ma a művészek istápolásának feladata — túl az állami támogatáson — üzemekre, társadalmi szervezetekre is hárul. Vajon nem volna-e mód arra, hogy például a szakszervezet kulturális alapjából jó minőségű festményeket, szobrokat vásároljon otthonainak? A Tatabányai Szénbányászati Tröszt (képviselője, sajnos, meg sem jelent a tárlat megnyitóján) példát vehetne a borsodi trösztől, amelynek kultúrát szerető vezetői módot találtak arra, hogy rendszeres megrendelésekkel könnyítsenek a miskolci művészek gondjain, *ezáltal egyben jó irányban befolyásolják működésüket.* Hasonlóra Tatabányán alig van példa, holott a nagy ipari városnak bizonyára nem egy lehetősége volna rá, hogy a helyi művészek mecénása legyen.

Megyeszerte komoly problémát jelent *az elburjánzott giccs visszaszorítása.* A művelődési osztály munkatársai sorra járják a kultúrotthonokat, s a termeikben talált férc-művek helyébe a művészektől vásárolt alkotásokat függesztik ki. *Tardosbánya*, *Dunaalmás*, *Szend* és *Ács* kultúrházait például már Komárom megyei festők művei díszítik. Nehezebb megbirkózni az ügynökök által magánosoknak eladott giccsekkel. A tatabányai dolgozókban él az igény a művészet iránt, s azt a maguk módján elégítik ki: *többnyire, sajnos — giccsekkel.* Szomorú, hogy az egyszerű emberekben meglévő egészséges szép utáni vágyakozást mennyire kihasználják a férc-művek terjesztői. S hogy kihasználhatják, annak mélyebb okai is vannak: *a kispolgári ízlés nagyon elterjedt a munkások között is.* Ellensúlyozása a helyi kultúrális szervekre vár, s vajon van-e kiválóbb eszköz erre, mint az itt élő művészek kis kollektívájának istápolása, alkotásaik népszerűsítése, terjesztése? Nem elég kicserélni a kultúrházakban, az italboltokban, a cukrászdákban levő kontármunkákat! Még a jó művek tárlaton való bemutatása sem minden. Széles körű nevelő munkával kellene megértetni a dolgozókkal a nekik ma még kedves szentimentális giccs ürességét, és beavatni a jó kép, szobor számukra még érthetetlen szépségeibe. *A giccs leszáll hozzájuk, az igazi kultúrneveléshez fel kell emelnie őket a művészet szintjére.* Művészettörténeti előadások rendszeresítése bizonyára sokat használna e téren, akárcsak a tatabányaiaknak az a szép terve, hogy üzemi, falusi kultúrotthonokban vándorkiállításokat rendeznek, melyeknek alkotásait művészek — tárlatvezetők ismertetik majd a közönséggel.

UTUNK VÉGÉN felkerestük a megyei tanácsházán lévő irodájában — ennek falait a helyi művészek festményei díszítik! — *Szilaj Gyula* művelődési osztályvezetőt, a tatabányai, a Komárom megyei művészélet lelkes hívét és szervezőjét.

— A megyei művészek kiállítását minden évben megrendezzük, amihez a Műcsarnok jelentős támogatást nyújt — mondja. *— A közeljövőben Esztergomban állandó kiállító helyiséget nyitunk, nyáron a leánykollégium épületében kéthetes tanfolyamot rendezünk a megye képzőművész-köreinek vezetői számára. Tárgyalásokat folytatunk a nyitrai művészekkel kölcsönös látogatások szervezéséről; a dunántúli és az alföldi városokkal pedig kiállításokat szeretnénk cserélni. Régi tervünk, hogy az esztergomi volt Babits-villát megszerezzük, s benne művészotthont rendezzünk be...*

És még mennyi terv, hasznosítható ötlet, mely figyelmet, támogatást érdemel!

Alkonyodik, amikor fiatal művészekkel beszélgetve baktatunk a hosszú város állomása felé vezető úton. Annyi a lelkesedés, az igaz művészet iránti elhivatottság szavaikban, olyan meggyőző hangon szólnak a tatabányai művészet jövőjéről — nem kevés nehézséget vállaltak és küzdöttek már le érte eddig is! —, hogy semmi kétséget sem érzünk az iránt: Tatabányán a magyar képzőművészet új g[illegible]na van születőben.

ARTNER TIVADAR

V érdezzétek mea fők[illegible]

ÉLET ÉS IRODALOM
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

...iden

A. Marchand amerikai irodalomtörténész és író terjedelmes, háromkötetes, 1500 oldalas alkotást írt „Lord Byron romantikus életrajza" címmel. A könyv a New York-i Knopf-féle kiadó első eredeti kiadásának fordítása alapján a közeljövőben jelenik meg a Szovjetunióban is.

Az argentin fővárosban Borisz Polevoj szovjet író átadta a Nemzetközi Lenin Békedíjat Maria Rosa Oliver argentin írónőnek, a Béke Világtanács tagjának.

Kréta szigetén az ókori Lissos város helyén folyó ásatások felfedték, hogy a város az időszámításunk előtti negyedik századbeli görög civilizáció egyik fontos központja volt. Az itt felfedett amfiteatrumot — bár kisebb, mint az epidavroszi — az ókori Görögország építészete egyik legragyogóbb emlékének tekintik. Az ásatások során felszínre került Aesculapnak, az egészség istenének szentelt templom is. A Kréta szigeti ásatásokat — amint az Athen-agence hírügynökség jelenti — pénzalapok hiányában félbeszakították.

Az istanbuli Bajazid téren több hónapos munkával kiásták Theodosius császár diadalívét. Az útburkolatok áttörése után sok értékes építészeti elemet találtak amelyek lehetővé teszik a nagyhírű építmény részbeni helyreállítását.

Párizs környékén piramist szándékoznak építeni azzal a céllal, hogy benne különféle dokumentumokat helyeznek el, „üzenetképpen" a 2058-ban élő embereknek. Elhatározták, hogy a négy irodalmi nagydíjjal — a Goncourt, a Femina, a Renaudet és az Interallié-díjjal — 1958-ban kitüntetett regények közül választják ki korunk legjellemzőbb francia irodalmi alkotását. A zsűri ezúttal nem irodalmárokból, hanem egy titkárnőből, egy kereskedelmi alkalmazottból, két liceumi tanárból, egy orvosból és egy mérnökből állt. Végül is 4 szavazattal Christian Mégret és Roger Vailland 1—1 szavazatával szemben Michel Butor mellett döntöttek: az ő „Módosítás" című regényét helyezik el az „1. sz. piramisban". Michel Butor a „fáraói halhatatlanságon" kívül 100 000 frankot kapott.

A súlyos anyagi nehézségekkel küzdő zürichi operaház alacsony szubvenciója nem teszi lehetővé a társulat kibővítését. Amikor nemrég az egyik Figaró házassága előadáson a túlterhelt, kimerült Susanne az első felvonás végé[n] a fáradtságtól a nyílt szí[n] összeesett, Bernből kellett s[ür]gősen másik szoprán hoza[ni], hogy az előadást, ha késés[el] folytathassák.

IRODALM...

Talpára esett m...
volt már minden ...
Ha oly jól írna, ...
remek író volna.

2

Filmek honában él sok éve,
filmdramaturg a mestersége.
Amit ő ír, csak az a jó,
a másé mind csapnivaló.
Ha kész a filmje: gyenge, drága,
néhány millió volt az ára:
s rossz, bemutatni nem lehet.
S ő — készít újabb filmeket.

3

Esszé, regény és színdarab
mind mesterének vallja, bírja.
Mindent unalmasan farag
a türelmes, szegény papírra.
Hírét, nevét szerencse óvja:
csak rangja van — nincs olvasója.

(Iukács)

A költői túltermelés oka

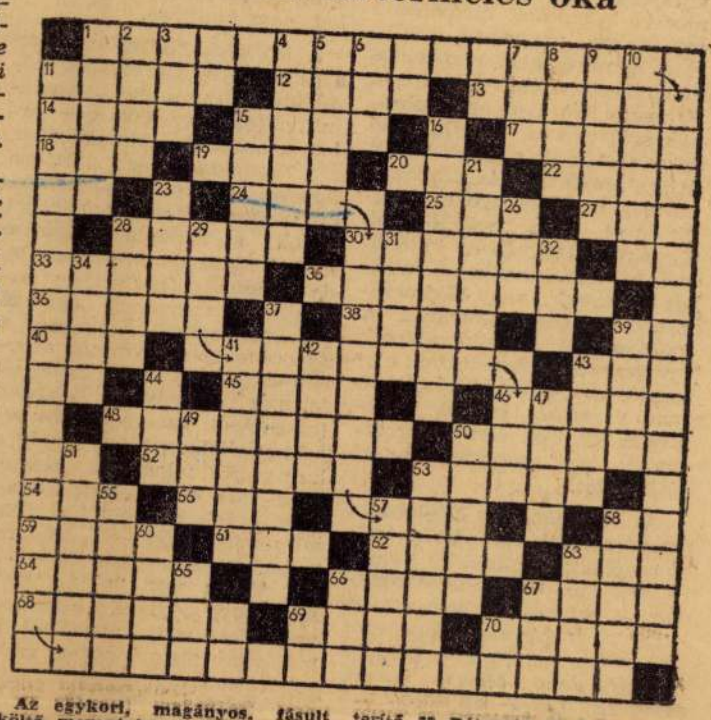

Az egykori, magányos, fásult költő memoárjaiból:

... Mostanában már senkit se várok. Néha a nyomdából küldik a korrekturát, vagy felnéz hozzám az „Irodalom kertje" szerkesztője, egyben kiadója. Megdicséri a legújabb költeményemet, elpanaszolja, hogy folyton kevesebb a hirdetése, és közvetlenül utána bejelenti: kénytelen huszonöt pengőre leszállítani a honoráriumot...

Megírom a vasárnapi verset a lapomnak. Tudom, hogy nem jó, nem ezt akartam írni, de majd egyszer... majd megírom azt is, elvégre még csak ötvenkét éves vagyok. Legtöbbször kedvetlenül írok, nem szeretek dolgozni...

(Ennek ellenére mégis „túltermelést" produkál, a következő indokolással:) **1. és 24. vízszintes, 11 és 23. függőleges.**

(A rejtvény négy sorában elrejtett frappáns magyarázat megfejtését kérjük bekuldeni. — **Határidő:** 1958. június 27. — A megfejtők között tíz példányt sorsolunk ki **Sásdi Sándor** „Fecskefészek" című novelláskötetéből az író névre szóló dedikációjával.)

Vízszintes: (Kétbetűsek: ZK, TS, KT, DK, MM, AA.) — **1. Az indokolás első sora.** 11. Svájci város. 12. Férfinév. 13. Igen csekély széntartalmú vasötvözet. 14. Ábécérészlet. 15. 12 hónapig. 17. Állati fejék. 18. Rokonhangzók. 19. Férfinév. 20. Névelők. 22. Van-e szakértelme? **24. Az indokolás második sora.** 25. Azonos betűk. 27. Bátorkodik. 28. Jeles amerikai tájképfestő volt a múlt században. 30. Autóbusz-márka. 33. Híres pesti étterem. 35. Észak-spanyol táj. 36. Hozzájárultam a gyűjtéshez. 38. Vissza: európai főváros. 40. Berlini állatkert. 43. Jugoszláv város. 45. Lélegzet, németül. 46. A háztető széle. 48. Spanyol férfinév. 50. „Szép" Vörösmarty-alak. 52. Koromszínű. 53. Idegen női név. 54. AEM. 56. Társrag. 59. Vissza: időegység. 61. Futómadár. 62. Iparos. 63. Menetrendi rövidítés. 64. Régi magyar énekmondó. 66. Kenyér, németül. 67. Fészer, pajta. 68. Szörnyű betegség. 69. Pápanév. 70. Mennyi ideje?

Függőleges: (Kétbetűsek: DU, BK, NF, SM, PG, MB.) — 1. Egészen frissek. 2. Jegyezze! 3. Részesrag. 4. Kacagj, Bajazzo! 5. ... búzakalász. 6. Jókedvű. 7. Mélyített zenei hang (idegenesen). 8. Orvos, németül. 9. Ez meg: álom, németül. 10. Publikál. **11. Az indokolás harmadik sora.** 15. Tréfálkozik. 16. Szerep a Varázsfuvolában. 21. A kísérlet. 23. Kúszóhajtás. 26. Hannibál népe. 28. Angol viszonyszó (-ba, -be). **29. Az indokolás negyedik sora.** 31. Vívófegyver. 32. Pán hangszere. 34. Kaukázusi nép. 37. Ostoba kabonya. 39. „k". 41. Amerikai. 42. Belga város. 43. Erélyes tiltakozás. 44. Vallásrövidítés. 47. Tekercs. 49. Visszaver. (!) 50. Ezen az oldalon. 51. Haragos. 53. Asztal-

Megfejtés a 23. számból:

A gondokat hitelezőikre hárítják, maguknak csupán az élvezeteket tartják meg.

JUTALMAZOTTAK:

Balzac: „A Nucingen-ház és egyéb elbeszélések" c. kötetét nyerték: Klenk Lajos, Bp. XIV., Thököly út 122. I. 2. Kaposvári Józsefné, Viszló, u. p. Tornaszentjakab (Borsod-Abaúj-Zemplén m.). Juhász Márta, Bp. V., Belgrád rakpart 25. I. em. Horváth Mátyásné, Püspökladány, Petőfi u. 14. Radits Emil, Bp. VIIII., Mária u. 46. III. 16. Pásztor Turák Ilona, Bp., III. Viador u. 15. II. 1. Vadász Zoltánné, Homok, Gyógypedagógiai Int. (Szolnok m.). Angyal Rózsa, Ná-

éla. Jankovich Ferenc. Mester házi Laj[os]
VII., Lenin krt. 9—11. Telefon: 221—285.
dor 1. Telefon: 180—850. — Előfizetés it[t]
nem küldünk vissza. — Külföldön terje[sztik]
viseletei. — Szikra Lapnyomda. F. v[.]

Vecsési Sándor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1970 NOV 21

Vecsési Sándor: Őszi délután

rágzik, és már tel is vették a kapcsolatot a kaposváriakkal.

Sugár Tiborné, a kórház KISZ-vezetőségének tagja, hosszú ideig a város gyógyszertári alapszervezetének volt KISZ-titkára. Három gyógyszertárban indította el a brigádmozgalmat. S amikor új munkahelyre — a kórházba került — azon töprengett, meg kellene próbálni itt is a brigádalakítást. Bár tudta, a kórház adottságai között ez jóval nehezebb. Járta az osztályokat, beszélgetett a KISZ-tagokkal. A laboratóriumban, és a kisnővérek körében tetszett a brigádalakítás ötlete. Csak éppen azt nem tudták még, mit lehetne vállalni egy kórházban; s hogy fogadják majd a brigádalakítás gondolatát a főnökeik és munkatársaik. Ám a kórház igazgató-főorvosa, a szakszervezeti bizottság titkára, a pártszervezet s mindenki, akihez csak fordultak, támogatta, segítette

beletar
A ma
lyiek
a brig
kórház
össze,
Túlóráz
szabad
óráért
vízkárosultaknak fölajánlot-
tuk. A tanulás? Két tanfolya-
mos brigádtagunk van. Vál-
lalták, hogy képességeikhez
mérten a legjobb eredményt
érik el, és mi vállaltuk,
hogy segítünk nekik. Szak-
mai továbbképzésben, politi-
kai oktatásban veszünk részt,
és tanulás az is, igaz, indi-
rekt tanulás, hogy fejleszt-
jük ízlésünket. Közülünk
két-három ember mindig
eljut egy-egy tárlatra, hang-
versenyre, színházba, s el-
mondja nekünk, milyen
volt, megvitatjuk. S megvi-
tatjuk a híreket, a tévét, a
rádióműsort is; egy-egy ren-
deletet, párthatározatot. De
mindezt spontán. Részt ve-
szünk a KISZ-, a pártszer-

[illegible] nagyon aktív. Minde
megvitatunk, mindenről l
zősen döntünk. Közösen
Ez volt a legnehezebb, a l
zösségi gondolkodás meg
remtése. Hogy valóban ep
máshoz tartozónak érezz
magunkat, és felelőssé
érezzünk a másikért. Ho
szú hónapok teltek el, an
ez kialakult. Azt hiszem,
brigádmozgalomban ez
legnehezebb. S ha a kór
állami és társadalmi ve
tőitől nem kaptunk vo
bátorítást, segítséget,
nem lett volna egy má
brigád. a kezdeti lelkese
után talán kialakult vo
nálunk is. Szerencsére
kórházban nagyon jól a l
kör ... Árvíz idején bri
dunk is kivette részét a m

Csuka Zoltán:

ÖRÖK SZÉPSÉG

Fegyver és idő szétzúz, összemorzsol,
erre tanít a bölcs tapasztalat;
szépség, hogy féltlek a barbár gonosztól,
ki porbaránt s feldúl egy perc alatt.

S hogy féltelek, nézvén a kedves arcát,
amint titokban egyre változik,
idő és élet vívja rajta harcát,
lassan morzsolva szét vonásait.

S már azt hinnéd, hogy ez az élet vége
és ez a törvény — mikor hirtelen
eléd lobban egy friss lány tiszta képe
daccal, erővel, győzedelmesen,

hirdetvén, hogy hiába gonoszság,
erőszak, fegyver s roncsoló idő
benned s körötted él a szépség s jóság
eggyéforrva, mint legfelsőbb valóság,
örök uralom s diadal is ő.

A GELSEI MÉRCE

(Folytatás a 7. oldalról.) magyarázatnak mint

Nádass József:

Találk

Nem rövid értelemben világcsavargó voltam. Alig-alig saját akaratomból, sokkal inkább, mert űztek, mert menekülnöm kellett, bebarangoltam egy tucat országot. Hogy hány nép fiát, lányát ismertem meg közben, nem tudom.

Az orosz fiúval 1944 kora őszén találkoztam először. Nemcsak a hely, ahol megismerkedtünk volt riasztóan lehangoló — a mauthauseni haláltábor 19. számú barakkja, — de ő maga sem volt különösen rokonszenves. Hogy miképp került a mi barakkunkba, ahol jórészt magyarok raboskodtak, nem tudom. Lehet

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor
ZALAI HÍRLAP

1965 OKT 31

1021

ŐSZ A FÖLDEKEN Vecsési Sándor rajza

MAGYAR NEMZET
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1964 FEB 18

...ági szerződés ...ünneplése

A továbbiakban utalt annak jelentőségére, hogy a két ország. népgazdasága fejlesztésének távlati terveiben, kölcsönösen figyelembe veszi egymás lehetőségeit és szükségleteit.

— Nagy céljaink valóraváltásához a Szovjetuniónak, a Magyar Népköztársaságnak és a szocialista világrendszer többi országának *békére* van szüksége. Nagy nemzetközi visszhangot keltettek a Szovjetuniónak a *területi kérdések békés rendezésére, a béke fenntartására és a nemzetközi*

Rónai Sándor fogadta a Szovjet—Magyar Baráti Társaság küldöttségét

Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Magyar—Szovjet Baráti Társaság elnöke, hétfőn fogadta a Szovjet—Magyar Baráti Társaság hazánkban tartózkodó küldöttségét: G. I. *Vladikint*, a Szovjetunió művelődésügyi miniszterhelyettesét és J. Sz. *Krjukovot*, a külföldi baráti és kulturális kapcsolatok szovjet társaságai szövetségének osztályvezetőjét.

A fogadáson jelen volt *Kristóf* István, az MSZBT főtitkára és V. A. *Guszev*, a szovjet nagykövetség tanácsosa.

Magyar és ... táviratváltása

Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és *Kádár* János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az alábbi szövegű táviratot küldte N. Sz. *Hruscsovnak*, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága első titkárának, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének és L. I. *Brezsnyevnek*, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének, a magyar—szovjet barátsági és kölcsönös együttműködési szerződés aláírásának 16. évfordulója alkalmából:

Kedves elvtársak! A magyar—szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 16. évfordulója alkalmából a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány, az egész magyar dolgozó nép és a magunk nevében szívből jövő, forró üdvözletünket és testvéri jókívánságainkat küldjük önöknek és az egész szovjet népnek.

Barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződésünk szellemében kibontakozott együttműködésnek, sokoldalú segítségnek felbecsülhetetlen szerepe volt abban, hogy a magyar nép történelmileg igen rövid idő alatt lerakta a szocializmus alapjait, s most a szocialista társadalom teljes felépítésén munkálkodik.

Népünk őszinte örömmel üdvözli a szovjet népnek a kommunizmus építésében elért eredményeit, amelyek a szovjet kormány békeszerető, következetes külpolitikájával együtt fő támaszai a kommunizmus, a nemzetközi haladás nagy ügyének.

Örömmel állapítjuk meg, hogy teljes nézetazonosság van közöttünk a nemzetközi munkásmozgalom minden alapvető kérdésében, hogy népünk a szovjet néppel együtt harcol a népek szabadsága és a nemzetközi béke nagy ügyéért.

Közös ünnepünkön további nagy sikereket kívánunk az SZKP Központi Bizottságának, a Szovjetunió kormányának és az egész szovjet népnek a kommunizmus építésében, a nemzetközi béke megszilárdításában, a szocialista országok közösségének erősítésében. Kívánjuk, hogy barátsági szerződésünk szellemében tovább erősödjék és virágozzék a magyar és a szovjet nép testvéri együttműködése, megbonthatatlan barátsága.

N. Sz. Hruscsov és L. I. Brezsnyev a következő szövegű táviratot küldte Dobi Istvánnak és Kádár Jánosnak:

Kedves elvtársak! A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége, a Szovjetunió Minisztertanácsa és az egész szovjet nép nevében szívből jövő üdvözletünket küldjük önöknek és a testvéri magyar népnek, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Magyar Népköztársaság közötti barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírásának 16. évfordulója alkalmából. A szerződés megkötése a szovjet—magyar kapcsolatok történetében fontos állomást jelentett, mert tartós alapot hozott létre a megbonthatatlan barátság sokoldalú fejlesztése és elmélyítése, valamint a szoros együttműködés számára országaink, népeink között. Ez a szerződés, amely a marxizmus—leninizmus és a szocialista nemzetköziség elvein alapszik, minden tekintetben megfelel népeink létérdekeinek, elősegíti a szocializmus és a kommunizmus sikeres felépítését országainkban, valamennyi szocialista ország egysége és összeforrottsága megerősítését.

A kommunizmus útján magabiztosan haladó szovjet nép büszkeséggel és örömmel veszi tudomásul azokat a nagy sikereket, amelyeket a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével a magyar dolgozók elértek a szocialista társadalom építésében a Magyar Népköztársaságban.

Önöknek, kedves elvtársak és az egész magyar népnek új, nagy eredményeket kívánunk a békés építőmunkában, a népek közötti béke megőrzéséért és megerősítéséért folyó harcban.

Éljen az örök és megbonthatatlan barátság és testvéri együttműködés a Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság népei között.

*

Péter János, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere és A. A. *Gromiko*, a Szovjetunió külügyminisztere is üdvözlő táviratot váltott az évforduló alkalmából.

A magyar—szovjet barátság ünnepe

1948. február 18-a kimagasló dátum népünk történetében. Tizenhat esztendővel ezelőtt ezen a napon írták alá Moszkvában a két nép képviselői a magyar—szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződést. Miért nevezzük történelmi jelentőségű okmánynak ezt az egyezményt?

Mindenekelőtt azért, mert e szerződés új távlatokat nyitott a két nép széles körű együttműködése előtt, új alapokra fektette az élet minden területén barátságunk elmélyítését hatalmas szomszédunkkal, a Szovjetunióval, amelynek hős fiai előbb felszabadították hazánkat a fasizmus elnyomása alól, majd a háborút követő legnehezebb évektől kezdve önzetlen támogatásukkal hozzájárultak hazánk gyors ütemű felemelkedéséhez.

*Ezt az egyezményt azért is történelmi jelentőségűnek nevezzük, mert a szerződés megkötése óta eltelt tizenhat esztendő bebizonyította, hogy a szerződő felek a szerződésben vállalt kötelezettségeiket a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítették. Ez a tény a legjobb garancia arra, hogy a szerződés a jövőben is a legnagyobb mértékben szolgálja a két ország és a két nép érdekeit

1021

VECSÉSI SÁNDOR KIÁLLÍTÁSA az Ernst Múzeumban

A FALUKUTATÓ ÍRÓKHOZ hasonlíthatnám a mostani harmincas éveibe lépő festőnemzedéket, ha nem volna kiáltó a célkitűzés és célbaérés különbsége. Mert mit csináltak Erdei, Ortutay és társaik? Felmutatták a magyar falu évszázados elmaradottágát, a föld nélküli parasztság mérhetetlen nyomorát, hogy megláttassák: van itt változtani való elég. Többé-kevésbé eljutottak odáig, hogy »az azonos érdekeiket nem ismerő osztályok« közé hidat verjenek, vagyis hogy a paraszti szegénységet a forradalmi munkásosztály mellé sorakoztassák. Harcolták »hárommillió koldus« létjogáért, földért, kenyérért.

A jelenkori fiatal festők jelentős hányada vidéken él, vagy hosszabb tartózkodásra, napokra letelepszik, csak az Alföldön is négy-öt városban, vagy környékén. Mit látnak, mit találnak megfestére méltónak, milyen életérzéssel telítődnek? Úgy tűnik, hogy tájegységenként szétválaszthatók szemlélet és stílus szerint is. Az azonban különös, hogy csak a legritkább esetben találkozunk az adott táj festői hagyományának folytatásával, inkább az adott kor festészetének bíráló tartalmával. Magyarán szólva: a vásárhelyiek például Tornyai szenvedélyes és keserű lángolása ellenében szigorú szerkezetbe foglalják a látott világot és, igen helyesen, keresik a valóság és a kép közös törvényeit. Ez korszerű törekvés mindaddig, míg a kép tartalmával összeütközésbe nem kerül, amikor is a mű korszerűtlen nosztalgiát áraszt, mert a régi, nyomott paraszti életformát idézgeti a falu mai képére. Nem a traktort hiányoljuk, mint képmotívumot — a gőzgép sem csinált a maga idején festői forradalmat, de ipari forradalom indult fütty szavára.

Hiányoljuk néha azt az embertípust, amely kezessé tette a gépet s vele együtt változtat világán.

ÉVEKIG ÉLT ÉS FESTETT FALUN Vecsési Sándor is és akarva-akaratlan *az új arcú falunak a negatív oldalát*, aktuális gondunkat ragadta meg. Képeit rend, tisztaság, átgondoltság jellemzi. Pátosza visszafogott s e lecsendesített világban, a falu akciótlan ábrázolásában az elöregedett, a fiataloktól elhagyott vidék áll elénk. Öregek, gyerekek, sivár kis utcák, dérbe üvegesedett udvarok, üres pitvarok, magányos kutak — kérdezetlen is erről beszélnek festményei. Szerencsére színízlése fejlett — ha itt-ott lényétől idegen édességgel találkozunk is, mint amilyen a *Sinvivők* puncs-rózsaszín háttere. De ha a *Délben* című kép sárgás szikrázását látjuk, vagy a *Barna ház* szordinósan hangolt színsorát, különösen a nagyon szép *Deres udvar*-t, vagy az ember és otthona egységét kifejező, békét sugárzó *Ünnep*-et: világos, hogy érti a színek nyelvét és okosan használja kifejező erejét.

Ahol táj és ember együtt jelenik meg a kompozícióban, mint a *Beszélgetők*, vagy a *Tehenészek* esetében, szorosan zárja a teret. A kitűnő *Tehenészek* háttere a képsíkot teljesen betöltő, vakító fehér istállófal, a furcsa, magasra rántott ablakszemekkel. A tehenészek üldögélnek a kispadon, mint ahogy Vecsési képein a legtöbb alak üldögél, fekszik — a *Fekvő asszony*, ugyancsak intenzív kék fal előtt —, könyököl, tűnődik, lassan szöszmötöl. Alig akad képe, ahol a tér kubuszrendjét, vagy az alakok passzív létét valami mozdulásra késztetné. A kevés közül egyik a pompás *Gyárak és vonatok*, amelyen ugyan nem nyüzsög a tevékeny ember, de hegy, füst, felhő fodrozza a vonatok és épületek szögleteit s nem utolsósorban a rálátásból nyert hatalmas távlat ad oxigéntöltést a műnek. A másik, hasonlóan oldottabb megjelenésű kép a látszólag kettős festői felfogást mutató *Virágzó fa*, melyen a bolyhos fehérség lágyítja a háztetők éleit.

EMBERÁBRÁZOLÁSÁBAN a modellnek arcra alig vetíthető vonásait igyekszik — gyakran sikerrel — felszínre hozni. Így például Veres Péternek kettős ívű homlokot festett s ezzel a formaötlettel valahogy az okos optimizmust bontotta ki az író jelleméből, jellemzésül. Az ábrázoltat még sok mással lehetne jellemezni, de annak megmutatása, hogy optimizmusa nem a nehézségek lebecsüléséből, hanem azok ismeretéből táplálkozik, s hogy ezt egy más által nem, vagy alig észrevehető fiziognómiai vonás kihangsúlyozásával érte el, a festő pompás karakter-érzékére vall. Patay kollegájáról festett portréjának háttere egy — mindenféle edénnyel rakott, cikornyás szekrény, s az előredűlve figyelő festő alakjával együtt színben is — rozsdás barnákkal —, új összefüggésben mutat be egy embert. Két sikerült önarcképe mellett a feleségéről festett, rendkívül bensőséges portréi és gyerekekről készült képei szemérmes érzelmekről árulkodnak. Az ábrázoltakhoz való viszonyát mindenkor tükrözik képei s a ritka ellágyultságot váltja a tárgyilagos megismerésre való törekvés, az összetett emberi tulajdonságok kutatása, színben-formában történő kibontása.

Vecsési Sándor fiatal festő. Jó festő, de még bizony egyenetlen. Szilárd, kitűnően épített, színben szépen harmonizált képei mellett akadnak megéretlen és megoldatlan munkái. Mégsem vitatkozunk a válogatással, mert így küzdelme az ideával és az anyaggal tisztán kirajzolódik három—négyévi munkásságában.

Mégis, úgy véljük, hogy — bár a freskóhoz sokfelől lehet közelíteni — a három freskóötlet (kettő kivitelezett, meg a zalaegerszegi terv) között olyan stílus-különbség mutatkozik, mintha nem is ugyanaz a művész csinálta volna. Ez nem írható a fejlődés javára, vagy rovására, inkább bizonytalanság a feladatot és rendeltetését illetően. S ha elfogadjuk a nemes, három szín-szólamra épített *Halászokat*, nem érthetünk egyet a házasságkötő-terem széthúzott, merev csoportfűzésével s még kevésbé az *Aranybárány*-szálloda bárjába készülő, minden kép-, sőt falkép-rációt nélkülöző, amorf formákra tördelt alapon szétszórt motívumokkal ékes tervekkel. Egy bárba okvetlen valami nyakatekert dísz kell?

Vecsési legnagyobb kvalitása a rend a kompozícióban és érzelmi intenzitás a színekben, s hogy megtalálta jelenünkben azt a fájó pontot, amelyre felfigyelni és a művészet szuggesztivitásával figyelmeztetni: pártos tett. Freskóterveiben mintha hátat fordítana legértékesebb eredményeinek s valami »vadonatújat« keresne. Az új nem biztos, hogy jobb is. Azok az értékek, amiket táblaképeiben már felmutathat, képessé teszik monumentális feladatok megoldására, de csak ha hű marad már megtalált, kiművelt, szép zengésű festői nyelvéhez.

Oelmacher Anna

Vecsési Sándor rajza: Fekvő nő

HÍRLAP

ó féldeci

A tanári diplomától a börtönig

dös, kisírt szeme, kusza beszéde.

— Csak egy féldecit ittam, tessék elhinni, hogy elviselhetem ezt a szörnyű szégyent...

Sokáig sírdogál. Aztán beszélni kezd, egymásnak ellentmondó, zavaros töredékekből áll össze az 58 éves, csalásért elítélt asszony életrajza:

lejtőn...

Megintcsak pénzért. A pénzt italra fordította.

— Nem érte az én számat alkohol fiatal koromban. Tanultam, sportoltam. Favorit voltam a teniszben. Aztán férjhez mentem egy főkönyvelőhöz. Akkor kezdődött el a kálváriám. Betegeskedtem, ő meg idegen nőket hozott a lakásba. Aztán nem bírtam tovább. Elhagytam és inni kezdtem...

És azóta? Innen kezdve még töredékesebb, még zavarosabb a vallomás. Ideiglen tönkrement, hosszú ideig gyógykezelés alatt állt. Emlékszik még néhány sikertelen öngyilkosságra. S közben refrénként ismétlődik: ártatlanul kerülök a börtönbe. Ezt a szégyent nem lehet elviselni.

A börtönőr ajtónyitására katonásan felpattan, vigyázzba vágja magát. A pattogó kérdésekre gyorsan, egyértelműen válaszol. Egy pillanat alatt kijózanodik, és váratlanul kitisztul elhomályosult memóriája.

Pálinkabűz — kölniillat

A börtönőr kérdez:

— Büntetve volt már?

— Igenis.

— Hányszor?

— Háromszor, kérem.

Aztán elindul kis motyójával. Úszik utána a pálinkaszag, amit sűrű kölniillattal se tud feledtetni. Valaha tanárnő volt, emberi módon élt. Most már csak visszaeső bűnöző. Egyetlen és utolsó öröme fél deci pálinka...

FENÁKEL JUDIT

KERESZT

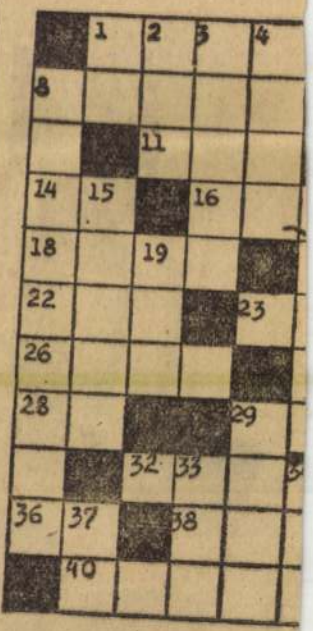

Vízszintes: *1. Berlin és Budapest között közlekedő gyorsmotorvonat neve.* 8. Ánizzsal és koriandrummal ízesített köménylikőr. 9. Folyócska. 10. Nevelő. 11. A növény. 12. ....-dame, fiatal hölgyeket kísér bálba (ék. fel.) 14. Csodálkozást kifeje-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP

1965 FEB 18.

1021

HÍRLAP

Művész házaspár kiállítása Vásárhelyen

(MTI Foto — Sziklás felv.)

Hódmezővásárhelyen ismert név Vecsési Sándor és V. Bozsonyi Arany. A festőművész-házaspár gyakori vendége a Művész-telepnek. Budapesten közös műteremben dolgoznak, de felfrissülni, új élményeket szerezni, a vásárhelyi táj a legalkalmasabb. A két tehetséges fiatal művész alkotásaiból a Tornyai Múzeum rendez most kiállítást. A tárlat ma, vasárnap déli 12 órakor nyílik. Megnyitó beszédet dr. Dömötör János múzeumigazgató mond. Képünkön: a művész-házaspár pesti otthonában ...

cs
Ci

Nicosia, február 8.

A Nicosiától nem messze fekvő *Szozomenosz* falunál történt csütörtöki súlyos incidens nyomán ismét feszültség uralkodik az egész szigeten.

Szozomenosz lakosságát pénteken elszállították a félig elpusztult faluból.

A brit hadügyminisztérium tegnap bejelentette, hogy *Máltáról Ciprusra szállítják át az egyik brit zászlóaljat.* (Az edinburghi herceg királyi ezredének 4—500 főnyi gyalogsági zászlóaljáról van szó, amely a ciprusi válság óta a szigetre küldött brit csapatok egy részét váltja majd fel.) Máltára, a kivont egység helyére Nagy-Britanniából küldenek katonai utánpótlást.

Henry Labouisse, az Egyesült Államok athéni nagykövete pénteken átadta *Pala-*

Ankarában nyilatkozott tegnap *Inönü* török miniszterelnök.

Inönü szerint a ciprusi probléma legjobb megoldása az lenne, ha az országot szövetséggé alakítanák.

Javaslatát nem részletezte.

A brit kormány — mint ez várható volt — merev, elutasító hangon nyilatkozott *Hruscsov* szovjet miniszterelnök *Sir Alec Douglas-Home* brit miniszterelnökhöz, a ciprusi kérdés tárgyában intézett jegyzékéről.

Elkész
autópa

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

1964 FEB

ESTI HIRLAP

102

Vecsési Sándor kiállítása

Az utóbbi esztendők tárlatain, a határozottabb művészi profilt mutató, tehetséges fiatalok között egyre gyakrabban feltűnik Vecsési Sándor neve. Teljesítményeit elismeréssel fogadták a hozzáértők, elnyerte a Derkovits-ösztöndíjat, s egy-két nagyobb arányú freskó-feladaton is kipróbálhatta képességeit, felkészültségét. Most pedig gyűjteményes kiállításon összegezheti festői munkásságának eddigi eredményeit. A számvetés mérlege kedvező, s meggyőződésünk, hogy a művészetkedvelő közönség érdeklődése és rokonszenve sem marad el.

Az Ernst Múzeum termeiben gondosan összeválogatott, változatos festmény- és grafikasorozat fogadja a látogatót. Tematikában és festői gondolatokban is többféle az anyag, de e többféleség mégsem kelti az összevisszaság benyomását, mert kialakulóban vannak már bizonyos egyéni stílusjegyek, amelyek egyértelművé formálják művészi nyelvezetét. Igaz, most még egyszer-egyszer nehézkesebben fejezi ki magát, illetve nem mindig talál rá a mondanivalójának pontosan megfelelő eszközökre, de — hivatástudatát látva — nem kételkedhetünk a sikerben.

Vecsési művészetének egyik legmegnyerőbb vonása az az együttérző közvetlenség, amellyel az egyszerű emberek, parasztok, munkások alakjait megfogalmazza. Emberábrázolása távol áll minden álrealizmustól, hamis pózolástól; egyszerű, lényegre törő. Sommázott formákkal, tömör színekkel, s erőteljes kompozíciós szerkezettel igyekszik összefogni a témát. Portréi, arcképei a tanúk arra, hogy sikeresen összeegyezteti a finom pszichológiai jellemzést a korszerű képi-festői formálással — pedig, amint köztudott, ez nem könnyű feladat.

A rendezés — Ritly Valéria munkája — szemléletesen, helyesen emeli ki a tárlat legjelesebb alkotásait. A szép kivitelű katalógusban Bolgár Kálmán tanulmánya tájékoztatja az érdeklődőt.

Cs. M.

Kabaré, amely nem tekinti legfőbb céljának és igazolásának a kirobbanó nevetést. Mer hidegen szatirikus lenni, de nem fel a lírai hangulatoktól sem. Lényegében egyetlen centrum köré szerkeszt mindent, s nem retteg az egyhangúságtól. Politikai kabaré, amelyben nincsenek külpolitikai vonatkozások, nem hangzanak el aktuális utalások személyekre, eseményekre, országokra, világrendszerek szembenállására stb. És mégis rendkívül időszerű. Belső, szovjet jelenségekkel foglalkozik, az intézmények, a gondolkozásmód, a közösségi és egyéni magatartás félrecsúszásaival, hibáival, kártékony torzulásaival. Központi helyet kap benne a *Jubileum* című jelenetsor, egy semmihez sem értő „vezető káder" pályafutása változatos posztokon keresztül az ünnepi évfordulóig, amely nemcsak szatirikus-kritikai visszatekintésre nyújt alkalmat, hanem patétikus előretekintésre is — ez utóbbi a mi kabaréhagyományunk légkörében szinte elképzelhetetlen volna. Egy öreg professzor felajánlja könyvtárát az államnak, de a könyvek átvételére kiküldött hivatali közeg az ügynek csak reáháramló nehézségeit látja, s az adományozót úgy kezeli, mint valami vétkest. Két fölösleges raktárőr nyugodt lelkiismerettel lopja a napot: „Ide állítottak, az állam fizet bennünket, durákozunk!" Fiatal tanárjelöltek kerülnek be egy pedagógiai főiskolára, tele lelkesedéssel ked-

is ennél: kivételes
szi élmény. Egy
ges, nagy színész te
zá: Arkagyij Rajkin

Átalakuló ké
szinte korlátlan.
mozgása, gesztusai,
jai hihetetlen táv
képesek átfogni.
úgy véljük, hogy fi
ga és hajlékonyság
érhetetlen, s nem ny
általán semmiféle ny
eszközhöz. De maszk
nagyon is szereti a
zást, a karikatúrát,
hócserűséget. Csa
merész ellentétekkel
zik. A könyvtárá
halk lírával kezdi,
van nevetséges az
professzorban — ros
ság, Einstein-arc,
hang —, a helyzetet
gikus humornak
egészen enyhe vál
lengi át. Ide toppan
paprikajancsi-bürokra
Durván elrajzolt, fel
dő orr, sűrű, vörös
öldök, szögletes mo
tok, reszelős hang,
zik róla az inger
pökhendiség, érte
A két alak percenké
togatja egymást a szí
mind a kettőt Rajkin
sza.

Ha egyetlen figur
életre, akkor is
változattal szolgál, n
helyzetnek a m
ereszkedik, s valam
lepőt és mégis lény
hoz fel onnnan. Mi
„vezető káder" egyi
váltása — a sztálini
szakban — szóba ker
laki azt tanácsolja
legjobb lenne züllött
módot bizonyítania
ilyesfajta elbocsátás
ez a legkevésbé ko
mittáló oka. Igenár

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

ÉLET ÉS IRODALOM
1965 OKT 16

1021

Vecsési Sándor: Ülő nő (X. Képzőművészeti Kiállítás

Közép- és Kelet-Európa területein pedig az anticiklon okozta derült, napos idő hozta meg a kellemes, s most már mindenképpen időszerű változást. A hó már csaknem egész Európában olvad.

Hazánkban vasárnap, a keleti országrészekben 3—5, a Dunántúl számos vidékén 9—11 órán át sütött a nap. A Budapesten mért napi középhőmérséklet 2,8 fokkal magasabb volt a sok évi átlagnál, vagyis 24 óra alatt 2,4 fokot emelkedett, ami gyors átmenetnek számít. *Hasonló hirtelen javulást az évek többségében a*

Vecsési Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁR 16.

MAGYAR NEMZET

Nyilvános képzőművészeti pályázatot hirdetett felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából a fővárosi tanács. A díjakat kedden délután Hantos János vb-elnökhelyettes adja át a kitüntetett alkotóművészeknek. A nyertes művek: az életképek közül Vecsési Sándor »Húszévesek« és Kokas Ignác »Darugyári hegesztők«, tájkép és városkép tematikában Miháltz Pál »Bécsi kapu környéke«, Szurcsik János »Erzsébet-híd«, Scholtz Erik »Múzeumkert«, Szentgyörgyi Kornél »Budapest«, a grafikák közül Elekffy Jenő »Újjáépülő Várpalota«. A felszabadulási témakörben Madarassy Walter, Kiss Sándor, Kiss Nagy András és Boldogfai Farkas Sándor részesülnek kitüntetésben.

■ **137. Vecsési Sándor (sz. 1930): Apám, anyám, 1967**
olaj, vászon, 120X130 cm / Budapest, Magyar Nemzeti Galéria

A szülők portréja – akárcsak Kokas Ignác vagy Szabó Zoltán alkotásain – sajátos tematikává szélesedik: a múltban is élt s a mában is élő embertípus megfogalmazásává. Tehát a mai munkásélet összetevőibe enged bepillantani, nem rejtve el a történelmi tapasztalással terhes egyéni sorsok belső ellentmondásait. A Vecsési Sándor festményén ülő idős pár talán kevesebbet hordoz magában a múltból, mint a többi említett alkotás. Ezt sugallja a közelebbi motívumválasztás is, a kettős portré szinte mitikus, mégis köznapi ünnepélyessége, az igen gazdag, finoman tagolt szín- és vonalrendszer visszafogottsága. A kéz a kézben megöregedés mintegy szertartásszerű csöndjéből a múlton túllépő megbékélés árad, egy társadalmilag kialakult harmónia lehetősége teremtődik meg.

Avadi Nóva: Munkásábrázolás a magyar lepőművészetben
Bp. Kossuth 1976.

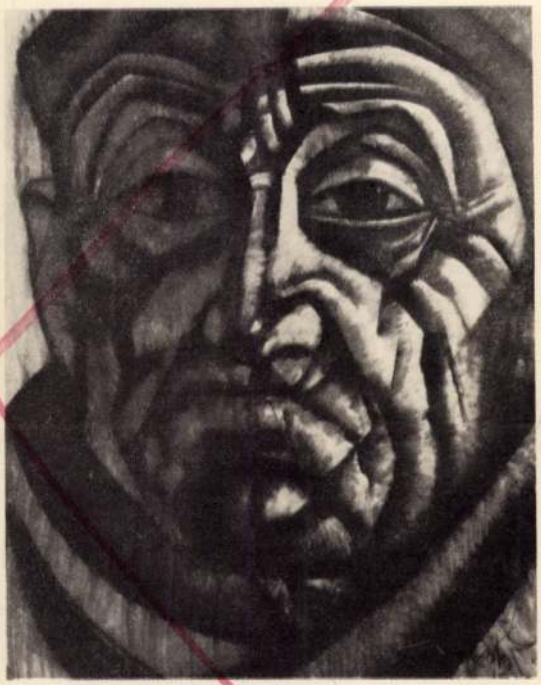

138. Bálványos Huba (sz. 1938): Állásidő, 1969
litográfia, 32X43 cm

Kevés olyan munkásábrázolás születik mostanában nálunk, melynek közelebbi tartalma a munkásélet kritikai megközelítése. A korábbi munkáshős-eszmény, a hurrá-optimizmus egyoldalú hordozója helyébe nehezen lép egy másfajta munkás típusa, amely sokoldalúságában reális, s amelyben az általánosítás nemcsak a formai megoldás eszközei (vagy vélt eszközei) révén jut el a képi egységig. Bálványos Huba grafikájának szinte rituálisan komponált hármas csoportjában a középső alak várakozó póza, a két szélső széttartó mozgása-tekintete nem heroizál és nem deheroizál. Inkább helyzetjelentés arról, hogy ilyen szituáció is létezik. A hármas csoportosítás (és a hozzáfűződő, valamiféle zártságra, véglegességre apelláló képzetek) egy esetlegességet állandósít, és talán ebből adódik a kritikus általánosítás. Hiszen nemcsak mechanizált nagyüzemek, nemcsak technikusi végzettségű munkások vannak: maga a munkásosztály különböző körülmények között dolgozó, különböző életformát élő, különböző nemzedékek tagjaiból áll.

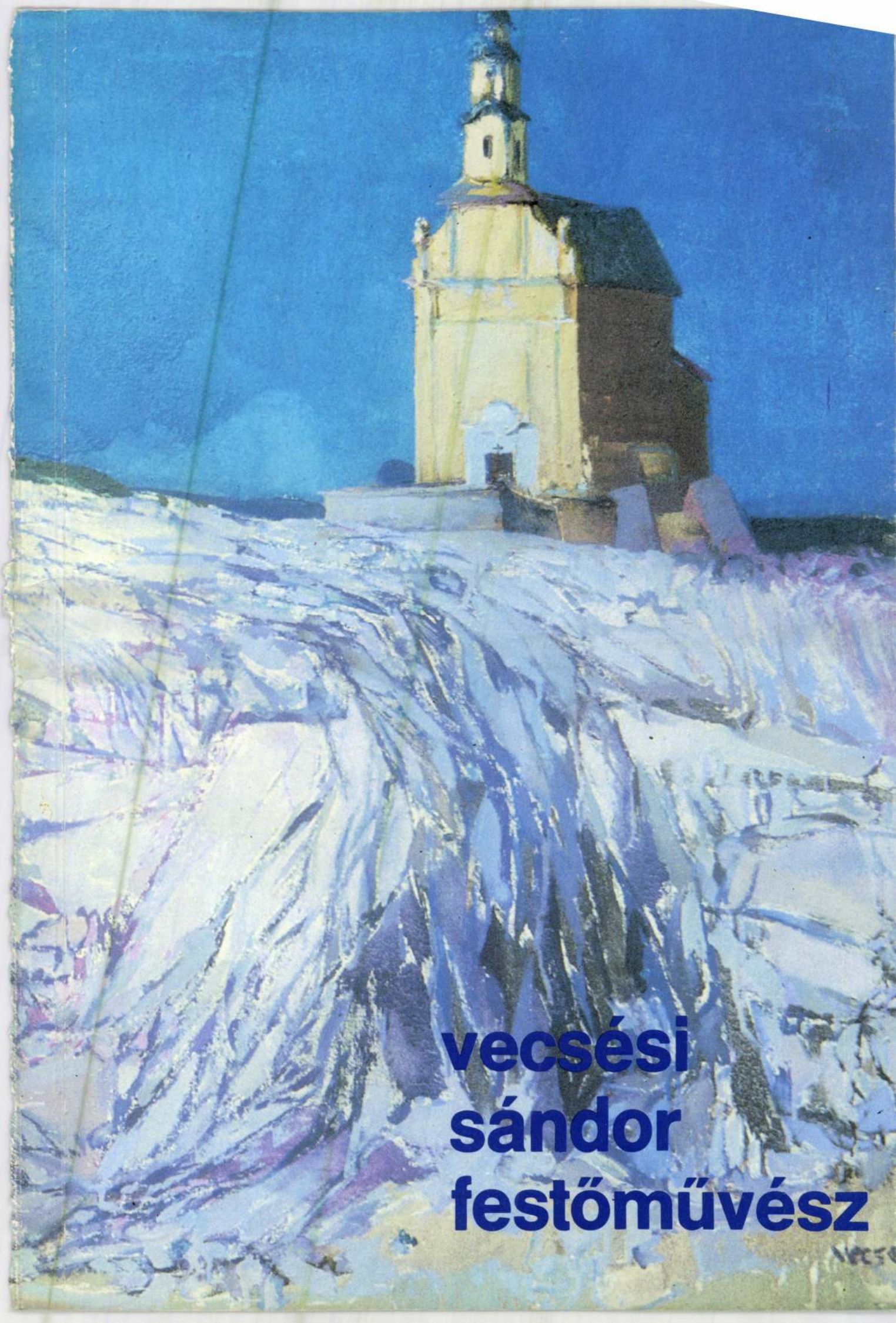

vecsési sándor festőművész

VECSÉSI SÁNDOR festőművész
gyűjteményes kiállítása
1987
A Budapesti Tavaszi Fesztivál '87 keretében
ERNST MÚZEUM
Budapest

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM
Hódmezővásárhely

SAVOYAI KASTÉLY-MÚZEUM
Ráckeve

SÁNDOR VECSÉSI paintings
retrospective exhibition
1987
Within the Scope of Budapest Spring Festival '87
ERNST MUSEUM
Budapest

TORNYAI JÁNOS MUSEUM
Hódmezővásárhely

SAVOYAI'S CASTLE MUSEUM
Ráckeve

„Addig letörlöm könnyeimet, s megyek
Rendeltetésem pályafutásain,
A jobb s nemesb lelkek útján,
Merre erőm s inaim vihetnek."

Berzsenyi Dániel: „Fohászkodás" c. verséből

Vecsési Sándor látomásos arcai

A megrendülés fokozatai úgy gyűrődnek az emberarcon, akár földrengéskor a földfelszín. Olykor nem is keletkeznek új vonások, inkább mintha a bőr alól ütnének át az érzések vakításai, sötétedései. Az emberarc titokzatosságánál nincs is izgalmasabb látványa a világnak! Ég és föld, élet és halál, múlás és öröklét él együtt és sugároz érzést, gondolatot. Egyszerre végtelen erőt és határtalan kiszolgáltatottságot. Mégis az esendő ember arca hordozza leginkább a teremtés isteni méltóságát. S ha ez az arc valamiképpen kimarad a műből, s ugyanakkor a lélekvándorlások is fölismerhetetlenek a festményeken, akkor a művet hitelesítő emberség sem az igazi, a kép csak kétes értékű mutatvány, nem minősül értéket sugárzó alkotásnak.

Az emberarc jelen van mindig a képen, ahogy muzsikán is átlátszik a muzsikus szemefénye; homloka vagy a költő arcéle a verssorokon. Az az embertartás, amit az arc hordoz, belekerül a művekbe! S tán az sem véletlen, hogy a festők mikor és milyen helyzetben festik meg önarcképeiket.

De adják át nekünk tájak színeit, alakzatait; ha nincs bennük a művész elragadtatása, öröme vagy fájdalma, bizony csupán számítás szerinti kép készült, mely csak töredékes eleme a tehetségnek. Mondják, gép is alkothat képet, verset, zenét, szinte tökéleteset. Csak éppen az a kevés tökéletlen marad ki belőle, ami az alkotás csodájához tartozik, s ami semmivel sem mérhető. (Az a jó és jellemző, amit talán az emberi alkotásokra ekként vonatkoztathatunk: „A sok tökéletlen a tökéletest, tökéletesen elfedi.")

S nemcsak látványos játék ez a gondolattal, az ellentmondásból fölszikrázó igazsággal. Mert amit szemérmesen rejtegetünk, végül is az jellemez bennünket a leginkább.

Tehát valamikképpen az ember mégiscsak jelen van lényegével a művekben, a festő arcvonásai is ott rejtőznek a műveiben, ám még abban az esetben is „villámfénynél" pillanthatunk rá, ha önarcképet fest. Mert léte, lénye kiszabott határok között nyilvánul meg, művei azonban időtlenek. Érzelmi világa eszerint ragyog a színekben s bujdokolnak mozdulatai az alakokban s mindezek összhangja határozza meg művészi tartását. Végül is minden lényegest meg kell tudnunk róla, ha csak a képeit nézzük, bár szavait nem halljuk. Vecsési Sándor művei éppen ebben teremtenek saját világot: a dolgok, a tárgyak lelke megrezdül, megcsillan a formákban, a színekben. A festő indulatai, érzelmei pontosan úgy érzékelhetők, mint eszményei. S az a különös, hogy a látomások erejével — e ritkán látható arc — sajátos sugárzásával mondja el nemcsak a látható, hanem a láthatatlan világot is! Meséli a lélek-hátországot s noha azt a jelent látjuk, amit ő teremt meg a véglegesre kimerevített pillanatban; a látványon túl él és hat a múlt is. Él és hat a gyerekkor, az emberi és még a nemzeti sors is. (Vecsési Sándornál ez is különleges jelenség, sorsa, történelmi, társadalmi helyzete is kiviláglik műveiből. A kép, a mű már jelképes összegzése az időnek, térnek, évszakok fordulásainak, emberi helyzeteknek. Vecsési Sándor ezt példaszerű bátorsággal vállalja és megtudhatjuk tőle sokszorosan, hogy a végső mű: maga az

ember. A táj, a sors, csak keret. A végső mű: a haza! A tiszta alakzataival elénk álló cselédházak hazája, a benne lakók hazája. Az emberi és festői fejlődés útja szüntelen párhuzamosan halad egymás mellett és hat egymásra. Munkásságára gondolva ekként sorjáznak képei az emlékezetben. De ma már talán a Tatai kálvária fénylik fel roppant hatásával elsőnek, mint büszke emberi homlok, rajta a remeklés elkülöníthetetlen jegyei. Mintha vakítana a gyerekkor napkeltéivel; hunyorog a szem, amikor e képet nézi, mintha akkor látná először a világot az ocsúdó ember. Csodálkozás keríti hatalmába, varázslat nyűgözi le. Emlékeknek és valóságnak olyan remekműve e kép, mely sajátos erővel tartja hatalmában a nézőt. Egyesül benne hit, eszmény, ünnepi áhítat és örökös köznapiság s mindezt fölmagasztosítva nyújtja át a művész. Ám ott aranylik rajta az alkotás alázata, mintegy láthatatlan patinát kölcsönözve a műnek. Ez a munka igazán messze van az önarcképtől, mégis sokat elárul a festő belső tisztaságáról, vonásainak eltökéltségéről. Véglegességet ragyogtató alkotás példája!

Nem célom Vecsési Sándor munkásságának állomásait fölsorolni; lehetetlen is. A művész munkája, akár az ember élete, szüntelen folyamat. Csakhogy az idő „folyása" nem egyirányú. Szakadatlan küldi-záporozza üzeneteit a múlt, jégverés és napsütés zuhog a belső tájakra. Az élő emlékezetben hullámzik az idő, a képzelet megszenvedett szabadsággal tölti be a teret, így jön létre a csak egy emberre jellemző összhang: alakzat-játék és színkeverés pompája. Így lesz jeletősége, emberszaga a szürkének, a fehérnek, a tört sziklavonalaknak. S igen, végülis elemezhetetlen, inkább csak sejthető a lélekmunkálkodás mögöttese, az az indulat, mely a Tatai kálvária látomását megreformálta. Ez a mű egyik koronája Vecsési Sándor munkásságának. Lenyűgöz az egyszerűségig fokozott mondanivaló, a végtelenül letisztult formák és színek elemi ereje. Itt nincs díszítés, nincs semmiféle többlet, csakis az egyetemes mondanivaló uralkodik. Gyönyörű alázatossággal és fenségesen! Ezen a képen bölcs, időtlen tekintettel néz ránk a művész.

A festői bátorság, elszántság Vecsési Sándornak azokhoz a képekhez kellett, amelyeket eddig nem tekintettek „festői témának", hiszen a látvány eredendően nem festői, inkább taszítaná az idegent. Mert szürke és lehangoló — volna! — ha csak a művész nem „lehel" bele emberi lelket. A művész gyerekkorából máig áttűnő cselédlakásokra, kis tornácos falusi házakra gondolok, azokra, amelyek eljönnek Vecsési Sándor után. Már a mulandóságból bontakoznak ki, mint a szegénység maga, amelynek hajlékot adtak. A kopott ajtófélfák, a számtalanszor tapasztott szobaföldek, a simogató kézzel meszelt házfalak foltos fehérje, amelyet utánozhatatlan színekkel tiszteltek meg a napszakok fénylései. Bátorság és átélés kell ahhoz, hogy e puszta tárgyi világ nagyszabású festői témává váljon és hitelesítse önmagát. Ez a szegénység-szürkeség-kopottság valójában sokféle árnyalat és szín változatait rejtegeti szemérmesen. Akár azok sorsa, akik ezekben a házakban laktak. Ahogy a sokféle és gazdag emberi érzés is inkább visszafogottan bújócskázott, szemérmesen titkoltatott a cselédsors kegyetlen hajszája mögött. S most mindez méltóságosan áll elénk a képeken. Ezek az emberi arcok — a kislányé, aki kékbe burkolva áll, kezében tejeskannával, a tornác fabálványa mellett — mind a festő arcából szakadtak. Kér daccal, homályló szomorúsággal. Öregek, fiatalabbak testtartása: szívszorongató! Mégis ők együtt adják a festő arcának alapvonásait. Belőlük, a látomások szilánkjaiból össze az ő emberképe! Ő néz ránk a szegénység ablakai mögül, ő tapintja a Sárga falú szoba meghatóan egyszerű bútorait, kezének meleg simogatását, érintését így sugározhatják vissza indulattal és erővel a tárgyak. Vecs Sándor munkáin nyomát se találjuk a sokszor kísérletezésnek nevezett — s csaknem mindig emberi-művészi bizonytalankodást mutató! — öncélú ecsetvonásoknak. Mindig tudja — érzi! — jöttének helyét, meghatározó voltát s további útjának célját, irányát. Ecse elkötelezett sors adta kezébe, színeit nehéz életsors kev (Mintegy finomabb s tán törékenyebb ikre V. Bazsonyi Arany!) A rendíthetetlenek öntudatával teszi dolgát.

Méltóságos, ahogy mutatja magát a Víz és ég című festményén. (Gondolhatjuk, nagyonis jellemző, hogy jóbarátja temetésén láthatjuk megint szemtől szemben! Mintha a véglegesség pillanatait akarná önmaga arcának újrateremtésével jelképezni!?) A helyzet- és sorshátorsz mindkét arckép háttere. A víz, mely csaknem halálát oko gyermekkorában, hogy megtörténhessék a második születése — a jégre! Jégemberi világba. Gyönyörű jelkép dideregtető, lélekig metsző! Elérnek hozzánk a jelzések Érinthetetlen világ vagy a Téli nap látványából is. És mé mintha derűt is titkolna és adna hozzá minden művén emberképéhez Vecsési Sándor. Ez az az erő, amellyel a szegénység mutatja föl meséiben a legkisebb fiút vag a Fehérlófiát, lelkéből szakadt uralkodóit: az irodalomba a nagy, idősebb testvért, Veres Pétert, a festészetben Vecsési Sándort. Így állnak szemben a történelmi jégzajlásokkal, taníthatatlan hűséggel s alkotják meg elszántan halálig tartó kálváriájuk nagyszabású emlékm A Kis tolnai falu című kép is pontos lélekmértanával tün de korántsem az elvont vagy nagyonis pontos euklidés világ ez! Bár szigorú és hűséges; a háztetők pontos sík alatt lüktetnek a névtelenek szerelmei, komorlanak a gondokkal küszködők vonásai. Az éles vonalak ugyana falusi élet törvényeit jelképezik, a görcsösen őrzött erk közösségi összetartást, amelyeket megsérthetett az eg de az egész közösség mindig ekörül járta bolygó-útját! Örökkön ragaszkodott hozzá, mint éltető, megtartó erő Nem volt az látványos magamutogatás, vonáskomorítá elrendelés, mely meghatározott munkát és kézfogást. I emberi tartás is ott bújik meg a havas tetők alatt, minth elsüllyedt világ volna, ott él a döngölt padlójú szobákb falusi asszonyok sötét viseletében, arcuk kaszaboltság Mindezt a köznapi méltóságot is kifejezik Vecsési Sán képei. S az uralkodó templom tornya — akár más képe nem hivalkodást jelent, nem vakbuzgóságot hegyesít égnek, de pogány szertartást éppen úgy, mint a kereszténység gyermekdeden karcsú pompázatát. Eu és Ázsiát együtt! Így él a festő népe, szolgálatra kötele hátországa. Ő maga. Mert csak így vállalhatja emberk a lelkiismeret.

Készen a világ összefoglalása. Vecsési Sándor munká áttekintve, ezt is mondhatjuk. Noha, mint a legnagyob bölcs válaszai kérdésekként dübörögnek föl bennünk

ovábbra is izgató, hogy gondolatból, érzésből, a vérben
ordott emlékekből, múltból, jelenből s mindezek
sszességéből hogyan lesz vonal, alakzat, szín, mely
nagyságos összhangot megteremti? Szükséges-e
gyáltalán a gondolat, az értelem okoskodása? Nem elég
nyilalló sejtelem, a fájdalom vagy az öröm velőig átható
rzése? Muzsikát is zengetnek e látomások és jajdulást
ppen úgy, mint szelíd dúdolást. Mindenféle kép, akár az
mberi arc megjelenítése is, puszta utánzásnak vehető? Mit
esz hozzá a festő keze? Nem elég a jó megfigyelés
képessége — képet képző képzelet? — és a kézügyesség?
Hol végződik a rajzkészség, a festő szakmai tudása, amit
lsajátíthatott és hol kezdődik a varázslat? Kitapinthatók-e,
nérhetők-e — lám, milyen szépen és pontosan fejezi ki
nyelvünk! — a készség határai? Vagy mindez csak
okoskodás minden hasonlóan nagyszabású emberi mű
áttán? Egyszerűen; az alkotó ember több akar lenni
önmagánál? Időtlenebb idejénél? Múlhatatlan pillanatokba
kívánja foglalni csakazértis daccal a mulandót?
Vecsési Sándor filozofál, nemcsak látványt, eszméket képez!
Tudja: létünk egésze halmazállapot. A melegnek és hidegnek
— ezek is kényszerpálya-szülte szavak, felismerések — csak
bizonyos tartományában szilárdak a fémek. Meddig
maradandó a vas vöröse holt anyagon, lüktető vérszínben?
Meddig töri a fényt a gyémánt? Ameddig a vérjárta, élő szem
és agy képes az örök fehér felbontására! Az emberi élet
lehetősége összefügg a vas szilárdságával... De mi köze
mindennek Vecsési Sándor látomásaihoz? Arcának
megmutatásához és bujdoklásához? A szomorúvá kopott
szegénység tornácaihoz, a cselédházakhoz, sivár
udvarokhoz, a szülőhajlék egyszerűségében is hivalkodó
életerejéhez? Mi köze a levegő kékes fénytörésének
a csontfehérítő mészhez? Vagy a magányos tanya pompázó
virágainak a kihalt házakhoz?
A válasz? Ahogy talán az emlegetett Víz és ég című képéről
ránk néz vagy a jóbarát temetésén láthatjuk, mindezekkel
válaszol, közvetíti töprengéseit — mondhatjuk így is: filozofál.
De csak jobb ez a magyar szó: tűnődik. Mert benne van az
elmúlás, az eltűnés keserves fölismerése és a feszítő
gondolkodás ismeretlen-ostroma, ismeretlen-kutatása.
Egyszerre hiábavalóság jajdulása és az öröklét büszke,
konok hite. Ezért válik a megrendítő Szülőház már-már
hivalkodó palotává az életműben! Előtérben a borzongató
magány futórózsájával — ugyan kinek már? —, csenevész, kis
virággal a fal tövében — ugyan minek már? — és mégis:
ez a lelki nemesség szentséges fölmagasztosulása.
Ahogy a rozoga, nyitott ajtón át kinézünk a múltra, a
gyerekkorra, ott táncolnak emlékeink: „Körben áll egy
kislányka. Lássuk, ki lesz a párja? Lássuk, kit szeret a
legjobban? Azzal táncoljon gyorsan..." Ez a tánc maga a
sors, maga az élet. De a tiszta szívű elragadtatás tart, míg
moccan az ecset. A gyerekkor önfeldtségétől visz az út a
Búcsú Kóthay Ernő barátomtól című képhez, sorshelyzethez.
Nagy út. Világút! Lélekút. Emberút. Zsúfolva vállalásokkal,
görnyedésekből méltóságos fölemelkedéssel.
Közben öreg fák alatt látunk távoli házakra, lovasok futnak
a téli nádas mellett s mintha Vivaldit is hallanánk nagymesszíről.
Vecsési Sándor képeiről a győzelmes EMBERARC néz ránk.

Budapest, 1986 decemberében

Szeretettel: Kiss Dénes

Levendulás, 196

Lábatlani tízház, 1963

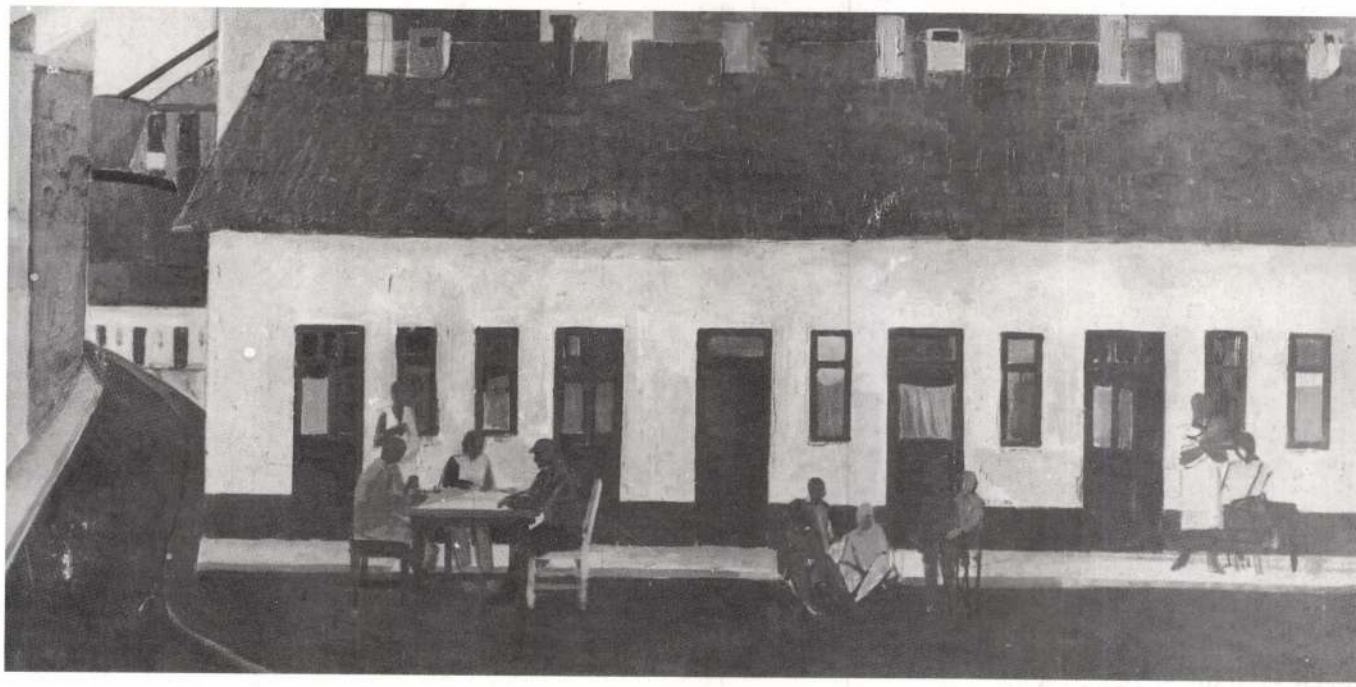

Ünnep, 1962

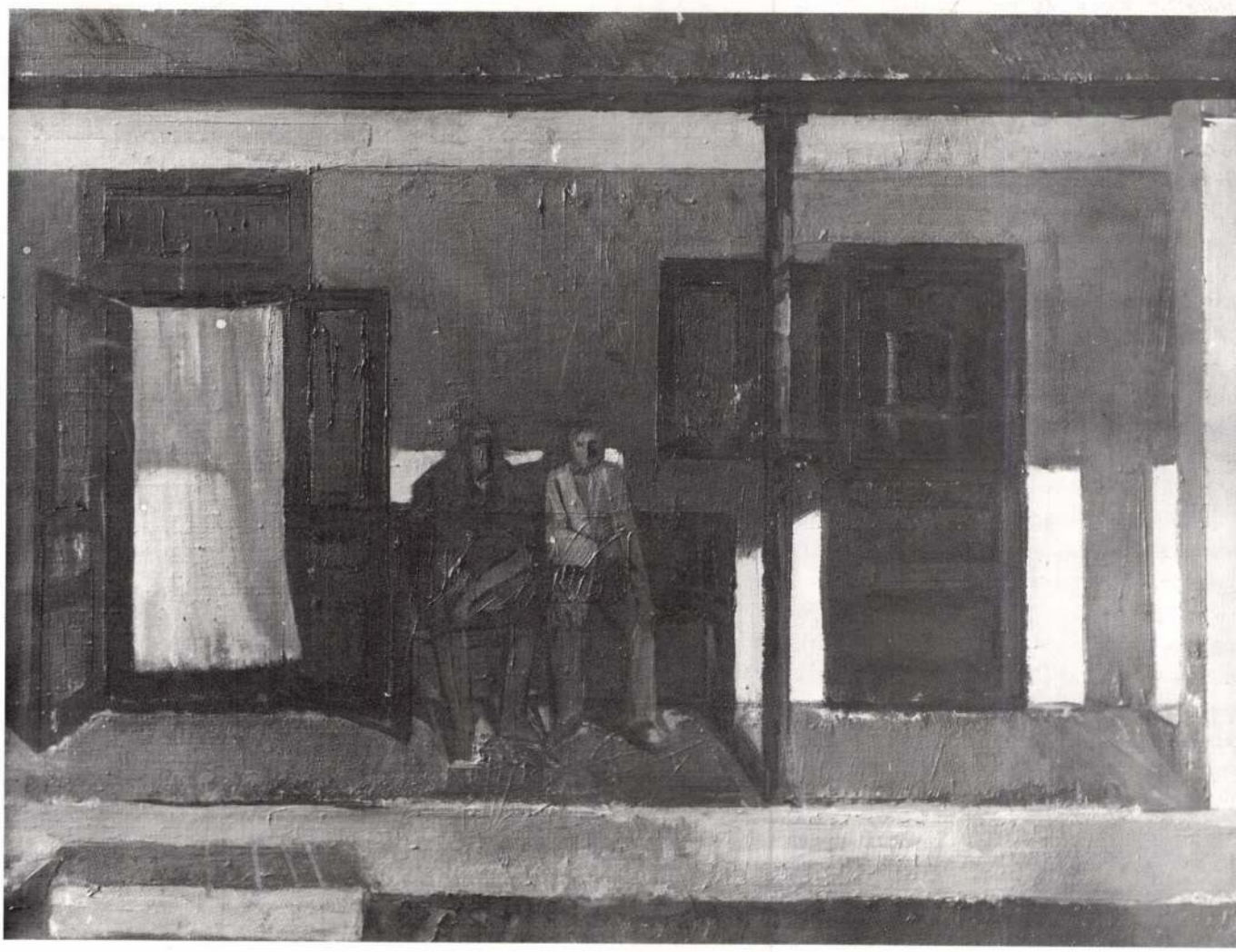

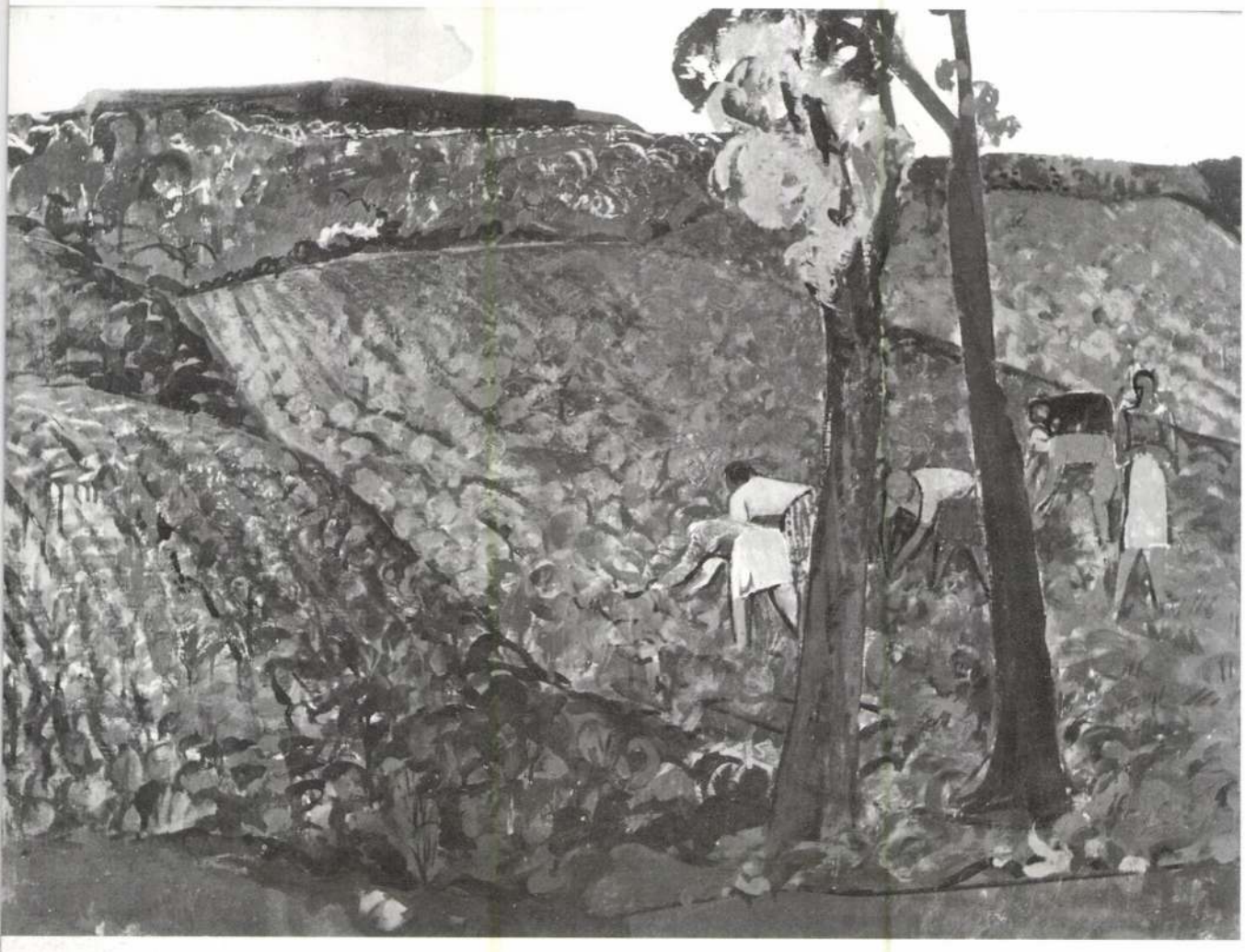

he destiny of Sándor Vecsési corresponds with the fe-paths of those young workers who, after the liberation vere given an opportunity to study, and were to become the nembers of the so called "fényes szelek"-generation. He vas a trained electrician by the time he took his entrance xamination and was accepted to the Budapest College of ine Arts, in 1949 where Géza Fónyi and Aurél Bernáth was is masters.

he ethical conduct he had brought with himself from ome—the surroundings, the countryside, the man of the illage—the love and respect of his work, his belief in the ementing force of the family insured him a stable lifelong ackground for his activities. All this, together with the rofessional guidance he had received from his masters, vere fundamentally definitive in the evolution of the content nd form of his art.

ecsési's painture—apart from a natural inner development nd change—is self-consistant, stabile. Both panel-pictures nd mural works are well-balanced, the works of a man who s certain in his art, and who may feel the support of a wide eceptive audience behind him. After many comprehensive hows, this present exhibition is the most exhaustive attempt o far to present the finest panel pictures from Sándor ecsési's oeuvre, in all the rooms of the Ernst Museum as an vent of the 1987 Spring Festival, Budapest.

Valéria Havas

Vecsési Sándor sorsának alakulása megegyezik a felszabadulás után eszmélő, a tanuláshoz lehetőséget kapó munkásfiatalok — a "fényes szelek" nemzedéke — életútjával. Villanyszerelő szakmája volt már, amikor felvételizett és bekerült a Képzőművészeti Főiskolára 1949-ben; mestere Fónyi Géza és Bernáth Aurél volt.

Az otthonról hozott etikai magatartás — a táj, a vidék, a falusi ember — és munkájának szeretete, tisztelete, a család összetartó erejébe vetett hite egy egész életre szóló biztos hátteret adtak tevékenységéhez. Mindez a főiskolai mesterektől kapott szakmai útmutatással együtt alapvetően meghatározta művészetének tartalmát és formáját.

Festészete — a természetes belső fejlődés, változás mellett — következetes, stabil. Mind táblaképei, mind murális munkái kiegyensúlyozottak, egy önmaga művészetében bizonyos, a befogadói kör támogatását maga mögött érző ember alkotásai. Több összefoglaló jellegű kiállítása után — ez a jelenlegi a legteljesebb kísérlet táblaképei legjavának bemutatására az Ernst Múzeum összes termében, a Tavaszi Fesztivál '87 keretében.

Havas Valéria

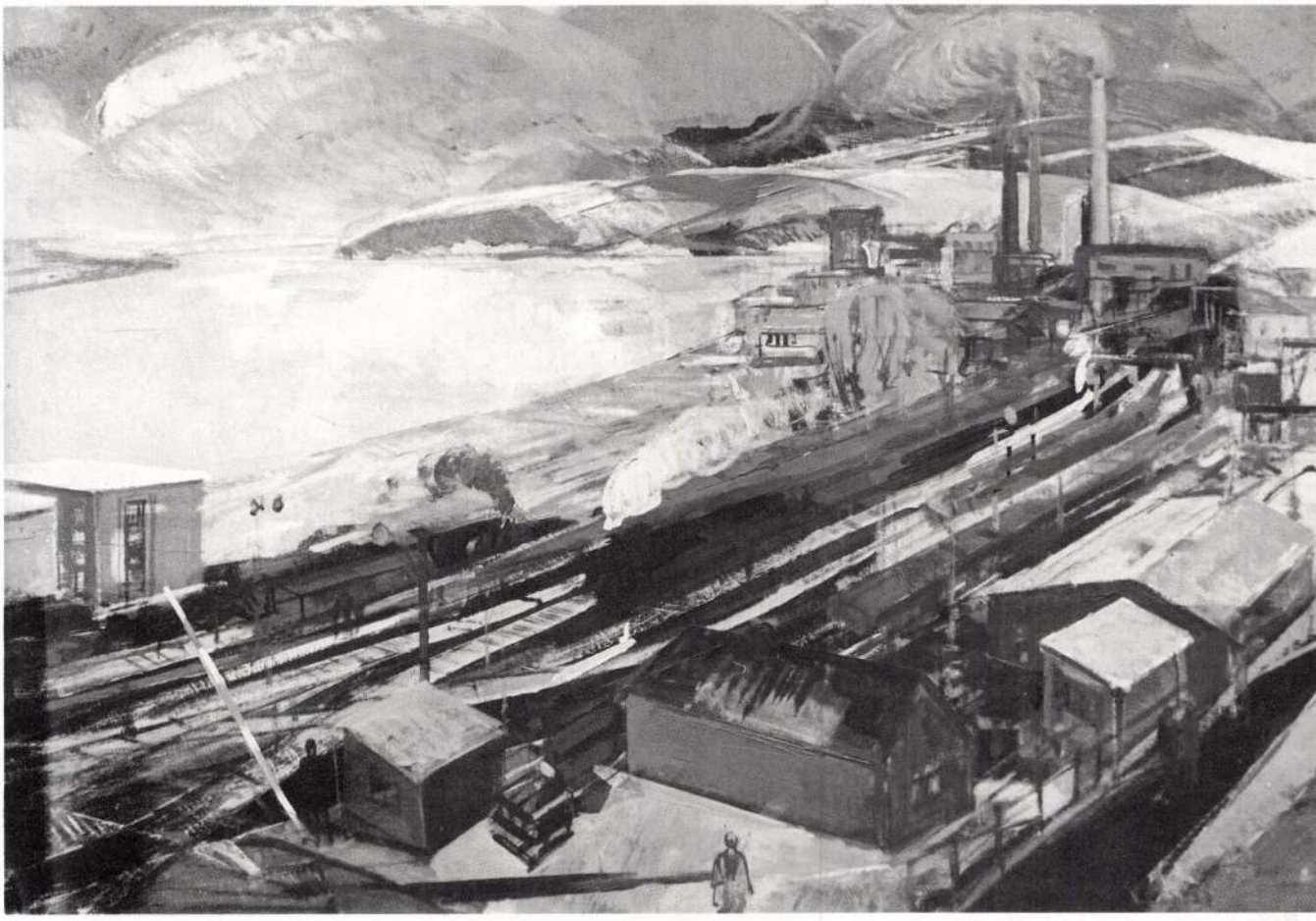

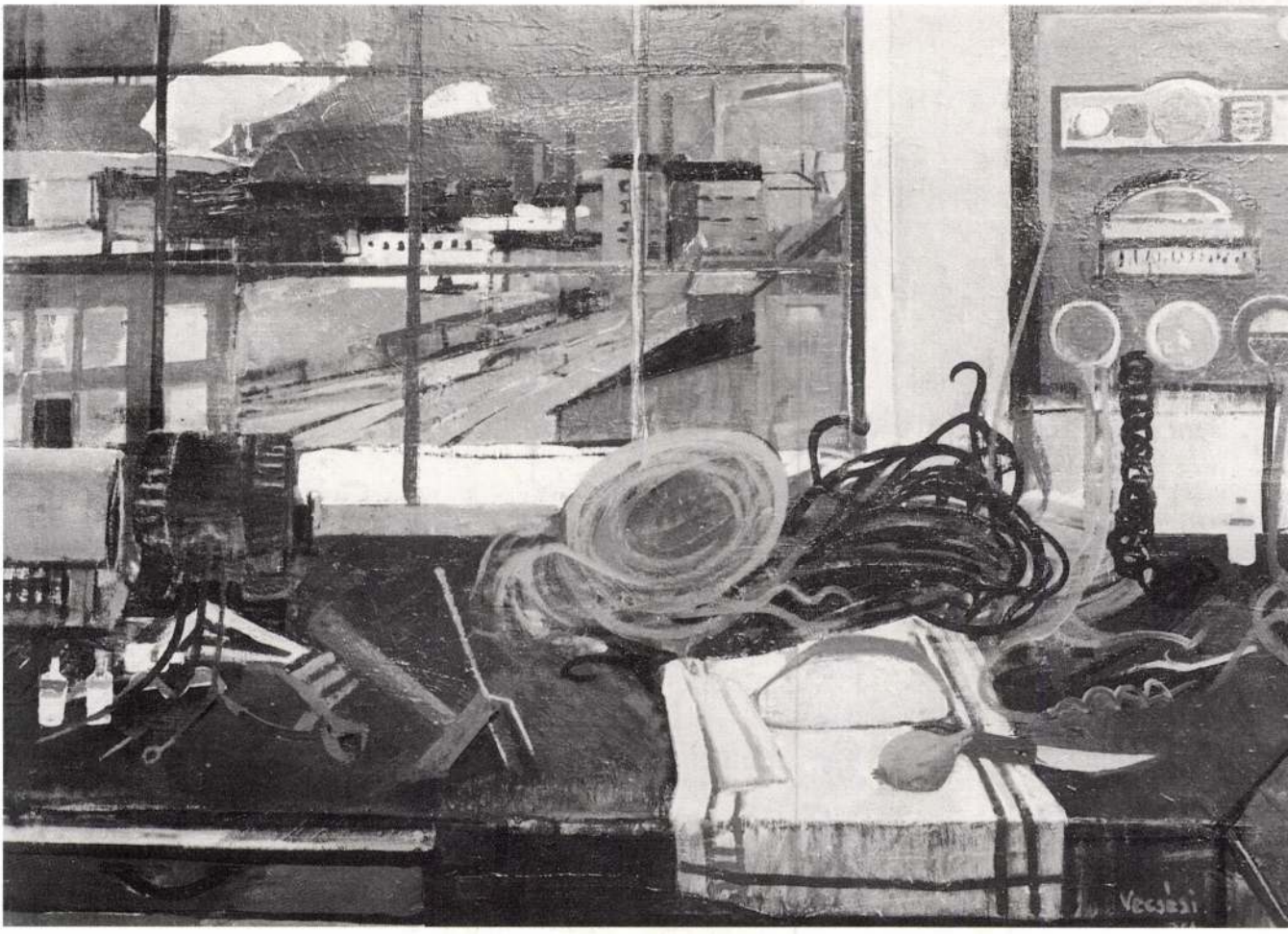

Villamosműhely, 1964

árak és vonatok, 1963

Asszonyok, anyák, nők, 1971

SÁNDOR VECSÉSI

1930 born on the 18th May in Nyergesújfalu finished the higher elementary there
1945—49 stiudied for electrician at the Eternit Works at Nyergesújfalu
1949—54 studied at the Academy of Fine Arts, his masters were Géza Fónyi, Aurél Bernáth, Jenő Barcsay
1954 married Arany Bazsonyi
1956 graduated
1959—61 Derkovits Scholarship
1960 study tour in Rome for 3 months

They live in Budapest, Dömsöd, Nyergesújfalu and at several places in Tolna County.

VECSÉSI SÁNDOR

1930 május 18-án született Nyergesújfalun
1945—49 az elemi és polgári iskola elvégzése után villanyszerelő szakmát tanul Nyergesújfalun az Eternit Műveknél
1949—54 tanulmányai a Magyar Képzőművészeti Főisko Mesterei: Fónyi Géza, Bernáth Aurél, Barcsay
1954 házassága Bazsonyi Arannyal
1956 diplomát kap
1959—61 Derkovits-ösztöndíj
1960 3 hónapos tanulmányút ösztöndíjjal Rómában.

Budapesten, Dömsödön, Nyergesújfalun és Tolna megy több helységében élnek és dolgoznak.

Önálló kiállításai / Individual exhibitions:

1964 Ernst Múzeum, Budapest
1970 Savoyai-kastély, Ráckeve (Bazsonyi Arannyal Patay Lászlóval)
1974 Műcsarnok, Budapest (gyűjteményes)
1975 Veres Péter Művelődési Központ, Balmazújvár Béry-Balogh Ádám Múzeum, (Bazsonyi Aranny
1976 Nagyközségi Könyvtár, Nyergesújfalu
1977 Kuznyeckij Moszt, Moszkva (gyűjteményes)
Általános Iskola, Dömsöd (Bazsonyi Arannyal)
1978 József Attila Színház, Budapest (Bazsonyi Arannyal)
Művelődési Otthon, Heves (Bazsonyi Arannyal Blaskó Jánossal)
Művelődési Ház, Kölesd
Csontváry-terem, Budapest
1980 Dorogi Galéria, Dorog
1981 Iskolagaléria, Csepel
1982 Hatvani Galéria, Hatvan
Vármúzeum, Simontornya
Savoyai-kastély, Ráckeve (Bazsonyi Arannyal Patay Lászlóval)
1983 Vigadó Galéria, Budapest (gyűjteményes)
Városi Könyvtár, Győr
Hansági Múzeum, Kapuvár
Tömegszervezetek Székháza, Nyergesújfalu
1984 Művészetek Háza, Szekszárd (Bazsonyi Arann Művelődési Ház, Gyönk
1985 Kuny Domokos Múzeum, Tata
Művelődési Ház, Nagydorog (Bazsonyi Aranny
1986 Kisgaléria, Hercegszántó
Művelődési Központ, Bonyhád

Csoportos kiállításokon részt vett / Participated at colle exhibitions:

1957 -től Vásárhelyi Őszi Tárlat, Hódmezővásárhely
1957—64 -ig Stúdió kiállítások, Budapest
1954 -től országos képzőművészeti kiállítások
1959 -től a Szegedi Nyári Tárlat

60 Róma
62 XXXI. Velencei Biennálé
85 Peking, Hofej
76–77 30 győzelmes év, Moszkva, Budapest, Prága, Szófia, Ulan-Bátor, Havanna
85 40 győzelmes év, Moszkva
86 Ulan-Bátor, Phenjan

Tanulmányutak /Study tours:

Szovjetunió, Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Románia, Bulgária, Olaszország, Franciaország, Belgium, Hollandia, Német Szövetségi Köztársaság, Nagy-Britannia, Svájc

Díjak / Prizes:

1964 Balatoni Nyári Tárlat, I. díj
1965 Munkácsy-díj
1966 Szegedi Nyári Tárlat, Festészeti díj
1967 Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat, Tornyai-plakett
1972 Szegedi Nyári Tárlat, Nagydíj
1972 Debreceni Nyári Tárlat, Nagydíj
1973 Nemzetközi Realista Festészeti Triennale, Szófia, I. díj
1975 Érdemes Művész
1979 Hatvani Portré Biennálé, Nagydíj
1980 Szocialista Kúltúráért kitüntetés
1986 Petőfi: Alföldi pályázat, Kiskőrös, Festészeti I. díj

rális munkái / Mural works:

alászok", sgraffito – Oroszlány, lakóház, 1959, 8×2 m
eskó – Orosháza, házasságkötőterem, 1962, 2×3 m
nno – Zalaegerszeg, Arany Bárány Szálló, 1965, 2,8×10 m
létköznapok, ünnepnapok", freskó – Kiskunfélegyháza, Móra Ferenc Gimnázium, 1967, 4×5 m
ekko – Vásárosnamény, MSZMP Városi Bizottsága székház, 1969, 2,70×14,120 m
részes szekko – Gyönk, Ifjúsági lakótelep, Általános Iskola, 1980, 2,30×2,50 m/db

űvei gyűjteményekben / His works in public collections:

mitázs, Leningrád
uskin Múzeum, Moszkva
odern Képgaléria, Drezda
agyar Nemzeti Galéria, Budapest
udapesti Történeti Múzeum Kiscelli Múzeuma, Budapest
éri-Balogh Ádám Múzeum, Szekszárd
amjanich Múzeum, Szolnok
éri Múzeum, Debrecen
obó István Vármúzeum, Eger
uny Domokos Múzeum, Tata
átra Múzeum, Gyöngyös
ornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely
GI Magyar Vízügyi Múzeum, Esztergom
árospataki Képtár
antus János Múzeum, Győr
űvelődési Minisztérium
ari Minisztérium
azafias Népfront Országos Tanácsa
agyar Népköztársaság Művészeti Alapja
songrád Megyei Tanács, Szeged
árosi Tanács, Szeged
árosi Tanács, Tata
árosi Tanács, Vásárosnamény
SZMP Politikai Főiskola, Budapest
SZMP Csongrád Megyei Pártbizottsága, Szeged
. ker. Pártbizottság, Budapest
VIII. ker. Pártbizottság, Budapest
olna Megyei Bíróság, Szekszárd
agyközségi Könyvtár, Nyergesújfalu
agyközségi Könyvtár, Rakamaz
onvéd Üdülő, Mátraháza
ltalános Iskola, XIV. ker., Budapest
ltalános Iskola, Gyönk

Közös udvar, 1966

Otthon, 1974

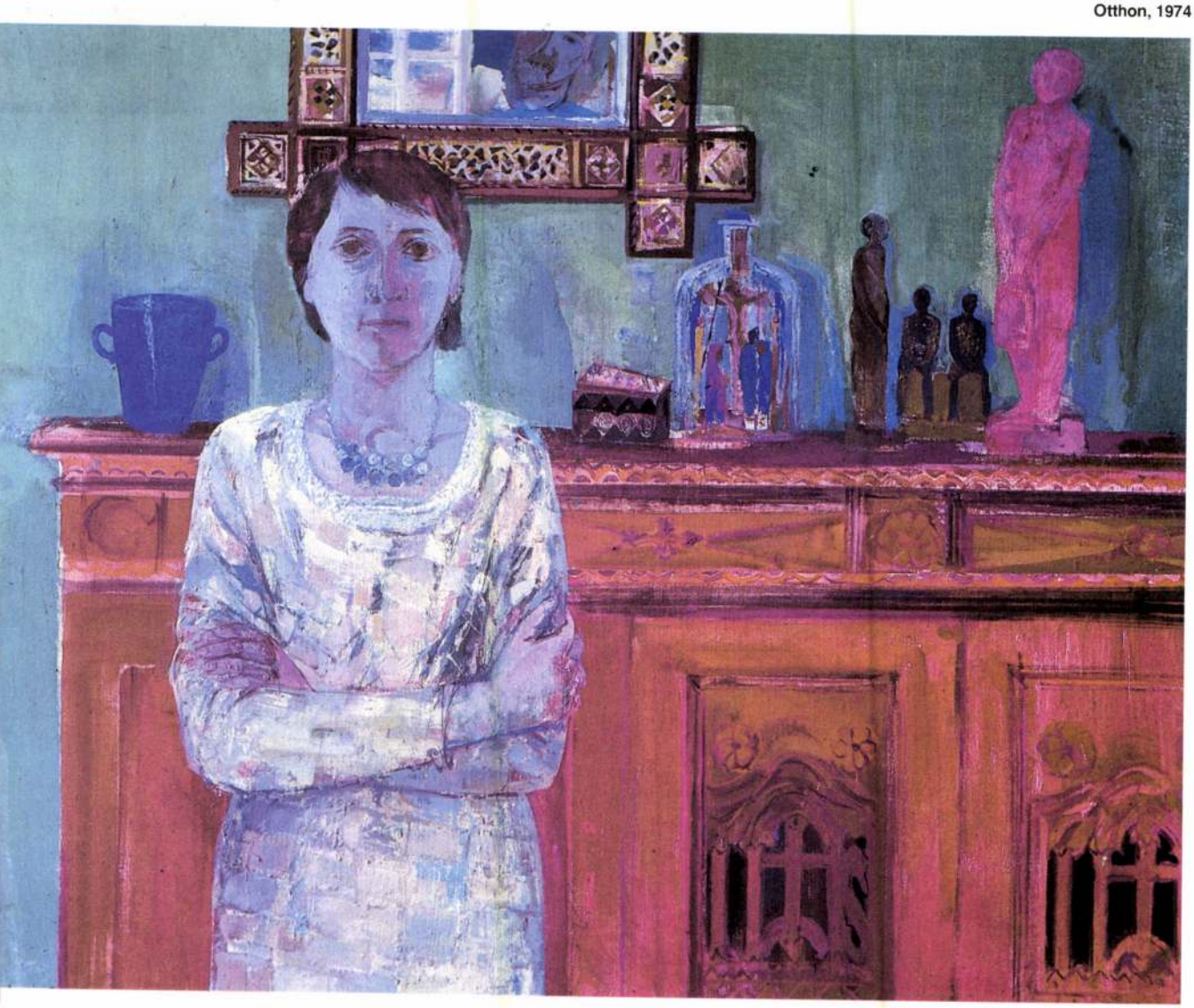

Hozott s viendő világ

Udvar, ház, szoba.

Udvarok, házak, szobák – közösek, hajtottak, sárga falúa

Régi és tegnap-közeli hajlékok; megszentelt és befalazo ablakok.

Ablaknyi világok – fájásos, reménykedő mozdulatokk homályló pillantásokkal.

Csöndjükből kihalló szavak:

ÖREGSÉG
MAGÁNY
EMLÉK
MULANDÓSÁG
REKVIEM
BÚCSÚ

Hallgatom, féltő figyeléssel hallgatom – s hallom is alk nyos mozgásukat, enyészet-fogságú, kálváriás némulásuka

Hallgatom vakolat-emlékezéssel: ismerős, hozott-mele valamennyi fala, szeglete...

Lakható és beköltözhető világ...

Minutányi igazodás s máris költöztet az Idő: enyém a Na banéző arc, a fénnyel-telt szempár, én vagyok, aki igézve n a lányok táncát, áhítatom a koronázás áhítatáé, lúdbőrzőn lok a csonkult repülő árnyékában, varázs-ütötten köt a Pető fa, a Petőfi-ház, nyeldeklem a fogyó falú, Diósberény árvulás követem Bakajánost, a háborúhoz nyomorodott hőst, a tör nelem futóbolondját, követem, míg meg nem elégelem ruhá hoz foszlott legendáit..

Lám: nem vagyok egyedül, egyszeriben megtelik a szü ház, mozdul nyitott-ajtójú várakozása, mozdul apám, félsz rezzenéssel anyám...

Az ő elevenedésük; otthonérzetük a legfőbb bizonyoss hogy nemcsak rokonítható, ROKON ez a két valóság-fogan tású világ.

A színekbe s a betűkbe menekített IDŐ.

Menekítése, menekítésem, ismételhető az egyezés,

APÁBAN:

Ahogy élt
beszélt
reménylett
    miközben vállára vette
    a felhők országlását
    a zivatarló hazát
ahogy megkettőzte a reggelt
tekintetére fordította az eget
szerszámlott a keze
kiloccsant szeméből a felfénylő táj
ahogy fuldokolt a szegénység hófúvásában
    miközben folyókkal árasztotta el
    anyám szemét
ahogy kinyitotta sebét
    hogy ne lássuk fájdalmát
távolodott a kereszttől: Íme az ember
    miközben köznapi nagyságához illőn
    eldőlt akár a halandó fű
ahogy élt
beszélt
feketedőn reménylett..

Ismételhető a felére-maradó (falazott ablak mögött gunyasztó) ANYÁBAN:

Él
beszél
feketéll
keze orsódzik
ujja örvénylő fonál
magzattól sokasul
vére temetődik
a Föld kilakoltatottja
köténye telis-tele
kifosztott napraforgófejjel
holló-vak havazásban
szeme lámpátlan este
apám után indult zarándoklat
feketéll
él
beszél
feketéll

Társas szavuk sűrűn visszahallik:

"Mit ígér a világ?
„A jövendölés a látók dolga"
„Milyen látóké?"
„A mindenlátóké"
„Ma már nincsenek mindenlátók"
„Lehet, hogy vannak, csak nem hallik a beszédjük. Ha lármás a világ, ha egyenruhába ötözik a Föd, ki törődik avval, hogy mit mondanak?"
„Kend mit mond?"
"Erre a Födre már nincs orvosság"
"Ezt mondogatják, mióta világ a világ"
„Tudod jól, messze estem a képzelgéstől"

Anyám minduntalan apám arcánál időzik, örök hiány idéssel idézi:

Hátát nekivetette az oszlopnak, és mintha külön dolga lett volna az égi s földi világgal, megosztotta magát a csillagokkal, föddé, fává, madárrá változott, mikor milyen volt a lelkületje. Ült, mintha reá maradt volna a mező, a gyökerek, az eső, a tiszta ég vigyázása...

Ő, apám is tele van idézéssel – csínytevő gyermeknapjai, háborús esztendőkkel, csillagoztató szerelemmel, fák masáig szabadító deszkagyárral, lámpásos menekülések virztó útkeresésével, sokadszori Hazaérkezéssel, földet-birkló lobogással, Veres Péter-i fogadkozással: „Ezt a földet az raúristennek sem adjuk vissza. Még a vérünk árán sem!"

„Ki telt a kaláka?"
„Ki"
„Úgy mondja, mintha hiányozna"
„Akár hiszed, akár nem, hiányzik"
„Ha kend mondja, elhiszem"
„Nem csak azért, mert nem tudok mit kezdeni a kezemmel"
„Pedig, hogy fogadkozott akkor"
„Mikor?"
„Amikor Veres Péter után hajlott a szava"
„Ki gondolta, hogy ez lesz belőle?"

Ki gondolta, szertül mélyét járt sóhaja a másodjára virradó tájra.

Udvar, ház, szoba.
Megannyi visszatérés.
Utcáiról távolodóban is hazavisz az út – ismerős templomokig, árterekig, ölelkező fákig...

Utak! Domboldal első havában hagyott, ék-rajzú találkozások: vállalt is viendő irányok.

Szövetségükben az üzenet:

Találkozzunk
találkozzunk bárhol
bárhol találkozzunk
ne érezz idegennek
se innen jövet
az odaérkezéskor
idegennek ne érezz

Találkozzunk
találkozzunk bárhol
bárhol találkozzunk
fogadj szemedbe
fogadj szemedbe
folytass
folytatlak
kidőlt keresztjeim közt
vágyaidhoz vezetlek...

A viendő irány találkoztatott minket is, igazított lépteinken, egyeztette tegnap-féltő; holnapos igyekezetünket, hagyatta el érzelmes eszményítésinket, hulljon a hullnivaló, mentődjön, ami fényességet ad a léleknek – mert lélekigmélyültség nélkül mihaszna küzdés az EMBER őrzése

Szent György-i vereség!

Tamás Menyhért

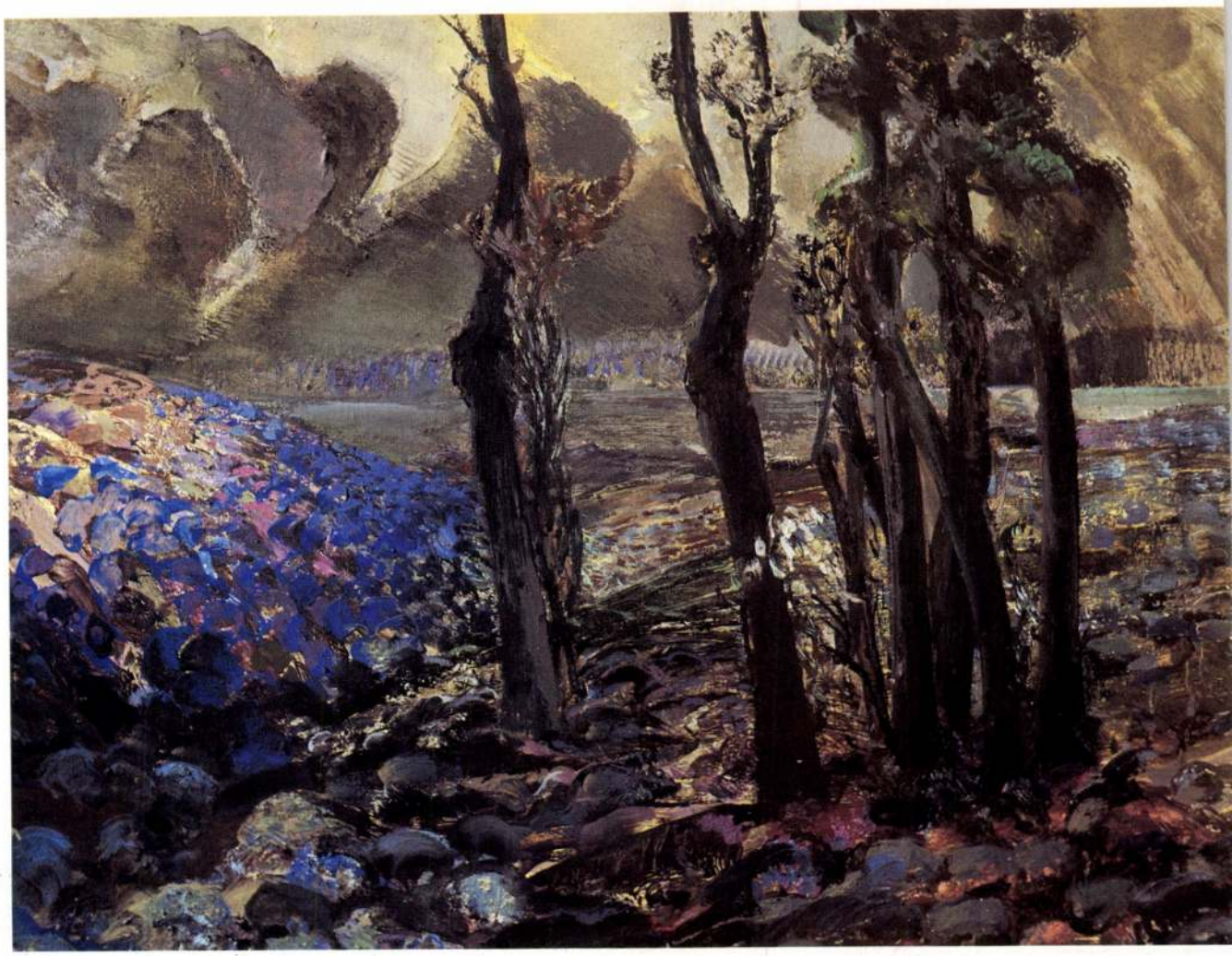

Viharos táj, 1975

Búcsú a kurdi templomtól, 1975

Fontosabb irodalom / Important bibliography
Összeállította / Compiled by: Tasnádi Attila

Artner Tivadar: Egy szép freskó. Vecsési Sándor orosházi művéről. Élet és Irodalom, 1963. augusztus 3.

Geszti László: Az 1962. év monumentális faliképei (Vecsési Sándor orosházi freskójáról). Művészet, 1964/2.

Bolgár Kálmán: Katalógus-előszó az Ernst Múzeumban 1964 februárjában rendezett kiállításhoz.

Dr. Vayer Lajos: Megnyitó (kézirat) az Ernst Múzeumban 1964 februárjában rendezett kiállításhoz.

Oelmacher Anna: Vecsési Sándor kiállítása az Ernst Múzeumban. Magyar Nemzet, 1964. február 15.

Artner Tivadar: Vecsési Sándor képeiről. Magyar Ifjúság, 1964. február.

Hárs György: Emlékművek az egyszerűségnek. Vecsési Sándor művészetéről. Szabad Föld, 1964. március 1.

Fehér Zsuzsa: Vecsési Sándorról. Művészet, 1964/6.

Cs. Nagy Lajos: Beszélgetés Vecsési Sándor Munkácsy-díjas festőművésszel. Komárom megyei Dolgozók Lapja, 1968. december 1.

Losonci Miklós: Három festő kiállítása a Savoyai-kastélyban. Művészet, 1970/12.

Losonci Miklós: Vecsési Vásárosnaményban. Művészet, 1971/7.

Simon Gy. Ferenc: Műteremlátogatás Vecsési Sándornál. Képes Újság, 1974. február 16.

Vadas József: A bábuk megszólalnak. Élet és Irodalom, 1974. február 21.

Bencze László: Vecsési Sándor kiállítása. Elhangzott a Petőfi Rádióban 1974. szeptember 22-én, 10 óra 10 perckor. Kézirat.

Losonci Miklós: Dömsödi tájak a Műcsarnokban. Pest megyei Hírlap, 1974. szeptember 11.

Tasnádi Attila: „Jöttömben csöndes diadal van…" Vecsési Sándor képeiről. Népszava, 1974. szeptember 29.

Tamás Menyhért: Vecsési Sándor (vers). Kiállítási meghívó a Balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központ 1975. december 15-én nyíló kiállításhoz.

Losonci Miklós: Vecsési Sándor művészetének forrásai. Új Forrás, 1976/3.

Losonci Miklós: Vecsési Sándor újabb képei. Népszava, 1976. október 29.

Fecske András: Gyermekkorról — festészetről. Új Forrás, 1977/1.

Tasnádi Attila: Katalógus-előszó a kölesdi Művelődési Házban 1978 márciusában rendezett kiállításhoz.

Szilágyi Miklós: Vecsési Sándor Kölesden. Tolna megyei Népújság, 1978. március 26.

Bolgár Kálmán: Katalógus-előszó a Csontváry Teremben 1978 novemberében rendezett kiállításhoz.

Tamás Menyhért: Perben a mulandósággal. Vecsési Sándor képei. Pesti Műsor, 1978. november 29.

— gy — (Horváth György): Vecsési Sándor képei a Csontváry Teremben. Magyar Nemzet, 1978. december 5.

Tasnádi Attila: Vecsési-képek a Csontváry Teremben. Népszava, 1978. december 8.

Fecske András: Vecsési Sándor képei a Csontváry Teremben. Komárom megyei Dolgozók Lapja, 1978. december 8.

Losonci Miklós: Vecsési Sándor festményei a Csontváry Teremben. Új Fo 1979/2.

Losonci Miklós: A Duna három festője. Ráckevei járási füzetek IX. 1980. 40—54. oldal.

Fábián Gyula: Tárlat-megnyitó a Jotogi Galériában 1980 novemberében rendezett kiállításon. Kézirat.

Tasnádi Attila: Vecsési Sándor dorogi bemutatkozása. Népszava, 1980. december 5.

Csányi László: Ünnepi beszélgetés Bazsonyi Arannyal és Vecsési Sándo Tolna megyei Népújság, 1980. december 25.

Simon Gy. Ferenc: Történetek a művészettörténetből. Bp. Népművelési Propaganda Iroda, 1981. 120. oldal.

Tamás Menyhért: Tárlat-megnyitó a Csepeli Iskolagalériában 1981 márciusában rendezett kiállításon. Kézirat.

Csorba Mária: Vecsési Sándor kiállítása. Pesti Műsor, 1981. március 18.

Csányi László: Vecsésiéknél Dömsödön. Tolna megyei Népújság, 1981. november 1.

Moldvay Győző: Az élet szép. Heves megyei Népújság, 1982. március 27.

Tasnádi Attila: Festészet a teljesség igézetében. Vecsési Sándor hatvani kiállításáról. Népszava, 1982. április 9.

Újvári Béla: Vecsési Sándor festményei a Hatvani Galériában. Hevesi Sze 1982/2.

Tasnádi Attila: Útban a teljesség felé. Hevesi Szemle, 1982/2.

Molnár Zsolt: Megfestett valóság. Szabad Föld, 1982. június 27.

Tasnádi Attila: Katalógus-előszó a Vigadó Galériában 1983 januárjában rendezett kiállításhoz.

Harangozó Márta: Egy konok tehetség. Esti Hírlap, 1983. január 25.

Losonci Miklós: Emberségre nevelő szépség. Pest megyei Hírlap, 1983. február 9.

Bán András: Az Alföld visszfénye. Magyar Nemzet, 1983. január 20.

Tasnádi Attila: Képírás és történelem. Vecsési Sándor újabb munkáiról. Népszava, 1983. február 4.

Hoch Ferenc: Katalógus-előszó a győri Városi Könyvtárban 1983 áprilisá rendezett kiállításhoz.

Simon Gy. Ferenc: Vecsési Sándor nyilvános tanúsága. Képes Újság, 19 október 8.

Simon Gy Ferenc: Tárlat-megnyitó a nyergesújfalui Tömegszervezetek Székházában 1983 szeptemberében rendezett kiállításon. Kézirat.

Fecske András: Művészetről mindenkinek — Műalkotás-elemzés. Vecsés Sándor: Alkony. Helyiipar és Városgazdaság, 1983. október.

Losonci Miklós: Festészet a humanizmus igézetében. Népszava, 1984. október 5.

Fecske András: Tarlat-megnyitó Vecsési Sándor gyönki kiállításán. Hely és Városgazdaság. 1984. július.

Láncz Sándor: Katalógus-előszó a Kuny Domokos Múzeumban 1985 májusában rendezett kiállításhoz.

Kiss Dénes: Vecsési Sándor képvilága. Népszava, 1985. május 18.

Hadaró, 1985

Virágos tornác, 1986

Öregek ideje, 1986

KIÁLLÍTOTT MŰVEK

PITVARBAN, 1961
olaj, vászon, 70×100 cm
Hazafi Károly tulajdona

ARANY BARNA RUHÁBAN, 1962
olaj, farost, 100×70 cm
Városi Tanács tulajdona, Vásárosnamény

ÜNNEP, 1962
olaj, vászon, 60×80 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

FEKVŐ ASSZONY, 1962–63
olaj, vászon, 90×110 cm
V. ker. Pártbizottság tulajdona, Budapest

GYÁRAK ÉS VONATOK, 1963
olaj, farost, 85×125 cm
Kiscelli Múzeum tulajdona, Budapest

LÁBATLANI TÍZ HÁZ, 1963
olaj, farost, 55×110 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

VILLAMOS-MŰHELY, 1964
olaj, farost, 80×120 cm
Hazafias Népfront Országos Tanácsa tulajdona, Budapest

SZURCSIK JÁNOS, 1964
olaj, vászon, 100×80 cm
Művész tulajdona

LEVENDULÁS, 1964
olaj, vászon, 80×110 cm
Bazsonyi Arany tulajdona

NAGYSZEMŰ, 1965
olaj, farost, 65×40 cm
Tasnádi Attila tulajdona

TEJESKANNÁS KISLÁNY, 1965
olaj, farost, 110×90 cm
Dr. Krakovits Gábor tulajdona

FELESÉGEM, 1965
olaj, farost, 110×80 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona, Hódmezővásárhely

NAGYANYÁM EMLÉKÉRE, 1965
olaj, vászon, 50×40 cm
Cseik József tulajdona

VILLANYSZERELŐ I., 1965
olaj, farost, 140×80 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

ÖNARCKÉP SZÜLŐKKEL, 1965
olaj, vászon, 55×40 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

BÍBORHERÉS, 1966
olaj, farost, 90×110 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

GYERMEKKOROM HÁZSARKA, 1966
olaj, vászon, 70×110 cm
MSZMP Politikai Főiskola tulajdona, Budapest

GÖRCSÖS FÁK, 1966
olaj, farost, 50×80 cm
Váradi Nándor tulajdona

KÖZÖS UDVAR, 1966
olaj, vászon, 80×100 cm
Damjanich Múzeum tulajdona, Szolnok

PARASZTEMBER, 1967
olaj, farost, 80×60 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

KAPCSOLÓTEREMBEN, 1967
olaj, vászon, 100×120 cm
Sárospataki Képtár tulajdona

NAPBA NÉZŐ GYEREKEK, 1967
olaj, farost, 100×120 cm
Általános Iskola tulajdona, Budapest

FÉLEGYHÁZI KÁLVÁRIA, 1967
olaj, vászon, 90×110 cm
Kuny Domokos Múzeum tulajdona, Tata

EGY LÁNY ARCKÉPE, 1967
olaj, farost, 32,5×33,5 cm
Művész tulajdona

VILLANYSZERELŐ II., 1967
olaj, vászon, 140×70 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona, Hódmezővásárhely

APÁM, ANYÁM, 1968
olaj, vászon, 120×130 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

ROKONOK, 1968
olaj, farost, 50×68 cm
Művész tulajdona

LEÁNYKA, 1969
olaj, farost, 110×70 cm
Tornyai János MŰzeum tulajdona, Hódmezővásárhely

ÜNNEPEN (MÁJUS 1.), 1970
olaj, farost, 100×70 cm
Nagyközségi Könyvtár tulajdona, Rakamaz

KÜLÖNÖS TÁJ, 1970
plextol, farost, 80×120 cm
Dobó István Vármúzeum tulajdona, Eger

UTAK, 1970
olaj, vászon, 90×120 cm
Mátra Múzeum tulajdona, Gyöngyös

ASSZONYOK, ANYÁK, NŐK, 1971
olaj, vászon, 180×140 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

MAGÁNYOS HÁZ, 1971
olaj, farost, 100×140 cm
Déri Múzeum tulajdona, Debrecen

KETTEN, 1972
plextol, farost, 127×80 cm
Honvéd Üdülő tilajdona, Mátraháza

SZÉP HÁZ, 1972
plextol, vászon, 100×120 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapest

SÁRGA FALÚ SZOBA, 1972
olaj, farost, 90×110 cm
Béri-Balogh Ádám Múzeum tulajdona, Szel

VADVIZEK, 1972
plextol, vászon, 90×135 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budape

CSALÁD, 1972
olaj, farost, 170×122 cm
XVIII. ker. Pártbizottság tulajdona, Budapes

ÖLELKEZŐ FÁK, 1973
plextol, farost, 80×100 cm
Városi Tanács tulajdona, Szeged

ANYI, 1973
olaj, vászon, 110×90 cm
Béri-Balogh Ádám Múzeum tulajdona, Szek

ÁRTERÜLET, 1973
acrylic, farost, 80×110 cm
Tasnádi Attila tulajdona

ZÖLD HOLD, 1973
olaj, farost, 80×120 cm
Maricsek László tulajdona, Nyergesújfalu

NYÁR, 1973
olaj, farost, 85×130 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona, Hódmezővásárhely

ARANY ÉS ÉN, 1974
plextol, farost, 120×80 cm
Maricsek László tulajdona

KISKUNSÁG, 1974
plextol, olaj, 90×135 cm
Ipari Minisztérium tulajdona, Budapest

OTTHON, 1974
plextol, vászon, 100×120 cm
Művész tulajdona

BÚCSÚ APÁMTÓL, 1974
olaj, vászon, 115×155 cm
Művész tulajdona

FORRÓSÁG, 1974
tempera, farost, 77×108 cm
Avar István tulajdona

UGAR, 1974
olaj, farost, 70×110 cm
Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja tulajdona, Budapest

SZÉLJÁRTA TÁJ, 1974
plextol, olaj, vászon, 90×120 cm
V.G.I. Magyar Vízügyi Múzeum tulajdona, Esz

BÚCSÚ A KURDI HÁZTÓL, 1975
olaj, tempera, farost, 80×122 cm
Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, Budapes

VIHAROS TÁJ, 1975
olaj, farost, 75×105 cm
Tolna megyei Bíróság tulajdona, Szekszárd

BÚCSÚ A KURDI TEMPLOMTÓL, 1975
olaj, tempera, farost, 90×122 cm
Béri-Balogh Ádám Múzeum tulajdona, Szeks

KERTÜNK, 1976
olaj, vászon, 90×130 cm
Városi Tanács tulajdona, Szeged

RÉGI NYERGESI HÁZ, 1976
olaj, farost, 90×110 cm
Nagyközségi Könyvtár tulajdona, Nyergesújfalu

KÚT (MÚLÓ VILÁG), 1976
olaj, farost, 90×130 cm
Damjanich Múzeum tulajdona, Szolnok

LÁNYOK, 1977
olaj, farost, 100×122 cm
Csongrád megyei Tanács tulajdona, Szeged

ÖNARCKÉP, 1977
olaj, farost, 99×121 cm
Művész tulajdona

TOLDOTT HÁZ (ELTŰNŐ VILÁG), 1977
olaj, farost, 80×110 cm
Hummel Béla tulajdona

RÉGI SZOBA, 1977
olaj, farost, 90×110 cm
Dr. Gonda Ferenc tulajdona

RÓZSÁS HÁZ, 1978
olaj, vászon, 70×110 cm
Dr. Csata Sándor tulajdona

AZ ÖZVEGY HÁZA, 1978
olaj, farost, 80×110 cm
Dr. Losonci Miklós tulajdona

ALKONY (ELTŰNŐ VILÁG), 1979
olaj, farost, 90×140 cm
Nyergesi László tulajdona

ÉRFIAK, 1979
olaj, farost, 160×110 cm
MSZMP Csongrád megyei Pártbizottság tulajdona,
Szeged

ARTI FASOR, 1980
olaj, vászon, 90×120 cm
Dr. Berhés Béla tulajdona

ISKUNSÁGI TÉL, 1980
aj, farost, 91×122 cm
amás Menyhért tulajdona

YEPSOR (ELTŰNŐ VILÁG), 1981
aj, farost, 138×110 cm
rosi Tanács tulajdona, Vásárosnamény

ORONÁZÁS (EMLÉK GYERMEKKOROMBÓL),
81
aj, vászon, 175×160 cm
rnyai János Múzeum tulajdona,
dmezővásárhely

FÖLDI ALKONY, 1981
aj, farost, 81×121 cm
rosi Tanács tulajdona, Kiskőrös

INTETLEN VILÁG, 1981
j, farost, 101×122 cm
vész tulajdona

KETTEN, 1981
olaj, farost, 122×101 cm
Déri Múzeum tulajdona, Debrecen

KÉKTÁBLÁS ABLAK (MÚLÓ VILÁG), 1981
plextol, farost, 100×70 cm
Csongrád megyei Tanács tulajdona, Szeged

FELHŐ ÉS VÍZ II., 1981
olaj, vászon, 70×110 cm
Művész tulajdona

MEGSZENTELT ABLAK (ELTŰNŐ VILÁG), 1982
plextol, farost, 110×80 cm
Művész tulajdona

SZÜLŐK, 1982
plextol, vászon, 130×110 cm
Művész tulajdona

TORNÁCRÓL, 1982
plextol, farost, 101×93 cm
Művész tulajdona

APA ÉS FIA, 1982
plextol, farost, 145×70 cm
Művész tulajdona

JÉG, KÖD, ZÚZMARA, 1982
plextol, farost, 80×125 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona,
Hódmezővásárhely

BÉKE – ÖRÖM, 1982
olaj, farost, 160×130 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona,
Hódmezővásárhely

VIRÁGOS UDVAR, 1982
olaj, farost, 60×90 cm
Kállai Ferenc tulajdona

KITÁGULT VILÁG, 1982
olaj, farost, 122×150 cm
Csongrád megyei Tanács tulajdona, Szeged

BARÁTOM ÉS ÉN, 1982
olaj, farost, 11×90 cm
Városi Tanács tulajdona, Vásárosnamény

CIGÁNYKARÁCSONYFA (MÚLÓ VILÁG), 1982
olaj, vászon, 110×80 cm
Művész tulajdona

ÖREGEMBEREK (MÚLÓ VILÁG), 1982
olaj, farost, 74×80 cm
Művész tulajdona

GIDA-ETETŐ KISLÁNY, 1982
plextol, vászon, 100ü70 cm
Művész tulajdona

BAKAJÁNOS (GYERMEKKOROMRÓL), 1982
plextol, vászon, 110×70 cm
Xantus János Múzeum tulajdona, Győr

MAGÁNYOSAN (MÚLÓ VILÁG), 1983
olaj, farost, 90×111 cm
Művész tulajdona

SZÜLŐHÁZ (MÚLÓ VILÁG), 1983
olaj, farost, 81×125 cm
Művész tulajdona

KARÁCSONY, 1983
olaj, farost, 80×65 cm
Művész tulajdona

LÁNYOK TÁNCA (GYERMEKKOROMRÓL), 1983
olaj, vászon, 80×100 cm
Baranyai László tulajdona

DERES FALUVÉG (ELTŰNŐ VILÁG), 1983
olaj, farost, 80×100 cm
Művész tulajdona

RÉGI ABLAK, 1983–86
olaj, tempera, farost, 65×50 cm
Művész tulajdona

NYITOTT AJTÓ, 1984
olaj, farost, 100×80 cm
Művész tulajdona

EGY KIS TOLNAI FALU, 1984
plextol, farost, 81×100 cm
Városi Tanács tulajdona, Vásárosnamény

REKVIEM A KIS FALUÉRT, 1984
plextol, farost, 80×110 cm
Művész tulajdona

BÚCSÚ A CSELÉDHÁZAKTÓL, 1984
olaj, farost, 80×125 cm
Művész tulajdona

ÖREGASSZONY HÁZA (MÚLÓ VILÁG), 1984
olaj, farost, 80×120 cm
Művész tulajdona

CSELÉDHÁZ (MÚLÓ VILÁG), 1984
olaj, farost, 70×100 cm
Művész tulajdona

BÚCSÓ KÓTAY ERNŐ BARÁTOMTÓL, 1985
plextol, farost, 160×128 cm
Kuny Domokos Múzeum tulajdona, Tata

TATA – KÉKFOLYÓ (GYERMEKKOROMRÓL), 1985
olaj, farost, 100×120 cm
Kuny Domokos Múzeum tulajdona, Tata

A TATAI KÁLVÁRIA, 1985
olaj, farost, 80×125 cm
Városi Tanács tulajdona, Tata

VÍZ ÉS ÉG, 1985
olaj, farost, 100×125 cm
Művész tulajdona

HADARÓ (GYERMEKKOROMRÓL), 1985
olaj, farost, 125×90 cm
Művész tulajdona

REGGEL, 1985
olaj, farost, 70×110 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona,
Hódmezővásárhely

DÉLBEN, 1985
olaj, farost, 90×70 cm
Tornyai János Múzeum tulajdona,
Hódmezővásárhely

Szurcsik János, 1964

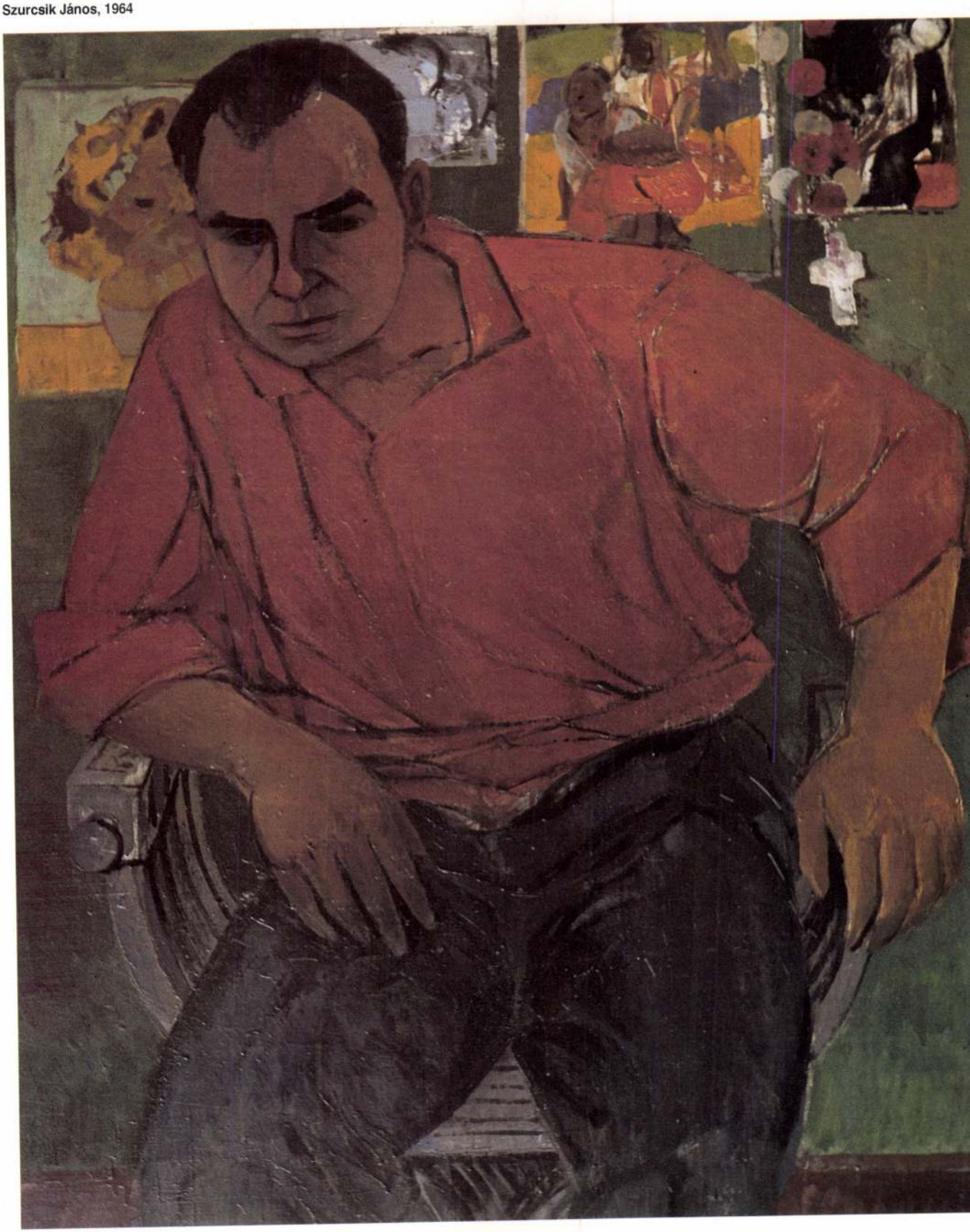

, 1985
arost, 70×110 cm
ai János Múzeum tulajdona,
ezővásárhely

LDAS SÁS, 1985
ol, vászon, 70×100 cm
sz tulajdona

AKÁSOK, 1985
farost, 90,5×130,5 cm
sz tulajdona

APOT, SANYI BÁCSI, 1985
ol, farost, 79×124 cm
sz tulajdona

ŐFI FA (ELTŰNŐ VILÁG), 1985
farost, 95×130 cm
ely Imre tulajdona

NDES UDVAR, 1985
vászon, 80×100 cm
ész tulajdona

ELŐ, 1985
farost, 70×80 cm
ész tulajdona

GÁNY (MÚLÓ VILÁG), 1986
, farost, 125×100 cm
lános Iskola tulajdona, Gyönk

FÖLD, 1986
xtol, vászon, 100×130 cm
vész tulajdona

NYÉR ÜNNEPE (OTTHON) 1986
j, farost, 90×100cm
vész tulajdona

VENDULÁS HAJLAT, 1986
j, farost, 80×111 cm
vész tulajdona

RÁS ÖBÖL, 1986
j, farost, 90,5×113 cm
ivész tulajdona

ILÉKHÁZ, 1986
j, vászon, 70×100 cm
ivész tulajdona

SZETÖRT REPÜLŐ (GYERMEKKOROMRÓL),
86
extol, farost, 135×110 cm
ivész tulajdona

RÁGOS TORNÁC, 1986
extol, farost, 80×101 cm
ivész tulajdona

REGEK IDEJE, 1986
aj, vászon, 100×70 cm
ivész tulajdona

AKSI EMLÉK, 1986
extol, farost, 70×100 cm
ivész tulajdona

IRÁGZÁS, 1986
laj, vászon, 55×70 cm
ivész tulajdona

ÉL A PUSZTÁN, 1986
laj, farost, 91×130 cm
ivész tulajdona

TÉLI NAP, 1986
olaj, farost, 80×124 cm
Művész tulajdona

ANYÁMNÁL (OTTHON) 1986–87
olaj, farost, 123,5×101 cm
Művész tulajdona

TAMÁS MENYHÉRT, 1986–87
olaj, farost, 110×8o cm
Művész tulajdona

TISZTELGÉS BAZSONYI JÁNOS ÉS VERES PÉTER
ELŐTT, 1986–87
olaj, vászon, 120×150 cm
Művész tulajdona

Napba néző gyerekek, 1967

Feleségem, 1965

Félegyházi kálvária, 1967

Sárga falú szoba, 1972

Régi szoba, 1977

Búcsú apámtól, 1974

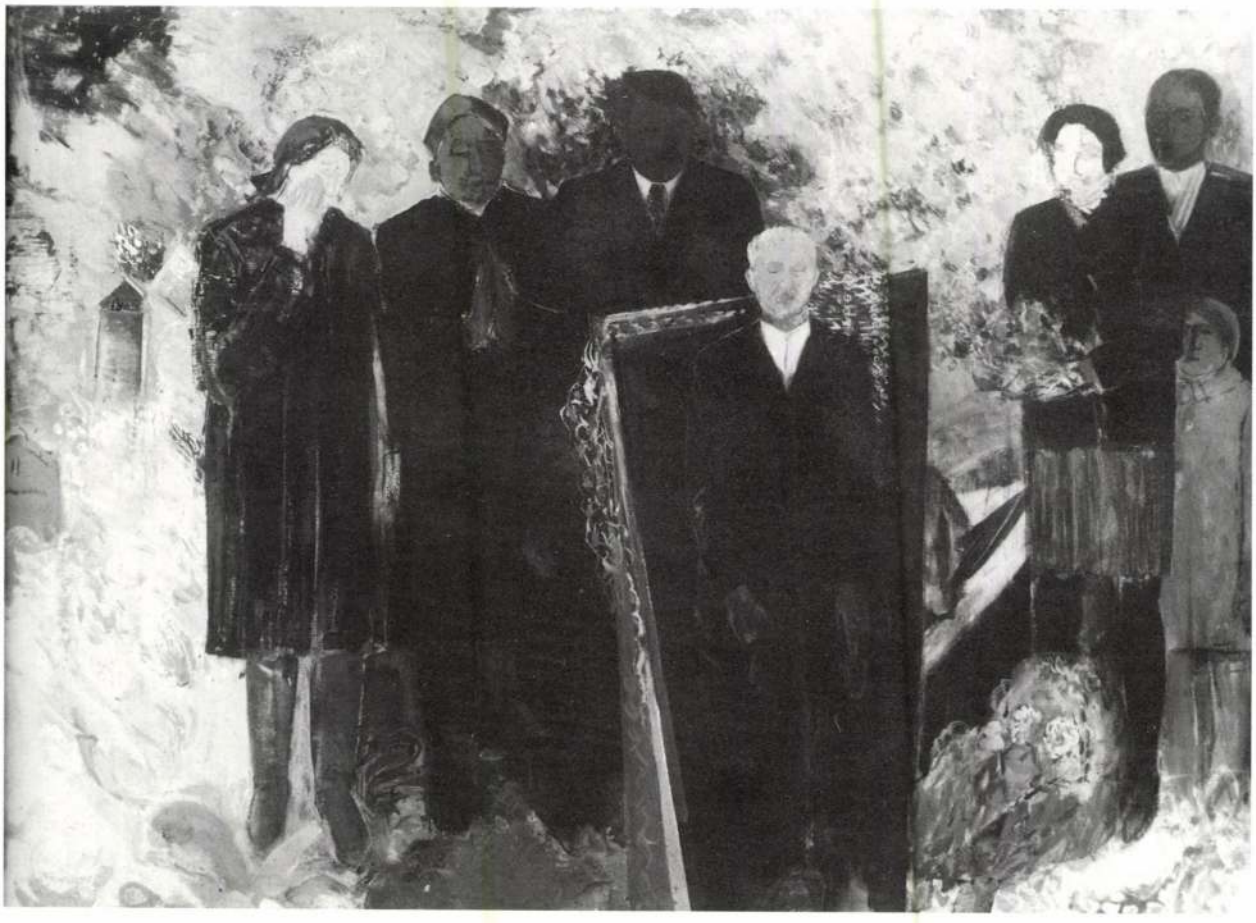

Béke, öröm, 1982

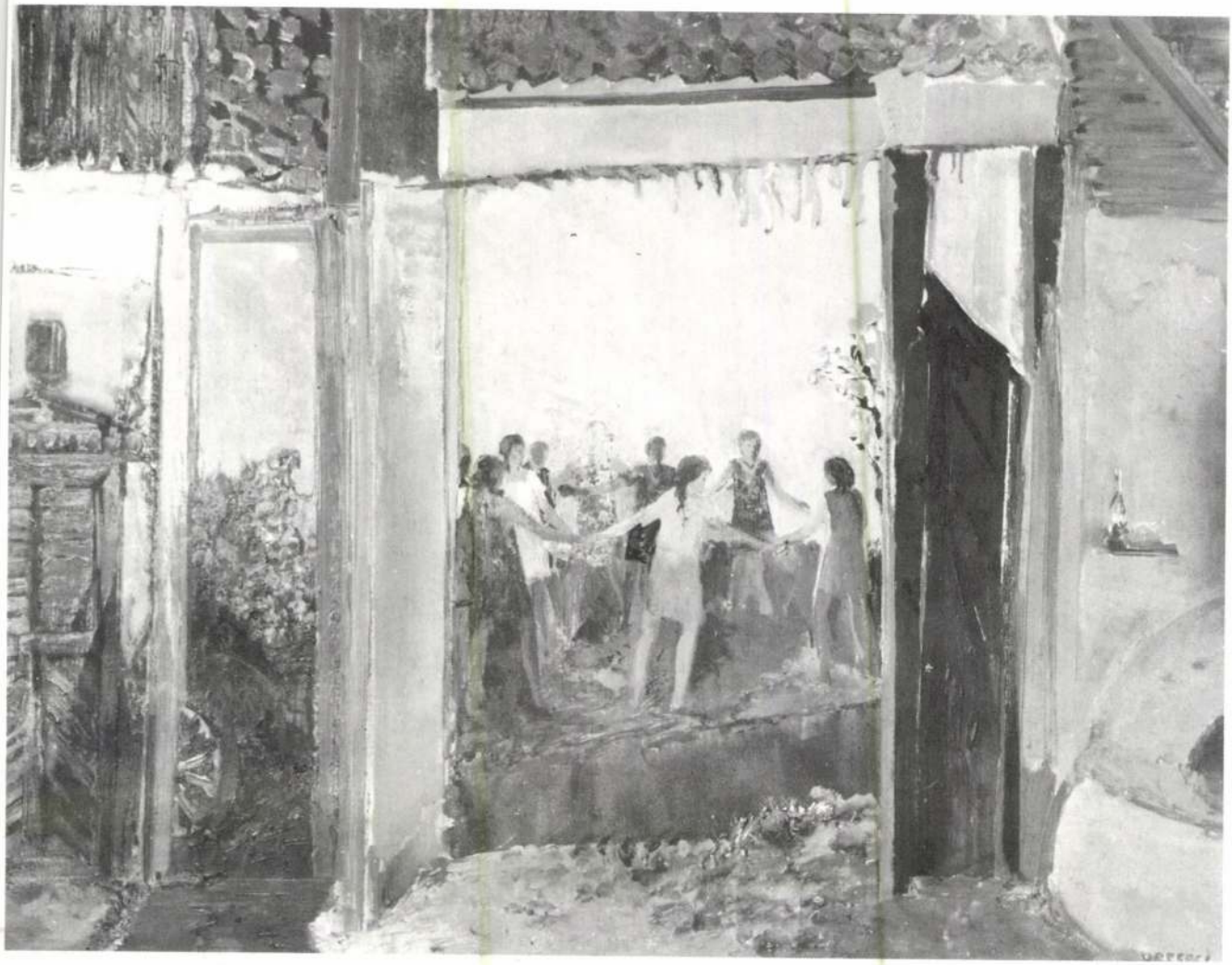

Lányok tánca, 1983

Öregasszony háza, 1983

Jónapot, Sanyi bácsi, 1985

Tata-kékfolyó, 1985

A borítón: Tatai kálvária, 1985 (részlet)

A katalógus elkészítéséhez hozzájárultak:
Idegenforgalmi Propaganda Vállalat
Budapest
„Ács Károly" Művelődési Központ
Ráckeve
Tornyai János Múzeum
Hódmezővásárhely

Vecsési Sándor festőművész
kiállítása
1987. március 21—április 19.
Ernst Múzeum
Budapest VI., Nagymező utca 8.

Felelős kiadó: Néray Katalin
A katalógust tervezte:
Görög Lajos
Fotók:
Vecsési Sándor
8. old. felső fotó: Kónya Kálmán
Angol fordítás:
Kozák Csaba és Szántó András
A katalógust szerkesztette
és a kiállítást rendezte:
Havas Valéria

Sándor Vecsési paintings
retrospective exhibition
21 March—19 April, 1987
Ernst Museum
Budapest VI., Nagymező utca 8.

Responsible editor: Katalin Néray
Catalogue design by:
Lajos Görög
Translation by:
Csaba Kozák, András Szántó
Catalogue edited
and exhibition installation by:
Valéria Havas

ISBN: 963—7162—80—1
Ára: 60,— Ft
87.0379 Offset és Játékkártya Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Burger László

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TANÁCSOK LAPJA

Vecsési Sándor festő

102 | . 1973 SEP 7

Képzőművészeti alkotások a tanácsházán

A firenzei reneszánsz szenátusa jól tudta, miért építi oly fenségessé a *Signoriát* — a szépség a testület munkájának hatásfokát és tekintélyét növelte, a remekművekkel dúsított termekben a polgárok *„központban"* érezték magukat. Sienával versenyeztek, hogy szebb legyen a városuk. Eredmény: egész Itália szinte összefüggő műalkotás.

Az országépítés társadalmi közérzetre ható egyetemes munkája nálunk is erőteljes ütemben halad.

A vásárosnaményi járási pártbizottság tanácskozótermében *Vecsési Sándor* falfestménye ugyanolyan esztétikai, erkölcsi áramlást indít a nézőben a szó alkotó értelmében, mint *Gerzson Pálnak* a pécsi városi tanácsházán felállított faintarziája. Az ember azért is toppan oly jó érzéssel az egri megyeházára, hogy *Fazola Henrik* kovácsoltvasajtóiban gyönyörködjék. Kiskőrös, Kiskunhalas város tanácstermeinek büszkesége pedig *Óvári László, Hock Ferenc* tájhoz kapcsolódó panorámikus festménye, amely tanácskozás közben nemcsak esztétikai látványt nyújt, hanem gondolatokat is ébreszt. De ültem a ráckevei járási hivatal kis tanácstermében is *Patay László* seccója megvalósulása előtti és utáni időszakában; a kettő között egészen megváltozott a hely hangulata, s az értekezletek azóta az ünnepélyesség felemelő atmoszférájában zajlanak.

Időszerű, hogy társadalmi fejlődésünknek abban a korszakában, amikor nép és állam demokratikus kontaktusa fokozódik, ezt a folyamatot is esztétikai hatásokkal dúsítsuk. A tanácsháza legyen egyben a művészet otthona is, ahol az állampolgárok szívesen tartózkodnak, legyen a politika egyik legfőbb szövetségese a képzőművészet. Ha az ügyes-bajos dolgok intézése közben szobrok, festmények, grafikák tekintenek a látogatókra, az eleve könnyíti a dolgok és problémák zavartalan intézését az igazság szellemében, s emeli a tanácsülések, ünnepélyek hatásfokát is, sőt a lakáskultúra árnyalásaihoz is hozzájárulnak a példa erejével. Egyszóval: növeli az emberi harmóniát, amelyet *József Attila* társadalmunk alapvető lényegéhez sorolt prófétikus erejű versében.

Jó lenne, ha egészséges verseny alakulna ki az egyes községek között: hol vannak szebb közhivatalok? Mindez bizonyára humanista szellemű község- és városközösségeket eredményez majd, s a közintézmények az évtizedek során múzeumok hálózatává fognak gazdagodni. E tág szemléletű művészetpártolás a legnagyobb intezitású tudatfejlesztés nélkülözhetetlen eszköze, a közösségi erkölcs szépséggel épített lehetősége.

Hogy mindez nem fantazmagória, arra egy szigetszentmiklósi példát is említhetek. *Liszkes István* József Attila szobrát állíttatta fel a nagyközségi tanács, s a dolgozók önkéntesen helyezték a képzőművészeti alkotás elé a padokat, hogy jobban lássák, s esti szemlélődésüket tartalmasabbá tegye. Mi más ez, mint az alkotás teremtő folytonossága, ahol József Attila ilyenféle tanácsi tapintat segítségével jut el az emberek tudatáig?

Soros társadalmi feladat tehát, hogy a különböző szintű tanácsok nagyobb összegeket fordítsanak képzőművészeti alkotásokra, ily módon is legyenek a tudatfejlesztés nevelői, segítsék mecénás-lendülettel az új magyar művészet kibontakozását. Ehhez az eddiginél sokkal alaposabb összefogás szükséges a Képző- és Iparművészeti Lektorátussal, melynek tiszte, hogy a szorgalmazott új műveknek méltó elhelyezését gondozza. Például a megyei tanácsok szoborral, mozaikkal honorálhatnák a községek tisztasági versenyének győzteseit — ezzel az ország sokat nyerne.

A művészet életünk egyik nagy adománya, nemcsak gyönyörködtet, hanem az igazságot közelíti bennünk, az emberi humánumot és harmóniát. E nagy össznépi tudatátalakításnak lehetnének még inkább iskolái a tanácsok, ha a képzőművészet ható energiáit nagyobb intenzitással fogadnák el *„politikai szövetségesüknek"*.

Losonci Miklós

...DJUK... JÓ, HA ...

...nácstörvényünk ...gyakorlatban

...űzoltóságról szóló új jogszabályok szerint, ...ács kapcsolata?

...kérni, valamint az ülésre a hivatal elnökét is meg kell hívni. A járási hivatal elnöke a járással vagy egyes községekkel kapcsolatos tűzoltófeladatok ellátásáról a tűzoltóparancsnoktól tájékoztatást kérhet, illetőleg az említett területtel kapcsolatos problémák megoldásában a tűzoltóparancsnok járási hivatal elnökétől segítséget igényelhet.

A tisztán járási feladatokat ellátó tűzoltóparancsnokságot a járási hivatal elnöke irányítja.

Az előzőekben a tűzoltóság központi és szakmai irányításával foglalkoztunk. Ahhoz, hogy a feltett kérdésekre teljes választ adjunk, a tűzoltóság területi szervei és a tanácsok kapcsolatát a másik oldalról is szükséges megvizsgálni.

A tűzoltóság területi szervei a tanács végrehajtó bizottsága igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szervének irányítása alatt, intézményként működnek. Ez az intézményi irányítás több vonatkozásban eltérést mutat az általános intézményirányítástól. Az eltéréseket a következőkben lehet összefoglalni:

1. A tűzoltóparancsnokot és helyettesét a létesítő, illetőleg fenntartó tanács végrehajtó bizottsága, illetőleg a járási hivatal elnöke nevezi ki a felettes tűzoltóparancsnok, illetőleg a belügyminiszter véleményének figyelembevételével. A személyzeti hatáskörökkel kapcsolatos miniszteri utasítás előkészítése folyamatban van.

2. Az illetékes tanács, illetőleg végrehajtó bizottság szükség szerint közvetlenül beszámoltatja a tűzoltóparancsnokot a tűzvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásáról.

3. Az állami tűzoltóság feladatai ellátásához szükséges hitelfedezetet a fővárosi, megyei tanács költségvetésében önálló költséghelyen hagyják jóvá, ezzel a fővárosi, megyei tűzoltóparancsnokság önállóan gazdálkodik és gondoskodik az adalomtételét sem fogadhatja. Alátámasztja ezt, hogy a névadó ünnepség megrendezéséhez szükséges eszközökkel is az igazgatási feladatokat ellátó szakigazgatási szerv rendelkezik.

Több városban a tanács a családi jellegű társadalmi szertartások szervezésére és megrendezésére irodát hozott létre. Az iroda az említett művelődésügyi miniszteri rendelet 1. § (2) bekezdése alapján az igazgatási osztály irányítása alatt működik. Ebből következően lehetőség van arra, hogy az iroda a tanács végrehajtó bizottsága által jóváhagyott szervezeti és működési szabályzatában kapott megbízatás alapján a névadó ünnepségen közreműködjön és a névadókönyvet vezesse.

Az anyakönyvvezető és a családi ünnepséget szervező iroda munkája szoros összefüggésben van egymással, egymás tevékenységét kiegészítik. Következésképpen eredményeik és gondjaik is közösek. Helyes, ha tevékenységüket úgy szervezik, hogy szabadság, betegség, illetőleg más okból bekövetkezett munkakiesés idejére a családi ünnepségek társadalmi megrendezésében, illetőleg az anyakönyvi igazgatási munkában — a házasságkötésben való közreműködést kivéve — egymás között oldják meg a helyettesítést. Ily módon a feladatokat zavartalanul, szakszerűen, az igényeket minden szempontból kielégítően lehet ellátni.

Megjegyzendő, az említett munkamegosztás, illetőleg munkaszervezés feltételezi, hogy az anyakönyvvezető és az iroda dolgozói egymás munkáját jól ismerjék. Az anyakönyvvezetők, akik az irodák létrehozását megelőzően ellátták a családi jellegű társadalmi szertartások szervezésével és megrendezésével kapcsolatos feladatokat is, zökkenőmentesen elláthatják a helyettesítésből adódó munkát. Ahhoz azonban, hogy az iroda dolgozói is eleget tudjanak tenni a helyettesítéssel kapcsolatban reájuk háruló feladatoknak, szükséges, hogy az anyakönyvi igazgatási munkát részleteiben is megismerjék. Ennek érdekében célszerű

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Vecsési Sándor

Népszava

1021

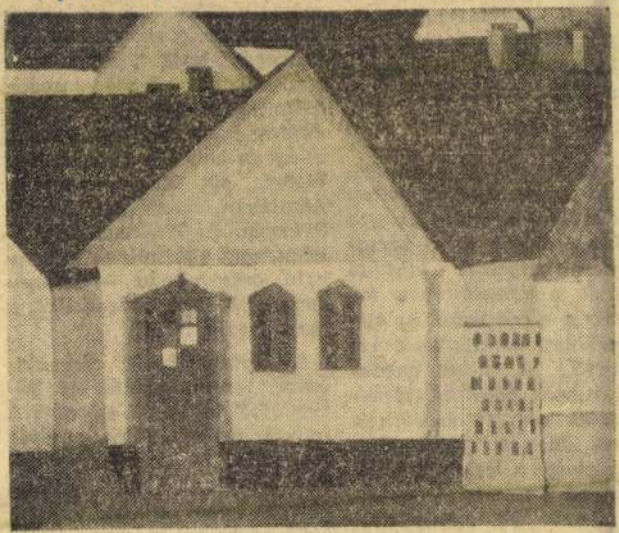

Vecsési Sándor: Öreg parasztházak

musról", sőt az
kapitalizmusró
— de tudatos
terjesztett —
kat, s a feszült
vű kiéleződésé
fejlett tőkés or

A változások marxizmus tudományá alapján egyáltalan *nem voltak váratlanok* — egyaránt *érintik a tőkés országok belső társadalmi viszonyainak minden szféráját* a termeléstől a fogyasztásig, a politikától az etikai, erkölcsi konfliktusok kiéleződéséig. A válság gazdasági, katonai, politikai, társadalmi és nem utolsósorban erkölcsi kihatásai külön-külön és együttesen *a legkoncentráltabban az Egyesült Államokban* jelentkeztek, amely *dollárválságok* buktatóin, a belső *szociális feszültségek* robbanásain, a *vietnami kényszerkivonuláson* keresztül jutott el az eddigi mélypontig: a *Nixon* nevével fémjelzett krízis zsák-

a beruházások üteme, sőt Olaszországban, Angliában, az NSZK-ban, Svájcban és Hollandiában — tehát nem akármilyen színvonalú országokban — kimondottan *csökken a kereslet a beruházások iránt.*

A „betegségjelek" Franciaországot sem kerülik el: Párizs újból hideg tél elé néz. A francia nemzetgyűlés nemrég fogadta el az energiafogyasztást korlátozó újabb intézkedéseket, azzal a szándékkal, hogy egyelőre 10 százalékkal csökkentsék a háztartások és az ipar olajfogyasztását, s 20 fokra maximálják a lakások hőmérsékletét (Belgiumban ugyancsak mindössze 20 fokos

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FÁKLYA

1973 OKT 21.

Vecsési Sándor

1021

vet mély líraiság hatja át. A falusi templomocska s a mellette sorakozó kis házcsoport a hold fényében fürdik. A hold sarlójához a sötét ég szolgáltat hátteret.

A nemrég elhunyt nagy antifasiszta művésztől, Uitz Bélától Sallai Imre portréja látható a kiállításon.

Uitz Béla művészetét jól ismerik a szovjet emberek: a jelentős mester sokáig élt a Szovjetunióban, ahol számos monumentális alkotás elkészítésében vett részt. Moszkva alapításának 800. évfordulójára nagy, színgazdag pannót festett A jövendő Moszkva címmel, amely a Kropotkin téren látható.

A kiállításon láthatjuk Uitz tanítványának, Mohácsi Ferencnek egyik festményét is.

A Havas eső című festmény a rajz és a színek feszültségével hívja fel a figyelmet. A kép szürke tónusú: szürke utca, szürke, csupasz faágak, sötétszürke, hólepte emberalakok. Hideg, barátságtalan az idő... Valamilyen különös erő azonban még e felfokozott szürkeségben is vonza a nézőt.

Frank Frigyes Régi budapesti utca című képe ezzel ellentétben meleg tónusú. A festményt nézve érezzük, hogy a művész nagyon szereti városát, girbe-gurba utcácskáival és embereivel, házaival, amelyeknek homlokzatáról itt-ott mállik a vakolat. A művész nem szépít meg semmit, s ez különös hitelességet kölcsönöz a képnek.

Az Ermitázs képraktárában más magyar festmények is találhatók, a többi között Lechner Lipóttól, Révész Imrétől, Kis Károlytól, Fülöp Lászlótól és másoktól. Ezek — megfelelő előkészítés után — sorban bemutatásra kerülnek.

— Magyar anyagunk — mondja Kira Mitarjeva — tükrözi a XIX. és a XX. századi magyar festészet fejlődésének legfontosabb állomásait. A képeken nyomon követhető a magyar iskola kialakulása. Ez az iskola mindig lépést tartott a korral, ugyanakkor megőrizte a magyar kultúra sajátosságát.

Irina Kirpicsnyikova

Az Ermitázs főlépcsője

ÉSZET
ZSBAN

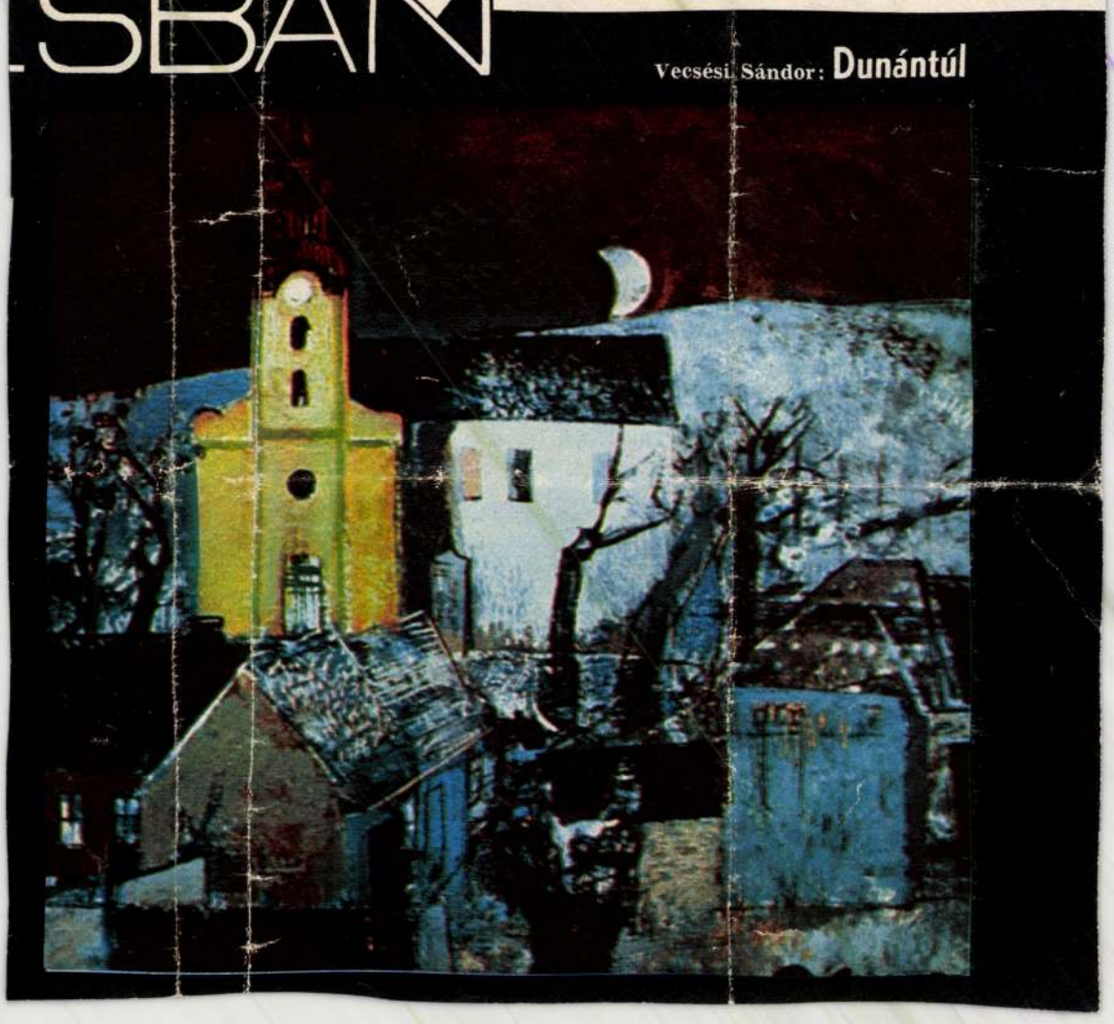

TANULJUN

УРОК № 20 HUSZADIK LECKE УРОК НОМЕР ДВАДЦАТЬ

FELADATMEGOLDÁS КЛЮЧ К УПРАЖНЕНИЯМ

Az előző számunkban közölt 19. lecke 2. gyakorlatának megoldása:

Э́то Ве́ра Ива́новна. У неё есть маши́на.
Э́то мой де́душка. У него́ есть ра́дио.
Э́то Ива́н и А́нна. У них есть кни́ги.

ISMÉTLÉS ПОВТОРЕНИЕ

Где?	Куда́?
Он рабо́тает **на заво́де.**	Он идёт **на завод.**
А́нна живёт **в Москве́.**	Ива́н е́дет **в Москву́.**

Како́й? Кака́я? Како́е? Каки́е?

Э́то но́вый дом (журна́л, шкаф . . .)
Э́то но́вая шко́ла (газе́та, кни́га . . .)
Э́то но́вое ра́дио (кре́сло, кино́ . . .)
Э́то но́вые журна́лы (газе́ты, кре́сла . . .)

Что?	Кого́?
Я ви́жу но́вый дом.	Я люблю́ но́вого учи́теля.
Я чита́ю но́вую газе́ту.	Мы ви́дели но́вую учи́тельницу.

У кого́ есть (был, была́, бы́ло, бы́ли)?

У меня́	есть дом
У тебя́	был дом
У него́	была́ кни́га
У неё	бы́ли журна́лы
У нас	
У вас	
У них	

Кото́рый час?	Когда́? (В кото́ром часу́?)
Сейча́с час.	Он обе́дает в час.
Сейча́с 2, 3, 4 часа́.	Она́ обе́дает в два часа́. (в 3, 4 часа́)
Сейча́с 7 часо́в.	Мы за́втракаем в 7 часо́в.

Ismételjék át a számokat 10-től 20-ig!

GYAKORLATOK УПРАЖНЕНИЯ

Nézzék a képeket és fe

1) Что э́то?

Э́то . . .

Э́то . . .

2) Что де́лает А́нна И

Что де́лает Ви́ктор?

Что де́лают Ви́ктор и

3) Кото́рый сейча́с ча

Сейча́с . . . Се

4) Куда́ идёт врач?

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

VECSÉSI SÁNDOR

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1974. SZEPTEMBER 7-ÉN, SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAKOR

MEGNYITJA:

AVAR ISTVÁN
ÉRDEMES MŰVÉSZ

MŰCSARNOK
BUDAPEST, HŐSÖK TERE

Vecsési Sándor festőművész

MEGHÍVÓ

4533 FNYV I.

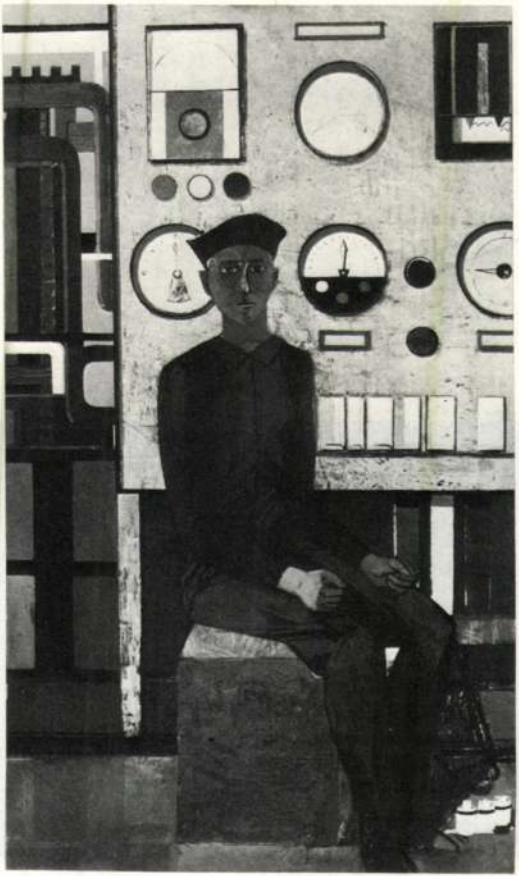

3. Vecsési Sándor: Villanyszerelő, olaj, 140x80 cm, 1965

Az ábrázolást segítő dekoratív vonal.

Vecsési Sándor

Villanyszerelő

Kovács Gyula: A kifejező és a dekorativ vonal I.
Művészet, 1978.augusztus - 28.oldal.

Csak fiataloknak...

Turisztikai és kulturális utalványrendszer

Ebben az évben negyedszer bocsátotta ki az Állami Ifjúsági Bizottság a turisztikai és kulturális utalványokat. Azaz negyedszer nyújtott közvetlen és hathatós anyagi segítséget a fiatalok pihenéséhez és művelődéséhez. Megyénk ifjúsága ebben az évben nyolcszázezer forint értékű utalványt kapott. Mit takar ez a hatjegyű szám?

Minden bizonnyal

a legjelentősebb kedvezmény az egyhetes üdülőjegy:

ezerötszáz középiskolás és kétszáz egyetemista, illetve főiskolás kapott üdülési utalványt a Balatonra, Killiántelepre, vagy Verőcemarosra. A teljes ellátásért mindössze ötven forintot kellett fizetniük és az utalvány ötvenszázalékos vasúti kedvezményre is jogosított. Sőt, az egyetemista házaspárokat még ez a csekély térítés sem terhelte. A mezőgazdaságban dolgozó fiatalok utalványa a budapesti Hotel Ifjúságba, valamint Kőszegre szólt és a beutalót kapott kétszázötven fiatal közül többen majd novemberben kezdik meg a pihenést. Az üdülési kedvezményekhez sorolhatjuk az úttörők táborozási utalványát: ezerötszáz gyerek kapott kétszáz forint állami hozzájárulást a nyári táborozáshoz.

Nagy sikert aratott a fiatalok körében a turisztikai utalványtömb, amelyben tíz darab tízforintos szelvény található és a tömb fedele félárú vasúti kedvezményre jogosít. Ezt a kedvezményt kebb keretek között —, de a külföldi utazásokra is kiterjednek. A szocialista országokba szervezett egyéni és kollektív utazások támogatására kétszáztíz darab ötszáz forintos utalványt kaptak a megyei fiatalok.

A kulturális kedvezmények gyakorlatilag ingyenességet jelentenek,

hiszen az utalványok bérleteket tartalmaznak. Ebben az évben ezernyolcszáz színház-, opera- és hangversenybérletet osztottak ki a fiatalok között. Ezenkívül harmincötezer ingyenes színházjegy talált, illetve — reméljük — talál majd gazdára. A kulturális kedvezmények körében fokozott figyelmet érdemel az ötszáz tömb különböző értékű könyvutalvány.

Az utalványok felsorolása is sokszínűséget jelez, s értékük — a nyolcszázezer forint —, tiszteletet parancsoló szám, ha önmagában nézzük. De a kedvezmények megyei szintű elosztása mégis nagy gondot jelent, hiszen a diákok száma megközelíti a százhatvanezret és a dolgozó fiatalok kétszázhetvenezren vannak. Hogyan lehet a körültekintő felosztást megvalósítani?

— Kétféle módszert választottunk — mondta *Dimeth Judit*, a megyei ifjúságpolitikai titkár. — Az iskolákhoz igényfelmérő lapokat küldtünk ki, ezek megfelelő indulási alapot adtak a városi és a járási felosztáshoz. Ezzel párhuzamosan a KISZ Pest megyei Bizottsága a dolgozó fiatalok körében tájékozódott. által meghatározott alapelveket. Sajnos, az a tapasztalat, hogy az igényeket megközelítően sem tudjuk kielégíteni, sok az utólagos jelentkező, nem is beszélve az egyéni igényekről, valamint a KISZ-alapszervezetek pótlólagos kéréseiről.

Valóban, a lehetőség nem éri el az igényeket. De nem szabad arról megfeledkezni, hogy ez az utalványrendszer csupán az egyetlen formája a fiataloknak nyújtott szociális támogatásnak. S persze az is természetes, hogy a kedvezményeket szeretnék minél többen igénybe venni. Az ilyen igények és a lehetőségek között talán sohasem szűnik meg a versenyfutás. Azt is tapasztalhatjuk — ha nem is általánosan —, hogy például a tízszelvényes turisztikai utalványtömböt nem mindig célszerűen használják fel, tehát nem mindig országjárásra, kirándulásra. De ha már a „szűkre szabott" lehetőségekről beszélünk, meg kell említeni azt is, hogy a kedvezmények köre és az ezekre fordított pénzügyi keretek évről évre növekednek. Összhangban a társadalom anyagi lehetőségeivel.

Kriszt György

Kétszeres ezi

Kereske

A háttérben, a polcokon tarka kockás férfiingek, színes pulóverek várnak gazdára, előttük a pultok mellett piros köpenyes eladók lebbentenek szét könnyed mozdulattal egy-egy összehajtott kötöttkabátot, férfitrikót, hogy a vevő megérinthesse, közelebbről megszemlélhesse az árut. A *cegléd*i *ÁFÉSZ Áruház* kötött- és divatáruosztályán járunk, itt dolgozik a nagyforgalmú üzlet négy szocialista brigádjának egyike, a 26 tagot számláló Dózsa György.

A legnagyobb közösség

— Miért választott a csaknem teljes egészében nőkből álló munkacsoport férfinevet magának? — kérdem *Tóth Ferenctől*, az osztály vezetőjétől. (Rajta kívül még két férfi van a brigádban.)

— 1972-ben alakultunk, s mivel itt Cegléden tartották Dózsa György születésének 500. évfordulója alkalmából az országos ünnepséget, elhatároztuk, hogy az ő nevét vesszük fel.

Hegedűs Pálné, a brigád vezetője szabadságon van. Ezért munkatársai mondják el: annak ellenére, hogy jelenleg

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HIRLAP

Vecsési Sándor,

Munkácsy-díjas festőművész

Pest Megyei Hírlap

1976. OKTÓBER 6., SZERDA

Lasonci Miklós:

1021

Bemutatkozás otthon és az emlékezés tárlata

Pest megyei művészek kiállításai

Dömsöd és Nyergesújfalu kézfogása

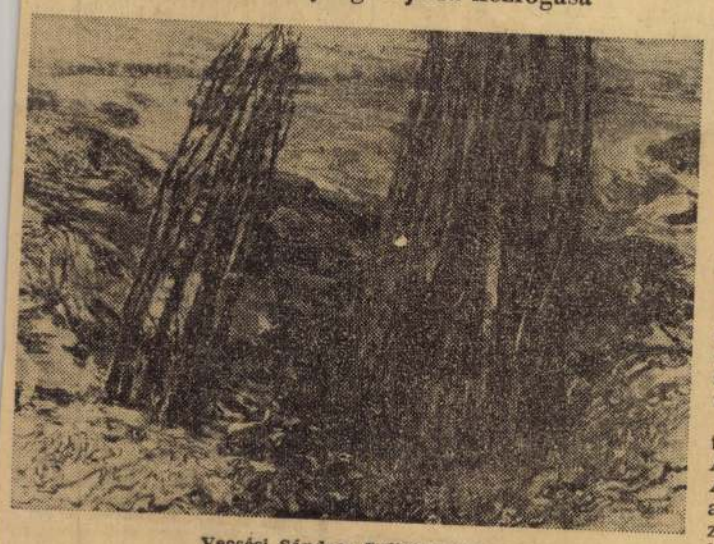

Vecsési Sándor: Széljárta táj

A Dömsödön élő, alkotó Vecsési Sándor festőművész kiállítását D. Fehér Zsuzsa művészettörténész nyitotta meg Nyergesújfalun, a községi könyvtárban. A tárlatot október 30-ig lehet megtekinteni.

Vecsési Sándor Nyergesújfalu szülötte, s oda érkezik vissza szülőfaluja iránt érzett emberi tisztelgéssel. Az ifjúságból töredékek maradtak. Minden megváltozott a *Lukai hídon kívül*, mely ott meredez nemes ívével a Kernstok-kertbe tartó patak felett. Megváltozott azzal is, hogy még ez a híd is festmény lett, kép, melyet a festő a községi könyvtárnak adományozott, megvetve vele a Nyergesújfalui Galéria alapját. Megváltozott a táj, a faluból városarculatú nagyközség lett — gyárak övezik a település szélét és emeletes házak. A régi szegénység helyén házsorok nőttek. Megváltozott *Sanyi* is, akit csak így szólítanak a nyergesi utcán, presszóban. Igen, változás érződik a lelkületben is. Vecsési Sándor lett a nyergesi Sanyiból, az Eternit gyár villanyszerelőjéből. Munkácsy-díjas, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, a szófiai triennálé Nemzeti-díjasa. Vecsési Sándor festőművész lett nekünk, és Sanyi maradt a nyergesújfaluiaknak. Sanyi úgy, hogy tisztelik benne a művésszé emelkedett embert. Vecsési Sándor szüntelenül hazamegy falujába, mint Ady, *szelíd, békés, falusi hatalmak* forrásától tisztulni, szünetelenül hazaérkezik Petőfi-lelkületű világvándorként a *Szülőföldemen* áhitatával és megrendültségével. Édesanyjához érkezik, aki az ősi házzal és süteményes kedvességével fogadja, de édesanyja az egész falu. A lukai híd várja és köszönti, gyermekkorának fehér házsarka, a Kernstok-kert almása, bájoló táj, az Öreg Kő a maga fenséges magányával. Ez az ő *sárga cserebogara;* az ifjúság.

Mióta Vecsési Sándor elment Nyergesújfaluról, *most először érkezett vissza képekkel.* Azóta számtalan tárlata nyílt Balmazújvárosban, külföldön és a Műcsarnokban. A község népe ismeri őt — budapesti kiállításának vendégkönyve telített az ifjúkori társak örömteli bejegyzéseivel. Az illendőség úgy kívánta, hogy Vecsési Sándor ezúttal nyergesújfalui tematikájú műveket is bemutatott eddigi életművének keresztmetszete mellett. Dömsödi jegenyés, kurdi templom és nyergesújfalui utcarészletek adnak egymásnak találkozót Vecsési Sándor művészetében. *Dömsöd a nagy előhívó,* nádasa, pusztai tócsája, madárraja támasztotta fel benne azt, ami hajdan lezajlott a nyergesújfalui ifjúságban, s amely élménycsökkenés után festészetté növekedve érkezett vissza még gazdagabban.

Mostani tárlatán dráma váltakozik a derű látomásaival. A puszta egyedülléte és az *Apám halála* az egyik pólus, a másik kiszögelléshez virágzó cseresznyefák, nyitott ablakok archátterei, téli táj szikrázó fehérsége tömörül. Minden virágzik; tető, asszony, fák, az egész természet végtelen születés-lendülete, melyet a festészet jegyez fel a megdöbbenés ősi frisseségű áhitatával. Vecsési Sándor második hazája Dömsöd. *Mikes Kelemen* se feledhette Rodostóban Zágont, és Vecsési Sándor is emlékezik a dömsödi vízpart dinamikus látványeseményeiben a nyergesi Duna-part teknős csónakázásaira, mely az ifjúság tája volt és marad emlékezetében. Ehhez társulva bővült varázssá Dömsöd Vecsési Sándor festménytermő képzeletében, az a Dömsöd, ahol önálló tárlaton jövőre mutatkozik be.

Bors István: Kétoldalas relief – R

Csohány Kálmán: Madár és fák –

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
Vecsési Sándor
MŰVÉSZET
Budapest
1972 SEP –
1021

Vecsési Sándor: Zárt udvar és pince
Cour et cave fermées – Закрытый двор и подвал

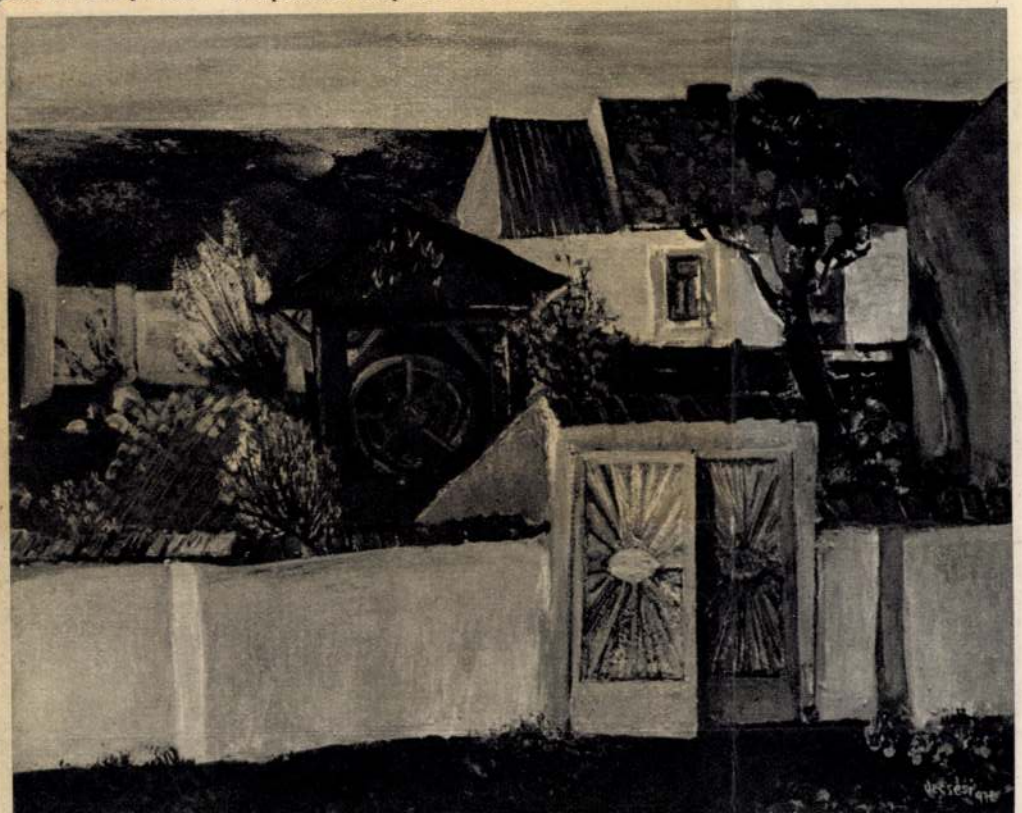

CSIGE SÁNDORNÉ
Győri Zsuzsánna

korában, hosszas beteg-
rövid, súlyos szenvedés
nyt. Drága halottunkat
, csütörtök délután
kjuk a Köztemető I. o.
ból, a ref. egyház
szerint, örök nyuga-
ni.

A gyászoló család

égányi u. 34.

A gyászoló család

rokon

LÁNÉ
bet

zas
retett
csü
uk a
zójáb
szert

ni.

A gyászoló cs

Lakás: Debrecen, Rigó u.

POLLÓ '72 CIRKUSZ

DE

TURNÉJA UTÁN ELŐSZÖR MAGYARORSZÁGON!

VI. 29.	VI. 30.	VII. 1.	VII. 2.
20 óra	16.30, 20 óra	16.30, 20 óra	16.30, 20 óra

Jegy
fe

Jegy

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

HAJDU-BIHARI NAPLÓ
Debrecen
1972 JUN 27

Vecsési Sándor.

A III. DEBRECENI ORSZÁGOS NYÁRI TÁRLAT ANYAGÁBÓL

1021

Vecsési Sándor: Magányos ház

SOMOGYI NÉPLAP
1976 JUL 22
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SAJTÓHÍRVIVŐ

Új gyártmány

A múlt évben összesen 70 ezer olajkályha került ki a Mechanikai Művek marcali gyáregységéből. Előtte 160 ezer készült. Ezentúl évente 100 ezer darabot gyártanak. A termékváltás 950 embert érintett.

— Az idén összesen 75 000 kályhát készítünk — mondta *Gulyás János* gyáregységvezető. — Ebből az időarányos rész: 38 700 darab, készült az első félévben.

A Mechanikai Művek marcali gyáregységében tehát az olajkályha maradt a vezető termék. Emellett azonban mással is foglalkoznak. Tavaly átvették a VBKM-től a bovden gégecsövek gyártását. A múlt év végén kezdték meg a konzervgyárak részére a sterilizáló serlegek készítését. Ezekből az idén 6 garnitúrát adtak át a konzervipar nak: sikeresen üzemel már valamennyi Debrecenben, Békéscsabán, Nagykőrösön, Kecskeméten, Szigetváron és Nagyatádon. Azt tervezik, hogy 1976-ban még tízet szállítanak, többségüket lengyel, illetve szovjet exportra.

— Abonyban készültek eddig a hordozható fém szerszámosládák. A profiltisztítások következtében ők teljes kapacitással a telefongyártásra álltak át, és mi megkaptuk ezt a munkát. Korábban az abonyiak évente mindössze 200 000 darabot készítettek, mi 500 ezer gyártását vállaltuk, mégpedig tőkés exportra. Erre ötéves szerződésünk van. Nem gond a 950 dolgozónk ellátása munkával. Még többet is tudunk foglalkoztatni. Tervünk szerint a gyárunkban hamarosan 1250 ember dolgozik.

Rövidesen birtokukba vesszik a Somogy megyei Állami Építőipari Vállalat által e hónap 10-én átadott 1400 négyzetméteres új csarnokot. Ez lehetővé teszi majd az üzem átszervezését. Augusztus 1-én kezdik meg a gépek beszerelését. Várják a 260—270 új dolgozót, hogy 1977-től zökkenők nélkül eleget tudjanak tenni szerződéseiknek.

A Nagyatádi Konzervgyárban sikeresen használják a Mechanikai Művek marcali gyáregységének új termékeit.

Ítélet után

1976. június 3-i számunkban »Ítélet a dénesmajori busztragédia bűnperében« címmel a bírósági anyagok és az ítélet alapján beszámoltunk *Balassa Béla* gépkocsivezető halált okozó bűncselekményéről. Írásunkban olyan megállapítások is helyet kaptak, melyek a bírósági aktákban szerepeltek, de a bíróság az ítélethozatalnál nem vette figyelembe azokat. Közéjük tartozott az igazság-

Növényvédelmi tájékoztató

Jó tudni a lombtrágyákról!

Az aszályban rendkívül megnőtt a lombtrágyázás jelentősége. A talaj vízkészlete csökkent, a növények nehezen vagy egyáltalán nem tudják fölvenni a tápanyagokat. A levéltrágyázás révén viszont a levélre, szárrészre oldott állapotban jutó tápanyagok közvetlenül felszívódnak a sejtekbe, és így néhány óra múlva a növényi anyagcsere-folyamatokat már megfelelően támogatják.

A szárazságtól tikkadó állományok megmentése érdekében nagyüzemben és háziker tben egyaránt fontos teendő a szakszerűen végrehajtott lombtrágyázás. Ennek végrehajtása viszonylag egyszerű, de *az előírások, elsősorban az oldatok töménységének pontos betartása nagyon lényeges. Az előírtnál nagyobb töménység perzselést okozhat*, a fejlődés lassul, s a szárazságtól legyengült állomány el is pusztulhat. Levéltrágyázásra a *Karbamid* kukoricánál 0,4—0,6 százalékos, gyümölcsfáknál 0,8—1 százalékos, szőlőnél 0,5—1 százalékos, káposztánál, zöldségnél, zellernél, sárgarépánál 0,8—1 százalékos, az érzékenyebb paradicsomnál, uborkánál, salátánál, paprikánál pedig 0,4—0,5 százalékos töménységben használható. A kezelés során 100 négyzetméterre 5—10 liter permetlevet kell számítani. A *Wuxal* a kukoricánál 0,2, a zöldségféléknél 0,2, a szőlőnél 0,2—0,3, a gyümölcsnél 0,3 százalékos töménységben (2—3 dl 100 liter vízben) használható. A *Folitrix (Peretrix)* levéltrágyák szőlőnél 0,3, zöldségféléknél 0,2 százalékos töménységben használhatók. A *Mikramidból* minden kultúrában 40—60 gramm anyag javasolt 10—100 liter vízben, 100 négyzetméter területre, a Karbamidnál javasolt töménységek betartásával. A *Plantan* levéltrágya gyümölcsösben 0,2, szőlőben 0,3—0,4, zöldségfélékben 0,2—0,3, dísznövényeknél 0,2 százalékos töménységben használható.

A lombtrágyák kijuttathatók a növényvédő szerekkel egy menetben, kivéve az olajos típusú (EC) és kéntartalmú szereket. Más növényvédő szerek esetében az összeférhetetlenséget a szerek használati utasítása tartalmazza. A lombtrágyák permetezését *csak az esti órákban ajánlatos végezni.*

FJODOR ABRAMOV

PELAGEJA

Pedig a téglát agyagból égetik, akár kőnek is lehet nevezni. De minek lehet nevezni az embert? Őt, az asszonyt, aki tizennyolc év alatt egyetlen napot se pihent? Most aztán ő is széthullott, darabokra tört, s egész nap csak az ágyat nyomja...

Pelagejának ritkán volt lógatója. A Nagy Manyának maga adta ki az útját; Anyiszjával, a sógornőjével lett, mintha a fényes nappal éjszakára váltott volna.

Azért nappal Pelageja eltotyogott a házban. Különben nappal még feküdni is jobb volt. Napközben odakint pezsgett az élet: hol lóháton, hol traktoron haladt el valaki az ablak előtt, hol a szomszédasszony csörömpölt a vedreivel, amint vízért *ment a kútra, hol* — a legrosszabb esetben — varjú károgott, s ez is életjel. Éjszaka azonban akárha a sírban feküdt volna. Ha éjszaka netán segítségért kiált, a kutya se hallja meg. Ha csak a részeg Afonyka fényszórója rá nem vetődött volna olykor a komódon álló, nikkelezett szamovárokra...

Afonyka, ha felönt a garatra, sehol se találja helyét.

Vecsési Sándor festő

1021

A szocialista realizmus diadala

Szocialista országok képzőművészeti kiállítása Budapesten

Vu Trung Luong: A Bang-fa kapunál (1970)

A harminc győzelmes évből, amelyet címében ez a kiállítás visel, már csaknem négy eltelt, amikor Budapest először ismerkedett a szovjet festőművészettel. Az 1949 őszén rendezett tárlat nagyon nagy esemény volt: hatalmas sorok álltak — bebocsátásra órákig várva — a Nemzeti Szalon bejárata előtt. Az élmény, amely odabent fogadta a látogatót, méltónak bizonyult a nagy-nagy várakozáshoz. A szovjet festészetben először tárult elénk a szocialista képzőművészet összefüggő világa, teljes értékrendje: a hagyománytisztelő, s egyúttal az új kort kifejező, az eszméiben tiszta, a formáiban mindenkihez utat találó művészet vonzó gazdagsága.

Azóta persze tudjuk, s a Szovjetunióban még jobban tudják, hogy a szocialista képzőművészet akkori termésében nemcsak búzát, hanem vele együtt, sajnos, ocsút is betakarítottak. Ám az igazi értékek kiállták az idő próbáját. Ez az értékkiválasztódás természetes a művészet világában is.

Tíz szocialista ország nagy képzőművészeti kiállítása, a *30 győzelmes év* című képzőművészeti seregszemle látható Budapesten, a BNV óriási B-pavilonjában. A szovjet festészet maradandó alkotásait felsorakoztató falak egyikén nagyon ismerős kép néz le ránk: Alekszandr Ivanovics Laktyonov egyszer már, 1949-ben ama emlékezetes kiállításon is látott olajfestménye, a Levél a frontról. Színei megőrizték frisseségüket, fényei erejüket, alakjai egyszerű, őszinte emberségüket. (Egyesek azt mondták rá: fénykép. És legyintettek. Ugyanők mostanában agyba-főbe dicsérik a pop-artot. Fedig, ha valami, akkor az aztán »egy az egyben« produkál. Festménnyé, szoborrá tesz puszta tárgyakat.) Ez a festmény ma is pirulás nélkül vallhatja magáról, hogy a szocialista realizmus alkotása, azé a szocialista realizmusé, amelyet egyesek a túlzásai miatt az értékeivel együtt óhajtanának kirekeszteni, világszerte, a korszerű művészet különben tág keretei közül. S aki most figyelmesen szemléli ezt a képet, majd alaposan végignézi és közel engedi magához az egész kiállítást, rájöhet és rá is érezhet arra, hogy a szocialista realizmusnak igenis vannak jó hagyományai, s hogy azok magasabb színvonalon megismétlődve, megújulva és kiteljesedve élnek tovább — életerősen — a fejlődő és fejlett szocialista képzőművészetben.

Aki még nem látta ezt a kiállítást, és csak az előbbiekben olvasottakat ismeri róla, netán hiheti, hogy a tíz szocialista ország, amely képzőművészeti alkotásaival most Budapesten szerepel, a maga képzőművészetében úgy hasonlít egymásra, mint egyik tojás a másikra. Ám aki már látta vagy megnézi ezt a kiállítást, az tudhatja, hogy nincs így. Nyomban hozzátehetjük: nagyon jó, nagyon nagy szerencse, hogy egyáltalán nincs így. A szocialista realizmus nem a formákban, nem a formavilágban jelent azonosságot, hiszen az maga volna az egyhangúság legunalmasabb és legkiábrándítóbb, legtaszítóbb sivársága, hanem az eszméiben, az eszmevilágában fejez ki határozott, bevallott és megalapozott rokonságot. Az eszmei egyformaságról jó tudni, hogy az nem az elszíntelenedett, sápadt erőtlenség, hanem az eleven, üde erő jele; az élet minden területén csakúgy, mint a képzőművészetben. Az eszmerendszer a szocialista realizmusban egyértelmű, egységes, míg a formanyelv érthetően sokféle, változatos. Így van ez országonként. De így van ez tulajdonképpen egyes országok egyes művészeinek esetében is.

Természetesen más-más formanyelven fejeznek ki eszmei azonosságot a mongol Balbarin Gombozsiren és a bolgár Ivan Nenov, avagy a kubai Orlando Yames és a szovjet Andrej Jakovlev, de a magyarok közül is — például — Domanovszky Endre és Vecsési Sándor festményei, ha a festői látásmód formabeli-stiláris oldala szerint hasonlítjuk össze őket. A hangsúlyt a művészi látásmód másik oldalára, az eszmeiségre kell tennünk: annak azonosságára. Persze, hibát, sőt nagyon nagy hibát követnénk el, és a szocialista realizmus üvöltő ellenfeleinek kétes érvelése előtt villogtatnánk zöld lámpát, ha ugyanakkor nem hangsúlyoznánk kellő eréllyel a szocialista eszmei egységen belüli sokféleséget, változatosságot a formanyelv, a stílus tekintetében.

Hiszen éppen ez az eszmei egység és az egységben is érvényesülő formaváltozatosság a biztosítéka a szocialista realizmus életrevalóságának, szakadatlan megújulásának. Biztosítéka és kimeríthetetlen lehetősége a szocialista realizmus maradandóságának, állandó korszerűségének.

Ezért remélhetjük, hogy ez a kiállítás, amely sorra járja mind a tíz kiállító országot, meggyőzi a hitetlenkedőket, megerősíti a tettre készeket: a szocialista képzőművészet újabb fellendüléséhez vezet az újabb évtizedekben.

Simon Gy. Ferenc

rtalékaink kihasználása veli a termelést

növeljük. A növénytermesztés területén emeljük a napraforgó és a kenyérgabona, szinten tartjuk, illetve kis mértékben csökkentjük a kukorica vetésterületét. Az abrakigényes és nagyobb volumenű baromfiágazat részére a korábbinál kisebb területen fogjuk megtermelni a szükséges takarmányt, amit a termésátlagok emelésével kívánunk elérni. Mégpedig a nagy hozamú fajták termelésbe állításával, termőképességük kihasználásával és a termelés feltételeinek biztosításával. A növény igénye és a talajvizsgálati eredmények alapján — az elérni kívánt termés figyelembevételével — biztosítjuk a talaj termőképességének fenntartását, fokozatos növelését. Az üzemben keletkezett baromfi- és szarvasmarhatrágyát veszteségmentesen tároljuk és teljes egészében felhasználjuk. Az utóbbi három évben szántóterületünk hatodrészén évente végzünk szervestrágyázást. Az utóbbi években az egy hektárra kiszórt műtrágya mennyiségét is növeltük. A magasabb tápanyagtartalmú, gyorsabban ható baromfitrágya az idei aszályos július és augusztus hónapban bizonyította jó hatását. A tenyészidő folyamán végzett fenológiai megfigyelések alapján megállapíthattuk, hogy az elmúlt két évben a trágyázott területeken a kukorica levélzete élénk zöld színű maradt, nem következett be hervadási állapot.

Az időbeni és jó minőségű talajmunka végzésére, a termés biztonságára törekszünk. Ennek érdekében egy nagyteljesítményű (RÁBA-STEIGER) traktort vásárolunk. Így a vetések talajelőkészítése, a mélyszántás időben elvégezhető.

Az idei év fűtermése biztosította a szarvasmarha-állomány tavaszi, nyári, takarmányozását, a felesleges termésből fűszénát, szenázst készítettünk. 800 darabos szarvasmarha-állományunk részére az aszályos időjárás ellenére is megtermett az egész évi takarmány.

A szálas- és abraktakarmány feletetése minden esetben beltartalmi vizsgálat alapján történik. Az esetleges mikroelem vagy takarmánykiegészítést ennek figyelembevételével végezzük.

A növénytermesztés munkafolyamataiból csupán néhányat emeltem ki, ahol a szervezettebb, időbeni munkavégzéssel, az üzemben meglévő és a vásárolt anyagok, valamint eszközök szükséglet szerinti felhasználásával értünk el termést, illetve termésnövekedést.

Lukács József,
a nagyigmándi Új Élet Tsz
főagronómusa

lgom van még...

kát. Az idő sürgeti a gépesítést, a rakodást, a szárítást csak új módon lehet megoldani. Ha elfelejtünk automatizálni, akkor nincs utánpótlás. Még egyhamar nem zárhatjuk be a kaput, hisz egy emberöltőnyi agyag van a földben. De a rekonstrukcióra csak jövőre kerül sor, s nekünk addig is termelni kell. Hogyan, hányan? — ne is kérdezze. Amikor idejöttem, hét éve, még 149-en voltunk, ma csak 57 a fizikai létszám. Nem panaszként mondom, de nehéz a dolgunk. Ma reggel például egy rakodóm sem volt. Megnéztük, hogy csoportosítsuk az embereket, hogy segíthetünk.

Közben a vezetésről, a szervezésről esik szó.

— Komolyan veszem ezt a szót, hogy vezetés. Stílusomat a közös döntés jellemzi. Ha érzem, hogy nem megy egyedül, azt mondom magamnak, — vedd figyelembe az emberek javaslatát! Számíthatok a munkásokra.

— Szabad időm kevés, de ami van, azt okosan és szépen töltöm, az unokámmal, — mondja szinte saját magának. Téglagyári család vagyunk, vőm és feleségem is a szakmában dolgozik. Igaz, már nem itt, hanem az új cserépgyárban, ahová tizenhét társával együtt áthelyezték. Nekem is nagyon kellett volna szaktudásuk, sokévi tapasztalatuk, de nem önzősködtem. Ha jók az új gyár eredményei, nekem is öröm az. Az iparági szempontokat tartom elsősorban szem előtt.

Sokféle munkát végzett életében Rosta Ferenc, az ország sok megyéjében jó szóval emlékeznek munkájára mindenütt. Most itthon, az öreg tatai téglagyárban mozgósít, fiatalít, szervez. Becsülettel tesz eleget kötelességének akkor is, mikor munkásőrfegyverét veszi vállára, unokája puha kezét fogja, vagy a körkemence munkáját figyeli.

Bús Ella

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

1976 OKT 16

Vecsési Sándor festőművész
1021

4

„Tiszteletadás szülőfalumnak"

Nyergesújfalun, a könyvtár és a tömegszervezetek háza épületében kiállítás képeiben gyönyörködhet a közönség. Már a megnyitón zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel a kiállítási terem — és azóta is nap mint nap, sok a látogató. Az iskolák diákjai csoportosan érkeznek, de jönnek ismerősök, barátok, rokonok és persze idegenek. Rokonok, ismerősök? Ez sem véletlen, hiszen a festőművész, Vecsési Sándor Nyergesújfalu szülötte, innen indult el három évtizede szerencsét próbálni a művészeti pálya rögös útjain.

Nyergesújfalui diákok a kiállításon

Mi a nagy vonzóereje ennek a kiállításnak? Természetesen mindenekelőtt a képekből áradó varázslat. Vecsési Sándor —, bár a hagyományos eszközökkel, mégis (vagy éppen ezért?) — olyan frissen, megelevenítő erővel ábrázolja a falu — és Nyergesújfalu —, a falun élő emberek világát, hogy mély nyomokat hagy a szemlélőben, érdeklődést kelt, megragadja, vonzza a figyelmet.

S a másik titok, amely az emberközeli festészet nyitja, hogy szereti és ismeri azt a világot, amelyet ábrázol, bemutat — magáénak vallja és ez sugárzik festményeiről.

A harmadik motívum, amely még külön színt kever ehhez az összképhez: Vecsési Sándor ezzel a kiállítással tulajdonképpen tiszteleg szülőfaluja lakói előtt — a művész hazatért, hazaérkezett.

A községi könyvtár ízléses katalógusának címlapján ott a művész vallomása: „Kiállításom tiszteletadás kíván lenni szülőfalumnak. Közel három évtizede ebből az utcából, ahol most ez a könyvtár áll, indultam el, hogy festővé váljak. Munkáimban visszatér az itthoni világ, mely küzdelmes, óriási változásokat hozó, éppen ezért szép és gyümölcsöt érlelő is volt.

Hiszem, hogy az út mindig nyitott marad nekem szülőfalumhoz, szülőfalumnak hozzám."

Rokonszenves és meggyőző sorok ezek, s azért idéztük, mert ritka összhangban állnak a kiállítás képanyagával. Valóban visszatér az „itthoni világ" képeken, még akkor is, ha nem a szülőfalu festői környékén készültek, ha nem is a tájat körülölelő hegyek, erdők rőtbarnáit, zöldjeit, ezüstszürkéit, kékjeit oldja látványnyá. Minden képén ott érezzük az otthonról hozott örökséget, a paraszti világ keménysége, darabossága mögül előtörő őszinteséget, emberi melegséget, életközelséget. Mintha friss földszag, a szérűskertek, a gyümölcsöt érlelő fák, a falut körülölelő erdőkből, mezőkből származó illatok áradnának képeiről, olyan természetessé, közelivé, kitapinthatóvá válik számunkra az a világ, amit ábrázol, bemutat. S arra a varázslatra is képes, hogy egy falusi ház szobabelsőjének tárgyain, a csukott ablakok bezárkózó szomorúságain át e tárgyi világhoz kötődő emberéletet is elénk varázsolja. Kötődése a paraszti világhoz, népi ihletésű témák nála mégsem eredményeznek egysíkúságot, a hagyományokat őrizve-megújítva gondolatgazdag, emberi lényeget kereső festői világot teremt.

Csak örülni lehet, ha a szülőfalu társadalmi és művelődési életének vezetése megtalálja a lehetőséget arra, hogy a képzőművészeti életben rangot szerzett Vecsési Sándor művészetét szűkebb szülőházája is megismerje. Ezért lesz emlékezetes ez a találkozás — azért jelent új, eredeti színt a tárlat a megye képzőművészeti életében is. Hasznos lenne alkalmat találni arra, hogy a Nyergesújfaluról indult művészt megyénkben másutt is jobban megismerjék.

(g. g.)

Szeretettel
Vecsési Sándor.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

VECSÉSI SÁNDOR

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1974. SZEPTEMBER 7-ÉN, SZOMBATON DÉLI 12 ÓRAKOR

MEGNYITJA:

AVAR ISTVÁN

ÉRDEMES MŰVÉSZ

MŰCSARNOK

BUDAPEST, HŐSÖK TERE

Vecsési Sándor festőművésznek

MEGHÍVÓ

4533 FNYV I.

A kéz és az an

Mint sebész kezében a szikét, olyan biztosan fogja a vésőt *Szabó József* ötvösmester. Karkötőn dolgozik, elmélyülten. Ahogyan tőle megszokták, s amire sok kollégáját *tanította*. Az Állami Pénzverde aranyötvös üzemében évente már *három tonna* különböző aranytárgyat készítenek...

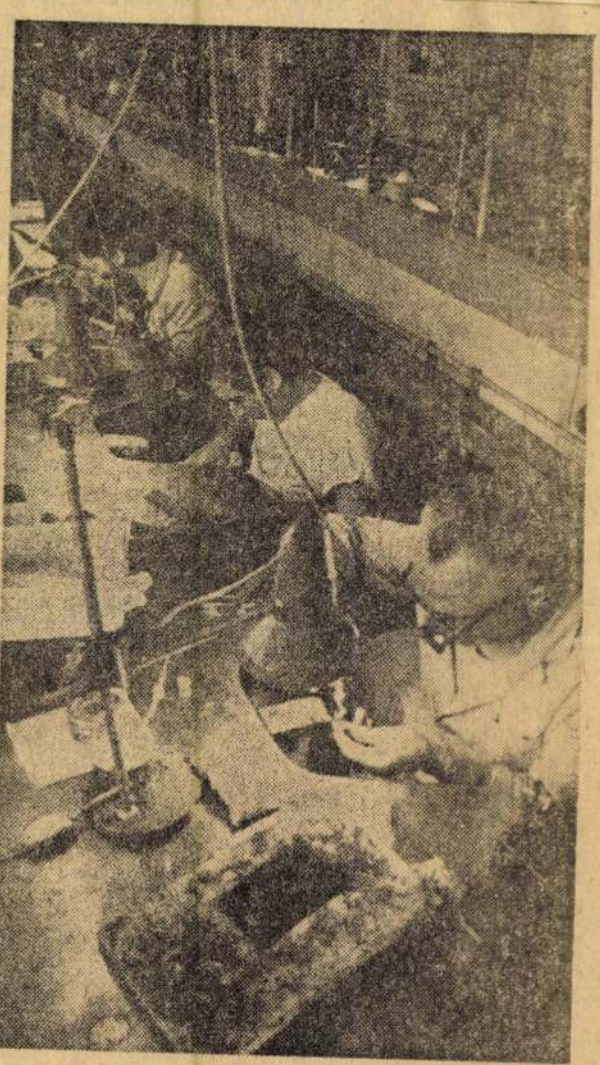

Ezért inkább a simább, az egyszerűbb a kelendő, ennek az ára is alacsonyabb.

A vésett álom

— Sokat tett ezért egykori mesterem — mondja *Kertész Ede* művezető, aki Szabó Józsefet, az utóbbi idők egyik legnagyobb ékszerészének tartja. — A jelenlegi gyártmánystruktúra kialakítása az 1960-as évek közepén kezdődött. Át kellett térnünk a precíziós öntéses technológiára.

— Nem volt egyszerű — jegyzi meg Szabó József —, mert a kollégák ragaszkodtak a hagyományos ötvösmunkához. Az igaz, hogy ma már jóval több aranygyűrűt, karkötőt, s más tárgyat képes készíteni ez a kollektíva. Készülnek itt antik, hagyományos és egyedi ékszerek.

Az „aranykezű mester" 44 esztendeje készít szebbnél szebb ötvösmunkát. Számos kitüntetés birtokosa. Megkapta a Munka Érdemrend arany fokozatát is. Sok általa készített kecses kehely, dísztárgy került neves személyiségek asztalára, vitrinjébe. Az idén ő készítette a Magyar Tudományos Akadémia megrendelése alapján azt az aranyérmet is, amelyet *Ortutay Gyula* akadémikus már nem vehetett át.

Nemcsak vés, hanem megálmodja, tervezi is az értékes darabokat. A jelvényeket, jubileumi gyűrűket, sőt egy ausztrál labdarúgó-egyesület 103 lelkes pártoló tagjának is ő készítette a színes kövekkel díszített jelvényt.

Párizsban, a nemzetközi ékszerkiállításon, az NSZK divatját figyelte...

— Egyik legnagyobb megrendelőnk az NSZK, de az utóbbi időben egyre nagyobb az angol piac igénye is. Párizs a modern ékszeripar fellegvára. A jugoszláv ékszerek sokszor az olasz hatást tükrözik — idézi fel a mester külföldön szerzett tapasztalatait.

Arra való, hogy hordják

— Mi a mai vásárló igénye?

— A közhiedelem úgy tartja, a mai arany már nem olyan, mint a régi. *Persze, mert állandóan hordják.* Nem úgy, mint korábban: alkalmanként viselték, anyáról leányára szállt... Ma idegenkednek a sokköves gyűrűktől, mert nem lehet tésztát gyúrni benne.

Ede művezető. — A könnyű, néhány grammos gyűrűket az állandó használat miatt gyakran 2—3 év alatt elkoptatják...

A stúdióban esztergapad, a munkaasztaloknál fiatal tervezők, ötvös szakmunkások, modellezők.

— Az új termékeket, ötvös aranytárgyakat, bizsukikket itt tervezzük, s mi készítjük el a prototípust is — mutat körbe *Keszthelyi Antal*, stúdióvezető. — Technológiai leírásra, és a sorozatgyártásra is mi adunk javaslatot.

Még azt is megmondjuk: a kézi vagy a tömeggyártás lenne-e a célszerű.

— Negyedévenként mutatjuk be a gyár vezetőiből, tapasztalt szakemberekből álló szigorú zsűrinek az új modelleket. Legutóbb 196-ot tettünk az asztalukra. Ebből 82 arany, 114 ezüst volt. Harmincnégy tételt azonnali gyártásra el is fogadtak: karkötők, gyűrűk, láncok, függelékek.

Debrecenszki Istvánné, ötvös szakmunkás, modellező.

Kollektív alkotás

— Itt tanultam, 1972-ben kaptam szakmunkásbizonyítványt. Két éve

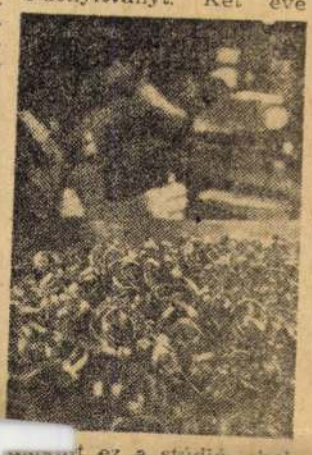

[illegible] ez a stúdió, ahol nagyon jól érzem magam: kollektív alkotásra, munkára nyílik lehetőség. Azért jó, mert nem száll el az ember fantáziája. Mióta idekerültem, nem öt-tíz ezres tételeken dolgozom, hanem egyes darabokon.

— Most éppen min?

— *Rövidesen befejezzük a cserélhető kövű ezüstgyűrűt. Ilyen a piacon még nincs.*

A következő negyedévi zsüri dönt majd: érdemes-e sorozatban gyártani...

M. Szabó Imre

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA 1978 DEC 8

Vecsési Sándor,
Munkácsy-díjas, érdemes
művész

6 1021

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

VECSÉSI-KÉPEK A CSONTVÁRY-TEREMBEN

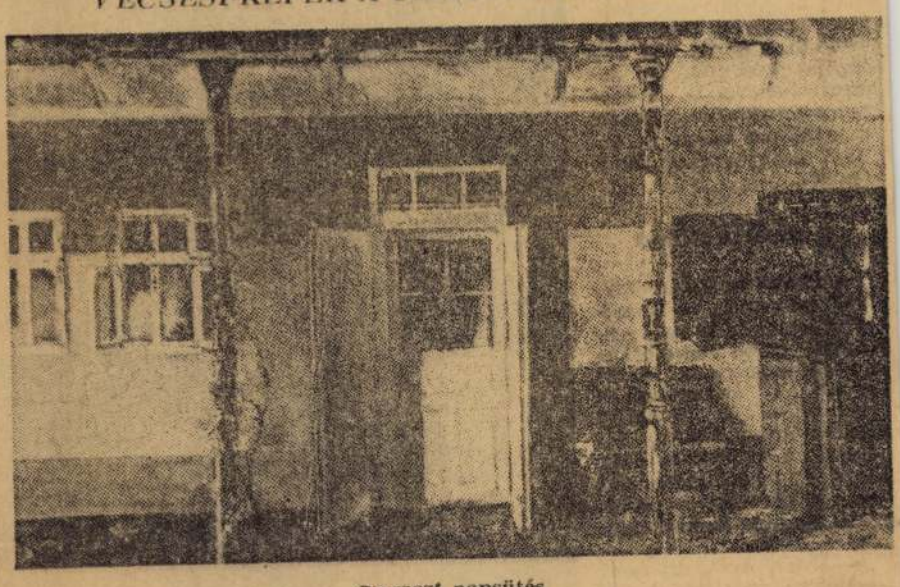

Tavaszi napsütés

Az esztendő talán legmélyebb hatású festészeti rendezvényének lehetünk szemtanúi a Vörösmarty téri *Csontváry-teremben* Vecsési Sándor frissen készült képeinek kiállításán. Munkácsy-díjas, érdemes művészünk, aki tavaly Moszkvában lépett a közönség elé, eddigi életművének válogatott anyagával, a tőle megszokott igényességgel és lelkiismerettel készült fel erre a „képcsarnoki" bemutatóra is, s olyan harminc-egynéhány vásznat hozott, amelynek fele — ne féljünk a szótól! — *múzeumi teljesítmény.*

Nemrégiben egyik vidéki napilapunk kritikusa azt írta Vecsési Hódmezővásárhelyt, az őszi tárlaton kiállított „Önarckép"-éről, hogy ez a kompozíció messze több az egyszerű önportrénál: — egyenesen *„curriculum vitae"*, mert nemcsak állapotot rögzít, hanem azt is megmutatja, hogy honnan indult, és hová tart ez a pálya, ez a lélek. A megállapítás igaz és találó, de indokolatlanul leszűkített. Vecsésinek ugyanis nem csupán az önarcképei „önéletrajz jellegűek", de *valamennyi* festménye, tájképe, figurális kompozíciója, falusi részlete az. Sőt, belőlük nem a saját, de egész nemzedékének az önéletrajza kiolvasható, azoké a népi tehetségeké, akiket a felszabadulás hozott a felszínre, s a „fényes szellők" eszméltető légköre indított útjára. S mivel tudjuk, hogy ennek a generációnak a felemelkedése egy kissé az egész ország sorsát példázza, logikus a feltevés, hogy Vecsési a maga és nemzedéke „curriculum vitae"-jének tükrében lényegében *történelmünk elmúlt 30 évét* festi meg.

Természetesen a képlet csak így, szavakban elmondva ilyen egyszerű, mert Vecsésit — úgy is, mint embert, s úgy is, mint festőt — nem a konkrét, tapasztalati változások érdeklik és foglalkoztatják elsősorban, hanem az évszázados beidegződésű paraszti életforma belső bomlása — *a lélek átrétegződése* is. Nem titkolja, hogy mélyen szereti a népi múltat, a régi falu egyszerű, emberséges atmoszféráját, amelynek egyértelműségét a [illegible] egyértelműen kemény törvényszerűségei alakították ki, s amelynek a mai, fellazult világban *nincsen* hasonló mélységű és intenzitású folytatása. A gyermekkori környezetben minden *azonos volt* önmagával, nemcsak az arcok és a gesztusok, hanem maguk a tárgyak, a házak, a pitvarok, szobabelsők is tükrözték gazdájuk arcát, jellemét: családias érzéseket, nyitottságot hordoztak a színek és a formák; költészet, esztétikum lapult a szerény-szegény díszítések, szellemiség a rendezettség, tisztaságigény a naiv ízléssel összeállított enteriőrök, a házak elé, tornácokra, ablakpárkányokra telepített virágkertek, cserépsorok mögött. A nincstelenség drámája derűvé szelídült ebben az otthonias légkörben, az egymásrautaltság tudata letompította a fájdalmak élét, a mindennapi természetközelség, a táj szüntelen tapasztalt sokarcúsága megvigasztalt a vereségekért. Vecsési — bár képeinek egy jelentékeny csoportja negatív élményekről, szorongásokról, sőt a haladás vágyának olykor forradalmi türelmetlenségéről is tudósított — valójában idáig *nem lépte túl* problematikájában falusi származásának élménykörét és közegét: mind világlátását, mind tudati-érzelmi álláspontját maradéktalanul kifejezték az itt tapasztalt — s erkölcsi felfogása által rokonszenvesnek ítélt — látványok és jelenségek.

Az emlékezés az új képeknek is sajátja, és mégis: a gyermekkorral való együtt lélegzés ezúttal már nem felhőtlen; mesterünk — talán mert gyakorlatilag nem éli már apái és nagyapái életét — megtanulta *kívülről is szemlélni* élete egykori színtereit. Új élete új tapasztalatokkal gazdagította, s ezek óhatatlanul is a *távolságtartás* szellemi pozíciójába kényszerítették. Az intellektus magasából pedig árnyékosabbnak tűnik a sokáig oly csillogónak tetsző gyermekkor, s ez józanságra, tárgyilagosságra, a múlthoz való viszonyának *újragondolására*, átépítésére serkenti Vecsésit. Ha érzékeli is még a témaadó kis világ fentebb jelzett atmoszférikus telítettségét, s ábrázolja — szinte szociográfikus pontossággal — a paraszti lét sorshordozó csomópontjait, érzi, hogy ez az életforma már a múlté, a fejlődés nemcsak a tanyákat söpri el, de átformálja, régi önmaga ellen hangolja a megszokott keretekből kilépő embert is. Amit menteni, továbbörökíteni akar, az voltaképpen nem más, mint a *régi falusi közösség emberessége*, amely éppen, mert erkölcsi érték, nem kötődik a külsőségekhez, noha mi, kései utódok, a leggyakrabban csak *külsőségekben* — egy-egy virágzó fában, öreg parasztbarokk homlokzatban, meghitt szobabelsőben — tudjuk tetten érni, megragadni. Vecsési új képei az élettel, az emberi munkával eltűnő drámai pillanatok *visszfényei;* nem adnak nagy világosságot, de annyit elegendőt, hogy visszataláljunk jobbik énünkhöz.

Ám ha a Vecsési-képekről beszélünk, akkor színekről, formákról beszélünk elsősorban, mert Vecsési sosem gondolkodóként, hanem *festőként* érezteti át velünk gondjait, és vonz bűvkörébe. Észrevételeit, megfigyeléseit a képi alakítás sajátos eszközei, a vonal, a színfolt, a foltritmus, a találóan kiválasztott motívumok tolmácsolják, erkölcsi meggyőződését kifinomult *szakmai műveltséggel* „erőszakolja" ránk.

Ennyi pozitívum után talán ünneprontásnak tűnhet, ha némely képek *(Fázó fák, Csonkolt fák, Korán jött hó, Öreg tölgy)* témaválasztásának és színadásának kissé „vadromantikus" voltára figyelmeztetünk. E képek felfokozott expresszióját a művész habitusa, felindultsága belülről elégségesen megmagyarázza, kívülről nézve azonban sokszor csak egy színárnyalat, ritmusnüansz, átírási fokozat választja el őket attól, hogy *ellenkező végletbe* lendüljenek. Bizonnyal Vecsési is érzi ezt, mert erős küzdelem nyoma van e képeken, elhallgatni mégsem tudjuk — elismerve szubjektivitásunkat sem. Mindenesetre: az utóbbi években elért eredményei alapján Vecsési jelen kori piktúránk élvonalába nőtt, azon kevesek közé tartozik, akikre fenntartás nélkül rámondhatjuk: *Mester.*

Tasnádi Attila

GOSAM-kenőcs.

Adagolás: A bőrfelületet a kenőccsel napi
kenjük.

Megjegyzés: A társadalombiztosítás terhére s...

Csomagolás: 1 tubus 20 g 16,70 Ft.

FORGALOMBA HOZZA A

KŐBÁNYAI GYÓGYSZERÁRUGYÁR
BUDAPEST X.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK
LAPJA
Budapest

1971 SEP - 1.

1021

Vecsési Sándor

VECSÉSI SÁNDOR: UDVAR

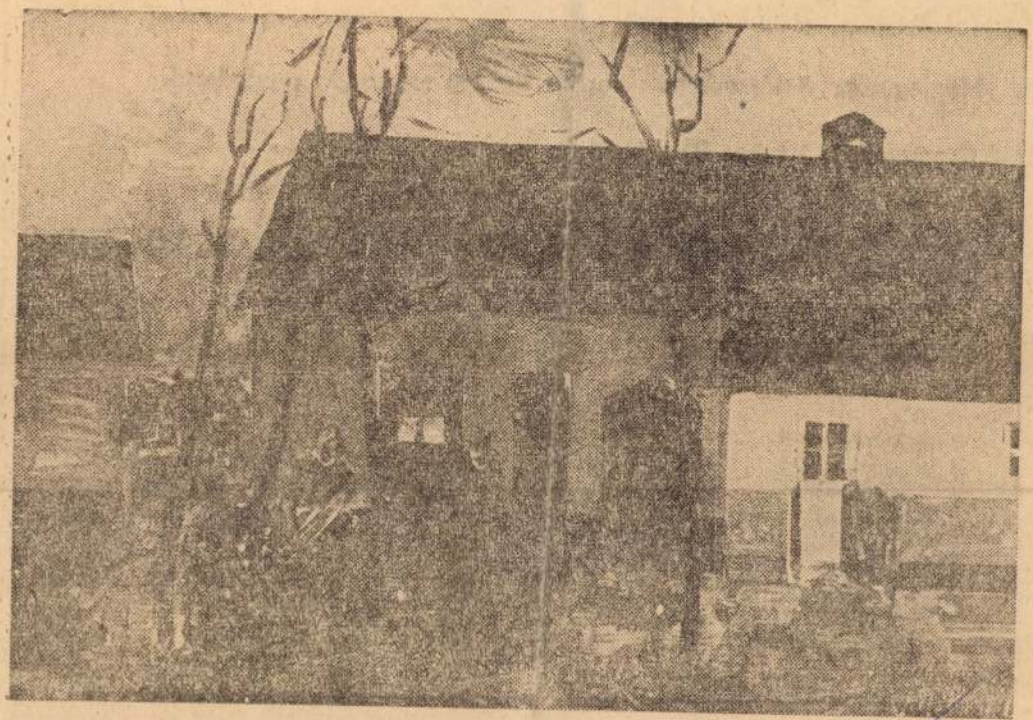

vumokkal ékes tervekkel. Egy bárba okvetlenül valami nyakatekert dísz kell?

Vecsési legnagyobb kvalitása a rend a kompozícióban és érzelmi intenzitás a színekben, s hogy megtalálta jelenünkben azt a fájó pontot, amelyre felfigyelni és a művészet szuggesztivitásával figyelmeztetni kell: pártos tett. Freskóterveiben mintha hátat fordítana legértékesebb eredményeinek, s valami „vadonatújat" keresne. Az új nem biztos, hogy jobb is. Azok az értékek, amiket táblaképeiben már felmutathat, képessé teszik monumentális feladatok megoldására, de csak ha hű marad már megtalált, kiművelt, szép zengésű festői nyelvéhez.

(Magyar Nemzet, 1964. II. 15.)

VECSÉSI SÁNDOR

Kiállítása az Ernst Múzeumban (1964)

A falukutató írókhoz hasonlíthatnám a mostani harmincas éveibe lépő festőnemzedéket, ha nem volna kiáltó a célkitűzés és célbaérés különbsége. Mert mit csináltak Erdei, Ortutay és társaik? Felmutatták a magyar falu évszázados elmaradottságát, a föld nélküli parasztság mérhetetlen nyomorát, hogy megláttassák: van itt változtatni való elég. Többé-kevésbé eljutottak odáig, hogy „az azonos érdekeiket nem ismerő osztályok" közé hidat verjenek, vagyis hogy a paraszti szegénységet a forradalmi munkásosztály mellé sorakoztassák. Harcoltak „hárommillió koldus" létjogáért, földért, kenyérért.

A jelenkori fiatal festők jelentős hányada vidéken él vagy hosszabb tartózkodásra, hónapokra letelepszik, csak az Alföldön is négy-öt városban vagy környékén. Mit látnak, mit találnak megfestésre méltónak, milyen életérzéssel telítődnek? Úgy tűnik, hogy tájegységenként szétválaszthatók szemlélet és stílus szerint is. Az azonban különös, hogy csak a legritkább esetben találkozunk az adott táj festői hagyományának folytatásával, inkább az adott kor festészetének bíráló tartalmával. Magyarán szólva: a vásárhelyiek például Tornyai szenvedélyes és keserű lángolása ellenében szigorú szerkezetbe foglalják a látott világot, és — igen helyesen — keresik a valóság és a kép közös törvényeit. Ez korszerű törekvés mindaddig, míg a kép tartalmával összeütközésbe nem kerül, amikor is a mű korszerűtlen nosztalgiát áraszt, mert a régi, nyomott paraszti életformát idézgeti a falu mai képére. Nem a traktort hiányoljuk mint képmotívumot — a gőzgép sem csinált a maga idején festői forradalmat, de ipari forradalom indult füttyszavára! Hiányoljuk néha azt az embertípust, amely kezessé tette a gépet, s vele együtt változtat világán.

Évekig élt és festett falun Vecsési Sándor is, és akarva-akaratlan az új arcú falunak a negatív oldalát, aktuális gondunkat ragadta meg. Képeit rend, tisztaság, átgondoltság jellemzi. Pátosza visszafogott, s e lecsendesített világban, a falu akciótlan ábrázolásában az elöregedett, a fiataloktól elhagyott vidék áll elénk. Öregek, gyerekek, sivár kis utcák, dérbe üvegesedett udvarok, üres pitvarok, magányos kutak — kérdezetlen is erről beszélnek festményei. Szerencsére színízlése fejlett — ha itt-ott lényétől idegen édességgel találkozunk is, mint amilyen a *Sínvivők* puncs-rózsaszín háttere. De ha a *Délben* című kép sárgás szikrázását látjuk, vagy a *Barna ház* szordinósan hangolt színsorát, különö-

Beszaladtak a szobába. A fiú felkapta a télikabátját. K
Az előszobaajtó kémlelő ablakát nyitotta csak ki. Post
– Levelük jött, tessék! Csak azért csöngettem, mert
már – magyarázkodott az idős férfi.
– Köszönöm szépen.
Edit kíváncsi tekintettel követte a belépő fiút. Mielőt
más felmutatta a levelet.
– A kis Kellneré.
– Még itt sem lakik – csodálkozott a lány.
– Attól még tud olvasni – gúnyolódott Tamás. – Hov
– Támaszd a falnak, majdcsak észreveszik . . . – javasolta.
A szoba középtáján letámasztotta a falnak.
Leült a lány és a levél közé. A szomszéd lakásból, az alattuk lakók felől és talán még felülről is a televízió esti mese zenéje hangzott fel. A fogát mosta a maci és tréfásan köpött.
– Apukád a mesét is meg szokta nézni? – kérdezte Edit.
Tamás nem válaszolt a provokációra.
– Én nem hagyok magammal kiszúrni, bár az életben legtöbbször nem annak van igaza, akinek igaza van, de én mégsem hagyom magam – mondta Tamás konokul.
– Ma ezt mondod, aztán holnap nevetsz az egészen – mondta a lány.
– Majd meglátod! – Felült, türelmetlenül beletúrt a hajába. – Ezt is levágatom.
– Miért? – kérdezte csodálkozva a lány.
– Csak. Más akarok lenni. Változni szeretnék. – Vágd le! – kérte a lányt hirtelen ötlettel.
– Mit hülyéskedsz?
– Komolyan beszélek. Most vágd le!
– Manikűrollóval?
– Azzal.
– Jó, csak meg ne bánd – keresgélt a táskájában.
– Akkor újra megnövesztem. De most vágd le.
– És azzal mit érsz el?
– És ha megvan, akkor mi van? – kérdezett vissza a fiú. – Valami másra lenne szükség.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 AUG 11

ALFÖLD
Debrecen

Vecsési Sándor

1021

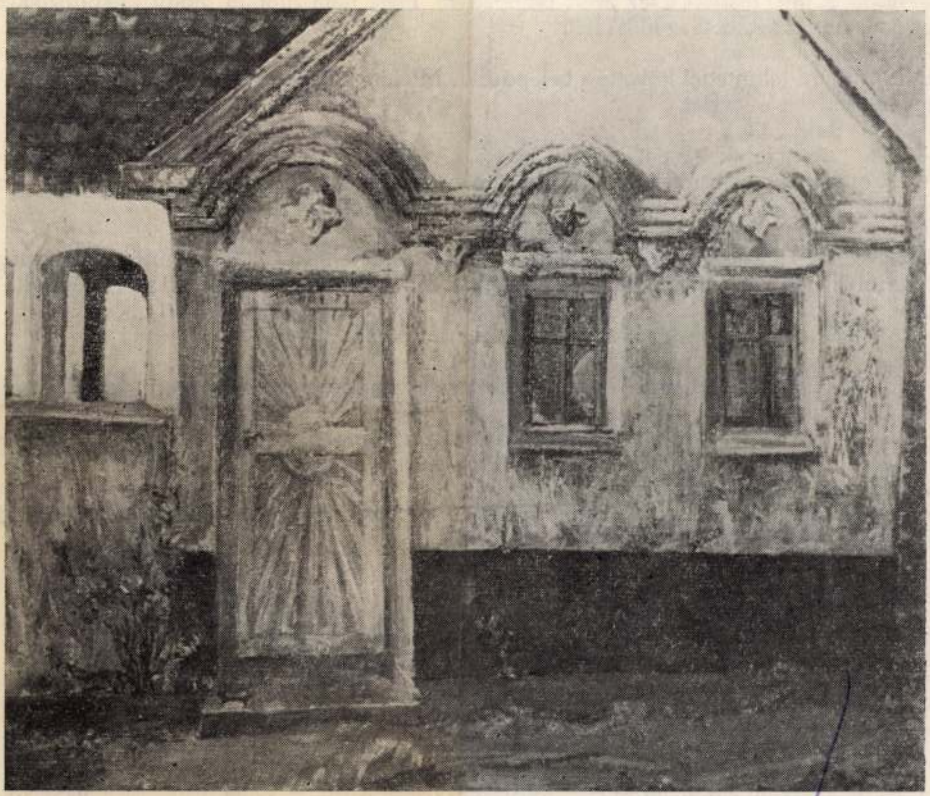

Vecsési Sándor: Szép ház

SZALAI FERENC
KÉT FESTMÉNYE

ESKÜVŐI KÉP

*

TEMETÉS

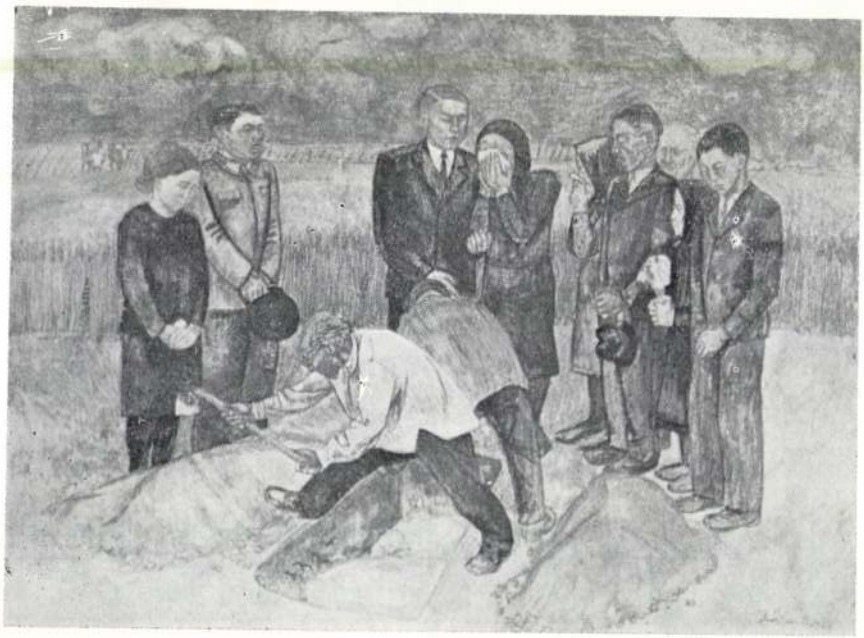

1021 Tímaték 67 old.

MŰVÉSZET

Vecsési Sándor

A XIII. VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLAT ANYAGÁBÓL

VECSÉSI SÁNDOR: NAPBANÉZŐ GYEREKEK

V.

szakemberek kihelyezésével, illetve rendszeres konzultálásával.

Első kérdésünk így hangzott:

— Miben lát előrelépést a megyei szervezet munkájában az utóbbi félév során?

— A tavasszal tartott küldöttgyűlés óta két jelentős eredményt mutathat fel a Zala megyei társulat. Az egyik a gondosabb, körültekintőbb, a szükséglethez alkalmazkodó tervezés igen széleskörű megvalósítása, s ezzel kapcsolatban a sokkal hatékonyabb sorozatok szorgalmazása. A másik az ismeretterjesztés minőségének és az előadások módszereinek korszerűsödése, javulása. Ezeket az eredményeket igen nehéz települési és közlekedési viszonyok között, aránylag kis számú előadógárdával érte el a társulat, s bár éppen az utóbbi — a társulat taglétszámához viszonyítottan kevés aktív előadó — nem éppen örvendetes tény, ezek a körülmények még növelik a végzett munka értékét.

— Milyen tenniv[a]
jelölne meg a megyei i
meretterjesztés még ha
hatósabbá tétele érdek[é]
ben?

— A megyei szintű tervezé[s]
és szervezés, sőt a járások
ilyen irányú munkája is helyesen oszlik meg a fő feladatok között. Azonban feltétlenül több gondot kell fordítani az egyes szakosztályok munkájának differenciáltabbá tételére. Most már az a cél, hogy minden szakosztály minden előadása tartalmazza azokat a követelményeket, amelyeket az ismeretterjesztés elé tűzünk. Szakmailag, politikailag, világnézetileg és pedagógiailag is magas szintű előadókra és előadásokra van szükségünk. Ez az igény nem mond ellent az előbb hangoztatottaknak, mert már sok ilyen előadónk van, — de még mindig nem elég. Mind a szervezésnek, mind a tervezésnek át kell helyeznie a súlypontot a kisebb körzetekre, közelebb kell kerülnie ennek a munkának ah[hoz]

[...]lálni a formákat, azokat a módszereket, amelyek céljaink elérésére a legalkalmasabbak. Úgy vélem, hogy lehetőségek rejlenek még a falusi ismeretterjesztésben s ha megvalósulnak a rádió é[s] a tv erre vonatkozó tervei is, és azokat össze tudjuk kapcsolni az előadásos ismeretterjesztéssel, rövid időn belül elmondhatjuk, hogy nem csak az előadások számát és a hallgatók létszámát sikerült emelnünk a falusi ismeretterjesztésben, hanem — s ez a lényeges — az e számok mögött meghúzódó szívós, módszeres munkával jelentősen sikerült emelnünk a falun élők műveltségének, szakmai és politikai ismereteinek szintjét. Az ország igen fontos érdekei fűződnek ahhoz, hogy ezt a munkát kifogástalanul végezzük — fejezte be nyilatkozatát dr. Varró József.

letette a tömpe, apró ceruzát, és arról kezdett kérdezősködni, hogyan él, van-e valakije. A lány erre már nem akart válaszolni. Jóskára gondolt, a verésre, a gyerekre, akinek ezután már nem lesz apja, hiszen az újságból mindenki megtudja az ő szégyenét...

Hirtelen sírni kezdett, leborult az ágyra, és úgy belekapaszkodott a dunnába, hogy élesen sercegett körme alatt a vászon. A férfi nézte, aztán hirtelen odaült mellé és vigasztalni kezdte.

— Nem akarok én bajt magának — mondta —, azért is kérdezem, hogyan élt, hogy tudjam, miért tette. Hátha nem is írom meg...

Barabás Irén könyörögni kezdett. Ne írja meg a dolgot, kinek jó az? És mindent elmondott. Jóskát, a verést, a gyereket. Mutatta a vállát, nézze meg a férfi a foltokat. Megkapta ő már a büntetést azért a dologért...

Aztán felhúzta a vállára a pulóvert, mert zavarba hozta a férfi merev szeme.

— Ne írjam meg? — kérdezte és megsimogatta a bőrét. Barabás Irén nem válaszolt. Tudta már, hogy mi az ára. A férfi eloltotta a villanyt, mellé ült és kezdte kibontani a ruháját. Egyikük sem szólt. A lány összeszorította a fogát és ellökte a férfit. Ideges mozdulattal felgyújtotta a villanyt és ordítani kezdett. Az megütődve bámult rá, aztán nevetett.

Ahogy gondolod. Én csak jót akrtam...

— Kinek? Kinek akar maga jót? — kiabált Irén. — Menjen, azonnal takarodjon innen!

És ugrott az ajtóhoz. Még a ruháját sem hozta rendbe. A férfi megállt mögötte, átkarolta, nem engedte kinyitni az ajtót.

— Nem tudja meg senki. Ezt sem, a lopást sem...

Barabás Irén most sem emlékszik, hogyan kerültek vissza az ágyhoz, mikor oltotta el a férfi a villanyt.

Egész éjjel nem aludt. Vergődött, izzadt, belázasodott. Reggel izgatottan nézte meg az újságot. Tudta, hogy még nem lehet benne, de mégis... Másnap is ez volt az első dolga.

Ma elterjedt a híre, hogy a Barabás Irént kirúgják. Felhivatta a személyzetist, és újra mindent el kellett mondania.

Barabás Irénnek már mindegy volt. Szenvtelen hangon sorjában beszámolt mindenről. Mintha valaki másról lenne szó. A személyzetis sajnálkozva hallgatta, de nem vigasztalta.

— Schülek Mari néni tegnap óta betegállományban van — mondta végül a személyzetis —. Összeverte a fia.

És elmesélte, hogy Mari néni piszkavassal esett a fiának, amikor az elmondta neki, mi volt akkor este Barabás Irénnel.

— Póruljárt a tolvaj — mesélte Schülek Gyula nevetve —. Ráijesztettem, hogy újságíró vagyok és megírom az esetet. Rögtön lefeküdt — hahotázott, — kár, hogy a végén nem mondtam meg neki, hogy csak egy tröger vagyok. Hogy örült volna a kis tolvaj...

— Te vagy a tolvaj! — sápadt el az öregasszony — és akkor kapta fel a piszkavasat. Most otthon fekszik.

A személyzetis végül annyit mondott, hogy ne féljen, nem dobják ki.

Barabás Irén szédült, amikor visszament a gép mellé. Gyorsan dolgozott, ne kelljen gondolkodnia.

Aznap kapott fizetést. Munka után vett kenyeret, sajtot, Burgundi vöröset két üveggel, és persze sonkát is, mert Jóska azt nagyon szereti.

Felszeletelte a sajtot, kicsavarta a dugót az egyik üvegből, az asztalra poharat tett, aztán leült a vasvázas tábori ágy szélére, elegyengette maga alatt a nehéz dunnát és várt.

„Az élet örömének szimbóluma lesz...“

Látogatás Vecsési Sándor festőművésznél

BUDAPEST, XIII. KERÜLET. Nagyablakos műterem belyílójában beszélgetünk, körülöttünk hatalmas dísznövények, odébb festőállvány, a fáon végig a nagyméretű falikép monumentális vázlata. Éppen erről van szó.

— A tavasz, a fiatalság szimbóluma lesz ez a 10x1,80-as falikép, mely a zalaegerszegi Arany Bárány szálloda új bárhelyiségének főfalára kerül.

A festő vázlatokat mutat. Nem keveset. Tavaly ősszel hirdették a pályázatot, melyen elnyerte az első díjat, s a festmény elkészítésének jogát.

— Azóta szinte nem is foglalkozik mással — mondja felesége, *V. Bazsonyi Arany*, aki szintén szakmabeli, most mutatták be képeit a Fényes Adolf teremben.

— Keresem az anyagot, amire, s a festéket, amivel festeni fogok — teszi hozzá magyarázatként a festő, *Vecsési Sándor*. *— Szerettem volna freskót csinálni, de ez a helyi viszonyok miatt nem megy. Sok kísérletezés után farostlemezeket rendeltem a mohácsi gyárból. Ha megérkezik az anyag, munkához látok. Valószínűleg nitrólakkal fogok festeni, mert ez erősen tapadó, s bizonyára időálló festék, bár dolgozni vele meglehetősen egészségtelen.*

Tizenöt évvel ezelőtt még villanyszerelő volt Nyergesújfalun. Egy barátjával együtt jelentkezett a főiskolára. Fónyi Géza és Bernáth Aurél segítették első lépéseit, 1958-ban Derkovits ösztöndíjat kapott, közben Oroszlányban készíthetett egy szgrafittót, majd hat hétig Olaszországban bújta a képtárakat. Két éve nagyméretű freskót festett az orosházi házasságkötő teremben, ezt tartja eddigi legértékesebb munkájának.

— Örülök ennek az egerszegi feladatnak, nagy munka, de ennél jobb erőpróbát el sem tudnék képzelni. Egy hibája van csak az egerszegi falnak...

— ???

— Messze van Pesttől...

Nem tréfál, sorolja is a problémákat. Itthon kell részletekben elkészítenie a képet, szállítási gondok lesznek, s könnyen lehet, hogy ott, a helyszínen sok tekintetben elölről kell kezdeni a munkát.

— Más a világítás, a hatás. S végül is, csak ott, az összeszerelés után lehet megadni azt a plusztat a képnek, mely „élővé” teszi.

HOMLOKÁN ráncok futnak, szeme összeszűkül, tömött bajusza mellett mély ránc szalad az álla felé. Most is arra gondolhat, miként csinálja...

— Fontos munka ez. A modern házak díszítője, az új reneszánszfreskó lesz talán a falikép, s ez a képzőművészet fellendülését, az iránta való érdeklődés megnövekedését is jelentheti, hiszen mindenki szeme előtt van... Szeretném úgy megcsinálni ezt a képet Zalaegerszegen, a virágok városában — teszi hozzá (s megjegyzi, hogy többször járt már a városban) —, *hogy az élet, a mi életünk örömét mutassa. Ezért nem választottam a bárhelyiséghez természetszerűleg adódó szokvány-témát: táncolók ábrázolását, mert többet akarok mutatni. Azt akarom, hogy a kép az élet szépségéről beszéljen, arról, hogy élni jó és arról, hogy szépen élni — kötelesség.*

MÁR SZINTE magam is látom a képet. A művész szavai vetítik elém, s mintha a vázlaton furulyázó fiúalak rábólintana a szavakra...

Nem búcsúzunk, hiszen hamarosan megkezdi a munkát Zalaegerszegen.

Z. G.

Fiatal lány

Vecsési Sándor vázlata

házaspárral egyedülálló lyel, kis cs ért, eltartá dést kötnék, bás félkomf. huszonötezer adnék, a tő egyezéssel. N. 1744 je adóba.

Kétszobás fafűtéses, erkélyes, 132 forint bérű gyönyörű lakásomat, egy szoba hallcsra, vagy másfél-szobásra cserélem, V., VI. kerületben. Bulcsú u. 23/a. V. em. 5. — Lift.

Két külön bejáratú szobás, komf. budai, utcai lakásra cserélem költségtérítéssel, másfélszobás, gázbojleres, minden igényt kielégítő, parkra néző, szép napos lakásom. X., Ullői út 126. 13-as ép. fszt. 3. Horváth József. Megtek. 4—7 óráig, szombat, vasárnap 2—5 óráig.

Kaposvár belterületi, modern házban levő másfélszobás összkomfortos lakásomat elcserélném budapesti hasonlóra, első emeletig. Tel. 158-210/701, Négyesy.

Összeköltözők! 3 szoba komf., gázbojleres, cserépkályhás lakásomat elcserélném, 1 szoba hall vagy 2 szoba + 1 szoba kom-

Kató út 28. I. 10. — Megtek. vasárnap egész nap, hétköznap 16 órától 20 óráig.

Dunaújvárosban belvárosi két szoba összkomf. nagy erkélyes, közp. fűtéses lakásom elcserélném budapestire, költségtérítéssel. Érdekl. Bp. IX., Naphfény u. 1. Dr. Szentiványi. Este.

Elcserélném belvárosi 1 szobás, nagyméretű társbérletemet, melléklehelyiség használattal, külön gáz-, villanyórával, éléskamrával, egyszobás főbérletre, költségtérítéssel. Tel. 142-884.

Szabadrendelkezésű szerény lakást átvennék Budapest belterületén. Bp. XIV. ker., Torontál u. 10. Papp Kálmán.

Édes szülőmként, igaz szívvel szeretném, eltartanám azt az idős személyt, aki lakást adna egyedülálló nőnek. »Korrekt V. 654 jelig. a kiadóba.

csere ellenében beköltözhető. Megegyezéssel. »Ezüstfenyő N. 46054 jelig. a kiadóba

Nógrádverőce Szőlőhegyen, vadregényes környezetben, négy helyiséges lakható borház, 800 n.-öl szőlő gyümölcsössel eladó. Szalainé, Bia, Vöröchadsereg u. 97.

Szőlőt, gyümölcsöst vennék, mely nagyobb családnak megélhetést biztosít. — Mogyoróst, XXI., Ady E. u. 37.

Budai kettő szoba hall összkomf. — tatarozás alatt álló — öröklakásomat — kertes villában — eladom, belterületi egy szoba összkomf. bérleti szerével. 368-769, 10 óráig

III. ker., Jablonka úton, 1100 n.-öles gyümölcsös telek, buszvégállomásnál eladó. Tel. 131-306.

Eladó 3 szobás családi ház, 150 n.-öl telken, XXII. ker., Budafok, Wesselényi utca 13.

Balatona hegyen ken, b álló nyaraló Veszprém 9. sz.

Eladó k ha, ka ház, 320 gyümölcs kással, XVIII., 27. Gan

Elcserélné adnám Kovászna házamat szomnal Erdéki. 189-097

Két szo tos, kert beköltözh Tata, II

Siófok telken ládi há szoba k helyisége beköltözh Szilágyi fok, S u. 2.

Vecsési Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁR 2 0.

MAGYAR NEMZET

A felszabadulás évfordulójára kiírt képzőművészeti pályázat eredménye

1021

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából *nyilvános képzőművészeti pályázatot* hirdetett. Díjait most adta át a művészeknek *Hantos* János, a vb elnökhelyettese.

A pályázatra 132 művész összesen 240 alkotást küldött be.

A különböző kategóriákban több első, második, illetve harmadik díjat nem adtak ki. Az *életkép-festmények* közül *Vecsési* Sándor *Húszévesek* című olajfestményének 15 000 forintos második díjat, *Kokas* Ignác *Darugyári hegesztő* című olajképének 10 000 forintos harmadik díjat ítélt a zsüri. A *tájképfestmények* csoportjában az első díjat, s a vele járó 12 000 forintot *Miháltz* Pál *Bécsikapu környéke* című alkotása nyerte, 8000 forintos második díjat *Szurcsik* János *Erzsébet-híd*-ja, egyenként 5000—5000 forinttal járó harmadik díjat pedig *Scholz* Erik *Múzeumkert* és *Szentgyörgyi* Kornél *Budapest* című munkája kapott. A *grafikák* csoportjában első díjat nyert *Elekfy* Jenő *Újjáépülő várnegyed* című alkotása — ebben a kategóriában egyébként sem a második, sem a harmadik díjakat nem adták ki. Nem akadt gazdája az *érempályázat* első díjának sem — második díjat, s vele 6000—6000 forintot *Felszabadulás* című, mindkét oldalon kidolgozott érmeikért *Madarassy* Valternek és *Kiss* Sándornak ítéltek. Az egyenként 4000—4000 forintos harmadik díjakat *Kiss Nagy* András és *Boldogfai Farkas* Sándor munkái nyerték.

rduló alkalmából kiírt
t eredményét

yenként 5000—5000 forinttal
harmadik díjat pedig *Scholz*
Múzeumkert és *Szentgyör-*
Kornél Budapest című mun-
kapott. A grafikák csoport-
első díjat nyert *Elekfy Je-*
jjáépülő Várpalota című al-
a — ebben a kategóriában
ként sem a második, sem a
adik díjat nem adták ki.
akadt gazdája az érempályá-
lső díjának sem — második
s vele 6000—6000 forintot
abadulás című, mindkét ol-
kidolgozott érmeikért *Ma-*
sy Valternak és *Kiss Sándor*-
ítéltek. Az éremkategória
nként 4000—4000 forintos
adik díjait *Kiss Nagy And-*
s Boldogfai Farkas Sándor
kái nyerték. Valamennyi al-
t, s a pályázaton szerepelt
ny — színvonalasnak tartott
unkát megvásárolták a fővá-
jkori képzőművészeti gyűjte-
e részére.

izottságok
gy a vég-
egységes
n kerület-
idalmi el-
ságok há-
békélte-
lménnyel,
ingol az
k között,
békélte-
Ezért kel-
tani a je-
lyokat.
z eltartót

lehetővé
yi lakás
aki az el-
életében
E kivéte-
hogy a
tartására
n segíté-
áldozatot

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZABADSÁG

1965 MÁR 2 u.

Kihirdették a felszabadulási évfo képzőművészeti pályáza

A Fővárosi Tanács végrehajtó bizottsága hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából nyilvános *képzőművészeti pályázatot hirdetett*, amelynek díjait most adta át a nyertes művészeknek Hantos János, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese.

A pályázatra 132 művész összesen 240 alkotást küldött be.

A különböző kategóriákban több első, második, illetőleg harmadik díjat nem adtak ki. Az életképfestmények közül *Vecsési Sándor Húszévesek* című olajfestményének 15 000 forintos második díjat, *Kokas Ignác Darugyári hegesztő* című olajképének 10 000 forintos harmadik díjat ítélt oda a zsüri, a tájképfestmények csoportjában az első díjat, s a vele járó 12 000 forintot *Miháltz Pál Bécsikapu környéke* című alkotása nyerte, 8000 forintos második díjat *Szurcsik János Erzsébet-hid-*

ja, eg
járó
Erik
gyi
kája
jában
nő
kotás
együ
harm
Nem
zat
díjat
Felsz
dalo
dara
nak
egye
harm
rás
muni
kotás
néhá
— m
ros ú
mény

...társa...
...ordul...

...szági Párt...
magáról a f...
kés kizsákmányolás igá-
ját: létrejött a Magyar
Tanácsköztársaság — ...sag kikiáltásának előz-
ményeit, a Kommunisták
Magyarországi Pártja
megalakításának körül-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZAVA
1965 MÁR 20

1021

KIOSZTOTTÁK A FELSZABADULÁSI KÉPZŐMŰVÉSZETI PÁLYÁZAT DÍJAIT

A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából nyilvános képzőművészeti pályázatot hirdetett, amelynek díjait most adták át a nyerteseknek. A pályázatra 132 művész 240 alkotást küldött be. Vecsési Sándor, Kokas Ignác, Mihály Pál, Szuresik János, Scholz Erik, Szentgyörgyi Kornél olajfestményeiért kapott díjat, Elekfy Jenő akvarelljéért, Madarassy Valter, Kiss Sándor, Kiss Nagy András, Boldogfai Farkas Sándor érmekért részesült díjazásban.

séges, a
lés fejl
ráltságo
egészség
értelmé
szennye
különösen nyáron — ... tőzést okozhat.

van"?

tem közbe —, de ez egyszerűen hihetetlen. Egyébként azt hiszem, a vásárlót nemigen érdekli

ge Vállalat vezérigazgató-helyettesét, a Gyöngyösi úti ABC gazdáját: mi a véleménye a tapasztaltakról?

Nem mentegetőzik. Azt mondja: a rendet, a tisz-

pac
kos
dez
lye
nál
bek
tei

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Vecsési Sándor festőművész

1972 JUL 25

Népszava

1077

■ **NEGYVENEZER VENDÉG SZEGEDEN**

A hét végén mintegy negyvenezren látogattak Szegedre, az ünnepi hetek eseményeire. A városban fellelhető minden szálláshelyet kiadtak a hétvégi napokra. A szállodák mellett vendégeket helyeztek el a kollégiumokban, s teljesen megtelt a város új kempingje is, ahol 80 százalékban külföldi turistákat fogadtak. A szabadtéri játékok soron lévő esti előadásai mellett napközben sokezer turista keresi fel a képzőművészeti kiállítást és az ipari vásárt. A képző- és iparművészeti lektorátus által kijelölt zsüri úgy döntött, hogy 194 művész 330 alkotása kerül bemutatásra. A rangos tárlat vasárnap déli megnyitóján adták át Szeged alkotói díját, Vecsési Sándor festőművésznek, a szegedi fesztivál intéző bizottság által alapított díjat Végvári Gyula iparművésznek, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa díját pedig Zoltánfi István festőművésznek.

■ **Diplomaosztás**

■ **Megnyílt a debreceni**

a műalkotás és a m

Hol élesebb, hol lankadóbb a vita arról, mit fessen a művész és hogyan, mit nézzenek meg az emberek, a mügyüjtők mit vásároljanak, a múzeumok mit mentsenek át a jövőnek, az állami és a társadalmi szervezetek megrendeléseikkel milyen alkotásokat támogassanak. Ezekre a kérdésekre válaszol Gegesi Kiss Pál akadémikus itt közölt beszélgetésünkben.

— Hogyan jut kifejezésre a műalkotásban a ma emberének lelki világa?

— A mai festő és a mai néző egyaránt a jelen emberére. Kérdéseik és mondanivalóik egymáshoz szólnak, de mégsem vélekednek azonosan. Ez nem véletlen. Kortársaink, beállítottságukat tekintve nem mind a ma emberei. A ma emberét mindenekelőtt az jellemzi, hogy a mindennapok rutinfeladatainak megoldásán túl a környező világból és saját belső világából (emlékvilágából) eredő megszámlálhatatlan ingerből, információból azt ragadja meg és magatartásával, tevékenységével azt támogatja, ami nemcsak önmagának és nem is csak közvetlen környezetének fontos, hanem a világ egészének, az emberiségnek is. Ugyanakkor egyéni képességeinek kifejlesztésére törekszik, így találva meg a helyes kapcsolatot és az együttlétezés lehetőségét a közösséggel. Felismeri, hogy az egyén sorsa elválaszthatatlan az emberiség egészének életétől, sorsától. Ezért kíván nemcsak információs, de kommunikációs kapcsolatot szinte minden emberrel. Korunk művésze alkotásaiban vall az emberi élet lehetőségeiről, a múltzásban az ember megállapítja jelentésüket is: azt, hogy a jelenség számára kedvező-e („nekem jó") vagy kedvezőtlen („nekem rossz"). Ez befolyásolja kedélyállapotát: derűs vagy boldog lesz, a jelenséget védi, dicséri, magasztalja; vagy ellenkezőleg: fél, menekül, támadja, megsemmisíteni igyekszik. Az ember azonban minden más élőlénytől eltérően — absztrakt jeleket teremtő, felfogó, megértő és azoktól befolyásolható lény.

Az ember az absztrakt jeleket a természeti jelekből teremti meg. Pavlov szerint az absztrakt jelek a szignálok szignáljai: a jelek jelei. A legmagasabb szintű absztrakt jelzés az emberi beszéd, amelyet az ember valamikor a természeti jellegű hangzásjelzésből absztrahált. A szóval-beszéd jelzés tárgyiasodása az írás, és ennek egyik variánsa a képírás, a képfestés, a képrajzolás, illetve más művészeti alkotás. A művészi festmény ekként komplex jel.

— Ha elfogadjuk, hogy a festmény komplex jel, fel kell tennünk azt a kérdést, mit tartalmaz, mit hordoz?

— A művész, az alkotó ember jellé sűrűsödött jelzéseit az életről, a világról, a

Szász Endre: Vörös madár

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

Vecsési Sándor

1972 SEP 1

1021

Vecsési Sándor: Apám-anyám

Népese

a tud

A népesedéspolitikai pár
és kormányhatározat megje
lenése óta nagy társadalm
szervezeteink azokat a lehe
tőségeket kutatják, amelyek
nek kihasználásával szolgái
hatnánk az akció sikerét.

A Magyar Vöröskeresz
Gyulán kétnapos tanácskozá
son vitatta meg a tennivaló
kat. *Dr. Szabó Zoltán* minisz
ter bevezető előadásában fel
vázolta a helyzetet, és az idő
szerű feladatok közül is ki
emelte a társadalmi tudatfor

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1973 DEC 1

Vecsési Sándor
1021

Vecsési Sándor festménye

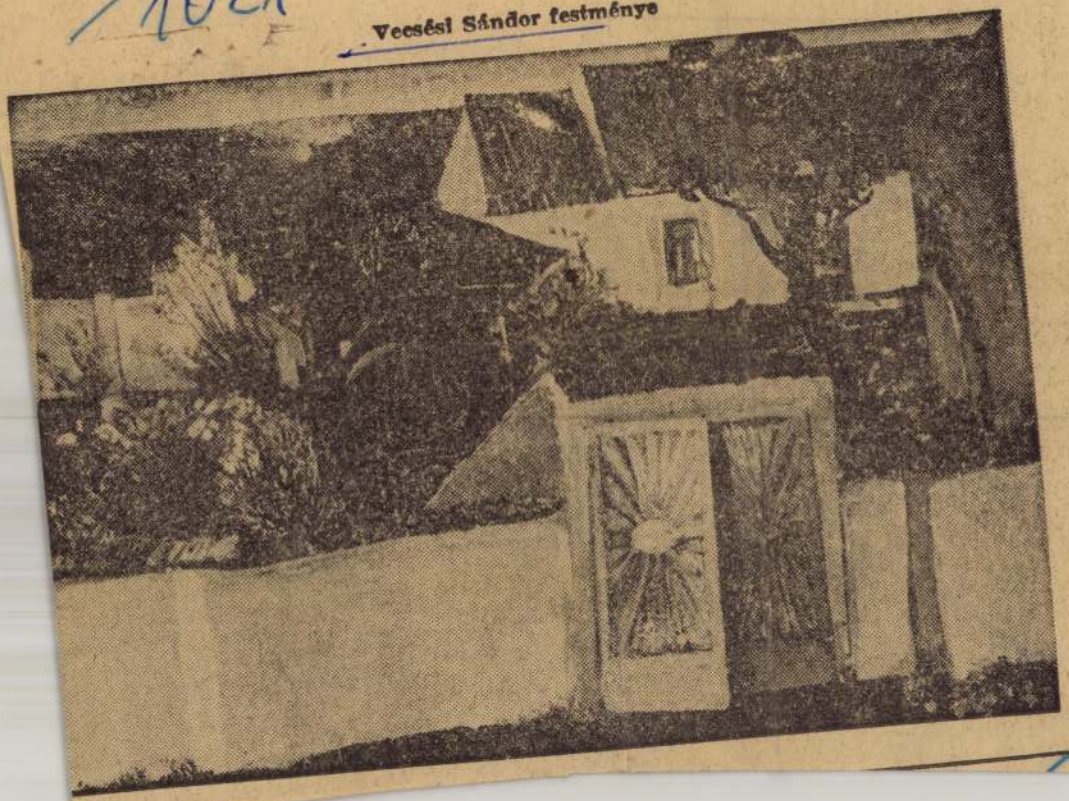

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

ESTI HIRLAP

1965 MÁR 1 0.

1021

Kiosztották a felszabadulási képzőművészeti pályázat díjait

A Fővárosi Tanács végrehajtó bizottsága hazánk felszabadulásának huszadik évfordulója alkalmából, *nyilvános képzőművészeti pályázatot hirdetett*, amelyen 132 művész 240 alkotással vett részt. A nyertes művészeknek *Hantos János*, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese most adta át a díjakat. *Vecsési Sándor*, *Kokas Ignác*, *Mihálte Pál*, *Szurcsik János*, *Scholtz Erik*, *Szentgyörgyi Kornél* olajfestményekért kapott díjat, *Elekfy Jenő* akvarelljéért, *Madarassy Walter*, *Kiss Sándor* érmekért, *Boldogfai-Farkas Sándor* és *Kis-Nagy András* ugyancsak érmekért részesült díjazásban.

Choloni memento

A mi fülünknek szokatlanul csengenek a vietnami helységnevek. Ám a dél-vietnami partizánok harci sikerei, újabban pedig az amerikaiak Észak elleni légitámadásai kapcsán ezek a nevek oly gyakran ismétlődnek, hogy szinte maguktól megjegyezzük őket. Binh Dinh, Binh Ghia, Bien Hoa... Látványos partizán-rajtaütések megannyi állomása.

Saigon-Cholon nevéről nemigen hallottunk, pedig a dél-vietnami főváros kikötője a maga nemében épp oly jelképes figyelmeztetés, mint Binh Dinh, vagy Bien Hoa támaszpontja. Ma tizenöt esztendeje itt mérkőzött első ízben az amerikai inter-

Japán felajánlotta köz

Újabb amerika
a VDK

Amerikai repülőgépe
pénteken — az elmúlt öt n
alatt másodízben —, isn

1021

Vecsési Sándor festmények

1972.VI.26.12.oo /6/Z.

Déli krónika

- Debrecenben megnyilt a nyári tárlat.

- Az idén a harmadik alkalommal ad fórumot a magyar müvészeteknek Debrecen. Az Országos nyári tárlat az idén nemcsak az utóbbi 2 év legjobb táblaképeit jutalmazza, hanem a kiirás értelmében Bartók szellemiségét is idézi. A közelgő nemzetközi kórusfesztivál kiegészitő rendezvényeként ugyanis meghirdették az In memoriam Bartók - képzőművészeti pályázatot. A nyári tárlat tegnapi ünnepélyes megnyitóján, Ördög László, Deberecen megyei város tanácsának elnökhelyettese elmondta, hogy a tárlatra 5oo alkotás érkezett. Ezekből 25o-et tartott bemutatásra alkalmasnak a zsüri. Bartók szellemiségét, zenéjének egy-egy jellemző vonását, leggazdagabban a grafikák adják vissza. De figyelemre méltó alkotások találhatók a festmények, és a szobrok között is.
A III. debreceni nyári tárlat nagydiját, Vecsési Sándor budapesti festőművész kapta. A két fődijat a szentendrei Bálint Endrének, és a debrecenben élő Topor Andrásnak itélték oda. Az In memoriam Bartok, és a Táblakép 72 kiállitásra érkezett alkotások közül további lo-et jutalmaztak Medgyessy emlékplakettel és Nivó-dijjal.

1021

Vecsési Sándor fotómúvész

1972.VI.26.12.oo /6/Z.

Déli krónika

- Debrecenben megnyilt a nyári tárlat.

- Az idén a harmadik alkalommal ad fórumot a magyar művészeteknek Debrecen.Az Országos nyári tárlat az idén nemcsak az utóbbi 2 év legjobb táblaképeit jutalmazza,hanem a kiirás értelmében Bartók szellemiségét is idézi. A közelgő nemzetközi kórusfesztivál kiegészitő rendezvényeként ugyanis meghirdették az In memoriam Bartók - képzőmüvészeti pályázatot. A nyári tárlat tegnapi ünnepélyes megnyitóján, Ördög László, Deberecen megyei város tanácsának elnökhelyettese elmondta,hogy a tárlatra 5oo alkotás érkezett. Ezekből 25o-~~és~~ et tartott bemutatásra alkalmasnak a zsüri. Bartók szellemiségét, zenéjének egy-egy jellemző vonását, leggazdagabban a grafikák adják vissza. De figyelemre méltó alkotások találhatók a festmények, és a szobrok között is. A III.debreceni nyári tárlat nagydiját,Vecsési Sándor budapesti festőmüvész kapta. A két fődijat a szentendrei Bálint Endrének, és a debrecenben élő Topor Andrásnak itélték oda. Az In memoriam Bartok, és a Táblakép 72 kiállitásra érkezett alkotások közül további 1o-et jutalmaztak Medgyessy emlékplakettel és Nivó-dijjal.

bélyeggyűjtés

I. 29: Grenoble-sor

A Grenoble-ban megrendezésre kerülő X. téli olimpia emléksora, amelynek kibocsátási tervét már korábban jeleztük, január 29-én jelenik meg. A postahivatalok azt a rajzos alkalmi bélyegzőt használják, amelyet a blokkra ütöttek.

Harc az analfabetizmus ellen

Az UNESCO jelentése szerint — a világon még mindig hétszázmillió analfabéta van. A probléma megoldása az emberiség egyik legfontosabb kulturális és szociális feladata. Két évvel

Mindez arra kötelezi a postát, hogy a gyűjtők igényeire tekintettel, bélyegeink művészi színvonalát tovább emelje. Ez népgazdasági érdek is, mert állandóan fejlődő bélyegexportunkat is szolgálja. Kereskedelmi szervünk a múlt évben tapasztalta, hogy azokból a bélyegekből, amelyek szépségükkel nemzetközi sikert arattak, külföldi filatelisták háromszor annyit vásároltak, mint korábban bármely más sorból.

Újdonságok

Argentína: gyermekjótékonyság, felár bélyegpár. — Brazília: tengerészet hete, 10 c. — Csehszlovákia: bé-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

Vecsési Sándor

1968 JAN 20.

1968. január 20, szombat 1021

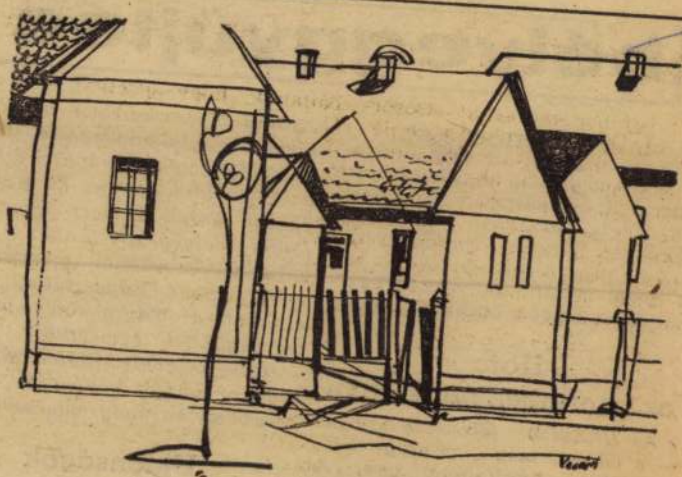

VECSÉSI SÁNDOR RAJZA.

Vecsési Sándor festőmű-
1021

5

XIII. Szegedi Nyári Tárlat

Szinetár Miklós Kossuth-díjas érdemes művész, a Magyar Televízió főrendezője nyitotta meg vasárnap délben a XIII. Szegedi Nyári Tárlatot. A nagyszámú érdeklődők között ott volt *dr. Komócsin* Mihály, a megyei tanács elnöke és *Sipos* Géza, a városi pártbizottság első titkára is. Az 1972. évi XIII. Szegedi Nyári Tárlat díjait *Papp* Gyula, a városi tanács elnökhelyettese és *Turai* Zoltán, az SZMT titkára adta át. A Szeged megyei város tanácsa 10 ezer forintos alkotói díját *Vecsési Sándor* festőművész, a Fesztivál Intézőbizottság 10 ezer forintos díját *Végvári* Gyula kerámikusművész, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa által alapított 10 ezer forintos díjat pedig *Zoltánfi* István festőművész nyerte. Ötezer forintos munkajutalomban részesült *Nagy* Sándor szobrászművész, *Tóth* Sándor szobrászművész és *Végh* András festőművész. A Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai képtárában vasárnap megnyílt tárlat szeptember 17-ig tekinthető meg.

Országos méretűvé és jelentőségűvé nemesedett a Szegedi Nyári tárlat. Messze túlnőtt a szűk pátria határain, bekapcsolja vonzáskörébe az ország különböző részein dolgozó képzőművészeket, s ezáltal eredményei és tanulságai is országos méreteket öltenek. A tizenharmadik alkalommal megrendezett szegedi kiállítás máris magán viseli a hagyomány nemes patináját, de ugyanakkor ez évben is a legfrisebb röntgenfelvételt mutatja a magyar képzőművészetről. Nincsenek szenzációi, bizonyításai és bizonyságai vannak.

Leggazdagabb a tárlat festményanyaga. Legerőteljesebb a nemes realista hagyományokat asszimiláló vonulat, mely önmagán belül is igen sok lehetőséget rejt. Legszebb példáit Vecsési Sándor, Szalay Ferenc, Csikós András, Fülöp Erzsébet, Kurucz D. István, Fontos Sándor, Zombori László, Dér István és Fodor József képei jelentik. Vecsési Sándor festményei, különösen a Ketten című, meleg emberséget, közvetlenséget és őszinte kitárulkozást mutat. Az emberi nem hitéről, egymásra utaltságáról és vállalt egymáshoz tartozásáról vall sajátos festői eszközeivel. Szalay Ferenc parasztházbelső sorozatának egyik legszebb darabját mutatja be. Szobabelsőjének falai, tárgyai és visszapillantó öregember figurája tömény hovatartozásról árulkodik. Csikós András egyre karakteresebb jegyekkel alakítja stílusát. Kurucz D. István tömondatos egyszerűséggel, végtelen tisztasággal és szeretettel festette meg MÁVA-UT-megálló című képét. Hóolvadása egy természeti jelenség lábközépig érő sáros valóságának az absztrakció mélyrétegéig történt átfogalmazása.

Zoltánfi István festményeit valami különös és megkapó varázs lengi át. Beszélgetők című képének munkásfigurái is mesebeli háromfiúk, kőfala sejtelmes titkokat rejt. Nemzedékek II. című triptichonja egyszerre valóság és fantasztikum, őseinek vallatása és saját vallomása, naturalista elbeszélés és groteszken gyengéd líra. Valahol találkozik Orosz János Elvarázsolt kert című alkotásával.

Sajátos vonulata a mai magyar festészetnek az, mely a naiv népi ábrázolóművészetből merít. Ezt a vonulatot Galambos Tamás Bábok lázadása című hatalmas vászna, Schéner Mihály mézeskalácsfiguráinak Torzója és Pusztai mulatsága képviselik legmagasabb színvonalon.

Pataki Ferenc és Patay László azok az alkotók, akik a természet változásait és alkotói vénájuk ösztönös mozgásait egybeszikráztatva alkotják meg képeiket, helyet engedve a véletlenszerű foltoknak, az anyagmozgásoknak. Végh András Nyitott térben című képe a féktelen és végtelen mozgás példája, olyan, mint fuldoklónak egy mély lélegzet — nem lehet nélküle élni. Gyarmaty Tihamér a végtelen üzenetét igyekezett lekottázni A kozmoszban című festményén. Vinkler László Iphigenia című festménye az emberi szellem párbeszéde.

A tárlat grafikai anyaga bizonyítja, nem alaptalanul oly messzehangzó a magyar kortársgrafika híre. Különösen Szirák Endre, Szabados Árpád, és Banga Ferenc sajátos vonalvezetésű lapjai emlékezetesek számomra. A rajzolás örömét és a vonalak szeretetét éppúgy érezzük alkotásaikon, mint a mondandó komolyságát, a szándék őszinteségét. Raszler Károly sodró lendületű litográfiája, Bálványos Huba nagyszerű ötletre kissé túlépített Családfái, Swierkiewicz Róbert nagy és erőteljes felülethatásokkal megoldott tájképei, Révész Napsugár finom líraisága, Tóth Imre erőteljes kontsruktivitása, Csohány Kálmán mesefái, dal-madarai, Kovács Margit öröm-vegetációja, Lóránt János fegyelmezett, visszafogott színekkel líraian fogalmazott fametszetei, Végh András kopjafái és Józsa János nagyszerű színes linója jelzik a grafikai anyag sokszínűségét.

Igen színvonalas a szobrászati anyag. A portrék közül ki kell emelnünk Tóth Sándor érzékenyen fogalmazott, ötletes Kalapos fej-ét, Tóth Valéria Fiatal lány, Fritz Mihály Szőnyi Etelka című szobrát és Kő Pál fából faragott, erőteljes, Nagy Balogh János arcmását.

Farkas Pál Szobrász című faszobra végletekig leegyszerűsített formájával, ragyogó ötletével a plasztikai anyag egyik legszebb darabja. A végletekig leegyszerűsített formavilág, a puszta lényeg megragadása jellemzik Mészáros Dezső márványfiguráit. Kő Pál Gyűrűfű című faszobra ragyogó ötlet, szimbólikája világosan érthető, továbbgondolható, színezése kissé zavaró.

A kisplasztikai anyagból meg kell említeni ifj. Blaskó János Horgász fiú, Borbás Tibor Ember báránnyal, Göbös László Leány holdvirággal, Kutas László Alföldi Vénusz, Rábai Kiss Lenke Balaton, Záhorik Nándor A győző című alkotásait, valamint Nagy Sándor tömör fogalmazású szobrait, Kalmár Márton ólom-kisplasztikáit és Szabó Iván alkotásait. Külön színfoltja a plasztikai anyagnak Incze Judit népi faragásokat asszimiláló, groteszk fogalmazású diófaszobra, a Házaspár. Az érmészek közül első helyre kívánkozik Csikszentmihályi Róbert neve, aki alkalmi feladatokból is ihletett érméket készít.

Végvári Gyula két ragyogóan megoldott kerámiát mutat be. Kátai Mihály Eredet monda című tűzzománcképe a műfaj tökéletes ismeretéről, fantáziagazdagságáról árulkodik. Szólni kell T. Nagy Irén intarziáiról és Stefániai Edit lírai üvegzománc képéről.

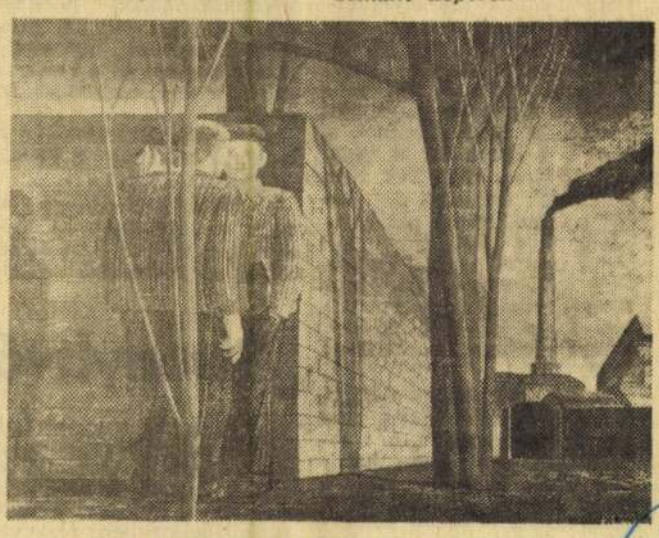

Zoltánfi István: Beszélgetők című képe

Népi bútorok kiállítása Tápén

Hangulatos népi muzsika fogadta vasárnap délelőtt a tápai művelődési házban a népi bútorok kiállítására érkező vendégeket: *Kónya* György furulyázott, citera és köcsögduda kísérettel. Aztán még mielőtt *Juhász* Antal, a szegedi múzeum munkatársa megnyitotta volna a kiállítást, a tápai népi együttes tagjai bemutattak egy csokorravalót táncaikból.

A kiállításon *Szeged-környéki festett parasztbútorok láthatók*, a szegedi múzeum nagy gyűjteményének legszebb darabjaiból, ládák, padok, mennyezetes ágyak, fali szekrények. A kiállítás legöregebb darabja a múlt század közepe táján készült.

A bemutatót jól kiegészíti a tápai *honismereti szakkör* gyűjteményének néhány értékes néprajzi tárgya.

1972 JUL 25

DÉL MAGYARORSZÁG

SZABAD NÉPSZAVA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SPORT

A hatodik játszma

A Reykjavikban folyó Fischer—Szpasszkij közötti sakkvilágbajnoki párosmérkőzés 6. játszmáját Fischer nyerte, aki az úgynevezett angol megnyitást alkalmazta. Ezt eddig pályafutása során mindössze kétszer játszotta, és ez némileg meglepte ellenfelét. Szpasszkij nem tudta igazi formáját nyújtani, védekezett, és végeredményben vereséggel fejezte be a vasárnap esti játékot.

Ezzel a nagy vételkedésben Fischer vezet 3,5:2,5 arányban.

Bírói segédlettel:

MAFC—SZEOL 6:5 (3:2, 1:2, 2:1, 0:0)

Budapest, 250 néző. Vezette: *Ferenczy.*

A bajnokság szempontjából nagyon fontos találkozóra a SZEOL játékosai a következő összeállításban szálltak vízbe: *Lukász — Boros — Rácz — Kiss — Puskás — Vezsenyi II. — Vezsenyi I.* Csere: *dr. Lippai, Koncz.*

Korszerű szegedi támadással kezdődött a mérkőzés. Kiss—Vezsenyi I.—Kiss volt a labda útja, s az eredmény 1:0. Az ellentámadás után Rácz remekül blokkolt és Boroshoz továbbított, akinek lövése a kapufa élé-ről vágódott ki, azért mert a hátvédet megütötték. A játékvezető nagy meglepetésre nem a szabálytalankodó Merényit, hanem Vezsenyi II.-t állította ki. Az emberelőnyt Maletz használta ki (1:1). A gól után ismét Vezsenyi II. került partra, s Végh révén a MAFC megszerezte a vezetést (2:1). A szegediek nem adták fel, Vezsenyi I. Boroshoz továbbított, aki bombagólt lőtt (2:2). Húsz másodperccel a negyed befejezése előtt Lippai dr. kényszerült elhagyni a medencét, s az ismételt emberelőnyt Merényi használta ki (3:2).

A második negyed szegedi góllal kezdődött. Kiss a tisztán álló Vezsenyi I.-hez továbbított, aki nem hibázott (3:3). Ezután Ráczot, majd Borost állította ki a játékvezető. A kettős emberelőnyt Gramuszky használta ki (4:3). A gól után Lantos rúgásért került a partra, s Rácz átadását Boros lőtte a felső sarokba (4:4).

A harmadik negyed Kiss kiállításával kezdődött, a szegediek remekül védekeztek, azonban Merényi „ajándék" 4 méteresből ismét vezetést szerzett (5:4). Az ellentámadás után Rácz 6 méterről lőtt a felső sarokba (5:5). A túlsó oldalon Maletz növelte az előnyt (6:5). Újrakezdés után Rácz Boros elé ívelt, melynek végén Téglássy, a MAFC hátvédje, öngólt vétett! A bíró a gólt nem adta meg, sőt a jogos 4 méterest sem. A negyed befejezése előtt Lippai dr.-t nyomták el gólhelyzetben, a bírói síp azonban néma maradt.

A negyedik negyedben Vezsenyi I.-et Koncz edző váltotta fel. Az első perc végén Boros átadásából Koncz 8 méterről bombagólt lőtt. A bíró azonban ezt sem adta meg. Ferenczy László játékvezető ezen a mérkőzésen elégtelenre vizsgázott.

Az élcsoport állása:

1. Szentesi V.	16	12	1	3	91:65	25
2. MAFC	17	12	1	4	91:64	25
3. SZEOL	16	11	2	3	95:67	24

Bodor Tamás

Imri

Tegna… lási időszak labdarúgócsapatainknál. Nap mint nap vártuk a híreket, kik jönnek Szegedre, sikerül-e olyan játékosokkal erősíteni, akik biztosítják majd a bennmaradást a legmagasabb osztályban?

Dobozi István, a SZEOL labdarúgócsapatának szakosztályvezetőjét kerestük fel, hogy az átigazolási időszak lezárta után a SZEOL-nál történt változásokról érdeklődjünk.

— Antal Pétert, a Bp. Vasasból, Imri Istvánt, a Békéscsabai Spartacusból, Szeghalmi Zoltánt, Vásárhelyről, Heidrich Gábort, a Szolnoki MTE-ből, Kisjuhász Gyulát, a Kecskeméti Dózsából, Magyar Tibort és Veres Györgyöt, a Szegedi Dózsából igazolta a SZEOL — kezdte a beszélgetést, majd így folytatta. — Csapatunkhoz került még néhány tehetséges serdülő és ifjúsági korú labdarúgó is, többek között Pocsai (Mezőhegyesi MEDOSZ) és Gerecz (Szegedi Textilművek).

— Kik távoztak?

— Dávid, és valószínűleg Mészár, a Békéscsabai Spartacushoz, Székely a Dunaújvárosi Kohászhoz, Kajtár a Pénzügyőrökhöz, Gilicze és Pikó pedig a Szegedi Dózsához kérte átigazolását.

A játékosok egyébként ma kezdik meg a felkészülést az NB I-es bajnoki idényre. A csapat edzői teendőit továbbra is Szűcs György látja el. Mellette mint segédedző Nagy László fog tevékenykedni. A tartalékcsapatnál Faragó Gyula, az ifjúsági I.-nél Lalia András, a II.-nél Portörő Gábor, a serdülőknél pedig minden valószínűség szerint dr. Kalocsai Géza és Rajcsányi András lesz a tréner.

Dobozi Istvánnal ezután a csapathoz került új játékosokról, az erősítésről beszélgettünk.

— Több hónapos munka eredménye a jelenlegi erősítés. A szakvezetés azokra a posztokra igazolt játékosokat, ahol úgy éreztük, gyengébbek vagyunk, így középhátvéd posztja és a csatársor erősítése volt elsődleges feladatunk.

— A nevek ismeretében sikeresnek nevezné a SZEOL idei átigazolásait?

— Feltétlenül. Persze ezt majd a jövő igazolja. Az edzőkkel történt beszélgetések és a szakvezetés véleménye szerint megoldja a középhátvéd problémáját. A csatársorban pedig Vass, Berkes, Vörös és Jósa mellett Imrivel, Antallal és Szeghalmival erősödtünk. Ezekből a játékosokból jó csatársort lehet és kell is kialakítanunk, amely megállja majd a helyét az NB I-ben, és képes lesz arra, hogy a bennmaradást is biztosítsa.

— A ferencvárosi Németh Miklós neve is közszájon forgott az utóbbi időben, hogy Szegedre kerül. Mi okozta, hogy mégsem sikerült átigazolása?

— Csaknem két héttel ezelőtt már lemondtunk Németh átigazolásáról, mivel többek között olyan kérése is volt, hogy ha a csapat kiesik, adjuk majd ki jövőre egy másik egyesületnek. Aki viszont már a bajnokság megkezdése előtt a csapat kiesésére gondolt, annak nem sok keresnivalója van a SZEOL-ban.

— A csatársor összetételénél elsősorban Imrit említette. Úgy tudom, a volt békéscsabai labdarúgó májusban porcműtéten esett át.

— Ez így van. Viszont az orvosi szakvélemény szerint a műtét jól sikerült, sőt külső porca volt, ami nem nevezhető súlyosabb sérülésnek. Ezért döntöttünk, hogy Imrit átigazoljuk. Igaz, a rajtnál még nem lehet ott, de október elején már mindenképp számítunk játékára.

— Meglepetés volt, hogy a kitűnő adottságokkal rendel-

Magyar Franciaors

A Romániában most folyó főiskolai labdarúgó Európa-bajnokságon, a magyar vá-logatott vasárnap Bukarestben 8000 néző előtt a franciákkal mérte össze tudását. Csapatunkban több szegedi is játszott, az összeállítás a következő volt: Bicskei — Várhelyi III., Emődi, Vass, Csapó, Bánfalvi, Pataky, Földes, Füle, Haffner, Berkes.

Az elején a franciák nagy iramot diktáltak, de válogatottunk jól védekezett. A félidő közepetáján fölénybe került a magyar csapat, s a vezetést, a 44. percben Pataky átadásából Füle szerez-

„Bizonyítványosztás" a

A Csongrád megyei Labdarúgó Szakszövetség vasárnap tartotta az 1971—72. évi megyei bajnokság záró értekezletét. A különböző osztályú küzdelmekben részt vett egyesületek vezetői előtt — Nitsinger Gyula üdvözlő szavai után — Kertes Mihály, a szakszövetség elnöke ismertette az elnökség összefoglalóját a lezárult bajnoki idényről.

Bevezetőjében hangoztatta az előadó, hogy hosszú évek óta most nincs Csongrád megyei kieső az NB III-ból.

helyes nevelőmunka tükröződik a bajnoki táblázaton is. Az NB III-ba most felkerült Hódmezővásárhelyi METRIPOND például három csapattal vett részt a különböző szintű bajnokságokban. A mérleggyáriak együtteseiből egyetlen játékost sem állítottak ki az idény folyamán, s mindhárom csapatuk első helyen végzett csoportjában, a sportszerűségi versenyben.

Az I. osztályban egyébként 42 játékost állítottak ki

TARDOS TIBOR:

A GYILKOS — nyugdíját sürgeti

A kicsi öregember belép a hivatali szobába, ahol három tisztviselő ül, két férfi meg egy nő. Leveszi a kucsmáját s odalép a nő asztala elé.

— Nyugdíj ügyben jöttem, bányász vagyok, Délakna, Borsod.

— Ahhoz az elvtárshoz tessék — mondja a nő s rámutat az ablak mellett ülő testes, őszhajú tisztviselőre.

A kis öreg oda lép, ahova mondják; köszön s átadja az írásait. Az őszhajú átveszi, belepillant, aztán felnéz a kis öregre.

— Tessék a nevet mondani?

— Luvai — mondja a kis öreg. — Luvai Gáspár.

— Születési hely Kaza?

— Kaza — mondja a kis öreg.

Az ősz tisztviselő nézi egy darabig a kis öreget. Aztán gyorsan rágyújt egy cigarettára, végiglapozza az iratokat, felüt egy könyvet, ír, pecsétel, majd visszaadja a papírokat.

— Be van iktatva — mondja.

Visszatemetkezik a munkájába; de amikor a kis öreg felveszi a süveget, köszön és kimegy az ajtón, ő is feláll az asztal mellől, s gyorsan utánamegy.

A folyosón eléri.

— Várjon csak — mondja.

A kis öreg ijedten visszafordul.

— Mi baj van?

— Semmi — mondja a másik. — Nem ismer meg?

A kis öreg nézi a testes őszhajút.

— Nem tudom, hol láttam — mondja bizonytalanul.

— Hát amikor meggyilkoltál — mondja a másik.

A kis öregnek majd leesik a süveg a fejéről.

— Ne tessék már tréfálni ...

— Nem tréfálok én — mondja a másik és szívja a cigarettáját. — Te vagy Luvai Gáspár.

— Hát az — mondja a kis öreg.

— Kazai születés.

— Az.

— Tizenkilencbe, forradalomkor, huszonöt

A kis öreg előhúzza a pipát, mutatja, ho csak azt használja.

— Kicsit ütöttél — mondja az őszhajú rágyújt megint. — A két első ütés jó volt mondja —, vérbeborult a fejem, de a harn dik, aminek a legjobbnak kellett volna len az rossz volt. Az nem ért semmit. Rosszul lált el.

— Ejnye már! — mondja a kis öreg fejc válva. — Hát igazán te vagy az? Az erd fia volnál?

— Hát persze — mondja a másik. — A se volt jó. Lőcs volt, nagy, hosszú, de n volt elég szilárd. El is tört mindjárt a h madiknál.

— El, a fene enné meg — mondja a öreg, s megtömi a pipáját. — Te volnál Kör Pista?... De hát nem így néztél ki.

— Nem hát, mert fiatal voltam — mond a másik. — Te se így néztél ki negyver éve... Nagy lázítást vittél végbe ellene Ha el nem szaladok, agyonvernek.

— Hm — mondja a kis öreg, és körülm nyesen rápipál. — Nagyon zabos volt rád nép.

— Zabos volt, a jó fittyfenét volt zab mert felzaboltad. Nem érdekelte azokat, ki vagyok, ha te nem ordítasz a templom sá kán: Itt jön a népnyúzó Körnek a fia, itt j a nép ellensége, hegyibe, emberek, meg ilyé féléket. De még így is fütyültek az egészr még így se bántottak volna.

— Nono — mondja a kis öreg. — Akk mér szaladtál el, mér bújtál be az Icig zsid házába, az ágy alá?

Az őszhajú szótlan szemrehányással néz kis öregre, majd:

— Gáspár, Gáspár — szól fejcsóválva. - Már nagyon belejöttél a mesédbe. Mi köz vót ehhez a népnek? Hát nem az Ilonka miat vitted végbe az egészet?

— Szó se róla, szó se róla — mondja lassan a kis öreg s nagyokat szív a pipából. — De az apádat, gőgös fajta, azt nem szerették

— Hagyd te csak az én apámat, szegény negyven esztendeje van a födben. Lettem én olyan kétkezi dolgozó, olyan jó munkásem-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vecsési Sándor
ÉLET ÉS IRODALOM
1963 JUL 6.
1021

Vecsési Sándor: Leány-portré

A MAROS PARTJÁN

Makó idegenforgalma 1969-hez viszonyítva megkétszereződött. Többször felvetődött annak a lehetősége, hogy a Maros partján, a közúti híd közelében kempingmotel létesüljön. Az illetékesek már számításokat végeztek, mely szerint két motelblokk megépítése lenne indokolt. Ebben 120—180 személy kaphatna helyet. A közművesítés, a telekbekerítés, a pavilonok és motelek építésének költségei megközelítik a 10 millió forintot. A már elkészített tervek alapján tárgyalások kezdődtek a Szegedi Idegenforgalmi Hivatallal, a megyei tanács illetékes osztályaival.

FÖRGETEG SZILVESZTER

amely a legkülönfélébb szakem
foglalkoztatja és független appará
munkálkodik a társadalmi fejlőd
létrejött problémák megoldásán.

1972 januárjától

Az országban eddig körülbelül
lyaválasztási intézet működik. K

Szentesi üzem br
teljesítmé

A Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalatnál számos szocialista és e cím elnyeréséért küzdő brigád található. Korábbi vállalásaik teljesítéséről, az eredmények alakulásáról szólnak alábbi soraink.

A vietnami nép megsegí-
téséért indított akció keretében 16 brigád — közös munkával — 7 takarót készített, ezenkívül több ezer forintot gyűjtöttek a dolgozók, a nemzetközi összefogás szép példájaként. A

ság. Ezzel függ össze az megállapítás, hogy pontosa szépen vezeti a naplót Béke, az Egyetértés, a L nin, a Május 1. brigád, v szont nem dicsérhető a kü ső áruátvevők, József Atti nevet viselő brigádja. A d

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 NOV 14
Vecsési Sándor
CSONGRÁD MEGYEI HÍRLAP
1021

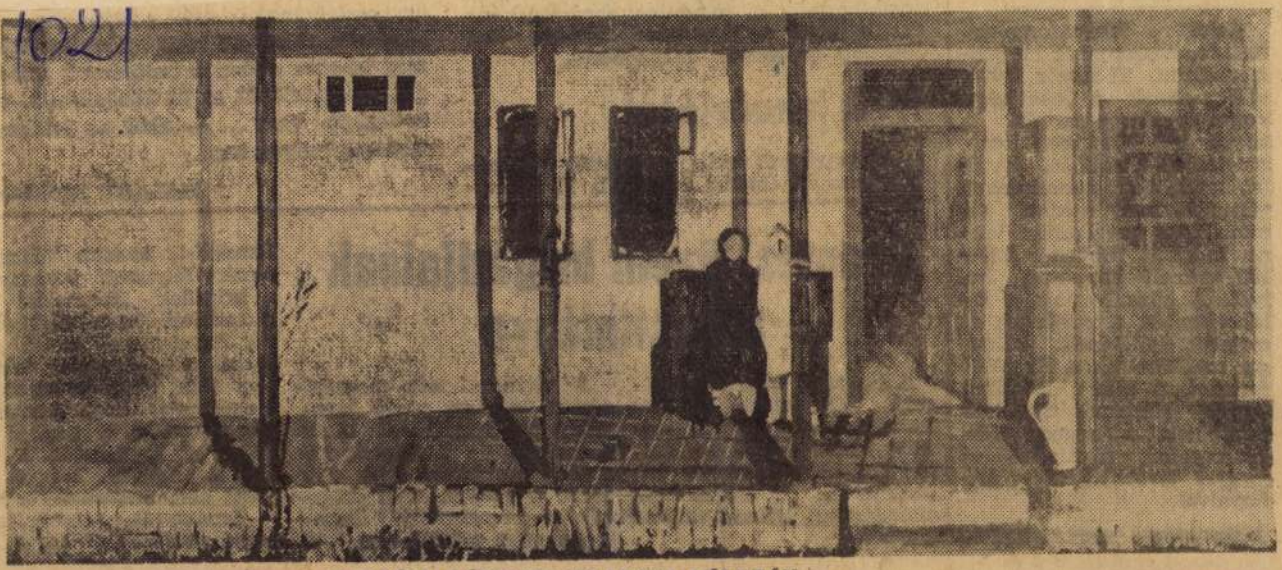

VECSÉSI SÁNDOR: TAVASZI DÉLUTÁN

VASÁRNAP,
1971. NOVEMBER 14.

U Dóczi László rajza

ÉN, ZALÁBAN

Könyvek

Gorkij: AZ ÁRULÓ

A nagy író nálunk régóta hiányzó kisregénye *Tibor Attila* új fordításában, *Szász Endre* kongeniális illusztrációival kerül most a magyar olvasó kezébe. Valóságos remekmű ez az írás a maga sokatmondó szűkszavúságával, a legmodernebbekre emlékeztető stílusmódszerével. Főszereplője maga mondja el, hogyan süllyedt odáig, hogy munkatársai között a cári Ochrana besúgójává lett. Ahogyan magát mentegetni igyekszik, s a kényszerítő körülményekre kívánja hárítani a felelősséget, éppen ezzel világít rá a maga aljasságára, s áldozatainak emberi nagyságára. Páratlan emberismerettel, valóban mély lélektani bravúrral leplezi le az író a gonosztevő saját szavaival az árulás mérhetetlen förtelmességét, s a cári „szakemberek" sima rutin-munkáját, mellyel megpróbálták a lehetetlent: bármi áron megvédeni a halálra ítélt cári rendszert. *(Magyar Helikon)*

Granasztói Pál: VALLOMÁS ÉS BÚCSÚ

A maga nemében különleges műfajú emlékezés-sorozat ez a munka az elmúlt ifjúságról, a történelmi változások forrongó élményeiről, sorsformáló hatásáról, egy polgári talajról elindult fiatal építőművész küzdelmes útkereséséről. Hol az önéletrajz önboncoló bensőségességével, hol a korrajz hűvös tárgyilagosságával vázol fel egy korszakot, amely afféle vízválasztó volt a magyar értelmiség életében. A háborúk és forradalmak zűrzavarában nehéz volt megtalálni a helyes életutat, különösen a belvárosi nagypolgári család gondosan védett üvegház-kultúrájában. A szaggatottan, múltból mába ívelő emlékezések sodrában mégis tanúi lehetünk egy modern értelmiségi embertípus kialakulásának, értékes közéleti tényezővé fejlődésének. A hajdani piarista diákfiú számára nem lehetett könnyű dolog megtalálni a helyét a ma társadalmában, s hogy ez milyen nehézségek árán sikerült, arról számolnak be a vallomás feltétlen őszinteségével ezek az emlékezések. Úgy mellékesen ízelítőt kapunk a modern nyugati építészeti irányzatok műhelytitkairól és értékeléséről is. *(Magvető)*

Az amerikai irodalom a huszadik században

Ha nem is a teljesség igényével, de nagyon bőséges válogatásban mutatja be ez a tartalmas kötet századunk amerikai irodalmának legjelentősebb képviselőit, *Theodor Dreisentől Hemingwayn át Williams Tenneesse-ig*. Legkiválóbb irodalomtörténészeink tollából magvas esszékben ismerkedünk meg a modern amerikai irodalom élharcosainak életével és művészetével. Tárgyilagos értékeléssel teszik helyükre ezek a tanulmányok az egyes írók életművét, s rávilágítanak azokra a sajátos társadalmi viszonyokra, amelyek így vagy úgy hatással voltak fejlődésükre, s művészetük korlátaira is. Minden elfogultságtól mentes képet kapunk a haladó amerikai irodalom erényeiről, de tévedéseiről is. Bibliográfia és rövid életrajz-összesítés segíti elő az irodalomkedvelő olvasó tájékozódását. *(Gondolat)*

Szerkesztői ÜZENET

Szerkesztőségünk címére sok vers, elbeszélés és más irodalmi anyag érkezik, s ezek nagy részére levélben írjuk meg észrevételeinket és javaslatainkat a jelentkező szerzőknek. Arra azonban nincs módunk, hogy minden — kísérletszerű — anyagra bővebb kritikával válaszoljunk, ezért ezúton jelezzük az érdekelteknek, hogy írásaikat — sajnos — nem találtuk közlésre megfelelőnek.

Ilyen üzenetet küldünk most **V. Györgyné** nagykanizsai, **B. András** pestlőrinci, **L. Sándor** budafoki, **B. Jenő** zalaegerszegi, **T. Gyula** csesztregi, **H. Attila** nagykanizsai, **Sz. Jenő** lenti olvasónknak, akik az elmúlt hónapok során írásaikkal felkeresték szerkesztőségünket.

Egyben közöljük, hogy írásokat megőrizni, vagy visszaküldeni nem áll módunkban.

y apu miért mond-
n nem mindenható,
iszont azt mondja,
nható, s ha a nagy-
k.
bálni kezdett, hogy
mindenható, mivel
nuljuk, hogy isten
izetek, ha valahol
tet fogok beszélni,
oly ember és nem
ának azt, hogy bo-
tönkretegye az eg-

zett apura, s a kö-
a: ha azt gondolod,
korona, amit te ne-

nevelés
nulsággal

tencia, úgy nagyon
a erre, nem tudja,
ni volna elég és
a dologba, ha
anyja el-

már öreg, s hogy én az egész dolgot szándékosan mondtam el, azért, hogy ők veszekedjenek.

S mindezt olyan hangon mondta, hogy én a biztonság kedvéért elhajoltam, mert amikor anyu ilyen hangnemben beszél, rendszerint néhány pofont kapok.

KAPTAM IS NÉHÁNYAT. Csakhogy az aputól, mert — úgymond — nem szabad minden badarságot komolyan venni és azonnal elhinni, s azért, hogy a különböző badarságokat nem kell ismételgetnem. Sírvafakadtam, s megígértem, hogy a jövőben nem fogom a nagymama badarságait ismételgetni.

Erre néhány pofont kaptam anyutól, mert — úgymond — illetlen vagyok, ha azt mondom, hogy a nagymama badarságokat beszél, mert a nagymama az iránt tanúsított jóságáért nem érdemel meg ilyesmit. S egyáltalán nem ártana nekem, ha egy kicsit félnék az istentől még akkor is, ha nincs isten.

Mégjobban kezdtem bőgni, s kijelentettem, hogy nem mondtam azt, hogy a nagymama badarságokat beszél, hogy azt apu mondta. Ekkor újabb pofont kaptam az aputól, mivel az aput már végképp kihozta a sodrából illetlenségem.

Meg akartam mondani, hogy nem

1021

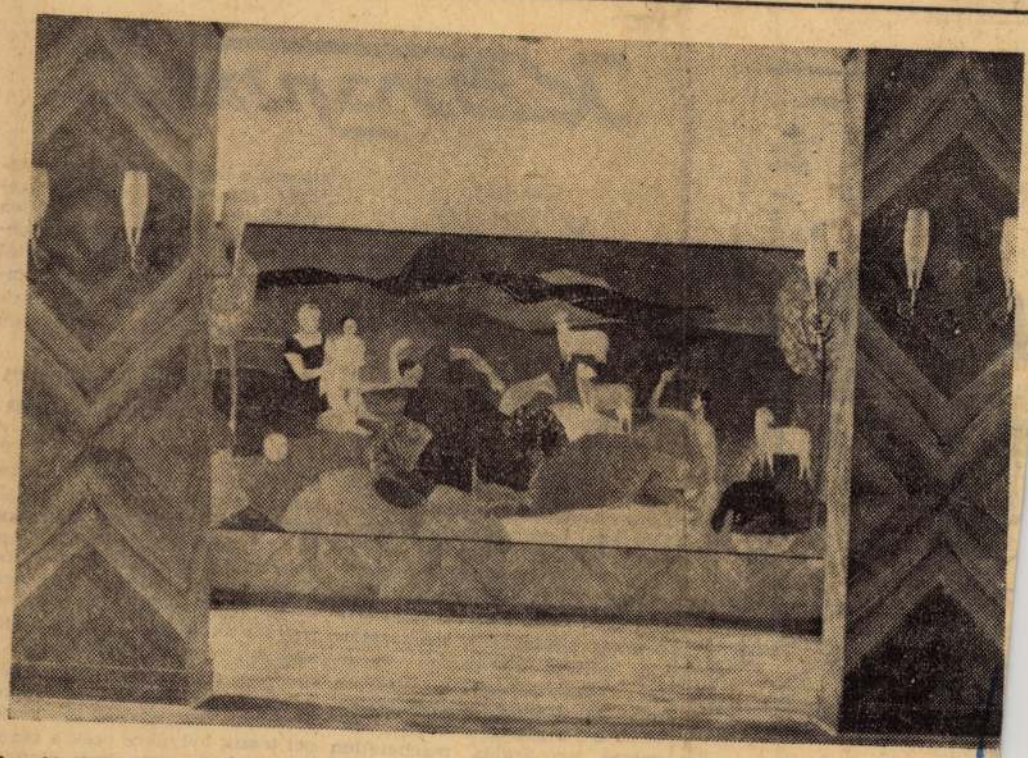

Az új épületrész földszintjén létesült bárhelyiség — egyelőre még üresen — Vecsési Sándor pannójával.

Ami tetszik, s ami nem

A zalaegerszegi új szálloda építőművészeti erényeiről és hibáiról

Ismét új színfolttal gazdagodott a megyeszékhely belvárosa. Rövidesen átadásra kerül az új szállodarész, korszerű szobáival és bárhelyiségével.

Az új szállórész külső képében ugyan nem a mai szellemű építészet igényével jelentkezik, s ezt egy kicsit tükrözi — az egyébként funkciójában szellemesen megoldott — belső téralakítás is, s ezért nem teljes az öröm. A hagyományos hangulatú városképhez történő igazodás félreértelmezése érezhető ebben a megfogalmazásban. Ma már nem feltétlenül szükséges ennyire visszapillantó modorban tervezni, hiszen a régi hangulatot korszerű külsővel nem sértjük, sőt — talán előnyére — hangsúlyozhatjuk. Nem valószínű, hogy ez a megoldás kifejezetten a tervezőn múlott (hiszen tudjuk, hogy az ellenvélemények milyen széles skáláját kell áthidalni az alkotónak), de a tervező kezében volt a megoldás számtalan — lényegesen korszerűbb — lehetősége.

Bolba Henrik szobrászművész lemezdomborítása, mint kompozíció, szervesen illeszkedik a bejárati falrészre, szinte tartozéka, eleme a falfelületnek. Az építésztervező pozitívuma, hogy a homlokzatképzésnél nem „apropos"-ként hagyott falfelületet, hanem a plasztika szerepét elengedhetetlennek tartotta. A lemezdomborítás szimbólumnak is kiváló, az anyag adta lehetőséget jól kihasználja, a kompozíció szellemes rendszere, a vonalvezetés finomsága, a domború és homorú felületek egymást kiegészítő ritmusa izgalmasan hat.

Kár, hogy a finom megmunkálás nem érződik a lábfejek kapcsolódásában, tudatosan léptéktelenített arányuk nyúlvány-jelleget mutat.

A tervező anyagérzékét dicséri az új bár pilléreinek és falainak nemes burkolata, a szép erezésű faburkolatok natúrája. Sajnos, a fa anyagának természetes szépségét negatív módon ellensúlyozzák a bárpult és a portafal színes műanyagbetétjei.

A nagy belső tér végfalát méltóan zárja le *Vecsési Sándor*, Munkácsy- és Derkovits-díjas festőművész faliképe. Témaválasztása és megformálása imponáló. Itt szintén a szimbolika erejével jelentkező életszerűség a főcél, s ez kizárta a fényképszerű ábrázolást. Színrendszere rendkívül finom, a tónusok különösen esti megvilágításban hatnak. Fő erénye, annak ellenére, hgy teret is ábrázol, mégis megmarad a pannó egysíkúsága, mely a kép szuggesztívitását biztosítja. A majdnem-szigorúan lehatárolt színegységek nem szórják szét a képet és ez a kompozíció biztonságát igazolja.

Viszont a kép a térhez viszonyítva túlméretezett, s még nagyobb baj, hogy „rá-ül" a két lehetetlenül elhelyezett radiátorra. S hozzátéve még azt is, hogy a pannót a művész farostlemezre festette, s ezt úgy helyezték a falra, hogy könnyen „dunsztolódik", s ezért máris megvetemedett — a kivitelezési munka nem éri el a művészi színvonalat.

Összegzésül meg kell állapítani, hogy a megyeszékhely új, s viszonylag modern építménye nagy lehetőségeket villantott fel, s komoly tapasztalatokat is hozott. Bebizonyosodott ez alkalommal is, hogy teljesértékű építményt a képzőművészet és építészet összefogásával, egyenrangú együttműködésével lehet tető alá hozni, s hogy eredményes ez a munka, bizonyítják a viták, melyek végigkísérték a város lakói részéről is az építkezést. A hibák részben kijavíthatók, az eredmények pedig mindenképpen gazdagabbá t[illegible] Zalaegerszeget.

Szerdahelyi K[illegible]

id. UNGVÁR

ELVTÁRSN

A NÉP SZO

A FELSZAB

MSZMP KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

szegedi párttaggyűléseken összesen 1580-an kapnak ilyen emléklapot. Több alapszervezet könyvekkel és más ajándékokkal is kedveskedik a párt régi harcosainak, hogy ezzel is kifejezzék az elvtársi kollektíva megbecsülését.

Ugyanezeken a taggyűléseken 65 leszerelő szegedi munkásőr kapja meg az ötéves szolgálatért emlékérmet és a vele járó emléklapot.

a fekvő óri

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DÉL-MAGYARORSZÁG

1965 MAR 23

A képzőművészeti pályázat eredménye

A Fővárosi Tanács V. B. hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából hirdetett képzőművészeti pályázatának díjait most adta át Kántos János, a V. B. elnökhelyettese.

A pályázatra 132 művész összesen 240 alkotást küldött be.

Az életkép-festmények közül Vecsési Sándor „Húszévesek" c. olajfestményének 15 000 forintos második díjat, Kokas Ignác „Darugyári hegesztő" című olajképének 10 000 forintos harmadik díjat ítélt a zsüri. A tájképfestmények közül az első díjat, s a vele járó 12 000 forintot Miháltz Pál „Bécsikapu környéke" című alkotása nyerte, 8000 forintos második díjat Szurcsik János „Erzsébethíd"-ja, egyenként 5000—5000 forinttal járó harmadik díjat pedig Scholz Erik „Múzeumkert" és Szentgyörgyi Kornél „Budapest" című munkája kapott. A grafikák csoportjában első díjat nyert Elekfy Jenő „Újjáépülő Várpalota" című alkotása. Az érempályázat második díját, s vele 6000—6000 forintot „Felszabadulás" című, mindkét oldalon kidolgozott érmeikért Hadarassy Valternek és Kiss Sándornak ítélték. Az éremkategória egyenként 4000—4000 forintos harmadik díjait Kiss Nagy András és Boldogfai Farkas Sándor munkái nyerték. Valamennyi alkotást, s a pályázaton szerepelt néhány — színvonalasnak tartott — munkát megvásárolták a főváros újkori képzőművészeti gyűjteménye részére. (MTI)

08

számtalan szervnek kell dönteni, amint ez a tervjavaslat egyeztetése során is bebizonyosodott. Szükségesnek tartja, hogy az ágazatok jobban ismerjék és gyakorlatilag érvényesítsék az össz-idegenforgalmi érdekeket. Felszólalásában sürgette gyógyfürdőink védelmét, jobb kihasználását.

Ugyanezt tette DR. KISS ANNA, a XVI. kerületi szakorvosi rendelőintézet osztályvezető főorvosa is. Ő emellett nagy

GYÖRGY LÁSZLÓ, a Fűzfői Nitrokémia Ipartelepek igazgatója szerint a tanácsoknál és a gazdálkodó szerveknél egyaránt a nagyobb területi egységeket átfogó tervezésnek kellene felváltania a lakóhelyi és vállalati szempontok előtérbe állítását szolgáló gyakorlatot. Megyéje példájára hivatkozva elmondotta, hogy náluk, a törvényjavaslat szellemében elsősorban a meglevő ipari telephelyek termelőberen-

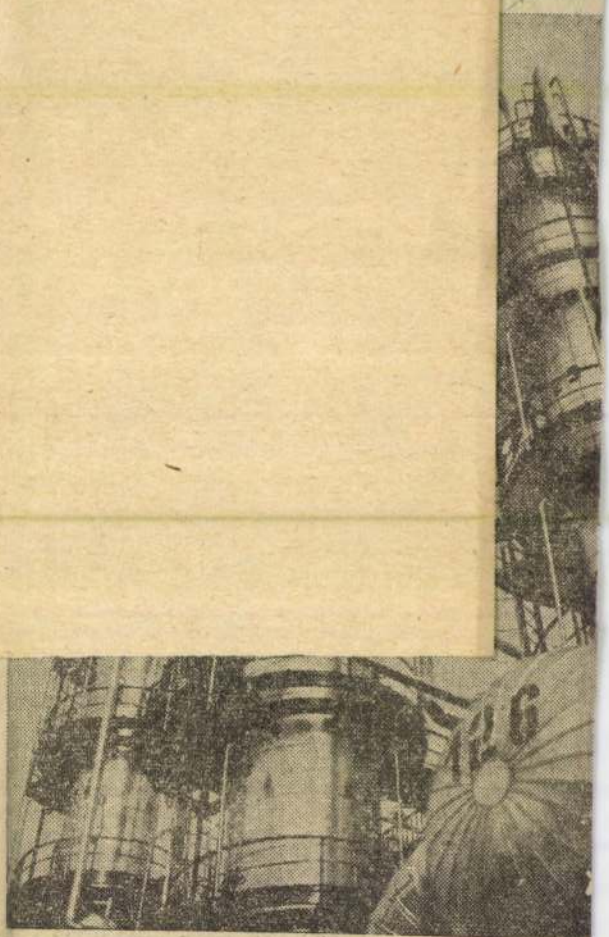

Új üzemmel bővült a Dunai Kőolajipari Vállalat. A terve az új gázfrakcionáló üzem, amely évente 200 ezer tonna ből állít elő fűtőgázt, valamint cseppfolyós propán-butá üzem egy részlete

Vecsési Sándor, festő

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Szolgáló művészet

A vidék kulturális életének jelentős eseménye Vecsési Sándor kiállítása a balmazújvárosi *Veres Péter Művelődési Házban*. Kiváló festőnk az utóbbi két évben készült munkáiból mutat be mintegy kéttucatnyi portrét, tájképet és figurális kompozíciót, amelyek többsége jelképi igénnyel eleveníti meg a valóság egy-egy mozzanatát.

Vecsési Sándor a népi tehetségek felszabadulás utáni nemzedékének tagja, egyike azoknak, akik új, eddig ismeretlen mélységekből, a *kétkezi emberek világából* hoztak üzenetet. 1930-ban született Nyergesújfalun szegény agrárproletár családból, s mielőtt a főiskolára került volna, az itteni Eternit Műveknél dolgozott, mint villanyszerelő.

Festői tanulmányait — Fónyi Géza és Bernáth Aurél növendékeként — 1949—54 között végezte. Azóta kiállító művész, gyűjteményes tárlata 1964-ben az Ernst Múzeumban, 1974-ben a Műcsarnokban volt. Munkáit bemutatták a Velencei Biennálén, a Párizsi Ifjúsági Biennálén, továbbá számos kelet- és nyugat-európai országban. Számos kiállítási és pályázati elismerés mellett 1958-ban Derkovits-ösztöndíjat, 1965-ben Munkácsy-díjat, 1975-ben érdemes művészi címet kapott; 1967-ben elnyerte a Tornyai-plakettet, 1973-ban a szocialista országok szófiai festészeti kiállításának nemzeti díját.

Művészetét elmélyülő komolyság, igazi gyötrődés, s minden emberi dolog értő, azonosulni kész vállalása jellemzi. Nem a divatos formák eredetinek tetsző reprodukálására törekszik, hanem *valós* élményeinek a megképesítésére, az erkölcsi felfogása által rokonszenvesnek ítélt jelenségek és látványok művészi rögzítésére. Különösen vonzódik a falu és az ott élő emberek világához, akiknek egyszerű, rendezett életformája, természetes embersége a közösségi társadalom ideálját testesíti meg számára. Festői és emberi célja: az itt tapasztalt etikus életvitel sürgetése és propagálása a *tágabb világban is*.

Legújabb képei festői fantáziájának meglódulását, kedélyvilágának forrongását mutatják; már kevésbé emberek, inkább tájak, fák, borzolt, széljárta szántóföldek tükrében töpreng önmagáról és a világról. Szorongás munkál ezekben a képekben, fájdalom a régi, tisztes formák bomlása, s a nem mindig helyes kibontakozás, a még sok helyütt kísértő szellemi elmaradottság, közömbösség miatt de lehetetlen nem észrevennünk, hogy ez a drámai hangvétel egyben a művész indulati kitöréseinek a következménye is, aki immár nemcsak szelíd szóval, de *harcosan* is kiáll az övéit megillető jogokért.

Vecsési Sándor: Napba néző gyerekek

Vecsési Sándor a klasszikus magyar piktúra legjobb hagyományait folytatja, tanítani, felébreszteni — *használni* akar festészetével, emberi értékeink bátor kiélését szorgalmazza.

Tasnádi Attila

Undorító jelenet a [illegible]
nyőn: ízelítő mozzanat a
etnami agresszió „szolgá
tára" készülő amerikai
tonák kiképzéséből. Az
tomata puskákat lóbáló
ki ivadékok támadást
tálnak, s közben hörgő
tő hangot hallatnak.
zényszóra bődülnek el
a támadó fenevad...

Fenevadak?! Mondja...
legvérengzőbb fenevad is
csak kiéhezetten támadja
meg az embert... De hát
ezeken az emberi mivoltuk-
ból kivetkezett arcokon *fe-
szül* a bőr, ezekről a tagba-
szakadt, artikulátlanul üvöl-
tő legényekről *leri a jólét*,
ezek a fegyverrel hadonászó,
vaskos ujjak — jóllakottság-
ról árulkodnak.

Mire éhesek mégis?

Csak tán nem erre a fel-
tartott kezű fiúcskára — itt,
a képeslapban —, aki ke-
rekre dermedt szemmel,
nyílt szájjal várja a szin-
tén felemelt karú amerikai
katona ütését?... „Saigon
— Un bambino con le mani
in alto". = „Egy kisfiú ma-
gasba emeli kezét."

— Kedves Olvasó, ugye,
együtt néztük meg a kö-
zelmúltban a *Romm* rendez-
te *„Hétköznapi fasizmus"* cí-
mű filmet?... Nem valami
„kellemes" dolog — ilyen
jellegű művekkel megismer-
kedni. Rángó idegekkel át-
élni újra és újra — ifjúko-
runk száz és száz borzal-
mas percét... Azokat az
órákat, amikor — a költő
csokig [illegible]
pet — a nyolcvanéves fra-
cia gyarmati elnyomás, ja-
pán hódítók, idegenlégionis-
ta bérgyilkosok után —
most Amerika urai szeretné-
nek eltörölni a föld színéről
a népirtás vérforralóan is-
merős, „nagyüzemi" módsze-
reivel...

Bizony, igaza van a *Csen-
des Don*, s az *Emberi sors*
világhírű szerzőjének, *Solo-
hovnak*: *ez maga a Fasiz-
mus*. Hiszen annak idején a
náci tömeggyilkosok is had-
üzenet nélkül támadtak véd-
telen, polgári lakosság által
lakott területekre, s külön-
féle hangzatos frázisokkal
iparkodtak szentesíteni kí-
méletlenül barbár bombatá-
madásaikat... *„Az amerikai
hadviselés sajátos nyelvén
stratégiai célpont a lakosság
ellátását biztosító öntözőbe-
rendezés, katonai objektum
a tüdőkórház is"* — írja egy
Vietnamba látogató magyar
újságíró. Milyen ismerős,
félelmetesen ismerős szem-
léletet tükröz e vérlázító
gyilkosok felfogása!

Nem csupán a *mi* vé-
rünket lázítják! Wayne L.
Morse oregoni demokrata-

1961 SZEP 11

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

CSONGRÁD MEGYEI HIRLAP

102

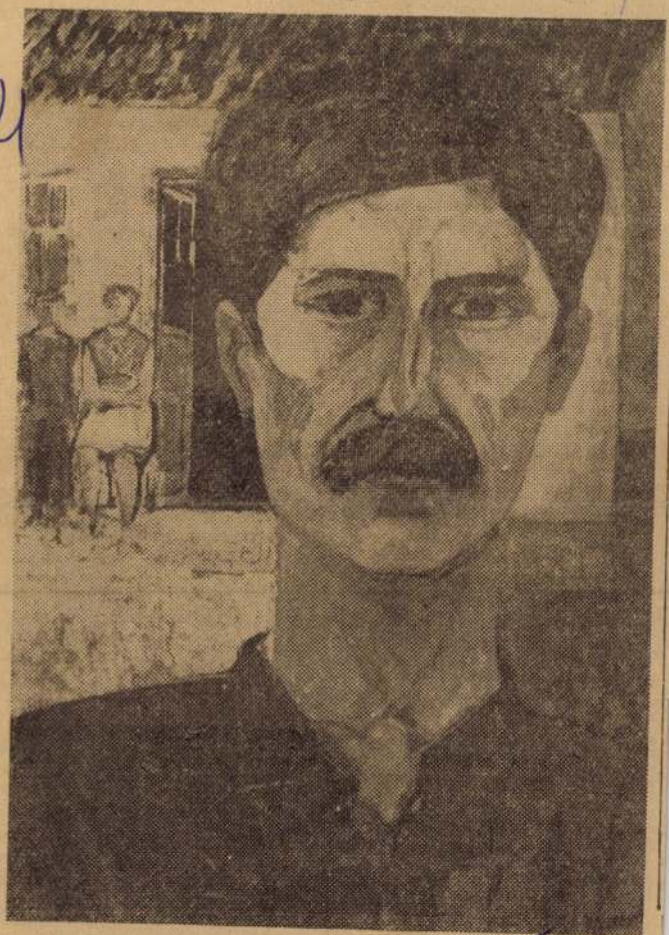

(Siflis felv.)

VECSÉSI SÁNDOR: ÖNARCKÉP
(A VII. Szegedi Nyári Tárlat anyagából.)

A szélhámos ablaktisztító

„Két műszakban", 400 ezer forinttal csapta be a hiszékeny embereket

A megnyerő modorú ablaktisztító *két műszakban szélhámoskodott:* délelőtt telefonjait intézte, délután új ügyfeleket gyűjtött; *hiszékeny embereket,* akik bíztak abban, hogy *Krepsz József* és gyakran emlegetett Doki nevű (nem is létező) barátja némi készpénzért lakást szerez neki. Huszonnégy partnerét becsapta ugyan, de a huszonötödik *feljelentette.* Megindult a vizsgáiat, és Krepsz előzetes letartóztatásban a rendőrségre került.

Az exablaktisztító már régebben is „foglalkozott" lakásügyekkel; csaknem négy évet kapott érte. Amikor kijött a börtönből, egy ideig tisztogatott, de a pénz kevésnek bizonyult az ügetőn, ezért *ott folytatta, ahol nemrég abbahagyta.* Először a 62 éves *Csányi Jánosnénak* mesélt barátjáról, aki a tanácsnál dolgozik, s mindent elintéz, „ha egy kicsit megkenik". Az öregasszony átadta Landler Jenő utcai üzletlakását Krepsznek, hogy a férfi itt bonyolítsa le gyümölcsöző üzleteit, majd maga is hajtott fel ügyfeleket Krepsznek.

A férfi *primitív hamisítványokkal* dolgozott: gépelt igénylési lapokat osztogatott, majd *egy játéknyomdából kiemelt és tanácsi bélyegzővé átalakított pecsétnyomóval stemplizett,* amelyet minden üzletfél megfelelőnek talált és így fizetett is. A szélhámos szövegáradatával letaglózta azt, aki hozzáfordult, s hogy még jobban bizalmukba férkőzzön, mindig csak az állítólagos összeg felét kérte, amivel „el lehet indítani a dolgokat". *Két évig szorgalmasan igérte a lakásokat és négyszázezer forintot tett zsebre.*

Miután munkaviszonyban volt — kérdezték a nyomozók — a nagy üzletelés alatt ki végezte el munkáját?

Magától értetődően válaszolt: — *Beugrottak helyettem a barátaim.*

— Mi lett a pénzzel?

— A lóverseny drága mulatság, kollektív totószelvényekkel is próbálkoztam és *gyakran jártam a gégészetre is.* Az italboltba — tette hozzá magyarázólag. — De Csányinénak is adtam 74 ezer forintot, mert jól dolgozott.

— S a többi?

— *Elúszott.*

Sz. F.

ÓTÉREN

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZABADSÁG

1966. július 3. vasárnap

1021

VECSÉSI SÁNDOR: PIHENŐ.

GAZSÓ
MUNK

AJACCIO I.

ha a császár kalapján történetesen fülbemászó járkált. Versailles-i bókkal kellett elhagyniuk a nyomorúságos kertet, ha ott a Sir is megjelent, egy kis egészségügyi kapálgatásra. Ám az angol őrséggel bajosabban ment a dolog.

Kiderült, hogy — ha kilép a házból — őt is csak abban a tisztelgésben részesítik, mint a két másik francia egyenruhást. Neki is csak a tábornokoknak kijáró üdvözlést adják meg. Nem a császárit! Megtalálta a tiltakozás módját, azon a vonalon, ahol az elmebetegek. Nem ment ki többet a házból.

Ám az őrök jelentésében naponta benne kellett lenni: szemükkel látták a — foglyot. Módját lelték ők is. Titkon be-bekémleltek hozzá, éppen a fürdő-

Kuszka Péter

Vecsési Sándor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1969 NOV 21

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

8

VECSÉSI SÁNDOR: SZOBABELSŐ

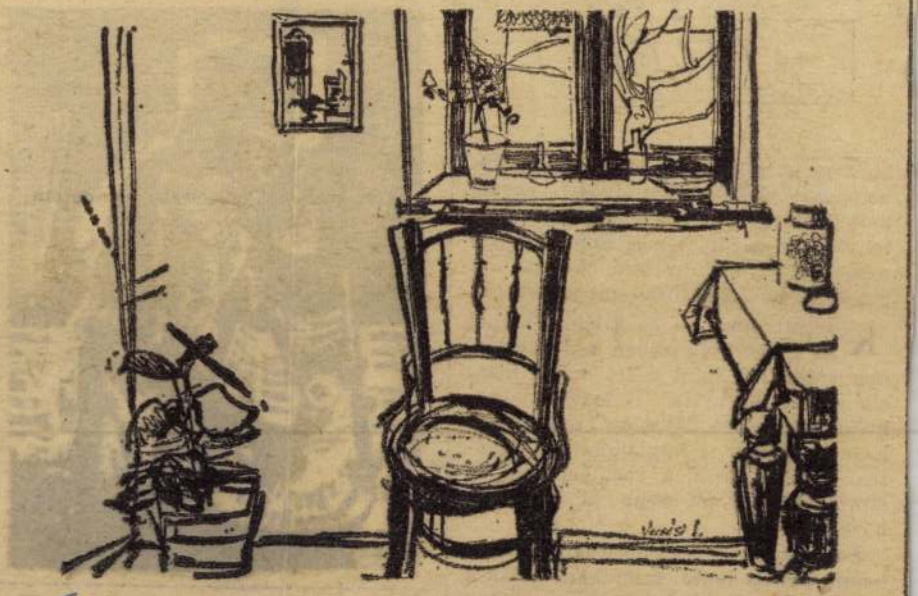

NYUGDÍJASOK
jelentkezését
várja a
Tószegi
Szociális Otthon
Telefon: 56/343-518.

I-II. kategóriájú pénznyerő automaták üzemeltetéséhez vendéglátóhellyel rendelkező partnereket keresünk. Telefon: 06-30/431-645, 06-60/387-756. *103068/6K*

☎ ABÁDSZALÓK legfrekventáltabb helyén melegkonyhás étkezde 200 négyzetméteres kerttel szezonra kiadó. Telefon: 1-251-6023, 59/357-128. *103586/2T*

BÉRBE ADÓ!

Szolnokon
600 négyzetméter alapterületű,
biztonsági berendezéssel
ellátott
fűthető raktár irodával,
szociális helyiségekkel.

Érdeklődni: 56/340-006 telefonon,
munkanapokon 7 - 16 óráig lehet.

NYÍLÁSZÁRÓK
igény szerint,
közvetlenül
a gyártótól!

Vecsési Sándor festő
Néplap 1996. ápr. 22.

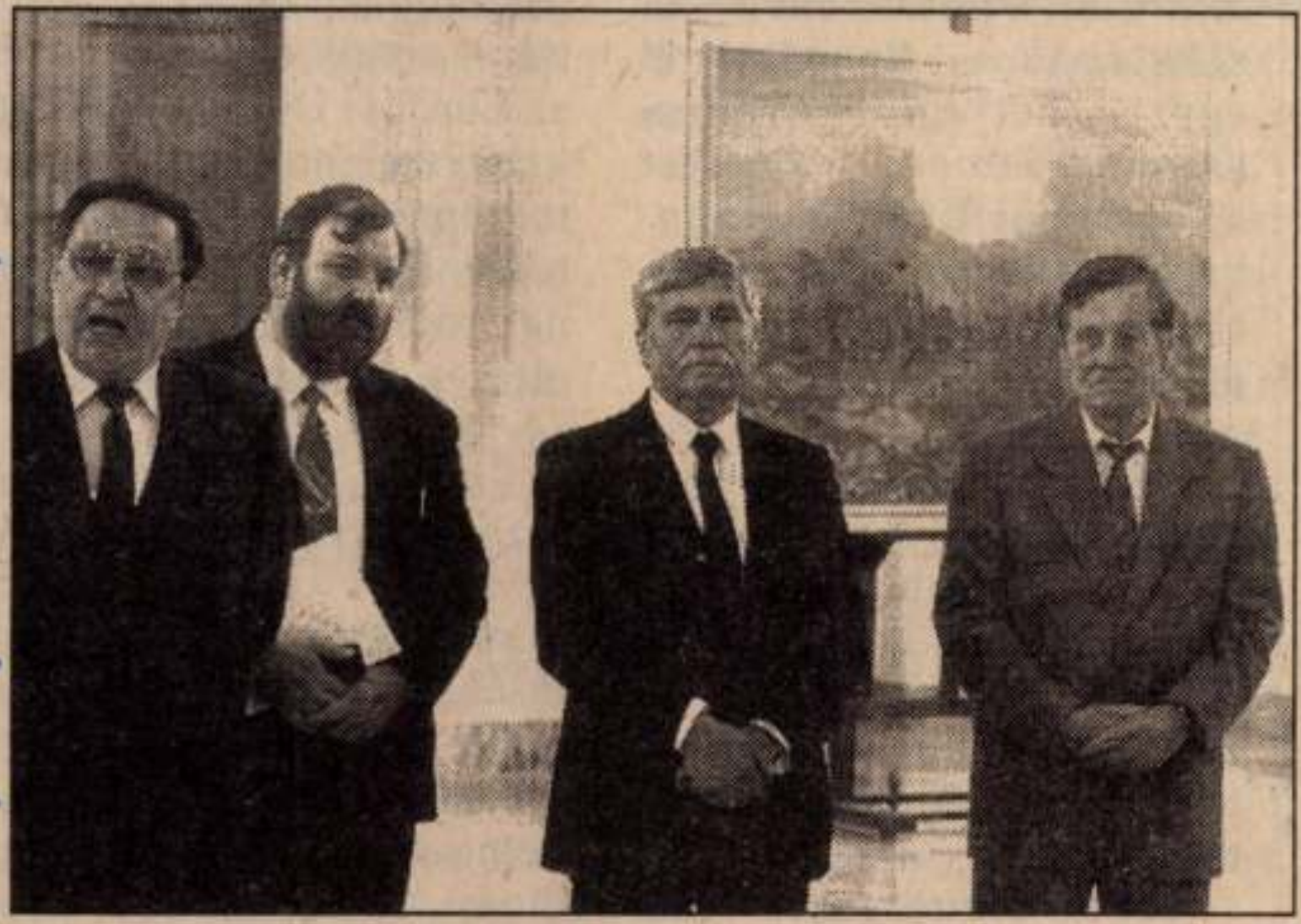

Vecsési Sándor festőművész gyűjteményes kiállítása nyílt meg tegnap délelőtt a Szolnoki Galériában. Az ünnepélyes megnyitón Avar István színművész (bal oldalt) is közreműködött.

FOTÓ: MÉSZÁROS

ban írja le a vakmerő vállalkozást
törni a városon, a Csömöri úttól a
tori-gátig. Vagy komolyabb hang
ben: Nagy Lajos *Kiskunhalom*
könyvét, jóllehet egy Duna—Tisza
község volt a modell, éppolyan izga
mal olvashatjuk, mint a belső-
vagy közép-afrikai útleírásokat; a
gyar értelmiség nagy része Illyés
Puszták népéből tudta meg, hog
hány órai járásra tőlük milyen k
kori rezervátumokban élnek az u
mi cselédek; Bartók Béla a szom
Románia népzenéjében talált rá a
egyik legegzotikusabb zenekincsé

Hajlamosak vagyunk azt hinni,
minden érdekes dolog, minden bemuta-
tásra, felfedezésre méltó jelenség a mi
életünk körletén kívül található.

*

Mindezt azért bocsátom előre, mert a
tévé két hosszútávú kiruccanását szeret-
ném röviden összehasonlítani, kommen-
tálni, sőt az egyiket *kommendálni*, vagy-
is a nézők kegyeibe *ajánlani* — utólag.
Mindkét produkció érdekében sok ezer
kilométert hagytak maguk mögött a ri-
porterek.

A *Pamir 69-et* alig nézem nagyobb iz-
galommal, mint az ismerős körutat, ami-
kor kissé szórakozottan igyekszem mun-

a *Profeszor Zubov* kutatóhaj
Kimégis az újdonság erejével hatott. Ki-
derült, hogy meteorológiai szondák fel-
bocsátása, a tengermélység mérése, a
Las Palmas-i kikötőváros, az egyenlítői
vidám Neptun-ünnepély, a jéghegyek, a
sarki állomások élete ismerős ugyan szá-
momra, de nem egészen olyan, ahogy
eddigi ismereteim alapján elképzeltem.
Minden másképpen van egy kicsit —
ez a felfedezés öröme, szóba foglalva.
Goncsarov, XIX. századi orosz író egy
Föld körüli hajóút tanulságaként írja
A Pallada-fregattban, hogy a legfigyel-
mesebb és legnemesebb utazó sem vál-
lalkozhatik egyébre, minthogy egy-két
olyan vonással járuljon hozzá eddigi is-

Vecsési Sándor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1970 MÁR. 15

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1021

VECSÉSI SÁNDOR RAJZA

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PESTMEGYEI HÍRLAP
Budapest

1990 MÁJ 23

Színes, gazdag program őszig

Megalakult Ráckevén a járási művészetbarátok köre

A művészet barátai jöttek össze tegnap este Ráckevén, hogy klubot alakítsanak. A mintegy nyolcvan részvevő között ott voltak Vecsési Sándor, Patay László, Kocsis László és Nádasdy János festőművészek. Eljöttek a különböző művészeti ágak képviselői is, többek között Réti Béla faragó népművész s mindazok, akik szeretik a művészetet.

A kör céljáról és terveiről dr. Losonczi Miklós műtörténész, a ráckevei Ady Endre gimnázium igazgatója tartott előadást. Az összejövetelen megválasztották a vezetőséget, amely hamarosan kidolgozza működési szabályzatát. Megvitatták a kör idei programját is.

A festők közül *Nádasdy János mutatkozott be* először, kiállítása — mint már hírt adtunk róla —, június 11-ig látható a ráckevei Savoyai kastély kamaratermében. Augusztus 20-ra *Dunaág* címmel rendeznek bemutatót, amely a Duna melletti falvak életét, néprajzi és művészeti emlékeit reprezentálja majd. Szeptemberben *Patay László* és *Vecsési László* festőművészek *tárlata* látható. Ebben a hónapban *„Négy évszak"* címmel kamarazenei hangversenyt is tartanak.

A költészet és a zene a témája annak az októberre tervezett *irodalmi estnek*, amely szintén szorosan kapcsolódik a Dunaág életéhez, jellegéhez. Ezenkívül *színháztörténeti előadássorozatot* szerveznek, amelyet fővárosi színházlátogatással kapcsolnak össze.

A művészetbarátok körét a Hazafias Népfront járási bizottsága, és a járási tanács művelődésügyi osztálya patronálja és a belépők tagsági igazolványt kapnak.

SAJTÓFIGYELŐ

A ké
lép — b
—, az N
Atlé
középisk
érmeiért
országos b
nek. Eze
nek. Vis
hegyi ve

iskolás bajnokság első napja (Dunakeszi, 16). Az úttörő olimpia megyei döntőjének első napja (Nagykőrös, 14).

BIRKÓZÁS. A 17—18 évesek országos seregszemléje. Kötöttfogás (XIV., Szőnyi út 2., 16), szabadfogás (Sportcsarnok edzőterme, 16).

GYEPLABDA. NB I. Bp. Postás—Gödöllő (Egressy út, 15.30).

KÉZILABDA. NB I B. férfi. Váci Fonó—Tisza Cipő (16, zárt kapuk mellett Kiss L., Schall). **NB II női.** Kiskőrös—Ceglédi Építők (17,

KOSÁRLABDA. NB II férfi. Gödöllői EAC—VM KÖZÉRT (16.30).

LABDARÚGÁS. NB II. Keleti csoport: Debreceni EAC—Ceglédi Vasutas (Debrecen, 16.30, Pusztai). **NB III. Duna menti csoport:** EVIG—Dunakeszi Vasutas (Gyömrői út, EVIG-pálya, 17. Nagy J.). **Északközép csoport:** OGSC—Aszód (Rákosfalva, 16, Csizmadia).

TEKE. NB II férfi. Ceglédi Építők—K. MÁV (16).

VASÁRNAP

ATLÉTIKA. A megyei középiskolás bajnokság második napja

val
a
ny-
or-
ép-
ny-
ros
c—

EGYÉVES MEGHÍVÁS

Repríz a V

Tavaly április 27-én az újonnan füvesített Ceglédi Vasutas-pálya avatásán játszottak a színészek, pontosabban a SZÚR-ra készülődő labdarúgó-válogatott. Már akkor megígérték, hogy idén is ellátogatnak a Pest megyei városba. Az ígéretnek, illetve a meghívásnak vasárnap tesznek eleget.

Két héttel ezelőtt is megyénkben jártak a színészek, Dabason, múlt vasárnap pedig

t a vízben

ületdísz

14. számú házon látható a most épületdísz. A két leányalak — képet fog közre, műkőből készült. len.

Vecsési Sándor

Vecsési Sándor Leányka

Délmagyarország
1970 III. 29

Humor

Die Rache

Der dicke Adam ging einmal über den Berg nach Hause. Der Weg schlängelte sich durch eine gebirgige Landschaft. Plötzlich hörte Adam ganz deutlich: „Spring zur Seite!" Der Adam tats, und in diesem Augenblick sauste ein Auto vorbei.

Der Adam schaute sich um. Kein Mensch war zu sehen.

‚Dr Teifi, wer hat mich den vum Tod grett?' — wunderte sich Adam und ging weiter.

Kaum aber war er hundert Meter weiter, hörte er wieder: „Adam, bleib stehen!"

Der Dicke blieb wie angewurzelt stehen, und in dieser Sekunde fiel ein zentnerschwerer Stein von einem hohen Felsen auf den Weg. Der Adam schaute sich verdattert um. Ringsum war es still. Dann sagte er laut: „Mensch, wer bischt denn, der mich schun zwamol grett hat?"

Eine dünne Stimme antwortete halblaut: „Das bin ich, Adam, dein Schutzengel. Ich habe dich schon oft vor Unglück gerettet und stehe dir immer zur Seite."

„Soso", lächelte der Adam breit, „lass dich mol sehe, mein Engl, ich tät dr so gern d' Hand drücke fer alles Gute, das du mir gmacht hascht."

„Das ist mir streng verboten", bedauerte der Schutzengel.

„Wenigschtens uf a halb Minut, das sieht niemand, tue mer doch den Gfallen", bat Adam demütig. Und plötzlich erschien vor ihm die Gestalt eines Engels. Der Adam wollte nach seiner Hand greifen, aber der Engel trat zurück. Da erhaschte der Dicke seinen Schutzengel am Flügel und zog ihn zu sich näher.

„So, du Schurke, du hast mich also vor allem Unglück grett?" keuchte der Adam und versetzte dem Engel einen tüchtigen Schlag, das er sich glatt hinsetzte. „Du Unverschämter, wo warscht denn, wo ich die Reicherts Anna gheirot hun?"

Dann liess er den weinenden Engel los und ging weiter.

*

„Ja, wenn das deinem Auto passiert wäre!"

*

„Du kannst wirklich stolz auf mich sein. Wo findest du noch solch eine Frau? Ich bin hochmusikalisch, singe, spiele Klavier, male Bilder, schreibe Novellen..."

Gatte: „Ja, welch ein Glück, dass ich wenigstens Eierspeise kochen kann!"

DEUTSCHE RADIOSENDUNGEN

VOM 4. BIS 10. JULI

STUDIO PECS

Mittelwelle 223,88 m

Unvergängliche Volksmusik. Eine Alfons Bauer-Produktion.

Samstag, 9. Juli: Die Bremer Stadtmusikanten. Ein Hörspiel. Nach den Brüd...

Budapest, V.,
Telefon: 188-29

Vecsési Sándor
Neue Zeitung

1021

Budapest, 1. Juli 1966

Ein Elektriker wurde zum Maler

Inmitten der neuen, lichten Arbeitersiedlung, in einer kleinen Querstrasse zur Thälmannstrasse, vorbei an zwei neuen freundlichen Schulen mit grossen Spielplätzen, wohnt der jetzt 36jährige Kunstmaler Sándor *Vecsési*. Komfortable Atelierwohnungen hat hier im XIII. Bezirk von Budapest der Staat jungen begabten Künstlern zur Verfügung gestellt.

Harte Arbeit kennzeichnet den bisherigen Weg des Künstlers. In *Nyergesújfalu*, seinem Heimatdorf, kam er nach der Grundschule in die Lehre und wurde *Elektriker*. 1949 meldete er sich zum Studium auf die Budapester Hochschule für Bildende Künste und wurde Schüler von Professor Aurél *Bernáth*, — doch lassen wir Sándor Vecsési selbst weitererzählen:

„Unglaublich viel habe ich meinem Lehrer zu verdanken, aber ich glaube, zu meiner Entwicklung hat auch der Umstand viel beigetragen, dass ich schon vor dem Hochschulstudium mit beiden Füssen fest im Leben stand. Nach Beendigung der Hochschule zog ich mit meiner Frau, sie ist übrigens auch vom Fach, nach Dunabogdány. Dort wohnten wir zwei Jahre in einem ausgedienten Kornspeicher. Meine Frau gab in der dortigen Schule Zeichenunterricht und ich malte. 1958 erhielt ich dann das dreijährige Derkovits-Stipendium und auch diese Atelierwohnung. Mein Gott, hier in diesem hellen Atelier kann ich mir schon schwer vorstellen, dass es bei uns im Kornspeicher von Dunabogdány Nacht wurde, wenn jemand seinen Hut an die Lichtöffnung dieser Wohnstätte hielt... Was soll ich noch kurz zusammengefasst aus meinem Leben erzählen? Vielleicht das, dass ich seit 1954 an den verschiedensten Ausstellungen teilnehme, nicht nur im Inland, sondern auch im Ausland, so unter anderem in Moskau, Wien, Paris und an der „Biennale" in Venedig. Und dann machte ich auch Reisen, wissen Sie, die Werke der Grossen der Malerei und Bildhauerei wirken ganz anders auf einen, wenn man sie im Original sehen kann und nicht nur von Reproduktionen her kennt. Ich war in der DDR, in London und Brüssel und mein grösstes Erlebnis war ein 6wöchiger Studienaufenthalt in Italien. 1964, zehn Jahre nach Beendigung der Hochschule zeigte ich meine Arbeiten zum erstenmal in einer eigenen Ausstellung und erhielt den Munkácsy-Preis zweiten Grades."

Im Atelier steht auf einer gro-

„Schwabenhaus in Kurd".
Eine Tuschzeichnung von Sándor Vecsési

ssen Staf
nicht gan
Industries
ihre Men
Künstler e
ne der Va
Rahmen ei
für ein W
des Rates
malt. Er ze
tigte Skizze
tionsversuch
nicht leicht,
wiederzugeb
an Eindrück
gen und Grü
die Aussage
sition ein h
sind, bis Brei
mäldes den
Bann schlägt,
weg, den der
Vecsési erfolg
sucht.

Miről

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Kormórom m. Dolgozók
Lapja

Volksstimme

Már nem tudnak csendben élni

Miközben az emberek többsége az autók, a gépek, a sugárhajtású repülőgépek és a mezőgazdasági berendezések okozta lárma miatt panaszkodik, máris sokan vannak, akik egyáltalán nem tudják többé elviselni az igazi csöndet.

Így például egy amerikai cég hangtalanul dolgozó porszívót dobott piacra és ettől nagy forgalmat várt. A forgalom azonban lényegesen elmaradt a várakozástól és csak akkor sikerült nagyobb mennyiségben eladni a porszívót, amikor eltávolították annak hangtompító berendezését.

Egyébként az Egyesült Államokban máris „zajgépeket" ajánlanak, amelyek csendes szobákban és irodákban gondoskodnak a megszokott zajkulisszáról.

NEWSWEEK

Onassis kiterjeszti birodalmát

Amikor a közelmúltban esküvőjét ünnepelte Jacqueline Kennedyvel, Onassis még akkor is hatalmas tempóban dolgozott birodalma kiterjesztésén.

Különböző partnerekkel együtt Onassis a következőket tervezi: 1. Görögország gazdag bauxitkészleteinek alumíniummá feldolgozására megfelelő berendezések létesítése; 2. egy olajfinomító és petrokémiai komplexum; 3. egy új hajógyár, amely a legfőbb versenytárs, a Stavors Niarchos, hajógyárának sikeres versenytársává fejlődhet és 4. új turista-létesítmények Kréta szigetén és Pireus közelében.

Amennyiben Onassisnak valóban sikerül engedélyt kapnia mindezen tervei végrehajtására a görög kormánytól, akkor igyekszik majd alumínium- és olajgyáraktól és szálloda-tulajdonosoktól megszerezni a terv végrehajtásához szükséges tőke legnagyobb részét.

Mennyit ér Onassis valójában? Valószínűleg ellenőrzése alatt tart egy milliárd dollárt megközelítő értékeket és ezt gyakran úgy emlegetik, mint személyes vagyonát. Oly nagyarányú kölcsönöket vett azonban fel bankoktól és más hitelintézetektől, hogy New York-i és athéni hajózási és pénzügyi szervek véleménye szerint Onassis nettó vagyona körülbelül 300—400 millió dollár.

Express

A gyilkos ne

Több mint 36 órán át feküdt a szakadékban egy turista, bénultan a hidegtől, az éhségtől és fáradságtól. A mentőosztag egy üveg rumot eresztett le nylonzsinóron a szerencsétlen embernek, aki mohón ivott az erős italból, és — egy óra múlva meghalt. Az alkohol ugyanis elvonta a szervezetéből a maradék kalóriát is. Alkohol helyett cukorral kellett volna megerősíteni, és akkor megmenekül.

A Tiroli Alpokban lejátszódott szerencsétlenség valóban megdöbbentő, sőt meglepő — különösen a franciák szempontjából. Ugyanis négy és fél millió — akik nyugodtan nevezhetők „nagyivóknak" — azt vallja, hogy az alkoholnak jelentős a kalóriája. Ez azonban tévedés. Ugyanis téves az a nézet is, hogy az alkohol erősíti az izomzatot. En-

DPA-Brief

Tilos a szerelem

Los Santos de Maimona spanyol kisváros szerelmesei furcsa időnek néznek elébe. Francisco Murillo polgármester, 15 éves építési vállalkozó büntetéssel fenyegetőzik. A tízezer lakosú városka plébánosa sem ért egyet a városatya intézkedésével: „Ez túlzás, az ilyen büntetések indokolatlanok".

Dehát mi történt tulajdonképpen? A polgármester elhatározta, hogy a véleménye szerint veszélyeztetett erkölcsöt megvédelmezi. Rendeletet bocsátott ki, amelyet felragasztatott a városháza külső hirdetőtáblájára: „Büntetés terhe mellett megtiltok minden szerelem-nyilvánítást az utcákon és az utakon, mivel ez sérti a szemérmet, a gyermekeknek rossz példát mutat és a tettesek erkölcsére is árnyékot vet". A polgármester úr megtiltotta például, hogy a szerelmesek kézenfogva járkáljanak, vagy hogy a vőlegény a menyasszonyának vállát átölelje.

Senor Murillo valóban kitesz magáért: „A szerelmes pároknak tilos a sötétség beállta után magányos helyeken sétálni. A rendelet értelmében magányos helynek számít minden olyan vidék, amely távol van a város szívétől, beleértve az országutakat és egyéb utakat". Aki ennek a rendelkezésnek nem tesz eleget, azt, akárcsak a középkorban, kipellengérezik: a rajtakapott párok nevét „nyolc napon át az e célból készített táblán függesztik ki".

Ekonomicseszkaja Gazeta

Bagdad Observer

NYOLCEZER ÉVES SZ

Az iraki múzeum első termében a látogatók csodálkozva állnak meg egy márványból faragott szoborcsoport előtt. A szobrok hegyesfejű embereket ábrázolnak, és a fejükre kent kátrány a hajat hivatott jelképezni. Időszámításunk előtt 8000-ben alkották ezeket a szobrokat, tehát nyolc évezred áll mögöttük. Ünnepélyes és komoly plasztikák, domborodó hasuk a termékenység és az élet istennőjének szimbóluma. A szoborcsoport egyébként az utolsó negyven év legjelentősebb régészeti lelete.

1964. tavaszán kezdték meg az ásatásokat Tál Si-

ványban, a Tigris keleti partvidékén. Az ásatások nem remélt leleteket hoztak felszínre. Tál Sivánban öt-réteges lakótelep

1966 DEC 1

Megyénkből indult el...

„Azoknak és azokért, akik közül származom..."

Beszélgetés Vecsési Sándor Munkácsy-díjas festőművésszel

A valamikori nyergesújfalu-eternitgyári villanyszerelő ma az egyik legnépszerűbb, hivatalos elismerésekben is gazdag festőművészünk. „Menő" — mondják róla a pályatársak. Viszont kevesen tudják azt, hogy milyen „pokoljárás" révén jutott el a komoly művészi rangig.

Kemény egyéniség. Budapest egyik új lakótelepén, a Thälmann-utcai műteremházban levő lakásán találkozunk. — „Zseni-telep" — mondja tréfásan, — ugyanis a fővárosi tanács nyolc fiatal képzőművész részére építtette ezt a műterem-paradicsomot, mi is itt kaptunk lakást.

A sztereotip ismerkedő beszélgetés után rátérek jövetelem céljára.

— Nyergesújfalun születtem — a lehető legszegényebb családból. Ezt a szegénységet azért kell különösen megemlítenem, mert a művész lényegileg életének első húsz évét hordozza magában egész életében. Természetesen az akkori életérzéseket ma már tudatosítottam magamban, és ezek az érzelmek meghatározói művészetemnek.

Erről, az embert formáló gyermekkorról faggatom Vecsési Sándort. Valamiféle megható bensőséggel beszél szüleiről, az eternitgyári munkásokról.

— A felszabadulást követően az Eternit-gyárban voltam villanyszerelő. A felszabadult, oldott légkör valamiféle nyugtalanságot keltett bennem. Éreztem, tudtam, hogy többre vagyok képes, mint amit a gyárban csinálok. Nem tudtam a módját annak, hogy kitörjek az életem szabta korlátok közül. Egyszer gondoltam egyet, és rajzaimmal felkerestem a tatai Kóthay Ernőt. Ő mondta, hogy menjünk fel az Iparművészeti Főiskolára... Pokoli évek következtek... Érettségi nélkül, a tanulás gyakorlata nélkül kezdtem a főiskolát. Hajtott az, hogy tudatosan megfogalmaztam magamban, lennem kell valamivé, ki kell törnöm a tespedtségből. Valamit kell tennem, hogy adhassak magamból valamit. Bernáth Aurél mesterem szavai is megnyugtattak, erősítették elhatározásom: — Mennél nehezebben kaparja ki magát valaki, annál többre viszi...

A főiskolát 1954-ben végezte. Már diplomamunkája is vitákat szült: egy József Attila kompozició váltotta ki a bírálókból ellenérzéseket... Mi történt ezután?

— Megnősültem. Feleségem, Bazsonyi Aranka az egyik legjobb festő kollega. Feleségem kezdő tanítói fizetéséből éltünk évekig. Dolgoztam, kerestem önmagamat. Ennek eredménye lett az 1958-ban elnyert Derkovics ösztöndíj.

— Az igazi „nagy" betörés?

— Egy negatív eset kapcsán történt... A VIII. Magyar Képzőművészeti Kiállításon a „Sínvivők" című képem váltott ki meglehetősen negatív visszhangot... Erre aztán ismertté lett a nevem... Azóta valamennyi nagy kiállításon részt veszek. Európa valamennyi országában kiállítottam már, a művészi elismerést jelentő velencei, párizsi bienállékon is..

Vecsési Sándor sokoldalú társadalmi tevékenységet is folytat az alkotáson kívül. A Magyar Képzőművészek Szövetségének vezetőségi tagja, országos zsüritag. Beszélgetésünk során visszavisszatért a nyergesújfalui világ, az otthon, szülők, munkatársak szeretete...

— Ha munkám értelmét kell megfogalmaznom, nem tudom jobban, mint így: Azoknak és azokért kell dolgoznom, akik közül származom. Legnagyobb örömöm abban lelném, ha eljutna a munkám azokhoz, akiknek tulajdonképpen festek.

A hivatalos elismerésekre fordul a szó:

— 1964-ben volt az Ernst Múzeumban egy önálló kiállításom. Ezért kaptam 1965-ben Munkácsy díjat.

— Sokat utazunk — válaszol arra a kérdésemre, mi a kedvtelése. — Az utazás inspirál, a megismerés által az ember többé válik. Rajongunk a népművészetért. Amin ül — mutat a kanapéra — az egy eredeti havasi cserge. Faragok, szeretem a süttői követ... Ami a munkámat illeti, tulajdonképpen természetelvű festő vagyok. A táblaképeken kívül szeretem a falfestészetet — ez a legnehezebb és a legszebb feladat, amit festő kaphat. Nem úgy festek, hogy odamegyek valahová és lefestem a látványt, hanem a látványt összesítem magamban, ezt használom fel. A világ, a természet megismerésén át szeretnék eljutni az egyszerű, tömondatokig leegyszerűsített képi beszédhez.

— Elégedett...?

nem jelenti azt, hogy nin-

— Igen. Ez, természetesen csenek problémáim. A jövő télen rendezek ismét egy gyűjteményes kiállítást, már erre készülök. A közelebbi terveim közül talán a nyugatnémetországi kiállítást említem, ahol a Kulturális Kapcsolatok Intézete rendezésében 6 magyar festő képei szerepelnek.

Cs. Nagy Lajos

Az oroszlányi Malom-soron lévő „Halászok" szgrafittó.

násodikban szívességből
s átvette a lányommal
natikát? Mit kapjon az
ezetőm, hogy az se fél
e sértő ne legyen? Egy
elriadok, uramisten! A
ennyit fáradoztak érti
incs rendes sírkövük.
z autóbuszra, nézem a kalauzt, a
ır fejét és hirtelen nyugtalankod-
i kezdek. Hát persze, teljesen ki-
ent a fejemből a trafikos, az a
opasz, akitől a szelvényeket vá-
rolni szoktam... Közben zaklat-
ak, természetesen kölcsönért. Az
gyik a találmányához kér ennyi-
eg-ennyit, kamatos kamatot ígér,
másik „bomba üzletet" ajánl, so-
vissza nem tér ez az alkalom.
indnek kiadom az útját: nem
gyok bankár. Persze hogy meg-
ragszanak, kapzsinak, smucig
áternek neveznek... Egy csini-
ba a tervosztályról mellémsodró-
k a büfében. Azt mondja: elvin-
valami jobb helyre szórakozni,
m bánom meg. Konzervatív em-
r vagyok, azt válaszolom, köszö-
m, inkább a feleségemmel me-
ek. Mire a szobámba érek, a kol-
gák vihogva fogadnak: de kár,
gy azt az egy dolgot, ha már
ncs, pénzzel sem lehet visszaszer-
zni.

3

egengedheti magának... Közben
vad a pénz, mint napon a fagy-
t. Azt hiszi, megértik az embe-
k, hogy a pénz nem végtelen? A
pzsiság, a telhetetlenség, az
gység, az igen, az végtelen.
— Egy este a feleségem kisírt
mmel fogad. — Mi történt? —
mondja, hogy föntjárt az öccse

házasodni. Semmi kedvem az al-
bérlethez, a kuporgatáshoz, egyik
hónapban lepedőre, a másikban

Új K

Bárdos Pál: Estétől reggeli
Benedek Marcell: Irodalmi h
Cela. J. C.: Szélmalom . .
Gyurkovics Tibor: Emberfia
Kemény Dezső: Tirk, a sofőr
Kodolányi János: Julianus b
Marosi Barna: Kapu utca 10
Zám Tibor: Hortobágyi jegy

Kaphatók az Állami K
könyvesboltjaiban és az

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vecsési Sándor
ÉLET ÉS IRODALOM
1960 APR. 30.
1021

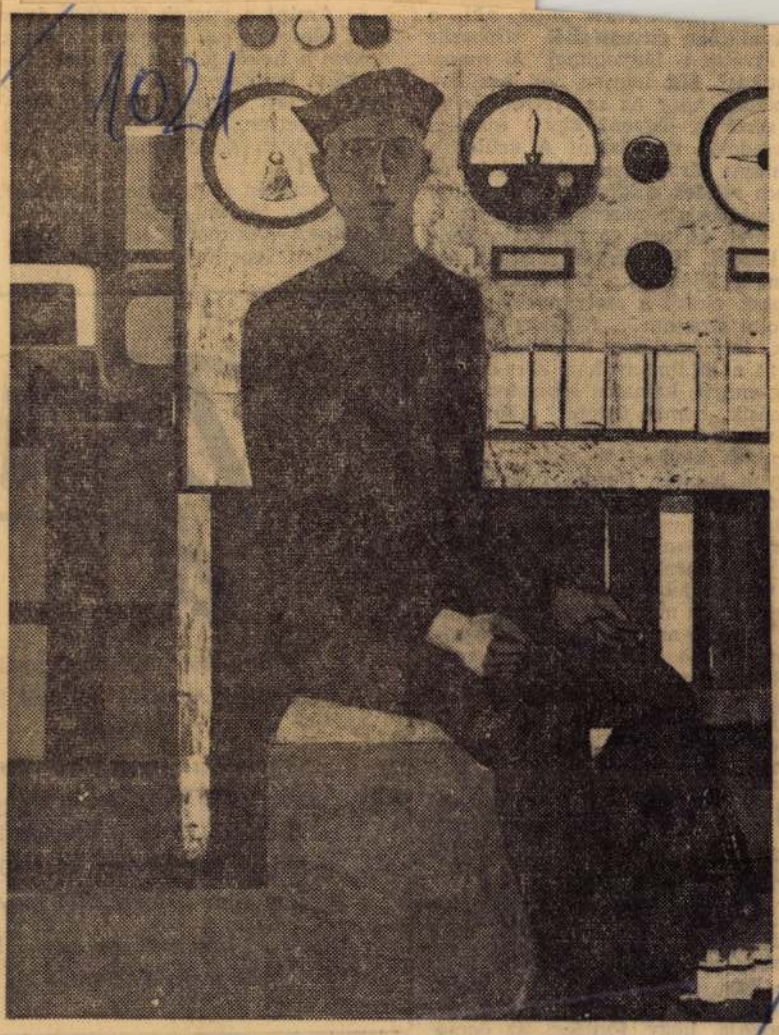

Vecsési Sándor: Villanyszerelő (Stúdió, 66)

ny: Végre

Egyiküк utoljára a Kaposvári
másik a Miskolci VSC játékosa
észülési időszakban hétről hétre
pat formája, mégis, az első baj-
ésen igen rosszul játszott az
: FTC ellen egy félidőt már jó
üzdött végig, az U. Dózsa ellen
só részek már azt nyújtották,
sek. Elöl azonban szinte vészes
gben szenvedtek csatáraink. Ha
ket kihasználjuk, hatalmas meg-
tik...
zőkben Tatabányán mindent el-
ajd a támadósor gólképességének
Monostori, aki a Ferencváros el-
sen a Havasival történt összeüt-
ezteben agyrázkódást szenvedett,
hétig nem játszik, de lehetséges,
változás is lesz. Hétközben az
llen játszott edzőmérkőzést a
t: Arany megsérült. Kovács I.
Gelei derékrándulásának kiújulá-
k...
m sérültjeink vasárnapra rend-
folytatta *Hári László*. — Elérke-
vítás ideje, ehhez azonban teljes
volna szükségünk. Természete-
t várok, nem utolsósorban azért
gyüttes mind jobban belelendül,
ár legalább 75 százalékos telje-
jtott. A pontos összeállítást még
de előreláthatólag így állunk fel:

**rmel) — Lévai, Kovács I. (Lacz-
- Horváth, Laczkó (Törőcsik), —
e, Csernai, Arany (Hernádi),
vács III.).**

ndják:
zelhető

nyert. Básti (4), Répás (3),
Németh (2) és Kriskó góljá-
val. A közvetlen védelemben
Szőke és Ferenc, a középpá-

Labdarúgás

A pásztói járás bajnoksága

TAVASZI IDÉNY

A-csoport

I. forduló, április 7: Csécse —Ecseg, Palotás — Hasznos, Kisbágyon — Buják, Szirák — Szarvasgede.

II. forduló, április 14: Ecseg — Szarvasgede, Buják — Szirák, Hasznos — Kisbágyon, Csécse — Palotás.

III. forduló, április 21: Palotás — Ecseg, Kisbágyon — Csécse, Szirák — Hasznos, Szarvasgede — Buják.

IV. forduló, április 28: Ecseg — Buják, Hasznos — Szarvasgede, Csécse — Szirák, Palotás — Kisbágyon.

V. forduló, május 5: Kisbágyon — Ecseg, Szirák — Palotás, Szarvasgede — Csécse, Buják — Hasznos.

VI. forduló, május 12: Ecseg — Hasznos, Csécse — Buják, Palotás — Szarvasgede, Kisbágyon — Szirák.

VII. forduló, május 19: Szirák — Ecseg, Szarvasgede — Kisbágyon, Buják — Palotás, Hasznos — Csécse.

B-csoport

I. forduló, április 7: Bér — Erdőtarcsa, Kálló — Héhalom, Vanyarc — Erdőkürt, Egyházasdengeleg szabadnapos.

II. forduló, április 14: Héhalom — Vanyarc, Erdőtarcsa — Kálló, Egyházasdengeleg — Bér, Erdőkürt szabadnapos.

III. forduló, április 21: Kál-

Mai spo

ASZTALITENISZ

NB II Gárdos csoport: Egyetértés — SBTC, XV. ker., Lenin út 5.

Megyei bajnokság (Keleti csoport): St. Petőfi — SKSE, St. Lendület — SBTC II., Kishartyán — Egyházasgerge, Vízválasztói V. — Sóshartyán, Nagybátony — Somoskőújfalu. **(Nyugati csoport):** Balassi G. — Patvarc, Bgy. MEDOSZ — Ipolyszög, Szántó G. — Bgy. Dózsa, Szécsény — Balassi SE, Romhány — Ipolyvece.

Megyei spartakiád-döntő: Salgótarján, Lovász J. út, 9.30 ó., v.: Bérczes.

ATLÉTIKA

Városi KISZ mezei futóverseny: Salgótarján Tóstrand, 9 ó.

KÉZILABDA

A megyei férfi terembajnokság IV. fordulója (Salgótarjáni csoport): SBTC II. — St. ZIM, Gépipari Technikum 14 ó., SBTC I. — Gépipari T. I., St. Kinizsi — Gépipari T. II. **(Nagybátonyi csoport):** Nagybátonyi G. — Jobbágyi, Nagybátony 9 ó., Nagybátonyi ITSK — Mátraverebély.

KOSÁRLABDA

NB II.: Typográfia — SBTC (női). Szentkirályi u. 9.30 ó.; DVTK — SKSE (férfi) Diósgyőr, Kilián G. 10 ó.

LABDARÚGÁS

NB I.: Tatabánya — SBTC, Tatabánya 15 ó.,v.: Katona (Vadas Gy., Szlávik).

NB I tartalék: Tatabánya — SBTC, Tatabánya, 13.15 ó., v,: Illikmann.

NB I B.: Nagybátony — Nyíregyháza, Nagybátony, 14.30 ó., v.: Czirják.

NB II Középcsoport: SKSE — Kisterenye, SBTC-pálya 15.30 ó., v.: Losonczy.

NB III Északközép-csoport: Zp. Építők — K. Sörgyár, Zpálfalva, v.: Hári, Karancslapujtő — Rákoskeresztúr, Karancslapujtő 15.30

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÓGRÁD

Vecsési Sándor

1968 MÁR 24

1021

Képek a „ferozolóban"

A barátkozás megkezdődött

Nemrég nyitották meg Tatabányán a fiatal bányász képzőművészek kiállítását. A Fiatal Képzőművészek Stúdiója azonban alighanem először rendezett az országban kiállítást „ferozolóban", Kányáson. A kis bemutató április 4-ig tekinthető meg, a forradalmi ifjúsági napok jegyében reprezentálja a stúdió tagjainak, fiatal képzőművészeinknek tematikai érdeklődését az aktuális politikai eseményekkel foglalkozó képektől kezdve, a portrékon, tájképeken át, a mindennapi munka mozzanatainak ábrázolásáig.

Sok bányászotthonban jártam már Nógrádban, szép, új, modern házakban, tiszta konyhákban, ragyogó csipkés szobákban. Nem mondhatom, hogy képek nélkül ásítottak volna a falak. Idős bányászok, s fiatalabbak gyakran nyúlnak az ecsethez munka után, a bányászok között rengeteg a „festő". A téma? Legtöbbször folyópart, őzek, téli, tavaszi tájak fehérben, világos zöldben hihetetlenül kék éggel. Hivatalosan ezekre a képekre azt mondjuk: giccsek. Én azonban szándékosan kerültem ezt a szót, hiszen nem erről van szó. Ellenkezőleg! A föld mélyéből kibújó embernek a levegő, a távlatok, a villódzó színek utáni vágyakozásáról, s annak — elismerem, gyakran kissé ügyetlen — kifejezéséről. A föld méhének feketesége után a tavasz zöldje, a tél hófehérje egyfajta belső tisztulási folyamat segítője. Ezért én sohasem néztem mosolyogva ezeket a képeket, inkább megilletődve, s nagy-nagy tisztelettel. Talán egy iparág sem nevel annyi „festőt", mint a bányászat. S ez esetben nem is a produktum a legjelentősebb.

Igen, ezek a „festők" a föld alól jönnek, a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagjai most a föld alá, illetve csak a föld szájához hozták el képeiket. A megnyitó ünnepségen ott ültek több százan, fekete porral arcuk ráncaiban, a sisakot le nem véve fejükről a képek alatt a bányászok. Öklelik, mint egy-egy darab szén, ölükben nyugodott. Hallgatták a szónokot, aztán szedelőzködtek, néhányan indultak haza, de sokan körülfogták a képeket, s értő, vagy esetenként értetlen szemmel nézegették a tárlat anyagát. Bizonyára voltak közöttük olyanok, akik életükben most néztek először végig képzőművészeti kiállítást. Kiállítási csarnokok helyett ezért kellene minél több tárlatot rendezni „ferozolóban", munkahelyeken.

Vecsési Sándor Villanyszerelője, *Wágner János* Öreganyám című képe, *Lakner László* Forradalmárok kivégzése című alkotása, *Boltós Károly Gyár-a*, s a többiek. 33 fiatal képzőművész munkája „otthonra" talált a „ferozolóban". Érdekes látvány volt *Bálványos Huba* Tengerpartjának villódzása csőnakokkal, fövennyel, magas éggel, lent a sisakos férfiak között. Mintha azt mondotta volna: a világon minden összefügg, a föld méhe, a víz tükre, az ég boltozata. Elválaszthatatlanok egymástól.

Egy szóval sem mondom, természetesen, hogy a képzőművészet, a mai irányzatok és a bányászemberek azonnal „egymásra találtak" volna. Erről szó sincs. Sok festmény, grafika „érthetetlen" a ferozolóban. Ez viszont nagyon is érthető. Több kép előtt ellenkezéssel, vagy inkább értetlenül állnak meg az emberek: mi akar ez lenni, mit akar ez kifejezni? A kiállítás azonban megnyílt, s még lesz idő vitatkozni az alkotásokon munkából jövet, vagy menet pár percre megállva előttük. Az egész tárlatban éppen ez a legnagyszerűbb: művészet és ember egymásratalálása.

Ez a közönség, nem ismeri a legraffináltabb mai képzőművészeti irányzatokat, iskolákat, de tudja, s teszi a legfontosabbat az életben, a munkát. Forradalmárok, a munka forradalmárai. Otthonaikban még „szép" színes képet raknak a falra gyakran maguk festik őket, pontosan másolva a „valóságot". Ezek a képek pedig még kissé „idegenek" számukra. A barátkozás azonban megkezdődött a találkozással.

Minél több ilyen ferozolóra lenne szükség, s minél több ilyen kiállításra a találkozásokhoz.

Tóth Elemér

— mint jelentettük — szovjet testvérlapunk, a Znamja Kommunizma szerkesztő bizottságának meghívására a Dél-Magyarország szerkesztőségét képviselte Odessza-ban, a Nagy Október jubileumi ünnepségein.

ménye egymilliárd watt/óra villamos ene lesz.

— **A legújabbkori ma építészet** alkotásait isme egyhetes csehszlovákiai adókörútján Vadász J építészmérnök, a TIT szaki szakosztályának elnöke, aki a napokban utazott el Prágába.

— **A horkolás ellen.** Dr. H. Klauss arra a megállapításra jutott, hogy a horkolás ártalmas. Megállapítása szerint a horkolás megnehezíti a szívműködést és akadályozza a vérkeringést. A német specialista készüléket szerkesztett, amely megakadályozza, hogy az alvó ember horkoljon. A hosszúkás doboz alakú készülé

lást.

— **Deutscher Kalender 1968.** Elhagyta a nyomdát a német ajkú dolgozók népszerű olvasmánya, a Deutscher Kalender 1968. A két és félszáz oldalas, gazdagon illusztrált könyv átfogó képet ad hazánk német lakta vidékeinek fejlődéséről, a német nemzetiségi dolgozók közéletben betöltött szerepéről. Ismerteti sajátos nemzeti népszokásaikat, kulturális és művészegyütteseik hazai és külföldi sikereit.

összkom-
hagánnázat
kottan is.
101 331
Hirdeto-

zat, vagy
vennék
lehet szo-
is OTP-t
lok 50 000
sztés. —
" 101 396
Hirdetőbe.

Egy olcsó
dó a Sár
száth

Bejárónőt keresünk heti háromszori alkalomra. Levelet — „Megbecsüljük egymást" 848. jeligére a Sajtóházba.

Veteményes kert szőlő- és gyümölcsterméssel együtt felesbe kiadó. Gém u. 19. emelet.

Elveszett hétfőn szemüvegem tokkal. Kérem jutalom ellenében adja le Mik-

Közlemény

x **Párizs a művészetek városa** címmel Német István főiskolai docens tart előadást ma este 6 órakor a Nyugdíjas Művelődési Otthonban. Az előadás után ingyenes filmvetítés. S. 101 395

Gyászközlemény

Tudatjuk, hogy **DOROGI IMRÉNÉ** hamvainak búcsúztatása folyó hó 16-án 11 órakor lesz a belvárosi temetőben. A gyászoló család, Alföldi u. 22. I. ép. A. lépcső fszt. 1. T. 4838

mez hónapja!

tinden szovjet komolyzenei fel-
s árengedmény a Nagy Októberi
50. évfordulójának tiszteletére.
olyzenei lemezeit.
Kölcsey u. 4. Royal Szállóval
97.

Háziasszonyok!

Több idő jut pihenésre, szórakozásra, főzési gondjait megoldja, étkezését változatossá teszi, ha

MIRELITTE

kész és félkész ételeket vásárol. Bő választék, udvarias kiszolgálás. 25. számú zöldség szaküzlet. Széchenyi tér. xS. 101 298

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Veress Sándor
DÉLMAGYARORSZÁG
1967 NOV 15

A munka dicsérete

Kiállítás a Fegyveres Erők Klubjában

Szándékért, tematikájáért dicsérni lehet a Képcsarnok Vállalat és a szegedi Fegyveres Erők Klubja által rendezett tegnap megnyílt kiállítást, melyen *Hoffman* Márton, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának titkára mondott beszédet. A Fegyveres Erők Klubjában megnyílt kiállításon megjelent *Deák* Béla, az MSZMP Szeged városi végrehajtó bizottságának tagja, a pártbizottság osztályvezetője és *dr. Szalontai* József, a Csongrád megyei pártbizottság osztályvezetője is.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. jubileumára Pécs, Szombathely és Győr után Szegedre érkező képeket tulajdonképpen kétféle szempontból kell rangsorolni. A célt, tehát a munka ábrázolását sokféleképpen, úgyszólván minden lehetséges területen megjelenítik — *Veesési* Sándor *Tengerihordás*, *Luzsicza* Lajos *Hajóépítők*, *Aczél* Ilona *Szántás traktorral*, *Tamás* Ervin *Kötörők* stb. A képek művészi eszközeit és színvonalát tekintve viszont már korántsem beszélhetünk ilyesfajta igényességről. Egy részük oldatlanul, talán csak igyekezetükben adják az ábrázolási mód követelményeit; mondanivalót és a látványt nem nagyon tudták művészi szintézissé olvasztani. Jobbára ez vonatkozik az előbb említett képekre, de még például *Szurcsik* János jól ismert kvalitásai is jobbára hiányoznak itt kiállított képeiről, a *Buszmegálló* és *KISZ-brigád* című festményéről. Mintha szocialista realista festészetünk kezdeteiről, a bizonytalan útkeresés és sablonossá válás idejéből származnának a festmények — szürkék, élettelenek többnyire, mint például *Balázs* József konokul sablonos megoldású *Vasgyár* című képén vagy a hangulatában valamivel érdekesebb *Fonalkikészítők*, amely *Hikádi* Erzsébet munkája.

Persze a „munka dicséretére" került azért művészi munka is a Képcsarnok válogatásából: például *Pleidell* János naivan hangulatos oldott festőiségű *Piaci árusok* című képe, *Csizmadia* Zoltán erőteljes tehetségét megcsillogtató *Két fa, házzal* című festménye, vagy a szerkesztési, grafikai erényekkel mutatkozó *Pihenő* — *Váti* József, és a konstruktíva meghatalmazott *Ipari tanulók az üzemben* című kép — *Dezső* József alkotása.

Jakab Ágnes

Feltámadás

KELEBIÁN

A kérdőjelek faluja

Kis határmenti falu ez, szabálytalan falu a déli határ szélén. Az ember úgy látja a toronyból, mintha valami különös szélvihar egykoron felkapta és szétszórta volna a házakat. Rendezetlen, óriási területen fekszik. A falu két

— Kétszáz egységem van. Mit kapok érte?

Senki sem tudott felelni. Színes József szavai ostorcsapásként csattantak:

— Tavaly is így jártunk. Becsaptak minket.

Zűrzavar támadt, egymás

lebiai Népfront Termelőszövetkezet végnapjait éli és feloszlik. Egy olyan gazdaság, melynek közel négyszáz tagja van és csak egy teherautója, kilencven szarvasmarhája, ötvenhat sertése és háromszáz juha —, nem sokat kereshet a nagyvilágban. Rá-

hideg tényei nem adtak okot derűlátásra.

És akkor jött két ember, két idegen, két fiatal: a huszonkét éves Vincze István elnöknek, a huszonhét éves Tóth József, főagronómusnak, s akik azt mondták:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

MAGYAR IFJÚSÁG

1964 FEB 22

1021

Vecsési Sándor képeiről

Vecsési Sándor a fiatal képzőművészeknek ahhoz a nemzedékéhez tartozik, amely a munkásemberek életét, világát maga is élte, s ezek az élmények elhatározóan megszabták a művészi felfogását. Sok szó esett az elmúlt másfél évtizedben a nép, a munka korszerű ábrázolásáról, s ennek a feladatnak vajon ki tehetne jobban eleget, mint azok, akik — hozzá hasonlóan — maguk is munkásokból lettek művészekké, minden rokonszenvük a népé, s vizuális élményanyaguk is átitatódott a falu, az üzem motívumaival.

Megküzdött a sikerért Vecsési Sándor. Több évig volt kénytelen nehéz körülmények között, ismeretlenül dolgozni, mígnem alkotásaival felhívta magára a figyelmet. Mesterének, Bernáth Aurélnak a festészete nyomán bontakozott ki stílusa, s ennek a finom árnyalatú piktúrának a kifejező eszközeit alakította egyénivé, változtatta sajátos gondolatainak a kifejezésére alkalmassá. Témáit a dolgozó ember és a falu világából meríti.

Évekkel ezelőtt feltűnést keltettek hangulatos vásárhelyi utcaképei, amelyeknek színvilágában egy meleg kedélyű, emberi érzéseket kifejezni bátor művészre ismertünk. A falu világa azóta is ismételten megihleti, s e nemben talán legszebbek azok a bensőséges nyugalmú és mély lélekrajzú parasztportréi, amelyek méltán egészítik ki monumentális munkaábrázolásait. Az orosházi tanács házasságkötő termének fő falára festett falikép sajátos módon egyesíti a gyengéd színek líraiságát a kompozíció monumentális ritmusával. A több mint tizenöt figurát felsorakoztató freskó — amelyből most két részletet mutatunk be olvasóinknak — szépségével elárulja a művész olaszországi tanulmányútjának a hasznát.

Eredeti megoldásaival Vecsési frappáns tanújelét adta annak, hogy tehetsége megérett a komolyabb, monumentális feladatok megoldására. További útja szempontjából fontos volna, ha művészetének erényeit — amelyekről most, az Ernst Múzeumban rendezett gyűjteményes kiállításán újra is meggyőződhetünk — megbízatások révén kamatoztatnák.

Artner Tivadar

...és horvát családok költöztek ide két évszázaddal ezelőtt, emléküket őrzik a *Topler, Optoff, Sranc, Saizl* és a *Puklics* családok nevei.

Az utolsó két évtized alatt sokat változott a vidék. Az emberek jobban élnek, a családoknak több jut kenyérből is, pénzből is, világosságból is, de a környék ma is szegény. Százharminc házat tartanak jelenleg nyílván, a lélekszám ingadozik a ki-bejelentkezések, az albérlők és a kórházi alkalmazottak miatt. Hozzávetőlegesen ötszázan élnek itt. Hármas típusú tszben gazdálkodnak, háromszáz holdjuk van, ennek fele szántó, a többi legelő, erdő és háztáji. Nyolcvanegy tagja van a közösnek — a pártoló tagokkal együtt. A rendes taglétszám 50, közülük 16 nyugdíjas, a többiek között mindössze 6(!) férfi van.

— A legfiatalabb 62 éves — mondja *Vizi János*, az elnök.

Fiatal munkaerő nincs, a munkabíró emberek a vá-

...n tegnap ot...
...ra. A fels...
...uszáj-ból me...
dig azért, hogy...
senek. A ter...
tavaly alig fiz...
miből — és ne...

— Nincs ga...
tünk, kevés a...
a tagunk — s...
—, ha sikerül,...
lünk a nekeres...

Mást aligha tehetnek, hiszen visszatáncolni, egyes típusúra visszafejleszteni a gyenge közöst, nem lehet. Nagybirtok soha nem volt itt. Kis parcellákon gazdálkodtak, ahová nem kellett gépi berendezés, s már a múltban tömeges volt a máshol dolgozó, itt csupán *lakó* emberek száma. Egy-két gépnél többet azóta sem tudtak szerezni (ami van, az is állami támogatásból van), s végső soron azt bizonyítja az eredménytelenség, hogy a kislétszámú, kis erejű tsz nem különbözhet sokban a magánparaszti gazdálkodástól. Ha különbözik, tán annyiban, hogy a nehézségek fokozottabbak, s az emberek elvándorlása, ipari munkássá válása gyorsabb

gyede rendszeresen olvas, nem is keveset. Háromezernél több kölcsönzés volt tavaly.

Régi vágyuk, hogy a két tantermes iskolát egy terem mel bővítsék, mert kevés hely. És jó lenne végre járd is — mondják az öreg pa naszt.

— A gyerekek az ország úton gyalogolnak, a gépkocs pedig egyre több. Ha kimér nék a járdát, akár mi ma gunk is megcsinálnák... A kiszesek felajánlották.

Még nem város Pózva, nem is része igazán a megye székhelynek. Falusi viszonyo között laknak itt az emberek közművesítés nélkül, járd nélkül és gyenge világítás utakon botorkálnak haza munkából.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

1965 FEB 7

ZALAI HÍRLAP

1021

FALU

(Vecsési Sándor vázlata)

Újsághír: Haláleset történt Bagodvitenyéd és Teskánd között. Tófeji Imre húsz éves hottói lakos január 2-án 12 óra 40 perckor a vasúti sínek közé feküdt, ahol a 7835-ös számú motorvonat halálra gázolta.

Zavaros tekintetét körbehordozta a konyhában. Az üveg az asztal sarkán állott, de üresen. Úgy emlékezett, hogy a szomszédból hozott bornak csak a felét itta meg.

— Jancsi! Hol a borom?

— Kiöntöttem, Imre... Ne igyál többet. Három napja állandóan iszol.

— Kiöntötted?! Te! Te... — tekintete a konyhakésen akadt meg, s felkapta. Öccse kiszaladt az ajtón, s ő az ablakon keresztül ugrott ki utána. De Jancsi addigra már messze szaladt.

A kést a csizmája szárába lökte és visszaballagott a konyhába.

Kis idő múlva kabátban jelent meg a félkézfűrészt fáradtan húzkodó nagyapja előtt.

— Isten vele, öregapám... Engem többé nem lát... Hát kezet sem fog velem?

Zsíros karimájú kalapja alól fölemelte tekintetét az idős ember. Szemében mély bánat, vékony szája szögletén keserű ránc ült.

— Veled? Ilyen rongyem-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 JAN 10.

Vecsési Sándor

1965 JAN 1

1021

TÉSZTÁT GYÚRÓ ASSZONY

Vecsési Sándor vázlata

nyt

lui MEDOSZ 593 pont, 9. . Postás 592 pont, 10. MTK 590 pont, 11. Polgár 89 pont, 12. D. Elektromos 88 pont, 13. Hajdúsági Iparnűvek Vasas 588 pont, 14. Labai MEDOSZ 584 pont, 15. Balmazújvárosi TSK 581 ont, 16. Vámospércsi ME-OSZ 571 pont.

llafüreden

– Németi és Sóvágó ma pat után

. játékos Sarkadra távozik, tt vállalt képesítésének egfelelő állást az egyik ter-előszövetkezetben.

A csapattal utazott játéko-k: Jakab, Németh, Gellér, agykaposi, Varsányi I., So-odi, Fajd, Zilahi, Kéki dr., sekő. Gazsó és Cseke pén-ken utazott az együttes tán, míg a középiskolás Né-eti Gy. és Sóvágó csak ma ennek Lillafüredre. A fiatal nri betegsége miatt egyelőre em vehet részt a csapat ala-ózásában.

ENISZ

lenfél kapuja tott vonal m bevezetése, h sa folyamato bé, gyorsabba A csapatok rolhatják a ságon, s a k bajnokság n nem lesz szé sem szokatlan.

A szövetség elkészítette a csoportbeosztásokat és a sorsolást.

Férfiak.

I. osztály: D. Dózsa, D. GÖCS Vasas, Nyíregyháza, DVSC, DASE, D. Spartacus. — *II. osztály:* DEAC, D. Előre, D. Építők, D. Postás, D. Vörös Meteor, Balmazújvárosi TSK. — *III. osztály:* D. Betű, D. Műanyaggyár, Püspökladány, Konyár, Hajdúsámsoni Honvéd, D. Dózsa II. — *IV. osztály:* D. Bútorgyár, Hajdúhadház, DASE II., D. Előre II., Hajdúsági Iparművek Vasas. — *Ifjúságiak. I. osztály:* D. Előre, D. Építők, DASE, Bethlen G. technikum, Hajdúszoboszló, D. Vörös Meteor. — *II. osztály:* D. Építők II., D. Betű, D. Dózsa, 109 sz. ITSK, DVSC.

Nők.

I. osztály: D. Dózsa, DVSC, D. Spartacus, D. Kinizsi, Nyíregyháza, Hajdúszoboszlói Spartacus. — *II. osztály:* D. Kinizsi II., D. Betű, D. GÖCS Vasas, D. Kötszövő, Tanító-

KEZDJE AZ ÚJ ÉVET SZERE
vegyen
szerencse-sor
VEGYÉSZTECHNIKUSOI
Jelentkezni lehe
gyárnál személy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

Hajdúbihar megyei Népujság
JAN 9

1021

VECSÉSI SÁNDOR A MŰTEREMBEN

Vecsési Sándor festőművész a fiatal képzőművészek V. kiállításán elnyerte a KISZ Központi Bizottságnak 10 000 forintos fődíját. A fiatal művész és felesége V. Bazsonyi Arany közös műteremben dolgoznak. Amint az idő engedi, összecsomagolják az állványokat, a vásznakat és járják az országot. A két tehetséges fiatal már több kiállításon sikerrel szerepelt. A képen: Vecsési Sándor és felesége a műteremben

(MTI Foto — Sziklás Mária felv.)

Vecsesi Sándor

ily képein: nagy nyugodt tájban örökkön létező parasztházai, ráérős öreg parasztjai eltüntek, hogy átadják helyüket egy mozgalmasabb, kétségeket, problémákat is hordozó képi világnak.

Láncz Sándor: A szegedi nyári tárlat.

Magyar Hírlap 1972/219 6 old.

M. D. K.

VECSÉSI Sándor festő

31 éves

A beszélgetés során Szőnyi és Czobel munkásságát említi

Kristóf Attila: „Szeretnék örömet és szépséget adni"
Beszélgetés egy fiatal festőművésszel

Magyar Nemzet 1962. február 9. 4. e.

Vecsési Sándor.

1, Ünnep, 1967.
2, Apám, Anyám, 1967.
3, Bibarkerés, 1966.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok 1969, sept-okt.

Veszeli Sándor festő

Munkácsy díjas (1965) Érdemes művész (1975)

(Nyergesújfalu, 1930 –

1949-54 között végezte tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Fónyi Géza és Bernáth Aurél növendékeként.

– Kiállítása a Csontváry Teremben –
Bp. 1978. nov. 23 - dec. 6.

– katalógus a könyvtárban –

Vecsési Sándor, festő

a Tolnában élő és onnan elszármazott képzőművészek alkotásait láthatjuk a szekszárdi tárlaton. — Művével az „Öregkő" megidézésével mutatja töretlen lendületét állandó megújulásában.
(említve)

Losonci Miklós: Dömsödi, fóti alkotók Szekszárdon.
Pest Megyei Hírlap, 1978. jún. 3.

Vecsési Sándor, festőművész

Megnyílt a szekszárdi tárlat, melyen a művész művei szerepelnek; a tárgyi világ leghétköznapibb elemeric, máskor az embernyugtalanságú tájra hivatkozó fegyelmezett indulatú művei.

Szilágyi Miklós: Szekszárdi tárlat '78.
Népújság [Tolna], 1978. máj. 28.

Vecsési Sándor

Apám, anyám, nővér

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Parasztiskola, repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Mucsarról, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Parasztember, rézm.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Napba néző szerelők, rep.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Levendulás, repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Kecskési Sándor

Holdas tél, rézv.

Kecskési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Feleségem, repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Gyermekkorom hársarka (repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Nagyapám emlékére, nem.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Félegyházi Kálvária, rézm.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Részt vett a vácsárhelyi
őszi tárlaton.

Losonci Miklós: Vácsárhelyi őszi tárlat.
Új Tükör, 1978. október 22 - 4. lap.

Vecsési Sándor

Vecsési Sándor életművének
egy része szinten kapcsolódik
az alföldi festészethez.

Domótor János: A vásárhelyi tárlatok...
Művészet, 1978. december - 14. lap.

Vecsési Sándor, Sestőművész.

A múlt évben rendezte meg a Hatvani Galéria első portrébiennáléját, amelyen ötven meghívott művész, szerepelt alkotásával. – A nov. 20-i megnyitó ünnepségen 14 művész részesült aranydiplomában, – köztük volt a művész is – valamely művük rangja, becse alapján.

Hevesi Szemle, 1978. márc. 7. old.

Vecsési Sándor festőművész

a Magyar Szolidaritási Bizottság kezdeményezésére rendezett tárlaton szerepel a művész műve, melyet felajánlott a felszabadulásuk ért küzdő gyarmati népek támogatására. „Rokonok" c. kompozíciója /említve/.

Tasnádi Attila: Szolidaritási festmény-kiállítás a Csontváry Teremben. Népszava, 1978. jún. 30.

Vecsési Sándor

Önarckép ablakkal, repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vroeger Schuldeis

Vroeger Schuldeis Nadenken
Meditatie / Bp. 1374

Vecsei

a Magyar Helikon Kiadó Pictura Hungarica c. kötetében műve szerepel.

Dömötör János: Vándorlelkű művészek a Pictura Hungarica-ban.

Szegedi Magyar Hírlap, 1942. febr. 2.

Vecsési Sándor
festő

1967-ben nyerte el a Tornyai
plakettet Vecsési Sándor festő-
művész.

Szabó Endre: Így kezdődött - így folytatódott
Művészet, 1974. március - 5. oldal

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállítási kritika

Napjaink 1967 febr.1.

MDK

Veczési Sándor, festő

Díjat nyert a szegedi nyári tárlaton.

(bársony): Kerekekre állított szinpad

2

EST... LAP

Dp. 1966. júl. 23.

M.D.K

Vécsési Sándor
festő

A tárlaton bemutatta „Feleségem"
„Táj" cimi művét

Banaugi Judit: A Tr. Miskolci Országos...
Művészet, 1967. április - 39. lap

Vecsési Sándor MDK

Tusz-szedés, temp.

Tamási vöröskatonák kivégzése, temp.

Terror, temp.

Mücsarnok 1959. VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Vecsési Sándor

MDK

Hajóvárók, olf.

Kőhordók, olf.

Műcsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D4

Vecsési Sándor
festő

Olajképei szerepelnek a
tárlaton.

Szelesi Zoltán: A VII. Szegedi Tárlat.
Művészet, 1967. március - 41 lap.

Vecsési Sándor
festő

M.D.K

Az 1966-os Szegedi Nyári
Tárlat díját nyerte

Írásai találhatók: A VII. Szegedi Tárlat
katalógusa, 1967. március - április

MDK

Vecsési Sándor

A Gheorghiu-Dej Hajógyárban rendezett képzőművészeti kiállitáson részt vesz.

Esti Hirlap 153 sz. 1959 jul. 2 2 old.

VECSÉSI Sándor M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

Tutka Mária: Őszi tárlat Vásárhelyen
Magyar Nemzet 1962.október 14. xix 9.l.

Vecsési Sándor

festőművész. Kiállítása nyílt az Ernst Múzeumban.

(említve)

Népszava, 1964. február 9. 10. hasp.

MDK

Vecsési Sándor

Szüleink	tempera	160x200
Gyárak és vonatok	olaj	85x125
Bogdányi utca	"	60x90
Leányka	"	100x70

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 25.1.

MDK

Vecsési Sándor

Szüleink c.festm.repr.

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása.
Ernst Múzeum 1963.Június. Kat. 18.1.

Tecsési Sándor

A Fiatal Képzőművének Stúdiójának VI. kiállításán szerepel.

Kritika 1966. jún.

MDK

Vecsési Sándor

Kertben, of.

Vetés, of.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.
1960. nov.

Vecsési Sándor

Kerthen, of.

Vetés, of.

Vecsési Sándor

festő

M.DK

„Villanyszerelő" (repro)

(Studió, 66)

Élet és Irodalom, 1966. apr. 30 – 11 kg

M.D.4

Vecsés. Sándor
grafikus

Részt vett az Ernst Múzeumba
rendezett táborban.

Szabó György: Fiatalok próbája
Élet és Irodalom, 1966. május 7 - 3. oldal

Veczési Sándor, festő

MDK

A. Leonov megnézte műtermét.

— : Alekszej Leonov látogatásai

17.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. ápr. 6.

Veress Sándor, Jertő MDk

A Munkácsy M. - díj II. fokozatát kapta.

– : Kiontották a művészeti díjakat 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. évi. 1.

Veczési Sándor, festő MDh

Feleségem c. képe feltűnik a Stúdió 66. távlatom.

Rózsa Gyula: Végletek és távlatok 7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. máj. 7.

Vecsési Sándor festő

Emlitett mű: Feleségem

/A „Studio 66" kiállitással/

Zalai Kiscapo 1966 vian 8

Veszési Sándor

Fehvő asszony
Virágró fa
Munkáshár c. képeivel szerepel
a balatoni nyári tárlaton.
I. díjat kapott.

Négyszava, 1964, jun. 28. Fold

Vecsési Sándor

Freskót fest az orosházi reprezentatív házasságkötő termébe.

említve.

Népszava, 1964 március 10. 2. lap.

Vecsési Sándor M.D.K.

Részt vett a kiállitáson

Ritly Valéria: Festmények, rajzok, szobrok a X. vásárhelyi őszi tárlaton

Magyar Nemzet 1963. október 15. 4.l.

Vecsési Sándor

MEGHÍVÓ

VECSÉSI SÁNDOR
FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK
MEGNYITÁSÁRA

1964. FEBRUÁR 8-ÁN DÉLI 12 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND:

DR. VAYER LAJOS
EGYETEMI TANÁR

*

ERNST MÚZEUM
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ UTCA 8

RÉVAI

MDK

Vecsési Sándor

Libaetető	akvarell	28x38
Házak	"	28x38

Fiatal Képzőművészek Studiója IV.Kiállitása
Ernst Múzeum 1963. Június.Kat. 30.l.

Veczési Sándor, [ ] MDK

Női portréja szép.

Artner Tivadar: Műcsarnoki impressiók 2.l.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. ápr. 28.

Vecsei Sándor

M.D.K.

A XIII. kerületi művészek
tárlatáról vett részt.

F.J.: A XIII. kerületi képzőművészek
Élet és Irodalom 1964. május 30-i lap.

Vecsési Sándor MDK

szerepelt a tárlaton.

Dömötör János: A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat.
Tiszatáj. 1963. 10.

Vecsési Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JÚN 9.

MAGYAR NEMZET

A balatoni nyári tárlatot vasárnap nyitották meg Keszthelyen. A megnyitó ünnepségen kiosztották a Veszprém megyei tanács és a szakszervezetek megyei tanácsa képzőművészeti díjait. Az Egry József-díjat Kokas Ignác festőművész nyerte. Díjat kapott még Vecsési Sándor festőművész, Feledy Gyula grafikus és Pásztor Gábor grafikus.

—o—

re vezeto küzdelmet vivunk.

— A városokban és falvakban a társadalom különböző rétegeinek részvételével népes gyűlések zajlottak le. Csupán

Vecsési Sándor MDK

szerepelt a tárlaton.

-s -n: Gondolatok a X. Vásárhelyi Őszi Tárlatról. Csongrádmegyei Hírlap. 1983. okt. 27.

MDK.

Vecsési Sándor

Ülő nő c. művének reprója

Alföld 1965 - 7. lap-

Vecsési Sándor

Festő korszerű emberábrázolásáról

Aradi Nóra: Húsz év képzőművészetéről

Kritika 1965 4 sz. 12. l.

MDK

Vecsési Sándor, festő

A Tornyai-emlékplakett (s' a vele járó 7000 ft-s díj) idei jutalmazottja.

— : Szines, gazdag esemény sorozat. Hódmező vásárhelyen - 6

Népszabadság Bp. 1967. okt. 10. [Vidéki]

Vedsési Sándor MDK

Kék tanya, repr.

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi Őszi tárlat

Vecsési Sándor

„Levendulás", „Ülő nő", Szuszcsik (emlitve) pestréja", „Önarckép" Ta művekkel nezejel a Fiatal művének Studiója kiállitásán az Ernst Museumban. Nagydíjat kapott

Kortárs 1965 VII. n. 502 old.

Vedsési Sándor MDK

Sárgaruhás nő, olf.

Kék tanya, olf.

Tavaszi falu, temp.

Tornyai János Muz.1964.Vásárhelyi Őszi tárlat

Vecsési Sándor MDK

Hajtott ház, temp.

Öregház, olf.

Feleségem és én, olf.

VIII.Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Vecsési Sándor MDK

Feleségem és én, repr.

VIII. Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

MDK

Vecsési Sándor

Táti házak, o.

Vörös ház, o.

Aliz, o.

X. Nagy. Képzőműv. kiáll. Miles. 1965.

Vecsési Sándor

Jeskó

MDK

Szerepelt a X. magyar képző-
művészeti kiállításon

Korangyó Klára: A X. magyar képzőművt.
kiállítás
Napló, 1965. okt. 17. 7. lap

M.D.K.

Vecsési Sándor, festő

„Téli este falun" c. képét állította ki az I. Debreceni Országos Nyári Tárlaton

ALFÖLD, Debrecen, 1967. XVII.évf. 10. sz. 80. old.

Vecsési Sándor MDK

Levendulás, olf.

Önarckép, olf.

Szurcsik János portréja, olf.

Ernst Muzeum 1964.Fiatal Képzőm.V. kiáll.

Vecsési Sándor MDK

Ülő nő, olf.

Villamosmühely, olf.

Ernst Muzeum 1964.Fiatal Képszőm.V. kiáll.

Vecsési Sándor MDK

Kéktanya, p. gr. 1.6ox9o

Tornyai János Muzeum 1965. 2o év szerzeményei

Vecsesi Sándor
festő

M.D.V.

„Gyermekhorom kárszaka" ámú
műve erdekes.

Szelesi Zoltán: A VIII. Szegedi Nyári Tárlat
Művészet, 1967. november – 42 lap.

Vecsési Sándor M.D.K.

A felszabdulási pályázaton dijazva

Husz évesek

Dél -Magyarország 1965. márc. 2.

Veczési Sándor.

Ülő nő.

Kép, (repro.)

Alföld, 1965. 7. sz. belső borító, elején.

MDK

Vecsési Sándor

Sinvivők, of.

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 1960. ápr.

MDK

Vacsési Sándor

Udvar, of.

Kukoricahordás, of.

VIII. M. Képzőművv. Kiáll. Műcs. 196o. ápr.

MDK

Vecsési Sándor

Sinvivők, repr.

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 196o. ápr.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1966 jan.

Vecsési Sándor (nál. 1930)

Falu. o.v. 70×90 cm. J.j.l.: Vecsési. A művész tul.

Közösen. 1959. o.v. 110×140 cm. J.j.l.: Vecsési 959. A művész tul.

Reprod.: Közösen.

Mezőgazdaság a Tejpromüvénetben. A Kat. bér. Matolai János, Dp. 1959

25.

Vecsési Sándor

Őszi délután c. műve (eml.)
szerepel a „Dolgozó emberek között"
c. kiállításon

Kovács Gyula: Dolgozó emberek között

Kortárs 1968 VI. 992 old.

Vecsési Sándor

A Képcsarnok Magyar tájak, emberek kiállitásán
müve szerepelt, a pályázatom dijat nyert alkotásokat
állitották ki a pesti Mednyánszky teremben,
ma jd a miskolci Szőnyi István teremben

Északmagyarország 1963. jun. 5. 4.1.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov. lap 862

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1965 nov. 859 lap

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov. lap 3o.

Nemesi Sándor

Művei szerepeltek a XII. vásárhelyi őszi tárlaton.

Magyar Nemzet 1965. nov. 5.

M.D.K.

Vecsési Sándor,festő

"Tanulmány Szurcsik Jánosról",rajz. Fekete repr. 35.o.

Ezt a könyv 1958-ban készült a vásárhelyi művésztelepen dolgozó művészek 1957-ben készült vázlataiból.

Almási Gyula Béla,Szabó Endre: Vásárhelyi Vázlatkönyv 1957. MTF. Csongrádmegyei Szervezete megbízásából Gondolat kiadó.Bp. 1958

Vecsési Sándor

Falu télen, olf.

Kutnál, pasztell

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 márc.p.43.

Vecsési Sándor

Az Ernst-Múzeumban rendezett fiatal képzőművészek 5. kiállításán a 10000 Ft-os fődíjat nyerte.

említve.

Népszava, 1964 dec. 5. 4. l.

MDK.

Vecsési Sándor

1965-ben a Munkácsy dij II. fokozatát kapta

Pestmegyei Hirlap 1965 ápr.1. lap -

MDK

Vecsési Sándor

Levendulás, of.

Önarckép, of.

Szurcsik János portréja, of.

Studió 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.
1964. dec.
lo l.

Közl. Ny. - 38

9. Milyen eszközöket használ
10. Gyüjtik-e az erdei madár

MDK.

Vecsési Sándor

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Magyar Nemzet 1965 ápr.2.lap -

MDK.

Vecsési Sándor

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta.

Keletmagyarország 1965. ápr.2.lap -

MDK.

Vecsési Sándor

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Élet és Irodalom 1965 ápr.3. lap -

MDK

Vecsési Sándor

Ülő nő, of.

Villamosmühely, of.

Studio 64 - Fiatal képzőművészek 5.kiáll. Ernst Muz.
1964. dec.
lo l.

Veosési Sándor, festő

L: Torny ai János

Domótor J: A Vásárhely i Öni Tárlat 1263-1266

Élet és Tudomány, Bp. 1978. okt. 6. XXXIII/40

Veress Sándor, Jertő

L.: Németh János

Tüskés T.: Képzőművések ..... 539-546.

Jelenkor, Pécs, 1976. június XIX/6.

Vecsési Sándor

Tájkép

szerepel a X. magy. kép. műv.

kiállításon

Kortárs 1965 XII. sz. 2004 old.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 febr.p.46.

Vecsési Sándor

Panno, lij. Komp. 2. 8 x 10 m.

Zala m. Zalaegerszeg, „Arany Bárány"
Szolló, Bár.

Tájékoztató 64/65, Képző és Iparmáznéti Lektorátum

48 n.

~~Andrássy~~ ~~Andrássy~~

MDK

Vecsési Sándor

Veres Péter, o.

Zöld falu ház és kut, o.

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

al, s a jávai Dieng-fennsik templomaival
iai jellegűek, de csucsuk magas, kar-
A sztupák kiképzése harang alaku,
engmaiban /lo. sz./, thai stilusu
sz./ Sawankalokban, vegyes indiai-
at

MDK

Vecsési Sándor

Barna ház, o.

Üldögélő, o.

Utcai árus, o.

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási hiradás

Délamygarország 1966 juli .19.

MDK.

Vecsési

„Dönjölő" c. mérvét emlékeny.

Tanulmányok a 2 milliós vásárlásról
Magy. Képz. Szöv. 1966
D: Tekér Zsuzsa cikke 30 l.

Vecrési Sándor

„felusi házeit" emlékei meg.

Tanulmányok a 2 milliós vásárlásról

Magy. Képz. Szöt. 1966

D. Fehér Zsuzsa cikke

34 l.

MDK

Vecsési Sándor

Munkásház, o.

Virágzó fa, o.

Fekvő asszony, o.

Balatoni nyári tárlat 1964.
Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Vecsési Sándor

Virágzó fa, repr.

Balatoni nyári tárlat 1964
Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Vecsési Sándor

Virágzó fa, repr.

Balatoni nyári tárlat 1964

Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Vecsési Sándor

Pitvarban, tus

Tavaszi fák, "

Balatoni nyári tárlat 1964
Keszthely, Tihany, Veszprém

MDK

Vecsési Sándor

Házak, akv.

Fekvő nő, tus

Balatoni nyári tárlat 1964
Keszthely, Tihany, Veszprém

ADK

Vecsési Sándor

Házak, akv.

Fekvő nő, tus

Pitvarban, tus

Tavaszi fák, "

Balatoni nyári tárlat 1964.
Keszthely, Tihany, Veszprém

Vecsési Sándor festő

Szöregben emlitett müvei:

„Kisleány tejeskannával"
„Berényi ert"

Bodnár Éva:
„A Balaton a Képző-
müvészetben"

Jelenkor, 1966 - 8

Vecsési Sándor festő

Szöveg az alábbi műveit említi:

„Ülő nő"
„Önarckép
„Szurcsik portré"
„Levendulás"
„Villanosmühely"

Rózsa Gyula:
Fiatal képzőművészek
az Ernst múzeumban.

Népszabadság 1964 dec 24.

Vecsési Sándor festő

Szöveg említi, mint az első
tárlat résztvevőjét.

Művet nem említ.

Sárvári Márta:
„Képzőművészeti kiállítás
a Haladás Népfront
klubjában".

Magyar Nemzet, 1965. jan. 6.

Vecsési Sándor festő

Szöveg említi, mint az angalföldi műrémtelep fiatal tagját.

Műret nem említ.

Repr.: „Házak".

Rózsa Gyula:
„Fiatalok a Hágy a Közből"

Néptrabadság, 1964. dec. 25.

Vecsési Sándor, Jertő

MTI

Rajza. Repr.

Vecsési Sándor: Pihenő 9

NÉPSZABADSÁG jún. 1966. júl. 3.

Vecsési Sándor, festő MDh

Önarcképe és Görcsös fák c. képe feltűnik a szegedi nyári tárlaton.

Rózsa Gyula: Hány János nyomában 8.

NÉPSZABADSÁG

Bu. 1966. júl. 31.

Vecsési Sándor

festő

M.D.K.

Döngölő az adott mérelben
a terina és tartalom arányas-
ságát valósitottak meg.

D. Fehér Zsuzsa: Kétmilliós vásárlás szakmai bemutatógával
Művészet, 1966. augusztus – 16 kap

Vecsési Gaúdor
festő

M.D.Y.

A tárlaton bemutatta a „Kis-
laing legiskannával", a „Berenyi
est" cimű művet

Heller László: III. Balatoni Tárlat, 1966
Művészet, 1967. február – 46 lap.

Necsei Sándor

Szerepelt az indiai első magyar képzőművészeti kiállításon.

MN 1967. jan. 31.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet1967 jan.p.37.

MDK.

Vecsési Sándor

Biborherés

Müvészet 1967 jan.p.37.

Vecsési Sándor M.D.K.

Müve a X. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson

P.A.- D.J.: Társalgás a Műcsarnokban
Pest megyei Hiralp 1965. október 3. 9.l.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő

„Kislány tejeskannával" című
képe szerepel a tárlaton.

Bodnár Éva: Balatoni Tárlat. 1966.
Művészet, 1967. április – 45 lap.

Vecsési Sándor, festő

Kiállít, kenthelyen.

MDK

–: III. Balatoni Nyári Tárlat

2

STI HIRLAP

, Bp. 1966. jún. 30.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási hir

Budapester Rundschau 1968 juni.7.

MDK

Vecsési Sándor

repr.:

Őszi délután

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

MDK

Vecsési Sándor

neve az előszóban emlitve

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.
1967. okt.

M.D.A.

Vecsési Sándor

Feleségem c.

Villanyszerelő c.

műve bemutatva az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán. A Képző.Művészeti Alap vásárlása.

Tájékoztató az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról, 8.l.

M.D.A.

Vecsési Sándor

Anya gyermekkl c.

Biborherés c.

Müvei bemutatva az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásán. A Képző.Uvészeti Alap vásárlása.

Tájékoztat az Áll. Képzőművészeti Vásárlások III. Kiállitásáról, 8.l.

MDK

Vecsési Sándor

repr.:

Napbanéző gyerekek

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.
1967.okt.

MDK

Vecsési Sándor

olaj:

Holdas táj

Télvégg

Nagyszemü

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Mus.
1967. okt.

Veress Sándor

Szerepel a XII. vásárhelyi őszi tárlaton.

D. Fehér Zsuzsa: A XII. vásárhelyi őszi tárlat

Tiszatáj, 1965. 11. sz. 861. l.

Vecsési Sándor

Önarcképe és „Görcsös fák"-i
képe (emlé) nerepel
a VII. kepedi Nyári Tárlaton

Díjat kapott

Papp Lajos: Az ember valósága

Tiszatáj 1966 IX. n. 747 old.

Veress: Sándor

3 festménye, közül „Tavasz"

szerepel a

Szegedi Nyár: Tárlaton.

Pogány Ö. Gábor: Nyári Tárlat
Szegeden

Tiszatáj 1965 XI n. 85 old.

MDK

Vecsési Sándor

olaj:

Napbanéző gyerekek

Parasztember

14. vásárhelyi őszi tárlat, Tornyai János Muz.
1967. okt.

MIK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Magyar Hirlap 1968 aug.1o.

965. 5000. FNyV. 4. 3233.

Vecsési Sándor

Kiállít.

Perneczky Géza: „A XIV. Vásárhelyi őszi tárlat."
Magyar Hírlap, 1967. X. 21. 4. o.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási hir

Müvészet 1968 ok.t p.27.

Vecsési Sándor

Müveiből kiállitáva a Mücsarnok 1967-es állami vásárlások kiállitásán. /1968. jul./

Vigilia 1968. szept. 638.l.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Komárom m. dolgozók lapja 1968 máj.1.p.7.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Magy r Ifj ság 1968 máj.3.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 okt.p.46.

Veszési Sándor

Őszi délután c. műve (ami) szerepel a „Dolgozó emberek között" c. kiállításban az Ernst Múzeumban

Vasga-Imre: Kiállítás a dolgozó emberről

Tiszatáj 1968 VI. n. 534 old.

Vecsési Sándor

Szerepel a Tx negedi Nyári Tárlatok

Szelesi Zoltán: A Tx negedi Nyári Tárlat

Tiszatáj 1968 Tx n. 824 old.

MDK

Vecsési Sándor

Svájci kiállitási hir

Le Peuple 1968 juni.15.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika Svájcból

Le Peuple
xxxxx 1968 juni.15.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási hir

Délmagyarország 1968 juli.7.

VECSÉSI SÁNDOR

Megjelent a Kisdobos olaj
Faragó "
Udvar "

Fiatal képzőművészek és iparművészek
kiáll. 1955

M.D.K.

Vecsési Sándor festö

Napnézök,

Öszi délután c.

müvét a Müvelödésügyi Minisztérium megvásárolta 1967.

Müvelödésügyi Minisztérium vásárlásai 1967. 4.l.

Veisési Sándor

szerepel a szepedi nyári tárlaton

D. Fehér Zsuzsa: A szepedi nyári tárlatról

Tiszatáj 1967 X. n. 955 old.

Veszési Sándor

Napbanéző gyerekek c. festménye
(szepró) nagyon a XIII. Vásárhely.
Ön. Tárlaton

Tiszadaj 1967 XII. n. V. n. mell.

Vecsési Sándor

kiállított festményei:

Falu télen, olaj, 60×80 cm.

Kútnál, pasztell, 70×56 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

13. l.

MDK

Vecsési Sándor

Őszi délután, o.

Fej vörös háttérrel, o.

Parasztmenyecske, o.

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.

Ernst Múz. 1968. jan.

MDK

Vecsési Sándor

Kendős leány, o.

Gyermekkorom házsarka, o.

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz. 1967.jul.

Vecsési Sándor MDK

Kendős lány, repr.

Szegedi nyári tárlat, Móra F.Muz.1967.jul.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási hir

Népszabadság 1968 máj.28.

Vecsési Sándor

Munkácsy-díj II. fokozatát kapta 1964-ben az Ernst Múzeumban rendezett kiállításáért és 1964.-ben a Fiatalok Stúdiójában szereplő alkotásaiért

Kiosztották az ez évi művészeti díjakat.
Északmagyarország 1965. ápr. 2. 4.l.

Vessési Sándor

realista felfogáru. Oroszházi fal-
képén itáliai fanulmányútjának
(trecento, Giotto) tapasztalatait hasz-
nosította.

Artner Tivadar: Évszredek művészete. Bp. 1965.
Gondolat K., ~~xx~~ 605 l., ill.

572.l

Vecsési Sándor

Részlet az oroszkási tanács házasság-kötő termének falképéről. 1961.
(repr.)

Artner Tivadar: Ávegredek művészete. Bp. 1969. Gondolat k., 605 l., ill.

577. l.

Veress Sándor

Díjat kapott az 1967-es szegedi nyári találkozón

B. Varga József: A X. szegedi nyári találat tanulságai

Népművelés 1969 10 sz. 41 old

Vecsési Sándor, Jertő

MDK

Rap:

Rep

Vecsési Sándor: Rajza

M. 6.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 11.

MDK

Veresi Sándor, Jertő

Rap:

Rap

Veresi Sándor: Rajza

M. 9.

Népszabadság, Bp. 1970. jan. 4.

M.D.K

Vecsési Sándor
festő

Rezit vett a tárlaton.

Bojár Ivan: Vasarnap megnyilt..
Magyar Hírlap, 1969. okt. 6.

Vecsési Sándor

Díjat kapott az elmúlt években Szegeden

Ridep Gábor: Képzőművészeti jubileum Szegeden

Nagyrava 1969 VIII. 6

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

MDK

Veczési Sándor, festő

Rajz: Repr.

Veczési Sándor: falu

17. 8.

Népszabadság, Bp. 1969. okt. 26.

MDK

Veszéri Sándor, grafikus

Rajz:

Rajz.

Veszéri Sándor: Táj.

M. 7.

Szabadság, Bp. 1969. okt. 12.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Hecsési Sándor

gyakori vendégművész Vásárhelyen

Képzőművi. Almanach Bp. 1969. 17. o. Suplu: Akód
mezővásárhelyi festészet

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Veress Sándor festő

Rajz: Repa.

Veress Sándor: Szoba belső 17. 8.

Népszabadság, Bp. 1969. nov. 2.

Vecsési Sándor

festő

M.D.K.

Resit vett a tárlaton

Vidoszoltán: A Fiatal Képzőművészek...
Művészet, 1969. október - 21 kap.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő

Sírvirő és zsákolói ábrá-
zolásairól.

D. Fehér Zsuzsa: Fiatal festők
Magyar Ifjúság, 1960. ápr. 23

H.A.H.

MDK

Vecsési Sándor
festő

Méltatás.

Aradi Nóra: A fiatal képzőművészek stúdiójának kiállítása
Művészet 1961. augusztus. — 13 l.

Vecsési Sándor
festő

M.D.V.

„Falu"-ja

Egerszy Elemér: Országos tárlat Miskolcon
Művészet, 1961, március. – 37 l.

MDK.

Vecsési Sándor festő

"Hajóvárók " /olaj/
"Kőhordók" /olaj/

VI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1955. 22. l.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő

Méltatás.

Artner Tivadar: Fiatal festők a műcsarnokban.
Magyar Sfjuság, 1959. ápr. 4.

K. D. K.

VECSÉSI Sándor festő

Részvétle a Kiállitáson

Dulka Maria. A Fiatalok Studiójá

nak 3. Kiállitása

Magyar Nemzet 1961. máj. 21. 7. C.

Vecsési Sándor, festő 7 dk

Munkásként került a főiskolára. A fővárosban él, de az ér felét a Tolna megyei Kurd falubban tölti feleségével: Bassonyi Arany festőművésznővel együtt, ez utóbbi szüleinél.

A falu élete, problémái mélyen érdeklik.

Hárs György: Festők és falvak 8.1

Bp. 1961. jún. 29.

NÉPSZABADSÁG

M.D.K.

Veszely Sándor

festő

Munkáiról.

Pálos Miklós: A magyar hős arcáról

Magyar Ifjúság 1959. jul. 18.

M.D.K.

Vecsési Sándor

Müve a kiállitáson

Ritly Valéria: A XIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Magyar Nemzet 1966. okt. 22. 4.l.

Veczési Sándor, festő 7 Dh

A fejlődés példáit nyújtják tanulmányai.

Péter Imre: A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának
II. Kiállításáról 9. l

Népszabadság, bp. '96 i. jún. 7.

MDk

Veress Sándor, festő

figyelmet kelt Táj c. festménye
és portréja.

Róna Gyula: Országos Képzőművészeti
Kiállítás Miskolcon

9

NÉPSZABADSÁG, Gy. 1967. jan. 21.

Vecsési Sándor

Első díjat nyert a Fiatal Képzőművészek V. kiállításán.

Magyar Ifjúság 1964. dec. 12.

VECSÉSI SÁNDOR

„Különös táj" c. festménye szerepel az alábbi tárlaton (eml.)

Ambrus Tibor: A XVII. Vásárhelyi Őszi Tárlat.

Alföld, 1971 január

Vecsési Sándor

Testménye, repr.

Korlátos, 1970/11. 1779. l.

Vecsési Sándor

neve emlétve, műve szerepel

a X. szegedi ungári tárlaton

Népszava 1969 augusztus 6

2. old.

Vecsési Sándor, festő

- Kiskunfélegyházi kálvária és Kapcsolóteremben c. művei a XI. Magyar Képzőmův. Kiállításon.

Újvári Béla: A XI. Magyar Képzőmův. Kiállítás

Magyar Ifjúság, 1968. V.3. 15. l.

Vecsési Sándor, festő

- realista emberábrázolásai képei az Ernst Múzeumban a Dolgozó emberrel közös c. kiállításon.

Ujvári Béla: Sándor és tsai
Magyar Ifjúság, 1968. II. 9. 9. l.

Vecsési Sándor, képzőművész

- részt vett a Studió 58-68. c. kiállításon a Műcsarnokban.

Öné a szó
Magyar Ifjúság, 1969. II. 14. 11. l.

Veresi Sándor

Részlet a Magyar ház c. képből (tatár)

Műgyűjtő, 1970. 3. sz., borító, belső oldal

Vecsési Sándor
festő

Patay László val, Barsonyi Anamyal
Vecsési Sándor közös kiállítást ren-
dezett a váchwei Savoyai kastély
ban.

Losonci Miklós: Három festő kiállitása
Müvészet 197o december - 42 lap

Necsési Sándor

Ünnep c. képéről repr.

Nők Lapja 1966. nov. 26.

MDK

Vecsési Sándor, festő

Vásároltak műveiből

Rózsa Gyula: Az állami képzőművészeti vásárlások kiállításáról 8

NÉPSZABADSÁG Bp. 19[illegible] 15.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Népszabadság 1967 juli.18.

Vecsési Sándor

Kiállítási kritika

Képzőművészeti Főiskola.

Vecsési Sándor MDK

Sinvivők, olf.

Udvar, olf.

Kukoricahordás, olf.

Műcsarnok 1960. VIII. Nagy. Képzőm. Kiáll.

Vecsési Sándor MDK

Sinvivők, repr.

Mücsarnok 196o. VIII.Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Vecsési Sándor

Pitvarban, o.

Leányka, o.

10. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963.
Tornyai J.Muz.

MDK

Vecsési Sándor

Leányka, repr.

lo. Vásárhelyi Őszi Tárlat 1963. Tornyai J.Muz.

MDK

Vecsési Sándor festő

a zsűribizottság tagja

Dolgozó emberek között Kiáll. Ernst Múz.
1964. máj.

MDK

Vecsési Sándor

Munkásfiu, o.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1964. máj.

MDK

Vecsési Sándor

Szénrakodó, o.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1964. máj.

Veczési Sándor, festő MD4

Baroda, Chandigarh és Új-Delhi
Kiállításán szerepel.

-: Magyar festészeti tárlat India három
városában 7

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1967. jan. 31.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1966 dec.p.47.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1966 okt.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Magyar Nemzet 1966 okt.22.

MDK.

Vecsési Sándor

Kritika

Uj szó 1966 okt.18.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1966 okt.11.

M.D.

Vecsési Sándor
festő

Részt vett a tárlaton.

Bolgár Kálmán: Gondolatok a Stúdió 66-ról
Művészet, 1966. december - 45 kép

MDK

Vecsési Sándor

Női portré, of.,repr.

K. Gy. portréja, of.

IX.Magyar Képzőm.Kiáll. kat. Mücs. 1962. 17.1.

MDK

Vecsési Sándor

UNGHARIA XXXI. Biennale Venezia, 1962.

Vecsési Sándor

festő

M.D.K.

„Ünnep" (repro)

D. Fehér Zsuzsa: Korunk és az ember

Nők Lapja, 1966. nov. 26 - 16 kap.

Vecsési Sándor

M.D.K

Portréja részt vesz a IX. képző-
művészeti kiállitáson.

Golymár István: Komoly portrék
Művészet, 1962. junius — 22 lap.

Veress Sándor [ ] MDK

Részt vett a kiállításon.

-: Elkészült a velencei biennale magyar anyagának prospektusa. 9. l.

Népszabadság, Bp. 1962. jún. 8.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő.

A kiállításon bemutatta a
„Hűvös utca", az „Anyám",
a „Biborherés" című hisszit.
„Biborherés" (repro)

Ritly Valéria: A XIII. vásárhelyi őszi tárlat.
Művészet, 1967. január - 37 lap

MDK

Vecsési Sándor

Szüleink, temp.

Gyárak és vonatok, of.

Bogdányi utca, of.

Leányka, of.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Muz.
1963. jun.

MDK

Vecsési Sándor

Libaetető, akv.

Házak, akv.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Múz.
1963. jun.

NDK

Vecsési Sándor

a zsüribizottság tagja

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Múz.
1963. jun.

MDK

Vecsési Sándor

Szüleink, repr.

Fiatal képzőművészek szemléje. Ernst Mus.
1963. jun.

MDK

Vecsési Sándor

Alföldi ház, of.

K.Gy. arcképe, of.

9. Vásárhelyi őszi tárlat 1962. okt. Tornyai J.
Muz. Hmvhely.

Vecsési István

MDK

"Két öreg"

Rácz Lajos: Igény: a mai magyar valóság ábrázolása.
Gondolatok tárlatok nézése közben.
CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1958. okt. 12. 4. lap.

Vec s ési Sándor festő M.M.K.

Munkácsy-dijjal kitüntetve Ii. fokozat

1964-ben az Ernst Muzeumban rendezett kiállitásáért

Kiosztották a müvészeti dijakat

Magyar Nemzet 1965. április 2. 4.l.

Vecsési Sándor festő M.D.A.

Munkácsy-díjjal kitüntetve

Kiosztották a művészeti díjakat

Pest megyei Hirlap 1965. április 2. 2. l.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Részt vett a pályázaton

/ Életkép : Huszévesek, II. dij 1500 Ft /

A felszabadulás évfordulójára kiirt képzőművészeti pályázat eredménye

Magyar Nemzet 1965. március 20. 7.l.

MDK

Vecsési Sándor, graf.

Kazlak. Gouache.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat.24.1.

Vecsési Sándor
grafikus

M.D.K.

Freskorészlet (repró)

Élet és Irodalom, 1963. okt 5 - 7 lap.

Vecsés Sándor
festő

M.D.K.

„Sinvivői"-ről.

Bogáti Péter: Vivodás a kifejezessel
Élet és Irodalom, 1960. máj. 6.-19 szám

MDK

Vecsési Sándor (festő)

Részt vett a negyedik Vásárhelyi Őszi Tárlaton. Művei: erőteljesen színes vásárhelyi utcaképek. (más adat nincs.)

Artmer Tivadar: A vásárhelyi fiatal művészek vallomása.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 45. sz. [4. l.]

MOK

Vecsési Sándor festőművész

(szerepel a Magyar Ifjúsághoz írott levél aláírói között.)

Támogatást várunk!

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 46. sz. [6. l.]

MDK

Vecsési Sándor

pasztelljei (falusi utcák, alföldi alkony) szerepeltek a „Fiatalok" grafikai kiállításán.

Artner Tivadar: A „Fiatalok" grafikai kiállítása.

Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 25. sz. [4. l.]

MDK

Uecsei Sándor festőművész

Az 1958. évi Derkovits-ösztöndíj egyik nyertese. Munkáscsaládból származik, négy évig dolgozott az Eternit Műveknél, mint villanyszerelő. Innét került a főiskolára. 1954-ben végzett - diplomáját azonban csak 2 év multva kapta.

Artner Tivadar: Egy Derkovits-ösztöndíjas ifjú festőművészről.

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 3. sz. [4. l.]

MOL

Vecsési Sándor festőművész

1957 elején költözött Budapestre, az Alkotmány utcai műterembe. Első rézkarcán dolgozik; témája: kompátkelés. 1957. nyarán három hónapot vásárhelyen töltött; itt készített pasztelljeivel tűnt fel.

Artner Tivadar: Egy Derkovits-ösztöndíjas ifjú festőművészről.

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 3. sz. [4. l.]

MDK

Vecsési Sándor festőművész

(Volt munkatársainak elküldte az Ifjúsági Kiállításon szerepelt dunai képét.)

(V. S. felesége Abonyi Arany festő.)

Artner Tivadar: Egy Derkovits-ösztöndíjas ifjú festőművészről.

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 3. sz. [4. l.]

MDK

Vecsési Sándor festőművész

egy rajza reprodukálva.

Artner Tivadar: Egy Derkovits-ösztöndíjas ifjú festőművészről.

Magyar Ifjúság, Bp. 1958. 3. sz. [4. l.]

MDK

Vecsési Sándor festő

1958- évi uj Derkovits- ösztöndijas.

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 46. o.

VECSÉSI Sándor festőm.

Megjelent a kisdobos, olajf.

Dutka M: Fiatal művészek az Ernst Nurembon

Modalmi lipság 1955 II évf. 25. n. jun. 18. 3 l.

Vecsési Sándor
Megjelent a Kisdobos, olaj
Faragó, olaj
Udvar, olaj
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. 2o l.

Ez a klisé a 70. lapra jön!

76. kép. *Gaddi, Taddeo: Madonna szentekkel.*

Pkövetője:

H.D.V.

VECSÉSI Sándor

Részvétel a kiállítóson

Duska Mária: Dolgozó emberek között
új törekvések az Ernst Múzeum kiállí-
tóson
Magyar Nemzet. 1960 (XVI.) dec. 4. 4. l.

M. D. K

VECSÉSI Sándor festő

„Tusz-szedés"

Ujvári Béla: A Tanácsköztársaság 40. évfordulóján rendezett VII. Kerző-művészeti Kidelitásról
Magyar Építőművészet 1959. 7/8. sz. 269 –

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Méltatás

Végh János: A hetedik őszi tárlat Hódmezővásárhelyt - 32 l.
Művészet, 1961. január. — 1 szám.

MDK

Vecsési Sándor
festő

Művével részt vett a kiállításon

Csák Miklós: A fiatal képzőművészek stúdiójainak harmadik kiállítása
Magyar Ifjúság, 1961. június 10.

Vecsési Sándor MDK

Derkovits ösztöndijban részesül.

Esti Hirlap ~~ix~~ 3o4 sz. 1957. dec. 29 2 old.

Vécsei Julia

Új Mív. 2003. 5. p. 43.

ek bemutatására szolgáló adatlap

vezeti egység) adatai
Sorszáma a konzorciumban: .....

Helység:

Megye:

-

Helység: **Postafiók:**

Szám:

Vécsei László

grafikus

1932. végéig élt.

Iparm. Is'k Évk.
1930-34-47. l

256. kép. *Ciborium, magyar, 1500 körül*

Vecsei László
grafikus
1927-31.

Iparm. Isk. Évk.
1930-34. 46. l.

243. kép. *Szarvserleg, 1400 körül.*

SERLEG, (243. kép)

zarv, aranyozott ezüsttalppal és foglalat-
fflábakon áll. Az öv kétoldalán kétfejű
jű sasos címer, az első császári, a másik a
ovagrendé. Hólyagos fedő, csúcsán újabb
A száj és fedő peremén rozetta bevésve.
csúcsán: Szent György és a sárkány. A
elül: PRISTINAE DECORI ET IN-
TATI RESTITUIT JOANNES CARD.
1880. — Mag. 48·5 cm. — Német
400 körül.
t lovagrend ajándéka Zsigmond császár
nak 1408-ban.

k 132—133. l. — Zalka János: Az eszter-
i kenet-kürtök. Magyar Sion, I., 1863.,
—877. l. — Blümelhuber Ferenc: A
t olajok edényei és a kehely. Új Magyar
, III., 1872., 261—262. l. — Blümel-
er Ferenc: Az egyházi művészet régé-
és gyakorlati kézikönyve. Esztergom,
., 261—26. l. — Maszlaghy Ferenc:
lek a bécsi világkiállításról. Új Magyar

H 30

Vecsei László

grafikus

1927–1929

Limisk 1930

90. l.

DAGESZTÁN SZŐNYEG

Feketealapú tükre szimmetrikus elrendezésű, fűrészes szegélyű „rácsos" mustrával ékes. A rácsok közeiben stilizált virágtöves díszek. Sárga keretében virágos nagy stilizált rozetták.
Mérete 100×145 cm.
Kaukázus, XVIII. század.

DAGESZTÁN SZŐNYEG

Piros és sárga tükrében öt nagy csillagos rozetta. Közepükben nyolcszöges medaillonok kampós keresztekkel. Feketealapú külső és belső — kerek virágos rozettákkal ékített — szegélye között fűrészleveles és tulipántöves stilizált indás kerettel.
Mérete 255×100 cm.
Kaukázus, XVIII—XIX. század.

DAGESZTÁN SZŐNYEG

Sötétkék tükrét apró háromszögekből szerkesztett folyamatos mustrás dísz tölti ki. Felette ládika formájú idom. Belső (fehéralapú) keretét váltakozó állású fűrészes szélű nagy levelek töltik ki. Kékalapú keretét nyilas „liliomsorok" ékítik.
Mérete 120×90 cm.
Kaukázus, XIX. század első fele.

DAGESZTÁN IMASZŐNYEG

Sárgaalapú imafülkéjében fűrészes leveles díszekből álló „rácsos" mustra; bennük virágtövekkel. Kék, piros és zöld hármasosztású keretében apró rozetták és stilizált virágok.
Mérete 150×93 cm.
Kaukázus, XIX. század.

Vecsei Miklós

1913/14 II. 1914/15 I.

Ferképzőmfoiskolák

145. l.

Vécsei Sándor festő

MDK

Kiállít.

—: A Nemzeti Galériában rendezik a Városházi Tárlatot 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. jún. 12.

MDK

Vecsenin Istvánné

A /pécsi/ Háziipari Szövetkezetben dolgozó népművész

R.I.? A népművészet "atyamestere".

Esti Pécsi Napló. 1963. márc. 23.

Veeseri Imre

szül. Szentes 1874 szept 25 Ref

1896/97 II. é. rajztjel

1897/98 I. III. é. " "

1897/98 II. " " —

Mithras V. 243.

Vecseri Imre

Kül. Kentesen 1874

1899/900 I-II. 4 éves
rajztjel -

Gyertyatartó 1720-ból ifj. Holstein
János Kristóf pozsonyi ötvöstől
(pozsonyi ág. h. ev. egyház tulajd.

V. 158.

Vecseri Imre (vagy János?)

mil. Szentes 1874 -

Ref. Rózsafiszt. ájetts

1894/95 II. vendégl -

1895/96 I osztály

rjel -

K. Winkler Elemér: A német birodalom Központi Kormányzata által fölmutatott és támogatott tudományos intézmények 1909. évi működéséről V. 54–57.

Vecsera Zsolt

Művei szerepelnek a Balatoni Kisgrafikai Biennálén a keszthelyi Balatoni Múzeumban, 1975-ben.

-katalógus a könyvtárban-

Vecsenka Zsolt

„Ex Libris"

A Aét. 1976. jul. 30.

Vecserka Zsolt

„Ex libris"

Hét

1976 III.30 7 oldal

Vecserka Zsolt, grafikus

Szabó Ernő: Milyen a gyűjtő?
Hajdu-Bihari Napló, 1977. febr. 10.

Vecserka Zsolt

Vecserka Zsolt:

E gyermektenyérnyi grafika. /Készülő ex-libris kiállitásáról./

Könyvtár, 4/78. /A bukaresti Müvelődés 1978/12.sz-nak melléklete./ 21.old., képpel.

Vecserka Zsolt, grafikus

Lugano 1978-ban már másodízben adott otthont a nemzetközi ex libris-kongresszusnak. – Romániában az ex libris változatos pályafutást mutat. Erdélyben azonban régi múltra tekinthet vissza, a két világháború között is elsősorban magyarok műveltek. Luganoban Vecserka Zsolt művei szerepeltek a kiállításon.

Galambos Ferenc: Napjaink európai ex libris-műveszete, Hevesi Szemle, 1979. 3. 8. old.

VECSERKA Zsolt

metszetei Erdélyi tájról, 1989/2.

Szent László

Ünnepe: június 27.

1046/?/ - 1095. júli

A lovagkirály szentt
melynek két változata v
szövege helyenként elté
szentté avatása /1192/
néhány évvel később. Kr
vegek egész sora szolgá
teles megismeréséhez.

Szent István nagy mü
és az egyház, amit szer

VECSERKA Zsolt

Sij 1990 91.p.

Esztéfban él

számából ugyanis arról értesül-
-én amerikai kutatók delegációja
ból, hogy a Barguzinban feltárt
S-vizsgálatokkal való azonosítása
ısson, és a Kerepesi temetőben
ntmaradványainak vizsgálat céljá-
ezze (1. melléklet).

Dr Marschall Miklós, Budapest
a kéréssel kíván az MTA elnöké-
tőfi Bizottsága" üljön tárgyaló-
ő amerikai kutatókkal.

fél év tapasztalatai meggyőztek
ában megjelent újságcikkek közül
apult, és ezt a jelen esetben
közölt hír igaz, az Antropológiai
apcsolatban, tudományos lelkiis-
odalmukat fejezik ki.

mai ülésén az alábbiak szerint

ányos kérdésben az MTA "Petőfi
esnek.

létrehozott Természettudományos
morv-Petőfi Bizottság véleménye
geredményét illetően ellentétes.
szükségesnek, hogy - ha ez el
C. Simpson amerikai szakemberek
szettudományos Szakértői Bizott-
A. P. Gromov és V. N. Zvjagin

VECSERKA ZSOLT

Bartis Ferenc:

VECSERKA ZSOLT ex librisei.

Uj Élet, XXII.évf., 6./488./sz. 1979. március. 13.old. képpel.

VECSERKA ZSOLT

Gábor Dénes:
Kisgrafikák az Apollo Galériában.
Vecserka Zsolt marosvásárhelyi kiállításáról.

m Utunk, XXXIV.évf. 7. /1581./ sz.
1979. febr. 16.

Vecsés –
Halomegyházi –
Deutsch Sándor –
Mastély
(Vecsés, Pest vm)
l.
Bar Bpest balp
50 – l –

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

MDK.

Vecsés Sándor

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Esti Hirlap 1965.ápr.1.lap -

MDK.

Vecsés Sándor

1965-ben a Munkácsy dij II.fokozatát kapta

Népszabadság 1965 ápr.2 4 lap

Vecsés Sándor festő

M.D.K.

Vasútépítőket ábrázol művein

A. Ny. Tyihomirov: Magyarország fiatal művészei.

Művészet, 1962. március – 37 l.

Vecsési MDK

Hozzájárult Mártély a mártélyi művészet gazdagodásához.

Dömötör János: Mártély a művészetben.

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP. 1962. jul. 11. 4. lap.

Vecsési

MDK

Szerepelt a Berlinben a művészszövetség
[illegible] pavilonjában /Unter den Linden/ rendezett
magyar művészeti kiállitáson.

Női képmás /olaj a la prima/

Dr. Cay Brockdorf: Ungarische Kunst, ungarische Künstler.
BERLINER ZEITUNG 1962. szept. 18. 6. lap.

Vecsési festő

M.D.K.

„Mezei út", „Vidéki udvar", „Udvar gémeskuttal", „Istálló" című képeit állította ki a velencei Biennalen.

Szabó György: Biennale, Velence, 1962.
Élet és Irodalom, 1962. november 24 – 11 hep.

Vecsési
festő

M.D.K.

1945-ben részt vett a velencei
biennálén.

Vayer Lajos: Biennálé-problémák
Művészet, 1962. november – 24 lap

Vecsési rk. templom

(Pest-om)

d.

Chobotvač

316-l.

~~Sarvar II 197~~

Szamotulyer Wolf

1721. Tolsvánčis -

58. l.

Vecsési
fesztivál

M.D.K.

Méltatás.

Bence Gyula: A fiatal képzőművészek stúdiójának II. versenyéről
Élet és Irodalom, 1961. május 19. - 5 kép.

Vecsési Ferenc,

1957. okt. 6. – Ez nyílt meg Vásárhelyen az állandó Tornyai – Medgyessy kiállítás. Medgyessy akkorra megöregedett, járni is alig tudott. A kiállítás a második emeleten van! A Mestert karosszékbe ültették és mai festészetünk négy művésze (akkor még pályakezdők) Németh József, Szalay Ferenc, Szurcsik János és Vecsési Ferenc vitték fel a tárlat szinhelyére. – Aki látta ezt a jelenetet, elfelejteni sohase tudja.

Szabó Endre: Lírai sorok Medgyessy Ferencről.
Csongrád Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Vecsési István festő

A vásárhelyi őszi tárlat okt. 8-án nyílik, melyen művei szerepelnek.

Láttuk, hallottuk a kiállítóternekben.

1972. X. 7. 17.44 Petőfi /11/V.

Veber

Ltab IV

136

Gutma
Rá

Gutmann J. és Társa

Veber

f.

LykaMagyműI000-50

532. f.

ADAM VEBER, textiofestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 178.- Herr Adam Vaber
Felvétel ideje: 1799. 9. Sept.
Hová vették fel: Mindszent

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARHABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

VEBER /WEBER / CASPARUS, ónöntőmester

Ulmból vándorolt be.Luth.Stannarius.Emlitik/"incorporatus est" / 1791-ben.-ről jelzett munkája található az Iparművészeti Múzeumban,pl.tányér 1797.évszámmal,1 ltsz.:/ 57.730.1.és tányér Ltsz.:51.331.1.
338.old.

MEINER MIHÁLYNÉ: Önedények Hajdú-Bihar megyében
335.old

A Debreceni Déri Múz.évkönyve, 1973. Debrecen, 1975

CASPAR VEBER, /WEBER/, ónöntőmester

18.kép.-Debreceni ónöntok jegyei és a Hajdu-Bihar megyei ónedényeken gyakrabban előforduló mas mesterjegyek:
2.-Caspar Veber,Debrecen,Tanyér.Iparmüvészeti Múzeum,ltsz.:57.730.l.-rekete repr. 352.old

WEINER MIHÁLYNÉ: Ónedények Hajdú-Bihar megyében 335.old

A Debreceni Déri Múz.Évkönyve, 1975. Debrecen, 1975

Veber Ernő J. MDK

A nymphenburgi park kapuja, vizf.

Mücsarnok 1893/94. téli kiáll.

VÉBER 1. *Ernő*, festő, * Budapest 1869. Itt, a mintarajziskolában tanult s azután mint rajztanár működött Budapesten. 1893—94. több képét állította ki a Műcsarnokban.

E. G. II 578 l

TÁRGYMUTATÓ

Véber Ernő

1906/7

Ferképzőmfoisk vk

145.l.

Véber Ernő

1887/88 - 1890/91

Ferképzőmfoisk`vk
145.l.

Véber Ernő

szül. 1869-

1889/90 I. III. osztály

1889/90 II " —

1890/91 I-II. IV. osztály

Fetét ad. 358/09 4.

Kalocsai érseki Könyvtár V. 291.

Véber Ernő

Szül. Budapesten 1869

1887/88 II. I. osztály

1888/9 I. II. "

1888/89 III "

Török, ujabbkori V. 190.

Veber Ernő Budapest.

Mülsernik

1893/94. téli kiáll.

1894. tavaszi kiáll.

Agnes Alajos, preparátor V. 52.

Veber Ernő

MDK

Velencei éj, vizf.

Műcsarnok 1893/94. téli kiáll.

Véber Ernő

rajzlanár

Szeged

Bpest

l.

Lykaközös

120. l.

Véber János, tatai kőműves M.D.K.

1784-ben Egerben a papnövelde építésénél Grossmann József tatai kőművesmester egri pallérja (Schubert pallért ő valtja fel). Ugyanez évben az egri érseki levéltárban végzett munkáért 7 ft. 35 dénárt kap.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső. Bp. 1969.
Akadémiai Kiadó

415. old.

Veber János

Grossmann József pallérja kezdte meg 1784-ben az egri trinitárius konvent déli párnyának kiépítését.

Deresényi Dezső, Gólya József, Entz Géza: Magyar műemlékvédelem, II (1959-60) Budapest, 1964.

2291

Vedres István

terveste⊗ (?) a szegedi városházát, melynek alapkövét 1799-ben tétték le, melynek helyére az 1879-ik arvis után épült a mostani városház

Kovács János = Szegedi emlékek. Szeged, 1895.
141 és kv. ll.

⊗ Barok stelben

Véber János

építész

Dr Scheiner Antal és
társai. tulajd. V. Kohány
u. 12. 5 em. ház.

Építő Ipar – Építő
Művészet 1929. 78. l.

58. kép. Ívtöredék, XII. század
(Kőtár 51. szám)

Veber János

ácsm.

1721–22.

Erzsébetvárós

Schuller Zsolt

428, 429. l.

M.D.K.

Veber János, ötvösmester

1743-ban nyert polgárjogot, Székesfehérvárott, ahová Szilériából, Neuranen körségből vándorolt be

Somogyi Árpád: Adalok a székesfehérvári ötvösség történetéhez

Müvészettörténeti Értesitő, 1965.XIV.évf. 4.sz.

261. old.

M.D.K.

Véber Fáinos, képfestő

Egerben 1834-43. között, a
mai Hibay Károly u. 17. sz. ház
tulajdonosa.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső. Bp. 1969.
Akadémiai Kiadó 415. old.

M. D. K.

VEBER, Josephus Leonardus szobrász
sziléziai származású

1749. Nagyszombat polgára

Agghány: Barokk szobrászat... Szp. 1959.
I. 73, 292.

Liebe Leute

Viele Postkarten
kaufe ich leider heute Abend
heute
– Tante Paula –
Ihr Lieben Paulchen
Herz 18 16 Jan. 17

Téber klára

Vésője nyomán

emlét táblát kap Paget János.

– Tovább gyorapodik a

a Balatoni Pantheon"

Napló 196 4 ? Jan. 17

?

VEBER, Michael aranyó

1788 Porsony

An 1998. 246.

ból, Német Tevelből, Magyarpo-

zeírás tanúsága szerint 1660-ban
és a telek méret, 3/4 sessio is ezt

63. N. 56.
relemmel fordul Bezerédy Ignác
gyvázsonyi zsidónak, ezzel jogot
lik neki Héring házat megvenni,
a N. 73-ast.
tár (MOL Mikrofilmtár) C-531.

Vélber Sándor

Bács-Kiskun megye képzőművészeinek tár-
lata az Ernst Múzeumban nyílt meg,
akcal a bajai művésztelep képviselő-
ében képei szerepeltek.

Esti Krónika, 1942. febr. 19. 19.00 [4] 4.

SIMON VEBER, kalaposmester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.- mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt osztályba való sorolást jelzik. 263.old

/ 1,?./ III. kalapos. 265.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Véber Zoltán

könyve:
Bencze Károly - Véber Zoltán: Textilnyomás. Bp,1966.
Miszaki Könyvkiadó. -

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiájából kimaradt művek jegyzéke /Művtört.Ért. 1970.1.sz.107.l./

VEBSTEU PÉTER, tobakos

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről.Az egyik 1784-ből,a másik pár évvel későbbi.64 mesterség,519 név.Az arab számok a két listát,a rómaiak az öt csoportot jelzik.
26[illegible].old
/ 1./ V. tobakos. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA.István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

JOSEPH VEBERIN, lakatosmester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irás a város XVIII.sz.-i metsreiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64. mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt osztályba való sorolást jelzik. 263.old

/ 1,2./ v. lakatos. 265.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Veberger Valentin

ötvös

1641. mesterré lett
1657. meghalt.

BRASSO
RE. 21.l

VECCHIO

Laisa: PRATO

VECCHIO

Boise : PRATO

CESARE VECELLIO, grafikus

Gli Habiti Antichi Et Moderni Diversi Parti del Mondo-Venetia,1598, második kiadása Magyarország háromrészre szakadásának politikai tényét is be akarja mutatni.Az erdélyi fejedelemséget Báthory Zsigmond arcképe szimbolizálja a korábbi kötetekből már ismert magyar és horvát figurák mellett. 24.old. 3.jegyz

GEHL ERNŐ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.sz.-i garikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai. 23.old.

FOLIA HISTORICA. l. A M.N.M.Évkönyve, Bp, 1972.

CESARE VECELLI, grafikus

Gli Habiti Antichi Et Moderni Diversi Parti del Mondo ...Venetia,1590,341/v,343/r.l.-Az Itáliában megjelent korai összeállitásokban a történeti Magyarország lakosai közül a magyarok,horvátok és szlovénok jelennek meg a lapokon.A horvát szokások,és nemzeti viselet ismerete É-Olaszország és Horvátország szoros gazdasági és kulturális kapcsolataiból ered.-224.old. 2.jegyz

CENNERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16-19.-sz.-i grafikus viseletsorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai 23.old.

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M. Évkönyve, Bp. 1972.

CESARE VECELLIO, grafikus

Gli Habiti Antichi Et Moderni Diversi Parti del Mondo.. Venetia,1598.második kiadás.Az erdélyi fejedelemséget Báthori Zsigmond arcképe szimbolizálja.Ennek beszerzése korábban sem okozott gondot,,bár az információk hiányosak voltak,igy a müvész kénytelen volt a fiatal fejedelem hadvezéri hirnevéből adódó nagyszámu portréhoz fordúlni. 24.old. 3.jegyz

GENGERNÉ WILHELMB GIZELLA: 16.-19.sz.-i grafikus viselet sorozatok Közép-Európa nemzetiségi életének és társadalmi helyzetének képes forrásai 23.old

FOLIA HISTORICA, 1. A M.N.M.Évkönyve, Bp. 1972

CESARE VECELLIO, grafikus

Gli Antichi Et Moderni Diversi Parti del Mondo...Venetia

M.D.K.

Boccardino Vecchio, miniátor

Philostratus-kódexéner cg lapját körli a szerző (1487-1490), az Orsz. Szechényi Könyvtár Corvina-anyagából.

Balogh Jolán: A művészet Mátyás király udvarában
Bp.1966. 1.köt.:Adattár, 2.köt.: Képek

2.k.537.á.

2. köt. 373. old.
1. " 530 "

Vecchio . MDK

miniátor **könyvfestő**

Mátyás király budai műhelyének kiváló képviselője.

48.ö.

Borsos - Sódor - Záder: Budapest: Bp. 19[illegible]-

C.Vecellio,rézmetazó M.D.K.

Könyvében az erdélyi fejedelem jobb vállán gombbal összefogott brokát palástot viselt."Habito del prencipe di Transilvania".Tropheum...148. 220.o.

V.Amber Mária: Magyar viseletformák a XVI.és a XVII. században. 205.o.

Folia Archaeológica.XVIII.1966/67.Bpest.Múzeumi Ismeretterjesztő Központ.Bp.

M.D.K.

Cesare Vecellio, rézmetsző

Két metszetén ábrázolja a magyar nemest, felhajtott kézelős golmányban. "Habiti antichi et moderni di tutto il Mondo" II. "Venetia 1598. 213.o.

V. Ember Mária: Magyar viseletformák a XVI. és a XVII. században. 205.o.

Folia Archaeologica. XVIII. 1966/67. Bpest. Múzeumi Ismeretterjesztő Központ. Bp.

Vecellio, Cesare

Fek Bptörök

68. tabla

48.

Szczytu

10 Ev. nával

összeget mint a nept

irodo kérletek,

hypeállítás vezet

hiány nélkül

Mátravezebely

M.D.K.

Sigismondo da Prato Vecchio

pisai olasz épitőmester

veresi az egri vár védelmi
rendszerének 1553 tavaszán meg-
kezdett újjáépítési munkálatait.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső. Bp.1969. Akadémiai Kiadó

96. old.

Vechetius András

nyomdász

1651-ben telepedett le Kőszegen.

21.o.

Lelkes István: Kőszeg. Bp. 1960.

MDK

Vechetius András

nyomdája

1651-ben állította fel könyvnyomdát Kőszegen. Működésének 1652. évre eső naplóját a városi tanács 12 forinttal jutalmazta.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói
Grafikai Szemle 1893 évf. 5-7. 83 l.

K. P. K.

VECHI, de kadmérnök

Szigetvár egyik ujjá épitője 1689 után

Gerő: Magyarországi várépitészet Bp. 1955.

871.

Vecchietta Lorenzo, olasz festő-szobrász-építész-művész [1412–1480].

Az esztergomi Keresztény Múzeum több mint százéves múltra tekint vissza. Mai helyére 1882-ben, került az érseki palotába. — A múzeum külföldi anyagának legértékesebb része a XIII–XVIII. sz.-ig terjedő olasz képgyűjtemény. A főként egyházi témájú képek között akad néhány világi tartalmú is, így különösen érdekes Vecchietta „Zászlóátadás"-a, amelynek főalakja a hagyomány szerint Dantét ábrázolja. [említve].

Taszádi Attila: A régi magyar művészet kincsesháza.
Népszava, 1984. márc. 28. 9-old.

Vectorius Petri
Simonis

XV. n.

firenzei intagliator
Budán Clemente
Camicia segédeként
dolgozott.

Budinis

161. l.

1904
9. 52.

Nagytekinte

Mellékelve van szoum
bemyjtani a f. hó
nára felszámitott

Nagy

Vectorius Petri

Simonis

intagliatore

Brudinis

47, 1611

A Műemlékek
Országos Bizottságának
Budapest.

1914 nov. 19-én a budavári Koronázó templom orgonáján végzett munkálatok felett az utófelülvizsgálat megtartatván erről jegyzőkönyvet vettünk fel amelyben a még észlelt csekély hiányok kijavítása után az orgona végleges átvételét javasoltuk.

Indítványt tettünk egyuttal az orgona állandó karbantartására is.

Fent nevezett bizottság képviseletében jelen volt Ebel László dr. is aki érdeklődött a bizottság tiszteletdíja iránt és kilátásba helyezte hogy az rövid időn belül folyósíttatni fog. Tekintettel arra, hogy azóta már két hónap eltelt azon tisz-

Vectarius Petri
Simonis
firenzei művész
Mátyás király szol-
gálatában
Maggiorotti-Banfi
Buda Pest
57. l.

folyó évi julius hó 15-én l

visszatarlott 500 korona né

visszatartott értékpapribó

A szóban levő érté

azon kéréssel küldöm meg te

augusztus hó 4-én kelt 506/

teni s a megfelelő összeget

pótmunkák teljesittetése cé

Z i l a h, 1908

csat:1.drb értékpapir.-

Vectorius Petri Simonis

firenzei fafaragó

Lásd

B.J. Firenze 196.1.

1606

Brock, Károly:

Nőt (Kere tanulmány)

Vállig (látható), balra fo[illegible]
arcélben (van) abrazolva.
Szája kissé nyitva ~~[illegible]~~ tart[illegible]
Vállán fekete csipkeken
tetszenek.

~~Pastell~~ Szines crayon, az alak n[illegible]

300 Kr

Vectorius Petri Simonis, épitészei intarsiátor Mátyás
Király udvarában.

Arch. Ért. 1923-1926. 196. l.

Tersat h. n. II. 194.

Vectorius, Petri Simonis

intagliatore fiorentino

XV. 4.

Lavorò a Buda al servizio di Clemente Camicia.

[illegible]

[illegible] 47 - l.

Budinis 161. l.

GRÜNWALD 3

Vectarius Petri Simonis

l.

Hadrian. Kötl-

1934. 298. l.

Vécs Vára

Cserna Károly
rajza
repr.

Fraknói Vilmos

Werbőczi István
életrajza.
M. Tört. Életrajzok
Bp. 1899.
115. l.

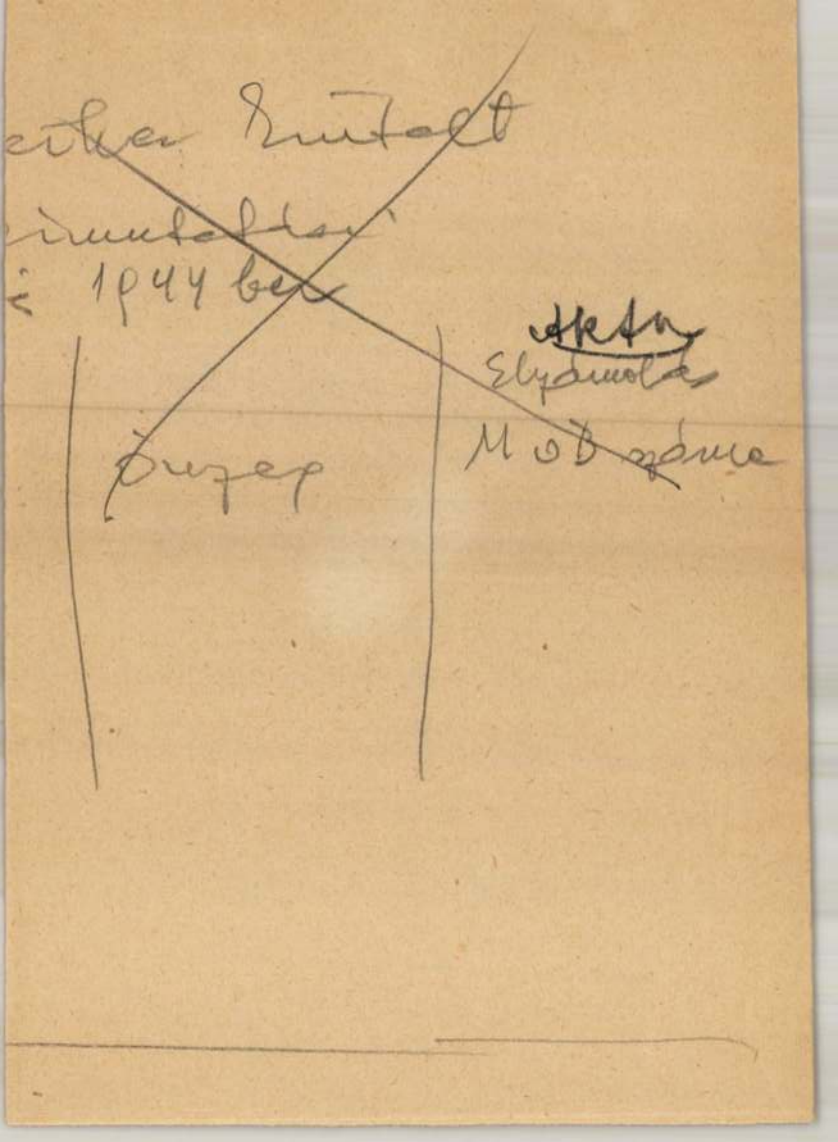

Vécs vára

Cserna Karoly

rajzai

repr.

Szilágyi Sándor

II. Rákóczy György

1621 – 1660.

M. Tört. Elektr.

Bp. 1891. 55. l.

HELYSÉG

Budapest.

VÁRMEGYE

ŐRZÉSI HELYISÉG

TULAJDONOS

gr. Hyppolyi Rudolf.

SZAKCSOPORT

Kézi

KOR

X

MÉRET

TÁRGY

Prudentius codex.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS):

Pergament

IV. sz.-i Keresztény Költő

FÉNYKÉP, RAJZ

Vécs József

A Győri Járási Hivatal és a TIT bá-
rom éve fafaragó szakkört létesített,
nebpek tagjai most mutatkoznak
be munkáikkal.

Sz.: Fafaragók, hímzők.

Kisalföld, 1974. jún. 15.

Vécsei és Weinwurm

Korsonyi épitészek

lásd

3

Weinwurm alatt.

mi »a griffmadár«, mi a páva stb.

A könyv képei hunnok, avarok
össze a mai, sokszor egészen azonos hí
bútorfestéseink elemeivel és elrendezéseiv

Mindenki, aki a mult művészet fejl
meríthet ebből a gazdagon illusztrált m

A rendkívül értékes mű főbb fejez
István: Magyarország őslakosai. — Dr.
Károly: Árják és ugorok érintkezése. —
A magyar ornamentika története. — I
fülönfüggői. — III. A papirusz. — IV.
VIII. A griff és másállatok. — IX. Kí
XI. A kereszt. — XII. Kínai díszek
díszeink magyarsága. — XIV. Jelenkor

A 180 oldalra terjedő és 287 ábrá

A fenti mű részletfizetésre is kaph

Kiadja a "Pátria" Irodalmi V

Budapest, I

MDK

Vécsei és Weinwurm pozsonyi épitészek

Forum 1932. 35-37.l.

Vécsei és Weinwurm

pozsonyi épitészek

K

lásd okv

Forum 1932.

35–37 l.

K

Vécsei és Weinwurm

pozsonyi bútorterverők-

cred nincs ced

Z

Háy Gyula: Mindenki

bútora. Tér és Forma

1930. 289—291 l.

Nejekkel

Árveré

Az árverés napja	Krausz Simon gyűjteménye	Festmények, rajzok, metszetek	Keletázs
1929 november 4.	1—191	—	—
1929 november 5.	—	201—240	—
1929 november 6.	—	241—279	280—35

MDK

Vécsei és Weinwurm pozsonyi butortervezők

Háy Gy.: Mindenki butora. Tér és Forma, 1930. 289-291. l. Képekkel.

Vécsei és Weinhausen

Tér és Forma

1931. 295, 296. l.

(Unitas bérházak

Polsonyban, képekkel-

Terveztek fentiek.

60	16	
75	49	97
85	25	3
20	21	216
65	178	669

440 x 49

196 669 : 80

196

2156

50

15 49

52

67

MDK

Vécsei épitész

Vécsei és Weinwurm pozsonyi épitészek művei:
Pozsony.Phönix életbiztositó iroda és lakoház.
Graber-féle iroda és üzlethaz.

Komor János: Weinwurm és Vécsei művei.

Tér és Forma, 1932. 1.sz. 26-32.l.Képekkel és alaprajzokkal.

MDK

Vécsei épitész

Vécsei és Weinwurm épitészek tervezték az Unitas bérházakat Pozsonyban.

Tér és Forma, 1931. 295, 296.lap /Képekkel./

MDK

Vécsei és Weinwurm

Unitas bérházak Pozsonyban, repr. Tervezték fentiek

Tér és Forma 1931. 295,296.l.

MDK

Vécsei épitész

Vécsei és Weinwurm pozsonyi épitészek tervezték az alábbi három villát.
A nyitrai Verő-féle villa, a pozsonyi Blumenthal féle és az özv. Sonnenfeldné-villát.
A Tér és Forma közli a három villa képét is.

K.J.: Weinwurm és Vécsei munkái.

Tér és Forma, 1930. 5.sz. 239, 240.l.

MDK

Vécsei Béla okl.épitészmérnök

MM és ÉE Közl. 1928. nov. 11.

XII.1.

Vecsei Éva, [építész?]

Megemlítve.

(Modern amerikai építészet.)

Bodri Ferenc: Művészeti Könyvnemle 348-452.

JELENKOR, Pécs, 974. április

XVII
4.

Vecsési Sándor

Kiskunlacházán megnyitt Gunszt Ferenc emlékkiállítása, melynek kapcsán felmerült egy múzeum felállításának terve. Gyorsan beépszíthető lenne Vecsési Sándor, Gunszt Ferenc és mások életművével.

Lasonai Miklós: Tárlatom Érdon és Kiskunlacházán.

Pest Megyei Hírlap, 1977. jún. 22.

Veress Sándor, festő

Moszkvában állít ki.

- Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1977 okt. 25.

Vecsési Sándor

„Arany archépo"
(repro)

Lóska Lajos: Nyírségi körhép – 1977.
Művészet, 1977. szeptember – 28 lap.

Vecsési Sándor, festőművész

Dömsöd költői óráját Petőfi teremtette, századunkban felfedezte ezt a tájat a festészet is. Ez a felderítés folyamatos, melyhez hozzájárul a művész munkássága is.

Losonci Miklós: Az egyik forrás Dömsöd.

Pest Megyei Hírlap, 1977. júl. 21.

Vecsési Sándor festő

a Szegedi Nyári Tárlaton látható a művész festménye.

Tandi Lajos: Szegedi Nyári Tárlat.
Tükör, Budapest, 1974. aug. 4.

Vecsési Sándor, festő

a József Attila Színház előcsarnakában, és több helyiségben ebben az évben képzőművészeti kiállításokat rendezvék. A művész műveit is láttak az évdeklődők.

Ötödik sebesség.

1977. V. 23. Petőfi 17.00 kvé

Vecsési Sándor

Az őszi távlat az évek során műhellyé, szervezte a művésztelepre visszatérők népes táborát. A legbűségesebbek közé tartozott a művész is,

Dömötör János: Vásárhelyi műhely
Hajdu-Bihari Napló, 1977. júl.

Vecsési Sándor

„Tanya" (aero)

Szélely András: Barsony Arany...
Tükör, 1977. szeptember 24 - 3 lap.

Vecsér Sándor

Barsonyi Arany és Vecsér Sándor
kiállítása Dömsödön a Művelő-
dési Házban megnyílt.

Szikely András: Barsonyi Arany...
Tolnai, 1977. szeptember 24. - 3 lap.

Vecsési Sándor

Vecsési számos elismerést
mondhat már magáé-
nak. Érdemes művész, Mun-
kácsy díjas.

Székely András: Barsonyi Arany..
Tüllör, 1977. september 24 – 3 lap.

Vecsési Sándor

Vecsési Sándor és Barsonyi Arany, Bernáth Aurél és Berény Róbert nővendéke volt.

Székely András: Barsonyi Arany.
Tulior, 1977. szeptember 24 – 3 lap.

Veresi Sándor, festő

L.:Lóránt János

Tandi Lajos:Kiállitási mérleg 91-93.

Tiszatáj,Szeged,1977.október XXXII/10.

Vecsési Sándor,
festőművész

Lovanci Miklós:
Bazsonyi Arany és
Vecsési Sándor kiállítása Dömsödön.

Pest Megyei Hírlap,
1977. szept. 10.

Vecsési Sándor festőművész

Nov. 22.-t, Ady Endre születésének 100. evfordulóját a ráckevei Ady-Gimnázium is megünnepli. – Az 1968-ban alapított iskolagalériában csaknem száz Adyval kapcsolatos relikviát, műtárgyat őrznek. Sok művész ajándékával gazdagodott a gyűjtemény, – köztük a művészé is.

Kovács Júlia: Ady-rajzok – az Ady Gimnáziumban.

Néprzava, 1977. nov. 27.

Vecsési Sándor

egy ideig a Bernáth-vonal és a hódmezővásárhelyi iskola közötti egyensúlyt keresté, de más a „Studió 64"-en szereplő művei is bizonyítottál, hogy a dekorativ vonaljátékot és kolorítot egybefoglaló stílussa kezd túlszemelkedni a különféle irányok eklektikus önszefoglalásán.

Németh Lajos Studió 66.

Kritikát és képet 1976 Bp. Corvina

279-280 old.

Vecsési Sándor, festőművész

a XXIV. vásárhelyi őszi tárlaton szerepelnek a művész művei. „Régi szoba" c. festménye (emlitve).

Kőműves Gyula: Őszi Tárlat Vásárhelyen.
Szabad Föld, 1977. okt. 23.

Vecsési Sandor festő

Pest megjenek először Szentendre volt a képzőművészeti központja, később Zebegény és Vác is felszárkózott, majd az 1960-as évek közepén Görmödön telepedett le Vecsési S., Bazsonyi A., Patay László.

Sosonci Miklós: A Nagy István Csoport tíz éve.
Pest Megyei Hírlap, 1977. szept. 21.

Vecsési Sándor. festőművész

A Képzőművész Szövetség festő szak-osztály kiállítását „Festészet '77" ünnel a Műcsarnokban rendezték, melyen a művész műve szerepel.

Horváth György: Festészet '77.
Magyar Nemzet, 1978. febr. 5.

VECSÉSI SÁNDOR

Vecsési Sán

Vecsési Sándor érdeme
vész félszáznyi festményének
lata a legfrissebb esemény, hiszen
októberében nyílt meg a szov-
jet fővárosban. A „fényes szelek"
nemzedékének hűséges tagja egy

7-303-16

szeink Moszkvában

VECSÉSI SÁNDOR 2

eltűnőfélben levő világnak szerény és szorgos krónikása. Az Alföld tájait, a magyar falu házait, embereit vallatja múltról és jelenről, s teszi ezt azért, hogy a jövőnek üzenjen.

— Mindenképpen nagy dolog — így utólag belegondolva —, hogy egy élet munkája kikerül egy világvárosba. Az ottani tükörben látni magunkat; kiváló alkalom újabb önvizsgálatra, mely az ember felelősségét hatványozza, és az igazában is megerősíti — kezdi a sommázást a művész.

17-303-16

Wagner: Képzőművészeink Moszkvában

Vecsési Sándor

Komárom megyéből elszármazott
művészek lióze tartozik a mű-
vész is.

Wehner Tibor: Visszhangtalanul.
Művészet, 1979. május - 36. lap.

Vecsési Sándor, festőművész

Megnyílt a Hatvani Galériában az első portrékiállítás, melyen a Pest megyében élő művész műve szerepel.

Losonci Miklós: arcok és sorsok.
Pest Megyei Hírlap, 1974. nov. 22.

Vecsési Sándor, festőművész

1967-ben festette meg „Apám, anyám" c. képét, amely díjat nyert az 1973-as szófiai „elkötelezett realista festészet" triennálén. Közvetlen helyzetkép, lírikusan finom színeit határozott sikok és szerkezet fogja össze, pátoszmentes a tiszteletadás. E téma igen sok magyar művészt foglalkoztat napjainkban is. (említve és repr.)

Aradi Nóra: Emberpár.

Népművelés, 1978. 3. 8 és 9 old

Vecsési Sándor életműve:
a közeljövőben nyílik meg kiállítása a művészeknek.

TÉKA
1942. X. 26. TV. Sz. 35 | 11 | Kv.

Vecsési Sándor, festőművész

a Magyar Nemzeti Galériában látható egy tíz évvel ezelőtti munkája.

Művészeti Magazin

1974. T. 21. TV 21.35 (K ind)

Vecsési Sándor

Vecsési Sándor humánus, lírfi-
as lírát sugárzó festményét
mutatta be a tárlaton.

Tandi Lajos: Szegedi nyári tárlat.
Tükör, 1977. aug. 7 - 3 oldal.

Vecsési Sándor

festő

M.D.K

Méltatás.

Kocsogh Ákos: A XI. Vásárhelyi Tárlat

Művészet, 1965. március - 76 lap

M.D.K

Vecsési Sándor

festő

Öt művét mutatta be a tárlaton.
Ezek közül a szerző kiemelkedik a
„Villamosműhely"-t „Villamos-
műhely" (repro)

Bolgár Kálmán: Studio 64

Művészet, 1965. március – 38 kép

Vecsési Sándor, festő MDK

Sárgarukás nő, Kék tanya és Tavasi falu c. képei értékei a XI. Őszi Vásárhelyi Tárlatnak.

Rózsa Gyula: Változó falu – változó művészet 9.

Népszabadság, Bp. 1964. nov. 27.

Vecsési Sándor, festő

Kettős portréja említésre méltó.

Rózsa Gyula: Országos Képzőművészeti Kiállítás Miskolcon 9.

Ip. 1964. dec. 31.

NEPSZABADSAG

Vecsési Sándor, festő

MDG

1

Most kapta meg a fiatalok Stúdiójának nagydíját. Most Zalaegerszegre Készít egy hatalmas pannót felesége: V. Bazsonyi Anemy.

Rósza Gyula: fiatalok a Máglya közből

20

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1964. dec. 25.

Veszési Sándor, festő

MDK

2

Házak c. vázlata.

Repr.

Rózsa Gyula: fiatalok a Magyar Közlöf

20

NÉPSZABADSÁG

Bp. 1964. dec. 25.

Veszeli Sándor
festő

A Balatoni Tárlaton bemutatta
a „Fekvő asszony", a „Virágzó
fa" és a „Munkáskéz" című
festményeit. „Virágzó fa" (repro)

Kovács Gyula: Balatoni Tárlat
Művészet, 1965. január – 43 lap

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

A Balatoni Tárlat 1 díját
nyerte el.

Kovács Gyula: Balatoni tárlat
Művészet, 1965. január - 43 lap

Vecsési Sándor, festő MDK

Az Ernst Múzeumban szerepel. Érett alkotó. Példará: Ülő nő, Önarckép, Szurcsik-portré, Levendulás, Villamos-mühely c. kompozíciói.

Rózsa Gyula: Stúdió 64 9

Bp. 1964. dec. 24.

NEPSZABADSÁG

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Művei a kiállításon

N agxdijat kapott.

Levendulás c. kép

Szurcsik János vörösinges portréja

Gelmecher „nne: Studio 64.

Fiatal képzőművészek kiállítása

Magyar Nemzet 1964. december 11. 4.l.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Ritly Valéria: A VIII. miskolci országos képző-
művészeti kiállitás

Magyar Nemzet 1964. december 12. 4.l.

M.D.K.

Veress Sándor
festő

Testvérek" című képével
" jelentkezett a tárlaton.

Bolgár Kálmán: A Stúdió „Család" pályázata
(Művészet, 1963. április – 24 lap.

Vecsési Sándor, festő MDK

figyelmet érdemelnek művei.

Cs. M.: Kiállítás Angyalföldön 2.

ESTI HÍRLAP, Bp. 1964. máj. 25.

Veczey Alajosné festő M.D.K.

Kézöly tanitványa, tájkép festő

Czimer Kárely: A művelődés és művészet történe
te. Bp. 1897 185.

Vecsési Sándor

„Otthon" plextol 100 x 120 cm
„Bucsu a Turdi hástól" olaj 80 x 122 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976
Balatoni Muzeum, Keszthely

Vecsési Sándor, festőművész

Az őszi tárlat az évek során műhellyé szervezte a művésztelepre évenként visszatérő alkotók népes táborát. – A leghűségesebbek neve kívánkozik ide, – a művész neve is.

Dömötör János: Vásárhelyi műhely.
Békés Megyei Népújság, 1977. júl. 10.

Vecsési Sándor festőművész

Az Őszi Tárlat az évek során műhellyé szervezte a művésztelepre évenként visszatérő alkotók nepes táborát, – itt kell megemlíteni a művész nevét is.

Dönötör János: Vásárhelyi műhely.
Dalgazok Lapja, 1977. júl. 3.

Veczési Sándor, [ ] MDh

Három műve, Kapott helyet a gyűjteményben.

-: Tíz fiatal magyar művész alkotásai a párizsi biennálén 2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1961. aug. 27.

Vecsési Sándor festőművész MDK

A vas megyei tanács végrehajté bizottságának figurális kompozíciókra és jellegzetes vasi tájakra kiirt pályázatán a Magyar Képzőművészeti és Iparművészeti Szövetség részéről részt vett a birálóbizottságban.

--: Odaitélték a vasi képzőművészeti pályázat dijait.

Vas Megye , 1962. máj. 30.

Veress Sándor
festő

14

Az 1962-es Biennalen
részt vett.

Szabó György: Biennale, Velence, 1962
Élet és Irodalom, 1962. nov. 24 – 11 lap

Veszi Sándor
festő

M.D.K.

Akvarell képeit mutatták be
Velencében a Biennalen.

Vargha Lajos: A XXII. Velencei Képzőművészeti Biennálé után.
Élet és Irodalom, 1962. augusztus 4 — 8 lap

Veress Sándor, festő MTA

Két portréja tartalmas.

Rényi Péter: A IX. Magyar Képzőművészeti Kiállítás festményei 8.1

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. máj. 12.

Vecsési Sándor, festő

MDk

Két festménye jelével szerepel a római II. egyetemi Képzőművészeti Tanszéken.

—: Ma hallottuk

2.1.

ESTI HIRLAP, Bp. 1960. okt. 22.

M.D.K.

Vecsési [Sándor], festőművész

nevét azok között a legtehetségesebb fiatalok között említi a szerző, akiknek művein „az irodalmiság veszélyétől való oktalan félelem folytán... az alakok tárgyilagos jellemzése helyett reménytelen, pesszimista hangulat uralkodik

D.Fehér Zsuzsa: Mai képzőművészetünk néhány problémájáról.
Művészettörténeti Értesitő, 1962.XI.évf.1.sz. 52.old.

MDK

Vecsési Sándor, festö

Falu télen. Olaj.
Kutnál. Pasztell.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat. A3.1.

MDk

Veresi Sándor, festő

A fiatal festő akvarelljeivel szerepel.

–: Magyar alkotások a velencei biennálén 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. ápr. 22.

11 D.4.

Vecsési Sándor
jestő

Interju.

— : Mi a véleménye a modern művészetről

Élet és Irodalom, 1962. febr. 24 – 4 l.

Veress Sándor
festő

M.D.K.

Részt vett a kiállításon.

Székely Kolozs: A VIII. Őszi tárlat Hódmezővásárhelyt
Művészet, 1962. január — 29 l.

M. D. K.

VECSÉSI Sándor festő

Akvarellekkel készül

Utra készen áll a velencei Biennálé magyar kiállitása

Magyar Nemzet 1962. április 21. 4.l.

Vecsési Sándor

festő

M.D.K.

A firikai munka heroizmusát
emeli ki alakjaiban. – Képeivel
részt vesz a kiállitason.

D. Fehér Ilsuzsa: Munkát ábrázoló festményeket a IX. Magyar...
Művészet, 1962. május — 8 l.

M.D.K.

Vecsési Sándor

festő

„Fehet mihásnő" c. képe

Sándor Sándor: Fiatal művészek nemzetközi szemlége

Élet és Irodalom, 1961. aug. 19. – 10 l.

Vecsesz Sándor
festő

M.D.K.

Halászok című sgraffitói.

K.E.: Képzőművészet Oroszlányban
Művészet, 1962. február – 8 l.

Vecsei Sándor
festő

M.D.K.

Lessing-portré (repro)

Élet és Irodalom, 1963. július 6 - 3 lap

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Munkái a kiállításon

Felesége portréja.

Nagy Valéria: A XI. vásárhelyi őszi tárlat

Magyar Nemzet 1964. október 27. 4.l.

M.D.K.

Vecsési Sándor „festő" MDh

Gyárak és vonatok c. képének színhatása

„szinte már veszélyezteti a kifejezés őszinteségét." (Ernst Múzeum: fiatal képzőmův. Stúdiójának IV. Koll. Kiállítása.)

K. I.: Örömök, gondok egy kiállításon 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1963. máj. 30.

Vegési Sándor M.D.K.

festő

Az oroshaci hanácshára fali-
képet készítette. + (repro) —
Méltatás.

Ovtner: Egy nép freskó
Élet és Irodalom, 1963. augusztus 3-11 lap

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Részt vett a Vásárhelyi Tárlaton

Pál József: A vásárhelyi tárlat
Élet és Irodalom, 1964. július 11-i lap

Vecsesi Sándor M.D.k

festő

Részt vett a Vásárhelyi találkozón

Déri Rózsa: A vásárhelyi találkozó
Élet és Irodalom, 1964. július 11-én 9 lap.

Veress Sándor, festő 1904

A Kenthelyi tárlaton az első díjat kapta.

– : Megnyitották a balatoni nyári tárlatot 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. jún. 9.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Pályázat utján bizták meg a zalaegerszegi Arany B á-
rány szálloda faliképének készitésével

G.J.: Milyen megbizásokon dolgoznak képzőmüvészeink

agyar Nemzet 1964. julius

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Szinzakadó" c. képétnállitotta
"ki a tárlaton.

Oelmacher Anna: Dolgozó emberek között
Művészet, 1964. augusztus - 42 kep.

Vecsési Sándor M.D.K.

festő

Kislány portréját állította ki a tárlaton.

Horváth Terér: Hódmezővásárhelyi őszi tárlat

Művészet, 1964. január – 37 lap.

Vecsési Sándor

M.D.K

festő

Fekvő asszony
Hajtott hiár
Vinnep

} repro

Fehér Zsuzsa: Vecsési Sándorról
Művészet, 1964. junius – 25 lap

Vecsési Sándor

festő

M.D.K.

Februárban rendezett az Ernst
Múzeumban tárlatot, ahol
három esztendő termését
mutatta be.

Fehér Zsuzsa: Vecsési Sándorról
Művészet, 1964. június — 25 lap

Vecsési Sándor M.D.K.

festő

1962-ben festette „Ünnep" című képet. Régebbi munkalapa a „Vasút-építők". Szülőket ábrázoló képe családi jellegű. A „Dómgólők" c. műve [illegible] alakokat ábrázol.

Fehér Zsuzsa: Vecsési Sándorról

Művészet, 1964. junius – 25 lap

MDK

Veszélyi Sándor, festő

febr. 8-án kiállítása nyílt meg
az Ernst Múzeumban.

— : Kulturális hírek 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 9.

Vecsési Sándor, Jestő MDK

Száz alkotásából kiállítás nyílik febr. 8-án az Ernst Múzeumban.

—: Hír 10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. febr. 6.

M.D.K

Vecsési Sándor
festő

Az Ernst Museumban tartott kiállítást
„Az épitheresnél", „Sín vivők", „Gyárak
és vonatok" c. képei a kiállításon
szerepeltek

Frank János: Kiállítási Napló
Élet és Irodalom, 1964. febr. 22 - 8 lap.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Kiállitása az Ernst Muzeumbsan

Egymillió néző a Műcsarnok tavalyi kiállitásain

"agyar "emzet 1964. január 25. 3.l.

Vecsési ~ánder festő M.D.K.

Mintegy 120 alkotás, közöttük 65 festmény, több mint 20 grafika, valamint számos terv-és vázlat

~egnyilt Vecsési ~ánder kiállitása

~agyar Nemzet 1964. február 9. 13.1.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Patay festő arcképe.

Freskó-tervek, /zalaegerszegi freskó/ :

Halászok, . Aranybárány., -szálloda bárjába készülő freskó,,

Fekvő nő /rajz/ repr.

Oelmacher Anna:Vecsési Sándor kiállitása az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1964. február 18. 4.l.

Vecsési Sándor festő N.D.K.

Évekig élt és festett falun.

Sinvivők.

Délben..

Parna ház.

Deres udvar.

Ünnep

Magyar Nemzet 1964. február 18: 4.1. · 7 ·

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Beszélgető.

Tehenészek.

Fekvő asszony.

Gyárak és vonatok.

Virágzó fa.

Veres Péter arcképe.

Magyar Nemzet 1964. február 18. 4.l. */.

Vecsési Sándor M.D.K

festő

Szüleink "Leányka" c. képeivel és tájábrázolás aival vett részt a Fiatal Képzőművészek tárlatán.

Bolgár Kálmán: Fiatal Képzőművészek szemléje

Művészet, 1963. szeptember – 41 lap

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

A Képzőművészeti Alap és Kisz 5000 Ft-os díját az Ernst Museumban rendezett tárlaton Vecsési Kokas Ignáccal nyerte.

Bolgár Kálmán: Fiatal Képzőművészek ~~[illegible]~~ szemlije
Művészet, 1963. szeptember – 41 lap.

mdk

Vecsési Sándor festőm.

müve a kiállitáson

Perneczky Géza: Fiatal Müveszek kiállitása
Uj Irás 1963. 9. sz 1137. l

Veczési Sándor, festő

MDG

4 akvarelljével szerepel a tárlaton.

—: Magyar alkotások a velencei biennálén 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. jún. 13.

mdk.

Vecsési Sándor festőművész

műve a kiállításon.

Dömötör János. A X. Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tiszatáj. 1963. 11. sz.

J. L

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Résztvett a kiállitáson.

A KISZ közp. bizottsága 5 000 Ft-os dijával ju

jutalmazva

Csalmscher Anna: Fiatal képzőművészek IV. kiállitása az Ernst Muzeumban

Magyar Nemzet 1963. junius 9. 8.l.

Vecsési Sándor

festő

M.D.Y

A „Patragportré", a sinvizű munkások ábrázolása, a feleségéről készült kép, Veses Péter archépe, a „Fekvő asszony" művészetének egy-egy állomása.

Fehér Zsuzsa: Vecsési Sándorról

Művészet, 1964. junius – 25 kep

Vecsési Sándor M.D.K.

festő

Az orosháza hárasságkötő terem számára készített műve a falat a parasit hétköznapok, szereplőivel népesíti be. A festmennyek sorát akvarellek, tervek, zajrok egészítik ki

Fehér Csuzsa: Vecsési Sándorról

Művészet, 1964. junius – 25 kap.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Kiállitása az Ernst Muzeumban

Hirek

Pest megyei Hirlap 1964. február 7. 5.l.
Pest megyei Hirlap 1964. február

Veczési Sándor, Jestő

MDK

Fekete hajú kislány c. műve

egyenletes jó teljesítmény.

Rózsa Gyula: A XII. Vásárhely i Őni Tárlat

8–9

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. nov. 13.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Nyergesujfaluról származik. Budapesten él, a hódmezővásárhelyi művésztelepen dolgozik többször visszatérve.

1958-b n Derkovits ösztöndijat kap.

1964 elsö önálló kiállitása Budapesten.

Portrék: Szüleim, Öregember, Szurc sik János Női portré

Csongrádmegyei Hirlap 1965. márc. 14.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Hajlott ház, Barnaház, Sárga ház, Zöldfalu ház,
Bajuszos férfi, Munkásháza,
Az orosházi házasságkötő -terem falképei.
Balaegerszeg Arany Bárány Szálló bárjának freskó-
terve
Női portré, repr.

Dömötör Lajos: V. Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor festőművészek kiállitása Vásárhelyen

Csongrádmegyei Hirlap 1965. márc. 14.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Dijat nyert a felszabadulás 20 é fordulójára hirdetett pályázaton

Huszévesek c. olajképpel

Az uj tanév előkészitéséről, a budapesti épitőip gépesitéséről tárgyalt a fővárosi tanács vb

Magyar Nemzet 1965. febr. 18.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő-

„Ülő nő" (nepro)
(X. Képzőművészeti Kiállítás)

Élet és Irodalom, 1965. okt. 16 – 7 lap

Veszési Sándor, festő

MDK

Kiállít az Ernst Múzeumban.
(Dec. 4-től)

(Zs) : ... a fiatalok tárlata ... 1.

ESTI HIRLAP, bp. 1964. dec. 2.

Vecsési Sándor M.D.Y

festő

A vásárhelyi tárlaton részt vett.

Kovács Gyula: Érzelem és állítás
Művészet, 1966. február - 22 lap.

Vecsei Sándor
festő-

M.D.K.

Részvett a családon.

Péter Imre: A monumentalizmus bűvöletében
Művészet, 1966. január - 10 lap.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Kiállitás müveiből Vásárhelyen

Csongrádmegyei Hirlap 1965. márc. 2.

M.D.K.

Vecsési Sándor fe t"

M.D.K.

Dijazva a pályázaton

Huszévesek / életkép/ Ij. dij / 15ooo Ft/

A felszabdulás évfordulójára kiirt kép őmüvészeti pályázat eredménye
Magyar Nemzet 1965. márc. 20

M.T.A.

Veczési Sándor, festő M D4

Keresztrejtvényben szerepel.

— : Kiállításon 12.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1965. okt. 24

Vecsén Sándor

festő

M.D.K

Részt vett a tárlaton.

Dr. Fehér Csuzsa: A X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Művészet, 1965. november – 28 lap

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

„Vörös ház" (repro)

Művészet, 1965. december – 18 kap

Verses. Sándor festő

Munkácsy díj II. Jokowtól Szeta

Nyomva, 1965, ápr. 2, 2 old.

Vecsési Sándor, festő

Hídverések c. olajfestménye 15000

forintos második díjat nyert.

– : Kihirdették a felszabadulási évforduló alkalmából kiírt képzőművészeti pályázat eredményét. 9.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1965. márc. 20.

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Méltatás.

D. Fehér Zsuzsa: Húsz év után
Művészet, 1965. április - 3 lap

Veczési Sándor, festő MDL

A Munkácsy M.-díj II. f.-t kapta.

– : Kiosztatták az idei művészeti díjakat

4.

NÉPSZABADSÁG Sp. 1965. ápr. 2.

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Dijazva a fővárosi tanács nyilvános képző-
művészeti pályázatán a felszabadulás 20 év-
fordulójára
"Huszévesek"

Napló

Magyar Nemzet 1965. március 16. 4.l.

MDk

Veszéli Sándor, festő

Az Ernst Múzeumban nyílt meg a Derkovits ösztöndíjas festőművész kiállítása. Témaválasztása gondos, állásfoglalása körvonalas, művészete, előadásmódja változatos.

Gy. M.: Veszéli Sándor kiállítása 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. febr. 8.

Vecsési Sándor M.D.Y

festő

1965. ápr. 4-én a Munkácsy Mihály díjat nyerte el.

—: Kitüntetések

Művészet, 1965. május - 48 kep.

Vecsési Sándor, festő MDK

Díjat nyert.

– : Kiosztották a felszabadulási képző-
művészeti pályázat díjait 6

ESTI HIRLAP Bp. 1965. márc. 19.

M.D.K.

Vecsési Sándor festő

Müve a kiállitáson
N agyanyám

Ritly Valéria: Őszi tárlat Vásárhelyen

magyar Nemzet 1965. november 5. 4.1.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő

A Nemzeti Galériában rendezett
vásárhelyi tájakon „Szűk utca"
c. panelje látható.

Ritky Valéria: Vásárhely tíz éve
Művészet, 1964. október - 14 lap.

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Az Ernst Múzeumban levő
kiállításon vett részt

Szigeti Csurka: Egy kiállítás és „háttere"
Művészet, 1963. január — 38 lap

Vecs ési Sándor festő M.[illegible].K.

Müvei a kiállitáson

[illegible]árvári Márta: Képzőmüvészeti kiállitás a Hazafias N épfront klubjában

Magy a r Nmemzet 1965. január 6. 4.l.

Vecsési Sándor festőm.

Díjat nyert az Ernst Múzeum Kiállításán
(1000 frt)
/ Megnyílt a fiatal képzőművészek Kiállítása
Képzőm. 91 évf 121. sz 1963 nov 26. 12. l

MDK

Veszéli Sándor, festő

5000 forintos díjat kapott.

—: Ma nyílik meg a fiatal képzőművészek kiállítása

S. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. máj. 25.

Veress Sándor, festő

MDK

A KISZ KB s a fiatal Képzőművészek Stúdiója 5000 ft-os díját nyerte.

—: Megnyílt az Ernst Múzeumban a fiatal Képzőművészek Kiállítása 8. (

NÉPSZABADSÁG Bp. 1963. máj. 26.

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

A Studió „Család" pályaratán
a III. díjat kaptam.

Bolgár Kálmán: A Studió „Család" pályaratai
Művészet, 1963. április — 24 lap

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Részt vett a Fiatal Képzőművészek kiállitásán

A KISZ közp. biz. és a Fiatal Képzőművészek Studiója 5000 forintos díját kapta.

Napló

Magyar Nemzet 1963. május 26. 9.l.

Versési Sándor festő

a fiatal képzőművészeti

5. kiállításán 10.000 Ft-os

fődíjat kapott

Nyíregyháza, 1964. dec. 5, 4 old.

Vecsési Sándor

festő

M.D.K.

"Ülő nő", a „Levendulás"
"c. képeit mutatta be a tárlatot.

Frank János: Studió 64

Élet és Irodalom, 1964. dec. 12 - 2 lap

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Villamos mühely repr.

Szocialista Müvésztért 1965. január

Vecsési Sándor festő M.D.K.

Pályázaton nyerte el a megbizást a zalaegerszegi Aranybárány Szálloda 28 négyzetméteres pannójának elkészitésére, / 8 figurájával a tavaszt és az ifjuságot ábrázolja/

Napi krónika
Magyar Nemzet 1964. október 20. 4.l.

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Méltatás.

Lauer Sándor: Gondolatok egy kiállítás kapcsán
Művészet, 1964. július – 45 lap

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

PESTMEGYEI HIRLAP

1954/FEB 27

— **Vecsési Sándor festőművész** kiállítása február 8-án délben nyílik meg az Ernst Múzeumban. Megnyitó beszédet mond dr. Vayer Lajos egyetemi tanár.

1621

Vecsési Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1964 FEB 6.

Vecsési Sándor festőművész
kiállítása február 13-án nyí-
lik meg az Ernst Múzeumban.
Megnyitó beszédet mond dr.
Vayer Lajos egyetemi tanár.

1021

Magyar Hirdető
SZTOFICZKELO
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vendégkönyv
NEPSZAVA

Vecsési Sándor

Rajza (Női fej)

Kortárs. 1961. 1. sz. jan. 8. l.

MDK

Vecsési Sándor

Hajóvárók. Olajf. 50x70
Kőhordók. " 110x90

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállítás.Műcsarnok.
1955.Kat. 22.1.

Veczési Sándor, [ ] ⊓ Bh

A Petőfi Irod. Múzeum meglicázából
portrét kérik.

A. Gy.: Jódi archépcsarnok kérül 6.

EST/ HIRLAP bn-1963. aug. 13.

05

Vecsési Sándor M.D.K.

Müvei a kiállitáson

Önarckép

Mohácsi Regős Ferenc: Fiatal magyar képzőművészek tárlata az Ernst Muzeumban

M.D.K.

Veszéli Sándor

festő

Az orosházi házasságkötőterem

freskóját festette.

Gerstl László: Az 1962. év monumentális falképei

(Művészet, 1964. február – 20 kép.

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Mélbatás.

Aradi Nóra: A fiatalok második párizsi biennaleja
Művészet, 1962. február. — 16 l.

Vecsési Sándor festőművész

Másodszor látható az országos táj-
képfestészeti biennálé, a Nemzeti Ga-
lériában, melyen szerepel a művész al-
kotása.

Tasnádi Attila: Magyar tájak.
Népszava, 1977. febr. 20.

Vecsési Sándor

kapta ez évben a Tornyai díjat és a díjjal járó összeget „Napba nézők" című festményében találóan ábrázolja a felfedezés izgalmát első pillantásra.

Kovács Gyula: XIV. Városkelyi Őszi Tárlat, „Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. febr. 2. p.

45.

Vecsési Sándor

A gyerekkori élményvilág és a mai realitások elegyednek a mester majd minden képében; a mai tárgyú ábrázolásaira mindig sikeresen vetít egy-egy benne régóta őrzött képet is.

Kovács Gyula: XIV. Vásárhelyi Őszi Tárlat, „Művészeti" folyóirat, Bp. 1968. febr. 2 sz.

451

Vecsési Sándor MDK

Női portré, olf.

K.Gy. portréja, olf.

Mücsarnok 1962.IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

Vecsési Sándor

MDK

Táti házak, olf.

Vörös ház, olf.

Alizm olf.

Műcsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Vecsési Sándor

szerepelt a VIII. negyedik nyári találkozón.

Népszabadság 1967. aug. 16.

Vecsén Sándor

Részelt az I debreceni nyári tanfolyamon.

Hajdú-Bihar megyei Nn. 1967. aug. 12.

Vecsési Sándor MDK

Női portré, repr.

Mücsarnok 1962. IX. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Vecsési Sándor, festő

figyelemre méltó műveket

mutat be.

(Nyári tárlat, Szeged)

Rózsa Gyula: Egy „alföldi" és egy „országos" problémáról 7

Népszabadság Bp., 1967 aug. 16.

Vécsési Sándor MDK

Aliz, repr.

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

MIK

Vecsési Sándor

szerepelt a kiállitáson

Szelesi Zoltán: Szegedi Országos Képzőművészeti Kiállitás.

Tiszatáj 1964. szept.

MK

Vecsési Sándor

szerepelt a tárlaton.

"Fekvő nő"
"Tavaszi fák"
"Virágzó fa"

Cserhát József: A legszinvonalasabb kiállitás Veszprom megyében. - Balatoni Nyári Tárlat.

Napló 1964 jun. 18.

MDK

Vecsési Sándor

Ritly V.: Festmények, rajzok, szobrok a X. vásárhelyi őszi tárlaton. Magyar Nemzet 1963. okt. 15. 4.l.

Vecsési Sándor

Veres Péterről és Patay Lászlóról készített arcképet.

László M.: A magyar portré-művészet tört.-ből; Műgyűjtő, 1970. 4. sz. 44. l.

MDK

Vecsési Sándor, Jerő

Nagyméretű kompozíciót készít
a Kiskunfélegyházi Móra F.
Gimnázium részére.

– Új képzőművészeti alkotások
a közterületen

8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1967. jún. 8.

Vecsesi Sándor
festő-

Élményforrása hő. Festmányeinek
részletgazdagsága [illegible]szembetűnő.
A kiállításon bemutatta „Nagyanya"
című képet.

Losonci Miklós: Három festő kiállitása
Müvészet 197o dece ber - 42 lap

Vecsési Sándor MDK

Kazlak, gouache

Mücsarnok 1954.V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Vecsési Sándor

Szerepel a szegedi Országos Képzőmüv. Kiállításon.

említve.

Tiszatáj, 1964 9. szám, 4. lap.

Vecséri Sándor

Szerepelt a VIII. Szegedi Nyári Tárlaton.

Csongrádmegyei Hírlap 1967. aug 13.

MNK

Vecsési Sándor, Bp.

Falu, of.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Mus.
1960.

MDK

Vecsési Sándor

Téglavetők, of.

Utca, of.

7. Vásárhelyi őszi tárlat. Tornyai J. Muz. Hmvhely

1960. okt.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Magyar Ifjuság 1965 nov.6.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1965 szept.23.

MDK

Vecsési Sándor

Levendulás

Villamosmühely

Rózsa Gy.: Studió 64. Fiatal képzőművészek az Ernst Muzeumban. Népszabadság 1964. dec. 25. 9.l.

MDK

Vecsési Sándor

Ülő nő

Önarckép

Rózsa Gy.: Studió 64. Fiatal képzőművészek az Ernst Muzeumban. Népszabadság 1964. dec. 25. 9.l.

Vecsési Sándor

„Bárányok Kőrt" (1965) c. pannója a zalaegerszegi Arany Bárány Szálló bástelyi végében van (említve)

Jelenkor 1966 VI. n. 561 old.

M.D.K.

Veresi Sándor, festő

nevét említi:

Aradi Nóra: Daumier, Berkovits és utódaik

Bp. 1968. Magvető, 330. old.

Vecsési Sándor
festő

M.D.Y.

A kiállításon bemutatott
műve a sinlett parasiti kör-
nyezetbe ábrázolva mutatja
be, majd a félegyházi kál-
variát ábrázoló képe elmélyült.

D. Fehér Lenzsa: A XI. Magyar Képzőművészeti ...
Művészet, 1968. május – 11 lap

Vecsén Sándor
festő

H.D.K.

A „Kapcsolóteremben" című
képe a gépek barátja, értő
megjelenítését mutatja be.

D. Fehér Lovszka: A XI. Magyar Képzőművészeti ...
Művészet, 1968, május – 11 lap.

M.D.K.

Vecsési Sándor

festő

„Apám - anyám"

(repro)

D. Fehér Zsuzsa: A XI. Magyar Képzőművészeti ...

Művészet, 1968. május - 11 lap.

MDK

Vecsési Sándor

Táj, szintetikus o.

Feleségem, " "

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

M.D.K.

Veress Sándor
festő

"Őszi délután" című
" képét mutatta be a
tárlaton.

Pogány Ö. Gábor: Dolgozó emberek között
Művészet, 1968. május -33 lap

M.D.K.

Vecsési Sándor, festő

„1964-évi Tnálló kiállításán bemutatott portréi, falurépei, ub. inkább egyéni művészi meggyőződés eredményeinek látszanak; aligha sejthetünk mögöttük a művészi élet... nagy részét átható lendületet."

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp. 1968. Magvető

276. old.

MDK

Veczési Sándor, festő

Kiállít Lausannaban.

—: Magyar kiállítások külföldön
Külföldi tárlatok hazánkban 9.

Népszabadság, Bp. 1968. máj. 28.

Veczési Sándor festő

Szerepel az angyalföldi
képrőművészek II. kiállításán

Ujvári Béla: Az angyalföldi
képrőművészek II. kiáll.

Magyar Ifjúság 1966 V. 28

Vecsési Sándor festő

Szerepel a Fiatal kép. műv. Ü. kiállításán az Ernst Museumban

A KISZ I. díját kapta

Emlitve: Villamosműhely; Levendulás; Önarckép; Szurcsik János; Vizágró fa; Munkáshárok

Kereki Kovács Gyula: Fiatal kép. műv. Ü. kiállítása

Magyar Hjuszág 1964 XII. 12

Vecsési Sándor

Szőnyi temetés c. festménye /ami szerepel a vásárhelyi tárlaton a Nemzeti galeriában

Csek Miklós: Vásárhelyi tárlat

Magyar Hjuszág 1964 VII. 18

Verzési

Szerepel a Studió 66 kiállításon az Ernst Múzeumban

Széti Erzsébet: Studió 66

Magyar Hírlap 1966 IV. 30

Vecsési Sándor festő

Szerepel a X. Magyar Képzőművészeti Kiállításon, a Műcsarnokban.

Bolgát Krisztina: X. Magyar Képzőművészeti Kiállítás.

Magyar Ifjúság, 1965. XI. 6.

Vecsési Sándor

Szerepelt a Studio 64 kiállításán

Zalai Hírlap 1964. dec. 20.

Vecsési Sándor

Csoportkiállításon szerepelt Pozsonyban.

L'ud, Bratislava. 4. IX. 1966.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Tiszatáj 1966 szept.p.748.

MDK.

Vecsési Sándor

Pázgai tárlatáról

Uj szó 1966 szeot.14.

MDK.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Szolnokmegyei Néplap 1966 juli.19.

Szolnokmegyei Néplap 1966 Juli. 21.

KISÉRLETEZŐ KRITIKA

Veress Sándor

MDA

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Délmagyarország 1966 juli.22.

Vorsitzender

MDK

Vecsési Sándor

Villanyszerelő

Studio 66. fiatal művészek 6.kiáll. Ernst Muz. 1966.máj.

Kresz M.

Elmondite Na(

MDK

Vecsési Sándor

. repr.:

Villanyszerelő

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

Vecsési Sándor

Villanyszerelő, o.

Anya gyerekekkel, o.

Feleségem, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

Veszési Sándor

Szulcsin a festmenye / szerepel a Fiatalok Studiója kiállításán az Ernst Museumban

Magyar Ifjúság 1963 VI. 1

Veress Sándor
festő

Elégikus kompozíciót mutatha
be a tárlaton.

Dutka Mária: Séta a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon
Nők Lapja, 1968. május 14 - 16 lap.

Vecsési Sándor

Szerepel a IX. Magyar Kép.
mův. kiállításban

Magyar Ifjuság 1962 IV. 28

MDK

Vecsési Sándor festő

szerepel a tárlaton.

Róna Gyula: XI. Magyar képzőművészeti kiállítás
(Népszabadság, Bp. 1908. ápr.)

Vecsési Sándor

Bernáth Aurél tanítványa volt.

Falkép az orosházi tanácsháza

házasságkötő termében (Szepkó)

Magyar Ifjúság 1964 II. 22

MDK

Vecsési Sándor

akvarell:

Tavaszi udvar

1. Orsz. Akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G. Szinház

MDK

Vecsési Sándor

Kiállítási kritika

Nők lapja 1968 máj.

MDK

Vecsési Sándor

akvarell:

Estefelé

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G. Szinház

MDK

Vecsési Sándor

Kiskunfélegyházi kálvária, akv., repr.

I. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G. Szinház

MDK

Vecsési Sándor

repr.:

Dunántul

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

MDK

Vecsési Sándor

Anyám, apám, szintetikus o. repr.

11. M. Képzőm. kiáll. Műcs. 1968.

Vecsési Sándor

Falu télen, olaj, 60×80 cm
Kútnál, pantell, 70×56 "

Budapest Műcsarnok Kiállítása
1957 i kat. hest. Kisdéginé Kisimi
jelen.

13

MDK

Vecsési Sándor

Villanyszerelő, o.

Anya gyerekekkel, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

MDK

Vecsési Sándor

Feleségem, o.

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Múz.

Vecsési Sándor
grafikus

M.D.K.

Méltatás.

Tibely Gábor: Hérső Ferenc szegedi tárlata
Művészet, 1968. január - 34 lap.

Vecsési Sándor
festő

MDK

Sz. J. arcképe hűségesen sikerült.

Tóth Endre: Az 1. Debreceni Országos Tárlat.
Művészet, 1968. január - 39 lap.

Vecsési Sándor

Feketehaju kislány, temp.

Nagyanyám, temp.

Piros tető, temp.

12. Vásárhelyi Őszi tárlat, Tornyai J. Mus.

1965. okt.

Vecsési Sándor

„Kislány tejeskannával" c. képe (emb)

Szerepel a Balaton. Nyári Táslaton

Jelenkor 1966 VIII. n. 741 old.

Vecsési Sándor

Piros tető, repr.

12. Vásárhelyi Őszi tárlat, Tornyai J.Mus.
1965.okt.

Vevési

Lezepel a XIII. Lódmezővásárhelyi
Őszi Táslaton

Négyművelés 1966 XI. Az. 3 old.

Vecsési Sándor

Parasztembek c. képe szerepel a XIV. vásárhelyi őszi tárlaton

Nagyművelés 1967 XII. n. 33 old.

Vecsési Sándor

Kezdet az alábbi Táklatban

Horváth György: A XV. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Magyar Nemzet 1968 X. 30

Vecsési Sándor

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója egyik alapítója (1958)

Székely András: A második Alma Mater

Szovialista Művészetért 1969 I.

Vecsési Sándor

Szerepel az alábbi tárlaton

Korács Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat

Művészet 1968 XI-n. 45 old.

Vecsési Sándor

Szerepel a X. Miskolci Orsz.
Képzőművészeti Kiállításon

H.R.: Kiállítás Miskolcon

Délmagyarország 1968 XII. 4

Vecsési Sándor

M.D.K

Méltatás.

Bolgár Kalmán: Tireves a Fiatal Képzőművészek Stúdiója
Művészet, 1969. január – 14 kep

Veszési Sándor

Dunántul (i képe jelenl.)
szerepel a IV. Balaton Nyár.
Tárlaton a kentiekben mindenhol

Heitler László: A IV. Balaton Nyári
Tárlat

Jelenkor 1968 IX. n. 811 old

MDK

Vecsési Sándor

Alvó, o.

Dunántul, ó.

Fiatal munkás, o.

4. Balatoni nyári tárlat. Keszthely, Balatoni Muz. 1968.

MDK

Vecsési Sándor

olaj:

Repcés

9. szegedi nyári tárlat. Móra F. Muz.

1968. aug.

MDK

Vecsési Sándor

Repcés, repr.:

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.
1968. aug.

MDK

Vecsési Sándor

a szegedi nyári tárlat díjazottja 1966.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Muz.
1968. aug.

MDK

Vecsési Sándor

akvarell:

Kiskunf legyházi kálvária

Sukoró

Eldőlt almafa

Falu széle

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G. Színház

MDK

Vecsési Sándor

Kapcsolóteremben, szint.o.

Anyám, apám, " "

Kiskunfélegyházi kálvária, " "

11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási hiradás

Csongrádmegyei Hirlap 1966 aug.24.

MDK.

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1966 juli.21.

MDK

Vecsési Sándor

Ház előtt, of.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum Hódmezővásárhely, 1961. okt.

MDK

Vecsési Sándor

Árnyékos ház, akv.

VIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat. Tornyai J. Muzeum Hódmezővásárhely, 1961. okt.

M.D.V.

Vecsési Sándor
festő

Részt vett a tanulon

Helmeyi György: Angyalfoldi képzőművészek II. kiállítása
Művészet, 1966. ~~október~~ - 42 lap
szeptember

M.D.K

Vecsési Lándor
festő

Tranyarchépe szerepel a
vagai muzeum művei között

Kovács Gyula: Mai magyar képzőművészet . . .
Művészet, 1966. október - 41 lap

Vecsési Sándor

Szerepelt a Stúdió 64 kiállításon.

ÉS 1964. dec. 12.

Stúdió 64. Fraur János

Vecsési Sándor

Festménye van az alábbi
muzeumban Kolmokon

Egri Mária: A Damjanich Muzeum
legujabb képzőművészeti nezzeményei

Kolmok megyei Néplap 1969 I. 7.

Vecsési Sándor

Házak, emberek, antennák i mivel/ezek)
szerepel a XV. Őszi Tárlaton
Vásárhelyen

Szabó Endre: Igazolt reménységek

Tiszatáj 1968 XII. n. 1111 old.

MDK

Veress Sándor, festő

Szerepelt a III. tárlaton.

-: Negyedik tárlat is lesz Anyaföldön 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 18.

Vecrési Sándor

szerepel az alábbi tárlaton

L. gy.: Az angyalföldi képző-
művészek ünnepi kiállítása

Magyar Nemzet 1969 IV. 4

Vevrési Sándor

Lezajlott az angyalföldi művészet táslatán a József Attila Művelődési Házban

N. N.: Negyedik táslat is lesz Angyalföldön

Esti Hírlap 1969 II. 18

Vecsési Sándor

festőművén nevepel az Ernst Múzeumban a Dolgozó emberek között c. kiállításon.

Oelmacher Anna: Dolgozó emberek között
Magyar Nemzet, 1968. jan. 30. 4. o.

Vecsési Sándor festő

Szerepel az alábbi tárlatom

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68

Művészet 1969 IV. sz. 3 old.

Vecsési Sándor

„Gyár" és „Kapcsolótekem" c. képe (ennek)
szerepel az alábbi tárlaton

Somos Miklós: A X. miskolci országos
képzőművészeti kiállításról

Észak-Magyarország 1968 XII. 15

Veresi Sándor

„Hlázak, emberek, antennák" c. képe szerepelt a XV. őszi tárlaton, „Krisztus-keresztt — tv-antenna" c. műve szintén

Szabó Endre: Igazolt reménységek
Tiszatáj, Szeged 1968. XII. 1112.

Veosési Sándor

festő

M.D.K.

Méltatás

Bolgár Kálmán: Tireves a Fiatalok Képzőmű vés veti Stúdója

Művészet, 1969. január – 14 lap.

Veress Sándor

Grafikus

M.Dk

1958-ban az Ernst Múzeumban
a Fiatal Képzőművészek Stúdiója
által rendezett tárlaton volt.

Bolgár Kálmán: Tárlatok a Fiatal Képzőművészek Stúdiója
életéből, 1969. január – 14 cap.

Vecsési Sándor

Említve

Egri Mária: Képzőművészeti „új szerzemények"...

Szolnok megyei Néplap, Szolnok 1970. jún. 16.

Vecséssy Sándor

Olajfestményekkel

szerepel az alábbi tárlatok

Ambrus Tibor: A vásárhelyi őszi tárlat

Petőfi Rádió 1969 X. 26

Vecsési Sándor

1. Fehér fal repr. olaj 70×90
2. Önarchép ablakkal olaj 90×70
3. Vörösfetős ház olaj 70×100

Tizenhatódik Várárhelyi Ősi Tárlat
Tornyai János Múzeum

Veisen Sándor

Grafikus

„Udvar" (repro)

D. Fehér Zsuzsa: Jubileumi beszámoló helyett.

Művészet, 1970. április - 22 kap.

Veiser Sander

Apfelner

„Lidcan" (repro)

D. Fehér Zsuzsa: Politeum Bosanović Helyett

Alkalmat, 1970 ápriles – 22 kep

Veresi Sándor
tető

„Villanyszerelő" c. műre nevezett
a „Studió 66" c. kiállítás Bp-ené
Pécsett.

Dunántúli Napló 1966. okt. 29.

Vecsei Sándor
fető

Művein a falu korszerű
átrázorását mutalja

D. Fehér Zsuzsa: Jubileumi beszámoló helyett
Művészet, 1970. április - 22 lap

Veresi Sándor
festő"

„Lányka" c. képe szerepelt a X.
Szegedi Nyári Tárlaton.

Rozsnyai Márta: A X. Szegedi Nyári Tárlat
Tisztatáj, Szeged 1969. XI. 1017.

Vecsési Sándor, festő

MDK

Rajz: Rep

Vecsési Sándor: Rajza

M: 7.

Népszabadság, Bp. 1970. márc. 15.

Veress Sándor festő

Kiállítás- nyílt tegnap Párizsban

N.N. : Emléktábla Toulouse-Lautrec marsallnak

Magyar Nemzet 1970 VIII. 20. 3 old.

Vecsési Sándor

Résztvesz a jub.-i Riállításon

(is) A jubileumi Riállításról
(alapos) Lapja, Tatabánya,
1970. ápr. 12. 7. l.

Vecsési Sándor

Az új generáció jellegzetes képviselője. Bernáth-nőnendék volt, de kapcsolódik a vásárhelyi iskolához is.

Németh Lajos: Modern magyar műnmél
Corvina 1968

147.l.

Vecsési Sándor

Önarcképe (emlj.)

Szerepel az alábbi tárlaton

Dömötör János: A XVI. Vásárhelyi őszi
Tárlat

Békés Megyei Népújság 1969. nov. 23.

Vécsén Sándor

festő

Rezit vett a tárlaton.

Trencsényi László: Hódmezővásárhely 1969 ősz
Művészet, 1970. január – 43 lap

Vecsési Sándor
festő

M.D.K

„Őszi délután" - játa Mév. Mén
megvásárolta.

Ujvári Béla: Állami képzőművészeti vásárlások...
Művészet, 1968. október - 25 kap.

M.D.Y.

Vecsési Sándor
festő

„Villanyszerelő" je igenyes
ideret a hétköznapok
látványaiból.

Losonci Miklós: A Stúdió festői
Művészet, 1969. január - 24 lap.

Vecsési Sándor

Nagyneme; Kislány tejeskannával
(i festmenye kkel (említve)

Szerepel a Balatoni Nyári
Tárlaton

Kortárs 1966 IX-n. 150 fold.

MDK

Vecsési Sándor, festő grafikus

Rajz.

Repr.

Vecsési Sándor rajza

9.

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 20

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Csongrádmegyei Hirlap 1968 jan.31.

Vecsési Sándor
festő

H.D.V.

Méltatás.

Losonci Miklós: Harom Miallitási
Művészet, 1968. október - 46 lap

Vecsési Sándor
festő

M.Df

„Dumántúl"
(repro)

Kovács Gyula: IV Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november - 45 lap.

Vecsei Sándor
festő

MDK

Részt vett a tárlaton.

Gyöngyös Gyula: IV. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1968. november - 45. lap.

Vecsési

Szekepel a hódmezővásárhelyi
Őri Tárlaton

Tosday Aliz: hűtekemsarok

Fejérmegyei Hírlap 1968 X. 6

Vecsési Sándor

Ordas: öregfa c. műve (eml.)
szerepel az alábbi tárlaton

Dömötör János: A XV. Vasárhelyi
Őszi Tárlat

Csongrád Megyei Hírlap 1968 X. 20.

Vecsési Sándor

"Anyám, apám" repr.

Magyar Művészet 1945-1969
Műcsarnok, 1969 sep-okt

Vásári Sándor

4, Zöld fal és kút, 1964.

Meger Művészet 1945–1969
Műcsarnok 1969 sep – okt.

Vecsési Sándor

olajképei a hódmezővásárhelyi formálási
évet tükrözik a Szegedi Nyári Tárlaton.

Szegedi Nyári Tárlat, 1968 (Rideg Gábor)
(Kultúra - Tudomány)

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 10. 9. l.

Vecsési Sándor, festő, grafikus

MDK

Rajz:

Repr.

Vecsési Sándor: Csend

21. lap

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 25.

Vecsési Sándor

Emlétve – résztvesz

Pomiótár János: A vásárhelyi őszi tarhat

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 11. 7. l.

VECSÉSI SÁNDOR

„KÜLÖNÖS TÁJ" C. KÉPE SZEREPEL AZ ALÁBBI TÁRLATON(EML).

AMBRUS TIBOR: VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLAT.

PETŐFI RÁDIÓ, 1970 OKT. 18.

Veciési Sándor

festő

Réntvett a $\bar{X}$ miskolci országos kép-

zőművészeti kiáll-on.

Somos Miklós: $\bar{X}$ miskolci.

Északmagyarország 1968 dec. 15-4.

VECSÉSI SÁNDOR

„KÜLÖNÖS TÁJ" C. MŰVE SZEREPEL A XII. VÁSÁRHELYI ŐSZI TÁRLATON. (EML).

BOJÁR IVÁN: ALFÖLDI ELÉGIÁK.

MAGYAR HÍRLAP, 1970. OKT. 18.

Veczési Sándor

Kiállítása nyílik Ráckevén

Pestmegyei Hírlap, Bp. 1970. aug. 28.

MDK

Vecsési Sándor, festő

Kiállít.

Dömötör János: A vásárhelyi ősi tárlat 7.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 11.

Vecsési Sándor

Kiállítása nyílik Ráckevén

Képzőművészeti kiállítás Ráckevén

Pest megyei Hírlap, Bp. 1970 aug. 18.

Vecsési Sándor

Kiállítása nyílik Ráckevén

Emléktábla Tolbuhin marsallnak
Magyar Nemzet, Bp. 1970. aug. 20.

Vecsési Sándor

Kiállítása nyílik Ráckevén

Tolbuhin emlékháblája Pusztazámorai

Magyar Hírlap, Bp. 1970. aug. 20.

MDK

Vecsési Sándor, festő

Őszi délután c. képe az Ernst

Múzeumban látható.

T. Á.: Dolgozó emberek között 7

Népszabadság, Bp. 1968. jan. 26.

Vecsési Sándor

Szerepel a Studió 1966 c. kiállításban
az Ernst Muhammban

Kritika 1966 VI n. 50 old.

Veress Sándor festőművész

Miskolcon vasárnap megnyílt a Téli tárlat. Díjazásra került Veress Sándor festő- és Földes Gyula grafikusművésznek, akik a Borsod m. Tanács díját megosztva kapták.

Szabolcs-Szatmári Hírlap, 1974. dec. 3.

Vecsési Sándor festő

Magyar tájak címmel országos tárlat nyílt Hatvanban. – A művész ezüst diplomát kapott műveiért.

Láttuk-hallottuk.

1974. XII. 1. Petőfi, 18.10 Gné

Vecsési Sándor festő

A huszonkettedik Vásárhelyi Őszi Tárlaton szerepel „Alföld" c. festménye. (említve)

Szabad Föld, 1975. okt. 19.

Vecsési Sándor festő

Szekszárdon vendégszereplő művészházaspár: Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor képein Pest megye tájai, Dömsöd jelentkezik. – A művész szófiai díjat és érdemes művész kitüntetéssel rendelkezik.

Lasonci Miklós: Kiállítótermekben,

Pestmegyei Hírlap, 1975. okt. 28.

Vecsési Sándor

A Honvédelmi Minisztérium épületének tanácstermében festészeti eszközökkel megoldandó alkotás tervezésére hívott pályázaton részt vett a művész.

-----:Képzőművészeti pályázatok.

Művészet, 1976. január - 42.oldal.

Vecsési Sándor, festő

A „30 győzelmes év" című kiállítás, Budapesten, a BNV B/pavilonjában látható. Szerepel a művész festménye e kiállításon

Simon Gy. Ferenc: Szocialista országok képzőművészeti kiállítása Budapesten

Petőfi Népe, 1976. júl. 11.

Vecsési Sandor festő

Megnyílt a XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat, melyen a művész művei is szerepeltek. – Neve fénisel-ni azt a vonulatot, amely legjinkább kötődik az e tájon kialakult hagyományokhoz.

Tandi Lajos: Hagyományok és kozdemonyezések. Dél-Magyarország (Szeged), 1976. okt. 14.

Vecsési Sándor, festő

A XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlaton szerepelnek a művész művei

Szabó Endre: Értőn szólva...

Csongrád Megyei Hírlap, 1976. okt. 24.

Vecsési Sándor

Megnyílt kiállítása a Nagy István csoport felsőfarkasdi művésztelepének idei kiállítása. — a Nagy István csoport rangját emelné, ha a Dömsödön alkotó művészt sikerülne tagnak megnyerni.

Lasonci Miklós: Felsőfarkasd, 1946.
Pest Megyei Hírlap, 1946. nov. 25.

Vecsési Sándor, festő

L.: Reich Károly

— : Kiállítás ... — 8,

Esti Hirlap, Bp. 1970. nov. 10.

Vecsési Sándor, festő

L: Kass J.

Tandi L: Nyári találatok ... 93-96

Tiszatáj, Szeged, 1976. okt. XXX/10.

Vecsési Sándor

neve említve P.Szücs Julianna

"Töprengések Vásárhely zárójelei felett"c.

cikkében.

/A cikket lásd Kurucz D.István-nál !/

Kritika 1980/1 10-11.o.

Vecsési Sándor, festőművész

Az idén másodízben rendezi meg a Hatvani Galéria a portrébiennálét. A két évvel ezelőtti első alkalom bizonyította a gondolat életképességét. – Vecsési Sándor „Férfiak" című és Breznay József „Pannóniai család" c. alkotásai a közösség megtartó erejéről ad sajátos felfogást. (említve) – Vecsésiében a fény ritmusa, összefogja a férfiak alakjait, akik nemzedéki távolságban hordják egymás mellett sorsaikat.

Farkas András: Arcok és sorsok.

Népújság (Heves), 1949. dec. 6.

Vecsési Sándor, /Bpest/
festőművén

Kiállítása a 26. őszi vásárhely i tárlatban
– Tornyai János Múzeum –

Pesti Műsor
1979 okt. 17,

Halász Miklós: Vásárhelyi Őszi Tárlat

Vecsési Sándor, festőművész

a Vásárhelyi Őszi Tárlatok díjazottjai:
Tornyai-plakettet kapott a művész
1967-ben.

Népművelés, 1979. szept. 24. old.

Vecsési Sándor, festőművész

A Magyar Nemzeti Galériában a napokban mjelt nagyszabású tárlat állandó anyagérekig várja látogatóit. — A mai negyvenéves korosztály Szurcsik János, Vecsési Sándor és többek műveivel zárkózik fel a mesterekhez, igen jó adottsággal és összpontosítással.

Losonci Miklós: Az újkori magyar képzőművészet.
Pest Megyei Hírlap, 1979. júl. 17.

Vecsési Sándor, festőművész

Az elmúlt 25 év vásárhelyi őszi tárlatainak válogatott anyagából kiállítás nyílt a Műcsarnokban. Az őszi tárlatokon mindig nyomatékos súllyal szereplő művészek köréből Vecsési Sándor, Bazsonyi Arany- és még többeknek- műveit látjuk a tárlaton.

Tasnádi Attila: Jubiláris vásárhelyi tárlat a Műcsarnokban.
Népszava, 1979. júl. 15.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas, érdemes művész.
Kőlesden 1975 őszén a Kossuth Műv. Házban be-
mutatták Vecsési Sándor, majd Hoppe Fe-
renc, kiállítását.
Vecsési Sándor műveinek sikere miatt két hétről hó-
nap hétre kellett meghosszabbítani a kiállítást.

Kőlesd - a művészetjárta falu.
1979. szept. 24. Petőfi 13.25 (M.)

Vecsési Sándor festőművész

a XX. Szegedi Nyári Tárlaton a művész művei szerepelnek. „Tanya" c. műve (említve)

Fecske András: a XX. szegedi Nyári Tárlat. Dalgozók Lapja, 1979. aug. 7.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész
a szülővárosi, Kiskunfélegyházára, 1972-ben kiállítást
rendezett Kovács Ferencnek, Vecsési Sándornak
ugyanitt volt kiállítása.

Halász Ferenc: Festők Tiszakécskén.
Petőfi Népe, 1980 szept. 14.

Vecsési Sándor, festőművész

Két évtizede, hogy az induló képzőművészek részére a Képzőművészek Szövetsége a Művészeti Alapot létrehozta a fiatal képző- és iparművészek stúdiójait, amely komoly anyagi segítségével támogatta a tehetségeket. Kortársaink és alkotók növekedtek fel, Vecsési S., Szurcsik J., Csiki Gy., Baska J. nemzedéke.

Losonci Miklós: a Fiatalok Stúdiójának jubileumára.
Pest Megyei Hírlap, 1968. dec. 6.

Vecsési Sándor festőművész

Szegő György fotókiállítása a Fiatal Művészek Klubjában megtekinthető november 3.-tól.

Buhály József festőművész a Ferencvárosi Pincetárlaton,
Dér István " a Képcsarnok győri bemutatótermében,
Félegyházi László " a debreceni Medgyessy teremben,
Leitner Sándor " a nagykanizsai Egry József Teremben,
Vecsési Sándor " a Csontváry Teremben mutatja be műveit. A felsorolt festőművészek kiállítása november 9.-től látható, -közli a kulturális eseményeket ismertető rovat.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. nov. 11. XXII. évf. 45. sz. 8. lap.

Vecsési Sándor festőművész

Részt vesz ~~a~~ műveivel a XXV.
Vasarhelyi Őszi Tárlaton

(cikk: „Ágotha Margit grafikus
művész" címszó alatt)
Losonczi Miklós cikke „Megnyílt
az Őszi Tárlat" címmel
Pest Megyei Hírlap, 1978. X. 10

Vecsési Sándor festőművész

Kiállít a XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlaton

Említve: „Köröszt" c. képe h. reprodukciót is

(cikk „Szalay Ferenc festőművész" címszó alatt)

Halász Miklós cikke „Vásárhelyi Őszi Tárlat" címmel

Pesti Műsor 1978. X. 18

Vecsési Sándor, festőművész

a Művészeti alap tárlatot rendezett a Műcsarnokban, az 1948-as vásárlásokból. A művész műve szerepel e tárlaton, mely jan. 14-ig látogatható.
„Kurdi hajtott háza" c. (említve)

Losonci Miklós: Pest Megyei alkotók a Művészeti alap tárlatán.
Pest Megyei Hírlap, 1949. jan. 10.

Vecsési Sándor

A KÉPCSARNOK egy rendszeresen kialakult "törzsgárdá"-
tól vásárolt, egyrészüknek több, másrészüknek kevesebb a
másfél évtizedes összehonorárium a. A törzsgárda névsora
egészében nem a husz legjobb mai magyar művész névsora.
Egyrészük vakóban a legjobbak közé tartozik, mások ellen-
ben még nem mutattak fel a támogatás mértékét megütő
alkotói eredményeket. A nagyobb sulyu életmüvel rendel-
kező festőknek csak a töredéke jutott a közpénzből.
15 művész másfél évtized alatt befolyt együttes honorárium
nem éri el a 200.000.- Ft-ot, tőlük összesitve sem vásá-
roltak harmadannyit, mint pl. Vecsési Sándortól, Óvári
Lászlótól, Genzson Páltól, Patay Lászlótól, Sváby Lajostól.

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem, mecenatura.
MŰVÉSZET, 1979. november - 8. lap.

VECSÉSI SÁNDOR

A jelenlegi Képcsarnoki vásárlási arányok azt az illuziót keltik,hogy pl.Vecsési müvészete harmincszorta több támogatásra érdemes, társadalmi mondandót és esztétikumot hordoz,mint Szalay Ferencé.

Kerékgyártó István: Festészet,mükereskedelem,mecenatura. MÜVESZET, 1979. november - 8.lap.

Vecsési Sándor

Orosz János nemzedékének legkiemelkedőbb művészei közé tartozik. A kétmilliós vásárlásokon azonban fele annyit vettek tőle, mint az utolsó másfél évtizedben, mint ugyanazon nemzedékhez tartozó Turcsik Jánostól, harmadannyit mint Vecsési Sándortól.

Kerékgyártó István: Festészet, mükereskedelem, mecenatura. MŰVÉSZET, 1979. november - 8. lap.

Jecsési Sándor festőművész

Kiállít a XXV. Vásárhelyi Őszi tárlaton

Említve: "Önarcképen" c. festménye

Szabó Endre cikke „A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat" címmel

Csongrád Megyei Hírlap 1978. X. 15

Vecsési Sándor

festőművész

Kiállít a "Vásárhelyi őszi
tárlaton
(l. cikket Bura Barna
szobrászművésznél)

Új TükÖr, 1978. X. 22.

Losonci Miklós: Vásárhelyi Őszi Tárlat

Vecsési Sándor festőművész.

Most októberben láthatjuk a Nemzeti Galéria új szerzeményeit, mely tudatos gyűjtésről tanúskodik. Patay László „Felhőszakadás" c. (emlitve) és Vecsési Sándor „Szép házak" c. (emlitve) művek, mely Rákeve és Dömsöd tájékán születtek.

Lasonci Miklós: Klasszikusok és mai alkotók.
Pest Megyei Hírlap, 1978. okt. 21.

Vecsési Sándor

Kölesden, Tolna megye egyik
legrégebbi településén a mű-
vész kiállítást rendezett.

Fertőszögi Béláné: Művészetre nevelés Kölesden.
Művészet, 1980. augusztus - 45. lap.

Veresi Sándor, festő

L: Kokas J.

Tandi L.: kiállítási jegyzetek 108–112.

Tiszatáj, szeged, 1980. XXXIV/11

Vecsési Sándor, festő

VECSÉSI SÁNDOR Munkácsy-díjas érdemes művész harminckét négyzetméteres, kétrészes seccóját leplezték le a Tolna megyei Gyönk nagyközség tizenhat tantermes, új általános iskolájában. A két hatalmas falfestmény a falusi emberek életét örökíti meg.

–: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1980 szept. 30.

V ecsési Sándor

Kiállitott a Mücsarnokban, mely a hódmező-
vásárhelyi őszi tárlatok anyagából került
megrendezésre.

Uj tükör 1979/22/24

Vecsési Sándor festőművész

A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat alkal mával a tárlatok résztvevői közül a művész munkásságát méltatja.

Repr.: „Délutáni nap" a festménye

A cikket l.: „Dr Dömötör János muzeum igazgató" cimszó alatt

Dr Dömötör János cikke: 25 éves a Vásárhelyi Őszi Tárlat

Élet és Tudomány, 1978. X. 6.

Vecsési Sándor, festőművész

a Tolna m.-i Kölesd „Mai magyar művészet" ím-
mel 15 kiállításra tervezett sorozatot valósít meg.
Mivel minden kiállító művész – mint Vecsési
Sándor, Patay László is, – adomanyoz művei
közül a képtárnak, épül, terebélyesül a kö-
lesdi képtár.

Losonci Miklós: kiállítási kalauz.
Népszava, 1979. szept. 28.

Vecsési Sándor, festő

VECSÉSI SÁNDOR Munkácsy-díjas festőművész műveiből rendezett kiállítás nyílt meg a dorogi Bányász Művelődési Központban.

8.

– Hk

Népszabadság, Bp. 1980 nov. 20

Vecsési Sándor, festőművész

a Hatvani Galéria társadalmi vezetője Molnay Győző elmondja, hogy elképzelésüket igen sokrétűen próbálják keresztülvinni: kiállítási skáldjukban a középnemzedéket Vecsési Sándor, Németh József és mások képviselik.

Tasnádi Attila: A Hatvani Galéria, avagy a magyar képzőművészet új, vidéki központja.

Népszava, 1979. dec. 9.

Vecsési Sándor, festőművész

A Műcsarnokban látuk a Hódmezővásárhely Őszi Tárlat negyedszázados jubileum alkalmával rendezett retrospektív kiállítást. – A Műcsarnok középső termeiben szinte életműveket sorakoztattak fel: Patay Lászlóét, Vecsési Sándorét – és még több művészét

Tandi Lajos: Jegyzetek két tárlatról.
Tiszatáj, Szeged, 1979. 10. ss. old.

Vecsési Sándor, festőművész

A nyergesújfalui galéria Vecsési Sándor, Tatay László, Kajdi Gyula után, most Fodor József festőművész kiállítását látható.

Fecske András: A megújuló hagyomány. Dolgozók Lapja, 1979. okt. 12.

Vecsési Sándor. festőművész

A Szegedi Nyári Tárlat az évben ünnepli 20 éves fennállását. E jubileumi tárlaton a művész művei is szerepelnek.

Halász Miklós: Szegedi Nyári Tárlat.
Tesli Műsor, 1979. aug. 1.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Jó gazdának bizonyult a Művészeti Alap tavaly, jól válogatott az év képzőművészeti terméséből. A ráckevei Duna-ág festői közül Vecsési Sándor és Patay László szerepeltek műveikkel. – A Műcsarnokban látható tárlat febr. 11.-ig látogatható.

Losonci Miklós: Kőbe, bronzba álmodott élet.
Pest Megyei Hírlap, 1981. febr. 1.

Vecsési Sándor, festőművész

Mór Járási Központjában a Lamberg-kastélyban megnyílt a „35 év magyar művészete" című kiállítás. A művek a Magyar Nemzeti Galéria anyagából vannak válogatva.
(Művelődési)

A művész műve szerepel a tárlaton.

A: Szabó János: Móri galéria 35 év művészete.
Fejér Megyei Hírlap, 1980. ápr. 20.

Vecsési Sándor, festőművész

az „Arcok és sorsok" címmel összeállított országos gyűjtemény kiállítását Hatvanban rendezték meg.
Vecsési Sándor méltán kapott a biennálén arany-diplomát a „Férfiak" című olajfestményéért. (említve) Öt jellemrajz egészen egyéni felfogásban.

Farkas András: Portrébiennálé Hatvanban.

Hevesi Szemle, 1980. márc. 6. old.

Vecsési Sándor festőművész

Más-más formanyelven fejez ki eszmei azonosságot Damanovszky Endre és Vecsési Sándor festményei, ha a festői látásmód formabeli, stiláris oldala szerint hasonlítjuk össze őket.

Simon Gy. Ferenc: A szocialista realizmus diadala.

Szolnok Megyei Néplap, 1946. júl. 15.

Vecsési Sándor festőművész

Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor festőművész kiállítását Benczne László festőművész nyitja meg okt. 26.-án Szekszárdon.

Tolna m. Népújság, 1971. okt. 22.

Versési

Leányka c. műve (eml.)

Szerepel az alábbi táslaton

Rozványi Márta: A X. Szegedi Nyári Táslatról

Tiszatáj 1969 XII. s. 1111 old.

Veszeli Sándor

Ordas öregfa olaj 80×100

D. Balatoni Nyári Tárlat
1970. Keszthely

Vecsési Sándor

Leányka olaj 110 x 70 papír.

Szegedi nyári tárlat

MDK

Vecsési Sándor

Pallay I: Beszámoló a Fiatalok kiáll-ról.
Uj Hang, 1956. 2.sz. 37-38 l.

Vecsési Sándor, festő MDK.

Terror című festményének kár volt helyet adni a tárlaton.

Herczeph Ferenc: A VII. Magyar képzőművészeti kiállítás

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 19. 8. l

MDK

Vecsési Sándor festő

Megjelent a Kisdobos

Artner T: Fiatal képzőm. és iparművészek kiáll.
Szabad Nép, 1955. jun. 29. 4 l.

M.D.K.

Vecsési Sándor
festő

Méltatás.

Dutka Mária: Fiatal művészek kiállítása. 8 l.
Magyar Nemzet, 1960 jan 24

MDL

Vecsési Sándor, [grafikus]

Kútnál c. pantellje
élmény sűrítője lehet.

Artner Tivadar: Fiatal grafikusok a Tavaszi Tárlaton.

Esti Hirlap, II, évf. 110. sz. 1957. máj. 14. kedd
2. oldal

MDK

Vecsési Sándor, [festő]

Révátkelés müvének hangulata valóságteljes a VI. VIT tiszteletére rendezett kiállitáson a Nemzeti Szalonban

Artner Tivadar: Az ifjusági kiállitásról.

Esti Hirlap, II.évf.135.sz. 1957.jun.12.szer.
2.oldal

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész
Vadrozában „Magyar tájak" c. kiállítása nyílt meg vasárnap. A művész

Vecsési Sándor

a Hatvani Galériában megnyílt „Magyar tájak" c. kiállításon szerepel a vásárhelyi realizmust képviselő művész műve.

Csongrádmegyei Hírlap, 1974. nov. 28.

Vecsési Sándor festőművész

Dec. 1.- én megnyílt a Miskolci Galériá-ban a miskolci téli tárlat. – Borsod megye Tanácsának díjat Vecsési Sándor-nak és Feledy Gyulának ítélték.

(bm): Megnyílt a miskolci téli tárlat.

Esnakmagyarország, 1974. dec. 3.

Vecsési Sándor festő

„Magyar Tájak" c. kiállítás nyílt Hatvanban. Hatvan fórumot kínált és műveket adott. Diplomákat és érmeket is osztott Hatvan. A művész is részesült ilyen elismerésben.

Farkas András: Magyar tájak.
Népújság (Heves), 1974. dec. 5.

Vecsési Sándor

A Budapesti Nemzetközi Vásár B pavilonjában tiz szocialista ország müvészei rendeztek kiállitást. Az első részlegben szerepelnek azok a müvek, amelyek a "Müvészet a fasizmus elleni harcban"c. alatt a multat mutatják be. Itt emliti meg a kritika Háy Károly László és a "/csak Moszkvában szerepelt"/ magyar Mészáros László müvészeket. A „Müvészet és élet"c. részlegben a külföldiek mellett Németh József és Vecsési Sándor müvei szerepelnek, s végül "A müvészet és nemzet" c. részlegben Szőnyi, Domanovszky, Melocco Miklós, Schaár Erzsébet és Vigh Tamás alkotásai láthatók. "Levelek a győzelem fájáról" c. Vadas-cikk Háy Károly LÁszló nevénél található.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juli lo. XX. évf 28. sz. 12-13. lap.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmából a Minisztertanács a művészt a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze címmel tünteti ki.

Magyar Nemzet, 1945. ápr. 3.

Vecsési Sándor festő

Szerepel a hatvani biennálén

— : Magyar tájak 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 18.

Vecsési Sándor, festő

Érdemes Művén.

Átadták ...

— Kiváló és érdemes művén

6/D

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 3,

Vecsési Sándor

részt vett az Angyalföldön élő müvészek közös vándortárlatán,mely először a Láng Gépgyárban került bemutatásra.

Magyar Hirlap 1975/2o4/6
Kiállitások a gyárkapuban.

Vecsési Sándor

festőművész és Feledy Gyula grafikusművész kapta a miskolci Őéli Tárlaton a Borsod megyei Tanács díját.

Magyar Hiralp 1974 332/6

Vecsési Sándor
Munkácsy dijas festőművészt a táblaképfestészetben elért eredményeiért a Magyar Népköztársaság érdemes művésze címmel tüntették ki 1975-ben.

Magyar Hirlpp 1975 92/4

Vecsési Sándor

festőművész kiállitása IX.7-én nyilt meg a Mücsarnokban.

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 247/13

M.D.K.

Vecsési Sándor, grafikus „Kútnál" c. pasztellje révén szerepelt a kiállításon.

Artner Tivadar: Fiatal grafikusok a Tavaszi Tárlaton

Esti Hirlap, Bp. 1957. máj. 14.

Vecsési Sándor
grafikus

M.D.K

1965-ben a Munkácsy Mihály
díjat nyerte el.

—: 1965 Állami és Kossuth díjasai
Élet és Irodalom, 1965. ápr. 3-i lap

Vecsési Sándor

grafikus

M.D.K.

A konferencián felvételt — az Orsz.
Képz. Kiállításon részt vett.

Kovács Gyula: Fiatal képzőművészek stúdiójáról...
Művészet, 1966. április - 32 kép

Vecsési Sándor
grafikus

M.D.K.

Villanos műhely" a művész
" első díjas képe. (Studió kiál-
lítás) (repro)

Vecsési Sándor
festő

M.D.K.

Művéről.

Aradi Nóra: Utólagos megjegyzések a VIII. Képzőművészeti Kiállításról.
Élet és Irodalom, 1960. jul. 1 — 27 szám — 5 l.

Vecsési Sándor, festő — MDh

Sínvivők című képén a tartalom s a forma viszonya a feje tetején áll.

Rényi Péter: A tartalom s a forma
A VIII. M.K.K. – T.

Népszabadság Bp. 1960. apr. 24. 7. l.

Veczési Sándor, festő

MDK

Művészete ellentmondásos, diszharmonikus.

Rényi Péter: Küzdelem a valóság kifejezéséért
A VIII. M. k. k. II.

Népszabadság. Bp. 1960. máj. 8.

11. l

Veczési Sándor, festő

MDK

Önállósuló szemlélet s kifejezés felé fejlődik.

Péter Imre: A fiatal képzőművészek Stúdiójának kiállítása az Ernst Múzeumban

Népszabadság Bp. 1960. febr. 5.

8. l

M.D.K.

Vecsési Sándor

festő

Épitheresnél c. műve.

Utca

c. művei

Bolgár Kálmán: A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának
Élet és Irodalom, 1960. febr. 19.

MDR

Vecsési Sándor

Alkotása a szegedi Városi Tanács díját kapta, a pályázaton.

Kompozíció '72

1972. aug. 9. TV. 17:55 | 11 | KGY né

Vecsési Sándor, festő

Kiállít.

Nagy Zoltán: A 19. vásárhelyi őni tárlatról 7.

Népszabadság, Bp. 1972. okt. 27.

Vecsési Sándor

Bemutatott művei:

„Kapcsolóterem" szintetikus olaj, 100 x 120

„Nyám, apám, szintetikus olaj, 120 x 130.

„Kiskunfélegyházi kálvária, olaj, 90 x 110.

Zala Tibor: XI. magyar képző művészeti kiállítás, Budapest, 1968.

8 l

Vecsési Sándor, festő

Szerepel.

Kardos József. XVII. Őszi tárlat – Vásárhely 1173 – 1175.

Tiszatáj, Szeged. 1970. december XXIV/12.

Vecsési Sándor
festő

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: A 17. Vásárhelyi Tárlat.
Művészet, 1971. május - 37.oldal

Vecsési Sándor

szerepel még átlagon felüli anyaggal a festők között

Moldvay Győző: A XVI. vásárhelyi őszi tárlat

Népművelés 1969/11 39 old.

Vecsési Sándor

A szegedi tárlaton 1965 óta évenkent négy művész kapott eddig díjat. nyolcadik a sorrendben: Vecsési Sándor részt vett a X. tárlaton is

B. Varga József: A X. szegedi nyári tárlat ~~[illegible]~~ tanulságai

Népművelés 1969/10 41old.

Vecsési Sándor
festő

„Tükrös hép"
(repro)

Kovács Gula: A 18. vásárhelyi tárlatról
Műészet, 1972. március - 29 oldal.

Vecsési Sándor
festő

Részt vett a tárlaton.

Kovács Gyula: A 18. vásárhelyi tárlatról.
Művészet, 1972. március - 29 oldal.

Vecsési Sándor

A Pesti Vigadó műemlék lépcső
házában nincs üvegablak tervezé-
sére beküldött művek kiállítója a
műben.

-----:Képzőművészeti pályázatok.
Művészet,1976. december - 48.oldal.

Vecsési Sándor festő

1970-ben Barsonyi drany és Vecsési Sándor társaságában Patay János tárlata nyílt meg Ráckevén.

Losonci Miklós: Dánsödi és ráckevei képek. Pest Megyei Hírlap, 1976. márc. 6.

Vecsési Sándor festő

a Mezőgazdasági Szakközépiskolában, Kalocsán, rendezték meg az „Alföld a festészetben" c. kiállítást, melyen szerepel a művész alkotása.

V.M.: V. Duna Menti Folklórfesztivál.

Petőfi Népe, 1975. júl. 25.

Vecsési Sándor

A Képcsarnok Vállalat kileuc művet adományozott a ráckevei gimnázium Ady galériájának. A művész alkotása is köztük van.

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.
Pestmegyei Hírlap, 1975. dec. 2.

Vecsési Sándor

Nyergesújfalun született 1930-ban.
Tanulmányai: Képzőművészeti Főiskola.
Tárlatai: Budapest, 1964. Munkácsy díj:
1965.
Szántó Tibor: Pictura Hungarica I. A
mai magyar táblafestészet, 1971. Budapest.

Vecsési Sándor

Szines reprodukció egész táblán:

88. p. „Őszi délután", olaj, 60 x 90 cm.

Művelődésügyi minisztérium.

Szántó Tibor: Pictura Hungarica. I. kötet

mai magyar táblafestészet, Budapest, 1971

Vecsési Sándor

A Lausanne-i Galerie d'Art des Nouveaux Grands Magasins-ben csoporthiállításon szerepelt (1968. VI.8 – VII. 17.).

Képzőmüv. Almanach 1, Corvina 1969, 72. o.

Vecsési Sándor

Részt vett a lengyelországi Szczecinben a népi demokratikus országok festőinek II. kiállításán (megnyílt: 1967. XII. 17.).

Képzőművi. Almanach 1; Corvina 1969, 71. l.

Vecsési Sándor

Vendégművészként szerepelt a kiállításon.

B. Szabka Magdolna: A Hódmezővásárhelyi festészet.
Képzőművészeti Almanach 1; Corvina 1969, 17. l.

Vecsési Sándor

A XIV. Vásárhelyi Őszi Tárlaton (Tornyai János Múzeum, 1964. X. 8 – XI. 5.) nekik ítélték a Tornyai-díjat.

Képzőmüv. Almanach 1, Corvina 1969, 68. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.11-

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitvata
és a könyvtárra vonatkozó szab
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó. .

Veress Sándor

Művei szerepelnek a Vásárhelyi
Őszi Tárlaton

Magyar Nemzet 1971 november 6
4.oldal.

Vecsési Sándor

MIK

Festőművész
Szerepelt a Fiatal Képzőművészek Studiójának kiállításán az Ernst Múzeumban.

(ss): Pénteken nyílik a fiatalok tárlata.

ESTI HIRLAP 1964 dec. 2.

Vecsési Sándor

A spoletói művészeti fesztivál szervező bizottsága meglúvta hazánkat egy festészeti kiállítás bemutatására. A művész alkatása szerepelni fog a kiállításon.

Esti Hírlap, 1972. jún. 12.

Vecsési Sándor

a Csontváry-teremben a Képcsarnok pályázatára beküldött festmények kiállítása megnyílt, melyen díjnyertes alkotása szerepelt.

Losonci Miklós: Pályázat és bemutatkozás.
Pest m. Hírlap, 1972. aug. 6.

Vécsei Sándor

Müve szerepe 1 "Angyalföld művészeinek tárlatán" a Műcsarnokban

Magyar Nemzet 1974 január 6

12.old.

Vécsési Sándor
festő

Jellesztrakio elemeket tartalmazó
kompozicióit mutatta be a tárla
ton

Dutka Mária: Seta a X. Magyar képzőművészeti...
Nők Lapja, 1968. május-18 szám

Vecsési Sándor

a Studió 58-68 c. jubileumi kiállitáson szerepeltek művei.

Magyar Ifjúság, 1969. febr. 14.

Vecsési Sándor

A szegedi nyári társalat lépei szerepelnek.

Lauer Sándor: A szegedi nyári társalat. Magyar Hírlap, 1942. aug. 9.

Vecsési Sándor

a Képcsarnak Vállalat budapesti Gontvány termében pályázati festménybemutatót rendeztek, melyen egyik harmadik díjat nyerte el.

Láttuk, hallottuk.

1972. VIII. 11. 20.59 | 11 | V.

Vecsési Sándor

A 13. szegedi nyári tárlaton szerepelnek művei, melyekkel nagydíjban részesült.

~~Láttuk~~ hallottuk.
1942. VII. 28. Kossuth; 20.36/11/Ki.

Vecsési Sándor (Dömsödi)

A Műcsarnokban rendezett Állami Vásárlások kiállításán művei szerepelnek.

Losonci Miklós: Fővárosi kiállítások.

Pest Megyei Hírlap, 1942. jan. 22.

Vecsési Sándor

Ma nyílik meg Hajdúnánáson a magyar akvarellművészet kiállítása, melyen művei szerepelnek.

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen, 1971. dec. 19.

Vecsési Sándor

a hajdúszoboszlói akvarellkiállításon szerepelt művével.

Tóth Ervin: Akvarellkiállítás Hajdúszoboszlón.

Hajdu-Bihari Naplo, Debrecen 1972. jan. 6.

Vecsési Sándor

Parasztmenyecske olaj
60 + 45

Dolgozó emberek közöt kiáll.
Augusti muzeum 1908 jan.

Veczeli Sándor

Őszi délután olaj 60×90

Fej vörös háttérrel olaj 60×45

Dolgozó emberek között kiáll.

Ernst múzeum 1968. jan.

Vecsési Sándor

1. Ősi délután olaj 60x90

2. Fej vörös háttérrel —"— 60x45

Dolgozó emberek között,
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Vecsési Sándor

Parasztmenyeske
olaj 60 x 45

Dolgozó emberek között,
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Vecsési Sándor

Ősi délután

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum

Vecsés Sándor

1967. Lámpás, o. 110×70

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Vecsési Sándor

kiállitott a XVI. vásárhelyi őszi tárlaton

Magyar Hirlap 1969/276/6

Bojár:Vasárnap megnyilt a XVI. vásárhelyi őszi tárlat

Veress Sándor

Ölelkező fák temp. 50×100

XIV. Szegedi Nyári Tárlat
1973. jul-22– szept. 16.

Vecsési Sándor festő

A X. Miskolci Orsz. Képzőművészeti kiállítás-
son szereplő két képe különböző stílustörek-
vést mutat, bár mindkettőre jellemző,
a Nála megszokott tiszta vonalvezetés,
erőteljes formaképzés.

Szeres János: X. Miskolci Országos Képzőművészeti
kiállítás.

Népművelés, 1969. febr. 28-29 old.

Vecsési Sándor

a XIII. szegedi nyári tárlaton festménye szerepel.

ácsy.: a XIII. Szegedi Nyári Tárlat, Magyar Szó, 1972. aug. 20.

Vecsési Sándor

festő

„Kvatovan" cirni falusi tájképén bemutatja, hogy találkozik a mai világunkban az élet és álom, vetőség és illúzió.

Berecz Miklós: Magyar Universum:.

Művészet, 1971. julius - 24.oldal

Vecsési Sándor festőművész

A Bartók-pályázat, illetve a nyári tárlat nagydíját a zsüri a művésznek ítélte meg.

(pallai): In memoriam Bartók.

Déli Hírlap, 1972. jún. 27.

Veress Sándor

Nagydíjat nyert a III. Debreceni
Országos Nyári Találkozón

Nyíregyháza 1972 július 4
2. old.

Vecsési Sándor festő

a Műcsarnokban ma mjelt meg kiállítása.

Reggeli krónika III.

1974. IX. 7. 7.00 (szinél).

Vecsési Sándor
festő

Secco, Vásárosnamény"
" (repró)

Losonci Miklós: Vecsési Vásárosnaményban
Művészet, 1971 július - 18 lap.

Vecsési Sándor
festő

1960-ban készült el a vásáros-
naményi seccojával. Ez a nagy-
romantikus panoramaképp bonyolult
összetételben végig késéri az életet
a hajnaltól a napnyugtáig.

Losonci Miklós: Vecsési Vásárosnaményban.
Müvészet,1971.julius - 18.oldal

Vecsési Sándor
festő

A spoletoi IV.Nemzetközi Festészeti
Fesztiválon vett részt.

-.- Magyar művészek kiállitásai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

Vecsési Sándor
festő

„Tárt udvar és pince"
(repro)

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 34.oldal

Vecsési Sándor
festő

A debreceni Tablalégi '72 kiállítás
tására részt vett a művész

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.
Művészet, 1972. szeptember - 34 oldal

Vecsési Sándor
festő

A debreceni kiállítás pályázatának nagydíját Vecsési Sándor festő művészi nyelve el.

Ury Endréné: Egy országos tárlat tanulságai.
MŰVÉSZET, 1972. szeptember - 11. oldal

Vecsési Sándor

neve említve, képe szerepel
a IX. Ifjúsági Országos Képzőművészeti
Kiállításon.

Napjaink 1967 február 1
5. old.

Vecsési Sándor

képei szerepelnek a X.Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállitáson

Napjaink 1968 december
4.old.

Veress Sándor

Szép ház

Alföld 1972/8 32 old.

Vecsesy Sándor

nagydíjas tájképe s az általunk is bemutatott „Szép ház"-a valóban elementáris erővel nyúl a témához. Részt vett a „Táblakép '72" pályázáton.

Rádai Zoltán: A III. Debreceni Országos Nyári Tárlat.

Alföld 1972/8 64 old

Vecsési Sándor

Megnyílt jún. 4.-én a Debreceni Képzőművészeti Galéria, ahol látható a művész alkotása.

Hajdúbihari Napló, 1944. jún. 5.

Vecsési Sándor

Zárt udvar és pince
plexfoll
90 x 110

6. Balatoni Nyári Tárlat

Vecsési Sándor

Apám	olaj	140x72
Jégvilág	—"—	80x120

6. Balatoni Nyári Tárlat

Vecsési Sándor

Zárt udvar és pince
repr.

6. Balatoni Nyári Tárlat

Vecsei Sándor

12etten repr.

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Vecsei Sándor

„Öreg tölgy" c. képe emlékére

Magyar Nemzet 1972 október 18 4.old.

Vecsési Sándor

Az elmúlt tél, regény.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Anany és én, repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Kundi hajtott ház, repr.

Vecsési Sándor Miállítása
Műcsarnok, Bp. 1914

Vecsési Sándor

Magány, repr.

Vecsési Sándor Miállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Árterület, repr.

Vecsési Sándor Miállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor festő
a Szegedi Nyári Tárlaton
szereplések művei.

Láttuk, hallottuk
1943. VIII. 25. Petőfi 21.25 Ks

Vecsési Sándor

kiállított két képe különböző stílustörekvést mutat, bár mindkettőre jellemző a nála megszokott tiszta vonalvezetés, erőteljes formaképzés.

Seres János: x. Miskolci országos képzőművészeti kiállítás

Népművelés 1969/2 29 old.

Vecsési Sándor

Különös táj cimü festménye, amely éles fordulatot jelez eddigi módorához képest. Kokas Ignác példája hatott ra.

Ambrus Tibor: A XVII. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Alföld 1971/1 74old.

Vecsési Sándor

Leggyakrabban Vásárhelyre visszatérő, az ottani tárlatokon bemutatkozó, a vasárhelyi iskola szellemét magában hordozó művész

Dömötör János: Vásárhelyi művészet

Alföld 1971/10 72-73 old

Vecsési Sándor

Az tárlaton bemutatott művei: „Hú-gom"; olaj, 65 x 50 cm; „Tavaszi délután", olaj, 50 x 100 cm.; „Fűkrős kép," olaj, 80 x 110 cm.

Rozványi Márta: Vásárhelyi őszi tárlat, Hódmezővásárhely, 1971

Versési

Szerepel az alábbi tárlaton

Kontha Sándor: ~~[illegible]~~
Vásárhelyi Őri Tárlat

Társadalmi Szemle 1971 I. 78 old.

Veczési Sándor, festő

MDK

Szerepel a Műcsarnokban.

Harangozó Márta: A Szövetség tárlata

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1971. márc. 6.

Vecsési Sándor

a 18. Vásárhelyi Őszi Tárlaton
képei szerepelnek.

a Vásárhelyi Őszi Tárlat.

1971. X. 17. 22.20 Petőfi (11) V.

Vecsési Sándor

a szegedi nyári tárlaton szerepelnek képei. „Tájkép" c. (emlitve).

Láttuk, hallottuk.

1971. VII. 23. Kossuth 21.03 (6) Kj

Vecsési Sándor

Türrös Képriport.

Vásárhelyi őszi történet, Tornyai J. Múz.
Hódmezővásárhely '71.

Vecsési Sándor festő

A X. miskolci országos tárlaton szerepelnek művei.

Kovács A Béla: Képzőművészetünk X. miskolci országos tárlata.

Napjaink, 1968. dec.

Vecsési Sándor, festőművész

új kiállítóhelyiségében nyílt meg a Galéria. Első kiállításán az eddigi magyar tájak és portrék biennáléinak díjnyertes alkotásait mutatja be. Jó művek adnak egymásnak találkozót: többek között Vecsési Sándor, Patay László képei.

Losonci Miklós: Díjnyertes tájak és Bráda Tibor képei. Hatvani Galéria.
Tükör, 1980. aug. 3.

Vecsési Sándor festőművész

Jubileumához érkezett a salgótarjáni tavaszi tárlat, 1980. ápr.-ban tízedszer került megrendezésre. Hagyományos színvonalú művekkel szerepel Kóka Ferenc, Vecsési Sándor, Bráda Tibor, Szentgyörgyi József.

Krumák Emese: a salgótarjáni tavaszi tárlatról. Napjaink, 1980. 6. 39. old.

HATVANI GALÉRIA

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Vecsési Sándor tárlata

● Tömondatokban fogalmaz, szűkszavúan. Elmélyedő komolysággal, gyötrődéssel. Kevés motívummal. Mégis atmoszférát teremt, s a dolgok mélyére ás. Szenvedélyes hittel ábrázolja a falu és az ott élő emberek életét. Sejtelmes formái, kifejező oldott színei expresszív erejűek. Gyűjteményes tárlatán — amely március 20-tól április 28-ig tekinthető meg — mintegy hatvanöt alkotását mutatja be, átfogó képet nyújtva művészetéről. Az önéletrajzi elemeket is tartalmazó festmények szinte eseményszerűen követik a történelmi és paraszti életforma változását. Ábrázolják a mai ember életének zaklatottságát, gondjait, bánatait, szépségét, örömét. Nyomon követhetjük és megismerhetjük a művész jelentősebb fejlődési állomásait munkásságának főbb szakaszait is. (Képünkön a Tolnai domb című műve látható.)

PM 67

Pesti Műsor, 1982. márc. 24.

zók, plakát cserebere és még sok érdekes program ígérkezik. A klubot egy régi Beatles-rajongó, *Szikra Róbert*, a *Hungária* közkedvelt dobosa nyitja meg.

Rockreflektor '82

Évek óta, március közepe táján egy estére a jövő zenészreménységeié a *Közgáz Klub* színpada. Idén *20-án, délután 5 órától* követik egymást az új tömörülések, hogy bemutassák, ki, mivel érdemelte ki a bíráló bizottság bizalmát föllépésükhöz. Ugyanis ez évben a *Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Házának Startklubja — Nádor Kati* szervezésében — pályázatot hirdetett kezdő csapatok részére, melynek középdöntője a *Rockreflektor*, döntője pedig a *május 29-i* sportcsarnoki Start fesztivál lesz. A kazettákon beérkezett mintegy 92 „pályaműből" a szakmai zsüri értékelése szerint hat együttes munkája felelt meg a pályázati

Gábor és Tóth Tamás, azaz a Dimenzió, illetve *Karácsony János, Lerch István, Solti János*, valamint *Tátrai Tibor* szombaton,*20-án* este *fél 8-kor* lép színpadra. A jamboree „előműsora" is élményt ígér, ugyanis *fél 7-től Pege Aladár és együttese* tart bemutatót. **(ft)**

P. Box est

■ Újabb ígéretes nagylemez-bemutatkozás: a napokban jelent meg a rockzene széles színskáláján biztonsággal mozgó *P. Box* albuma. Az egyre népszerűbb zenész-ötösfogat hétfőn, *22-én este 7 órától* a *Szakszervezetek FMH-ban* (XI. Fehérvári út 47.) működő *Start-klub* vendége, ahol — kötetlen beszélgetés formájában — nemcsak az új LP kerül „terítékre" (természetesen zenével illusztrálva), hanem minden érdeklődő kérdésére igyekeznek majd válaszolni *Bencsik Samuék*.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Két és fél évvel ezelőtt nyitották meg Csepelen az Iskola Galériát. Kiállítottak itt eddig Duray Tibor, Somogyi János, Molnár C. Pál, Szalay Lajos, Vecsési Sándor, Reich Károly, Korga György, Kurucz D. István és még más művészek alkotásait.

u. m.: A hurcolódik.
Pesti Műsor, 1982. márc. 24.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Tíz esztendő indokolatlanul hosszú szünet után helyes, hogy a Műv. Minisztérium és a Magyar Képzőművészek Szöv.-nek közös törekvése, hogy felújította a nemzeti tárlatokat. — A Műcsarnokban rendezett Orsz. Képzőművészeti kiállításon szerepel egyik fő műve. A művész egyszerre mutatta be gyűjteményes kiállítását Hatvanban és egyik művét e nemzeti tárlaton. A mű és az összkép is felemelő, fejlődése és szinvonala töretlen.

Losonczi Miklós: Országos képzőművészeti kiállítás, a Műcsarnokban.
Hevesi Szemle, 1982. jún. 11. old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Az idei Bajai Nyár keretében nagyszerű képzőművészeti kiállításon a ráckevei Duna-ág halászati gazdaleteit örökítő meg Vecsési Sándor, Barsonyi Arany és Patay László. (említve).

Losonczi Miklós: Halászat a festészetben.
Békés Megyei Népújság, 1982. júl. 24.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

A Bajai Nyár keretében megnyílt képzőművészeti kiállításon szerepelnek Vecsési Sándor Bazsonyi Arany és Patay László műveik: a ráckevei Duna-ág részleteivel öltöztetik fel témáikat. /említve/

L.M.: Halászat a képzőművészetben.
Petőfi Népe, 1982. júl. 25.

Veress Sándor, [költő]

L. Keri Ádám

Lánczi S.: Képzőműv. krónika 715-718

Jelenkor, Pécs, 1982 júl-aug. XXV/7-8

Vecsési Sándor festőművész

Szuromi Pál: Díjnyertesek

Művészet, 1982. november

Vecsési Sándor festőművész

Szuromi Pál: Triptichon
Országos Találatok tegeden
és Vásárhelyen

Művészet, 1982. január

Vecsési Sándor festőművész

kiállítása Tolna megyében a
Nagydorogi műv. házban

Népszabadság, 1985. III. 19.

Vecsési Sándor Festő

Megnyílt Hatvanban „Magyar Tájak" c. biennálé, melyen szerepel műve, dömsödi tája (említve)

Lasonci Miklós: Pest megye – a Magyar Tájakon.

Pestmegyei Hírlap, 1974. dec. 3.

Vecsési Sándor, festő

L: Berény Róbert

–: Megkonoráczák a műveń tárját 6.5.

Népszabadság, Bp. 1977 márc. 19

Vecsési Sándor

MDK

Szerepelt a tárlaton és a tárlat első díját kapta.

"Fekvő asszony"
"Virágzó fa"
"Munkásház"

Kovács Gyula: Balatoni nyári tárlat.

NÉPSZAVA 1964 jun. 28.

Vecsési Sándor
festő

Vásárosnaményi seccója a Járiási Páltbriottsag termének tanacs teljes oldalát belőtti.

Losonci Miklós: Vecsési Vásárosnaményban.
Müvészet,1971.julius - 18.oldal

Vecsési Sándor festő

Vecsési Sándor vásárosnaményi falfestményével először összegezte művészetének eddigi célkitűzéseit.

Losonci Miklós: Vecsési Vásárosnaményban.
Művészet, 1971. július - 18. oldal

MDK

Vecsési Sándor

Szerepelt a tárlaton.

"Tavaszi falu"

Dömötör János: A XI. Vásárhelyi Őszi Tárlat.

CSONGRÁDMEGYEI HIRLAP 1964 okt. 29

Vecsési Sándor MDK

Szerepelt az Ernst Muzeumban rendezett
"Dolgozó emberek között" kiállitáson.

"Szénrakodó"

Bolgá Kálmán:Mi a fontos - a téma vagy a minőség?
ÉLET ÉS IRODALOM 1964 máj. 16.

Vecsési Sándor MDK

Szerepelt a tárlaton
felesége portréja

Ritly Valéria : A XI. Vásárhelyi Őszi tárlat.
MAGYAR NEMZET 1964 okt. 27.

Vecsési Sándor MDK.

a zalaegerszegi Arany Bárány Szálló faliképeinek készitésével pályázaton bizták meg.

G.J. Milyen megbizásokon dolgoznak képzőművés zeink ?

MAGYAR NEMZET 1964. j l. 5.

Vecsési Sándor

a Csongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi Tanács műtárgyvásárlásaiból rendezett „Kortárs Művészet" c. kiállítás ma megnyílik, melyen szerepel műve

Meglúvó

1974. Okt. 5.

Vecsési Sándor

Család, repr.

Vecsési Sándor Kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Leányka, repr.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Zöld hold, rege.

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

A Műcsarnok magyar képtárlatán szerepelt Papp Gyula csapolás c. képe, Németh József és Orosz János népi ihletettségű munkái, Kokas Ignác, Szurcsik János, Vecsési Sándor.

Magyar Hirlap 1969.2.évf.261/9

Versényi Sándor

Szép halál

Alföld 1973/8 32 old.

Vecsésy Sándor

Részt vett a „Tablakép '72" pályázaton. nagydíjas tájképe, a „Szép ház" valóban elementaris erővel mutatja be a magyar tag, a magyar falú megváltozott világát.

Kádár Zoltán: A III. Debreceni Országos Nyári Tárlat.

Alföld 1973/8 69 old.

Vecsési Sándor

Zártudvar és pince, repr.

6. Balatoni nyári tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1972.

Vecsési Sándor

Téli úrpart
olaj 80×100

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Vecsési Sándor

Műve szerepel az „Állami vásárlások"

Viállításán - neve említve

Pestmegyei Hírlap 1972 január 22

Kiold

Vecsési Sándor

Harmadik díjat nyert a
Képcsarnok Vállalat „Táj- és csendéletkép"
pályázaton

Magyar Nemzet 1972 július 27
4. old.

Vecsési Sándor

Képei szerepelnek a Szegedi
Nyári Tárlaton. Nagydíjat nyert
a tárlaton

Magyar Nemzet 1972 augusztus 23
Gold

Vecsési Sándor

Kiskunság, 1974. 90×135 cm
Kórók, 1974. 60×100 cm

Vecsési Sándor Kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Arany és én, 1974. 120×80 cm
Esőstanya, 1974. 100×140 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Veczési Sándor, Jestő

A Műcsarnok ban nyílik meg tárlata.

— :□ Két kiállítás lesz ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. aug. 31.

Vecsési Sándor, festő

Kiállítása nyílt meg a Műcsarnokban szept. 7-én.

—:o Tárlat

12.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. szept. 7.

Vecsési Sándor: Jertő

Kiállít a Műcsarnokban.

– : A hét népi kulturális programjából 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 7.

Vecsési Sándor, festő

Kiállítása nyílt meg a Műcsarnokban. (szept. 7.)

— Hír — 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 8.

Veczési Sándor, festő

Kiállít a Műcsarnokban.

– A hét végi kulturális program ból 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 28.

Vecsési Sándor

Ugar, 1974. 70×110 cm
Virágzó cseresznyefák, 1974. 92×112 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Vörös hold, 1974. 60x100 cm
Búcsú apámtól, 1974. 115x155 cm

Vecsési Sándor Kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Magány, 1974, 75×122 cm
Otthon, 1974, 100×120 cm

Vecsési Sándor Kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Időmart hár, 1974. 90×135 cm
Kísérő, 1974., 100×120 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Miskolcon, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Sziljárta táj, 1974. 90×120 cm
Tanya télen / 1974. 70×90 cm

Vecsési Sándor Kiállítása
Műcsarnok / Bp. 1974.

Veress Sándor

Rap

Magyar Nemzet 1986. VII. 26.

Vecsési Sándor

Anyám, 1965. 140×80 cm
Csillagszemű lány, 1965. 60×40 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Döngölők, 1965. 110x140 cm
Feretehajú lány, 1965. 100x50 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, 1974. Bp.

Vecsési Sándor

Öreg tölgy – XIX. o. 90x110 cm

Vásárhely i Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Vecsési Sándor

festő

A Műcsarnokban augusztus 20-án
nyílt meg Vecsési Sándor kiállítása.

—: Kiállítási naptár

Művészet, 1974. szeptember - 43 lap.

Vecsési Sándor festő
(1930 -

Bernáth és Fónyi Géza voltak a tanárai a Képzőműv. Főiskolán.
-74-ben kiállítása volt a Műcsarnok Gan.

Dávényi Iván ismertetése

Vigilia 74 (12 854.o.

Vecsési Sándor

Fürjek, 1967. 40×30 cm
Holdas tél, 1967. 70×100 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Napba néző gyerek, 1967. 100×127 cm
Összeomlott ház, 1967. 80×110 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Parasztember, 1967. 80×60 cm
Villanyszerelő, 1967. 140×70 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Bíborherés, 1966. 80x110 cm
Gyermektorom házsarka, 1966., 70x110

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Villamszerelő, 1965. 140x80 cm
Berényi est, 1966. 70x90 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Kendős lány, 1966. 100 x 70 cm
Kötős udvar, 1966. 80 x 100 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Munkás fiú, 1966. 65×50 cm
M. L. Portréja, 1966. 110×50 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Önarckép, 1966. 55×40 cm
Önmagam, 1966. 60×90 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Repcés, 1966. 60×90 cm

Apám, anyám, 1967. 120×130 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Csend, 1967. 70 × 90 cm

Egy leány arcképe, 1967. 32,5 × 33,5 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Fej, vörös háttérrel, 1967. 40x30 cm
Félegyházi Zálvária, 1967. 100x120 cm

Vecsési Sándor Ziállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Művész, 1967. 100×70 cm
A pipás Lakner, 1967. 60×50 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Kapcsolóteremben, 1967. 100×120 cm
Napméről, 1967. 120×100 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Piros tető, 1965. 70×100 cm
Tejcsarnok, Rislány, 1965. 110×90 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Miskolc, Bg. 1974.

Vecsési Sándor, festő

Nagydíjat kapott.

— : Országos nyári tárlat Debrecenben 7.

Népszabadság, Bp. 1972. jún. 27.

Vecsési Sándor, festő

10000 Ft-os díjat nyert.

— : Megnyílt a szegedi nyári tárlat 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 25.

Vecsési Sándor, festő

Szerepel a szolnoki művészeti fesztiválon.

— : Európa: Kilenc magyar festő L.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 12.

Vecsei Sándor

Téli virpat repr.

XII. Szegedi Nyári Tárlat

Vecsési Sándor

Vadvizek
plextol, 90 x 135 cm rep.

Angyalföldi képző- és iparművészek
kiáll. Műcsarnok 1974

Vecrési Sándor

Vadvizek, plutol 90 + 135 cm

Angyalfoldi képző- és iparmúvé-
szek kiáll. Műcsarnok
1974

Vecsési Sándor

1974. jan-ban a Műcsarnok angyalföldi kiállításán részt vett művével.

Népszava, 1974. jan. 11 102 cvf. 8 sz. 4p.

Vecsési
festő

Részt vett Szófiában a 10 ország festőinek tárlatán.

Ocnacli Nóra: Tíz ország festői Szófiában
Művészet, 1973. julius - 10 oldal.

Veress Sándor

Vadászok plexitoll 90×135 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Vecsési Sándor

Ketten plextoll 125x80 cm

O Ház olaj 90x102 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Vecsési Sándor

1. Apám olaj 140x72

2. Jégeslág —"— 80x120

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1977.

Vecsérni Sándor

Zárt udvar és pince
plextol 90x110

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1972.

Vecsési Sándor

Kelten, 1972. 127×80 cm
Sárga falú ház, 1972. 90×110 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Szép hárs, 1972., 100×120 cm
Vadvirág, 1972, 90×135 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Zárt udvar és pince, 1972, 90×110 cm
Anyi, 1973. 110×90 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Áradás, 1973. 90 x 120 cm
Átörület, 1973. 80 x 110 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, 1974. Bp.

Vecsési Sándor

Az elmúlt tél, 1973. 70×110 cm
Kétpart, 1973. 80×120 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, 1974. Bp.

Vecsési Sándor

Kurdi hajtott ház, 1973. 90×120 cm
Ölelkező fák, 80×100 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, 1974. Bp.

Vecsési Sándor

Önarckép, 1973. 100×70 cm
Sárga kígyó, 1973. 100×50 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Álló asszony, 1973. 110×80 cm
Vadrepce, 1973. 50×80 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Zöld hold, 80 x 120, 1973.
Hídgerenda, 1971–74, 65–50 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Kata, 1973–74, 140×63 cm
Nyár, — " —, 85×130.

Vecsési Sándor kiállítása
Pécsett, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Ondasi öreg fa, 1968. olaj, 80×100 cm
Robinol (vászlat), 1968. 50×70 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Leányka, 1969. 110×70 cm
Önarckép ablakkal, 1969. 90×70 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Parasztasszony, 1969. 90×120 cm
Ünnepen (Május 1.) 1970. 100×70 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Asszonyok és szerelő, 1970. 60×80 cm
Különös táj, 1970. 80×120 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Apáti, 1971. 140×72 cm
Tégnilág, 1971. 80×120 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Késő délután, 1971. 90x120 cm
Magányos ház, 1971. 100x140 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Anyák, 1971. 180×140 cm
O-kor, 1971. 80×120 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, Bp. 1971.

Vecsési Sándor

Öreg tölgy, 1971. 90×110 cm
Tavaszi délután, 1971. 50×100 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Fülöpszálláson, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Tiltás Rép, 1971. 80×110 cm
Utak 1971. 90×120 cm
Vecsési Sándor kiállítása
Fülcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Bujkáló hold, 1977. 85×130 cm
Galoád, 1972, 170×122 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Kiscsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor, festő

3000 levaś díjat nyert Szófiában a tíz szoc. ország [festő-]kiállításán.

Aradi Nóra. Elkötelezett realizmus 7.

Népszabadság, Bp. 1973. jún. 1.

Vecsési Sándor

a Szeged megyei város tanácsa
alkotói díjával jutalmazta a XIII. szegedi
nyári tárlaton

Népszava 1972 augusztus 2
2. old.

Vecsési Sándor festménye

Kortárs 1970/11 1779. old.

Vecsési Sándor

Részt vett a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállitáson a Mücsarnokban 1968-ban.

Kortárs 1968/1o 1673. old.

Veczési Sándor, festő

Díjat nyert.

Megemlített képei: Ketten, O Ház, Vadvicek.

Laczó Katalin: Kiállítási napló

– XIII. Szegedi Nyári Tárlat 93–96.

TISZATÁJ. Szeged, 1972. október XXVI/10.

Vecsési Sándor
festő

Vecsési Sándor a vásárhelyi
hagyomány tovább fejlesztője.

Sz.Kürti Katalin: Képzőművészeti Galéria Debrecenben.
Művészet, 1974.október - 20.oldal.

Vecsési Sándor

Feleségem, 1965. 110×80
Hírszerzés, 1965. 90×110

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, 1974. Bp.

Vecsési Sándor

Napfogyatkozás emlékére, 1965. 50×40 cm
Napfogyatkozás, 1965. 65×40 cm

Vecsési Sándor kiállítása
Műcsarnok, 1974. Bp.

Vecsési Sándor festő

a Bacsó megyei Tanács díját

kapta a Miskolc város felszabadításának

30. évfordulójából rendezett Téli tárlaton

Nappaiul 1975 január

8. old.

Vecsési Sándor

Levendulás, 1964. 80×110 cm
Smrcsik János portréja, 1964. 100×80

Vecsési Sándor Miállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor

Álló nő, 1964. 140×70 cm
Villamosműhely, 1964. 80×120 cm

Vecsési Sándor Riállítása
Műcsarnok, Bp. 1974.

Vecsési Sándor (Dömsöd), festő

A II. országos tájképfestészeti biennálé Magyar Tájak c. anyagát a Nemzeti Galériában látható. – Szerepel a művész műve: „Múló világ"-a megrázó látomás, Vecsési Sándor műve (említve), Bazsonyi Arany „Tarlótüz"-e a művész fejlődésének újabb dokumentuma. (említve)

Losonci Miklós: Hazai tájak.
Pest Megyei Hírlap, 1977. febr. 8.

Vecsési Sándor

Móré Mihály grafikus 1947-ban a népi kollégium megalakulásakor jelentkezett a Derkovits-kollégiumba. Többek között Vecsési Sándorral, Feledy Ilyulával tanult együtt.

Szabó Ernő: a grafikusművész.
Hajdu-Bihari Napló, 1977. márc. 20,

Vecsési Sándor festőművész

"Dijak, kitüntetések - 1975" cimmel közli a lap, hogy a művészt a Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze cimmel tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. ápr. 5.
XIX. évf. 14. sz. 2. lap.

Vecsési festőművész

a képzőművészeti ízlés mérése reprodukciákkal

A második sorozat: az alanti vizsgálatban tartozó ízlésmérés második sorozata, már olyan képeket is tartalmaz amely még jobban eltér a hagyományos látványhű ábrázolástól. Hogy maradjon azért választási lehetőség a sorozatot mai festők látványhű képei egészítettek ki. A válaszokban a művész műve a harmadik helyen áll. — . —

Vitányi Iván: Képzőművészeti ízlésvizsgálat munkások között

Új Irás, Budapest, 1973. okt. 78. old.

Vecsési Sándor
festő

A Művészet c. Stúdió munkája -
ban kezdettől fogva részt vett.

Bán András: Búcsúzok temetőjén.
Művészet, 1974. augusztus - 3 lap

Vecsésy Sándor

Felér fal, XVI. prepr.

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964.–73.

Veress Sándor

Napbanéző gyerekek — XIV. o. 120×100 cm
Parasztemberek — XIV. o. 80×60 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Vecsési Sándor

Fehér fal — XVI. o. 70×90 cm
Önarckép ablakkal — XVI. o. 90×70 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás 1964–73.

Vecsési Sándor

az utóbbi évek igényeinek megfelelően nagyobb tömörségre, áttekinthetőségre, szuggesztivebb közlésre alakította ki tipusalkotó munkásságát.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970 2411

Vecsési Sándor

Részt vett az „Elkötelezett realista festészet"
c. kiállításon Szófiában.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 343 p.

Vecsési Sándor

1964-es önálló kiállításán bemutatott portréi, falurészletei

Aradi Nóra: Gondolatok művészetéről
Magvető-almanach 1964/2. 258. l.

MDK

Vecsesi Sándor

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 jan.p.39.

MDK

Vecsési Sándor

Kiállitási kritika

Jelenkor 1968 szept. p.812.

Vécsési Sándor
festő

Művei mély humanumot
hirdetnek.

Kovács Gyula: Stúdió 1958-68
Művészet, 1969. április - 3 lap

M.D.V.

Veress Sándor

Villanymelegítő c. képe (emlékére)

szerepel a „Studió 1966" c.

kiállításon az Ernst Múzeumban

Kortárs 1966 VIII. n. 1337 old.

Vecsési Sándor

A mai magyar festészet „álexpresszionista stiluscsapkodásaihoz" nincs semmi köze, tudja, hogy a természetet nem szabad másolni, majd megjegyzi, hogy végig dicsérhetné és felsorolhatná a művész minden erényét, de mindamellett valami hiányosságot érez. Megemliti az "olajozott ábrázolásmód"-ot a házfal elé állitott emberekkel, ahogy magukba révednek, vagy az eget nézik, de itt sem talál hiányt. Majd ujból rátér művészetére: "nem annyira fegyelmezett, mint inkább pedáns - akár egy iskolai tanulmány, - mondja müveiről.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 21.
XVIII. évf. 38. sz. 12. lap.

Vecsési Sándor

Munkáit "tökéletesitett studiumok"-nak nevezi Vadas József, a szemlélődő öregeket, a játszó gyerekeket, a mezei munkát, az embert formáló tájat emlitve meg, majd arról beszél, hogy az embernek az az érzése, mintha fotográfus állitotta volna be a művésznek "a deszkát nyelt öregembert, a földbegyökerezett kislányt vagy a családi fogatot. A figurák merev tartása és szivszoritó alázata már csak következmény."

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 21.
XVIII. évf. 38. sz. 12. lap.

Vecsési Sándor

Az elmult tiz évben készitett müveit állitották ki a Mücsarnokban. Vadas József: "A bábuk megszólalnak" cimmel ismertet két kiállitást. Az egyik a művésznek a három termet megtöltő alkotásairól számol be: Vecsési tisztában van az emberi alak megjelenitésével; tömörségre törekszik, de a legbonyolultabb szerkezetben sem tesz erőszakot az emberi testen,- irja a kritika és elismeréssel szól művészetéről, dicséri szineit, "bár a monochrómia hive, de ismeri a szinek világát is" méltatja puritán nyelvezetét.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 21.
XVIII. évf. 38. sz. 12. lap.

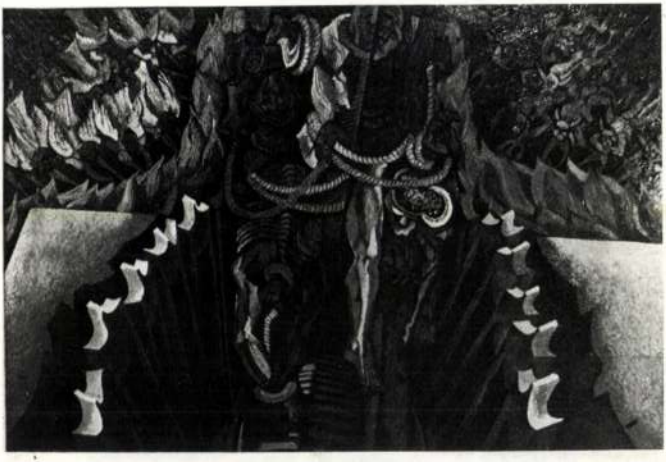

Nem a rajzi vonal figyelmünk tárgya, hanem azok

Vecsési Sándor

3. Vecsési Sándor: Villanyszerelő,
olaj, 140x80 cm, 1965

Az ábrázolást segítő dekoratív

Vecsei Éva, [építész?]

Megemlítve.

(Modern amerikai építészet.)

Bodri Ferenc: Művészeti Könyvnemle

348-452.

JELENKOR, Pécs, 974. április

XVII/4.

Věčsci

pozsonyi épitém

l.

Forum

1935, 105–109. l.

~~Festett zomaier~~ VII. 131, 132

Vécsei

épitesz

l.

Forum (Pozsony)

1931, 53 és kv. Cl.

M. KIR. KÖZPONTI ILLETMÉNYHIVATAL

BUDAPEST, I., VÁR.

BUDAPEST
1939 NOV. 28. 1[illegible]
1

..... szám.

Műemlékek orsz.biz.
Budapest.
IX.Rákos u.1.

Hivatalból.

Díj átalányozva.

5593/1939.

utca ..... sz.

Vécsei

pozsonyi éjjiték

l.

Forum. német rész

1937. 83, 84. l.

Vécsei

épitést

l.

Forum 1931. 201,
202. l.

Vécsei

épitett

l.

Forum

német rész

1937. 6-12. l.

képekkel

MDK

Vecsei H. és Weinwurm B. épitészek, Pozsony

Exp. Bruxelles 1935. 254.l.

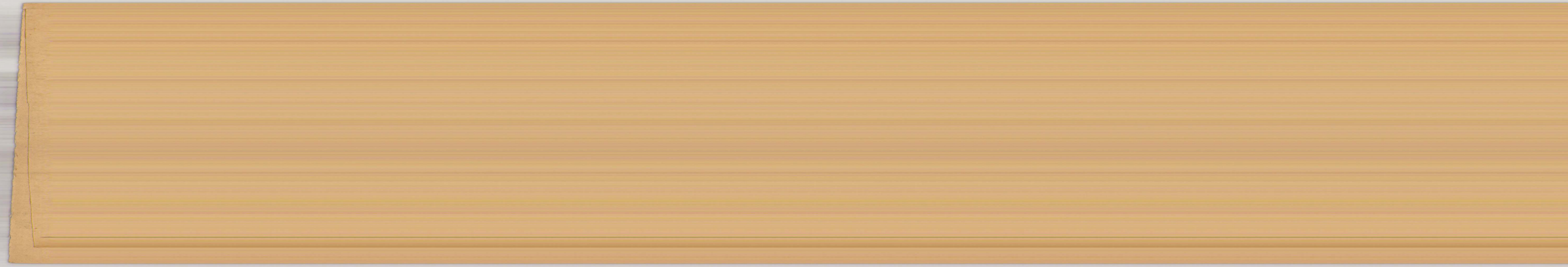

Vécsei Ignác

építész, szül. 1883-ban
Sándorfán.
Budapesten végezte
tanulmányait. Az
1914-18 háboru előtt
12 évig vezető állás-
ban volt. A háboru
után Weinwurm Tiggy
építeszel közösen mun-
kódik Pozsonyban.

Csákós 16. l.

Večeři Ignác

épitém

l.

Forum. 1931. 371. l.

388. l.

VÉCSEI Ignác épitész (1883-1944)

BORUTOVÁ, Dana: Die Persönlichkeiten und Trends in der Architektur Bratislavas der zwanziger Jahre. = Ars, 1991. 2. 105 p. skk.

Tóth Antal 522
Tóth Attila 526, 1512, 1846, 2090, 2126
Tóth Béla 547
Tóth Béla 1063
Tóth Béla 2135
Tóth Endre 783
Tóth Dezső 1926
Tóth Elemér 1480
Tóth Emő 2359
Tóth Ervin 1785, 2082, 2150, 2294
Tóth Erzsébet 1563
Tóth Ferenc 1383, 1644
Tóth Gábor 2343
Tóth Gyula 565
Tóth Imre 1283
Tóth István 312
Tóth István 362
Tóth János 138
Tóth Joachim 283
Tóth Károly 2067
Tóth Melinda 221/4
Tóth Menyhért 2345
Tóth Sándor 1051, 1817, 2075
A. Tóth Sándor 2346
Tóth Valéria 2347
Tóth Zoltán 244
Tóthová, Stefánia 729
Tóvári Judit 27
Tóvári-Tóth István 2348
Tózsa István 730
Tölgyes Tibor 284
Tölgyesi József 466, 1326
Töreky Ferenc 2349

VÉCSEI Gyula építész (1883 - 1944 Auschwitz)

Lima 1999/2. 115. 122. + ill

megkülönböztetését teszi könnyebbé, han
megrajzolja. Az egyes formarészek megn
volna, sokkal érdekesebb kérdéseket vet fel
melyben a rímek jelölésére használt betűk e
után hangzik el (No.10). A variációsoroz
megkérdőjelezi, hogy ez–e a téma egyá
érdemes ismét visszakanyarodni Tandorih
rímképletű szonettjére utal, ezek a szonett
nem kevésbé klasszikus, kikristályosodott fo
mint a Tandori–szövegnek megfelelő vá
passacaglia[78] témaként lehet megjeleníteni,
zenének (A No.10 dinamikája: *pppp*), miké

A 8. tétel az eredeti szonetthez job
felel meg. A cimbalomfutamok végén sfo
megfelelő hangok, kivéve az elakadó, zá
természetesen nincs "rím–hang". Ez a tét
szvitek double–it, ami a kompozíció eddigi l

A *Hogy ki ne jöjjünk a gyakorlatból*
kód egyszerű, minden betűnek megfelel egy
magánhangzók: E = *h*, I = d^{79}, Ö = e^{80}, A =
helyén megszólaló hangokban és a sorokat
kód kialakításakor szempont lehetett, hogy
azonosságon kívül más kapcsolat is létrej
magánhangzók olyan hangokhoz le
mássalhangzóval oktáv hangközt alkothasso
karaktere dominál. A harmadik és az ötödi

Vecsei Hei

K

Weinmann B.

építészek

Pozsony

l.

Exp Bruxelles 1935

254. l.

7

Vécsei Hedvig gyermekrajzoló

Díjat nyert.

Vecsési Sándor

---

festőművész

munkái a vásárhelyi őszi tárlaton

Népújság
1984 okt. 27.

VECSÉSI Sándor

SLAMON Nándor: Zászlóbontás : A Magyar Vízfestők Társasága Szombathelyen. = Vasi Szemle, XLV. évf. 3. sz. 1991
455.p

Vecsésy Sándor

festőművész

Kiállítás az új épületbe költözött Hatvani Galériában.

Szabó Sándor
cikke

Népműrelé,
1980 z. 11

Vecsési Sándor

festőművész

alkotása a 31. sz. választókerületi

tanácstag.

Petőfi Népe

1984 10. 08.

Vecsési Sándor

festőművész

A csönd népségei dömsödi Duna-part c. Zápek.

Pest Megyei Hírlap
1979 dec 24.

Losonci Miklós,
ciike

Vecsési Sándor

VI. országos tájfestészeti biennále Kaltvanban

Heveri biennale 1985/1

Vecsési Sándor

Wehner Tibor: Képzőművészeti króniku
Komárom megye, 1985. máj., jan.

Uj forrás 5. szám, 1985

Vecsési Sándor

- Neve megmelítve a 4. ormágos pontvébiennálén

Kárd: Szabó István szobrászmův.-ról

Ihlalföld, 1983. dec. 6.

Vecsési Sándor

Gondolatok a XXXII. vásárhelyi őszi tárlatról

Wrocław 1985. XI. 29.

Vecsési Sándor

Az Alföldi Galéria

Népszava

1985. X. 26

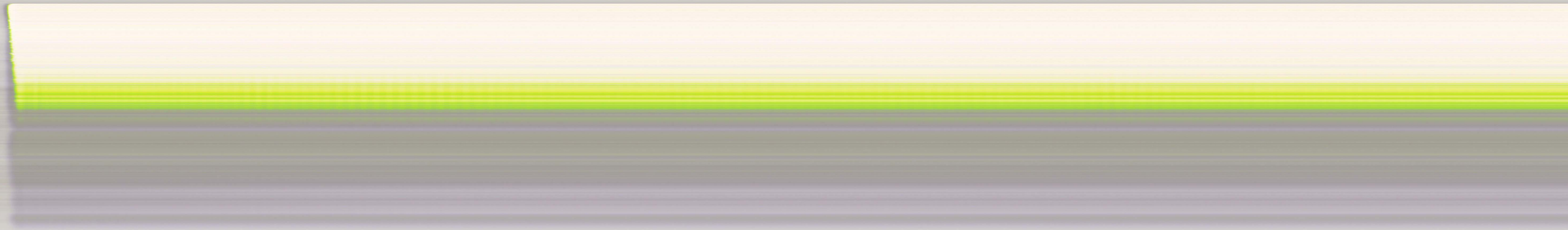

Vecsési Sándor

Kiállítássorozat

Komárom megyéből indultak címmel kiállítássorozatot rendez a tatai Kuny Domokos Múzeum: a megyéből elszármazott neves képzőművészek munkáiból nyitnak tárlatot Tatán, a tóparti öregvárban. E programban elsőként Vecsési Sándor festőművész, érdemes művész alkotásaiból nyitottak kiállítást vasárnap.

Vélprane 1985. V. 20.

Vecsési Sándor

- Ovrágos képmőmű-i kiállítás

- neve megemlítve

Fejér Meggi Hírlap

1984. márc. 31.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Az Orsz. Képzőművészeti Kiállítást a Műcsarnokban rendezték meg. Szerepelt művével a kiállításon Vecsési Sándor is.

Losonci Miklós: Országos Képzőművészeti Kiállítás.
Zalai Hírlap, 1984. márc. 31.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

A dömsödi Duna-part szépsége korunkban kitűnő képszőművészeket is odacsalogatott, Barsonyi Arany és Vecsési Sándor festőházaspár, nekik – számos külföldi tárlat után – Dömsödön is önálló kiállításuk volt 1977 szept.-ben.

„Tanya" c. festménye. /repr./ 295.-old.-on.

Szappanos Balázs: Petőfi Járás: Dömsöd.

Könyvtáros, 1984. május. 296.-old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

a Műcsarnokban rendeztek meg az országos tárlatot, melyen szerepel Vecsési Sándor műve, mely ezúttal komplikáltabb lett, jobban el is távolodott mind a nézőtől, mind témájától. (említve).

Wagner István: Élményre várva.
Magyar Hírlap, 1982. máj. 1. 7. old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Negyedszer találkoznak új művekkel magyar festők, szobrászok a hatvani portrébiennálén, mely nem egyszerűen szeregszemle, hanem fontos tapasztalatcsere. – Amikor a portré országos jelenlétét hangsúlyozhatjuk, Patay László, Vecsési Sándor révén, akkor egyben a változatok és megoldások megfelelő árnyalását és bőségét is hangsúlyoznunk kell.

Losonczi Miklós: Arok és sorsok.
Nógrád, 1983. dec. 3.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

„Ketten", plextoll, 125×80 cm, 1972. (repr.)

XII. Szegedi Nyári Tárlat.

Vázlat a Szegedi Nyári Tárlatokról.
Művészet, 1963. jún. 36. old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

A Hatvani Galériában rendezték meg „Arcok-és sorsok" c. országos portrébiennálét. — Vecsési Sándor „Az ablakon túl" c. képe homályos falusi szobából nyílő ablaksaárnyaival, sajátos festői eszközeivel önarcképszerű, múltba révedő, nosztálgikus látomás. | említve |.

Nucsi András: Arcok és sorsok.
Hevesi Szemle, 1984. márc. 2-5-old.

Vecsési Sándor

Hollóssy-galéria.

M. Hirhap
1986. VI. 24.

Vecsési Sándor

Vásárhelyi őszi tárlat.

Népszava
1986. XI. 21.

Vecsei Sándor

Kiállítás a Műcsarnokban 1987.

Magyar Nemzet 1987. I. 3.

Vecsési Sándor

Festmény

Magyar Nemzet 198[illegible]. VI. 16.

Versényi Sándor

Jegyzetek a Vásárhelyi Őszi Tárlatról

Magyar Nemzet 1986. XII. 10.

Vecsési Sándor

A Csepeli Izola Galíria

Magyar Nemzet 1987. 1. 22.

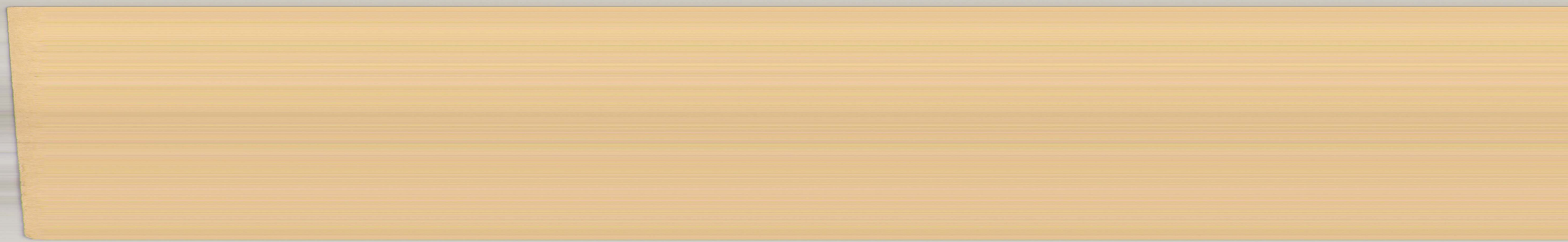

Vécsei Ignác
pozsonyi építész

neve szerepel "A magyar képzőművészet Csehszlovákiában" c.cikkben a 7-8.oldalon

Kritika 1973 december

Vecsei Imre építész mester

1865. okt. 7.-én nyitották meg Debrecen köből épített színházát, melynek tervét Skalmiczki antal készítette, az építész Vecsei Imre volt.

Reggeli krónika II.

1975. X. 7. Kossuth 6.00 Gué

VÉCSEI Imre épitész

Moravánszky 1988b 125, 136

VECSEY Imre épitész [Debrecen]

A Hajdukerületi székház Balthazár János tervezte kivitelezését végzi, 1871

A Bocskai Gimn. tervei és kivitele 1864

Hajdúböszörmény utikalauza. Szerk. Tarczy Péter. Hajdúböszörmény, 1993

12.

22.

utalnak. Az alakok története szavakkal el nem mondható kölcsönhatásokról, kockázatokról, konfliktusokról szól. Az egymáshoz való humánus viszonyunk kiemelhet bennünket a magányosságból, a szárnyaszegettségből, önös, kisszerű életünkből. Mítoszokból vesz át elemeket, részletekből építkezik, torzókat deformál tovább. Kielégítetlenül izgatja az emberi kapcsolatok keletkezése, a szorongás és melegség kialakulása. Meditál és megles, együttérez és felháborodik, mindezt értünk teszi. A mesterségbeli igény méltósága, a rend vagy a rend iránti vágyakozás erősíti a grafikák üzenetét. Ebben a korban, amikor minden szétesni látszik körülöttünk, teljesítménye tiszteletet parancsol.

CS. TÓTH JÁNOS

Večsei Ilona

grafikus

1917 - 21 -

Ennisk 1930

90 l.

Mariay Ödön s.k.

zteri osztálytanácsos.

o t t s á g á n a k ,

B u d a p e s t .

Vécsei Irma
festő

M.D.K

Rosít vett a tárlaton.

Szamar Imre: Művészeti élet Győr-Sopron megyében
Művészet, 1968. junius - 46 lap.

Sz. Vecsei Irma

A mosonmagyaróvári Hanság Múzeumban rendezett kiállításon „Fény és árnyék" c. vízfestménye szerepelt.

– mi –: Pedagógus alkotók tárlata

Kisalföld, Győr, 1971. máj. 29.

Sz. Vecsei Irma

grafikus. munkái a győri HNF-ben
első ön álló távlat

Kisalföld
1979 ápr. 7.

VECSEI JÁNOS, csutorásmester

Esztergomi Ignázt főbiróhoz irt levelet a céh 1820. aug. 1
10-én, mert Vécsei János, Bakos Joseff és Rozs József
céhtársukat megbüntette. hogy fatönköt vettek falusiaktól
Tiltakozik a céh a büntetés ellen. 253. old. 82. jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241. old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Vécsei József

debreceni könyvkötő

1824.

l.

Romhányi

105: l.

153.

Vecsei József

debreceni könyvkötő

1824.

l.

Romhányi

325. l.

LXXIII.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész 1. Folytatás
Nagy Imre: Valóságról valóra igazat... Vecsési Sándor festé-
szetéhez.

1 Vecsési Sándor: Arany barna ruhában,
1 olaj, farost lemez, 100 × 70 cm, 1962

Művészet, 1984, augusztus, 30-old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész 2.) Folytatás

Nagy Zsuzsa: Valószínűtől szólni igazat... Vecsési Sándor festészetéről.

2 **2** Vecsési Sándor: Feleségem, olai. farost lemez. 110 × 80 cm, 1965

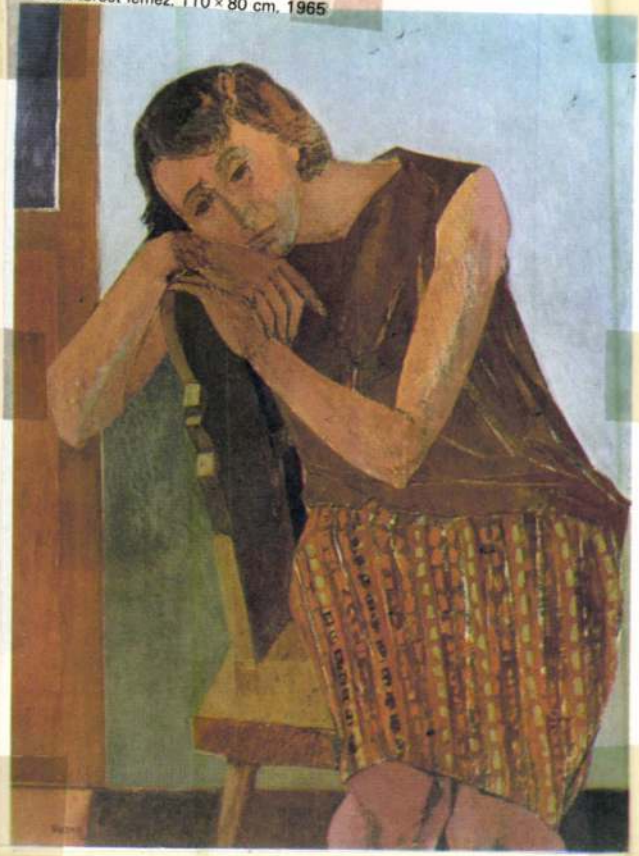

Művészet, 1987. augusztus, 30-old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész 3) Folytatás.
Nagy Imre: Valóságról sisbi igazat... Vecsési Sándor fejlesztéről.

3

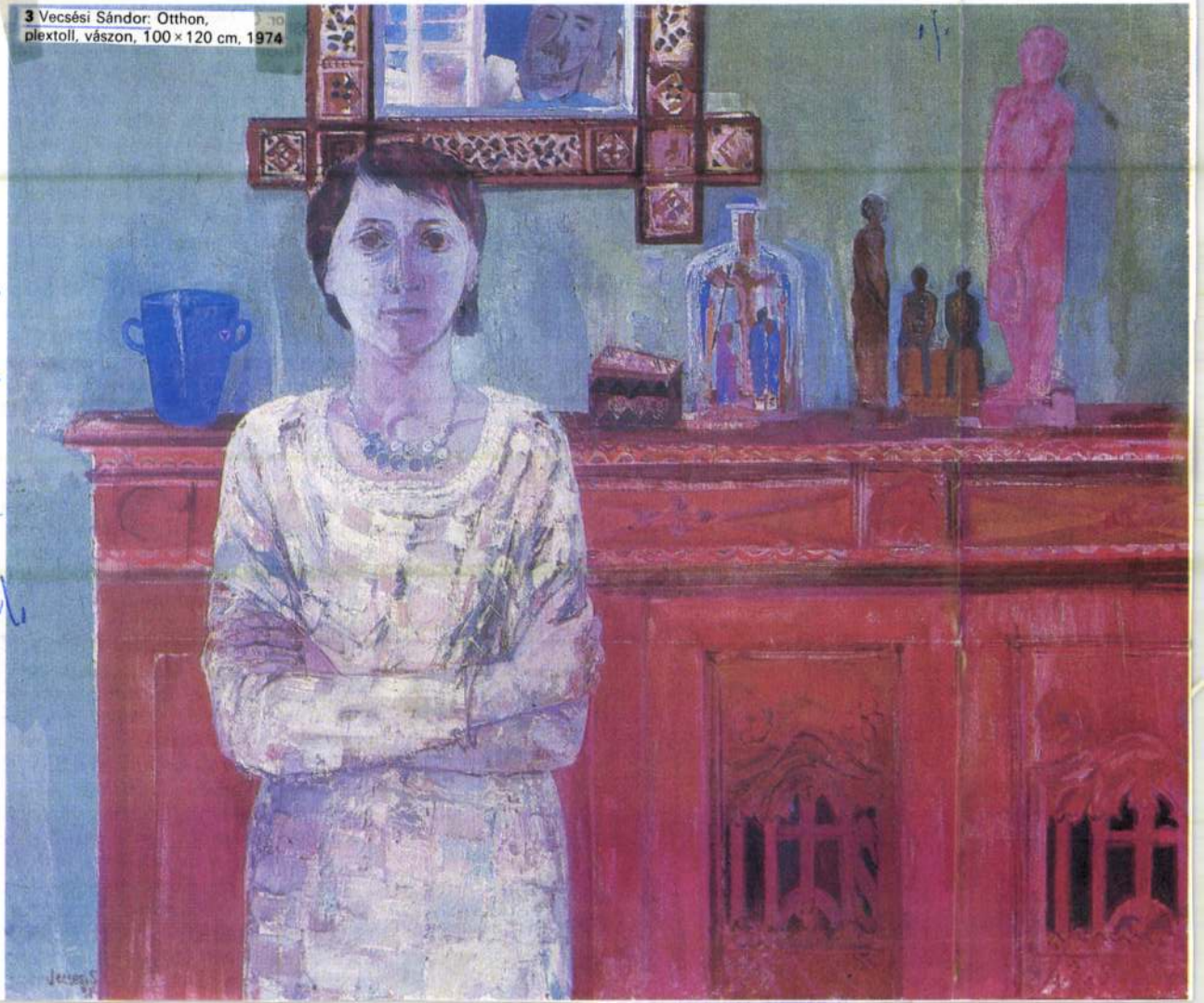

3 Vecsési Sándor: Otthon, plextoll, vászon, 100 × 120 cm, 1974

Művészet, 1987. augusztus, 31-old.

4

lakkal összefogott ülő férfialak két válla fölött a falon egy-egy idézetszerűen felvillantott festmény reprodukciója látható. Az egyik *Van Gogh* napraforgós csendélete, a másikon *Gauguin Nafea Faa ipoipo* című festményének színfoltjai ismerhetők fel. Mily árulkodó, akár tudatos, akár tudattalan is a választás: a gauguini életmű cloisonnismusa egységes színfelületekké egyszerűsítette és hűtötte a körvonalak közé zárt színeket – azokat a színeket, amelyek egy végletekig expresszív alkat bensőjéből fakadtak. Ennek a határok közé zárt és megzabolázott festőiségnek legletisztultabb példája az 1965-ben készült *Tejeskannás kislány*. Már-már az absztrakció hatását súroló arcmegoldás párosul a kékek monochróm harmóniájával.

Az említett kritikus korszakolási kísérletében így határozta meg a 70-es évek derekától kimutatható második korszakot: „formai értelemben hagyományosabb, de a szemlélet síkján kolorisztikus stílusra tért át". Majd így folytatja: „Feladta időszerűtlennek bizonyult mítoszait egy általánosabb emberi igazság, egy hitelesebb valóságábrázolás érdekében." Erősen vitatható értékű meghatározások, ahol a stíluskritikai értékelés gyengéit vélt vagy valós tartalmi utalásokkal igyekszik a szerző megtámogatni. Való igaz, hogy Vecsési a „fényes szelek" nemzedékének tagja, aki nemcsak rokonai sorsán keresztül, de saját bensőjében is átélte a magyar társadalom – főként a magyar falu – átalakulásának tragédiáit. Ez az a pont, ameddig legtöbb kritikusa az életmű feltárásában eljutott. Témaköri változást azonban csak annyiban lehet bizonyítani, hogy elmaradtak a „munkás"

VECSÉSI SÁNDOR

Címoldalon:

Falu völgyben
plextol
70 x 90

VECSÉSI SÁNDOR

festőművész (1930)
1139 Budapest, Máglya köz 4.

1995 Mol naptár

Ars poetica helyett egy Pilinszky Jánostól vett idézet:

„A művészet sosem »egyenes közlés«, mint egy matematikai tétel, egy filozófiai igazság, egy konkrét tett, vagy egy üzleti levél. Az alkotó művész a magányos sétálóhoz hasonló, kinek nincs ugyan semmi konkrét föladata, de épp ezért »minden eszébe juthat«, épp ezért gondolatait szabadon rendelkezésére bocsáthatja a mindenségnek. A művészet ily módon a mindenség híradása, s a művész a mindenség, az univerzum küldönce."

Vécsey András

Állatkerti séta

Vecsési Sándor

Vőnek kerültem Tolnába, Gyulajra. Feleséget, új családot, gyermekkorom világát, jó barátokat kaptam tőle. Képeim java részének témája, elindítója, szellemi meghatározója. Munkáimmal szeretnék az embereknek adni abból, amit én látok meg a világból. Azt vallom, hogy a művész nem élhet önmagáért, hiszen nyitott lélekkelszemmel várják az emberek a művészet áldásait. A gyönki iskolában lévő seccóm fogadtatása is megerősít ebben. Tolnához köt a művészet szeretetének csodája, Kölesd is. Cinikus, anyagi, racionalista világunkban a lelkes, művészetpártoló emberek egy falu szeretetét hozzák nekünk. Kívánom, hogy sok ilyen falu legyen!

Idő haladtával egyre jobban érzem a művészet végtelenségét és a magam porszem voltát. Egyben azt is látom, hogy azt a kicsit, amit én tudok adni, azt csak hittel és alázattal lehet.

Vecsési Sándor

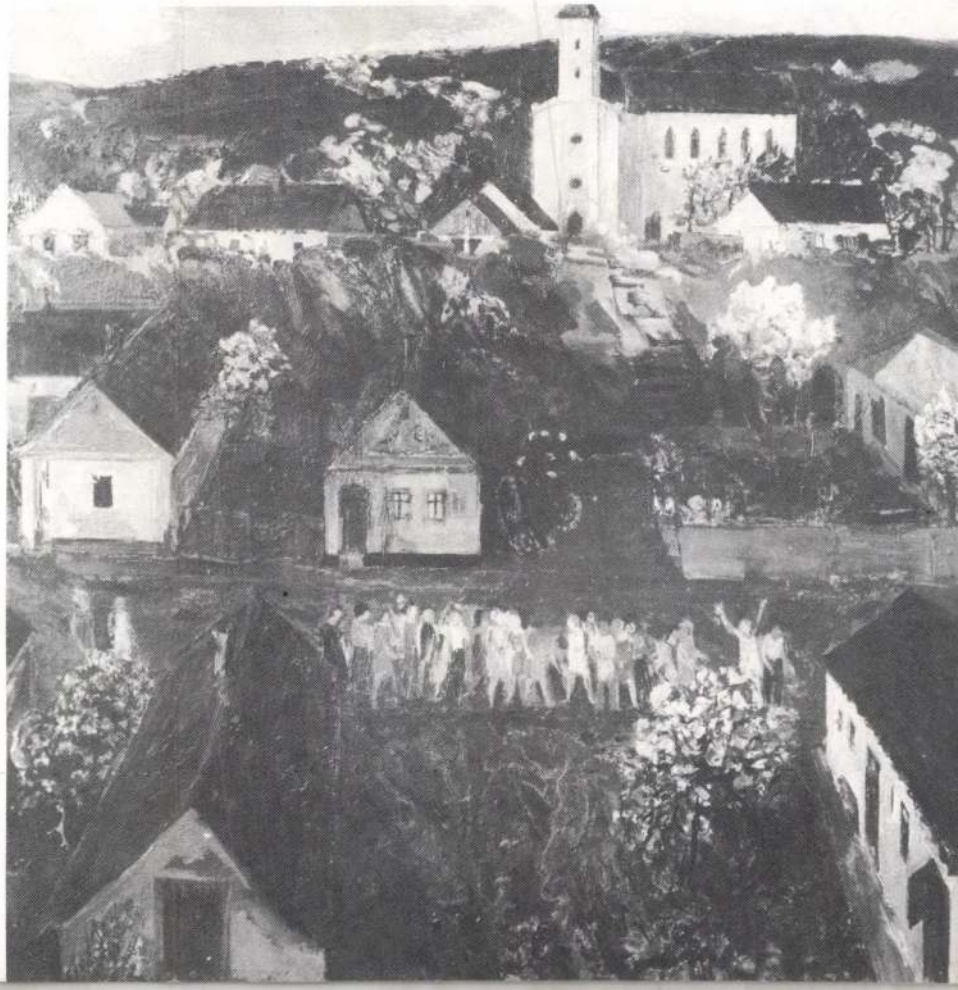

Kis falu Tolnában

nem falképek is voltak. Mégis, egy idő után tapasztalnia kellett, hogy az a világforgató hit, mely generációját a jelenig kergette, egyszerre csak ernyedt vitorlaként lóg az életművek árbocán. Talán azért, mert a szelek épp akkor hagyták cserben utasaikat, amikor azoknak a legnagyobb szükségük lett volna rá. Ez történt Soós Imrével, Sarkadival, Váci Mihállyal. Ők már vagy nem bírtak, vagy nem tudtak állítani a vitorlán, amikor rádöbbentek, hogy a tiszta tüdővel fúvó szélfolyamot milyen piszkos eszközökkel fogta irány-hálójába a politika Boreasa!

Ma már tudjuk, ez a kettősség volt e generáció tragédiája. De akiket nem vitt el időközben a felismerés, azok arcára is fölkerültek a döbbenet ecsetvonásról-ecsetvonásra megszenvedett fázisai, miként a Vecsési önportrékra is.

Az esztergomi tárlaton a *„Hatvan év"* tudósít minket mesterünk jelenlegi közérzetéről.

Az életút három, szorongató fázisra tagolódik: a jelent megtestesítő festőre, a jövőt hozó — s nem véletlenül épp a nyergesi tájegységre jellemző — vörös márvány sírkeresztre, valamint a múltat-időtlenséget egybefogó gyermekkorra, amely egy baba képében jelenik meg előttünk.

A szűk kivágás, lényegre szorítkozó előadásmód drámát sejtet: a sorssal szemben a festő mintegy idolként tartja kezében a babát, a gyermekkor s a művészi lét szimbólumát. Igen, az önarcképben rejlő szembenézés lehetősége Vecsésinél a múlttal való szembesülés igényére utal.

A művésznek szüksége van arra, hogy a pálya minden lényeges fázisában maga mögött tudhassa azt a közeget, amely útnak indította. A „fényes szellők" lendületének megtorpanását, a meghasonlás tragédiáját és a hiteltelenségtől való félelmet ő is megéli, csak éppen másképp dolgozza fel, mint társai. Nem roppan össze, hanem oknyomozó módon generációja hitele után kutat, s leli föl azt az önmagába fogódzó közösség történelmi élményében. Ezen keresztül jut munkásságának központjába a gyermekkor, s annak rekvizítumain keresztül a „tisztes szegénység" értékrendszere.

Kétségtelenül tudatos lépés ez Vecsési részéről, hiszen pályája kezdeti szakasza inkább mutatja a faktura, a felület kérdéseit előtérbe helyező kísérletezőt, mint a későbbi vásznak kemény realizmusát a széles publikummal is megosztó közösségi festőt.

Vessünk egy pillantást az esztergomi tárlat talán legkiemelkedőbb munkájára, a *„Reggel"*, *„Délben"*, *„Este"* sorozatra. A már ismert ajtó-motívum köti össze mindegyikőjüket. Ugyanarról az ajtóról van szó, ugyanarról a tornác-részletről a nap különböző szakaiban. Olyan hasonlatról tehát, amely valamilyen tárgyhoz kötné fantáziánkat, itt nem beszélhetünk, mégis azt érezzük, az a hangsúlyos helyzetben lévő ajtó, amely hol jobban, hol kevésbé van nyitva előttünk, valamiféle mondanivalót, titkot takar!

Délben

Ez a sorozat lényegében három állóképből áll — három emlékfoszlány kimerevítéséből, amely mögött hiába próbálunk irodalmi értelmezéseket keresni.

Mert ugyan mondhatjuk, hogy a reggel fázós hangulata, a dél ajtónyitogatós melege, s az este lámpafényes csendje tetten érhető a képeken — mindez azonban csak hangulati előkészítés a lényeghez. Az ajtók mögött ugyanis minden esetben *közösség* van, méghozzá együvétartozó közösség (ezt a vásznak félreérthetetlenül jelzik!), s e közösség mögött egy *életforma* , mely nemcsak a napszakok váltakozásaiban, de a történelem változásaiban is egyforma, megörökítésre váró *értékrendszert* takar.

Nos, itt találkozik Sinka Vecsésivel, a hasonló értékek megmentésének területén. Mindketten tudják, hogy egy kis nép nem engedheti meg magának, hogy a karakterét alkotó értékrend darabjaira hulljon, ezért a művészetek szimbolikus feladatát teljesítve újra és újrafogalmazzák azt. Ha jól gondoljuk, Közép-Európában már évszázadok óta ez a feladata minden művésznek — s ezeknek a feladatoknak történelmi teljesítés-sorozata a *nemzeti művészet*.

(Esztergom, Vármúzeum-Rondella, 1990. május 18—június 24.)

Fecske András

Gondolatok Vecsésiről — esztergomi kiállítása kapcsán

„Ősömnek csattját, tilinkóját
keresem... és, ha meglelném,
körül raknám magam körül
és mindet fényesre lehelném"
(Sinka István: Keresem ősöm udvarát.)

„Keresem ősöm udvarát" — mondja a költő, aki ezúttal nem az őszi ködökkel fölszálló balladák holdudvarát keresi, hanem evilági bizonyosságot: a gyökerét kutató, s ősei vonásában évszázadok távlatában is a sajátjára bukkanó ember azonosság-tudatának bizonyítékát. Az értéket, melyet nem a változó idő, vagy a történelem kénye-kedve fényesít, hanem a belső tűz, amely ott lobog az öreg parasztember ünnepi kedvében fölhúzott csizmája nyomán a kopogós táncban, vagy a szuszék karcaiba lopott asztalos-szerelemben.

Sinka udvara, amiből egy életen át tapodtat sem mozdult, az értékek udvara, nyíló kertje. Itt a hagyomány megtartó ereje segít a kertésznek, nem a divat burjánzó erőszakossága. Itt ha belépsz, érezned kell: a kilincs múltba és jövőbe egyaránt nyíló, tárgyiasult lehetőség — nem puszta holmi.

Ezt a verset Vecsési Sándor a nagy megmérettetés, a három évvel ezelőtti, Ernst-Múzeum-beli, retrospektív tárlat mottójául választotta, de sorai ott csengenek az esztergomi Rondella falai között is.

Önkéntelenül is felvetődik a kérdés. Miért éppen Sinkára esett a választása akkor, amikor a nagyobb anyagot fölölelő, reprezentatív tárlatok kialakult szabályai szerint a testvér-múzsákra való hivatkozás gesztusa jobban megillette volna a szellemi tejtestvérek, a vele együtt induló költők valamelyikét? Mi hozta, s hozza össze ma Sinkát és Vecsésit a művészetek táguló világában, amikor Bihar oly messze van Komáromtól, s az alföldi táj is egészen más titkot rejt, mint a Gerecse lábához simuló dunántúli község: Nyergesújfalu határa — Vecsési szűkebb pátriája?

Az *„Anyámnál"* beszédes kép, őt faggatom.

Szűkre, majdhogynem résnyire nyíló ajtó előtt állunk, mely mögött az imént még bizalmatlan, ám éppen fiára ismerő idős asszony áll. Intim hangulatot várunk, hiszen a pillanat, melyet a kép rögzít, a felismerés pillanata, konkrét személyeknek szól — anya és fia talál itt egymásra a tétova mozdulatok között. A *helyzet* intimitásáról van tehát szó, nem a *hangulatéról* , s ezt látszik bizonyítani az a mértéktartó ábrázolás is, ahogyan a festő önmagát csak a házfalra vetülő árnyék képében érzékelteti e találkozón. Szereplője ugyan a jelenetnek, de kívülálló is egyben, s ez a kettősség jelzi, hogy itt többről van szó, mint az egyszerű hazalátogatás képi megjelenítéséről.

A kompozíció kulcsa az *ajtó* , amely összeköti a szereplőket és fogalmakat egyaránt.

Régóta tudjuk: a szimbólumokkal való kifejezésmód egyáltalában nem idegen Vecsési pikturájától.

Az „Anyámnál" tulajdonképpen az „Otthon" sorozat darabja, amely sorozat épp a tárgyak jelképisége mögötti emberi tartalom kérdéskörét feszegeti. Többször is találkozhatunk olyan képpel, amelyben a festő a tárgyi kultúra emlékeit belső emberi tulajdonságok külső hordozóiként kezeli. *Hasonlatot* használ, ahol is a múlt relikviái — ódon almárium, üvegpalackba fabrikált kálvária — és a modell személyiségének *értékazonossága* fejeződik ki.

A hasonlatok szintjén bármilyen konkrét tárgy alkalmas az értékek átvitelére. Az „Anyámnál" című művön azonban csak egyetlen konkrét tárgy szerepel, az ajtó — amelynek már a hétköznapi nyelvben is többféle, általánosabb jelentése van. Tudvalévő, hogy ajtón, vagy kapun lépünk be az iskolába — a tudás birodalmába, s onnan lépünk ki — az életbe. Lakásunk ajtaja családi biztonságunk őrzője, a lélek kapuja a szem, stb.

Vecsési ajtaja azonban nem tart igényt az általánosságnak e köznyelvi értelemben vett fokára. A szülői ház kapuja ugyanis az ő művészi értelmezésében a gyermekkorba való visszajutás lehetősége, annak *szimbóluma* .

Miért olyan fontos Vecsési számára a gyermekkor, hogy immár három évtizede egyre nagyobb koncentrikus körökben járja be tájait? Kinek kell itt a sárfalak tövén világracsodálkozó gyermek tudat-nyitogató öröme, amely e kapuk mögött felénk ragyog? („Látogató").

Kinek kell ma a lerogyó cselédház misztériuma („Emlékház"), amikor a gazdagodni akaró társadalom minél előbb a feledés földjébe akarja szántani az egykori tanyákat?

Mi értelme van tőke és piac körül forgó világunkban a *múló világ* szépszavú marasztalásának?

Vecsésit a magyarság történelmének legdemokratikusabb szellemi forgószele sodorta a kultúra élvonalába, a „fényes szellők".

A nyergesújfalui kétlakiságnak olyannyira a mélyéről jött, hogy a mezitlábas gondolkozás még akkor is sajátja volt, amikor ujjaiban már nemcsak vásznak ígérete, ha-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1983 FEB 12
1021
1983. február 12.

Vecsési Sándor képei

Vecsési Sándor festményeiből nyílt kiállítás a Vigadó Galériában.

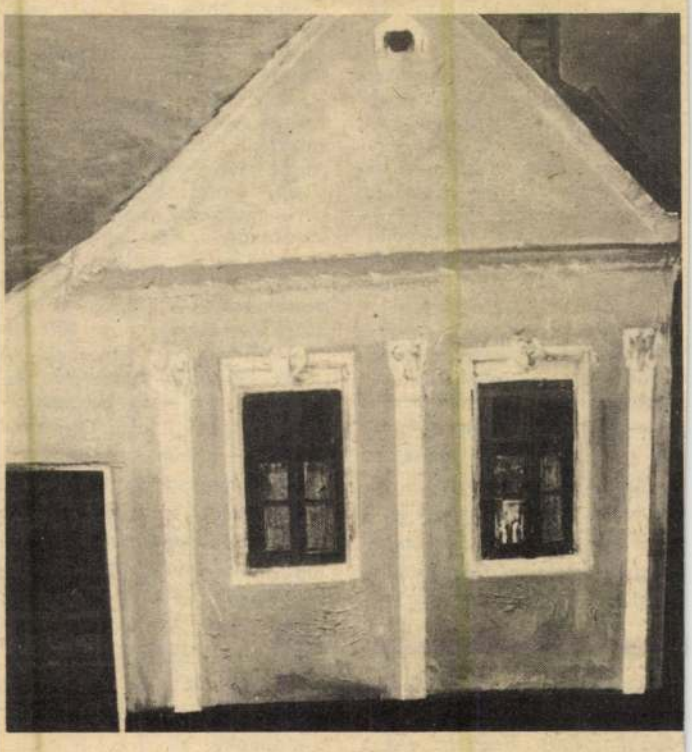

Sárga ház

Szülők

Béke, öröm

Egy amerikai biológusnő személyében szerencsésen találkozott a szakmai tudás és a finom zenei hallás. Így felvértezve látott hozzá az afrikai bábapapagáj „beszédének" megfejtéséhez. A bábapapagáj hímje és tojója hasonlít egymásra és igen változatos hangokat hallatnak. A kutatónő megfigyelte, hogy minden viselkedési tipushoz (tánc, támadás, hívás stb.) másképpen ejtik a „mondatokat", amelyek az egymást követő kiáltások sorozatából tevődnek össze. Ezekből állította össze a biológusnő a „papagáj-szótárt". Magnóra felvette a párocskák egymást hivogató „beszélgetéseit", s megkisérelte ezeket az öt hangjegyvonalra átteni. Mivel azonban a papagájok kiáltásai árnyaltabbak az emberi hangnál, ez nem ment simán. Saját magának kellett egy „zenei gyorsirást" kitalálnia, amelyben a tojók hangját violinkulcsban, a hímekét baszszuskulcsban jegyezte fel. Megállapította, hogy az egyes párocskák szókincse változó. A „művelt" párok 12 különböző kiáltássorozatot hallatnak, az egyszerűbbek csupán ötöt. Továbbá bizonyos kiáltásokat csak a tojók, másokat csak a hímek szólaltatnak meg, azaz mind a hímnek, mind a tojónak saját nyelve van, amely egyenértékű kiáltásokból áll. Ezenkívül hallatnak több értékű kiáltásokat is. Ezek valami tolvajnyelvféléhez tartoznak, amelyet a párok egymás számára rögtönöznek, s csupán ők értik. Összesen mintegy 200 különböző kiáltást ismernek. A tojók kiáltásait összevetve kiderült, hogy nincs két egyforma „beszédű" tojó. Olyannyira, hogy a hím a párjának még a megcsonkított hangját és kiáltását is felismeri, ha hangszórón sugározzák. A biológusnő végső megállapítása a következő: a bábapapagáj nyelve igen jól felépített, a hangok felhasználásának változatosságában közelebb áll az ember nyelvéhez, mint például a majmoké.

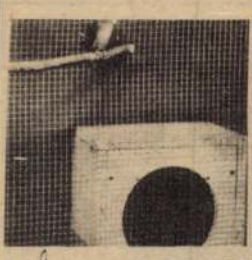

1

tojó

2

tojó

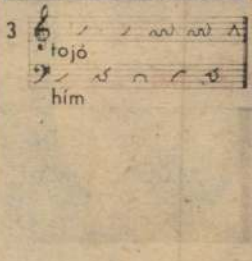

3
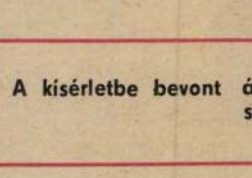
tojó
hím

A kísérletbe bevont állatkák és a kutatónő „zenei gyorsírásának" néhány sora

evilág

Los Angeles-i csodapark. **(vízszintes 71.). A** sarokkockák betűi: **N, N, A, D.**

Vízszintes: 2. (Beküldendő). 13. Meg tudja érinteni. 14. Reá betűi. 15. Könyörög. 16. Ritka férfinév. 17. Kerülj elém. 19. Vissza: alán eredetű alföldi nép. 20. FIÓ. 21. Energia. 22. Vissza: föléd. 24. Ass jobbról balra! 25. Csermely. 26. **(Beküldendő).** 28. A cink vegyjele. 29. Névelős női és férfi becenév. 30. Átkutat. 31. Pihen. 33. Női név. 35. Norvég, spanyol és belga autók betűjele. 36. Te és ő. 37. Tessék, fogjad. 39. Mint a 33. számú sor. 41. Számosan. 43. Kivermel. 44. Hivatali helyiség. 46. Borsod megyei község. 47. **(Beküldendő).** 50. Növény. 52. Meztelen műalkotás. 54. KBS. 55. Kilogramm. 56. Kalapban van! 58. Kieszel. 61. Pálca. 62. Céda. 64. Becézett iskolák. 65. Vesztesége. 66. Egyiptom fővárosa. 68. Férfinév. 70. Lakli. 71. **(Beküldendő).**

Függőleges: 1. (Beküldendő). 2. Szignál. 3. Nulla. 4. Heves megyei község. 5. Fordított határrag. 6. Félétaszítja. 7. Mint a vízszintes 21. számú sor. 8. Hozzáfogok. 9. Szemben van! 10. Évszak. 11. Madárriasztó szó. 12. A menyegző. 17. Női név. 18. Község Brassó mellett. 21. Nem oda. 23. Sütemény. 26. Névelős vadászeb. 27. Száguldás. 32. Román pénz. 34. Juttatok. 36. Eszme. 38. Tisztességtelen haszon. 39. Vajkészítés mellékterméke (—'). 40. Tromf. 42. Pulóvert készít. 44. Ezen a helyen szintén. 45. Pókféle élősködők. 48. Veszprém megyei község. 49. Az Operaház építője. 51. Igazi nevén, másképpen. 53. Salvador . . . 55. Idő előtt. 57. Amelyet. 59. . . . piros, tűzpiros. 60. Kúszónövény. 61. Gyapotköteg. 63. Fordított időmérő. 65. Ébred. 67. Kisállatok szállása. 68. ÉD. 69. Tagadószó. 70. MY.

G. Gy.

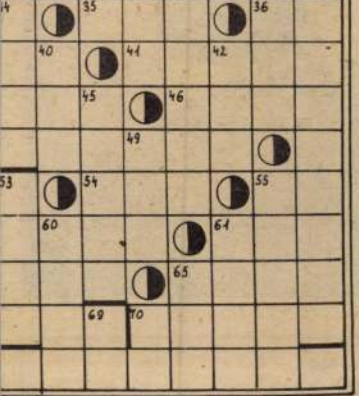

Beküldendő a vízszintes 26., 2., 47., a függőleges 1. és a vízszintes 71. számú sorok megfejtése a Tolna megyei Népújság szerkesztősége címére: Szekszárd, Beloiannisz 1—3. 7100. Beküldési határidő: február 18. A levelezőlapra, borítékra kérjük ráírni: rejtvény.

4. heti retjvényünk helyes megfejtése: Mit ér a legnagyobb, a drágc kincs, / Mit ér neked? / Egészsége: ember, ha pénze nincs, / Félig be teg. A helyes megfejtést beküldők kö zül könyvet nyertek: Kotyecz Józsefné Szekszárd, Mészáros L. 6. IX/3. 7100 Hómann Erika, Szekszárd, Tartsa ltp. 34. 7100; Tóth Gyuláné, Diósbe rény, Iskola u. 19. 7072; dr. Bárdo Tamás, Dombóvár, Engels u. 44. 7200 Authné Fábián Emma, Szekszárd Árpád u. 27. 7100.

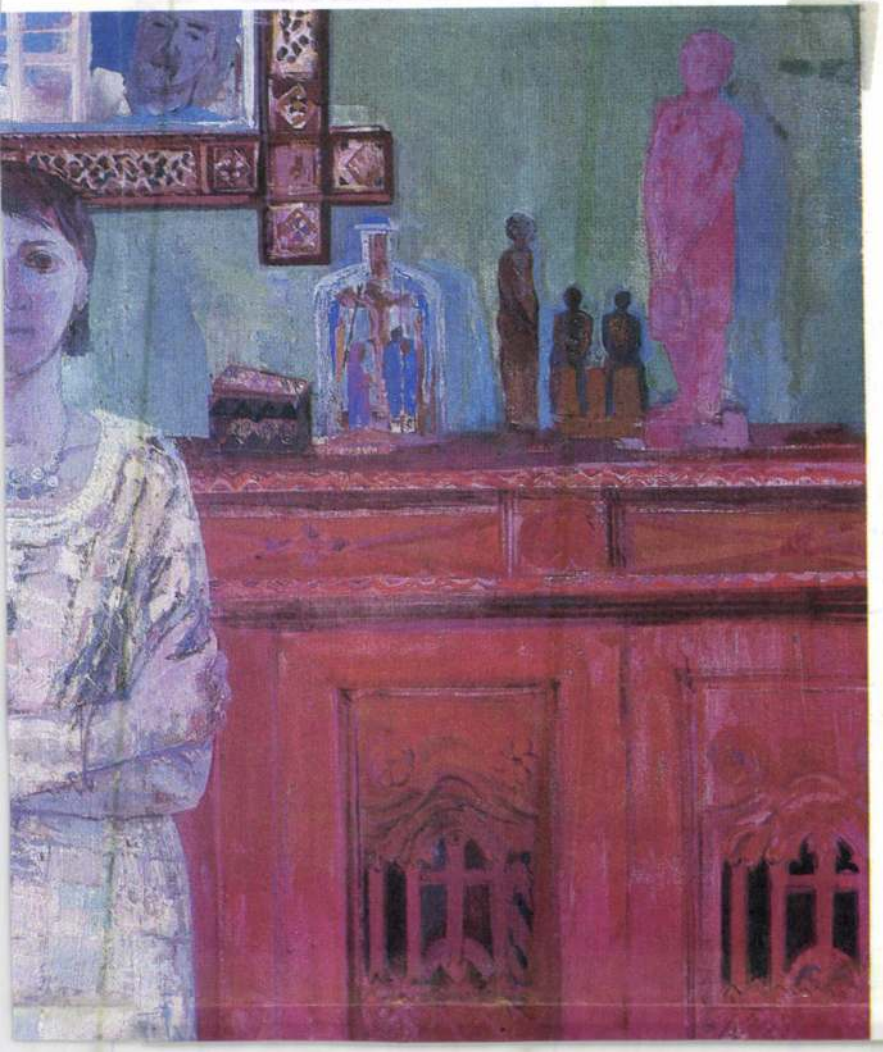

4

4 Vecsési Sándor: Tejeskannás kislány, olaj, farost lemez, 110 × 90 cm, 1966

A kiállítás helye
Győri Városi Könyvtár galériája
Győr, Herman Ottó u. 22.

Megtekinthető: 1983. április 6-tól április 24-ig
hétfő kivételével naponta 14–18 óráig
HU ISSN 0230–5739

VECSÉSI SÁNDOR

Munkácsy-díjas festőművész kiállítása

Győri Városi Könyvtár galériája 1983.

sebhely volt, a fa mégis kihajt, tán még virágot is hoz, él. Sokszor elég egy frappáns színváltás, és eltűnik a sötét gondolat, mintha kisütne a nap, vagy: hideg, nyomasztó, borongós tájban egy belső meleget sugalló kis ablak elég a nyomasztó hangulat feloldásához. De egyáltalán szükség van-e minden esetben a feloldásra? Több képén a fák, növények, a házak, mintha egy elkövetkezendő kataklizma előérzetével lennének terhesek. Emberi tulajdonságokkal bírnak. Lázadnak, küzdenek a létért, vagy összebújnak, mint viharban a nyáj, és belenyugvóan várják sorsukat, figyelmeztetve a szemlélőt a segítő közös tett szükségességére.

Kell-e magyarázni ennek időszerűségét? Az emberiség egy része a technika és a tudomány szédületes fejlődésétől megrészegülve egyre többször hágja át a természet törvényeit.

Természetfölöttinek hiszi magát. Nagy rohanásában már nincs ideje szemlélődni, ezért nem tud feltöltődni, kiürül. Ki néz ma a csillagokra, vagy az útszéli virágra. Érzelmi élete elsekélyesedik. Egyre több ember életét tölti ki az élvezetvágy, s egyre kevesebben ismerik a létrehozás örömét. Vecsési Sándor képei mindig érzelmi indíttatásúak és érzelmi telítettségűek. Emberközpontúsága őrző természetszeretete, szemlélődő csendes lírája, fáradhatatlan alkotó munkája mindenben ellentéte az előbb említett negatív tendenciáknak. Mi ad erőt Vecsési Sándornak arra, hogy mennyiségileg is jelentős festői munkássága mellett is óriási közművelődési szervező munkát végezzen? Tevékenyen részt vesz Tolna megye kulturális életében, például a kölesdi kiállítás-sorozat megszervezésében való meghatározó részvételével. Ezzel bizonyítva, hogy néhány felelősségtudattal áthatott ember egy kis faluban, szerény anyagi eszközök ellenére, távolabbra is kisugárzó eredményeket érhet el a művészet megszerettetésében. Ennek a nagy munkának visszaható ereje van saját munkásságára is. Ennek köszönhető az itteni kiállítás fő darabjainak létrejötte. Ezek a Tolna megyei Gyönk község iskolájába készített nagy méretű, és az eddigi munkásságát összefoglaló freskója nélkül nem születtek volna meg. Az imént azt a kérdést tettem fel, hogy mi ad erőt ehhez a sokirányú munkához. Azt hiszem, többek közt: hite. Hite az értelemben, az értelmes tett erejében és eredményességében. Tudja, hogy fel kell oldanunk magányosságunk, egyedülvalóságunk burkát; szét kell osztanunk „gyönyörű terhünk", miként a szerelemben – ez a boldogság. S hogy ebben részesek lehessünk, ez a dolgunk, ez a munkánk legfőbb értelme. Így érhetjük el célunk: összefogva erőnk, elvetve önzésünk, létrehozni új világot, mindig szebbet, jobbat, mint a mai.

Hiszem, hogy mint a nyitó vers feldobott garasa odakerült vissza, ahonnan vétetett, mindenkié lett – úgy az Ő munkássága, szétosztogatott kincse is megtalálja az utat mindenkihez. Vecsési Sándor minden erejével ezen munkálkodik, munkássága ezért szép és igaz.

E gondolatok jegyében a kiállítást megnyitom.

HOCK FERENC megnyitó beszéde a Vigadó Galériában
Elhangzott Budapesten, 1983. január 15-én.

ÖNARCKÉP

KEDVES VENDÉGEINK, KEDVES BARÁTAINK!

„Gyönyörű terhem: sorsom, emlék és hitem" — mondja a költő az imént elhangzott versben, és erről a gyönyörű teherről, sorsról, emlékről és hitről beszélnek Vecsési Sándor itt kiállított képei is. Ő is, miként Simon István is a második világháború után porondra lépő nemzedékhez, a sokat emlegetett, megírt és filmre vitt „fényes szelek" nemzedékéhez tartozik. Ahhoz a nemzedékhez, melynek túlnyomó többsége a társadalom alsóbb osztályából és rétegeiből verbuválódott, mely korábban a társadalmi felemelkedés útjától a tanulástól el volt zárva. Az az eruptív feszítő erő, mely e fiatalokat hevítette, úgy látszott, hogy minden akadályt legyőz. Úgy hittük, hogy rövid idő alatt sarkából kiforgatva a világot megteremtünk egy igazabb, boldogabb társadalmat. Egy előjogok nélküli társadalmat, ahol senki sem szenvedhet hátrányt születése, vagyoni helyzete, faja és nemzetiségi hovatartozása miatt. Ez a nemzedék volt az, amely a saját szakterületének gondján túl, az új társadalom felépítésének gondját, az új kultúra létrehozásának gondját is a vállaira vette. Erős volt benne a veres péteri „népben, nemzetben való gondolkodás" igénye. Sajnos már a kezdeti időben is sokszor durván megsértették ezeket az elveket. Így a kezdeti lelkesedést sok esetben a csalódottság, a becsapottság érzése, a beletörődés, a befeléfordulás váltotta fel. Volt idő, mikor divat volt ezt a nemzedéket teljes egészében a hibákért felelőssé tenni és elítélni. Cinikus megjegyzések röpködtek tehetségtelenségükről, felkészületlenségükről. Mégis, ha megnézzük sikeres, elismert művészeink sorát, szembetűnik, hogy mennyien származnak ebből a körből.

Hogy miért e kitérő a közelmúlt történelmébe? Azért, mert Vecsési Sándor egyike azoknak a művészeknek, akik legtöbbet őriztek meg abból a romantikus hevületből, abból a hitből, igazságszeretetből, adakozókedvből; abból a gyönyörű teherből, mellyel a pályán elindultak. Pedig ez az út nem volt buktatóktól és nehézségektől mentes.

Emberfeletti munkára és tanulásra volt szükség, hogy a művésszé váláshoz szükséges tudást, óriási mennyiségű ismeretanyagot megszerezze. Gyermekéveinek és inaséletének környezete, a nehézsorsú munkásemberek környezete. Ez edzette, gyarapította életismeretét. A képein szereplő emberalakok nagyon sokszor magukon viselik a nehéz élet stigmáit. Ezért van az, hogy alakjai sohasem a jó és a rossz szimpla szembeállításának törvényei szerint formálódnak, hanem ahogy életünkben is, egymással összeszőve, keveredve, viaskodva. Emiatt olyan mélységesen megértő és elnéző az emberi gyengeség és elesettség iránt. Nem akarok itt képeket elemezni, ezt megteszik majd a kritikusok — a képek különben is magukért beszélnek — de itt meg kell említenem Baka János szánandóan elesett arcát, megfestésének eszköztelenségét, egyszerűségét.

Lehangoló mindez? Nem! Csak úgy tűnik. Élettől megviselt alakjai sokszor életerős, derűs környezetbe vannak ágyazva, s ahol nem, ott majdnem mindig felcsillan valahol valami, érdekes módon a kép jelentéktelennek tűnő részletén, hirdetve az élni akarást és az élni tudást. Például az alakok közt egy göcsörtös, agyonnyomorított fa. Tudjuk, minden göcsört egy-egy

BÉKE ÖRÖM

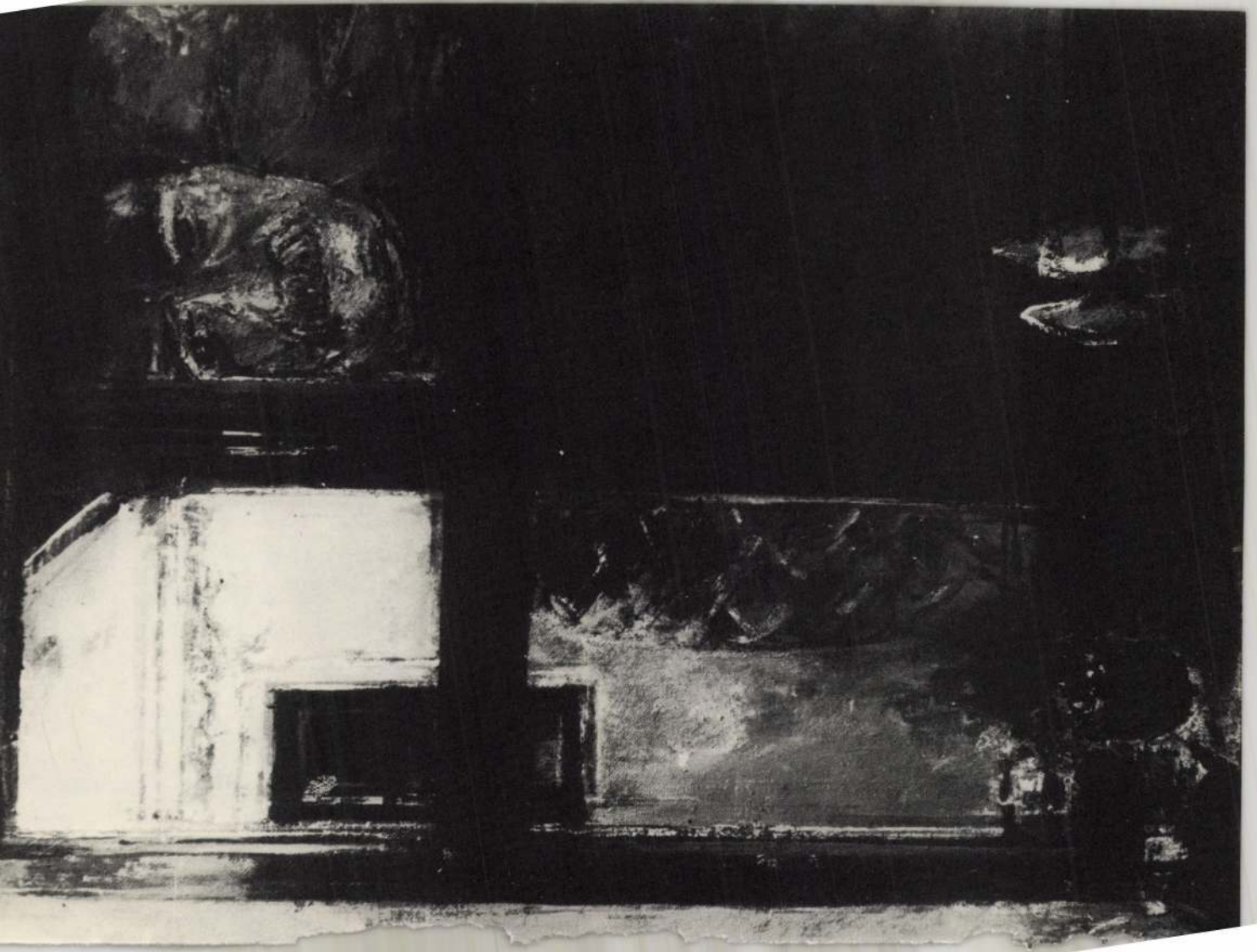

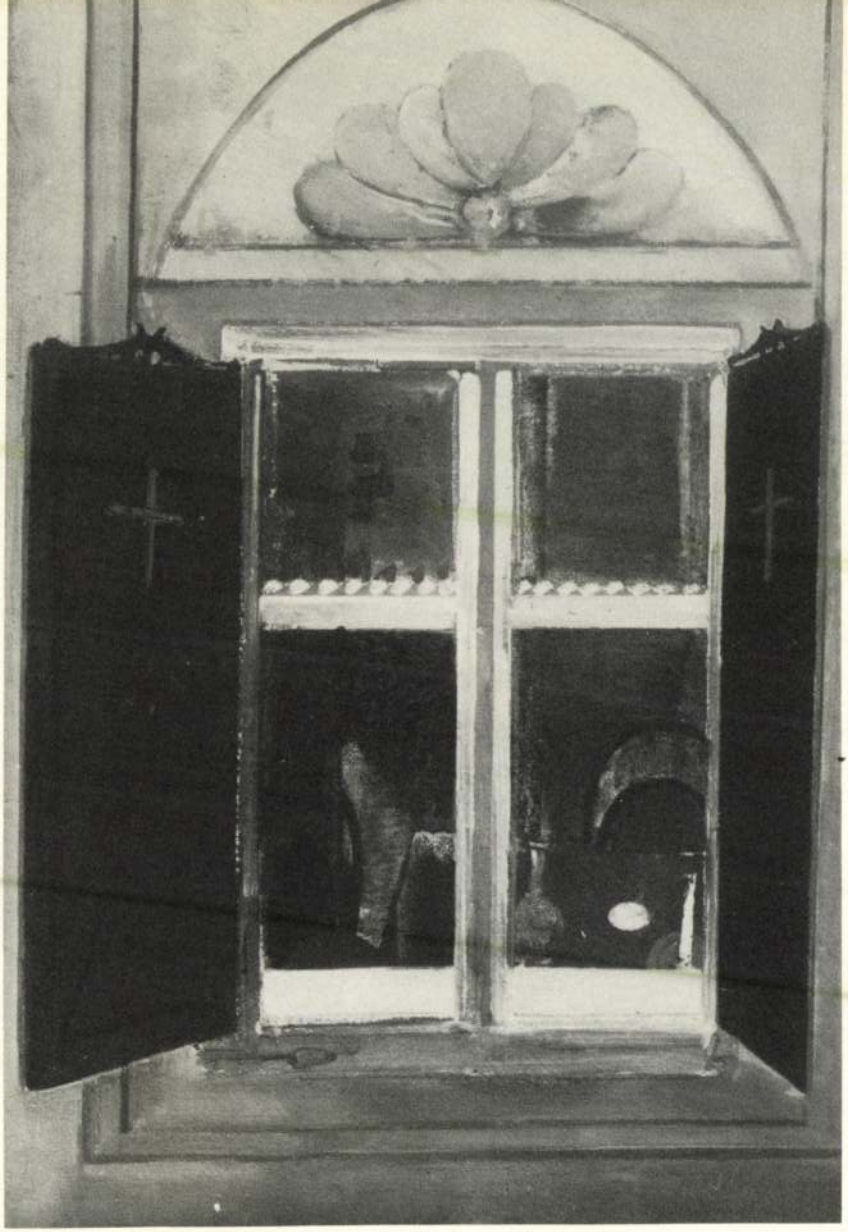

MEGSZENTELT ABLAK

SZÜLŐK

TAVASZI FALUVÉG

TÉLI TÁJ

A kiállítást rendezte: Győri Városi Könyvtár
Rendező: Salamon Nándor
Felelős kiadó: Mezei György
Széchenyi Nyomda, Győr 83. 24891

GYŐRI VÁROSI KÖNYVTÁR KIÁLLÍTÁSI KATALÓGUSAI 10.

MŰTÁRGYJEGYZÉK

1. Önarckép
2. Sárga ház /Múló világ/
3. Emlék apámról /Gyermekkoromról/
4. Gyerekek
5. Húsvéti ablak
6. Dunántúli falu /Eltűnő világ/
7. Ködös vízpart
8. Érintetlen világ
9. Téli emlék Kurdról
11. Bárányetető
12. Megszentelt ablak /Eltűnő világ/
13. Folyópart
14. Felhő és víz
15. Szülők
16. Tornácról /Múló világ/
17. Apa és fia
18. Xilofonos lány
19. Puszta télen
20. Kurdi udvar
21. Völgyben
22. Üldögélők
23. Zsendülő tavasz
24. Várakozás
25. Cigánykarácsonyfa /Eltűnő világ/
26. Parti fasor
27. Pitvar
28. Téli nap
29. Rózsanyílás
30. Baka János /Gyermekkoromról/
31. Öregember /Múló világ/
32. Alföldi alkony

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1982 6
TÁRSADALMI SZEMLE

VECSÉSI SÁNDOR

1021

Vecsési Sándor:
Tolnai falu
(Kurd)

legmegfelelőbb megoldást megkeressük.

A társadalom megköveteli, hogy a rákkuta
ményeket produkáljon. Gyakran olyan igényel
a modern technikában újabb és újabb világra
miért nem lehet a daganatsejt szintjén is meg
jelenségeket. Különösen a hazai *gyógyszerkut*
A nagy hagyományokkal rendelkező gyógysze
is sikerrel jártak. A magyar citosztatikumoka
földön is ismerik és használják. Mivel azo
egyes daganatok biológiai sajátságainak meg
retlen tényező, költséges és hosszan tartó kut
gyors, szembetűnő haladással egyelőre még ne

A társadalom *a jogalkotás és a törvényhoz*
léma megoldásában. A rákmegelőzéstől a daganatos beteg újra
sáig még sok a szabályozni való. Számos esetben kell garantálni az egyén védelmét, de még több az olyan megoldásra váró probléma, amely a közösséget érinti (táplálkozási árpolitika, dohányzás, víz- és levegővédelem stb.). Ismeretes, hogy egyes országok törvényhozása a daganatellenes küzdelem programját törvénybe iktatta. A Szovjetunió, Norvégia, Lengyelország vagy az Egyesült Ál-

Gyógyszerészek, „t

Ki gondolná, hogy a mai cukrá krémes finomságainak elődeit a korban, a patikusok készítették. lönféle gyógyszerek mellett fűszeres italokat, cukros süteményeket főztek, kevertek, sütöttek. Mátyás király házassága révén Beatrix királyné udvarával olasz patikusok érkeztek hazánkba, akik addig ismeretlen új ízekkel, recepturákkal ismertették meg, az édességek kedvelőit. Később, a százötven éves török uralom alatt, a magyarságnak bőven volt alkalma arra, hogy a keleti csemegékbe is belekóstoljon.

A Habsburgok uralma idején a bevándorlókkal svájci, francia, olasz cukrászok érkeztek, akik megint új ízekkel ismertették meg a magyarságot. Működésükkel elősegítették, hogy a cukrászat és a gyógyszerészet a XVII. században különvált. „Tsemege — tsinálók" készítették már ezidőben az édességeket. Különösen kedveltek voltak az olasz mandoletti-sütők tésztái, akik mandulássüteményükről kapták a nevüket. A cukor, kakaó és egyéb fűszerek felhasználásával a masszák és tészták többféle változatát keverték ki, amelyekből rafinált kéziszerszámokkal valóságos szobrászati költeményeket formáztak. Ezért ezt a mesterséget művészetnek tekintették, mivel általában csak egyedi „műveket" készítettek, iparszerűen nem termeltek.

A főúri háztartások konyháiban külön cukrászokat alkalmaztak, gazdáik versengtek egy-egy kiváló mester megszerzére. *Széchenyi István* használta először a cukrász szót. A múlt században az iparosodással és a polgárosodással egyidőben, ugrásszerű fejlődésnek indult a gasztronómiának ez az ága. Európai mintára sorra nyíltak az elegáns berendezésű cukrászdák, amelyek a társasági élet mozgalmas központjaivá váltak. Természetesen ezek a fényes üzletek saját üzemeik termékkülönlegességeit árusították és a felső tízezer igényeihez igazodtak. Mivel az édességek iránti kereslet minden társadalmi rétegnél megnövekedett, így érdemes volt a cukrászmestereknek a kispolgárság és az alacsonyabb jövedelmű emberek részére is, szerényebb küllemű, de meghitt, kedves kis cukrászdákat nyitni.

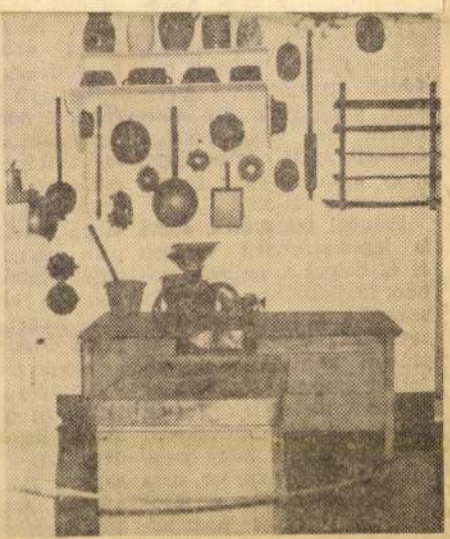

A Vendéglátóipari Múzeum vanília illatú termeiben az érdeklődők megismerkedhetnek a magyar cukrászipar történetével, a szakma híres budapesti nagyságainak munkásságával, a *Kugler, Gerbeaud, Auguszt, Hauer* cégek ipartörténeti tevékenységével. A cukorka-, csokoládé- és fagylaltkészítés tárgyi emlékei mellett, a régi híres cukrászdák berendezési tárgyai, a neves mesterek portréi egészítik ki a bemutatót. A kiállítás rendezői a századforduló cukrászműhelyét is rekonstruálták minden kellékével egyetemben. Hogy milyen élet- és munkakörülmények között készültek az édes finomságok, azt lemérhetik a látogatók a bemutatott kéziszerszámokon és az emberi erővel mozgatott gépeken. Önmagáért beszél az a két méter hosszú, leemelhető fedelű láda, amelyen napközben dolgoztak, tároltak, este pedig a láda belseje a kisinas hálóhelye volt. Mester, segéd, inas, csak a Cukrász Dalkörben volt egyenlő, mivel ott valamennyiüknek egy nótát kellett énekelniük. A Vendéglátóipari Múzeum kiállításait hétfő kivételével naponta 10—18 óráig látogathatják az érdeklődők. **Kőhidi Erika**

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PESTI MŰSOR
1983 JAN 26

VECSÉSI SÁNDOR

1021

VIGADÓ GALÉRIA:

Táguló világ

Olyan hittel, őrző szeretettel festi *Vecsési Sándor* szülőfaluja piciny házait, vakító fehérre meszelt tornácait, gyermekkori emlékeit, élményeit, egy eltűnőben levő világ erkölcsi értékeit, igaz emberségét, hogy a mi szívünk is felforrósodik láttán.

Faluból származik, s ma is legszívesebben vidéken él és dolgozik, emberközelben, földközelben. Mert évszázados szükség, egymásrautaltság alakította itt az emberi kapcsolatokat, önzetlen szeretet vigyázta az otthon melegét. Vecsési Sándor életét, művészetét szenteli annak, hogy megmentse, megőrizze az arra érdemeset, átadja a jövőnek. Mély érzései nem homályosítják el éleslátását, nem vonja rózsaszínbe a múltat, észreveszi, figyeli, hogyan változik, alakul az élet. Csak igaz művész képes rá, hogy egy napsütötte, sugárzóan sárga házfallal, kicsiny ablakain, ajtaján horgolt függönnyel annyi érzést, gondolatot közvetítsen.

Együgyű tekintettel néz ránk a képről az egykori Nyergesújfalu *Baka János*a, amolyan falu szerencsétlenje, gúnyolódások céltáblája. A *Gyerekek* játékba induló csoportjait finom szomorúság hatja át. Saját fiatalságát, szappanbuborék vágyait idézi, de mai, Angela Davis képmásával diszített pólót visel az egyik srác...

Gyönyörű házakat mentett meg a *Múló világból* azzal, hogy megörökítette őket. Egy-egy porta, udvar, sokszor csak egy ablakkal, ajtóval tagolt fal szinte szociográfikus pontossággal tárja fel a bennük lakók életét. A változó világban a maradandóságot, az állandóságot szimbolizálja a fölmagasodó templom bástyaszerű építménye, s a tövében kapirgáló tyúk kiscsibéivel. Talán kastélyt is építhetett az a mester, aki előkelő kagylódíszt faragott a szegényes ablak fölé.

Ablak, ablakok. Ezekkel is sorsokat ábrázol, az eltűnő világot idézi, történelmet mond el. Az *Özvegy ablak* be van falazva, *A megszentelt ablak* sötét vastáblás. A *Húsvéti ablakban* a gyermekkorában annyira vágyott ajándékok sorakoznak, a magára maradt *Öregember* kitárt ablakával társakra vár. Az idősek sorsát különösen a szívén viseli. Legszívesebben tantárggyá tenné megbecsülésüket, szeretetüket, hiszen ők nyomorgták meg mai, könnyebb életünket. Vecsési sajátos eszközeivel, a festészet nyelvén fejezi ki háláját irántuk. Összeszoruló torokkal nézzük a *Magukra maradtakat*. Az ember magába roskadtan ül a tornácon, talán a gyermekét a városba vivő Trabant után bámul, az asszony a konyhában tesz-vesz könnyeivel küszködve.

Fölfokozott, gazdag színvilágát heves érzelmei hitelesítik. Sokszor viszont szándékosan szegényíti a színeket, nehogy a gondolati tartalomról elvonják a figyelmet.

Tájképei külön tanulmányt érdemelnének. Hiába ez a címe az egyiknek: *Érintetlen világ*, a megöregedett, csupasz ágú faóriásokat, ráfonódó friss zöld indák szorítása pusztította el... A *Kubik gödrök* a múltat idézve a mai falu látképével, óriásira nőtt horizonttal, finom, álomian igaz színeivel *Kitágult világ* című műve felé mutat. Ez a végtelen semmit, a mindenséget érzékelteti — megdöbbentően.

Aba Judit

Tavaszi napsütés.

1983. január 15. Televizió 19,3o Vgné

1021

TV-Hiradó 1.

- Vecsési Sándor festőművész kiállitásának megnyitójáról készültek a késő délutáni felvételek. A Vigadó Galéria termeiben a művész utóbbi tiz évének javatermése látható február 13-ig. A kiállitás anyagát méltató művészettörténész, Tasnádi Attila irja: Vecsési Sándor képeivel megmutatni óhajtja a közönségnek, hogy honnan jött, hol tart, és hova igyekszik. Ismerős gesztus ez manapság, hisz generációja, a mai középnemzedék, mostanában éri el pályája zenitjét, és érzi kötelességének a számadást, a megméretés, a számvetés igényével. Vecsésinek - folytatja a méltatást a művészettörténész - nincs miért szorongania ezen a vizsgán, mert művészi utja páratlanul tiszta és egyenes. Realista volt régen is, és realista ma is, amikor pedig nem éppen kitüntetésilyesmi cim birtokosának lenni.

Vecsési Sándor a maga és nemzedéke pályaképét megrajzolva, az egész magyar társadalom fejlődéséről hirt ad. Azokról a változásokról, amelyek a vidék, a falu külső és belső életében bekövetkeztek.

Vas megye (94) 314-530
Veszprém megye (60) 394-150
Zala megye (92) 351-351.

További felvilágosítással szívesen állunk rendelkezésükre.
Agrolinz Magyarország Kft., 1062 Budapest, Andrássy út 100.
Telefon: (1) 269-0657. Telefax: (1) 269-1788

„A mi tapasztalatunk – az Ön sikere"
Agrolinz

46827 LJ

xtrákkal

számára, h
valy óta tagj
sinki vezetés
séget mutat az
re Magyarorszá
dekében, hogy h
merje a finn tapa
társulásra való felk
rén. A finn kormányf
lyozta, hogy az EU-ho
kozni kívánó országokat

Pápai

II. János Pál pápa szeptember 6–7-i magyarországi látogatásának részletes programját sajtótájékoztatón ismertette *Ternyák Csaba* püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, *Pápai Lajos* győri püspök és *Várszegi Asztrik* püspök pannonhalmi főapát hétfőn Budapesten a Püspökkari Titkárságon.

Elhangzott: a millecentená-

MEGHÍVÓ

Hét tusrajz
Vecsési Sándor 70. évnapjára

Arcából ered,
akár a forrás.
*
Napba néz -
egét izzítja
a mezítlábas csönd.
*
Madárra madár
örvénylik a táj.
*
Fa fát ér,
ölelésük foglya
az ártér.
*
Holnap szél lesz,
mennyelő vihar!
*
Nyitott sebhelyek a
vetemült ajtók,
hasadásukból
kihamvad az idő,
csak anyánk szeme ég
időtlen időkig.
*
Hová?
Hová, amikor már
a KERESZT is
keresztüthoz ér?

Tamás Menyhért

2000. május 18.

A Simont

tisztelettel megi

VECSÉSI

Munkácsy-díjas, é

70. születésnapja alkalm

"Köszönet és tisztele

megyének"

című kiállítás megnyitásá

2000. június 24-én (szombaton)

18 órára

a Vármúzeumba

(Simontornya, Vár tér 10.)

...tást megnyitja:

...NDRÁS

...gazgatója,

...ó

...cs Mária

...ucsányi Kálmán

A tárlat megtekinthető:

2000. szeptember 20-ig

vasárnap és hétfő kivételével naponta

10-13 és 14-17 óráig.

Vecsési Sándor festő 1996. ápr. 23

Tanlevu Krónika

Vasárnap nyílt meg a Szolnoki Galériában Vecsési Sándor festőművész gyűjteményes kiállítása. A tárlatot május 20-ig naponta 10 és 18 óra között tekinthetik meg az érdeklődők

FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

...orozat. VI/1. **18.00** Körzeti hírá-
...ók **18.15** Körzeti magazinok
9.05 Magnum. Amerikai bűnügyi
...lmsorozat **19.55** Ki ez a nő? **20.00**
...Múzsa **20.10** 1956 – 40 év után
...**21.00** Híradó **21.10** Környezetünk
...hírei **21.15** Kedd 21 **21.45** Klip-mix
...**22.00** Objektív **22.25** Időjárás, rek-
...ám **22.30** Lapzárta **22.40** TS-
...portvarázs **0.10** MC (ism.)

DUNA TV

8.00–12.00 Képes krónika **12.00** Lapozó **12.20** Ritmus '96 **13.00** Esti kérdés **13.15** Vallási műsor **13.45** Református gyermekhittan **13.55** Emilie. Kanadai tévéfilmsorozat. XX/7. **14.40** Távol-keleti ünnepségek **15.35** Ez Horvátor-

Negyedóra szolgáltatás

A3

Kb. 02.45 Music Box – Interaktív kívánságműsor **6.00 9.00** Music Box Interaktív kívánságműsor **13.00** Bors Máté kalandjai. 4. rész (ism.) **14.00** Parti sétány Ausztrália. Ausztrál tévésorozat. 2. rész (ism.) **14.30** Játszd újra... **15.00** ÁÁÁllati **15.30** Number 1. **16.00** Tiéd a TV! **16.20** Music Box Top 10. **17.00** NAP TV **19.30** Parti sétány Ausztrália. Ausztrál tévésorozat. 10. rész **20.00** Pacific blue **21.00** Fashion TV. 3. rész **21.30** Hollywood Ma. 3. rész **22.00** Irán I. – A krízis napjai **23.35** Az A3-ik vonal **1.00** To Rock (ism.)

17.30 Financial Times **18.00** ITN-világhírek **18.30** Ushuaia **19.30** Selina Scott talkshow-ja **20.30** Oroszország ma. Dokumentumfilm-sorozat **21.00** Európa 2000 **21.30** ITN-világhírek **22.00** Sport **23.00** Jay Leno-show

RTL

17.00 Kockázat **17.30** Egymás közt **18.00** Jó estét! **18.30** Exkluzív **18.45** Híradó **19.10** Vigyázat, robban! **19.40** Jó idők, rossz idők **20.15** Cobra 11. Német krimisorozat **22.15** Quincy. Amerikai krimisorozat **23.10** Miami Vice. Amerikai krimisorozat **0.00** Híradó

AZ ÉV LEGJOBB FORGATÓKÖNYVÉBŐL

Botrányosan illendő emberek

Az Értelem és érzelem című kosztümös amerikai film igen vonzó listával csábítja a nézőt. Tavaly a Berlini Filmfesztiválon győztes alkotásnak választotta a szakma, aztán tengerentúlon jutalmazták két Arany Glóbusszal, majd az Amerikai Filmakadémia jelölte mindjárt hét Oscar-díjra, mel-

mint hogy lassan melegedő kapcsolatukat szétszakítja mások rosszindulatú cselszövése. Az ifjabb nővér pontosan el-

Hét tusrajz

Vecsési Sándor 70. évnapjára

Arcából ered,
akár a forrás.

*

Napba néz -
egét izzítja
a mezítlábas csönd.

*

Madárra madár
örvénylik a táj.

*

Fa fát ér,
ölelésük foglya
az ártér.

*

Holnap szél lesz,
mennyelő vihar!

*

Nyitott sebhelyek a
vetemült ajtók,
hasadásukból
kihamvad az Idő,
csak anyánk szeme ég
időtlen időkig.

*

Hová?
Hová, amikor már
a KERESZT is
keresztúthoz ér?.

Tamás Menyhért

2000. május 18.

MEGHÍVÓ

A Simontornyai Vármúzeum

tisztelettel meghívja Önt és családját

VECSÉSI SÁNDOR
Munkácsy-díjas, érdemes művész

70. születésnapja alkalmából rendezett

"Köszönet és tisztelet Tolna megyének"

című kiállítás megnyitására

2000. június 24-én (szombaton) 18 órára

a Vármúzeumba
(Simontornya, Vár tér 10.)

A kiállítást megnyitja:

FECSKE ANDRÁS

a Hollósi Galéria igazgatója,
művészeti író

A kiállítást rendezte:

Takács Mária
Bucsányi Kálmán

A tárlat megtekinthető:

2000. szeptember 20-ig
vasárnap és hétfő kivételével naponta
10-13 és 14-17 óráig.

Képcsarnok Tapolcán

Kiss Dénes *költő a tapolcai művészetbarátok figyelmébe ajánlja Vecsési Sándor alkotásait*

A múzeumi világnap alkalmából új szolgáltatással bővült a kulturális kínálat Tapolcán. Az eddig állandó kiállításoknak helyet adó városi galéria háromévi működés után képcsarnokká alakult.

Az ízlésesen berendezett Deák Ferenc utcai épületben festményeket, grafikákat, iparművészek által készített lakberendezési cikkeket kínálnak a vásárlóknak. A kínálat folyamatos frissítéséről a budapesti Hollósy Galéria gondoskodik. A pénzköltésre és a művészeti élmények gyűjtésére egyaránt lehetőséget nyújtó intézményt *Czoma László* országgyűlési képviselő, a keszthelyi Festetics Kastélymúzeum igazgatója adta át jelképesen kedden este a város lakóinak. Az eseményt a Járdányi Pál Zeneiskola tanárainak kis házimuzsikája tette még emlékezetesebbé.

Mint *Erdélyi Balázs* igazgatótól megtudtuk, a funkcióváltást nem kis részben az anyaintézmény, a városi múzeum egyre nehezebb gazdasági helyzete indokolta. A bevétel helyben maradó részéből a kiállítóterem fenntartását szeretnék biztosítani, de bíznak abban, hogy a pénzből jut a múzeum közművelődési tevékenységének színesítésére is. Az árusítás mellett továbbra is rendeznek kiállításokat, elsőként a *Vecsési Sándor* Munkácsy-díjas festőművész képeiből álló válogatást tekinthetik meg az érdeklődők.

Kép és szöveg: győrffy

Tanúkat, dokumentumokat keresnek

Ügyészségi vizsgálat az ´56-os sortüzekről

A Legfőbb Ügyészség az 1956. évi forradalom és szabadságharc leverése, illetőleg az azt követő megtorlás során történt sortüzek miatt ténymegállapító vizsgálatot rendelt el.

A vizsgálatot a következő ügyészi szervek végzik: a *Budapesti Ügyészségi Nyomozó Hivatal* (1027 Budapest, Fő utca 70–78.) az 1956. október 25. napján a Budapest, V. kerület Kossuth téren; az 1956. október 30. és 31. napján a Budapest, VIII. kerület Köztársaság téren; az 1956. november 7. napján a Hűvösvölgyi Katonai Akadémiánál; az 1956. december 6. és 7. napján Tatabányán; az 1957. január 19. napján Budapesten, Csepelen történt eseményeket vizsgálja.

A *Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség* (3525 Miskolc, Dózsa Gy. u. 5–7.) az 1956. október 26. és december 10. napján Miskolcon; a *Heves Megyei Főügyészség* (3301 Eger, Barkóczy u. 11.) az 1956. december 10., 11. és 12. napján Egerben; a *Hajdú-Bihar Megyei Főügyészség* (4001 Debrecen, Széchenyi u. 9.) az 1956. október 23. napján Debrecenben; a *Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség* (9002 Győr, Szent István u. 6.) az 1956. október 25. napján Győrött; a *Zala Megyei Főügyészség* (8901 Zalaegerszeg, Várkör 2.) az 1956. október 26. napján Zalaegerszegen, az 1956. október 26. napján Nagykanizsán történt drámai történéseket vizsgálja ki.

A *Budapesti Katonai Ügyészség* (1027 Budapest, Fő utca 70–78.) az 1956. október 23. napján Budapesten, a Kossuth Tüzér Tiszti Iskolánál, az 1956. október 24. napján Budapesten, az V. kerület Honvéd (volt Néphadsereg) téren, az 1956. október 26. napján Esztergomban és Bajban; a *Szegedi Katonai Ügyészség* (6701 Szeged, Széchenyi tér 4.) az 1956. október 26. napján Szegeden; a *Kaposvári Katonai Ügyészség* (7402 Kaposvár, Baross G. u. 1.) az 1956. október 27. napján Berzencén történt sortűz szemtanúit keresi.

A Legfőbb Ügyészség felkéri mindazon személyeket, akik a sortüzek előzményeivel, azok elkövetésével, illetőleg következményeivel kapcsolatosan bármilyen hitelt érdemlő bizonyítékkal, ismerettel avagy ilyen bizonyítékok hollétéről megbízható adatokkal rendelkeznek, írásban vagy meghallgatásuk végett személyesen jelentkezzenek a felsorolt, illetve a lakóhelyükhöz legközelebb eső ügyészségnél.

Az eddig feltárt adatok arra engednek következtetni, hogy az említett időszakban a felsoroltakon túl egyéb időpontokban és más helységekben, illetve helyszíneken is történtek tragikus következményekkel járó sortüzek.

Ezért a Legfőbb Ügyészség kéri mindazok jelentkezését is, akik esetleges további sortüzekről megbízható adatokkal, bizonyítékokkal rendelkeznek.

Horogkereszt, vörös csillag, sarló és kalapács

Tiltott jelképek

Május 21-én lép hatályba a Büntető törvénykönyvnek az önkényuralmi jelképek használatát bűncselekménnyé minősítő paragrafusa.

Ennek értelmében – az Országgyűlés által április 14-én elfogadott törvény rendelkezése szerint – aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vörös csillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet terjeszt, nagy nyilvánosság előtt használ, közszemlére tesz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

Nem büntetendő a paragrafusban meghatározott cselekmény miatt az, aki azt ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el. A rendelkezések nem vonatkoznak az államok hatályban lévő hivatalos jelképeire. A törvény értelmében „Az önkényuralmi jelképek használata esetén el kell kobozni azt a dolgot, amelyre a bűncselekményt elkövették."

Az új büntetőjogi rendelkezéssel kapcsolatban a Munkáspárt elnöke a közelmúltban az Alkotmánybírósághoz fordult, és indítványában a jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát kéri. Az indítványozó szerint a törvényesen bejegyzett pártok szabadon választhatják meg és használhatják jelképeiket, továbbá az ötágú vörös csillag viselése emberi jog. (MTI)

Motorosok diszkóbalesetei

Ha felbőg a Honda

Május 15-től többet fizet az autós, motoros, ha megszegi a közúti közlekedés szabályait és ezért megbírságolja a rendőr.

– Mi tette szükségessé ezt az intézkedést? – kérdezte az MTI-Press munkatársa *dr. Kercs László* rendőr ezredest, az ORFK Közlekedésrendészeti Főosztályának vezetőjét.

–A közúti közlekedés biztonsága és ezen belül az állampolgárok jogkövető magatartása nem kielégítő. Ennek következménye az is, hogy baleseti statisztikánk európai összehasonlításban csaknem a legrosszabb. Minden eszközt meg kell ragadni, hogy nagyobb legyen a biztonság az utakon.

– Tapasztalatokról már beszélhetünk?

– Az eltelt néhány nap ehhez kevés. A szigorú és gyakori ellenőrzésekre az érintettek számítottak, így viszonylag óvatosabban és figyelmesebben vezettek.

– Úgy tűnik, van dolga az ellenőrzésnek az autósokkal, de mi a helyzet a motorosokkal?

– A motoros önmagában nem jelent problémát. Az új, nagy teljesítményű motoroknak a státusszimbólumként való megjelenése és az ehhez kapcsolódó hivalkodó vezetői magatartás viszont annál inkább! Sajnos a veszélyeztetettek köre többnyire azonos. A diszkóbaleseteknek nevezett hajnali közúti szerencsétlenségek elkövetői vagy szenvedő alanyai nagyon gyakran e nagy teljesítményű motorok használói.

– A bírságoláson kívül mivel kívánják javítani a közlekedési morált?

– A bírságolás csak egyike a közlekedési morál javítási módszereinek. Előtérbe kerülését a közlekedés biztonsága indokolja. Népszerűtlen, de hatékony módszer a szabálytalankodók ellen. Emellett számos indirekt módszert is alkalmazunk. Ezek azonban hosszabb távon jelenthetnek sikert. A tudatformálásról, szemléletváltásról van szó. Ennek érdekében támogatunk minden társadalmi kezdeményezést, ötletet, amelynek középpontjában a kulturált, szabályos közúti közlekedés áll.

Kétmillióval büntették meg a Bakkert

A fogyasztókat és versenytársakat érintő tisztességtelen piaci magatartás miatt kétmillió forint bírsággal sújtotta a Bakker Holland Csomagküldő Kft.-t a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa – tájékoztatta az MTI-t a hivatal illetékese.

A felelősség megállapításához az szolgált alapul, hogy a kft. által a fogyasztókhoz eljuttatott reklámanyag képi és szöveges megjelenítése mást sugallt, mint amire a fogyasztó ténylegesen számíthatott. Az értékesnek vélhető ajándékok ugyanis kis értékű bizsuk voltak csupán, míg a képen feltüntetett arany ajándéktárgyakhoz csak sorsolás útján juthattak a megrendelők.

Műanyag figura vagy bebalzsamozott holttest?

Újabb Lenin-rejtély

Lenin földi maradványainak konzerválása a Vörös Téren emelt mauzóleumban nem államtitok többé, de újabb rejtély keletkezett akörül, hogy a konzerváláshoz szükséges tetemes összeg nem szerepel többé az orosz állami költségvetésben.

Az MTI-Panoráma szerint ugyanis az Orosz Föderáció állambiztonsági minisztériuma a közelmúltban megerősítette, hogy „az 1992–93-as pénzügyi évre Lenin földi maradványainak sem bebalzsamozása, sem konzerválása nem szerepel az államtitkok sorában".

A Trudban megjelent egy olvasói levél bizonyos *A. Grucskótól*, aki meg van győződve róla, hogy a mauzóleumban Lenin bebalzsamozott holttestje helyett „egyszerű műanyag figurát láthatnak a látogatók tömegei".

Egy másik levél írója, *V. Jucskov* pedig arról számol be, hogy apjának lehetősége volt látni Lenin holttestét, amikor 1924-ben bekövetkezett halála után közszemlére tették ki. Megjegyezte magának, hogy a halott Leninnek „ráncos, sötétbarna arca volt, s egyáltalán nem hasonlított ahhoz a Leninhez, aki a mauzóleumban látható".

A vita a moszkvai mauzóleumban őrzött bebalzsamozott holttest identitásáról több évtizedes, de már kevesebb a rejtély a konzerválás körül.

Ez ugyanis már az árak felszabadítása előtt évi egymillió rubelbe került.

A Trud felteszi tehát a kérdést: ugyan ki fizeti a balzsamozást és mindazt a gondozást, amely lehetővé teszi, hogy a bolsevik forradalom atyja elkerülje a közönséges halandónak kijutó sorsot?

Végül a moszkvai lap hangsúlyozza, hogy nem kíván „hitelt adni a misztifikációnak", de megjegyzi: a kegyvesztettsége (és temetése) előtt ugyancsak bebalzsamozott Sztálin holttestének vizsgálata talán elősegíthetné, hogy fellebbentsék a fátylat a rejtélyről.

Nem úszni mentek

Mégis befürödtek a pápai betörők

A közelmúltban néhány pápai fiatal diszkóba készülődött. Ez ugyan nem szokatlan és nem is meglepő. Az viszont már igen, hogy üres pénztárcájukat meg kívánták tölteni. Mert bizony a szórakozás pénzbe kerül. Szóval hőseink sokáig téblábóltak a városban. Sorra vették azokat a helyeket, ahova érdemes betörni. Mígnem elérkezett a várva várt sötétség.

Hogy, hogy nem, az uszodát szemelték ki. Persze nem úszni akartak ők. Sokkal inkább elemelni mindent, ami mozdítható. Egy csúzlival kilőtték az ablakot, aztán elkezdődhetett a „munka". Szinte mindent felforgattak, nem sok eredménnyel. A büfébe érve megszomjaztak. Érthető, hisz komolyan dolgoztak. Kifeszítettek minden fiókot, feldúltak minden helyet. Szóval megengedtek maguknak egy-egy üveg üdítőt.

Talán már bosszankodtak is a gyenge eredmény miatt, amikor kitekintettek az ablakon. Nem nehéz kitalálni, kikkel néztek farkasszemet. A hamarjában elfogyasztott üdítőt pillanatokon belül kiizzadták.

A rendőrkocsiban még talán magyarázkodtak is, hogy ők az uszoda vizében egyáltalán nem fürödtek.

Csak befürödtek...

– németh –

Kárpótlásijegy-előlegutalvány

Kárpótlásijegy-előlegutalványnak nevezte el az Állami Vagyonügynökség Igazgatótanácsa a kárpótlásijegy-ígérvényt, amelyről szerdai ülésén döntött.

Elkészült az az eljárási rend is, amely alapján a rendszert be lehet vezetni. Erről tájékoztatták az újságírókat az ülést követő sajtótájékoztatón. Ismeretes, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek egy része részt kíván venni az élelmiszer-ipari vállalatok privatizációjában, ám nem rendelkezik elegendő pénzügyi forrással. Ugyanakkor nagy mennyiségű kárpótlási jegy áll rendelkezésére, ha megtörténik az adott területen a földárverés. Addig viszont tétlenül kénytelen nézni a tulajdonváltást.

Ennek a problémának az áthidalására született a kárpótlásijegy-előlegutalvány. Az előlegutalványt a megyei kárrendezési hivatalok állítják ki azon földterületről, ahol jogerős határozat van a kárpótlási földalap nagyságát illetően. Az előlegutalvány összegét átlagszámítással, a már elárverezett földek kialakult aranykorona-értékét alapul véve állapítják meg. Az előrejelzések szerint a mintegy 1300 mezőgazdasági szövetkezet közül 130–150 lesz olyan, amelyik valóban élni kíván e joggal. (MTI)

Új tulajdonosánál az Opel Corsa

Amint erről már tájékoztattuk olvasóinkat, május 10-én megtartottuk a Napló tavaszi nagy nyerőjátékának sorsolását. A játék főnyereményét, egy Opel Corsa személygépkocsit **Horváth Sándorné,** *Pápa, Bacsó Béla u. 82. szám alatti lakos nyerte, aki a Napló régi előfizetője, olvasója. Nyereményét hivatalosan tegnap vette át* **Marton Györgytől,** *a pápai Opel–Marsal autószalon tulajdonosától (a gépkocsi felajánlójától), valamint* **Kovács Józseftől,** *a Közép-dunántúli Napló Kiadói Kft. ügyvezetőjétől. Képünkön az átadás kellemes pillanatát örökítettük meg*

Vagyonmegosztás? Adósságelosztás?

Viharos litéri tárgyalás

Hétmillió forintos, a települést sújtó teleküglyet kérdésében kezdődött tegnap délelőtt tárgyalás a litéri önkormányzat, a megyei földhivatal képviselője, a helyi és a balatonfűzfői volt közös községi tanács jegyzője, valamint igazságügyi és földmérési szakértő jelenlétében a falu polgármesteri hivatalában.

Mint azt *Ertl Pál* litéri polgármester elmondta, 1987-ben a még közös tanácsi rendszerben Balatonfűzfő 25 litéri telket sajátított ki lakótelek-értékesítés céljából. Azokat hamarosan közművesítette, hogy eladásukhoz hozzákezdhessen. Az ügykezelés műszaki része ráhárult, míg a hatósági, jogi eljárás bonyolítása hivatalosan Balatonalmádi feladata lett. Mint kiderült, a Fűzfőtől való elválás után a vagyonmegosztásban Fűzfő valójában úgy adta át az említett 25 telket Litérnek, hogy azok kisajátítása jogilag még nem rendeződött. Sem a terület hiteles földtérképészeti, földmérési ingatlani leírása, sem a kártalanítások végrehajtása, a telkeknek az új tulajdonosra történő átírása nem történt meg. (A tárgyaláson ezzel kapcsolatos felelősségüket a fűzfői jegyző elhárította, mondván, minden jogi ügyintézést Balatonalmádi végzett – ezek szerint hiteltelen adatokkal.) Ráadásul az egész ügykezelés mára annyira áttekinthetetlenné vált, hogy kevés a remény a probléma mielőbbi megoldására. Amire pedig az önkormányzatnak halaszthatatlanul szüksége volna, hiszen amellett, hogy 7 milliós összeg fekszik a jelenleg sem értékesíthető telkekben, egyre többen követelnek rajta kártérítési összegeket a nem kártalanított tulajdonosok közül. Többen vannak olyanok is, akiket jogerős határozat nélkül, sőt öt esetben teljes jogalap nélkül fizetett ki a fűzfői tanács annak idején. Akiket pedig nem kártalanítottak, azok hatéves zöldárhaszon-kiesésüket, ki nem fizetett ellentételezéseik kamatait követelik a litéri helyhatóságtól. A földhivatal védekezik: hivatalos határozat nélkül nem írhatja a telkeket senki nevére, Fűzfő viszont azzal hárítja el a felelősséget, hogy a földhivatal nem adott hiteles adatokat Balatonalmádinak a határozat elkészítéséhez. Egyébként is: az önállóvá vált Litér 1990-ben aláírta a vagyonmegosztáskor, hogy semmilyen követelése nincs a továbbiakban Fűzfőtől.

Mit tehet ezek után Litér? A polgármester úgy érzi, becsapták a vagyonmegosztásnál. Pereskedjen Fűzfő Balatonalmádival? Hosszú folyamatnak nézne elébe, bizonytalan kimenetellel... Megoldást találni nem lesz könnyű.

– té –

Kivilágítatlanul a rendőrök karjaiba

Kerékpárrablás a játszótéren

Veszprémben hétfőn a kora esti órákban – mint arról tegnapi számunkban írtunk – egy férfi erőszakkal elvette egy fiú értékes kerékpárját.

Azon a délutánon úgy öt óra felé ment le bicajozni a srác az autóklubbal szembeni játszótérre. Fél kilenc felé járt már az idő, amikor egy ismeretlen férfi odalépett hozzá és se szó, se beszéd lelökte a kétkerekűről, majd gyorsan elhajtott vele. A bajba jutott legény hazafutott, majd szülei értesítették a rendőrséget a történtekről. (Jó, hogy nem várták meg a másnapot!) Bizonyára lemondtak arról, hogy a 18 ezer forintot érő kerékpár valaha is meglesz. Ám a szemfüles veszprémi rendőröknek köszönhetően nem várt fordulat következett be.

Az esti órákban *Krámli Béla* törzszászlós és *Németh Attila* törzsőrmester teljesített szolgálatot a közúton, amikor meghallották rádiójukon a rablásról szóló felhívást. Nem sokkal ezután Várpalota felé haladó kerékpárosra lettek figyelmesek, már csak azért is, mert a mountain bike típusú kerékpár nem volt kivilágítva... Az igazoltatással egy időben beszóltak az ügyeletre, hogy a „gép" jellemzőit összevessék az eltűntével. Kétségtelenné vált, ezt a biciklit rabolták el a Haszkovó utcában.

Az előállított 24 éves *M. Károly* elmondta a rendőröknek: hétfőn azért jött el Várpalotáról, hogy Veszprémben eladja magnóját a bizományiban. Mivel kevesellte az érte kapott 1500 forintot – adósságát ez az összeg nem fedezte –, úgy döntött, hogy még máshonnan is szerez pénzt. Hirtelen ötlet következtében támadta meg a fiút, s vette el tőle erőszakkal a kerékpárját.

Nem jutott vele messzire...

(m)

Veszélyes vegyszert loptak

A budapesti Ferencvárosi pályaudvar és Hatvan között közlekedő tehervonatról 1993. április 24 és május 4. között eltulajdonítottak 45 liter Dimecron 50 WSC vegyi anyagot. A vegyszer rendkívül veszélyes az emberre, a szervezetbe jutva halálos. Bőrfelületen keresztül is lassan felszívódik és ez szintén halált okoz – tudatta szerdán a BRFK Sajtószolgálata.

A rendőrség kéri, hogy aki az üggyel kapcsolatban bármilyen információval rendelkezik, jelentkezzen a IX. kerületi rendőrkapitányságon vagy bármely rendőri szervnél.

A Dimecron vegyi anyag 5 literes fehér, illetve zöld kupakkal, lila, illetve piros címkével ellátott szürke műanyag kannában volt.

A vegyszer típusa és a méregjelzés is látható a címkén. (MTI)

NAPRÓL NAPRA

NATO-szakértők érkeznek

Tíz NATO-szakértő érkezik június 29. és július 1. között Budapestre, hogy a Honvédelmi Minisztériumnak segítséget nyújtsanak módszertani kérdésekben. Ezt *Robin Beard*, a NATO főtitkárhelyettese jelentette be Budapesten. Elmondta, hogy a kanadai, német, holland és amerikai szakértők azért jönnek Budapestre, hogy műszaki, beszerzési, vásárlási és tervezési tapasztalataikat adják át.

A Nyugat nem tájékozott

– Az a benyomásom, hogy Nyugaton nem kellően tájékozottak a magyar valóságról, s többen úgy gondolják: Magyarország a fejlődő államok közé tartozik. Ha baráti tanácsot adhatok: törekedjenek jobban az ország megismertetésére – ajánlotta *André Sainjon* francia baloldali politikus szerdai sajtótájékoztatóján. A francia politikus mindazonáltal hangsúlyozta: az Európa Parlamentben az a vélemény uralkodik, hogy hazánk a térség országaihoz viszonyítva a legstabilabb.

A KDNP a hibákról

Magyarországon furcsa helyzet alakult ki a két parlamenti választás között: még nem fejeztük be az előző választási küzdelmet, és már elkezdődött a következő – mondta *Surján László*, a KDNP elnöke, népjóléti miniszter szerdán, a KDNP XI. kerületi szervezete által rendezett nagygyűlésen. – A kampányhangulatban az emberek nagy része kiábrándult a politikából, ebből is látszik, hogy konstruktív párbeszédet, nem politikai harcot kellett volna folytatni. Ez nem így történt, és nem a KDNP hibájából – mondta a politikus.

A Fidesz együtt a kormányzattal

Megállapodások nélkül zárult a parlamenti pártok közötti politikai egyeztetés a honvédelmi törvényjavaslatról a szerdai tárgyalási fordulón. A pártok képviselői többek között a rendkívüli állapot esetén felálló Honvédelmi Tanács működéséről, hatásköréről tárgyaltak. Az ellenzéki pártok vitatták a testületnek azt a jogkörét, hogy engedélyt adhat a fegyveres erőknek a magyar államhatár átlépésére. Az SZDSZ és az MSZP szakértői szorgalmazták, hogy a Honvédelmi Tanács több kérdésben is csak kétharmados többséggel hozhasson döntéseket, míg a kormányzatnak és lényegében a Fidesznek is az a véleménye, hogy rendkívüli állapot esetén, amikor az ország sorsáról van szó, nem késhetnek a döntések.

Nyereséges a vízlépcső

Húsz éve helyezték üzembe a kiskörei vízlépcsőt. Az eredetileg három ütemre tervezett állami nagy beruházás harmadik üteme elmaradt, a második is csak részben valósult meg, s így a vízszint két méterrel a tervezett duzzasztási szint alatti értéket mutat. A tározótó ennek ellenére 125 millió köbméter vízkészlet tározására alkalmas, s csaknem 100 ezer hektár föld öntözéséhez szolgáltat vizet. A Tisza-tó környezeti szempontból is átalakította a tájat: vízterületén szinte ősi ártéri táj jött létre, gazdag madárvilággal. Az erőmű energiatermelése ugyan nem jelentős, de nagy nyereséggel dolgozik.

Volkswagenek a Rábától

Együttműködési megállapodást írt alá a Porsche Hungária és a Rába Rt. szerdán Győrött. A szerződés értelmében a Porsche Hungária által Magyarországra importált Volkswagen önjáró teherautóalvázra a Rába gyártja a felépítményt, s végzi el az összeszerelést. A szerződés a Volkswagen típuscsaládba tartozó maximum 5,6 tonna összsúlyú teherautókra vonatkozik. A vállalkozás jól illeszthető a Rába tehergépkocsi programjához, mivel a gyártmányskálát a kisebb súlyú, könnyű haszonjárművekkel akarják bővíteni, a kereslet ugyanis visszaesett a nagyvállalat hagyományos termékei, a 16 tonna feletti tehergépkocsik iránt. Az együttműködésben készült teherautókat a magyar piacon értékesítik. (MTI)

FER AUTÓSBOLT,
8200 Veszprém, Ady E. u. 73/B
Telefon/fax: 06/88/327-055
Nyitva: hétfőtől péntekig 7.45–17, szombaton 8–12 óráig
Lada, Wartburg, Trabant, Dacia, Skoda, P. 126-alkatrészek
Karosszériaelemek, olajak, olajszűrők, ápolási és felszerelési cikkek
Nyugati típusú gépkocsikhoz tárcsafékbetétek kaphatók, valamint
alkatrész-megrendelést felveszünk
Vonóhorgok keleti-nyugati típusokhoz kaphatók

FER HÁZTARTÁSI BOLT,
8200 Veszprém, Cholnoky J. u. 11/B
Telefon: 06/88/327-055
Nyitva: hétfőtől péntekig 8–18, szombaton 8–12 óráig
Mosóporok, mosogatószerek, súrolószerek, bútorápolók,
öblítők, babaápolási cikkek, kozmetikai cikkek
bő választékával várjuk kedves vásárlóinkat
Üzletünkben vállaljuk filmek előhívását, nagyítását
expressz és normál határidőre
(39737/1H)

Vas megye (94) 314-530
Veszprém megye (60) 394-150
Zala megye (92) 351-351.

További felvilágosítással szívesen állunk rendelkezésükre.
Agrolinz Magyarország Kft., 1062 Budapest, Andrássy út 100.
Telefon: (1) 269-0657. Telefax: (1) 269-1788

„A mi tapasztalatunk – az Ön sikere"
Agrolinz

46827 LJ

xtrákkal

számára, hiszen Finnország tavaly óta tagja az EU-nak. A helsinki vezetés messzemenő készséget mutat az együttműködésre Magyarországgal annak érdekében, hogy hazánk megismerje a finn tapasztalatokat a társulásra való felkészülés terén. A finn kormányfő hangsúlyozta, hogy az EU-hoz csatlakozni kívánó országokat objek-

oldalú kapcsolatokról is. Göncz Árpád kijelentette, hogy a két ország közötti kapcsolatok jók, rendszeresek. Negatívumként említette azt, hogy az árucsereforgalom visszaesett, s jelentős mértékű magyar passzívum alakult ki. Magyarország szeretné, ha a finn cégek növelnék tőkebefektetéseiket.

Pápai program

II. János Pál pápa szeptember 6–7-i magyarországi látogatásának részletes programját sajtótájékoztatón ismertette *Ternyák Csaba* püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia titkára, *Pápai Lajos* győri püspök és *Várszegi Asztrik* püspök pannonhalmi főapát hétfőn Budapesten a Püspökkari Titkárságon.

Elhangzott: a millecentená-

10 óra körüli kezdettel szentmisét pontifikál Győrben az ipari parkban. A szervezők mintegy 70-75 ezer hívő részvételére számítanak, de a helyszínen ennél jóval többen is elférnek. II. János Pál pápa magyarországi tartózkodása során találkozik *Göncz Árpád* köztársasági elnökkel és *Horn Gyula* miniszterelnökkel is.

Újságírói kérdésekre vála-

Levélben kereste meg a Kis a Független Honvéd Szaksz gatását – jelentette be a fral nyi Zsolt frakciószóvivő.

A szakszervezet, tiltakozásul a Magyar Honvédséget ma jellemző lehetetlen helyzet el len, aláírásokat gyűjt, s azokat az Országgyűlés elnökének kívánja eljuttatni. *Lányi Zsolt* hangsúlyozta, hogy ma egyre több hivatásos tiszt hagyja ott a hadsereget és választ más, jobban jövedelmező, nagyobb

KDNP a külfö

A KDNP egyetért azzal, hogy új alkotmányra mindenképpen szükség van, kritizálja viszont az alkotmányozás gyorsított menetét – jelentette ki *Isépy Tamás*, a Kereszténydemokrata Néppárt frakcióvezetője hétfői sajtótájékoztatóján. Hangsúlyozta

orozat. VI/1. **18.00** Körzeti híradók **18.15** Körzeti magazinok **19.05** Magnum. Amerikai bűnügyi filmsorozat **19.55** Ki ez a nő? **20.00** Múzsa **20.10** 1956 – 40 év után **21.00** Híradó **21.10** Környezetünk hírei **21.15** Kedd 21 **21.45** Klip-mix **22.00** Objektív **22.25** Időjárás, reklám **22.30** Lapzárta **22.40** TS-Sportvarázs **0.10** MC (ism.)

DUNA TV

8.00–12.00 Képes krónika **12.00** Lapozó **12.20** Ritmus '96 **13.00** Esti kérdés **13.15** Vallási műsor **13.45** Református gyermekhittan **13.55** Emilie. Kanadai tévéfilmsorozat. XX/7. **14.40** Távol-keleti ünnepségek **15.35** Ez Horvátor-

Négyedőra szolgáltatás

A3

Kb. 02.45 Music Box – Interaktív kívánságműsor **6.00 9.00** Music Box Interaktív kívánságműsor **13.00** Bors Máté kalandjai. 4. rész (ism.) **14.00** Parti sétány Ausztrália. Ausztrál tévésorozat. 2. rész (ism.) **14.30** Játszd újra... **15.00** ÁÁÁllati **15.30** Number 1. **16.00** Tiéd a TV! **16.20** Music Box Top 10. **17.00** NAP TV **19.30** Parti sétány Ausztrália. Ausztrál tévésorozat. 10. rész **20.00** Pacific blue **21.00** Fashion TV. 3. rész **21.30** Hollywood Ma. 3. rész **22.00** Irán I. – A krízis napjai **23.35** Az A3-ik vonal **1.00** To Rock (ism.)

17.30 Financial Times **18.00** ITN-világhírek **18.30** Ushuaia **19.30** Selina Scott talkshow-ja **20.30** Oroszország ma. Dokumentumfilm-sorozat **21.00** Európa 2000 **21.30** ITN-világhírek **22.00** Sport **23.00** Jay Leno-show

RTL

17.00 Kockázat **17.30** Egymás közt **18.00** Jó estét! **18.30** Exkluzív **18.45** Híradó **19.10** Vigyázat, robban! **19.40** Jó idők, rossz idők **20.15** Cobra 11. Német krimisorozat **22.15** Quincy. Amerikai krimisorozat **23.10** Miami Vice. Amerikai krimisorozat **0.00** Híradó

AZ ÉV LEGJOBB FORGATÓKÖNYVÉBŐL

Botrányosan illendő emberek

Az Értelem és érzelem című kosztümös amerikai film igen vonzó listával csábítja a nézőt. Tavaly a Berlini Filmfesztiválon győztes alkotásnak választotta a szakma, aztán tengerentúlon jutalmazták két Arany Glóbusszal, majd az Amerikai Filmakadémia jelölte mindjárt hét Oscar-díjra, mel-

mint hogy lassan melegedő kapcsolatukat szétszakítja mások rosszindulatú cselszövése. Az ifjabb nővér pontosan el-

Vecsési Sándor festő 1996. ápr. 23 Jánlon Krónika

Vasárnap nyílt meg a Szolnoki Galériában Vecsési Sándor festőművész gyűjteményes kiállítása. A tárlatot május 20-ig naponta 10 és 18 óra között tekinthetik meg az érdeklődők FOTÓ: TARPAI ZOLTÁN

Attila Magyar Hírlap Kiállítás 2000 · VI. 29

Nosztalgia korszerűen

Első képek

Vécsy Attila kiállítása az Atika Galériában megtekinthető: augusztus 6-áig

Vécsy Attila fotóművész soha nem publikált, 1972–74 között készített fotóit tárja az érdeklődők elé. Az anyag Álmosdon készült, ahol Vécsy gyermekkori élményeit szerezhette. Az ott élő emberek arca, gesztusai hagytak nyomot az erejét próbálgató művész lelkében. Megörökíti a falut, egy agonizáló életforma valóságmorzsáit és a valahai falusiak eltűnt arcát, de megmutatja: egy művészi pálya mennyire távol lendülhet a kezdeti munkáktól. Megőrizte az akkori szubjektív riportázst, amiből később művészeti iskola született.

• Sz. K. Reggel – Álmosd, 1972

HAIMAN ÉVA

Jacques és Joschka,

Az első, meglehetősen távolságtartó és óvatos párizsi reakciókat követően Jacques Chirac Berlinben az eddigi legegyértelműbb francia támogatást adta Joschka Fischer nevezetes föderalista európai jövőképének. Ez a kiváló politikai érzékű Chiracnak nem is esett nehezére, hiszen a föderalizmus fogalmán mindenki azt ért, amit akar. A Humboldt egyetemen elhangzott Fischer-beszéd is szándékosan több kérdést vetett fel, mint amennyit megválaszolt. A filozofikus alkatú külügyér egyrészt elutasította az európai szuperállam eszméjét, másrészt viszont a távoli jövőben megfontolandónak mondta, hogy egyetlen kormány intézze Európa ügyeit. Chirac viszont világosan fogalmazott: szó sem lehet Európai Egyesült Államokról, az nem fér össze a francia nemzetállam eszméjével. Ez lényegében a német felfogásnak is megfelel, hiszen a széles jogkörökkel rendelkező német tartományok szemében szálka minden nemzetek feletti struktúra. Mindez csak látszólag áll ellentétben azzal, hogy Chirac az unió töb-

kellett), de már túl volt a pályakezdésen. Nem túl rózsás a kép. (...) Inkább elszenvedtük, mintsem alakítottuk sorsunkat. Közülünk kevesekhez a sors kegyes volt, a többséget azonban nemigen kímélte."

Nem, a kép nem túl rózsás. De nem is túl igaz. Inkább elszenvedtük, mintsem alakítottuk ezt a generációs mítoszt.

Gerő negyvenes-ötvenes nemzedéke az, amelyet hol tévesen „a rendszerváltás nemzedékének", hol hazug módon „a Nagy Generációnak" szokás apostrofálni, még valami hasonló című film is készült róluk felesleges módon. Empirikusan is megerősíthető, hogy egyszerű biológiai és társadalomszervezési okokból következően ezek a csávók ülnek ma minden lényeges poszton (95 százalékban férfiak), az utánuk következő úgynevezett Fidesz-generáció, tehát az én harmincas-negyvenes – tág értelemben vett – nemzedékem szemmel láthatóan vért izzad a szimptomatikus, hogy ez a magát iróniamentesen „Nagy Generációnak", tehát valami különlegesnek tartó korosztály az, amelyik külön elbánást igényel, mint a hadifoglyok a genfi egyezmény értelmében. Holott.

Holott Ica, aki korábban vendéglátós volt, ma egy nagy szálló főnöke. Szegényke, nem kímélte a sors. A szabadúszó Zsuzsa azért tud szabadúszni, mert „új férje támaszt jelent a bizonytalanságban" (egyébként ennyit a Nagy Generáció bátor emancipatorikus hozzáállásáról). Margit szegény nem lett orvos-biológus, de könyvelőként azért valószínű, hogy van pár szoba, pár gyerek, pár kerék. Van egy konstans eleme is a társaságnak, Lajos, aki annak idején is, ma is „az immár nemzetbiztonságinak átkeresztelt cégnél dolgozik";

mag
igazs
meg,
kb. hu
a rends
desz-ge
ennyien.
őket '68-a
1968 bárm
ben az or
hogy egyese
haja gimná
vették a
(szerkesztő:
sőbb „szaba
kollektivizál
nyekben fel
nőket.

„Láttam
jobb elméit
ban" – kezd
gendás nem
mát Allen G
zony mi is
magát a ma
csétlen meg

Polihisztor

Vajon hová tart a festő? A saját szegényszagú világából az olajfesték fanyar illatát hová viszik édesgyermekei, a képek? Időnként elgondolkozik ezen. Titokban figyeli a környezetét, paraván mögül lesi a mit sem sejtő nézőt, várva a választ: észreveszi-e valaki, hogy ő úgy látja a kurdi templomot a hozzábújó házakkal, mint kotlóst az alászaladó kiscsibékkel? Hogy az útszéli keresztre fel lehetne feszíteni az egész tájat, s a mosolygós kék ég még csak el sem pirulna? Hogy az elhagyott kubikgödrök nem is a föld, hanem a történelem kendőzetlen sebei? Elismeri-e jog, s megengedi-e gyámhatóság, hogy a gyönki szekkón fájdalmas örömmel kitárja kezét, és örökbe fogadja a világ összes gyermekét? Érdekel-e valakit ez a fajta időtlen igazság?

A zsűrik végeláthatatlan sorára visszatekintve megállapítja: megpróbálta elismertetni a felismert igazságot. De sosem az igazság volt a fontos, hanem az, hogy valaki vagy valakik hogyan érvényesítették a saját olvasatuk szerinti igazságot. Volt idő, amikor azt hitte, hogy azért, mert a valóság egy átszellemült darabját megmutatja a nézőnek, realista. De realistának minősült az is, aki hamis világ illúziójába ringatta a publikumot. Egy bonyolult korban megpróbált a felnevelő világnézet értékeibe kapaszkodni - több tíz év múlva azt fogták rá, ő bonyolította a kort, az ő ecsetjétől lett olyan színű, amilyen volt. Azt hitte, értéket ment, s azt mondták rá, nem szalonképes abban az Európában, amely felé utazunk. Hiába tudja, Európa abban a világban van, amelyet ő képvisel - ősei adták vérüket érte Vajdahunyadnál, Isaszegnél, a Donnál, az ő formáló szellemük rakott sárból és cölöpből erődöt a templom köré, mely Európát védte a hordák nyilai ellen. És Európa csak absztrakció marad, ha nem viszi magával egy új korba a régi világ üzenetét: annak lesz csak jövője, akinek múltja is van, mert a múlt termőtalaja az időtlen igazságnak. Európa menthetetlenül darabjaira esik, ha nem a közös udvar mentén helyezkednek el a nemzetek.

Ekkor lépett be végképp a festő a képbe. Maga mögött hagyta a szövetség és lektorátus világrengető gondjait, az elvárásokat, kényszereket, naprakész félelmeket. Bátor lett: merte vállalni az igazságot a festészet ítélőszéke előtt. És ezzel csatát nyert, de egyedül maradt. Idő előtt művészettörténetté vált. Ma már előtte sincs, háta mögött sincs senki. Nincs arra utalva, hogy elismerjék - a legnagyobb elismerés számára egy baráti közösség tiszta szívű, tágra nyílt szemű kisembere, aki átnyújtja neki a rét virágait. Ez többet ér, mint azok a díjak, rangok, amelyeket elért. Mert tudja, hogy az a gyerek ott a jövő záloga, az még romlatlan, talán megérti majd egy régenvolt kor üzenetét, melyet egyedül csak ő tolmácsolhat. És ettől a gondolattól fontosságot kap a napi munka, ismeretlen erő szállja meg, s már gyürkőzik az anyaggal, terekkel, síkokkal, időtlen házfalakkal, amelyekbe újra és újra belelátja a régi mesterek arcvonásait. A nagy témával, a gyermekkorral, melynek mindig új és új részleteit véli felfedezni. Jólesően gondol arra, hogy ő az igazság letéteményese - ennek megőrzése kötelessége, feladata. És rangja, amit csak ettől a gyerektől kaphat meg.

Megy a festő. Lüktető élet minden mozdulata. Pedig háta mögött immáron hetven év és a művészet történelme. De előtte az utókor.

Veszeri Sanda fotó

A háború után három összetartozó, de különböző elvek szerint írt művem készült. Egyik a *Musica pentatonica,* amelyben nemcsak a dallam ötfokú, hanem a teljes zenei anyag. Ez egyik pentaton hangsorból a másikba modulál, ami nem is egyszerű zeneszerzői feladat. A *Musica pentatonica* még a pincében készült, az ostrom alatt. A ciklus második darabja a hétfokú „musica diatonica", azaz a *Zongora-concertinó*m. A harmadik darab, a tizenkét fokú „musica dodecatonica" nem más, mint a *Prelúdium és fúga.* Ezek a különböző hatások és módszerek keverednek ma is az én hangvételemben. Hol az egyik kerül a felszínre, hol a másik; egyikhez sem ragaszkodtam soha dogmatikusan.

Meg kell még említenem a könnyűzene felé tett kirándulásaimat. Az első a *Csínom Palkó* volt. Itt megint a régi magyar zenére támaszkodtam: abból próbáltam kiindulni. Kacsóh Pongrácra, a *János vitéz* szerzőjére is gondoltam egy kicsit. Méltatlanul felejtettük el, pedig Bartók első rajongói közé tartozott; néhány műdalát ma is igen kitűnő kompozíciónak tartom. Haladtam az ő útján is.

Következett két operettem: a *Vők iskolája* meg a *Zeng az erdő.* Nem szégyenlem őket, mint ahogy Honegger se, Ibert se szégyellte operettjeit.

- Ezt a beszélgetést Farkas Ferenc 85. születésnapjának ügyszólván az előestéjén folytatjuk. Visszatekintve eddigi útjára, miben foglalná össze, Tanár úr, zeneszerzői munkásságának lényegét?

- Erre nehéz válaszolni. Sommásan annyit mondhatnék, hogy a vokális zene áll hozzám a legközelebb: a kantáta s főként a dal. Általában a kisebb formák érdekelnek. Azt hiszem, arányérzékem nagyon is kifejlődött. Nem szeretek hosszú műveket írni. Az arányokat tekintve Vivaldi a mintaképem. Sohasem érdekeltek a mamutművek. Jellemzőnek tartom, hogy a magyar zene két reprezentatív koncertdarabja, a *Psalmus* és a *Cantata profana,* nem hosszabb húsz-húsz percnél.

- Értelmezhetem mindezt úgy, hogy zászlajára soha nem írt jelszót? Vagy talán hogy nem is volt zászlaja, hanem mindig egy-egy adott műben gondolkodott, és azt tekintette feladatának, hogy azt a művet, a következő művet a lehető legjobban oldja meg?

- Köszönöm szépen. Helyettem hangzottak el ezek a szavak.

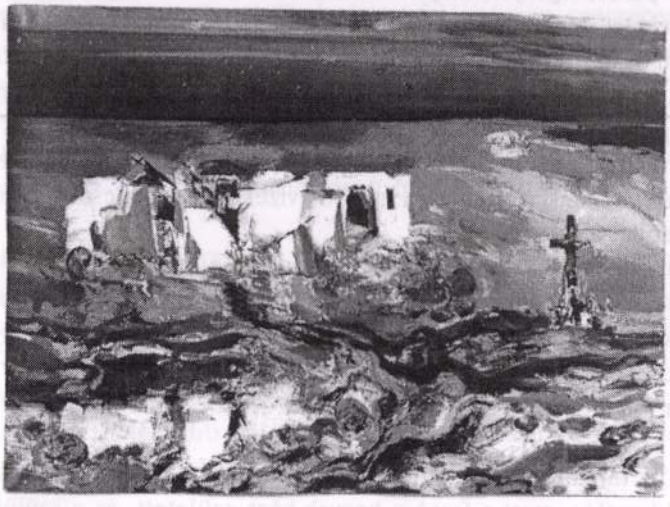

Brenzovics László

Veszélyben a magyar oktatás Kárpátalján

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség szervezésében csaknem ötszáz, magyar tannyelvű oktatási intézményekben dolgozó pedagógus gyűlt össze 1997. október 18-án Beregszászban, hogy megvitassa a kárpátaljai magyar nyelvű oktatás katasztrofális állapotát és perspektíváit.

Az iskolák többségének nincs elég fűtőanyaga, így többségükben, akárcsak tavaly, most is hideg lesz. Előre látható, hogy az idén is sok gyerek fog meghűlni. A tankönyvellátás csapnivaló. A régi, még a Szovjetunióban kiadott tankönyveket nem igazán tudják használni, az újak fordítása, kiadása akadozik. Szemléltető eszközök alig vannak. Az oktatási intézmények javaik maradékát élik fel.

A létminimum határán tengődő pedagógusok még szerény bérüket sem kapják meg idejében: a kárpátaljai tanárok többsége még nem jutott hozzá a tavaly decemberi fizetéséhez sem, az idén pedig jobbik esetben a szeptemberi bér 50 százalékát vehette kézhez.

Mindez alapjaiban ássa alá az oktatási rendszert, demoralizálja a tantestületeket, megkérdőjelezi az oktatás, a tanulás értelmével, az európai normákkal homlokegyenest ellenkező módon képzelik el a nemzetiségi kisebbségi oktatás „fejlesztését". Ukrajna alkotmányának 53. cikkelye kimondja: „A nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok számára a törvénynek megfelelően szavatolják azt a jogot, hogy anyanyelvükön tanuljanak..." Az „Ukrajna nemzeti kisebbségeiről szóló törvény" garantálja az összes nemzeti kisebbség részére a nemzeti kulturális autonómia jogát, így az anyanyelven történő iskolai oktatást, de szavatolja az ukrajnai nemzetiségek számára ugyanezt a jogot az oktatási és a nyelvtörvény is. A jogállamiság, a törvénykezés koherenciája azonban nem valósult meg országunkban. A Legfelségi nyelven működő iskolahálózat t bomlását eredményezné, s a kárpát gyarság oktatásügye olyan helyzetb ne, mint a második világháború utá halála előtt, amikor magyar nyelv csupán alapfokon volt lehetséges. A pedagógusok jelentős része elveszt sát, hiszen többségük soha nem ta nem bírja megfelelő szinten az állar Természetesen tovább csökkenne a tanulók aránya, ami jelenleg is nag dekkel alacsonyabb, mint Kárpát nemzetiségű lakosainál. A „polik iskolák végzősei valószínűleg felvételiznének vidékünk fels ményeibe. A magyar anya

„A tárgyak szinte mindegyikét az államnyelven akarják oktat Ez pedig a nemzetiségi nyelven működő iskolahálózat teljes felbo eredményezné, s a kárpátaljai magyarság oktatásügye olyan hel kerülne, mint a második világháború után, Sztálin halála el amikor magyar nyelvű tanítás csupán alapfokon volt lehetsé

VÉCSY ATTILA

MAGYAR HÍRLAP

Még olcsóbb Vécsy

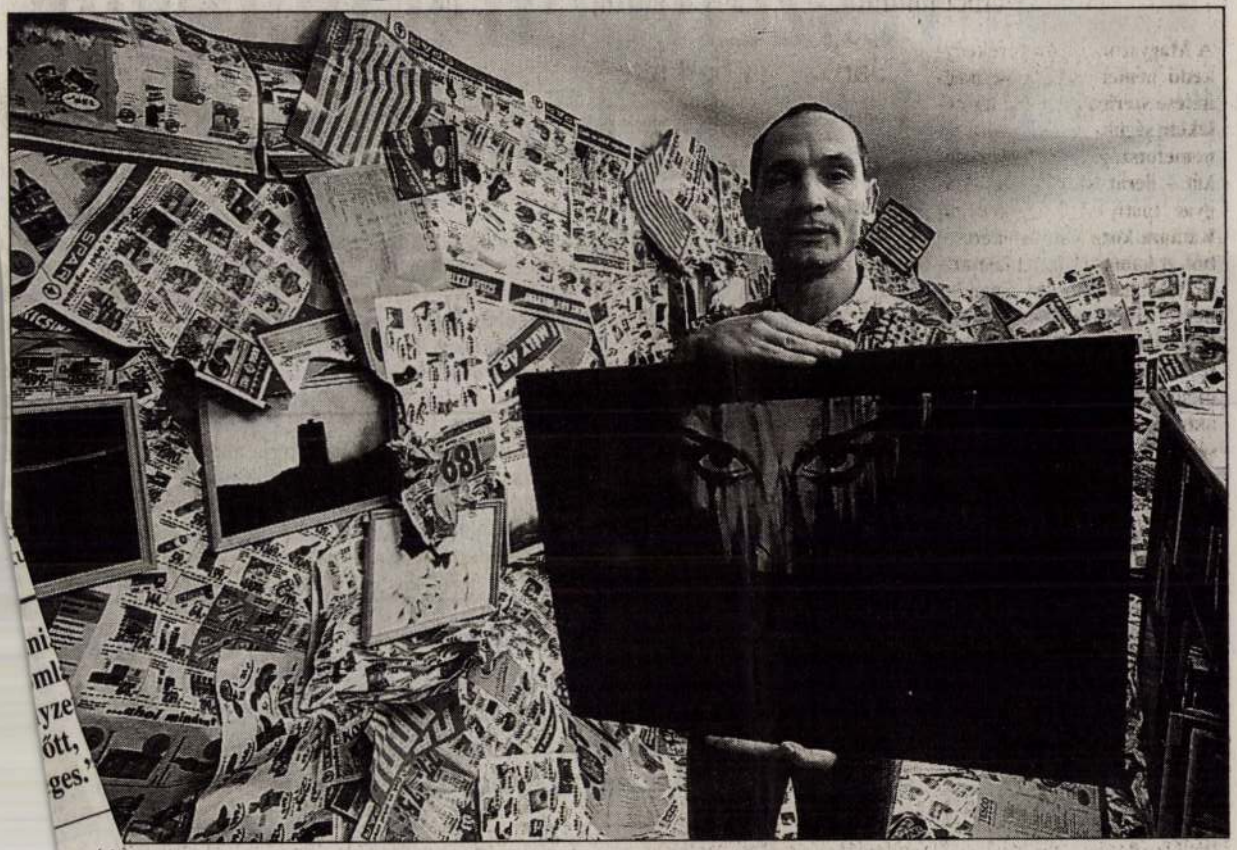

ni
ml
yze
őtt,
ges.'

ukrán
őoktatáb! címmel nyílt meg Vécsy Attila fotóművész kiállítása a budapesti Mai Manó Fotóművészeti Galériá-
nyelvű, tás hétköznap délutánonként látható 14–18 óráig

FOTÓ: SZIGETVÁRY ZSOLT

A
Mai Manó Fotógaléria
meghívja

VÉCSY ∀TIKA:
Még olcsóbb

című kiállításának megnyitójára,
1997. október 30-án csütörtökön délután 5 órára.

Megnyitja: Szarka Klára, a *Fotográfia* munkatársa
Rendezte: Földesi Vigi

Mai Manó Fotógaléria és Lépcsőházi Galéria
Budapest, VI. Nagymező utca 20. félemelet
Tel.: 302-4398
http://www.c3.hu/~fotomuz

A kiállítás megtekinthető
november 27-ig hétfőtől péntekig 14–18 óra között.

A Mai Manó Galériát
a Nemzeti Kulturális Alap Fotóművészeti Szakkollégiuma,
és a Fővárosi Önkormányzat Képzőművészeti Alapja
támogatja.

új

vegyen

KERESSE

ROPOGÓS

gyűjthető figurák

és gyűjtsön pecsétet

kamatmentes részletre

MINDEN NAP

Nyerjen

ingyen!

Garantáltan

friss

makacs folt

meg is vásárolhatja

KEDVEZMÉNNYEL

Megéri Önnek

Rendeljen

ajándéka:

A levehető fogantyúk

gyűjtsön tovább.

VÉCSY ATTILA

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

Könyvtár
Budapest
26 757

VECSÉSI SÁNDOR
1930 -

Festő, Munkácsy-díjas, Érdemes Művész. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán végzett 1954-ben. Tanárai Bernáth Aurél és Fónyi Géza voltak. 1962-ben részt vett a Velencei Biennálén, egy évre rá a Párizsi Ifjúsági Biennálén.

Expresszív, kiváltképpen a falusi emberek életéből ihletődött művei hazai (Budapest, Szekszárd, Balmazújváros, Dorog, Győr stb.) és külföldi (Bulgária, Kína, Kuba, Svájc, Csehszlovákia, Németország) kiállításokon szerepeltek.

Több murális alkotást is készített. Festményei olyan rangos közgyűjteményekben kaptak helyet, mint az Ermitázs, a Puskin Múzeum, vagy a drezdai Modern Képgaléria.

NŐI FEJ
papír, tus, ecset, 273x368 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85.498.1.

"Mérőeszköze a jó műnek az igazsága, átütő kifejezése, egyszeri megismételhetetlensége, az az egyéni varázs, ami az embert átviszi századokból, társadalmakból az elkövetkezendőkbe.

Kétkezi dolgozó szüleim által a gyökereim is ebből a földből táplálkoznak. Világít, levegőjét, gazdagságát, szegénységét, föld porát, gyárak zakatolását, örömét, tehát az életét szeretem és festem. Erről a szilárd partról íródik köröm, befelé az emberi álmokhoz, érzésekhez, akarásokhoz és tágulva a világhoz. Szeretném, hogy az egyszerű ember és élete ünneppé váljon a munkáimban" -

Vecsési Sándor

IRODALOM

Simon Gy. Ferenc: Történetek a művészettörténetről. Népművelési és Propaganda Iroda, Budapest, é.n., 120.o.
Fehér Zsuzsa: Vecsési Sándor. Művészet. 1964. V. évf., 6. sz., 25-26.o.
Losonci Miklós: Vecsési Vásárosnaményban. Művészet. 1972. XIII. évf., 7. sz., 18.o.
Dömötör János: A vásárhelyi tárlatok... Művészet/78. Corvina Kiadó, Budapest, 1979. 210-213.o.
Sz.Á.: Falvak lírája. Új Tükör. 1983. február 13.
Vecsési Sándor kiállítása. Győr - 1983. Katalógus Hock Ferenc bevezetőjével.
Salamon Nándor: Vecsési Sándor tárlata. Győri Műsor. 1983. 4. sz., 14.o.
XXX: Vecsési Sándor kiállítása. Kisalföld. 1983. április 14.
Nagy Imre: Valóságról szólni igazat. Művészet. 1987. XXVIII. évf., 8. sz., 30-33.o.
Fecske András: Vecsési Sándor. Tatabánya, 1994.

Szkok Iván: Pannon Niké, 1989/90, gipsz és polykon, tempera, 223×238 cm (Fotók: Tahin Gyula)

Erdős János: Triptichon, részlet, II, 1990, farost, vegyes technika, 90×90 cm

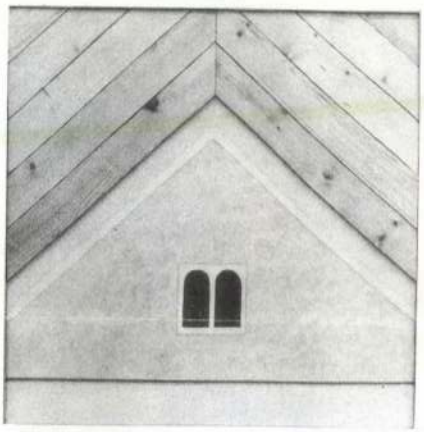

noki felvonulást. A mostani tárlat címe még őrzi e szándékot, a megszervezés módja azonban már nem. Maradt csupán a deklaráció: a különféle kultúrpolitikai hullámok révén így-úgy összeállt Szövetség-őslény mégiscsak minőségi szakmai szervezet, amelynek tagjai vállalhatják egymást. S az ígérete (sokadszor): majd hatékony képviseleti szervezet lesz ezen intézmény is, majd önmaga megreformálása után, majd a jövőben.

Hölgyeim és Uraim! Miről beszélnek? Nem a deklarációk ideje ez itt. Arról van szó, hogyan vészeljük át – némi tartással, jó ízléssel – ezt itt, a következő éveket! „Mindent bele" nemzeti kiállítás? Festőblokádot talán érdemes lenne szervezni, de nem a Műcsarnok termeiben.

Másfelől: négy illusztráció szerepel jelen írás mellett. Négy jónevű művész képe a Kép '90 című nemzeti kiállításról. Nyilván egyikük sem a világmegváltás igényével készítette festményét. Szolid, eladható árúra gondolt. A kérdés: megfelel-e ennek az igénynek a holmi? A műkereskedésben válogatva kereshetek nemes anyagból készült dekoratív művet (*Erdős János* képe majd' lejön a falról). Igényelhetem, hogy kellemesen bizsergessék műveltséganyagomat (*Garabuczy Ágnes* Magritte-parafrázisa oly lapos idézet, hogy csak na). Várhatom azt, hogy a klasszikus értékeket vagy az avantgárd őrületeket igényesen alkalmazzák szobaméretben *(Szkok Iván* apait-anyait bedob, mégsem érti, miért volt jó festő *Bernáth Aurél* vagy *Yves Klein).* Vagy legyen az a mű szellemes aforizmagyűjtemény egymondatos életbölcselettel (nem pedig orr alá dünnyögő közhely, mint *Vecsési Sándoré).*

Illene írnom, nézzék el a tisztelt művészek, hogy pont őket pécéztem ki. Ne nézzék el! Hosszas elemzéssel is bizonyítható műveik súlyos belső ellentmondásossága és kvalitásuk problematikus volta. Nézze el az olvasó, hogy nem hozok több példát tételemre: tisztes mestermunkák is kellenek – a maguk helyén.

VECSEGY Sándor

A tyrannosaurus alkalmatlan tömegközlekedési eszköz

Széljegyzetek a Műcsarnok kiállításához

Új Művészet 1991.3

Bán András

A *Kép '90* című kiállítás a magyar művészvilág legutóbbi közös vállalkozása. A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége rendezte tagjai számára. Kiírása szerint a zsűrimentes tárlat csak mennyiségi korlátozást tartalmazott (egy mű/fő). Eredménye: több mint háromszáz munka a budapesti Műcsarnok öt termében, jelentős látogatottság mellett, 1990. november 16. és december 9. között.

Közös, zsűrimentes szövetségi kiállítást rendezni 1990-ben? E tett jelentése: a művész-céh kifelé egységesnek deklarálja önmagát, érvényesnek tekinti a „magas-művészet" hivatalok által, szervezetek révén deklarált meghatározását. Konzerválni kell tehát a jelen szervezet(ek)et. Ki tud jobbat a mostani Főiskolánál, a mostani Alapnál, a mostani Szövetségnél? Nem, nem jók ugyan, de nincs jobb.

Garabuczy Ágnes: Csend kékben, 1990, olaj, farost, 130×90 cm

Vecsési Sándor: Reggel-Délben-Este, részlet: Este, 1987–90, olaj, vászon, 50×35 cm

S a meglévő keretek föladásával a képviselet, az érdekvédelem lehetőségei csorbulnának, az amúgyis katasztrofális egzisztenciális körülmények tovább romlanának. Szekértáborba tehát, s a nézeteltérések a táboron belül, egy pohár lőre mellett elintézhetők. Az összetartást pedig mesterséges „eseményekkel" lehet bizonyítani. Mint amilyen a Kép '90.

E szellemben a Szövetség festőszakosztálya vállalta, hogy aktuális téma meghirdetésével frissíti föl az évről évre igen gyengén sikerülő közös műcsar-

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész 7.) Folytatás.

Nagy Imre: Valóságról írni igazat... Vecsési Sándor festészetéről.

Művészet, 1987. augusztus, 33-old.

7 **7** Vecsési Sándor: Öregasszony háza (Múló világ), olai, farost lemez, 80 × 120 cm, 1984

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész 6.) Folytatás

Nagy Imre: Valóságtól ami igazat... Vecsési Sándor festészetéről.

6 Vecsési Sándor: Petőfi-fa (Eltűnő világ).
6. 95 × 130 cm. 1985

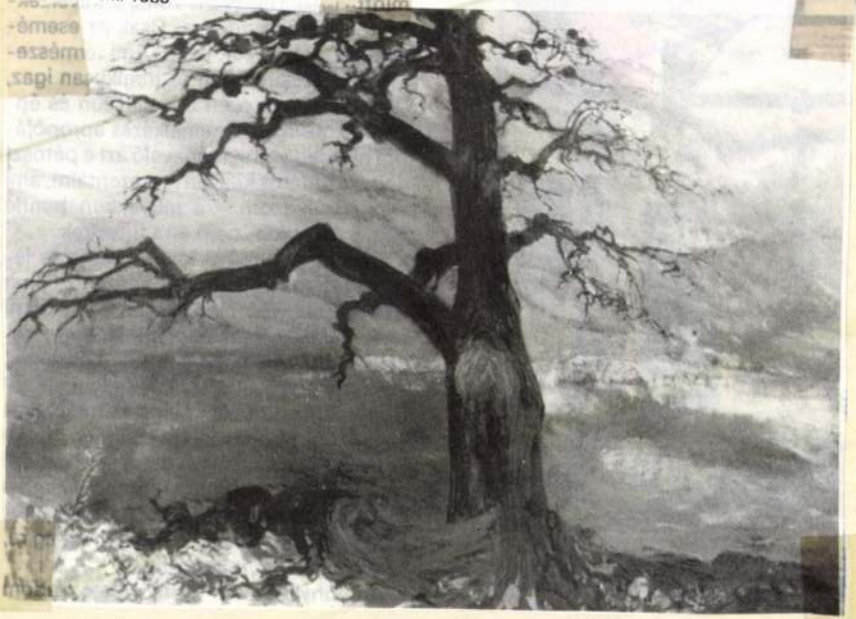

Művészet, 1987. augusztus, 33. old.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész 5.) Folytatás.

Nagy Imre: Valóságról írni igazat... Vecsési Sándor festészetéről.

5 Vecsési Sándor: Tél a pusztán, olaj, farost lemez, 91 × 130 cm, 1986–87

Művészet, 1984. augusztus, 32-old.

Nagyobb részben olajfestmények, és számban kisebb, de kvalitásban erősebb, főként vegyített technikáju akvarellek. Bazsonyi Arany kiállitása egységes képet mutat. Lirikus alkat. Érzelmekből születnek látomásai, őszinte emberi együttérzés magyarázza portréinak sajátos hangulatát, a környezettel összehangolt egyéni atmoszféráját, mondjuk az Apa és fia, ész a Tornácon képeken. Az utóbbi műben érdekes kompozíciót valósit meg. A tornácon üldögélő két alakra, az ajtón keresztül, a lakószoba enteriőrjéből látunk ki. A beszélgetők mögött a koranyári kert napsütéses hangulata teremt atmoszférát. A tavasz képén él, ugyanezzel a szerkesztési lehetőséggel. Szobabelsőből, a nyitott ablakon keresztül tárul elénk a tavaszi kert pompája. A levegő könnyed, lazuros festésével, a kép hatása, még érzékletesebb. Portréi magatartást hordoznak. Modelljeinek a világban betöltött helyét, sorsát, és állapotát kisséri, együttérző figyelemmel. Az összményit keresi az arcvonásokban, a kapcsolatok mélységét, és méltóságát, az ábrázolásban. a Testvérek, a két fejképére gondolok itt, és a Királyok.. kompozíciójára, ahol önmagát, és férjét festette meg. Az önarckép vastáblás ablakkal, Bazsonyi Arany pesszimista képeinek egyike.Szinte tragikus hangulatot tükrön. Mozdulatlan , magába forduló, zárkózott arcának, alakjának magányát, a háttérben levő félig tárt súlyos vastábla, amin át, csak a koromsötét semmibe látni. Hangsúlyozza. Idegen neken ez az önportré, hiszen képeiből másfajta embert ismertem meg. A vándort, és a megkötözött ember jelképes alakjában visszatér ez az ábrázolás, önvallomás, meditációja. A festő szerkesztési biztonságát, leginkább a belső terek kialakitásában mérhetjük le. A szoba belső tere olykor annyira

1972

Pécsinyi Tanárnő
Kiállítás

1972. XI.3. 17.40. /11/ V.

Látnak, hallottak

- Dancsnyi Arany festőművész kiállítását a Mozarnokban,
- Nonga Ferenc grafikusművész kiállítását a Büdöl Galériában,
- és Sens és Szinkás a grafikában első kiállítást a Szépművészeti Múzeumban.

1972. XI.4. 17.40. /12/ V.

Látnak, hallottak

- Vasvásárnál, Dancsnyi Arany festőművész kiállítását a Mozarnokban láthatjuk.
- Magyari Erzsébet bazsámolóját hallják a térlátról.
- Csupán, ha nézi játszanak cirkuszt, bohócot, bárányt, embereket, farkas voltunk hol lapul meg akkor, ki kérdezi meg. Dancsnyi Arany kérőcek képén, egyszerre hol életre a gondolat a verebe mesdett mendőkikben, és a jelképpé vált tárgyakban. Ujernek kerdbél előbbit, dédelgetett álmai jelennek meg a levegőn, a régi, tiszta gyerekki hittel. Kikisérik, és felvidítják ma is a bohócok, játékszabák, mesék emlékeinit. Bohócainak figurája, fájdalmasan groteszk, a kis bohóc, és öregbohóc képén, a mondolat, és a finter a kifestett arcon számolat bakt. Már vidám szinelben a gyermekkor még mindig vidám nevettetőjét szeretné felidézni. Szeket a kicsit számadó, mély, szeleri tulajdonságot rejtegető figurák fogadják a látogatót. Dancsnyi Arany, második Önálló kiállításán, szolyat a Mozarnok jobboldali kazamatarnőben rendeztek meg. 7 évi munkásságáról ad számot, a mintegy 100 képből álló tárlat.

1021

Vecsési Bazsonyi Arany festőművész

1972. XI.3. 17.40. /11/ V.

Láttuk, hallottuk

- Bazsonyi Arany festőművész kiállitását a Mlcsarnokban,
- Banga Ferenc grafikusművész kiállitását a Stúdió Galériában,
- és Zene és Szinház a grafikában cimü kiállitást a Szépművészeti Múzeumban.

1972. XI.4. 17.40. /11/ V.

Láttuk, hallottuk

- Vecsésiné, Bazsonyi Arany festőművész kiállitását a Mlcsarnokban láthatjuk.
- Magyari Erzsébet beszámolóját halljuk a tárlatról.
- Csupán, ha néha játszunk cirkuszt, bohócost, bárányt, embereset, farkas voltunk hol lapul meg akkor, ki kérdezi meg. BAzsonyi Arany kérdések képén, egyszerre kel életre a gondolat a versbe szedett mondókákban, és a jelképpé vált górgyakban. GYermek korából előtünt, dédelgetett álmai jelennek meg a levegőn, a régi, tiszta gyermeki hittel. Elkisérik, és felviditják ma is a bohócok, játékbabák, mesék emlékképeit. Bohócainak figurája, fájdalmasan groteszk, a kis bohóc, és üregbohóc képén, a mozdulat, és a fintor a kifestett arcon szánalmat kelt, bár vidám szineiben a gyermekkor még mindig vidám nevettetőjét szeretné felidézni. Ezeket a kicsit szánandó, mély, emberi tulajdonságot rejtegető figurák fogadják a látogatót, Bazsonyi Arany, második önálló kiállitásán, amelyet a Mlcsarnok jobboldali kamaratermében rendeztek meg. 7 év munkásságáról ad számot, a mintegy 100 képből álló tárlat.

intenziv, .../ szalagszakadás / .... nincs is szükség. A lámpa csöndje, a tárgytalan bögre, és a szimbolikus jelentésű kulcs, a tárgyak némasága, maradéktalan őszinteséggel és szabatossággal körülhatárolja, kifejezi a hiányzó embert, aki csak a környezetében van jelen a képen. Tájképeinek festésében, nagy lendületű, szűkös ecsetkezelésű, dekoratív, és erőteljes, mint a bujkáló fény, csermely csónak képeken, bár úgy tűnik, hogy ezek festésekor Kokas Ignác modora ihlette meg.

VECSÉSI SÁNDOR

Tornácon
1968

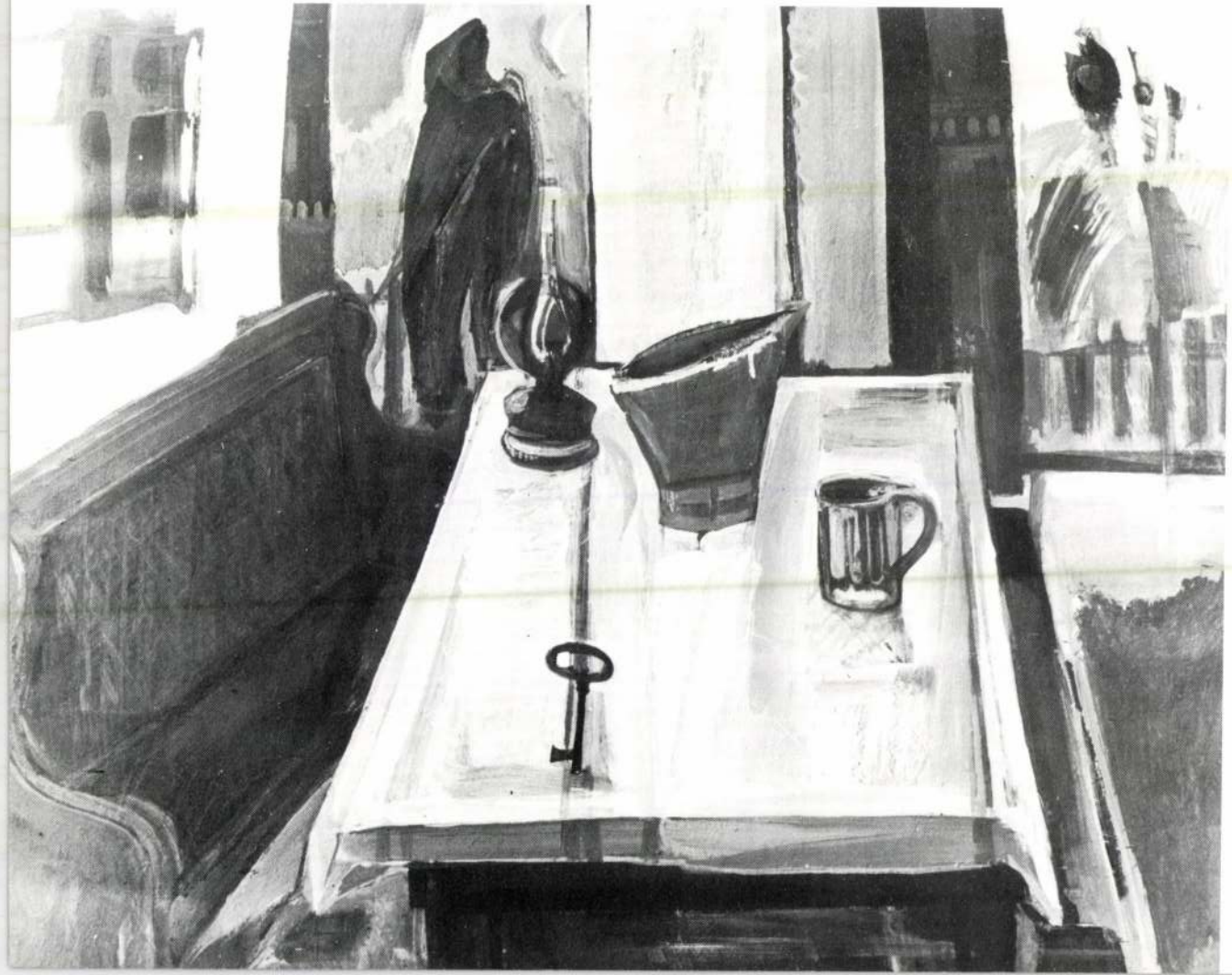

Feleségem
1965

Sárgafalú szoba
1972

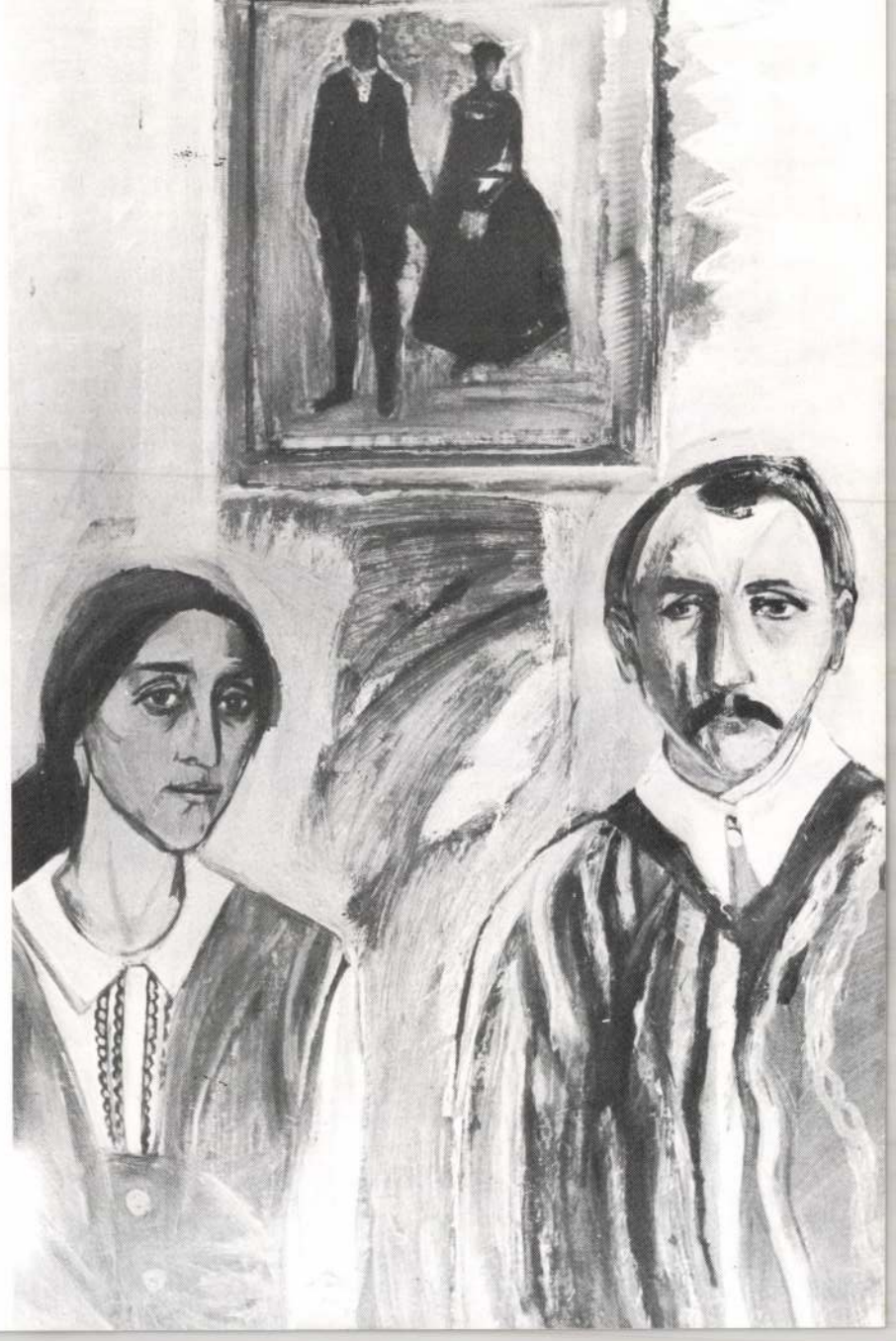

Testvérek
1972

Szekszárdi hegy
1974

Tamás Menyhért:

KAPCSOT A KÉZNEK

Mindig-bévül
soha rajtam
hűségemet
kitakartam

Mindig-mélyen
soha-fennen
hűségemmel
egy-kereszten –

vallom,

VALLJA VECSÉSI SÁNDOR,

valljuk, akár az elűzhetetlen fák, közösiben – innen a gyökér-nyomású szövetség, az egyező szó, baráti lelkület, tegnap-kereső, tegnap-féltő; holnapos igyekezet. . .

Fájása fájásom.

Indulata indulatom.

Menekítése menekítésem.

Házai, legyenek mulandóság-homlokzatúak, halódó házak; a **múló és eltűnő világ,** házaim – kísérhet gyanakvás biggyesztett mosoly, konok-hűen járjuk kihűlt udvarait, tapogatjuk vakolat-emlékezetű falait, látogatjuk alkonyos öregjeit, bízva-reménykedve, hogy kimenekíthetjük őket az enyészet fogságából.

JÁRJA – szorít mögéje az illendőség.

Értük a tompa sajdulás,
a visszatérések szomja,
a felforrt ragyogás,
a kálváriajárás,
a sebet-fúvás-gyógyítás,
magányuk abroncsozása – kíséri esztendők óta figyelésem

Nosztalgikus sajdulás. . .

Állott vízre szomjúzó szomjúság. . .

Homályló ragyogás. . .

Javas gyógyítás – legyint rá az op-art-szemüvegű pillogás. . .

Sürüdő vélekedés: az odahagyottért perlekedni ma, mihaszna fáradozás.

Az izmusokat ismétlő, modernizmus-mintákkal ügyeskedő „korszerűség" árnyékában, már-már valóban mihaszna. . . Igaz: korunk személyiség-roncsoló erőit; a civilizáció tudathasadásos meghasonlásait Vecsési vásznain hiába keressük. Még igazabb: „. . . a világot a széteséstől megőrizni semmivel sem korszerűbb feladat, mint a szétesést korszerűen ábrázolni."

Vecsési mértékkel.

Idő-rendezte, méltó búcsúzással.

A fejlődéstörvények külső-belső igazodásával – tudva, hogy a tegnapi tartozékok nem kerülhetik el az Idő ítéletét, felhagy az érzelmes eszményítéssel, hulljon a hullnivaló, váljon őrzötté, ami fényességet ad a léleknek. . .

Kapcsot a kéznek,

a családnak,

a kis- és nagyobb közösségeknek – lazult kereteink helyett szorosabb; közösségi keretet, hogy ebben az arculat-vesztő világban is emberig-mélyült arccal élhessünk-éljünk!

Életrajzi adatok:

1930. május 18-án, Nyergesújfalun születtem. 1945-től 49-ig villanyszerelőként az Eternit Műveknél dolgoztam. 1949-től 50-ig voltam hallgatója a Képzőművészeti Főiskolának. Mesterem: Fónyi Géza és Bernáth Aurél volt. 1958-tól 60-ig Derkovits ösztöndíjat, 1960-ban pedig római ösztöndíjat kaptam.

Kiállítások:

1964: Budapest, Ernszt Múzeum
1970: Ráckeve, Bazsonyi Arannyal és Patay Lászlóval
1974: Budapest, Műcsarnok
1975: Szekszárd, Béri Balogh Ádám Múzeum, Bazsonyi Arannyal
Balmazújváros
1976: Nyergesújfalu
1977: Dömsöd, Bazsonyi Arannyal közösen
Moszkva, gyűjteményes kiállítás
1978: Budapest, József Attila Színház, Hevessel, Bazsonyival közösen
Kőlesd
Budapest, Csontváry terem
1980: Dorog, Galéria
1981: Csepel, Iskola Galéria
1982: Ráckeve, Bazsonyi Arannyal és Patay Lászlóval
Hatvan, Galéria, gyűjteményes kiállítás
Simontornya, Vármúzeum
1983: Budapest, Vigadó Galéria
Kapuvár
Győr
Nyergesújfalu
1984: Gyönk

Képeim vannak:

Drezdai Múzeumban
Ermitázsban

Murális Munkák:

Oroszlány, lakóház, sgrafittó
Orosháza, házasságkötő terem, freskó
Zalaegerszeg, Arany-bárány Szálló, pannó
Kiskunfélegyháza, Móra Ferenc Gimnázium, freskó
Vásárosnamény, MSZMP Székház, szekkó
Gyönk, Általános Iskola, szekkó

Képeim szerepeltek:

Párizs, Velence, Róma, Moszkva, Szczecin, Szófia, Bécs

Tanulmányutak:

Szovjetunió, NDK, Lengyelország, Románia, Bulgária, Olaszország, Franciaország, Belgium, Hollandia, NSZK, Anglia, Svájc

Festészeti díjak:

1964: Balatoni Nyári Tárlat, I. díj
1965: Munkácsy díj
1966: Szegedi Nyári Tárlat
1967: Hódmezővásárhely, Tornyai plakett
1972: Debreceni Nyári Tárlat, nagydíj
1972: Szegedi Nyári Tárlat, nagydíj
1973: Szocialista Országok Festészeti Nemzeti díja, Szófia
1975: Érdemes Művész
1979: Hatvan, Portré Biennálé, nagydíj
1980: Szocialista Kultúráért

Requiem
1981

Életrajzi adatok:

1928. január 13-án születtem, Gyulajon. Kalocsán érettségiztem 1947-ben. 1947-től 1948-ig Varga Nándor Lajosnál vendéghallgató voltam a Képzőművészeti Főiskolán. Rendes hallgatóként festő szakon jártam 1948-tól 1951-ig. Mestereim: Pap Gyula, Kmetty János, Berény Róbert voltak. 1951-től 5 évig tanítottam Pusztahencsén, majd Dunabogdányban. 1956-tól műtermünkben dolgozom.

Kiállítások:

A 60-as évektől rendszeresen részt veszek az országos kiállításokon.
Külföldön: Franciaországban, Indiában, Beyruthban, Bulgáriában
1964: Budapest, Fényes Adolf terem, az első önálló tárlat
1970: Ráckeve, Vecsési Sándorral és Patay Lászlóval
1972: Budapest, Műcsarnok, önálló kiállítás
1973: Hódmezővásárhely
1975: Szekszárd, Béri Balogh Ádám Múzeum
1977: Dömsöd, Vecsési Sándorral közösen
1978: Budapest, József A. Színház, Hevessel, Vecsésivel, Blaskóval
1981: Kölesd
1982: Ráckeve, Vecsési Sándorral, Patay Lászlóval
1983. Simontornya
Gyűjteményes kiállítás Szófiában
Csepel, Iskola Galéria

Murális Munkák:

Heves község Művelődési Háza – pannó

Tanulmányutak:

NDK, Szovjetunió, Olaszország, Franciaország, Brüsszel, London, Bázel, Bécs, Hollandia, Bulgária, Románia

Festészeti díjak:

1969: Szegedi Nyári Tárlat
1974: Egri Akvarell Biennálé
Balatoni Nyári Tárlat
1978: Budapest, Honvédelmünk, Hadseregünk
1979: Hódmezővásárhely, Tornyai plakett
Kohán plakett
1980: Hatvan, Magyar Tájak
Budapest, Mezőgazdasági Kiállítás
1982: Szocialista Országok Festészeti Nemzeti díja

Érintetlen világ
1981

Téli nap
1982

Tamás Menyhért:

LELTÁROZHATATLAN LELTÁR

Képek:	Szavak:
ARANY képei;	felforgatott csend
leltározhatatlan varázslat	kutakodó képzelet

BESZÉDMÖGÖTTISÉG

1–2. Egy régi ablak emléke	ablakba-temetett arc,
Asszony és madár	szilánkos remény;
	kövülhet bár,
	kövülhet őrlőn,
	jelölhető,
	visszasebezhető a kor
	a lélek karcolatával!
3–4. Régi ajtó emléke	befelé szálazódik a szó
Testvérek	
5–6. Üdvözlet	emlékezz
Forrásnál	és kövess
	kövess a
	kavics szívéig!
7. Szekszárdi hegy	gyökereztető táj
8. Apa és fia	folytatlak, folytass
9. Parasztok	magvas-mély
10. Tornácon	a bevégzett nappal szentélye
11. Életről	születés – világlás – halál
12. Don Quijote	győzetlen győzelem
13–14–15. Téli-	
tavaszi-	virággá válni
nyári virágok	
16. Megkötözött	reménybe-veszetten
17. Lakodalmi készülődés	a magáramaradás terítéke
18. Labyryntus	holtomiglan-hűség
19. Judás csókja	tudott-tűrt árulás
20. Krétakör	felező szakadásban
21. Kidobott baba	betöltetlen sírás
22. Jákób létrája	ég-ostromló álom
23. Veronika kendője	tövisnyomatú arcmás
24. Judith	a hódoltató halála
25. Requiem	sötétre-szivülten
26. Osza Hajnal halála	az utolsó szállat
27. Ásatás	koponya-idő
28. Múzeumban	tegnapultan
29–30–31. Kapu-	
Törökfürdő-	ébredő horizontok
Bulgáriai emlék	

LEGBENNEBB TÖRTÉNŐ TÖRTÉNÉSEK

V. BAZSONYI ARANY

Jákob létrája
1981

Gida-etető kislány
1982

Katalógus

Bazsonyi Arany:

Két nő 1966	olaj, tempera	26x 40 cm
Apa és fia 1967	olaj, tempera	80x100 cm
Lakodalmi készülődés 1967	olaj, tempera	90x 80 cm
Megkötözött 1967	olaj, tempera	90x 70 cm
Tornácon 1968	olaj, tempera	70x 90 cm
Ásatás 1971	olaj, tempera	95x175 cm
Üdvözlet 1971	olaj, tempera	70x100 cm
Testvérek 1972	olaj, tempera	100x 70 cm
Judith 1972	olaj, tempera	40x 33 cm
Szekszárdi hegy 1974	olaj, tempera	
Asszony és madár 1974–75	olaj, tempera	80x 50 cm
Bulgáriai emlék 1975	olaj, tempera	100x140 cm
Török fürdő 1975	olaj, tempera	90x100 cm
Kapu 1977	olaj, tempera	100x122 cm
Veronika kendője 1977	olaj, tempera	40x 30 cm
Gyöngytyúk 1977	olaj, tempera	45x 50 cm
Krétakör 1977	olaj, tempera	
	arany + ezüst	30x 40 cm
Kálvária 1978	olaj, tempera	
Osza Hajnal halálára 1978	olaj, tempera	80x122 cm
Múzeumban 1978	olaj, tempera	100x110 cm
Labiryntus 1980	olaj, tempera	122x 90 cm
Don Quijote 1980	olaj, tempera	81x112 cm
Otthon 1980	olaj, tempera	110x 80 cm
Júdás csókja 1980	olaj, tempera	21x 31 cm
Forrásnál 1981	olaj, tempera	
Jákob létrája 1981	olaj, tempera	110x 70 cm
Requiem 1981	olaj, tempera	90x110 cm
Szőlőhegy 1981	olaj, tempera	80x110 cm
Egy régi ablak emlékére 1981	olaj, tempera	92x 52 cm
Életről (triptichon) 1981	olaj, tempera	30x 70 cm
Kidobott baba 1981	olaj, tempera	42x 60 cm
Parasztok 1982	olaj, tempera	81x121 cm
Régi ajtó emléke 1982	olaj, tempera	50x 82 cm
Őrizni a fényt 1983	olaj, tempera	80x51,5 cm
Tavasz, nyár, ősz, tél virágai	olaj, tempera	60x110 cm
Túlsó partra 1984	olaj, tempera	80x110 cm
Virág-macska-holdsarló 1984	olaj, tempera	25x 69 cm
Az utolsó harcos (kicsi) 1984	olaj, tempera	87x30,5 cm
Az utolsó háború 1984	olaj, tempera	122x170 cm
Salome 1974	olaj, tempera	40x 60 cm

Vecsési Sándor:

Feleségem 1965	olaj	110x 80 cm
Apám, anyám 1968	olaj	120x130 cm
Kisasszonyok, lányok, nők, 1971	olaj	180x140 cm
Sárgafalú szoba 1972	olaj	90x110 cm
Anyi 1973	olaj	110x 90 cm
Kurdi hajtott ház 1973	olaj	90x120 cm
Zöld hold 1973	olaj	80x120 cm
Nyár 1973	olaj	85x130 cm
Arany és én 1974	olaj	120x 80 cm
Otthon 1974	plextol	100x120 cm
Búcsú a kurdi templomtól 1975	olaj	90x122 cm
Öregkő 1977	olaj	90x122 cm
Ablakban 1977	olaj	70x 90 cm
Régi szoba 1977	olaj	90x110 cm
Férfiak 1978	olaj	160x110 cm
Emlék apámról (Gyermekkoromról) 1980	olaj	80x 60 cm
Alföldi alkony 1981	olaj	81x121 cm
Érintetlen világ 1981	olaj	101x122 cm
Téli emlék Kurdról 1981	olaj	80x110 cm
Koronázás 1981	olaj	175x160 cm
Megszentelt ablak 1981	plextol	110x 80 cm
Szülők 1982	plextol	130x110 cm
Tornácról 1982	plextol	110x 93 cm
Téli nap 1982	plextol	90x110 cm
Szülőház 1983	olaj	81x125 cm
Egy kis tolnai falu 1984	plextol	80x100 cm
Gida-etető kislány 1982–84	plextol	100x 70 cm

A Szekszárdi Művészetek Háza kiállításai

1.

V. BAZSONYI ARANY

és

VECSÉSI SÁNDOR

festőművészek kiállítása

1984. augusztus 17-től október 25-ig

A kiállítás megnyitóján köszöntőt mondott:
Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

A kiállítást rendezte:
Dr. Kratochwill Ferencné művészettörténész

Felelős kiadó: Méry Éva
Készült: A Szekszárdi Nyomdában
Felelős vezető: Benizs Sándor
800 84.2192

V. Bagsoti

Vecsési

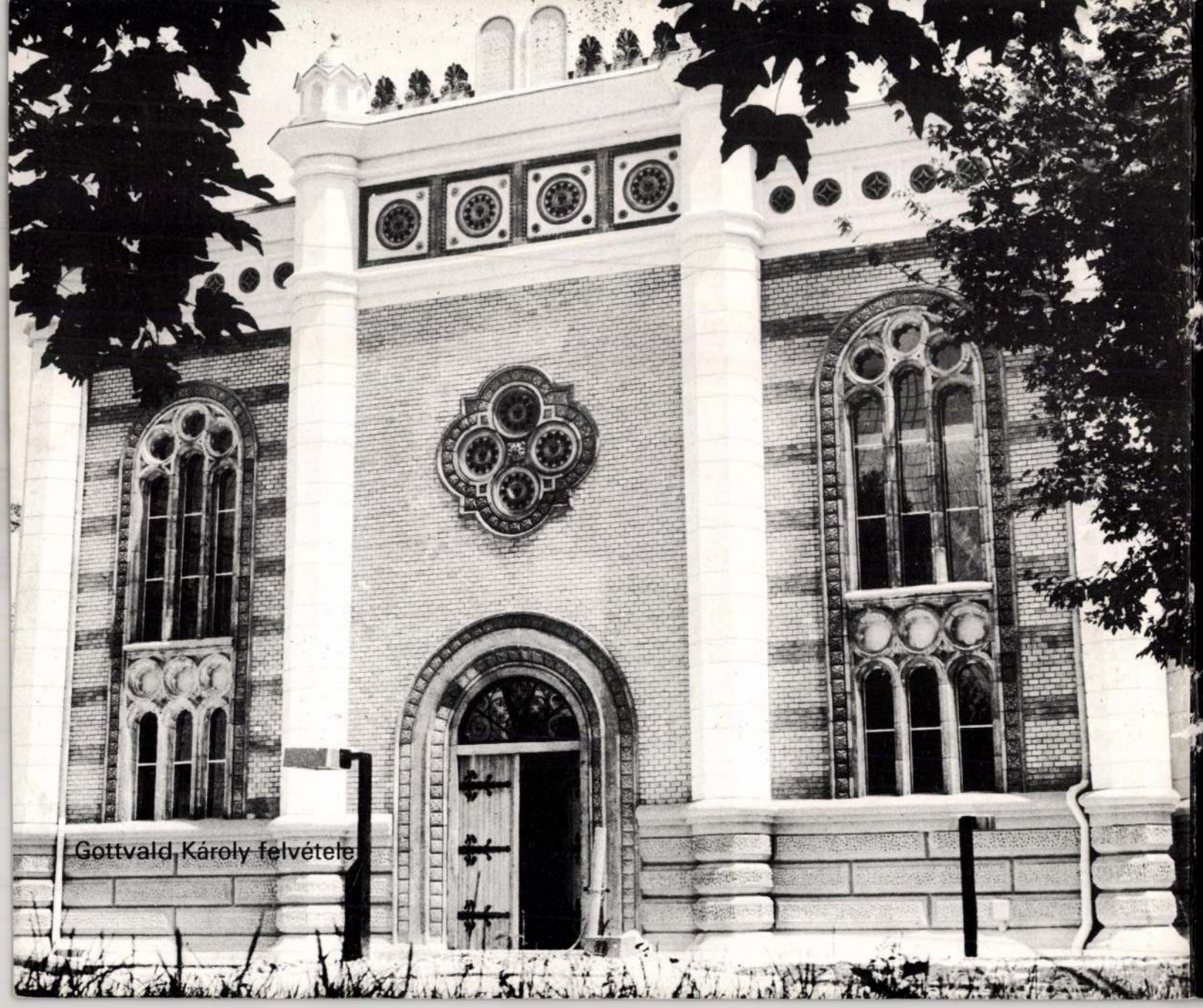

Gottvald Károly felvétele

V. Bagsomi

Vocsési

Vécsey Barnabás

Gróf Bethlen István „Apponyi Albert emlékezete" címmel tartott előadást vasárnap a Tudományos Akadémia ünnepélyes közülésén. Bethlentől jobbra Berzeviczy Albert elnök, Lenhossék Mihály másodelnök és Balogh Jenő főtitkár (aki vasárnap töltötte be 70-ik évét). Alsó kép: József kir. herceg, mögötte gróf Bethlen Istvánné, tőle jobbra gróf Apponyi György, Apponyi özvegye és gróf Apponyi Julia Bethlen előadását hallgatják.

Az uj nagykanizsai református templom, amelyet vasárnap avattak fel.

Baloldalon: Szigeti János felsőházi tag meghalt. Jobboldalon: Wimmer Fülöp, a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, meghalt.

A dömsödi Országzászló felavatása: Váry Albert képviselő ünnepi beszédet mond.

A Gyermekhét befejezése napján, vasárnap, a cserkészapródok összes csapatai meghajtják zászlóikat az Országzászlótartó előtt.

Képes Pesti Hírlap 1934. május 15.

Trebitsch-Lincolnt, a hirhedt szélhámost, aki mint buddhista szerzetes érkezett Liverpoolba, azonnal letartóztatták és detektív kisérte egy Kanadába induló hajóra.

A galamblövő-világbajnokság győztese: Papp Kálmán.
(Kallós udv. fényk. felv.)

Sárosit a Kispest elleni mérkőzésen szenvedett sérülése után elviszik a pályáról.

A Balatonfüredi Orvoshét első napjának előadói: dr. Smidt Ferenc egy. m. tan., egészs. főtanácsos, dr. Lénárt Zoltán egy. tanár, dr. Hasenfeld Artur egy. ak. tan., egészs. főtanácsos, dr. Szukováthy Imre egészs. főtanácsos, a Testnevelési Főiskola igazgatója.

Bódosi a Pécsett vasárnap tartott sportversenyen 196 cm-es ugrással megjavította a magasugrás országos rekordját.

Jeszmás József volt válogatott futballista, akit Pesterzsébeten egy rendőr önvédelemből agyonlőtt.

A kormányzó és kisérete az „Electrolux" villamos hütőszekrény és porszivógép pavillonjánál a Nemzetközi Vásáron.

— **Sopronban emlékművet emelnek Attilának.** Sopronból jelentik: A Soproni II. Rákóczi Ferenc reáliskolai nevelőintézet önképzőköre elhatározta, hogy a turáni faj legkimagaslóbb képviselőjének, Attilának trónralépése másfélezredik évfordulója alkalmából az intézet parkjában emlékművet emel. Az intézet parancsnoksága az emlékmű létesítésére pályázatot hirdet, amelyben elsősorban az intézet jelenlegi és volt tanárai, valamint növendékei vehetnek részt. A pályázat feltételei szerint az emlékműnek mesterséges szikladombon elhelyezett, Attilát ábrázoló, egy főalakos szoborműnek, esetleg dombormű nek kell lennie, amely kifejezésre juttatja a turáni gondolatban megnyilvánuló hatalmas erőt.

— **A jugoszláv vizum.** A budapesti jugoszláv követség annak közlését kéri, hogy *a Jugoszláviába utazóknak az utlevélvizumot minden korlátozás nélkül kiadják.*

— **Pályázat Prohászka Ottokár siremlékére.** A Prohászka Emléktemplom Építő Bizottsága pályázatot hirdetett az elhunyt püspök siremlékére. Az emlékművet a templom e célra épült fülkéjében állítják fel. Karrarai márványból kell faragni. A pályázatok határideje szeptember 15.

— **Ezredünnep.** A volt cs. és kir. 64-ik gyalogezred bajtársi köre szombaton ezredünnepet rendezett. Délelőtt a helyőrségi templomban gyászistentisztelet volt, amelyet *P. Szabó Pius* tábori esperes pontifikált. Az istentisztelet után a Hadtörténelmi Muzeumban megkoszorúzták az ezred emléktábláját. Este a Carlton-szállóban ünnepi vacsorát rendeztek. *Kaunz János* ny. altábornagy felköszöntötte a kormányzót, majd *Hadsz Géza* ny. alezredes ünnepi beszédet mondott, amelyben hangsulyozta, hogy az ünnep jelentősége a kegyelet adójának lerovásán és a bajtársiasság ápolásán tulmenően emlékezés a régi boldog sértetlen Magyarországra, a hatalmas volt osztrák-magyar monarchiára és a dinasztiára.

— **Kitüntetett mentőorvosok.** A pestszenterzsébeti önkéntes mentőegyesület elnöksége önzetlen és különös szorgalmukért *Fekete László* őrsparancsnokmentőorvost ezüst éremmel, *Bollobás Béla* és *de Sorgo Miklós* mentőorvosokat elismerő oklevéllel tüntette ki. A kitüntetéseket rendkivüli közgyülés keretében vasárnap nyujtják át.

— **Wimmer Fülöp meghalt.** Közel egyheti sulyos szenvedés után, vasárnaap délelőtt a Park szanatóriumban meghalt *Wimmer Fülöp* kereskedelmi tanácsos, a *Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara* elnöke, a *Szegedi Kenderfonógyár* alapitója és hosszu időn át vezérigazgatója. Wimmer Fülöp, aki Szeged társadalmi életének egyik legkimagaslóbb egyénisége volt, tiz nappal ezelőtt érkezett a fővárosba, a Nemzetközi Vásárra. A második este hirtelen rosszul lett és agyvérzést kapott. Budapesti hozzátartozói rögtön beszállitották a szanatóriumba, ahol a 80 éves öregur állapota egyre válságosabb lett. Két nappal ezelőtt elvesztette eszméletét és azóta nem is nyerte vissza vasárnap bekövetkezett haláláig. Budapesten lakó nővére és unokaöccse voltak mellette a szanatóriumban. Wimmer Fülöp egyik vezető alakja volt a magyar textiliparnak, felbecsülhetetlen értékü munkát végzett a kenderfeldolgozóipar kifejlesztése terén. Mint a Szegedi Kenderfonó részvénytársaság alapitója, hosszu évtizedeken át maga irányitotta vállalatát és nyugdijaztatása után is napról-napra megjelent hivatalában és személyesen intézte a vállalat fontos ügyeit. Egyénisége, pályája egyaránt rendkivüli volt. Bámulatos energia fütötte és telitette erővel abban a korban is, mikor más ember már megadja magát az öregségnek. *Szegeden nem volt közérdekü megmozdulás, amelynek részese ne lett volna, történt az akár politikai, akár közgazdasági, akár kulturális téren.* Közel negyven év óta tagja Szeged törvényhatósági bizottságának, amelybe 1895-ben került és amelynek már kezdetben is egyik legsulyosabb szavu, legjelentékenyebb tagjává lett. Rendületlen hittel harcolt mindig a kereskedő és iparostársadalomért. A Magyar Textilgyárosak Országos Egyesületének rendkivüli igazgatósági ülésén *Buday-Goldberger Leó* elnök méltatta Wimmer Fülöpnek, az egyesület alelnökének érdemeit. Wimmer Fülöp holttestét a család intézkedésére Szegedre szállitják, ahol kedden délután lesz a temetés. *(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)*

— **A VII. Kerületi Független Demokrata Kör** közgyülést tartott. Dr. *Ballagi Ernő* ügyvezető elnök beszámoló beszéde után megválasztották *Beretvás Andort* társelnökké, *Gábor Gyulát* alelnökké. *Nemes Győzőt* főtitkárrá.

— **Nem csodaszer,** de mégis csodálatos eredményeket értek el mindenkor a valódi Diana-sósborszesz használatával. Sok-sok ezer elismerő- és hálalevél bizonyitja ezt.

— **Ablak, erkélydiszitési és kiskert szépségverseny.** A Virágos Budapest Virágos Magyarország Egyesület idén is megrendezi ablak, erkélydiszitési és kiskert szépségversenyét. A versenyeken résztvenni kivánó fővárosi lakosok junius 10-ig levelezőlapon jelenthetik be a VIBUMA irodájában (Vágány-utca 10.) lakásczimüket, továbbá azt, hogy ablak- vagy erkélydiszitéssel, illetve kertjükkel pályáznak-e a kitüzött dijakra?

— **Influenza,** spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandolák megbetegedése, valamint izületi bajok vagy tüdőcsúcshurut esetén gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei a természetes **„Ferenc József"** keserüviz használata által gyakran és alaposan kitisztittassanak. Közkórházak főorvosai megállapitották, hogy a **Ferenc József** viz lázzal járó fertőző betegségeknél is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek.

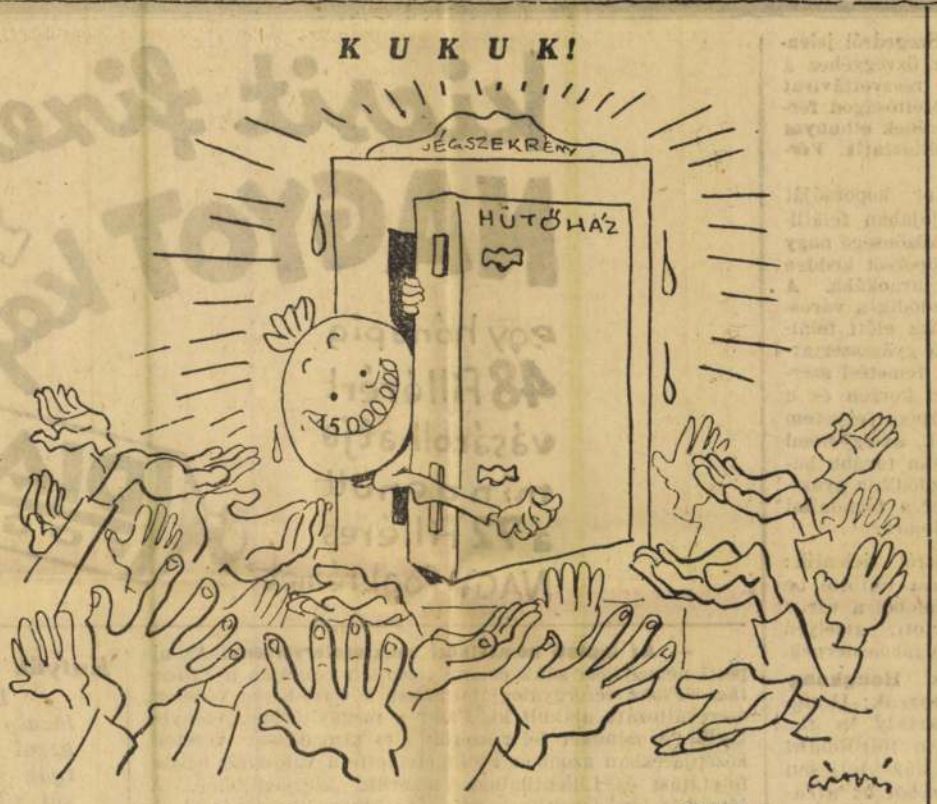

(Gáspár Antal rajza.)

Slágerbetét a „Van, de nincs" cimü operettből, mely táblás házakat vonz a Városházi Operettszinházban.

— **Abauj-Torna vármegye reviziós nagygyülése.** Csonka Abauj-Torna vármegye közönsége vasárnap nagygyülés keretében megalakitotta az abauj-torna vármegyei revizlós ligát. A nagygyülésen a csonka vármegye közönsége és egyesületei nagy számmal vettek részt. *Szentimrey Pál* alispán megnyitóbeszédében rámutatott arra, hogy Rákóczi Ferenc vármegyéje soha sem mondhat le arról, hogy elszakitott felvidéki testvéreivel egyesüljön. Bizik a revizló átütő erejében és minden erejével küzd a revizlóért. *Lukács György* a Reviziós Liga társelnöke azt fejtegette, hogy a reviziós mozgalom hogyan tört előre a külföld közvéleményében. Dr. *Fall Endre,* a Reviziós Liga ügyvezető igazgatója ismertette a liga munkásságát, majd *Burget Lajos* ny. tábornok szólitotta föl a csonka megye lakosságát, hogy mindenki sorakozzék a reviziós mozgalom zászlaja alá. A szikszói Iparoskör elnöke a csonka Abauj vármegye különféle egyesületeinek és testületeinek csatlakozását jelentette be, majd *Mauks Ernő* tanfelügyelő inditványára a nagygyülés kimondotta a csonka abauj-tornavármegyei reviziós liga megalakulását. Inditványára diszelnökké dr. *Patay Sámuel* főispánt, elnökké *Szent-Imrey Pál* alispánt, társelnökökké: dr. *Bárczay János* országgyülési képviselőt, *Bárczay Lajos* földbirtokost, *Burget Lajos* ny. tábornokot, *Darvas Béla* felsőházi tagot, *Farkasfalvi-Farkas Géza* országgyülési képviselőt, *Jakabfalvy Gyula* földbirtokost, *Jelenffy Béla* árvaszéki elnököt, dr. *Szilvássy József* vármegyei főjegyzőt, báró *Sardagna László* földbirtokost, *Timkó Jordán* pápai prelátust, *Téglássy András* földbirtokost, gróf *Vay Artur* földbirtokost és *Vitéz Győző* földbirtokost választották meg.

— **Konfirmációi ünnepély és pünkösdi előadások a budai református templomban.** A Szilágyi Dezső-téri református templomban vasárnap tartották meg a konfirmációi ünnepélyt, amely alkalommal az ünnepi beszédet *Haypál Béla* lelkész mondotta.

Május 14-től 19-ig a Szilágyi Dezső-téri templomban naponta este 6 órakor pünkösdi ünnepekre és urvacsorára előkészitő hiterősitő előadásokat tartanak: Koszorus István, Haypál Béla, dr. Domján János, dr. Incze Gábor, Sándor Ernő, Morvai István. Az előadások tárgya: Péter apostol, Pál apostol, Augusztinusz, Kálvin, Szenci Molnár Albert, Sundar Sing. Pünkösd első napján délelőtt ½9 és 10 órakor, másodnapján délelőtt 10 órakor s mindkét nap délután 6 órakor lesz istentisztelet.

— **Házasság.** *Dr. Guoth Gy. Endre* főiskolai ny. t. tanár és felesége, *Szalay Ilona* leányát, *Ilonát* eljegyezte dr. *Szepeshelyi (Janecskó) Andor* főiskolai tanársegéd, néhai *Janecskó András* és felesége, *Hutyra Anna* fia.

— **Filléres gyorsvonatok.** Az államvasutak igazgatósága közli, hogy május 20-án és 21-én, Pünkösd vasárnapján és hétfőjén, legalább ötszáz utas jelentkezése esetén a következő filléres gyorsvonatokat helyezi forgalomba:

1. Nyiregyházáról és Debrecenből Szegedre. (1 napos). A menettérti jegy ára Nyiregyházáról 5.90 pengő, Debrecenből 5.30 pengő.
2. Miskolcról Sopronba (2 napos). A menettérti jegy ára 8.20 pengő. Ennél a vonatnál a Budapesten való fel- és leszállás nincsen megengedve.
3. Debrecenből Sopronba (2 napos). A menettérti jegy ára 8.70 pengő. A Budapesten való fel- és leszállást ennél a vonatnál sem engedik meg.

— **Egészséget, üdülést** stb., **olcsó feltételek mellett** nyujt Önnek Csehszlovákia legpompásabb *fürdőhelye: Luhacovice.* Tudakoz. Magy.-Cseh Iparb., V., Nádor-u. 6. vagy fürdőigazgatóság.

ÉLELMISZERÁRAK.

Felsál 100—220, leveshus 80—160, borjucomb 220—280, vesés 140—200, Juh hátulja 140—180, cleje 60—140, sertéskaraj 180—240, comb 140—160, oldalas 110—160, zsirszalonna 100—132, háj 128—140, zsir 120—132, csirke drb. 100—250, tömött lud 150—800, tisztitott csirke sütni való 160—380, hizlalt lud 100—150, teatojás 4.5—6, főző 3.8—4.5, ponty 110—160, jegelt 80—120, tej lit. 32, tejföl 120—150, teavaj (tömb) kg. 260—280, tehénturó 30—80, fehér kenyér 36—44, félbarna 28, barna 18—25, bab, fehér, aprószemü 14—32, borsó 40—50, lencse 32—80, fokhagyma 16—40, vöröshagyma 6—10, kelkáposzta 30—80, tisztitott karfiol 120—180, burgonya: rózsa 7—14, Ella 7—10, csóka 12—24, tisztitott paraj 10—28, savanyukáposzta 24—36, vegyes zöldség 16—24, zöldborsó, hüvelyes 16—30, főző tök 70—100, kalarábé drb. 4—16, spárga kg. 15—160, saláta drb 1—6, alma kg. 44—70, narancs 60—110, cseresznye 44—120, egres, befőzni való 28—50, korti nemesitett eper 60—240 fillér.

— **Katolikus nap Tiszafüreden.** Tiszafüreden vasárnap tizenöt község részvételével katolikus nap volt, amelyen *Ernszt Sándor* volt miniszter, *Czettler Jenő,* a képviselőház alelnöke, *Kriszton Endre* püspök, *Hedry Lőrinc* főispán és több országgyülési képviselő is résztvett. Délelőtt a Fő-téren felállitott tábori oltárnál *Subik Károly* prelátuskanonok főpapi misét mondott. A gyülést *Weber János* tiszafüredi plébános nyitotta meg, majd *Kriszton Endre* mondott beszédet. *Ernszt Sándor* hangsulyozta, hogy a katolikusság nem kiván felülkerekedni és nem akar másokat elnyomni, hanem *vallásszabadságot akar.* Kérte a katolikus papokat, hogy a faluért dolgozzanak. *Masson Izabella* polgáriskolai igazgató a nő egyéni, családi és társadalmi feladatairól beszélt. Dr. *Czettler Jenő* a keresztény igazságok szükségességét hangsulyozta a közgazdasági életben, *Kocsán Károly* a katolicizmus és a magyarság elválaszthatatlanságáról beszélt, *Ötvös Lajos* pedig azt hangoztatta, hogy nincs szükség hitvitákra. A gyülést dr. *Schleininger László* egyházközségi elnök zárta be.

— **A Munkácsy Céh kiállitását** ünnepélyes keretek között nyitotta meg vasárnap a kultuszminisztert helyettesitő *Petri Pál* államtitkár. A fővárost *Liber Endre* alpolgármester képviselte. A hivatalos személyiségeket *Márk Lajos,* a Munkácsy Céh elnöke, *Gyenes Lajos* főtitkár és dr. *Lázár Béla,* az Ernst Muzeum igazgatója fogadta és kalauzolta. A kiállitás május 22-ig marad nyitva. A sorsolást május 22-én tartják meg az Ernst Muzeumban hatósági ellenőrzés mellett.

— **Kulturházavatás.** A szabolcsmegyei Apagy községben vasárnap avatták fel a lakosság közadakozásából épült uj kulturházat. Az ünnepségen jelen volt dr. *Mikecz Ödön* főispán, a vármegye alispánja képviseletében dr. *Mikecz László* vármegyei főjegyző, dr. *Kálnoky Bedő Sándor* orsz. képviselő, valamint a polgári és katonai hatóságok vezetői. *Fényes Gyula* földbirtokos vázolta a kulturház jelentőségét, majd *Radnay László* községi főjegyző, az Országos Jegyzőegyesület részéről dr. *Pogány József* főtitkár, a Falu Országos Szövetség részéről pedig *Wieser Béla* titkár beszélt.

— **Református templomavatás Nagykanizsán.** Nagykanizsáról jelentik: Bensőséges ünnepség keretében avatta fel vasárnap délelőtt *Medgyaszay Vince* püspökhelyettes egyházkerületi főjegyző a uj református templomot. Délelőtt 9 órakor kezdődött az ünnepség a régi imaházban, ahol *Németh Károly* keszthelyi lelkész hálaadó és bucsuimát mondott, majd az ünneplő közönség átvonult a Vécsey Barnabás városi főmérnök által tervezett és Kalmár Zoltán épitész által épitett uj templomhoz. A templom lépcsőjén Vécsey Barnabás gondnok átadta a templom kulcsát Medgyaszay Vince püspökhelyettesnek, aki megnyitotta az uj templomot. Ezután átadta a kulcsot bárcai *Bárczay Ferenc* főgondnoknak, majd az ünnepi gyülekezet bevonult a templomba, ahol *Halka Sándor* esperes megnyitója után *Farkas Sándor* alsósegesdi lelkész szép beszédben méltatta a nap jelentőségét. Medgyaszay Vince püspökhelyettes imát mondott és Isten áldását kérte a gyülekezetre. Az ünnepség után bárcai *Bárczay Ferenc* elnökletével diszközgyülés volt, amelyen az elnök meleg szavakkal méltatta Kádár Lajos nagykanizsai református lelkész érdemeit, amelyeket a templom épitése érdekében kifejtett. *(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)*

— **A debreceni városi szövetség első értekezlete.** Debrecenből jelenti a *Pesti Hirlap* tudósitója: A debreceni városi szövetség hétfőn délután tartotta első értekezletét dr. *Baltazár Dezső* püspök elnöklésével. A püspök beszédében megemlitette, hogy a szövetséghez eddig hatvankilenc törvényhatósági bizottsági tag csatlakozott. *Hegymegi Kiss Pál* országgyülési képviselő azt inditványozta, hogy hivassák össze a törvényhatósági bizottságot. A bizottság elé azt az inditványt terjesztik, hogy *hivják egybe a városi takarékossági bizottságot,* amely vizsgálja még a város pénzügyi helyzetét. *Jóna István,* a gazdasági egyesület elnöke, inditványozta, irjanak fel a kormányhoz, hogy a *nagy szárazság miatt ne engedélyezze a kenyérmagvaknak, valamint a szálas és szemes takarmánynak a kivitelét.* Az inditványokat elfogadták. A gazdasági egyesület vasárnapi közgyülése bizalmát nyilvánitotta *Vásáry István* polgármester és *Zöld József* helyettes polgármester iránt és mindkettőjüket disztagjává választotta. Elhatározták, hogy a gazdabajok megvitatására összehivják a tiszántuli gazdák nagygyülését Debrecenbe — Debrecen város egységespártja hat körzetének küldöttsége *Papp Gyula* görögkatolikus lelkész vezetésével megjelent báró *Vay László* főispánnál, aki előtt bizalmát fejezte ki. A belügyminiszter által elrendelt ismeretes vizsgálat ügyében a hét közepén Debrecenbe érkezik *Tatics Árkád* államtitkár, a vizsgálat vezetője. Debrecenbe az a hir érkezett, hogy gróf *Bethlen István,* Debrecen város egyik országgyülési képviselője, hétfőn Budapesten *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszterrel tanácskozott és ezen a tanácskozáson *szóbakerültek a debreceni események is.*

— **Kertész Mihály filmrendező leánya Athénben megmérgezte magát.** Athénből jelentik: Az egyik itteni szállodában nagymennyiségü morfiummal megmérgezte magát *Kitty Dorain, Kertész Mihály* filmrendező és *Lussy Dorain* filmszinésznő leánya. Kitty Doraint eszméletlen állapotban szállitották az egyik athéni kórházba. Kertész Mihály leánya, miután a filmrendező elvált feleségétől, tizenkét éves koráig az anyjánál maradt, majd az apjához került Amerikába, ahol azonban nem érezte jól magát. Berlinbe utazott, hogy beiratkozzék Reinhardt szinliskolájába. Ehelyett Berlinben egy tánccsoporthoz csatlakozott, amellyel Bécsbe, Budapestre, majd Athénbe került. Kertész Mihály mindent megpróbált, hogy leányát kimentse az éjszakai életből. Kitty Dorain egy napon eltünt és apja hosszu ideig nem hallott róla semmit, mig most egy athéni táviratból tragikus hirt közöl a kalandvágyó szép fiatal leányról.

— **Somogyi Szilveszter a ravatalon.** Szegedről jelentik: Dr. Somogyi Szilveszter polgármester özvegyéhez a kormányzó kabinetirodájától a következő részvéttávirat érkezett: „A kormányzó ur őfőméltósága Méltóságod férjének, Szeged város érdemdús polgármesterének elhunyta alkalmából meleg részvétét nyilvánitani méltóztatik. *Vértesy*, a kabinetiroda főnöke."

Dr. *Somogyi Szilveszter* polgármester koporsóját hétfőn reggel a Fogadalmi templom főhajójában felállitott diszes ravatalon helyezték el. A város közönsége nagy tömegekben zarándokolt a ravatalhoz. A koporsót kedden hajnalban átszállitják a városháza előcsarnokába. A gyászszertartás reggel fél kilenc órakor kezdődik a városháza előtti térségen. A koporsót a városháza előtt felállitott katafalkon helyezik el. Itt folyik le a gyászszertartás és itt hangzanak el a bucsubeszédek. A temetési szertartás után a gyászmenet a Széchenyi-téri korzón és a Kárász-utcán a Dugonics-térig vonul. A központi egyetem épülete előtt a gyászmenet két percre megáll, az egyetemi énekkar gyászdalokat énekel. A menet ezután tovább halad a Fogadalmi templomba. Tiz órakor kezdődik a gyászmise. Ezután *Somogyi Szilveszter* holttestét a fogadalmi templom sirboltjában helyezik örök nyugalomra.

— **Jubiláló polgármester.** Nagykőrösről jelentik: *Dezső Kázmér*, a város polgármestere, most töltötte be szolgálatának tizedik esztendejét. Ez alkalomból a város képviselőtestülete ünnepi közgyülést tartott, amelyen diszes oklevelet nyujtottak át a jubiláló polgármesternek.

— **Borzalmas gáztartályrobbanás Hongkongban husz halottal.** Hongkongból táviratozzák: Hongkong egyik nyugati szigetén két gáztartály a gáz nyomásának tulságos fölfokozása folytán fölrobbant és a levegőbe röpült. Sok szomszédos ház teljesen megsemmisült. *A szabaddá vált tartályokból az utcákon végighömpölygő gáz behatolt a lakóházakba s a kinai konyhák nyilt tüzétől fölrobbanva, borzalmas pusztitást végzett. A halottak száma eddig husz, s a kórházakban száznál több sebesültet ápolnak.*

— **A sütők küldöttségileg keresik fel a miniszterelnököt.** A Budapesti Sütők Ipartestülete hétfőn ismét rendkivüli elöljárósági ülést tartott a félbarna kenyér ügyében. *Ruzicska Ede* ipartestületi elnök inditványára elhatározták, hogy küldöttségileg keresik fel *Gömbös Gyula* miniszterelnököt, aki előtt feltárják a sütőipar mai helyzetét. Kedden délután hat órakor a környékbeli pékek bevonásával nagy értekezleten beszélik meg a további teendőket.

— **Az Országos Állatvédő Egyesület egyesül a Magyar Cserkészszövetséggel.** Az Országos Állatvédő Egyesület hétfőn délután rendkivüli közgyülést tartott, amelyen döntöttek a Magyar Cserkészszövetséggel való egyesülés kérdésében. A közgyülés izgalmas lefolyásu volt, mert az egyesület ellenzéke *Zeőke Antal* országgyülési képviselő vezetésével viharos jelenetek közben adott kifejezést állásfoglalásának az egyesülés tervével szemben. *Gonda János* alelnök okolta meg az egyesülés szükségességét, majd *Pekár Gyula* védnök szintén az egyesülés mellett szólalt fel. A közgyülés végül névszerinti szavazással az *egyesülés mellett döntött.*

— **Névmagyarositások.** *Kocsirek Emil* MÁV s.-tiszt a maga, valamint kiskoru *Emil* fia nevét belügyminiszteri engedéllyel *Koltai*-ra változtatta. — A belügyminiszter engedélyével *Andrin József* hercegszántói lakos családi nevét *Jablonkai*-ra változtatta.

— **Nyári időszámitás az osztrák vasutakon.** Bécsből jelentik: Hétfőn éjszaka az osztrák szövetségi vasutakon életbeléptetik a nyári időszámitást. A postánál és egyéb közintézményeknél megmarad a régi időszámitás.

— **A rendőr lelőtte támadóját.** Vasárnap éjjel egy óra tájban *Pestszenterzsébeten*, a Horthy Miklós-uton, a *csepeli* átjárónál szolgálatot végző *Gedényi István* rendőrfőtörzsőrmester nyugalomra intett egy Csepel felől közeledő és zajosan perlekedő társaságot. A zajongók egyike bepanaszolta a társaság egyik erőteljes tagját, hogy őt arcul ütötte. *„Jeszmás József boxbajnok vagyok!"* — kiáltotta az illető —, amikor a rendőr igazolásra szólitotta fel. Személyazonossági okmány nem volt nála és igy a rendőr be akarta kisérni. *A boxbajnok erre hangosan szitkozódva hatalmas ökölcsapást mért a rendőr balszemére.* A főtörzsőrmester megtántorodott és a földre zuhant, a társaság tagjai pedig ijedten szétrebbentek. *A boxbajnok belerugott a földön heverő rendőrbe, azután tovább akart állni. A rendőr azonban magához tért és vérző fejjel a menekülő után vetette magát*, akit utól is ért. Dulakodás támadt és az ökölvivó ujabb ökölcsapásokkal támadt a rendőrre. Gedényi ekkor *revolverrel a levegőbe lőtt*, hogy segitséget hivjon. Jeszmás azonban ettől sem higgadt le, hanem ismét ökölcsapásokat zuditott a rendőrre, aki szédülten tántorogva szólitotta fel, hogy *kövesse, különben lelövi.* Ez a figyelmeztetés sem használt. A rendőr ekkor önvédelemből támadójára lőtt és a golyó a *boxbajnok hasába furódott.* A rendőr ezután a telefonhoz vánszorgott, kihivta a mentőket, majd leroskadt egy padra. A mentők már nem tudtak segiteni Jeszmás Józsefen. *A golyó megölte.* A pestszenterzsébeti rendőr sérüléseit a helyszinen kötözték be. A rendőrség Gedényi István ellen meginditotta a szokásos vizsgálatot annak megállapitására, hogy jogosan használta-e fegyverét? A rendőr — jelentése szerint — a támadó *combjára* célzott. *Jeszmás József* lakatos 37 éves volt és a csepeli sportcsoport kötelékében mint ökölvivó működött. Korábban mint ismertnevü labdarugó a magyar válogatott csapatban is játszott. *(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)*

Ibn Szaud és az imám fegyverszünetet kötöttek.

London, máj. 14 Jeruzsálem főmuftija, aki a mohamedán békeközvetitő küldöttség élén Taifban tisztelgett *Ibn Szaud* királynál, táviratilag jelentette, hogy *Ibn Szaud* és a *jemeni imám* fegyverszünetet kötött. Az imám hajlandónak nyilatkozott Ibn Szaud feltételeit azonnal végrehajtani.

Bzseddahi jelentés szerint a szaudi arabok leirhatatlan diadalmámorral fogadták a fegyverszünet hirét; a nomád törzsfőnökök igazi keleti dinom-dánomot csaptak és *egész nyájakat öldöstek le.*

— **Az ujpesti nemzetközi sakkmesterverseny.** Az ujpesti nemzetközi sakkverseny tizedik fordulóján a *Lilienthal—Flohr* vezérgyalogjátszmában a Caro-Kahn védelem csereváltozata alakult ki, Flohr a megnyitásban előnybe került. A mindkét fél részéről éles támadással vezetett középjátékban azonban Flohr elvétette a valószinü helyes folytatást és Lilienthalnak sikerült kiegyenlitenie. A játszmát lépésismétlések után az ötvenedik lépésnél eldöntetlenre adták. A dr. *Vidmár—dr. Treybal* orthodox vezércsel játszmában a tiszteserék után egyenlő állás jött létre. A játszma a 31. lépésben eldöntetlenül végződött. A *G. Réthy—Frydmann* játszmában a vezérgyalogmegnyitás Colle változata maradt függőben. A hétfői napon folytatás nélkül döntetlenre adták. *Steiner Endre—Pirc* ellen sziciliai védelmü játszmában a megnyitás hibás kezelése folytán nyomott állásba került. A középjátékban gyalogáldozattal próbált támadáshoz jutni, Pirc ellenjátéka azonban meghiusitotta és matt-támadása a 41-ik lépésben megadásra kényszeritette Steinert. A dr. *Tartakower—Eliskases* katalán megnyitásu játszmában zárt állás keletkezett. Hosszas tisztmanöverek után a kiegyenlitett játékot az 56-ik lépésben eldöntetlenül fejezték be. *Grünfeld—Sterk* ellen vezércselben a megnyitásban gyalogelőnyt szerzett. Sterk körültekintő védekezése azonban megakadályozta az előny értékesitését. A kiegyenlitett játszma a 32. lépésben döntetlen lett. A *Havasi—Stahlberg* vezércsel játszmában a meráni változattal kisérleteztek. A középjáték bonyodalmaiból Stahlberg gyalogelőnnyel került ki. A függőnapon folytatott játszmában Havasi mintaszerüen vezetett gyalogvégjátékkal kiegyenlitett és a játszma a 72. lépésben eldöntetlenül végződött. A *Thomas—Steiner Lajos* spanyol megnyitásu játszmában élénk tisztjáték után Thomas királyszárnyi támadást inditott, mig Steiner vezérszárnyi nyomása minőség előnyt eredményezett. Thomas tisztáldozattal vélte folytatni támadását, amit Steiner az anyagi előny birtokában visszavert és a játszmát a 39. lépésben győzelemre vitte. — A hétfői „függőnapon" bonyolitották le a tizennegyedik fordulóról előre hozott dr. *Tartakower—Flohr* játszmát. A szláv védelmü játszmát kölcsönös tiszteserék után, kiegyenlitett állásban döntetlenre adták. A függőben maradt *Stahlberg—Steiner Endre* játszma a 82. lépésben Steiner győzelmével végződött. *Frydmann*—dr. *Treybal* ellen megnyerte játszmáját. Eldöntetlen eredménnyel végződött a *Sterg—G. Réthy* és *Eliskases—Steiner Endre* játszma. A *G. Réthy—Eliskases* és *Steiner Endre—Sterk* játszmák továbbra is függőben maradtak. A verseny állása a tizedik forduló után: *Lilienthal* 7, Pirc 6½, Flohr és Frydmann 6, Grünfeld és Steiner Lajos 5½, G. Réthy 5 (1), dr. Vidmár 5, Eliskases 4½ (1), Stahlberg és dr. Tartakower 4½, Sterk 4 (1), Havasi 4, Steiner Endre 3½ (1), dr. Treybal 3½, Thomas 3. — A tizenegyedik forduló sorsolása: Steiner Lajos—Lilienthal, Stahlberg,—Thomas, Sterk—Havasi, Eliskases—Grünfeld, Pirc—dr. Tartakower, Frydmann—Steiner Endre, dr. Treybal—G. Réthy, Flohr—dr. Vidmár.

Világos: Lilienthal Andor (Budapest); sötét: Flohr Saló (Prága): 1. d4 c5, 2. e3 c:d, 3. c:d d5, 4. Hd3 Hc6, 5. c3 Hf6, 6. He2 Fg4, 7. 0—0 e6, 8. f3 Fh5, 9. Hg3 Fg6, 10. f4 F:d3, 11. V:d3 Fd6, 12. Ve2 Ve7, 13. Ff5! Ff8! 14. Hd2 0—0—0, 15. Hg3 h5, 16. Hf3 h4, 17. Hh1 Fd6, 18. He5 He4, 19. Hf2 f5, 20. H:e4 d:e, 21. h3 H:e5, 22. f:e Fe7, 23. a4 g5, 24. a5 Bhg8, 25. a6 b6, 26. Kh2 Bg6, 27. Vb5 Vd7, 28. Vb3 Bdg8, 29. Bg1 g4, 30. Ff4 Fg5, 31. F:g5 B:g5, 32. Baf1 Kb8, 33. Vb4 e3, 34. Ve4 g:h, 35. g:h Bg3 (35. . . . Vg7-re 36. Ve6!, 35. . . . Vd5! a helyes.) 36. B:g3 B:g3, 37. Bg1 B:g1, 38. K:g1 Vg7† 39. Kh1 Vg3, 40. V:e6! Ve1† 41. Kg2 Vd2† 42. Kh1 Ve1† 43. Kg2 Vb2† 44. Kh1 Ve1† 45. Kg2 Vd2† 46. Kh1 Ve1† és néhány lépés után döntetlenre adták.

— **Ötvennyolcéves érettségi találkozó.** Tavaly még hatan voltak, az idén már csak öten azok az öreg diákok, akik 1876 májusában mint a pesti kegyesrendi főgimnázium növendékei tettek érettségit: dr. *Lampel Hugó* ny. kir. közigazgatási birósági tanácselnök, dr. *Kováts Gyula* ny. kuriai biró, *Mayer Ignác*, a sváji főkonzulátus ny. főtitkára, dr. *Ötvös József* egészségügyi főtanácsos, királyi törvényszéki orvos és *Clair Vilmos*, a FMKE ügyvezető főtitkára. Mind az öten közel a nyolcvanhoz. Ötvenéves találkozásuk óta most már minden esztendőben összejönnek a városligeti Gundel-étterem terraszán együttes ebédre, hogy visszaidézzék azt a boldogabb multat, amikor annyi reménységgel indultak el az élet nehéz utjára. Akkor negyvennyolcan voltak, ma már csak öten . . .

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma.

Horthy Miklósné nyomorenyhitő mozgalmára május 9-én a következő adományok érkeztek be:

Magyar—Hollandi Biztositó Részvénytársaság és a Magyar—Hollandi Bank Részvénytársaság tisztviselői koszorumegváltás cimén 50 pengő. N. N. 11 pengő. Fridrich Gézáné Tóth János, dr. Lovrich István 5—5 pengő. Ferenci Endre, dr. Rosenfeld Viktor, dr. Szabó József, Sz. K. 2—2 pengő. Gyöngyösi István társaság 1.95 pengő. vitéz Jó Antal. Gézuka és Józsika 1—1 pengő. Természetbeni adomány: Fabriczky Lipót 50 doboz ½ kilós lecsót.

Május 12-én beérkezett adományok:

Dezső V. Rudolf-tér 10. sz. 195.50 pengő. Lengyel hentesárugyár 25 pengő. dr. Rásó Lajos 10 pengő, Kalmár Henrik 2 pengő.

Kutyák beszéde.

D'Annunzio, a nagy olasz költő, akinek tavaly ilyenkor halála hirét költötték, most azzal lepi meg a világot, hogy elkészíti a kutyák szótárát, miután hosszas tanulmányozással sikerült megértenie négylábu kedves pajtásaink beszédét. Attól eltekintve, hogy az olasz költőfejedelem szeret a világnak meglepetéseket okozni, nem is vagyunk tulságosan meglepve D'Annunzionak ettől a tervétől. A kutyák beszédét kutatni nem a tudós, hanem a költő feladata, a költőé, aki nem az élettan górcsövein át figyeli az élet jelenségeit, hanem fokozott érzékenységü idegrendszerével azt is megérzi, ami másnak megérezhetetlen, azt is megérti, ami másnak érthetetlen, azt is megfejti, ami másnak megfejthetetlen. A kutyák nyelvének kulcsát megtalálni semmivel sem könnyebb, aminő Champollion feladata volt, amikor hozzálátott az ős-egyiptomi hieroglifák megfejtéséhez. A gúlák feliratai négy-öt ezredévnek örökre elnémult hangján beszéltek, de olyan nyelven, amelyen valaha mégis emberek szóltak, irtak, daloltak, csak épp a szavak hangzását nyelték az idő visszhangtalan falai. A kutyák évezredek óta beszélnek olyan nyelven, amelynek értelmét fel nem foghatja emberi értelem és talán nem is foghatja fel sohasem. Mert ehhez a szeretetnek, megértésnek és érzékeny felfogóképességnek az a mértéke sem elég, amellyel D'Annunzio megközelíteni véli a kutyák értelemvilágát, — emberi lélek és állati lélek soha meg nem közelithetik egymás teljesen. De bizonyos, hogy a nagy olasz költő, ha valóban megalkotja a világ első kutyaszótárát, nemcsak olyan munkával ajándékozza meg az emberiséget, amelynek olvasása kedves lesz és élvezetes, hanem bizonyára hozzájárul ahhoz, hogy mi, emberek, legalább annyira megértsük a kutyák beszédét, mint amennyire ők a mi beszédünket megértik. Mert a kutya jobban érti, érzi és szereti az embert, mint az ember a kutyát . . . (—thy.)

— **Könnyfakasztó pisztollyal védekezett egy tejellenőr.** Hétfőn délután az Erzsébet királyné-ut 8. számu ház előtt *Kern László* sütőegéd egy kanna tejet vett át egy földmivestől és át akart vele sietni a vámsorompón. *Wildenauer János* tejellenőr azonban váratlanul eléje lépett egyik társával. Kérdőre vonták Kernt, aki kijelentette, hogy a tejet a városba viszi. A tejellenőr erre felszólitotta, hogy kövesse a közeli tejcsarnokba. Kern letette a tejeskannát; a következő pillanatban azonban Wildenauer pisztolyt rántott elő és ráfogta a sütőegédre. *A fegyver elsült és Kern eszméletlenül esett össze.* A mentő téritették magához. Kiderült, hogy a tejellenőr ugynevezett könnyfakasztó gáz tartalmu pisztollyal lőtt. *Kern Lászlót* és a tejellenőrt egy rendőr a főkapitányságra vitte. Itt *Kern* azt vallotta, hogy a kanna tejet egy vidéki ismerősétől kapta és rokonai számára akarta a városba vinni. *Wildemayer János* tejellenőr szerint a sütőegéd, amikor ő felszólitotta, olyan mozdulatot tett, mintha meg akarná támadni. Ezért használta védekezésképpen a könnyfakasztó gázpatront tartalmazó pisztolyt. A rendőrség mindkettőjük ellen meginditotta az eljárást.

— **Adományok.** A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma javára: N. N. 10 pengőt küldött a Pesti Hirlaphoz.

Fogyó

kurát nem lehet a koplalással elintézni, mert utána a jobb étvággyal fogyasztott étel még inkább elősegiti a hizást. A legujabb és legegészségesebb terápia a CITROSAL használata. Ezen kiváló és elismert fogyasztó szer, citromos izü, mesterséges karlsbadi só, mely néhány hét alatt csodát művel, hat hét alatt 5—6 kilójától játszva megszabadul! Ára csekély, ugyhogy annak használata mindenkinek lehetővé vált. Forgalomba hozza: Mihály Ottó „MIOPHARMA" gyógyárugyán, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43.

Szószék és alaprajz

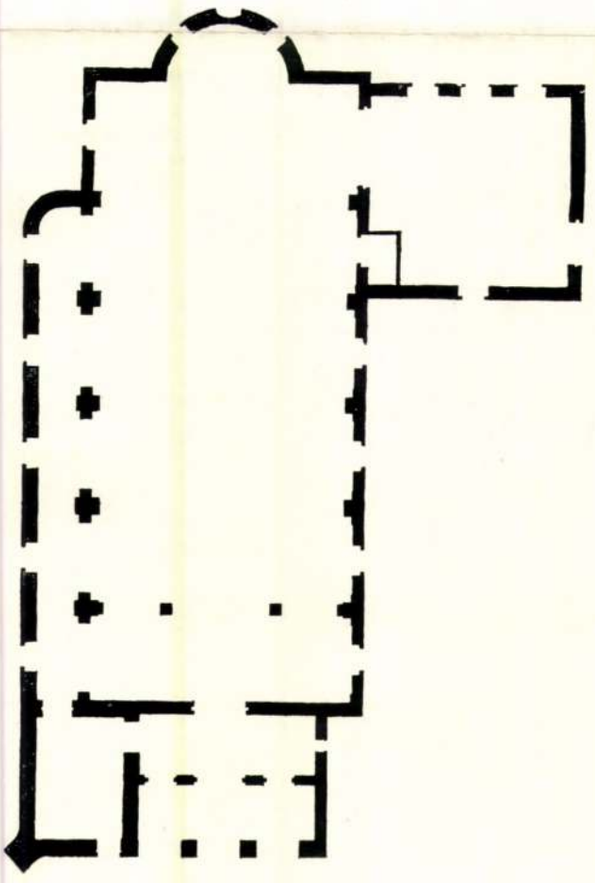

Debreceni képeskönyv. — Összeállította Ecsedi István és Nyilas Kolb Jenő, előszóval ellátta Vásáry István. 120 old., 115 képpel, négynyelvű függelékkel. Somló Béla kiadása. Budapest, 1934.

A magyar tájak, magyar városok harmadik kötete Debrecen monografiája lett s meglepően gazdag képét rajzolja a nagy hajdu városnak, a kálvinista Rómának, környékének, a Hortobágynak. Az előzőkhöz hasonlóan kitűnően sikerült könyvnek őszintén örülni lehet. A város képén kívüli gazdagsága az, hogy igen sok képet tartalmaz a remek debreceni múzeum néprajzi és városi gyüjteményeiből — mi magunk talán nem is tudjuk, hogy ez a könyvnek minő rendkívüli értéket ad: nevezetesen a külföldi vásárló számára, akit ezek a tárgyak jobban érdekelnek, mint városaink nyugati szabású részletei. Nagy etnográfiai publikációink mellett egy ilyen kisebb méretű és alacsonyabb áru könyv népi munkákról, úgy tetszik, könyvárusi siker lehetne — s a legfínomabb módon szolgálná a magyar ügyet! A Somló kiadó és Nyilas-Kolb könyveinek propagativ nemzeti és gazdasági propagativ értéke ugyanis azért olyan nagy, mert nem lépnek fel sem a hivatalos publikációk színezetével, sem pedig a hirdetések révén megfizetett nyomtatványok kellemetlen és mindíg egy kissé nevetséges mellékízével. Azonban ezek a képeskönyvek ne csak az idegent érdekeljék! Kitűnő eszközei a nálunk filléres gyorsvonatok dacára is még gyermekcipőit járó honismeretnek!

B. V.

Niles Carpenter: The sociology of city life. — C. Longmanns, Green & Co., New York, 1932. XIX. 502 l.

Ennek a munkának inkább szerény címe alig sejtteti azt a gazdag anyagot, melyet a szerző mesteri módon dolgozott fel benne. Noha a városi élet szociológiájának elemzése volt főcélja, a szerző ezt olyan kutatásokkal veszi körül, melyek a városbiológia területétől egészen a filozófiáig terjednek. Ez utóbbi természetesen bontakozik ki az ily magas szempontból felfogott tárgyból. Lehetetlen egy rövid ismertetés keretében felértékelni a tudományosságnak és az eredeti kutató módszereknek azokat az értékeit, amelyeket a szerző ebben a fontos, alapvető műben kifejt. Korlátoznunk kell magunkat a főbb fejezetek felsorolására, de már ez is fogalmat fog adni arról a rendkívüli tanulmányi körről, melyet Carpenter itt szuverén módon áttekint és egybefoglal.

Kiindul a városi élet keletkezésétől, a városok alakulásától a kőkorszaktól kezdve. Aztán elemzi a város főfunkcióit, megvizsgálja a város egyéniségével kapcsolatban az ő földrajzi elhelyezkedését és a tevékenységeket, melyek ebből folynak. Végül elmélyed a város fizikai organizmusának, morfológiájának és funkcionális differenciálódásának tanulmányozásában.

A szerző nem hanyagolja el a város és a hozzátartozó régió viszonyának megvizsgálását, felkutatja kölcsönös befolyásaikat, teljes módszerességgel leírja a város fizikai fejlődését, a környék urbanizálását, a tervek jelentőségét a városi és regionális rendezésekben s e közben felemelkedik egészen az irányított gazdaság és fejlődés problémáiig. Mindezek a vizsgálatok a tényе-

Református templom Nagykanizsán
Tervezte: Vécsey Barnabás

Francia füzet a modern templomépítésről.

Kitűnő párizsi laptársunk, a Vágó Péter szerkesztette Architecture d'aujourdhui júliusi száma 90 oldalas füzetet adott ki a modern egyházi építészetről. A füzet megszámlálhatatlan képekben, alaprajzokban a mai egyházi építészet képes lexikonának roppant gazdag anyagát tartalmazza s roppantul változatos és sokoldalú képet nyujt annak, aki abban lapoz és rengeteg végnélkülit találhat ezeken az oldalakon. És pedig a legkülönbözőbb irányúakat: Dominikus Böhm romantikájától Perret nagyszerű tiszta logikájáig. A fényképek és nyomdai visszaadásuk kitűnő. Viszont a füzet rendezése folytán csak nehezen áttekinthető: ugyanis a felsorakoztatott talán félszáz templom különböző képei, alaprajzai nem épületek szerint sorakoznak, hanem egyes épületrészenkint szét vannak szórva: külső képek, azután belsők, oltárok szószékek s az egyes mű e szétszakítottsága a füzetet ötletbányává teszi — de nem ad összefüggő képet az egyes műalkotásokról — s ez, valljuk be, kár!

A füzetben Magyarország jó néhány munkával szerepel: itt látjuk dr. Kotsis Iván szeretetreméltó boglári templomának egyes részeit, Árkay Bertalan városmajori templomát s látunk részleteket ez utóbbi templom nagyszerű üvegablakaiból, Árkayné Sztehló Lilinek ez európai viszonylatban is kimagasló műveiből, Molnár C. Pál egy oltárképét.

A leközölt művek nagyrészét az elmúlt évek publikációiból ismerjük, újszerűségükkel hat néhány francia templom, így az egészen különös nizzai Jean d'Arc templom — J. Droz építész műve, amely 12 egymásbavágódó parabolikus keresztmetszetű kupolából áll: a velencei Márkus-templom és a perigordi kupola-templomnak modern újjászületése. Belsőjében az elvágódások olyan festői furcsaságával, amelynek hatását a képek után csak sejteni lehet. Rendkívül érdekes Flandrin építész Chatillon sous Bagneuxben felépített tégla-temploma: az anyaggal bánni tudás remek! Hasonló odaadó és gondos munka gyümölcse Favier gennevilliersi egyháza. Érdekesek azok a francia templomok is, amelyek erősen Perret raincyi vasbeton-templomának hatása alatt állnak: a vasbeton igazi alkalmazásai, kemény geometriájukkal, felépítésüknek és térhatásuknak tiszta világosságával hatnak. Ebbe a csoportba tartozik Tournon elisabethvillei vasbetonmérműves, a Sainte Chapellere emlékeztető kápolnája. Sz.

Kalvinische Kirche in Nagykanizsa
Arch.: B. Vécsey

Tér és Forma
1934. 12. sz.

Ki a művelt en

Bizonytalanságok a megí

Az utóbbi időben megnövekedtek a műveltség társadalmi szerepé-, fogalmáról és fejlesztéének lehetőségeiről, de alálásának ellentmondásairól a polémiák. Örvendetes, gy a politikai és a szűbb szakmai körökön kívül közvélemény is érzékebben fordul a műveltség nelésének elméleti, sőt közetlen szociológiai vonatkosai felé. Elsősorban arra eres választ, hogy miképen segítheti a műveltség a rsadalom ideálisabb gazsági és politikai gyakorlat, segítségével hogyan oldtók a mindennapi élet nezségei.

Nem véletlenül fordult a rsadalom figyelme az ilyen llegű gondok iránt. Egyről azért, mert a műeltség gazdasági szerepe reérthetetlenül nyilvánlóvá lett hétköznapi mékben is. A társadalom obenten tapasztalja a műetlenség vagy a félműtség, a „szakbarbárság" ékeket pusztító, a társami vívmányok funkcióit ktelenítő, olykor fojtoganegnyilvánulásait.

ggódást kelt a jövő iránt ozzá nem értés, a művelthiányokból is táplálkosematikus szemléletmód, logmákra tapadt felkéetlenség, a pszichikai csi-

műveltséget. Rendszerezett, felgyűjtött, leltárba szedett klasszikusnak bizonyult tények tudása, megértése, regisztrálása volt mindaz, ami az embert intelligenssé tette. A valóság tudomásul vevő megértése, az ismeretközpontúság, a lexikalitás jellemezte ezeket az időket. Ebben a felfogásban a cselekvésnek, a helyzetek megoldásának, megváltoztatásának, a gyökeres fordulatokat vállaló inspirációknak nem jutott szerep.

A munkásmozgalom vetette fel először a műveltség lényegének minőségi forradalmát, amikor a közéletiséget, a társadalom erői felett biztosított uralmat, az emberi kapcsolatok ellentmondásai megoldásának képességét, a koncepcialitást, az ideologikus mozzanatokat helyezte a műveltség centrumába. Napjainkban ezek a vonulatok kiteljesedtek. A műveltség — megőrizve a rendszerezettség, a tájékozottság, sőt a lexikális követelményeit — más jellegzetességet öltött. Cselekvési rend, értelemre alapozott aktivitás, a helyzetek feletti uralom stratégiája, morális programozottság, érzelmi, akarati egyensúly, az egyén önmagával való bánni tudása, az egymáshoz rendelődés tulajdonsága és az akaratok koncentrálásának képessége

Vecsési Sándor

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Képző művészet

Kelet-Magyar o.

1983 MÁR 2

1983. március 26.

102

A K-M tárlata

Vecsési Sándor képei

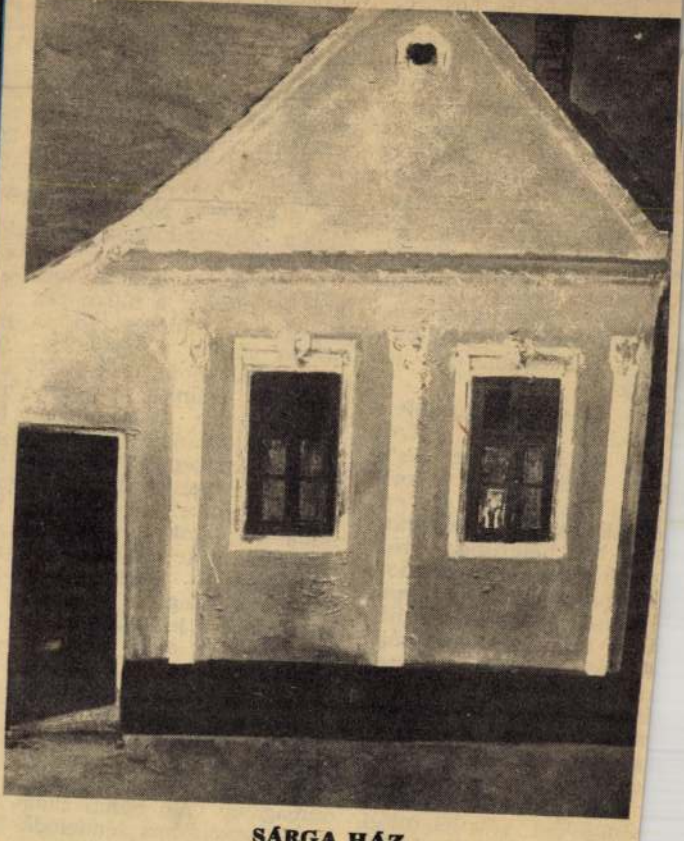

SÁRGA HÁZ

HORNYÁNSZKY V., CS. ÉS K. UDV. KÖNYVNYOMDÁJA
BUDAPESTEN.

VÉCSEY *Barnabás*, építész, * Nagykanizsa 1897. A budapesti műegyetemen 1924. szerzett oklvelet, azután szülővárosa szolgálatába lépett, hol jelenleg városi főmérnök. V. tervezte a modernstílusú nagykanizsai református templomot (1934).

E. G II 578. l

A SZŐNYEGEK ÖZV. GUNST LAJOSNÉ
KELETI SZŐNYEGEK ÉS HÍMZÉSEK
RAKTÁRÁBÓL VALÓK
(KOSSUTH LAJOS-UTCZA 19. SZ. I. EM.)

„Azt tettem, mit tenni kell"

Nyolcvanéves lett volna január 24-én... Kétszeresen is hihetetlen. Egyrészt nem hihető, hogy nem él már *Gábor Andor*, a drága Bandi bácsi, aki tegnap még (pedig már tíz éve ennek a tegnapnak) ott ült velünk és köztünk, és bátorította, erősítette a nála — testileg épebbeket. De hihetetlen a nyolcvan év is. Gábor Andor ugyan mint fiatal újságíró, költő és színpadi szerző — abban a korszakban, amelyet nem kellett soha szégyellnie, de amikor még nem volt forradalmár — híres volt higgadtságáról, felelősségérzetéről s az öregség más, jó értelemben vett tulajdonságáról. Túl a hatvanon azonban, és túl a hosszú, küzdelmes, sokszor drámai emigráción, a nála sokkal ifjabbak körében is nevezetessé lett tisztaszívű szenvedélyességével, ifjonti nyugtalanságával. Nehéz hát elképzelni aggastyánnak a csillogó szemüvegű és még csillogóbb elméjű Bandi bácsit, a nagy és kis igazságtalanságokra egyaránt érzékeny kommunista írót és publicistát, aki Karinthynál is komolyabban vette a humort, de aki ismerte, tűrte és szerette a tréfát a legnagyobb harcok között is.

Gábor Andor művei — a Horthy-uralmat az egész világ előtt leleplező *Bécsi levelek*, a húszas és harmincas évek Európájának sokszor igen bonyolult osztályharcairól tudósító *Berlini levelek*, a színdarabok, regények és nem utolsósorban a korán megtalált költői hangvételt egy életen át őrző és tovább fejlesztő költemények — vastag kötetben láttak napvilágot az utóbbi esztendőkben. Kossuth-díjat is kapott — halála után — a harcos és gazdag életművet alkotó Gábor Andor. De vajon tényleg minden megtörtént-e alkotásainak és példás szocialista emberségének megszerettetésére? Anélkül, hogy

DOM

(A képzőművészeti
anyagából.) Kecskem

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Vecsey Csaba
SOMOGY MEGYEI NÉPLAP

1964 JAN 26.

1021

A TÜSKEVÁRI MALOM

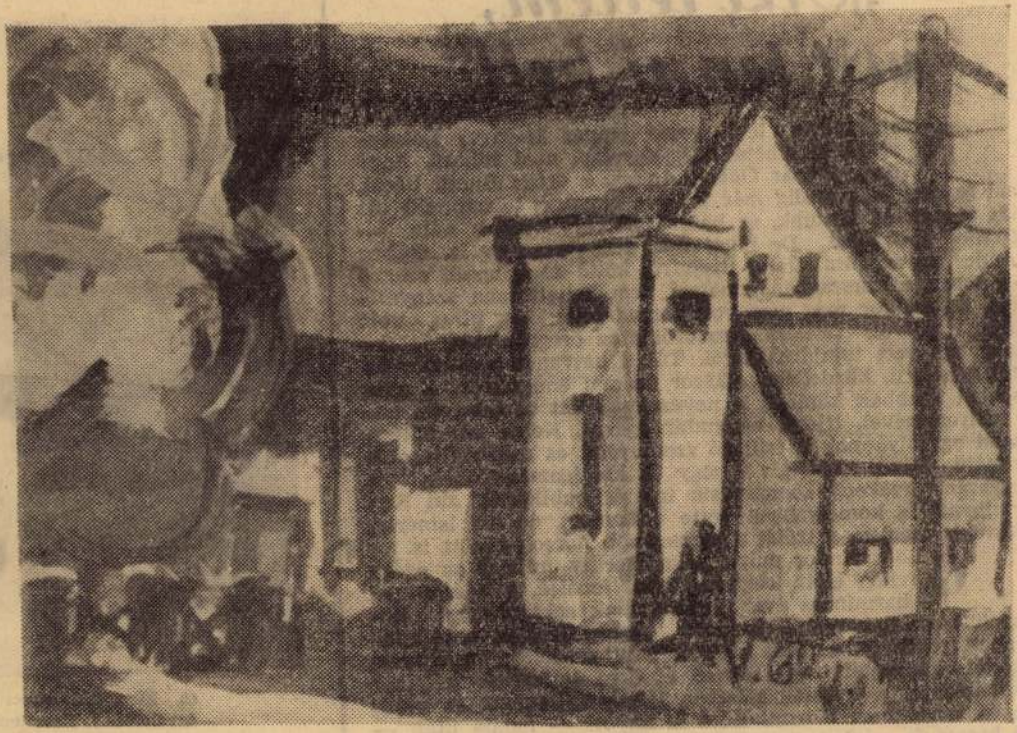

(A képzőművészeti szakkörök országos kiállításának anyagából.) Vecsey Csaba munkája.

85-7689 KmNyV. K.

MEGHÍVÓ

A kiállítást megnyitja:

KISS DÉNES

József Attila- és SZOT-díjas költő

Közreműködik:

HORVÁTH SÁNDOR

színművész, kiváló művész

A Kuny Domokos Múzeum

meghívja Önt a

KOMÁROM MEGYÉBŐL INDULTAK...

című sorozat keretében

VECSÉSI SÁNDOR

festőművész, érdemes művész

kiállításának megnyitására

1985. május 19-én, vasárnap délelőtt 11 órára a tatai Várba

Pécsi Gabriella

Tört énelem

Valami láthatatlan kertben
fölzeng egy baljós
orgonabokor
majd-minden éjszaka.
A lakótelep süketen villog,
pedig mindenki hallja
az orgonazengést.
Kiömölnek az autóbusszokból,
megvacsoráznak,
meghallgatják az orgonát,
aztán a gyerekeket
lekapcsolják.
A tv hallgat az orgonáról.
A reggeli újságok is.
Senki sem kérdezi, miért
üvölt az orgona.
A lakótelep lakást cserél.
Az új lakók értenek
orgonául.

Milan Kenda

A tudatlan

Nagyon korán megtanították olvasni. Amikor más kisfiúk még a képeskönyveket nézegetik — ő már hosszú, igen hosszú meséket olvasott. Amikor más gyerekek a mesékre tértek át — ő már kalandregényeket habzsolt.

Az egyetlen tanuló volt az osztályban, aki elolvasta a

TÉLEN (Vörös Ferenc tusrajza)

G. Nagy Ilián

Vita Nuova

Fölébredt. A feje mellett úgy sorakoztak az üres sörös üvegek, mint egy kivégzőosztag. Cigaretta után matatott, [illegible] ban szépítgette a dolgokat. Nem volt már ereje ahhoz, hogy nézze, miként bánkódik kilátástalannak látszó

A művész urat cinikusan hangsúlyozta; ez volt a kedvenc szavajárása. Először kávét rendelt — nem akart ajtóstól vetődni a házba —, s rögtön kifizette. Próbatételnek jól is jött, de a kocsmáros egyből bemarkolta a pénzt. Nem halogatta tovább az ügyet.

— Tudod pénzre lenne

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SOMOGYI NÉPLAP
1984 MÁR 3

Vecsei Gaba festő

1021

KIÁLLÍTÁS A SOMOGYI KÉPTÁRBAN

A lírai absztrakt világa

A Jó és a Rossz vív egymással élet—halál harcot. Izzó színek, kontrasztos vonalak érzékeltetik a küzdelmet. Amott nyugodtabb vonalak és színek összességéből békegalamb röppen fel. A Temetés borongós színeivel érzékelteti az elmúlás hangulatát, míg a Zápor látszólag egyhangúnak tűnő faktúráival frisseséget áraszt magából.

Vecsey Csaba festőművész kiállítása a Somogyi Képtárban kétségtelenül sok vitára ad alkalmat. Épphogy jelzett figurái valóban messze állnak a racionalitás képi megjelenítésétől. Színek, vonalak sokaságával dolgozik. A festmény néhol már grafikának látszik a képi elemek sokféleségétől, ám ez adja eredetiségüket.

Vecsey Csaba alkotásait nem szabad közelről nézni, akkor ugyanis szétesik a kép. Ezzel szemben az összbenyomás vibráló, mégis összefogott dinamikát ad a látogatónak. A festőművész képei emóciók. „A valóságról képzett érzéseit és gondolatait akarja megosztani, hogy a művészet legmagasabb fokán átéltesse velünk az érzelmileg elszegényedő világban a rosszat és a jót, hogy együtt ítélkezzünk a rossz felett, és örüljünk a jónak" — írja Vecsey Csaba munkáiról *Kardos János* filozófus.

A kaposvári születésű festőművész, aki ezzel a kiállítással első alkalommal mutatkozik be megyeszékhelyünkön, képeiben különleges világot teremt. Nevezzük így: lírai absztrakt. Érzékeny vonalak, finom színátmenetek, s ami a lényeg: emberközeliség. Új élmény. A látvány ugyanis magával ragadó, s éppen ez a szuggesztivitás az, mely elgondolkodásra, vitára készteti a nézőt.

A. A.

gékonyság
ilyen megn
Olyanoknál
akiktől ko
gyakorlatuk
az előadóm
Elismerést
rádió több
kesztőjének
fokozott hi

Időzzür
csak a v
ha az
zeneit és
érintve) természetesen lényegesen több, átfogóbb a versmondásnál. Miért fontos megítélése szerint az elhangzó vers, ad-e újat, mást az olvasott vershez?

— A kérdés túl nagy, semhogy teljesértékű kifejtésbe bocsátkozhassak. „Pódium és színház" címmel készítettem most egy könyvet, ott

seiről beszélgetünk az embe
rekkel. Azért fejezem ki ma
gam ilyen általános szóva
mert így is akarjuk. Tehá
nemcsak a közönségünkke
akarunk beszélni, hanem azok
kal is, akik — nagyon soka
— még nem járnak ebbe
színházba, alig is tudnak ró
Örülök, hogy ezt itt is elmon
hatom: mindenkit szívesen
tunk, akit a fenti témák é

Vecsési Sándor

SAJTÓFIGYELŐ

MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 DEC 25

NÉPSZAVA

grafikusművén

és a dűlőúton mezítlab jár az ...

1021

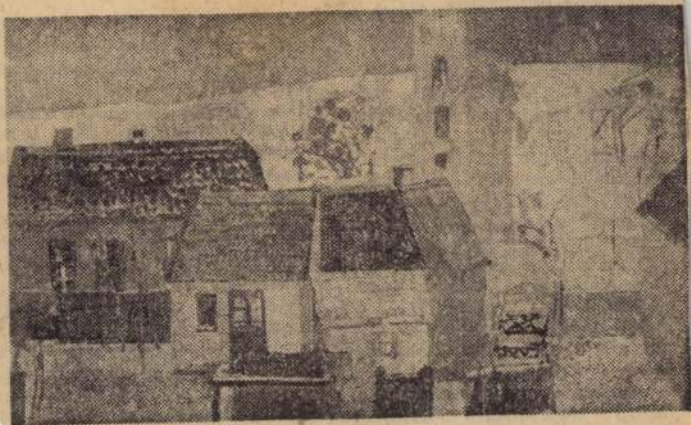

Vecsési Sándor: Holdas tél

Brigádun

Brigádunkban, az Acélmű kovácsüzemének József Attila szocialista brigádjában, az utóbbi hónapokban sokat beszéltünk a munkaversenyről, a kezdeti lelkesedés fokozatos alábbhagyásáról. Mert nem kétséges, a mozgalomban tapasztalható fásultság, és lehetne sorolni azokat az okokat, amelyek miatt az emberek indulatosabbak voltak; de csak olyasformán, ahogy az apa a fiára szól.

Éppen ezért igen nagy örömmel fogadtuk a nálunk is kialakult, megpezsdülő vitákat, kezdeményezéseket, amelyek mind azzal biztatnak: visszanyeri régi vonzását, szépségét a brigádmozgalom. Sokat várunk ettől az egészséges mozgástól. Legfőképpen azt, hogy a gyárak, üzemek vezetői jobb feltételeket teremtsenek a brigádok számára, s nagyobb bizalmat és elismerést adnak a hármas jelszó szellemében dolgozó kollektíváknak.

De ez [illegible] oldala. Né[illegible] többet ke[illegible] lóban mé[illegible] cialista hogy nem[illegible] ges a szá[illegible] való töre[illegible] sebben legyenek a brigádban, de azok ténylegesen teljesítsék, amit elvárnak tőlük a munkában és a magatartásban is. Tehát legyen rangja annak, ha valaki szocialista brigád tagja.

Sokat beszélünk mi a kulturális vállalások teljesítéséről is. Nem véletlenül, hiszen ez az a terület, ahol a legtöbb formaságot tapasztaljuk. Mi azt a gyakorlatot akarjuk a jövőben követni, hogy közös színház- és mozilátogatások helyett, amit gyakorlatilag lehetetlen megszervezni, inkább múzeum- és kiállításlátogatást szorgalmazzuk, mert ezeket könnyebb közrakozási, kulturálódási alkalmakra hagyatkozni, és az élményeket közösen megbeszélnénk, feldolgoznánk.

Vitatkozunk mi eleget a tv műsoráról, mert a legtöbben aktív nézők vagyunk. A filmsorozatoknak van a legnagyobb sikerük. Az utóbbi időben a Fekete város mindannyiunknak nagyon tetszett. Így kellett volna megcsinálni a sokat szidott Rózsa Sándort is.

Luczó Zoltán

Luczó Zoltán
Brigádvezető

OLVASÓ MUNKÁS

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
CSEPEL
1972 FEB 25
1021

Vecsey Csaba

gyilkolom apát!

zacskószám ropogtatja az olajos magvakat.

Vecsey Csaba rajza

OLVASÓ MUNKÁS

KÖZÉLET

Nyikolaj Tyihonov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet kinevezése alkalmából küldött jókívánságokért Lázár Györgynek.

Petrák Ferenc, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának tagja, az MSZMP képviseletében a San Marinó-i Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására csütörtökön San Marinóba utazott, részt vesz az SMKP december 5-én kezdődő 10. kongresszusán.

Benke Valéria vezetésével pártküldöttség indult Ausztriába

Ausztria Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására Bécsbe utazott az MSZMP Központi Bizottságának küldöttsége, amely részt vesz Ausztria Kommunista Pártja 24. kongresszusán. A delegációt *Benke Valéria*, a Politikai Bizottság tagja vezeti. A küldöttség tagjai: *Háry Béla*, az MSZMP Győr-Sopron megyei bizottságának első titkára és *Hargita Árpád*, a KB munkatársa.

Űrhajósfilm

Együtt a csillagokhoz

Ünnepélyesen, s a főszereplők jelenlétében mutatták be csütörtökön este Moszkvában az *Együtt a csillagokhoz* című, a moszkvai központi dokumentumfilm-stúdióban készült filmet, amely a szovjet—magyar közös űrrepülésről. *Valerij Kubászov* és *Farkas Bertalan* útjáról idéz fel sok izgalmas, érdekes pillanatot. A bemutatón ott volt a két űrhajós. Ugyancsak részt vett a bemutatón a Magyar—Szovjet Baráti Társaság küldöttsége, *Bíró Gyula főtitkár* vezetésével. *Farkas Bertalan* a küldöttség tagjaként tartózkodik Moszkvában.

A Pen Club tisztújító közgyűlése

A Magyar Pen Club tisztújító közgyűlését csütörtökön rendezte meg a Fészek klubban.

Újjáválasztották a Magyar Pen Club tisztségviselőit: az elnök újra *Boldizsár Iván*, a főtitkár ismét *Kéry László* lett. *(MTI)*

Kábelhíd Újvidéken

Útnak indulnak az elemek

Az utolsó hídszerkezeti elemek is elkészültek a Ganz-MÁVAG lágymányosi gyáregységében az *Újvidéken* épülő, több mint egykilométeres Duna-hídhoz. Ezzel befejeződött a gyártás, a hídelemek szétszerelése után a híd középső részét vagonokban indítják útnak, hogy még az év vége előtt a helyszínre érkezzen. Az újvidéki híd a *hatodik*, amelyet a gyár ebben az évtizedben déli szomszédunknak készített, de szerkezetileg, nagyságát, műszaki megoldásait és minőségi követelményeit tekintve ez igényelte a *leggondosabb* előkészítést és a legösszehangoltabb munkát.

Arcok, havas hátté

A mo

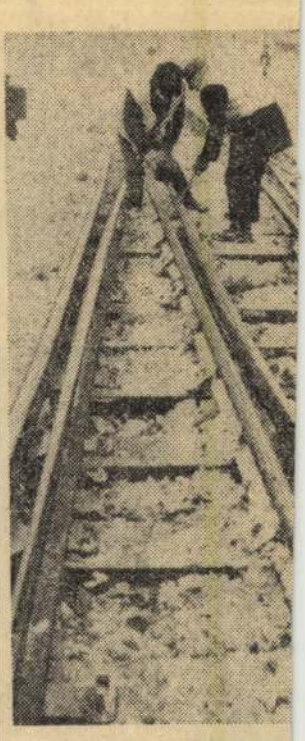

Apám meséli néha: egyszer valamikor régen, vele s vagy háromszáz utassal együtt eltűnt egy vonat a magyar télben, valahol a Dunántúlon. Több mint egy hétig egy faluban olyan családtagféleként éltek együtt a helybeliekkel, s apámtól kérdezték mindennap: „Kalauz úr, mikor megyünk tovább?" Ez most már neki emlék, nekem anekdota. Arra azonban még mindig élénken emlékszem, hogyan fürkészték az eget a Déli pályaudvaron, esik-e még, vagy abbahagyja? S most ezen a csütörtök reggelen ugyanezen a megújult, jóval több vágányú Déli pályaudvaron nézem a sínek szabdalta havat, meg a hajlongókat, akik most is úgy olvasztják ki a váltók közül a jeget, mint valaha gyerekkoromban. A bundás vasutas számomra megszokott módon jön szembe az egy nyomra taposott ösvényen, a dízelmozdony ledobta olajnyom mellett, mint valamikor régen azok, akikre vártam. Ugyanabban a félbundában, csak a táska más már, és az a jó büdös, négyszögletes olajlámpás is hiányzik.

Hanem Toronyi Géza, a mozdonyvezető — aki most vagy 14 órája teljesíti szolgálatát ezen a hóval küszködő nagyállomáson; s aki valamiféle „berepülő pilótaként" idegen és saját gépekre szállt, mert valamennyi típust ismeri —, leszállván egy dízelről, hirtelen nagyon ismerőssé válik.

— Hó? Azzal a baj mindig úgy kezdődik, tudja, hogy a váltók... Amikor a csúcssín nem zár a fősínhez, vagy legalábbis nem egészen pontosan...

Mint ahogy azok a sportág híreinek „becsapódásai" is. Ha egy alpinista csoport lezuhan, vagy egy autóversenyen tömegszerencsétlenség történik, megszólal a Te Deum. Ha egy profi (hadd hangsúlyozzuk ezt ki!) öklöző többnyire dopping-túladagolás miatt meghal, csak károgás hallatszik. Lám, lám! — agyonverték!

Nálunk, sajnos, egy *másfajta agresszivitás* van terjedőben, az a fajta gyáva hőzöngés, amely hat-hét embert ugraszt neki egynek. S ennek, sajnos, komoly gyökerei vannak.

A fair play-szellem hiányszó, ha két fiúnak komolyabb nézeteltérése támad. Vegyétek fel őket (már mint a kesztyűket), rendezzétek el a dolgot, fogjatok kezet és tűnjetek a dolgotokra.

Hogy fest ez nálunk? Ez nálunk úgy fest, hogy ha netalántán megütnek, eszedbe ne jusson visszaütni, mert ez rút önbíráskodás. Jelentsd a tanító néninek, az majd rendet tesz. Hogy hogyan tesz rendet, azt nehéz elképzelni. Inkább elkeni az ügyet, s a felekben mindig visszamarad egy csomó feszítő, *nem túl egészséges indulat*.

Nem fontos mindenki-

Megbízólevél-átadások

Vecsési Sándor

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

festő, művész

NÉPSZAVA

1980 DEC 5

1021 NÉPSZAVA

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Vecsési Sándor dorogi bemutatkozása

Komárom megye friss keletű művészeti intézménye, a József Attila Művelődési Ház keretében működő *„Dorogi Galéria"* november—december hónapban a valaha erről a tájról indult kitűnő festőt, *Vecsési Sándort* kérte fel vendégszereplésre. A baráti meghívásnak Munkácsy-díjas, érdemes művészünk a tőle megszokott gonddal és igényességgel tett eleget.

Vecsési közismerten „önéletrajzi festő", azaz minden munkája, legyen az tájkép, falusi részlet vagy emberábrázolás, lényegében rejtett önarckép, egyfajta vizuális „curriculum vitae". Képeinek eseménytörténete azonban *jóval több* az egyszerű magánemberi vonatkozások felsorakoztatásánál: belőlük nemcsak a saját, de egész nemzedékének önéletrajza is kiolvasható. Azoké a népi tehetségeké, akiket a felszabadulás hozott felszínre, s a „fényes szellők" eszméltető légköre indított útjára. Mivel tudjuk, hogy ennek a generációnak a felemelkedése egy kissé az egész ország sorsát példázza, logikus a feltevés, hogy Vecsési a maga és nemzedéke pályaképét megrajzolva, lényegében az *egész magyar társadalom fejlődéséről ad hírt*, ezen belül is főként azokról a változásokról, amelyek a vidék, a falu életében bekövetkeztek.

Első korszakában, amely hozzávetőlegesen a hatvanas évek derekáig tartott, a történelemidézés szinte kizárólag portrékban, alakos kompozíciókban és sajátos levegőjű falusi enteriőrökben öltött formát. *Visszaemlékezések* voltak ezek a képeg a felnevelő környezetre, amelynek nemcsak segítőkész embereit és tárgyi-természeti szépségekben bővelkedő színtereit érezte magához közelinek a művész, hanem erkölcsi atmoszféráját is. Az „otthoni világ" rendezett életformájában, természetes emberségében olyan etikai bázist vélt felfedezni, amelyre — úgy vélte —, a *tágabb közösség* is biztonsággal építkezhet.

A hatvanas évek végén a paraszti életformaváltozás felgyorsulása, befejezése, illetve a nyomában támadt eszmei átrétegeződés Vecsésit is arra késztette, hogy *újragondolja* alapélményeihez való viszonyát. A revízió nyomán rá kellett jönnie, hogy amit ő idillinek látott, az a szó eredeti értelmében sosem volt idilli, hisz még a felhőtlen pillanatokat is beárnyékolták a szociális igazságtalanságok, szétzilálták a nincstelenség drámái. A festő, nem kis tusakodás után ráébredt, hogy önmaga ellen vét, ha nem számol le korábbi elfogultságaival, s továbbra is olyasmit propagál, amit meghaladott az idő. Az átállás egy tárgyilagosabb, távolságtartóbb pozícióba azonban nem megy egyik napról a másikra, s különösen nem Vecsésinél, akinél a képalakító szándék mindig érzelmi fogantatású. Nem véletlen, hogy a hetvenes évek első harmadában Vecsési festményeinek zömét a lélek belső zaklatottságát híven tolmácsoló *expresszív tájképek* teszik ki, amelyek a stabilitáskeresés mellett azokról a szorongásokról is beszámolnak, melyeket a művész a régi, tisztes formák bomlása, illetve a nem mindig helyes irányú kibontakozás láttán érez.

Az utóbbi öt—hat év termése — s ide tartozik a dorogi kiállítás legtöbb képe is — arról tanúskodik, hogy a művésznek *sikerült belső kiegyensúlyozottságát, önbizalmát, erkölcsi erejét visszaszerezni*e. Voltaképpen nem győzött, de nem is vesztett az önmagával folytatott küzdelemben, hanem *kompromisszumot* kötött — ám ebben a kompromisszumban szikrája sincs a tisztességtelenségnek. Mert miről is van szó? Egyfelől — az idők szavát megértve — Vecsési feladta az „ideális falu" (egykor kétségtelenül idő-szerű) vízióját, ám ugyanakkor nem mondott le azokról az értékekről sem, melyeket menthetőnek és továbbörökíthetőnek tart. *Elsősorban a régi falusi közösség emberségéről.* E külsőségekhez nem köthető erkölcsi minőség vizuális megjelenítéséhez eredeti ötlettel kidolgozta a „házportré" műfaját, ahol is a patinás falusi és kisvárosi porták vonzó szépségeinek megfestése ürügyén lényegében a falak között élő ember sorsáról, lelkiségéről, örömeiről és gondjairól szól. Izig-vérig humánus jellemrajzok ezek a látszatra tárgyilagos, a látvány minden rétegét megragadó és kifinomult mesterségbeli tudással visszatükröző ábrák, mert kiérezzük belőlük nemcsak a valóság hitelét, hanem a festőnek a „modellek" iránt érzett szeretetét és szolidaritását is.

Hogy Vecsési fejlődésének egy *magasabb* grádicsára lépett, azt a festői fogalmazásmód nagyvonalúsága és ereje is bizonyítja. Sejtelmes, költői kolorit, a színfoltok és a formák kifejező ritmusa, szinte freskószerű oldottság jellemzi eszközeiben ezt a piktúrát, amely minden lírizmusa és elágyultsága ellenére is legjobb teljesítményeiben *férfiasan zengzetes és határozott*, akárcsak a magyar festészet emlékezetes remekei. Öröm a dorogiaknak, hogy mindezt elsőnek ők konstatálhatják!

Tasnádi Attila

ZIRCI GALÉRIA

VECSEY Csaba

Tisztelettel meghívjuk

a

Zirci Galériába

1995. június 1-én, csütörtökön 16.30 órára

VECSEY CSABA

festőművész

kiállítására

A kiállítást megnyitja: SZŰCS ISTVÁN művésztanár

Vecsey Csaba Kaposvárott született 1946-ban, s ott élt középiskolai tanulmányainak végeztéig. Festő szeretett volna lenni. A Képzőművészeti Főiskolát 1974-ben fejezte be, azóta ott tanít. Pályakezdete óta több hazai és külföldi kiállításon vett részt, egyéni bemutatkozásainak sorába tartozik e zirci kiállítása is.

A kiállítás megtekinthető:
1995. július 2-ig
hétfő kivételével naponta 10–12 és 13.30–16.30 óráig.
Zirc, Rákóczi tér 1.

CSABA VECSEY

PORTRAIT
(plexpen, paper; 48,5x68 cm)

Fotó: Dobóczi Zsolt és Gál Csaba

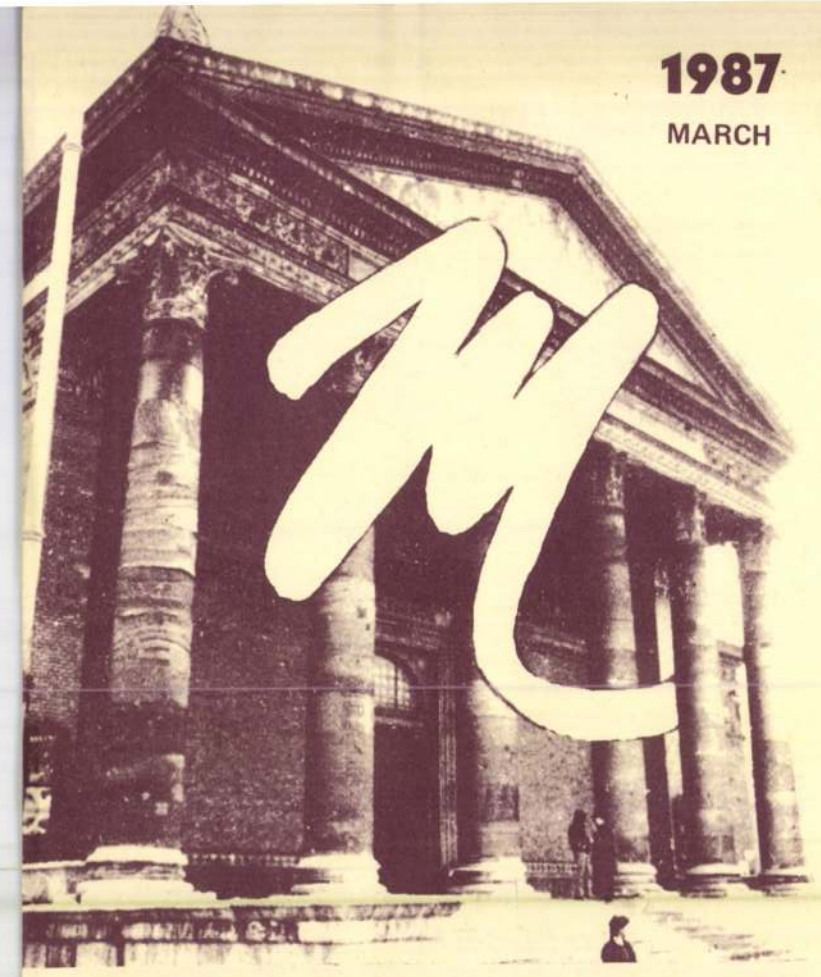

1987
MARCH

MŰCSARNOK
PALACE OF EXHIBITIONS AND BRANCH GALLERIES

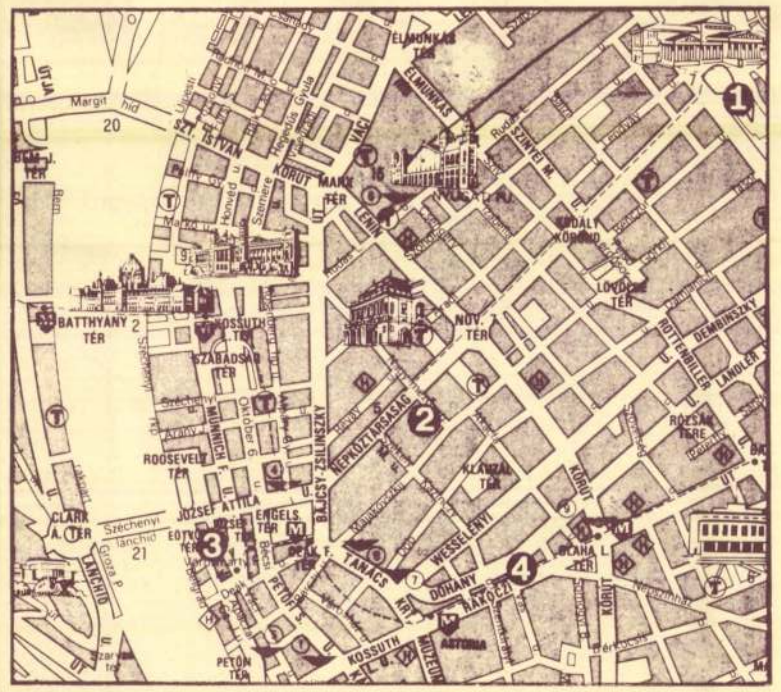

1. Palace of Exhibitions; 2. Ernst Museum; 3. Dorottya Street Gallery; 4. Fényes Adolf Room

OPENING TIMES

Palace of Exhibitions, Ernst Museum, Fényes Adolf Room: 10.00–18.00 Tuesday-Sunday closed Monday
Dorottya Street Gallery: 10.00–18.00 Monday-Saturday closed Sunday

Felelős kiadó: Néray Katalin ARTUNION Kiadó és Nyomda

MŰCSARNOK
PALACE OF EXHIBITIONS

HŐSÖK TERE PHONE: 227-405

SOVIET PAINTINGS

Till March 8, 1987

GÉRARD TITUS-CARMEL and CLAUDE VIALLATT (France) paintings

Till March 8, 1987

CONTEMPORARY HUNGARIAN ART
Presentation of the Hungarian exhibition in Munich

March 18 – April 12, 1987

Since 1985 the Association of Hungarian Artists and Designers is in an exchange-relationship with the Bavarian Section of the Association of Artists of the German Federal Republic. The "Present-day Bavarian Art" exhibition was staged in spring 1986 at the Ernst Museum in Budapest, the exhibition entitled "Contemporary Hungarian Art" will open it's doors for visitors between April 29 – March 30, 1987 in Munich at the Galerie der Künstler. Before it's opening in Munich, this exhibition is now presented in Budapest. In course of selecting the exhibited works our aim was to introduce the main pursuits of Hungarian fine art in the eighties. The works of fifty-six artists demonstrate that new theoretical considerations unobserved in the past several years characterize the artistic approach of this decade. Avantgardism, which had ruled the scene for many dozens of years, and which expected a never-ending innovation from artistic activity, had lost it's appeal in just the same way as the simple revival of traditions. Artists in both Europe and America turned to potentialities which encompass the opposites, both the traditional and the new, which express creativity through the videly differing forms of evocative art and the completely unrestrained interpretation of the latter.
This change is characteristic also of contemporary Hungarian painture, graphics and sculpture, which are drawn with many ties to international art. But because they represent an independent structure – their development and features are determined by the inner forces working behind them.
Installed by Éva Gelencsér

ZSUZSA PÉRELI Gobelins

March 19 – April 17, 1987

A conscious gobelin-artist, a master of weaving but a worshipper also of embroidery, padding and application, and simultaneously outstanding in sewing-machine graphics – her own invention. This exhibition gives a summary of her works in the past one and a half decades. It is now that we can see clearly that Péreli had become a marked determinant in Hungarian gobelin and art in general in the seventies and eighties, that she, whether purposely or not, had started a school. Her world was shaped more or less by secession – at that time this nostalgia was not so widespread as nowadays–, and furthermore by earlier, turn of the century or *fin de siècle* art. And not even the outstanding creations of these styles, but the everyday, commonplace pieces derived from them. The brown-toned photographs hanging on the walls of peasant rooms or middle-class apartments which she had woven in a size multiplied up to the dimensions of larger paintings. Later on, she drew away from these photos only to return to them, but now at a new level.
However short it is, the oeuvre of Zsuzsa Péreli is a woven caricature of different forms and styles akin to the popular work of the famous Hungarian author and humorist Karinthy, "This is How You Write". But there is a strong element of nostalgia too in her judgements. In the never-ending ambiguity of irony and self-irony, earnestness and frivolity.
Installed by Ibolya Herczeg

PHOTOGRAPHY FROM CZECHOSLOVAKIA

March 18 – April 12, 1987

ERNST MUSEUM

VI., NAGYMEZŐ UTCA 8. PHONE: 414-355

SÁNDOR VECSÉSI Paintings

March 21 – April 19, 1987

The destiny of Sándor Vecsési corresponds with the life-paths of those young workers who were given an opportunity to study after the liberation and were to become the members of the so called "fényes-szelek"–generation. He was a trained electrician by the time he took his entrance examinations and was accepted to the Budapest College of Fine Art in 1949, where Aurél Bernáth was his master.
The ethical conduct brought with himself from home–the surroundings, the countryside, the man of the village–the love and respect for his work, his belief in the cementing force of the family, all insured him a lifelong stable background for his professional activity. All this, together with the expert guidance he had received from his masters, were fundementally definitive in the evolution of content and from in his art.
Vecsési's painture–apart from a natural inner change and development–is self-consistant, stabile. Both panel-pictures and mural works are well-balanced, the works of a man who is certain in his art and who may feel the support of a wide receptive audience behind him. After many comprehensive shows, this present exhibition is the most exhaustive attempt so far to present the panel pictures from Sándor Vecsési's oeuvre, in all of the rooms of the Ernst Museum, as an event of the 1987 Spring Festival.
Installed by Valéria Havas

DOROTTYA STREET GALLERY

V., DOROTTYA UTCA 8. PHONE: 183-890

NYROM/MÁRIA PISZER (Austria) Sculptures

Till March 7, 1987

ROLF NESCH (Norway) Drawings and paintings

March 13 – April 4, 1987

Rolf Nesch was born in Germany and emigrated to Norway in 1933 to live there until the end of his life. In the beginning he made black and white duplicates with a relief-like effect and later, with the aid of self-prepared colouring materials, tinted the plates which were etched directly with the acid seperately for every single print. Subsequently he went on to place different materials–glass, specular stones, various size nails–on the plate, the result of which–the so called "material was picture". After 1935 he created these works and the metal engravings for the most part in parallel. His exhibitions were staged in high-ranking places, ie. at the Petit Palais in Paris (1954), the Gallery Meltzer in New York (1958) and the National Gallery in Oslo (1963, 1972). Preceeding this exhibition in Budapest, his drawings were displayed at the "Zacheta" in Warsaw.
Installed by Judit Baranyi

FÉNYES ADOLF ROOM

VII., RÁKÓCZI ÚT 30. PHONE: 225-818

ARCHITECTURE – INTERIOR DESIGN Nº 8:
GÁBOR SCHINAGL Interior designer

March 5 – April 5, 1987

A substantial part of Gábor Schinagl interior designer's activities is connected to the planning of renovation work for historical buildings. The most important among these was the 1984 reconstruction of the State Opera House, and more recently, the rebuilding of the repertory theatre of the National Theatre in Pécs in 1986. Schinagl, who is chief engineer of a special division at the Public Building Construction Company, is one of the most prepared and versatile designers of the younger generation who seeks to fulfill his tasks as a designer with maximum foresight and the most advantageous use of the given possibilities.
This series of exhibitions, now in it's third year, continues the presentation of the many-faced diversity of interior design with the introduction of yet another designing career.
Installed by Judit Baranyi

EVENTS

MŰCSARNOK - CHAMBER ROOM

MARCH

1. 11.00 a.m. **MŰCSARNOK MATINÉ**
Selection of films from the Pannonia Animation Film Company
József Gémes:
HUGO THE HIPPO

4.00 p.m. **ART KINO**
RED GUELDERROSE
(D.: Shukshin)

2. 3.00 p.m. **ON ART, FOR YOUNG PEOPLE**
(Private programme for secondary school students)

6.00 p.m. **ART KINO**
PIROSMANY
(D.: Shengeleya)

3. 6.00 p.m. **FILM ARCHIVE**
The collected works of Judit Ember, part III.
MISTLETOES
Our guest: Judit Ember

5. 6.00 p.m. **"DIALOGUE WITH THE ARTWORK"**
(A joint presentation of the TIT JA Open University and the Palace of Exhibitions)
PICASSO: YOUNG WOMEN OF AVIGNON
Lecture by Dr. Lajos Németh, art historian

6. 6.00 p.m. **THE FILMS OF ILDIKÓ ENYEDI, part I.**
Flirt, Viewer, New Books

7. 10.30 a.m. Films from the archives of the College of Film and Theatrical Arts:
János Vészi:
Mr. MUNDSTOCK (1975)
János Xantus:
THE LIFE OF WERTHER (1976),
János Xantus:
SO AND SO FORTH (1977),
András Mész:
A SCARLET SAIL IN THE DISTANCE (1978/79).

7. 4.00 p.m. **MOVIE-FOSSILS / TREASURE-RESCUE**
CIRCUS (1936)
(D.: L. Trauberg)

8. 10.30 a.m. **MOVIE-FOSSILS / TREASURE-RESCUE**
FREE WIND (1961)
(D.: G. Alexandrov)

4.00 p.m. **ART KINO**
THERE WAS SUCH A BOY
(D.: Shukshin)

10. 7.00 p.m. **ART KINO**
SILENT FILMS OF ERNST LUBITSCH
From the 1912–1919 period
(With the kind aid of the Embassy of the German Federal Republic)

12. 6.00 p.m. **"HUNGARIAN FILM – HUNGARIAN REALITY"**
THE VISIT
(D.: László B. Révész)
Our guest: Tamás Raj
Host: Gábor Deák
(A joint presentation of the TIT JA Open University and the Palace of Exhibitions)

14. 10.00 a.m. **COME PLAY WITH US!**
GLASS GAMES II.
The preparation of mirror compositions
Under the guidance of Éva Mester

17. 6.00 p.m. **FILM ARCHIVE**
The collected works of Judit Ember, Part IV.
PISTA PIPÁS AND FRIENDS
Our guest: Judit Ember

19. 6.00 p.m. **"DIALOGUE WITH THE ARTWORK"**
(A joint presentation of the TIT JA Open University and the Palace of Exhibitions)
Manet: The Bar at the Folies-Bergere
Lecture by Lóránt Hegyi, art historian

20. 6.00 p.m. **THE FILMS ILDIKÓ ENYEDI, part II.**
Mole, Nightmare

21. 4.00 p.m. **OSCAR KOKOSCHKA**
MÖRDER – HOFFNUNG DER FRAUEN
Performed by Klaus Behrendt of the Wiener Schattentheater
(With the kind aid of the Austrian Cultural Institute)

22. 4.00 p.m. **BUDAPEST SPRING FESTIVAL**
CONCERT OF THE PHILHARMONIC WIND QUINTET
(Pieces from Ferenc Farkas, Haydn, Schubert, Zsolt Durkó and Ibert)

23. 6.00 p.m. Miklós Peternák – János Sugár
FILMUTOPIAE

24. 6.00 p.m. **ART KINO**
"THE SWEET TRILKS OF YESTERYEAR", part I.
13 new-wave films from Czehoslovakia (1960–1970). Series editor: Gábor Bányai (Hungarian Film Archive)

26. 6.00 p.m. **NON-PROFESSIONAL FILMS IN THE ART KINO**
(A joint presentation of the Palace of Exhibitions and the Hungarian Amateur Film- and Video Association)
Series editor: Miklós Miltényi

8.00 p.m. **ART KINO**
"THE SWEET TRILKS OF YESTERYEAR", part II.

27. 7.00 p.m. **ART KINO**
"THE SWEET TRILKS OF YESTERYEAR", part III.

29. 11.00 a.m. **MŰCSARNOK MATINÉ**
A selection of films from the Pannonia Animation Film Company
Béla Tarnovszky:
CAT-CATCHER

4.00 p.m. **BOP ART**
jazz-concert
"ESCAPE SPEED"
Béla Lattman (bass)
Attila Malecz (piano, synthesizer)
József Palotás (drums)
Gyula Tóth (guitar)

30. 6.00 p.m. **ART KINO**
"THE SWEET TRILKS OF YESTERYEAR", part IV.

31. 6.00 p.m. **ART KINO**
"THE SWEET TRILKS OF YESTERYEAR", part V.

Programme organizers: Judit Sz. Séri & Péter Szigeti

Attention! The Hungarian–Austrian Photo Meeting will take place between March 27th–28th in the Chamber Room of the Palace of Exhibitions. The Hungarian organizers of the event are András Bán and Péter Forgács. A seperate publication will appear with a detailed programme of the meeting.

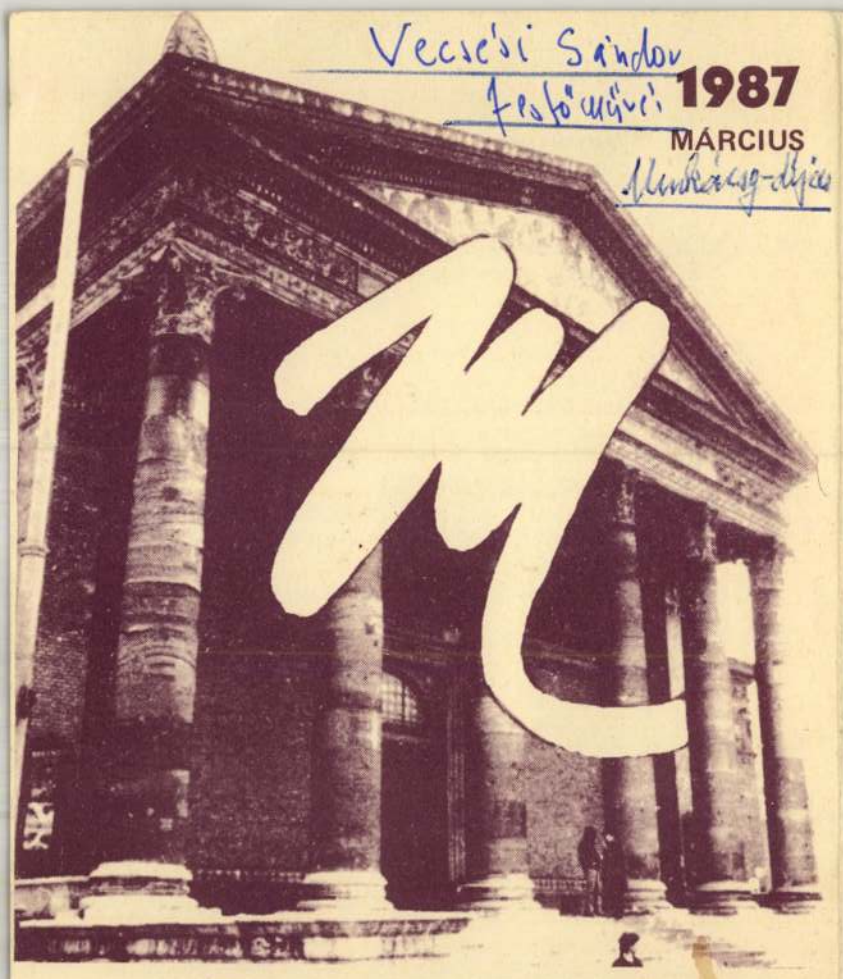

MŰCSARNOK
ÉS KIÁLLÍTÓTERMEI

1987
MÁRCIUS

VECSÉSI SÁNDOR: Arany és én, 1974

NYITVATARTÁS

Műcsarnok, Ernst Múzeum, Fényes Adolf Terem: 10–18 óráig, hétfőn zárva. Dorottya utcai Kiállítóterem: 10–18 óráig, vasárnap zárva.

Felelős kiadó: Néray Katalin ARTUNION Kiadó és Nyomda

MŰCSARNOK

HŐSÖK TERE **TELEFON: 227-405**

SZOVJET FESTÉSZET

március 8-ig

GÉRARD TITUS-CARMEL és CLAUDE VIALLAT
festőművészek (Franciaország) kiállítása

március 8-ig

KORTÁRS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZET
a müncheni magyar kiállítás budapesti bemutatója

március 18–április 12.

A Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége 1985 óta kiállítási csere-kapcsolatot tart a Németországi Szövetségi Köztársaság Képzőművészek Szövetségének Bajorországi Tagozatával. A „Mai Bajor Művészet" című kiállítást 1986 tavaszán láthattuk a budapesti Ernst Múzeumban, a „Kortárs Magyar Képzőművészet" című kiállítás 1987. április 29–május 30. között lesz látható a müncheni Galerie der Künstler-ben. Ezt a kiállítást most – München előtt. – Budapesten is bemutatjuk. A válogatás során arra törekedtünk, hogy bemutassuk a nyolcvanas évek magyar képzőművészetének főbb törekvéseit. Ötvenhat művész művei demonstrálják, hogy a nyolcvanas évek művészetére az új, hosszú évek óta nem tapasztalt elvi megfontolások a jellemzők. Az évtizedeken át uralkodó avantgardizmus, amely a művészeti tevékenységtől az örökös innovációt várta, éppúgy elveszítette vonzóerejét, mint a hagyományok egyszerű felelevenítései. A művészek Európában és Amerikában egyaránt olyan lehetőségek felé fordultak, amelyek a két ellentétet, a hagyományosat és az újat egyszerre tartalmazzák, amelyek a belső indíttatást, a kreativitást az evokatív művészet legkülönbözőbb formáival és annak tökéletesen szabad értelmezésével fejezik ki.
Ez a művészetszemléleti változás jellemzi a kortárs magyar festészetet, grafikát, szobrászatot is, amely sok szállal kötődik a nemzetközi művészethez. De mert önálló struktúra – fejlődését, arculatát a belső erői határozzák meg.
A kiállítást rendezte: Gelencsér Éva.

PÉRELI ZSUZSA
gobelin kiállítása

március 19–április 12.

Öntudatos gobelines, a szövés mestere és szerelmese ugyanakkor a hímzés, tömés, applikáció és – saját találmánya – a varrógépgrafika műfajában is kiváló. Csaknem másfél évtizedes munkásságát foglalja össze ez a kiállítás. Most látjuk igazán, hogy Péreli markáns meghatározója a hetvenes, nyolcvanas évek magyar gobelinjének, művészetének, hogy ő akarva-akaratlan, iskolát indított. Világát nagyjában a szecesszió alapozta meg – ez a nosztalgia annakidején, még nem volt olyan közkeletű –, továbbá a korábbi, századfordulós, vagy századvégi művészet. Ezeknek a stílusoknak mégcsak nem is a kiemelkedő alkotásai, hanem a belőlük deriválódott köznapi tucatdarabjai. A kispolgári, vagy parasztszobák falain függő barna tónusú fényképek, melyeket ő táblakép nagyságúra többszörözve szövött meg. A régi fotográfiák tárgyától később eltávolodott, hogy újra visszatérjen hozzájuk, más fokozaton.
A Péreli Zsuzsa – egyelőre bárminő rövid – életmű egy szövött *„Így írtok ti"*, ítéleteiből azonban nem hiányzik a nosztalgia tényezője sem. Az irónia-önirónia, komolyság-komolytalanság állandó többértelműségében.
A kiállítást rendezte: Herczeg Ibolya

CSEHSZLOVÁK FOTOGRÁFIA

március 18–április 12.

ERNST MÚZEUM

VI., NAGYMEZŐ UTCA 8. **TELEFON: 414-355**

VECSÉSI SÁNDOR festőművész kiállítása

március 21–április 19.

Vecsési Sándor sorsának alakulása megegyezik a felszabadulás után eszmélő, a tanuláshoz lehetőséget kapó munkás-fiatalok – a „fényes szelek" nemzedéke – életútjával. Villanyszerelő szakmája volt már, amikor felvételizett és bekerült a Képzőművészeti Főiskolára 1949-ben, mestere elsősorban Bernáth Aurél volt. Az otthonról hozott etikai magatartás – a táj, a vidék, a falusi ember – és munkájának szeretete, tisztelete, a családi összetartó erejébe vetett hite egy egész életre szóló biztos hátteret adott tevékenységéhez. Mindez a főiskolai mesterektől kapott szakmai útmutatással együtt alapvetően meghatározta művészetének tartalmát és formáját.
Festészete – a természetes belső fejlődés, változás mellett – következetes, stabil. Mind táblaképei, mind murális munkái kiegyensúlyozottak, egy önmaga művészetében bizonyos, a befogadói kör támogatását maga mögött érző ember alkotásai. Több összefoglaló jellegű kiállítása után – ez a jelenlegi a legteljesebb kísérlet táblaképei legjavának bemutatására az Ernst Múzeum összes termében, a Tavaszi Fesztivál '87 keretében.
A kiállítást rendezte: Havas Valéria

DOROTTYA UTCAI KIÁLLÍTÓTEREM

V., DOROTTYA UTCA 8. **TELEFON: 183-890**

NYROM/PISZER MÁRIA szobrászművész
(Ausztria) kiállítása

március 7-ig

ROLF NESCH festő- és grafikusművész
(Norvégia) kiállítása

március 13–április 4.

A német származású művész 1933-ban Norvégiába emigrált, és haláláig ott élt. Kezdetben relief-hatású fekete-fehér sokszorosított grafikákat készített, majd a maga által előállított színező anyagok segítségével – a savval közvetlenül maratott lemezt – minden nyomathoz külön színezte. Később a lemezekre többféle anyagot – üveget, csillámkövet, különböző nagyságú szögeket – helyezett, melynek eredménye az un. „tárgyi-kép" lett. 1935-től ezeket a műveket és a fémnyomatokat többnyire párhuzamosan alkotta. Igen rangos helyeken rendezték meg kiállításait, például a párizsi Petit Palais-ban (1954), a New York-i Gallery Meltzerben (1958), az osloi Nemzeti Galériában (1963, 1972).
A budapesti bemutató előtt 1986-ban a varsói „Zacheta"-ban mutatták be grafikáit.
A kiállítást rendezte: Baranyi Judit

FÉNYES ADOLF TEREM

VII., RÁKÓCZI ÚT 30. **TELEFON: 225-818**

ÉPÍTÉSZET – BELSŐÉPÍTÉSZET Nº 8.
SCHINAGL GÁBOR belsőépítész kiállítása

március 5–április 5.

Schinagl Gábor belsőépítész – a Középülettervező Vállalat szakági főmérnöke – munkásságának jelentős része műemléki rekonstrukciók tervezéséhez kapcsolódik. Közülük is legjelentősebb az Állami Operaház 1984. évi felújítása, majd a Pécsi Nemzeti Színház Kamaraszínházának 1986. évi átépítése. A fiatalabb generáció egyik legfelkészültebb, legsokoldalúbb tervezője, aki minden esetben körültekintően, a lehetőségek legjobb kihasználásával igyekszik megoldani tervezői feladatait.
A harmadik évébe forduló kiállítássorozat egy újabb életpálya bemutatásával folytatja a belsőépítészet sokoldalúságának megismertetését.
A kiállítást rendezte: Baranyi Judit

PROGRAMOK

MŰCSARNOK - KAMARATEREM

MÁRCIUS

1., 11.00: MŰCSARNOK MATINÉ
Válogatás a Pannónia Rajzfilmvállalat filmjeiből
Gémes József:
HUGÓ A VIZILÓ

16.00: ART KINO
VÖRÖS KÁNYAFA
(r.: Suksin)

2., 15.00: MŰVÉSZETI IFJÚSÁGI TÁJÉKOZTATÓ (MIT)
(Zártkörű rendezvény középiskolásoknak)

18.00: ART KINO
PIROSZMANI
(r.: Sengeleja)

3., 18.00: MOZITÉKA
Ember Judit Összegyűjtött Művei III. rész:
FAGYÖNGYÖK
Vendégünk: Ember Judit

5., 18.00: „DIALÓGUS A MŰALKOTÁSSAL"
(A TIT JA Szabadegyetem és a Műcsarnok közös rendezvénye)
Picasso: Avignoni kisasszonyok
dr. Németh Lajos művészettörténész előadása

6., 18.00: ENYEDI ILDIKÓ FILMJEI I. rész
Flirt, Nézd, Új könyvek

7., 10.30: Filmek a Színház- és Filmművészeti Főiskola archívumából:
Vészi János:
MUNDSTOCK ÚR (1975),
Xantus János:
WERTHER ÉLETE (1976),
Xantus János:
ÍGY ÉS EKÉPPEN TOVÁBB (1977),
Mész András:
TÁVOLBAN EGY BIBOR VITORLA (1978/79).

16.00: MOZIKÖVÜLETEK / LELETMENTÉS
CIRKUSZ (1936)
(r.: L. Trauberg)

8., 10.30: MOZIKÖVÜLETEK / LELETMENTÉS
SZABAD SZÉL (1961)
(r.: G. Alexandrov)

16.00: ART KINO
VOLT EGY ILYEN LEGÉNY
(r.: Suksin)

10., 19.00: ART KINO
ERNST LUBITSCH NÉMAFILMJEI:
Madame Dubarry, 1912, 85 perc
Die Augen der Mumi Ma, 1918, 46 perc
Die Puppe, 1919, 50 perc
(A Németországi Szövetségi Köztársaság nagykövetségének szíves támogatásával.)

12., 18.00: „Magyar film – magyar valóság"
A Műcsarnok és a TIT JA Szabadegyetem közös rendezvénye
„A LÁTOGATÁS"
Rendezte: B. Révész László
Vendégünk: Raj Tamás, házigazda Deák Gábor

14., 10.00: JÁTSSZ VELÜNK!
ÜVEGJÁTÉKOK II.
Tükörkompozíciók készítése
Vezeti: Mester Éva

17., 18.00: MOZITÉKA
Ember Judit Összegyűjtött Művei IV. rész:
PIPÁS PISTA ÉS TÁRSAI
Vendégünk: Ember Judit

19., 18.00: „DIALÓGUS A MŰALKOTÁSSAL"
(A TIT JA Szabadegyetem és a Műcsarnok közös rendezvénye)
Manet: A Folies-Bergere bárja
Hegyi Lóránt művészettörténész előadása

20., 18.00: ENYEDI ILDIKÓ FILMJEI II. rész
Vakond, Lidércek

21., 16.00: OSCAR KOKOSCHKA:
MÖRDER – HOFFNUNG DER FRAUEN
Előadja: Klaus Behrendt, a Wiener Schattentheater művésze
(Az Osztrák Kultúrintézet szíves támogatásával)

22., 16.00: BUDAPESTI TAVASZI FESZTIVÁL
A FILHARMÓNIA FÚVÓSÖTÖSÉNEK KONCERTJE
(Farkas Ferenc, Haydn, Schubert, Durkó Zsolt, Ibert művei)

23., 18.00: Peternák Miklós–Sugár János:
FILMUTÓPIÁK

24., 18.00: ART KINO
„A MÚLT ÉDES JÁTÉKAI" 13 CSEHSZLOVÁK ÚJHULLÁMOS FILM (1960–1970)
Sorozatszerkesztő: Bányay Gábor 1.

26., 18.00: NONPROFESSIONAL FILMEK AZ ART KINO-BAN
(A Műcsarnok és a Magyar Amatőrfilm- és Videoszövetség közös programja)
Sorozatszerkesztő: Miltényi Miklós

26., 20.00: ART KINO
„A MÚLT ÉDES JÁTÉKAI"... 2.

27., 19.00: ART KINO
„A MÚLT ÉDES JÁTÉKAI"... 3.

29., 11.00: MŰCSARNOK MATINÉ
Válogatás a Pannonia Rajzfilmvállalat filmjeiből
Ternovszky Béla:
MACSKAFOGÓ

16.00: A BOP ART együttes jazz-koncertje
„SZÖKÉSI SEBESSÉG"
Lattmann Béla (basszusgitár)
Malecz Attila (zongora, szintetizátor)
Palotás József (dob)
Tóth Gyula (gitár)

30., 18.00: ART KINO
„A MÚLT ÉDES JÁTÉKAI"... 4.

31., 18.00: ART KINO
„A MÚLT ÉDES JÁTÉKAI"... 5.

Programszervezők Sz. Séri Judit és Szigeti Péter
Tájékoztatás a 229-425 telefonszámon.

Figyelem!
III. 27–28-án a Kamarateremben kerül sor a Magyar–Osztrák Fotonapokra. A rendezvény összeállítói magyar részről Bán András és Porgács Péter. A részletes programról külön kiadvány készül.

a lehetetlenséggel határos. A magyar ipari vezetők, a magyar mérnökök és a magyar munkások hazafias lelkesedéssel együttműködve *nap-nap után csaknem csodát művelnek.* Engedtessék meg nekem, hogy ezért itt, a nemzet színe előtt *hálás köszönetet mondjak.* (Helyeslés és taps - Ház minden oldalán.) Végeredményben tehát ezt a legnehezebb problémát is megoldottuk és *ezentúl minden szükségletünket magunk fogjuk gyártani.* Azt is bejelenthetem, hogy hadiiparunk minőségi teljesítményei *a legmagasabb igényeket is kielégítik.* Harci szellem és korszerű kiképzés nélkül a legjobb hadsereg sem képes feladatát teljesíteni. *A cseh hadsereg egyik legkorszerűbben felszerelt hadsereg volt, mégis harci szellem híján lövés nélkül engedte át az országot.* A szovjethadsereg a felszerelés minősége tekintetében nem maradt el a németek mögött, a létszám és az eszközök mennyisége tekintetében messze felülmúlta, *mégis az állandó és bámulatot keltő hatalmas győzelmeket német oldalról látjuk.* Ezeket a példátlan eredményeket a német alsó és felső vezetés magasrendűségének és a német csapatok tökéletes kiképzésének, törhetetlen harci szellemének javára kell írnunk.

Hőseink hátramaradottjairól és a hadbavonultak hozzátartozóiról a legmesszebbmenően gondoskodunk

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter: Honvédségünk korszerű kiépítésére ezért a legnagyobb gondot fordítjuk, de a jól megszervezett, felszerelt és kiképzett csapatok is csak akkor fogják erejük maximumát nyújtani, *ha folyamatosan ellátjuk őket mindennel,* amire szükségük van és távol tartjuk tőlük mindazt, ami lelki, vagy fizikai erejüket csökkentheti. A honvédség élelmezése és ruhával való ellátása *kifogástalan.* Különös gondoskodás tárgyát képezték természetesen *a hadbanálló csapatok,* amelyek az utánpótlás csaknem elképzelhetetlen nehézségei ellenére is *mindig el voltak látva mindennel.* A sebesültek és betegek itthoni ellátása ma már kifogástalan. A honvéd egészségügyi szolgálat kötelességteljesítésének és annak a körülménynek, hogy hála Istennek, csak aránylag elég kevés sebesültről és betegről kellett gondoskodnunk, köszönhető, hogy e tekintetben nem volt jogos panasz. *Sebesültjeink és betegeink ma már csaknem mind itthon vannak és örvendetesen haladnak a gyógyulás felé.* (Éljenzés a Ház minden oldalán.) A hősi halottak hátramaradottjairól és e háború rokkantjairól való gondoskodást *egyik legelső és legfontosabb kötelességemnek tekintem és e tekintetben minden lehetőt meg akarok és meg fogok tenni.* (Helyeslés és taps.) A közelmultban sikerült a hadiözvegyek, hadiárvák és hadirokkantak illetményeit a megnehezedett megélhetési viszonyoknak megfelelően *felemelni.* Ezt a kérdést azonban még *ezen túlmenően is* felkarolni kívánom. Igy a telepítési akcióval már eddig is *több hadiözvegy és hadirokkant egzisztenciáját sikerült véglegesen biztosítanom.* Intézkedtem aziránt, hogy a hősi halált halt katonák *mozgósított hozzátartozóit azonnal leszereljék,* ha pedig rendes katonai szolgálatot teljesítenek, *a hátországba visszarendeljék.* A sebesültek közül azokat, akik előreláthatólag nem érik el teljesen a szakmájuknak megfelelő munkaképességüket, *olyan önmaguk választotta foglalkozási ágra óhajtom átképezni,* ahol rokkantságuk mellett is hasznos munkát tudnak majd végezni. Nem fogok nyugodni addig, *amíg derék sebesültjeinkkel és hősi halottainkkal szemben becsületbeli kötelességemnek eleget nem tettem.* *(Éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)* Beszámolóm végére hagytam a mozgósítottak és hadbavonultak *hozzátartozóinak* kérdését. Nem kell különösebb képzelőtehetség ahhoz, hogy belássuk, mennyire bénítja annak a hazájától több mint ezer kilométerre, a legnehezebb viszonyok között, hidegben és sárban, becsületesen és vitézül harcoló magyar honvédnek a küzdőképességét az, *ha a felesége azt írja neki, hogy nem képes a maga és gyermekei ellátásáról gondoskodni,* hogy nincs téli ruhájuk és cipőjük és fűtőanyaguk, sőt a háziúr kilakoltatással fenyegeti őket.

Egy hang a szélső jobboldalon: Internálótáborba az ilyen háziurakkal!

November folyamán tiszti bizottságok keresik fel a hadbavonultak hozzátartozóit

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter: Ilyen, vagy még sokkal kétségbeesettebb hangnemben írt levél sok jutott el hozzám. *Szegény honvédek ezeket a panaszos leveleket legtöbbször elöljáróikat is bemutatják,* azzal a szerény kéréssel, hogy ne hagyjuk hozzátartozóikat elveszni. *Itt főleg a városokban sürgős és alapos segítségre van szükség.* A pénzügyminiszter úr kérésemre október 1-től visszamenőleg *felemelte a rendkívüli családi segélyek összegét,* de a mai általános nehéz megélhetési viszonyok között *ez nem oldja meg a kérdést.* Elrendeltem tehát, hogy tiszti bizottságok a szociális gondoskodás közegeivel együtt *november 15-ig járják végig az összes bevonultak hozzátartozóit,* állapítsák meg azoknak bajait és gondjait és tegyenek javaslatot a segítést illetően. Ilyenformán *még december 1-én segíteni fogunk ott, ahol szükséges.* Az állami gondoskodás azonban csak egy része lehet annak a hálának és elismerésnek, amellyel mindnyájunknak adózunk kell hőseinknek és hozzátartozóiknak. Ez a hála csak akkor lesz teljes, *ha a társadalom önkéntesen előnyben részesíti, munkával és támogatással látják el azokat,* akik a hazáért harcolva áldozatokat hoztak. Ne forduljon majd elő az, hogy a hősiesen küzdő gyors hadtest leszerelt katonája *hiába kopogtat munkáért és elutasításban részesüljön azért, mert olyan csapatnál szolgál, amelyet gyakran mozgósítanak.* Bízom a magyar társadalom megértésében. *(Éljenzés és taps.)* *Ne feledkezzék meg egy pillanatra sem arról, hogy egy háborúban sincs, különösen a mostaniban nincs áldozatok nélkül győzelem.* Figyelmeztetem a nemzetet, hogy az anyagi áldozatok mellett, amelyek a haderőnek a a háborúra való felkészülését szolgálják, elengedhetetlen a nemzet *lelki készsége* a háborúra, amely erőt ad a háború megpróbáltatásainak és nélkülözéseinek önkéntes és szíves vállalásához. *Az isteni gondviselés és nagy szövetségeseinkkel együtt harcoló fiaink hősiessége megóvta az országot a háború borzalmaitól.* Gondoljon mindenki arra, mit szenvednek azoknak a városoknak és falvaknak lakói, amelyeken a háború vihara végigseper. A magyar társadalomtól joggal elvárjuk, hogy *szellemi és erkölcsi téren megingathatatlan hittel és szívós kitartással nézzen a jövőbe.* Az ellenség egyik legfontosabb harci eszköze *a defetista propaganda,* amelynek nemzetünk 1918-ban is áldozatul esett. *Ezért a defetizmus terjesztőivel szemben kérlelhetetlen szigorral fogunk eljárni.*

A hadbavonult legénység illetményét ötszörösére, a tisztek családi segélyét lényeges mértékben emelik

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter ezután az egyes képviselők felszólalásaira válaszolt. *Horváth* Gézának a tiszti fizetések emelése érdekében tett kijelentéseire közli, hogy *a pénzügyminiszterrel már tervezik a fizetése. emelését.* A tervezetnek a lényege, hogy *a családi segélyek* nagyobbmérvű emelése útján keres megoldást. (Élénk taps az egész Házban.) A hadbavonultak illetményének emelése érdekében örömmel jelentheti, hogy *a legénységi hatpengős havi illetményt harminc pengőre emeli, s a többi fokozatokban hasonlóképpen szó lesz illetményemelésről.* A rendkívüli családi segély ügye rendezés alá kerül és *nemsokára javaslattal jön a társadalmi segítség megoldásának a megvalósítására,* valamint a tisztek és altisztek lakásügyére vonatkozólag. Sajnálja, hogy *Bajcsy-Zsilinszky* Endre azt a kijelentést tette, *hogy a magyar tisztikar nem magyar.*

Bajcsy-Zsilinszky Endre: Nem ezt mondottam, miniszter úr! Azt mondottam, hogy *a magyar faj nincs olyan arányban képviselve, mint kellene!*

Károly Viktor gróf: Maga magyar?

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter felhívta a képviselők figyelmét arra, hogy *nem magyar névvel is lehet valaki jó magyar és büszkén állítja, hogy a honvédség tisztikara magyar hazafias érzésben vitán felül áll.* A tüzkereszt-javaslat kidolgozás alatt áll. *A hadbavonultak lakbérhátraléka* ügyében keresik a megoldást. *A hadiözvegyek pótlékára* nézve egy évvel ezelőtt ígéretet tett és *a kérdés már szabályozás alá került. A rokkant tisztek a beosztásban semmiféle hátrányt nem fognak szenvedni.* Legutóbb Aknaszlatinán egy főhadnagy kézfogáskor balkezét nyújtotta neki s érdeklődésére azt a választ kapta, hogy *nincs jobbkeze.* Ez a főhadnagy szolgálatot teljesít. A szolgálatuknál fogva gyermeknevelési nehézségekkel küzdő tiszti gyermekek elhelyezése érdekét a szívén viseli és örömmel közli a Házzal, hogy *Nagykárolyban, Károlyi Gyula gróf kastélyában ötven tiszti gyermek részesül konviktusi ellátásban.* A póttartalékos karpaszományosok tiszti képesítésének az ügye a legjobb úton van és akik ezek közül résztvettek a háborúban, *egyenlő elbánásban részesülnek a rendes szolgálati időt kitöltöttekkel és tisztekként is előléphetnek.* *Keintzel* Ede képviselőnek a román hadseregbe lépő volt osztrák-magyar hadseregbeli tisztek nyugdíja érdekében tett észrevételét nem teheti magáévá. A továbbiakban meleg köszönetet mondott az előadónak és a felszólalóknak tárgyilagos és ügybuzgó közreműködésükért s külön az elnöknek és mindazoknak, *akik elismerték a honvédségnek hősies magatartását.* Külön meghajtja az elismerés zászlaját a vitézül harcoló honvédség előtt, *akik rendkívül erős terepen, elképzelhetetlen akadályok között, állatias szívóssággal támadó ellenséggel szemben is kivívták a győzelmet.* Mély hálával kell adózni azoknak, *akik életüket ott hagyták,* az egész honvéd vezetőségnek, a kiképzőknek és a katonai közigazgatás szolgálatában tevékenykedőknek egyaránt. Kéri a költségvetés elfogadását. *(Élénk éljenzés és taps, a minisztert tömegesen üdvözlik.)*

Ezekután a képviselőház a honvédelmi tárca költségvetését *mind általánosságban, mind cimenként elfogadta,* majd a Ház legközelebbi ülését *pénteken* délelőtt tíz órára tűzte ki, napirenden a költségvetés tárgyalásának folytatásával. Az ülés este *hat óra előtt* véget ért.

A női betegségek gyógykezelésében a régbevált természetes „Ferenc József" keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül biztosan jelentkezik. Kérdezze meg orvosát!

A kormányzó és az olasz uralkodó táviratváltása

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormányzó úr Őfőméltósága III. Viktor Emánuel olasz király és császár Őfelségét születésnapja alkalmából a következő táviratban üdvözölte:

„Királyi és császári Felséged örvendetes születésnapja alkalmából kérem, fogadja leghőbb jókívánságaim kifejezését, amelyhez az egész magyar nemzet is csatlakozik, az Isten áldását kérve Felséged személyére, a dicsőséges uralkodóházra és az egész baráti olasz nemzetre".

Az üdvözlésre az olasz király és császár a következő táviratban mondott köszönetet:

„Kérem Főméltóságodat, fogadja szívből jövő köszönetemet a kedves jókívánságokért, amelyeket úgy saját személye, mint a magyar nemzet nevében szíves volt hozzám intézni".

Mintázás közben

Irta: Papp Jenő

Rápolthy Lajos várbazári műtermében mintáz Vécsey Elvira bárónő. Fent ülök a letakart hokkedlin és hallgatok. Mester és tanítványa pedig fehér szobrászköpenyben serényen dolgozik és munka közben szakadatlanul beszélnek. Leguggolnak, alulról néznek, oldalra fordítanak, szembe fixiroznak. Egyszer körzővel mérik a fül és száj távolságát, egyszer összehúzott szemmel lesik a csontok kiugrását. Rápolthy sokszor magára hagyja tanítványát, hátam mögé megy és csattogva rakja fel a puha agyagot egy aktra. A hátam mögött álló agyaghölgy ugyanis labdázó leány lesz, mire márványban ragyog. Egyelőre csak sárszínű agyag önagysága, akinek lágy testéből kilátszanak drót és faváz darabjai. Rápolthy éppen ujságolja a hátam mögül a rajtam dolgozó művésznőnek, hogy „képzelje, mi történt az éjjel ezzel a labdázó hölggyel! ... Gyengén alapoztam meg, lazán raktam fel rá az agyagot és mire ma reggel bejöttem, az egész nő a földön volt. Leomlott. Most kezdhetem elülről önagyságát! ..."

Mérgesen vagdossa hasára és mellére a nedves masszát s folyik köztük a diskurzus, mintha ott se lennék. Ez a szobrászok egyik csodálatos sajátsága: tudnak beszélgetve dolgozni. Író erre képtelen. Mi némán tapadunk a szellem anyagára s nem a testi szemünkkel látjuk. Nekik vidámabban megy a munka, ha közben vadidegen dolgokról beszélnek. Alkotnak, mint egykor Isten tette, mikor Ádámot formálta és ezalatt a művésznő reggeli kalandos közlekedését meséli el, a szobrász meg a fűtőanyagért vivott harcát részletezi. Szénért futkos, mert itt a földbeásott műteremben átkozott hideg van és szemben a Duna is, ahonnan besüvít a szél. A kész gipszalakok, püspökök, tábornokok, hősi emlékművek persze már nem fáznak, de annál jobban fázik a mester, aki óriási hócipőben topog a születő labdázó hölgy körül, köpenye alatt szvettert hord és a műterem ajtaját székely csörgeposztóval védi, a posztót az ajtóba vert görbe szögekre akasztva fel. Ha valaki kopog, előbb rétegekben kell leszedni a védőburkokat az ajtóról és csak aztán lehet kinyitni. S ebben a fagyos környezetben csillog a szemük, elevenek. Bennem megfagy a vér is, a gondolat is. Bennük lobog a belső tűz.

Tíz percenkint összedugják fejüket és konziliumot tartanak fölöttem, mint kialakuló agyagszobor fölött. Soha életemben nem emlegették előttem annyit a járomcsontomat, a pofacsontot, az állkapcsot, amelyet elragadtatva dicsér a mester a tanítványnak, hogy nézze csak meg, milyen gyönyörű ez a pofacsont, milyen hatalmas! ... Folyton hallom, hogy „a nagy mezőket rakja fel előbb, kedves, ezt a pompás háromszöget az arcon, ezeket a dombokat a homlokon, a nagy vonásokat — aztán később majd ráér parcellázni a pofacsont és az állkapocs között".

Arcom parcellázása alatt is sűrűn hullnak a szakinstrukciók, valóságos sértések, amelyeket lenyelek, mert ez az ő nyelvük s ebből lesz az élő arc másolata. De ha a modell elfárad, rögtön megélénkül az ő beszélgetésük, úgy hogy a második ülés után az ember rájön: tapintatból beszélnek ennyit, szórakoztatják az áldozatot, hogy ne alnkadjon el, ne szálljon le lázadozva a hokkedli-piedesztálról. A modell egy türelmetlen mozdulatára Rápolthy rákezd egy sóhajtásra, hogy ha haj! ... haj! ... ha ő szabadon válogathatna az úrinő modellek között! ... Mennyi van belőlük, Uristen!... És milyen szépek! De nem állnak kötélnek, be kell érni házmesterek fiatal feleségével, akiknek már van is egy, vagy két gyerekük. És ezek is milyen megbízhatatlanok. Felveszik az óradíjat előre és egy hétig nem is jelentkeznek. Az ember befűti a műtermet, a kinnal összekapart tüzelővel és nem jönnek. A kályha izzad, tüzet okád s a modell nem jön! ... Nem ér rá. Szoptat. Sepri a járdát. Főz! ... Ahelyett, hogy állna.

— Főz! ... — mondja tipikus szobrász lenézéssel. Elismeri, hogy szegény férjnek is enni kell, de a férji érdek rettenetesen hátul kocog, valahol a századik sorban, a művészet szent érdekei mögött.

— És milyen férfi-modellek vannak! ... Látod itt ezt a tábornokot? ... Ez a világháború alatt az osztrák-magyar monarhia fő-fő muníciógyártó parancsnoka volt. Bejött ide és kijelentette: ő csak egy órát ül, a szobor legyen kész ez alatt. Erre én nekiláttam. Ugy dolgoztam, hogy szakadt rólam a verejték. Egy óra mulva megnézte és olyan jónak találta, hogy engedett a negyvennyolcból. Kijelentette, hogy ül még egy órát. De nem itt Pesten, hanem Bécsben. Mert máris utazik. Barátom: konstruáltak a mintának egy szellemes szállítóládát, becsomagolták, majdnem engem, a szobrászt is mellécsomagoltak és agyaggal, vésővel, székkel és velem együtt felvitték Bécsbe. Ott fejeztem be.

Azt is megtudtam mintázás közben, hogy bujkál itt Pesten egy Michelangelo márványfej, amelyik százezer dollárt ér. Itt van balra mellettem, letakarva. Esténkint innen hordják el biztos helyre. Egyesek egy nagy francia szobrász művének tartják, mások a Laookon-csoport művészének tulajdonítják, mások meg Berninit jelölik meg alkotójának. Heckler Antal ítélete alapján műkincsként tanítják az egyetemen. Megnézem jól az értékes öreg márványt. Vonásai valóban azt mutatják, hogy egy titán keze hasította ki őket a kőből. Rápolthy úgy magyarázza, hogy mikor Michelangelo összeveszett a pápával, hónapokig kószált az olasz városokban és mivel mindig dolgozott — hiszen úgy aludt, hogy gyertyatartót erősített homlokára, éjjel is felkelt és dolgozott — a kószálás alatt érintett városokban se nyugodott. Elszórt néhány halhatatlan apróságot. Ezt is. Hogy ki veszi meg, ki lesz a gazdája? ... Lesz valaki, az biztos. Addig itt rejtegetik Budapesten.

— Ha Kemal még élne, megvenné.

Rápolthy kint volt Kemálnál, az ő kérésére szervezte meg a török képzőművészeti akadémiát és két hétig Kemal kastélyában élt. Ő készítette el Atatürk szobrát, amelyből 25.000-et csináltak.

... Mikor ide értünk, megdideregtem, mire engedélyt kaptam, hogy „na mára elég, leszállhatsz a piedesztálról".

Mennyivel jobb a föld szintjén járni, mint fent a piedesztálon ülni! ...

Bogsch Aladár meghalt

Bogsch Aladár dr., a magyar államvasutak elnöki osztályának közel két évtizeden át volt vezetője, a magyar vasuti és idegenforgalmi ügyek egyik legkiválóbb vezető szakembere, 54 éves korában rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Mint az elnöki osztály vezetője, a Mávnak a világháboru utáni reorganizációjában vitt igen jelentős, irányító szerepet. Az idegenforgalom eszméjének magyarországi úttörője volt és ebben az irányban éveken át kifejtett lelkes munkája maradandó értékű. A párisi világkiállitás előkészítésében magyar részről, mint az idegenforgalmi hivatal alelnöke vett részt és nagy szolgálatot tett hazájának, de tevékenysége francia részről is meleg elismerésben részesült, ami a francia becsületrend parancsnoki keresztjének számára történt adományozásában nyilvánult meg. Németországban is számos kongresszuson képviselte a magyar államvasutakat Bogsch Aladár, akit ott is egyik legismertebb és legnépszerűbb szakférfiuként tiszteltek. Nem egyoldalu szakember volt, hanem széleslátókörű, minden szép kezdeményezés iránt fogékony lélek, aki az alkotó munkában találta meg hivatását. Ritka intuiciója mindenkit lenyügözött s ez keltett személye iránt őszinte megbecsülést és népszerűséget. Korai halála gyászbaborítja tisztelőinek, barátainak széles körét, s elsősorban szükebb családját, feleségét és leányát.

Vitéz Bartha Károly:
A sorsnak és a német előrelátásnak köszönhetjük, hogy önvédelmi harcunkat nem az ország kapuján innen kell megvívnunk

A honvédelmi miniszter nagyérdekességü beszéde után megszavazta a Ház a honvédelmi tárca költségvetését

Tasnádi Nagy András elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg a képviselőház *csütörtöki* ülését, amelyen *a honvédelmi tárca* költségvetésének tárgyalásával folytatták az 1942. évi állami költségvetés vitáját.

Faragó Ede előadó ismertette a tárca költségvetését. Kegyelettel és hálával emlékezett meg azokról a magyarokról, akik *vérükkel pecsételték meg az új, jobb magyar élet kibontakozásának lehetőségét és az új Európának ezzel nagy szolgálatot tettek.* Szeretettel és büszkeséggel kell gondolnunk azokra a magyar harcosokra, akik *őseikhez méltó módon harcolták meg a maguk nagy harcát.* (Lelkes éljenzés és taps.) A tisztelet hangján kell megemlékeznünk *nagy szövetségeseinkről.* (Éljenzés és taps.) A honvédség szellemében és kiképzésében az ország minden részében magyar. Megőrizte az ősi szellemet és ápolja a magyar öntudatot. Nem szabad elfelejtenünk, hogy *csak addig élünk, amíg magyarok maradunk.* (Ugy van! Ugy van!) A költségvetés rideg számadataiból *a nemzet ereje sugárzik ki és sokszorozódik meg.*

Horváth Géza szólt hozzá elsőnek a költségvetéshez. Kérte, hogy amennyiben a honvédjóléti alap kincstári vagyon, *csatolják hozzá az alapítványok nagy vagyonait és létesítsenek különböző jóléti intézményeket,* így az elaggott s magukra maradt tiszthelyettesek, tisztek és tiszti özvegyek részére otthonokat. Helyes *a budapesti tiszti kórház* felállítása. A szakorvosi kezelés bevezetésére és Budapesten *tiszti szállóra* van szükség.

Hálával kell megemlékeznünk Gömbös Gyula hadseregfejlesztéséről és külpolitikájáról

Csicsery-Rónay István rámutatott arra, hogy a magyar honvédség most is vérzik hazánkért, a civilizációért, és *az új Európáért.* Fáradtságot nem ismerő kötelességérzettel és lendülettel áldoz az egész magyarságért, az egész új világért, amely a régi világot felváltva, a háború után építő erővel viszi előre a békés, együttes munkára e kontinens sokat szenvedett népeit. Évtizedes szünet után honvédségünk *független, öncélú magyar hadsereg lett.* Köszönettel tartozunk mindazoknak, akik a válságos időkben ébren tartották a magyarságban a katonai szellemet. *Hálával kell megemlékeznünk a tragikusan elhunyt Gömbös Gyuláról, aki még a katonai egyenjogúságunk előtt megkezdte honvédségünk fejlesztését.* Az események őt igazolták. Honvédségünk újabb fegyvertényei is bizonyítják, hogy nemcsak büszkeségünk lehet, hanem *letéteményese jövőbe vetett szent hitünknek.*

Mokcsay Dezső hálával és elismeréssel szólt a harctéren küzdő honvédségről. *A hadbavonultak, sebesültek és rokkantak iránt kötelezettségeink vannak.* Kívánatos, hogy ez a kérdés *intézményesen oldassék meg.*

Jodál Gábor köszönetét fejezte ki Erdély népe nevében, amely ismét bekapcsolódhat a magyar honvédség munkájába. A honvédelmi tárca *a tárcák tárcája,* mert ebbe kell összefutni mindazon erőtartalékoknak, amelyeket a nemzeti kötelességek teljesítése útján összegyűjtenek. Ami a leventekiképzést illeti, *Erdélyben és a keleti országrészeken vonják be a háborút átélt tartalékos tisztek egy részét.* A hadsereg átütő ereje sokban függ attól, hogy milyen összekötetése van a frontmögötti hátsó országrészekkel. Elismerés illeti meg a honvédelmi kormányzatot, hogy a hadbavonultak hozzátartozóit hadisegélyben részesíti. *Szükséges azonban ennek a változott viszonyokhoz való módosítása* és igen fontos a kifizetések időpontjának pontos betartása.

Bajcsy-Zsilinszky Endre nem sokalja a költségvetési előirányzatot, ellenkezőleg, további kívánságai vannak.

Turchányi Imre rámutatott arra, hogy a magyar repülők kivívták az egész világ bámulatát éppúgy, mint a világ legelső katonája, a huszár. Az ősi virtus tehát nem veszett el. De szükséges, hogy a magyar vitézség mellett *a honvédség fejlesztésének anyagi előkészítése és irányítása se maradjon el a népek versenyében.* Sürgette az aviatikának a honvédség keretein kívül való fejlesztését is.

Malasits Géza kijelentette, hogy a szabad és független Magyarországnak első feltétele az erős, átütő hadsereg.

Szabó Gyula sürgette a leventeintézmény hatékonyabb kiépítését, valamint *a női honvédelmi szervezetek* mielőbbi megalkotását. Elismeréssel szólt *a honvédtérképészeti intézet* működéséről és sürgette a hadimúzeum propagálását. Szükség van *a katonai jellegű műemlékek védelméről szóló törvény felfrissítésére is.*

Baky László azt fejtegette, hogy amikor a keleti fronton küzdő hős honvédek vérüket áldozzák a nemzeti feladatokért, szükség van ennek a felbecsülhetetlen áldozatnak *kellő mérvű hazai propagálására is.* Akik honvédeink közül kitüntetést nyertek, *azokat itthon a polgári életben is léptessék elő.*

Egyszersmindenkorra el kell némulnia az ellenségeink győzelmére spekuláló propagandának

Szalay László hangoztatta, hogy a honvédelmi tárca költségvetése a legszebb költségvetés, *a magyar fajta dicsérete.* Anyagilag és erkölcsileg mindent meg kell adnunk a honvédségnek. A legénységi zsoldot és a tiszti fizetéseket bizonyos mértékben *emelni kell.* A rokkant tiszteknél, akiket más beosztásban lehet használni, *ne legyen az előmenetelnél hátrány a rokkantság.*

Vajna Gábor köszönetet mondott a magyar honvédségnek azért, amiért az ország területét megvédte és *hozzásegítette az új Európa kialakulásához a szövetségesek oldalán. A magyar faj, a magyar föld hűséges oltalmazója.*

Padányi Gulyás Jenő köszönetet mondott a honvédelmi miniszternek, hogy *a müegyetemen 15—70.000 pengőig terjedő keretben támogatást adnak az ott tanuló hallgatók részére azzal a kikötéssel, hogy ezek később a honvédelmi miniszter által megjelölendő ügykörben vissza fogják szolgálni ezt a támogatást a hazának.* Kérte azután, hogy a katonai jellegű építkezéseknél *művészi szempontokat* is vegyenek figyelembe. Elmondotta végül, hogy a leventék egészségügyi vizsgálatát befejezték. Körülbelül *300.000 egészségügyi felvételt eszközöltek a leventékről.*

Palló Imre személyes élménye alapján beszámolt *a szovjet elleni háborúról,* megemlékezett azokról a hősökről, akik örökre ottmaradtak Galicia csatamezőin. Hangsúlyozta, hogy *a magyar vér nem hullott hiába.*

Bartha Ignác a hadigondozottakról, a hadiárvákról és a hadiözvegyekről beszélt. Kérte, hogy *a hadirokkantaknak adják meg a vasúti kedvezményt, mert ezt minden európai országban megkapják a hadirokkantak.* A hadigondozottak alapjának házait, mint célvagyont, *mentesítsék az adófizetés alól.*

Rapcsányi László rámutatott arra, hogy személyesen meggyőződött róla, *a honvédség alig várta, hogy átléphesse kelet felé az ezeréves határt,* hogy szembeszálljon a legveszedelmesebb ellenséggel.

Keintzel Ede szóvátette, hogy azok a szász tisztek, akik a román hadseregben teljesítettek szolgálatot, s a bécsi döntés után visszatértek Magyarországra, nem vétettek fel a magyar hadsereg tisztikarába. *Ezek nyugdíjat kapnak ugyan,* de nem kapják a román hadseregben viselt rangjuknak megfelelő nyugdíjat.

Károlyi Viktor gróf hangsúlyozta, hogy ma, amikor háborúban állunk, *egyszersmindenkorra el kell némítani azt a propagandát, amely az ellenség győzelmére spekulál.* A szovjetháborúban a magyarság védelmében kiontott magyar vér nem hull ki hiába. Van azonban *egy belső polgári front is, amelyet erősíteni kell s meg kell tisztítani minden destrukciótól.* A propaganda főeszközeit, a rádiót és a filmet is a belső front megerősítése szolgálatába kell állítani.

Annál nyugodtabban szemléljük az eseményeket, minél erősebb és hatalmasabb hadseregünk

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter szólalt fel ezután és általános figyelem közben a következőket mondotta: Nemzetünk háborúban áll. Természetes volna, hogy a háború kihatásai elsősorban a honvédelmi költségvetésben jelentkezzenek, mégis a valóság az, hogy az általam benyújtott költségvetés *nem háborús költségvetés,* hanem tisztán és kizárólag a békeállományi hadsereg szükségleteit fedezi. *Nem tartalmazza sem a csapataink mozgósítása és háborús alkalmazása következtében előálló többleteket, sem a hadsereg fejlesztésével és korszerűsítésével járó kiadásokat.* Hogy ennek ellenére a költségvetés főösszege — számításba nem véve a nyugdíjakat és a hadigondozottaknak szánt juttatásokat — *majdnem 200 millióval emelkedett,* annak négy főoka van. Az első az, hogy Erdély egy részének visszacsatolásával *az állandó hadsereg létszáma lényegesen emelkedett.* A második az, hogy *a légierők fejlesztésére* lényegesen többet állítottunk be. A harmadik az, hogy felvettük a költségvetésbe *a motorizálással és mehanizálással kapcsolatosan fokozódó kiképzési költségtöbbleteket* és végül a negyedik az, hogy tekintetbe vettük *az időközben beállt drágulásokat.* Azok a kiadások, amelyeket a törvényhozás ebben a költségvetésben megszavaz, a megnagyobbodott haza teljesítőképességéhez arányított, tervszerűen fejlődő és korszerűen kiépített haderő *minimális költségei.* A mozgósítási költségek annyira fluktuáló természetűek, hogy azokat a költségvetésbe foglalni *nem helyes és nem célszerű.* A hadsereg fejlesztésének és korszerűsítésének kiadásai viszont más okból nem kívánkoznak költségvetésbe. Ezekre vonatkozólag csak a pénzügyminiszter úr beszédére utalhatok és csupán azt jegyezhetem meg, hogy — mind az a tavalyi beszédében külön kiadásként említett hatalmas összeg, mind a folyó évi költségvetési beszédében külön kiadásként bejelentett összeg — között levő *tekintélyes különbözet legnagyobb része a hadsereg fejlesztésére fordíttatik.* A világháború befejezése óta a magyar közvéleményben állandóan erősödött az a tudat, hogy a trianoni béke egyik legnagyobb béklyója egy erős hadseregnek a kényszerült hiánya volt, különösen érezte ezt a hiányt *államvezetésünk és hadvezetőségünk,* amikor megkötött kézzel kellett néznie szomszédaink hatalmas fegyverkezését. Amint tehát a lehetőség erre megnyílt, *azonnal megkezdtük hadseregünknek a lehető legerősebb ütemben való kiépítését.* Hogy e tekintetben az egyes kormányok eddig mit teljesítettek, azt a mult évi költségvetési beszédemben volt szerencsém kifejteni. Eddigi munkánk eredményét, *az új magyar honvédséget pedig a mult év őszén Kolozsváron mutattuk be a nemzetnek.* (Éljenzés és taps.) De a hadsereggel szemben támasztott követelmények *egyre rohamosabban növekedtek.* A folyó évben a déli országrész visszaszerzésére kellett katonai erőket mozgósítani, ma pedig a nagy német és olasz nép oldalán olyan háborúban veszünk részt, *amelyet területi terjedelme a benne alkalmazott harci eszközök eddig el nem képzelt mennyisége és minősége,* a közlekedési és utánszállítási viszonyok hallatlan nehézsége és a lefolyt harcok keménysége alapján *a világ eddigi legnagyobb hadjáratának kell minősíteni.* Hogy a jövőben ebben az újabb háborúban még milyen feladatok fognak a magyar hadseregre háramlani, *erre vonatkozólag ma nehéz volna jóslásokba bocsátkozni.* Egy azonban bizonyos, a magyar nemzet annál nyugodtabban fogja az események forgatagát szemlélhetni és annál biztosabban valósíthatja meg nemzeti célkitűzéseit, *minél erősebb és minél hatalmasabb a hadsereg.*

Ha az előrelátás nem keresztezi az orosz terveket, ma már az Alföld lenne Budjenni működési területe

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter: Ebből következik, hogy egy pillanatra sem szabad a hadseregfejlesztésnek és korszerűsítésnek útján megállani. Ugy vélem tehát, kötelességem ma a törvényhozás előtt beszámolnom arról, hogy a honvédelmi igazgatás részéről megtörtént-e minden a magyar hadsereg gyors és korszerű fejlesztése érdekében. Mielőtt erre vonatkozó beszámolómat megkezdeném, legyen szabad *az orosz veszélynek csak kevesek előtt ismert és közvéleményünkben magyar viszonylatban gyakran lekicsinyelt méreteiről néhány szót előrebocsátanom. A* háború kezdetén elég megbízható becslés szerint a szovjetnek *majdnem 40.000 páncélos járműve volt, ami körülbelül 50—60 páncélos hadosztályt jelent.* Ezt az erőt a szovjet az 1942/43 években *meg akarta kétszerezni,* amit óriási hadiipara lehetővé is tett volna. *Mennyire hálásak lehetünk tehát a sorsnak és a német vezetés előrelátásának* (úgy van, úgy van), *hogy elkerülhetetlen önvédelmi harcunkat nem az ország kapujában, a Kárpátok gerincén, vagy azon innen, hanem attól sokszáz kilométerre keletre lehetett megvívnunk.* Ha ez az előrelátó kezdeményezés nem keresztezte volna az orosz terveket, bátran állíthatom, hogy *a küzdelem sokkal mélyebben szántott volna bele nemzetünk testében,* és nem tudom, hogy a Dnyeper és a Donec-medence helyett *nem az Alföld lett volna-e Budjenni hadseregének működési területe.* A Magyarország letiprására szánt és a magyar határon felvonult VI. és XII-ik orosz hadseregnek összlétszáma *lényegesen magasabb volt, fegyverzete bőségesebb és korszerűbb, honvédségünk erejét sokszorosan meghaladta* és még a lembergi csata idején is, július első napjaiban, körülbelül 3200 jóminőségű páncélos járművel rendelkezett. Az a körülmény, hogy honvédségünk részei éppen az említett két orosz hadsereg üldözésében és végre az umani csatában történt megsemmisítésében részt vehettek, világossá teszi, hogy *a határtól ma már 1200 kilométerre harcoló csapataink mindig a magyar haza biztonságáért küzdöttek.* (Éljenzés.) Visszatérek az eredeti témához. Mi történik ma a magyar hadsereg fejlesztése tekintetében. A fejlesztéssel kapcsolatos szervezési változásokat a magyar vezérkar főnöke dolgozta ki. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy *szervezés tekintetében a világ legelső hadseregének, a német hadseregének sok vérrel szerzett tapasztalatait értékesíthetjük,* és így bizonyos, hogy helyes úton járunk. A haderő második nélkülözhetetlen kelléke *a megfelelő emberanyag,* amely Istennek hála, a magyar népben kitünő katonai tulajdonságainál fogva *mindig rendelkezésre állott és rendelkezésre áll ma is.* Fajtánk kiváló katonai tulajdonságai mindig a legjellegzetesebb katonanemzetek közé soroztak bennünket. Mégis, minthogy a korszerű hadsereg és a modern háború az átlagon messze felül emelkedő egyéni adottságot és tanulságot követel, feltétlenül szükséges e természettől kapott elsőrendű adottságokat *a lehető legalaposabb kiképzéssel fejleszteni és ifjúságunkat a honvédségbe való beállítása előtt lelkileg és testileg alaposan előkészíteni.* A levente-szervezet útján a katonai előképzés feladatát sikerült is megoldani. De megállapítást nyert az is, hogy *ezen a téren még sok tennivaló van.* A hiányokat igyekeztünk megszüntetni azáltal, hogy a katonai előképzést összekapcsoltuk az ifjúság hazafias sportszerű nevelésével. A kultuszminiszter úr megértő támogatásával a munka megindult és alapos a remény arra, hogy *néhány év mulva a magyar ifjúság hazafias, önzetlen, kötelességtudó, egészséges és katonásan nevelt ujoncokat fog a honvédségnek és a hazának szolgáltatni.*

Német szakértők a magyar hadiipar nagyszerü teljesítményéről

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter: Hadseregfejlesztésünk anyagi megalapozását *a magyar nemzet példás áldozatkészsége és a pénzügyminiszter úr ritka megértése teljes mértékben biztosította.* Nehezebb volt *a típus* kérdésnek a helyes megoldása. Különösen a repülőgépek, páncélos járművek és a modern tűzérség típusainak átengedése tekintetében, *a szövetséges német hadsereg részéről azonban olyan támogatásban részesültünk,* hogy a feladatot meg tudtuk oldani. Nagyban segítségünkre volt *az olasz hadsereg.* Még nehezebb ma a nyersanyag biztosítása. Az immár két éve tartó világháború egyrészt elzárta az eddigi nyersanyagforrásokat, másrészt elfogyasztotta külföldi eredetű nyersanyagkészleteink jelentékeny részét. *A kémiai tudományok és tehnológia hallatlan fejlődése és a szövetségeseinkkel való közreműködés azonban itt is leküzdötte a nehézségeket* és bejelenthetem, hogy a hadsereg fejlesztésének nyersanyagszükséglete *nagyjában biztositottnak tekinthető.* A legnehezebb feladat volt a magyar ipar gyors kifejlesztése olyan mértékben, hogy képes legyen mindazon harcieszközök előállítására, amelyeket a háború által teljesen igénybe vett külföldi ipar többé nem tudott szállítani. Hogy mit jelent például egy teljesítőképes repülőgépgyártó ipart a mai viszonyok közt gyorsan kiépíteni, azt csak a szakember tudja teljesen megítélni, ezért *büszke megelégedés töltött el akkor, amikor a velünk együttműködő német repülőszakértők a mult héten kijelentették nekem, hogy az a teljesítmény, amit a magyar ipar e tekintetben egy félév alatt elért, csaknem*

Így sütjük a jó „Gustin"csókocskát:

Hozzávalók: 2 tojás, 3 evőkanál víz, 10 deka cukor, 1 csomag Dr. Ötker vanillincukor, 7½ deka buzaliszt, 7½ deka Dr. Ötker „Gusztin"

A tojássárgát a vízzel habosra verjük (legjobb egy habverővel) és egymásután adjuk hozzá a cukor ¾ részét a vanillincukorral vegyítve. Ezután a habverővel addig ütjük, míg egy krémszerű masszát kapunk. A tojásfehérjéből kemény habot verünk, utána folytonos keverés mellett a cukor fennmaradt részét adjuk hozzá. A habnak oly keménynek kell lennie, hogy késsel a vágás látható legyen. Ekkor a tojáskrémhez adjuk, a gusztinnal kevert lisztet beleszitáljuk és óvatosan a krém alá huzzuk. Két teáskanálka segítségével zsirozott és liszttel kihintett tepsire csókocskákat formálunk és aranysárgára sütjük.

Sütési idő: 10—15 perc. jó, közepes tüznél.
Eredmény: kb. 35 darab.

Dr. Ötker „Gusztin" és Vanillincukorral

Időszerű és bevált receptkönyvet kívánságra ingyen küld: Dr. Ötker A. Budapest, VIII., Conti-ucca 25 szám

Vecsési Sándor

Holnap nyílik a Hercegszántói Kisgalériában *Vecsési Sándor festőművész*, Munkácsy-díjas érdemes művész kiállítása, délután 4 órakor. A megnyitó beszédet tartja: Avar István Kossuth-díjas színművész. A kiállítás megtekinthető: augusztus 20-tól szeptember 20-ig, naponta 14—18 óráig.

Magyar Hírlap 1986. VIII. 19.

Vecsési Sándor

■ **Vecsési Sándor festőművész gyűjteményes kiállítása április 19-ig tekinthető meg az Ernst Múzeumban. (Budapest VI., Nagymező u.)**

◇ Ma este a pécsi Szimfonikus Zo

Népszabadság, 1987. III. 31

ADM ARP

— mondják leggyakrabban — nem i
gondolják, hiszen a tulajdonról minde
taképpen tetszés szerint értelmezhető;
egzakt módon, tudományosan.

A polgári szociológia, etnológia, törté
könyveinek változatos figyelemelterelő
fogásának mindig ugyanaz a sémája hú
közvetlen kapcsolatának feltevése, s
amely persze magántulajdon, az egyén
„természetéből" fakadó kapcsolata. Ez természetesen a polgári jogi tulajd
fogalom kiterjesztése, s hogy a polgári látóhatáron belül ez a felfogás leküz
hetetlen előítéletként funkcionál, annak igen egyszerű oka, hogy pontosan m
felel a tőkés tulajdonforma *látszatának*. Azok a változások, amelyeken a tő
tulajdonforma napjainkig keresztülment, nem érintették a bérmunka és t
viszonyát, s így nem kényszerítették rá a polgári társadalomtudományt a
zett felfogás radikális bírálatára.

Ezért a polgári korlátokat átlépő elmélet és gyakorlat számára középpo
jelentősége volt és maradt a tulajdonprobléma újszerű megragadásának. M
tulajdonfelfogása ugyanezért egész történelem- és társadalomelméletének eg
alapkérdése. Van is Marx felfogásának akkora interpretációs irodalma, h
az ember azt gondolná, minden részletét tisztázták már, ebben a témában
mondani lehetetlen. S mégis, akárcsak sok más kérdésben, a tulajdon értel
zésének kérdésében is azt tapasztaljuk, hogy a vulgáris interpretációk, all
mazások és továbbfejlesztési kísérletek eltakarják az eredeti marxi felfog
azok alól tehát újra meg újra ki kell szabadítani. Továbbá, mint a gondolko
más klasszikusainak esetében is, Marx elméletének és módszerének új tanul

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Vecsési Sándor
Munkácsy-díjas festőművész

TÁRSADALMI SZEMLE

1984 MÁR

7021

Vecsési Sándor:

Vecsey Gyula

1909/10 II.

Ferképzőmfoiskolák

145. l.

or BRUNS-GYAPOT

gyarországért. A szakszervezetek elismert politikai tényezők. Nagy ütemben, sikeresen folyt szervezeteik megalakítása. Az országos pártkonferencia idejére taglétszámuk elérte a 400 000 főt. És *„hogy arról beszélhessünk, mi a kommunisták feladata a szakszervezetben és hogyan tudják azt jól elvégezni, meg kell néznünk, mi van a szakszervezetekben* — mondotta *Kádár János*, a napirend előadója. — *Mi az erő, mi a jó a szakszervezeti mozgalomban. Keressük meg hibáinkat és hiányosságainkat, hogy a hibákat kijavíthassuk és a hiányokat pótolni tudjuk*". Ennek a feladatnak az elvégzésére volt hivatott a pártértekezlet második napirendje: *Kommunisták feladatai a szakszer-*

rosi alkalmazottak, közalkalmazottak, földmunkások sokezres tömege növelte a szervezett dolgozók táborát. A hivatalos szóhasználatban, okmányokban a szakszervezeteket csak a munkásosztály szervezetének nevezték, pedig a tagság 40%-a értelmiségi, alkalmazotti foglalkozású. Politikailag ez azt jelentette, hogy a fizikaiak, illetve szellemiek összefogásának megteremtésére, valamennyi szakmával való törődésre, az érdekvédelem, a neveléssel járó feladatok ellátásával is törődni kell. *A szakszervezeti mozgalom kerete, terepe lett a nemzeti összefogásnak, a munkásegységnek.*

Jakab Sándor

(A befejező rész a hétfői számunkban.)

A Palesztinai Kommunista Párt küldöttségének látogatása

Az MSZMP KB meghívására május 13. és 17. között látogatást tett hazánkban a Palesztinai Kommunista Párt küldöttsége *Naim Asabnak*, a párt Politikai Bizottsága tagjának vezetésével. A küldöttséggel — amelyet fogadott *Kótai Géza*, az MSZMP KB tagja, a külügyi osztály vezetője — *Györke József*, a külügyi osztály helyettes vezetője tárgyalt.

(MTI)

Béketúra Oroszlányból

Az oroszlányi városi KISZ-bizottság egész napos béketúrát szervez ma. Az indulás helye: *Oroszlány*, Városi Művelődési Központ, reggel fél 7-től folyamatosan. A 12 kilométeres túra végállomása: *Várgesztes*, szabadidő-park. A résztvevőknek öt állomáson évfordulókhoz kapcsolódó (40. évforduló, VIT, hazai és nemzetközi események) feladatokat kell megoldaniuk. A túrán felnőttek és gyerekek egyaránt indulhatnak. Az első öt csapat tárgyjutalmat és oklevelet kap. Azok, akik nem kívánnak részt venni a túrán, de szeretnének a szabadidőpark programjain részt venni, autóbusszal közelíthetik meg Várgesztest. (Oroszlánytól 12-től 17 óráig óránként megy busz, délután 18-tól 20 óráig harmincpercenként.)

G. A

Vecsési Sándor

Kiss Dénes

Vecsési Sándor képvilága

Megfesteni a világot a mi saját képünkre, hogy hasonlítson ránk, a legjobb magunkra; az ember képére. Újraszínezni láthatót és láthatatlant, a gyerekkor emlékeit, kihordani, majd újraszülni magát a gyerekkort, önfeledtségével, tétovaságával, elvakító örömeivel, s a bennünk leülepedett, mélyen fészkelő félelmeivel. Játszani fényekkel, árnyékokkal, emberek arcán, tájak vonásán, előhívni a színek rengetegét, éles villódzását, homályló összefolyását és szövevényét e különös teremtésben; tántoríthatatlan hit erejével. Falakat emelni, amelyeken a szegénység kopottsága ragyog, mert az igazi nagy fénylések szilánkjai beleragadtak a kicsi ablakok sarkába, a félig nyitott ajtókon át látszó öreg bútorokba. Az ott élt emberek sorsába. Mélységes mélyre bújt fénylés ez, ami csak a szemeken tör elő titkolhatatlanul. De ezeken az ajtókon kevesen járnak be és ki, az időbe nyílnak, az emlékezésbe és csak ritkán látni az emberek szemét. E képvilágban a tárgyak virágozzák az embert.

Vecsési Sándor apró ablakai, nagy falai, tornácai sokfélék, de egypetéjű emlékezés iker-látomásai. Sajátos mozdulatlanságban állnak, miként ő is jegyzi, a Múló világ visszaintései. Még itt van, de már lassan elsüllyed s ahogy a Cselédház című képén, fölfut rájuk az idő gyomnövényzete, romlásukban is megcsúfolva a jelen gaza, vadvirága, mely talán nem más, mint a felejtés. A művész azonban nem akar felejteni! Makacsul újra festi a kopott falakat, a tornácokat, a félig nyitott ajtókat, a sehová nem néző, hályogos ablakokat. Ám akad egy-egy a szegénységben büszke épület, a roskadtságban is nemes tartású, mint például az Öregasszony háza. De a falvakban is régi templomok emelik homlokuk, az öreg házak lilás falaikkal állítják meg az időt, a múló-eltűnő világ átszól nekünk a múltból: ne felejtsük el, mert ha elfelejtjük, magunkat felejtjük el! Ez a fölismerés az ember, a festőművész erős, megtartó gyökere!

A festő világteremtő lehetősége: megállítani a pillanat arcán a vonásokat, noha nem tudjuk melyik az a pillanat, a történésnek mely moccanata, amit marasztal? Azt sem, hogy a képen hányféle gondolati-érzelmi előzmény összegződik? Mi minden történik addig, amíg épület, vagy táj, elmosódó emberalak külön életet kezd élni, ahogy a Télidő hamvasjeges fénylése mindezt kisugározza mozdulatlanságával. Vagy amíg örökös mozgásba kezd, időntúli lebegésbe, mint a Tatai kálvária című képén az égbe magasodó templom, alatta Európa délebbi tájait idéző „sejtes" sziklaalakzatok. E teljes moccanatlanság azonban mintha folyton emelkedne! Fölfelé húzza a tekintetet. Mindkét említett mű remeklés, jelképpé sűrített költészet. A festői kifejezési lehetőség lenyűgöző arányait és színfeszültségét fölmutató képvilág. Méltó párja a Tata, kék folyó, az Irtás, ám mindegyiket még, mint Vecsési Sándor legtöbb képét, lélegzet-visszafojtottabbá teszi az emberhiány! Süt róluk az idő magánya, epedik az élet hiányát. Ezért is nehezen szabadulunk hatásuk alól. Itt nincs félig nyitott ajtó, ha csak mindenségbe, az örökkévalóságba nem akarunk didergetően bepillantani?!

Ezért is hökkenünk meg a Búcsú Kothay Ernő barátomtól című, már a méreteivel ható, a színeivel emlékégető, lélekig izzó kép láttán, amelyen látszólag burjánzó összevisszaságban — akár az emlékezés gyors villámlásainál — apró robbanásokban, különös tűzijátékként gubóznak-világítanak a színek, ám az előtérben emberalakok tömbje áll tehetetlen gyászban. De mintha őket is kikezdenék foszló fénylések? S így áll elénk a védtelen, a sorsnak kiszolgáltatott ember, fájdalmában is ünnepélyesen, méltóságosan.

A festő világot teremt s lehetetlent kísért akkor, amikor végül is egyetlen kiterjedésben, a síkban egyszerre mélyít időt és távolságot, folyamatot és pillanatot: kiáltásokat a múlás ellen. Küzd a világ emberarcáért, hogy betöltse mindenségét az ember tekintete, hogy ne forduljon ki hasztalan gerinccsigolyánk, ne hajoljon a fej és emlékezzünk honnét jöttünk, kik vagyunk: emlékezzünk magunkra!

A tatai várban május 19-én megnyíló kiállítása az emberi emlékezet látomásos kivetítése, egyetlen művészé, de közemlékező, közgazdagító!

Veprana
1985. V. 18.

Erzsébet híd, budai hídfő.

— Anyu, menjünk le a partra, innen semmit sem látok!

— Nem lehet, kislányom. Ott is sokan vannak.

— De én látni akarom a katonabácsikat. Anyu! Menjünk föl a hegyre! Oda, nézd csak, ahol az a bácsi áll. Ő biztosan mindent lát.

— Hát persze, már jó előre elfoglalta a helyét.

Érik a Kalász

Távoli zümmögésük egyre közelít. Még néhány másodperc, s feltűnnek a bányatavakat körülölelő dombok mögül. A pilóták megnyomják a botkormányt, s az olajzöld szitakötők máris alászállnak — harminc méterre suhannak el a fejek felett. Miért e magasságcsökkentés? Csak nincs valami műszaki hiba? Szerencsére semmi baj, minthogy már harmadszor végzik el ezt a műveletet az ünnepre készülődő egységek. Veszélyes manőverüket csupán a kíváncsiság diktálja. Budakalász térségében ugyanis már régóta tömeges a textiltelen napimádat. Érdeklődésük érthető, hiszen ilyenkor augusztus vége felé kit ne foglalkoztatna a kérdés: érik-e a Kalász? **(mes-)**

A költők által oly sokszor megénekelt kék Balaton haragoszöld színben, rosszallóan bámulja a nap sugarai elé terpeszkedő, lassan úszó, sötétszürke felhőket, az északi széltől tarajos habjai csattogva, dörögve űzik tovább a hirtelen őszt idéző hívatlan vendéget.

Bár az eredeti programot a locsoló kedvű felhőkből egyre sűrűbben lezúduló nyári eső itt is elmosta, azért vidáman zsongó élet fogad a magyar tenger északi partján, a Balatonakali és Zánka közötti 220 hektáron elterülő ifjúsági birodalomban, az úttörővárosban.

Zánkát, az ifjak városát augusztus 17-től az Úttörőgárdisták Országos Találkozójának 3 ezer résztvevője népesíti be tíz napon át. Az „Együtt a gárda" elnevezésű táborban az elmúlt tanév során a honvéd-, munkásőr-, közlekedési, tűzoltó- és egészségőr-szakágakban rendezett vetélkedők megyei, illetve a fővárosi döntőkbe került első-második helyezést elért 10—10 tagú csapatai mérik össze erejüket.

A második tábor 6. számú csapatát képezi az a 440 munkásőr-úttörőgárdista, aki a vetélkedősorozat elméleti és gyakorlati feltételeinek legjobban megfelelt. A munkásőr-úttörőgárdisták szakvezetője *Tóth József.*

— Feltétel, hogy csak a testület tagjainak gyermekei, esetleg közeli hozzátartozói lehetnek munkásőr-úttörőgárdisták?

Együtt a gárda

— Szó sincs erről. Ugyanúgy, mint a honvéd, közlekedési rendőr, vagy más szakágakban, a munkásőr-úttörőket is az iskolákban szervezik, függetlenül a szülők hovatartozásától — mondja a szakvezető.

— Ebben a táborban milyen program várja a gyermekeket?

— A határőr-úttörők például a járőrszolgálattal kapcsolatos ismereteiket mutatják be, a mi gyerekeink a munkásőrség és az úttörőmozgalom múltjával és jelenével kapcsolatos vetélkedőn vesznek részt. A tűzoltóúttörők fecskendőt szerelnek, váltófutás során mutatják be fürgeségüket.

— És csak vetélkednek, versenyeznek a gyerekek?

— Nem. Természetesen egyéb programot is nyújt részükre a táborvezetés. Azért ez a tíz nap egy kicsit üdülést is jelent. Amennyiben az időjárás ismét kedvezőre fordul, lehet szó strandolásról, vitorlázásról, csónakázásról, s a gyerekek megismerkedhetnek az Úttörőváros nevezetességeivel, sporttelepeivel, sőt kulturális programban is részük lesz. A munkásőrség központi férfikara is ellátogat Zánkára, hogy szórakoztassa a gyerekeket. A munkásőrök építettek az Úttörőváros részére egy lőteret, amit augusztus 23-án adnak majd át. A legjobb munkásőr-úttörőgárdisták csapata a tábor befejezésekor átveheti az országos parancsnok vándorserlegét. Az eredményesen versengő gyerekek ajándékot is kapnak.

A Nógrád megyei Tar községből érkezett az Úttörővárosba a rövid, szőke hajú, sportos megjelenésű *Görőcs Teréz*, aki a vetélkedők során sokat segített csapatának a megyei első hely elnyerésében.

— Mióta vagy munkásőr-úttörőgárdista?

— Most már több mint egy éve — feleli mosolyogva a kislány, akiről inkább azt képzelném el, hogy egészségügyis.

— És miért választottad ezt a szakágat?

— Miért...? Hát azért is, mert édesapám szintén munkásőr. De nemcsak ez az oka. Az iskolában nagyon jól működik a munkásőr-úttörőgárda. Szívesen vettem részt a munkában. Az elmúlt tanév végéig rajvezető voltam.

— Már nem?

— Nem. Ugyanis ősztől nyolcadikos leszek, és az utolsó éveseknek elsősorban az általános iskola eredményes befejezésével kell törődniök. Azért a kapcsolatom, természetesen, nem szakad meg az úttörőélettel sem.

— Mit kedv
az úttörőmun
zásokon?

— A környe
sét, a terepen
dást és a löv
deklődésem fe
is fakad, hog
dész. Pici gy
amikor csak
dig elkísérten
sőt magával
ra is. Az ped
mény. Szóval
tem meg a
és növényvil
közelében lé
dő közepén
puszta, édesa
itt vált erdé
most már s
izgalmasabb
s amikor cs
költözünk oc

— Minek

— Biológia
szakos tanárnak. A természet megismerése, az erdei sétá
a vadászatok közel hozták hozzám ezt a két szakterületet.

— Milyen volt a bizonyítványod?

— Négy egész kilenc... Szóval egy négyessel fejeztem be a hetedik osztályt.

A mindig mosolygó *Halász Csaba* diósjenői fiú négyessel zárta az általános iskola hetedik osztályát. Csaba minden bizonnyal inkább valamiféle gyakorlati szakmára készül.

— Kamionos szeretnék lenni. Kedvelem a gépkocsikat és nem utolsósorban az utazást. A kamionosok pedig ál-

két szakág dobosa.

— És kitől tanultál dobolni?

— A bátyámtól.

Csaba a stafétabotot jelentő dobverőt vette át a testvérétől, s most már nemcsak a tűzoltó-, de a munkásőr-úttörők is az ő dobszavára menetelnek.

Az ízletes ebéd után Zánkán, az ország legnagyobb közlekedési parkjában nyüzsgővé vált az élet. Megkezdődött az „Együtt a gárda" úttörőgárda-tábor résztvevőinek kerékpáros KRESZ-vetélkedője, amit majd szintén sok érdekes, izgalmas program követ.

Schmidt Attila

Vecsési Sándor

Népszava
1985. VIII. 24.

Kiss Dénes

Festők – nyáron

A festő ül a csónakban és fárasztja a horogra akadt halat. A nagy halat!... Egyedül gyürközik, nem bír a nagy hallal! Az elvinné az aluminiumcsónakot emberestől, elhúzná a nádas mellől a nyílt vízre. Az életéért küzd. Harmincöt fokos az augusztusi meleg. Az író — T. M. — a nádas szélén ül az árnyékban. Sört iszik elszántan. Ő pihenni jött Dömsödre, hiszi is, nem is, a nagy halat. Végül győz a kíváncsiság. Fölkel és megy segíteni az „öreg halásznak". Ketten vannak már egy ellen. Küzdenek, kiabálnak, biztatják egymást. Rövidesen nézők is akadnak. Beleizzadnak, amire övék a hal. Valóban nagy. Súlya, akár egy nyolc-tíz éves kisgyereké. Harminckét kiló.

— Végül mi lett a nagy hallal? Nem csak legenda volt? — kérdezem Vecsési Sándor festőművésztől.

— Odaadtuk egy csepeli hatgyerekes családnak...

Arca ragyog, én pedig azt gondolom, de kevés ilyen nagy család élhet Csepelen! S milyen jó, hogy éppen arra jártak! A festő — Munkácsy-díjas, érdemes művész —, aki feleségével, Bazsonyi Arany festőművésszel a nyarait Dömsödön, abban a házban tölti, amelyet közösen terveztek és építettek Patay Lászlóval, Veres Péterre hasonlít. Meg az Öreg Halászra. Ha szakálla is volna, Hemingwayre hasonlítana.

— Estefelé itt vitték el előttünk — folytatja Vecsési Sándor. — Nagy hátizsákba tették, de a farokrésze hosszan kiágaskodott fölül, s ahogy a családfő lépkedett, a feje fölött csapódott jobbrabalra.

A hitetlenkedést láthatja rajtam, s elmondja, hogy azon a héten még egy másik, hasonló nagyot is fogott, de azt visszaengedte. Zsíros már a nagy hal... Aztán keresi a fényképet. Mi már csak így láthatjuk a bizonyítékot. Az ablakokkal kerített verandán beszélgetünk. Ezúttal nem süt a nap, de a Duna-ág vize meleg. Néhány suta fejes és egy kis fürdés után folytatjuk az eszmecserét életről, sorsról, a békéről s arról, hogy miért vagyunk a világon... Gyermekkori barátja látogatta meg. Ő is festő, az NSZK-ban él. Sz. Miklós arca szomorkás. Mereng. Keveset szól.

— Nem lettem én német — mondja. — Én ott lakom, de itt élek.

Miklós Nürnberg mellett egy kisebb helységben tanít rajzot. Magyar gyerekeknek, magyarul. Ma is azt a tájszólást beszéli, amit harminc éve lehetett hallani Tamásiban. Miklós tűnődik, a gyerekkorára gondol, elejt egy-egy szót, s Vecsési folytatja.

— Napokon át dideregtünk a kis földalatti lejárójában, az Operánál. Jegyért álltunk sorba. Váltottuk egymást... A szobánkra emlékszel? — kérdezi Miklóst. — Semmink se volt, csak hitünk!... De azzal világot tudtunk volna fölemelni.

Vecsési Sándor eredeti foglalkozása, kenyérkereső szakmája villanyszerelő volt. De lehetett volna a famegmunkálás művésze. Amikor arról kérdezem, hogy min dolgozik, nevet és int, hogy kövessük.

— Nyáron nem tudok festeni!... Kapálni igen, otthon dolgozni kellett!... Nyáron előkészülök. Olvasok és kereteket készítek... — Indulunk utána a kis műhelybe.

Mintha erdőbe lépnénk. Embert ölelő illata van a fának. Önkéntelenül is moccan a kéz, megsimogatjuk a finoman megmunkált keretek léceit. Sima, melengető, akár az asszonyok bőre. A szobrászoknak, festőknek jó, gondolja az író. Közelebb vannak a földhöz, a fákhoz, a termő élethez. Körben szerszámok, fűrészek, vésők, fúrók... Mesterember szerszámai, olyané, aki szereti a munkáját. Nem mértani rendben, a keze ügyében hevernek.

A keretek önmagukban is remeklések. Gyönyörködünk a lécek közé feszített szürkésfehér vászonban. Új gabonászsákok, szalmazsákok jutnak eszünkbe a falusi gyerekkorból. Persze ez a vászon sokkal finomabb. Kettős lécsín közé szorítva, négyöt centi szélesen keretezi majd a festményt. S a keret nagysága megszabja a festő témáját?... Ezt nem kérdeztem meg, csak utólag gondolok rá. Olyan, mint a szonett fegyelme?!

Bazsonyi Arany rajzokat mutat. A szoba padlójára teritette le őket. Alakok, arcok fölött lépkedünk.

— Azt hittem, fölfedezek valamit — mondja mosolyogva. — Megtetszettek azok a virágok ott kint a kertben. — Nézünk ki az ablakon, érdekes színű virágok bólogatnak az enyhe szélben. — Szirmaikról alkohollal leoldottam a festéket és azzal rajzoltam. Örültem, mert ilyen lilás-kékes színt nem láttam, nem használtam. De hát, valamiről elfeledkeztem...

A rajzok kint maradtak a napon, s a napfény visszavette, ami az övé! Kifakultak, csaknem teljesen eltűntek az örömmel formált rajzok. A festő szomorú, de az ember bizakodik. Talán abban bízik, rögzíteni tudja majd a virágok föloldott színét a papíron is. Már gyógyszerészekhez járkál, szakemberekkel beszél. Nem nyugszik. Meg kell küzdenie a napfénnyel. Feladata van.

Mi pedig közös műveiken járkálunk a lakásban.

— Arany tervezte a mintát, én pedig leraktam — mutatja Vecsési Sándor az előtér kövezetét. A falakon Bazsonyi Arany festményei. Nincs kihagyott, üres hely. Egyetlen nagy festmény körben a fal. Képtárban ülünk. Örökre elment szülők, mélybe hullt gyerekkor megfestett emlékei közt. A falakon a szeretet, a tisztelet oltárképei. Pogány szentély ez a hely.

Indulatok szilánkjai villognak a szavakban. Miklós tizenhat év körüli leánya nem tud magyarul, nem ért semmit a vitából. Társtalanul sétál a nádas mellett. Amikor megkérdezzük, miért nem tud magyarul, Miklós arcán borongás terjeng.

— Én a kinti lakásomtól távol kaptam állást és sokkal többet kellett fölmutatnom, mint idegennek, hogy elfogadjanak. Növendékeim így is díjakat nyertek az ottaniak előtt... A németek ezt is elég nehezen viselték el. Még a családomban is... — megszakítja a szót, aprót legyint. Vecsési Sándor folytatja.

— Te is németek előtt kaptál megbízást... Ne szerénykedj.

— Én haza akarok jönni. Mind többet itthon lenni!

Miklós a magyar képzőművészettel, hagyományokkal ismerteti meg a híres iskolában a világ minden tájáról odaérkezett tanulókat, többnyire tehetősebb szülők gyerekeit. Mennek oda Amerikából, Ausztráliából, s bár magyar származásúak, ott látnak először kopjafákat, hímzéseket. Talán még Miklós sem méri föl igazán, hogy lelkes munkája mit ér — nekünk! Miféle kötődéseket éleszt föl a távolba szakadt nemzedékekben. „Én csak itthon vagyok otthon." Hallom a hangját a dömsödi nyárból.

Festők — nyáron. Fákkal, virágokkal élnek együtt. Kezük, akár a mesterembereké. A hajdani villanyszerelő mohón olvas. Érdekli az irodalom. Vitázik, támad. Mintha örökös kisebbségi érzés hajtaná: pótolnia kell valamit a munkásember fiának, s úgy akarja, ahogy Veres Péter tette! Bazsonyi Arany, aki falusi tanítónő is volt, már külföldi nagydíjakat is nyert festményeivel, elszántan rajzol. Munkáit fölajánlja ingyen a Berzsenyi Kalendáriumnak. Világát teremti-rajzolja tovább — sok-sok hat nap alatt. Már elkülöníthető: csillagaival, hites bolygópályáival a művészet mindenségében. Most a Nappal küzd. A színekért. Az élet színeiért.

Vecsési Sándor festőművész

VECSÉSI SÁNDOR Munkácsy-díjas festőművész munkáiból nyílt kiállítás hétfőn a bonyhádi Vörösmarty Mihály Művelődési Házban. Az október 30-ig nyitva tartó tárlaton a művész 21 alkotását láthatják az érdeklődők.

Népszabadság, 1986. X. 7

Vecsési Sándor

— **Vecsési Sándor festőművész kiállítását augusztus 20-án,** délután 4 órakor Avar István színművész nyitja meg a Herceg-szántói Kisgalériában. A tárlat szeptember 20-ig tekinthető meg.

Magyar Nemzet 1986 VIII. 14.

Divat

Sirályos pulóver

nb 96 cm)

Hozzávalók: 35 dekagramm lágoskék Róma fonal, a hímshez néhány méter piros, róaszín, arany, narancssárga, a, olajzöld selyemfényű hímfonál, 2,5-es kötőtű, körkötő-, merkelőtű.

Kötésminták

Patentminta: 1 sor: 1 sima, 1 rdított, 2. és minden további r: simára sima, fordítottra rdított szemet kötünk.

Alapminta: 1. sor: sima, 2. r: fordított. Szempróba: 28 em x 42 sor = 10 centiméter.

Munkamenet

Háta: 2,5-es kötőtűvel 135 emre kezdjük, patentmintával centimétert = 25 sort kötünk. munkát alapmintával folyjuk. A karkerítés részére, 35 ntiméter = 148 sor elérése án, mindkét oldalszélen lefoasztunk 4, majd minden 2. rban 3, 2x2, 6 x = szemet 1), 56 centiméter + 236 sor elése után a munkadarab köprészén, a nyakkerekítés rére tartaléktűre veszünk 39 emet, majd ennek mindkét ialszélén, minden 2. sorban x 2 szemet. A nyekkerekítés- azonos magasságban, a küloldalszéleken vállfogyasztást zdünk, minden 2. sorban legyasztunk 7, 3 x 6 szemet.

Eleje: a hátrésszel azonos szem- és sorszámmal, mintával, kar- és vállfogyasztással kötjük. A karkerekítéssel azonos magasságban, a munka középrészén lefogyasztunk 1 szemet, majd ezután az oldal vállrészeket azonos szem- és sorszámmal, a belső oldalszélen nyakfogyasztással, de külön munkadarabban folytatjuk. A nyakfogyasztás: minden 2. sorban 3 x 1, minden 4. sorban 22 x 1 szem.

Összeállítás: a részeket szem- és sortalálkozás szerint alapszínű és alapvastagságú fonallal összedolgozzuk. A háta nyakszél tartalékszemeit körkötőtűre vesszük — az eleje oldal nyakszél szélszemeire, mindkét oldalon azonos szemszámmal felszedjük a szemeket, 215 (82—51—82) szemmel, patentmintával 3 centiméter = 15 sort kötünk. Az eleje-mélységben, a középszemre, a 3. sortól, minden sorban 3 szemet simán összekötünk. Végül a szemeket az alapszemnek megfelelően lefogyasztjuk. Az ujjaszéleken 155 szemmel, azonos sorszámmal, patentimintával hasonló pántrészt kötünk. Az eleje munkafelületre, az alapfonal vastagságánál kissé vastagabb, selyemfényű színes fonaldarabokkal, a leszámolható ábra szerint, szemet utánzó öltésekkel sirálymadarakat hímezzünk.

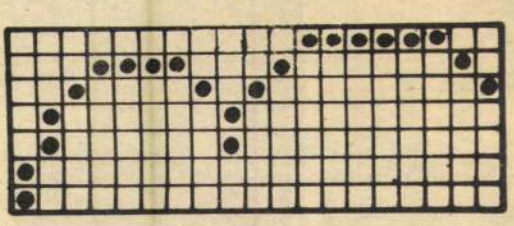

□=világos alapszin

▣=szemet utánzo öltéssel kivarrva

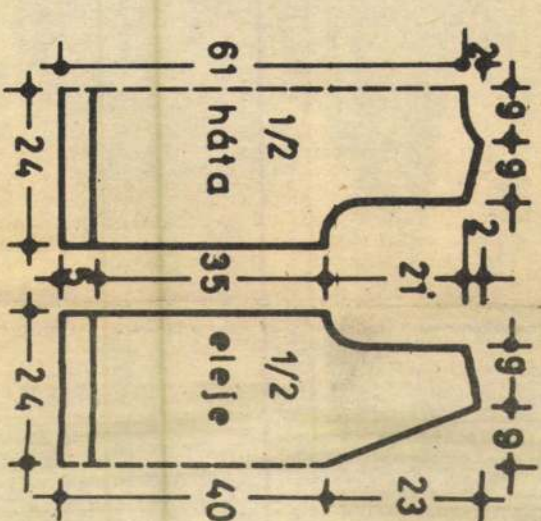

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 837-748, 340-726

Vecsési Sándor
Gerő ny.

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1983 SEP 10

1021

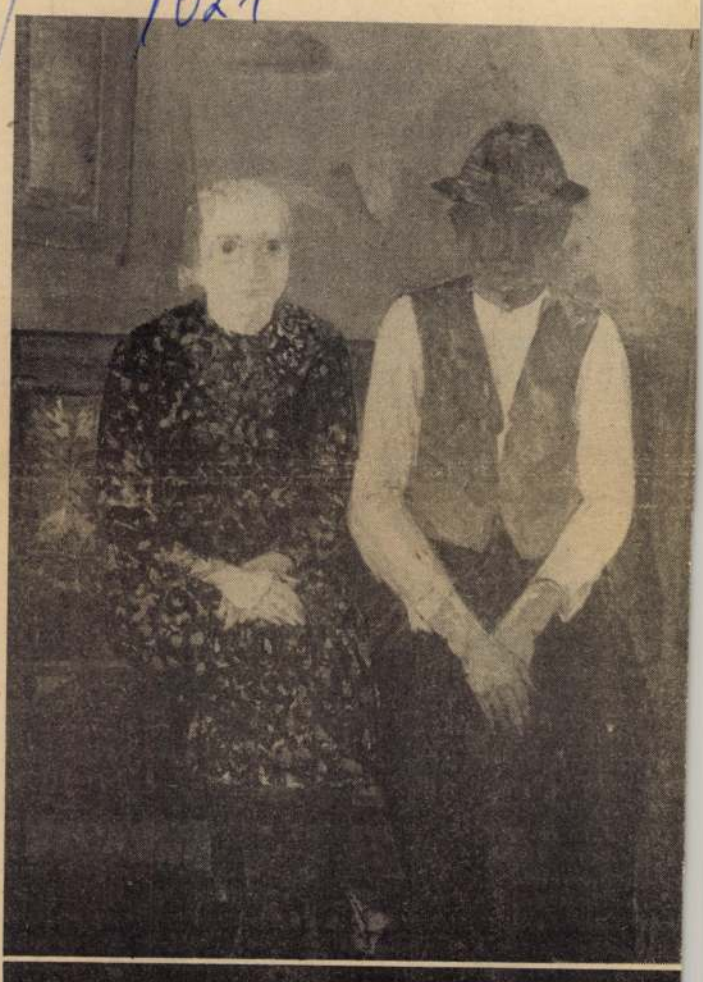

VECSÉSI SÁNDOR képei

ásával — folytatják Kismajsa néprajzi feltárását amelynek eredményeit arosan ugyancsak kötetűjtve adják közre. A t érdekessége — gyűjtészszertani újdonságából ően —, hogy először ad plex leírást egy lakóházról, az apró részleteket, ásokat is rögzítve, s fotal dokumentálva.

réselik
nezt

bbinál rugalmasabban igazodni a kereskedelem veihez a dorogi hanglegyár: hetente szállítanak zeket, mindig azokat, lyek az adott időben a resettebbek. Korábban raktárra szállítottak, közvetlenül a boltokba küldenek lemezeket és ókazettákat Dorogról. én a tavalyinál háromezer darabbal több terkerül a dorogi gyárból: millió nagylemezt, 1,4 ó kislemezt és 1,4 millió nókazettát gyártanak. gati hanglemezkiadó céel kooperálva bérmanis vállalkoztak.

tése. A találkozó megnyitójaként Zsemberi István mérnök ezredes, a főiskola parancsnoka ismertette az intézet életét, majd a vendégek megtekintették a kiképzőbázisokat.

Kunhegyesen

Megszépül a középiskola

A kunhegyesi Gimnázium és Híradástechnikai Szakközépiskolában jelentős felújításokat, átalakításokat végeztek, illetve végeznek. Befejezték a létesítmény teljes külső festését. Megkezdték a sportudvar felújítását is: feltöltötték a mélyebb területeket, a salakos kézilabdapálya helyére ez évben bitumenes pálya kerül. Gondoskodnak a 40x20-as játéktér megvilágításáról is, már készek a reflektorok tartóoszlopai. Körben kialakítottak egy 300 méter kerületű kétsávos futópályát. A földszinten lévő klubterembe új berendezések kerültek, és elkezdődött az önálló távírótechnikai labor kialakítása is. A külső és belső munkálatokban, csinosításokban a központi támogatáson kívül jelentős társadalmi munkát végeznek a nevelők, a KISZ-alapszervezetek tagjai, a helybeli üzemek, különösen a BHG szocialista brigádjai, kollektívái is.

Rodin

bor miatt különben Zá
egy még rettenetesebb
ger alatti kazamatabör
szállították.

A noirmoutier-i cso
niatürök sorsa is kész re

A Duna őre (Szoborterv gipsz)

maju számukra. Nincs rá pénz, lehetőség, a háború előszele érződik... Barátja, Kopa Kálmán jóvoltából hajlékot kap feje fölé, megélhetést. A felszabadulás után már nem tudja újra kezdeni életét, tengernyi álmával együtt temetik el 1947. augusztus 6-án.

A híres noirmoutier-i csontminiatüröknek, Zádory halála után — úgy tűnt, végleg nyomuk veszett. Újabb évtizedek teltek el, amíg 1971-ben az egykori élettárs elhunyta után a 25 csontfaragványt az új tulajdonosa visszajuttatta a Finta Múzeumba.

Zádory Oszkár Finta Gergely jubileumi emlékkiállítását születése századik évfordulóján, kedden délután 3 órakor nyitják meg Túrkevén, a Finta Múzeumban, ugyanekkor leplezik le a múzeum falán Zádory domborművét, — Győrfi Sándor alkotását.

Tiszai Lajos

Fotó: T. Katona László

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Vecsei Sándor
Munkácsy-díjas festőművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1983 FEB 1

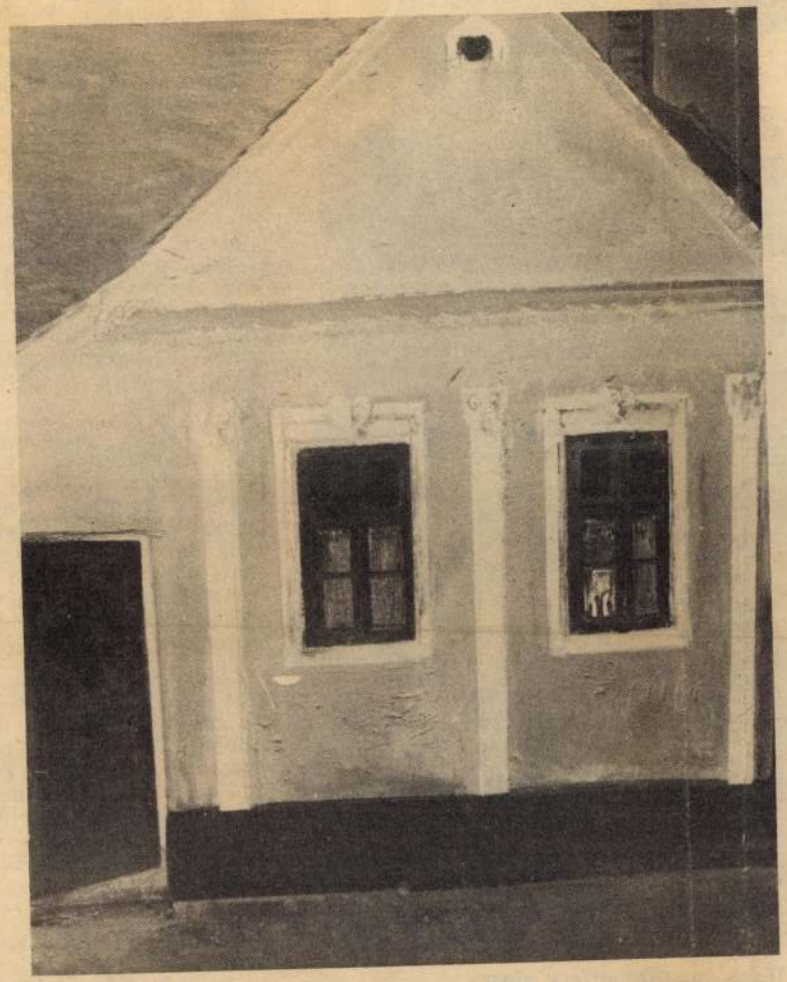

Sárga ház

Béke, öröm

:jából

ıség nyomorából kiáltok

karcagi lakos kérvénye Ferenc Józsefhez

ıú kérvényre bukkantam a Nagy-Kunság ·uár 6-án megjelent számában. Egy mun- családos, de még egészen fiatal ember királyhoz. A kérvény, szerkezetében a ulája szerint halad, tartalmában pedig zemű, szinte a népmesék „jó királya és ;zinteséggel mondja el gondját-baját. He- : mutatja, hogy aligha járt iskolába, és orgalomból tanulta meg a betűvetést. Az özi azt a sok nélkülözést, éhezést, szen- ɔk alföldi család élt abban az időben. emi elmaradottságot, iskolavégzés hiá- t efféle levélben folyamodtak az uralko- g utójegyzete szerint, természetesen nem felségéhez".

a követ-

I. hó 27. Kívánom, A Leg ılja Ko- És ked- Tiszta n egy 28 Büntet- Ref, hit. Esedezem, Lábai- Legyen, eghalgat- rából Ki- ɔ, Nemes

Szívét, mert töbizben bizonyította, hogy Nemes Szív dobog, Kebelében Azért Bátorkodom Kérésemel hozá fordulni, ismételve, Kérem tehát Leg Felségesebb Urunkat Legyen szíves kéré(se)met figyelembe venni, harom Szép fiu Gyermekel Áldot meg Az Ég, De a silány termés miat, Továb Képtelen Vagyok, A minden napi, Kenyeret, megkeresni. mert Sehol munkát, Nem kapok, hogy Csak 20 krt is kapnék Naponta, És még Cselédneksem, kaptam Edig Állást, A. Takarék Pénztárban 3 szc yelentkeztem, És mert yc Álóm Nincs mindig El uta sítottak, Lopni nem, Tanu tam, mert az Gyálázatos bü már Pedig eggy negyed li Zsír, És tíz kila Kenyé néltöb Nincs, És munkát s kapok nincs kilátásom m ből lessz töb Azért esede zem Felséges Királyomho Legyenszives, Kérésemre 3 frt Küldeni, hogy Családor Számára mig Április hó, munka kezdete, Eljön, Le Alább A minden napi ke nyeret Nyujthassam, Ne Ajándékot, Kérek nem Érdemlek, hanem ha meg kapom E kérelmezet Össze get, Kötelezem magam részletben visza fizetni, Mir den évben 10 frtot két rész letben Mert most Nálunk Szegény munkás Egy hóna pon Áton kereshet 1 fı Ezel Bezárom Kérelmem Be cses Válaszát Várva Mara dok Őszinte tisztelettel, Eg szegény Munkás ifjú Sz. J s. k. Karczagon. 1280, sz, 5 tized.

dr. Fazekas Mihály

t hordó vászoncselédek

pecialitás rdó vá- ıas tábo- árom ár- dőben (a ı) már a ɔntján: a

selyem szalagba volt fonva. Sárgaréz vasalással díszes vállhorogjukról függött le a fehérre sikált két vödör.

Számtani tudományom cserben hagy. Nem tudom

zött észrevegyék őket is. Ma már egyet sem látni közülök. De megmaradt szolnoki szabadalomnak az hogy a talicskát, tar goncát, vagy kisko csit üresen vagy felpa

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1983 FEB 19

1021

1983. FEBRUÁR 19.

Szülők

írása azonban követelményként írja elő, hogy a jelentkező szakmunkásnak középiskolai érettségi bizonyítványa, legalább kétéves szakmunkás-bizonyítványa, fizikai munkakörben eltöltött hároméves gyakorlata legyen, s a pályázat idején is fizikai állományban dolgozzon. Ha érettségi bizonyítvánnyal nem rendelkezik, akkor felkészültségével kell bizonyítania, hogy képes lesz a magas fokú tanulmányi követelmények teljesítésére.

szerezhetnek. Tanulmányaik alatt a rendelkezésben meghatározott kedvezményekben részesülnek.

TELEVÍZIÓ MAI MŰSORÁBÓL

11.35: Tánczenei koktél.
12.35: Édes anyanyelvünk.
12.40: Népi muzsika.
13.15: Külpolitikai arcképcsarnok.
13.55: Felütöm a telefonkönyvet. Riportműsor.
14.00: Dallamról — dallamra.
15.30: Könyvről — könyvért.
15.40: Egészségünkért!
15.45: Frida felvételeiből.
16.35: Jó utat!
17.30: Ötödik sebesség.
18.35: Pophullám.
19.27: Tudósítás a kardvívó Európa Kupa-versenyről.
19.40: Régi nóta, híres nóta.
20.35: Sport, ritmus, zene.
21.35: Fúvószene.
22.00: Wolf Péter szerzeményeiből.
22.30: Késő esti töprengések a gazdaságról.
23.20: Zenés játékokból.

3. MŰSOR

9.00: Osztályfőnöki óra a középiskolák I—II. osztályosainak.
9.30: Operaáriák. Szt.
10.00: Szonáták. Szt.
11.05: Mozart-művek. Szt.
12.55: Pillanatkép.
13.07: Könyvszemle.
13.17: Fiataloknak! Szt.
14.07: Kórusművek. Szt.
14.28: Penderecki: A loudoni ördögök. Háromfelvonásos opera. Szt. Közben: 15.40: Nemzetközi sajtószemle.
16.39: Brahms: Változatok egy Haydn-témára. Szt.
17.00: Ismered a „Tavaszünnepet"? Sztravinszkij Sacre du printemps című művét Gerencsér Rita mutatja be.
17.30: Csengery Adrienne (ének) és a Budapesti Kamaraegyüttes hangversenye. Szt.
Kb. 18.45: Madrigálok. Szt.
19.15: Zenekari muzsika. Szt.
20.43: Goethe és a muzsika, 1. rész.
21.30: Opera-művészlemezek. Szt.
22.30: Kritikus füllel. Új lemezekről.

TELEVÍZIÓ

8.00: Tévétorna (sz.).
8.05: Iskolatévé. Fizika 8. o.
8.30: Fizikai kísérletek II. (ism. 14.50, sz.).
9.00: Fizika 6. o.
9.25: Osztályfőnöki óra 3—4. o. (ism. 14.05).
10.00: Magyar irodalom 7. o. (ism. 14.30).
10.20: Osztályfőnöki óra 5—8. o. (ism. 13.55, sz.).
10.30: Deltácska (ism. 13.35).
10.50: Képújság.
14.50: Fizikai kísérletek (ism., sz.).
15.00: Aki mer, az nyer. 2. rész.
15.30: Az anyag körforgása (sz.).
16.05: Hírek.
16.15: Felelet. Déry Tibor regényének tévéfilmváltozata VIII/1. rész (ism.).
17.05: Postafiók 250. (sz.).
17.25: Pannon krónika.
17.55: Képújság.
18.00: Ablak.
19.10: Tévétorna (sz.).
19.15: Esti mese.
19.30: TV Híradó (sz.).
20.00: Pesti emberek. Mesterházi Lajos drámájának tévéváltozata.
22.00: Pénteki randevú (sz.).
23.00: Ez a Maxim. Részletek a budapesti Maxim Varieté műsorából (sz.).
23.30: TV Híradó 3. (sz.).

2. MŰSOR

20.00: A maláji tigris. Olasz kalandfilmsorozat. VI/6. rész (sz.).
20.55: TV Híradó 2. (sz.).
21.15: Krónika. A 2. magyar hadsereg a Donnál. Hídfőcsaták.
22.35: Foglalkozása: filmszínész (sz.).
23.35: Képújság.

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1983 FEB 11

NÉPSZABADSÁG

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

1021

Két kiállítás a Vigadó Galériában

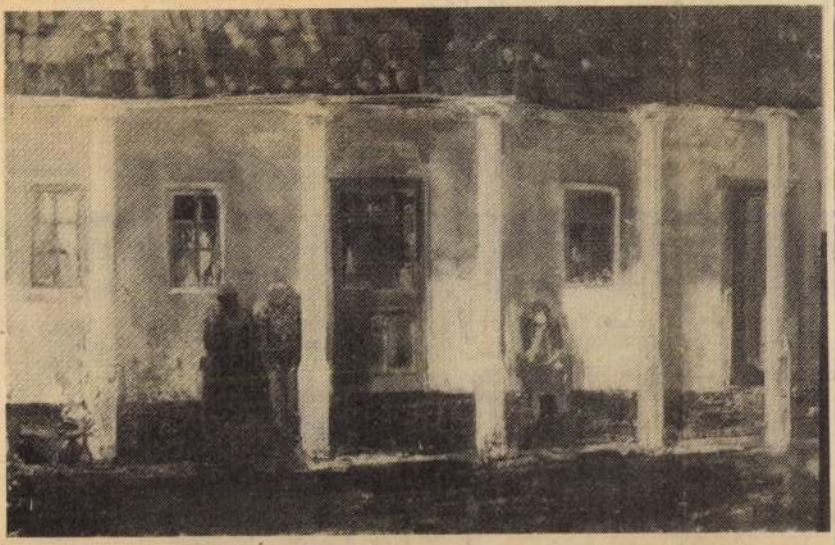

Vecsési Sándor: Alkony. (Eltűnő világ.)

Két éremlap Szabó Iván tárlatáról.

Az 1936 óta kiállító Szabó Iván és az ötvenesek generációjához tartozó Vecsési Sándor mutatja be ezekben a hetekben szobrait és plakettjeit, illetve a festményeit a Vigadó Galériában. A földszinti plasztikai tárlatot több nagyobb méretű dombormű teszi változatossá, az emeleti képgyűjteményben főképp olajkompozíciók kaptak helyet. Képeink a két egyéni kiállításról tudósítanak.

Hetvenéves az országgyűlés elnöke

Apró Antal kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa *Apró Antalnak*, az országgyűlés elnökének, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának eredményes munkássága elismeréseként, 70 születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság rubinokkal ékesített Zászlórendje kitüntetést adományozta.

A kitüntetést *Losonczi Pál*, az Elnöki Tanács elnöke kedden adta át. Jelen voltak: *Korom Mihály*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, továbbá *Cservenka Ferencné* és *Péter János*, az országgyűlés alelnökei.

★

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége a magyar és a szovjet nép közötti kapcsolatok bővítése és a két nép barátságának elmélyítése terén kifejtett tevékenységéért hetvenedik születésnapja alkalmából Apró Antalnak, az országgyűlés, valamint a Magyar—Szovjet Baráti Társaság elnökének a Népek Barátsága Érdemrendet adományozta.

★

Kedden a Magyar—Szovjet Baráti Társaság székházában bensőséges keretek között köszöntötték Apró Antalt, a társaság elnökét születésnapja alkalmából. *Bíró Gyula*, az *MSZBT* főtitkára meleg szavakkal méltatta az ünnepelt érdemeit, tevékenységét a két nép barátságának elmélyítésében.

A statisztika munkánk tükörképe

A Hazafias Népfront gazdaságpolitikai munkabizottságának keddi ülésén *Nyitrai Ferencné* államtitkár, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke adott tájékoztatást arról, hogy a statisztika milyen szerepet játszik a gazdaságirányításban, s miképpen igyekszik alkalmazkodni a közvélemény mind fokozottabb információigényéhez.

S. Hegedűs László, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára felszólalásában megállapította, hogy a statisztikák általánosabb használatával csökkenthető lenne a meddő viták száma. A statisztika hozzásegíthet önmagunk helyzetének pontosabb, reálisabb megítéléséhez is.

Hozzászólás szentendrei cikkünkhöz

Miért szennyezett a sziget?

A Pest megyei Hírlap ez év január 15-i számában cikk jelent meg a Szentendrei-sziget szennyezettségéről. A megállapítással egyetértünk. Amiért mégis tollat fogtam az következő:

Teljesült tervek

A járási hivatal dolgozóinak és a szigeti községek tanácsainak egyik kiemelt feladata a környezetvédelmi, a köztisztasági törvények betartása, illetve betartatása. Az elmúlt két évben testületi üléseken (tanács vb, tanácsülés) is *rendszeresen tárgyalták* a környezetvédelmi intézkedési terveket készítettek, amelyekben meghatározták a legfontosabb feladatokat, s végrehajtásáért felelős személyeket. Létrehozták a környezetvédelmi őrjáratokat. Az illegális szeméttelepeket tavaly felszámolták. Ahol újabbak kialakulását észlelték a szemétkupacok elé árkokat ástak, hogy ne lehessen azokat megközelíteni. Elhelyezték a tiltó táblákat. Az ellenőrzést fokozták. *(Már amennyire fokozni lehe-*

ség is sokat segített a környezet szépítésében, tisztántartásában. Fásítási, parkrendezési munkákban csaknem 110 ezer forint értékű volt a társadalmi munka.

Ismét lépni kell

Sajnos a tanácsoknak *igen korlátozottak* a lehetőségeik a köztisztasági feladatok megoldásában. Sok esetben előfordul, hogy a tanácsoknak *a gazdasági egységekkel* is vitatkozniuk kell a hulladék elhelyezését illetően. A vezetők felelőssége nagy feladatuk, hogy dolgozóikat folyamatosan ellenőrizzék.

A *Kék Duna* Szakszövetkezet szennyvíztárolóját a KÖJÁL *hallgatólagosan* tudomásul vette. Ezen a helyzeten a jövőben, közösen a Pest megyei Tanács illetékes osztályá-

megtette a tőle telhető intézkedéseket. *Az állampolgárokon, az odalátogatókon is sok múlik*, hogy kirándulásaik után ott hagyott szemetet ne a *söprögető tanács* dolgozóinak kelljen a szeméttárolóba rakni, hanem a *fogyasztónak*, aki a hulladékot maga után a köztereken hagyta.

Az embereken múlik

Igen fontos feladatnak tartom a tudati nevelést, *a környezet tiszteletére, mások munkájának megbecsülésére.* Ha ez nem sikerül, akkor eljön az az idő, amikor minden bokorhoz, minden fához egy-egy őrt kell állítani azért, hogy amit nagy társadalmi összefogással, nagy anyagi áldozatok árán létrehoztunk meg is tudjuk védeni. *A jószándék kevésnek* bizonyul a területért felelős személyek részéről. Ennél több kell, de ezt a többletet a *vendégek* kulturáltabb viselkedésével lehet csak megvalósítani.

Végezetül a cikk akkor lett volna teljes, egész, ha a té-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

PEST MEGYEI HIRLAP

1983 FEB 9

Hírlap 1021

1983. FEBRUÁR 9., SZERDA

KIÁLLÍTÓTERMEKBŐL

Emberségre nevelő szépség

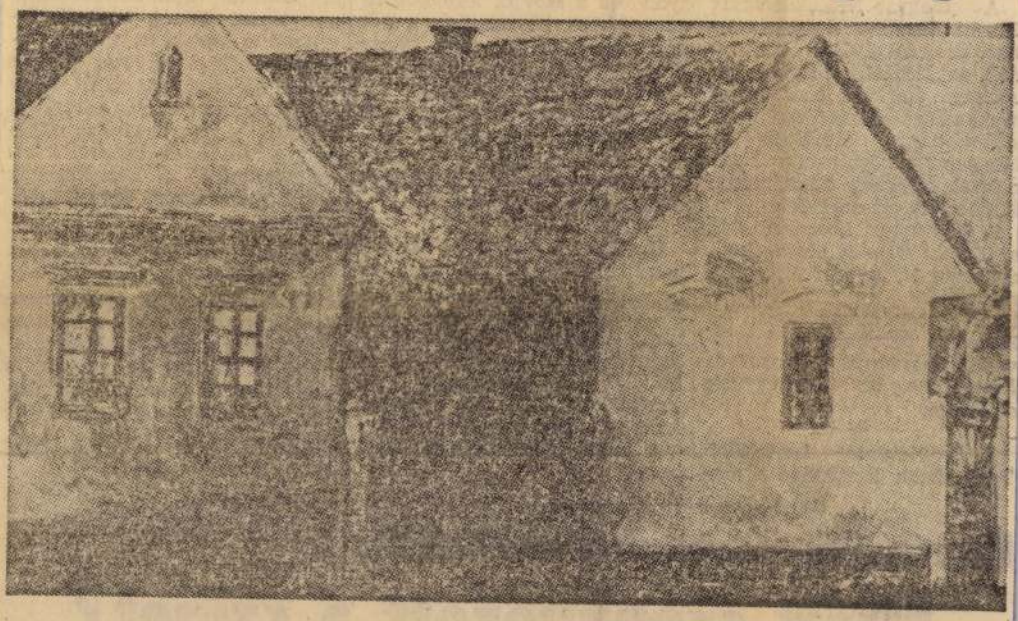

Vecsési Sándor festőművész retrospektív tárlata február 13-ig látható a Vigadó Galériában.

A következetes munka, az önszigor és önbizalom meghozta gyümölcsét: *Vecsési Sándor elindult saját felsőfoka irányába.* Ma már olyan szintre ért, hogy művészete nem egyszerűen minőség, hanem vallomás; olyan esztétikai kinyilatkoztatás, mely mindannyiunk számára feldolgozható. Ebből adódik, hogy bár minden festménye végleges forma, mégis emberi használatra *továbbteremthető.* Egyszerűség és mélység ötvözi a pompát, így a szentendrei látási-városi

Németh Lajosné

megszűntetése érdekében.

Jó és hasznos lett volna, ha a Kék Duna Szakszövetkezet elnöke is megszólal a cikkben, mint városi-járási központi vezetőségi tag, mint kiváltságos helyzet tenni a kialakult védelmi bizottsággal is, mert kétségtelenül tanács elnökét is megkérdezi, hogy mit tettek az elmúlt évben a község környezetvédelmének ügyében.

a cikk írója a tahitótfalui közokokat is feltárta volna nélkül. Teljesítménye méltán az

egyik fő motívuma. Minden ház az ember önarcképe.

A harmadik képforrás Dömsöd. Kincsszóró, festményépítő hely, látomást ígérő látványraktár, élő nyersanyag, lassan másfél évtizede a tényleges és átalakított szépség dús bányája. Mi nyüzsög, áramlik itt? A csipkés, zúzmarás nádas, a Duna ringó víztükre, a túlparti szálerdő, a vadrepcés, a dabi temető eldőlt kopjafái, a kökénybokroktól fellángolt kertek, felhők szürke detonációja, bámész kislányok, az özvegyasszony befalazott háza. Valamennyi attributum a dömsödi táj izzó részlete, de valami más is. *Művészet, festészetté alakított valóság Vecsési Sándor cselekvő közreműködésével.*

Élet és történelem

Vecsési megkereste, megtalálta világát, s hogy birtokolja azt, a maga természetességével ehhez járult hozzá egyénisége. *Komoly becsvággyal törekszik arra, hogy figurális kompozíciói tájképeinek szintjén hassanak, elérjék ház-enteriőrjeinek intenzitását.* Ez a szándék az 1979-ben festett *Férfiak* hallatlanul finom és ugyanakkor erőteljes tömbjében sikerült olyannyira, hogy ez a teljesítmény klasszikus értékűnek számít. Két nemzedék gyülekezik benne, élet és történelem.

Különös vonása Vecsésinek, hogy az emberi rebbentséget, a szinte virágként nyíló érzelmeket és a barátság, ifjúság, szerelem szemérmes finomságait hiánytalan festői erővel ragadja meg. Két házfal között felragyog egy virágzó fa, s az a Tavasz. S ez már nem egyszerű képcím, hanem Vecsési művészetének lényege. Az is, hogy évekkel ezelőtt nagylelkűen ezt az alkotását a dömsödi általános iskolának adományozta, új státussal bővítve az intézményt: emberségre nevelő szépséggel.

Losonci Miklós

...ok a bábája az idegenforgalomnak

A belkereskedelmi miszter beszámolójában gyelemre méltó adatokat közölt idegenforgalmunkról, amelynek fejlesztését indokoltnak tartja. Az ebben érdekeltek évében is szólt *SZOKOLA KÁROLYNÉ DR.*, aki megyéje, Somogy erőfeszítéseiről beszélt. Elmondta azt is, hogy a célkitűzések összehangolt, tervszerű megvalósítását különböző körülmények nehezítik. Első helyen említette azt, hogy ma *közvetlenül vagy közvetve számos szerv foglalkozik az idegenforgalommal, amely szinte valamennyi ágazathoz tartozik valamilyen vonatkozásban.* Ennek ugyan előnye, hogy ...ok ágazat és szerv ad támogatást ilyen célra, ugyanakkor azonban ond, hogy *néha jelentéktelen kérdésekben is számtalan szervnek kell döntenie, amint ez a tervjavaslat egyeztetése során bebizonyosodott.* Szükségesnek tartja, hogy az ágazatok jobban ismerjék s gyakorlatilag érvényesítsék az össz-idegenforgalmi érdekeket. Felszólalásában sürgette gyógyvizeink védelmét, jobb kihasználását.

Ugyanezt tette *DR. KISS ANNA*, a XVI. kerületi szakorvosi rendelőintézet osztályvezető főorvosa is. Ő emellett nagy teret szentelt a munkaterületét érintő különböző kérdéseknek. Megállapította, hogy az egészségügyi ellátás az utóbbi években lényegesen javult. Méltányolta, hogy a következő ötéves terv is jelentős összegeket irányoz elő ilyen célokra. Ám *a fejlesztési szándék csak tökéletes irányító, szervező munkával valósulhat meg*, s az erőfeszítéseknek a ma is meglevő, gyakran igen súlyos gondok enyhítésére kell irányulniuk. Nevezetesen a kórházi ágyfejlesztésre, a gyógyintézeti műszerellátás fokozására, s nem utolsósorban az egészségügyi dolgozók, mindenekelőtt az ápolónők utánpótlásának biztosítására.

Településfejlesztési tervekről és tapasztalatokról is szó esett a vitában. *GYURICZA LÁSZLÓ*, a Fűzfői Nitrokémia Ipartelepek igazgatója szerint a tanácsoknál és a gazdálkodó szerveknél egyaránt a nagyobb területi egységeket átfogó tervezésnek kellene felváltania a lakóhelyi és vállalati szempontok előtérbe állítását szolgáló gyakorlatot. Megyéje példájára hivatkozva elmondotta, hogy náluk, a törvényjavaslat szellemében elsősorban a meglevő ipari telephelyek termelőberendezéseinek korszerűsítésé-

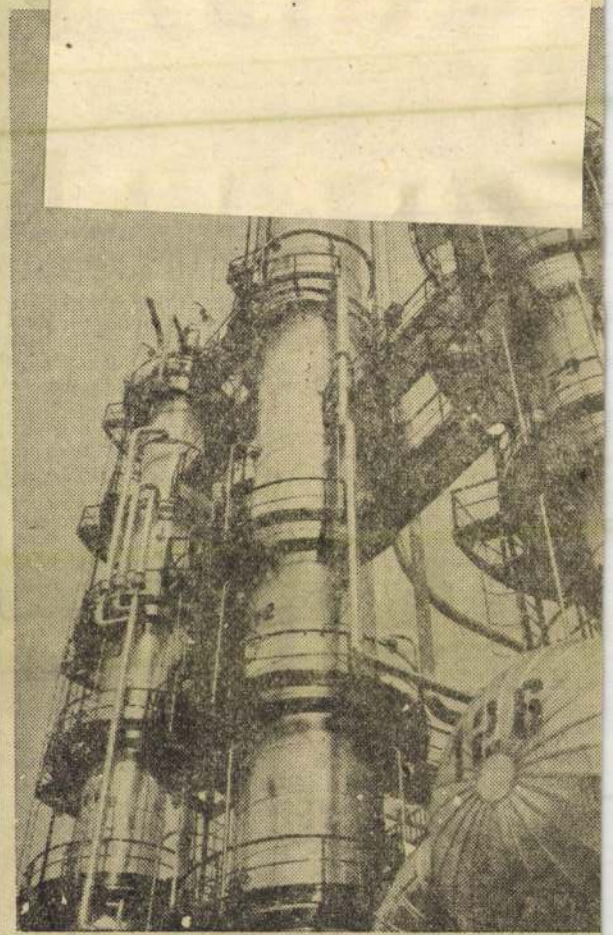

Új üzemmel bővült a Dunai Kőolajipari Vállalat. A terve az új gázfrakcionáló üzem, amely évente 200 ezer tonna ...ből állít elő fűtőgázt, valamint cseppfolyós propán-butá... üzem egy részlete

(MTI Fotó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 DEC 19

NÉPSZAVA

Vecsési Sándor festő

KIÁLLÍTÁSI KÁLAUZ

Szolgáló művészet

A vidék kulturális életének jelentős eseménye Vecsési Sándor kiállítása a balmazújvárosi *Veres Péter Művelődési Házban.* Kiváló festőnk az utóbbi két évben készült munkáiból mutat be mintegy kéttucatnyi portrét, tájképet és figurális kompozíciót, amelyek többsége jelképi igénnyel eleveníti meg a valóság egy-egy mozzanatát.

Vecsési Sándor a népi tehetségek felszabadulás utáni nemzedékének tagja, egyike azoknak, akik új, eddig ismeretlen mélységekből, a *kétkezi emberek világából* hoztak üzenetet. 1930-ban született Nyergesújfalun szegény agrárproletár családból, s mielőtt a főiskolára került volna, az itteni Eternit Műveknél dolgozott, mint villanyszerelő.

Festői tanulmányait — Fónyi Géza és Bernáth Aurél növendékeként — 1949—54 között végezte. Azóta kiállító művész, gyűjteményes tárlata 1964-ben az Ernst Múzeumban, 1974-ben a Műcsarnokban volt. Munkáit bemutatták a Velencei Biennálén, a Párizsi Ifiúsági Biennálén, továbbá számos kelet- és nyugat-európai országban. Számos kiállítási és pályázati elismerés mellett 1958-ban Derkovits-ösztöndíjat, 1965-ben Munkácsy-díjat, 1975-ben érdemes művészi címet kapott; 1967-ben elnyerte a Tornyai-plakettet, 1973-ban a szocialista országok szófiai festészeti kiállításának nemzeti díját.

Művészetét elmélyülő komolyság, igazi gyötrődés, s minden emberi dolog értő, azonosulni kész vállalása jellemzi. Nem a divatos formák eredetinek tetsző reprodukálására törekszik, hanem *valós* élményeinek a megképesítésére, az erkölcsi felfogása által rokonszenvesnek ítélt jelenségek és látványok művészi rögzítésére. Különösen vonzódik a falu és az ott élő emberek világához, akiknek egyszerű, rendezett életformája, természetes embersége a közösségi társadalom ideálját testesíti meg számára. Festői és emberi célja: az itt tapasztalt etikus életvitel sürgetése és propagálása a *tágabb világban is.*

Legújabb képei festői fantáziájának meglódulását, kedélyvilágának forrongását mutatják; már kevésbé emberek, inkább tájak, fák, borzolt, széljárta szántóföldek tükrében töpreng önmagáról és a világról. Szorongás munkál ezekben a képekben, fájdalom a régi, tisztes formák bomlása, s a nem mindig helyes kibontakozás, a még sok helyütt kísértő szellemi elmaradottság, közömbösség miatt de lehetetlen nem észrevennünk, hogy ez a drámai hangvétel egyben a művész indulati kitörései-nek a következménye is, aki immár nemcsak szelíd szóval, de *harcosan* is kiáll az övéit megillető jogokért.

Vecsési Sándor: Napba néző gyerekek

Vecsési Sándor a klaszszikus magyar piktúra legjobb hagyományait folytatja, tanítani, felébreszteni — *használni* akar festészetével, emberi értékeink bátor kiélését szorgalmazza.

Tasnádi Attila

Vecsési Sándor festő

Ordas Iván: Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor
művei Szekszárdon
Talva m. Népújság, 1975. okt. 28.

A vállalati élet változásai jelentős mértékben befolyá-

Gyáregység

Pozdorjalap	m³	4
Áztott kenderkóró	tonna	13
Tiloit kender	tonna	1
Kenderkóc	tonna	2

A jövő

A Tolna megyei telepek jövője is biztosított. A dunaföldvári telepen a Szovjetunióból rendelt, a kenderfeldolgozás

Szorgalmas művészek. A múzeum két termében kiállított 33 Bazsonyi- és 16 Vecsési-alkotás (nem számítva utóbbi négy szép, de már kevésbé önálló hatást keltő szobrát) 1970 óta született. Vecsési képei komorabbak, anélkül, hogy szomorúak lennének. A szíven ütően szép „*Múló világ*"-ra, a „*Búcsú a kurdi templomtól*"-ra (egyik változata a leningrádi Ermitázs tulajdona), a „*Madárraj*"-ra gondolok. Tájképfestészetben igazán nem szegény a magyar művészet, de a „*Kiserdő*", a „*Fekete víz*" és a „*Viharos táj*" bizonyságai annak, hogy az úgynevezett „örök" témákra talán éppen azért is illik ez a jelző, mert egy igazi művész mindig újszerűen tudja feldolgozni azokat.

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas

HAJDU-BIHARI NAPLÓ

érdemes művész, kerámiaművész

1975 DEC 11

KIÁLLÍTÁS. Vecsési Sándor Munkácsy-díjas érdemes művész alkotásaiból kiállítást rendeznek Balmazújvároson, a Veres Péter Művelődési Házban. A megnyitót december 14-én délután 16 órakor tartják. A tárlatot december 31-ig tekinthetik meg az érdeklődők a művelődési központ földszinti kiállítótermében.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Vecsési Sándor, munkácsy-díjas festőművész

KISALFÖLD

1983 FEB 5

1021

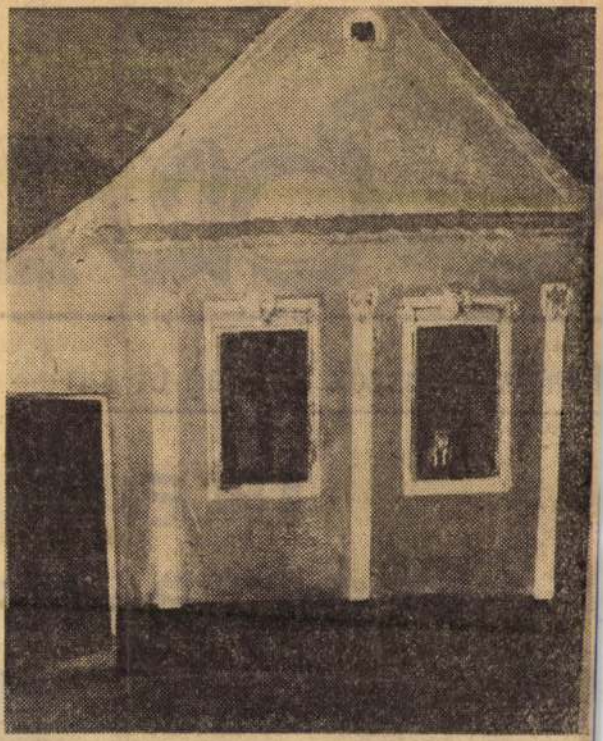

■ Vecsési Sándor festményeiből nyílt kiállítás Budapesten a Vigadó Galériában. Képeink a kiállításon készültek. Szülők (Balról), Sárga ház

ORSZÁGJÁRÁS

Magyar buszok a világ útjain

Ikarusok, Rába-motorral

rozatgyártásának második évében az Ikarus már több mint 6 ezer darab autóbuszt adott el. Legjelentősebb vásárlói a Szovjetunió és az NDK voltak, de magyar autóbuszok futottak már ekkor Svédország, Ausztria, NSZK, Egyiptom, Kuvait és Tunisz útjain. Ismert

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

NÓGRÁD

1983 FEB 5.

1021

Vecsési Sándor képei

Vecsési Sándor festményeiből nyílt kiállítás a Vigadó Galériában. Képeink a kiállításon készültek.

Sárga ház

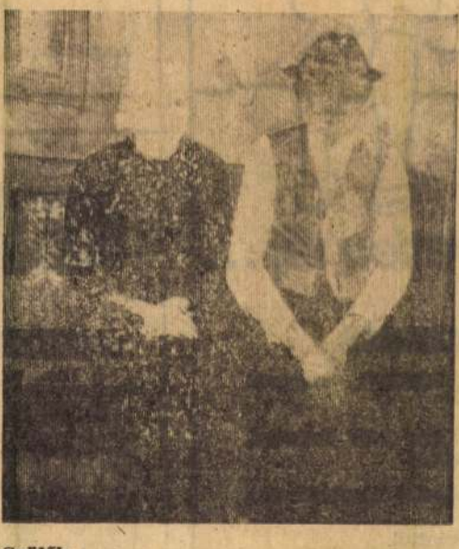

Szülők

Béke, öröm

ALMA-
GONYA-

0-, 11-, 12-én
:ban.

aság jonatán- és starking-

RON,

5,— kg-os kiszerelésben kínál

retlen táj ...

NLATAINK:

i üdülések, májustól

k már 1400 forinttól,
rinttól.

niustól szeptemberig.

forinttól.

ájustól októberig, 5500

áprilisban, májusban
400 forinttól.

entkezés az IBUSZ-
üzetünket levélben is
0-féle utazásból vá-

n, Tanácsköztársaság
yarmat, Rákóczi u.

BUSZ

Kispe
kieme

magas kereseti
és Mélyépítő V

— ÁCS, VASB
HEGESZTŐ

— KUBIKOSO

— SEGÉDMUN

Helyben biztos
Nógrád és He
ink vannak.

Jelentkezés: f
a
— A
Z
— K
31
V
m

központban: G

AP

ÁLLÁS

A Balassagyar
Városgazdálkodási
lalat felvételt hi
számviteli-pénzü
osztályvezetői mu
kör betöltésére,
ügyi-számviteli
kolai vagy mérl
pes könyvelői sz
pesítéssel rende
részére. Bérezé
16/1976. Mü.M sz.
delet idevona
bérkategóriája sz
Jelentkezés a vá
személyzeti veze
nél. Cím: Balassa
mati Városgazd
dási Vállalat, B
sagyarmat, Mik
K. u. 59.

A Nógrád me
Tüzeléstechnikai
lalat pályázatot
det: FŐKÖNYVE
állás betöltésére.
tételek: közgazda
egyetemi vagy sz
viteli és pénzügyi
iskolai végzettség.
lentkezés: Nm. T
léstechnikai Váll
Balassagyarmat,
tőfi S. u. 13. (
letes önéletrajz s
séges). Továbbá:
vételre keres gé
tudó adminisztrát

KÖZÉPVÁLLA
gyakorlott anyag-
készletkönyvelőket
res. Fizetés mego
zés szerint. Level
„Salgótarján" jel
a kiadóba kérjük

A KÖPORC
cemarosi üzeme
kereseti lehető
gel két és há
műszakos foglal

lyaképét megrajzolva, voltaképpen az *egész magyar társadalom fejlődéséről* ad hírt, ezen belül is főként azokról a változásokról, melyek a vidék, a falu külső és belső életében bekövetkeztek.

Első korszakában, amely hozzávetőlegesen a hatvanas évek derekáig tartott, a történelemidézés szinte kizárólag portrékban, alakos kompozíciókban és sajátos levegőjű falusi, kisvárosi enteriőrökben öltött formát. Visszaemlékezések voltak ezek a képek a felnevelő környezetre, amelynek nemcsak segítőkész embereit és tárgyi-természeti szépségekben bővelkedő színtereit érezte magához közelinek a művész, hanem erkölcsi atmoszféráját is. *Az „otthoni világ" rendezett életformájában, természetes emberségében olyan etikai bázist vélt felfedezni, amelyre — úgy gondolta —, a tágabb közösség is biztonsággal építkezhet.* Ebben a gyermekkori környezetben ugyanis minden azonos volt

önmagával, nemcsak az arcok és a gesztusok, hanem a külsőségek, a házak, pitvarok is tükrözték gazdájuk arcát, jellemét; családias érzéseket hordoztak a színek és a formák, költészet, esztétikum lapult a szerény-szegény díszítések, szellemiség a naiv ízléssel összeállított szobabelsők, a tornácokra, ablakpárkányokra telepített cserépsorok mögött. A nincstelenség drámája derűvé szelidült ebben a familliáris légkörben; az egymásra utaltság tudata letompította a fájdalmak élét; a mindennapi természetközelség, a táj szüntelen tapasztalt sokarcúsága megvígasztalt a vereségekért. Kibontakozásának különös érdekessége, hogy ezek a „földhözragadt" tartalmak formailag ugyanakkor nagyon is újszerű, sőt modern köntösben kerültek előadásra: a síkban tartott, enyhén kubizáló kompozíciók, az érzékletes elrajzolások és a választékos színek egy olyan ábrázolási módszer kimunkálását ígérték, melyben a népművészet leegyszerűsítő tendenciái ötvöződnek a posztimpresszionizmus konstruáló hagyományaival. Érdekesek és értékesek, bár mai szemmel nézve kissé zsánerszerűek Vecsésinek ezek a Modigliani festményekre emlékeztető vásznai; komoly, kissé fanyar lírájuk, szemlélődő csöndességük a pontos megfigyelés, a látottakon érzett megindultság és a szigorú önvizsgálat egyidejűségének következménye *(Ircsik József, Kajári Gyula,* 1961; *Férfiportré,* 1963; *Szurcsik János, Nagyszemű, Csikos ruhás kislány,* 1965; *Munkásfiú,* 1966; *Pipás Lakner, Nagyanyám emlékére,* 1967 stb.).

A hatvanas évek végén a paraszti életformaváltás felgyorsulása, befejeződése, illetve a nyomában támadt szellemi-lelki átrétegeződés Vecsésit is arra késztette, hogy *újragondolja* alapélményeihez való viszonyát. A revízió nyomán rá kellett jönnie, hogy amit ő idillinek látott, az a szó eredeti értelmében sosem volt idilli, hisz még a felhőtlen pillanatokat is beárnyékolták a szociális igazságtalanságok, szétzilálták a nincstelenség drámái. A festő nem kis tusakodás után ráébredt, hogy önmaga (és közönsége) ellen vét, ha nem számol le korábbi elfogultságaival, s továbbra is olyasmit propagál, amit meghaladott az idő. Az átállás egy tárgyilagosabb, távolságtartóbb pozícióba, természetesen nem megy egyik napról a másikra, s különösen nem Vecsésinél, akinél a képalakító szándék mindig érzelmi fogantatású. Nem véletlen, hogy a hetvenes évek első harmadában Vecsési festményeinek zömét a lélek belső zaklatottságát híven tolmácsoló *expresszív tájképek* teszik ki, amelyek a stabilitáskeresés mellett azokról a szorongásokról is beszámolnak, melyeket a régi, tisztes formák bomlása, illetve a nem mindig helyes irányú kibontakozás láttán érez. Jóllehet, ez a pályaszakasz a hatvani kiállításon alig néhány, s nem is a legszerencsésebb alkotásokkal van képviselve, a bemutatott képek *(Ülő asszony,* 1973; *Búcsú apámtól,* 1974; *Önarckép,* 1977) is dokumentálják, hogy a rajzos modort ettől kezdve egy nagy indulatokat görgető, olykor egyenesen drámai töltésű kolorisztikus stílus váltja fel Vecsési palettáján, amelynek sodrában a valóságból vett motívumok öntörvényű átírásban, az ábrázolás tárgyi rétegeit gondolativá transzponáló, szubjektív hi-

telű stilizáltsággal jelennek meg. E személyesség hatására a leképezett jelenségek módosítják, esetleg el is vesztik eredeti jelentésüket, s intellektuális tartalmak — *emberi minőségek* — jelképévé nemesednek: — a művész kedélyhullámzásait, belső küzdelmét, erkölcsi-társadalmi nézeteit teszik vizuálisan megfoghatóvá.

A hetvenes évek második felében Vecsési érzelmi világa lehiggad, kiegyenlítődik, a tájképeken kimunkált dinamikus festőiség azonban *meghatározó jellegzetességgé* marad. Voltaképpen nem győzött, de nem is vesztett az önmagával folytatott harcban, hanem kompromisszumot kötött — ám ebben a kompromisszumban szikrája sincs a tisztességtelenségnek. Mert miről is van szó? Egyfelől — az idők szavát megértve — festőnk feladta az „ideális falu" tarthatatlannak bizonyult mítoszát, másfelől azonban nem mondott le azokról az értékekről, melyeket megmenthetőnek, sőt továbbörökíthetőnek vél. *Elsősorban a régi falusi közösség emberségéről.* E külsőségekhez nem köthető erkölcsi minőségek vizuális láttatásához eredeti ötlettel kidolgozta a „házportré", illetve a „portré célzatú csendélet-ábrázolás" műfaját, ahol is a patinás falusi és kisvárosi porták vonzó szépségű külsőségeinek és beszédes ablakszemeinek megfestése ürügyén lényegében a falak mögött élő ember sorsáról, lelkiségéről, örömeiről és gondjairól szól. Ízig-vérig humánus jellemképek ezek a látszólag tárgyilagos, a látvány minden rétegét megragadó és kifinomult mesterségbeli tudással visszatükröző ábrák *(Gyermekkoromról, Emlék egy pitvarról, Hajtott ház,* 1980; *Csöndesség, Húsvéti ablak, Várakozó kapu,* 1981; *Tornácról,* 1982 stb.), mert kiérezzük belőlük nemcsak a valóság hitelét, hanem a festőnek a „modellek" iránt érzett szeretetét és szolidaritását is. Ilyen „örökség" birtokában már minden nosztalgia nélkül képes szemlélni a régi tanyák és faluvégek pusztulását, sőt — mint a több alkalommal látott, de ezúttal érthetetlenül mellőzött *Múló világ-ciklus* tanúsítja — afféle Bolond Istók-i indulattal még maga is segít szétrombolni a régi életformát szimbolizáló építményeket.

A legfrissebb termés nagyjában-egészében az utóbbi esztendők törekvéseit folytatja, de a merészség s a nagyobb hatósugarú fantázia megtartásával. Vecsési ezekben a képekben is a valóság közösségi újraéneklőjeként jelenik meg előttünk, *de világérzékelésének itt már nem az epikai, hanem a lírai oldalán van a hangsúly.* A formák pontosan körvonalazott külső látványa helyett egyre inkább a rejtett összefüggések feltárásának vágya, a *befelé szemlélődés* izgalma fűti, s valós élményeinek lelki emlékképei kapcsán egyre inkább a kolorit kifejezőerejének, a felvillanó fények és dinamikus színritmusok szimbolikus jelbeszédének adja át a vezérszólamot. *Már nem látványokat, hanem életérzést rögzít ez a piktúra, azokról a magatartásformákról számol be, melyekben a művész megkísérli a lépéstartást a szüntelenül ala-*

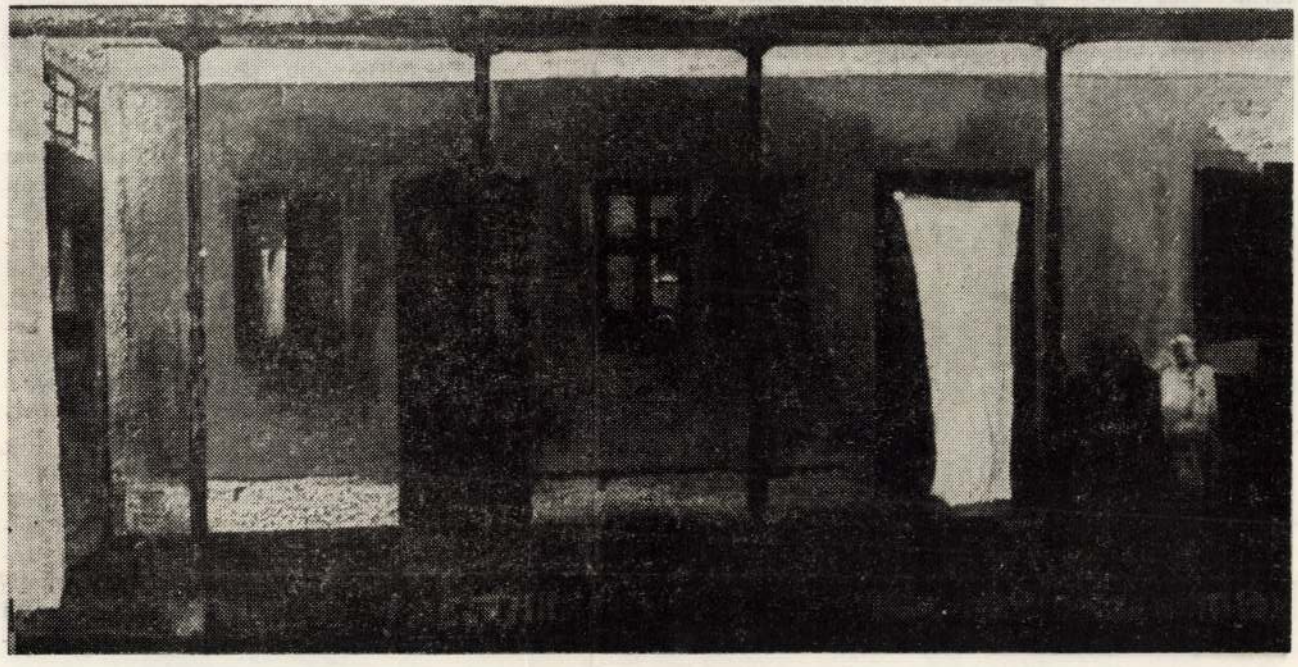

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ

Hevesi Szemle

.1982 JUN

kuló valóságával. Tagadhatatlan, hogy az új képek egyike-másika *(Víztükrök, Ködös vízpart, Télvége a vízparton, Felhő és víz,* 1981 stb.) festői szemszögből nézve már a nonfiguratív piktúra fogalomkörébe tartozik, a lényegi kérdéseket illetően azonban Vecsési sosem megy át a stilizáltságokba, gondosan ügyel arra, hogy megtartsa kapcsolatát a reáliákkal. Ez magyarázza, hogy képeinek egy másik csoportja hangsúlyosan és erőteljesen figurális, mi több: akut társadalmi problémákat érint *(Magányos szülők, Ketten,* 1981; *Szülők, Apa és fia, Önarckép,* 1982).

Történelmi távlat híján még korai lenne végleges érvénnyel minősítenünk Vecsési munkásságát, rendkívül intenzív szakmai- művészi fejlődése is arról győz meg, hogy még számottevőek erőtartalékai. Summázatként így csak Bolgár Kálmánnak, e festészet egyik legjobb ismerőjének megállapítását ismételnénk meg, aki már 1964-ben az alábbiakban nyilatkozott Vecsési jelentőségéről: „Legjava munkáiban eggyé olvadt a közelmúlt magyar festészet vezérága az alkotó népi szemléletével; összeötvöződtek az egyetemes európai festészet képi törvényei és a művész sajátos egyénisége. Ennek eredménye nem kevesebb, minthogy természetes előrehaladással folyamatossá teszi képzőművészetünk fejlődését s feltárja korunk valóságát, mikor sajátos hangján megjelenít egy-egy életformát".

Az idézett gondolat a mai Vecsésire, az érett festőre nézve is igaz!

Tasnádi Attila

ban a sok megpróbáltatás miatt. Mégis, az emberi tapintat, az előzékeny figyelem élő példája volt. Még bírálni is úgy tudott, hogy ítélő szava ne fájjon, hanem a tévedést, hiányt felismerőnek bátorítást adjon a helyesbítéshez.

Előadásain, szemináriumain úgy érezték tanítványai, hogy személyiségének varázsa ragyogja be a termet, sugárzik szavaiból. Pedig szüntelenül „limesen", az élet és halál mezsgyéjén élt már az utóbbi évtizedben. Betegséget, veszélyt nem riadalommal, hanem példás munkaszeretettel fogadott. Mint ösztönző, sarkalló tényezőt, betegségét is beépítette mindennapjaiba, számolt vele. Tudomásul vette a természet normális kegyetlenségét is: az elmúlás veszélyét.

Utolsó egri látogatásakor nemcsak népdalokat énekelt velünk, hanem szájharmonikán is játszott. Zengett a dal, *Debrecennek van egy vize* ... Aztán

Született *homo ae*
homo moralis mara
mányait, előadásait
tét is remekművé
az alaktalan életn
legfontosabb remekmű. Önmagát [illegible]
mekművé, nem rajta múlott, hogy életét és életművét a lehetőségek oldaláról nem sikerült maradéktalanul kiteljesítenie. Sorsvonala egy sokat hányatott nemedék, magyar értelmiség útját mutatja.

Úgy ismerte és szerette Fazekast, Csokonait, hogy szinte benne élt az ő világukban. Arról is vallott, hogy mindennapi dolgai közt egy-egy nehezebb döntésben szinte kikérte véleményüket. Megfontolta, vajon mit szólna ehhez Fazekas főhadnagy úr, hogyan vélekedne erről vagy arról

protestánsok ellen. Hogy az oda zárt eretnekeket annál biztosabban meglágyitsák, a lelki felügyelet 1629-ben a jezsuitáknak adatott át, kik hatalmukat a várban egész e rend eltörléseig tulbuzgón gyakorolták.

A svéd és török háboruk alatt Spielberg egy ideig ismét mint erősség szerepel a történetben. Midőn 1663-ban a török-tatár hadak Morvában egész Brünnig kalandoztak, 30,000 embert leölve s 20,000 lelket rabul hurczolva magukkal, a brünniek a császárhoz a svédek által megrongált Spielberg megerősitéseért folyamodtak, a mi csakugyan meg is történt.

Azonban e vár történeti hirét fölülmulja az, melyre mint állambörtön tett szert. Ha e börtönfalak szólni tudnának, bizonyára sok nemesnek szenvedéséről tennének tanuságot. Hosszu volna elsorolni azok neveit, kik nevezetes szereplés után e börtönben szenvedtek testi lelki gyötrelmeket. A komor falak nagyrészt politikai foglyoktól népesültek, kiknek szomoru sorsában nem egy hazánkfia osztozott.

Itt hunyt el a hires vezér, Trenk, 1749-ben, ki végóhajtása szerint, rabbilincseivel együtt temettetett el a kapuczinusok kolostorában. A Martinovics-féle ismert összeesküvés következtében, a nagy *Kazinczy Ferencz* és *Verseghy*, e börtön falai közt voltak 1794-ben mint foglyok elitélve.

1805-ben francziák szállták meg Spielberget, rajta jelentékeny erősitéseket tettek, s csak a pozsonyi békekötés után, 1806. januárban hagyták el azt. Azonban 1809-ben ujra hatalmukba kerité s minden erősitéseit szétrombolták annyira, hogy ez időtől kezdve Spielberg, mint vár, hadtani szempontból minden fontosságát elvesztette s ezután csak mint állambörtön és fegyház szerepelhetett.

1820-ban Spielberg kivétetett a katonai kormányzat alól s a következő évben rajta uj épitkezések történtek, falait magasbra emelték, ugy hogy akkor nyerte a vár mostani alakját, a mint azt képünk mutatja. Egyszersmind ugyanekkor olasz politikai foglyokkal töltötték meg, kik közt Silvio Pellico, gr. Pallavicini György, gr. Arese Ferencz, stb. ismeretesek.

1835-ben a lengyel fölkelés tölté meg e várat áldozatokkal.

Végre 1855-ben a foglyokat Spielbergből más várakba szálliták s azóta e vár megszünt állambörtön lenni. Most egy csapat gyalogság lakja s az egykori börtönök leginkább posztóraktárul szolgálnak s bár a vár külseje most diszes sétahelylyé van alakitva, azért falaihoz füződik folyvást a multak szomoru emléke.

Erdélyi szász menyasszony (Besztercze vidékéről). — (Fénykép után.)

A hajdu-böszörményiek áldozatkészsége,

a nevelés és tudomány ügyében.

A mivelődési törekvések s hazafiui áldozatkészség teréről ismét egy szép tényt jegyezhetünk lapjainkba.

Az emberiség erkölcsi s értelmi fejlesztése körül, akár egyesek, akár testületek által időnkint tanusitott buzgalom mindenkor igényt tarthat a közméltánylatra: s azért csak kedves kötelességet teljesitünk, midőn a Hajdu-Böszörmény város közönsége által a tetemes költséggel és diszesen épittetett s 1865-ik évi okt. 29-kén ünnepélyesen felavatott gymnáziumi épület keletkezésének történetét röviden megismertetjük.

Hogy mily fenkölt nemes érzet vezérelte a böszörményi városi közönséget ez épület létrehozásában, mutatja az 1865. okt. 25-én kelt alapitványi oklevél, melynek főpontjai igy hangzanak:

„Mi Hajdu-Böszörmény város tanácsa és közönsége, stb. stb., ezennel határoztuk, a mint következik:

„1-ör. Miután meg vagyunk győződve, hogy elvész az a nép, a mely tudomány nélkül való, s azért nekünk oda kell törekednünk: hogy a hajdu nép gyermekei egy jól rendezett iskolában jó hazafiakká, hasznos és értelmes polgárokká neveltessenek; *ezen uj iskola-épületet*, mely mind az elemi fiuiskolák, mind egy hatosztályu gymnázium befogadására van fölszerelve, ugy a mint áll, a tanszobákkal, azoknak fölszerelvényeivel, 9 bolttal és az azok alatt levő 11 pinczével s a boltok és pinczék jövedelmeivel együtt *adjuk és ajándékozzuk a h.-böszörményi ref. egyháznak* teljes és szabad rendelkezési joggal, nem tartván fel magunknak ezen épületre s annak jövedelmeire nézve a hazai törvényekben és helyhatósági szabályokban és százados gyakorlaton alapuló felügyelési jogon kivül semmi egyéb jogot.

„2-or. Szivünkön hordozván városunk hajdu nép anyagi felvirágzását is, s fejlesztését kivánván a mezei gazdaságot, ipart és kereskedelmet, az ezekhez vezető segédeszközök megadása által és e czélból városunkban már az uj iskolaépület építés iránti intézkedésekkel egyidejüleg takarékpénztár felállitását határozván el, az uj iskolaépületnek nyugati részéből a nánási utczai felén eső az utczai szöglet-helyiségét, mely föl már fel van irva a „*Takarékpénztár*“ elnevezés, és a mely három kisebb-nagyobb helyiségből áll — *megtartjuk magunknak a takarékpénztár részére*, — oly kijelentés mellett, hogy ezen helyiség mindig a megnevezett czélra forditassék; azon esetre pedig, ha netalán a takarékpénztárt jónak látnánk valamikor máshova áthelyezni, avagy az intézet megszünnék létezni, azon esetre és időre fenntartjuk ma-

Hajdu-Böszörményi uj iskolaépület. — (*Vecsey* épitész terve szerint.)

Vas. Ujs. 1866.

gunknak ezen helyiség iránt teljes jogunkés akatunk szerint intézkedni.

„3-or. Midőn az előadottak szerint a dicső ékezetü Bocskay fejedelem által őseinknek mányozott s azokról reánk szállott hajdu-ado unyos javakból a nagy fejedelem és a vitéz ajdu-ősök nevének örökitésére, mint ezt az épüet következő homlokfelirata is: „*A tudományoknak emelte H. Böszörmény város közönsége és a hajdu birtokosság, 1865*“ — igazolja; a nevelés szent ügyének ily áldozatot hozunk, bizton reméljük és elvárjuk: hogy a h.-böszörményi ref. egyház és annak igazgató testülete az egyháztanács az uj iskolában jó tanerőkkel ellátott *hatosztályu gymnáziumot* állitson fel, s ezért az épület alatti boltoknak és pinczéknek *jövedelmeit* az adón és az épület fentartási költségein kivül, *tisztán és egyedül a nevelés ügyének előmozditására* fogja forditani, s igy ezen épület jövedelmeiről és kiadásairól évi számadásaiban külön rovatot nyitand s az iskolaépület jövedelmeiből fennmaradandó többletet tőkésiteni s ennek kamatait is tisztán és egyedül iskolai és nevelési czélokra fogja forditani.“

Ezek az oklevél főpontjai. Érezzük melegét azon lelkesedésnek, mely e diszes középület létrehozása s megnyitása alkalmával a városi és egyházi főbb tisztviselők, s a hajdu lakosság keblében élt, s hiszszük, hogy örök emlékként leend e nemzedék s az utókor szivébe vésve azon nagyszerü áldozat, a mit böszörményi közönség ez intézet életbeléptetése által a népnevelésnek s tudomány művelésének hozott. Azok pedig, kik e diszes mű bevégzésére mint bizottmányi tagok egész erélylyel hatottak, legyenek jutalmazva keblök nemes öntudatában, s örvendjenek minél elébb s minél hosszabb ideig a közmüvelődési intézet sikerének, mely nemzedékről nemzedékre fogja terjeszteni jótékony áldását. — A gymnáziumi épület Vecsey épitész és társai terve szerint s felügyelete alatt a városi közönségnek a munka felett nyilvánitott teljes megelégedésére készült el.

A fák életkora.

(Vége.)

A fa-ismeretek mezején sokat köszönhetünk *Schacht* tanárnak, ki sok régi fákkal ismertemeg bennünket, s tőle veszszük át jó részét a ozandó példáknak.

Rudolstadt melletti berekben létező régi üit *Schacht* megszámlálván, ezeket eszi. Ugyanő beszéli, hogy az uroavadász elbeszélése szerint, nehány év yőket vágtak itt ki, melyeknek maláb, átmerőjük mellmagasságban k meglehetős távolságban állak mintegy 80 láb magasságazdag és széles. E pomk átmetszése mutatja, vekvést tehettek, akkor , vastagabb évgyürük ek lassankint ismét egéogy az utolsó 100 évi fab, mint az első 80 évi vala. még épek, egészségesek, ig mutatnak.

egy szilfát emlit, mely Sveiczn élt, s 335 éves volt, midőn ki-

lézában Nesselgrund vidékén 4, sőt 5 láb jü (3 lábnyira a föld felett mérve) fenyük ak, melyek legalább 300—400 évesek. Ugyanan a hires királyfenyő, mely még sokkal rélehet; magassága 156 láb, körülete ($^1/_2$ lábra ld felett) 22 láb 2 hüvelyk; 4 lábnyira a föld tt pedig csak 3 láb 6 hüv. A törzs egyenes, s tegy 40 lábnyira ágtalan. Megközelitő számil a törzs mintegy 11 öl (72 lábas) fát, s a igen erős ágak mintegy 2 ölet tartalmaznak. *Schacht* szerint a kanári fenyők Teneriffában nyire az Istenanya képével vannak diszitve a hóditás idejéből. A fák tehát a 15. század ről származhatnak s mintegy 440 évesek. eirában és Teneriffában vannak még óriási enyefák 32—36 lábnyi körülettel, s valóg a hóditás idején ültettettek a 15. század minthogy a gesztenye nem honos, csak a által honositott fának tartatik. Madeira bb gesztenyefája (Campanarióban) ámde pompás koronája van, s még most is gyümölcsöt hoz évenkint. Az Aetna létező hires gesztenyefát itt nem hozhatjuk fel például, minthogy az egy igen régi gyökérnek összefont hajtásaiból áll.

A 38—42 láb körületü, 90—120 '. magasságu babérfák Madeirában jóformán — minthogy e fa igen lassan nől, — tanui voltak a sziget fölfedezésének (1419). E szerint még régibbek mint az imént emlitett fenyő- és gesztenyefák.

De Candolle egy óriás babérfát emlit, mely 1814. Giegeauban Montpellier és Pezenas közt állott; a földszinén 6 l. 4 h. körülettel birt s 450 éves volt.

Ratzeburg egy bikkfát emlit, melynek kerülete 173 hüv. átmérője 5 láb volt; a héj és a legszélső 20 évgyürü épen egy hüvelyket tett. Ha most az évgyürüket átalában ily vastagságuaknak veszszük, — minthogy az átmérő héj nélkül $26^3/_4$ hüvelyk — az évgyürük száma 535-öt tenne. A belső gyürük közt azonban bizonyosan vannak erősebbek is. Teljes valószinüséggel tehát a gyürük összege nem lehet több 500-nál, mely szám ugyanannyi éves életkort jelent. A törzs egészen üres, mindamellett a fa igen szép koronával bir, és még nehány nemzedéket túlélhet.

De Candolle egy 576 éves veresfenyőt, egy 630 éves narancsfát és 700 éves olajfát is emlit.

Igen régi jegenyefák vannak a thüringiai erdőben. 1837-ben eszközölt pontos fölmérése a legnagyobb 4 jegenyének a következő eredményt mutatta:

1. jegenye (2′ a föld felett	18′	5″	körület)	145′	magasság
2. „	„	22′	—	„	150′	„
3. „	„	22′	4″	„	150′	„
4. „	„	26′	10″	„	160′	„

E fák köbtartalma:

1. jegenye	1608 köbláb vagy	22 $^1/_4$ öl	}	72 köblábával
2. „	2422 „ „	33 $^1/_2$ „		
3. „	2492 „ „	34 $^2/_3$ „		
4. „	3810 „ „	$52^{11}/_{12}$ „		

Az évgyürük szerint e fák 350—700 évesek lehetnek. A még élő jegenyék maig is folyvást vastagodnak s a sebeket beforrják. — Nem messze ezektől van egy ősrégi 56 láb magas csonka jegenye, melynek felső része vihar által leszakittatott 1849. Üresét lehámzott törzse fatetővel van elátva és egy ajtó által bezárva, messziről egy faköpenyegnek látszik, s az erdészeknek s erdei munkásoknak természetes menhelyül szolgál; mintegy 8 személyt képes magába fogadni; fája igen erős és meglehetős kemény. E jegenye 22 l. 6 h. körülete (18 h. a föld felett) 2538 köblábat, vagy $35^1/_5$ öl fát tartalmazott.

Ratzeburg szerint Birkenfeld mellett egy 150 láb magas 217 hüv. körületü jegenye áll, melynek fatartalmát 25—28 porosz ölre teszik.

De Candolle egy 720 éves diófát emlit, minden közelebbi ismertetés nélkül.

Konstantinápoly szomszédságában Bujukdere mellett egy tágas sikon keleti boglárfák (platanos) államok, melyek alatt Bouillon Gottfried 1099. palaestinai utja közben táborozott. A törökök csak a „negyven fa“ névvel nevezik őket; de szintén a „hét testvér“ névvel is. Három közülök elkülönzötten áll; a többi 4 gyökereikkel s törzseikkel annyira össze vannak fonódva, hogy kettőnek nézné őket az ember; koronájuk kiterjedése mintegy 150—170 lépés. Korukat nem lehet kipuhatolni. *Göppert* szerint a legkitünőbb példány köztük 100 láb körülettel bir.

De Candolle a libanoni czédrusokat 800 éveseknek tartja. E hires hegyen levő kis erdőcske nehány száz czédrusból áll, közönségesen 365-re teszik számukat. — E fák egyik legidősbjének belsejéből, mely üres volt, s 14 rőf körülettel birt, szobát alakitottak, melybe létra segitségével, igen fáradságosan juthatni be. Egy másik, valószinüleg a legidősb 21 rőfnyi körülettel bir. Csak 12 czédrus származik a legrégibb időkből, a többi későbbi eredetü. *Göppert* pedig épen azt hiszi, hogy lételök a keresztyén időszámitás legszélső határaig nyulik, miután Syria minden vallásfelekezetei előtt a legmélyebb tisztelet tárgyai.

Hogy a hárs igen nagy kort képes elérni, mindenki tudja. *De Candolle* szerint Sveitzban Freiburg mellett van egy hárs, mely 1813. négy lábra a föld felett 36 lábnyi körülettel birt. A monda szerint 1476. a morati csata idejében nagy vastagsága miatt nagy tiszteletben tartatott. Föltéve az évenkint 2 vonallal csökkenő növekvést, 1835-ben, midőn *De Candolle* látta, 817 évesnek kelle lennie; $1^3/_4$ vonalnyi gyarapodás mellett pedig több mint 1200 évesnek; és ha *De Candolle* szerint az első 4 századra $1^1/_3$ vonalt, a következőkre $1^1/_2$ vonalt veszünk, a mi legvalószinübb, nem kevesebb mint 1600 év jönne ki. — Hasonlókép *De Candolle* mondja, hogy Freiburg városában valószinüleg most is áll egy vén hárs, mely azon anapon ültettetett, melyen a morati győzelem hire (1476) megjött. — 1831. e fának körülete 13 láb 9 hüv. volt, mely évenkint $1^3/_4$ vonalnyi vastagodást mutat. E fa egy nyilvános piaczon áll, azért csak lassan növekedhetik.

A neustadti hárs a würtembergi királyságban, valószinüleg még idősb, mint az előbbi; s a széles levelüek fajához tartozik. Már az 1229. évben igen nagynak kellett lennie, mert régi okiratok tanusitják, hogy a város a háboruban történt elpusztitása után ezen évben épittetett fel ujra. Ekkor változtatott meg e város eléhbi Helmbunt neve Neustadttá, s ugy emlittetik: „*Neustadt bei dem grossen Baume.*“ — 1664. ágai alá 82 kőoszlopot alkalmaztak támadékul; jelenben 106 ilyen támasza van. A legrégibb bevésések 1558, 1562, 1583-ból stb. valók. A hárs körülete 1831. 5 láb 6 hüv. a föld felett 37 l. 8 hüv. 3 vonalt tett würtembergi mérték szerint. Fájdalom, már halni készül, talán még nehány esztendő, s az őszi viharok kidöntik a tisztes régiséget.

Nevezetes továbbá a Nürnbergi várudvaron létező vén hárs. Csak 60 láb magas ugyan, de a törzs, melynek ürege oly nagy, hogy keresztülvagolhatni rajta 45 lábnyi körülettel bir, s koronája a várudvar nagy részét beárnyékozza. Korát körülbelül 1000 évre teszik. A kadizi temetőben van egy 40 láb körületü, s Gräfenburg mellett, nem messze Nürnbergtől egy 42 láb körületü hárs. Még sok és nagy régi hársat lehetne idézni, de korukat, adatok hiányában közelebbről nem lehet meghatározni.

A tölgy is igen nagy kort képes elérni, és valóban az edđigi adatok szerint nem lehet egész bizonyossággal eldönteni, vajjon a keleti boglárfát, a hársat vagy a czédrust tegyük-e e tekintetben első helyre. — De Candolle 800, 1080 éves tölgyeket emlit, sőt az ardenni erdőkben egy 1500 éves is találtatott. Az ugynevezett Clovis-tölgy, daczára öregségének nem igazolja azon állitást, mintha Francziaország legelső királyai alatt ültettetett volna.

Westphaliában a Körtlinghauseni vár közelében van egy tölgy, melynek törzse $39^1/_2$, s magassága 80 rajnai láb. Egy lépcső vezet fel két betetőzött s korláttal ellátott nyughelyhez a tölgy ágai között. A törzsnek kiégetett üregében 24 ember képes fennállni. A fa, mint mondják, ezer éves lehet. Még nagyobb volt a pleischwitzi óriás tölgy, $1^1/_2$ mföldre Boroszlótól, a törzs körülete 42 láb, magassága 14 láb; mig az egész fa magassága 78 lábat tett. A fa belső üregében 25—30 embert fért el egymás mellett. Az évgyürük szerint azonban nem volt több 700 évesnél. A fa nem életerő hiányában, hanem az ágak tömegének (a legnagyobb $16^1/_2$ láb körületü) a belülről mind jobban enyésző törzshez való aránytalansága következtében dőlt ki. Egy korábban a vihar által letört ága 14 öl fát adott. A pleischwitzi fa azonban azt bizonyitja, hogy a tölgyfánál a törzs vastagságát nem lehet mindig az élethossz mértékeül tekinteni.

A tiszafa az angol és franczia szigeteken az imádás egy nemében részesül, mely a legrégibb időkig vihető vissza.

Ily fákat igen sok falusi templom mellett lehet látni 150 éves koráig az évi növekedés körülbelül 1 vonalnyi, később azonban kevesebb. *Evelin* és *Pennant* Angliában, 1214, 1287, 2588, 2880 vonal átmérőjü tiszafákat mértek meg, mely számok ugyanannyi évszámot föltételeznek. Egyike ezen fáknak a kenti grófságban 1660-ban 58 láb 4 hüv. körületü volt. Ha még ma is élne, 3000 évesnek kellene lennie.

A fák nagyságát illető minden képzeletet fölülmul azonban a Gigantea Wellingtonia a calaverusi grófságban Kaliforniában, melynek legkitünőbb példánya (a sydenhami kristály palotában) a talajnál 31 láb; 100 lábnyi magasságban 15 láb átmérőjü volt; 140 lábnyi magasságig tökéletesen ágtalan; a terjedelmes korona 363 lábnyira emelkedett. E fa az ő keskeny évgyürüi után 3000—4000 évesnek becsültetik.

Még nagyobb törzsterjedelemmel bir (124 spanyol láb) az ősrégi Taxodium distichum Mexikóban, melynek magassága azonban nem jelentékeny.

A Vertfoki kaobab fa, *Adanson* szerint, 5000—6000 éves lehet. Adanson látott egy ilyen fát, melybe angol utazók 300 évvel ezelőtt betűket vésték. Egy bemetszés e fába csakugyan igazolta, hogy a betűk a 300 külső évgyűrű alatt voltak. E 300 évgyűrű átmérőjének megmérése, és nehány fiatalabb kivágott fa gyűrűinek megszámlálása lehetővé tette a kaobabfa évi növekedésének kiszámitását, és csakugyan e fa közel 6000 évesnek találtatott. *Schacht* azonban azt ál-

Dr. Hartnagel Sándor (1907, Bécs, róm. kat.), magyar-német sza-

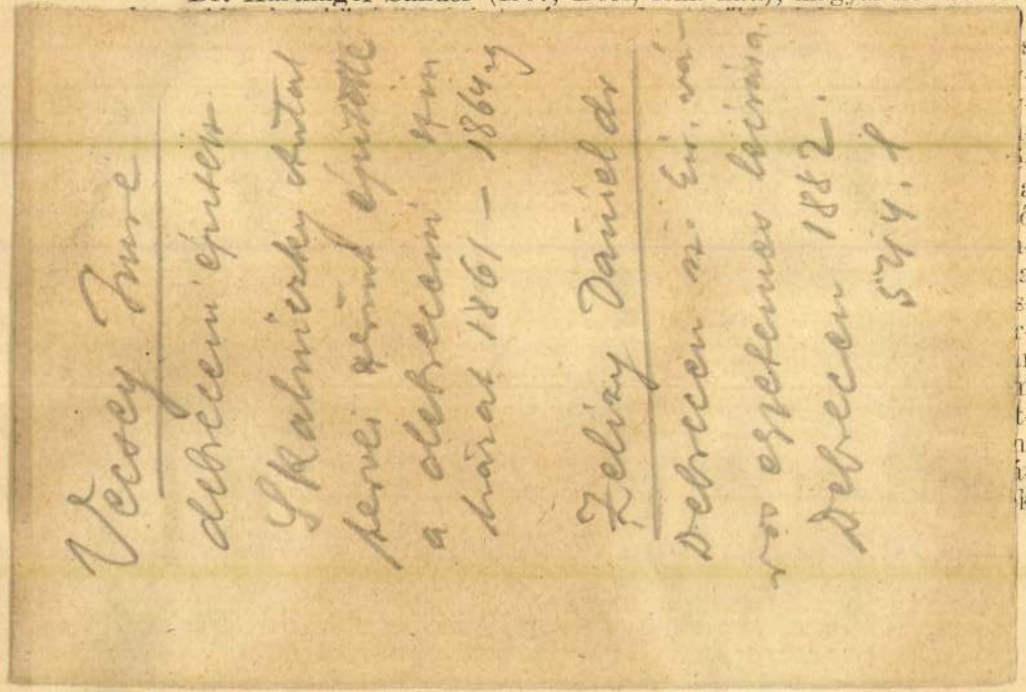

káján hospitált), *Lichtenberg Ferenc* orvostanhallgató (az orvosi karon hallgatott), *Neumann Tibor* joghallgató (Hochschule für Welthandel), *Szent-Tamási Alma* (énektanulmányok). — *b)* Külföldi honosok: *dr. Emich Isolde* gráci középiskolai tanárnő (összehasonlító nyelvészet), *Edward Heywood Peck* oxfordi egyetemi hallgató (kísérleti pszichológia).

III. BERLINI COLLEGIUM HUNGARICUM.

Berlin, N. W. 7. Dorotheenstrasse 2.

NÉMETORSZÁGI ÖSZTÖNDÍJASOK.

Állami ösztöndíjasok:

Dr. Arató István (1913, Pozsony, ág. ev.), a jogtudományok sub auspiciis Gubernatoris doktora, államtudományi doktor, kir. bírósági joggyakornok, Budapestről (Gajzágó professzor), ösztöndíjas éve alatt egyrészt a német magánjog legújabb rendelkezéseinek Magyarországon

Tágabb értelemben a tájképekhez sorolhatók a régi falusi házakról és utcasarokról festett munkái is. A reális ábrázolásukkal nemcsak hű képet ad a lassan eltűnő épületekről, hanem színhangulatukkal, pietással festett részletformáikkal kifejezi hozzájuk fűződő érzelmeit, és egyben érezteti a benne élő nemzedékek érzelmi kapcsolatát. Hasonlóképpen gyermek- és ifjúkori emlékeit idézi fel életképein és szobabelsőin. Az egymásba nyíló helyiségek tér és színritmusával, valamint a berendezési tárgyak hangulatával idézi fel a múltat. Kiváló komponáló készségéről és érzelmi mélységéről tanúskodik a hasonló szellemben komponált Magányos szülők című festménye.

Vecsési Sándor művészetének ez a vázlatos ismertetése némi bepillantást nyújt mind témakörét, mind kifejezési módját illetően, szerteágazó, mély humanizmussal áthatott művészetéről.

Újvári Béla

Útban a teljesség felé

Ritkán esnek össze olyannyira egy alkotóművész és egy kulturális műhely törekvései, mint most Vecsési Sándor és a Hatvani Galéria esetében. Az idén tíz éves fennállását ünneplő intézmény, amely a korszerű realizmus támogatását tűzte ki céljául, *egyéni kiállítás* tükrében talán ezúttal nyújtja először maradéktalanul azt az esztétikai minőséget, ami mellett elkötelezte magát. Vecsési Sándor piktúrája ugyanis — legalábbis ami a művek összhatását illeti —, lényegében megfelel a marxista esztétika realizmus kritériumainak: *ez a festő művészetét kora problémáiban gyökereztei, és alkotásaiban ezeket a korproblémákat konkrét sorskérdésként tudatosítja.*

Vecsési korára nézve a mai magyar művészet gerincét képező középgeneráció tagja: — annak a nemzedéknek a sodrában indult és „futott be", melyet a felszabadulást követő idők lelkes atmoszférája dobott a felszínre. 1930-ban született Nyergesújfalun szegény, agrárproletár családból, s mielőtt a főiskolára került volna, az itteni Eternit Műveknél dolgozott, mint villanyszerelő. Festői tanulmányait — Fónyi Géza és Bernáth Aurél növendékeként — 1949—1954 között végezte. Azóta kiállító művész, gyűjteményes tárlata 1964-ben az Ernst Múzeumban, 1974-ben a Műcsarnokban, 1977-ben Moszkvában volt. Munkáit bemutatták a Velencei Biennálén, a Párizsi Ifjúsági Biennálén, továbbá számos kelet- és nyugat-európai országban. Több kiállítási és pályázati elismerés mellett 1958-ban Derkovits-ösztöndíjat, 1965-ben Munkácsy-díjat, 1975-ben érdemes művészi címet kapott; 1967-ben elnyerte a Tornyai-plakettet, 1973-ban a szocialista országok szófiai festészeti triennáléjának nemzeti díját.

Művészetét elmélyülő komolyság, igazi gyötrődés, s minden emberi dolog értő, azonosulni kész vállalása jellemzi. Sosem a divatos formák eredetinek tetsző reprodukálására törekszik, hanem *valós élményeinek* a megképesítésére, az erkölcsi felfogása által rokonszenvesnek ítélt jelenségek és látványok művészi rögzítésére. Közismerten „önéletrajzi festő", azaz minden munkája, legyen az tájkép, falusi részlet vagy emberábrázolás, lényegében rejtett önarckép, afféle vizuális „curriculum vitae". Képeinek eseménytörténete mindazonáltal jóval több az egyszerű magánemberi vonatkozások felsorakoztatásánál: *belőlük nemcsak a saját, de egész nemzedékének az önéletrajza is kiolvasható.* Azoké a népi tehetségeké, akiket a „fényes szellők" eszméltető légköre indított útnak, s akik új, eleddig ismeretlen mélységekből, a kétkezi emberek világából hoztak üzenetet. Mivel tudjuk, hogy ennek a generációnak a felemelkedése egy kissé az egész ország sorsát példázza, logikus a feltevés, hogy Vecsési a maga és nemzedéke pá-

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Vecsési Sándor festményei a Hatvani Galériában

Sokoldalú, lírai alkatú festőegyéniség szól hozzánk Vecsési Sándor Hatvanban kiállított képeiről. A festőművészet úgyszólván minden műfaját sikeresen műveli: secco, freskó, sgraffitto, panno, táblakép egyaránt megtalálható művei között. Munkáinak témaköre is változatos. Nagy méretű festményeinek tárgya jelképes jelenet. Táblaképein arcképek, tájképek, szobabelsők váltják egymást. Munkáit lírával áthatott humanizmusa foglalja egységbe. Kifejezésmódja széles skálájú: síkszerű, elvontabb, dekoratív munkáktól a színváltozatokban gazdag festői előadásmódig terjed. Márciusban megnyílt gyűjteményes kiállításán részben régebbi munkásságáról számol be, részben az utóbbi öt évben keletkezett műveit mutatja be. A régebbi keletű művei közül (1960—74) zömében családtagjairól, művésztársairól festett arcképeit, valamint kisebb méretű kompozícióit állította ki.

Arcképein modelljeinek közvetlen kapcsolata révén művészi képzeletében kialakult egyes jellemző vonásait vetíti elénk. Jellemzésüknél egyszerűségre törekszik. Benyomásainak közvetlen, meggyőző kifejezése érdekében választja meg arcképeinek kifejezésmódját. Szurcsik János festőművész társának nagy színfoltokra egyszerűsített egész alakos arcképén heves mozdulattal, ruhájána vörös színével jellemzi impulzív természetét. Kokas Ignác festőművész portréján magára az arcra összpontosítja figyelmét. Töprengő lelkiállapotát részben mozdulatával, részben a zöldes árnyalatú arcot felszántó redők nyugtalan ritmusával érzékelteti. Pipás Laci bácsi lelkiállapotára az egymásba torlódó formák disszonáns ritmusával utal. Unokahúgáról festett arcképén szűkszavúan, néhány arcvonását kiemelve jellemezte modelljét, életkorára világos színű élénk színharmóniával utal. Ismételten foglalkoztatja feleségének, Bazsonyi Arany festőművésznőnek egyénisége. Két egész alakos arcképén magatartásának pietisztikus vonását finom szürkék lágy harmóniájával érezteti. A későbbi keletű, második egészalakos arcképén alakjának könnyed színfoltját erős plasztikájú bútor ellentétével fokozta, elvontabban jellemezve a dekoratív, néhány színfoltra egyszerűsített arcmását.

A gyűjteményes kiállításon szereplő kisebb méretű kompozíciók közül a Levendulás-t és a Temetés-t említjük meg. A Levenduláson a virágba borult mező kék színe keltette fel érdeklődését. Jól szervezett színritmussal, meggyőzően érzékeltette a rálátással festett mezőn végighullámzó kék színt. A Temetés című festményén részben a szűk képkivágással, részben a mély tónusú szürkés-kék színekben megjelenő tompa vörös foltokkal tolmácsolta a temetés komor hangulatát.

1960-tól Dömsödön dolgozik Vecsési. A környezetváltozás több irányban is hatott művészetére. Gazdagon bontakozik ki érzelmi világa, festői nyelvezete színesebbé, árnyaltabbá válik. Tájképein nagy távlatokat sejtetve megnyitja a teret, a növényzet kissé visszafogott színfoltjai között kisebb-nagyobb víztükrök csillannak meg. Az alacsony szemhatár felett gazdagon bontakoznak ki afmoszféra színjelenségei, a felhők gazdagon árnyalt színfoltjai, a felhők közt feltűnő nap tompán csillogó korongja. Érdeklődése olykor bensőségesebb témák felé fordul: a havas tájból előbukkanó cserjék arabeszkje köti le figyelmét. A természettel kialakult közvetlen kapcsolata felhívta figyelmét az élet és a halál ellentétére. Az élősdi növények által halálra ítélt fák csonka törzseinek fekete foltjait a táj eleven színeivel állítja szembe.

Vecsési Sándor: Csöndesség (50×90, olaj)

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Vecsési Sándor festőművész

DOLGOZÓK LAPJA

1976 OKT 1

1021

Vecsési Sándor kiállítása

3-án, vasárnap, 15,30-kor D. Fehér Zsuzsa művészettörténész nyitja meg Vecsési Sándor festőművész kiállítását Nyergesújfalun, a tömegszervezeti székházban. Az ünnepi eseményen Avar István Kossuth-díjas színművész működik közre.

a mai mé

A kézilabda NB I-ben — a

művész seccója a gyönki általános iskolában

Megyénk legújabb képzőművészeti beruházásának ünnepélyes átadása ma délután 4-kor lesz. Ünnepi köszöntőt mond dr. Szabópál Antal, a Tolna megyei Tanács elnöke.

Sürgős intézkedéseket hoznak azért, hogy az egyedülálló emlékeket megmentsék a pusztulástól.

A programnak megfelelően a közeljövőben százhuszonhat létesítmény helyreállításához kezdenek hozzá.

Emlékmű szemétből

Az olasz Portofino városban abból a szemétből készítettek „emlékművet", amelyet a turisták hagytak ott. Ehhez még hozzátették a tenger által kivetett hulladékot és az egészet befröcskölték híg cementtel. Az így keletkezett különleges emlékmű a természetes környezet pusztítására figyelmeztet.

A hét karikatúrája

Fejlődők és fejlettek

Beszélő írógép

Az IBM az NSZK-ban audioegységgel ellátott írógépet dob a piacra. Az új kombináció mindenekelőtt a vak gépírók munkáját hivatott megkönnyíteni: a csatlakozó audiókészülék segítségével, amely a betűképet szintetikus nyelvvé alakítja át, a vakok a leírt szöveget visszahallgathatják és ellenőrizhetik. Minthogy a készülék minden betűt akusztikusan visszaad, az íráshibák is hallhatóak. A szövegtárolás először mágnesszalagon történik, és csak a javítás után kerül át a

tober 7-én Ozorán letette a legyet a Perczel Mór által vezetett **(vízszintes 68.)** előtt.

Vízszintes: 1. (Beküldendő). 13. Fordított szoknya. 14. Megjavítja, összerakja. 15. Energia. 16. Női név. 18. Számosan. 19. Elébe kerül. 20. Kártyajáték. 22. Vízi növény. 23. Fortélya. 24. Surran. 26. Sáv. 27. A parkban van! 29. A vallás. 31. Hull. 32. Kilométer. 33. Nemzetközi segélykérő jel. 35. Szándékoztak. 37. Német nevelő. 38. Villanykörte. 40. Hozzányúl. 41. Szállított. 42. Cigarettavég. 44. Régi török méltóság. 45. Írószer. 46. Női név (—'). 48. Becézett férfinév. 49. Helyrag. 51. Takarmánynövény. 53. Időegység. 54. PA. 55. Gallya. 57. Édes aszalvány. 59. Fél tucat. 60. Régi szovjet vadászrepülő-típus. 62.

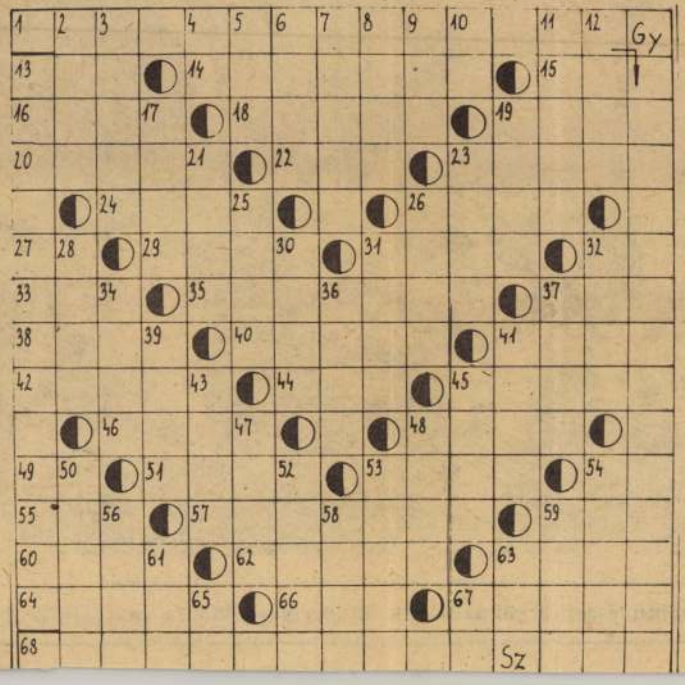

küzdelem. 19. Pottyan. 21. Gyökértelen zöld növényke. 23. Stráf. 25. A győzelem istennője. 26. Kapocs. 28. Kenyérgabona. 30. Göngyölegsúly. 31. Olaszországi tűzhányó. 32. Üvegesek ragasztója. 34. Korhol. 36. A Lett SZSZK fővárosa. 37. Becézett Dénes. 39. Történelmi időszak. 41. Tréfa. 43. Paszta. 45. Mint a 30. számú sor. 47. Csökken. 48. Találó. 50. Húsos levelű trópusi növény. 52. „Az" energia. 53. Közhivatal. 54. Patavédő (—'). 56. Névelős edény. 58. Tetszetős. 59. Vélt. 61. Angyalrang. 63. Menyegző. 65. Időszámításunk előtti. 67. PA.

G. Gy.

Beküldendő a rejtvény helyes megfejtése a Tolna megyei Népújság Szerkesztősége címére: Szekszárd, Beloiannisz u. 1—3. Beküldési határidő: október 6.

A szeptember 14-i rejtvény helyes megfejtése: Áprily Lajos. A kert fölött még leng a szürke szál, hörögve gördül már a szomjú hordó.

A helyes megfejtők közül könyvet nyertek: Bán László Dunaföldvár, Pentelei út 4. 7020., Erdei Józsefné Tamási, Bocskai u. 3. 7090., Kiss Lászlóné Szekszárd, Rákóczi u. 22. 7100., Könyves Jánosné Szekszárd, Csokonai u. VI/18. 7100., Láng József

miniszter megbizásából Schnierer Gyula miniszteri tanácsos utazott le Kolozsvárra az értékes minták kiválasztása végett.

A kiállitott tárgyak száma közel ötezer. Legelőször a szőttesek tünnek föl, kendők, asztalnemüek, ágynemüek, melyekben több főuri nő és a szászok készitményei igen kiválnak, valamint a Binder Lajos ipari felügyelő által beküldött régi házi szövés. — A jelenkori himzések gyönyörü tárgyak, melyek az erdélyrészi előkelő világ nőtagjainak ügyességét hirdetik. A besztercze vidéki házi munkák nagyobb részben özv. Zsombori Jánosné küldeménye. Három sátorban imitációk vannak elhelyezve, mi között hasonlag igen sok szép darab fordul elő. A régiség egyik legfigyelemreméltóbb osztálya a kiállitásnak. Pompás régi himzések, varrások és szövések, fényes bizonyitványai a régi magyar textil iparnak. Ott van: Szacsvay Sándornétól Apafi Mihály inge 1680-ból; gr. Bethlen Bélától aranynyal kivarrott egész menyasszonyi öltözék; gr. Lázár Jenőtől: egy kivarrott diszkabát. Vannak még igen érdekes darabok: gróf Lázár Jenőnétől, Elekes Györgynétől, gr. Teleki Gézánétól, gr. Béldi Ferenczné tól, stb. Egy mellékteremben vannak a szövészeti tanodák, női ipariskolák czikkei. Figyelemreméltók a bethleni, szt.-györgyi, deési, de különösen a még egészen fiatal gyalui szövészeti tanmühelyből valók. Mindezeket fölülmulja azonban a kolozsvári nőipariskola kiállitása. A még fiatal iskolában nagy súlyt fektetnek a rajzra; ebben a sikdiszitésre, geometriai alakokra, a kézbiztosság elsajátitására, hasonlag a szintanra és szinharmoniára. A kiállitáson be van mutatva a gazdag gipszminta gyüjtemény; hasonlag a magyar, francz a, orosz és ógermán mintázat; valamint a taneszközök közül: a mángorló, facsarógép, téglázóréz és csipkemosó, melyen megtanulják a csipke mosását, mi nálunk egészen uj dolog. A Weigl Véra igazgatónő közfigyelmet ébresztett kézi munkái, mint az iskola végczélja, külön asztalon vannak kiállitva. Mint látható, az érdekes kiállitás régiségekre, imitációkra és modern dolgozatokra osztható. Erdélyrészi női munkaiparunk igen szépen van benne képviselve s a különböző vidékek népviseletéről is tiszta fogalmat alkothat magának mindenki. A nőegylet mindenetre nagy elismerést érdemel a fárasztó rendezésért, melylyel nemcsak egyleti, hanem magasabb szempontból vett nemzeti ipari czélokat is ér el.

Az amerikai unitáriusok adományai magyar hitfeleiknek. Kovács János tanár, ki az erdélyi unitárius egyház küldetésében az unitáriusok amerikai kongresszusán járt, visszautaztában Budapestre érkezett. Amerikában egyházi czélokra 10,000 forintot gyüjtött.

Brehm Alfréd felolvasásai. A jeles német természettudós, ki oly vonzón tudja a természettudományokat és utazásokat népszerüsiteni felolvasásokban, ismét köztünk időz és e héten két felolvasást tartott nagy közönség előtt a redut kisebb termében.

Az első felolvasásban, e hó 6-án, *Szibériáról* szólt, legelőször is azt a tévedést oszlatva el, mintha Szibéria valami kietlen hósivatag volna, vagy átalában kopár birodalom. Ellenkezőleg, erdő boritja, s természeti szépségeit azért nem méltányolják, mert az utazás fárasztó. Az erdők benseje ismeretlen, csak széleit szokták az emberek látogatni. A benszülöttek sem hatolnak mélyebbre nehány ezer kilométernél, mert az erdők borzasztó némasága igen lehangolja az utazót. Élő állatot nem igen találhat benne, de annál több erdőégést. Ezt vagy villámütés vagy emberi gondatlanság okozza. 1875-ben hatszázezer hektár égett le, a pernye tizenöt kilométernyire is hullott, éjjel az ég vérvörös, nappal meg füstfelleges volt. Ily égés azonban csak a fák életét öli el, a szenvedett törzsek épen maradnak s csak lassan dőlnek össze.

Ily körülmények közt nem lehet csodálni, ha az erdők nem igen látogatottak. Az utas elpusztulhat, mire élelmi szert talál bennök. Olyan vadászatokról, mint a minők Afrikában vagy Amerikában vannak, itt szó sincs. Tavasz elején sok fajd van, de már két hét mulva hiába jönnek az erdőbe, a vadnak nyoma sincs és vadász-zsákmányról szó sem lehet. Pedig van vad ott, csakhogy az erdőség oly nagy, hogy a vad eloszlik benne. A gazdaságilag müvelt helyeken nem is lehet panaszkodni a vad-hiány miatt. Nyul, őz, szarvas, farkas, medve és szárnyas állat itt bőven fordul elő. Csak az erdőben keres a vadász hiában vadat. Ennek oka az oktalan vadpusztitásban rejlik. A benszülöttek nagy mérvben üldözik a vadakat. Ez valóságos vándorlást idéz elő, az állatok igyekeznek menekülni a csapdák és a benszülöttek fegyverei elől az erdő mélyébe. A szibériai orvvadászok az európait felháborítanák kegyetlen eljárásukkal. Leginkább csapdákkal szeretik pusztitani a vadakat. A csapdák készitésében igen leleményesek, s annak minden fajtáját ismerik és alkalmazzák. A vadászat szenvedélyét és gyönyörét az ilyen vadászok nem igen ismerik. Csak a fajdokra szoktak nagyobb gonddal vadászni, de ezt is lesből lövik le. Még pedig igen különös módon. Agyagból fajdalaku bábot készitenek s ezt fára helyezik s a fajdok a fa felé repülnek vélt társukhoz. A szibériai előtt a nyulnak kevés becse van. Nem is igen veszi figyelembe. Az őz és a szarvas az ő legkedveltebb vadjuk a négy lábu állatok közt. De ha ily mód nélkül pusztitják a szegény állatokat, akkor azoknak Szibériában igen meg vannak számlálva napjaik. A szibériai ugyanis akkor pusztitja a szarvast, ha agancsa fejlődni kezd, mert a fejletlen agancs Khinában igen keresett gyógyszer. Pedig ilyenkor van a vadnak legtöbb nyugalomra szüksége. Hogy mennyire megy a szibériai lesi puskás kapzsisága, mutatja az is, hogy néha ott hagyja a helyszinén a szarvas husát és bőrét, csak agancsától fosztja meg. A farkast jámbor állatnak tartják, mert az embert szerintük nem üldözi, csak a házi állatokban tesz kárt. A tigris nem nagyon gyakori, mindössze is csak négyet láttak a partvidéki erdőségekben. Téli mulatságul a menyét- és mókus-vadászat szolgál, melyet igen nagy kedvvel üznek. Brehm számos vadászkalanddal és adomával füszerezte előadását.

A második előadást is, e hó 8-án nagy közönség hallgatta. Brehm ezuttal az *emlős állatok vándorlását* fejtegette, az állatvilágból vett élénk rajzokkal.

Az emlősök vándorlása szintugy, mint a madarak költözködése, bizonyos meghatározott időközökben s nagyrészt a természeti szükség hatása alatt történik, melyek között nem foglal el utolsó helyet a faji szaporodás ösztöne, mely különösen a vizi emlősök vándorlásának ugy szólván egyetlen indoka. Különben az emlősök vándorlásait eddig még felette ritkán ismertették és egészben még talán sohasem állitották egybe. Az emlősök vándorlásai, ép ugy mint a madaraké a nagy magasban és a tenger felett, a közvetlen megfigyelés körén kivül esnek, de mind a kettő egyenlő mértékben megérdemli a leggondosabb tanulmányozást. Látszólag az emlősök vándorlásai nélkülözik az ingert, a mely a madarak költözéseit előttünk vonzóvá teszi, pedig ott is felette sok sajátos és vonzó jellemzésre bukkanunk. A sok példa közül fölötte érdekesen irta le Brehm a fókák vándorlását. Ezek a szelid állatok szinte utra kelnek; elől a himek, melyek kiválasztanak egy csendes kis szigetet, s miután ők elfoglalták helyöket, szépen sorrendbe jönnek a fóka hölgyek s kiki a mennyit tud, elcsábit, a mi sokszor véres párviadalokra szolgáltat okot, a boldog választott és a mellőzött között, ép ugy mintha csak tőlünk tanulták volna. Brehmet előadása végén hosszu tapssal tüntette ki a közönség.

Munkácsy Mihály ezer frankot küldött Párisból, felét Arany szobrára, felét a beköltöző bukovinai magyarok részére.

Hirlapirók párbaja. *Beksics* Gusztávnak Kemény Zsigmondról irt tanulmánya éles kritikát vont maga után a «Pesti Napló» részéről, mint a mely Török János, a «Pesti Napló» volt szerkesztője jellemzését az igazságtól eltérőnek állitva, annak egyes pontjait az elhunyt emlékét «meggyalázó rágalomnak» nyilvánitotta ki. E kifejezés miatt *Beksics* márczius 5-én két segéd által fegyveres elégtételt kért *Urváry* Lajostól, a «Pesti Napló» szerkesztőjétől, s a párviadal másnap reggelre tüzetett ki. Azonban időközben, márczius 5-én este, a hirlapirói egyesület igazgatósága, a melynek mind Beksics, mind Urváry tagja, tárgyalás alá vevén a fölmerült ügyet, a következő határozatot hozta: «Beksics Gusztáv ur Kemény Zsigmondról irott müvében politiko-historiai tanulmányt irván, az általa feltalált adatokra volt utalva s Török János elhunyt publiczista egyéniségének és politikai szerepének megitélésében tévedhetett. A hirlapirók egyesületének igazgató választmánya meggyőződött arról, hogy Beksics Gusztáv ur jóhiszemüleg járt el, ennek következtében Urváry Lajos ur a «Pesti Napló» márczius 5-ki reggeli számában megjelent kritikájának amaz állitását, mintha Beksics ur Török János emlékét művében «meggyalázó rágalommal» illette volna, helytelennek nyilvánitja.» — *Beksics* e határozattal megelégedvén, a kihivást visszavonta. *Urváry* Lajos kijelenté, hogy kilép a hirlapirói egyesület kötelékéből. A polémia Urváry és Beksics nyilatkozataiban folytatást nyert s következménye Beksics és Urváry közt pisztolypárbaj lett, a melyben — szerencsére — egyik fél golyója sem talált. A segédek: Hentaller Lajos, Visi Imre, Verhovay Gyula és Szalay Imre nyilatkozata, mely szerint «a Beksics Gusztáv és Urváry Lajos urak között fölmerült becsületbeli ügy előttük lovagias uton elintéztetett», másnap, márczius 8-án tétetett közzé a lapokban.

A «Jogtudományi Közlöny» márczius 9-iki (10-ik) száma következő tartalommal jelent meg:

Észrevételek az átalános magánjogi törvénykönyv tervezetének a dolog jogot tárgyazó részére. Dr. *Haller Károly* kolozsvári egyetemi tanártól. — Vizsgálati fogság és szabadlábrahelyezés a bünvádi eljárás tervezetében. Dr. *Stiller Mór* budapesti ügyvédtől. — Külföldi jogélet: Olasz igazságügyi törvényhozás 1880—1882. Dr. *Dell'Adami Rezső* budapesti ügyvédtől. — Törvénykezési Szemle: A felebbvitel korlátozásáról. Dr. *Huszár Kálmán* budapesti ügyvédtől. — Az 1878 évi V. tcz. 382. §-a. *Abszolon Ferencz* kassai törvényszéki aljegyzőtől. — Különfélék.

MELLÉKLET: Curiai határozatok. — A budapesti kir. tábla elvi jelentőségü határozatai. — Kivonat a Budapesti Közlönyből.

Előfizetési fölhivás

a «Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok» 1883 április-juniusi folyamára.

Lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetése márczius hó végével lejár, fölkérjük az előfizetés mielőbbi megujitására, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési föltételeink április 1-től junius végeig, azaz három hóra:

A Vasárnapi Ujság	2 frt — kr.
A Vasárnapi Ujság a «*Világkrónika*»-val együtt	2 » 50 »
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok	3 » — »
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok a «*Világkrónika*»-val együtt	3 » 50 »

T. előfizetőinket fölkérjük, hogy sziveskedjenek az előfizetés megujitásánál, vagy a «Világkrónika» megrendelésénél *czimszalagjukból* egy példányt a posta utalványra ragasztva beküldeni, s minden reklamácziót és egyéb a szétküldésre vonatkozó közleményeket a kiadó-hivatalhoz küldeni.

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok
kiadó-hivatala (Budapest, egyetem-utcza 4. sz. a.)

HALÁLOZÁSOK.

Hollósy Károly, a siklósi kerület függetlenségpárti képviselője, a vértesaljai ref. egyházmegye tanácsbirája, meghalt e hó első napján, 39 éves korában, a fehérmegyei Baracskán. Temetése nagy részvét mellett ment végbe; az országgyülés több tagja is leutazott s Halász Géza tartott beszédet koporsójánál a párt nevében.

Bohus János, Aradmegye volt főispánja és egyik nagybirtokosa, 82 éves korában elhunyt Budapesten, honnan a világosi családi sirboltba szállitották.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: Dr. Baintner Ferencz, Nógrádmegyének 1839. óta tiszti főorvosa, s egyik becsült fia, 78 éves korában, Balassa Gyarmaton. — Vecsey Imre, debreczeni épitész, kinek tervei szerint vagy vezetése alatt épült a város legtöbb középülete, a szinház, gázgyár, czukorgyár, gőzmalom stb., 68 éves korában. — Gőcz István, a hódmező-vásárhelyi ref. főgymnázium philologiai tanára, a protestáns tanügy egyik derék tagja, 42 éves korában. — Timkó György, a berlini magyar egylet elnöke, miskolczi születésü iparos, ki régen lakott külföldön, de sohasem szünt meg egész lelkéből magyar lenni, s a berlini magyarság közbecsülése vette körül, 65 éves korában. — Jeney József, püspöki uradalmi mérnök, egykor Szeged városának mérnöke, 68 éves korában, Nagy-Váradon. — Bósze Imre, Győr egyik derék polgára, ki vagyonának nagyobb részét (22—25,000 frt) a győri szinpártoló egyesületnek hagyta. — Abaffy Lipót, evang. lelkész, 56 éves korában, Tót-Aradáczon. — Zsák Frigyes, budapesti kéményseprőmester, Zsák Hugó kir. főmérnök és a közlekedésügyi miniszterium jeles szakférfiának édes atyja, 80 éves korában, Budapesten. — Id. Vlaszaly Ferencz, nyug. gazdatiszt, 78 éves korában, Győrött. — Beliczay Ferencz, fiatal gyógyszerész, a biharmegyei Derecskén. — Gyenes István, 68 éves korában, Szegeden; ugyanott Paál Albert, 37 éves korában. — Ugron Tibor, Ugron Gábor országgyülési képviselő öt éves fiacskája. — Toperczer János, a budapesti ügyvédek egyik legismertebbje, a fővárosi képviselet tevékeny tagja, ki a városi ügyekben, a politikai életben, a választásokban mindig élénk részt vett, 59 éves korában.

Özv. Farkas Ferenczné szül. Pozsonyi Irén, 66 éves korában, Mohácson. — Gidófalvi Albertné, a volt országgyülési képviselő neje, egy romániai előkelő család tagja, Bukarestben. — Szőcs Imrénét szül. Szikszai Terézt, az uj-bélzerindi ref. lelkész 62 éves nejét mély részvét közt temették el, s a temetésen b. Simonyi Lajos volt miniszter is megjelent. — Jancsó Gyuláné szül. Riski Mariska, Nagy-Szalontán. — Levatich Kálmánné, a kir. aljárásbiró fiatal neje, Pápán. — Rivészy Jánosné szül. Amán Jozefa, 45 éves korában, Szegzárdon. — Stancsa Gyuláné szül. Bauer Karolina, a temesvári reáliskolai tanár neje. — Závodszky Jozefin, kisdedóvővezető, Kis-Kun-Halason, ki kilencz évig hű kitartással szolgált a kisdednevelés ügyének, 35 éves korában.

SAKKJÁTÉK.

1213-ik sz. feladv. Berger J.-től (Gráczban).

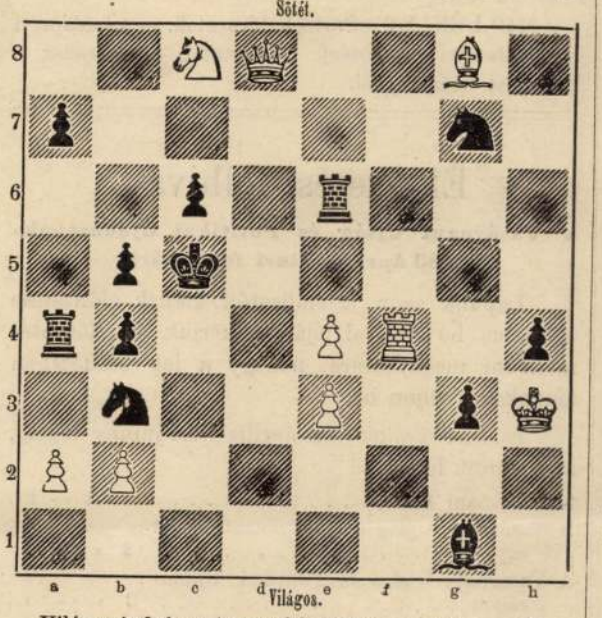

Világos indul s a harmadik lépésre mattot mond.

Az 1208. sz. feladvány megfejtése.

Gérecz Károly-tól.

Megfejtés.

Világos.	Sötét
1. Ve8—b8 --- --- ---	Hg8—e7
2. Vb8—f4 --- --- ---	He7—d5 :
3. Be3—d3 † --- --- ---	Kd4—d3 :
4. Vf4—d2 matt.	

Helyesen fejtették meg: *Veszprémben* Fülöp József. *Nagy-Dobronyban* Németh Péter. *Budapesten* K. J. és F. H., Andorfi Sándor. *A pécsi sz. Pál társulat. Nagyváradon:* Németh Dezső és Szilágyi Keve. *A pesti sakk-kör.*

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Tanitó. Sem a beszélyke, sem a versek nem közölhetők. A beszélyke érzelgős semmiség; a versek olyan falusi furulyázgatások,— gondolat, érzés, forma, lendület hijjával.

A csipkekendő, társával együtt, elég folyékony verseléssel s átalában meglehetős csinos formába öntve, igen közönséges és már százszor megénekelt dolgokat zengedez. Eszmei tartalomra, valami mélyebb érzés kifejezésére kell törekedni annak, a ki a költő névre s azzal a közönség elötti fölléphetésre igényt akar tartani.

Mit tesz fiatal lány. (Burns.) Nem rosszul van forditva, egészben. Csakhogy fiatal *lány*nak nincs ura. Az eredetiben a *lassie* jelenthet menyecskét is, átalában nőszemélyt, magyarban a *lány* nem jelenthet férjes asszonyt, csak hajadont. Próbálja meg igy kijavitni. Szivesen közöljük.

Álom. Nem igy csinálta ezt sem Goethe a «Halász»-ban, sem Heine a vizi tündérek románczában. Ez nagyon halvány s nem tudja éreztetni az olvasóval a tárgy sejtelmességét, sem rejtelmességét

F. Á. Dicséretes törekvés a formában, de kevés erő s eredetiség a tartalomban. Itt-ott a provinciálizmus (erdélyiesség) is bánt; pl. hal*kon*, hal*kan* helyett, csak a rim (hajtom) kedveért.

Nem közölhetők. Elnémult a... Esteledik... Ma egy éve... Szeress ugy... Szerelem, szerelem... — Egy szökéhez. — Homlokomon. A régi ház. A nemzeti lobogó. — A magányban. — Tavaszodik...

HETI NAPTÁR. Márcz. hó.

Nap		Katholikus és protestans	Görög-Orosz	Izraelita
11	V	G 5 Fek. vas.	G Judicza	27 B. Zsirha. 2
12	H	Gergely pápa	Gergely	28 Vazul 3
13	K	Rozina sz.	Frozina, Ernő	1. Márcz. Eu. 4
14	S	Matild	Zakarjás	2 Teodot 5
15	C	Longin, Kristóf	Kristóf	3 Eutróp vt. 6
16	P	Fájdalmas szűz	Kereszt., Czir.	4 Gerazim 7
17	S	Gertrud sz.	Gertrud	5 Kónon vt. 8 Sab. Za.

Holdváltozásai: ☽ Első negyed 15-én 9 óra 47 perczk. este.

Tartalom.

Szöveg: Az uj franczia miniszterek. — Prolog a sátoralja-ujhelyi szinház megnyitására. Költemény. *Fejes Istvántól.* — Babet. Elbeszélés. Irta *Baksay Sándor.* — Tisza partján halászkunyhó. — A dublini gyilkosok pöre. — Kirándulások Bukarest környékére. — Egyveleg. — Barlanglakók vidéke Tuniszból. — Korona-tanu. — Két levél. — A sátoralja-ujhelyi szinház. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Képek: Az uj franczia miniszterek. (10 arczkép.) — Tiszaparti halászkunyhó. Böhm Pál rajza. — A dublini gyilkosok pöre. Carey Jakabnak mint «koronatanu»-nak megjelenése a kilmainhami törvényszék előtt. — A barlanglakók vidéke Tuniszban: 1. A Bordzs rom. 2. A Bordzs rom belseje. 3. Ghmrassen szikla (troglodyt falu). 4. Ghmrassen egy része a sziklába vájt lakásokkal. 5. Bemenet egy troglodyt faluba. 6. Dzsuama. 7. Fiatal leány. 8. Egy szoba bensejének átmetszete. 9. Szoba a barlanglakásban.

Felelős szerkesztő: **Nagy Miklós.**
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Hangok a közönség köréből

Kwizda köszvényfolyadékáról.

A «Neue Zeitgeist» szerkesztőségének, Bécsben.

Szeretnék a szenvedő emberiségnek, mielőtt egészségi szempontból teendő utazásomat megkezdeném, még egy fontos szolgálatot tenni, és igy kérem a levél közzétételét. Én és egy régi barátom a mult év őszén hegyi kirándulásaink alkalmával magasfokú köszvényt szereziink, mely minden képzelhető orvosságra sem akart megszünni. Folyóirata által figyelmessé téve, végre: mindketten vettünk **Kwizda** Ferencz János korneuburgi kerületi gyógyszerész «**köszvényfolyadék**»-ából. és az annyira kellemetlen bajból **egészen kigyógyultunk.** A «**köszvényfolyadék**» **nálunk csodálatos és meglepő hatással** volt, és nem mulaszthatjuk a készitőnek geniális találmányaért legmelegebb köszönetet mondani, s e folyadékot minden **köszvény vagy csúszban** szenvedő embertársunknak igen **sürgetőleg ajánlani.**

Bécs, 1881 junius 22.

Teljes tisztelettel
Nord János,
látszerész.

A beszerzési forrásokra nézve utalunk a KWIZDA-FÉLE KÖSZVENYFOLYADEK czimü mai hirdetésunkre.

Eskór (epilepsia) és **minden idegbetegség levél utján** gyógyittatik dr. Killisch speczialista által, Drezdában (Szászország). — **Ezer meg ezer gyógyitás.** A párisi tudományos társaság aranyérme.

Egy hatszor hasábzott petitsor, vagy annak helye egyszeri igtatásnál 15 kr.; többszöri igtatásnál 10 kr. Bélyegdij külön minden igtatás után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad BÉCSBEN: Dukes M. Riemergasse 12, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Oppelik A. Stubenbastei 2.

Halld! Lásd! Csodáld!

Csak 2 frt 80 kr.
egy
inga-óra

ébresztővel és riadó-szerkezettel, finom diófa keretbe foglalva, ingával és bronz sulyokkal.

Ez előnyökön kivül ez óra még azon megfizethetlen tulajdonságokkal bir, hogy sötét éjjel

számlapja világit

fölötte csodaszerü, violaszinü, büvészi szép világitó fényben s ezen intensiv világitási erőért

10 évi kezesség

vállaltatik. — Száz meg száz vevő, kik ez órát látták és megvették, mintegy meglettek igézve ezen, még soha nem létezett

hihetetlen olcsóság által.

Kötelességszerüleg figyelmeztetünk minden olvasót arra, hogy mióta órák egyáltalában léteznek, hasonló, fölötte praktikus és hihetetlen olcsóság még nem fordult elő, mert

csodálkozzál, kedves olvasó

mily kellemes, mily megkapó, ha éjjel az ember felébred s a nélkül, hogy a gyertya meggyujtatnék, az óra büvészi magikus világitó fényben, barátságosan ragyog feléd s legsötétebb éjszakának idején is pontosan, egy perczre, egy pillanatra megmutatja, hogy hány óra van; épen igy ébreszt ez óra, ébresztő készülékével, bármely tetszés szerinti időben.

A legtöbb családban, legtöbb hivatalban ezen óra valóságosan nélkülözhetlenné, sőt mi több, házi baráttá vált s küldünk belőle, mig a készlet tart (még 1240 darab van raktárunkon) **2.80** kr. csekély összegnek készpénzbeli beküldése, vagy utánvét mellett.

Postai vagy távirati megrendelések a következő czim alatt küldendők 853

Vereinigtes Uhren-Depôt,
Wien I. Ringstrasse Ecke der Christinengasse Nr. 2.

600 forintot fizetek

annak, a ki a **Grimburg** gyógyszerész **fog- és száj-vizét** használva, valamikor ismét fogfáját kapna, vagy szája szagos lenne. Az eredmény minden várakozáson felül biztos; mert a hol már más szer nem segit, e fog- és szájvíz, még a legőrjöngőbb fogfáját is csillapitja, és a szájból még az évek óta fennálló rossz szagot is megszünteti. Ára egy kettős üvegnek **60 kr.**, használati utasitással. Kisérleti üvegek, à 40 kr., utánvét mellett küldetnek, s a csomagolásért 10 krajczár számittatik. 876

Egyedüli és kizáról. szállitó:

HECHT, Bécsben,
I., Christinengasse, Parterre.

UJ TALÁLMÁNY!

KADSURA-ILLATSZEREK

Szappan . . . . . KADSURA
Kivonat . . . . . KADSURA
Pipere-viz . . . . . KADSURA
Haj-olaj . . . . . KADSURA
Brillantine . . . . KADSURA

VIOLET.

A Royal Thridace és Seloutine-szappan föltalálója. 795
225. RUE ST. DENIS, PARIS.

Mezei gazdáknak!!

Apró, **zsizsik-mentes vető-lencse, 100 kiloját 15 forintjával** brutto, bérmentesen a klagenfurti állomásig. Szállitási dij Klagenfurttól Budapestig 100 kiloért 1 frt 28 kr. — Megbizásokat elfogad **Apold L., Klagenfurtban;** a honnan 5 frt előrefizetéssel — 100 kilora — utánvét mellett a szállitás történik. — **Vető-bükköny vételtik.** 883

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

GARAY JÁNOS ÉLETRAJZA.

40 ARANY JUTALMAT NYERT PÁLYAMŰ.

IRTA

FERENCZY JÓZSEF.

GARAY JÁNOS ARCZKÉPÉVEL.

Ára füzve 1 forint 20 krajczár.

Kérem! Figyeljünk!

Törvényes felmondás folytán kénytelen vagyok
kendő és szövetáru
gyári raktáromat feladni.
Ennélfogva egész női kendő-raktáramat, mely
12.000 darab női 854
téli nagy kendőből
áll, eladom, darabját
csak 1 frtért.

Ezen nelkülözhetlen nagy kendőknek minden föltünő dicséretétől tartózkodom.

Ezen nagy női kendők **verseny-kendő** név alatt, mindenütt ismeretesek, pompás szinekben és franczia legujabb divatos árnyalatu kivitelben, mint: **vörös, fehér szürke, drapp, skót, török, barna, fekete, koczkás minden szinvegyülékkel, kék s szivárvány szinekben** s mig a készlet tart, készpénz vagy utánvét mellett szolgáltatnak ki.

Ha valaki valóban olcsó, nélkülözhetlen kendőt akar, akkor tüstént forduljon az alantirt czimhez.

Nélkülözhetlenek e kendők minden nőnek, ***házban, utczán, sétán, gyógy-helyeken kertben, mezőn és erdőben, valamint uton.***

Czim:

Wiener Tücher-Industrie
Wien, I., Kolowratring Nr. 9.

Dr. FAYKISS

szepesi kárpát-növény-kivonata egy üveg használati utasitással 75 krajczár.
szepesi kárpát-növény-czukorkák egy skatulya használati utasitással 35 krajczár.
szepesi kárpát-növény-thea egy csomag használati utasitással 50 kr., kisebb csomag 25 krajczár.

Mell- és tüdő-betegeknek!

15 év óta a legjobb sikerrel használtattak és ajánltattak: köhögés, hurut, rekedtség, köh-hurut (szamárhurut), náthaláz (influenza), szükmellüség, lélekzeti bajok, oldalszúrás, kifejlett torokgyulladás, tüdőgyulladás és egyéb kimeritő és gyengitő betegségekben. Valódi minőségben kaphatók magánál a készitőnél **Fáykiss József,** gyógyszerésznél Temesvárott (Józsefváros); Budapesten: **Török József** gyógyszerésznél király-utcza 12. sz.; **Thallmayer és Seitz,** kereskedőnél, **Édeskuty L.,** Erzsébet-tér 1. sz., **Kochmeister Frigyes utódainál,** és a legtöbb magyarhoni gyógyszertárban. 857

6. Bulgária (15 ezer).

FIRON ANDRÁS

Trák kupolasír

A Bolgár Tudományos Akadémia Trákológiai Intézete vezetőjének, dr. Alexander Fol professzornak az irányításával indított régészeti kutatóút résztvevői nemrégiben a maga nemében egyedülálló leletre bukkantak.

A délkelet-bulgáriai Malko Tarnovo várostól három kilométernyire észak-nyugati irányban sajátságos trák kupolasírt fedeztek fel, amelyet a Sztrandzsa-hegységben található fehérmárvány tömbökből építettek. A szépen megmunkált márványtömböket ólom- és vaskapcsokkal kötötték össze. A sírkamra belsejének alakja méhkasra emlékeztet. A kupolát megkoronázó trapézalakú márványlapok elrendezése, felrakása különlegesen szép.

Ipari érdekességek

A burgaszi Kőolaj- és Földgázkutató Intézet munkatársainak sikerült új, alacsony nyomású polietilént kifejleszteniök. Ez igen stabil és ötszörte jobb fagy- és hőálló termék, mint az eddigiek. Zöldség- és gyümölcsszállításra szolgáló rekeszeket készítenek majd belőle és tejtermékek csomagolóanyagaként kívánják hasznosítani.

*

A szófiai OSSZAM Fejlesztési Iroda szakemberei automata „etető" berendezést konstruáltak szerszámgépekhez. Főleg olyan aggregátoknál alkalmazzák, amelyek villamos motorok csapágypajzsait munkálják meg.

izgalmas hírrel lepték meg az ország lakosságát: az itt dolgozó 123 bányász elvégezte a Kumdoki Bányaműszaki Technikumot, mégpedig úgy, hogy emellett napi termelési feladataikat is ellátták. A levelező-oktatás előnyeinek felhasználásában jó példával jártak elől az üzem pártbizottságának a munkatársai, akik a bányász-aktívák számára rendszeresített levelező képzésen vettek részt, ami a politikai ismeretek mellett a gazdasági ismeretek jelentős bővítését is jelentette.

A 123 új technikus, mint a tanulás éveiben, most is összetart, közösen vitatják meg a napi feladatokat és tettekkel bizonyítják, nem hiába tanultak! Gondot okozott például a bányában már egy ideje, hogy a csillék, szállítószalagok elöregednek. A technikusok olyan új hegesztő-ragasztó eljárást dolgoztak ki, amellyel a szállító-berendezéseket szinte újjá lehet varázsolni: átlagos élettartamuk így megháromszorozható, és a javítást is a helyszínen végzik. A műszaki értelmiség új tagjai más feladatok megoldásával is sorra bizonyítják rátermettségüket.

A múzeumot a Vogtlandon létesítették, azon a vidéken, amely évszázadok óta nevezetes hangszerépítő mestereiről. A régi hangszerek egy részét már száz évvel ezelőtt elkezdték gyűjteni a vogtlandiak, maga a múzeum viszont csak 1945-ben létesült

Fa- és fafeldolgozó ipar

A Jugoszláv Gazdasági Kamara becslése szerint a faipar éves exportrátája mintegy 4 százalékkal, a bútoroké pedig 5—6 százalékkal emelkedik 1985-re. Az iparág kivitelénél egyaránt számba veszik mind a fejlődő országokat, mind pedig a keleti és nyugati fejlett országokat.

Bár a faipar az utóbbi években folyamatos fejlődésről adhat számot, a szakemberek mégis úgy vélik, hogy sem ez a növekedés, sem pedig az export jelenlegi struktúrája nem felel meg a lehetőségeknek.

Jugoszláviának mintegy 8 millió hektár erdőterülete van, vegyesen fenyő és lombhullató fákból és évente növelik ezt az állományt. Az idén például 40 ezer hektárt telepítenek be erdővel.

Az elmúlt évtizedekben 360 bútorgyár látott munkához és több, e gyárak erejét növelő egyesülést alapítottak meg. Ezek az egyesülések egyeztetik a termelést, ellátják a fejlesztés és a piackutatás feladatait, ami az iparág jelentős termelésnövekedését teszi lehetővé. Az egyesülések között a nagyobbak a szarajevói Sipad, a belgrádi Krivaja-Zavidovici és Jugodrvo, a ljubjanai Slovenijales és Lesnina, a szkopjei Treska.

Az iparág az elmúlt esztendőben több mint nyolc és fél milliárd termelési értéket hozott létre. Partnerei között a legjelentősebbek a Szovjetunió, Olaszország, az NSZK és az Amerikai Egyesült Államok. Újabban igen jelentős partner Egyiptom is.

A választék bővítésére Jugoszlávia többféle nyersanyagot és félkészterméket hoz be, így trópusi fát, furnírlemezeket, különféle díszítő- és ragasztóanyagokat, zárakat.

Az export-import lehetőségeket jól segítik a vegyes társaságok, amelyeknek számát — főleg a fejlődő országokban — a következő években tovább gyarapítják.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAKIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Vecsési Sándor Munkácsy-díjas festőművész

NÉPÚJSÁG (TOLNA)

1980 SEP 28

1021

Vecsési Sándor Munkácsy-díjas érdeme

1021

1980. XI. 31. 16.0.5. Kossuth S.J.xx

Magyarország kicsiben

- Közművelődés Tolna megyében. Rapcsányi László műsora.

- Ez a fogalom, közművelődés, meg annak formái, megjelenése, egyetlen megye tükrében, egyszerűnek tűnik mindaddig, míg hozzá nem fog az ember. Szindarab, magyar nótaest, sláger délután, tánczene, olykor versmondók, aztán könyvtár, író-olvasó találkozó, gyermekrajz kiállitás, de leginkább össztánc. Nagyjából ezek villannak fel bennünk, ezt szoktujk meg, ha közművelődésről hallunk, pedig nem régótahallunk. 10 év óta, akkor volt 1970-ben, az országos népmüvelési konferencia, mondom, 10 év óta, a népmüvelés meghatározás helyett a közmüvelődés fogalmát tartjuk megfelelőnek, noha az elmult időszak, meg az azóta megjelent tetemes tanulmányok és statisztikák sem tisztázták pontosan, hogy pusztán névcseréről van-e szó, avagy ujatx mond a tartalom is. Az bizonyos, hogy szélesebb értelmezést jelöl, valamiféle permanens müvelődést, folyamatosságot, tehát olyan társadalmi szándékot és kivánalmat, hogy ismereteink szerint kulturánk, tudásunk, érdeklődésünk, állandóan és megujulóan éljen. Persze, itt Tolna megyében járva, korántsem a fogalmi meghatározás érdekelt. Arról müsoron kivül eleget beszélgettem dr. Vadas Ferenccel, aki tanár, aztán volt müvelődési ház igazgató, most pedig a megyei müvelődési osztály vezetője, de mindig pedagógus maradt. Itt Tolnában, elsősorban a müvelődési házakat és otthonokat kerestem, köztük is azokat, ahol valami uj készül, ahol új ötletek nyomán bővül a közönség, vagy ahol megoldatlannak látszik a régi gond. Megbizható adatok szerint hazánk lakosságának 12 százaléka, rendszeresen jár müvelődési házba. És a többi milliók ? Mert az kétségtelen, hogy minden más intézménynél szorosabb a müvelődési házak kapcsolata, a körükbe kerülő közönséggel. Aztán érdekeltek a közmüvelődés szervezői, azok, akik hivatásuknak választották ezt, vagy hivatásuk mellett is vállalják, mert akarnak valamit. Valamit, ami más mint a megszokott. Akiknek szájából nem idézet és nem motto Széchenyi szava, miszerint a kimüvelt emberség sokasága teszi az ország erejét. Azt is szokták az ilyenekről mondani, hogy a közmüvelődés szakemberei. Én viszont azt hiszem, hogy a diplomától és gyakorlattól függetlenül a szakember meghatározás itt túl egyszerü és talán rideg is. Közösséget teremtő és formáló emberek ők, több mint 11 ezren ebben a házában. No de talán ennyi elég is ahhoz, hogy hallgatóink most elinduljanak velem együtt Tolna megyébe. Először a 20 ezer lakosu Dombovárra. Bali Pap Ferenc a müvelődési ház igazgatója és a városi müvelődési osztály vezetője, Máté László.
Kié ez a müvelődési ház ? Kérdezem az igazgatótól. A városé, avagy azé az ugynecsak 20 ezer lakost kitevő 16 lakott településé, amely a vonzáskörébe esik ?

- Hát ha tőlünk kérdezi, akkor mindenképpen azt mondjuk,

kolába, a tengeliciszociális otthonba, mi járunk rendszeresen minden hónapban ezekre a helyekre, egy-egy előadást tartunk, most például Bogyiszló községben mutatunk be egy festőművészt, 52 darab diával, magnószalaggal, előadóval, aminek körülbelül 9 órakor lesz a vége, tehát egy három órás programot biztositunk ezeken a helyeken, mindig viszünk reprodukciókat, tehát kiegészitjük régiekkel és a mostaniakkal, a vetitéseket, kiegészitjük, nem csak arról, hanem másokról is, mert egyórás ez a vetités, de körülbelül 1 óra másfél óra a vitatkozás és a beszélgetés magáról a müvészetről.

- Igen.

Én ezt igazi közmüvelődési programnak érzem. Honnan szereznek ennyi szakembert ?

- Hol van az aki ezt magyarázni tudja, ha egyáltalán lehet magyarázni ?

- Van egy müvészetpártoló mügyüjtő klubunk, jelenleg 107 tagunk van, ebből 30 müvész ember, Kossuth-dijasok, Munkácsy-dijasok, mükritikusok, Pestről lejárnak,

- igen,

- rendszeresen havonként,

- És elmennek magukkal, hogyha valahol előadást kell tartani ?

- Igen, hát legközelebb éppen Vecsési Sándor fog velünk jönni, ő lesz a következő sorozatban, aki végigjárja ezeket a helyeket, akkor az ő 50 darab diáját bemutatjuk és utána élőben, a vesézésnél ő részt vesz éb bemutatkozik. A legnagyobb és legszbb élményünk az öregeknél van, az öreget, itten 50 év felül értjük ezt a korosztályt és a 20 és 30 évek közötti, tehát az ugynevezett beaten felnőtt emberekből van ez a korosztály,

- És foglalkozást illetően, illetve mondjuk a társadalmi réteget, tehát melyik a nehéz réteg ? T.hát az ipari munkás réteg, a mezőgazdasági, vagy az ugynevezett értelmiségi foglalkozásu, melyik mer kinyilni ?

- Nagyon furcsa dolog, mert az értelmiség a legcsendesebb ebben a részben,

- A legvisszavonultabb.

- A legvisszavonultabb, talán azért, mert nem mer megszólalni, mert általa eldöntött butaságot mondanak, pedig az nem

- Járunk Szekszárdon két helyre, a szekszárdi Palánki középis-

Vecsey

V. 2. *Tivadar*, festő Budapesten. 1887—90. tájképeket (Tanyarészlet, Velencei részlet, Tiszai táj a szikrai úttal, Alpári részlet a Tisza áradásakor stb.) állított ki a Műcsarnokban.

K. gy. II 578 l

& Raspe in Nürnberg.

Ueber die

g der Wappenfiguren.

ikan. Gr. 8. geh. 1 M.

des Königr. Bayern

1820—75.

hen Quellen im Anschluss
hbetitelte Werk des Ritters
h von Lang, bearbeitet von
Seyler. Gr. 8. geh. 2 M.

ich verm. Ausgabe von dem

GROSSEN

YLIEN-CABINET

rtini & Chemnitz

Verbindung mit

Philippi, Dunker, Römer, Olessin, Brot, v. Martens

herausgegeben von

r. H. C. Küster

en Tode fortgesetzt von

Dr. W. Kobelt

jetzt 416 Lieferungen und
her Folge ihrem Abschlusse
entgegen.

Lieferungen 1—219 à 6 M.
und folgende à 9 M.

Gattungen sind vollendet:

.e, Argonauta, Nautilus
la, Umbrellacea, Ancy-

AUTOGRAPHA.

Dr. F. W. Ghillany:

Index rarissimorum aliquod librorum manuscriptorum sæcualique XV. typis descriptorum quos habet bibliotheca publica Noribergensis, additis quibusdam autographorum exemplis et picturis. Gr. 4⁰ carton. 12 M.

Zur Anschaffung für grössere Corporations- und Privatbibliotheken empfehlen wir das seit einigen Jahren in III. durchgesehener und verbesserter Auflage complet gewordene Prachtwerk

Kunst & Leben der Vorzeit

vom Beginne des Mittelalters bis zu Anfang des 19. Jahrh.

von **Dr. A. v. Eye** und **Jacob Falke.**

18 Hefte oder 3 Bände in hoch 4⁰.
Preis pro Heft mit 16 Taf. u. Text 3 M., pro Band von 6 Heften 18 M.

Erster Band oder **Heft 1—6.**
Vom Beginne des Mittelalters bis gegen Ende des 15. Jahrh.

Zweiter Band oder **Heft 7—12.**
Vom Ende des 15. Jahrh. bis zur Mitte des 16. Jahrh.

Dritter Band oder **Heft 13—18.**
Vom Ende des 16. Jahrh. bis Ende des 18. Jahrh.

Dieses Werk, das gleichsam eine Geschichte

Vecsey Tivadarné

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1886. őszi kiáll.: I. sor.: Részlet a Bácskából, olajf., 70 ft. — II. sor.: Óbudai részlet, olajf., 100 ft.

1887. őszi kiáll.: Duna-részlet, olajf., 250 ft. — Lovasbereényi erdőrészlet, olajf., 550 ft. — Tanya-részlet, olajf., 150 ft.

bogen und über 500 eingedruckt. Abbildungen à 3 M. complet. Gebunden 16 M.

Für Schmetterlingssammler sowie für alle Entomologen empfehlen wir:

Sigmund von Praun,

Abbildung und Beschreibung

europäischer

Schmetterlinge

Nun vollständig in 42 Lieferungen oder 170 Kupfertafeln mit mehr als 2300 Arten in Abbildung und Beschreibung.

Preis für die Lieferung nur 2 M. 80 Pf.

Aus denselben einzelne Familien, als abgeschlossenes Ganzes, apart **Papiliones** mit 42 Tafeln, 32 M. 50 Pf., **Bombyces** mit 25 Tafeln, 18 M. 50 Pf. **Sphinges** mit 11 Taf. 9 M., **Noctuae**, mit 41 Tafeln, 31 M. 50 Pf., **Geometrae** mit 20 Taf., 15 M. 75 Pf., **Microlepidoptera** mit 32 Taf. 24 M. 75 Pf.

S. v. Praun,

Abbildung & Beschreibung

europäischer

Schmetterlingsraupen

in systematischer Reihenfolge.

Nach des Verfassers Tode durchgesehen und ergänzt

von **Dr. E. Hofmann**

vom k. Naturaliencabinet in Stuttgart.

Complet in 9 Lieferungen in gr. 4 mit je 4 colorirten Kupfertafeln und dem entsprechenden Texte à 6 M.

Hieraus apart in kart. Bänden: Macrolepidoptera (M 40), Microlepidoptera (M 20).

---

und Spirula, U
lus, Vitrina und
Bulimus und Ac
Clausilia, Pupa,
und Tornatellina
culacea, Physa
naeus, Helicina, C
ria, Paludina, Ri
catella, Paludin
nopsis, Paludom
Turbo, Trochus,
la, Gobulus, Phas
cuna, Adeorbis, S
torina, Neritina, N
thina u. Recluzia
pura, Cassis, Cas
um, Eburnea, Ha
Ranella, Triton u
u. Fasciolaria, P
bea, Conea, Plei
Oliva, Ancillaria
la, Erato, Cypra
Haliotis, Pecten
Arca, Mytila, Li
Hippopus, Char
Cycladea, Cardi
diacea, Donax, T
Mactra, Solen, P
leter Exempl. od
setzungen erleic

Vecsey

V. 3. *Tivadarné*, festő Budapesten. Részlet a Bácskából, Lovasberényi erdőrészlet stb. tájképekkel vett részt a Műcsarnok 1886—87. évi kiállításain.

E-G II 578l

VELACH IMRE
Dohánykisárus
VERESÉLY

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Nyugtatvány

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Vécsey Tivadarné

Budapesti Barát
1886. okt. 15. (Művészi hölgyek)

Vécsey Tivadarné »Részlet a Bácskából« cimü olajfestményével egy méla hangulatu, borongós tájékot nyujt.

Müvésznők őszi kiállitásáról

Vecseyné

Vecseyné, 19. század (Jahrhundert).
629. TÁJKÉP (Landschaft). Jelzés (Bezeichnung): Vecseyné 887.
Fa (Holz). 22×32 cm.

Egyszt Múzeum aukciói
38 sz. Pest 1928.

Vecsey (Welisch)

Andor

építész

Vecsey (Welisch) Andor műépítészt a Közmunkatanács évtizedeken át volt tagját, az Országos Építésügyi Tanács szakértőjéül hívták meg.

Magyar Nemzet

1946 febr. 16-

mindenféle ennivalóval és játékszerrel, akár csak évekre utaznának el a kicsinyek. A beszállás előtt Dégen Gusztáv, az egylet elnöke, jó tanáccsal látta el a kis fiukat, kik délután 5 órakor érkeztek Trencsénbe. Délután egy órakor e jelenet ismétlődött a Petőfi-téren, a hol két csapat szállt a hajóra. Az első csapat negyven fiuval Nagy-Maroson nyaral, a másik harmincz fiuval Zebegénybe ment. A jótékony egyesület összesen 145 fiut és 65 leányt küldött egészséges levegőre, mind olyanokat, kiknek nagy szükségök van rá.

Meteor. Ritka eset az, hogy a hulló csillagok akkora darabja szakadjon le a mi bolygónkra, mely komoly kárt tehet valamiben. A ritka esetek egyike volt az, a mi *Tót-Arádóczon* junius hó 21-én történt. Estefelé ugyanis hirtelen zivatar keletkezett s a községháza előtt egy jókora meteor-kő zuhant le, mely két libát agyonütött. A hulló csillag olyan mélyen furódott be a földbe, hogy még eddig nem is akadtak rá.

A marathoni hősök sirja. A marathoni sikságon ősidők óta egy 9 méter magas, mesterségesen készített domb emelkedett, melyről azt tartotta a közhit, hogy a Marathonnál elesett 192 athéni sirját takarja. Ezt a föltevést nagyon megingatták a közelmult idők s különösen Schliemann kutatásai. Legutóbb az athéni kormány költségére fölásták azt a dombot s a kutatók által elért meglepő eredmény nem a tudósoknak, hanem a néphitnek szolgáltatott igazságot. Tizenkét méterrel a domb csucsa, vagyis három méternyire a föld szine alatt egy széles padozat félét találtak, melyen 2—8 centiméter vastagságu hamuréteg fekszik. A hamu közt famaradványokat, csontdarabokat és igen sok apró cserépedényt (ugynevezett lekythákat) találtak. Minthogy ez utóbbiak körülbelől a Krisztus előtti 490. évből valók s mely minden valószinüség szerint közös sir, mely számos, egy időben elégetett halott hamvait rejti, alig fér hozzá kétség, hogy a domb a marathoni ütközet hőseinek sirhelye. A lelet nemcsak történelmi, hanem műtörténelmi szempontból is érdekes, mert a hamu közt talált cserépedényoken határozottabb a kor megjelölése, mint a legtöbb esetben szokott. A históriai nevezetességü dombot még csak részben kutatták fel. A további ásatásokat, a kedvezőtlen időjárás miatt, egyelőre elhalasztották.

Új éjszak-sarki expediczió. A norvég országgyűlés julius elsején egy új éjszaksarki expediczió költségeire 200,000 koronát szavazott meg. Dr. *Nansen*, ki Grönland átutazásával tette nevét emlegetetté, vezeti az expedicziót. Nansen az eddigi expedicziókból azt a tanulságot vonta le, hogy azon az uton és irányban, melyet választottak, nem lehet leküzdeni a tömérdek akadályt, a fagyos égalj zordonságát.

Nansen bebizonyitottnak tartja, hogy a Behringtengertől külön tengeráram — még pedig meleg áram — megy keresztül az éjszaki sarkon az Atlanti-óczeán felé, tehát ebben az irányban kell új kisérletet tenni. Ezen az uton indult De Long is a «Jeanette» hajóval. Az expediczió szerencsétlenül járt, de bebizonyította, hogy a Behring-csatornán átmenő meleg áramlat a hajónak éjszak felé haladását megkönnyíti. Két évvel a «Jeanette» elpusztulása után, 1884-ben, Grönland nyugati partjain nehány tárgyat találtak, melyek a hajóról valók voltak. Ezek az éjszaki sarkon keresztül juthattak oda, ama tengerárammal, melyet Nansen akar követni, ki Grönland keleti partjain is talált fadarabokat, melyek Alaszkából valók. Nansen meg van győződve, hogy ez áram segélyével egy kellőkép fölszerelt expedicziónak sikerülni fog a sark felé előremenni. Terve szerint oly erős hajót kell építeni, mely a jég nyomásának ellenálljon s az által eshetőleg fölemeltessék. Egy ily hajóval a Behring-csatornán át könnyen eljuthatni az újszibériai szigetekhez és innen esetleg a jégen át tovább. A «Jeannette» expediczió tagjai is mindenütt láttak nyilt vizet és Nordenskjöld hasonlókép nyilt tengert talált az új szibériai szigetek alatt. Ha uszó jéggel találkozik is, ez legrosszabb esetben fölemelné a hajót, de nem rombolná szét. Ha egyszer az áramba jutna, a hajót magára hagyná és legfeljebb két év alatt az magától eljutna Grönland felé. De még ha a hajó összetöretnék, sem pusztulna el az expediczió, mert csak jó öltözetre és elegendő élelmiszerre van szükség.

* **A berlini operaszinházban** a mult század végén még gyakori vendégek voltak a kutyák, különösen az előkelő nők páholyaiban. 1788-iki hirlapi tudósítások szerint a nézők gyakran lármáztak is e miatt, mivel a kutyák az énekeseket gyakran megugatták.

Helyreigazitás. Sirisaka Andor «*Magyar közmondások könyve*» czimü munkájának ára hibásan volt 1 frtra téve, *2 frt* helyett.

Margit főherczegnő diszes és érdekes fehérneműkelengyéje, mely kiváló gonddal és finom izléssel kizárólagosan *Haris, Zeillinger és társa*, váczi utczai «Kék csillaghoz» czimzett üzletében készült, ugyanott julius 7-től bezárólag 9-ig általános megtekintésre lesz kiállitva.

HALÁLOZÁSOK.

Ányos Tivadar, országgyülési képviselő, meghalt 55 éves korában, Radegundban, hová gyógyulást keresni ment. A veszprémmegyei zirczi kerületet képviselte s a függetlenségi párt köztiszteletü tagja volt. Veszprémmegye egyik legtekintélyesebb családjából származott. A szabadságharcz elején, mint 13 éves fiu szolgált a honvédek közt és részt vett több ütközetben. 1861-ben a zirczi járás szolgabirája volt s egy izben vasra verette az osztrák adószedőket, megakadályozta az adó beszedését, a behajtott adót pedig visszaadatta. Ezért elfogták és Komáromba akarták szállítani s csak összeköttetéseinek köszönhette, hogy kikerülte a börtönt. 1884 óta a zirczi kerület függetlenségi párti képviselője s mint nagybirtokos virilis bizottsági tagja volt Veszprémmegye törvényhatósági bizottságának.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: Jálics Ignácz, a «Jálics A. Ferencz és társai» fővárosi nagy czég egyik belső tagja, több pénzintézet és kereskedelmi testület tagja, 48 éves, Budapesten. — Malétер Jenő, árvaszéki ülnök, régi honvéd-főhadnagy, 65 éves, Lőcsén. — Németh Adolf, a magyar kir. államvasutak főellenőre, 65 éves korában, Budapesten. Németh kezdetben katona volt, mint főhadnagy harczolt 48-ban a császári seregben, a honnét azonban később átlépett a honvédekhez, hol őrnagy lett. A szabadságharcz után elfogták s két évig volt fogva Munkácson. Kiszabadulása után a vasutnál nyert alkalmazást. 1866-ban egy érdekes füzetet irt a vasuti katonai szállításokról. — Oppenheim Lajos, a magyar éjszakkeleti vasut nyug. főtisztviselője, Budapesten; ugyanitt — Kelcz Jenő abauj-tornavármegyei volt főszolgabiró, életének 31-ik évében; — Rampl József nyug. százados, Neuhold János fővárosi gyáros apósa, 91 éves korában. — Szervánszky Sándor, fővárosi ügyvéd, 53 éves. — Dr. Fekete Károly, orvos, az egri takarékpénztár igazgatója, 76 éves, Egerben. — Kovács Dénes nyug. unitárius lelkész és földbirtokos, ki vagyonát az egyháznak hagyta, Bágyonban. — Filep Kálmán, földbirtokos, Maros-Tordamegye virilistája, volt kuriai tanácsjegyző, 51 éves, Vaján. — Szarvady Pál, régi honvéd huszár-főhadnagy, 74 éves, M.-Bölkényen. — Braneczky Kálmán, főgyógyszerész, a betegápoló irgalmasrend szatmári házának tagja, 31 éves. — Fuchsz Károly, nyug. bányaigazgató, 48-iki honvédszázados, 69 éves korában, Lőcsén. — Reicher Ferencz, 48-as honvéd huszárhadnagy, Lengyeltótin, Somogymegyében. — Kozák Ede, a kolozsvári kisegítő takarékpénztár igazgatósági tagja és főpénztárnoka, 72 éves, Kolozsvártt. — Pausz János, Szörénymegye egykori alispánja, kit pár év előtt szomoru események miatt sokat emlegettek, Lugoson. — Pavetits Antal, az Esterházyak főerdésze, kiváló szakférfiu, Budapesten. — Békéssy József, nyug. uradalmi tiszt, Békéssy László, debreczeni gazdasági akadémiai tanár atyja, 74 éves, Székesfehérvártt.

Özv. Kovács Sebestyén Endréné, szül. Lumniczer Julia, a néhány évvel ezelőtt elhunyt nagyhirü orvos özvegye, 65 éves korában, Budapesten. Jótékonyságáért sok szegény áldotta az elhunytat. — Sztarek Ferenczné, szül. Eperjessy Krisztina, a vörös kereszt-egylet nyiregyházi fiókjának a királyné által kitüntetett elnöknője Nyiregyházán, 48 éves. — Özv. Fábián Istvánné, szül. Sümeghy Francziska, a Dunántul egyik köztisztiszteletü matrónája, 78 éves, kinek halálát a Fábián, Bezerédj, Kerkápoly és Sümeghy-családok gyászolják. — Vecsey Tivadarné, szül. Szombathy Fanny, festőművésznő, nyugalmazott állami tanitóképző intézeti rajztanárnő, kitől a műcsarnokban is többször voltak kiállítva festmények, 38 éves; egy hó alatt követte férjét a sirba, Kecskeméten. — Baumann Józsefné, szül. Adámi Kamilla, fővárosi tanitónő, 38 éves, Budapesten. — Özv. Nagy Károlyné, szül. Dömötör Etel, 48 éves, Szódán. — Özv. Jörg Józsefné, szül. Zachey Antónia, 69 éves, M.-Szigeten. — Id. Kovács Györgyné, szül. Both Anna, Kovács György megyei ellenőr édes anyja, 84 éves, Csik-Karczfalván. — Özv. Jakabffy Tódorné, szül. Balta Julia, élete 69-ik évében, Kupán. — Özv. Egry Károlyné, szül. Buttkay Piroska, Csepen, életének 66-ik évében. — Somogyi Miklósné, szül. Krajcsovics Gizella, Kőszegen. — Fábry Adolfné, szül. Szende Fáni, 64 éves, Rumunyesten. — Csanak Józsefné, szül. Szabó Eszter, debreczeni nagykereskedő köztiszteletben élt hitvese, életének 65-ik évében. — Hirschl Rozália, dr. Hüvös József fővárosi ügyvéd édes anyja, 72 éves korában, Nagy-Kanizsán. — Feigl Zsigmondné, szül. Oehm Adél, 77 éves, Nagy-Becskereken.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Románcz. A kidolgozás nehézkes. Az ily apróságnak csak akkor van értéke, ha a gondolat oly könnyed formába öltözik, hogy mintegy oda van lelehelve.

Virágot tessék. Hangulatosan kezdődik, de a harmadik strófától kezdve zavaros; s ha nem volna is az, egy egyszerü virágárus leány szájába sehogy sem illik a lét nehéz kérdéseinek és sötét rejtélyeinek abstrakt fejtegetése.

Mi marad? (Seidel után.) Simításra szorúl. Ha nem elsőrendü külföldi költőkből fordit, a fordítás mellett az eredetit szintén beküldeni kérjük, mert ha az eredeti kezünknél volna, esetleg magunk is tehetnénk egy vagy más javítást a fordításon.

Az én váram. A benne nyilatkozó érzés dicséretreméltó; de a kidolgozás nagyon gyenge.

Falusi lány dala. Ez sem közölhető; a tárgy elcsépelt, a kidolgozás gyarló. Többek közt mondja:

Verje meg azt a ragya,
Ki jegyesem elszólja.

Mintha csak Arany következő szép sorainak travesztálása volna:

«Verje meg a búbánat,
Ki elszólja babámat.»

SAKKJÁTÉK.

1609. számu feladvány. Burmeister A.-tól.

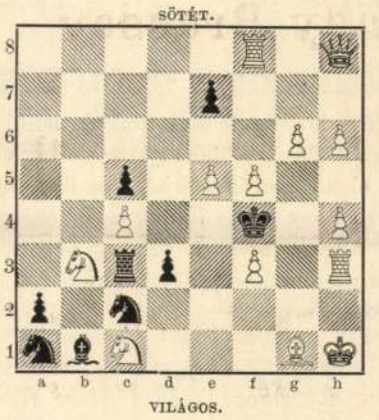

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

Az 1603. számu feladvány megfejtése.

Meyer H. F. L.-től.

Megfejtés.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Va1—a5	Ke5—d4 : (a)	1. ---	---	Ke5—d6 : (b
2. Hd6—c4	h7—h6	2. Hd4—c6		h7—h6
3. Kh1—t. sz.	Kd4—d3	3. Kh1—t. sz.		Kd6—d7
4. Va5—d2 mat.		4. Va5—d8 mat.		

b.		*c.*	
1. ---	Ke5—f6 (c)	1. ---	Ke5—f4
2. Hd6—f7	t. sz.	2. Hd4—f3	Kf4—g3
3. Va5—d8 (†) stb.		3. Va5—b4 stb.	

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Tarnóczon:* Németh Péter. — *Kecskeméten:* Balogh Dienes. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

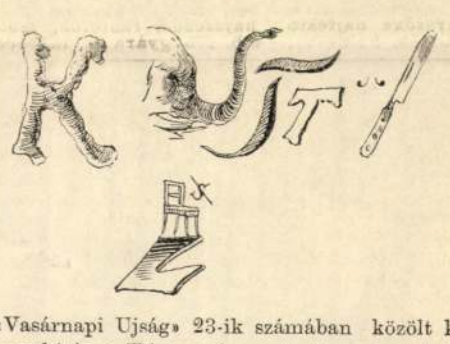

A «Vasárnapi Ujság» 23-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Telen nyáron pusztán az en lakásom.*

HETI-NAPTÁR, julius hó.

Nap	*Katholikus es protestáns*		*Görög-Orosz*	*Izraelita*
6 V.	E 6 Jéz. sz. ver.	E 5 Izaiás	24 G 5 Iván szül.	18 Templ.
7 H.	Villibald pk. hv	Eszter	25 Febrónia	19
8 K.	Erzséb. özv. kir.	Kilyén	26 Dávid rem.	20 Rachel
9 S.	Veronika sz.	Anatolia	27 Sámson pap	21
10 C.	Amália sz.	Amália	28 Cyr. és Ján.	22
11 P.	Pius pk. vt.	Eleonóra	29 Péter és Pál	23
12 S.	Gual. János	Nábor	30 12 apostol	24 Sab. P.

Holdváltozásai. ☾ Utolsó negyed 9-én 6 óra reggel.

Felelős szerkesztő: **NAGY MIKLOS.**
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.65
p. Met. — glatt und gemustert (circa 2500 versch. Farben und Dessins) — versendet roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Dépôt **G. Henneberg** (K. und K. Hoflieferant), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

COGNAC
GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN
PROMONTOR
több izben a **legmagasabb** dijakkal kitüntetve, **fertőző betegségek** ellen legjobb präservativszerül ismertetik. Ezen Cognac **vizzel** vagy **savanyuvizzel** higítva, a **legkellemesebb s legegészségesebb üditő italul** szolgál
Eredeti üvegtöltéseink mindenütt kaphatók.

A műcsarnok téli kiállítására spanyol művészek is küldenek festményeket. A képzőművészeti társulat titkára, dr. *Szmrecsányi* Miklós most érkezett vissza Madridból, hol összeköttetést létesített a spanyol művészekkel, a mi sikerült is s több neves spanyol festő megigérte, hogy részt vesznek a kiállításban,

A nemzeti zenede pályázata. A nemzeti zenede az intézet fennállásának félszázados jubileuma alkalmából ezer frank pályadijat tűzött ki magyar stilü ünnepi nyitányra. A 11 mű közül azonban a birálók egyet sem találtak absolut becsünek, s a jutalmat nem adták ki. Megdicsérték az «Emlékezzünk régiekről» jeligéjüt. E művet a zenede jubileumán elő is adják. Szerzője *Farkas* Ödön, a kolozsvári zeneiskola igazgatója.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A «Jó-szív» egyesület szakadatlanul folytatja áldásos működését. Valahányszor hazánk válamelyik vidékét elemi csapás sujtja, nyomban ott van a «Jó-sziv», hogy a szenvedők nyomorát enyhítse. Most is a *Felső-Mizslén* tüzvész okozta pusztulás hallatára rögtön sietett a szerencsétlen lakosságnak 500 frt segélyt küldení.

Az orsz. nőiparegylet iparkiállítását jun. 28-ikán *Klotild* főherczegasszony, *Mária Dorottya* és *Margit* főherczegnők kiséretében *József* főherczeg is meglátogatta és nagy árdeklődéssel nézte

NYÁRI GYERMEKRUHÁK.

meg a nagy mennyiségü, szebbnél-szebb, hasznos munkát. Távozásánál megjegyezte, hogy örömmel látja, hogy nem szorulunk már a külföldre, mert van magyar ipar.

MI UJSÁG?

A királyné utazása. Erzsébet királyné a nyár egy részét tengeri utazással tölti. Ő felsége augusztus közepén indul el, s hosszu utakat tesz, melyek esetleg négy hónapig is eltartanak. Az utazási programmban Afrika is benne van. Az utra Angliában bérelnek vitorlás hajót, s azon lesz berendezve ő felsége lakása is. A királyné meglátogatja Hollandia, Francziaország, Spanyolország partjait, aztán Afrikába megy.

Két főherczegnői esküvő. *Mária Valéria* főherczegnő esküvőjén. jul. 31-ikén, meg fognak jelenni az összes főherczegek és főherczegnők. Nyoszolyó lányok lesznek: Erzsébet főherczegnő, a boldogult trónörökös kis árvája, továbbá Károly Lajos és Frigyes főherczeg leányai, valamint a vőlegény növérei. — *Margit Klementina* főherczegnő, József főherczeg leánya egybekelését Thurn-Taxis Albert herczeggel véglegesen julius hó 15-ére tüzték ki s az esküvő délelőtt tiz órakor a *budai* kir. palota kápolnájában megy végbe, és Simor bibornok-herczegprimás végzi. József főherczeg és Klotild főherczegnő a legközelebbi napokban fogják szétküldeni az esküvőre szóló meghivókat. Meghivók az uralkodóház összes tagjaihoz és a magyar, osztrák és bajor arisztokráczia számos tagjához fognak menni. A kápolnában csak 300 személy számára van hely. Esküvő után József főherczeg palotájában családi ebéd lesz; a fiatal pár még aznap Regensburgba utazik.

A trónörökös özvegye Mayerlingben. Stefánia főherczegné jun. 26-ikán váratlanul meglátogatta a mayerlingi kolostort, hova Laxenburgból utazott. A főherczegnét, ki Koburg Lujza herczegné kiséretében érkezett a kolostorba, senki sem fogadta. A trónörökös özvegye az oltárnál heves zokogás közt imát mondott, majd bejárta az épületet és többekkel szives szavakat váltott. Végül azt mondta, hogy közelebb ismét ellátogat a kolostorba.

Mátyás-szobor Kolozsvárott. A Mátyás király szoborbizottság, a nagy király Kolozsvárott emelendő szobrának érdekében, kétféle felhivást bocsátott ki. A szobornak már 30,000 frt alaptőkéje van; most *egy millió 10 kros szelvényt* küldöz szét a szoborbizottság s lelkes felhivásban kéri fel az illetőket hogy ezekből bizonyos mennyiséget megtartva, az összeget — sajátját, vagy gyüjtést — «Kolozsvár város tanácsához, a Mátyás-szobor számára» czim alatt, illető helyére juttassa. — A másik emelkedett hangu felhivás a haza összes törvényhatóságaihoz van intézve, kik a felhiváshoz mellékelt 1 frtos nyugta kiváltására kéretnek fel. Ez uton a bizottság huszezer forinthoz remél juthatni. A felhivások alá vannak irva: *Sigmond Dezső*, orsz. képviselő, mint elnök, *Albach Géza*, kir. tanácsos, Kolozsvár polgármestere, mint szoborbizottsági alelnök és dr. *Hegedüs István* titkár. A bizottság — a mint látjuk — igen gyakorlati utat választott czéljának elérésére, és óhajtandó, hogy a hazafias szándék a nemzet kegyeletes áldozatkészségével találkozzék.

Az Andrássy-emlékbizottság. A miniszterium a gróf Andrássy Gyulának állítandó emlékről szóló törvényczikkben ráruházott feladatnak mentül sikeresebb megoldhatása érdekében, valamint azért, hogy az alkotandó kegyeletes mű létesítésében azon testületek tagjai is részt vehessenek, melyekkel a megboldogult tevékenysége szorosabb összefüggésben állott, *«gróf Andrássy Gyula emlékbizottság»* elnevezéssel tágasb körű bizottságot szervezett, mely hivatva lesz a miniszteriumot az emlék felállítására vonatkozó elhatározásainál és intézkedéseinél tanácsával és közreműködésével támogatni.

E bizottság elnöke: gróf Szapáry Gyula miniszterelnök. *Rendes tagjai*: gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter és dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszter; továbbá Batthyányi Géza gróf, Busbach Péter, dr. Darányi Ignácz, Dessewfy Aurél gróf, Eötvös Loránd báró, Feszty Adolf, Hieronymi Károly, Kamermayer Károly, Károlyi István gróf, Lukács Béla, Podmaniczky Frigyes báró, Ráth Károly (főpolgármester), Szapáry Géza gróf, Széchenyi Béla gróf, Tarkovich József, Tisza Kálmán, Vukotinovics Lajos, Ybl Miklós.

Miczkievicz hamvait e hó 4-ikén helyezték el nagy ünnepélylyel Krakóban, a lengyel királyok sirboltjában, a Vavelben. Az ünnepély programmján a hatóságok sokat változtattak, tartván tőle, hogy politikai tüntetések lesznek. Eltiltották a lengyel sasnak, mint jelvénynek viselését is. A hamvakat a lengyelek Bécsben is ünnepélyesen készültek fogadni, de a rendőrség nem engedte meg.

Junius 27-ikén emelték ki Mickievicz hamvait a montmorency-i temetőből, hol sok lengyel menekült aluszsza örök álmát. A sirban négy koporsó volt, háromban a költő két gyermekének és nejének, a negyedikben pedig neki magának porai. A Mickievicz koporsóját Tirolon és Bécsen át vitték Krakóba. A montmorency-i temetőben Renan tartott szép beszédet. Bécsbe e hó 2-ikán érkezett a koporsó. A hatósági tilalom következtében elmaradt minden ünnepély. Csak Mickievicz leánya és fia, továbbá egyleti küldöttek jelentek meg. De mire a pályaházba értek, a rendőrség utasítására a koporsót a franczia kocsiból már az északi vasutiba szállították volt, melyet aztán elzártak. A megjelentek tehát már csak az elreteszelt kocsit találták s e miatt nagy volt köztük a felháborodás. A vasuti kocsit a lengyelek virágokkal s kis zászlókkal ékíték fel. Krakóban már napok óta folytak az előkészületek a költő hamvainak fogadására. A lengyel földről mindenhonnan sokan érkeztek, sőt szerbek és horvátok is. A küldöttségek száma kétszáznál több volt. A házakat lombfüzérek, zászlók, szőnyegek diszítették. A kegyelet napján az üzleteket bezárták, a harangok zugtak s az utczákon meggyujtották a lámpákat. A vén «Zygmunt», az I. Zsigmond lengyel király által a Vavel-vári templomnak ajándékozott óriás-harang, mely csak nagy ritkán hallatja érczszavát, szintén megkondult. Mintha egész Lengyelország találkozóra gyűlt volna össze Krakóban, az idegen vendégek oly roppant árja hullámzott a város utczáin. Koszorú kétezernél több érkezett. Impozáns a litvániai kalász-koszorú; nincs kerülete, vidéke Litvániának, mely ne szentelt volna legalább maréknyi kalászt halhatatlan költőfiának. A kirakatokban nemzeti szinü szalagok pompáznak, hazafias feliratokkal s a Mickievicz műveiből vett idézetekkel, melyek legtöbbjében a lengyel nemzeti egység eszméje talál kifejezést. A 2000 főnyi rendezőség egyik bizottsága Trzebinia állomásáig utazott a koporsó elé s ott az egész vonatot feldiszíték. Az eddigi hirek ellenére az orosz kormány akadálytalanul engedte meg az orosz alattvalóknak az ünnepélyben való részvételt. Annál nagyobb feltünést keltett, hogy a galicziai helytartóság megtiltotta a külföldi küldöttségeknek a menetben való részvételt, a jelvényül szolgáló s a zászlókon látható fehér lengyel sas körülhordását és a «Kosciusko» czimü alkalmi darab előadását, mit különben széltében hoznak szinre. A művészegylet megbizásából Tarovski műépitész és Stachievicz ismert festő több ezer frtnyi költséggel pompás, művésziesen diszített ravatalt emeltek volt a Vavel-székesegyházban a Miczkievicz-gyászünnepély alkalmára. A budapesti lengyelek is küldöttség által képviseltették magokat Krakóban. A pétervári irók és hirlapirók héttagú küldöttséget küldtek, de ezeknek sem engedte meg a krakói rendőrség, hogy az ünnepélyen hivatalosan részt vegyenek. A lengyel földről külön vonatok szállították Krakóba a temetésre utazókat.

A kalotaszegi varrottas a bécsi kiállítás révén ujabb hódításokat tesz. *Lajos Viktor* főherczeg sürgöny utján kért nagyobb mennyiségben «piros csillagos» varrottast, bizonyosan szobaberendezésre. Az érdeklődés a királykisasszony jól sikerült varrottas kelengyéje óta külföldről is nagyobb lett. Londonból egy előkelő lap szerkesztője tudakozódott *Gyarmathy Zsigáné* úrnőnél nagy érdeklődéssel e háziipar felől. Párisból is többen irtak már neki, mi a terjedő érdeklődés újabb jele.

A muzeum ünnepe. A nemzeti muzeumban igazgatósági ülés volt junius utolsó napján, mely ünnepélyessé vált, mikor *Pulszky* Ferencz igazgató meleg szavakkal emlékeztetett, hogy *Frivaldszky* János, a természetosztály igazgató őre, épen mostt öltötte be tudományos és hivatalos működésének *negyvenedik lévét* s a múzeum tisztikara nevében szerencsekivánatait fejezte ki. Erre fölemelkedett *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, ki a kultuszminiszter megbizásából vett részt az ülésen s felolvasta Csáky Albin grófnak Frivaldszkyhez intézett leiratát, melyben «becsületes munkában példás lelkiismeretességgel töltött tevékenységeért» meleg elismerését fejezi ki. A miniszteri leirat felolvasása után Szalay miniszteri tanácsos a maga részéről is kifejezte szerencsekivánatait, mire a jelenlevők lelkesen megéljenezték az érdemes tudóst.

Julius első napján lakomát is rendeztek Frivaldszky tiszteletére az állatkerti vendéglőben. Az első felköszöntőt *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, a közoktatásügyi miniszter képviseletében mondta az ünnepeltre. *Pulszky* Ferencz szintén Frivaldszkyt éltette, kinek a «muzeumban bogarakkal volt dolga, de neki bogarai nem voltak». *Xantus* János az ünnepeltben az első monografust éltette, mire *Frivaldszky* meghatottan mondott köszönetet. Xantus ezután felolvasta az üdvözlő táviratokat. Felköszöntőket mondottak még *Szily* Kálmán az akadémia, *Lengyel* Béla a természettudományi társulat, *Szabó* József az állatkerti igazgatóság nevében, *Gelléri Szabó* János, *Herman* Ottó és dr. *Horváth* Géza.

A szinészeti kiállitásra eddig több hirneves művészünk küldött érdekesnél érdekesebb tárgyakat. Kőszeghy Károly, az opera érdemes nyugalmazott tagja küldte el ujabban értékes emléktárgyait, két jelmez albumot összes szerepeinek fényképeivel, ifjukori olajfestményü arczképét, koszoru-szalagjait stb. Odry szobrát és több apró ajándéktárgyait engedi át a tárlatra. Kőszeghy azonkivül beküldte a Jakobey festőművészünk által festett nagy zeneköltők, Liszt, Beethoven, Händel, Gluck arczképeit s a kollegák által neki emlékül adott régi aczélmetszetü arczképeket is, a melyek a kiállítás érdekességét nagyban fogják növelni.

Szegény gyermekek nyaralása. A szünidei gyermektelep-egylet e hó 2-ikán bocsátotta utra kis pártfogoltjainak egy részét. Délelőtt ½ 9 órakor az osztrák-magyar államvasut pályaházából indult el a negyven kis fiuból álló első csapat Trencsénbe. Szülők, rokonok eljöttek ez alkalomból s megható volt látni, a mint a kis fiuczskákat utnak eresztették. A jótékony Budapest most is kitett magért; a vaggonok, melyekben a kis nyaralók ültek, tömve voltak

Vessey Tivadar Bpest.

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt:

1887. őszi kiáll.: Tanya-részlet, olajf., 550 frt. – Táj-részlet az óbudai puskaporos malom mellett, olajf., 150 frt. – Velenczei részlet, olajf., 500 frt.

1888. őszi kiáll. I. és II. sor.: Budakeszi erdőrész-let, olajf. – Káposztásmegyeri dunaparti rész-let, olajf. – Tiszai táj a szikrai úttal, olajf. – Géth-falusi malom (Nyitramegye), olajf.

1889–90. téli kiáll.: Alpári részlet a Tisza áradásakor, olajf., 400 frt.

ismertetéseket, szemléltető jelentéseket a hazai és külföldi közérdekü dolgokról, találmányokról, fölfedezésekről, ugyszintén *mulattató közleményeket, közhasznu tudnivalókat, képtalányokat, tréfás feladványokat*, stb.

A *Világkrónikát* hetilapjaink előfizetői félévre 1 frt, negyedévre 50 kr. pótdijért rendelhetik meg.

*

Az előfizetések a «**Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok» kiadóhivatalába, Budapest, egyetem-utcza 4.**, küldendők.

*

Lapunk kiadó-hivatala a «Pesti Hirlap» czimü, pártszinezet nélküli politikai napilap kiadóhivatalával oly egyezségre lépett, hogy azok, akik a két lapot együtt rendelik meg, kedvezményes áron fizethetnek elő, és pedig:

A «Vasárnapi Ujság» a «Pesti Hirlap»-pal:

Egész évre	21	frt	— kr.
Félévre	10	«	50 «
Negyedévre	5	«	25 «
Egy hóra	1	«	80 «

A Franklin-Társulat kiadó-hivatala

Budapest, IV., Egyetem-utcza 4. sz.

Felelős szerkesztő: ***Nagy Miklós.***

Cs. és kir. szab. adriai biztositó társulat. Az 1889. évre vonatkozó igazgatósági jelentésben, mely a május 28-án tartott közgyülés elé terjesztetett következő jelentékenyebb adatok foglaltatnak: I. Életbiztosítás. Az emlitett évben elfogadott biztosítások 10.245,595 frt tőke és 23,755 frt. járadékösszegre rugnak, a növekedés 3.895,533 frt tőke és 10.317 frt járadékösszeget tesz. A biztosítási állomány 1889. deczember hó végével 54¼ millió frt biztositott tőke és 140.067 frt járadékösszeget tesz. Halál- és életeset biztosítások után 1889. évben 1¼ millió forinton felül fizettetett ki. A dijtartalék 936,051 frttal emelkedett és tesz kerek 10 és három negyed millió forintot. — A nyereség az életbiztositási osztályban tesz 150,237 frt 78 krt.

nak mintegy 300 növendéke, az egész tanári karral élen, s számos más jelese közéletünknek. A koporsó felett Szász Károly ref. püspök tartott emelkedett szellemü beszédet, a sirnál pedig Laky Dániel tanár bucsuzott el tanártársai és az ifjuság nevében a szeretett kartárstól és tanártól.

Elhunytak a közelebbi napok alatt: Szabó Samu, a kir. kuria nyug. tanácselnöke, Zala-Egerszegen. — Szulik József, ó-becsei prépost-plébános, ki az egyházi költészetben is nevet szerzett magának, s katholikus lapok és anthologiák sok költeményét közölték. — Gyurkó Pál Imre, a szécsényi Sz. Ferencz rendház főnöke, munkás életének 82-ik évében. — Lehmann Ágoston, bussai plebános, a fővárosi róm. kath. legényegylet volt elnöke, Bussán. — Báró Ambrózy Lajos, belső titkos tanácsos, egykor kamarális adminisztrátor, majd Temesmegye helytartó főispána, 85 éves korában, Remetén. — Vecsey Tivadar, a magyar államvasutak nyug. tisztviselője, ki a műcsarnok kiállitásain tájképeivel keltett figyelmet, 40 éves, Kecskeméten. — Sallay István, a nagy-enyedi fegyház igazgatója, 58 éves. — Dr. Ehrenthal Ede nyitramegyei nyug. járási orvos, Budapesten, 70 éves; ugyanitt Baranyi Lajos, posta- és távirótiszt, 40 éves. — Kokesch Tamás, segédtelekkönyvvezető, 41 éves, Oraviczán. — Reich Lajos, törvényszéki irodaigazgató, Kolozsvártt. — Fritz Ede, takarékpénztári pénztárnok, 45 éves, Sopronban. — Komáromy Sándor, Komáromy Alajosnak, a nemzeti szinház nyug. érdemes tagjának fivére 46 éves Békés-Csabán. — Id. Rácz József, miskolczi érdemes polgár. — Mattyasovszky Farkas, honvédőrnagy, életének 47. évében, Torna-Szt.-Miklóson. — Soulovy Antal, mérnök, 62 éves, N.-Szebenben. — Bobor Elek, megyebizottsági tag, Nagy-Szentmiklós népszerü birája, 47 éves.

Kempelen Radóné, szül. Brudermann Ágosta, nyug. pénzügyi tanácsos neje, 71 éves, Egerben, hol nagy család, többi közt 29 unoka gyászolja. — Sziklaváry Adolfné, szül. Erdélyi Laura, 51 éves, Karlsbadban, honnan holttestét Nagybányára szállitották. — Serb Sebőné, szül. Jorgovics Julianna, 85 éves, Aradon, s nagy kiterjedésü család gyászolja. — Schik Ferenczné, szül. Nádossy Zsuzsánna, nyug. uradalmi főügyész neje, 69 éves, Nagy-Károlyban. — Smialovszky Gizella, Smialovszky Valér orsz. képviselő 6 éves leánykája, Budapesten. — Özv. Berger Jakabné, szül. Milhoffer Janka, 51 éves, Székesfehérvárott. — Danisz Karolina, kisdedóvó vezető, Zsombolyán.

Helyesen fejtették meg: Budapesten: [illegible] Andorfi S. — Kovács J. — *Tarnóczon:* Németh Péter. — *Kecskeméten:* Balogh Dienes. — *Nagykőrösön:* M. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

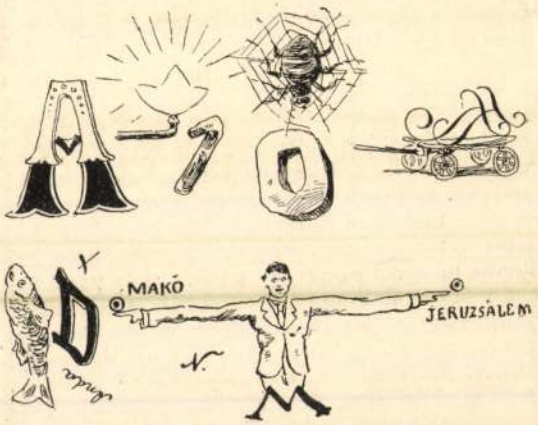

A «Vasárnapi Ujság» 21-ik számában közölt képtalányok megfejtése: I. *Nemes módor nagy szív virága, s tiszta leleké.* II. *Tavaszi lóversenyek.*

HETI-NAPTÁR, junius hó.

Nap	*Katholikus es protestáns*		*Görög-Orosz*	*Izraelita*
8	V.	E 2 Medárd	Medárd	27 G 1 Mindsz. v.	20 Nik.
9	H.	Primusz és F.	Feliczián	28 Eutik	21
10	K.	Margit kir.	Margit	29 Teodozia	22
11	S.	Barnabás ap.	Barnabás	30 Izácz ap.	23
12	C.	Ékb. János	Tóbiás	31 Herma vt.	24
13	P.	Jézus sz. Sz.	Antal	1 Jun: Juszt.	25 3 f. h.
14	S.	N.-Vazul pk.	Szerény	2 Niczefór p.	26 Sab. S.

Holdváltozásai. ☾ Utolsó negyed 9-én 11 óra 6 pk. este.

Felelős szerkesztő: **NAGY MIKLOS.**
(L. egyetem-tér 6. szám.)

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe und
bessere Qualitäten versendet porto- und zollfrei das Fabrik-Dépôt **G. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Vas. Ujs. 1890. 378. l.

Károly. A Bordeauval találkozás a nagy mű egyik legfényesebb része. Itt fakad ki Dante Olaszország pártoskodása fölött, hévvel és rendkivüli erővel. E részt, — mint Szász Károly kiemelte, — az összes eddigi fordítások közül Longfellow adta vissza legteljesb költői erővel, angol nyelven. De a magyar fordítás is méltán sorakozik mellé, s az akadémiában mindenki élvezettel halgatta és kivánta, hogy Szász Károly eddigi erélyében és kedvében végezhesse be a nagy feladatot, melyre vállalkozott. Zajosan megéljenezték. — Utána *Lehr* Albert olvasta föl *Horváth* Czirill zirczi tanárnak (vendég) dolgozatát a Mátyás király idejében élt Temesvári Pelbárt ferenczrendi szerzetesről, kiről néhány év előtt Szilády Áron irt nagyobb tanulmányt, az egyházi prédikátort és irót illő helyére emelvén irodalomtörténelmünkben. Horváth Czirill arról a mély hatásról értekezett, melyet Pelbárt a következő időkre tett. Pelbárt a magyar irodalomra nézve nemcsak a latinul iró magyarságnak egy tagja. A középkori magyar próza-irodalomra nézve egész korszak, mint a nyelvújításra Kazinczy. Pelbárt forrás lett kodexeink egyházi iróinak és az akkori Mária-siralmaknak. A debreczeni kodexben Pelbárttól 16 beszédet találunk ; az Érdy-kodex episztola-beszédei (az első száz oldal) az ő iratainak egyszerü átdolgozásai. Nem több mint 11 kodexünkből majdnem 100 beszéd határozottan a Pelbárt-irodalom terméke. A szentek magyar legendáit belőle meríték kodexeink ; első nagyobb verses elbeszélésünk, a Katalin-legenda, jórészt reája utal vissza ; egyházi himnuszaink közül nem egynek a fordítását épen az ő beszédeinek magyar fordításai őrizték meg, s végre vallásos elégiánk az ő munkái alapján sarjadott fel és él a nép ajkán még.

Magyar irodalomtörténeti társaság megalakítása czéljából május 31-ikén népes értekezlet volt, melyen irók és tudósok nagy számmal jelentek meg az akadémia egyik tormében. *Beöthy Zsolt* szép előterjesztésben ismertette a tárgyat s felhivta a jelenvoltakat annak kimondására, hogy ily társaságot alakítanak. A jelenvoltak rövid vita után ebben meg is állapodtak s szükebb választmányt küldtek ki a társaság megalakításának előkészítésére. Nem egy zárt tudós intézetről van itt szó, hanem nyilt társaságról, melynek tagja lehet mindenki, a ki a szép feladat iránt érdeklődik, nő és férfi egyaránt. És ki

Közgyülések. Junius 4-ikén két fővárosi jótékony egyesület tartotta közgyülését.

A *pesti első bölcsőde-egylet* közgyülésén gróf Károlyi Sándorné szül. Kornis Klarissza grófnő elnökölt. A jelentések szerint az egylet két bölcsődéjében naponként 473 szegény gyermeket ápoltak. A gyermekek élelemben és ruházatban részesültek. Tavaly az egylet 32,693 frtot vett be és 32,044 frtot adott ki.

A *budapesti első gyermekmenhely-egylet* közgyülésén Adlerné-Bancalari Hedvig urnő elnökölt. Az intézet gondozása alatt tavaly 296 fiu és 259 leány állott. József főherczeg is melegen érdeklődik az egylet s ennek istvántelki intézete iránt. Gróf Károlyi Sándor áldozatkészségéből Fóthon és Csongrádon új intézetek nyilnak meg. A tavalyi bevétel 89,984 frt a vagyon pedig 283,296 frt.

MI UJSÁG ?

A király e hó 6-ikán este Bécsből Budapestre érkezett, s e hó 15-ikeig marad itt. Ez idő alatt ő felsége több kihallgatást ad, s udvari ebédek lesznek, melyekre a delegáczió tagjai hivatalosak.

Mária Valéria főherczegnő, az uralkodó család szabályai szerint, mielőtt férjhez menne, lemond a trónra való igényeiről. József főherczeg leánya, *Margit Klementina* főherczegnő szintén lemond. Mária Valéria főherczegnő junius 16-ikán déli 12 órakor irja alá a lemondást a legfőbb udvari méltóságok, miniszterek és titkos tanácsosok jelenlétében. *Margit Klementina* főherczegnő másnap, e hó 17-én, mond le a király jelenlétében. A főherczegnő esküvője, vőlegényének Thurn-Taxis Albert herczeg anyjának halála következtében, szeptember vagy október hóra halasztatott.

A berlini kirándulás elmarad. Több berlini lapnak és a hazai közvéleménynek a tervezett utazással szemben tanusított ellenséges magatartása miatt a kirándulást tervező bizottság elhatárczta, hogy a kirándulás tervét elejti. Ez mindenesetre a legészszerübb, a mit a fenforgó körülmények között a rendező-bizottság tehetett.

A Sárosy-ünnep. Az aradi Kölcsey-egyesület emléktáblával jelölte meg Boros-Sebesen azt a házat,

[illegible] irodalmi nyilvánosságunk és irodalmunk mezején. Régi tanítványai is nagy számmal keresték fel ; este pedig fáklyás zenét rendeztek tiszteletére.

A műkedvelő fotografiai kiállítást folyvást sokan látogatják. Növelik az érdeklődést gr. Teleki Géza dijai : az arany, ezüst és bronzérmek, melyeknek odaitélése a látogató közönségre van bizva. Ugyanis minden belépti jegyhez egy szavazólap jár, melynek hátsó oldalára mindenki felirhatja a legjobbnak tartotta belföldi amateur fényképének kiállítási számát s aztán a szavazólapot a kiállítási helyiségben felállított szavazó-szekrényben elhelyezheti. A Teleki-dijak odaitélése iránt a szavazás már vasárnap, junius elsején megkezdődött, s a fényképészet kedvelői közül bizonyára senki sem fogja elmulasztani, hogy szavazatával hozzájáruljon a dijak odaitélésének eldöntéséhez.

Nyaraló telepek állami erdők közt. Gr. Bethlen András földmivelési miniszter leiratot intézett az orsz. közegészségügyi egyesülethez, melyben előadja azt a szándékát, hogy a hazai közönségnek alkalmat kiván nyujtani arra, hogy a nyári üdülés idejét itthon a természeti fekvésüknél fogva szebb és egészségi szempontból is előnyösebb minőségü vidéken tölthesse.

Az *állami erdők* területéhez tartozó s nyári tartózkodásra, valamint telepek alakítására alkalmas helyeket a *lehető legmérsékeltebb áron eladásra* bocsátja, az építéshez szükséges faanyagokat szintén mérsékelt áron szolgáltatja, vagy esetleg az illetők és az államerdészet között kölcsönösen megállapítandó föltételek és tervek szerint a szükséges lakásokat az államerdészet építi föl és azok ára több éven át törleszthető. Mielőtt azonban a további intézkedést megtenné, tudni óhajtja, hogy az e czélra egyelőre kijelölt következő helyek : a Kassa-oderbergi vasut lubochnai állomásához közel levő *lubochnai* völgy, a Miskolcz és Diósgyőr közelében levő *hámori völgy* és a Kolozsvár város közelében levő *hideg-szamosi völgy* közegészségi szempontból a kitüzött czélnak megfelelnek-e ? Az egyesületet tehát felkéri, hogy a megnevezett völgyeknek a közegészségi igények szempontjából nyári tartózkodásra, illetőleg egységes településül való használatra leendő alkalmassága iránt, valamint az iránt is, hogy az ország mely részében

A közlekedési, hírközlési és vízügyi tárca számadása (2.)

Versenytárgyalás az M3-asra

PHARE-segély az építéshez

Hazánk belföldi közlekedésében, az áruszállításban és a személyforgalomban egyaránt kiemelkedően fontos a közutak rendszere. A Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumnak 1993-ban mintegy 35 milliárd forint állt rendelkezésére Magyarország 30 000 kilométeres közúthálózatának üzemeltetésére, fenntartására és fejlesztésére. Mindennek munkálatait 19 közúti igazgatóság és az autópályaigazgatóság végezte.

A november 12—15. és a december 26—30. közötti téli hóeltakarítás és síkosságmentesítés 400 millió forint szolgáltatási többletköltséggel terhelte az útalapot. A fenntartási munkák meghatározó hányadának versenyeztetésével mind jobban érvényesült a kínálati piac árleszorító szerepe. Ugrásszerű minőségjavulás és mennyiségi növekedés tapasztalható az útburkolatok felületvédelmének készítésénél. Az előző évinél mintegy 25 százalékkal több, mintegy 6 millió négyzetméter készült.

Az útfenntartási munkák közül kiemelkedő jelentőségű a 47-es, 61-es és 86-os főutak felújítása, amely 9 megyét érintett. A hidak fenntartására az előző évinél kétszerte többet, mintegy 1 milliárd forintot fordítottak. A legjelentősebb a vámosszabadi és a ráckevei Duna-híd, valamint a vásárosnaményi Tisza-híd felújítása volt. Összesen közel 100 hídon végeztek kisebb-nagyobb fenntartási munkákat.

Az úthálózat-fejlesztés legsürgősebb feladata a tranzit autópályák megépítése. Ezek közül a koncessziós társaság gondjaira bízták az M1 és az M15 jelűeket. Ugyancsak koncesszióba adták a szekszárdi Duna-hidat, valamint megjelent a versenytárgyalási felhívás mind a három további autópálya építésére, az M3-ra, az M5-re és az M7-re is. Ezzel kapcsolatban elkezdődtek a munkálatok előfeltételeit jelentő régészeti feltárások és terület-kisajátítások.

A közúthálózat-fejlesztés másik lényeges eleme a településeket elkerülő szakaszok építése. Ezek közül a legjelentősebb a fővárost tehermentesítő M0 autóút, és a Győrt elkerülő M1 autópálya gyorsított ütemű kivitelezése. A két létesítmény építésére 1993-ban az előirányzottnál többet, 8,3 milliárd forintot költöttek, ami lehetővé teszi, hogy ezeket a tervezett időnél korábban adják át a forgalomnak.

A településeket tehermentesítő utak másik nagy csoportját jelentik az alsóbbrendű utak elkerülő szakaszai. Folytatódtak a már megkezdett, ezzel kapcsolatos munkálatok, s átadták az Érdet, Siófokot és Tállyát elkerülő szakaszokat. Megkezdődtek a Cigánd és Dombrád közötti új Tisza-híd munkálatai, s lapunkban részletesen szóltunk a sajóecsegi Sajó-híd ünnepélyes átadásáról is.

Mindezek a beruházások nagy anyagi terheket róttak az illetékes tárcára, ám a lehetőségeket növelte a PHARE által nyújtott 5 millió ECU, vissza nem térítendő segély. Az 550 millió forintnak megfelelő összegből négy határátkelőhely előtti útszakaszt korszerűsítenek. Ezek közül két esetben bővítették az utat, Rábafüzesnél és Tompánál pedig településelkerülő szakaszokat építettek.

(Folytatjuk)

Lakossági fórum

Az Egyesült Kisgazdapárt megyei elnöke, Rajkai Zsolt országgyűlési képviselő a Földművelésügyi Minisztérium szakértőinek bevonásával, 1994. február 6-án, 14 órakor lakossági fórumot tart Karcsán, a művelődési házban.

A várhatóan nagy érdeklődésre számot tartó rendezvény napirendjén a Mezőgazdasági Fejlesztési Alapból biztosítható beruházási támogatásokról és pályázatokról tart előadást a meghívott szakértők sora.

Ismertetésre kerül a pályázat benyújtásának módja és egyéb fejlesztési programok és hitelkonstrukciók igénybevételének lehetősége.

Ezen túlmenően a kárpótlás és a szövetkezetek átalakulásának jogszerű ismertetése, a földalapok felhasználásának módja, valamint a földkiméréssel kapcsolatos témák kerülnek napirendre.

A meghívott szakértők a fórumon feltett kérdésekre is választ adnak. A fórum befejezése után Rajkai Zsolt országgyűlési képviselő kihelyezett fogadóórát tart a művelődési házban.

A BALOX KERESKEDŐHÁZ

ez évben is megrendezi

AZ IMMÁR HAGYOMÁNYOS

BALOX-bált

Ideje: 1994. február 25., péntek.

Helye: Szerencs, Rákóczi-vár színházterme.

JÁTSZIK AZ OLD BOYS.

Fellépnek: a magyar Michael Jackson és egy nindzsaművész.

Jegyek megrendelhetők a BALOX Kereskedőházban, Szerencs, Rákóczi út 77.
Telefon: 47-362-559, tel/fax: 47-361-113.

A BELÉPŐJEGY ÁRA 1500 FORINT.

HCI VEGYÉSZETI ANYAGOK KERESKEDELMI KFT.
HOLLAND CHEMICAL INTERNATIONAL

A HCI Vegyészeti Kereskedelmi Kft. angol nyelvtudással, vegyészeti diplomával és jogosítvánnyal rendelkező

FÉRFI MUNKATÁRSAT KERES,

KERESKEDELMI ELŐADÓ MUNKAKÖRBE.

Érdeklődni: Északterv, Miskolc, Zsigmondy u. 2. szám, 204/A szoba, 8–16 óra között. Telefon: 46/412-970.

Vécsey Kálmán felv.

Munkáspárti országgyűlési képviselőjelöltek egy csoportja. (Szabán Gabriella felvétele)

Bemutatták a munkáspárti képviselőjelölteket

Nyírő Sándor a megyei listavezető

Nyírő Sándor, országos alelnök vezeti a Munkáspárt megyei választási listáját — tudtuk meg a párt tegnapi jelöltbemutatóján. Az alelnök természetesen egyéni körzetben, Miskolcon is indul. A párt megyei listáján egyébként 23 jelölt kapott helyet, és mind a 13 körzetben egyéni jelöltet is állítanak. Mint megtudhattuk, az országos lista még készül.

Nyírő Sándor a borsodi jelöltbemutatón elmondta, hogy pártjának tökéletesen megfelel a választások időpontjának május 8-a, és meggyőződésük, hogy parlamenti pártként kerülnek ki a versengésből. Elmondta, hogy az ország valamennyi körzetében indul munkáspárti egyéni jelölt, és mind a 20 megyei lista is elkészült, csupán az országos lista véglegesítésére kell még várni. Borsodban jelenleg 73 alapszervezetben 2000 tag munkálkodik a pártért, és nagyon sok a pártonkívüli szimpatizáns is. Nyírő Sándor egyébként 1990-ben a Munkáspárt színeiben a legtöbb szavazatot kapta az országban.

Teszárovics Miklós a jelöltállításról elmondta, hogy arról teljes mértékben az alapszervezetekben döntöttek, sőt a megyei listát is az alapszervezeti jelölések alapján állították össze. Amíg 1990-ben mindössze 7 körzetben indult munkáspárti, addig most valamennyi megyei kerületben lesz jelölt.

Gáti Sándor szóvivő arra is kitért, hogy milyen eredményeket várnak Borsodban. Mint mondotta, 1990-ben 4,49 százalékot értek el, ami 15 281 szavazatot jelentett, most ezt szeretnék legalább megduplázni, azaz 8—9 százalékot elérni. Nyírő Sándor azt is kijelentette, hogy nem ellenfelének, hanem riválisának tekinti az MSZP megyei listavezetőjeként induló *Nagy Sándort*, az MSZOSZ elnökét, majd hozzátette, hogy elvárja a szakszervezettől, hogy legalább olyan mértékben támogassák őt, mint riválisát.

A Munkáspárt egyéni jelöltjei: 1. körzet (Miskolc) *Lövei Dezső* (balesetvédelmi előadó), 2. körzet (Miskolc) *dr. Fehérvári Szabolcs* (jogtanácsos), 3. körzet (Miskolc) *Kilián Béla* (munka- és tűzvédelmi előadó), 4. körzet (Miskolc) *Nyírő Sándor* (munkás), 5. körzet (Ózd) *Filipcsin Károly* (kohómérnök), 6. körzet (Sajószentpéter) *Bencs András* (bányaipari technikus), 7. körzet (Kazincbarcika) *Kardos Mihály* (bányaipari villanyszerelő), 8. körzet (Edelény) *Molnár Miklós* (nyugdíjas főaknász), 9. körzet (Encs) *Fehér László* (kisvállalkozó), 10. körzet (Sátoraljaújhely) *dr. Halász Gyula* (középiskolai tanár). 11. körzet (Szerencs) *Zelenák Sándor* (nyugdíjas bányász, szőlőgazda), 12. körzet (Tiszaújváros) *Lopócsi Károly* (nyugdíjas főmezőgazdász), 13. körzet (Mezőkövesd) *Garad István* (nyugdíjas jegyző).

A megyei lista élmezőnye: 1. *Nyírő Sándor*, 2. *Teszárovics Miklós* (tanár, megyei elnök), 3. *Filipcsin Károly*, 4. *Kiss Ferenc* (épületgépész), 5. *Molnár Miklós*, 6. *Gulyás János* (polgármester), 7. *dr. Fehérvári Szabolcs*, 8. *Horváth Kálmán* (gépkocsivezető), 9. *Csányiné Faragó Valéria* (orvos), 10. *Lövei Dezső*.

Sz. B.

Néhány óra alatt választási eredményhirdetés

Kisebb bizottságok, gyorsabb számlálás

A módosított választási törvény bizonyos eljárási kérdésekben is új helyzetet teremtett. Ezekről kérdeztük dr. Pálffy Ilonát, a Belügyminisztérium választási és informatikai osztályának helyettes vezetőjét.

— Az egyik változás, ami lényegesen megkönnyíti a lebonyolítást, a törvénynek az az új paragrafusa, amelyik feljogosítja az Országos Választási Bizottságot, hogy a vitás kérdésekben állást foglalhasson. Az előző választások során, ha valamilyen törvény-értelmezési probléma akadt, azt az Országgyűlés elé kellett vinni, s ez nagyon megnehezítette a munkánkat.

— A többi eljárási változtatás is az egyszerűsítésre törekszik?

— Természetesen. Az elmúlt évek során lezajlott pótválasztások, a népszavazás, az önkormányzati választások sok olyan hasznos tapasztalattal szolgáltak, amelyeket ma már fel lehet használni. Szeretnénk naprakész névjegyzéket készíteni, a korábbiak ugyanis teli voltak elköltözött, vagy elhalt személyek neveivel. Ma már a választási névjegyzék elkészítése és karbantartása mindenütt a jegyzők feladata. December 15-ig rendezték és lezárták az addig folyamatosan vezetett nyilvántartásokat, gyakorlatilag január 1-től minden önkormányzatnál naprakész választói névjegyzékkel rendelkeznek.

— Ez azt jelenti, hogy az évente egyszeri, áprilisi pótválasztásokon már nem az előző év decemberi, hanem az akkor legfrissebb névsort teszik közzé?

— Igen. A pontos névjegyzék megkönnyíti a választás egész munkafolyamatát. De más változások is történnek. Például az eddig öttagú szavazatszámláló bizottságot háromtagúra csökkentjük, és szeretnénk, ha a tagokra maguk a pártok tennének javaslatot. Ezzel az utólagos felszólalások számát is csökkenteni lehetne. Újdonság, hogy a bizottságokba beválasztott személyek mandátuma nem egy alkalomra szól, egészen a következő választásokig „hivatalban maradnak",

— Hány egyéni választókerületet alakítanak ki?

— Százhetvenhatot. Valamennyit már az idén szeretnénk számítógépekkel ellátni. Segítségükkel nemcsak a választásokon gyorsítanánk és tennénk pontosabbá a munkánkat, hanem később a nyilvántartások, kiadványok szerkesztéséhez, az önkormányzatok költségvetésének kiszámításához, a hivatalok közötti adatszolgáltatáshoz is felhasználhatnánk ezt a gépparkot. A szavazókörzetek eredményeit az idén már a komputerek összegzik, majd azt elektronikus úton eljuttatják hozzánk. Ez lehetővé teszi a törvény által engedélyezett kétfázisú eredményhirdetést: néhány órával az urnák lezárása után már előzetes szavazati összesítést adhatunk ki, de a hivatalos eredményt továbbra is csak akkor hozzuk nyilvánosságra, amikor letelik a háromnapos kifogásolási idő, és minden vitás kérdés tisztázódott.

— Hány állampolgár tartozik egy választókörzetbe?

— 40 000—50 000. Ezen belül egy-egy szavazókörzetet legfeljebb 1200 állampolgár alkothat. Ez is újdonság, mert legutóbb volt olyan körzetünk, ahová 2500 ember tartozott.

Koós Tamás

Hol mér a traffipax?

Ózdon a 25-ös fő közlekedési úton, és Miskolc belterületén, valamint Eger felé a 3-as és 25-ös főutakon reggel 6-tól 14 óráig mér a traffipax. Délutántól este 10-ig Tiszaújvárosban, Mezőkövesden és Gyöngyösön vezessen mindenki a sebességhatárok betartásával, hogy a pénzénél maradjon.

Vasárnap kora reggeltől délutánig Kazincbarcikán, a 26-os, és Füzesabonyban a 3-as, 33-as számú főutakon jó lesz vigyázni a gázpedállal. 14 és 22 óra között a tervek szerint Szerencsen és Sátoraljaújhelyen, valamint Hatvan belterületén mér a radar. (Változhat!)

Nemcsak festi, ismeri is a múltat

Antimilitarista huszártiszt

Vécsey, a főúri festő

Hajnalra izzó tűzpiros rózsák

A Sajószentpéteren élő Vécsey Kálmán családfáját a XI. századig lehet visszavezetni. A legtávolabbi ismert ősök még kereszteslovagok voltak, majd az utódok a Szent László által alapított Sárkányrend tagjai. A protestáns és kurucos hagyományt egyaránt őrző család két tagját is lefejezték a Habsburgok, de elei ott harcoltak a Rákóczi-szabadságharcban, és 1848-ban is.

Képzőművész tehetségét, s egyáltalán művészi hajlamait több ősétől örökölhette: a rokonsághoz tartozott a *Pálóczi Horváth család*, *Nádudvari Krisztina* (az első magyar színésznők egyike) és a múlt századi magyar festészet egyik legnagyobb alakja, *Madarász Viktor* is.

● SEGÉDMUNKÁS, DEKORATŐR – KILENC HÓNAP BÖRTÖN

Vécsey Kálmán pályája, sorsa érdekesen — s nem minden tanulság nélkül — alakult. Iskolába Budapesten kezdett járni, diákja volt az Eötvös Gimnáziumnak is, majd — az *Ottlik*-féle, *Iskola a határon* című regényből is ismert — katonaiskolákat végezte Kőszegen, Sopronban és Pécsett. Innen került a Ludovika Akadémiára, ahonnét huszárhadnagyként szerelt le. 1946-ban angol hadifogságból tért haza, majd 1953-ig Hernádvécsén volt önálló gazdálkodó. Később segédmunkás, dekoratőr, főkönyvelő. 1956 után kilenc hónapot börtönben ült, majd földtani kutatóvállalatnál dolgozott 1974-ig. Azóta szellemi szabadfoglalkozású festőművész.

Sokáig csak külföldre dolgozott, régebbi képeit London-ban, New Yorkban, Vancouverben találhatjuk meg, de vásároltak tőle Ausztriából, Hollandiából, Svédországból és Németországból is. Nemrégiben fiával megalakította a Vécsey Colomanus Művészeti Galéria BT-t, s azóta üzleti ügyeit is maga intézi. Mint mondja, mániákus festő. Évente akár száz képet is képes megcsinálni, s ezek az alkotások tematikájukban, kidolgozásukban is eltérőek.

● EGY MŰVÉSZETI KÖRT SZERETNE

Ha mindenáron be kellene sorolni valamilyen irányzatba, akkor realistának mondanánk festményeit, noha ittt-ott posztimpresszionista jelleg is felfedezhető képein. Lovak, erdőrészletek, vonuló huszárcsapat, portrék, virágcsendéletek az alaptémái. Úgynevezett népszerű képek ezek. Az ember, az állatok, a természet szeretete, a nyugalom és a tolerancia mindent áthat; humanista világ a Vécsey Kálmáné.

Furcsa ez, a katonaként nevelkedett későbbi alkotó antimilitaristának vallja magát, s a festészetet úgy hozza összefüggésbe a katonás tartással és viselkedéssel, hogy mindkettőt a hazaszeretet és a becsület kell, hogy jellemezze.

Most, 70 évesen is tervei vannak. Fiatal képzőművészekből, rajztanárokból szeretne egy baráti társaságot összehozni, akik időnként összeülve, beszélgetve alkotnának egy közösséget, egyfajta művészeti kört. Erre a műhelyre nagyon vágyik, mert mint mondja, hosszú évek óta nem él társadalmi életet. A nap hajnalfelé fejeződik be nála még most is, vonuló huszárszázadok, tűzpiros rózsák, arabos mének és portrék társaságában . . .

(kaló)

Sejtették, hogy a zöld csillag fénye hamar kialszik

Rockinform, 52 oldalon

Megfontolt, radikális, provokátor alkotó volt

Harmadik évfolyamába lépett — bár még csak másfél éves — a Rockinform című rockzenei szaklap, amelyet Miskolcról szerkeszt — és immár nemcsak szerkeszt, hanem kiad — Himer Bertalan.

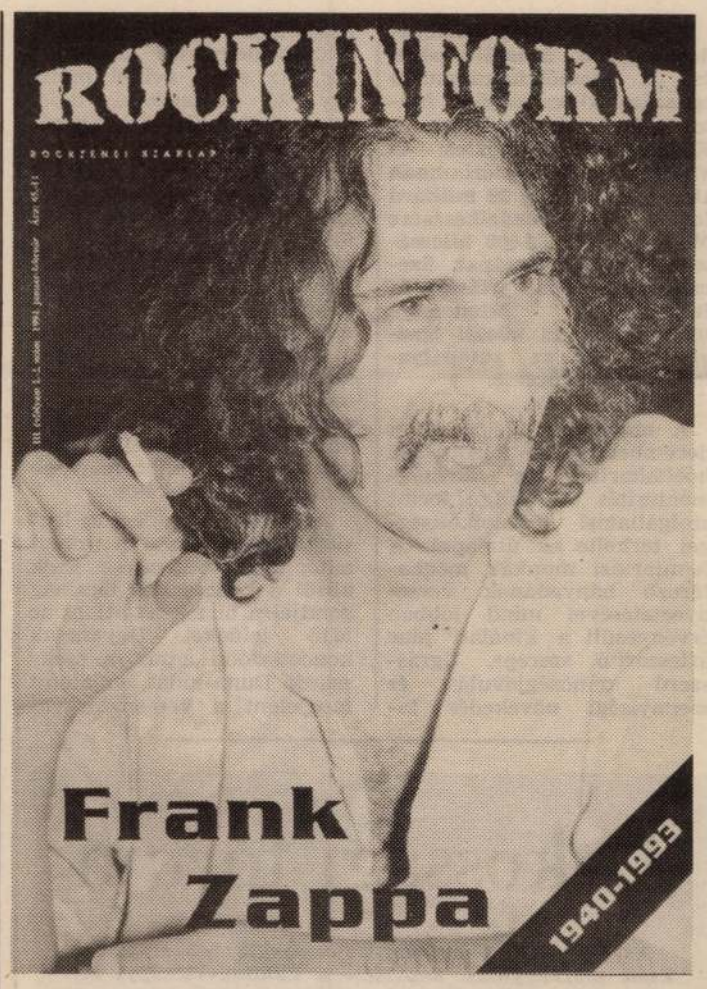

A legújabb, január—februári összevont szám borítóján *Frank Zappa* mosolyog ki a képből, az 52 éves korában tavaly elhunyt „megfontolt, radikális, provokátor alkotó" — ahogy őt jellemzi *Jakubecz András Frank Zappa, az ember, aki Komoly Zenész volt* című írásában.

A Rockarchívum című rovat a hazai rock, blues több mint tizenegy éve eltávozott koronázatlan gitárkirályára, *Radics Bélára* emlékezik. Az alábbiakban a Boby aláírással jegyzett cikkből idézünk, kedvcsinálóként az 52 oldalas magazin olvasásához.

„... '72 februárjában érkezett haza afrikai(!) turnéjáról a Neoton együttes. Balázs Ferenc és Som Lajos télvíz idején barnára sülve keresték meg Radics Bélát, a Kapitányt, hogy megalakítsák az addigi legjelentősebb hazai rockzenekart. Az adta az indíttatást, hogy hazafelé jövet Amszterdamban megtekintettek egy Black Sabbath-koncertet. Úgy érezték, hogy nekik is hasonló intenzitású rockzenét kell játszani. Elegük volt már a slágergyártásból, jóllehet voltak progresszív törekvések az akkori ős-Neotonban. A Metro dobosa, Brunner Győző is hozzájuk csatlakozott. Így alakították meg a Taurus ex-T együttest. Itt már szakított Radics Béla is a saját zenei elképzeléseivel, megbeszélték, hogy csak saját számokat fognak játszani. Ezek után már a Hanglemezgyár is érdeklődni kezdett utánuk. Ki is adták két kislemezüket: Szólíts meg vándor! — Zöld Csillag, A kőfalak leomlanak — Akire szerelemmel nézhetek.

'72. május 1-jén mutatkoztak be tízezrek előtt a Budai Ifjúsági Parkban. Eljött a zenészvilág krémje is. Tudták, hogy egy időre megszégyenítik majd a slágergyárosokat. Érezték, hogy hogy tűzijáték lesz, de azt is sejtették, hogy a zöld csillag fénye hamarabb kialszik, mielőtt földet érne. Egy ilyen szupergroup, ahol ennyi önálló nagy egyéniség van, nem lehet hosszú életű, bármennyire is jól hangzik.

Meg is indult a zenekaron belüli pozícióharc. Som Lajos helyére a feloszló Metróból Zorán került basszusgitározni. A közönség nem tudta ezt elfogadni, jóllehet Zorán és Radics kölcsönösen nagyra becsülték egymást.

Felléptek még az angol Free együttes előtt is a Kisstadionban, mielőtt a jugoszláviai turnéra indultak. Egy német vállalkozó támogatásával Orange-Taurus néven kellett a továbbiakban koncertezniük. A turné alatt a zenészek teljesen elhidegültek egymástól. Nem írtak új számokat sem . . ."

LAPUNK MINDEN KÉPE
FORTE PAPÍRRA ÉS VEGYSZERREL
KÉSZÜL.

MÓDSZEREK A MEGÉLHETÉSHEZ

Önfejlesztő kurzusok

Ez a sorozat azért készült, hogy különféle üzleti lehetőségeket mutasson be Önnek.

Amióta George Harrison és a Beatles népszerűsítette a transzcendentális meditációt, cégek százai kezdtek el azzal foglalkozni, hogy megismertessék az emberekkel az önmegismertetés különböző útjait.

Amerikai vállalatok évente több millió dollárt költenek különböző tréningekre, ahol a dolgozóik széles körű továbbképzéseken vesznek részt. Általánosan elfogadott az a vélemény, hogy az emberek jobb közérzete befolyással van a munkájukra is és sokkal termékenyebbek lesznek.

Tanfolyamokat különböző témakörökben lehet szervezni, a tudományos pszichológiai hozzáállástól kezdve egészen az extrém végletekig. (Amerikában például vannak olyan tanfolyamok, ahol többet nevetni tanítják a résztvevőket.)

Akármilyen témát is választ, fontos, hogy a téma szerzője széles körű tapasztalatokkal rendelkezzen, de ugyanilyen lényeges az is, hogy az előadó dinamikus, magával ragadó egyéniség legyen.

Üzletet személyes kapcsolatok útján szerezhet. Először ismerősei körében, majd vállalatokat felkeresve ajánlja a tanfolyamokat! Önök által már jól ismert embléma, az American Business School logója, ahol egy kétnapos tanfolyamon amerikai üzletkötési és eladási technikákat oktatunk. A program humoros megközelítéssel és gyakorlatokkal dolgoz fel olyan témákat, amelyek hatékonyabbá tehetnek mindenkit, aki üzletkötéssel foglalkozik. Ezek az ismeretek az élet szinte minden területén hasznosíthatók, nem kell menedzsernek lennie, hogy profitáljon belőle. Igen sok olyan élethelyzetbe kerülünk naponta, ahol adunk-veszünk valamit (akár egy emberi kapcsolaton belül is.) Az ilyen tanfolyamok megmutatják az utat céljaink eléréséhez, megtanítanak rá, hogyan élhetünk együtt sikeresebben és boldogabban.

*

Az American Business School 100 részes sorozatát *Frank Apponyi* elnök úr jóvoltából kapta meg a lap. Az iskola nemcsak a sajtón keresztül segít a jobb életre, az üzleti sikerre, avagy csak a biztosabb megélhetésre vágyóknak: tanfolyamokat szervez, amelyeken intenzív módon lehet elsajátítani az ismereteket. Akit érdekel a képzés lehetősége, levélben jelentkezzen szerkesztőségünknél, cím: 3527 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky Endre út 15.

Gyógyító ásványok

Dr. Mátyás Ernő feltaláló, a Geoproduct Kft. igazgatója *Gyógyító ásványok* címmel tart előadást kedden délután 5 órától a miskolci Vörösmarty Művelődési Házban. A rendezvény házigazdája a Magyar Természetgyógyászok Kamarája, amelynek egyébként dr. Mátyás Ernő is tagja.

DÉLI HÍRLAP

— Politikai napilap. Megjelenik Miskolcon és Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. — Kiadja a Déli Hírlap Kft. 3527 Miskolc, Bajcsy-Zsilinszky út 15. Felelős kiadó: **SZÁNTÓ ISTVÁN** ügyvezető igazgató. Telefon: 412-894, Westel: 06-60-350-411. Főszerkesztő: **KISS LÁSZLÓ.** Telefon: 411-817. — Titkárság: 342-694 (üzenetrögzítővel). Felelős szerkesztők: Bohus János (telefon: 342-694), Karosi Imre (telefon: 411-266), Makai Márta (telefon: 412-866), Parázs István (telefon: 412-866). — Tördelőszerkesztő: Burcsa József (telefon: 342-694). — Főmunkatársak: Kiss József (belpolitika), telefon: 412-888; Oláh Erzsi (vállalkozások), telefon: 411-600; Szabados Gábor (művelődés, szabadidő), telefon: 412-866. — Sportrovat (telefon: 412-688, fax, üzenetrögzítővel); rovatvezető: Szikra Pál, munkatárs: Molnárné Lőrik Kitty. — Gazdaság: Szaniszló Bálint, telefon, fax: 412-688. — Fotórovat, rovatvezető: Szabán Gabriella, fotóriporter: Czakó Lajos, Juhász Emese. — Bűnügy/művelődés: Horváth Szabolcs, telefon: 412-866. — Az olvasóké a szó: Hencz Józsefné, telefon: 411-600. — Gazdasági ügyintézés, hirdetésfelvétel (tel./fax: 412-845, telefon: 411-166): Hambarás Eszter főkönyvelő, Bobák Kornélné hirdetési csoportvezető, Kiss Ibolya előadó. — Lapterjesztő menedzser: Zielem Ferenc, telefon: 412-888. — Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Miskolci Igazgatósága: 3525 Miskolc, Kazinczy u. 16. Telefon: 310-222. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a hírlapkézbesítőknél és a kiadóban. Előfizetési díj egy hónapra 388 Ft, egy negyedévre 1150 Ft, egy évre 4600 Ft. — Árusítja: Északhír Rt. 3530 Miskolc, Király u. 2. Telefon: 06/46/350-230, valamint a kiadó. — Készült a Borsodi Nyomda Kft.-ben. Felelős vezető: **DUCSAI GYÖRGY** ügyvezető igazgató. ISSN 0133-0209.

Az első, meglehetősen távolságtartó és óvatos párizsi reakciókat követően Jacques Chirac Berlinben az eddigi legegyértelműbb francia támogatást adta Joschka Fischer nevezetes föderalista európai jövőképének. Ez a kiváló politikai érzékű Chiracnak nem is esett nehezére, hiszen a föderalizmus fogalmán mindenki azt ért, amit akar. A Humboldt egyetemen elhangzott Fischer-beszéd is szándékosan több kérdést vetett fel, mint amennyit megválaszolt. A filozofikus alkatú külügyér egyrészt elutasította az európai szuperállam eszméjét, másrészt viszont a távoli jövőben megfontolandónak mondta, hogy egyetlen kormány intézze Európa ügyeit. Chirac viszont világosan fogalmazott: szó sem lehet Európai Egyesült Államokról, az nem fér össze a francia nemzetállam eszméjével. Ez lényegében a német felfogásnak is megfelel, hiszen a széles jogkörökkel rendelkező német tartományok szemében szálka minden nemzetek feletti struktúra. Mindez csak látszólag áll

mintsem alakítottuk sorsunkat. Közülünk kevesekhez a sors kegyes volt, a többséget azonban nemigen kímélte."

Nem, a kép nem túl rózsás. De nem is túl igaz. Inkább elszenvedtük, mintsem alakítottuk ezt a generációs mítoszt.

Gerő negyvenes-ötvenes nemzedéke az, amelyet hol tévesen „a rendszerváltás nemzedékének", hol hazug módon „a Nagy Generációnak" szokás aposztrofálni, még valami hasonló című film is készült róluk felesleges módon. Empirikusan is megerősíthető, hogy egyszerű biológiai és társadalomszervezési okokból következően ezek a csávók ülnek ma minden lényeges poszton (95 százalékban férfiak), az utánuk következő úgynevezett Fideszgeneráció, tehát az én harmincas-negyvenes – tág értelemben vett – nemzedékem szemmel láthatóan vért izzad a ste-

az, amelyik külön elbánást igényel, mint a hadifoglyok a genfi egyezmény értelmében. Holott.

Holott Ica, aki korábban vendéglátós volt, ma egy nagy szálló főnöke. Szegényke, nem kímélte a sors. A szabadúszó Zsuzsa azért tud szabadúszni, mert „új férje támaszt jelent a bizonytalanságban" (egyébként ennyit a Nagy Generáció bátor emancipatorikus hozzáállásáról). Margit szegény nem lett orvos-biológus, de könyvelőként azért valószínű, hogy van pár szoba, pár gyerek, pár kerék. Van egy konstans eleme is a társaságnak, Lajos, aki annak idején is, ma is „az immár nemzetbiztonságinak átkeresztelt cégnél dolgozik";

a rendszerv
desz-gener
ennyien. Sl
őket '68-as
1968 bármi
ben az or
hogy egyes
haja gimn
vették a
(szerkesztő.
sőbb „szab
kollektivizá
nyekben fe
nőket.

„Láttam
jobb elméi
ban" – kezc
gendás nen
mát Allen
zony mi is
magát a m
csétlen me

Polihisztor

VÉCSY ATTILA

Nosztalgia korszerűen

MAGYAR HÍRLAP, 2000. 06. 29.

12.o.

Első képek

Vécsy Attila kiállítása az Atika Galériában megtekinthető: augusztus 6-áig

Vécsy Attila fotóművész soha nem publikált, 1972–74 között készített fotóit tárja az érdeklődők elé. Az anyag Álmosdon készült, ahol Vécsy gyermekkori élményeit szerezhette. Az ott élő emberek arca, gesztusai hagytak nyomot az erejét próbálgató művész lelkében. Megörökíti a falut, egy agonizáló életforma valóságmorzsáit és a valahai falusiak eltűnt arcát, de megmutatja: egy művészi pálya mennyire távol lendülhet a kezdeti munkáktól. Megőrizte az akkori szubjektív riportázst, amiből később művészeti iskola született.

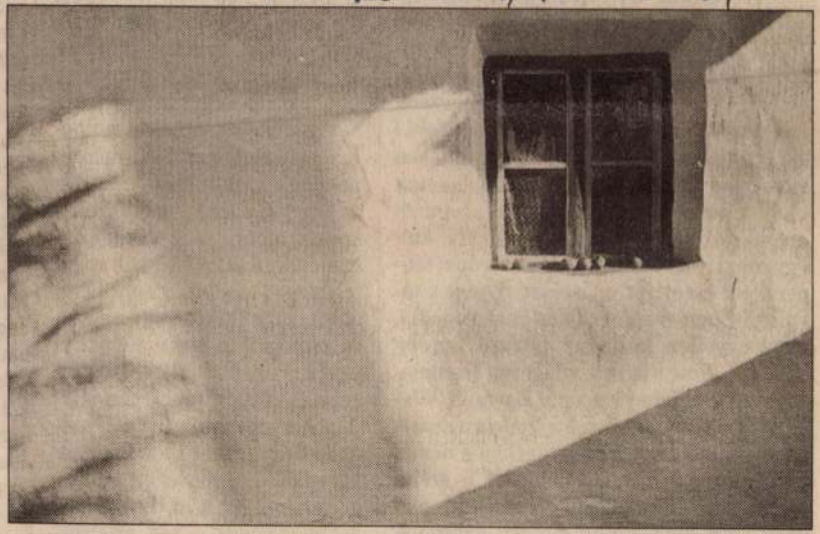

• Sz. K. **Reggel – Álmosd, 1972**

Vecsey Zoltán, grafikus

Vecsey Zoltán rajza

Vecsey Zoltán
Élet és T

13

1986. márc. 11. XXX/12

sen egy ág; menti a

a, ellentmondást nem

eteszek most egy

Beülü

ha szegén

Ma s

Egysz

kapcsoljul

VÉCSEY Zoltán grafikus

alföld

IRODALMI, MŰVELŐDÉSI ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

BARÁNSZKY LÁSZLÓ
KISS ANNA
LÁSZLÓFFY CSABA VERSEI

MÁRTON LÁSZLÓ
NÉZŐJÁTÉKA

KERESZTURY TIBOR
INTERJÚJA
CSENGEY DÉNESSEL

ÁNYÁDI SÁNDOR 60 ÉVES:
GÖRÖMBEI ANDRÁS
CS. NAGY IBOLYA ÍRÁSAI

DÁVIDHÁZI PÉTER
TANULMÁNYA
SZABÓ MAGDÁRÓL

NEGYVENEDIK ÉVFOLYAM

1989/5

alföld

30 forint

18.27

tívizmus felé erősen hajló Fernand Léger-nek érdekes tanulmányát e kis recenziójával *azonos* címen... Léger azzal kezdi fejtegetéseit, hogy: „a modern ember mindinkább kiütkző *geometriai rend*-ben él." Élesen látja meg, hogy a mechanikai szépben egy új architekturális rendről van szó és megállapítja, hogy: a gép vagy gyártott tárgy szép lehet, mihelyt vonalainak viszonyai egy, a régebbi művészetekkel egyenértékű rendben egyensúlyozódnak ki... Ha felvetjük a kérdést: mikor következik ez be? — és keressük a mechanikus formák összefüggésének esztétikai törvényeit, arra az érdekes eredményre fogunk bukkani, hogy a minél nagyobbfokú *célszerűség* egyben az esztétikai hatás fokmérője is. Léger felhozza az automobil esetét, melyen kezdetben a függőleges vonalak uralkodtak. Mikor közeledni kezdett a gyorsaság szükségéből kifolyólag praktikus céljához, annál szebb, a kocsi alacsonyabb és hosszúkásabb lett, aminél fogva a görbék által kiegyensúlyozott vízszintes jutott túlsúlyra és így tökéletes célja irányában organizált lett... Ennek a *célszerűségi* elvnek mélyebb pszichológiai gyökerei vannak a szemlélőben, mint azt Léger feltétlenül igaz, de kissé felületes megállapítása sejtetni engedné.

Bánki Donát, néhány év előtt elhúnyt műegyetemi tanár, vallotta, hogy a gépszerkezeti rajz, ha *szép*, akkor *jó* is, ha *nem szép*, szükségszerűen *rossz*. (Utóbb *szemre*, esztétikai hatásra konstruált és csak később számított utána és mindig kongruált a jó effektus és a mathézis.) Mindebből az derül ki, hogy a jó gép logikai konstrukció, szóval: szükséges és törvényszerű, feleslegesség

Vécsey József: Üvegfestményterv
A Budai Szépművészeti Társulat téli representatív tárlatáról

Vécsey József

században született meg az egész gazdasági életet fenekestül felforgató gőzgép. A változás, amely ennek nyomán alig egy évszázad alatt végbement, oly nagymérvű, hogy egy következő kultúra embere, akinek más lesz a lelke s mások lesznek a szenvedélyei, azt a benyomást fogja kapni, mintha maga a természet is kizökkent volna a kerékvágásból. Spengler gyönyörű szavakat talál a gépet életrehívó fausti élethangulatnak és a gép által felfokozott terjeszkedési szenvedélynek jellemzésére. „Egy kifelé és fölfelé törő s éppen ezért a gótikával mélységesen rokon (?) életérzéssel állunk szemben, amint ez Goethe Faustjának monológjaiban is kifejezésre jutott. Az ittas lélek túl akar szárnyalni teret s időt. Megnevezhetetlen vágyakozás határtalan messzeségbe csábít. Az ember szeretne elszakadni a földtől, felolvadni a végtelenségben, elhagyni a test kötelékeit, a csillagok alatt keringeni a világűrben. Amit kezdetben Szent Bernátnak izzóan égbeszálló bensősége keres, amit Grünewald és Rembrandt háttereikben, Beethoven utolsó kvartettjeinek földtől távoli zengzeteiben gondoltak ki, újra visszatér most az egymást sűrűn követő felfedezések átszellemült mámorában. Ezért támad e fantasztikus közlekedés, amely földrészeket szel át napok alatt, úszó városokkal megy át óceánon, hegyeket fúr keresztül, földalatti labirintusokban rohan, a régi, lehetőségeiben rég kimerült gőzgépről a gázerőgépre tér át s utakról és sínekről végül repülésre a levegőbe emelkedik, ezért küldik a kimondott szót egy pillanat alatt valamennyi tengeren át, ezért támad a rekordok és dimenziók e becsvágya, gépóriásoknak való óriási csarnokok, roppant hajók és hídívek, felhőkbe nyúló őrült építmények, meseszerű erők, amelyek egy pontba tömörülnek és ott egy gyermek kezének engedelmeskednek, taposó, rengő, mennydörgő művek acélból és üvegből, melyekben a parányi ember, mint korlátlan úr mozog s végül maga alatt érzi a természetet... S e gépek alakjukban folyton kevésbé emberiek, folyton aszkétikusabbak, misztikusabbak, exotikusabbak lesznek. Átszövik a földet finom erők, áramok és feszültségek végtelen szövetével. Testük folyton szellemibb, folyton hallgatagabb lesz. E kerekek, hengerek és emelők nem beszélnek többé. Minden ami döntő, a bensőbe vonul vissza. A gépet ördöginek érezték és joggal. A hívó szemében Isten letételét jelenti: A szent okságot kiszolgáltatja az embernek, ez pedig hallgatagon, ellenállhatatalanul, az előre látó mindentudásnak egy nemével hozza mozgásba." (II. 629—630.)

Egyetlen egy kultúra mutatja Spengler szerint a gép diadalmas hatalmát, egyetlen egybe öltötte a feldolgozó gazdaság a gépipari gazdaság fermáját: az európai kulturában. A gép uralma a nem

A Magyar Képzőművészeti Főiskola

Intermédia tanszék
MŰHELYKIÁLLÍTÁSA
1999. április 10. 17.00

Vécsei Júlia és Kaszás Tamás Tibor

Viktorin Krisztián

TÉLI GALÉRIA

Szentendre, Fő tér 2. (bejárat a Futó u. felől)
A Galéria a megnyitó eseményen látogatható. ill. külön bejelentkezés alapján

Támogató: NKA és a Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

2. országos fotóhetek

az exponált világ

120 kiállítás,
30 rendezvény
országszerte
a Magyar
Fotóművészek
Szövetsége
rendezésében.

TÁMOGATÓK

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Nemzeti Kulturális Alapprogram

Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

National Geographic Channel

Magyar Fotográfusok Háza

A KIADVÁNYT TÁMOGATTA

Gazdasági Minisztérium Turizmus Rt.

VÈCSEI JÙLIA

butaság, mert egy képről az embernek sok sok véleménye lehet és mind igaz lehet,

- ... akarja kelteni, hogy ő ezt ugyis tudja,

- A leg talán kölesdi tapasztalat ez, itt paraszt emberek, munkásemberek is laknak, de inkább a földműveléssel foglalkozó emberek hivatkoznak meg ezekben, például Patai László Munkácsy-díjas főiskolai tanár kiállitásán bolgár tengerpartot mutatott be az egyik kép, ez a binyos bácsi Mészáros bácsinak hivják, a müvésszel fél órát vitatkozott, hogy a tenger az nem sárga, mert ő látta, a müvész nem tudta meggyőzni, a végén is az volt a véleménye, hogy ez a kép a szinvilágában nem adta vissza ugyanazt, amit ő Bulgáriában ugyanazon a helyen járhatott valamikor. A kirándulásoknak egyetlen célja van ebben a tekintetben, hogy ne csak Kölesden lássák a kiállitást, hanem egész országot bejárjuk, Szeged, Kecskemét, Szolnok, Budapesten legalább tizszer voltunk, Szombathely, Pécs, Győr, tehát most éppen négynapja, öregek ....

- Kiket visznek ilyen kirándulásra ?

- A pécsi kiránduláson voltak fiatalok , középkorosztály, most utoljára, ez négy nappal ezelőtt volt, az öregeket vittük, hallatlanul megdöbbentő a Vasarely kiállitáson , 60-70 éves szociális otthon lakókat vittünk oda, volt egy kis drukk bennünk az idegenvezető és közöttem, hogy el fognak szaladni, modern müvészet, megdöbbentő, hogy az emeleti részén ennek a kiállitóteremnek, leültek, diavetitést kértek, mert diavetitéssel is szolgál a Vasarely kiállitás, körülbelül 1 órát töltöttek el, de sok-sok kérdést föltettek.

- Nagyon érdekes, bármit mond, nagyon érdekes, és ugy magam előtt és nyilván a hallgatók előtt is kirajzolódik, ennek a vállalkozásnak sok-sok lehetősége , és sok-sok nehézsége is.

- Most 10 év után bátran kimerem jelenteni, hogy a kölesdi átlagember, többet jár múzeumba, több képet lát, mint egy Budapesten élő átlagember. Beleértve a professzorokat, beleértve az egyszerü gyári munkást ez tény.

Vecsési Sándor
Munkácsy-díjas festőművész

1978. XII. 5. 21.lo D. Tv.
Müvészeti Magazin.

- Az épület földszintjén található a Képcsarnok kiállitó helyisége, a Csontváry terem, most egy valóságos galéria, kis galéria szerepét tölti be. Néhány napja nyilt meg Vecsési Sándor Munkácsy-díjas érdemes müvész kiállitása, a megnyitón Avar István szavalt, miért?
- Elsősorban azért, mert Vecsési Sándor gyerekkori jóbarátom, a szó legszorosabb értelmében kisgyerek korunk óta ismerjük egymást, bár egy időre megszakadt köztünk a kapcsolat, nem tudtunk egymásról a háboru beleszült az életünkbe, de aztán ujra egymásra találtunk.
- Ezek szerint akkor egyidősek mégis Vecsési Sándor még nem ősz, Avar István pedig eléggé ősz.
- No hát ugyanis én filmezek, most is filmezés közben vagyok, ugy ugrottam el ide erre a beszélgetésre, azért is vagyok borostás és elnézést kérek, nem tiszteletlenség a részemről, csak muszáj igy forgatnom. Az őszitès is azért van, ugyanis az életben Sanyinak már vannak ősz hajszálai, de nekem még nincs, ugy hogy muszáj volt beőszitenì.
- Ismeri-e ezt a világot, ami Vecsési Sándor képein tükröződik vissza?
- Hát a tájakat, a tájképeit tekintve természetesen azokat is ismerem, de mondjuk ami érdekesebb a számomra, inkább azok a házak és azok az épületek, tornácok, amiket ő megfest, az azért érdekel, mert hogy mondjam, szóval mind a ketten vidékről származtunk, és ezeket a házakat, ezeket a szoba belsőket, ezeket a fa oszlopos tornácos házakat ma már egyre kevesebbet találunk bárhova megyünk az országba, és és ezért külön tisztelem Sanyit, hogy

művészetének javarészét arra forditja, hogy, illetve forditja, hogy hogy ezeket megörökitse. Ezek közül vannak, nem is tudom vannak itt olyan házak is, azt hiszem itt is van, de a régi képei között is, amelyik házat én magam személyesen is ismerem, sőt hát a szülőházát is ismerem, és azt is megfestette már, ami hasonlóan ilyen egyszerü kis nagyon egyszerü kis vidéki paraszt ház. Ami a tájképeit illeti, hát nekem nekem egyfolytában nosztalgiám van még most is a vidék után, és ha a Sanyi tájképeit nézem, akármelyiket, akár például azt a fázó fákat, vagy vagy bármelyik ilyen olvadásos képét, hóolvadásos képét, sőt hát most már beszélhetnék itt is régebbi képéről is, ujra föltámad bennem a nosztalgia, és és nagon szeretem ezeket a képeket. Sokan azt mondhatnák rá talán, hogy a tájképeiből egy kicsit mindig a szomoruság vetődik yissza, vagy vagy a szomoruság hangulatát hogy mondjam erjeszti magából, na én azt másképp fogalmaznám meg, és ismerve Sanyit, én azt hiszem, hog az az ő részéről, nem a szomoruság, hanem inkább a féltése annak a gyönyörü tájnak, amit ő rettenetesen szeret, mint ahogy a házakkal is ugyanigy van. Tehát félti, félti és ezért örökiti meg az utókor számára. Egyébként azt hiszem minden képére egyaránt érvényes az is, amiért én hogy mondjam ilyen hossza-hosszu idő után is nagyon szeretem őt is, és a feleségét is, ugyanis két olyan emberről van szó, a feleségá Bazsonyi Arany szintén festőművész, egyébként ezen a képen látható, és két olyan emberről van szó, akik mondhatnám azt hiszem talán igy fogalmazok legtisztábban, akik egyszerüen lelki fájdalmat éreznek, ha ha más emberben felfedeznek valamilyen gonoszságot, valamilyen rosszindulatot, szóval annyira távol áll tőlük mindenféle rosszindulat és gonoszság, hogyha másokon fedezik fel, azért is, az is nekik fáj. Ha akármelyik képet megnézem, akár ezt a képet nézem meg, vagy vagy ott van az a magányos, az a pásztor tanya jól mondom, pásztor ház, szóval olyan realista módon van megfestve, és ugyanakkor mégis nagyon modern ecsettel, tehát nem naturalista módon, ahogy én meg tudom itélni hogy hogy rögtön eszembe jut az összes olyan pásztorház, amit én gyerekkoromban láttam, és arról rögtön eszembe jut a Sanyi gyerek kora, az én gyerek korom, a Sanyi felnőtt kora, az esetleges vitáink, akár képeiről, akár az én munkámról, tehát mindenképéről valami olyasmi, nem, nemcsak az adott táj, vagy adott ház jut eszembe, hanem mindig eszembe jut Vecsési Sándor, és egyáltalán Vecsési Sándor családja,

- A közönség, a kritikusok hogyan fogadják a festőművész Vecsési Sándor munkáját.

- Tulajdonképpen a legnehezebb am i pályánkon a munka nehézsége vagy a valamivé levés, vagy a valamit akarás megvalósitása mellett a legnehezebb tulajdonképpen az életbe helyezkedése kö-

peinknek, tehát a nézők, a velünk akik foglalkoznak, mert nagyon nagyon ritkán érzi az ember azt, hogy hogy hozzám szólnak, ahhoz a világhoz, az én öntörvényem pontosabban, hogy én ugy érzem még mai napig, hogy az ön, saját öntörvényemen belül én fejlődök. Tehát akkor érzem magamhoz közelállónak a nézőt, vagy a rólam vélekedőt, hogyha hozzám szól, nem a kép felső részéhöz, nem a, nem a tárgyhoz, hanem ahhoz a világhoz, amit én próbálok megmenteni. a jövő emberének, Én azt hiszem, hogy hogy hogy a ma születettekneknek ezek a dolgok, amiről én itt már beszélek, ezek, ezek márnem láthat, nem lesznek láthatók az életben. Szeretném ha egy tiszta tekintetet a jövő emberéből kiváltana. Tulajdonképpen a legnagyobb örön az én munkám kapcsán, vagy az én munkám kapcsán, a visszfény öröm, tehát tehát ha valakinek azt hogy én valamit kaptam, vagy elértem, vagy vagy valahol kevésbé, mert azt az ember nagyjából érzi, tudja, hogy körülbelül hol a helye, de a másik ember öröme, hogy hogy attól vagyok én a legboldogabb. A velünk irókról, vagy a velünk foglalkozóról sokszor megrettent, sokszor sajnálom őket, hogy kirekesztik magukat a maguk csak a maguk véleményére kiváncsiak, kirekesztik magukat az ujból, a másból, a a, szóval tulajdonképpen összefoglalva én nagyon kivánom a rólunk iróknak, hogy szülessenek olyan müvészek akik az ő álmaikat megvalósitják, az ő elképzeléseiket.

- Tulajdonképpen arról van szó, hogy nem tudnak beilleszkedeni az ön világába?

- Ez igy nem, ezt én igy nem is kivánom, tulajdonképpen, és ebbe a dologba nem is rólam van szó, ez egy általános, valahol a mi századunk, különösen a mostani évek értékrend fölbomlásába valahol a, a, valahol a könnyü, valahol a divatnak talán nagyobb sikere van, vagy nagyobb szerencséje van, vagy pillanatnyi haszna van, mint a, a müvészet öntörvény, egy-egy ember öntörvénynek a fejlődésében. Az olyan ember aki ugy élt, és ugy született, min én az nem lehet, nem lehet az csak arról beszélhet, amit ő hozott a világra.

- A tér, ahol egykor a konflisok várakoztak, megváltozott, ma autok sokasága várakozik arra, hogy helyet kapjon, és parkirozni tudjon. Megváltozott szerepe funkciója, a gyalogosok vették napjainkba birtokba. Bucsuzunk az egykori szinház, majd ,Gizella, a mai Vörösmarty tértől. Viszontlátásra.

- - - - -- - -

- Kedves nézőink. A Müvészeti Magazin decemberi számát láttak. Szerkesztette: D. Fehér Zsuzsa, fővilágositó Devecseri László, rögzitésvezető Papp András, hangmérnök Borsos Tibor, müszaki vezető ,Kiss Mária, filmoperatőr Király Péter, felvétel vezető Nyári Zsolt, vezető opertőr Szilágyi Virgil, gyártsávezető Feludi Béla, társrendező Sós Árpád. Rendezte: Ek T. Imre.

Vecsési Sándor festő
Munkácsy-díjas érdemes művész
1021

1978.XI.24.TV.19.3o/KJné/
TV.Hiradó

- A Vörösmarty téri Csontváry teremben megnyilt Vecsési Sándor Munkácsy dijas érdemes müvész kiállitása.

Egy eltünt szoba, egy multba tekintő arc, egy soha visszaza nem térő hangulat, talán ezek Vecsési Sándor egyedülálló müvészetének kulcsfogalmai.
Vagy mégis velünk lennének, bennünk maradnának ezek a szivünknek oly kedves képek ? A müvész szándéka mindenesetre ez. Marasztalni egy lassan elmuló világot, megmenteni soha nem pótolható emlékeit. Sikerülhet ez ?
Vecsési képeit nézve ugy tünik igen. Ecsetje nyomán katedrálissá szépül egy köbönséges pitvarajtó, rózsafüzér övezi a lepusztult házat, a kopott falakat, ujra terméstt hoz gyermekkorunk kedvenc almafája.
Rohanó korunkban, praktikus életünkben jólesik szemünket megpihentetni Vecsési Sándor meleg szinekkel festett képein még ha korunk rohanó, életünk praktikus marad továbbra is.

A kiállitás, amelyet D.Fehér Zsuzsa müvészettörténész nyitott meg december 6-ig látható a Csontváry teremben.

2 Vecsési Sándor: Délutáni nap, olaj, vászon, 60x80 cm, 1962, (fotó Dömötör M.)

Vecsési Sándor, festőművész

Művészet, 1978. dec. 15. old.

mellett a változás érintette a tájat is. A kis tanyák fogytával a Vásárhely környéki táj nagy tábláival ismét a Petőfi-i „börtönéből szabadult sas" végtelen szárnyalását sugallja.

A mezőgazdaság szocialista átszervezése az Alföld életében olyan változást hozott, hogy ennek a kifejezése az ide kapcsolódó művészet, festészet legnagyobb feladatát jelentette, és ez értékelésének, megítélésének is egyik legfontosabb kiindulópontja.

Az azonos táji, társadalmi, emberi világon és a rokon művészeti-etikai alapálláson túl összeköti még őket – szintén hagyománytiszteletükből táplálkozóan – a realizmusuk is. Ez a realizmus azonban korántsem a látott világ másolása, „leképezése", hanem valóművében. Különös világítású utcaképeiben az egyetlen fa keresztbe zuhanó árnyéka tragédiát hordoz. Ugyanígy a természeti törvény kikerülhetetlenségével halad előre a monumentálisan felfelé törő barázdákkal szabdalt határban a koporsót vivő bivalyos szekér; a *Marokszedő nők* ereje a gabonakévénél jóval nagyobb súly emelésére, nagyobb feladat elvégzésére képes.

Kurucz D. István – eltérően Kohán robusztusságától – a részletek gazdagságát fedezi és tárja fel számunkra. Tőmondatos egyszerűsítése az alföldi tájat két sávra redukálja. Az Alföld lényege nála a föld és ég kettősében jelentkezik. Ebből is általában inkább a föld a hangsúlyos. Külön él nála minden tócsa, minden fűszál, minden zsombék, minden hant és göröngy. A távoli horizonton megjelenő tanyákat a környező fák kínai rajzokra emlékeztető finom szövedéke veszi körül. Kurucznak sikerült az ...

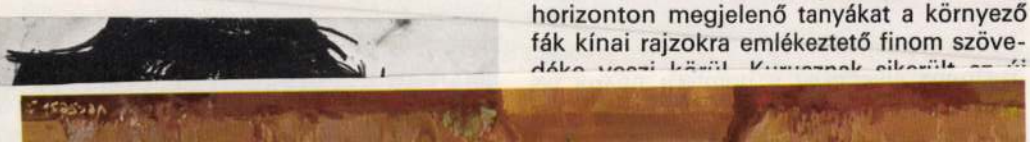

Vecsési Sándor, festő

AZ ARCOK ÉS SORSOK című második országos portrébiennálé nyílt meg a hatvani galériában. A tárlaton a pályázati felhívásra beérkezett legjobb műveket mutatják be. A pályázat fő díjait Vecsési Sándor festőművész és Borbás Tibor szobrászművész alkotása nyerte el.

–:Hű

8.

Népszabadság, Bp. 1979. nov. 27.

Vecsési Sándor

VECSÉSI SÁNDOR Munkácsy-díjas festőművész műveiből rendezett kiállítás nyílt szerdán a dorogi Bányász Művelődési Központban. A Komárom megyei születésű művész először mutatta be alkotásait a dorogi szénmedence központjában.

Magyar Hirlap 1980/11/20/8

KÖZÉLET

Nyikolaj Tyihonov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet kinevezése alkalmából küldött jókívánságokért Lázár Györgynek.

Petrák Ferenc, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának tagja, az MSZMP képviseletében a San Marinó-i Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására csütörtökön San Marinóba utazott, részt vesz az SMKP december 5-én kezdődő 10. kongresszusán.

Benke Valéria vezetésével pártküldöttség indult Ausztriába

Ausztria Kommunista Pártja Központi Bizottságának meghívására Bécsbe utazott az MSZMP Központi Bizottságának küldöttsége, amely részt vesz Ausztria Kommunista Pártja 24. kongresszusán. A delegációt *Benke Valéria*, a Politikai Bizottság tagja vezeti. A küldöttség tagjai: *Háry Béla*, az MSZMP Győr-Sopron megyei bizottságának első titkára és *Hargita Árpád*, a KB munkatársa.

Űrhajósfilm

Együtt a csillagokhoz

Ünnepélyesen, s a főszereplők jelenlétében mutatták be csütörtökön este Moszkvában az *Együtt a csillagokhoz* című, a moszkvai központi dokumentumfilm-stúdióban készült filmet, amely a szovjet—magyar közös űrrepülésről, *Valerij Kubászov* és *Farkas Bertalan* útjáról idéz fel sok izgalmas, érdekes pillanatot. A bemutatón ott volt a két űrhajós. Ugyancsak részt vett a bemutatón a Magyar—Szovjet Baráti Társaság küldöttsége. *Bíró Gyula főtitkár* vezetésével. *Farkas Bertalan* a küldöttség tagjaként tartózkodik Moszkvában.

A Pen Club tisztújító közgyűlése

A Magyar Pen Club tisztújító közgyűlését csütörtökön rendezte meg a Fészek klubban.

Újjáválasztották a Magyar Pen Club tisztségviselőit: az elnök újra *Boldizsár Iván*, a főtitkár ismét *Kéry László* lett. *(MTI)*

Kábelhíd Újvidéken

Útnak indulnak az elemek

Az utolsó hídszerkezeti elemek is elkészültek a Ganz-MÁVAG lágymányosi gyáregységében az *Újvidéken* épülő, több mint egykilométeres Duna-hídhoz. Ezzel befejeződött a gyártás, a hídelemek szétszerelése után a híd középső részét vagonokban indítják útnak, hogy még az év vége előtt a helyszínre érkezzen. Az újvidéki híd a *hatodik*, amelyet a gyár ebben az évtizedben déli szomszédunknak készített, de szerkezetileg, nagyságát, műszaki megoldásait és minőségi követelményeit tekintve ez igényelte a *leggondosabb* előkészítést és a legösszehangoltabb munkát.

Mint ahogy azok a sportág híreinek „becsapódásai" is. Ha egy alpinista csoport lezuhan, vagy egy autóversenyen tömegszerencsétlenség történik, megszólal a Te Deum. Ha egy profi (hadd hangsúlyozzuk ezt ki!) öklöző többnyire dopping-túladagolás miatt meghal, csak károgás hallatszik. Lám, lám! — agyonverték!

Nálunk, sajnos, egy *másfajta agresszivitás* van terjedőben, az a fajta gyáva hőzöngés, amely hat-hét embert ugraszt neki egynek. S ennek, sajnos, komoly gyökerei vannak.

A fair play-szellem hiányáról beszélek. Hogy is állunk ezzel a kínos fogalommal?

Szűkítve az érintettek körét: hogy áll ezzel a fogalommal a külvárosok helyén és másutt szinte ásványi szabályossággal és egyenletességgel növekvő *lakótelepek gyermektömege?*

Ne gondolják, hogy az öklözés oktatásának perspektívájával valamiféle univerzális pedagógiai csodaszert kívánok felvillantani. Egyetlen sportágnak sincs szüksége az ilyen bárgyú reklámra. Az öklözés művészetének — amely Angliában, az NDK-ban, a Szovjetunióban, Japánban például iskolai tantárgy, a felsőoktatási intézményekben pedig külön tanszékkel rendelkezik — aztán végképp nincs.

„Put them up!" — hangzik fel gyakran az angliai nevelőintézetekben a vezényszó, ha két fiúnak komolyabb nézeteltérése támad. Vegyétek fel őket (már mint a kesztyűket), rendezzétek el a dolgot, fogjatok kezet és tűnjetek a dolgotokra.

Hogy fest ez nálunk? Ez nálunk úgy fest, hogy ha netalántán megütnek, eszedbe ne jusson visszaütni, mert ez rút önbíráskodás. Jelentsd a tanító néninek, az majd rendet tesz. Hogy hogyan tesz rendet, azt nehéz elképzelni. Inkább elkeni az ügyet, s a felekben mindig visszamarad egy csomó feszítő, *nem túl egészséges indulat.*

Nem fontos mindenkinek versenyeznie, aki kesztyűt húz. De ami a kötelek között beleég a lényébe, ideg- és izomrostjaiba, *az páratlan előnyt biztosít számára „ott kinn"*. Az élet küzdelmeit ugyanis kint kell megvívni. „Ott benn" a kötélnégyszögben könnyelműség például kezet leeresztve *elbambulni dologidőben*. Hogy ilyet nem szabad tenni, arra azonnal megjön a kemény figyelmeztetés. És ez már *messzi túlhullámzik a szorítók világán*. Ez már nem „csekély, meddő mese", ezen már nem lehet jóízűen elviccelődni. Napjainkban különösen nem.

Ezért kellett odafigyelni többek között a dombóvári színpadra. *Akik e szellem és e sajátos pedagógia elterjesztéséért küzdenek, több rokonszenvet érdemelnek.*

Baróti Szabolcs

Arcok, havas hátté

A mo

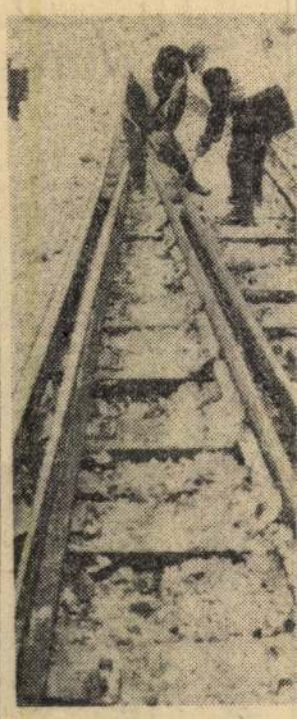

Apám meséli néha: egyszer valamikor régen, vele s vagy háromszáz utassal együtt eltűnt egy vonat a magyar télben, valahol a Dunántúlon. Több mint egy hétig egy faluban olyan családtagféleként éltek együtt a helybeliekkel, s apámtól kérdezték mindennap: „Kalauz úr, mikor megyünk tovább?" Ez most már neki emlék, nekem anekdota. Arra azonban még mindig élénken emlékszem, hogyan fürkészték az eget a Déli pályaudvaron, esik-e még, vagy abbahagyja? S most ezen a csütörtök reggelen ugyanezen a megújult, jóval több vágányú Déli pályaudvaron nézem a sínek szabdalta havat, meg a hajlongókat, akik most is úgy olvasztják ki a váltók közül a jeget, mint valaha gyerekkoromban. A bundás vasutas számomra megszokott módon jön szembe az egy nyomra taposott ösvényen, a dízelmozdony ledobta olajnyom mellett, mint valamikor régen azok, akikre vártam. Ugyanabban a félbundában, csak a táska más már, és az a jó büdös, négyszögletes olajlámpás is hiányzik.

Hanem Toronyi Géza, a mozdonyvezető — aki most vagy 14 órája teljesíti szolgálatát ezen a hóval küszködő nagyállomáson: s aki valamiféle „berepülő pilótaként" idegen és saját gépekre szállt, mert valamennyi típust ismeri —, leszállván egy dízelről, hirtelen nagyon ismerőssé válik.

— Hó? Azzal a baj mindig úgy kezdődik, tudja, hogy a váltók... Amikor a csúcssín nem zár a fősínhez, vagy legalábbis nem egészen pontosan...

Megbízólevél-átadások

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke csütörtökön fogadta *Ismail Hammudi Hussain* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az Iraki Köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

Ugyancsak fogadta *Mubarak Osman Rahama* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a Szudáni Demokratikus Köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

Losonczi Pál szintén csütörtökön fogadta *dr Ricardo Wheelock Román* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a Nicaraguai Köztársaság első magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

Mindhárom megbízólevél átadásánál jelen volt *Garai Róbert* külügyminiszter-helyettes. *(MTI)*

NÉPSZAVA 1980. dec. 5.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Vecsési Sándor dorogi bemutatkozása

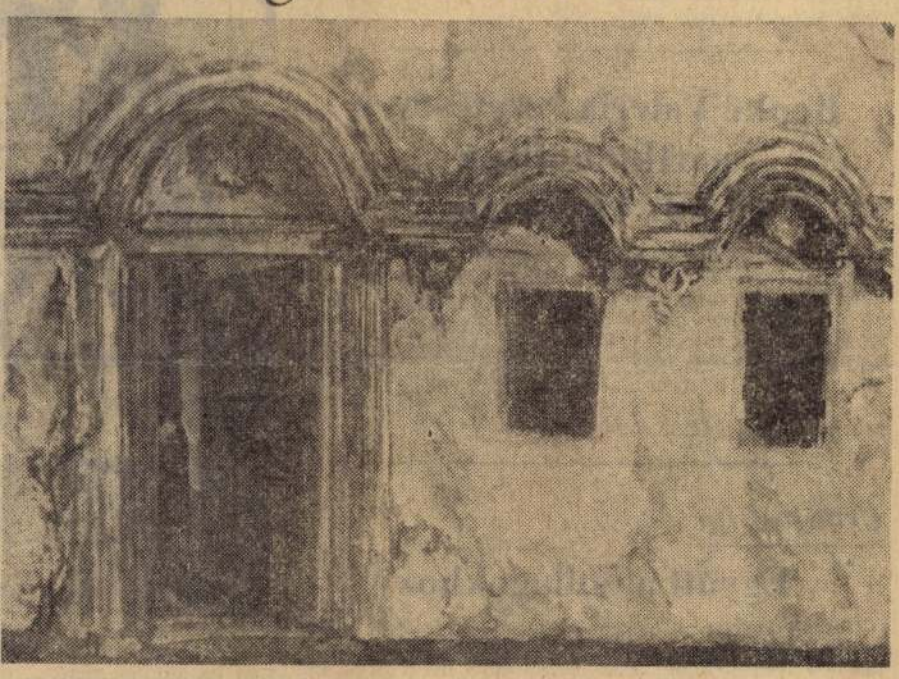

Komárom megye friss keletű művészeti intézménye, a József Attila Művelődési Ház keretében működő *„Dorogi Galéria"* november—december hónapban a valaha erről a tájról indult kitűnő festőt, *Vecsési Sándort* kérte fel vendégszereplésre. A baráti meghívásnak Munkácsy-díjas, érdemes művészünk a tőle megszokott gonddal és igényességgel tett eleget.

Vecsési közismerten „önéletrajzi festő", azaz minden munkája, legyen az tájkép, falusi részlet vagy emberábrázolás, lényegében rejtett önarckép, egyfajta vizuális „curriculum vitae". Képeinek eseménytörténete azonban *jóval több* az egyszerű magánemberi vonatkozások felsorakoztatásánál: belőlük nemcsak a saját, de egész nemzedékének önéletrajza is kiolvasható. Azoké a népi tehetségeké, akiket a felszabadulás hozott felszínre, s a „fényes szellők" eszméltető légköre indított útjára. Mivel tudjuk, hogy ennek a generációnak a felemelkedése egy kissé az egész ország sorsát példázza, logikus a feltevés, hogy Vecsési a maga és nemzedéke pályaképét megrajzolva, lényegében az *egész magyar társadalom fejlődéséről ad hírt*, ezen belül is főként azokról a változásokról, amelyek a vidék, a falu életében bekövetkeztek.

Első korszakában, amely hozzávetőlegesen a hatvanas évek derekáig tartott, a történelemidézés szinte kizárólag portrékban, alakos kompozíciókban és sajátos levegőjű falusi enteriőrökben öltött formát. *Visszaemlékezések* voltak ezek a képeg a felnevelő környezetre, amelynek nemcsak segítőkész embereit és tárgyi-természeti szépségekben bővelkedő színtereit érezte magához közelinek a művész, hanem erkölcsi atmoszféráját is. Az „otthoni világ" rendezett életformájában, természetes emberségében olyan etikai bázist vélt felfedezni, amelyre — úgy vélte —, a *tágabb közösség* is biztonsággal építkezhet.

A hatvanas évek végén a paraszti életformaváltozás felgyorsulása, befejezése, illetve a nyomában támadt eszmei átrétegeződés Vecsésit is arra késztette, hogy *újragondolja* alapélményeihez való viszonyát. A revízió nyomán rá kellett jönnie, hogy amit ő idillinek látott, az a szó eredeti értelmében sosem volt idilli, hisz még a felhőtlen pillanatokat is beárnyékolták a szociális igazságtalanságok, szétzilálták a nincstelenség drámái. A festő, nem kis tusakodás után ráébredt, hogy önmaga ellen vét, ha nem számol le korábbi elfogultságaival, s továbbra is olyasmit propagál, amit meghaladott az idő. Az átállás egy tárgyilagosabb, távolságtartóbb pozícióba azonban nem megy egyik napról a másikra, s különösen nem Vecsésinél, akinél a képalakító szándék mindig érzelmi fogantatású. Nem véletlen, hogy a hetvenes évek első harmadában Vecsési festményeinek zömét a lélek belső zaklatottságát híven tolmácsoló *expresszív tájképek* teszik ki, amelyek a stabilitáskeresés mellett azokról a szorongásokról is beszámolnak, melyeket a művész a régi, tisztes formák bomlása, illetve a nem mindig helyes irányú kibontakozás láttán érez.

Az utóbbi öt—hat év termése — s ide tartozik a dorogi kiállítás legtöbb képe is — arról tanúskodik, hogy a művésznek *sikerült belső kiegyensúlyozottságát, önbizalmát, erkölcsi erejét visszaszerezni*. Voltaképpen nem győzött, de nem is vesztett az önmagával folytatott küzdelemben, hanem *kompromisszumot* kötött — ám ebben a kompromisszumban szikrája sincs a tisztességtelenségnek. Mert miről is van szó? Egyfelől — az idők szavát megértve — Vecsési feladta az „ideális falu" (egykor kétségtelenül időszerű) víziójáť, ám ugyanakkor nem mondott le azokról az értékekről sem, melyeket menthetőnek és továbbörökíthetőnek tart. *Elsősorban a régi falusi közösség emberségéről*. E külsőségekhez nem köthető erkölcsi minőség vizuális megjelenítéséhez eredeti ötlettel kidolgozta a „házportré" műfaját, ahol is a patinás falusi és kisvárosi porták vonzó szépségeinek megfestése ürügyén lényegében a falak között élő ember sorsáról, lelkiségéről, örömeiről és gondjairól szól. Izig-vérig humánus jellemrajzok ezek a látszatra tárgyilagos, a látvány minden rétegét megragadó és kifinomult mesterségbeli tudással visszatükröző ábrák, mert kiérezzük belőlük nemcsak a valóság hitelét, hanem a festőnek a „modellek" iránt érzett szeretetét és szolidaritását is.

Hogy Vecsési fejlődésének egy *magasabb* grádicsára lépett, azt a festői fogalmazásmód nagyvonalúsága és ereje is bizonyítja. Sejtelmes, költői kolorit, a színfoltok és a formák kifejező ritmusa, szinte freskószerű oldottság jellemzi eszközeiben ezt a piktúrát, amely minden lírizmusa és elágyultsága ellenére is legjobb teljesítményeiben *férfiasan zengzetes és határozott*, akárcsak a magyar festészet emlékezetes remekei. Öröm a dorogiaknak, hogy mindezt elsőnek ők konstatálhatják!

Tasnádi Attila

Erdei Ferenc dokumentum

Katona Judit szegedi lakos ajándékaként a Makói Múzeumba került József Attila *Nem én kiáltok* című, 1925-ben megjelent verseskötete. Az első oldalon levő kézírásos bejegyzés szerint ezt a könyvet a makói gimnázium 1929-ben jutalomként adta az iskola végzős diákjának. *Erdei Ferencnek* kiváló tanulmányi eredményeiért. Mint Tóth Ferenc makói múzeumigazgató elmondta, a kötet Makó szülöttével, Erdei Ferenccel kapcsolatos vonatkozása mellett azért is érdekes dokumentum, mert József Attila-kötetet akkoriban aligha adtak iskolai jutalomkönyvként máshol.

SZÍNHÁZI MŰSOROK

Erkel Színház: Bánk bán (Gyurkovics b. 2. ea., 7). **Nemzeti Színház:** IV. Henrik, II. rész (bemutató, 7), **Népszínház — Várszínház:** Frontátvonulás — Régi dalok (7), **Népszínház — Józsefvárosi Színház:** Tíz kiló arany (7), **Madách Színház:** Kettős helyszín (7), **Egyetemi Színpad:** Az öltöztető (bemutató, 7), **Vígszínház:** Őfelsége komédiása (7), **Pesti Színház:** Isten bokrétája (7), **Operettszínház:** Gálaest (7), **József Attila Színház:** Pályamódosítás (Karinthy 1., 7), **Thália Színház:** A japán szalon (7), **Mikroszkóp Színpad:** Bimm-Bumm Bömbölő (de. 10), Hogyan? Tovább!! (fél 9), **Vidám Színpad:** Családban marad (7), **Kis Színpad:** Idefigyeljenek, emberek! (fél 8), **Radnóti Miklós Színpad:** Anyád nyelvét bízták rád... (7), **Korona-Pódium:** Esztergályos Cecília előadóestje (7), **Ódry Színpad:** West Side Story (7), **Bp.-i Gyermekszínház:** Karácsonyi ének (du. 3), Liliomfi (ifj. ea., e. 7), **Játékszín:** Egerek és emberek (du. fél 3), Tribádok éjszakája (bemutató, 7), **„Színházi eszték a Vigadóban":** Altona foglyai (éjjel fél 11), **Zeneakadémia:** MÁV Szimfonikusok (MÁV b. B/2., fél 8), **Kisterem:** Sopronyi Mária Brahms-estje (Kamaramuzsika 3., fél 8). **Mátyás-templom:** Pécsi Sebestyén orgonaestje a művész 70. születésnapja alkalmából (8).

Az egri vár építőinek legnagyobb zsenialitása az, hogy e hatalmas erődöt ennek a földalatti harcnak igényei szerint tervezték meg és építették ki. *A 12 méteres várfalak belsejébe mindenütt egy 2 m. széles és 2.30 m. magas folyosót építettek.* Ezeken a folyosókon egyrészt mindig szabadon közlekedhettek a bástyák között s a jobban ostromolt bástyák legénységének segitségére siethetett a kevésbé veszélyeztetett pontok katonasága is. (Ezért találta szemben magát mindig nagyon erős őrséggel a támadó török, bármely ponton kisérelte is meg a támadást s ezért volt „elég" Dobó 2000 vitéze a vár megvédéséhez.) De a falak alépitményébe épitett folyosók elsősorban a földalatti aknatámadások megfigyelésére és kivédésére szolgáltak. A kivülről végzett furások zaját kellett a földalatti folyosók őrségének megfigyelni. *A földrehelyezett dobra borsószemeket szórtak* s ezek a borsószemek mint primitiv, de nagyon érzékeny földrengésjelző készülékek gyöngén táncolni kezdtek a megrezzent dob-bőrön, ha a föld valami furás, ásás robaját közvetitette. A dobot azután abba az irányba vitték, amerre a borsószemek izgatottabb mozgása vezette, tehát közelebb az ásókhoz. S az igy megkeresett ponton lázas gyorsasággal ellenaknát kezdtek ásni a föld alatt s igy közeledtek a támadó akna felé. Sokszor aztán magát a támadó aknát furó ellenséget sikerült felrobbantani, a várfalon kivül, a saját aknájában. Vagy ha tulközel jutott már az ellenséges akna a falhoz, vizet vezettek az aknába s eláztatták az ellenség puskaporát, mellyel robbantani akart. A vár eddig föltárt földalatti folyosóján is több ilyen oldalaknát látni, melyekkel az ellenség aknáit igyekeztek „elfogni" a várbeliek. (1596-ban is csak egy *későn észrevett* akna felrobbantásával jutott be a várba a török.) Az egész várat a földalatti folyosók hatalmas rendszere védte. Ezek a földalatti épitkezések tették Eger várát igazán erőssé és páratlanná Európa többi várépitménye között. Az osztrák utászkatonaság számára is ezeknek a kazamatáknak elpusztitása jelentette a legnagyobb feladatot. Több helyen robbantottak s végül is az egész kazamatasort *földdel kellett betömni*, hogy valahogyan mégis eltüntessék.

Csak 1925-ben indult meg a munka az eltemetett egri vár feltárására. Dr. *Pálosi Ervin* jogakadémiai tanár volt a lelkes kezdeményező s később kitünő segitőtársat kapott dr. *Pataki Vidor* ciszterci tanár személyében, aki a várra vonatkozó történelmi följegyzéseket gyüjtötte össze az ország és Európa levéltáraiban s most már hiteles okmányi anyag segitségével, régi alaprajzok alapján, *tervszerü tudományos munka* folyik a nagyszabásu vár, *a legérdekesebb magyar müemlék feltárására.* Eger vára valóságos épitészeti csoda. Eddig körülbelül 2000 méter hosszuságban tisztitották ki a földdel betömött földalatti folyosókat s a régi alaprajzok tanusága szerint még 8000 méternyi kazamatahálózat vár feltárásra, de már az eddig feltárt részletek is nagyszerüen szemléltetik a bámulatos tökéletességü várépitkezés szisztémáját. A tizenhatodik században egész Európa figyelme az utolsó keresztény végvár, Eger sorsa felé

A kazamaták egyik 120 méter hosszu szakasza. (Uratarics Gy. felv.)

Egy ujra járhatóvá tett várkapu.

fordult. Egerről magáról többet beszélt és többet tudott az akkori Európa, mint egész Magyarország összes többi városáról együttvéve. A legkiválóbb várépitészeket küldték ide a vár ujabb és ujabb megerősitésére. Mert az ősi várat állandóan, a hadászat fejlődése szerint, át kellett épiteni, azaz a kor szinvonalán kellett tartani. Például az ágyutechnika fejlődésével *le kellett bontani a magas bástyatornyokat*, melyek lövetés esetén védelem helyett inkább veszélyt jelenthettek a várőrség számára: a torony maga alá temethette saját védelmezőit. A magas bástyatornyokat széles és alacsony bástyákká alakitották. Még most is áll a romja egy karcsu, Hunyadiak-korabeli vártoronynak. A vár tehát már nem az ég felé, hanem a föld belseje felé kezdett terjeszkedni. A várudvar hatalmas templomait is a vár átépitői szedték szét. Faragott köveinek egyrésze a kazamaták falába épitve látható. Állandó lázas épitkezés folyt a várban. Még a *Dobó* által visszavert ostrom (1552) előtt nagyszabásu épitkezést vezetett itt a magyar *Csapi István* (1541-ben), a morva származásu *Varkocs Tamás* (1541) és az olasz *Alexander de Vedano* (1553). A nagy ostrom után a vár alapos rendbehozásra szorult. A legkitünőbb szakemberek jöttek Egerbe s magának *Dobó Istvánnak* utasitásai szerint indult meg a nagyszabásu épitkezés. Bár ezek a mesterek idegenek voltak, Eger várát mégis *magyar rendszerü várnak* tartják, mert a megtervezés, elgondolás a helyi viszonyokkal teljesen tisztában levő magyar várnagyok szellemi munkája volt. Az idegen épitészek csak a technikai kivitellel és nagyszerü szaktudással járultak hozzá ehhez a magyar munkához. Olasz, déltiroli, holland és magyar épitőmesterek dolgoztak évtizedeken át fölváltva a hatalmas vár kijavitásán és megerősitésén *Perényi Péter* várnagy alatt.

Ezeknek az átépitéseknek esett áldozatul az a hatalmas gótikus székesegyház, mely a várdombon állott s melyből ma már csak alig pár darab kő áll az egri vár udvarán. Most alig 1—2 méter magasságig ér az a kis falrészlet, mely emlékül itt maradt e csodálatos templomból, mely *nagyobb volt, mint a kölni dóm.* Három hatalmas pillércsonk is megmaradt a templomból. Ezeknek a csonka pilléreknek nagyságát látva, megdöbbenve következtethet a szemlélő a hajdani templom óriási mére-

Ahol a világ legtökéletesebb vára állt s ahová Európa leghatalmasabb gótikus székesegyházát építették, arra a helyre, melyen legrégibb, Árpád-kori bazilikánk egyike is állott.

A csodálatos domb Eger városa fölött emelkedik. Nem is tul magosan. Enyhe lejtésü utcák visznek föl rá s az egész domboldalt ellepték a folyton fejlődő, növekvő város apró polgárházai. Ezen a ma olyan békés arcu dombon állt a legendás hirü *egri vár*, melyet százezres hadával sem tudott bevenni a török, pedig a várat csak kétezer főnyi őrség védelmezte az iszonyu tulerővel szemben. Akkor, 1552-ben, egész Európa figyelme Eger csodálatos vára felé fordult. Azóta szinte mi magunk is elfelejtettük ezt a várat. Csak Dobó István és az egri nők dicsőségét hirdető legendákat menthettük meg belőle. Ma girbe-görbe utcák kigyóznak egymás fölött a várdomb oldalán és a ledöntött külső bástyák és várfalak helyén a vár széthordott köveiből épült szegényes, külvárosi házikók állanak. A hatalmas vár szinte eltünt *a föld színéről.*

A vár török harcokban való csodálatos erejét és az azóta való gyors pusztulás tényét nehéz volna összeegyeztetni, ha nem tudnánk, hogy az egri vár elpusztitása a magyar várakat „leszerelő" osztrák hadügyi politika legsürgősebb munkája volt. Eger vára fontos erőssége volt Rákóczi szabadságharcában a kurucságnak. S az akkori hadászati viszonyok között is még szinte bevehetetlen várat, a veszélyes sasfészket, igyekezett teljesen eltüntetni a földről az osztrák, amikor Rákóczi menekülése után kezébe keritette. Hosszu esztendőkön át több osztrák utászszázad dolgozott Egerben a vár megsemmitésén, a legkiválóbb mérnök-tisztek vezetésével. Hetvenöt olyan robbantó árkot ásattak a vár alá, amilyenekből egy is elég volt a töröknek, hogy 1596-ban elfoglalhassa az erősséget! Az osztrák utászok munkájának eredményét hirdeti most ez a kopár domb s az a pár romladozó várfal és bástyamaradvány, melyből ma már szinte a képzeletnek is nehéz megalkotni a régi dicsőséges vár nagyszabásu képét.

A várfalak egy része áll még a domb tetején s néhány helyreállitott kapubolt mutatja, hogy milyen gigászi alkotás volt kivülről is ez a vár, *melynél nagyobb, jobb, zseniálisabban megépitett erősség nem volt a maga idején sehol a világon.* A várban három templom állott, itt volt a régi püspöki palota és több kanonok-ház is, a várőrség laktanyaházain kivül. Mária Terézia egy francia mérnök-őrnagyot bizott meg az egri vár állapotának megvizsgálásával s ez az őrnagy a császárnőnek küldött jelentésében a karban nem tartott épületek siralmas pusztulásáról és „borzadályt keltő piszokról és szemétről" számolt már be. Ma csak az alig 1—2 méter magas romok mutatják a százados épitkezések helyét s egy sereg diszes, faragott kőtöredék, remekbekészült oszlopfejek, párkányok, ablakkeretek csonka maradványai, melyeket a vár kis muzeumában gyüjtöttek össze.

Olyan ez a domb, mint egy gigászi temető. Még sirkeresztet is ütöttek a tetejébe. Gárdonyi Géza hatalmas fakeresztje ugy áll a dombtetőn, mintha az egész domb sirkeresztje lenne s azt hirdetné, hogy itt nyugszik a magyar történelemnek legdicsőségesebb vár-romja, itt van eltemetve a legrégibb magyar templom s itt rejtőzik a földben egy árpádházi király kripta-sirja is. Mindez mélyen a földben, mint az igazi temetőkben.

Sokáig maguk az egriek se tudták, hogy micsoda kincses temető ez a domb. A vár és az ősi templomok követ széthurcolták és mindenféle épitkezésnél felhasználták. Az egri vár lett a környék kimerithetetlen kőbányája. S harminc évvel ezelőtt, mikor az egri—putnoki vasutvonalat épitették, a sineket a már kopár várdombon vezették keresztül s ahol holmi alkalmatlan romfélébe ütköztek, egyszerüen lebontották. Ezért áll most csonkán, elszakitva a várfaltól a főbástyák egyike, a Zárkándy bástya.

Azonban bármilyen tökéletes munkát végzett is a pusztitás, a várnak legértékesebb részeit mégse tudta tönkretenni. A földalatti folyosórendszert, a nagyszerü kazamata-hálózatot a robbantások csak megrongálták, de elpusztitani nem tudták. Az egri vár igazi erődités-része nem is a föld felszinén épült, hanem *a föld belsejében.* Tiz kilométert tesznek ki a vár földalatti folyosói. Valóságos kis földalatti város ez a vár. A hatalmas sarokbástyákat egymással összekötő falak vastagsága 8 és 12 méter közt váltakozik. Az ilyen hatalmas várfalak megostromlásához az akkori ágyugolyók nem voltak elég erősek. Az ágyuval akkor még emberekre, harcoló seregekre lőttek. A várfalakon *robbantással* igyekeztek nyilást szakitani. Az ostromnak tehát fő módszere az volt, hogy a támadó fél kivülről a föld alatt aknát ásott és esetleg soknapi földalatti munkával igyekezett a várfal alá eljutni s ott elhelyezni oly nagymennyiségü robbantóanyagot, mely átszakithatja a vastag várfalat is. A védelem feladata volt ezeknek az aknáknak furását megakadályozni, vagy a robbantást meghiusitani. A döntő küzdelem tehát *a föld alatt* folyt le.

Az egri vár földalatti kutjához vezető folyosó. (Foto: Horváth János, Eger.)

Vedano, Alexander de

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1934. jun. 10. sz.

telre. Ennek a templomnak faragott díszköveiből állitották össze a szép gyüjteményt a vár muzeumtermében. *Mennyi szépséget pusztitott el a tragikus magyar történelem*, itt, ezen a csodálatos egri dombon kisérteties szemléletességgel tárul elénk. Az egész magyar történelemnek megrázó erejü szemléltető képeskönyve ez a domb. Nemzeti életünk valóságos szimboluma, melyet mindenkinek ismerni kellene. Csupa nagyszabásu elgondolás, csupa hatalmas alkotás emléke fekszik itt előttünk a porban. A legkiválóbb nyugati mestereket hivták Magyarországra királyaink, hogy nagyigényü terveiket méltó kezek valósithassák meg. Az egri templomromok faragott kövei között olyan darabokat is találtak, melyeken *a párizsi St. Chapelle épitőjének egykoru mesterjegye volt bevésve.* (Hagyományos szokás szerint a középkor kőfaragói és épitőmesterei kézjegyükkel látták el a kezük alól kikerült épületköveket.) Most itt, a poros egri dombon állva, a ragyogó párizsi templomra kell gondolnunk, a francia gótika legszebb ékszerére, mely karcsu pilléreivel és csillogó üvegablakaival szinte érintetlenül áll ma is Párizs közepén. A mester magyarországi művét le kellett bontani, hogy a kövekből a török ellen várfalat épithessenek. Most itt-ott láthatunk egy-egy beépitett kőkockát a *St. Chapelle mesterének kézjegyével.* Ennyi az egész, ami a hires párizsi templom magyar testvéréből megmaradt. Ezt a szomoru, de egyben fölemelő tényt minden magyarnak számon kellene tartani.

Pár lépésre a gótikus romoktól az Árpád-kori ősi bazilika romjai láthatók. Barnuló, hatalmas kövek. Még Szent István idejében rakták föl a félköralaku falat, mely itt áll előttünk. A falon még a régi falfestmények kopott nyomai is láthatók.

A Szent István-korabeli székesegyház romjai az egri várban. A félköralaku épitmény a templom szentélyének falrészlete.
(Foto: Horváth J., Eger.)

A gótikus templom falmaradványai.

A monda szerint maga Szent István kezdte meg ennek az ősi templomnak épittetését s a munkálatok előrehaladását megelégedéssel figyelte a vártól északkeletre emelkedő dombról, melyet azóta „*Királyszékének*“ neveznek.

A Szent István által megkezdett munkák Imre király uralkodása alatt (1196—1204) fejeződtek be. Imre király kedves tartózkodási helye volt Eger, ide temettette is magát, a székesegyház kriptájába. Az ásatások még nem jutottak el a király sirhelyét magábafoglaló földalatti kriptáig, ennek megtalálása és föltárása a munkálatok legközelebbi nagyszabásu feladata.

Mit rejt még magában ez a csodálatos egri domb, mely történelmünk minden századából valami egészen nagyszabásu emléket őrzött meg számukra? Ezt csak a most folyó ásatások fogják kideriteni, az a heroikus munka, mit a szükös anyagi eszközök ellenére is lelkes buzgalommal folytat a két egri tanár, akik nagyon is megérdemlik, hogy munkájukat egy ország figyelme kisérje.

Szegi Pál.

cento, kisebb részben német elemek hatottak, melyek harmonikusan olvadtak össze a Jagello-kori stílus maradványaival. A XVI. század a már kész formákat továbbfejlesztette, sok új motivummal gazdagította, de az általános stílusképet lényegesen nem változtatta meg.

Mielőtt a felvidéki renaissance jellemző emlékeit ismertetnők, foglalkoznunk kell Sárospatakkal, mely a Felvidék és Erdély között épülvén, mindkettőre hatást gyakorolt, bár szorosan véve egyikhez sem tartozik. A középkori lakótorony renaissance díszítését Perényi Péter kezdte meg az 1530-as évek végén. Fogságba kerülése után a munkálatokat Gábor fia fejezte be, kb. a 60-as években. Perényi Péter annak a Perényi Imre nádornak volt a fia, aki Siklós várában végeztetett renaissance építkezéseket.[4] Tehát a renaissance művészet folytonosságát ez esetben még a maecenások egyenes leszármazása is biztosítja. De stílus szempontjából is megvan az összefüggés a sárospataki vár és a Jagello-kori építészet között. A kapcsolat megnyilvánul mind egyes részletformákban (pl. ajtókeretek, gyámkövek stb.), mind a donjonnak még sok tekintetben korarenaissance ízű díszítésében.

A lakótorony és a kastély renaissance részletei kivétel nélkül észak-olasz, sőt túlnyomóan lombard stílusúak. Egykorú oklevelekből tudomásunk van arról, hogy a Perényiek szolgálatában állott Alessandro Vedani[5] lombard származású építész, aki munkásságáért a Perényiektől adományokban részesült. Végleg letelepedett Patakon, fia már mint „Franciscus Alexandri Vedanius de Patak Ungarus" iratkozott be a padovai egyetemre. Ezek az adatok, valamint az épületek lombard stílusa valószínűvé teszik, hogy *a pataki vár renaissance mestere Alessandro Vedani volt.* Tőle azonban csak a tervek, rajzok és talán a faragványok egyrésze származhatott, a kivitelben, mint már Divald Kornél a kőfaragójegyekből megállapította, helyi mesterek is résztvettek. Munkásságuk nyomát látjuk nemcsak az olasz formák módosításában, hanem régi, helyi motívumok felhasználásában is. Például a címerpajzstartó angyal mindkét főkapun a régi helyi típusnak megfelelő beállításban van ábrázolva. A loggia sarokleveles oszlopait viszont nem annyira helyi formának, hanem inkább észak-olasz-lombard renaissance motívumok továbbfejlesztésének kell tartanunk. A német renaissance felfogása is nyomot hagyott a kastélyon, mégpedig a könyvtárszoba arcképreliefjein.

A donjon és a kastély olasz formái sem egységesek, amit a hosszú ideig tartó építkezés idézhetett elő. A lakótorony ablak- és ajtódíszei a lombard ötletesség, festői fantázia pompás megnyilvánulásai. A kastély (az ú. n. Perényi-szárny) homlokzata már nyugodtabb, tartózkodóbb díszű. Kettős ablakai még tipikusan lombard jellegűek, de a mellvédes nagy ablakok már velencei hatást tükröztetnek. A homlokzat stílusa feltűnően közel áll a spittali Porzia-kastélyhoz, mely szintén felső-olasz munka. Hasonló stílusú a dunántúli kaboldi kastély XVI. századi szárnya is. Külön figyelmet érdemel a pataki várnak egy oszlopokkal határolt fülkekerete, melyen Sanmicheli körének hatása nyilvánul meg. Az érett cinquecento legnemesebb magyarországi emléke, mely mint stílusjelenség is, teljesen elszigetelt hazánkban.

A pataki vár — a legszebb, a leggazdagabb díszű renaissance építészeti emlékünk a mohácsi vészt követő időkből, — a hazai építészetre irányítólag hathatott. Ma már nem tudjuk hatásának erejét, kiterjedését pontosan kimutatni, csak egyes stílus -és motívumegyezésekből következtethetünk rá. A donjon fantasztikus állatokból alakított derűs, ötletes díszítése egyedül a demétei kastély nagytermének ajtaján talált visszhangra, melyet, bár korarenaissance felépítése még Jagello-kori emlékeket követ, hevesi Bornemissza Benedek címere alapján a XVI. század második felére tehetünk. Viszont a pataki kastély ablaktípusai, az oblongumba foglalt félköríves és a kettős vagy hármas félköríves ablakok igen elterjedtek a Felvidéken, mindkettő előfordul némi stílusmódosítással egészen a XVII. század végéig. Az előző típusra példaképpen a kassai premontrei (volt jezsuita) templomot említjük, az utóbbira a márkusfalvi várat, a felsősajói templomot és a sárosszentmihályi kastélyt. Bár ez az elterjedtség nem vezethető vissza egyedül a pataki építkezések hatására, mint tipikus észak-olasz motívumok ettől függetlenül is feltűnhettek, mégis igen valószínű, hogy meghonosodásukra Patak is befolyást gyakorolt, mivel a Felvidéken először itt fordulnak elő.

A Felvidék igazi és természetes művészi központjának Pozsonynak kellett lennie, ahol, mint az ország akkori fővárosában természetszerűleg nagy építkezések folytak. Maga az uralkodóház járt elől jó példával, amikor a XVI. század folyamán a régi gotikus várból nagyszabású királyi palotát építtetett. E munkálatokban Giovanni Spazio,[6] Pietro Ferabosco és más olasz mesterek vettek részt. A várpalota azonban a XVII. és XVIII. században barokk átépítéseken ment keresztül, a XVI. századi renaissance palotából alig ma-

[4] L. *Dr. Szőnyi Ottó:* Ismeretlen siklósi renaissance kőemlékek. *Magyar Művészet* ez évi 6. számában a 169—180. lapokon.

[5] L. *Herzog Józsefnek* Vedani-ra vonatkozó adatait a *Magyar Művészet* II. (1926) évf. 4-ik számában a 242. lapon

[6] L. *Herzog Józsefnek* rávonatkozó adatait a *Magyar Művészet* II. (1926) évf. 4-ik számában a 243. lapon.

a /
MAGYAR MUVESZET
1933,

Vedani, Alessandro

ZOLYOM VÁRA

KOMLÓS-KERESZTES, RÓMAI KATHOLIKUS TEMPLOM
XVII. század vége

Az egri vár építőinek legnagyobb zsenialitása az, hogy e hatalmas erődöt ennek a földalatti harcnak igényei szerint tervezték meg és építették ki. *A 12 méteres várfalak belsejébe mindenütt egy 2 m. széles és 2.30 m. magas folyosót építettek.* Ezeken a folyosókon egyrészt mindig szabadon közlekedhettek a bástyák között s a jobban ostromolt bástyák legénységének segítségére siethetett a kevésbé veszélyeztetett pontok katonasága is. (Ezért találta szemben magát mindig nagyon erős őrséggel a támadó török, bármely ponton kísérelte is meg a támadást s ezért volt „elég" Dobó 2000 vitéze a vár megvédéséhez.) De a falak alépítményébe épített folyosók elsősorban a földalatti aknatámadások megfigyelésére és kivédésére szolgáltak. A kivülről végzett furások zaját kellett a földalatti folyosók őrségének megfigyelni. *A földrehelyezett dobra borsószemeket szórtak* s ezek a borsószemek mint primitiv, de nagyon érzékeny földrengésjelző készülékek gyöngén táncolni kezdtek a megrezzent dob-bőrön, ha a föld valami furás, ásás robaját közvetitette. A dobot azután abba az irányba vitték, amerre a borsószemek izgatottabb mozgása vezette, tehát közelebb az ásókhoz. S az igy megkeresett ponton lázas gyorsasággal ellenaknát kezdtek ásni a föld alatt s igy közeledtek a támadó akna felé. Sokszor aztán magát a támadó aknát furó ellenséget sikerült felrobbantani, a várfalon kivül, a saját aknájában. Vagy ha tulközel jutott már az ellenséges akna a falhoz, vizet vezettek az aknába s eláztatták az ellenség puskaporát, mellyel robbantani akart. A vár eddig föltárt földalatti folyosóján is több ilyen oldalaknát látni, melyekkel az ellenség aknáit igyekeztek „elfogni" a várbeliek. (1596-ban is csak egy *későn észrevett* akna felrobbantásával jutott be a várba a török.) Az egész várat a földalatti folyosók hatalmas rendszere védte. Ezek a földalatti építkezések tették Eger várát igazán erőssé és páratlanná Európa többi várépitménye között. Az osztrák utászkatonaság számára is ezeknek a kazamatáknak elpusztitása jelentette a legnagyobb feladatot. Több helyen robbantottak s végül is az egész kazamatasort *földdel kellett betömni*, hogy valahogyan mégis eltüntessék.

Csak 1925-ben indult meg a munka az eltemetett egri vár feltárására. Dr. *Pálosi Ervin* jogakadémiai tanár volt a lelkes kezdeményező s később kitünő segitőtársat kapott dr. *Pataki Vidor* ciszterci tanár személyében, aki a várra vonatkozó történelmi följegyzéseket gyüjtötte össze az ország és Európa levéltáraiban s most már hiteles okmányi anyag segitségével, régi alaprajzok alapján, *tervszerü tudományos munka* folyik a nagyszabásu vár, *a legérdekesebb magyar müemlék feltárására*. Eger vára valóságos épitészeti csoda. Eddig körülbelül 2000 méter hosszuságban tisztitották ki a földdel betömött földalatti folyosókat s a régi alaprajzok tanusága szerint még 8000 méternyi kazamatahálózat vár feltárásra, de már az eddig feltárt részletek is nagyszerüen szemléltetik a bámulatos tökéletességü várépitkezés szisztémáját. A tizenhatodik században egész Európa figyelme az utolsó keresztény végvár, Eger sorsa felé fordult. Egerről magáról többet beszélt és többet tudott az akkori Európa, mint egész Magyarország összes többi városáról együttvéve. A legkiválóbb várépitészeket küldték ide a vár ujabb és ujabb megerősitésére. Mert az ősi várat állandóan, a hadászat fejlődése szerint, át kellett épiteni, azaz a kor szinvonalán kellett tartani. Például az ágyutechnika fejlődésével *le kellett bontani a magas bástyatornyokat*, melyek lövetés esetén védelem helyett inkább veszélyt jelenthettek a várőrség számára: a torony maga alá temethette saját védelmezőit. A magas básyatornyokat széles és alacsony bástyákká alakitották. Még most is áll a romja egy karcsu, Hunyadiak-korabeli vártoronynak. A vár tehát már nem az ég felé, hanem a föld belseje felé kezdett terjeszkedni. A várudvar hatalmas templomait is a vár átépitői szedték szét. Faragott köveinek egyrésze a kazamaták falába épitve látható. Állandó lázas épitkezés folyt a várban. Még a *Dobó* által visszavert ostrom (1552) előtt nagyszabásu épitkezést vezetett itt a magyar *Csapi István* (1541-ben), a morva származásu *Varkocs Tamás* (1541) és az olasz *Alexander de Vedano* (1553). A nagy ostrom után a vár alapos rendbehozásra szorult. A legkitünőbb szakemberek jöttek Egerbe s magának *Dobó Istvánnak* utasitásai szerint indult meg a nagyszabásu épitkezés. Bár ezek a mesterek idegenek voltak, Eger várát mégis *magyar rendszerü várnak* tartják, mert a megtervezés, elgondolás a helyi viszonyokkal teljesen tisztában levő magyar várnagyok szellemi munkája volt. Az idegen épitészek csak a technikai kivitellel és nagyszerü szaktudással járultak hozzá ehhez a magyar munkához. Olasz, déltiroli, holland és magyar épitőmesterek dolgoztak évtizedeken át fölváltva a hatalmas vár kijavitásán és megerősitésén *Perényi Péter* várnagy alatt.

A kazamaták egyik 120 méter hosszu szakasza. (Wratarics Gy. felv.)

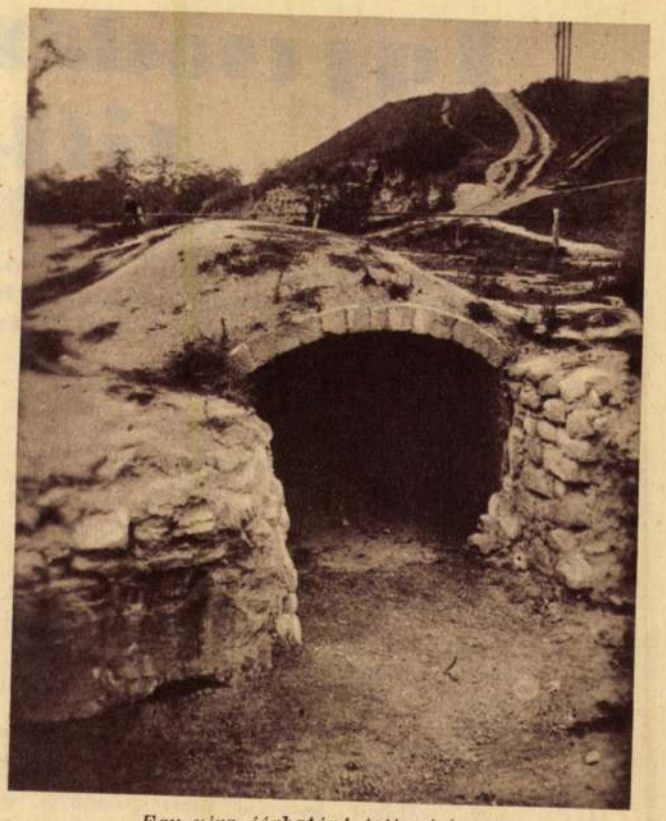

Egy ujra járhatóvá tett várkapu.

Ezeknek az átépitéseknek esett áldozatul az a hatalmas gótikus székesegyház, mely a várdombon állott s melyből ma már csak alig pár darab kő áll az egri vár udvarán. Most alig 1—2 méter magasságig ér az a kis fal részlet, mely emlékül itt maradt e csodálatos templomból, mely *nagyobb volt, mint a kölni dóm*. Három hatalmas pillércsonk is megmaradt a templomból. Ezeknek a csonka pilléreknek nagyságát látva, megdöbbenve következtethet a szemlélő a hajdani templom óriási mére-

Egy csodálatos domb titkai.

Ahol a világ legtökéletesebb vára állt. Erre a dombra építették Európa leghatalmasabb gótikus székesegyházát. Itt állott a legrégibb magyar templomok egyike, a Szent István által alapitott ősi bazilika is

A csodálatos domb Eger városa fölött emelkedik. Nem is tul magosan. Enyhe lejtésü utcák visznek föl rá s az egész domboldalt ellepték a folyton fejlődő, növekvő város apró polgárházai. Ezen a ma olyan békés arcu dombon állt a legendás hirü *egri vár*, melyet százezres hadával sem tudott bevenni a török, pedig a várat csak kétezer főnyi őrség védelmezte az iszonyu tulerővel szemben. Akkor, 1552-ben, egész Európa figyelme Eger csodálatos vára felé fordult. Azóta szinte mi magunk is elfelejtettük ezt a várat. Csak Dobó István és az egri nők dicsőségét hirdető legendákat menthettük meg belőle. Ma girbe-görbe utcák kigyóznak egymás fölött a várdomb oldalán és a ledöntött külső bástyák és várfalak helyén a vár széthordott kövelből épült szegényes, külvárosi házikók állanak. A hatalmas vár szinte eltünt *a föld szinéről.*

A vár török harcokban való csodálatos erejét és az azóta való gyors pusztulás tényét nehéz volna összeegyeztetni, ha nem tudnánk, hogy az egri vár elpusztitása a magyar várakat „leszerelő" osztrák hadügyi politika legsürgősebb munkája volt. Eger vára fontos erőssége volt Rákóczi szabadságharcában a kurucságnak. S az akkori hadászati viszonyok között is még szinte bevehetetlen várat, a veszélyes sasfészket, igyekezett teljesen eltüntetni a földről az osztrák, amikor Rákóczi menekülése után kezébe kerítette. Hosszu esztendőkön át több osztrák utászszázad dolgozott Egerben a vár megsemmitésén, a legkiválóbb mérnök-tisztek vezetésével. Hetvenöt olyan robbantó árkot ásattak a vár alá, amilyenekből egy is elég volt a töröknek, hogy 1596-ban elfoglalhassa az erősséget! Az osztrák utászok munkájának eredményét hirdeti most ez a kopár domb s az a pár romladozó várfal és bástyamaradvány, melyből ma már szinte a képzeletnek is nehéz megalkotni a régi dicsőséges vár nagyszabásu képét.

A várfalak egy része áll még a domb tetején s néhány helyreállitott kapubolt mutatja, hogy milyen gigászi alkotás volt kivülről is ez a vár, *melynél nagyobb, jobb, zseniálisabban megépitett erősség nem volt a maga idején sehol a világon.* A várban három templom állott, itt volt a régi püspöki palota és több kanonok-ház is, a várőrség laktanyaházain kivül. Mária Terézia egy francia mérnök-őrnagyot bizott meg az egri vár állapotának megvizsgálásával s ez az őrnagy a császárnőnek küldött jelentésében a karban nem tartott épületek siralmas pusztulásáról és „borzadályt keltő piszokról és szemétről" számolt már be. Ma csak az alig 1—2 méter magas romok mutatják a százados épitkezések helyét s egy sereg diszes, faragott kőtöredék, remekbekészült oszlopfejek, párkányok, ablakkeretek csonka maradványai, melyeket a vár kis muzeumában gyüjtöttek össze.

Olyan ez a domb, mint egy gigászi temető. Még sirkeresztet is ütöttek a tetejébe. Gárdonyi Géza hatalmas fakeresztje ugy áll a dombtetőn, mintha az egész domb sirkeresztje lenne s azt hirdetné, hogy itt nyugszik a magyar történelemnek legdicsőségesebb vár-romja, itt van eltemetve a legrégibb magyar templom s itt rejtőzik a földben egy árpádházi király kripta-sirja is. Mindez mélyen a földben, mint az igazi temetőkben.

Sokáig maguk az egriek se tudták, hogy micsoda kincses temető ez a domb. A vár és az ősi templomok köveit széthurcolták és mindenféle épitkezésnél felhasználták. Az egri vár lett a környék kimerithetetlen kőbányája. S harminc évvel ezelőtt, mikor az egri—putnoki vasutvonalat épitették, a sineket a már kopár várdombon vezették keresztül s ahol holmi alkalmatlan romfélébe ütköztek, egyszerüen lebontották. Ezért áll most csonkán, elszakitva a várfaltól a főbástyák egyike, a Zárkándy bástya.

Azonban bármilyen tökéletes munkát végzett is a pusztitás, a várnak legértékesebb részeit mégse tudta tönkretenni. A földalatti folyosórendszert, a nagyszerü kazamata-hálózatot a robbantások csak megrongálták, de elpusztitani nem tudták. Az egri vár igazi erődités-része nem is a föld felszinén épült, hanem *a föld belsejében.* Tiz kilométert tesznek ki a vár földalatti folyosói. Valóságos kis földalatti város ez a vár. A hatalmas sarokbástyákat egymással összekötő falak vastagsága 8 és 12 méter közt váltakozik. Az ilyen hatalmas várfalak megostromlásához az akkori ágyugolyók nem voltak elég erősek. Az ágyuval akkor még emberekre, harcoló seregekre lőttek. A várfalakon *robbantással* igyekeztek nyilást szakitani. Az ostromnak tehát fő módszere az volt, hogy a támadó fél kivülről a föld alatt aknát ásott és esetleg soknapi földalatti munkával igyekezett a várfal alá eljutni s ott elhelyezni oly nagymennyiségü robbantóanyagot, mely átszakithatja a vastag várfalat is. A védelem feladata volt ezeknek az aknáknak furását megakadályozni, vagy a robbantást meghiusitani. A döntő küzdelem tehát *a föld alatt* folyt le.

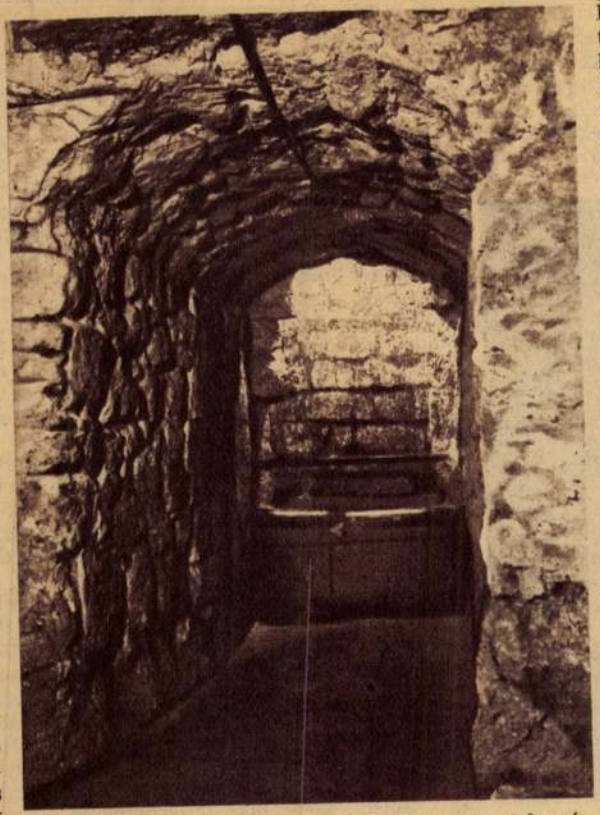

Az egri vár földalatti kutjához vezető folyosó.
(Foto: Horváth János, Eger.)

Képesség-vizsga

Az „Ember tragédiája" falanszter-jelenetében vizsgálgatja a tudós az elébe hozott gyermek fejalkatát és ott nyomban ki is mondja a döntő szót, hogy az illető gyermeket milyen foglalkozásra neveljék. *Madách* éleslátásának beteljesedéséhez nem is kellett olyan sok idő, még nem éljük ugyan a falanszter lélektelen korszakát, amikor az emberek csak egy-egy számot jelentenek a teljesen rendszerezett társadalomban, mégis egyre természetesebbnek tartjuk, hogy mindenki azon a helyen dolgozzék, ahol a legtöbbet és leghasznosabbat tudja pradukálni, azon a téren fejtse ki képességeit, amelyre legjobban rátermett és amelyhez a legkevesebb fáradsággal tud alkalmazkodni. Ez még nem jelenti az egyéniség letörését, sőt éppen az egyéni kiváló tulajdonságok teljes elismerése és felhasználása, ha már a gyermekkorban mutatkozó kiválóságot, vagy egyes foglalkozások iránti fogékonyságot alapul vesszük a gyakorlati életre való nevelésnél.

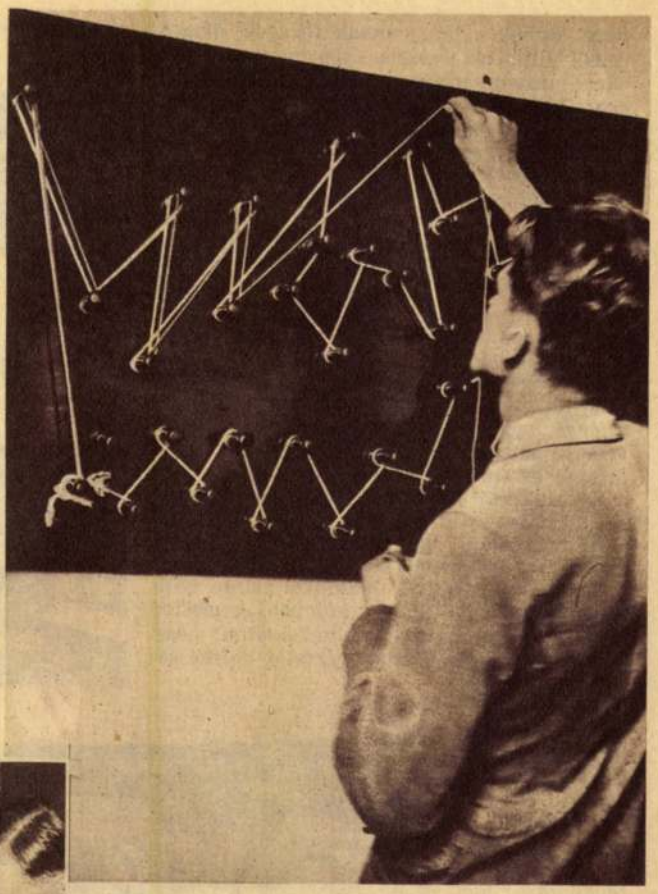

A figyelem vizsgája: a zsinórt pontosan a megadott minta szerint kell minél gyorsabban felcsavarni a szögekre.

A gyors felismerés vizsgája: a gép által kidobott megszámozott pénzdarabokat gyorsan vissza kell tenni a számnak megfelelő rekeszbe, különben halomra gyűlik.

A képesség-vizsgálás nem olyan ujkeletü dolog, hogy fel kellene fedezni, hiszen a mult századbeli apa, amikor büszkén nézte, hogyan verekszik a fia a többi fiukkal és végeredményben dagadó kebellel állapitotta meg, hogy „ebből a fiuból katona lesz, akárki meglássa!", akkor ő is tulajdonkép képesség-vizsgát vezetett és a jól verekedő fiáról megállapitotta, hogy kitünően fog érvényesülni a katonai pályán, ahol a legtöbbet kell verekedni az ellenséggel. Vagy amikor az otthonülő, könyveibe temetkező fiuról megállapitották, hogy pap lesz, az is ugyanolyan képesség-vizsgálás volt, mint ma a különböző intézetekben rendszeresitett tehetség, vagy képesség-vizsga. Az egész különbség csak az, hogy ma a tudomány és technika csalhatatlan eszközeivel mutatják ki milliméter és grammpontossággal a gyermek egyes képességeit és ravaszul kieszelt gyakorlatokkal mutatják ki csalhatatlan pontossággal, hogy az illető gyermek észbeli képességei milyen fokunak felelnek meg.

Olyan ravasz, fondorlatos eszközöket és módszereket vonultatnak fel a gyermekek ellen, hogy ha történetesen egy már „beérkezett" felnőtt ül le a képesség-vizsgáztatók elé, bizony az is nagyon ingatagnak érzi a talajt a lába alatt, mert azok az ördöngös eszközök és az intelligencia-próbák alaposan megvizsgáztatják és kérlelhetetlenül mutatják ki, ha valamiben fogyatékos a tudománya, vagy a rátermettsége. A gyors feltaláló-képességet, az emlékezést, a helyes áttekintést, az itélőképességet, a logikus gondolkodást mind külön szellemesen megszerkesztett feladatok megoldásával lehet igazolni, de a megoldás egyuttal azt is meg-

telre. Ennek a templomnak faragott díszköveiből állították össze a szép gyűjteményt a vár muzeumtermében. *Mennyi szépséget pusztított el a tragikus magyar történelem,* itt, ezen a csodálatos egri dombon kísérteties szemléletességgel tárul elénk. Az egész magyar történelemnek megrázó erejű szemléltető képeskönyve ez a domb. Nemzeti életünk valóságos szimboluma, melyet mindenkinek ismerni kellene. Csupa nagyszabású elgondolás, csupa hatalmas alkotás emléke fekszik itt előttünk a porban. A legkiválóbb nyugati mestereket hívták Magyarországra királyaink, hogy nagyigényű terveiket méltó kezek valósíthassák meg. Az egri templomromok faragott kövei között olyan darabokat is találtak, melyeken *a párizsi St. Chapelle építőjének egykoru mesterjegye volt bevésve.* (Hagyományos szokás szerint a középkor kőfaragói és építőmesterei kézjegyükkel látták el a kezük alól kikerült épületköveket.) Most itt, a poros egri dombon állva, a ragyogó párizsi templomra kell gondolnunk, a francia gótika legszebb ékszerére, mely karcsu pilléreivel és csillogó üvegablakaival szinte érintetlenül áll ma is Párizs közepén. A mester magyarországi művét le kellett bontani, hogy a kövekből a török ellen várfalat építhessenek. Most itt-ott láthatunk egy-egy beépített kőkockát a *St. Chapelle mesterének kézjegyével.* Ennyi az egész, ami a híres párizsi templom magyar testvéréből megmaradt. Ezt a szomoru, de egyben fölemelő tényt minden magyarnak számon kellene tartani.

A Szent István-korabeli székesegyház romjai az egri várban. A félköralaku épitmény a templom szentélyének falrészlete. (Foto: Horváth J., Eger.)

Pár lépésre a gótikus romoktól az Árpád-kori ősi bazilika romjai láthatók. Barnuló, hatalmas kövek. Még Szent István idejében rakták föl a félköralaku falat, mely itt áll előttünk. A falon még a régi falfestmények kopott nyomai is láthatók.

A gótikus templom falmaradványai.

A monda szerint maga Szent István kezdte meg ennek az ősi templomnak építtetését s a munkálatok előrehaladását megelégedéssel figyelte a vártól északkeletre emelkedő dombról, melyet azóta *„Királyszékének"* neveznek.

A Szent István által megkezdett munkák Imre király uralkodása alatt (1196—1204) fejeződtek be. Imre király kedves tartózkodási helye volt Eger, ide temettette is magát, a székesegyház kriptájába. Az ásatások még nem jutottak el a király sírhelyét magábafoglaló földalatti kriptáig, ennek megtalálása és föltárása a munkálatok legközelebbi nagyszabású feladata.

Mit rejt még magában ez a csodálatos egri domb, mely történelmünk minden századából valami egészen nagyszabású emléket őrzött meg számukra? Ezt csak a most folyó ásatások fogják kideriteni, az a heroikus munka, mit a szükös anyagi eszközök ellenére is lelkes buzgalommal folytat a két egri tanár, akik nagyon is megérdemlik, hogy munkájukat egy ország figyelme kisérje.

Szegi Pál.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZABADSÁG

1964 FEB 9

lett,

KULTURÁLIS HÍREK

1021

AZ ERNST MÚZEUM termeiben szombaton megnyitották *Vecsési Sándor* festőművész kiállítását. A megnyitón *dr. Vayer Lajos* egyetemi tanár, a Képzőművészek Szövetségének alelnöke mondott beszédet.

*

ból. S nemcsak az arisztokrácia
részéről érik csapások a császárt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZAVA

1963 MÁJ 25

FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK TÁRLATA

A KISZ márciusban meghirdetett képzőművészeti pályázatának anyagát pénteken az Ernst Múzeumban bemutatták a szakmai képviselőinek. A bíráló bizottság 113 művész 281 alkotását válogatta ki a szombaton megnyíló tárlatra. A szemle alkalmából a KISZ központi bizottsága 10 000 forintos képzőművészeti díjat alapított, amelyet Szurcsik János festőművésznek ítéltek oda. A KISZ valamint a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának 5000 forintos díjait Vecsési Sándor és Kokas Ignác festőművészek, valamint Kondor Béla grafikus kapták meg. A stúdió hat fiatal művészt külföldi tanulmányúttal jutalmaz

ze-
ert
ég
nt
re
ak,
milyen
tudiák, de nem elkívánkoznak
Többen

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

NÉPSZAVA

1964 FEB 9

1021

— VECSÉSI SÁNDOR festőművész kiállítását az Ernst Múzeum termeiben szombaton ünnepélyesen megnyitották. Február végéig tekintheti meg a tárlatlátogató közönség.

sengők gazdája

Az uraság béresnek alkalmazta volna, de Szecsei András kijelentette:

— Én béres nem voltam életemben, nem is akarok lenni. Szakmámat evvel nem csonkítom!

Hívták Csanytelekre, falusi gulyásnak, s ráállt a hívó szóra. 1944 tavaszán állt helyre és 18 éven át őrizte a községi legelőn a falu népének marhaállományát.

Fölcsillan a szeme, mikor eszközeire terelődik a szó. Az istálló melletti színbe megyünk, ahol a gerendákon rézcsengők és bádogkolompok függenek. Különböző méretű csengettyűk és kolompok, nagyság szerint példás rendben, a nagyobbak csipkés szélű, mintákkal kivert sárgaréz csattal, széles szíjazattal. Ennyi csengőt és kolompot némely múzeumban sem találni. Kérdem: *nem válna-e meg néhány darabtól. Jutna is, maradna is belőle.*

— Kérték ezt már mások is, de nem adom. Nekem ez gyönyörűség. Hallgassa csak! — és sorban megcsendíti a csengőket. Az egyik engem öreg iskolánk kisharangjára emlékeztet, ami gyermekkoromban az órák kezdetét és végét jelezte. Másik a faluhoz közeli „viharharang" zivatar előtti csöndbe belesikongó, néha orkánba, égzengésbe vesző hangját, egy harmadik a falusi templom lélekharangját idézi. Azután sor kerül a kolompokra is. A legnagyobb, az ötliteres, tompán buffog, mint a nyári esték fölkavart porában hazafelé ballagó csordabeli tehenek kolompja, a literes hangja olyan, mintha a juhfalkából vezérürü kolompja szólna, s a legkisebbet talán elcsellengő birkák nyakába akasztották.

Ez a muzsika bizonyára emlékeket idéz a nyugdíjas gulyásban. Megértem őt, s abban egyezünk meg, hogy a csengők és kolompok jó helyen vannak nála.

*

Pár hete Szecsei Andrást újból meglátogattam. Nemrégiben újították föl a régi melléképület födémjét, és amíg a színt rendbehozzák, csengőit és kolompjait a góréban

(A szerző felvétele)

akasztotta föl. Kukoricagórében még nem csendült olyan szép szavú csengőszó, mint akkor, a csanyi faluszélen.

A gyűjtemény két év óta három csengővel gyarapodott — a legutóbbit éppenséggel pénzért vette a nyugdíjas pásztor. Ez már több, mint mestersége tárgyi emlékeihez való ragaszkodás, ezért firtatom indítékait.

— Ha az ember jóba foglalja magát, szorgalmas, akkor hosszú szolgálatú. Ha valaki sűrűn változtatja a helyet, ott hiba van a viselkedés körül. Én hosszú időt szolgáltam, és csak két gazdánál: a felgyői uradalomnál és Csany községnél — vallja Szecsei András.

Mire csomót kötünk második beszélgetésünk végére, megtudom, hogy földet is művelt. Még urasági gulyásként szerzett 1200 négyszögöl, a földosztáskor pedig 4 holdat kapott a grófi földből.

— *Mikor volt ideje a földben dolgozni?*

— Bizony, sok éjszakát töltöttem ott. Volt, hogy végighajtottam a gulyát a falun, utána kocsival-lóval mentem ki a földbe, egész éjszaka szántottam. Éjszaka hordtuk a gabonát, szárat hazafelé.

Ilyen ember a ma kertészkedő és falkabeli jószágok nyakába akasztott csengőket, kolompokat gyűjtő, nyugdíjas gulyás.

JUHÁSZ ANTAL

...iak lényegesen fiatalabb ...elentik a Panoráma ki... int az előzőek, s nevük... ...n. sokkal kisebbek is. ...tájegységet, útvonalat ...be — a tapasztalatok ...yjából megfelel ez a fel... ...agyar turisták külföldön ...tvonalainak. Ebben a ... jelent meg eddig a ... Erdélyi, Moldvai, Tú... ...zások, a Velencétől Ró... ...ndában van a Csehor... ...sok, a Rómából Szicília... ...ndontól Londonig. Ké... ...szországi utazások, Uk... ...ciai, a Provence és a ...iéra, az Elzásztól Pári...

...iak tekinti a Panoráma ...juk: első rendű felada... ...Magyarország bemutatá... ...olgálja a nagy *Útikönyv*... ...tában megjelent Ma... Balaton és Budapest is. ...rozatban, útvonalszerű... ...ekben az egész ország... ...ertetik az érdeklődő tu... ...gyen akár hazáját meg... ...ránó vagy akár külföld... ...ogató magyar. Ebben a ... jelent meg a Budapest. ...ma-kanyar kötet, nyom... az Észak-Magyarország ...túl, íriák az Észak-Du... ...az Alföldi című kötete...

...ek az úgynevezett föld... gömbös Panoráma útikönyvek is. Ezek egyes országrészek látnivalóit ismertetik röviden, de van köztük egy-egy várost és egész országot bemutató is. Így például a nagy útikönyvben egy kötetbe foglalt Svédország, Dánia, Norvégia és Finnország (Skandináv Útikönyv) a földgömbös sorozatban külön-külön kötetben jelent meg.

Egy-egy magyar városról adnak teljes képet a megyei idegenforgalmi hivatalok által kiadott *Városkalauz* sorozatok kötetei, amelyeket ugyancsak a Panoráma gondoz. A jelenlegi szabályozás szerint ezeket és az ugyancsak idegenforgalmi hivatalok által terjesztett szóróanyagokat kiadhatja a Panoráma idegen nyelveken is. Most van először komolyan szó arról — pedig egymagában az a tény, hogy évről évre több, sok millió külföldi fordul meg Magyarországon, regen időszerűvé tette —, hogy más, nagyobb kiadványaikat is megjelentetik idegen nyelveken. Természetesen ez nem megy máról holnapra, hiszen ehhez első rangú, anyanyelvi szintű fordítók kellenek — és még sok minden más. Nem utolsósorban pénz. Ami ugyan megtérül a bizonyára külföldiek körében is nagy érdeklődést keltő könyvek árából —, de ez már más kérdés, messzire vezetne taglalása.

A Panoráma mindenesetre már eddig is — immár évtizedek óta — nevéhez méltó, széles panorámát tárt és tár az olvasói elé. Sőt a külföldre utazóknak — s azok is sokan vannak, akik idős korban, vagy családi, anyagi okok miatt nem vállalkoznak utazásra, s e könyvekből ismerik meg a nagyvilág ezernyi szépségét.

VÁRKONYI ENDRE

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 237-748, 340-726

1978 OKT 15

1021 Vecsési Sándor festőművész

A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat

Jubilál az egyetemes magyar képzőművészet egyik jellegzetes mai csoportosulása, a vásárhelyi műhely. Szinte példa nélküli a mi viszonylatunkban negyedszázados fennállása és működése, amelynek eredményessége és történetiségének értéke természetesen a tényezők halmazában rejlik. A XXV. Vásárhelyi Őszi Tárlat kapcsán illene szólnunk erről, ám emlékeztetünk arra, hogy — *megtettük*. Részletesen beszámoltunk arról a tudományos ülésről, amelyen neves művészettörténészek elemezték létrejöttét, elvi-eszmei alapállását, múltját és jelenét, közöltük a tárlatnyitó igen lényeges politikai-művészetpolitikai megállapításokat tartalmazó beszédét, és ha elolvasásra ajánljuk még az idei katalógus előszavát — a tárlatlátogató tisztábban érzékeli azt a közeget, amelyben a műveket értékelheti, illetve értékelnie kell.

*

Milyen a jubileumi tárlat?

Tavaly már érzékelhettük, hogy egy-két év megtorpanása után ismét összecsendült a kiállított művekben a valóság és a szépség, s ez sejtette, hogy az idei is méltó lesz ahhoz a színvonalhoz, amely 25 év alatt — mondhatni — folyamatosan Vásárhelyen jelen volt. Méltó is! Az alkotások tömegén húzódik végig egy nemes emberközpontúság, amely mélyen a környezetben, a tájban gyökeredzik. Okos rendezésével *dr. Kratochvill* Ferencné hozzájárult ahhoz, hogy egy-egy alkotó képeinek csoportosításával hozzásegítse a nézőt a kiállító művészi hitvallásának, világlátásának megértéséhez.

Négy alkotó műveiből vonható le ez a konklúzió: *Vecsési Sándor* három képe közül messze kiemelkedik „*Önarckép*”-e. A figyelmesen szemlélő rádöbben: több ez, mint a művész arcvonásainak egyszerű tolmácsolása — curriculum vitae ez, mely nagyszerűen összecsengő tárgyak-formák és színek révén vall a honnan hová érkezésről —, egy gazdag alkotói életről.

Drámai szituáció lírává oldva — az első, de igazi sugallata *Szalay* Ferenc „*Az öregember meg a szekér*” című vásznának. Szimbolikájában még tovább vezet: ember és tárgy miként kapcsolódik a feilődés során egybe, s mindkettő miként hal el az idő kérlelhetetlensége közepette, hogy sejtesse: az elavult múltat új jelen és még újabb jövő követi.

Összegező és megrendítő hatású *Somos* Miklós „*Öregasszony*” című táblaképe. Egy stilizált szék, mögötte fehér ablaknyílású sötét fal és egy asszonyi hát válik sorsmondássá Somos ecsetje alatt.

A közelmúltban terjedelmes cikkben foglalkoztunk *Németh* József festői világával. Nos: amit ember-természet, ember-eszköz, ember-állat együttéléséről mondtunk, példázva van ezúttal is öt nagyméretű képén. Az „*Asszonyok*” típusrögzítése, a „Fatelep” szigorú rendszerének monumentalitása aligha vonható kétségbe, ám a *megejtő* szépség és a valóság ezúttal igazában a „*Merengő*”-ben fedezhető fel. A tárgyhoz simuló bágyadtabb színei utalnak arra is, hogy emberábrázolása miként jut egyre tökéletesebb szintre, nagyobb mélységekbe.

Sok alkotó műve színesíti az idei tárlatot — a csaptmunkában is felfedezhető *Fodor* József egyre izmosodó festészete. *Zombori* László rendkívüli színérzékenysége, *Kurucz D.* István most kissé bágyadtabb alföldi világa. *Fontos* Sándor színt és formát váltó piktúrája.

A vásárhelyi őszi tárlatok erőssége volt és maradt a grafika. Itt is négy alkotó neve kívánkozik az előtérbe. 1. Az idén Tonyai-plakettel jutalmazott *Agotha* Margit, aki fametszetelben történelmi események idézésével fogalmazza meg a mának szánt gondolatait; 2. *Gácsi* Mihály, akinek linói felhívás jellegűek; 3. A munkadíjjal jutalmazott *Sáros András* Miklós arc-sorozata, amint felkiáltójelként figyelmeztet az emberi sorsot veszélyeztető torzulásokra; 4. *Csohány* Kálmán, akinek őt lapja a Bandula kocsmából finomságával, hangulatteremtő típusalkotásával elragadó. *Kéri* Imre, *Csikai* Márta *Krúdy*-idézése — időszerűségük mellett — kitűnő teljesítmények.

A szobor-, érem- és textilanyag színten tartott. *Tóth* Valéria női alakjai, *Markolt* György állatfigurái, *Nagy* Sándor tömörsége hatást keltő. Meglepetésként hathat *Kligl* Sándor „*Ady Endre—Hatvany Lajos*” című kompozíciója és *Szabó* Iván nem lankadó, egyre egyetemesebb munkássága. Ötletgazdag *Rátonyi* József „*Agricola*” című alkotása.

Lieber Éva varrott szőnyegei és *Szurcsik* János gobelinje értékes munkák.

*

E realista indíttatású kiállítás — még ráadásul a XXV.! — újból alkalmat adott a vásárhelyi iskola ellenzőinek a kétkedésre, eredményeinek lekicsinylésére. Valahogy így: áldva a realizmus, hogy ilyen és átkozva, hogy még mindig ilyen. És miért *még* mindig ilyen? Mert szabadon építik-építhetik művészetüket s miután szabadon, tehát őszintén, igazul. A képiség jegyében és nem a képmutatásban. A realizmus olyan kategória, ami nem kötődik évjárathoz, de mindenkor kifejezi a kort, amelyben létrejött. És miért baj, ha vall az inspiráló színhelyről, ellentétben az amorf-foltfestészettel amelyről azt sem tudni New Yorkban vagy Tokióban született. Mást igénylő, helyben *topogó* ítészek — persze — mindig lesznek, s ennek csak örülhetünk: az iskola addig él míg ők morcoskodnak azért is bosszankodhatnak hogy tőlük aligha kérdezik meg: hát hogy is csinálják?

SZABÓ ENDRE

Somos Ferenc: Az öregember meg a szekér

PESTI MŰSOR
1978 NOV 2 9
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

FÜGGÖNY[illegible]

Pájer Emília és Horváth Márton kiállítása

Napjaink iparművészetében, illetve ipari művészetében egyszerre erősödik két, látszólag egymással ellentétes tendencia. Az egyik az ipari formatervezés, amely a nagy szériában gyártott eszközök funkcionális-formai kérdéseivel foglalkozik, a másik az egyedi műtárgyak készítésére, kézműves módszerrel való előállítására irányuló törekvés. Abban azonban mindkettő megegyezik, hogy feltételezi az anyagban rejlő lehetőségek,

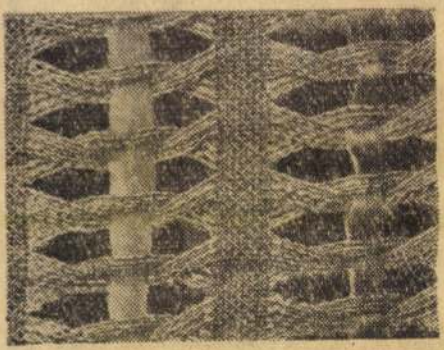

a megmunkálás során életre hívható esztétikai minőségek ismeretét.

Ezt bizonyítják *Pájer Emília textiltervező és Horváth Márton üvegművész* munkái is. Mindketten az Iparművészeti Főiskolán tanultak — Pájer a Textil Tanszakon végzett és egyedi függönyöket tervez, Horváth a Szilikátipari Tervező Tanszak üveg szakán és ékszereket készít. Az ipari tervezés és az egyedi tárgyformálás összekapcsolása sem hiányzik azonban törekvéseik közül: a textilművész ma is dolgozik az Iparművészeti Vállalat szövőüzemében, az üvegművész arról beszél: anyaga és a modern építészet kapcsolata még számos lehetőséget rejt magában.

Munkáikkal az érdeklődők jó néhány kiállításon találkozhattak. Mostani közös egri bemutatkozásuk előtt Pájer Emília a Kulturális Kapcsolatok Intézete Dorottya utcai termében, Horváth Márton a Manual-csoport párizsi kiállításán szerepelt.

„A függönyök szerepe kettős: összekötni és elválasztani. A fellazított szövetek, hálószerkezetek összekötnek, kapcsolatot teremtenek a tér elemei között... a sűrűsödőek, a sűrűek viszont a falak kötöttebb szerepét veszik át" — mondja Pájer Emília legutóbbi kiállításának katalógusában. Az anyag-tér kapcsolatot elemzik tovább a műtermében látható, mostani kiállítására készülő függönyei. A keresztszálakkal alig láthatóan összekötött fehér celljuta hosszszálakat idegen szálakkal, majd színekkel gazdagított variációk követik. Néhány darabnál az átszűrődő fény ad az anyagnak új és új plasztikai hatást, majd az uralkodó barnásfehéres hatást a bordűrök egyre erőteljesebb színvilága gazdagítja. Ugyanez a folyamat játszódik le a falvédőknél, abroszoknál; a takaróknál, a párnáknál megjelenik a gyapjú; finom szín- és plasztikai átmenetek jellemzik fürtös gyapjúból készült faliszőnyegét.

Horváth Márton ősi módszerrel *„magraforgatással"* készíti ékszerei alapvető részét, az üveggyöngyöt. Az anyagot maga színezi, tizedmilliméterre megtervezi a gyöngyre kerülő dísz helyét: a forró üveg nem engedélyez korrekciót. Kék-fehér nyakékei, karkötői, gyűrűi a kékfestő szövetek színvilágát, formarendszerét idézik — az ékszer díszítése visszafogott és mégis gazdag. Variációi szinte kimeríthetetlenek, az alapszínek azonban nem változnak, a tárgyak így puritán jellegüket is megőrzik. Újabb munkái díszítés nélküli színes gyöngyökből állnak, bőrszíjra fűzve. Egymástól némileg eltérő, fokozatosan változó színükkel szinte zenei hatást keltenek.

Függöny és ékszer — mindkettő ősidők óta elválaszthatatlanul fontos része életünknek. A két művész szemléletbeli hasonlósága, szakmai felkészültsége azt sejteti, hogy *érdekes kiállítást láthatnak az egri Rudnay Gyula Teremben a látogatók.*

P. Szabó Ernő

Perben a mulandósággal

VECSÉSI SÁNDOR KÉPEI

Három évvel ezelőtti képeiről; kiállításáról csak költői szavakkal lehetett írni — bármint is rendeztem a sorokat, iramlásuk csak szabad-lüktető áradásban talált látszat-megnyugvásra, hogy aztán benső kavargásukban annál nyugtalanítóbb örvénylésbe rántsák érzületemet.

Az indulatok festője / a tompa sajdulásoké, / a visszatérések szomjúságáé / a vakolat-csöndű udvaroké / az örökké fehéren-maradó húsvéti falaké / a gyermekkor gyökérnyomásáé / a szentarcú édesanyáké-édesapáké / a kálváriás napoké / a sorsa-fordult mezőké / a tegnapba fogódzkodó jövőbe pillantásoké / a sebet-fúvósebet-gyógyító emlékeké // az aszálytól menekülő bokroké / az örvénylő madaraké / jelenünké — kér helyet ma is emlékezetemben egyik-másik sora, s hogy éppen ezeket vetette fel utóörvénylése, nem véletlen: *Vecsési Sándor* új képeinek ugyanúgy jellemzői, mint a korábbiaknak.

Ugyanúgy és — a művészet fejlődéstörvényei szerint — mégis mások.

Miben van másságuk?

A gyerekkor gyökérnyomását, a húsvéti meszelésű falakat, tegnapba fogódzkodó jövőbe pillantások sorát másként látja, nézi; a távlat másképpen rendezte, rendezi át hozzájuk kötődését, bár még mindig felsejlik

Vecsési Sándor Munkácsy-díjas, érdemes művész kiállítását, a Csontváry teremben, 23-án, csütörtökön délután 5 órakor nyitja meg D. Fehér Zsuzsa művészettörténész. Közreműködik Avar István színművész.

mögülük a nosztalgia, derűsebben vesz búcsút a múló világtól, a tegnapi hajlékoktól, udvaroktól, az emberség-őrző tárgyaktól — immár az élet, a társadalom fejlődéstörvényeihez igazítva szemléletét. Tudomásul veszi (akárcsak tükörbe néző figurái, parányi ablakkeretbe zárt arcai), elkerülhetetlennek tartja időbe-hullásukat, de azzal, hogy értük nyúl, mégegyszer nevén nevezi őket, végső egymásrautaltságukban egymásrautaltságunkra figyelmeztet, az őrzők hitével: számvetést készít az odahagyott világról, holnapba-mutató példázatait; értékeit menekíti, magával a múlandósággal perel — az emberi-művészi tartás mindenkori támasztékait pereli vissza.

Az odahagyottért perlekedni, sokak ítéletében, egyenlő a korszerűtlennel. Igaz: korunk személyiségroncsoló erőit, a civilizáció tudathasadásos meghasonlásait hasztalan keressük *Vecsési Sándor* vásznain. De hát, mint ahogy *Németh József* festészete kapcsán *Csoóri Sándor* sommázta: *„...a világot a széteséstől megőrizni semmivel sem korszerűtlenebb feladat, mint a szétesést korszerűen ábrázolni."* Különösen nem, ha ez a festészet *„Azok jelenlétét égeti belénk, akik szinte személytelenül, hivalkodás nélkül segítenek fönntartani ezt a világot: kétkezi emberekét, magukat megtartókét."*

Akik közül *Vecsési Sándor* is való.

Tamás Menyhért

Vedova, Pietro
della
1831 – 1893 után
olasz szobrász

l. Edvi Eszt

18. l.
25. l.

könyvek egész anyagát s ezek alapján kiszélesítette tanulmányi körét

kozott, amelyek doktori értekezésével kapcsolatban állottak (Strowski: Les trois contes de Flaubert; — Baldensperger: Les littératures modernes comparées), de az általános francia irodalmat és nyelvészetet előadó professzorokkal is (Gaiff, Chamard, Ascoli és Bruneau) megismerkedett. Francia környezetben élt és francia társaságban járta be Párizs, a közeli és távoli környék (Versailles, Fontainebleau, St. Germain, Louveciennes, Marly) műemlékeit és múzeumait. Utazásokat tett Vendéeban, a Cote d'Azurön és Provenceban. Hazautazása alatt megismerkedett Észak-Olaszország nevezetesebb helyeivel is.

Reks Ilona (1910, Szeged, ág. ev.), német-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt, Szegedről (Zolnai Béla professzor). Elsőízben élvezte a francia kormány ösztöndíját. Az egyetemi francia és német tárgyú előadások és a sorbonnei École de Préparation des Professeurs du Français à l'Étranger tanárképzői tanfolyamának hallgatásán kívül főként „Mots pseudo-français en hongrois" című doktori értekezésének elkészítésével foglalkozott. Párizsban Brunot és Huguet professzorok, Strasbourgban, ahol szintén töltött három hónapot, Schneegans és Tronchon professzorok irányítása mellett dolgozott. Kutatásainak eredményeképen mintegy száz olyan, a magyarban megtalálható álfrancia szóra akadt, mely a francia nyelvben ismeretlen vagy különböző jelentésű. E kölcsönszavak átvételének idejét és módját is sikerült

Minden héten hatszor az önöké ez az oldal

Mától naponta jelentkezünk

Kitartó és hűséges olvasóink bizonyára emlékeznek rá, hogy 1992. szeptember 21-én jelentkezett először – majd ezt követően hetente kétszer – a Kisalföld hasábjain a „Mosonmagyaróvár és környéke" című összeállítás, amelyben elsősorban a szűkebb régió polgárait érintő híreket, információkat adtunk közre. Az elmúlt év februárjától heti három alkalommal olvashatták ezt az oldalt, s most örömmel tudatjuk, hogy mától immár heti hat alkalommal jelenik meg a „Mosonmagyaróvár és környéke" című összeállítás.

Nem titkoljuk: vártuk ezt a napot, még akkor is, ha tudjuk, hogy a kis létszámú helyi szerkesztőség ezzel nehéz feladatra vállalkozott. Ugyanakkor hivatásunk értelme, hogy szolgáljuk az olvasót, s ezért a magunk részéről mindent megteszünk, hogy nap mint nap érdekes, olvasmányos összeállítást ajánljunk az önök figyelmébe.

A Kisalföld Kiadó Bt. vezetése megteremtette a kiegyensúlyozott munkavégzés személyi és tárgyi feltételeit, rendszeresen publikáló külsős munkatársaink örömmel vállalják a több munkát, s reméljük, hogy olvasóink a jövőben is tudatják velünk szűkebb környezetük híreit, információit. Ötleteiket, javaslataikat, híreiket és panaszaikat továbbra is szívesen fogadjuk a mosonmagyaróvári Városi Művelődési Központban működő szerkesztőségünkben, ahol minden munkanapon reggel nyolctól délután fél ötig várjuk a hirdetni szándékozó ügyfeleinket is.

Bemutatkozik az újrónafői festő

Harmónia a vásznon

Vecsei László „Harmónia" című kiállítása kellemes élményt és kikapcsolódást jelenthet mindazoknak, akik április 11-ig ellátogatnak a mosonmagyaróvári Városi Művelődési Központba.

A tárlatot a hét elején *Plutzer István* polgármester adta át a közönségnek. Köszöntőjében örömmel hangsúlyozta, hogy egy olyan sokszínű művésszel ismerkedhetnek meg az érdeklődők, aki térségünk szülötte és alkotója. A megnyitó hangulatát a Mosonmagyaróvári Kulturális Egyesület Kamasz Színpadának kedves műsora és az azt követő – a festő barátja által rendezett – állófogadás tarkította.

A kiállítás a „Harmónia" címet viseli, amelynek miértjét könnyen megérthetjük, ha megtekintjük a képeket és grafikákat, valamint hozzágondoljuk az alkotó önvallomását is: „Számomra a harmónia az egymásra való odafigyelést, a tolarenciát hordozza magával, ami kiterjed a mindenségre, élőre és élettelenre. Tudom, hogy ennek elérése kötéltánc, de mivel ez a legfontosabb az emberrel és a természettel való kapcsolatban, ezért rám nézve is követendő, s kötelező. Egy olyan kötelék, amit szívesen elvállalok, s remélem egyre többen mások is..." A műsor végén Vecsei László megköszönte mindazoknak az intézményeknek, magánszemélyeknek, vállalkozóknak és természetesen a családjának is azt a segítséget, mely lehetővé tette számára a bemutatkozást, valamint a nyugodt és kiegyensúlyozott munkát.

Az alkotások változatos témákat vonultatnak fel, melyek egyaránt táplálkoznak lakóhelyéből – Újrónafő –, a Hanságból és a Szigetközből, úgy mint az emberi belső egyediségéből és bonyolultságából. Érdemes időzni előttük.

BIACSICS ELVIRA
Fotó: *Moldoványi Géza*

Ápolni kell az életteret!

Megalakult a Mosonmagyaróvári Környezetvédő Klub

A természeti értékek rohamos pusztulása láttán a környezetvédő-tudat elért egy szintet Magyarországon. Az emberek odafigyelnek, ha környezetszennyezésről hallanak, s félve tiltakoznak, ha a védelmi technika lakóhelyük közelében szeretne telephelyet nyitni. Jogosan tartanak az ismeretlentől, hiszen valamiről megítélni hogy jó vagy rossz, csak alapos, átfogó ismeretek birtokában lehet. Ennek hiányában külső, formai és talán nem is a leglényegesebb szempontok dönthetnek véleményük formálásában.

A szakemberek naponta figyelmeztetnek arra, hogy a környezetszennyezés mértéke a tűrhetőség határán van, vagy már túl is haladta azt. De az ember még él, és élni is akar a fejlett technika nyújtotta kényelmi lehetőségekkel. Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson, mindenkinek tudni kell ésszerűen bánni a természet javaival anélkül, hogy abban visszafordíthatatlan károkat okozna.

A Mosonmagyaróvári Környezetvédő Klub e gondolatok jegyében kezdte meg működését, remélve, hogy a város polgáraiban megértő, segítőkész pártfogókra talál. Klubnapjaikat a Városi Művelődési Központban tartják, minden alkalommal 18 órai kezdettel. Áprilisi programjaik közül ma a „Városunk iparának környezeti hatásai, ipari környezetvédelem" című előadásra várják az érdeklődőket, a szakértő *dr. Hornyák Margit*, az Észak-Dunántúli Környezetvédelmi Felügyelőség igazgatóhelyettese lesz.

„Kocsma-kupa" másodszor

Második alkalommal kerül megrendezésre április 30-án a Kühne-pályán a „Kocsma-kupa" amatőr kispályás labdarúgótorna. Verrasztó Ferenc, a torna szellemi atyja és szervezője elmondta, hogy tavaly nagy sikerrel bonyolították le a kupaküzdelmeket. 22 csapat nevezett, ez magasan várakozás feletti részvételt jelentett.

Ezúttal is sok nevezőre számít a szervező, ezért ha húsz csapatnál több indul, akkor a kupa döntő mérkőzését nem április 30-án, hanem egy nappal később, május 1-jén játsszák le.

Nevezni április 17-én a Homoki borozóban lehet személyesen, vagy a 316-395-ös telefonszámon 12–20 óra között. A sorsolásra április 24-én délután 5 órakor kerül sor a Véndiófa vendéglőben.

Életmentő kisdiákok

Nagy Bálint

Tóth András

Tegnap délután *Plutzer István* polgármester a városházán köszöntötte azt a két mosonmagyaróvári diákot – *Tóth Andrást* és *Nagy Bálintot* –, akik egy februári napon kimentettek egy kislányt a Vártóból.

Egy korábbi számunkban már beszámoltunk arról, hogy mi is történt azon a bizonyos délelőttön. A Széchenyi István Általános Iskola 8. a osztályos tanulói, tanárnőjük kíséretében a Vártóra indultak korcsolyázni. Akkor még nem gondolták, hogy milyen izgalmas pillanatok várják ott őket. Éppen csak elkezdődött az önfeledt játék, mikor figyelmük két felügyelet nélkül csúszkáló kisgyermek felé irányult, akik közül az egyik alatt – a móló környékén – beszakadt a jég és ezáltal a tó hideg vizébe merült. Szerencsére Tóth András és Nagy Bálint rögtön a helyszínre sietett és a partra segítették a rémült kicsit.

A történet szerencsésen végződött, s a fiúk nemcsak a polgármesteri hivatal pénzjutalmának és oklevelének, hanem tanáraik elismerő szavainak és az érintett édesanya köszönetének is örülhettek.

B. E.
Fotó: K. M.

Olimpiai reménységek versenysorozat

Javuló eredmények

Március közepén Szombathelyen rendezték meg az Olimpiai reménységek versenysorozat második fordulóját. A megmérettetésen nyolc szakosztály sportolói álltak fel a rajtkőre. A Flexum SE három korcsoportban indított fiú- illetve lánycsapatot.

Eredmények: a harmadik korcsoportban a fiú- és a lánycsapat az ötödik helyen áll a ponttáblázaton, ugyanitt egyéniben *Palsa Ferenc* és *Markó Erzsébet* teljesítményét kell kiemelni. A második korcsoportban a hatodik helyet foglalják el a csapatok, egyéniben *Smuk Tamást* és *Sárközi Erikát* illeti dicséret. *Palkovics Attila* edzői irányításának is köszönhetően javultak az első korcsoportosok eredményei. Közülük *Lakatos Zoltán, Schally Gergely, Fekete Róbert, Szakos Hajnalka* bizonyultak a legügyesebbeknek.

A harmadik fordulóra májusban Balatonfűzfőn kerül sor, ahol még jobb helyezéseket várnak a csapatoktól.

Ünnepi szentmisék

A mosonmagyaróvári római katolikus szentmisék húsvéti ünnepköri rendje a következő. Óvári plébániatemplom, nagypéntek: 15 órától keresztúti ájtatosság; 19 órától nagypénteki szertartások – passióéneklés, hódolat a kereszt előtt, közös szentáldozás. Nagyszombat: 20 órától kezdődnek a szertartások – tűzszentelés, gyermek- és felnőttkeresztelések, szentmise és feltámadási körmenet (Magyar utca, Linhardt utca, Magyar utca). Húsvétvasárnap és húsvéthétfő: 8, 9, 10 és 18 órakor kezdődnek a szentmisék.

Mosoni plébániatemplom, nagypéntek: 15 órától keresztút; 18 órától nagypénteki szertartások – megemlékezés Jézus haláláról. Nagyszombat: 20 órától húsvéti virrasztás – körmenet a temetőben a húsvéti lánggal. Húsvétvasárnap és húsvéthétfő: 8 óra 30 perckor, 10 és 18 órakor kezdődnek a szentmisék. A 10 órai szentmiséken a templom kórusa énekel.

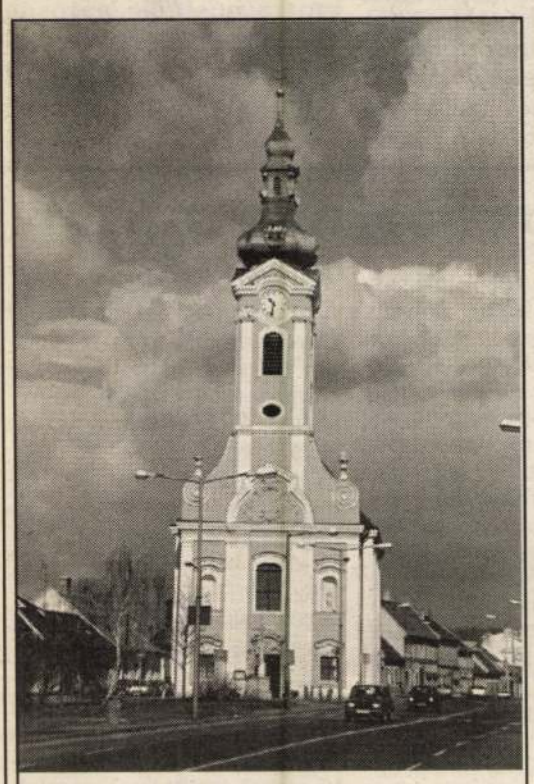

Moson jelképe, a felújított plébániatemplom.

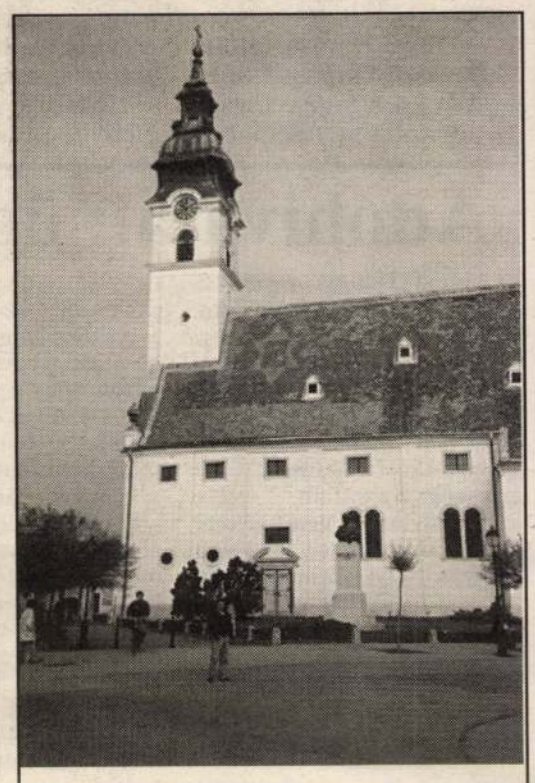

Az óvári plébániatemplom a Szent László téren.

Elmaradt a szereplés?

„A szereplés elmaradt" címmel jelent meg a minap egy olvasói levél a Kisalföldben, amelyben a művelődési központ táncpedagógusát marasztalta el két szülő, mert a „nosztalgiabálon" úgymond nem engedte fellépni csemetéiket. A panaszról az újságból értesültem, az eset körülményeit megvizsgáltattam, s az alábbiakat állapítottam meg. Az említett esten szervezett műsorban szerepeltek a gyerekek, s ezért *Sz. G.* felelt. A két szülő külön is fel akarta léptetni gyermekét, s ő ehhez nem járult hozzá. Ez pedagógiailag is helyes volt, még akkor is, ha a szülők – mindnyájan így vagyunk kicsit – szerették volna, ha hirtelen támadt ötletüket siker koronázza, s a gyerekeket újabb sikerélmény éri. Az említett táncpedagógust úgy beállítani, mint összeférhetetlen, udvariatlan embert, valótlanság. Munkáját eddig csak dicsérték és sokkal nagyobb az érdeklődés a tanfolyamai iránt, mint az ő, illetve az intézmény lehetőségei.

A cikk második fele egyáltalán nem felel meg a valóságnak: nálunk az elmúlt két évben, amióta én vezetem az intézményt, FLEX–DANCE-klub nem működött. Így 12 fokos fűtetlen teremben nem táncolhattak a gyerekek, s azért bérleti díjat sem fizettek nálunk. S nincsen alkalmazásunkban mérnöki végzettségű táncversenyző. Kiderült, hogy a Széchenyi-teremről van szó, csak ez a cikkből hiányzik, s a szövegkörnyezet a művelődési központra utal. Saját csoportunktól terembérleti díjat sohasem szedtünk, s nálunk távfűtés van. Éveket, helyszíneket így nem szabad egymásra csúsztatni, még akkor sem, ha nem az „azóta már megújult vezetőséget" marasztalják el a levélírók.

A két panaszost egyébként megkerestük, s sajnálom, hogy ilyen zavaros valótlanságokat tartalmazó levél megírása előtt nem nálunk jelentkeztek először.

Böröndi Lajos
igazgató

Vecsei Lánló Jertő

Javaslat az alap felosztására

Expo-előkészületek

A soproni Expo-iroda legutóbbi ülésén – több más napirendi pont tárgyalása mellett – javaslat készült az Expo-alap 1994. évi felhasználására – tudtuk meg *Stöckert Tamás*tól, a városi Expo-iroda titkári teendőit ellátó kereskedelmi felügyelőtől.

A közgyűlés által jóváhagyott költségvetésben a képviselő-testület 10 millió forintot szavazott meg az idei alapra, meghatározva azokat a célokat, amelyre az összeg fordítható. Ilyen a világkiállításhoz kapcsolódó kiegészítő városi rendezvények részbeni reklám- és propagandaköltségei, valamint, ehhez kapcsolódóan, a helyi infrastruktúra fejlesztése. Stöckert Tamás elmondta, a tanácskozás résztvevői elsősorban és kiemelten az önkormányzat által rendezendő sport- és kulturális rendezvényekre; a 25. Nemzetközi Diákjátékok és az Operafesztivál előkészítésére fordítanának nagyobb összeget. Az ülésen javasolták, hogy a helyi rendezvények, kiállítások szervezői, legalább 30 százalékos mértékben, a soproni vállalkozók sorából kerüljenek ki. Az alap részletes felosztásáról, a városi Expo-iroda javaslata alapján, a közgyűlés fog dönteni.

Dr. Kubinszky Mihály építészmérnök, egyetemi tanár, Sopron felkészülése az 1996. évi Expóra címmel részletes összefoglalót készített, amely tartalmazza egyrészt a világkiállítás idején idelátogatók és az őket fogadók számára nélkülözhetetlennek ítélt információkat, másrészt általános intézkedések javaslatait az Expo előtt és alatt. Kubinszky doktor szerint Sopront elsősorban azok fogják meglátogatni, vagy „útba ejteni" akik Bécsből utaznak Budapestre, és viszont. Számukat 3–5 millióra becsüli. Ez a szám, valamint az a tény, hogy a Nyugatról érkezők Sopronban szerzik első benyomásaikat Magyarországról (sőt Közép-Európáról), kötelezettséget is jelent városunknak.

Az összeállítás tartalmazza a várost bemutató gyalogos- és autóbusz-útvonalra tett javaslatokat, nem feledkezve el a sétálókról sem, valamint kitér a Belváros bemutatásával kapcsolatban szükséges teendőkre és intézkedésekre is. A „Néhány javasolt általános intézkedés az Expo előtt és alatt" fejezetcímben a feliratok, a műemlékek megjelölése, a kiadványok, táblák, a tisztaság, virágosítás megteremtése és feladataik megjelölése mellett különleges intézkedéseket is célszerűnek tart a szerző. Véleménye szerint a szabálytalankodókkal bizonyos toleranciát kell majd tanúsítani...

NAGY MÁRTA

Hitel nélkül

Petőházi beruházások

A Petőházi Cukorgyár Rt. hatalmas beruházás keretében bővül, korszerűsödik. Az energetikai fejlesztés új kazánt, vízlágyító berendezést és egy turbógenerátort eredményez.

***Fábián Károly* elnök-vezérigazgató munkatársunknak elmondta, a részvénytársaság saját nyereségéből finanszírozza a mintegy 350 millió forintos beruházást. Az új áramfejlesztő több energia előállítására alkalmas, mint amennyit a gyár felhasznál, így a cukorrépa-feldolgozás idején, a többletet az országos hálózatba jutattatják majd. Az elmúlt évben indított fejlesztés őszre, a kampányidőszakra készül el.**

Augusztusban azonban már egy másik, még nagyobb beruházás indul. Hatszázmillió forintot meghaladó értékben 40 tonnás cukorsilót építenek, szintén a társaság finanszírozásából, hitel nélkül.

N. M.

Részvénytársaság, visszamenőleges hatállyal

Önálló kutatóállomás?

Az Állami Vagyonkezelő Rt. javaslatára – visszamenőlegesen 1994. január elsejei hatállyal – részvénytársasággá alakult át a Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési-Fejlesztő Vállalat, s vele együtt a fertődi kutatóállomás is. A közelmúltban megtartott alakuló ülésen az ÁV Rt. által kinevezett igazgatótanács és felügyelőbizottság vette át az rt. irányítását.

A Gyümölcs- és Dísznövénytermesztési Kutató Rt. ceglédi, budatétényi (érd-elvirai) fertődi és újfehértói kutatóállomásai szeretnének önállósodni. Ennek legfőbb akadálya a korábbi vállalat által felvett hitelek visszafizetése, az adósságállomány törlesztése.

– Sajnos, a tartozások összekötnek bennünket – mondják az állomások vezetői.

Az ÁVÜ Rt. a részvénytársasággá alakított céget reorganizációs javaslattal átadta a Földművelésügyi Minisztériumnak. Az állomások sorsa és esetleges további átalakulása most azon múlik, hogy sikerül-e megfelelő reorganizációs programot összeállítani, elfogadtatni és hogy a cég rákerül-e az adósságkonszolidációs listára.

Az rt.-hez tartozó négy kutatóállomás közül egyébként a fertődi a legkisebb, de a legrégibb. Jelenleg főként a bogyósgyümölcsűek szaporítóanyagának előállításával és kutatásával foglalkozik. Az állomást még az Esterházyak alapították, s 1945-ig az Esterházy Hitbizomány nemesítőtelepeként működött. Ha ismét sikerül önállósodnia, újra fejlődésnek indulhatna a nagy hagyományokkal rendelkező kutatómunka.

Környei Tibor

Fertőd városi rangra pályázik. Hónapok óta gyűjtik az adatokat, részletesen feldolgozzák a község történetét. A Fertőd-dosszié hamarosan – várhatóan a jövő héten – elkészül. Felterjesztik majd a Belügyminisztériumba, ahol eldöntik, érdemes-e a városi rangra.

Felvételünkön Fertőd büszkesége, az Esterházy-kastély, egy kevésbé ismert látószögből.

Fotó: *V. J.-né*

Hallássérültek találkozója

A posta vállalta a gyerekek utaztatását

A hét elején Debrecenben tartották meg a Hallássérültek Országos Ifjúsági Kulturális Találkozóját. A rendezvényen részt vettek a soproni Tóth Antal Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon tanulói is.

Fazekas Ferencné, az intézmény igazgatója elmondta: az irodalmi színpad tizenegy diákja a Március üzenete című darabot adta elő nagy sikerrel. Az ott szerzett – a gyerekek és kísérőtanáraik számára felejthetetlen – élményekben nagy szerepe volt *Major Istvánnak*, a Soproni Postaigazgatóság igazgatójának, aki lehetővé tette a kedvezményes utazást. A gyerekeket, valamint az előadáshoz szükséges díszleteket és jelmezeket a posta autóbusza szállította Debrecenbe. Fazekas Ferencné szerint a postaigazgatóság igazgatójának segítsége nélkül nem tudták volna megtenni ezt a hosszú utat.

M. A.

Adóhivatal: ügyészi vizsgálat

A megyei főügyészségi vizsgálat részeként és a soproni ügyészség első féléves munkatervének megfelelően, a soproni városi adóhivatalban nemrég lezárult a helyi adókkal kapcsolatos, az elmúlt évre vonatkozó eljárások törvényességi vizsgálata.

A lefolytatott ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a helyi adókról szóló, többszörösen módosított előírások miként érvényesülnek a gyakorlatban.

Az elkészült jelentés szerint az adóhivatal által hozott határozatok tartalmi és alaki követelményeknek túlnyomó részben megfelelnek. Az ügyészség azonban néhány fogyatékosságra is felhívta a hivatal figyelmét, attól függetlenül, hogy az adóhivatal ellenőrzésének és végrehajtásának eseti hiányosságai semmiképpen nem befolyásolják az állampolgárok jogait, jogosultságait, illetve kötelezettségeit. A feltárt hibák – például az ügyintézésre törvényileg előírt határidő túllépése – tulajdonképpen a városi adóhivatal nagyfokú leterheltségéből, munkatársi gárdájának kis létszámából erednek.

Az ügyészség egyebek között megállapította: több soproni vállalkozó adótartozásának behajtására nem történt előrelépés, azaz az 1993 elején kibocsátott felhívásokat semminemű érdemi, végrehajtási cselekmény elvégzése nem követte. Az olykor milliós nagyságrendű adóhátralékkal rendelkező soproni vállalatok pedig fizetéshalasztási kedvezményben részesültek, holott esetenként a szigorú jogszabályok ezt nem tették volna lehetővé.

A szúrópróbaszerűen lefolytatott ügyészségi vizsgálat összességében megfelelőnek és jónak minősítette a soproni városi adóhivatal munkáját.

G. M.

Scarbantia-pályázat

A soproni Scarbantia Társaság képzőművészeti és irodalmi pályázatára március végéig lehetett benyújtani pályaműveket.

A határidő lezárultával *dr. Gömöri János*, a Scarbantia Társaság társelnöke elmondta: a tanulóifjúság számára kiírt pályázatot élénk érdeklődés kísérte. A város történetével foglalkozó festmények, illetve rajzok száma meghaladja a százat, az irodalmi pályaműveké – amelyeknek többsége elbeszélő műfajban keletkezett – pedig a negyvenet.

A zsűri április 12-én, kedden 16 órakor a Liszt Ferenc Művelődési Házban tart ünnepélyes díjkiosztást. A helyszínen ebből az alkalomból kiállítás nyílik a beküldött képzőművészeti anyagból.

Az iváni tankönyvíró

Németh J. László iváni történelemtanárnak, aki jelenleg az iskola igazgatója is – nemrég jelent meg negyedik történelmi feladatgyűjteménye. A tankönyvek társszerzője *Robotka Csaba* fertődi történelemtanár.

– Milyen volt tankönyvük fogadtatása? – kérdeztük Németh J. Lászlótól.

– A tanároktól és a diákoktól érkezett visszajelzések szerint könyveink hasznosan egészítik ki a hivatalos tankönyveket. Eddig az ország ezerkétszáz iskolájában iktatták be ezeket a tananyagba. A lektorok szerint kiadványaink fejlesztik a diákok logikus gondolkodását.

– Önt mi késztette tankönyvek írására?

– A történelemoktatás nagy változásokon ment keresztül. A korábbi „ideológiai csontvázakra" felépített tankönyvek helyére a valóságnak megfelelő történelmi ismereteket tartalmazó oktatóanyagra van szükség. Úgy érzem, helyre kell igazítani a korábbi tévedéseket. A feladatgyűjtemények nagymértékben hozzájárulhatnak a logikus gondolkodásmód kialakításához, a szóbeli, az írásbeli feleletek, a témazáró dolgozatok sikerélhez. A tesztelésen alapuló új módszert iskolánkban, a gyakorlati oktatásban is kipróbáltuk, s felméréseink szerint az mind a felkészítést, mind a számonkérést eredményesen segíti.

– Hobbiról vagy többről van szó?

– Amolyan szakmai hobbinak tekintem, ami munkámhoz is hozzájárul. Sokat köszönhetek családomnak, barátaimnak és kollégáimnak, elsősorban Robotka Csabának, akik újabb könyvek megírására bátoritanak, ösztönöznek. Most jelent meg egyháztörténelmi feladatgyűjteményünk.

K. T.

Hírsorok

Tinimozi. A soproni Liszt Ferenc Művelődési Ház kamaratermében holnap 10 órai kezdettel Az utolsó akcióhős című amerikai filmet tekinthetik meg az érdeklődő fiatalok. A szervezők mindenkit szeretettel látnak.

❐

Húsvéti nosztalgiabuli. Holnap 20 órától hajnali 1-ig tartó húsvéti nosztalgiabulit rendeznek a soproni Egyetemi Ifjúsági Házban. A lemezlovas *Pándi Zoltán* lesz.

❐

Koncert a pinceszínházban. A soproni Civitas Pinceszínházban ma 20 órai kezdettel a Kövesi–Magyar duó mutatja be legújabb szerzeményeit. A koncertre belépőjegyek a kezdés előtt a helyszínen válthatók.

A halál csókja

Hans Magnus Enzensberger, a híres publicista mondása, miszerint a politikába történő belépés egyenlő az élettől való búcsúval, a halál csókjával, így kampányidőszakban bizonyára hazai politikusrétegünk mindennapjaira is jellemző. Megerőltető rohamvágtában nyugdíjasklubokon, lakossági fórumokon, taggyűléseken kell átvágtatni a sikert szomjazó politikusnak, s mindig fittnek, jól öltözöttnek, frissnek kell tűnnie. Soha nincs egyedül, családról, gyermekekről csak akkor eshet szó, ha nyilatkozik kiegyensúlyozott privát életéről. Általában persze mindennek ellenére a politika bűvkörébe kerültek fényittas molylepkeként mindent feláldoznak a siker érdekében. S ha valaki mégsem ezt teszi?

Egy ilyen valaki tartja izgalomban néhány hete az osztrák közvéleményt, számol be a Profil című hetilap. *Walter Guggenberger* tiroli szociáldemokrata párti képviselő bejelentette: kiszáll. Nem lesz tartományfőnök-helyettes, nem lesz elnöke a helyi pártszervezetnek. Házassága fontosabb számára, mint mindeme világi hívságok. Még soha jelentős osztrák politikus nem vonta vissza ilyen „banális" indok miatt jelöltetését.

A reakciók meglepőek voltak. Szinte kivétel nélkül mindenki megértően nyilatkozott a döntésről, néha egész extázisba hajlóan reagáltak a választók és politikustársak. Guggenberger felesége, aki egyébként – a sors különös iróniája – foglalkozása szerint családsegítő tanácsadó, végre megértette a felekkel álláspontját: „a politikusoknak a nap minden órájában az emberek rendelkezésére kell állniuk, ugyanakkor példás avagy szent családi életet kellene élniük." E paradox követelmény mítoszát tépázta meg a tiroli politikus, s bizonyára ezután majd többen követik példáját.

Vajha itthon is mind többen felelősen döntenének afelől, hogy beszállnak-e a néha embertelen versenybe, néha gyermekeik és családjuk árán is...

B. K.

Della Vedova, Pietro, olasz szobrász. 1882-ben Simor János herczegprimás megbízásából Turinban elkészítette Pázmány Péter másfélszeres életnagyságú carrarai márványszobrát, amelyet az esztergomi bazilikában helyeztek el. A szobor a bazilika falába illesztett ugyancsak márványból készült 10·20 méter magas és 3·20 méter széles díszkeretben áll. A kétoldalt felnyúló körzetben művészi, domború faragványban gazdag kalász- és repkénylombozatban Pázmány életére vonatkozó emblemák vannak; fent a félkörben haut-reliefben a bold. Szűz fél alakja s a gyermek Jézus széttárt karokkal láthatók. D. készítette a Bakács-kápolna oltárát díszítő szent István és szent László szobrokat is.

Győrffy Lajos: Az esztergomi bazilika története és leírása. Esztergom, 1886. 29, 33. l. — *Zádori Ev. János:* Pázmány Péter szobra Esztergomban. Esztergom, 1883. 38. l. (Különlenyomat az *Új Magyar Sion* 1883. évi folyamából.)

Della Vedova

Pázmány Péter szobra. A bibornok-primás szép szobrot állittatott carrarai márványból az esztergomi bazilikában hirneves elődjének, Pázmány Péternek. Della Vedova turini szobrász készitette, 25,000 frtba került, s a bazilikában az e hó 8-iki ünnepkor volt látható. Bibornoki diszben tünteti föl a főpapot, a mint beszédet tart intésre emelt

**

818

jobb kézzel, baljában könyvvel. Feje fölött, szintén carrarai márványból, Mária látható, karján a kisded Jézussal.

Vas. Ep. 1882

817, 818 l

VÉBER János kékfestő. Egerben a mai Hibay Károly u.17.sz. ház tulajdonosai között szerepelt 1834-43 között.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

Della Vedova,

Pietro

nobrán

lásd okv

Zádori Ev. János

Pázmány Péter

nobra Esztergomban

Esztergom 1883.

MOB kat.

2348. n

E füzetből az

irodalom felhasználandó!

kísérletezések közvetlen megfigyelése céljából Washingtonban töltötte. Március végén a Harvard-egyetemet látogatta meg és április 14-én, mint a budapesti műegyetem közgazdaságtudományi szemináriumának képviselője, Philadelphiában az American Academy of Political and Social Sciences rendezésében „Foreign Loans in Central Europe" címen előadást tartott, amely ennek az akadémiának folyóiratában is megjelent (1934 július). Májusban és júniusban Princetonban Frank D. Graham professzor vezetése alatt folytatta a nemzetközi kiegyenlítődési mechanizmusra vonatkozó elméletek tanulmányozását. Júliusban a newyorki Federal Reserve Bankban bevégezte anyaggyüjtését, majd augusztusban a chicagói és minneapolisi egyetemeket látogatta meg, ahol több professzorral és szakemberrel folytatott kutatásaival kapcsolatos megbeszéléseket. Itt, valamint Detroitban és Pittsburgban megtekintette a nevezetesebb ipartelepeket is. A szeptember hónapot ismét Washingtonban töltötte, ahol befejezte a Rockefeller-alap jelzett kutatóbizottsága számára a nemzetközi tőkemozgalmakról készült memorandumát. Kutatásairól és megfigyeléseiről időközönkint beszámolt a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter úrnak, ezenkívül kutatásainak eredménye alapján két tanulmánya jelent meg a londoni The Nineteenth Century and After, illetve a hágai Haagsch Maandblad szakfolyóiratokban „Mr. Roosevelt's Dilemma" és „Wederopbouw

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Véber Klára

NAPLÓ (VESZPRÉM)

+1

JAN 17

1021

Tovább gyarapodik a „Balatoni Pantheon"

Az idén nyáron tovább bővül Balatonfüreden, a SZOT Szanatórium árkádsorában az úgynevezett Balatoni Pantheon.

Szabó Lőrinc emléktábláját Borsos Miklós szobrászművész készíti. A híres angol utazó, Paget János szintén emléktáblát kap Véber Klára szobrászművész „vésője nyomán".

A nemrégiben Kassán felavatott Batsányi emléktáblát „viszonozzák" azzal, hogy a Pantheonban helyet kap Jaroslav Hasek, a Svejk szerzőjének emléktáblája is.

A három új emléktáblát júliusban, illetve augusztusban avatják fel, s velük nyítják meg egyuttal a Pantheon-folyosó második részét.

ORT

armadik helyezés évi mérlege

A múlt évi eredménye szereplés mellett külön ör vendetes, hogy a sportá iránt egyre több az érdek lődő Pápán. Ha a fiatalok kal foglalkoznak, az után pótlás kimeríthetetlen. A versenyen sok néző jelen meg, a szurkolók lelkese buzdították a pápai fiúkat A szakosztály célja, hog ebben az évben tovább nö veljék kivívott jó hírnevü ket. *(M. J.)*

Kiírták a röplabda tere

A megyei röplabda szövetség kiírta az 1964. évi téli megyei röplabda terembajnokságot. A terembajnokság célja a röplabdázók részére téli mérkőzések biztosítása, továbbá felkészü-

A pécsi Színház téren, a volt Hírlapolvasó helyiségében látható a múzeum gyűjteményéből *Új konstruktivizmus* címmel rendezett kiállítás, amely áttekintést ad az 1910-es és 1920-as évek konstruktivizmusát követő és továbbfejleszteni szándékozó magyar képzőművészek munkájáról. Korniss Dezső, Martyn Ferenc, Moholy-Nagy László, Victor Vasarely, Bortnyik Sándor és Kassák Lajos — a példaképek és előfokok — egy-egy műve vezeti be a tárlatot. Vasarely alkotása ugyan nem igazi konstruktivista kép, hanem inkább optikai hatásokra épít, viszont a legerőteljesebb munkák közé tartozik, Moholy-Nagy 1922-es *Fotogramm*jával együtt. A mai művészek közül néhányan — Nádler István, Fajó János, Bak Imre, Mengyán András, Keserü Ilona, Hencze Tamás — részben közösen dolgoznak, érdeklődésük és látásmódjuk azonban eltérő. A szentendrei Deim Pál két táblaképe szilárd szerkezetével, határozott térérzékeltetésével emelkedik ki a többi közül. Az inkább grafikusként ismert Maurer Dóra *Eltolódás-című* festményein színes csíkok kereszteződése, elmozdulása, ritmikus és a maga módján izgalmas sűrűsödése-ritkulása látható. Ficzek Ferenc fából és vászonból kombinált *Ablak*-sorozata teret és mozgást kíván érzékeltetni. Keserü Ilona *Alakuló tér I—XX.* címmel állított ki egy színek árnyalataira és egy hullámzó vonalra épített sorozatot. Ez csak tizennégy tagból áll — de nem ez az egyetlen hiányérzetünk. Tóth Endre pedig hiába ismételte meg négyszer *Magyar trikolórj*át, műve nem lett meggyőzőbb. A plasztikai munkák közül Nádler, hasábjai tetszettek. A kiállításon részt vesznek a Lantos Ferenc körül kialakult „pécsi műhely" tagjai is.

A vállalkozás kétségkívül értékes: elsősorban azért, mert áttekintő módon informál a mai magyar művészet egyik — nem feltétlenül a jövőt képviselő, de kétségkívül létező — áramlatáról.

Balia Erzsébet

FOLYÓIRAT

TÁRSADALMI SZEMLE

„Fegyvert keresünk, hogy megvédhessük életünket, és beletorkollunk ezekbe a könyvekbe, mint vágyaink kifogyhatatlan medencéibe." A húszas évek elején a szovjet irodalomról szólva Kassák Lajos írta ezt a mondatot, Blok esszékötetének máig hangzó előszavában. Most Elbert János idézi a Társadalmi Szemle 9. számában megjelent, A SZOVJET IRODALOM ÚTJA HOZZÁNK című összegező dolgozatában. A cikk — korábbi megállapításokat követve — három szakaszra osztja ezt az utat. Az első a Horthy-korszak Magyarországán át vezetett 1945-ig, s mint köztudomású, nem volt tükörsima. De néhány fontos szovjet könyv mégis az olvasók kezébe juthatott. Kiadták Fagyejev *Tizenkilencenjét* például. A második szakasz a felszabadulástól 1956-ig tartott. A kapuk kinyíltak. De a jó művek, saj-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPTÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1971 SZ 25

TÜKÖR
Budapest

Vecsési Sándor, festő

JÁNLAT

wiak lassú bevezetéssel indul, majd rendkívül virtuóz, gyors rész következik, szinte kizárólag a zongora uralkodik benne, a zenekari kíséret szerepe teljesen jelentéktelen. Az *f-moll* zongoraverseny a zeneirodalom ismert remekei közé tartozik; örömmel hallgattuk a versenyműben Falvai Sándor feszes ritmusait, és — a lemez legszebb perceit — a lassú tétel, a csodálatosan szép, lírai vallomás igazán költői tolmácsolását. E versenymű zenekari kísérete egyáltalán nem hálás, és éppen ezért nem könnyű feladat, Kórodi és zenekara kitűnően, alkalmazkodón és finoman végzi el mégis. A felvétel technikailag is jól sikerült. *(Hungaroton)*

Meixner Mihály

1021

KIÁLLÍTÁS

BAZSONYI ARANY ÉS VECSÉSI SÁNDOR KIÁLLÍTÁSA

Művelődési Ház, Dömsöd

A Graham-kör nagyjainak, Bernáthnak, Berénynek a tanítványa ez a festőházaspár. Vecsési számos elismerést mondhat már magáénak: érdemes művész, Munkácsy-díjas, és néhány évvel ezelőtt úgy látszott, a különböző vidéki kiállítások díjosztó zsüriinek ő a kedvence. Stílusa valóban megnyerő, legalábbis első látásra, mert a mesterek mély kultúrája

mint aranyfedezet nem érződik Vecsési és Bazsonyi Arany tetszetős tájai és túlságosan átlátszó jelképei mögött. Képeik gyönyörködtetik a képzőművészettel ismerkedő nézőt, de nem késztetik az önmagával való szembenézésre — szóval, az a bizonyos „változtasd meg élted!" felszólítás hiányzik belőlük.

De — egy falusi művelődési házban, ahol a látogatók többsége talán először lát képkiállítást, és a festményt a templomban látott oltárképhez, vagy az öröklött olajnyomathoz, legjobb esetben a XIX. század festészetének reprodukcióihoz mérik, kevesen értenék meg a művészet nehezebb fajsúlyú alkotásait. Az úgynevezett „képcsarnoki festészet" felső szintje ez a felfogás, díjat nem adnék rá, de az adott körülmények között közművelődési feladatot lát el. És ugye, világos, hogy nem akarom Dömsöd lakóit megsérteni? (Képünkön Vecsési Sándor *Tanya* című festménye.)

Székely András

VV 1.

T3

Egészségne

Tevékeny év közepén tart, s eredményekben nem szűkölködő négy esztendőről készít számadást a Vöröskereszt Pest megyében. Az országos szervezet október 29—30-ra hívta össze az V. kongresszust, s addig az előkészületek folynak. A taggyűléseken és a vezetőségválasztásokon már megkezdődött a számvetés; az elmúlt négyéves időszak alatti fejlődés eredményeiről szólhattak a beszámolók, melyekből kitűnt: nő a szervezet társadalompolitikai szerepe, sajátos egészségnevelési és gyakorlati feladatainak eleget tesz.

Szemléletformálás

A mérlegkészítők, s az eddigi választásokon felszóláló négyezer tag szavai arról tanúskodnak, hogy hatékonyabbá vált a vöröskeresztes mun-

A ráckevei és ceglédi járás, s Százhalombatta a tanácsadással, kóstolóval, bemutatókkal fűszerezett kiállítások szervezésében jeleskedett, *propagálva így is az egészséges életmódot.*

Országszerte nagy hírnévre tettek szert a *szentendrei egészségnevelési napok, s a gödöllői fogászati konferenciák.*

Tettek is...

Nem elegendő azonban az egészségről beszélni, tenni is kell érte. Így vallják a megye vöröskereszt-szervezeteinek tagjai, s erről tanúskodnak az eredmények is: *négy esztendő alatt majdnem 130 ezren adtak vért önkéntesen,* s 42 ezer 786 liter életmentő nedvvel segítettek a rászorulókon. *A váciak, százhalombattaiak, gödöllőiek* vezetik a sort az egy lakosra jutó véradásban.

A cselekvés kevésbé látványos módja az a segítő-szervező munka, mellyel a védőoltások, szűrővizsgálatok előkészítéséből, a mozgósításból vették ki részüket a Vöröskereszt aktivistái.

Nagy múltra tekint vissza *az időskorúak társadalmi gondozása* Pest megyében. S a szervezet tagjai körében szintén: 5 ezer 337-en gondoskodtak a takarításról, bevásárlásról, mosásról, vagy a születésnapi köszöntőről és virágról — ezt az általuk támogatott 4 ezer 266 család és több mint 5 ezer egyedülálló idős ember tanúsíthatja.

A felnőtt és ifjú vöröskeresztesek *évente ezer állami gondozott gyermeket patronáltak, s részt vettek a veszélyeztetett családok, gyermekek* felkutatásában. Sokan közülük személyes gyámságot is vállaltak.

Szeszmentes kirakatok, tejtermék-bemutatók, filmvetítések, kiállítások voltak a meggyőzés fő eszközei az alkoholizmus elleni hónapok rendezvényein. A hétköznapokon pedig a munkahelyi szervezetek

fa házfalak, között rózsaszín-fehérben felizzik, csak ő tudja igazán érzékeltetni.

nyelvel felebreszti a szunk örömeinket is; látványban a érzelmeket. A festményt nem csak nézzük, hanem használjuk, — színek meghittségével lapozunk a saját gyermekéveinkben. Ezért jelentős Vecsési Sándor megdermedt víz-

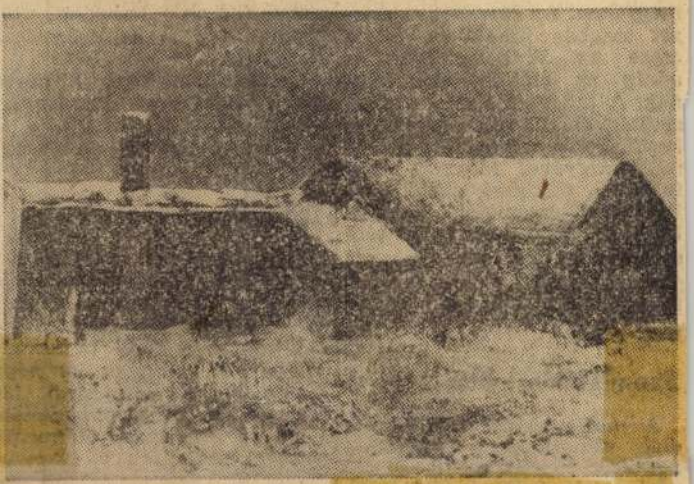

Vecsési Sándor: Tanya (Eltűnő világ)

Minden műve a múlt fontos rétegének összegezése és *a holnap megsejtése*, annak a holnapnak festői érintése, mely már ma is létezik a maga növekedésében, s ez olyan gyarapodó kincs, mely megállíthatatlan. Mire gondolok? Arra, hogy Vecsési Sándor a pusztuló tanyákban nem nosztalgiát tár fel elsősorban, hanem az idő módosulását, azt hogy ennek így kellett bekövetkeznie. A tanyaromok ezért ha nem is derűsek, de mindenképpen *az életforma változásaira* utalnak a megtalált festői alakzatban. Úgy vagyunk Vecsési Sándor művészetével, mint *John Keats* a görög vázával; üzen bennük az idő elhamvadt atmoszférája, nem önmagáért, hanem jelenünk teljesebb megértésért. Vecsési, dömssösdi Dunája, régi szobája, öreg tükre, kék háza, magas gaznövények között dülöngélő fejfái nem egyszerű tájrészletek és tárgyak, hanem *életünk olyan jelképe*, mely a maga használati vagy természetes megjelenésében, sugárzásában érték, — ezért szép. Ezért, nem önmagáért. A táj motívumaiban ugyanis rejtve ott hullámzik ifjúságunk, s a festő a maga élmé-

VECSÉSI SÁNDOR

6

Szavaink bizonyítékául már ott a festőállványon egy újabb alkotás. Mint munkásságának alapvető motívuma, most ez is egy öreg falusi ház. De a témával szinte ellentmondóan (avagy épp egybehangzón?), esőmosta, friss, oldott színekben. Szinte érezni a föld illatát... Szerintem befejezett, teljesértékűen rögzít egy világot. A művész félig elkészültnek tartja csupán. Minden bizonnyal ebben a magatartásban rejlik továbbfejlődésének záloga.

977-303-16

Wagner: Képzőművészeink Moszkvában

VECSÉSI SÁNDOR 5

ott levő képem előtt — papucsot húzva elcsoszognak naponta a nézők ezrei az Ermitázsban, ahogyan a világot járja most is az *Apám és anyám* a *30 győzelmes év* nemzetközi gyűjteményes kiállítással, vagy ahogy megvásárolja és időnként bemutatja a Galéria a Várban, és végül, ahogy most három héten át ki volt állítva Moszkvában —, akkor a mű hatása befolyásolhatatlan, akkor az alkotás már önmagáért beszél. Én éppen ezt tartom a legfontosabbnak. Hogy megerősített abban a hitemben, hogy a mának sokfélesége, új értékrendek születése közepette is változatlan az emberek igénye a tisztaságra és a szépre.

3o3-16

eink Moszkvában

VECSÉSI SÁNDOR 4

gubbasztott a küszöbön mezítláb, klottgatyában, az megérzi, megérti a *Gyermekkorom házsarkát*. Magamnak életcélul tűztem, hogy a nép egykori élményeit megmentem a jövőnek.

— Az ember így Moszkvában rájön például arra, hogy a művek sorsa befolyásolhatatlan. Lehet róluk bírálatot írni így, vagy úgy, öt évig, tíz évig, de a festmények ettől függetlenül, önálló életet élnek. Ahogyan egy dunántúli magyar falu előtt — az én

Magyar Nemzet 1977-303-16

Wagner: Képzőművészeink Moszkvában

VECSÉSI SÁNDOR ?

Majd így folytatja: — Ott nagyon sokan járnak kiállításra, és valahogy őszintébben nyilvánulnak meg az emberek, szívesebben elmondják a véleményüket. Én szívből örültem ennek, és jólesett, hogy korra és rangra való tekintet nélkül megérezték törekvéseimet. Különösen nagy volt a sikere a *Tanyának*, amelynek alcíme: *Eltűnő világ*. És aki csak egyszer is fázott már életében, és

Magyar Hirlap 1977-3o3-16

Wagner: Képzőművészeink Moszkvában

VECSÉSI SÁNDOR festő, Munkácsy-díjas
Nyergesujfalu, 1930

1954-ben végzett a Képzőművészeti Főiskolán, mesterei Fónyi Géza és Bernáth Aurél voltak. Gyűjteményes kiállítást 1964-ben rendezett az Ernst Muzeumban; munkáit bemutatták a Velencei Biennálén (1962), a Párizsi Ifjusági Biennálén (1963), továbbá Bulgáriában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, a Szovjetunióban, Svájcban és Nyugat-Németországban. 1958-61-ben Derkovits-ösztöndíjat, 1965-ben Munkácsy-díjat kapott; 1967-ben elnyerte a Tornyai-plakettet, 1973-ban a szófiai szocialista festészeti biennálé nagydíját. - Elmélyedő komolyság, igazi gyötrődés, s minden emberi dolog értő, azonosulni kész vállalása jellemzi festészetét. Különösen vonzódik a falu és az ott élő emberek világához, szükszavu, kevés motivummal dolgozó stilusa a legsemmitmondóbb látványban is tökéletes atmoszférát teremt és a valóság mélyére ás. Szilárd, szinte geometrikus rendbe sorakoztatja a kép elemeit, de a szigoru renden mindig átsüt az érzelem. Portréi ugyanezt a mély átélést, finom lélekrajzot sugározzák. Több murális munkát, freskót, pannót, sgrafittót készitett.

Művész életrajzok 1975

Családi ház, Budapest XVII., Szigetcsép utca

Építész: Rácz Endre

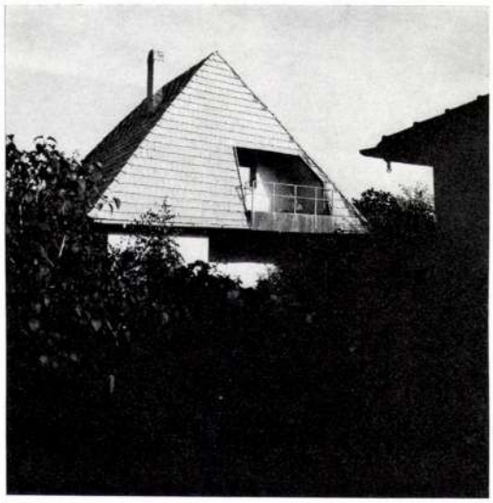

4 1

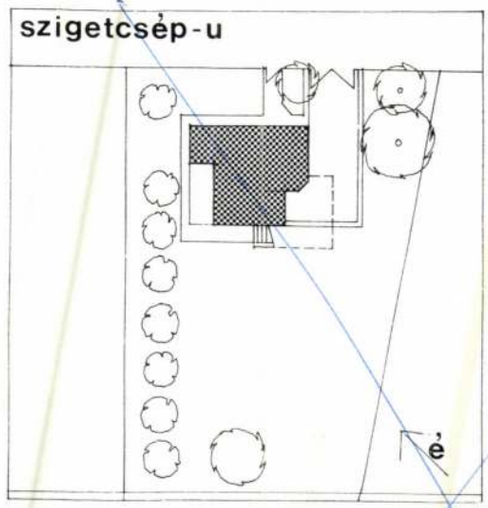

2

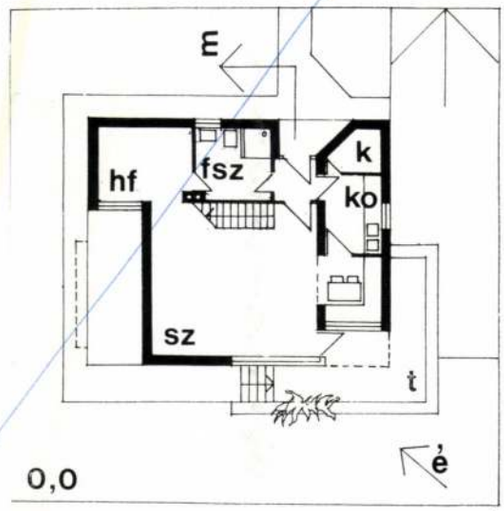

5 3

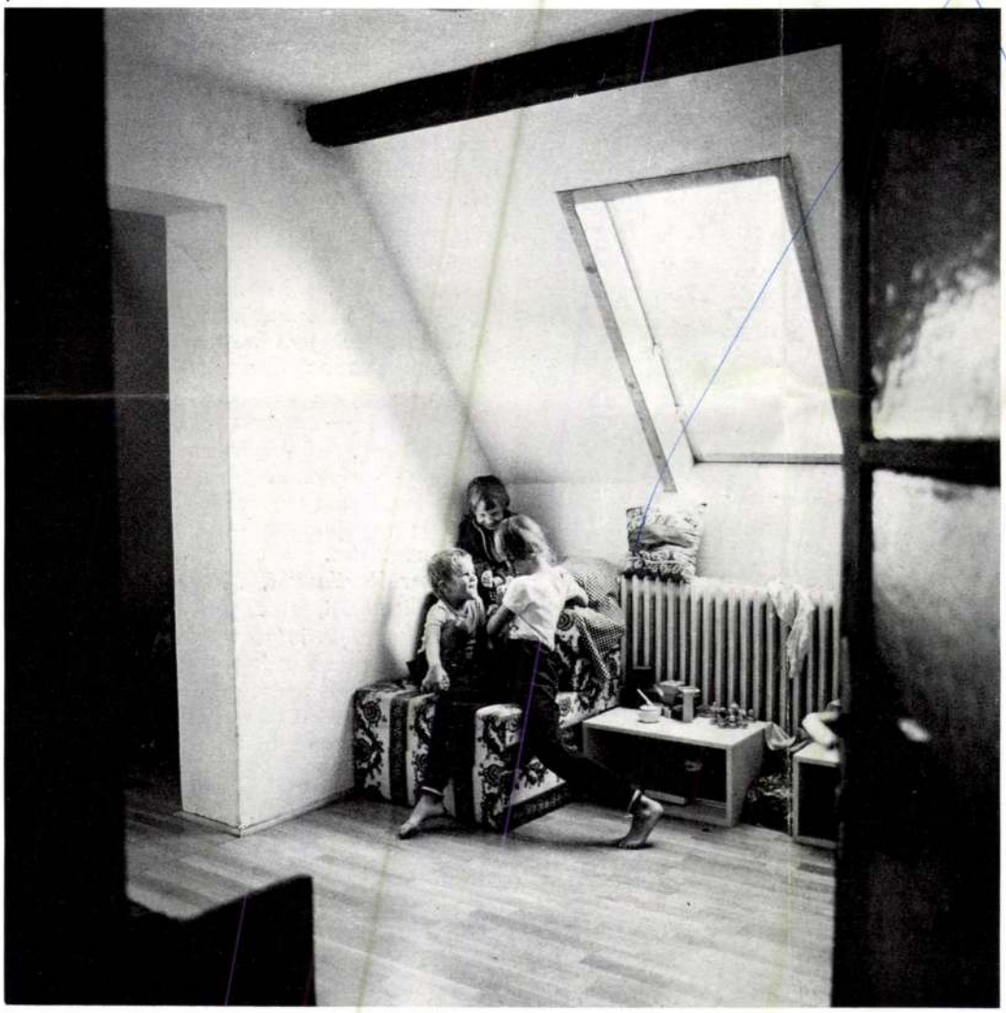

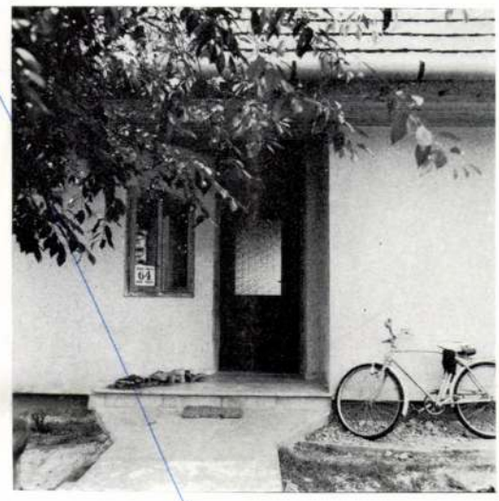

Szerkezettervező:	Dunai Árpád
Kivitelező:	Vetro Sándor
Tervezés éve:	1976
Kivitelezés évei:	1977—1978
Fotók:	Szathmáry Zoltán

Földszintes, családi házas környezetben áll az épület. Korlátozott anyagi eszközök, hagyományos egyszerű anyagok voltak a tervezés meghatározói.

Az épület elrendezése:

—2,75 m szint: gépkocsitároló, kazánház

±0,00 m szint: lakótér és étkező, konyha, szülők hálófülkéje

+3,00 m szint: gyermekek szobái, padlástérben öltöző és ruhatároló.

Az alagsor területe: 31 m²

A lakás alapterülete: 110 m² *R. E.*

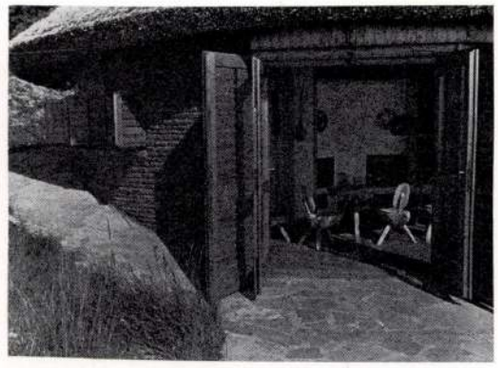

ból épült, s részben a felmenő falakon, részben pedig az ajtó, illetve ablaksávok közötti fenyőfa oszlopokon nyugszik. Kötőgerendái és szarufái a kémény körüli fémabroncsokra fekszenek fel. A kötőgerendák pallóborítása adja a tetőtéri födémszerkezetet. A felvezető falépcső a korlátoszlopokra és a kemencefalra támaszkodik. A tető héjazata kévefedés, lángmentesítővel impregnálva. Alá csupaszlemez biztonsági vízszigetelés és mázolt farostlemez borítás került. A kényfej nyersbeton, szikrafogóval és földelt levezetésű villámhárítóval felszerelt.

A külső nyílászáró szerkezetek: kapcsolt gerébtokos ajtók és ablakok, mozgatható zsalus zárószárnyakkal fenyőfából, lakkozva. A belső nyílászárók is fenyőfából, natúr színben lakkozva készültek, csakúgy mint a tetőtérben körbe, a főzőfülkében és a hálóban beépített szekrénysorok. A vizes berendezések alkalmasak a vízhálózathoz történő csatlakoztatásra. A vízvezeték és a belső út elkészítésével egyidőben a gépkocsitároló megépítése a befejezett megjelenés miatt is fontos.

A terasz és az épület körüli járda felülete karmacsi kőlapburkolat. A belső térben a

padló koncentrikusan körbe rakott klinkertégla burkolat, s a falak fehérre vannak meszelve. *V. Gy.*

Néhány gondolat a Vedres György építész tervezte becehegyi nyaralójához

Építészet és táj.
Enteriőr-exteriőr és táj.
Építészet és ősi építési anyagok.
Körbejárhatóság.
Tűzközpontosság.

Örökös szempontok voltak, és éltetnek mindannyiunkat, ma is.

Azt hiszem, sokadmagammal mondhatom, végigkíséri életünket a nyaraló — családiház feladatkör sohasem megúnható, mindig új és új mérceállítást követelő szuggesztív építészi, — építési kényszere, — jobb esetben, — ritkán, — nagyon ritkán, magunknak, — többször, — így is örülve, sokszor, — majd mindig, — másoknak.

Vedres György nyaralója az örökös és mégis mindig megújúló emberi építési igény magas fokú szintézise.

A területválasztás, a hegy lankásodó lejtőjére állított ősi, szinte a primitív népek okosszép kunyhóját idéző formavilág, — a hegy ölében megbúvó nádtetős, Balaton felé zsalugáteres szemeit nyitó, — a hegy felé csak behúzott kalapját mutató emberi hajlék, — több mint két évtizedes építészi alkotókedv és képesség kis tömegű, de nagy fontosságú sommázása.

A kevés számú, időtlen építőanyag: a fa, a kő, a tégla és a nád, — az enteriőr központi kéményoszlopa, a középről mindent fűtő kemencetérrel, — az óriási kereket idéző, közép felé irányú szarufák centrikus rendszere, — a körkörösséget tovább motiváló klinker-tégla padlóburkolat, — a tetőtér hálószobájába vezető, — kemencefalra támaszkodó íves falépcső, — az enteriőr nyers, természetes színei a fehér meszelésű falak között, — a berendezési tárgyak ősi egyszerűsége, szépsége, anyagszerűsége és színei, — egészen a formailag, szerkezetileg kristálytiszta nyersbeton hengerfelületű kényfej megoldásáig — mégegyszer mondom — szintézis Vedres György építész alkotói két évtizedében.

Az épülethez őszinte szívvel csak gratulálhatok.

Vadász György

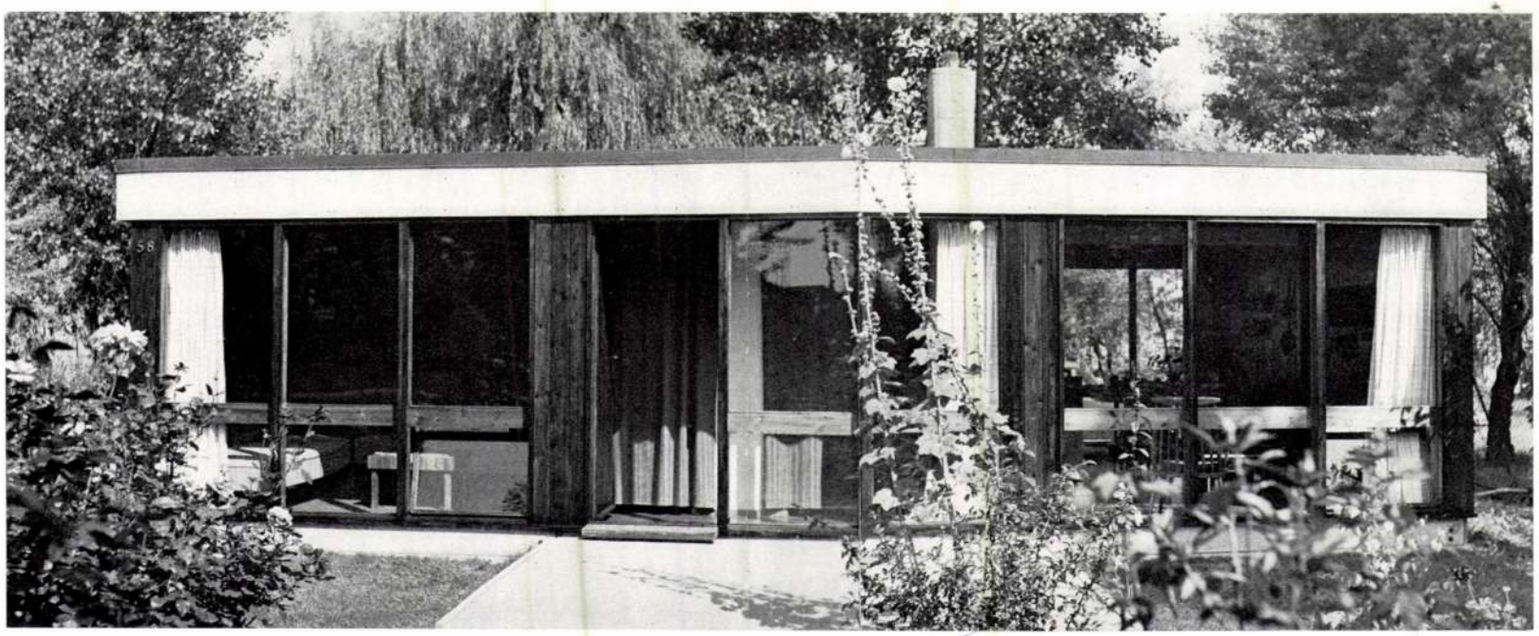

akkor a vasbeton vázszerkezet javára dőlt el. A méretek csökkentésével elérhető volt, hogy a legnehezebb elem nem több 80 kg-nál, korróziós probléma nem jelentkezik, a legolcsóbban előállítható szerkezet, igaz nagyon munkaigényes, de ez a sajátkezű kivitelezésnél nem volt döntő szempont.

A födém és falszerkezeteknél a fára esett a választás, Nikecell hőszigetelés alkalmazásával.

A lapostető vízszigetelését gazdaságossági megfontolásból hagyományos háromrétegű bitumenes szigeteléssel terveztük.

A környező terep jóformán közvetlen folytatása a belsőnek, így külön lábazat nem épült, illetve a minimális szintkülönbséget a vázszerkezet alsó összekötő eleme alkotja.

A párkány fehér Eternit burkolattal készült, eresz nélkül, mely egységesen körbefut az épületen. A két rövid oldalon egyúttal a külső víz-elvezetés horganylemez csatornáját is tartja.

A nyaralóépület formai megjelenése az alaprajzi, szerkezeti és építésszervezési igényekből fakadt, nem a divat diktálta. Úgy érezzük, hogy éppen ezért erkölcsi és fizikai avulása később következik be.

M. G.

1. Alaprajz. M=1:200
2. Axonometria
3. Részletrajz

1. Plan des lieux. M=1:200
2. Axonométrie
3. Dessin de détail

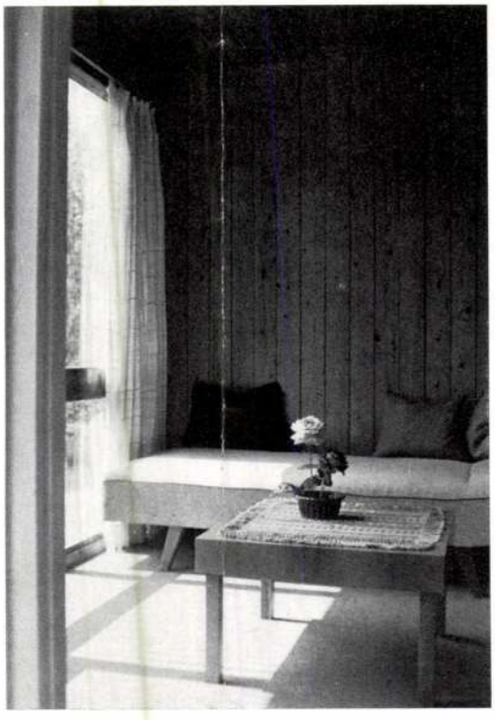

Hétvégi ház, Balatongyörök, Becehegy

Építész: Vedres György

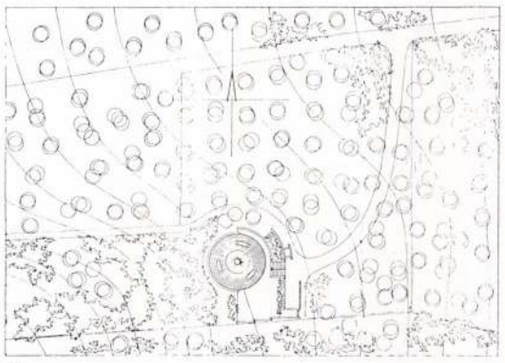

1

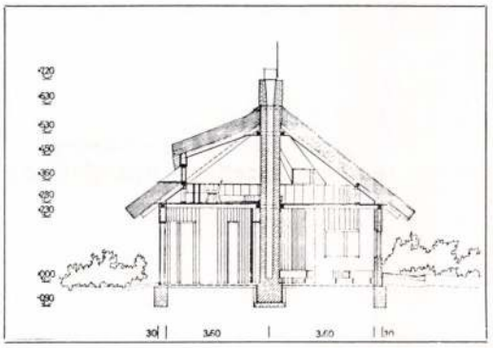

2

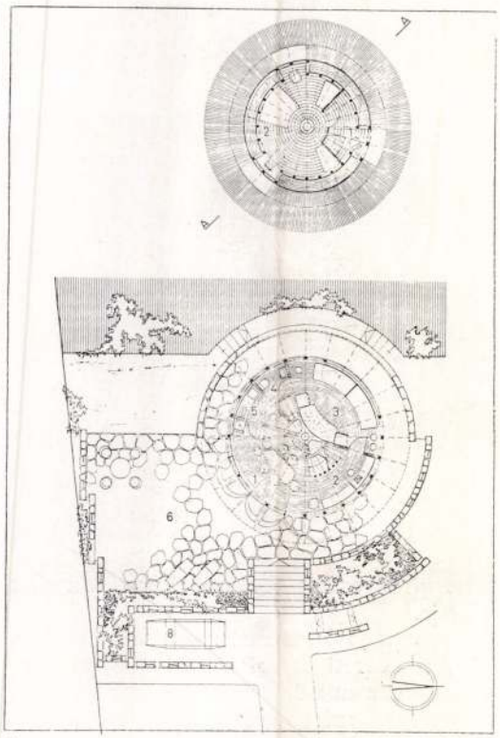

3

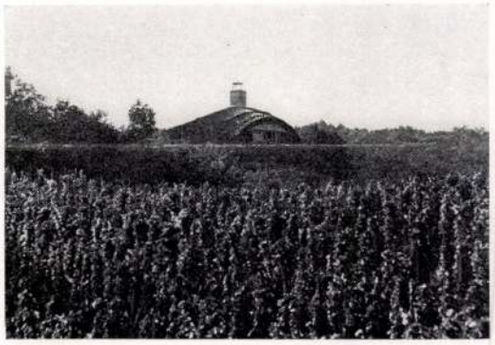

1. Helyszínrajz, M=1 : 1000
2. Metszet, M=1 : 250
3. Földszinti alaprajz, M=1 : 300

1. Étkező-nappali tér
2. Dolgozó
3. Hálótér
4. Zuhanyozó, mosdó, W. C.
5. Főzőhelyiség
6. Terasz
7. Szerszám- és tüzelőtároló
8. Gépkocsitároló
9. Ciszterna

Tetőtéri alaprajz

1. Olvasó
2. Hálótér

1. Plan des lieux, M=1 : 1000
2. Section, M=1 : 250
3. Vue en plan du rez-de-chaussée, M=1 : 300

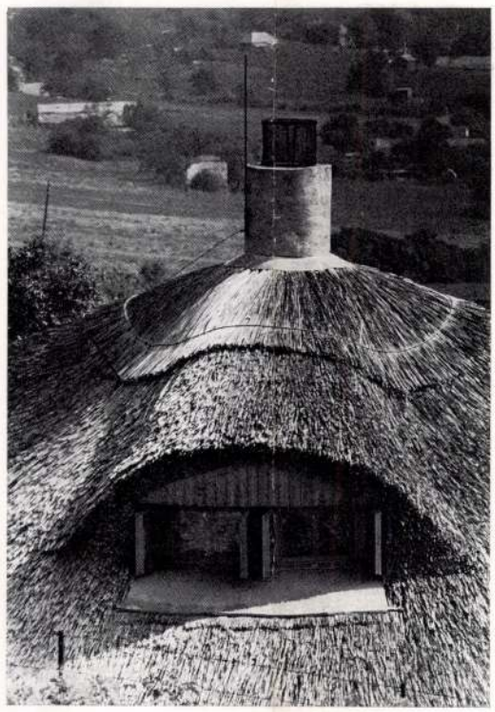

Kivitelező:	Mikus József
Fényképek:	Dr. Pethő Beretalan Az 1977. évi „Építészeti Fényképpályázat"-on I. díjat nyert fotósorozat
Tervezés éve:	1971
Kivitelezés ideje:	1972—1974
Az épület költsége:	300 000 Ft
Összes szintterület:	80 m²

Nem ok nélkül írták le, hogy Györöknél a Badacsonnyal és a vulkáni kúpokkal együttesen feltáruló panoráma „a világ legszebb tája". Az sem véletlen, hogy Szép-kilátónak nevezik a helyet, ahol ez a magával ragadó látvány megállásra készteti az úton haladót. Itt, ezen a vidéken, a Keszthelyi-hegység keleti lejtőjén, a lenövő erdő szélén, a természetbe ágyazva épült fel a hétvégi ház, négy másik nyaralóval közös tulajdont képező, 12 000 m² területű gyümölcsösben.

Az építészeti megoldást nemcsak a természeti adottságok, a kilátás, a lejtés határozta meg. Éppoly fontos volt az építtető — igényein és lehetőségein túlmenően — egyéniségének megragadása szinte az olyan fotóművészhez hasonlóan, aki napokat, heteket tölt modellja környezetében, mielőtt a karakteres portrékat elkészítené. Az alkotó kezek által „testre-szabott" ház így nem csupán környezet- és életmódalakító, de szimbolikus jelentőségű is. Éppúgy jellemzi az építtetőt, mint öltözködése, evése, gondokodása. Az épület a telket keleti oldalon határoló földútról, a közös kerten keresztül közelíthető meg. A kör alaprajzú ház, a hozzá kapcsolódó terasszal a lejtős terepbe simul. A természetes lejtőn csak a terasz sík felületének kiképzése jelent kisebb feltöltést, illetve bevágást. A terasz alatt van — a feljáró lépcső két oldalán — a ciszterna, az emésztő, a szerszám- és tüzelőkamra, s a házhoz vezető út megépülése után itt helyezkedne el a gépkocsitároló is. Maga az épület földszintes, tetőtéri beépítéssel. A terasz felől, a délkeleti balatoni kilátás irányában három kétszárnyú ajtó tárja fel a nappali teret. Innen sorolódik körbe a hálótér, a WC-mosdó-zuhanyozó helyiség és a főzőfülke. A nappali térből íves falépcső vezet a tetőtérbe, ahol a lépcső előteréből nyíló szobát tetőablakok világítják be. A körüljárható, egymásba olvadó terekből álló épület valamennyi helyiségének közvetlenül a szabadba nyíló ablaka van. A ház centrumában tartószerkezeti szerepet betöltő központi kémény épült kemencével, amely az egész épület téli fűtését is ellátja.

Az építőanyagok és a szerkezetek kiválasztásánál az volt a cél, hogy a helyi természetes anyagok harmóniája és a táj hagyományos építési módja korszerűsített formában érvényesüljön. Az alapok a köves talajra úsztatott betonból készültek. A terasz és az épület körítő falai hátbetonnal, karmacsi kőburkolattal épültek, a házon belül íves, kisméretű tégla zsaluzófallal. A tartókémény és kemence téglából, illetve csömöszölt betonból készült. Az ernyőhöz hasonlítható tetőszerkezet fenyő

Magyar Építőművészet 1979/5

Vedres György, építész (1934-1987)
Landsky György: Kísérlet egy korszak lejárására.

6. *Lakóház a Tabánban, Gróza rakpart, Budapest. Építész: Vedres György. 1962*
6. *Apartment house in Tabán district, Gróza rkp., Budapest. Architect: György Vedres. 1962*

Magyar Építőművészet, 1988, 3, 5-old.

Vedres György, építész (1934-1987)

27

27. Budapest divatház, Budapest. Építész: Vedres György. 1965
27. Mode-house "Budapest", Budapest. Architect: György Vedres. 1965

Magyar Építőművészet,
1988., 3., 51-old.

a történelemtudományok kandidátusa

Európa el

Németh János mázas samott faliképe.

(Az Iparművészeti Múzeum kortárs alkotókat bemutató jubileumi kiállításáról.)

lak mögött. Pénzt számo

* * *

Ezer, tízezer, százezer. Anny
Meg kétszer annyi. Meg i
ten tudja, mennyi. Háro
gyereke van. Kabátra enny
füzetre, ceruzára annyi. K
nyeret kell venni délután,
zsír is elfogyott már. Ja,
Zolikának új cipő is kell. A
annyi... De lehet, hogy va
olcsóbb is. Talán a bizom
nyiban. Annyi... Ezer, tí
ezer, százezer... Pénzt sz
mol. Nyolc órát ül egy üve
ablak mögött.

* * *

— Mit játszotok, Zolika?
— Katonásdit.
— Ez itt az erődötök?
— Igen. Innen lövünk
ablakokból.
— Az erőd ablakát nem a
laknak nevezzük.
— Hát akkor minek?
— Lőrésnek, kisfiam.

* * *

Ha akasztófahumora vo
talán ezt mondaná a fel
gének:
— Fiam, te elmehetnél
ackutatónak a cipőiparba
De bizonyára nincs ak
tófahumora, bizonyára e

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 OKT 29
Vecsési Sándor
Somogyi Néplap

— Miért? gondoltunk rá. Jöttek sorra a

1021

FALUSI TEMPLOM

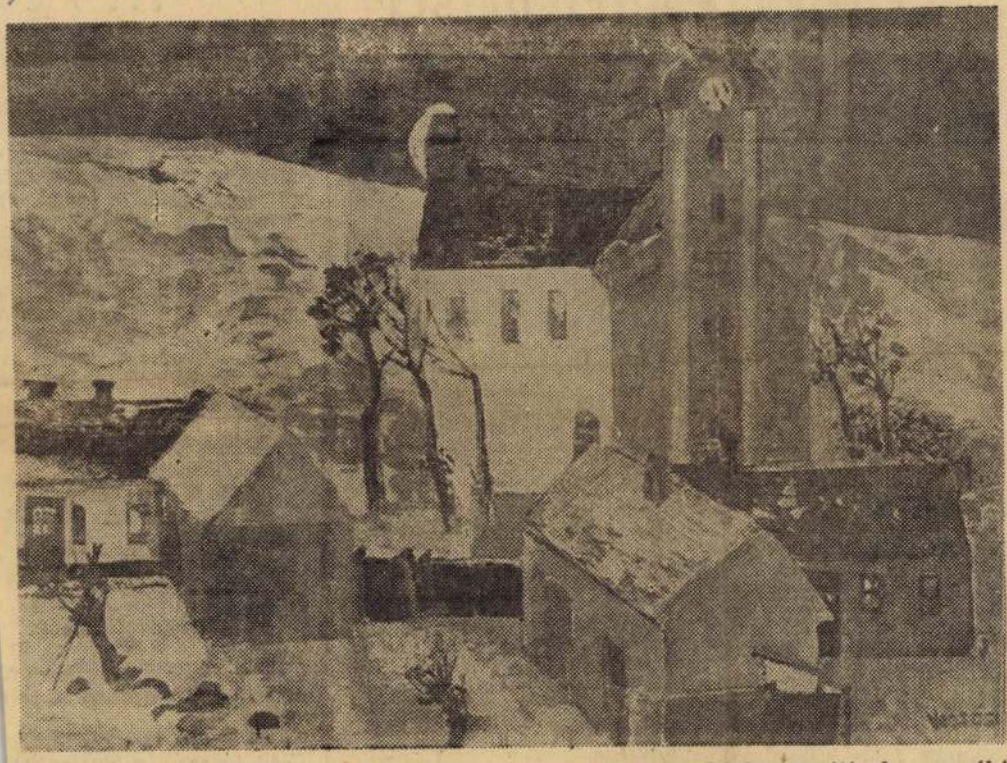

ecsési Sándor festménye. (A Vaszary-terem képbemutatójának anyagából.)

bei, daß d
Mitgliedslä
nissen de
kleinen V
vorragend
synthetisc
Pflanzens
usw. bess
den. Aufg
men, die im Rahmen der Interhim geschlossen wurden, wird die Arbeit bezüglich weiterer Spezialisierung der Produktion und der Kooperationen durchgeführt.

Im Geiste der KSZE-Schlußakte baut der RGW konsequent seine Zusammenarbeit mit internationalen Wirtschaftsorganisationen in aktuellen Fragen der Wirtschaft, Wissenschaft, Entwicklung der Technik und des Umweltschutzes aus.

Das Exekutivkomitee wertete die 1977 auf diesem Ge-

Noch in diesem Jahr wird di

Ausschuss des Verbandes der d

Pflege der M

Die Angehörigen deut

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726
1978 FEB 27

BUDAPESTER RUNDSCHAU

Sándor Vecsési

1021

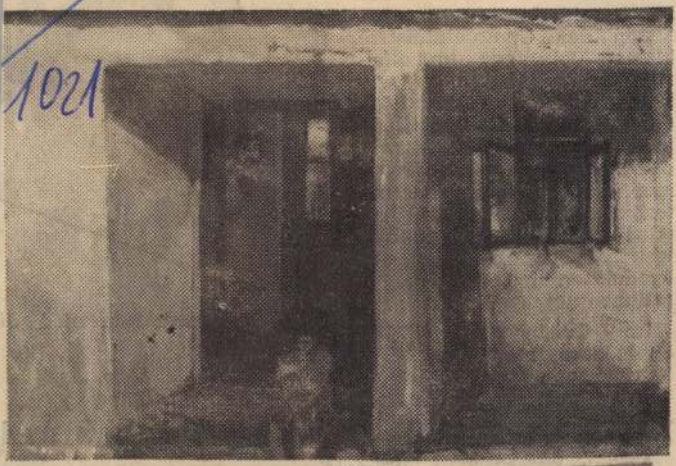

Sándor Vecsési: Mittags (Öl)

Ausstellung „Malerei '77"

VECSÉSI SÁNDOR 7

A moszkvai kiállításokon kívül ma már a leningrádi Ermitázsban is láthatók a magyar művészek alkotásai. *Vecsési Sándor: Holdas tél* című festménye mellett — most már, friss vásárlásként — *Kiss István* szobra is, a *Felszabadulás*. S most olvasom a hírt: az Ermitázsnak hárommillió látogatója van évente, hazaiak és külföldiek egyaránt.

Valóban, a művek sorsa, hatása kiszámíthatatlan...

WAGNER ISTVÁN

77-303-16

észeink Moszkvában

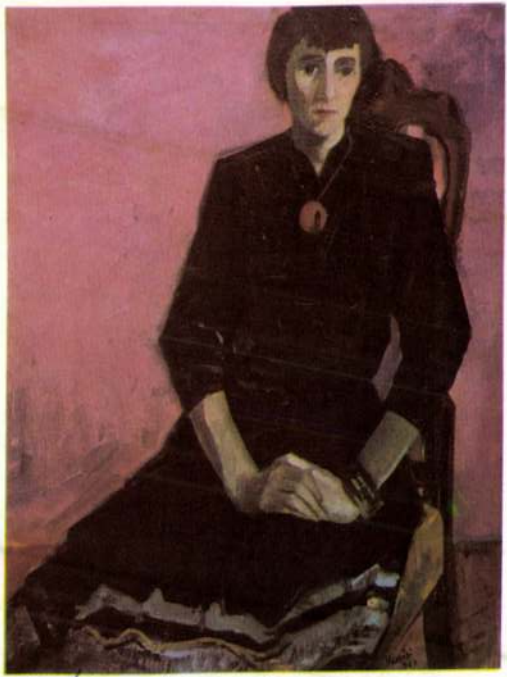

29

Vecsési Sándor

Vecsési Sándor: Arany arcképe, olaj, 90x70 cm, 1960

Művészet, 1977. 9.

lehetősége.

Tóth Sándor szobrászművész rövid ideje

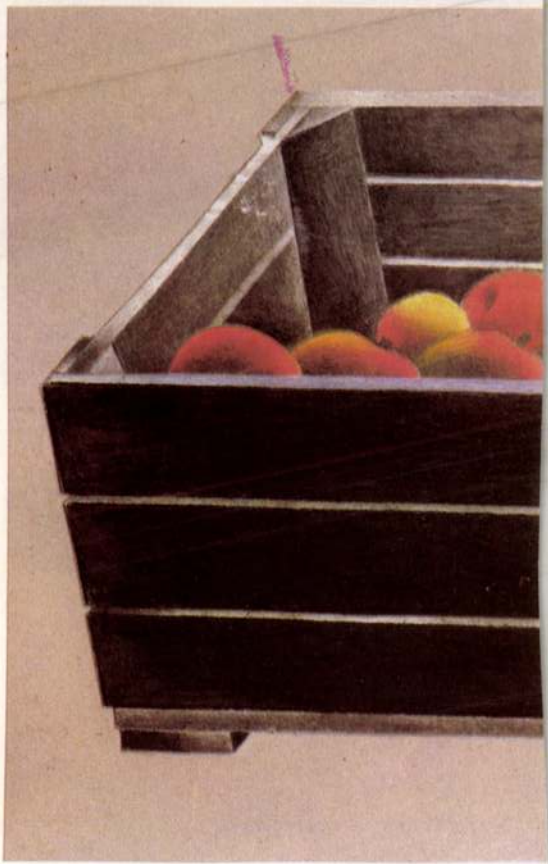

udapestről

b falai-

?

izik a
sírnak
csapok,
nbálózó
—, s a
, s ha
ált az
leiföld",
s tót!",
„Vigyá-
rlalt, itt
radi —
Nem-
lap" —
összes
en év
lkot tö-
rekedt
il a kö-
rikolt

ll, vár-
hosszan

gyere-
ások a
üzletük
apuban,
pincé-
ok, új-
sarki
a kli-
kama-
k, asz-
a III/B
taná-
t, ösze-

rencváros—Újpest, vagy kint a sörgyár mögötti telken — micsoda karnevál — a munkások régtől a máig, egész családok, élők és holtak, bevonultak és elesettek, együtt, mind, a hősi halottak: 14, 18, a halottak: 44, és a kivándorlók 31, a kivándoroltak: 56, egy vonat utasai, amerikás magyarok, s az új házak között egymásnak integetők — az új lakók. S megmozdulnak sorban a képek, először csak mocorog egy-két alak, az orrát piszkálja, lazítja nyakán a gallért, haját simítja, aztán kisétál a képből, s átmegy egy másik tablóra. Kezdetben még a szélén áll, később elhelyezkedik rendesen, egy-egy oda nem illő ruha nevetséges talán először, később összekeveredtek a tablók szereplői, vándorolnak, jönnek, mennek, mint a tenger hullámai. Vagy a gyerekeket nézzük csak, ahogy kettesével összekapaszkodva átfutnak egyik tablóról a másikra, ahogy egymás kezét fogva átrohannak az úttesten, lehajolva és lendületet véve, bukdácsolva és kétségbeesve, egyik kaputól a szemben levő másikig.

Vagy beszéljünk az évszakokról?

Tél, tavasz, nyár és ősz.

Egy utca, szakad az eső. Kik jönnek elő az esőből? — A sarkon befordul B, Z kilép a kapu alól, de visszakapja szandálos lábát. — Kik jönnek elő a napsütésből? Az árnyékból? Kik a hóból? Ha esne az eső, tehát jönne B, a napsütésből Zs szaladna

s az utca végén késő ősz van, ez jól látható, mert ott vár, hogy elbúcsúzzon Gy, aki ha befordul a sarkon, már nyár van megint, mert fülleszto augusztusi meleg volt, mikor először feljött ide. Melyik évszakban játsszódjon tehát ez a Budapestről szóló mese? Az ötödikben, talán az a legjobb, mikor a tél, a nyár, a tavasz, s az ősz együtt van egy rövid időre, hogy találkozhassanak a különböző évszakokban megtörtént történetek.

(Azért persze a tél volt a legszebb. Havas utcák egymás után. — Szenet kell venni, fát kell vágni, aprófára vágjuk a karácsonyfát, fityegnek rajta az üresen maradt ezüstpapírok — egyszer ezüstpapír hullt az égből, régen volt és nyáron történt —, új bérházak körül a falak mellett, s a tereken elszórt kopasz karácsonyfák, karácsonyfatemetők, néha megfújja a szél a sok fennakadt ezüstpapírt.)

Miről meséljünk tehát? Talán a régi Budapestről, az öreg 44-es villamosról a Kossuth Lajos utcán, amelyik minden hajnalban ébresztette az embert, s egyszer az égre szaladt? Számok hullottak vissza belőle mindenféle összegyűrt cédulákon, s később fényképek is, sok-sok fénykép, észre sem vettük, hogy ez a villamos mennyi arccal volt tele. Hulltak a képek hajnalban, mikor felébredtek az emberek, s kitárták az ablakokat. — Micsoda vágy a reggeli levegő után, ahogy egy város ablakot nyit. Hulltak a képek, nekiütődtek az ablaküvegeknek, fennakadtak a falrepedéseken, lepattant egy-egy vakolatdarab, előtűnt valami régebbi felirat — Dreher sör, Zwack —, mélyebben sötét szoba, mögötte másik, ajtó, kilincs,

Vedres György

Vedres György: Vázlat

Élet és Irodalom, Bp. 1977. márc. 12.
XXI. évf. 11. sz. 13. lap.

GALSAI PONGRÁC.

Film

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296. 188-307

A szovjet falu a tavaszra készül

Az elmúlt év időjárása kedvezőtlenül hatott a szovjet mezőgazdaságra. A kemény tél és az aszályos nyár után *kevesebb gabona, különösen búza, termett* mint amennyivel az ország vezetése számolt. A termés így is elegendő lett volna, ha a Szovjetunióban korlátozzák a búza elosztását. A szovjet kormány azonban, hogy a lakosságot megkímélje a fölösleges nehézségektől, külföldön vásárolt bizonyos mennyiségű búzát.

Egy olyan aszályos esztendő, mint a tavalyi, egy kis gazdaságokból álló országban valóságos katasztrófát idézett volna elő. Sokmillió parasztnak együtt tönkre mentek volna a falvak gazdaságai, a dolgozó parasztság ablakán az éhség kopogtatott volna. *A szovjet falu azonban kiállta ezt a megpróbáltatás*. Ebben nagy része volt annak, hogy a kolhozokban és a szovhozokban sok a különböző gép, hogy növekedett a földművelés kultúrája, s egyre több a tapasztalt és szakképzett földművelő. Emellett igen nagy szerepe volt magának a szocialista gazdálkodásnak is, annak, hogy *a parasztok erejüket egyesítve és az állam szüntelen támogatását élvezve gazdálkodnak*.

Szovjetunió

A *Szovjetunió Kommunista Pártja* azt akarja, hogy már az idén megszabaduljunk a múlt év súlyos örökségétől. A szovjet állam kormánya kidolgozta a mezőgazdaság további fellendítésének nagyszabású tervét, amelyben elsőrendű szerepet kap a vegyipar és az öntözés. Mint az SZKP Központi Bizottsága decemberi és februári ülésének határozataiból is ismeretes, *a Szovjetunióban igen gyors ütemben fejlesztik a műtrágyagyártást*. A műtrágya az öntözőrendszerek együtt, hatásos célozzák, általános helyeslésre találtak. Növelik a műtrágyagyártást a már működő üzemekben, amelyekben igyekeznek újabb rejtett tartalékokat feltárni, az új üzemek építői pedig gyorsított ütemben dolgoznak. *A szovjet falvak az év végén több ezer tonna műtrágyát kaptak terven felül.*

Az idén a műtrágyaelosztást úgy szervezik meg, hogy legtöbb műtrágyát a gabonaföldek kapjanak. Az öntözőrendszerek építése nehéz és hosszadalmas dolog, nem megy máról holnapra, építésüket mégis gyorsítani kell. A Szovjetunióban eddig is nagy területeket öntöztek ezekből a területekből. Az idén tavasszal a kolhozok és a szovhozok az öntözött területekből nagyobb részt hasítanak ki a gabonafélék számára, de úgy, hogy az ne menjen a gyapottermesztés és a többi ipari növény rovására.

A szovjet állam egyre több gépet bocsát a mezőgazdaság rendelkezésére. Tavaly például *a szovhozok és a kolhozok kilenc hónap alatt egyebek között 241 ezer traktort és csaknem 138 ezer kombájnt kaptak*. Összehasonlításképpen érdemes megemlíteni, hogy 1953-ban az egész szovjet mezőgazdaság 76 ezer traktort és 43 500 kombájnt kapott. S még egy érdekes adat: az elmúlt aszályos esztendőben a kolhozok, még a természeti csapások ellenére is, 150 millió rubellel többet költöttek új gépek beszerzésére, mint a megelőző esztendőben, amikor jó termést takarítottak be.

A szovjet falvakban az egész nép támogatásával készülődnek az idei tavaszra. *A téli vetések nagyság aránya meghaladta a tavalyit.* Az előző évinél több földet szántottak fel a tavaszi vetések alá is. A minden eshetőségre felhalmozott tartalékokon kívül több mint egy milliárd pud (egy pud = 16,38 kiló) gabona került a raktárakba.

A télen sok millió szovjet parasztember padjaiba, hogy megismerkedjék *az új gépekkel, új agrotechnikai eljárásokkal és a számára annyira új tudománnyal, az agrokémiával.* Sok szovjet kolhozban agrokémiai laboratóriumokat állítottak fel. A kolhozparasztok felkészülnek rá, hogy jól tudjanak majd sáfárkodni mindazzal, amit a szovjet vegyipari üzemek adnak nekik a földek termőképességének növelésére.

Mihail Szuhanov
(Fordította Serény Péter)

Hogyan fej... BURMÁBAN?

Burma parasztságáról újabban gyakorta közölnek jelentéseket a hírügynökségek. E jelentések az évszázadokig kisemmizett parasztok sorsának jobbrafordulásáról számolnak be.

Nemrégiben az egyik francia haladó lap, a *Liberation* tudósítója délkelet-ázsiai utazása során ellátogatott Burmába is. *Ranguntól*, az ország fővárosától északra a mintegy 20, cölöpökre emelt bambuszházacskából álló *Wupho* faluban elbeszélgetett a parasztokkal. Házigazdái a ház bambuszpadlóján éppen az ebédhez ültek körben. Közéjük telepedett, s mint a helybeliek, csupasz kézzel szedett a tányérként szolgáló nagy bambuszlevélről a rizsből és szószos halból. Az ebédelő parasztok a rizsvetésről társalogtak.

Az eső késve érkezett, a föld kiszáradt, és fáradságos volt a megművelése. A kormány által már sok éve meghirdetett mezőgazdasági reformra ezen a vidéken még nem került sor, és a parasztoknak a földbirtokostól kell kivenniük haszonbérbe — általában a termés egyharmadá-

...jabb típusú burg...

...z állattenyésztés teljes gépesítése
...tatóintézetekkel együttműködve,
...tó 4 SaB 62,5 típusú csíráztatott
... a burgonyát. A gép kiássa a barázdából
...nden sorra önmagától ültetőszerkezete
...umókat, amelyeket a gép vázára e
...en forog és a gumókat mindig az

SZABAD FOLD

1964 MÁR - 1.

1021

Emlékművek az egyszerűségnek

Vecsési Sándor művészetéről

A színes kupolás Üllői úti épület portása épp csak ébredezhetett odahaza azon a tizenöt esztendő előtti hétköznapi hajnalon, amikor egy türelmes fiatalember, bekötött batyuval, már ott várakozott a bezárt ház előtt. A kapu aznap megnyílott, s azóta akkorára szélesült, hogy most *egy teljes kis világ vonult be rajta keresztül*, falakkal, sok-sok házzal meg emberekkel. És a batyu még félig sem ürült ki, s a fiatalember ma is fiatal. Igaz, soványabb ma, és kétujjnyi vastag bajuszt nevelt az ajkai fölé. De ugyanolyan céltudatossággal türelmes, mint másfél évtizede, az *Iparművészeti Főiskola* felvételi vizsganapján, a színes kupola alatt, s nem győz eléggé sietni ma sem, hogy jókor érkezzék, mindenhová kényszerű, vagy önkéntes kerülőutak után.

Az indulás

Hiszen már akkor is felnőttként, kitanult villanyszerelő brigádvezetőként indult egyetlen batyuval, hogy inasnak próbálkozzék egy olyan szakmában, amely csak mestert ismer vagy kontárt; amely az emberi érzések, gondolatok örökösen magasfeszültségű vezetékei között munkálkodó hivatás. Amikor *Vecsési Sándor* magában megfogadhatta, hogy ő *mesterré* lesz — egyetmást már tudott hozzá. Például *lemondást*. És annál erősebb tiszteletet a hivatás, a festészet iránt, minél tovább kellett várakoznia az elindulásra.

Dolgoznia, odahaza a nyergesújfalusi Eternit-Palában, hármójukért kellett: *apja napszámos, édesanyja Pestre bejáró cselédasszony volt;* feladni a végre biztos, annyira beosztanivaló villanyszerelői fizetést, évekig újból fillért sem keresni, kollégiumban lakni, messze, s tanulni a magas tudományokat úgy, hogy egyidejűen pótolva műveltségének tömérdek rését — csak azért, hogy egyszer majd, *talán*, nem háromnak, de ezreknek és ezreknek legyen szüksége pontosan őrá, az ő munkájára!... Tartós bátorság volt mindezt vállalni, azzal együtt, ami még következett. Mert a *Képzőművészeti Főiskolán* (ahová hamarosan átkerült) hiába becsülték nagy reményekkel mesterei, *Fónyi Géza* és *Bernáth Aurél* — Vecsési végül is nem kapott diplomát. Azaz, hogy sokkal később — *utólag*.

Küzdelem

Amikor művei már itthon, s külföldön is megjárták a kiállítótermek falát... Ám addig (úgy nősült, hogy nemcsak cipőt, de még gyűrűt is a barátai vásároltak neki, ma a barátok is jeles festők már, valamennyien: *Kokas Ignác, Szurcsik János, Patay László, Ircsik József, Hock Ferenc*) — felesége, *Bazsonyi Arany* festőművésznő akkori tanítói keresetéből éltek ketten a Paks melletti *Pusztahencsén*, nélkülözve, de dolgozva töretlen szorgalommal, mint azóta mindig, s végleg megtanulva állandó életformájukat, hogy azok közt éljék, akikhez és akikről képeiken szólni akarnak.

Aztán két évig laktak *Dunabogdányban*. Az ablak akkora volt, „hogyha valaki kint betakarta a kalapjával, lefeküdtünk, mert azt hittük, hogy este van..." De ez csak tény, és nem panasz. Máig is sűrűn jár festeni Vecsési oda is vissza, meg leggyakrabban *Kalocsára, Vásárhelyre, Kurdra;* legalább három hónapot tölt vidéken munkával évente.

Műveinek legelső önálló kiállítására azután került sor, hogy a különféle hazai s idegenbeli tárlatokon már sokszor szerepelt. Legutóbb *Velencében*, a kétévenkénti nagy nemzetközi képzőművészeti seregszemlén néhányadmagával az ő képei mutatták be *Magyarországot*. Erre a kiállításra, amely a napokban látható a budapesti Ernst Múzeum termeiben, öt esztendeig készült, tudatosan eltervezve-rendezve anyagát; végre ideális munkakörülmények között. 1958-ban Derkovits ösztöndíjat kapott, *szép műteremlakása van*. Otthona azonban továbbra is az országnyi közösség. A festmények sora híven jelöli a következetes útirányt, s az irányban a világos úticélt; újra és újra, eredeti keserves gyönyörűségében megteremteni, mert nem is lehet elégszer méltón felmutatni az egyszerű emberek világát, parasztemberekét a munkájuk mellett s a házaik között; munkásokét a szabadban, s arcuk portré-közeli, rokoni személyességében.

Vecsési S.: Öregasszony, ajtónál

Beérkezés

Örömmel sorolhatnánk itt a címeket, megkísérelhetnénk leírni, pótlandó a látványt, egy-egy festmény színét, gondolatait. A nehézvörös, megfeszült *Sinvivők*et, a *Fekvő asszony* napsütéses, szegényességében dús nyugalmát az *Ünnep* áhítatosan sütkérező öregeit, a vonalak lenyügöző idegességét a *Gyárak és vonatok*on... A *Parasztasszonyfej*-et, e fejkendős uralkodónőét, aki modern-tarka blúzosan, a tulajdonos öntudatával néz szembe a világgal. Az orosházi házasságkötőterem falára készült, s eredetijében ott látható freskót, amelynél korszerűbben a családalapítás örökkévaló boldogságáról, gondteli örömeiről aligha szólt ecset...

Mégis, van egy kép, amelyet különösen hosszas tisztelettel néz a szemlélő. Négy öreg arc, a *„Szüleink"*, a festő és felesége szüleié, emlékezetből festette Vecsési, s valóban, a hasonlatosság legszükszavúbb jegyein túl, elhagyva róluk minden fölöslegesen személyest. A cím többesszámából így juttat valamennyiünknek — ahogyan képei mindegyike is azért őszintén valamennyiünké, mert mindnyájunk közös szeretetét, alázatát fogalmazza meg a küzdelmes egyszerűség iránt; megszenteli, emlékművet emel a szegénységnek, amelynek hajdani mélyeiből annyi szépség forrása ered.

Onnan a Vecsési Sándor művészetéé is, s e mélyből-valóság elemi lendülete viszi őt — hisszük — még magasabbra.

Hárs György

1021

Vecsési Sándor

1972. VII. 7. Petőfi 21,15 /11/ EJ

Láttuk, hallottuk

A napokban nyílt meg a III. debreceni országos nyári tárlat is.

Erről a kiállításról Magyari Erzsébet olvassa el jegyzetét.

- A III. debreceni országos nyári tárlat cime mögött, valójában két különböző kiállítás rejlik. A Bartók emlékére rendezett In memoriam Bartók- festményeit, szobrait, érmeit és grafikáit, a Déry Museum termeiben állitották ki. A Táblaképp 72- festménybemutatót a Kossuth Lajos TUdományegyetem diszudvarában láthatjuk. Mindkét kiállitást országos pályázat előzte meg. Rödijait Vecsési Sándor, Bálint Endre, Óvári László, Topor András festők és Vigh Tamás szobrász nyerte. A Táblaképp-72 tárlat célja a festmény hagyományos, de sok modern lehetőséget rejlő műfajának támogatása volt. A bemutatott munkák, az utóbbi két évben készültek. A tárlat valóban országos. Rangos,

1021

Vecsési Sándor festő

1972. VII. 7. Petőfi 21,13 /11/ RJ

Láttuk, hallottuk

A napokban nyilt meg a III. debreceni országos nyári tárlat is.

Erről a kiállitásról Magyari Erzsébet olvassa el jegyzetét.

- A III. debreceni országos nyári tárlat cime mögött, valójában két különböző kiállitás rejlik. A Bartók emlékére rendezett In memoriam Bartók- festményeit, szobrait, érmeit és grafikáit, a Déry Muzeum termeiben állitották ki. A Táblakép 72- festménybemutatót a Kossuth Lajos TUdományegyetem diszudvarában láthatjuk. Mindkét kiállitást országos pályázat előzte meg. Fődijait Vecsési Sándor, Bálint Endre, Óvári László, Topor András festők és Vigh Tamás szobrász nyerte. A Táblakép-72 tárlat célja a festmény hagyományos, de sok modern lehetőséget rejlő müfajának támogatása volt. A bemutatott munkák, az utóbbi két évben készültek. A tárlat valóban országos. Rangos,

anyag a kiemelkedő. A kiállitásra érkezőket Frank Frigyes, szép Bartók portréja fogadja.

A festményektermében, Berki Viola Cantata Profana képének eliramló szarvasai, Bálint Endre barnás tónusaiból a fellobbanó vörösek, a zene kavargását a festészet eszközeivel követő Allegro barbaro képen kötik le leginkább a figyelmet.

A szobrok, érmek termében, Vigh Tamás mozgalmas, csupa ideg, hangsulyozott tekintetű Bartók portréja fogad. Érdekes megoldása, szépen megvalósitott kompozició Kő Pál, Egy régi templom emlékére szobra. Az érmészek közül, Csikszentmihályi Róbert két Bartók érme, Szőllősi Enikő és Ligeti Erika szép érmei érdemelnek elismerést. A grafikai művek között, bár nem mindig értelmezik egyértelműen, a bartóki életmű, Bartók egyéniségének jellemző vonásait, sok szinvonalas alkotás szerepel. Ezek a művek kerülik ki legtermészetesebben a buktatót, hogy egy-egy zenemű, képzőművészeti illusztrálói legyenek. Honti Mária néphagyomány tusrajzai, Bartók művészi szellemében készültek. Révész Napsugár Kékszakállu linometszetei vagy Kass János temperái változatok egy zenei témára. Csohány Kálmán népmesei, tiszta hangvételű rézkarcai külön figyelmet érdemelnek. Kerti Károly, agancsokkal ékitett Bartókja, vissont éppen a vulgáris kötődésre veszélyeire figyelmeztet.

anyag a kiemelkedő. A kiállitásra érkezőket Frank Frigyes, szép Bartók portréja fogadja.

A festményektermében, Berki Viola Cantata Profana képének eliramló szfarvasai, Bálint Endre barnás tónusaiból a fellobbanó vörösek, a zene kavargását a festészet eszközeivel követő Allegro barbaro képen kötik le leginkább a figyelmet.

A szobrok, érmek termében, Vigh Tamás mozgalmas, csupa ideg, hangsulyozott tekintetü Bartók portréja fogad. Érdekes megoldásu, szépen megvalósitott kompozició Kő Pál, Egy régi templom emlékére szobra. Az érmészek közül, Csikszentmihályi Róbert két Bartók érme, Szőllősi Enikő és Ligeti Erika szép érmei érdemelnek elismerést. A grafikai müvek között, bár nem mindig értelmezik egyértelmüen, a bartóki életmü, Bartók egyéniségének jellemző vonásait, sok szinvonalas alkotás szerepel. Ezek a müvek kerülik ki legtermészetesebben a buktatót, hogy egy-egy zenemü, képzőművészeti illusztrálói legyenek. Honti Mária néphagyomány tussrajzai, Bartók müvészi szellemében készültek. Révész Napsugár Kékszakállu linometszetei vagy Kass János temperái változatok egy zenei témára. Csohány Kálmán népmesei, tiszta hangvételü rézkarcai külön figyelmet érdemelnek. Kerti Károly, agancsokkal ékitett Bartókja, viszont éppen a vulgáris kötődésrm veszélyeire figyelmeztet.

idősebb művészek alkotásai mellett, tehetséges fiatalok, és a középgeneráció alkotóinak művei, az ország minden tájáról érkeztek. Sokszínű, valós képet alkothattunk a műfaj mai helyzetéről. 78 művész képeiből tárlatot rendezni nehéz feladat. Segitenie kell az áttekintést, a felmérést, a hangulatteremtést. Az utóbbi nem mindig sikerül. Például, Schiller Mihály folklorisztikus, játékos képei mellé, komor hangulatu, konstruktiv és minőségben is eltérő képet akasztottak. A sok alkotó művész, vagy inkább a sok mű közül kiválasztani a legkiemelkedőbb műveket, szintén nem könnyű. De a személyes elfogultság okán, szólnom kell Frank Frigyes Csendélet hegedüvel, ragyogó szinü, expressziv képéről, Schiller Mihály nivódijas nyert Mézeskalács, Lóvásár, népmüvészeti ihletésü, a naiv művészetet idéző müvéről. Berki Viola népmesékből fogant képeiről, Orosz János nagyméretü, raffináltan egyszerü, szinvilágot mutató tablójáról. Vecsési Sándor, az alföldi festészetet megujitó törekvéseiről.

Az In memoriam Bartók tematikus pályázat nem állitott műfaji határokat az alkotók elé. Témakörét sem korlátozták, csak portréra. A bartóki zeneművek, főként a Kékszakállu herceg vára és a Cantata Profana ihlették az alkotókat. Ebben a témában a grafikai

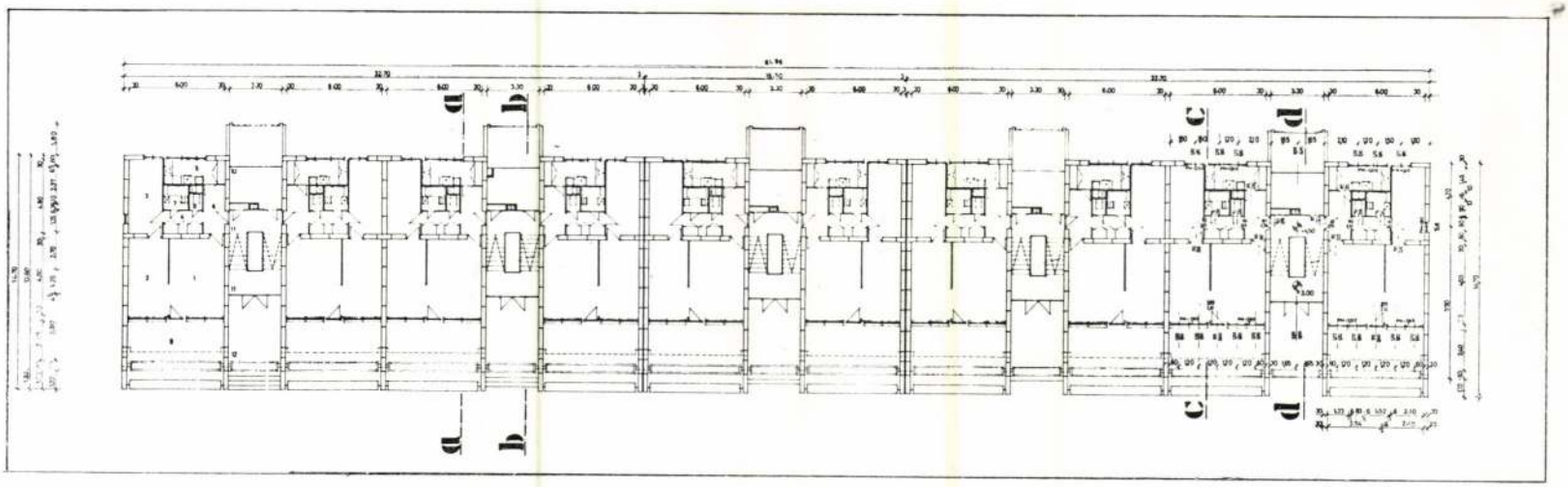

2

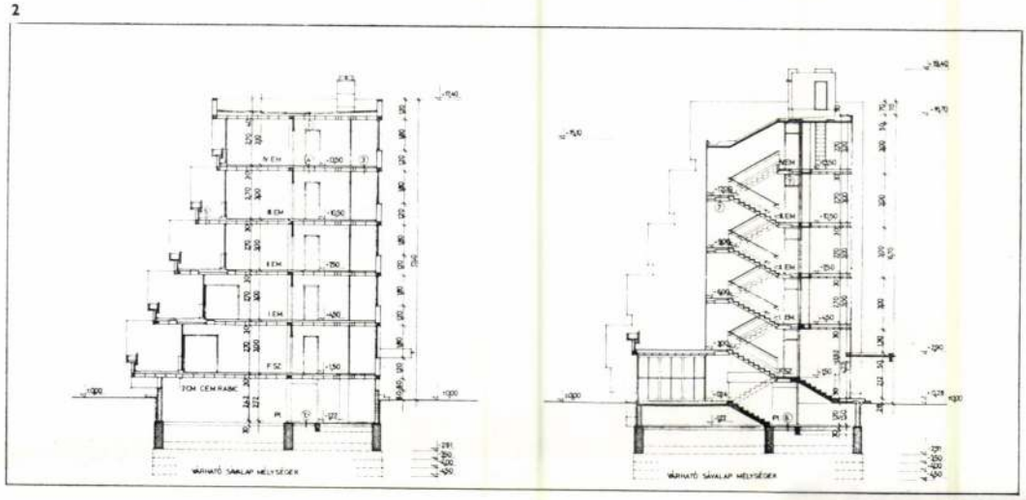

3

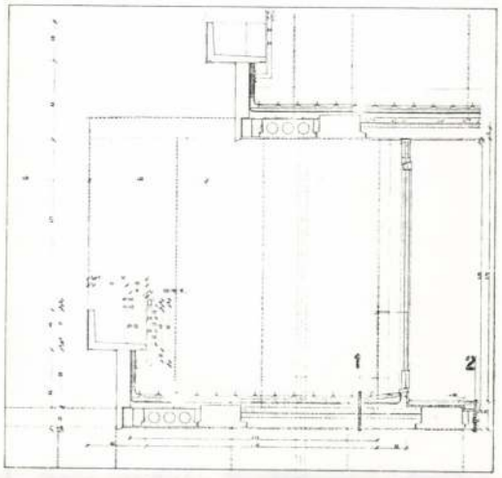

1

alápincézett, földszint+4 emeletes, a legtöbb esetben 5 szekcióból álló, 50 lakásos épületek. Az előírásoknak megfelelően az 5 szekcióhoz két dilatáció szükséges, így a két szélső szekció közös határfallal és a közrefogott egy szekció mindkét oldalon dilatált szerkezeti fallal készült. Teljesen hasonló tagolású az egyik hatszekciós, illetve négyszekciós — 60, illetve 40 lakást magába foglaló — épülettömeg, de ezeknél az egyes szekciók egymáshoz viszonyítva eltoltan épülnek. Az épületekben változó nagyságú lakások helyezkednek el. A lakásegységek változása szintenként jelentkezik oly módon, hogy a déli homlokzaton visszalépcsőző tömegelrendezéssel, a lakások nagysága a földszinttől a negyedik emeletig csökken. A földszinten és az első emeleten 5 férőhelyes teraszos lakások, a második emeleten 4 férőhelyes teraszos lakások, a harmadik emeleten 4 férőhelyes loggiás lakások, a negyedik emeleten 4 férőhelyes franciaerkélyes lakások vannak. Valamennyi lakás elrendezésére jellemző, hogy vizes csoportjaik vertikálisan összefüggő és azonos blokkban helyezkednek el. Az összes szinten azonos a főzőkonyha, az előszoba és a gardrób elrendezése is. A szobaszám és alapterület változása az egyes emeletszinteken a visszalépcsőző megoldás szerint, a kettő és félszobás elrendezéstől a kétszobás elrendezésig csökken.

Az épületek fő szerkezeti rendszere 6 méteres harántfalas lakásegységekből és 3,3 méteres fesztávolságú lépcsőházi egységekből úgy sorolódik, hogy a harántfalakra merőlegesen összekötő és merevítő középfal is van. Ennek következtében az egyes lakásegység-részeknél mindig egy állandó méretű, 6×4,8 méter „cellás" falrendszer alakul ki az egyik oldalon, míg a másik, a loggiák felé eső oldalon nyílt rendszerű főfalas elrendezés jön létre. A nyitott rendszert a teraszok mellvédfalai kötik össze, s teszik szerkezetileg zárttá. A 30 cm vastagságú szerkezeti falrendszer a földszinti padló +1,5 méteren levő vonaláig kavicsbetonból, ettől felfelé pedig kohósalak nagyblokkos elemekből készült.

A födémszerkezetek, a lépcsők és a teraszok virágtartós mellvédfalai előregyártottak. A blokkos technológia szempontjából újszerű — és az adott esetben szükségszerű — a teraszok szabad falvégeinek szerkezeti lezárása előregyártott vasalt betonblokkokból. Csak ezek felelnek meg az előregyártott — vagy alternatívaként megvalósult monolitikus — mellvédek bekötéséhez is. Ugyanakkor alkalmazási helyükön hőtechnikai szempontból nincs szükség a kohósalakblokkokra.

Az épületekben a melegpadló burkolatok emulzióval ragasztott parkettával, vagy szőnyegpadlóval, a hidegpadlók mozaiklapokból kerültek kivitelezésre. A pinceterek betonpadlósak, cementsimítással. A lakóhelyiségekben kétszeri fehér és egyszeri színes meszelésre, míg a többi helyiségben háromszori meszelésre volt lehetőség. A konyhák, fürdőszobák berendezési tárgyainál csempe falburkolás, a hidegpadlós helyiségekben csempe lábazat készült.

A lakóépületek homlokzatai törtfehér színű kőporos dörzsölésű vakolattal készültek. A lábazatok, az előtetők, a teraszok alsó mellvédrészei, a szellőzőkémények és a tetőfelépítmények függőleges osztású zsaluzatban kialakított nyersbeton felületűek. Ezek épületsoronként eltérő színű cehalin betonfestékkel vannak színezve. A homlokzati lakatosszerkezetek sötét olajzöld, a fa nyílászárók vörsbarna színű külső mázolást kaptak. A loggia mellvédek virágtartói, melyek az egyik teraszról a másikra a lelátást meggátolják, — fehér, előregyártott műkőelemekből készültek.

A homlokzati felületek kiképzésénél és színválasztásánál meghatározó szerepe volt az épületeken és környezetükben a későbbiekben ültetendő virágoknak és növényzetnek. Ez is azt célozza, mint a mozgalmasabb, változatosabb tömegkialakítás: az egyhangúság és az uniformizáltság elkerülését, s azt, hogy a túlságosan hosszú, vagy magas méretek helyett emberibb léptékű tömegegységek sorozatává „szelidüljön" az architektúra. *V. Gy.*

1. I. emeleti alaprajz, M=1 : 500
   1. Szoba 2. Szoba 3. Szoba 4. Gardrób 5. Konyha 6. Előszoba 7. Fürdő 8. W.C. 9. Terasz 10. Szárító
2. Metszetek, M=1 : 500
3. Teraszrészlet, M=1 : 80
4. A szeparált teraszegységekre bontott tömeg

5—6. Teraszrészletek

7—8. Lépcsőházi üvegfalak és a teraszok homlokzati részletei

1. Plan du 1er étage
2. Coupes
3. Détails de terrasse
4. Bloc divisée en unités de terrasses séparées

5—6. Détails de terrasse

7—8. Murs de verre du cage d'escalier et les détails de la façade des terrasses

kívüli környezetre is vonzást gyakorló kerületközpont, fokozatosan kiépülő közintézmény központja révén ugyanis nemcsak a XVII. kerületnek, hanem a Pest-környéki községek közeli csoportjának is (Pécel, Maglód, Ecser, Gyömrő) központjává válik. Ezen a vidéken, a Pesti út és a Ferihegyi út kereszteződésének körzetében fejlődő alközpont azért is alkalmas szerepének betöltésére, mivel maga a XVII. kerület is elválik a főváros összefüggően beépített területeitől. Egyéb adottságainál fogva is képes arra, hogy a kiteljesedő agglomeráció központja legyen: az alapfokú és a területi szintű közintézményeken túlmenően a későbbiekben a környék középfokú kereskedelmi, oktatási, kulturális igényeit is kielégítené. Így a jelenleg meglehetősen elavult családi házas terület — három nagyobb építési ütemben — laza, városias lakástelepítésű övezetté alakul át. Jelenleg az I. ütemben ötszintes, illetve tizenegy szintes épületek formájában 1000 lakás és a kereskedelmi negyedek épülnek. A következő ötéves tervidőszak további 5000 lakás és a teljes kerületi agglomerációs központ kiépítését irányozza elő. Ehhez a területelőkészítés a bontásokkal már megkezdődött.

Jóllehet a központ környezetében megfelelő számú közpark áll majd rendelkezésre, mégis számottevő zöldterület alakul majd ki az épületek közötti pihenő- és játszóterületeken. Ezen túlmenően, a kerület hagyományos kertváros jellegét kívánják korszerű formában megőrizni, illetve városiasabbá formálni a teraszos lakóépületek is, melyek a központ 340 lakását foglalják magukba.

A teraszos sávházak kohósalak nagyblokkos építéstechnológiával készülnek. Az egyes épületek között csak a szekciószámban, illetve a szekciók egymáshoz viszonyított, például eltolt elrendezésében, a transzformátorállomás, vagy a gázkazánház telepítésében van eltérés. Ezen kívül a terepadottságok és a talajviszonyok különböző műszaki megoldásokat eredményeztek. Így a legtöbb esetben gerendarácscsal összefogott sávalapozás mellett van olyan épület, melynél csak sávalapozással, és van olyan is, melynél a hullámzó talajrétegződés miatt gerendaráccsal összefogott cölöpalapozással kellett számolni.

A teraszos lakóházak kétfogatos, részben

4

5

6

7

tés tervszámait tartania kell és ennek mennyiségéhez képest a középület volumen jelentéktelen. Hozzájárul ehhez, hogy a középületek gyártáselőkészítése igen munkaigényes. Egy-egy lakóépület ismételten felhasználásra kerülő tervéből az elemgyártás, szerelés szériatermelést produkálhat, a középületek funkcionális sokfélesége (a szállás-szállóépületekre értve) egyszeri, legfeljebb kevés számú ismétlődése, az építési helyszín szétszórtsága és az ebből származó eltérő adottságok ezt nem teszik lehetővé. Különleges ez a téma azért is, mert lakóépületek esetén a szerelt épületrészt általában csak az alapozást és a pincét tartalmazó 0-szint, esetleg a monolit fogadószint munkái előzik meg, a középületeknél ezeket a munkákat a szállófunkciót kiegészítő közösségi és üzemi helyiségcsoportok egy- vagy kétszintes tömbjének kivitelezése követi. Ráadásul a „lepény"-re a heterogén funkciójú helyiségcsoportok jellemzőek, némelyike nagy fesztávolságú tér igényével — tehát általában vázas szerkezettel és sokrétű szakipari munkával kivitelezhető.

A kialakított, eltérő rendeltetésű tervcsalád közös jellemzői, hogy a szobaegységek és vizes helyiségek 300/720 cm, a vertikális közlekedési mag 300/540 cm tengelyparaméterű szerkezeti-funkcionális egységekből áll. A szerkezeti-funkcionális elemek standard megoldása változatosan sorolható. Azonosított az épületszerkezetek, anyagok választéka is.

Az operatív tervezés során munkásszállókat, szociális otthont, kisgarzonházat, üdülőszállót terveztünk. A budafoki munkásszálló az ÉVM munkásszálló program első felépült épülete. A tervcsalád közös jellemzője, a mintegy 550 férőnelyes szállószárnyak 10 szerelt szintje,a földszinten monolit vasbeton fogadószinttel; a közösségi rész UNIVÁZ-ból készült. A panelos és vázas épületrészek között dilatált kapcsolatot biztosít az egyszintes közlekedőtag. A szinteken mintegy 50 férőhelyet befogadó háló- és kiszolgáló közös helyiségek — mosdó és zuhanyozó, W.C-csoport, ételmelegítő és élelmiszertároló, étkező, tanuló, valamint a lépcső, a felvonók, a szemétledobó és a tisztogató helyiségek — kaptak helyet, mint standard egységek. A fogadószinteken a vegyes rendeltetésű helyiségek kerültek elhelyezésre. A vertikális közlekedés tömbje tetőszintjeire a felvonógépház és a gázkazánház került.

A vázas épületrész 1—2 szintjén a változó elrendezésű étterem és társasági helyiségek, porta, üzemi helyiségek kaptak helyet. A budafoki épületnél eseti igény volt a Közért és Posta létesítése. Az üzemi töltés útvonalához kapcsolódik a raktárak, a gondnoklakás elkülönített épületrésze.

Az épület jellemző hangsúlya az erőteljesen színezett közlekedő-tömb, a paneles felületek kezelése, máshol mosott-kefélt kavics. A panelos tömbök zártságát a vázas rész nyitottsága oldja.

Sz. I.

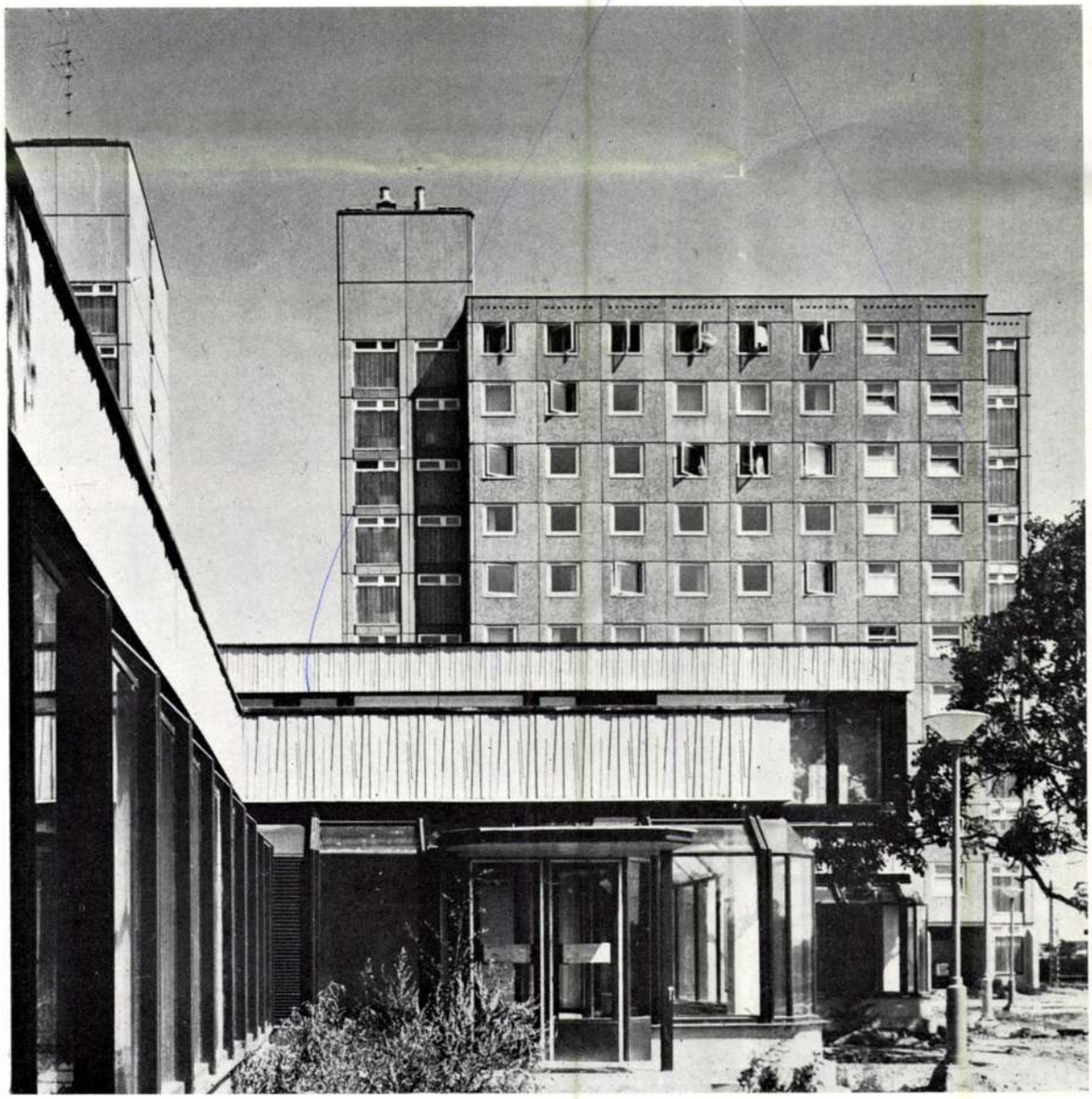

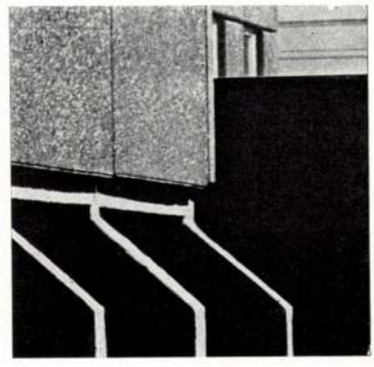

VEDRES GYÖRGY

Teraszos lakóépületek kohósalakblokkból, Budapest XVII. Rákoskeresztúr

Építész: Vedres György (BVTV)

Rendezési terv:	Kovács Balázs
Beépítési terv:	Vedres György
Adaptáló:	Elekes Éva
Statikus:	Zabos Anna
Gépészek:	Forrai György Hahn Judit Tornallyay Miklós
Zöldterület:	Szász Péter
Közműtervezők:	BVTV—IPARTERV—MÉLYÉPTERV
Elektromos terv:	ÉVITERV
Beruházók:	BVTV—FŐBER
Kivitelezők:	BLV-Építőipari Szövetkezetek
Fényképek:	Orlay Ágoston
Tervezés:	1970—1972
Kivitelezés:	1974-től folyamatos
Építmény költsége:	23 575 000 Ft (1976. évi árszinten)
Átlag lakásszám épületenként:	50 db
Átlag lakásterület:	56 m²
Átlagos férőhelyszám:	4,6 fő/lakás
Átlag lakásár:	471 500 Ft
Átlagos m² ár:	8400 Ft/m²

1. Az 50 lakásos teraszos sávházak
2. Helyszínrajz, M=1 : 3000
3. Az első ütem beépítésének modellképe
4. Bejárati részlet
5. A bejáratok felőli kép
6. Kép a családi házas terület fokozatos átalakulásáról
7. Lakókertek felőli nézet

1. Rangées de maisons en terrasses de 50 appartements
2. Plan de situation
3. Vue de maquette de la première étape de construction
4. Détail de l'entrée
5. Vue du côté des entrées
6. Vue de la transformation successive de la zone de maisons familiales
7. Vue du côté des jardins d'habitation

Budapeseten évenként átlagosan tízezer lakás épül. Ezt a mennyiséget abból a célból, hogy a lakáshiány tizenöt éven belül megszüntethető legyen, fokozatosan 18 ezerre kell emelni. Ha az új lakások építésével enyhül is a minőségi lakáshiány, a kérdés megoldása a jelenlegi feltételek mellett, becslések szerint újabb tizenöt évet vesz igénybe.

A célok megvalósításához nélkülözhetetlenek az iparosított építéstechnológia eszközei. Ugyanakkor a koncentrált tömeges lakásépítésre alkalmas belső szabadterületek megszűnnek, és a város határán kívül eső területek beépítése, a közművesítés és a közlekedés kiterjesztése miatt költségesebb. Ezért a peremkerületek, sőt a belső városrészek elavult lakás- és épületállománya, a társadalmi szempontok és a kapcsolódó költségeknek, még a nagymértékű bontások ellenére is viszonylagosan alacsonyabb volta, az építéspolitika irányítóit arra a döntésre ösztönözték, hogy az elkövetkezendő években a tömeges lakásfejlesztést a belső városrészek rekonstrukciója és a peremkerületi központok ésszerű átépítése révén valósítsák meg. A XVII. kerület központja ezen alapelvek értelmében alakul át, s a főváros organikus fejlesztésével összefüggésben egyike lesz a kilenc budapesti településcsoport központnak.

A komplex városrendezési megoldás — más világvárosok törekvéseihez hasonlóan — a Budapest főközpontját tehermentesítő policentrikus városfejlesztést célozza. A fővároson

1

2

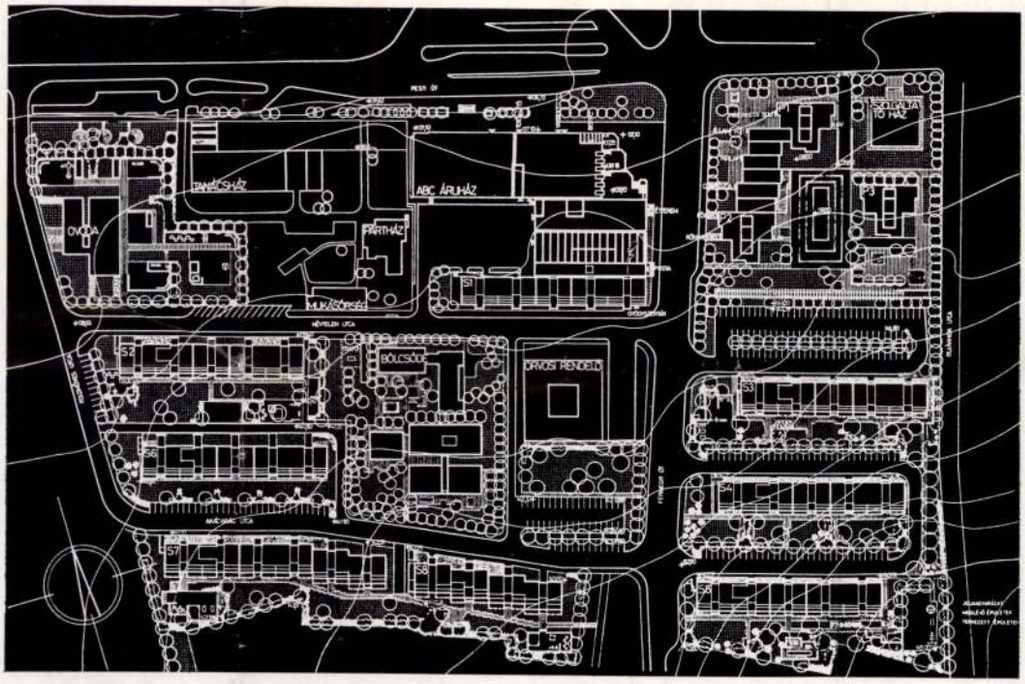
TANÁCSHÁZ
ABC ÁRUHÁZ
ÁRUHÁZ
ÁRUHÁZ

Vedres György

1981-ben Ybl dijat kapott

Vedres György, a BUVÁTI építésze a Felszabadulás téri és a Kígyó utcai — a gyalogos zónákat is magába foglaló — üzletközpont, illetve építészeti együttes rekonstrukciós tervéért.

Magyar Hilrpa 1981/4/3/8

Vedres György, építész

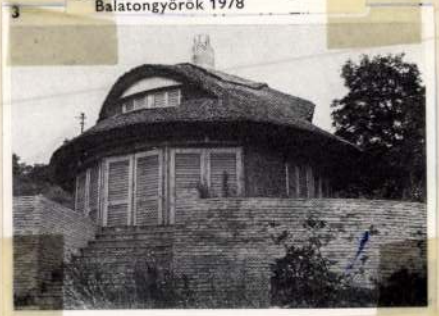

3. Vedres György: Hétvégi ház, Balatongyörök 1978

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 32-old

5. A genfi Népszövetségi Palota első pályázati terve 1927 (Vágó József)

5. Palace of the League of Nations, Geneva, first competition, 1927 (J. Vágó)

5

LONDON (GB)
Earls Court Nemzetközi Építészeti Kiállítás magyar osztálya (Fischer József, Jánszky Béla) 1908., A Kiállítás magyar utcája (Bálint Zoltán és Jámbor Lajos) 1908.

MEXICO CITY (MEXIKÓ)
Teatro Nacional (Belsőépítészeti és szobrászati munkák: Maróti Géza) 1908—21 (jelenleg Palació de Bellas Artes, építész: Adamo Boari)

MILANO (I)
Az 1906-os nemzetközi kiállítás magyar pavilonja (Fischer József, Maróti Géza, Medgyaszay István) 1906.

NEW YORK (USA)
Hotel Belleclaire (Takách Béla) 1903.; Fleischmann Residence, belső berendezés (Takách Béla) 1903.

PÁRIZS (PARIS, F)
Az 1900-as világkiállítás magyar pavilonja (Bálint Zoltán és Jámbor Lajos)

PRZEMYSL (PL)
Hősi temető (Papp Gyula és Szabolcs Ferenc) 1917.

RÓMA (ROMA, I)
Magyar Művészház és műcsarnok (Hoepfner Guidó és Györgyi Géza) 1911.

RUSZCSUK (BG)
Mozgóképszínház (Sebestyén Artúr) 1910—12.

ST. LOUIS (USA)
Az 1904-es világkiállítás magyar pavilonja (Horti Pál).

SZÓFIA (BG)
Mozi (Sebestyén Artúr) 1910—12.

TEL AVIV (IZRAEL)
Operaház (Spiegel Frigyes és Kaufmann Oszkár)

TORINO (I)
Az 1911-es nemzetközi kiállítás magyar pavilonja (Tőry Emil és Pogány Móric)

VELENCE (VENEZIA, I)
Giardino Publico, Magyarország állandó műcsarnoka (Maróti Géza) 1907—1909.

Vedres György (1934-1987).

Vedres György
1934—1987

„Az Úr Illésként elviszi Mind, —
Kiket nagyon sújt és nagyon szeret."
Megsűrűsödtél — Gyuri!
Mozgásod megállt,
Kezed végleg fogja a ceruzát,
Homlokodról A Kéz simítja el ráncaid,
Nevetésed már mosoly, —
Szereteted már sugárzás.
Sok kavicsságod Kőtömbbé áll össze, —
Társad, Szeretteid, Barátaid
és Tanítványaid
visznek tovább —
Házaid nem engedik el kővé vált
Mesterük,
Évszakok váltása fedi föl titkukat
a Tél felületeik, — a Nyár fényeik
és árnyaik.

Derűd és hibátlan Humánumod
vissza-visszatér a Túlsó Partról,
hogy az acsarkodó — önámító
súlytalanságban
öröktől fogva létező Szeretetről
szóljon, —
melyből újabb Zenék—újabb
Költemények, új Táncok
és újabb Házak születnek majd, —
Fényesek, — melengetők és Szépek!

A mi dolgaink is megsűrűsödnek Veled,
Halálodban súlyosabb Élővé válva —
nem teherként, hanem Nagyszívű
társként viszünk tovább, —
ha segítesz, — kicsit jobbá válva.
Nincs szakadás, — tovább megy
Veled együtt Minden, —
Folytatódik a Csodás Utazás, —
csak sejtett tájakra
Holdbéli Csónakos-ságod visz fel.

Sírfelirat jut eszembe:
hiszek, — benne, —
— „Döntöttem, — Élsz!"

Vadász György

Elhangzott Vedres György búcsúztatásán, 1987. február 1-jén a Rákoskeresztúri Izraelita temetőben.

tatóval indult. A harminchárom éves *Kilar:* Generique című kompozíciója 1963-ban keletkezett. A legújabb törekvéseknek hódoló mű azon az úton halad, melyet Boulez és köre — az utóbbi években — a színekben kifejeződő koncepcióval kijelölt. A markáns arcélű komponista művét öt tételben formálta meg. Ezek végletes szín és dinamikai kontrasztot képeznek egymás közt. Erre a zenére a tömbszerűség jellemző: ún. clusterekben, hangfürtökben szólal meg. két határhang között megszólalt értjük.

*

A Bartók-kvartett 19-i estje a Zeneakadémián maradandó élményt szerzett a vonós-kamarazene sajnos nem túl nagy számú kedvelőinek. A négy lelkes fiatal művész együttese (Komlós, Devich, Németh, Botvay) 1964-ben Liège-ben első díjat nyert. Mostani koncertjükön is stíluskész, formabiztos előadóknak bizonyultak. Játékuk salaktalan hangzásra, s a végsőkig cizellált előadásra törekszik. Idei estjükön a gazdag vonósnégyes irodalom három igényes remekét szólaltatták meg. A g-moll „Reiterkvartett" *Haydn* érettkori alkotása (1793-ból), az Apponyi-kvartettek utolsó darabja. Az idős mester — gazdagodva a Mozart-vonósnégyesek eredményeivel is — már közvetlenül Beethoven számára készíti elő az utat ebben a nagyszerű kvartettsorozatában kiérlelt előadás volt.

Bartók második kvartettje 1917-ből félreérthetetlenül tükrözi az akkor harminchat éves mester vakmerően új hangvételét s etikus magatartását az élet kérdéseiben. A világháború alatt rákoskeresztúri magányában érlelődött meg benne az a puritán, minden következményében moralista beállítottság, mely nem ismert külön emberi és külön zenészi magatartást. A darab az emberi érzések széles skáláját fogja át a szilaj kedvtől a végtelen szomorúságig. Az együttes — nomen est omen — Bartók művét játszotta a legszebben, a legérettebben. Szünet után *Beethoven* 1824-ben keletkezett Esz-dúr kvartettje szólalt meg. A rendkívül nehéz mű — a variációs technika nagyszerű példája — zeneileg hibátlan előadásban szólalt meg; a gondolati tartalom érvényrejuttatásában azonban még érlelésre szorul. A Bartók-vonósnégyes ez idei koncertje esemény volt, — s nagy ígéret a jövőre nézve.

RIBÁRY ANTAL

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁR
KORTÁRS

szénrajzát, az *Útépítőket*, Szurcsik János a hódmezővásárhelyi iskola hagyományait követő két képét, a *Téli tájat* és az *Ülő férfit*, Bartl József hangulatos *Napraforgóját*, Sváby Lajos *Önarcképét* és a kaposvári Szabados János *Erdő szélén* c. kompozícióját. Komoly és benső séges művészt ismertünk meg Michnay Andrea személyében, különösen mély szimbolikájú *Egyedül* c. festménye tetszett. Garabuczy Ágnest gondolati tartalma (*Meditáció*, *Találkozás*), Dezső Józsefet kitűnő komponálókészsége és színérzéke (*Rákos csendélet*), Klimó Károlyt rendezettsége (*Csendélet vörös kancsóval*) emelte az átlag fölé. Egyszerűségében is sokat mondó kép Berki Viola Vajda Lajos ihletésű *Kis temploma*. A jobbak közé tartozott Deim Pál *Ketten*, Miklósi Mária *Kék kapu*, Magos Gyula *Kévekötő* és Karátson Gábor *Nagy zöld domb* c. alkotása. Lakner László ezúttal elmaradt a várakozástól, *Politechnikai szertárszekrényéből* — csakúgy, mint Gyémánt László és Fóth Ernő munkáiból — hiányoltuk a gondolati eredetiséget.

A grafika területén — mint már említettem — közel azonos színvonalon mozgott a mezőny. A „fiatal" korból lassan kinövő, ragyogó lapokkal felvonuló nagyok: Kondor Béla, Gacs Gábor, Lenkey Zoltán és Gross Arnold erős versenytársat kapott Gyulai Liviusz (*meseillusztrációk*), Rékássy Csaba (*Gőzfürdő*), ifj. Koffán Károly (*Női arckép*), Józsa János (*Brecht-illusztrációk*) és Gy. Molnár István (*A kastély*) személyében. Bemutatott litográfiái (*Ragadozó*, *Tengerparton*) alapján jelentős grafikai pálya előtt áll a legfrissebb generációhoz tartozó Pásztor Gábor, erős tehetség a rézmetszésben (*A VI-os műteremben*) és a monotypiában (*Vitorlák*) is járatos Ábrahám Rafael. Szurcsik János és Bartl József grafikusnak is elsőrangú.

A kiállítás szobrai — zömében kisplasztikák — melyeket a rendezőség a festmények és a grafikák közé épített be, szintén jó benyomást keltettek. Bencsik János *Fiú szarvassal* c. műve érdekes megmunkálási módjával — forrasztott vörösrézlemezből készült —, Józsa Bálint *Vacogója*, Ligeti Erika *Kis lovagja* és Samu Katalin *Kölyökkutyája* anyaguk, a fa, illetve a kő tökéletes kezelésével keltettek feltűnést. A bronzok közül Kalló Viktor *Ikrek*, és Gáti Gábor *Lovaglók* c. kompozícióit éreztük a legsikerültebbeknek. Ifj. Pál Mihály betűólom aktjai lendületes mozgásokat sűrítettek plasztikus formákba. A portrék közül Vavas Károly markáns *Bányászfeje*, a domborításokból és érmekből Kiss Nagy András remekbeszabott *Dózsa-sorozata*, Józsa Bálint és Miró Eszter két-két reliefje érdemel említést.

Futólagos seregszemlénket annak a reményében zárjuk, hogy ez a kiállítás mind eredményeiben, mind tanulságaiban hasznosan fog tovább élni művészetünkben.

TASNÁDI ATTILA

Elhunyt Mózes

Mély megrendüléssel és fájdalommal cember 16-án váratlanul elhunyt Mózes és a magyar forradalmi munkásmozgal személyisége. Temetése december 22-én, lesz a Mező Imre úti temető Munkásmoz Elhunyt elvtársunk barátai, elvtársai és harcostársai 13 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

A Magyar Szocialista Munkáspárt
Központi Bizottsága és
Központi Ellenőrző Bizottsága

★ ★ ★

Mózes Viktor 1895. július 8-án a Szatmár megyei Avasújfaluban született, mezőgazdasági munkáscsaládban. 12 éves korától szabótanonc volt, majd Szatmáron szabósegéd. 1914-től Pesten lakott, s tagja lett a szabómunkások szakszervezetének. A következő évben behívták katonának, de megszökött, és a világháború végéig bújkált. Részt vett az 1918-as polgári forradalomban, a lánchídi csatában, és tagja volt a polgárőrségnek.

1919 április közepén lett a Kommunisták Magyarországi Pártjának tagja, s a Vörös Hadsereg önkéntese. A Tanácsköztársaság leverése után a szociáldemokrata pártban a XV. kerületi pártszervezet végrehajtó bizottsági tagjaként dolgozott. Itt más kommunistákkal együtt az SZDP-n belüli kommunista frakció alapító tagja lett. 1921-ben letartóztatták, de három és fél hónap után szabadon engedték.

Részt vett az MSZMP megalakításában. 1925 szeptemberére után a Központi Bizottság budapesti titkárságának tagja és ideiglenes vezetője lett. Később — utasításra — Bécsbe, majd a Szovjetunióba emigrált, családjával együtt.

A Szovjetunióban átigazolták az SZKP-be, s egyéves tanfolyamra az úgynevezett nyugati egyetemre küldték, majd különböző gazdasági területeken felelős tisztségeket töltött be. 1954 decemberében tért vissza Magyarországra, s a Vörös Október Férfiruhagyár szociális igazgatójaként dolgozott.

1957-től csaknem 10 éven át a Központi Ellenőrző Bizottság tagjaként, később társadalmi munkatársként dolgozott. Munkásmozgalmi tevékenységét több magas kormánykitüntetéssel ismerték el.

ügyvezető elnöksége. A testület tagjai megtárgyalták az OBT jövő évi munkájára vonatkozó irányelveket, majd beszámolókat hallgattak meg az elmúlt hetekben külföldön járt magyar delegációk küldetéséről, tapasztalatairól.

Mód Péter, az OBT alelnöke az indiai *Patnában* megtartott nemzetközi antifasiszta konferencián részt vett magyar küldöttség vezetője tájékoztatójában elmondta, hogy a december 4-től 7-ig tartott nemzetközi tanácskozáson több mint félszáz ország képviselője vett részt. Indiában ilyen témakörben ez a konferencia volt az első, s jelentőségével és méreteivel kiemelkedett a többi közül. A vendéglátók igen pozitívan értékelték az indiai és a magyar béketanács között meglevő kapcsolatokat. Ezek erősítésére ***a magyar küldöttség delegációt hívott meg hazánkba.***

Az OBT ügyvezető elnökségének ülésén *Sebestyén Nándorné* főtitkár *Vincze József* alelnököt a nemzetközi és a magyar békemozgalomban kifejtett eredményes munkájának elismeréseként a magyar békemozgalom jelvényével tüntette ki.

Fő törekvésük: a társadalmi feladatok megoldásának segítése

A Magyar Jogász Szövetség küldöttközgyűlése

*László*t, az elnökség tagját, a *gödöllői Agrártudományi Egyetem* professzorát. Hárman kapták meg a Munka Érdemrend ezüst fokozata kitüntetést, egy személy pedig az igazságügy kiváló dolgozója kitüntető jelvényt.

A közgyűlés végül megválasztotta a szövetség központi szerveit. Elnökké dr. Antalffy Györgyöt, főtitkárrá dr. Jókai Lorándot választották. A szövetség választmányának tagja lett — többek között — *dr. Csalótzky György*, a Pest megyei Tanács végrehajtó bizott

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 DEC 17
PEST MEGYEI HÍRLAP

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész, érdemes művész

KIÁLLÍTÓTERMEKBEN

Az otthon: Dömsöd ihletésű tájak

VECSÉSI SÁNDOR TÁRLATA

1021

A Dömsödön élő és alkotó Vecsési Sándor Munkácsy-díjas, a Magyar Népköztársaság érdemes művésze a balmazújvárosi Veres Péter Művelődési Központban mutatja be legújabb festményeit, melyek a Műcsarnokban 1974-ben bemutatott gyűjteményes kiállítás után készültek.

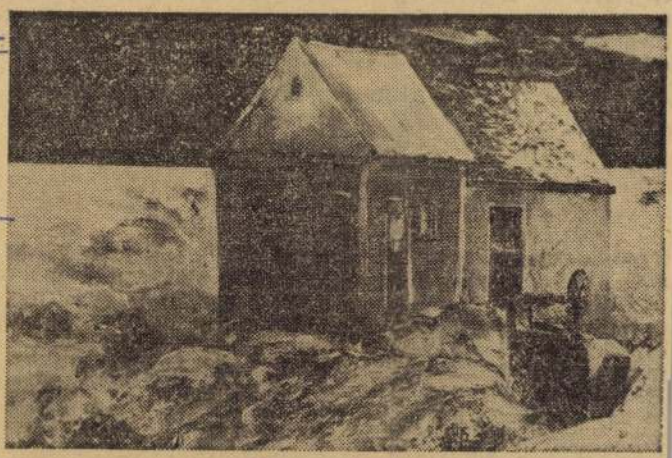

Magányos ház.

Érdemes elmélyülni *Vecsési Sándor* eddig végigjárt festői életútjában. Több okból. Tanulságot vonhatunk le saját értékein túl nemzedékének problémáit illetően is, pontosan és hitelesen *általánosíthatunk*. Ahhoz a korosztályhoz tartozik, amelyet a *fényes szelek* emeltek magasba, a felszabadulás egyik első, alapvető eredményeként. Művészetével *nemzetközi rangot* ért önmagának és hazájának: *Munkácsy-díjas érdemes művész*, aki a szófiai triennálé egyik fődíját is elnyerte.

Minek köszönheti értékeinek állandóságát, szívósan előre sodródó haladási irányán belül? Annak, hogy tehetségének része az *önismeret* szigorúsága, nemcsak a képesség.

Vecsési erős a megfigyelésben, ezért uralja festői szinten élményeit. Bensőséges és alapos kapcsolatot létesített a *természettel*, minden művében megvívja harcát a minőségért.

Minden alkotása drámai lüktetés, de benne az élet valóságtartalmát nem a tragédia adja, hanem derűjéhez irányítja. Kétkezi dolgozók gyermekéből lett Vecsési Sándor a nyergesújfalui Eternit Művek villanyszerelője, *Fónyi Géza, Bernáth Aurél* növendéke a Képzőművészeti Főiskolán, országos tárlatok és a velencei biennálé kiállító művésze.

Mostani kiállításán Balmazújvárosban elsősorban *dömsödi ihletésű* festményekben gondolkodik — népben, nemzetben — a jövőről. A jövőről úgy, hogy megindító líraisággal idézi a dömsödi ház nyitott pitvarját, tornácát, mely az emberség asztalához invitál mindnyájunkat. Ez a vendégváró őszinteség látszik az esti hazatérőkben, a puszta távlatában. E kórókkal, tőcsákkal érvelő nyitott tágasság irányítja festői lépteit. A *Puszta* képe szélrakta buckáival a szellemi ugar maradékaira utal, melyet drámai küzdelemmel szüntetünk.

Küzdelem, az anyaggal, léttel birokra kelő hiteles diadal együtthatója a viharos felhőzet, a házak nyugtalan csapongása a kurdi torony vadzöld környezetében. Hallatlanul nyílt a mester művészete. *Bazsonyi Arany* és az ő kettős portréjából a természet pillant ránk a mezők sarjadásával. A dömsödi ház előtt napba tekintenek a gyerekek bő egészséggel, a *Kiserdő* izmos fái is magabiztosan verekednek fényért, vízért. *Víz*, ez a másik fontos eleme képeinek. Nem folyó, nem tenger, hanem a *laposok cseppfolyós maradéka* a kövér gyomkörnyezettel, a szittyók, repcések, esőnyelt fák nedvdús vidéke az ő világa. Az elnyelt és átalakuló víz körforgalma a természet egészében és csontosodó tereptárgyaiban.

Képein élő test a világ, csipkés virágokkal habzanak a fák Vecsési Sándor festészetében, szinte csendülnek a színek — illat- és sorshordozók, mint a *Tolnai hajtott ház* a lilákkal áttűzdelt fehérek nagy megenyhülésében.

Vecsési Sándor Nyergesújfaluról kapott meghívót Dömsödre és onnan hosszas, kitartó munka eredményeként megérkezett a magyar képzőművészet alkotással telített, már-már túlzsúfolt XX. századi otthonába. Ott épített lakást, harmóniával, drámával, egészséggel, derűvel szövetkezve, gazdálkodva — mindannyiunk számára.

Losonci Miklós

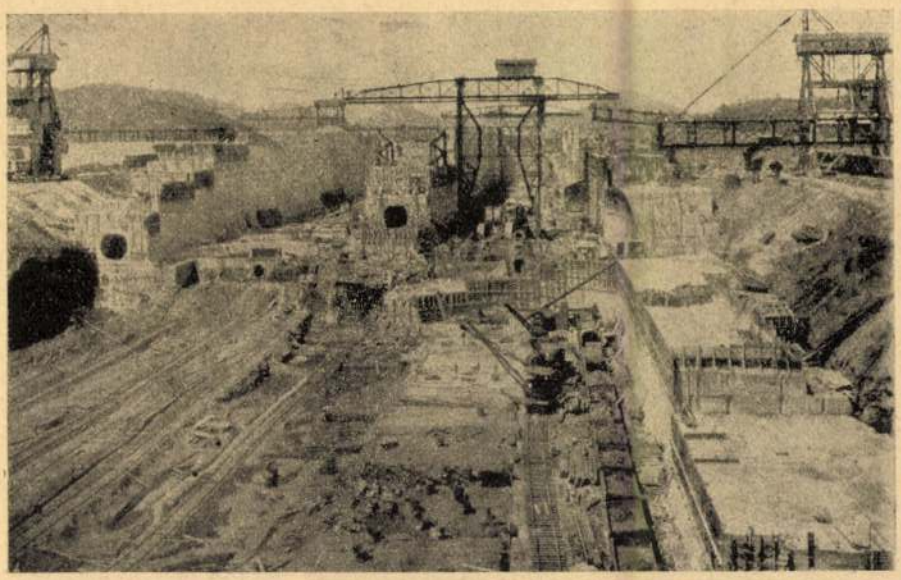

Így épül a világtengereket összekötő csatorna medre! (Panama-csatorna.)

ásandó csatorna terve, teljesen azon az útvonalon, ahogy most megvalósulni készül.

Ezek szerint a csatorna a Budapest alatt fekvő csepeli kikötő alkalmas pontjáról indul ki Monor felé, innét kissé északnak fordul Tápió irányába s a Zagyva folyócskába torkollik. A Zagyva Szolnokig terjedő rendbehozott medre lenne a csatorna befejező része Budapesttől Szolnokig, körülbelül 75—80 kilométer hosszúságban.

A levéltári sírba került terveket hosszú évtizedek után 1789-ben Schönstein Ferenc udvari tanácsos támasztotta fel, s II. Lipót alatt udvari jóváhagyást is nyert rá, s így a Budapest—szolnoki csatorna újra az országgyűlés elé került.

Az országgyűlés pedig újra visszatette az egészet a levéltárba.

II. Ferenc király azonban 1803-ban erélyesen kiásta megint a sírból s báró Podmaniczky József személyében külön királyi biztost nevezett ki ezzel az egyetlen működési körrel. Az országgyűlés most parirozott, azonban nem a Budapest-szolnoki csatornát választotta ki végrehajtásra, hanem a — királyról elnevezett — Ferenc-csatornát, mely Zombor alatt kötvén össze a Dunát a Tiszával, most szerb megszállás alá került.

A Ferenc-csatornát Kiss József és Kiss Gábor magyar mérnökök meg is építik. Az egész mű rengeteg pénzbe, három millió forintba került, de gazdaságilag úgy bevágott, hogy a részvényesek az első huszonöt év alatt 20 millió forint osztalékot kaptak a csatorna forgalmából.

A Budapest—szolnoki csatorna azonban csak nem tudott mégsem megvalósulni. Háborús évek jöttek és eltünt a gazdasági életből a pénz.

Csak 1836-ban ocsúdott fel annyira az ország, hogy most már megint nekifoghatott a tervnek. Beszédes József belekezdett az előkészítő munkába. Az 1839-es országgyűlés elhatározza, hogy a szükséges pénz előteremtésére részvénytársaságot alapít s báró Vecsey Miklós szatmári főispán 1839. augusztus 13-ára össze is hívja Pozsonyba az első részvénytársasági gyűlést. A gyűlésen a nádor is megjelenik és hatalmas erővel száll síkra a terv érdekében s keresztül is viszi, hogy 91 magyar főrend írja alá az alapítási ívet. Az íven együtt vannak a legnagyobb magyar nevek, gróf Széchenyi Istvántól kezdve Deák Ferencig. De sajnos, van a tervnek egy heves ellenzője is, szintén nagy név, jóformán maga a magyar nemzet. Ez az ellenző Kossuth Lajos volt. Az ellenzés oka politikum. Ha a csatorna elkészül, a Tiszavidék közelebb kerül Bécshez, már pedig inkább ne legyen, minthogy Ausztriának közelebbi útja legyen az ország belsejébe!

A terv ugyan fejlődik ennek dacára is, de tovább halad a történelem súlyos kereke is. 1846-ban már az első kapavágásra készülnek, amikor nagyon elborul az ég és 1848 véres esztendeje készül. 1848. év egyik törvénycikke aztán eltörli a csatornatervre vonatkozó 1836-i és 1840-i országgyűlés által megszavazott engedményeket s ezzel 12 év minden munkája rombadől.

1848 után a Bach-korszak következett, — és minden magyar terv és élet bilincsbe verése.

1868-ban, a béke első évében azonban már újra él a terv. Gróf Mikó Imre közlekedésügyi miniszter részletes tervet terjeszt a király elé és jóváhagyást is nyer. Két budapesti bank vállalja a szükséges tőke előteremtését, teljes sikerrel. A csatornából azonban mégsem lesz semmi. Tehát a pénz is megvolt, az akarat is, —

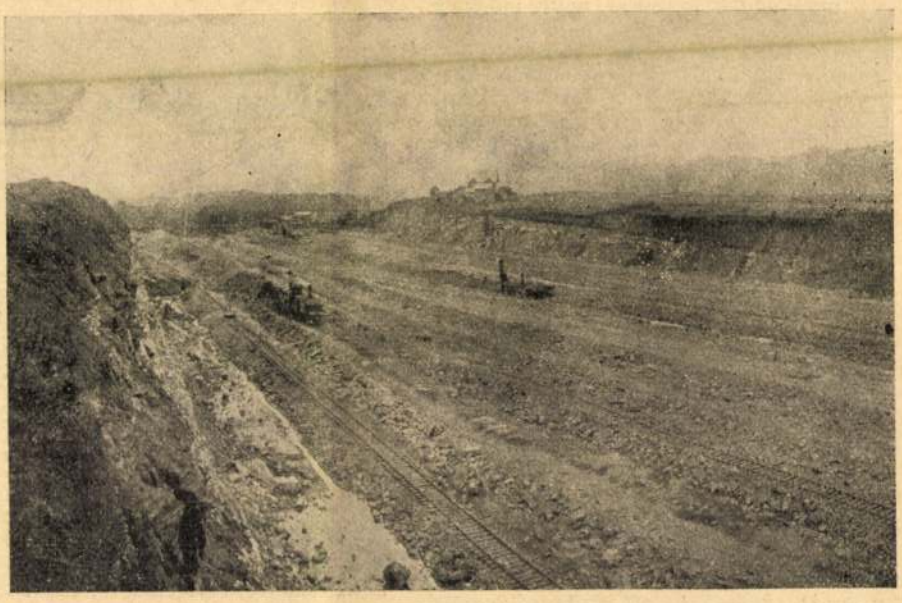

Vasúti sineken szállítják el a leendő meder talajából kitépett sziklákat.

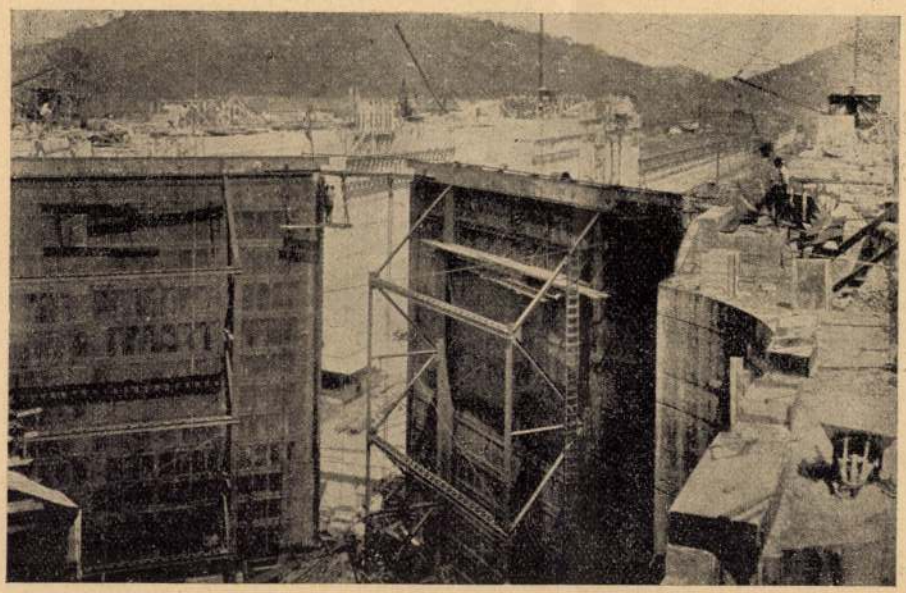

A Panama-csatorna egyik óriás-kapuja így épült.

minden hiába. És pedig azért, mert ezekben az években az ország minden munkáskeze vasutat épített. Nem volt munkaerő. Még szántóvetőnek is alig maradt ember és Magyarországon ezekben az években csak úgy tudtak aratni, hogy két hónapra a vasútépítés szünetelt.

A minisztertanács munkáskéz hiánya miatt vette le napirendről a tervet.

Aztán mégegyszer elővette a tervet Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a nagy ellenző Kossuth Lajos fia.

A nagy munkáshiány már enyhült és lassan átolvadt kisebb mértékű munkahiányba s az ilyen nagyszabású, 40—50.000 embert foglalkoztató tervhez alkalmassá alakult az idő. Az inga azonban lassan lendült a másik véglet felé. A terv többéves előkészítése alatt megint a pénz kezdett eltünedezni; titkos érzékével előre készült a világháború nagy kríziseire. S a terv keresztülvitele leküzdhetetlen pénzügyi nehézségekbe ütközött. Aztán jött Tiranon.

S most egy kényszerítő nagy indok támasztja fel újra. Pénz ugyan nincs, s ami van, nehezen kimozdítható helyen van; — ellenben a munkahiány társadalmat buktató végletes méreteket öltött és az ország csonka helyzete is szokatlan mértékű és abnormális erőfeszítéseket kíván. Magyarország termő területének egyharmadát kötné össze az olcsó víziút a fogyasztó másik kétharmadával. A magunkra hagyottság az élet legnagyobb erőfeszítéseire kényszerít.

Ilyenkor tudja megalapozni egy életképes nemzet a következő évszázadokra nyúló életét.

Még egy csatorna-tervről kell megemlékeznünk: *Vedres István* tervéről, amelyet a nagy magyar mérnök, „Szeged városának esküdt földmérője" 1805-ben adott nyilvánosságra. Vedres István nagy tudással és lelkesedéssel kapcsolódott az Alföld közlekedésügyének már akkor izgató problémájába. Ő nem a szolnoki tervet pártolta, Csongrád se tetszett neki mint kereskedelmi kikötő: — *Szegedet* akarta összekötni Pest-Soroksárral. További terve volt, hogy a Duna—Tisza-csatornához hozzákapcsolja a Tisza-balparti csatornát, amely Tokajnál kezdődnék s a balparti folyók érintésével a Karas vizén keresztül jutna a Dunába. A csatornákat Vedres nemcsak hajózásra használná, hanem öntözésre is.

Tervezetének a bevezető sorai ezek:

„Kegyes olvasó!

Nem céloztam ezen munkával egyébre, hanem csak arra, hogy azon Nagyérdemű Hazafiakat, akik a kereskedés előmozdítása által édes Hazánk boldogságának növelésében buzgó szívvel fáradoznak, figyelmetessé tegyem egy oly hajózható csatornának ásattatására, melynek haszna nemcsak Magyarországra, hanem az egész ausztriai birodalomra is kiterjedne; azért nem is ereszkedtem annak költségei és jövedelmei minden hiba nélkül való fölszámolásában oly mélyen és fontosan, hogy azok mind, amiket előhozok, tudákosi rámára legyenek húzva; megelégedvén avval, hogy ami hasznokat, nemcsak a kereskedők, hanem mások is feltalálnak ezen csatornában, azokat előadjam és annak elkészíttetése iránt való közönséges sóhajtásaikat is nyilvánságossá tegyem. Erre való nézve, ha csekély fáradságom helybehagyásodat megérdemli, tudjad, Barátom, hogy arra is Személyed és Hazám szeretete ösztönzött."

Hogy miért éppen Szegedet választja kikötőnek, arra nem kevesebb, mint hét súlyos okot hoz föl. „Elsőben Szeged városán legnagyobb és legtöbb terhek szállíttatnak keresztül Pest felé egyenesen és még más felé is szállíttatódhatnának nagy haszonnal. Szeged városa Bánát közepének, Erdélyország alsó részének, egész Oláhországnak, nemkülönben a török tartomány azon tájának is, amely Bánát délkeleti oldala felé fekszik, útjában vagyon. Ami tehát ezen részekrül Pestre, Bécsbe s onnét még más tartományokba is vittetik, az mind Szegeden mégyen keresztül."

Sajnos, Vedres István terve is csak terv maradt.

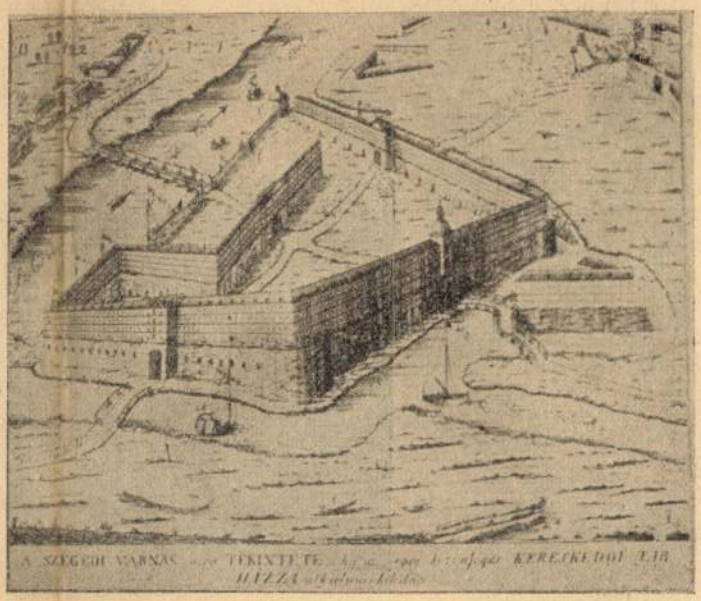

Vedres István ilyennek tervezte Szeged kikötőjét.

kal verte vissza őket, de úgy, hogy hírmondó is alig maradt belőlük.

Doboscsapatot verbuvált a csíki nemesi ifjakból s amikor ezek zenebonázni kezdtek a rejtekben, a tatárok azt hitték, hogy egész ármádia közeleg és megfutamodának. De bíz a vesztükre, mert a szabadító sereg kapta hátba őket... Hát én is hasonló plánumot forgatok a fejemben... Ide ügyeljetek...

*

— Itt vannak az oláhok...

Ez a borzasztó hír nyargalt végig a városon. Itt az ellenség, a rémtetteikről hírhedt martalócok hada s egyetlenegy oltalmazó kéz sincs. A városbeli férfiak valahol Vásárhely környékén a honvédtáborban... Mi lesz, jó Istenem... A lakósok egyrésze a felső-templomba futott, mint hajdan, amikor Heister labanc tábornok akarta feldúlni Udvarhelyt. Mások otthon eltorlaszolták a kaput. A harciasabb asszonynép vizet forralt s előkészített egy és más „kézbevalót". Csak kevesen, ötvenen-hatvanan merészkedtek ki a város végére, ahol már fénylettek az oláhok kiegyenesített kaszái, a felkelő szászok puskáinak szuronyai.

Ott a házakon kívül, a Jézus-kápolnánál állott a főbíró megrogyadozó térddel. Vele Raymond esperes, az udvarhelyi katolikus hívek lelkipásztora. S több városbeli nobilitás, köztük a két intézet, az ősi gimnázium és a református kollégiumának nagytudományú rektorai. Eljöttek megpróbálni a lehetetlent: szép szóval megszelidíteni a városra zúduló hiénahadat.

Az előcsapat már odaért a kápolnához. Az élén Steinburggal, a vezérrel, aki gorombán reccsentette oda Raymond esperes kegyelmet kérő szavaira:

— Rebellis kutyák vagytok valamennyien. Ha kímélettel leszek mégis a város iránt, annak ára van . . . Ti mindenesetre tuszok maradtok s ha valami rebellió történik odabenn a városban, négy sarkán gyujtatom fel... Előre legények...

Egy csoport fegyveres oláh bamba, vérszomjas vigyorgással már körülvette a küldöttséget, amikor a szomszédos Budvár-hegy irányából irtózatos dörrenés hallatszott... Utána másodszor, harmadszor... Majd kábító dobpergést vertek vissza jobbról-balról a hegyek. Az ellenség ijedten tekintgetett szét. Az erdő fái között emberi alakok feketélő körvonalai tűntek el sűrűn. Közben ismétlődtek a fülszaggató dörrenések és a dobolás. A horda vezére elkáromkodta magát:

— Sapperlott... Megjöttek a vásárhelyi tábor honvédei... Utánam...

Rendetlen összevisszaságban kavargott vissza az oláh tömeg, a szászok lövészcsapatai. A Küküllő letarlott füzesei mögül kis csapat rohamozta meg őket... Mikó Béla és pajtásai. Nyomukban a kollégiumi ifjak. S a példán felbuzdult a kicsődült polgárság is.

— Üsd, vágd, nem apád! Éljen a haza!

A szomszédos székely falvak népe már özönlött ki mindenünnen és közrekapta a martalócokat. Bikafalvánál a székely nemzetőrök eltorlaszolták az utat és kartáccsal sepertek végig a szaladó hadon. Nem volt más menekülés, átgázolni a Küküllőn. Már aki tudott.

Így nyert diadalt a székely Dávid az ellenséges Góliáton. Néhány régi dobbal, egy ócska hordóval, amibe Kovács Gergely, a pedellus lődözött bele a mordályával s ezerszeresre növelve visszhangzott a hegyek között a lövés zaja. A fák mögül kibukkanó alakok sem katonák voltak, hanem diákok, meg jámbor falusi nép.

Győzelem... Megmenekült az „alma mater", ősi Udvarhely városa. A gimnázium deákjai vígan lengették a zsákmányolt ellenséges lobogót. Kibontották az ősi intézet megfakult selymű Szűz Máriás zászlaját és felsorakoztak a Szent Miklós-hegyen a felsőtemplom előtt. S ott álltak a céhek tagjai is a nemzetiszínű zászlóval. S hívő alázattal felzendült az ajkakról:

— Téged Isten dicsérünk...

Mihály László.

Kora-tavaszi futballmérkőzés a kültelki szabadpályán.

A DUNA—TISZA-CSATORNA TERVE.

Majdnem kerek kétszáz esztendeje, hogy a magyar közélet gazdasági vezetői törik a fejüket azon a nagy problémán, hogy hogyan lehetne a Dunát és a Tiszát egy nagy igényekkel felépített hajózható csatornával összekötni s csónakázva jutni el Budapestről Szolnokig.

Ez a nagy terv most jutott a megvalósulás küszöbére, s a magyar nemzet közgazdasági építőprogramjának legelső lapjára.

Csatornaépítés mindig évek munkáját jelenti. Alapos kilátás van rá, hogy ez a hatalmas víziút a legközelebbi öt esztendő alatt megépül.

Vegyük elő a világ térképét.

A csatornák a meglévő természetes viziutak korrekturái. Mesterséges pótlékok. Olyan helyeken, ahol a természet nem gondolt az ember szükségleteire, ezeket a hiányokat helyrehozzák.

Az a rendes csatornaépítési iskola, hogy alkalmas kiinduló pontok közt két folyam medrét egy műmederrel összekötik. Az új víziút nagy körzetben hatalmas befolyást gyakorol gazdasági téren, a közlekedés, teherszállítás és terményárak világában.

Van ugyan ezeknél még nagyobb jelentőségű csatorna is néhány, amelyeknek úgyszólván világraszóló hatásuk van. A tengerek nagy országútjának kipótolt láncszemei ezek.

Ilyen például a *Suezi-csatorna*, ez a 160 kilométer hosszú víziút; Port-Saidtól Suezig 58-100 méter szélességben köti össze a Földközi tengert a Vörös tengerrel. A hajók nagysága szerint 6—20.000 pengő itt egy átutazás díja, de mégis sokkal olcsóbb, mint ha egész Afrikát meg kellene kerülni és közben fűteni a kazánokat. Ez Anglia világhatalmának kulcsa, mert bár minden nemzet hajója szabadon használhatja ezt az átjárót, a valóságban azonban a Suezi-csatornán évente ötször annyi angol hajó megy át, mint a többi nemzeteké összevéve. Itt Anglia az úr.

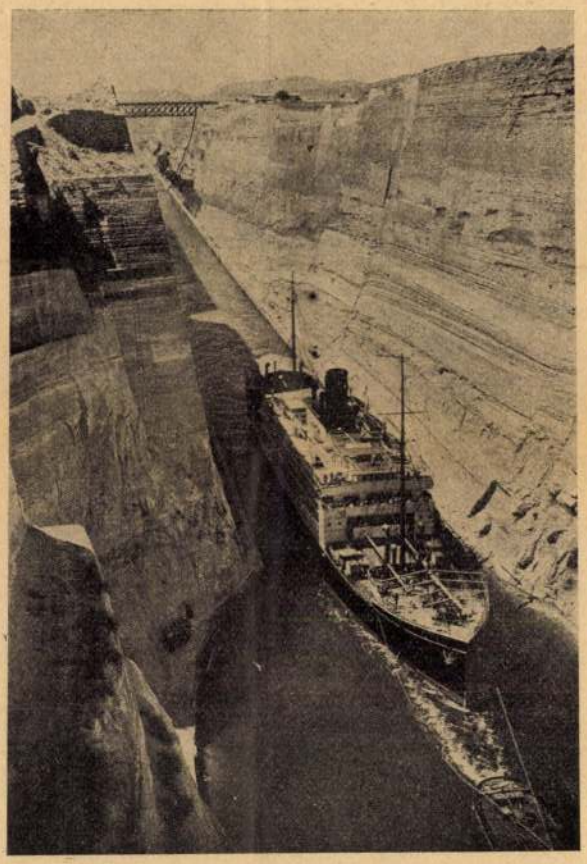

A Korinthusi-csatorna egy részlete.

A görögországi *Korinthusi-csatorna* kicsinyítő pápaszemen nézve ugyanilyen arányokat mutat. Talán sohase épült volna meg, ha az átvágásra került terület nem annyira szokatlanul keskeny, alig 15 kilométer. És ez a rövid átvágás hat-hétszáz kilométerrel rövidíti meg az utat Görögország bal feléről jobb felére.

A harmadik világraszóló jelentőségű ilyen víziút a *Panama-csatorna*, a maga aránylag szintén rövid, 70—80 kilométeres hosszával. A Panama-csatorna amúgy is világhíresség, de kevésbe mult, hogy nem lett még különösebb technikai unikum. Ugyanis, ha az első tervet, a Truando—Urabai átvágást hajtották volna végre, ez átvágás közepén egy 160 méter magas hegyet hét kilométeres alagúttal törtek volna keresztül. Ez esetben a tengerjáró hajók alagúton át úsztak volna az egyik oceán vizéből a másik oceánba.

.. német világhatalom céljait szolgálta rövid ideig a 110 kilométer hosszú *Kieli-csatorna*, mely a védett Keleti tengerből utat nyitott Anglia tövébe. Ellenben lefolyt a nagy mérkőzés, a Skagerracki világtörténelmi csata, s a büszke hadiút ma már csak kereskedelmi célokat szolgál.

A belvizeket összekötő csatornák száma, útvonala és minősége bizonyos mértékig kifejezője az ország gazdasági és kulturális erejének. Természetesen csatornavezetésre alkalmas terep elengedhetetlen feltétel ehhez a megállapításhoz. Mert, hogy például Svájcnak egyetlen csatornája sincs, azt a helvét kultúra és kereskedelmi érzék rovására írni sehogy sem lehet.

Spanyolországnak, Oroszországnak úgyszólván egyetlen csatornája sincs — nem számítva egy-két mederkiigazító ávágást —; viszont Hollandiának több a csatornája, mint az országútja.

Olaszország déli felében, Bolognától lefelé nincs csatorna, de víz is alig van, s ehelyett sok a hegy. Franciaországban a Rhone-Rajnát összekötő kb. 45 kilométeres csatorna az egyetlen jelentős vízi műút, s ez is a német kereskedelemmel köti össze a franciát.

Az igazi kereskedő nép és csatornaépítő ország Németország. A nagy hosszúságú csatornák, Rajna—Ems 200 km, Elba—Odera 250 km, Duna—Maina 200 km, Rajna—Mosel 200 km víziutak mellett szinte százával vannak ott csatornák 50 km-en alul épített hosszúságban.

S ha ezek után Magyarországot nézzük?...

A Balatont a Dunával összekötő keskeny Sió-csatorna légvonalban körülbelül 80 kilométert fut be. Ez készen van. S készen van a Berzava—Teréz—Béga, Ferenc József- s a Ferenc-csatorna. A többit innen-onnan kétszáz esztendeje tervezzük..

1723-ban III. Károly uralkodása alatt adatott ki Pozsonyban az a császári dekrétum, mely egy Duna—Tisza közötti csatorna tervét pendítette meg. Ez, az akkori nehézkes országkormányzási mód szerint a következő hivatalos utat akarta megtenni. A dekrétum utasította a helytartó tanácsot, hogy tanácskozzék csatornaépítő mérnökökkel, hogyan kellene a kérdést megoldani. A tanácskozás eredményéről a helytartó tanács tegyen jelentést az udvari kancelláriának. A kancellária lett volna hivatva, hogy a jelentést a császári jóváhagyással ellássa, s amikor ez is megtörtént, akkor adatott elő az egész az országgyűlésen.

A helytartótanács alaposan hozzálátott a munkához s a mérnökök se voltak lusták. Hét építendő csatorna tervét dolgozták ki, de amikor a tervek tíz esztendő mulva az országgyűlés elé kerültek,. az összegyűlt karok és rendek rövid vita után mind a hét tervet levéltárba tették.

A hét terv között volt a Budapest—Szolnok között

vége felé kezdte csa
alaposabban megismer.
bálta meg alkalmazni
zéseit a szellemi áram
sében.)

Ha ez a kétféle beáll s nenezen találkozik is össze, nem szabad türelmetlenkednünk. Az ilyen típusú könyveknél az a fontos, hogy az olvasó túljusson az első száz oldalon. Ha ez megtörtént, szép élményben lesz része, mert szeme láttára bontakozik ki a gondolatok mélysége, és egyesül a sok, kezdetben disszonánsan jelentkező elem egységes szilárd szerkezetté. A hermanni szöveg menet közben, talán a freudi dialektika hatására is, hozzáfinomul tárgyához, és végül győz mindhárom arcvonalán: meggyőzően elemzi a freudizmus elméleti hibáit éppen úgy, mint az antifreudista túlzásokat. Lassan új, világos koncepció bontakozik ki, Hermann megtalálja az utat saját mitológiájától a valósághoz. A téma gazdagsága elragadja és bár néhol még csikordul, visszalendül a gépezet, az önmagukba visszatérő gondolatok egyre szélesebb kört tesznek meg, és végül a megoldás üzenetét is magukkal hozzák: a társadalom és az egyéni pszichikum egymásrautaltságát, és ugyanakkor a pszichikum mély társadalmi meghatározottságának gondolatát, aminek igazi mozgástörvényeit sem a Pavlovra hivatkozó antifreudizmus, sem Freud nem tudta igazán megragadni, de aminek kidolgozásához Freud is nyugtalanító, mély gondolatokat hagyott ránk.

Hermann könyvének legnagyobb érdeme, hogy a Freud-kérdést olyan bonyolultnak tekinti és olyan bonyolultan

Kiállítási jegyzetek

A *Fiatal Művészek Stúdiójának* szokásos kollektív kiállítása, amelyet ötödször láthattunk decemberben az Ernst Múzeumban, ha nem is reprezentálta teljesértékűen fiatal képzőművészetünket, szép és tanulságos volt. Átlagszínvonalát tekintve kellemes, sőt reményekre jogosító képet adott fiataljaink kezdeményezőkészségéről és erejéről, s mert összehozásához igen rövid idő állt rendelkezésre, szinte spontánul tükrözte a még megoldásra váró problémákat s a hiányosságokat is. Ezek, így az élményanyag kiérleltségének elégtelensége, bizonyos öncélú dekorativitás, lejárt témák látványosan ügyeskedő megfogalmazása főleg a táblaképek területén jelentkeztek, a grafikai és a kisplasztikai anyag jóval kiegyensúlyozottabra sikerült. Ami az eszmei tisztázottságot, a művek elvi-etikai koncepcióját illeti, általában valamennyi indítékot és kísérletet becsületesnek, jó szándékúnak éreztük, más kérdés, hogy a megvalósítás helyenként nem felelt meg az elgondolásnak.

A nagydíjat — szerintünk is méltán — Vecsési Sándor festőművész kapta, izzóan kéklő *Levendulása*, légiesen törékeny *Ülő nője*, erőteljes *Szurcsik-portréja* és *Önarcképe* valóban a kiállítás — közel kétharmadot kitevő — festményanyagának legjobbjai közé tartoztak. De ezekhez sorolhattuk Balogh László lakkal fikszált monumentális

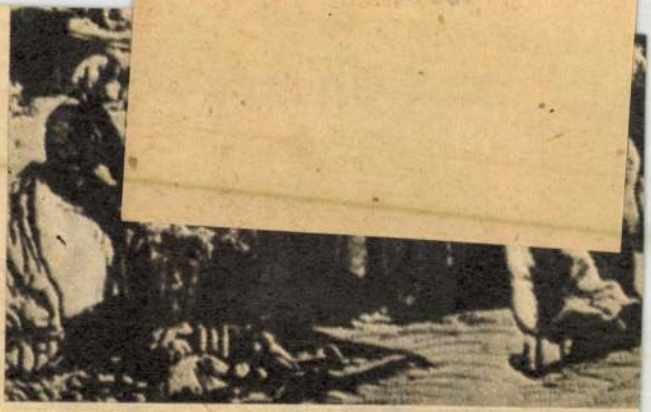

Pesti vásár 1858-ból — és 1967-ből

(Fotó: MTI, Mező Sándor felv.)

1842-ben, 125
műkiállítást. M
idei Budapesti

PE

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési Sándor

KÉPES ÚJSÁG
1967 MÁJ 27.

1021

FRESKÓ

Vecsési Sándor Derkovits-díjas nagyméretű freskót készített a kiskunfélegyházi Móra Ferenc Gimnázium részére. A freskó a diákélet különböző mozzanatait örökíti meg.

(Fotó: Dolezsál)

A dohányzás és a

A dohánylevél fő hatóanyaga a nikotin, mely a legveszedelmesebb mérgek közé tartozik. Egyetlen csepp megölhet egy embert. Egy közepesen nehéz szivarban annyi nikotin van, hogy két embert meg lehetne ölni vele, ha a nikotin kivonatot a bőrük alá fecskendeznék. A nikotinon kívül még egyéb méreg is van a dohányfüstben.

Rágyújtás után

A dohányzás voltaképpen száraz destillatio. (Szilárd halmazállapotú anyag gőzzé való alakítása.) Az elgőzösítéshez való fűtést a cigarettánál a parázs szolgáltatja, amelyben szerencsére a magas hőfokon a dohány nikotintartalmának 25 százaléka elbomlik vegyileg és hatástalan lesz. A parázs mögött, kevésbé magas hőfokú övezetben nikotinos gőzök szállnak fel a dohányból, de ezeknek jelentékeny része — 30 százaléka — a cigaretta elején kiáramló füstben eltávozik. „Csak" a maradék 45 százaléka áramlik hátrafelé a szájba. Szerencsére még ennek a nikotinmennyiségnek is kétharmada fennakad útközben az alacsonyabb hőmérsékletű dohánylevél részecskékben. Így a cigarettázó ember szájába áramló füst a cigaretta semmi esetre sem szabad hosszabb ideig dohányfüstös szobában tartózkodniok.

A dohányzás és a rákos megbetegedés

A nikotin mérgező hatása jobban fenyegeti azokat, akik a dohányt szájukba veszik (bagózás), s nem szipkából, pipából szívják a füstöt. A száj nyálában kiáznak a mérgező anyagok, sőt a véletlenül lenyelt dohánylevéldarabkák is sok mérget rejtenek magukban. Veszedelmesek a piszkos pipák, pipaszárak, mert bennük összegyűlt bugólé sok nikotint tartalmaz. Eldobott pipaszárakkal játszó gyerekek súlyos mérgezést kaphatnak éppen úgy,

Vecsési Sándor

VECSÉSI SÁNDOR: LÁNY

bb 53. gazdag zárszámadás a nádudvari vörös csillag tsz-ben - 110 millió forint a közös gazdaság vagyona

vid/sk/m/ká 1964. február 8.

a tizenegyedik zárszámadási közgyülésre gyültek össze szombaton délután székházuk kulturtermében a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet tagjai. szabó istván, a kiváló szövetkezeti gazdaság cimmel háromszor kitüntetett szövetkezet kossuth-dijas elnöke adott számot az 1963-as esztendő gazdálkodásáról, eredményeiről.

a hortobágy-széli, nehezen müvelhető, szikesekkel tarkitott talajon, az ország egyik legszélsőségesebb időjárásu vidékén nem egy növényből kétszer, sőt háromszor annyit terméltek 1963-ban a 17.000 holdas nagyüzemben, mint az egyéni gazdálkodás idején. kukoricából májusi morzsoltban 25 mázsa 45 kiló, cukorrépából 308 mázsa volt a termésük holdankint. valamikor a burgonyát és hagymát távoli vidékekről szállitották nádudvarra, ma mindkettő ,,jól érzi magát,, a nagyüzemben. burgonyából 127 mázsa volt az átlagtermésük, a 30 hold hagymaföldről pedig 40 vagon termést szedtek fel. a keleti főcsatorna vizének a felhasználásával több mint 4.000 hold kapott mesterséges esőt.

a növénytermelés nagy hozamai biztos alapot teremtettek az állattenyésztésnek. tavaly 4.500 kövérsertést, 1.500 mázsa baromfihust, 1,100.000 tojást vittek piacra a közösből. holdankint 128 kiló hust adtak el, s ehhez jön még a háztáji gazdaságok áruértékesitése.

az elmult esztendő nagy eredményei közé tartozik, hogy minden munkát saját gépükkel végeztek el. több mint 50 erőgépet üzemeltettek, s tavaly ősszel adták át rendeltetésének a 2,7 millió forintos beruházással épült nagyjavitó-üzemet.

a szorgalmas tagság munkáját serkentette az egy évtizeddel [illegible] utáni premizálás, a határozott

Vecsési Sándor

1021

bb 49. megnyilt vecsési sándor festőművész kiállitása az ernst muzeumban

t tf/lk/m/fm

1964. február 8.

az ernst muzeum termeiben szombaton ünnepélyesen megnyitották vecsési sándor festőművész kiállitását. az ünnepségen - amelyen sok érdeklődő és művészeti életünk számos ismert képviselője vett részt - dr. vayer lajos művészettörténész-professzor, a magyar képzőművészek szövetségének alelnöke mondott beszédet.

- lehet, hogy a művészettörténet más dátumokhoz köti majd a magyar festészet megujhodását a 20. század második felében, de mi, kortársak fordulópontnak tarthatjuk az 1960-as éveket, mert első egyéni kiállitásaikat most rendezik azok a fiatal művészek, akik a felszabadulás után indultak el pályájukon. e nemzedék legjobbjai közé tartozik vecsési sándor, akinek festészete fiatal kora ellenére - 1930-ban született - már tuljutott azon a fejlődési szakaszon, amikor még csak tehetségesnek tartunk egy művészt. fónyi géza és bernáth aurél egykori tanitványának mostani tárlatán a mai magyar piktura jelentős mesterét ismerhetjük meg - mondotta többek között dr. vayer lajos.

a kiállitás anyagát mintegy 120 alkotásból állitotta össze a műcsarnok. közöttük 65 festmény, több mint 20 grafikai mü valamint számos terv- és vázlatrajz szerepel. a legjobb munkákon - igy például a ,,könyöklő,,, a ,,tanya,,, a ,,fekvő asszony,, az ,,öreg parasztember,,, és a ,,munkásfiu,, cimü képeken - eggyéolvad a közelmult magyar festészetének haladó hagyománya az alkotó népi szemlélettel, ötvöződnek az egyetemes európai festészet képi törvényei és a művész sajátos egyénisége.

az ernst muzeum uj kiállitását február végéig tekintheti meg a tárlatlátogató közönség. /mti/

-..-

MUTATÓ

Thália Színház: Britannicus

JAN KOTT lengyel költő és filózófus *Shakespeare, kortársunk* című művében kimutatja, hogy Shakespeare mily megdöbbentő, máig is érvényes éleslátással ábrázolja történelmi drámáiban a hatalom megszerzésének és megtartásának mechanizmusát, ahogy pathetikusan nevezi, a *„Nagy Mechanizmust"*. A hatalom Shakespeare-nél mozgólépcső, amelynek minden fokát vér borítja, először az ellenfeleké, aztán a barátoké és rokonoké, vagy akár az elvrokonoké. A hatalomratörőnek a legfelsőbb fokon már nem is kell bíbort öltenie, az a sok vér, amibe a hatalom megszerzése és megtartása kerül, tetőtől talpig vérrel fröcsköli tele.

Mi az oka, hogy az időrendben alig néhány évtizeddel későbbi klasszikus francia drámát oly kevéssé foglalkoztatja a hatalom problémája? Nyilván az, hogy a klasszikus francia dráma mindenekelőtt udvari dráma, exkluzív nagyúri színház, míg a Globe-színház a City falain kívül ütötte fel egyszerű színpadát, izigvérig népi színház volt, tehát a politika iránt sokkal érzékenyebb.

ÉRDEKES, hogy Racine, az apolitikus francia dráma klasszikus művelői között a legpolitikusabb — mert minden szemben önkéntelenül is Shakespeare oldalára állítja: a történelmi drámát nem a kivételes történelmi hős köré tömöríti, hanem a shakespeare-i „Nagy Mechanizmus" köré.

A POLITIKAI-HISTÓRIAI cselekmény szerelmi-szentimentális bonyodalommal való kombinálása ősi, bevett fogása az irodalomnak, amelyhez az írók márcsak azért is szívesen nyúlnak, mert itt nem köti meg annyira kezüket a történeti hűség. A Britannicusban is a szerelmi bonyodalom merő fikció, hiszen Britannicus tizennégy éves fiúcska volt, amikor Nero megitatta vele a méregpoharat, s így aligha lehetett császári sógora vetélytársa. Egyébként Racine a nála megszokott tüzetes és súlyos motivációval illeszti a szerelmi bonyodalmat a politikaiba: Junia hercegnő Augustus császár egyetlen élő unokája, s így nagyon érthető, hogy Nero nem tűri frigyét Britannicussal, hiszen veszedelmesen megnövelné Claudius császár vérszerinti fiának amúgyis kitűnő esélyeit. A „Nagy Mechanizmus" szinte önműködően száll szembe ezzel a veszélyes szerelmi kombinációval. A többi spontánul következik Nero jelleméből, s ha nem is felel meg Tacitus betűjének, teljes összhangban van szellepaternoszterében felfelé tart, anyja, Agrippina, aki annyi gaztettel trónra segítette, feltarthatatlanul száll lefelé, s Racine ugyanabban a tömör egyszerű cselekményben ábrázolja mindkét folyamatot. Féltékeny asszony nem ragaszkodhatik oly lihegő szenvedéllyel szerelme tárgyához, mint Agrippina a kezéből kisikló hatalomhoz. Hatalomféltése csak a szerelemféltés egy szélsőséges esete. Így esik meg, hogy akkor, amikor Racine a Corneille-el való vetélkedés közben látszólag legtávolabbra kerül önmagától, valójában sokkal mélyebben és gazdagabban önmaga, mint azokban a darabokban, amelyeknek bonyodalma pusztán erotikus.

A hármas egység, amelyről az epikus színház diadala óta annyi rosszat hallani, tulajdonképpen nagyon jól tapad a darab egyszerű, tömör cselekményéhez, amelyet nem hirtelen vagy merész fordulatok táplálnak, hanem, mint maga Racine írja: „... a figurák érdekei, érzelmei és szenvedélyei".

A THÁLIA SZÍNHÁZ jó rendezésben és szereposztásban mutatta be a Britannicust. *Inke László* Nérója elmélyült pszichopathológiai tanulmány, amely a mozgás, a gesz-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Vecsési József

ÉLET ÉS IRODALOM

1000 OKT 5

1021

Vecsési Sándor: Freskórészlet

A vasúti járóművek szoros ágyazású vezető-tengelyeinek futás-szögéről.

RÓNAI GYULA.

Résumé: L'auteur fait connaître les relations géométriques entre l'écartement des essieux guidants rigides et l'angle d'application des roues dans les courbes différentes, pour en pouvoir déduire des conclusions relatives aux valeurs de l'écartement des essieux guidants.

A német vasútigazgatóságok egyesületében (Verein Deutscher Eisenbahnverwaltungen) most vannak átdolgozás alatt a legutóbb 1909-ben kiadott s azóta az évek során hat pótlékkal bővült műszaki határozmányok (Technische Vereinbarungen des Vereins Deutscher Eisenbahnverwaltungen über den Bau und die Betriebseinrichtungen der Haupt- und Nebenbahnen).

A járóművek építésére és fenntartására érvényes szabályok átdolgozásával foglalkozó csoportbizottság cikkírót — mint a bizottságban a magyar királyi államvasutakat képviselő tagot — bízta meg a szoros ágyazású vezető-tengelyek tengelytávolságát szabályozó határozmányok kidolgozásával.

A ma érvényes szabályok eredetét és keletkezését kutatva, nem lehetett nyomára jönni annak, hogy ezek a szabályok valamely elméleti — geometriai vagy mechanikai — meggondolás és számítás eredményei volnának. A német vasútegyleti értekezletek jegyzőkönyveinek évtizedekre visszamenő tanulmányozásából, melyet német szorgalommal és alapossággal *Baumann* Henrik műegyetemi nyilvános rendes tanár, a bizottságban a karlsruhei birodalmi vasútigazgatóság képviselője végzett, bizonyosnak látszik, hogy ezeket a határozmányokat annak idején tisztán az egyes vasútigazgatóságok részéről szolgáltatott tapasztalati adatok alapján állították fel. Ez már abból is következtethető, hogy egyrészt a tengelytávolságok felső határértékei a műszaki egyezmények egymásután következő újabb és újabb kiadásaiban mindannyiszor változtak, másrészt a mozdonyok vezető-tengelyeinek maximális távolsága más — a kocsikénál kisebb — értékekben van megállapítva, mi elméleti alapon nem indokolható.

Ha a szorosan ágyazott két vezető-tengely maximális tengelytávolságának elméleti feltételeit fel akarjuk állítani, közelfekvő, hogy ezeket a járműnek pályagörbületekben való futásában kell keresnünk. Azzal, hogy a szoros ágyazású kerékpárok tengelyei egymással való párhuzamos helyzetüket mindenkor megtartják, a *pályagörbületekben mindkét tengely semmiesetre sem, a kettő közül az egyik pedig csak bizonyos kivételes geometriai előfeltételek teljesülése esetében képes sugár iránt*, tehát úgy elhelyezkedni, hogy a kerékpár for-

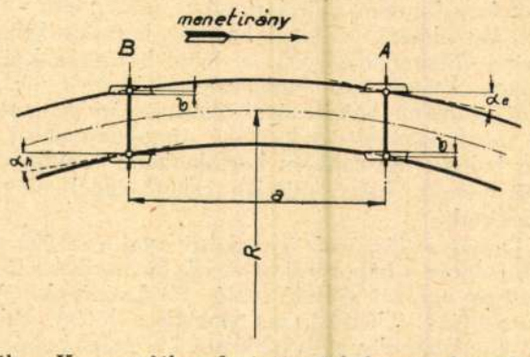

1. ábra. Kanyarodóban futó jármű helyzetének vázlata.

gási síkja a görbület ívének érintőjével párhuzamos legyen. Ezeket a kivételes helyzeteket nem tekintve, a futó járóművek szorosan ágyazott mindkét vezető-tengelyének forgási síkja a görbület érintőjével szöget zár be, a kerék a külső vagy belső sínszálnak *nekifut*. A *nekifutást (felfutást)* a kerekek nyomkarimája határolja s következményei az üzemben:

a *futófelületen:* a sínszál keresztirányában, tehát a pályagörbülethez képest radiális irányban való *kerékcsúszás* — és

a nekifutó kerék *nyomkarimáján:* a vízszintes irányú *nyomkarimanyomás* (Spurkranzdruck).

Mennél nagyobb ez a szög, annál nagyobb lesz az a vontatási munkatöbblet, amelyet e surlódási többletellenállások legyőzésére kell fordítani és annál nagyobb lesz a sín és a kerék kopása. A járóművek e mozgásának akusztikai tünete, a kerekeknek az élesebb pályagörbületekben hallható kellemetlen sipolása, közismert.

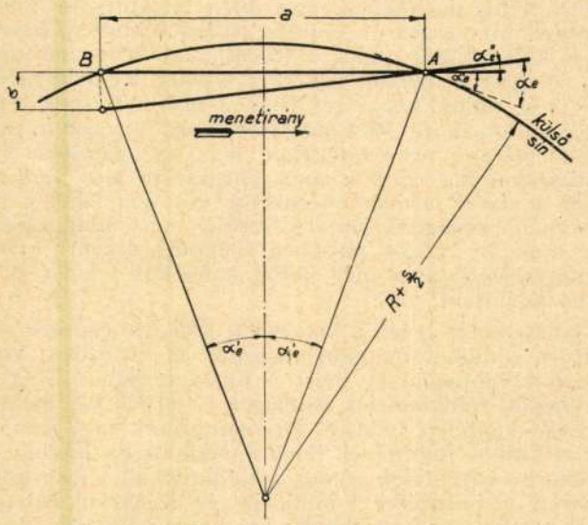

2. ábra. Futásszög.

A szoros ágyazású vezető-tengelyek tengelytávolságának helyes megválasztására ez a *futásszög* (Anlaufwinkel) a mértékadó, miért is *azt kell megvizsgálni, mily geometriai összefüggés van a görbületi sugár, a vezető-tengelyek tengelytávolsága és a futásszög között?*

1. *Az elölfutó vezető-tengely futásszöge.* Ha az olyan vasúti járómű, melynél a szoros ágyazású vezető-tengelyek tengelytávolsága *a*, *R* sugarú pályagörbületben az 1. ábra vonalas rajza szerint nyíl irányában fut, első *A* kerékpárja nekifut a külső sínszálnak, míg a hátsó *B* kerékpár külső kerekének nyomkarimája a pályaív középpontja felé távolodik a külső sínszáltól. Ennek az eltávolodásnak legnagyobb lehető mértéke az, mikor a belső kerék nyomkarimája a belső sínszálnak fut neki. Ebben a helyzetben a külső kerék nyomkarimája és a külső sínszál között keletkezett távolság azonos azzal a teljes σ játékkal, melyet a kerékpár a vágány keresztirányában egyáltalában végezhet.

Az első *A* kerékpár ily állása mellett (Spiessgang) a futásszög lehető maximuma, mint két szög összege jelentkezik. A 2. ábra szerint:

$$\alpha_e = \alpha'_e + \alpha''_e$$

Ebben a képletben α'_e az *a* hosszúságú húr és az *R* sugarú ívnek az *A* pontban húzott érintője közötti szöget, α''_e pedig azt a szöget jelenti, melyet a jármű hossztengelye zár be az *a* hosszúságú geometriai húrral, ha a hátsó kerékpár nyomkarimája σ távolságra van a külső sínszáltól.

Ezekre a szögekre érvényes:

$$\alpha'_e : 360 = \frac{a}{2} : 2\left(R + \frac{s}{2}\right)\pi$$

és $\frac{s}{2}$-nek, mint *R*-hez képest kis értéknek elhanyagolásával:

$$\alpha'_e : 360 = \frac{a}{2} : 2R\pi,$$

tehát

$$\alpha'_e = \frac{90}{\pi}\frac{a}{R} \qquad 1)$$

Ha azonban a csatornalejtők meredekebbé vételével kedvező esetben csak 20 millió m^3 földkiemelési többlettel számítanánk, akkor 15 millió m^3 jutna a 6000 lóerőt jelentő vízerőműre és 5 millió m^3 az öntözésre.

Álljunk meg e számoknál egy pillanatra. 15 millió m^3 földkiemelés olyan csatornával egyenértékű, amelynek hossza Budapestől—Győrig ér és átlag 20 *m* széles és 6 *m* mély (ha benne a vízsebesség 0·4 *m*) és keresztszelvénye 120 négyzetméter. Vajjon első pillanatra is nem szembeszökő-e az, hogy 6000 lóerőtermelésért, ami azonban csupán az évnek kétharmadrészében értékesíthető teljes mértékben, egy ilyen nagyméretű 150 *km* hosszú üzemcsatorna építése elképzelhetetlen, hisz ennek költségeiből csakis a földmunkát véve, műtárgyak és kisajátítás nélkül, egyetlen lóerőre legalább 2500 P jut s ha ehhez hozzászámítjuk a turbinatelepek költségeit, minimálisan *3000 pengő esik* egy vízlóerő létesítési költségeire, a távvezetékeket nem is számítva. Ilyen költséggel ma, ahol a szén világszerte éles versenyre kelt a vízzel termelt energiával, szó sem lehet a telep jövedelmezőségéről, annál kevésbbé, mert mint jeleztem, az csak az év egy részében működik s ezért a teljes áramszolgáltatásra még külön kalorikus telepet is kellene felállítani.

Kilátástalan lévén a vizierőmű jövedelmezőségére alapított gondolat magától összedűl az öntözésre vonatkozó kombináció is, mert a teljes terheket — 20—26 millió m^3 földkiemelés költségét — 30.000 kat. hold öntözése képtelen fedezni. De maradjunk meg annál az utopisztikus feltételnél, hogy valami csoda folytán létesülne a vizierőtelep, akkor a földmunkából még mindig marad az öntözésre 5 millió m^3 és ezenkívül szükséges volna még egy legalább 70 *km* hosszú Szeged felé terjedő tápláló csatorna, melyből az egyes öntöző csatornák kiágaznának. Hogy hány öntözőcsatorna és milyen berendezés kellene, azt már csak részletes tervezés alapján lehet megmondani, azonban már a fenti 5 millió m^3 földkiemelés költségéből is. 1 kat. holdra (30.000 hold öntözése esetén) 166 pengő jut, bízvást számíthatunk a 70 *km* hosszú tápláló csatornára még átlag 25 *köbm* szelvénnyel) 70.000×25 pengő — 1,750.000 pengőt, vagyis holdankint 58 pengőt, belső berendezésekre 80 pengőt, akkor legjobb esetben, — területkártalanítást, műtárgyakat külön nem is számítva, — 304 pengő lenne holdankint az alapbefektetés, olyan talajjavításra, mely az illető vidéken újdonságszámba megy és amelyet előbb ott meg kellene ismertetni és kedveltetni. Ily befektetési költségeknek fedezését a gazdák mai eladósodásnak induló, de minden esetre bizonytalan termésértékesítő helyzetében fedezni nem képesek, legalább nagyrészben nem, ha pedig az öntözött terület nagysága kisebbre szorul össze, az öntözött területek által viselendő holdankinti befektetési költségek aránylagosan nőnek mert a hajózó csatorna terheihez való hozzájárulás változatlan marad. *Vannak, akik arra gondolnak s egy ajánlat így is szól, hogy törvényhozási úton köteleztessük az öntözhető területek* birtokosait az öntözésre. Ez a gondolat keresztülvihető talán valamely exotikus világrészben, a távoli nyugaton vagy Délamerikában, ahol a gyarmatosoknak ilyen feltétel mellett osztanak ki földeket, azonban fejlett országokban a gazdálkodás módját megkötni egyértelmű lenne a föld forgalmi értékének lesüllyesztésével és számos birtokosnak az üzem erőszakos megváltoztatásával járó beruházások miatti tönkretételével.

Az 1900. évi XXX. t.-c., mely a közérdekű öntözőcsatornákról szól, különben csak néhány százezer pengőre számítható állami támogatást ad, állami segélyből, tehát a fenti törvény alapján az öntözés meg nem valósítható, mert az állami segély súlyos előfeltétele az, hogy az öntözendő terület birtokosainak területszerinti egyharmadrésze vállalja az öntözés évi költsége felének viselését. *Akár kölcsön, akár állami támogatás igénybevételével akarnók az öntözést elképzelni, a háttérben itt van az irreális vizierőtermelésnek mindent elnyomó terhe, amely minden további kombinációt lehetetlenné tesz.* Pénzbeli feleslegekben bővelkedő gazdag állam megteheti azt, hogy a messze jövőre való tekintettel egy ilyen, egyelőre teljesen haszonnélküli befektetésre épít, a mi viszonyaink között azonban ez lehetetlen. Nem kecsgetetnek reménységgel az öntözendő területek produktumainak piaci lehetőségei sem. Intenzív munka, kertüzemi gazdálkodás mellett lehetséges volna elméletben a jövedelem felfokozása zöldség, konyhakertészet útján, ámde hiányzanak nálunk a dús lakosságú ipari központok, mint felvevő helyek, mert a tanyák és falvak lakossága magának eleget termel, a legelő és rétgazdaság pedig a fenti befektetéseket nem bírja el.

Nem terjeszkedhetem ki itt a további részletekre, csupán megjegyzem, hogy ezekkel a nagy befektetési költségekkel szemben nagyon valószínű, hogy a Tiszából közvetlenül szivattyúzott 20—25 m^3 másodpercenkénti vízmennyységgel megoldott öntözés sem járna nagyobb befektetési és üzemi költséggel, ennyi víz pedig a Tiszából Csongrád alatt még elvonható lenne.

Mindent összevéve most már a következőkben foglalhatjuk össze eddigi fejtegetésünk eredményét:

1. *Az öntözéssel és vizierő termeléssel* kapcsolatos legalább 50 m^3 esetleg 100 m^3 víz vezetésére méretezett mélybevágású csatorna *a hajózás igényei szempontjából nem jelent előnyt,* a magasvezetésű budapest—csongrádi csatornával szemben, viszont *a vizierő termelés és öntözés olyan elviselhetetlen költségeket igényelnek,* amelyek miatt ez a két vízhasználat teljesen haszonnélküli lenne, és miután már a vizierő és öntözés nélküli Hoszpoczky-féle csatornának sincs előnye a magasvezetésűekkel szemben, a mélybevágású *csatornáknak immár 1 évszázad óta újra éledő tervei felett végérvényesen napirendre kell térnünk. Ezekkel szemben mint a gyakorlatban egyedül kivihetőnek látszó megoldások csak a magasvezetésű csatornák jöhetnek számba.*

2. *Az integer Magyarországon két magasvezetésű csatorna, mint a budapest—szolnoki és budapest—csongrádi vonal egyformán indokolt lett volna,* mindkettőnek megvolt a maga forgalmi területe és jövőbeli várható forgalmi fejlődése, kiépítésüket illetően, legfeljebb a sorrend adhatott volna némi vitára okot. Ezért helytelennek tartom, hogy a két csatornavonal jogosultságát a viták során szembeállították egymással.

3. *A trianoni Magyarországban két csatornavonalnak forgalmi területe és így gazdasági értelme sajnos már nincs,* különösen hátrányossá vált a helyzet a budapest—csongrádi irányra nézve a gazdasági súlypontnak észak felé való eltolódása következtében.

4. *A Rajna—Majna—Duna-csatorna* megnyitása a dunai forgalomban előreláthatóan mélyreható változásokat fog okozni, a dunai hajózás határait kiterjeszti, a Rajna völgyét megnyitja a dunai hajózásnak és valószínűnek látszik egy *budapest—szolnok—t. vezseny—öcsödi csatorna kiépítésének előnyössége* s ennélfogva ez a most javasolt és kevéssé tanulmányozott vonal lenne beható műszaki és kereskedelmi tanulmány tárgyává teendő, hogy minden eshetőséggel eleve számolhassunk.

A Dunát a Tiszával összekötő csatorna 200 esztendős története a háború előtt egyik megnyilvánulása volt a magyar nemzet fölfelé való törekvésének. Azelőtt expanzivitást jelentett, ma csupán a létért való szomorú küzdelmünk egyik eszközét keressük benne. Megtaláljuk-e, vagy nem, azt további tanulmányok fogják eldönteni, de akárhogyan is jellemezzük, úgy régen, mint ma, csupán a realitások hideg mérlegelése vezethet a helyes megoldáshoz. Lehet, hogy sok ábránd, sok illuzió ellen foglaltam állást, lehet, hogy támadásban is lesz részem, de megnyugtat az a tudat, hogy ebben az időnkint nagy erővel előtérbe nyomuló kérdésben talán sikerült a helyzet tisztázásához, a megoldás egyszerűbbé tételéhez hozzájárulnom.

Kiskúnfélegyháza alatt levő lépcsőkön való üzembe hozatalára. Nem kívánok most az egyes ajánlatokkal részletesebben foglalkozni, azok költségvetését bírálat tárgyává tenni, hanem csak egész általánosan kívánok a kérdéshez úgy hozzászólani, hogy az minden hasonló tervre érvényes legyen.

Hogy a hajózó csatornán 50 m^3 víz átvezethető legyen, ehhez 6 *m* mélység mellett 18 *m* fenékszélességű szelvényt terveznek, amelyben a víz 0·40 *cm* átlagos sebességgel folyik, a bevágás mélysége pedig már 26 métert is elér. (7. ábra.) Az 50 *köbm* víz kivezetése feltételezi, hogy a budapesti kereskedelmi és ipari kikötőnek a soroksári Dunaágat elzáró beeresztő műve kibővíttessék, ami magában is már jelentékeny költség. *Ha a hajózás szempontjából nézzük a dolgot, ez a megoldás rosszabb, mint a Hoszpoczky-féle csaknem állóvizű csatorna,* mert a nagyobb bevágási mélység és a csatornában mozgó víz miatt a partok fenntartási költségei is nagyobbak, és mert a vontatás felfelé drágább. A hajózásra ebből a megoldásból tehát nem előnyök, hanem inkább hátrányok származnának. A dunai oldalon való öntözésre viszont bármelyik, tehát a bpest—csongrádi magasvezetésű csatorna is alkalmas, ez tehát semmi különös előnye a nagyméretű mély bevágású csatornának. A Duna völgyében Kúnszentmiklós táján az öntözhető, mintegy 10.000 kat. holdnyi terület nagy része szik, és pedig részben vakszik, többségben rétek és legelők, melyeken az öntözéssel olyan többlethozam el nem érhető, hgoy az a csatornalétesítési vagy fenntartási költségeiben számottevő szerepet vihetne. Marad tehát a vizierő és a tiszai oldalon Szeged felé elnyúló laposabb terület öntözése, amelyet optimisztikusan 30.000 holdra tehetünk.

Ezeknek a vélt előnyöknek kedvéért a csatorna méretei oly nagyokká válnak, hogy a kiemelendő föld mennyisége eléri a 64 millió m^3-t. A 7. ábra szerint az öntözés és vizierő nélküli Hoszpoczky-féle mélybevá-

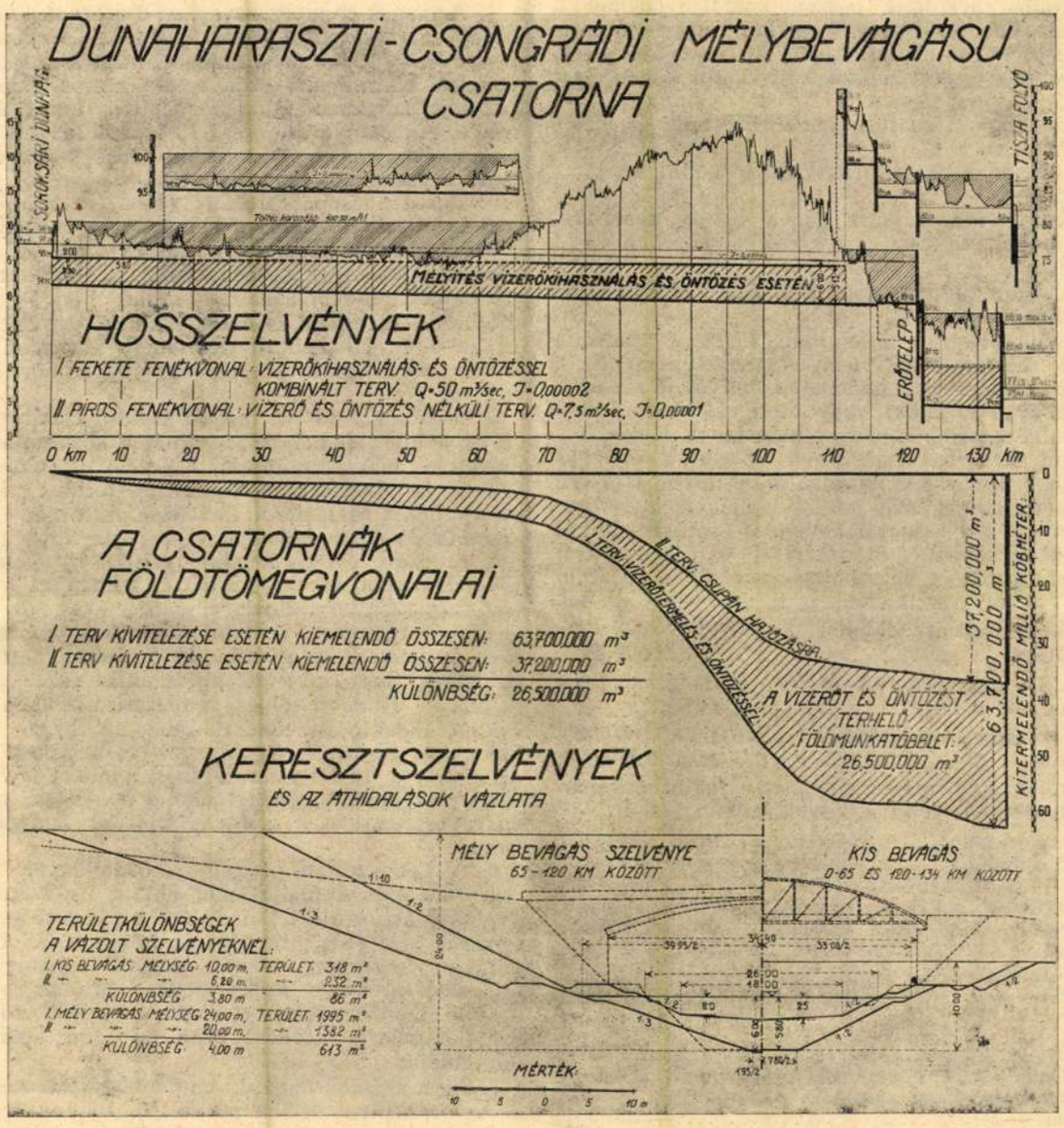

7. ábra. A vizierőteleppel kombinált mélybevágású csatorna jellemző adatai.

gású csatornánál a földkiemelés 38 millió m^3, a két csatorna kiemelendő földtömege, — amelyet feltüntet az integrál vonalak (AB és CD) ordinata különbsége — 26 millió m^3. Hacsak ennek a 26 millió m^3 földtöbblet kiemelési költségét, minden kisajátítás és egyéb költség nélkül köbméterenként 1 pengővel számítjuk s ezt hozzáadjuk a Hoszpoczky-féle vizierő nélküli csatorna költségéhez, akkor 131 millió pengőt kapunk, tehát legalább 50 millió pengővel többet, mint a csongrádi magasvezetésű csatorna esetében.

A roppant földmunkatöbbletből kétharmadrészt a vizierő, egyharmadrészt az öntözés terhére foglalhatunk le, mert az öntözés gyakorlására május 1-től szeptember 10-ig terjedő 133 napon kell számítani, ez alatt az idő alatt az energiatermelés szünetel vagy korlátozottabb.

A csatornavám magasabb lehet a szénre, viszont kisebb a kevésbbé értékes vasérc, kő vagy föld és műtrágya szállíásakor, miután ezeknek hajó- és vasúti szállítási díjtétele is kisebb.

Vegyünk fel ezek után a gabonára 2 P, a szénre 3 P maximális csatornavámot, viszont más tömegárura, így a kőre, földnemekre, kavicsra legfeljebb 20 fillért, műtrágyára és vasércre 50 fillért, tekintve azokat az olcsó vasúti tarifákat is, amelyeket a vasút ezekre az árukra fenntart.

A csatornaforgalomból várható jövedelem.

A csatornába beépített összeg kamatjövedelme a csatornavámokban térül meg, ha a fenntartáshoz szükséges összegeket előbb levonjuk. A Hoszpoczky-féle *Adatok* szerint a csatornaépítés költségei a következők volnának:

Budapest—szolnoki csatornavonal 43·8 mill. ar. k. = 50·8 mill. P.

Budapest—csongrádi csatornavonal 46·4 mill. ar. k. = 53·8 mill. P.

Munkabérek, anyagdrágulás címén 40%-ot számítva, a budapest—szolnoki csatorna költségei kereken 71·12 mill. P.

Budapest—csongrádi csatorna költségei kereken 75·30 mill. P-re rúgnának.

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a csatorna forgalmának biztosítására *nem elegendő magának a csatornának megépítése*, hanem azonkívül a rakodók berendezése és a szolnoki vagy csongrádi kikötő építése is számba veendő. E címen még külön legalább 5 millió pengőt kell felvenni. Ezek szerint a végleges csatornaépítési költségek az első alternativánál *76·12 mill. P, a csongrádinál 80·30 mill. P* lennének, mely összegnek mintegy 7% kamatát kellene a csatornavámból biztosítani s ezenkívül a fenntartási és üzemköltségeket is. Fenntartás és üzemköltségek fejében az *Adatok* nyomán + 40%, mint előbb is tettük, vehetünk fel.

A szolnoki csatornára ebből . . . . 1·276·000 P,
a csongrádira . . . . . 823·600 P

esik s ezek az összegek az építési költségek 7%-os kamatával együtt a következő értékeket adják:

a szolnoki csatornánál 5,328.000 + 1.276,000 = 6,604.000,
a csongrádi „ 5,621.000 + 823.600 = 6,444.600,

amivel szemben a felvett maximálisnak tekinthető áruforgalomból eredő bevétel a következőkép alakul:

Gabona és őrlemény.....	340.000 *t* à	2·— P	680.000 P
Zöldség, élelmiszer	12 000 „ „	—·50 „	6.000 „
Szén	215.000 „ „	3·— „	645.000 „
Vas, géprészek	5.000 „ „	—·50 „	2.500 „
Kő, kavics	60.000 „ „	—·50 „	30.000 „
Műtrágya.....	16.000 „ „	—·50 „	8·000 „
Épületanyagok, só, olaj stb. egyébb.....	100.000 „ „	—·50 „	50·000 „
		Összesen:	1,421.500 P
Fejlődésre 10%			*142.150 P*
Összes jövedelem 820.000 *t* minimális forgalommal			1,563.650 „
amiből az következik, hogy a szolnoki csatornánál kereken évi			5,040.350 „
a csongrádi csatornánál kereken évi.....			4,880.950 „

tőkekamat hiánnyal kell számolnunk.

A Hoszpoczky-féle mély bevágású csatorna költségei az *Adatok* szerint:

62·6 mill. ar. k. kereken . . .	72 mill. P,
a rakodók berendezéseire . .	5 mill. P,
időközi drágulást 40% . . .	28·8 mill. P,
összesen:	105·8 mill. P-re

rúgnának.

Ennél a csatornánál vízemelésre, szivattyúzásra nincs ugyan szükség, azonban a fenntartás előreláthatóan nagyobb lesz a mély bevágások miatt s ha ezt a tőke 1·5%-ában vesszük fel, az kereken 1·6 mill. P-t tesz ki, ami 7% kamattal együtt évi 9·00 millió pengő, mivel szemben csak a forgalomból eredő 1,563.000 P jövedelem áll. Az öntözésből eredő jövedelem számba alig jöhet, egyrészt, mert a csatorna méretei mellett (18 *m* fenékszélesség, 2·5 *m* mélység) nagyobb vízmennyiség benne a tiszai oldalra nem vezethető, másrészt mert a dunai oldalon öntözhető területek vízdíjat nem képesek elviselni s így a hiány:

9·00 — 1·563 = 7·437 mill. P-t tenne ki évenkint.

Ezekből azt látjuk, hogy a csatornák építésével a *befektetett tőke kamatjövedelme egyáltalán nem biztosítható* s éppen a befektetés nagysága és előreláthatható deficitje az építésnek legnagyobb akadálya.

Az eddigi fejtegetésekből máris levonhatók az alábbi tanulságok:

1. A magas és mély bevágású csatornák közül a mély bevágású (Hoszpoczky-féle) csatorna kereken 20 millió pengővel — 25%-kal — drágább, mint a magas vezetésű vonalak bármelyike, ezen felül számos bizonytalanságot rejt magában mind az építés, mind az üzemre nézve. Az előnye az, hogy 10 lépcső helyett csak 6-tal számol, vagyis, hogy az üzemi hossz 21 *km*-rel kisebb, mint a csongrádi magasvezetésű csatornáé, jelentéktelen: öntözés csupán néhány (1—2) ezer holdon lenne belőle létesíthető, mert a benne folyó csekély 8 m^3 víz a szivárgás és párolgás pótlására kell. A 21 *km*-rel rövidebb üzemi hossz és kisterjedelmű öntözés nem jelentenek ellenértéket 20 millió pengő befektetési többlettel szemben és ezért tekintve egyéb hátrányait is, az ú. n. Hoszpoczky-féle mély bevágású csatornát *a magasvezetésűekkel szemben figyelmen kívül kell hagyni.*

2. Ami már most a magasvezetésű csatornákat illeti, ha az állam valamelyik csatornát a közadókból kölcsön felvétele nélkül építené, bevételként előreláthatóan csak a fenntartás és üzemköltség térülne meg, vagyis ez esetben à *fond perdu* kellene a csatornát építenie.

3. Ha az állam kölcsönt vesz fel, a kölcsön kamatainak fedezése évi 6—7 millió pengőt igényelne, a közjövedelmekből, esetleg többet is, abban az esetben, ha az állam szállítási kedvezményeket akar adni.

4. A forgalomra fentebb számított mennyiség ma még optimisztikusnak mondható s csak a termelés és forgalom intenzitásával fejlődhetik azzá, aminek — sajnos — a mai termelési szeparatizmus erős akadálya.

5. A befektetett tőke túlnyomóan hazai munkások fizetésére, eszközök és anyagok vásárlására lévén fordítható, egy része visszafolynék adóban, a vissza nem folyt rész pedig szociális célokat szolgálna, vagyis szociális értelemben a csatorna építése kedvező hatású lenne.

6. A kedvezőtlen pénzügyi körülmények ellenére a csatornaépítés aktuális lehet akkor, ha szemes terményeink elhelyezése tekintetében a nyugati piacok megtartását vele elősegíthetjük és bővíthetjük. Ez lehet a jövőben kritériuma annak, hogy valamely csatorna szükséges-e, vagy szükségtelen. Miután a Rajna—Majna—Duna-csatorna csak 10 év mulva adható át a forgalomnak, a kérdést ezen az időn belül kell eldöntenünk.

7. Az a számos műszaki és pénzügyi nehézség, amely a csatornaépítés útjába gördül, régtől fogva arra indította a tervezőket, hogy a hajózásnak nyilvánvaló deficitje miatt olyan megoldásokat hozzanak javaslatba, amelyek a befektetés jövedelmezőségét biztosítanák.

Erre vezethető vissza a már Beszédes Józseftől, de különösen Koltor Lászlótól, majd a Magyar Agrár- és Járadékbanktól és idegen konzorciumoktól származó terv olyan csatornára, amely a szállítási üzletből eredő hiányt minél nagyobbszabású erőszolgáltatással és nagy kiterjedésű területek öntözésével egyenlítené ki. Legutóbb, mintegy két éve hasonló eléggé konkrét alakba foglalt külföldi ajánlat jutott a magyar királyi kormányhoz, az ajánlat híre bejárta a sajtót és nagy vitát keltett. Ezek a tervek abban különböznek a már régebben tervezett mély bevágású csatornáktól, hogy nem 7—8 m^3, hanem sokkal több, *50, sőt 100* m^3 vizet kívánnak a Dunából kivezetni, részben a dunai, részben a tiszai oldalon, összesen *30—50.000 hold öntözésére* és mintegy *6000 lóerő teljesítőképességü* villanytelepnek a

mely mennyiségből a java szén Budapesten s az iparos vidéken maradt, míg a kisebb ipari fejlettségű és kevésbbé elvárosiasodott Tiszántúlra az átlag 880.000 *t* külföldi szénből legfeljebb ¼ rész, 200.000 *t* számítható. Az összes, kereken 430.000 *t*-s szénszükségletből tehát 50%-ot vonva bele a vízi szállításba, 215.000 *t* vehető a csatornán érkezőnek.

Ezekután az összes várható forgalom így alakul:

1. A csatornán felfelé:	
a) gabona, liszt stb.	340.000 *t*
b) zöldség, élelm., állat	12.000 „
2. A csatornán lefelé:	
a) szén (főleg külföldi)	215.000 „
b) épületvas, gépek, vasalkatrészek	5.000 „
c) kő, kavics	60.000 „
d) műtrágya	16.000 „
e) épületanyagok (cement, tégla, cserép, faáru) só olaj stb.	100.000 „
Összesen:	748.000 *t*
esetleges fejlődést számítva + 10%	72.000 *t*
	820.000 *t*

Szállítási költségek.

A szállítási költségeket az áru tonnasúlyának 1 *km*-re eső szállítási költségével az 1 tonnakilométerre eső költséggel szokták kifejezni.

A *tkm*-re eső szállítási költség több részből adódik össze, ú. m.:

I. A vontatási költség.
II. A várakozási és uszálykőltség.
III. A rakodási költség.
IV. A csatornavám.

Ad I. A vontatási költségekben a szállítási egységárat álló vízben és lefelé menet 1-nek véve, felfelé ennek 1·5-szeresére számítjuk, általában pedig a szállítási költség a vontató erő minőségétől és a mértékadó hajó nagyságától függ. A jövő mértékadó hajójának az 1200 tonnás uszály volna veendő, habár ma még a nálunk járó hajók nagyrésze csak 670 tonnás. Az uszályra nézve azonban teljes terhelés ritkábban állván elő, ezért terhelését nyugat felé 80%-kal, lefelé 30%-kal számítva, átlagos terhelésként 660 *t* terhelést kapunk.

Az 1200 tonnás hajók alapul vételével a Rajna—Majna—Duna-csatorna jövedelmezőségi számításaiban *tkm*-ként 0·35 pfenn., vagyis 0·40 P fillér vonatási költséget számítanak.

Az *Adatok* szerint egy 670 tonnás uszálynál a vontatási költség egy üzemkilométerre 0·2 a. kor. fillér, azaz 0·24 P f, ami nyereséggel és biztosítással 0·3 P fillérre kerekíthető ki, ez megfelelne a csongrádi csatornán 0·38 P fillér, a szolnoki csatornán 0·50 P fillér *tkm*-kénti költségnek.

Ad II. Az uszály és várakozási költség címén a német csatornákon be és kirakásra és 6 napi várakozással egy 720 *t* hajóra kikötői és kikötő vaspályai illeték nélkül 0·8 márkát, azaz 112 P fillért számítanak tonnánként. Tekintve, hogy a csatornán a várakozásra a be- és kirakási időnk csupán fele esik, a többi dunai szállítást terheli, a fenti díj felét vehetjük számba, vagyis 56 P fillért, amit a csongrádi és szolnoki csatornahosszakra elosztva, 0·4, illetve 0.56 P fillért kapunk.

Ezeket az összegeket a vontatási költségekhez adva, vontatás- és uszálykőltégekre *tkm*-ként:

a csongrádi csatornán 0·78 P fillért,
a szolnoki csatornán 1·06 P fillért,

vagyis kereken 0·8 P fillért, illetve 1·10 P fillért kapunk.

Tekintve azt, hogy újabban erősen szaporodik a Diesel-motoros magajáró uszályok száma, s hogy a csatornán olcsóbb, kis vontató gőzösök is tehetnek szolgálatot, a fentebb megjelölt vontatási és uszálykőltségek, mint elegendő nagyok, a további számítások alapjául elfogadhatók.

Ad III. *Rakodási költségek.* Az érvényben levő hajózási díjszabások szerint be- és kirakás tonnánként:

búza	56 fillér
vasérc	48 „
szén	48 „
kő	48 „
műtrágya	48 „

Ha a rakodási költséget átlag 50 fillérben vesszük fel tonnánként s ezt a számot elosztjuk a két csatorna hosszával, a szolnokinál 0·46 fillér, a csongrádinál 0·36 fillér tonnakilométerenkénti rakodási költség jön ki. Ezeket a számokat a vontatás- és uszálykőltségekhez adva, a vontatás, uszály és rakodás költsége a szolnoki csatornán kereken 1·6, a csongrádin 1·2 P fillér lesz.

Ad IV. *A csatornavám.* A csatornavámból fedezendő a fenntartási és építési tőke amortizációs kamata, amiből következik, hogy a csatornavámot kívánatos lenne olyan magasra szabni, hogy ezek a költségek tényleg megkerüljenek. Viszont nem emelhető a csatornavám oly magasra, hogy a csatorna forgalmát veszélyeztesse. A csatornavámnak másfelől oly alacsonynak is kell lennie, hogy egyéb költségekkel együtt a tömegszállítás a vasúti, vagy a körülhajózó — Tiszán le, Dunán fel — Budapestre való szállítási tarifával szemben a csatornán való szállítás jutányosabb legyen. A csatornavám ezek szerint kereskedelempolitikai tényező is. Ha a csatornát az állam építi, a csatornavám révén alkalmas eszközhöz jut a termények szállítási költségének csökkentésére, sőt szükség esetén a csatornavám teljes törlése és a csatornának à *fond perdu* való megépítésével a szállítás költségeit jelentékenyen redukálva egyes árukat a külföldön is versenyképesekké tehet.

A csatornavámon és szállítási költségeken kívül még bizonyos, habár nem nagy, tonnánkénti megtakarítást is kell a szállítónak elérnie a vasuti, vagy a körülhajózó viziszállítás költségeivel szemben azért, hogy a csatornára szívesebben menjen, mint a gyorsabb szállítású vasútra, vagy a megszokott körülhajózó útra.

Ezen az alapon nagyobb távolságoknál például:

Nyíregyháza—Budapest közt ha a búza szállítási költsége 15 tonnás kocsikban tonnánkint 24·50 P, 10 tonnás kocsikban 27·40 P, véve a kedvezőbb esetet, a 15 tonnás kocsit és ezzel szembeállítva a csatornán való szállítást, melynél a nyíregyháza—szolnoki vasuti költség 18·60 P, a számítás így fog alakulni:

$$24{\cdot}50 - (18{\cdot}60 + 2{\cdot}90 + 2{\cdot}00) = 100 \text{ fillér},$$

vagyis ebben az esetben 1 pengő megtakarítás mutatkozik tonnánkint, azaz métermázsánkint 10 fillér a vasuti szállítással szemben. Nyíregyházától Bécsbe a vasuti szállítás tonnánkint 38·30 P, amivel szemben a szállítás vasúton Szolnokig s innen csatornán Budapestig az előbbi számítás szerint 23·50 P. Budapestről hajón Bécsbe pedig 11·60 P, levonva a kettőnek összegét a vasúti szállítás költségéből, az alábbi eredményhez jutunk:

$$38{\cdot}20 - (11{\cdot}60 + 23{\cdot}50) = 310 \text{ fillér},$$

vagyis Bécsig tonnánkint 3·10 P megtakarítás mutatkozik. Miután a Budapest—bécsi viszonylatban a viziszállítási költség jóval olcsóbb, mint a tiszai tarifális költség, éppen ezért a csatorna netaláni megépülésének esetére a most érvényes magas tiszai tarifák a tiszai helyi forgalomban sem tarthatók, mert a hajózás fejlődésének rovására mennek.

Hasonló az eredmény a Nyíregyházával egyenlő távolságú Sátoraljaújhelyre is. Debrecenre nézve pl. a számítás így alakul:

Vasúti költség Debrecen—Budapest *t*-kint . 20·90 P,
Vasút Debrecen—Szolnok tonnánkint . . 13·00 P,
tehát: $20{\cdot}90 - (13{\cdot}00 + 2{\cdot}90 + 2{\cdot}00) = 300$ fillér megtakarítás.

Természetesen a csatornavám emelkedése a távolabbi területeknek (Nyíregyháza, Sátoraljaújhely) a forgalmi területből való fokozatos kiesését vonná maga után, a csatornavámot ezért maximálisan 2 P-re vesszük.

szög forgalmának jórészét is Szolnok felé terelné. A *budapest—haraszti—szolnok, vezseny—öcsödi csatornavonal* alkalmas lenne arra, hogy a Tisza és Körös völgyének s ezzel a Tiszántúl számottevő vidékének, talán az egész Tiszántúlnak, mint forgalmi területnek tömegforgalmát magához vonja.

Szükségesnek tartom itt ugyancsak rámutatni arra, hogy a Rajna—Majna—Duna-csatorna kiépítésével előreláthatóan miként változnak a szállítási költségek a német előirányzatok szerint. A 3. táblázat 1 *t* szállítási költségét márkákban tünteti fel:

3. tábl.

A Rajna—Majna—Duna csatorna hatása a szállítási költségekre.

Honnan	Hová	Vas. száll. költs. 1. t. márka	Szállítás vizen			Megtakarítás	Áru
			Vízi út	Csatl. vasút	Össz.		
Budapest	Frankfurt	39.6	15.3	—	153	61%	Buza
„	Mannheim	40.9	15.9	—	159	61	„
„	Nürnberg	29.2	11.4	—	114	61	„
„	Stuttgart	35.6	9.3	101	194	46	„
„	Bochum	54.0	18.9	10	199	63%	Vas
„	Örlikon	42.9	10.9	174	283	34	Gépek
„	Zürich	35.3	9.3	161	254	28	Búza
„	Rheinfelden	37.5	9.3	175	268	29	„

Látható e táblázatból, hogy az eddig vasúton és hajón megközelíthető helyekre jelentékeny, 30—60%-os költségmegtakarítás várható a csatorna kiépítése után s ha a vasúti szállítás határát részünkről még inkább kelet felé, vagyis a tiszai vonalra toljuk el és lehetségessé válnék az, hogy a Tokajnál, vagy Tiszafüreden, vagy Csongrádon hajóba rakott búza átrakodás nélkül jusson le például Frankfurtba vagy tovább, akkor előreláthatóan a szállítási költség további csökkenése is bekövetkeznék. Mellesleg megjegyzem, hogy a táblázat szerint ugyan a német vas, a ruhrvidéki szén és ipari gyártmányok is jelentékenyen olcsóbban juthatnak el a Rajna völgyéből hozzánk, mert a németek szerint az a tömegáru, amelynek szállítása Rotterdamtól Frankfurtig vasúton 1 márka volt, ugyanilyen szállítási áron vizen Budapestig fog eljutni, mindazonáltal nincs különös okunk félni ettől a betódulástól, mert ma alig van nyersanyagunk, fánk, vasunk, a nyers ipari anyag olcsóbbodása csak kívánatos, ipari gyártmányok, gépek, géprészek tekintetében pedig, bár a küzdelem erős lesz, remélnünk kell, hogy a magyar ipar, legalább saját hazájában felveszi majd a versenyt a német gyártmányokkal. Viszont azonban mezőgazdasági terményeinknek nyugat felé való szállítását az oda és onnan behatolni akaró idegen búzával szemben elő kell segíteni.

Visszatérve a mezőgazdasági szempontokra, röviden abban foglaltuk össze a csatornatápláló területekről mondottakat, hogy ez idő szerint olyan csatorna építése volna tehát megokolt, amely az egész a Tisza- és Körösvölgy szemes terményeinek szállítását olcsóbbá teszi, amely csatorna táplálóterülete az egész tiszántúli vidék. A Nyíregyházától Mezőhegyesig terjedő tiszántúli rész egy *budapest—szolnok—tiszavezseny—öcsödi csatornával* egy forgalmi irányba vonható össze a budapest—szolnoki csatornavonalba, amelytől felfelé Tokajig, lefelé Csongrád, sőt Szegedig, keletre a Körösökön Békéscsabáig remélhető a víziforgalom kifejlődése.

Meg kell itt jegyeznem, hogy általában a tiszántúli vidéknek vasúti és úthálózata meglehetősen fejletlen, mégis egy szolnoki csatornatorkolatnak megfelelő az út- és a vasúti hálózata, ellenben a csongrádi torkolathoz való hozzáférés nagyon körülményes. A víziutak közül a Tisza Szolnok feletti szakasza hagy még sok kívánnivalót hátra, nemkülönben a Körösök hajózhatóvá tétele is késik, azonban a legújabban tervbe vett beruházások ezeken a hiányokon remélhetőleg lényeges javulást fognak előidézni. *Ami a csatornának nyugatról keletre irányuló forgalmát illeti, az sajnos, nem kielégítő,* ebben az irányban főleg szén és építési anyag: kő, kavics, cement, tégla és vasanyag, nagyobb géprészek, mezőgazdasági gépek, továbbá műtrágya a szállítás tárgya, jóformán kizáróan a magyar ipar termékei lehetnek azok, amelyeknek a jövőben a német ipar versenyével fokozott mértékben kell megküzdeniök.

A csatornán szállításra kerülő áruk.

A csatornán előreláthatóan különösen a következő tömegáruk kerülhetnek elszállításra:

1. Az átmeneti (külforgalmi) területekről Budapest és a nyugat felé: gabonaneműek (búza, rozs, árpa stb.), tengeri és liszt. Budapestről a Tiszántúlra: szén, kő, kavics, vas-alkatrészek, műtrágya, gépek, építőanyagok.

2. A belforgalmi területről Budapestre: zöldség, gyümölcsféle, gabona.

A legnagyobb szállításra kerülő áru a búza és a szemtermények.

Az országos statisztikai hivatal adatai szerint az országból kivitt búza az 1920/21—1924/25. években átlag 240.000 *t* — az 1925/26. jól termő években átlag 293.000 *t*, ezeknek mintegy felét a csatorna forgalmi területére számítva, lesz: 120.000 *t* — 146.000 *t*, ha ez utóbbi szám 80%-át víziútra számítjuk, 135.000 *t* jön ki és ha még a jövőbeli fejlődést is számítjuk, mint a csatornán elszállítandó búza tömege: 150.000 tonnát vehetünk fel.

Rozsból 1923—26-ban átlag 27.000 *t* felesleg mutatkozik, a statisztikai hivatal adatai szerint pedig az országból kivitelre került az 1925—26. években átlagosan 320.000 = 160.000 *t*, ennek ½ része számítható a Tiszántúlra, vagyis 50.000 *t*, melyből 80%-ot a víziútnak juttatva, bőséges számítással a kivitelre legfeljebb 40.000 *t* vehető. Hasonló számítással, miután árpában, zabban összesen: 20.000 *t*. Tengeriből az 1925. évben 179.000 *t*, az 1926. évben 127.000 *t* összes kivitel volt, ebből a forgalmi területre a földmívelési viszonyok mérlegelésével 50%-ot véve, 60—70.000 *t* esik valóságban kivitelre, aminek 80%-át a víziútra terelve, 50.000 *t*-hoz jutunk.

A *liszt*kivitelre nézve alapul szolgálhat az, hogy a búzafelesleg egy részét, 186.000 *t*-t felőrlésre számítottuk. Ha még itt állatok etetésére levonunk 26.000 *t*-t, marad 160.000 *t*, mely mennyiség felőrölve 120.000 *t* őrleményt ad, ennek egy részét tengelyen való elszállításra, más részét a városi luxusszükségletek fedezésére számítva és levonva, elszállíthatónak vehetünk Budapest felé 120.000 *t* — 30.000 *t* = 90.000 *t*-t. Ha ebből ismét 80%-ot tartunk fel víziúton való szállításra, búzalisztből 72.000 *t*-val számolhatunk. Egyéb lisztek jelentéktelen mennyiségükre való tekintettel, nem jönnek számításba.

Eszerint gabonából és őrleményekből a következő tételek kerülhetnek elszállításra:

búza	150.000	tonna
rozs	40.000	„
árpa, zab	20.000	„
tengeri	50.000	„
liszt	72.000	„
összesen:	332.000	tonna

A Budapest felé irányuló zöldség vagy egyéb friss élelmiszer (gyümölcs, állatok) szállítására nézve nincs támpontunk, itt csak feltevésekkel élhetünk. Ha erre napi 800 *q* szállítmányt veszünk fel, 5 hónapon át — havi 25 szállítási nappal véve — 12.000 *t*-hoz jutunk.

A Budapest felől érkező áruk.

1. Szén. Támpontul szolgálhat, hogy hazai szenekből évenként:

Szolnokra	7.418	vagón
Szegedre	6.608	„
Debrecenbe	6.608	„
Összesen:	20.634	vagon

szén érkezett a Tiszántúlra, vagyis 10 *t*-s kocsikat számítva, összesen 206.340 tonna hazai szén.

Külföldi szenekből érkezett az országba:

1925. évben	9,900.000	*q*
1926. „	7,830.000	„

egészen Frankfurtig, sőt eljutott a Rajna és Duna vízválasztójáig, Regensburgig, amelyen innen már a dunai úton felhaladó magyar és szerb, jelenleg bánáti búzával, illetve a Ruscsuk felett berakodó búzával kellett felvennie a versenyt. A Rajna—Majna—Duna-csatorna (6. ábra) tervezése alkalmával végzett jövedelmezőségi számítások szerint egyes fontosabb aldunai kikötőkből a csatorna érintette nyugatnémetországi és rajnai ki-

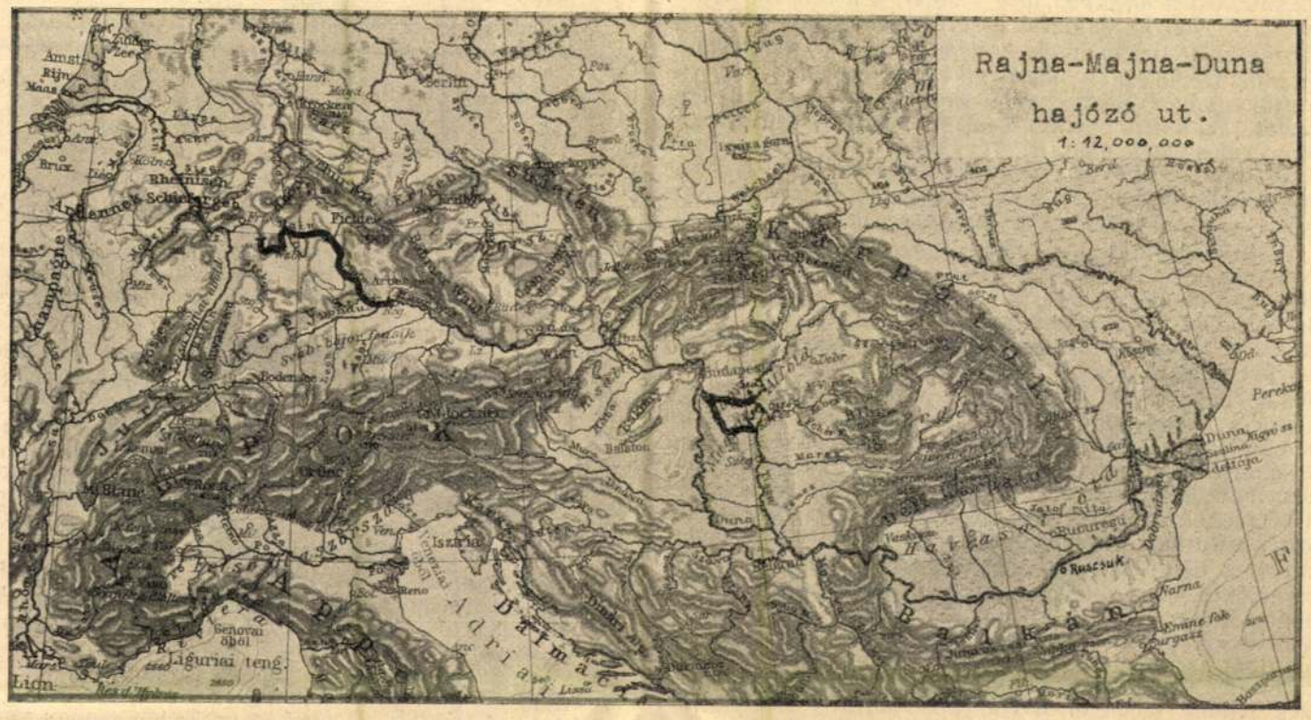

6. ábra. Rajna—Majna—Duna-csatorna.

kötőkbe irányított búza szállítási költségei a Dunán vagy a Fekete-tengeren és Gibraltáron át a 2. táblázat szerint alakulnának:

2. tábl.
Szállítási költségek az aldunai rajnai viszonylatban.

Honnan	Hová	Dunán	Teng. át Galac
		Márkaérték	1 tonna rak.
Galacz	Regensburg	15.50	23.50
„	Bamberg	18.10	20.80
„	Aschaffenburg	20.70	18.20
„	Frankfurt	21.30	17.70
Ruscsuk	Regensburg	14.60	28.10
„	Bamberg	17.30	23.40
„	Frankfurt	20.40	20.40
Belgrád	Regensburg	9.90	30.90
„	Bamberg	12.50	28.20
„	Frankfurt	15.70	25.10
„	Rotterdam	17.50	21.50

ami azt jelenti, hogy a Galacról és Ruscsukról Rotterdamba tengeren érkező besszarábiai, román, esetleg orosz búza a Vaskapu feletti Dunáról pl. Belgrád táján feladott búzával még Frankfurtig képes felvenni a versenyt, mert a tonnánkint 15·70 és 17·70 márka árkülönbség csekély s nagyobb tengeri hajók beállításával eltüntethető, ellenben Frankfurt felett a Majnán és a Majna—Duna-csatornán már a tenger felől érkező búza nem veszi fel a Dunán felérkező dunamenti szerb és a magyar búzával a versenyt, sőt a *Vaskapu feletti Dunáról eredő búza még Hollandiában esetleg versenyre is kelhet az aldunai román és a feketetengermelléki orosz búzával.* A tenger felől érkező búza behatolásának végső határa tehát Würzburg táján volna s így a Rajna—Majna és a Duna vízválasztóján, általában a Dunavölgyén a búzaszállításra nézve a tengeren való szállítással szemben kedvezőbbekké fordulnak a viszonyok, a Rajna—Majna—Duna-csatorna létesítésével új piacok nyílnak. Regensburg fölött csaknem Frankfurtig *a magyar búza versenytársa csupán a bácskai és bánáti búza lesz, amely azelőtt a mi búzánk volt és ha egyenlő körülményeket tételezünk fel a termelésben és értékesítés-ben, akkor arra kell törekednünk, hogy a tiszavidéki búza szállítási költsége vizen minél kisebb legyen, kisebb, mint a duna- és tiszamenti szerb búzáé.* Ezt elősegítjük azzal, hogy ha saját búzánk javára a szállítási utat megrövidítjük, vagyis, ha a középső Tiszavidék búzája rövidebb *víziutat kap nyugat* felé, viszont az ezidőszerint idegen impérium alatt lévő bánsági konkurrens búza útját nem szabad megrövidítenünk, esetleg egy Szegedig leérő csatorna segélyével. Végeredményben tehát a cél a Tiszavidék terményeinek a legrövidebb víziúton Budapestre és onnan a nyugat felé való elindítása lenne, hogy ily módon felvehesse a versenyt a most idegen uralom alatt álló volt magyar búzatermő területekkel s hogy a leendő Duna—Majna—Rajna-csatorna ezirányú előnyeit kihasználhassuk.

A Duna—Tisza-hajócsatornavonalak közül tehát az fog leginkább megfelelni, amelyen ezt a célt legjobban megközelíthetjük, továbbá amelyiknek hatása, vagyis forgalmi területe minél nagyobb s lehetően az egész tiszántúli vidék mezőgazdasági terményeit magához vonzza. *A különböző csatornavonalak közül a Csongrád felé irányuló vonal elsőrendüen szükséges és értékes lett volna a régi Magyarországon, ma ellenben a Tisza vidékének és a tiszántúli vidék forgalmának csupán a kisebb részét a Körös—Tisza—Maros közének forgalmát képes magához vonni,* a Szolnok feletti és attól keletre elterülő vidékre közömbös lenne. *A Budapest, illetve Haraszti—Szolnok közötti vonal a Tisza vonalát csaknem középen találja,* magához vonhatja a Szolnok feletti forgalmat Tokajig s a tiszai forgalmat is Csongrádig, sőt azon alul, de a hajózhatóvá tehető Körös forgalma is nagyobb nehézség nélkül ideterelhető, mert bár a Körös Öcsödtől kezdve nagy kanyarodással kelet-nyugati irányból dél felé, Csongrád felé fordul, egy rövid, 20 *km* hosszú csatorna Öcsöd és Tiszavezseny között a Körösök jövőbeli víziforgalmát s ezzel a Körös—Tisza—Maros-

sal Szeged felé tervezte és azt a Dunából bevezetett vízzel kívánta ellátni.

A mélybevágású csatornának előnye, hogy csak négy lépcsőre van szüksége, hogy a Duna—Tisza közti magaslatot áthidalja, vagyis öt kamarazsilip építése válnék szükségessé. Továbbá a víznek a csepeli Dunaágból a csatornába való szabad bevezetése és ezáltal a szivattyúzás mellőzése igen értékes gondolat. Ezekkel az értékekkel szemben meg vannak a megfelelő hátrányok is. Ami az öntözést és erőszolgáltatást — Beszédesnél még őrlőmalmok hajtása, ma már elektromos energia termelése — illeti, meg kell jegyezni, hogy a kettő egymást rontja: vagy öntözés vagy energiatermelés. A kettő együtt, legalább is teljes mértékben, nem valósítható meg, de egyébként is a csatornában csak mintegy 7·5 m^3 vízmennyiség vezettetnék, ebből legfeljebb egykétezer hold föld lenne öntözhető, öntözés szempontjából ez a csatorna alig jöhet számba.

A csatorna hátránya, hogy építése bizonytalanságot rejt magában. A csatorna feneke mintegy 20 *km* hosszban 15—20 méter mélyen lenne a talaj színe alatt, a fúrások szerint finomszemcséjű homokba ásva. Hogy a mély bevágás mind az építés alatt, mind később az üzem alatt hogyan fogja magát tartani, nem lesznek-e nagymérvű biztosítások szükségesek, miképen fogja a környező talajvizeket befolyásolni, nem fogje a csatorna felé igyekvő talajvíz bemosásokat, partomlásokat okozni, mindez előre nem látható és ezekből a szempontokból nézve a dolgot, a mély bevágás létesítése nagy kockázatot rejt magában. Ezt nem tekintve, oly csatorna, amelyik hosszú darabon 10—20 méter mély, a helyi hajózás szempontjából holtcsatornának mondható, mert mélyen a talajszín alatt haladó hajóba úgy a berakás, mint a kirakodás nehézséggel jár és ugyancsak ebben a 40—45 *km* hosszban a csatorna az öntözés szempontjából is értéktelen volna, mert a vizet nagy magasságra kellene a mély bevágásból öntözés céljaira kiemelni, úgyhogy az öntözés szempontjából csak a dunai és a tiszai mélyfekvésű területek jöhetnek számba.

A csatorna hossza valamivel kisebb a magas vezetésű haraszti—csongrádi csatorna hosszánál, kereken 136 *km*. A mélybevágású szakaszon egyéb csatornaváltozatokhoz viszonyítva aránytalanul költségesebb hidak és egyéb műtárgyak építése válnék szükségessé. A csatorna igen jelentékeny kiterjedésű földterület kisajátítását is kívánja, ami a magas vezetésű csatornákkal szemben szintén hátránya. A mély bevágással járó nagyobb földmunka a jóval költségesebb műtárgyak, a sokkal nagyobb kisajátítási költségek a mélybevágású csatornát drágábbá is teszik, a magasvezetésű csatornánál és ez a körülmény lerontja a víznek szabad bevezetésében vagy a tiszai oldalra való átvezetésében rejlő előnyöket, nem szólva a már említett bizonytalanságokról, amelyek a mély bevágás folytán az üzemben, a csatorna fenntartásában, a talajvíz leszállításában előállhatnak és előre nem látható költségeket okozhatnak. A csatorna költségeit az *Adatok* 72 millió pengőben irányozták elő, vagyis kereken 20 millió pengővel többre, mint a magasvezetésű csatornákét.

A budapest—szolnoki és budapest—csongrádi csatornavonalak első tekintetre is tetemes útrövidülést jelentenek a Tiszán le és a Dunán fel Budapestre irányuló áruszállításban. A tényleges úthosszak azonban nem hű kifejezői a megteendő útnak, mert a zsilipelésnél elveszett időt nem fejezik ki, a zsilipelési időveszteséggel egyértékű úthossz és a tényleges csatornahossz összege adja a *tarifális* vagy *üzem*hosszat, mely jobban fejezi ki azt a költséget, amely a budapest—szolnoki vagy csongrádi csatornában való vontatáskor előáll. Az útrövidüléseket az 1. táblázat tárja elénk.

A zsilipelésnél elvesztett idővel egyérékű utat a lóvontatás esetén az *Adatok* zsilipenként 2·5 kilométerre vették fel, a németek a Rajna—Majna—Duna-csatornán gőzvontatás mellett hajóvonatzsilipeknél azt 3·5 kilométerre számítják s ha biztonságból az utóbbit fogadjuk el, akkor a budapest—szolnoki 107·8 *km* hajóút tarifális hossza a következő lenne:

$$107{\cdot}8\ km + 21 \times 3{\cdot}5\ km = 181{\cdot}3\ km.$$

A budapest—csongrádinál:

$$141{\cdot}1\ km + 10 \times 3{\cdot}5\ km = 176{\cdot}1\ km,$$

vagyis ez üzem szempontjából csak 5·2 km-rel rövidebb a szolnokinál.

1. tábl.

A különböző csatornavonalakkal elérhető útrövidülések.

Vonal	Vízszín-különbözet		Zsilip száma	Tiszán le Dunán fel	Szolnokon át	Csongrádon át	Tiszán le Dunán fel	Szolnokon át	Csongrádon át	Vasút km.
	Duna felől	Tisza felől		Valóságos hosszak km.			Üzemi hosszak km.			
Szolnok	40	57	21	798	108	229	1029	181.5	265.1	108
Csongrád	13	33	10	709	197	140	940	314.5	176.1	155
Szeged	—	—	—	637	269	212	868	422.5	184.1	190

A csatornák forgalmi területe. A csatorna forgalmi területe két részre oszlik, ú. m. a *belforgalmi* és a *külforgalmi*, másként *átmenő* forgalmi területre.

A belforgalmi terület a csatorna hosszában annak két végpontja közt lebonyolódó forgalmat tápláló terület, amelynek bőségét a csatorna két oldalán mintegy 20 *km* széles sávban vehetjük fel, amely távolságról tengelyen még a csatorna könnyen elérhető s az áru közvetlenül a hajóba berakható.

A külforgalmi vagy ámenő forgalmi terület az, amely a csatornán átmenő távolsági forgalmat táplálja, amely területre tehát a csatornának szállítási előnyeinél fogva még vonzóereje van.

A régebbi tervezések a csatornák külforgalmát a felsőtiszai, az erdélyi és délmagyarországi (bánáti) területekre alapították s ezeken a számításokon alapultak a rivális budapest—szolnoki és budapest—csongrádi csatornavonalak mellett felhozott érvek. Mai szűkre szabott határainkon belül nem számíthatunk a magyar ipart tápláló erdélyi és felsőtiszai nyersanyagforgalomra, amely forgalom az osztrák-magyar közös vámterületen belül a magyar ipar emelésére lett volna hivatva s mint ilyen, akkor a csatornaépítés szüksége mellett érvül felhozható volt. Elvesztek az ipart tápláló területek s ami még súlyos veszteség, hiányzik a Szeged alatti (bánáti) búzaterület, mely ma a külföldön konkurrensünk lett, hiányzik a Körösökön Nagyváradig kiterjeszthető forgalom lehetősége. *Miután minden tápláló terület elveszett, amely egy Duna—Tisza-csatornát ipari szempontból indokolttá tett volna,* figyelmünk ezidőszerint csak arra irányulhat, *hogy szemes terményeink számára megtartsuk azt a piacot,* amelynek fenyegetett volta szintén egyik érv volt régen a csatornaépítés mellett. Ezt a területet azelőtt csupán az amerikai, román és orosz búza fenyegette, ma már velünk szemben áll a régi bánáti búza is. Minél egyszerűbben és olcsóbban tudunk mindezekkel szemben a nyugati piacra kikerülni, annál versenyképesebbek leszünk. *Az intenzívebb művelésen és a kedvező kereskedelmi szerződéseken kívül a versenyképesség egyik fontos tényezője a szállítás olcsóbbá tétele,* illetve a konkurrenseknél kedvezőbb szállítási viszonyok teremtése. Hogy ezt világosabbá tegyük, ismernünk kell a konkurrens búza nyugat felé irányuló útját. *A búza útja nyugat* — tehát Ausztria, Németország, Svájc és talán Hollandia — felé két irányú, ú. m. a tengeri utat és a dunai utat követő. A tengeri utat követi az orosz és a besszárábiai, nemkülönben a román búzának az a része, amely Galacnál *legföljebb azonban Ruscsuknál kerül hajóra s ez a búza Gibraltáron át jut Rotterdamba s onnan Hollandia és Németországba egyesülten az amerikai búzával.* Fokozatos, már az 1870. évtől kezdődő terjeszkedéssel ez a búza elfoglalta a Rajna és Majna völgyét

gítják, a forgalmat lassítják, további hátrány, hogy a bögékben tartandó víz sok helyen a talaj fölött van, ami vízveszteséggel jár és a szomszédos területekre káros lehet.

2. *A budapest—csongrádi vonal* (1. és 3. ábra.) Ennek számos változata ismert, főkép ami a dunai kezdetet illeti, budapest—haraszti—dömsöd—hartai kiindulás (4. ábra), továbbá Kecskemét érintésével vagy anélkül.

Lecsapolást illetőleg a csatornavonalnak jelentősége nincs, viszont a talajvizet sem tartja oly magasan, mint a szolnoki. Meg kell jegyezni, hogy mindkét csatornavariánsnál, a zsilipelésnél a párolgás és elszivárgás folytán elveszett víz pótlására a Dunából való szivatyúzásra lenne szükség, az év bizonyos szakaiban azonban a vízszükséglet időnkint valószínűen felszíni vizekkel is pótolható lenne. A budapest—szolnoki vonal kiépí-

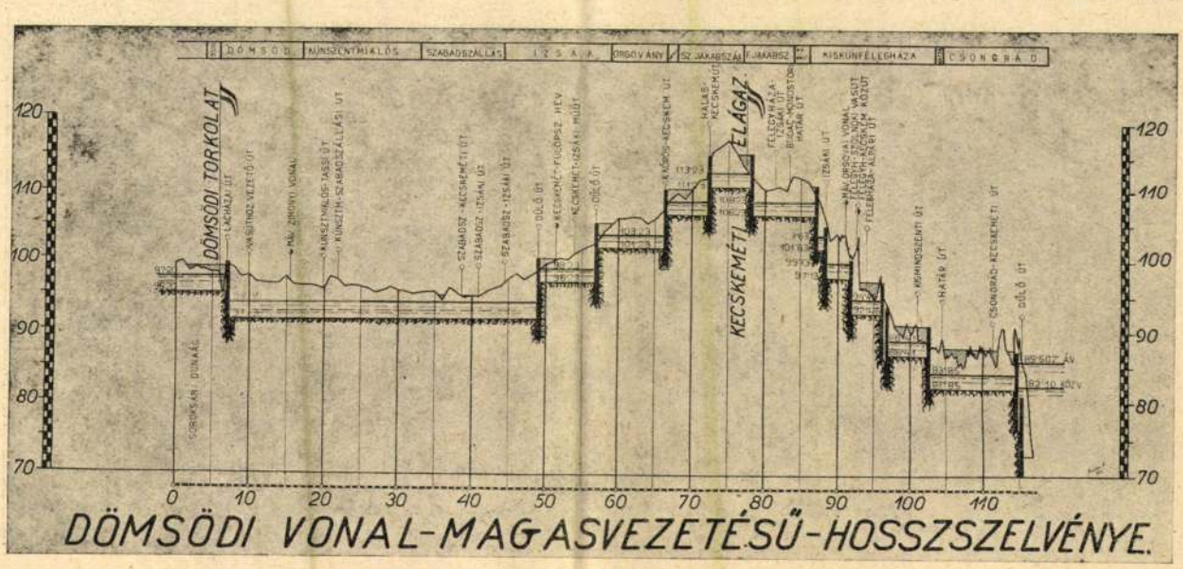

4. ábra. A dömsödi magasvezetésű vonal hosszszelvénye.

A Duna és Tisza közti magaslatot a Duna felől 12·50 *m*, a Tisza felől 32·75 *m* magassággal vagy 3, illetve 7, összesen 10 kamarazsilippel küzdi le, ezek száma tehát jóval kevesebb, mint a szolnokinál, viszont a csatorna hossza 141 kilométer Haraszti kiindulási ponttól, tehát 33 *km*-rel hosszabb, mint a szolnoki változat. Előnye ezek szerint a kevesebb zsilip. Az ország régi határai közt a Maros hajózhatóvá tétele esetén az

tését a Hoszpoczky-féle *Adatok* 50·8 millió pengőben, a budapest—csongrádi csatornáét pedig 53·8 millió pengőben irányozták elő. Úgy az egyik, mint a másik csatorna alkalmas arra, hogy belőle a dunai oldalon Kunszentmiklós táján létesíthető öntözések számára vizet kivezessenek, ellenben a tiszai oldalra ez már nem vonatkozik, mert akkor a vizet fel kellene a gerincmedencébe szivattyúzni, az öntözés csak szivattyúzott,

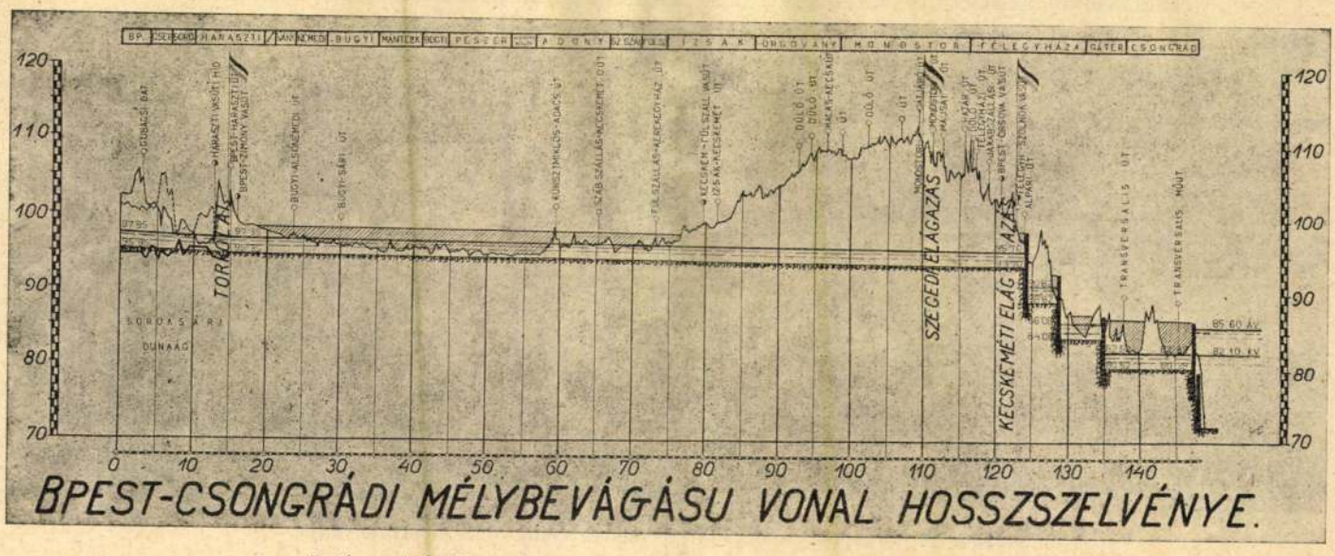

5. ábra. A budapest—csongrádi mélybevágású vonal hosszszelvénye.

erdélyi nyersterményeknek természetes víziútja lett volna Budapestre, úgyszintén a csatorna felé gravitált volna a Szeged alatti dúsan termő bánsági vidék búzája is; ma ezek az előnyök a területek elszakítása folytán nincsenek meg, sőt a Tiszántúl északi vidékei számára egy Csongrádtól kiinduló hajózható csatorna a budapesti irányban nem jelentene előnyös útrövidülést, holott a budapest—szolnoki vonalnál ez az előny még mindig megvan.

tehát aránylag költséges vízzel válnék lehetségessé, öntözésről tehát csak a dunai oldalon 10—15 ezer hold kiterjedésű területen lehetne szó.

3. *A mélybevágású csatorna.* (5. ábra.) Ennek a csatornaváltozatnak első terve Beszédes Józseftől való, aki a hajózási forgalmon kívül a csatornától 600.000 hold lecsapolását és 400.000 hold öntözését remélte s azonfelül őrlőmalom hajtását is. Beszédes a csatornát Harasztitól kiindulólag Csongrád felé és egy elágazás-

rosi forgalmat a távol jövőben megoldandó nehéz feladatnak jelezték, viszont a csongrádi irány pártolói a marosi forgalom kialakulására építettek. Tény az, hogy akár egyik, akár másik irányt tekintjük, *az alapfeltétel: a folyók hajózhatóvá tétele jóval nagyobb, bizonytalanabb és költségesebb feladat, mint maga a főfeladat,*

Az egyes csatornavonalak ismertetése.

1. *A budapest—szolnoki csatornavonal* (1. és 2. ábra.)

Ennek a csatornavonalnak tényleges hossza a kiindulási ponttól, Harasztitól számítva, 108 *km*, a Duna fölött 40 *m*, a Tisza fölött 57 *m* magasságkülönbséget

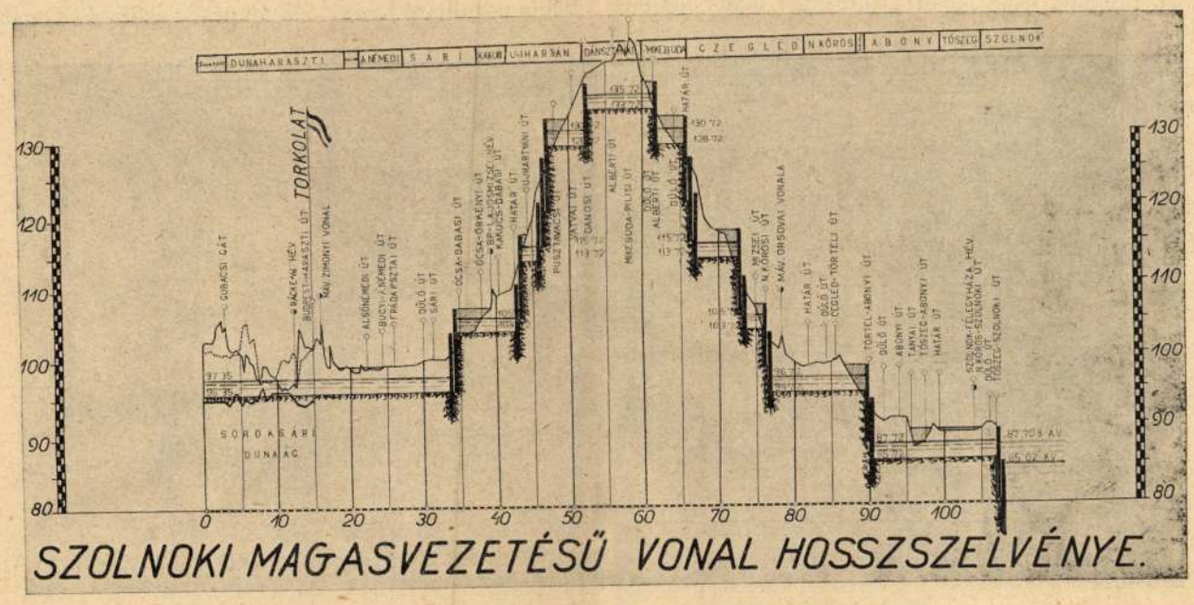

2. ábra. A szolnoki magasvezetésű vonal hosszszelvénye.

a Duna—Tisza-csatorna megépítése. Magában véve bizonyos mértékig beteg, vagy nem teljesen érett elhatározásnak kell tekinteni azt, hogyha valaki a csongrád—budapesti csatornavonalat akarja kiépíteni, azzal az indokolással, hogy a csatorna forgalma megfelelő lesz, ha előbb egy 60—70 milliós, tehát sokkal drágább és

kell legyőzni, amely célból 21 részben kettős kamarazsilip építése válnék szükségessé. A csatornának nagy előnye más vonalak felett, hogy a Tiszát, különösen a mai csonkamagyarországi határok között, jóformán középen találja, úgyhogy az egész — Tiszafüredtől Szegedig terjedő — tiszai hajózásnak központja lenne

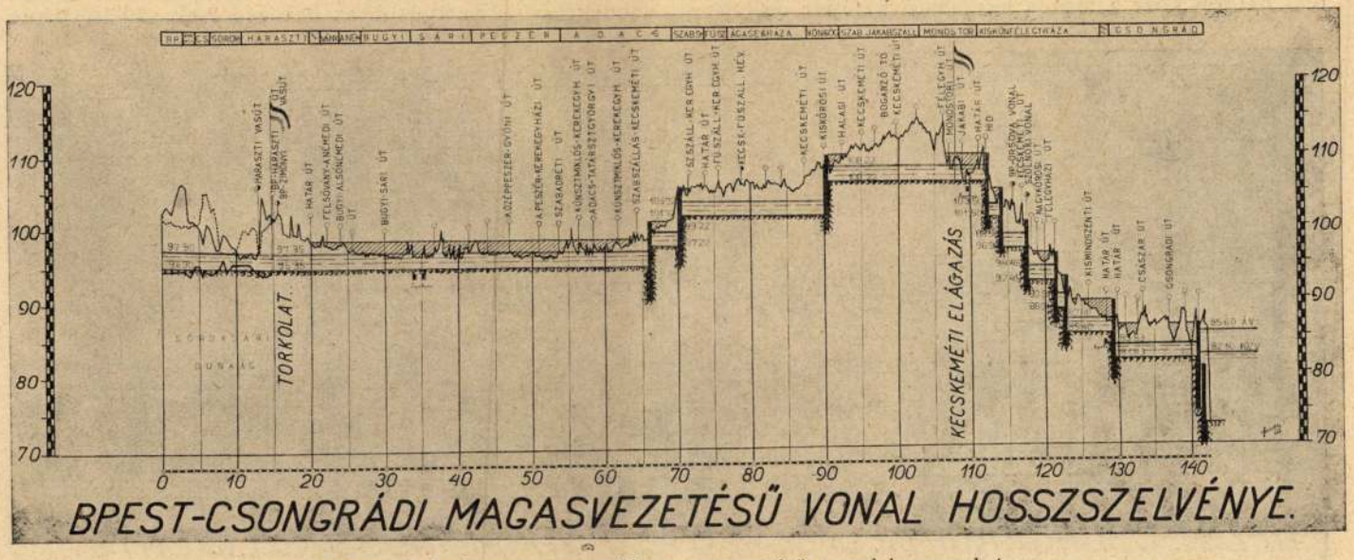

3. ábra. A budapest—csongrádi magasvezetésű vonal hosszszelvénye.

nehezebb Maros-csatornázást hajtunk végre, vagyis *a premissza nagyobb feladat, mint maga a tulajdonképeni főfeladat.* Akár a szolnoki, akár a csongrádi vonal épült volna ki, a hozzá vezető víziutakat, amelyek a víziforgalmat és rentabilitást biztosították volna, még csak azután kellett volna nagy költséggel kiépítni, vagyis a csatornaépítés idejénél sokkal több évre terjedő és költségesebb szabályozási munkálatokat kellett volna a csatornaforgalom érdekében előfeltétel gyanánt biztosítani.

a szolnoki torkolat. Ehhez csatlakozik az az előny, hogy a tiszántúli vidék teljesítőképes vasútvonalai mind Szolnok felé irányulnak. Előnye, hogy kultiváltabb vidékeket szel át, mint a csongrádi vonal s végül még az az előnye is figyelemreméltó, hogy a csatornaforgalom fejlődése előreláthatóan a tiszai hajózásnak Tokajig való kiterjesztését is elősegítené és hogy az ország mai határai közt esetleges háborús konfliktus esetén kevésbbé van veszélyeztetve, mint a csongrádi vonal. Hátránya a sok zsilip, melyek az építést drá-

akkora műszaki nehézséggel és költséggel, mint nálunk például a Duna vagy Tisza szabályozása, vagy a Dunát a Tiszával összekötő csatorna létesítése. A németországi csatornaépítés eredményeképen a szállítás idejéhez szorosan nem kötött tömegáruk, amelyek a vasútakat túlterhelték, ilyenek főleg a szén, vas, fa és egyéb építési anyagok, továbbá a föld nyersterményei közt a gabona, aztán nagy géprészek, stb., az egyes ipari centrumok közti élénk víziforgalom tárgyaivá lettek.

A Németországban beállott nagy forgalmi átalakulás hatással volt a szomszéd Ausztriára, ahol hasonló csatornaépítési törekvések, így a *Duna—Odera, Duna—Elbe* csatornatervek jutottak felszínre, amelyek inkább politikai alapon keletkeztek, a csatornák azonban a nehéz földrajzi viszonyok és technikai akadályok miatt nem létesültek, mégis bizonyos hatással voltak a magyar közgazdasági élet hangulatának kialakulására.

A háborúelőtti, különösen az 1900-as években nálunk erősen megnyilvánult *csatornaláz* a német példán lelkesülve fejlődött ki, voltak azonban tagadhatatlanul

1. ábra. A Duna—Tisza-csatorna tervének változatai.

mélyebb okai is. Az egyik ok a *magyar mezőgazdasági termények külföldi piacának biztosítása, a másik az országnak gazdasági függetlenségre, főként önálló versenyképes ipar kifejlesztésére való törekvés.* Ami az előbbieket, a nyugati piacok biztosítását illeti, a legfőbb exportcikk, a búza, már a mult század hetvenes évei óta fokozatosan tért vesztett a tengeren, az Elba és Rajna torkolatához érő és onnan a hajózható folyókon és csatornákon Németország belsejébe felhatoló amerikai, oláh és orosz búzával szemben annyira, hogy legutóbb már csak Bajorország, Svájc és a vámközösséggel védett Ausztria voltak felvevő piacai.

A búzának *olcsóbb áron való szállítása és versenyképesebbé* való tétele volt tehát egyik oka a víziszállítás fejlesztése iránti kívánságoknak, *a másik ok a budapesti iparnak versenyképesebbé tétele a vámközösség által elősegített osztrák iparral szemben*, utóbbi az erdélyi szénnek, vasnak és fának a budapesti ipar ellátására szolgáló olcsó víziút létesítése iránti törekvésben jutott kifejezésre. Ezek szerint a nyugati külfölddel, sőt Ausztriával való viszonylatban is előtérben állott az olcsóbb gabonaszállítási lehetőség, a budapesti ipar érdekében pedig a bánya- és erdőtermékeknek a vasúti szállításnál olcsóbb úton való felszállítása, amely törekvések indokolttá tették, hogy az Alföldet átszelő Tisza vidékéről jövő víziszállítást, a hosszú dunai utat elkerülve, egy Duna—Tisza-csatornával rövidítsék meg, melyen át Budapestre és folytatásképp a Dunán felfelé, rövidebb idő alatt és olcsóbb díjtételek mellett jutna el a gabona és bányatermék, mint a vasúton s viszont a dunamenti kőbányákból az Alföld kő- és kavicsanyaggal lenne ellátható.

Az ily értelemben elhangzott kívánságoknak megfelelően a magyar királyi kormány a kérdést hivatalosan tanulmányoztatta. Ezek a tanulmányi adatok a kereskedelmi m. kir. miniszter kiadásában az 1905. évben megjelent *Adatok a Duna—Tisza-csatorna kérdéséhez* című terjedelmes műben láttak napvilágot.

A csatornatervek különböző variánsokat foglalnak magukban, melyek főkép a tiszai torkolatokban térnek el egymástól, lényegükben azonban két csoportra oszthatók, és pedig:

1. Budapest—szolnoki és
2. budapest—csongrádi vonalra.

Az utóbbi vonal az, amely a legtöbb változatot adja, amennyiben dunai kiindulását Budapestről, Dunaharasztinál, Dömsödnél, sőt Soltnál és Hartánál is számbavették, míg tiszai torkolata Csongrádnál lenne ugyan, azonban egy szegedi és kecskeméti elágazást is terveztek. (1. ábra.)

A *Hoszpoczky* Alajos min. tanácsos összeállított *„Adatok"*-ban foglalt csatornatervek hosszas megvitatás tárgyai voltak *Hieronymi Károly, majd Kossuth Ferenc* miniszterek elnöklete alatt, amely vitákban az ország különböző ipari, kereskedelmi érdekeltségein kívül a magyar királyi államvasútak, a hajózási, kereskedelmi és az akkori legelsőrangú mérnökszakértők vettek részt.

Az ankétek nem vezettek pozitív eredményre, még a csatornairányok tekintetében sem, mert tekintélyes szakférfiak, mint például *Kvassay Jenő* harcoltak a budapest—szolnoki vonal mellett, mások, így maga Hoszpoczky is, a csongrádi irányt helyezték előbbre, sőt voltak, akik a Duna—Tisza-csatorna szükségességét is kétségbe vonták. A bekövetkezett politikai egyenetlenségek ismét másfelé terelték az illetékes tényezők figyelmét s mivel a csatorna forgalmából várható jövedelem sem látszott megfelelőnek, a csatornaépítés elmaradt.

A csatornakérdés történetét vizsgálva, mindenesetre feltűnő, hogy az a Magyarország, amely bámulatos rövid időn belül az Alföldet a végtelen mocsarak világából vízszabályozások és lecsapolások segélyével kultúrterületté változtatta, amely ország rövid időn belül hatalmas vasúti hálózatot tudott teremteni és a gazdasági élet számos terénumán óriási fejlődésnek indult, ezt a régen vajudó kérdést nem oldotta meg. Hogy ez így volt, annak mélyebben fekvő okai vannak.

Magyarország térképének szemlélete, mint már jeleztem, mindenkiben könnyen felkelti azt a benyomást, hogy a Tiszát a Dunával csatorna segélyével célszerű volna összekötni, azonban természetes az is, hogy az a Magyarország, amely 70—80 év előtt még a mocsarak és árterek országa volt, fontosabbnak tartotta előbb a vízszabályozások és ármentesítések elvégzését és ezáltal egy virágzó mezőgazdasági kultúra megalapozását, semhogy ezeket az alapfeltételeket megelőzve, csatornaépítésre gondolt volna, még mielőtt annak tápláló területe a gazdasági művelés számára előkészítve és biztosítva lett volna. Később a vízszabályozások előrehaladása és a vasúti hálózat kiépítése után a csatornaépítés már mint gazdasági szükségesség meg volt alapozva, azonban mélyebben vizsgálva a dolgot, azt is sajnosan kellett tapasztalnunk, hogy a kérdés megoldása számos nehézséggel van egybekapcsolva.

A csatornakérdés nem magában álló kérdés, hanem függvénye annak, hogy a csatorna tápláló területén lévő hajózható vagy hajózhatóvá tehető folyók a hajózás szempontjából minő állapotban vannak. Meglátszik ez a csatorna-értekezletek lefolyásáról felvett jegyzőkönyveken is, hol a szolnoki torkolat szószólói, a Felső-Tisza és mellékfolyóinak hajózhatóvá tételére alapították a szolnok—budapesti irány jogosultságát, ellenben a ma-

Vedres István

A MAGYAR MÉRNÖK- ÉS ÉPITÉSZ-EGYLET KÖZLÖNYÉNEK HAVI FÜZETEI

VI. ÉVFOLYAM. 3—4. SZÁM SZERKESZTI: FEYÉR GYULA 1929 MÁRCIUS—ÁPRILIS

A Duna—Tisza-csatorna.

ROHRINGER SÁNDOR.*

Résumé: La question de la construction d'un Canal reliant le Danube avec la Tisza prenant son point de départ dans l'environ de Budapest occupe l opinion publique hongroise depuis 200 ans. Depuis on a projeté plusieurs plans concernant les Canaux de différentes directions qui n'ont pas encore été executés. Cette étude a pour objet de resumer les causes qui ont empêché la construction du Canal et ses difficultés. Les lignes du Canal ont été en général construites en deux directions, principales: Budapest—Szolnok et Budapest—Csongrád. Parmi celles-ci le Canal Budapest—Csongrád devait de façon garantir une voie navigable favorisant non seulement le trafic du blé de „l'Alföld" mais aussi celui du bois, du charbon, du fer et d'autres matières de la Transylvanie. Cette voie navigable aurait pénétré par la canalisation du Maros, au centre de Transylvanie. La direction Budapest—Szolnok aurait permis de transporter non seulement le blé mais aussi les matières-premières telles que le bois, la pierre, le sel etc. de la région du Nord de la Tisza à Budapest; outre cela la construction du Canal Budapest—Szolnok aurait rendu navigable sur la partie du Nord la Tisza et ses affluents. Par suite du traité du paix de Trianon les régions des matières premières, la Transylvanie et la Nord de la Tisza ont été détachées du pays, de plus nous avons perdu notre territoire le plus fertile (Bánság Comitats: Torontál, Bács-Bodrog) ainsi l'importance de la canalisation a énormément diminué. Pour que la canalisation soit véritablement profitable dans cet état de notre pays mutilé, il y avait un autre plan selon lequel on devait construire un Canal très profond Budapest—Csongrád, c'est à dire creuser le canal si profondément (20 - 25 m) que les eaux du Danube puissent s écouler dans la Tisza avec l'inclinaison 100 m³. On produira cette eau sur la rive de la Tisza par 6000 HP. d energie électrique pour creuser 20—30.000 Ha. de terrain. Cependant ce plan ne parait pas éfficace et se heurte à desnombreuses difficultées techniques.

Selon l'auteur l'idée d'un canal profondément creusé doit être abandonnée, car il n'y a aucun avantage pour la navigation et aussi aucun profit. Il croit que la seule solution possible dans l'état présent de notre pays est la direction du Canal de Budapest—Szolnok, lequel par sa situation centrale permet rélativement le plus grand trafic, cependant cette ligne du canal ne pourra être construite que si elle favorise le transport du blé et d'autres céréales sur le Danube jusqu'en Hollande. Cette condition ne sera satisfaite que lorsqu'on aura realiser le project du Canal du Rhin, du Main et du Danube, qui ouvre des nouveaux territoires à la navigation danubienne et favorise également le transport du blé sur la mer à l'embouchure du Rhin et en Amérique.

Történeti előzmények.

A Dunának és Tiszának hajócsatornával való összekötése több mint két évszázad óta foglalkoztatja az ország közvéleményét. Ezt természetesnek kell találnunk, ha a Duna és Tisza földrajzi képét tekintjük, mely azt mutatja, hogy az ország centruma, fővárosa vízi úton a tiszántúli vidékről csak nagy kerülővel érhető el.

Különösen érezhető volt ez a régi időkben, amikor még vasutakat nem építettek, az utak pedig a mocsarak és árterek miatt járhatatlanok voltak. Az első határozottabb törekvés hajócsatornák építésére már abban a dekrétumban nyilvánult meg, amelyet *III. Károly király* az 1722. évi országgyűlés elé terjesztett és amely egy Pesttől Szolnok felé induló csatorna tervét is magába foglalta. A csatornakérdés újabb stádiumba jutott akkor, amidőn a m. kir. helytartótanács megbízása alapján Sax építési másodigazgató és *Balla Antal* Pest vármegye földmérője készítettek tervet egy *pest—szolnoki*, továbbá egy *haraszti—szolnoki* és egy *haraszti—kecskemét—szolnoki* vonalra. E csatornavonalak tanulmányozása közben merült fel első ízben a *pest—kecskemét—csongrádi* mély bevágású csatorna eszméje is, mely csatorna a Dunából legkönnyebben volna vízzel ellátható.

1805-ben *Vedres István* Szeged város földmérője foglalkozott egy Pesttől Szegedig vezetendő csatorna tervével, *majd az 1837. évben Beszédes József* neves vízimérnök kapott előmunkálati engedélyt egy pest—csongrádi csatorna építési tervének elkészítésére, mely terv lényege mélybevágású csatorna volt Csongrád, majd egy elágazással Szeged felé és Pest és Haraszti között indult volna ki a Soroksári Dunaágból. Erre és egyéb hajózási csatornák létesítésére részvénytársaság is alakult az ország előkelő férfiaiból, amelynek elnöke *báró Vécsey Miklós szatmári főispán volt*, aki lelkes, de kissé fantasztikus felhívásban igyekezett a közérdeklődést felkelteni és a Duna—Tisza-csatorna építése kapcsán Kassáig—Munkácsig—Kolozsvárig—Máramarosszigetig helyezett viziközlekedést kilátásba és egyenes összeköttetést jósolt Bécscsel.

Hasonló optimizmus nyilvánul meg Beszédes terveiben is, aki a csatornától 600.000 hold lecsapolását és 400.000 hold öntözését remélte, míg magát a csatornát csésben vezetve, azt részben a víz erejével, részben emberi erővel akarta kivájatni. A társaság által építendő csatornát az 1840. évi 38. t.-c. engedélyezte és annak érdekében olyan férfiak, mint Széchenyi, Kossuth, Deák, Dessewffy és Lónyai Menyhért működtek közre. A csatornaterv, mint jeleztem, mély bevágásúnak indult, azonban nagynevű mérnökök, mint Clark Ádám és Vásárhelyi Pál, inkább a magasvezetésű vonal mellett nyilatkoztak. A csatornaépítés ismét elmaradt s a szabadságharc és az azután következett állapotok hosszú időre véget vetettek a kombinációknak.

A kiegyezés után ismét felszínre került a csatornaügy a *Boros Frigyes* tervezte Budapest—Csongrádi csatornatervvel, melyre a *Magyar Általános Hitelbank* adott építési ajánlatot. Ez a terv sem vált valóra, éppen úgy, mint más későbbi tervek, melyek közt a *Koltor László* tervezte mélybevágású csatorna említendő, melyben a soroksári Dunaág vizének felduzzasztásával *60—100 m³ vizet* akartak a Tisza felé vezetni, útközben vízerőtermelés és öntözés vált volna lehetségessé, ez a terv első határozott alakja a ma is szereplő mély bevágású Duna—Tisza-csatorna-tervváltozatnak.

A csatornaügy további kialakulására s ez ügyben bizonyos közvélemény kifejlődésére lényeges befolyással voltak a *németországi csatornaépítések.* Németországnak a háború előtti évtizedekben végbement fokozatos indusztrializálódása a vasutak mellett mind nagyobb jelentőségűvé tette a víziutakat, úgy, hogy a természetes víziutaknak, tehát a folyóknak hajózhatóvá tételével a mesterséges víziutaknak — a hajózó csatornáknak — egész hálózata fejlődött ki, amely folyamat még csak napjainkban éri el tetőpontját, a legnagyobb szabású csatornavonalnak, a *Rhein—Main—Donau Canal*nak kiépítésével, mely a Rajna völgyét a Duna völgyével fogja összekötni. A csatornahálózat kifejlődésének indító oka tehát főképen *az agrárállamnak ipari állammá* való átalakulása, a nyersanyagoknak olcsó beszerzésére és az ipari gyártmányoknak olcsó szállítására való törekvés volt. Ezt nagyban elősegítette az a *szerencsés helyzet, hogy a nagy német folyók világtengerekbe torkolnak*, amelyek természetes útjai a tengerentúlról és a tengerentúlra való szállításnak, és végül, hogy akár a természetes, víziutak hajózhatóvá tétele, akár a mesterséges hajócsatornák létesítése aránylag *nem járt*

* Előadta a vízépítési szakosztály 1929 január hó 22-én tartott ülésén.

javasollya, és Kulcsár cselekszik, 's magam így kezdem szoktatni magamat, a nélkül is sok apró accentussaink vannak, 's ez az apostrophe éppen csak annyit ér, mint a —

Erősen beszéllik folyvást egy állandó Insurrectionak Organisaltatását; ha bevétetik, illy punctumokat szeretnék kikötni: 1ör a tisztek egész az elsőig az országtól, és Vármegyéktől neveztessenek minden időben. 2or Öszve sereglése csak Ország parancsolattyára eshessen. 3or pénz és eleségbéli tartás [a] Vármegyék' assignatiójára adattassék, a számadások tőlök censuraltassanak. 4er a készítendő Regulamentum az Ország gyűlésén nyerjen sanctiót.

Az a csekély újság környékünkön, hogy a Somogy Vármegyei Vice Ispány, Inkey Károly kis asszonya tegnap előtt éjjel egy jövevény Chirurgussal elszökött. A szépek száma általa nem kissebbedett meg.

Élly édes barátom és szeres

Ment mp.

Szeretem, hogy addressemet magyarúl teszed, de kérlek a *Tekintetest* hadd ki, mivel ezt egy Tiszt sem fogadja el, valamint egyébb félét sem, egyedűl Obersteren kezdve adatik meg a *Méltóságos*.

Nem tudom bizonyosan megmondani, mikor rukkolhatok be Regementemhez.

Sajnálom, hogy most repkényt Zerin váráról nem küldhetek.

Még egyszer ölellek.

[Eredetije a m. tud. Akadémia könyvtárában: M. Irod. Lev. 4r. 192. sz.]

940.

Cserey Farkas — Kazinczynak.

Tiszteletre méltó Becses Barátom!

Meg bizonyitására annak: hogy irántad viseltető egyenes szeretetem érdemes emlékezetedet szakadhatatlanul lelkem előtt lebegteti, itteni mulatásombul is kivántalak tudósitani. Némelj környül álások hoszszassabb ide be mulatásomat okozták, mind magamba fel tettem volt; — igen hoszszasnak teczett tehát nékem azon ohaitot idő, meljbe haza érkezésemmel teljesithettem volna azon baráttsági szent kötelességet, hogy betüimmel áljak elő tiszteletedre. Én holnap indulok innen haza. Hogy ha othoni környül álásait dolgaimnak ugy

Azok után, a miket mondassz, előttem is enigma kezd lenni a Keszthelyi Gróf; de ez nem akadályoztat megírni, hogy veje Gróf Almásy Illés a mi néhai Proprietariusunknak, Zsadányi Gróf Almásy Ignátznak fija, ki vagy 8féle lovas Regimentekben tiszteskedett. Attya' halála után Obrist Lieutenant fővel quietált, megházasodott, özvegységre jutott 's ez most 2^d házassága. Noha több ízben voltam közel hozzá: de egyébről nem ismerem, hanem a miről a Mythologiabéli Narcissust.

Hogy a Tótoknak nehezökre fog esni a magyar ügy folytatás, azt könnyen elhiszem, azért tehát a jövő Diaetán arról kell rendelést tenni, hogy legalább is a' jus magyarúl tanítassék; mert nehéz a deákul tanultat magyarul előadni akárkinek is. Igy pedig szint olly örömest meg fognak a' Tótok magyarúl tanúlni, mint most deákúl; mert számtalanszor volt módom tapasztalni, hogy a Tótbul buzgó Magyar válhat. A mint Öcsém írja, a mi Vármegyénkben a' magyar törvénykezés nem talál semmi nehézséget, holott a' mi Vármegyénkben van a' Tótok Jerusalemje, Nagy-Szombat.

Hiszem hogy nálatok is hordozzák azokat a' mostani nagy mente lánczokat. Azt akarom kihozni; hogy azok nékem tettzenek. Nem rég láttam eggyet nagy medaillonnal, melly egy ezüst Sz. István főt mutat en bas-relief aranyozott feneken. Ez igen szép point de vuet szolgáltat és gazdag thema a léleknek; mert még más főt is tehetnénk oda en bas-relief.

Fabchichnak egy piramidalis verse akadt minap kezembe, azt csak ő süthette úgy ki; mert akármelly Dithyrambus józan értelem hozzá képest.

Vedresnek előadását olvastam egy új csatorna felől, — melly Szeged és Pest várossát egyenes úton öszvefoglalná. Megtettzik a' munkán, hogy dologhoz értő keze alól jön 's kivánnám, hogy az elvetett mag megfogannyon. Egy nevetséges mottót hullajtott el felhevültében, mert azt mondja egy helyen: Végre ez a canalis ollyan lenne, mint a katona nyakában a' pantallér, ez hordozná háború idején az eleséget és munitiót a' hadi seregek felé. De külömben szép generalis ideák, és hasznos gondolatok vannak benne.

Óhajtva várom kivált Rochefoucauldod megjelenésit. A mint Kisnek is mondtam, ez igazán mesterkezet illető munka. — Hol kellyen csak találni is annyi raffinementra kifejezést!

Arról akartalak megkérdezni, ha nem jó volna e az *a'* articulusról lehagynunk az apostrófot, a mint a Debreczeni Grammatika

Bátyám Kövér Imre Urat és az Asszonyt tisztelem atyafiságos barátsággal. Az Isten fizesse-meg erántam mutatott szíves jóvoltát. — A' kanczám csikaja pely volt midőn lett; most a' második, még csak apró, szőre tökélletesen szürke, mint az apjáé. Gyönyörű állat. Mit nem nyertem volna benne, ha csődör csikó volt volna.

Rector Urnak sok rendbeli barátságát köszönöm, 's kérem, hogy ezután is ne szűnjön-meg azt bizonyítani.

Maradok egész tisztelettel alázatos szolgája

K. F.

[Eredetije a debreczeni főiskola könyvtárában.]

939.

Csehy József — Kazinczynak.

N. Kanizsa, Junius 12dikén. 1806.

Kedves barátom!

Méltán vádolhattyuk póstáink' járását, midőn a' te óhajtott leveledet csak 15-öd napjára juttatták kezemhez az alatt, hogy éppen most az érez-hegyek alól Saxonia határáról egy magyar tiszti társomnak levelét 8ad napra veszem.

Kis nem rég írt, éppen Győrré készült Német László' látogatására vagy talán siratására. Az a' mitől legjobban tartott, betellyesedett. A' tudományok tetemes kárt szenvedtek. Mi az oka, hogy olly fiatal korokban ragadozza el a' halál legérdemesebb tudósainkat? Így multak ki Ányos, Vályi, Földy, Csokonay legszebb esztendejikben. Kisnek folyó irása Német László' halála által megakad; mert kiadását Németnek kell vala szorgalmaztatni.

Mult Május 12dkén Lakos ezen útazott keresztül. Egész dél előtt együtt valánk. Délben tovább vette úttyát Zágráb felé. Horváth Országban van rendeltetése, de maga sem tudja mappázni e, vagy militaris leírást tenni? Elgondolhatod, hogy téged bőven emlegettünk; mondta, hogy ha jó képíróra akad, lefesteti magát számodra. Előhozakodtunk a Sopronyi társaságról is, melly most próba munkáinak II^{d} kötettyit készűl adni. Lakos nem ismér magáénak egy verset is az I. kötetből. — A tolerantia messze ment: A Balaton mellett egy pápista Plébános egész iskátulya ostyát juttatott egy áldoztató Lutheranus papnak, a ki belőlök kifogyott vala; ezt Lakos beszélte: Nálunk most a Zsidó Asszonyok gyerek-ágyas kárpittyaikat adák kölcsön az Úr-napi oltárok készítéséhez.

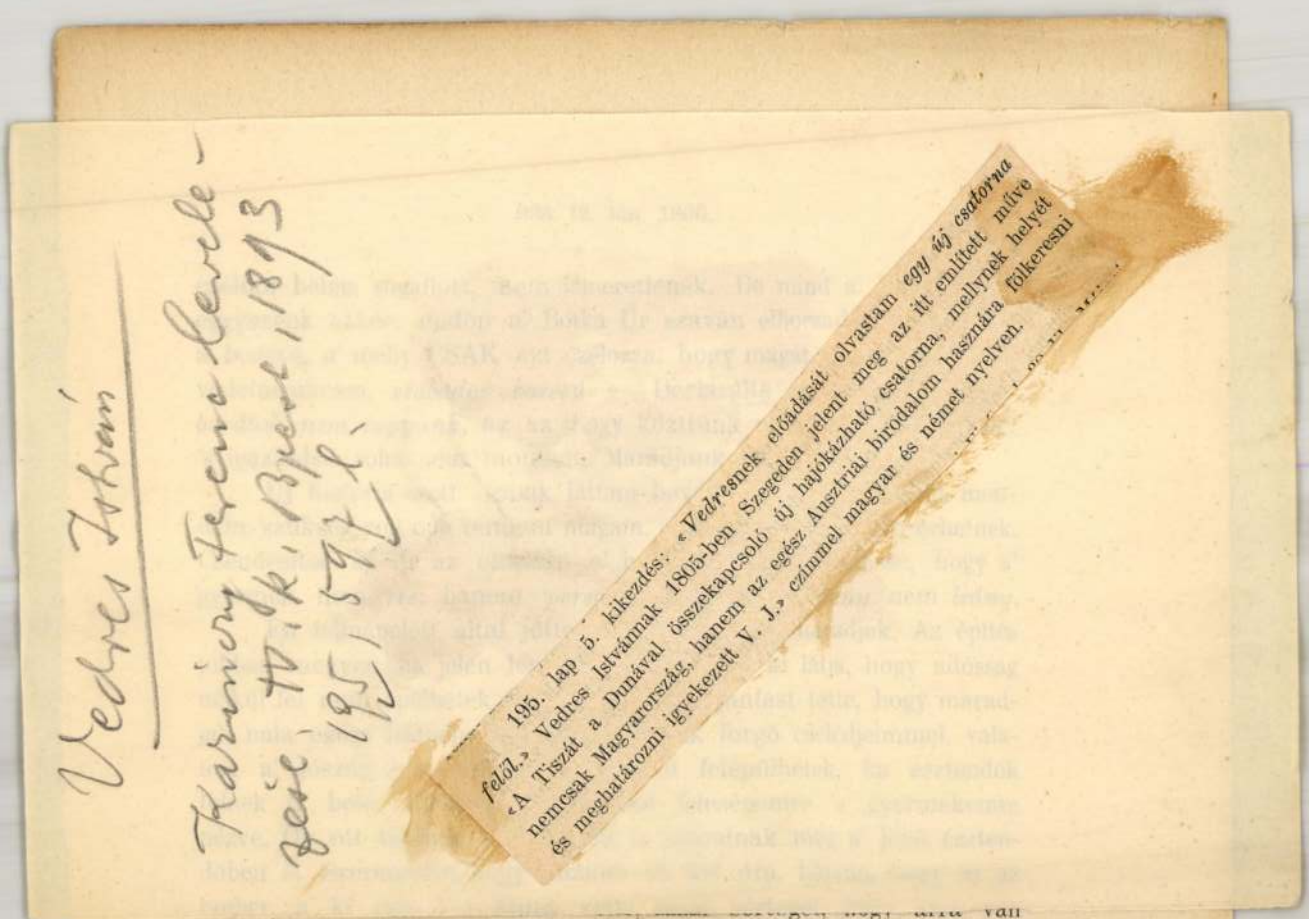

gondja, hogy *sokat* vettem e vagy *semmit,* mintha én azt őnála valaha néztem volna, jónak láttam ostort mutatni, 's emlékeztetni, hogy nekem az Isten adott Kázmért, a' hol 19 holnapi házasságom alatt 16 holnapot laktam vagy házam népe lakott: de neki nem juta (tulajdon szavai szerint, mellyre Asszonyámat emlékeztettem) *Balajt.* Ha az Úr érteni fogja mi történt, 's tudni fogja, hogy én midőn nyugton ültem, insultust szenvedék ismét, nem vádol azzal, hogy magamat elfelejtettem. —

Feljövőben az Úr Ipa az Ujhelyi piaczon öszveakadt velünk. Akkor nem volt semmi baja házanépének. Azolta semmit nem értettem felőlök.

A' lyányom szerencsésen általesett az elválasztás krizisén is: de az Anyja kevésbe múlt, hogy igen rosszúl nem járt.

Méltóztassék az Ur a' húgomat 's egész házát köszönteni nevemben, 's jelenteni, hogy a' Splényi ház assecurál, hogy az abroszok igen szépek lesznek, de a' munka igen drága. Ha jól emlékezem, 16 garas jő eggy serviettől, és nem sokára kész lesz. Azon felyűl, hogy az élés drága, kivált Szepesben, a' hol szövik, úgy fel ment a' vászon ára — és így a' munkájáé is — hogy alig tud az ember gyolcsot venni. A' mi tavaly 11 f. volt, most 19en megyen.

Vedress István

Vácz Elemér: Vedress István munkássága és a Duna-Tisza-csatorna.
IV. évf. 379—391.

A Gróf Klebelsberg Kuno Magyar Történetkutató Intézet Évkönyve.
IV. évf. Bp. 1934

FENYVES
FENYVES

Könyveshéz

Tanulmányok a világháború diplomáciájából

Lajos Iván könyve

Abban a fiatal és termékeny történetírói gárdában, mely a kiváló magyar történész professzorok útmutatása, szemináriumaiban és előadótermeiben hallott és elsajátított szigorúan tárgyilagos mód szerei alapján búvárkodik a közelmúlt vagy távolabb eső korok eseménytömegében, jó nevet szerzett magának *Lajos* Iván dr pécsi tanár. IV. Károlyról szóló elfogulatlan és a most felette divatos regényes életrajzok dumping-szelleme által meg nem fertőzött életrajzán kívül ezt a jól megérdemelt nevet a világháború alatt történt békekísérleteket tárgyaló munkái szerezték meg a fiatal történésznek. Most e tanulmányainak mintegy érett szintéziseként adta ki legújabb munkáját. *(Tanulmányok a világháború diplomáciájából, Dunántúl Pécsi Egyetemi Könyvkiadó, Pécs.)*

Lajos Iván dr.-nak erről a könyvéről általánosságban szólva, azt kell mondanunk, hogy soha nem jöhetett volna jobbkor, soha nem volt aktuálisabb, mint ma. Főleg azért, mert mint előszavában ő is írja, most már nemcsak a volt ellenséges, de különösen az erősen napi politikai színeket felvett újabb német háborús történetírás (és itt elsősorban a néha tisztán ponyvaregényszerű beállításokkal operáló Gottfried *Zarnow* műveire gondolunk) a volt monarchiát és annak uralkodóházát terheli meg a háború minden átkos következményével, csak a monarchia diplomáciája követett el szemükben végzetes baklövéseket, sőt egy csoportjuk egyenesen azzal vádolja meg boldogult IV. Károly királyt, hogy megszegte volt szövetségesével szemben vállalt hűségét. A Kriegsschuld-frage-nak egy újabb változata ez, mely ugyanazzal az elfogultsággal, mint amellyel a régebbi antant háborús irodalom a világháború kitöréséért egyedül Németország felelősségét igyekezett kimutatni, most a volt osztrák-magyar monarchiára hárítja az 1918-as összeomlás minden felelősségét.

Lajos Iván a tudós felkészültségével mutatja ki e vádak gyökértelenségét. Nem akarja ő ártatlan fehérre mosni a Ballhaus diplomáciáját, mert ezt valóban nem is lehet. De egy *Czernin* gróf hiúsága és határozatlansága mellett őszintén megírja azt is, hogy mennyi bajt okozott a porosz nagyvezérkar konoksága, hajlíthatatlansága, mely miatt nem láthatta meg, hogy romlásba rántják a Hohenzollern dinasztiát és az egész német birodalmat.

A tények fölényes tanuskodásával és élesen világító logikával mutatja ki, hogy *IV. Károly soha nem gondolt arra, hogy szövetségesét cserbenhagyja.* Igaz, hogy a monarchia belső állapotai, valamint a népmiiliók kimondhatatlan szenvedéseit mélyen átérző szíve őt ösztönözték először a békekeresés útjára. Azonban, mikor a *Saint Armand—Revertera* féle békeakció során *Lloyd George, Ribot, Painlevé,* később *Briand* tudtával az antant részéről Trentino és Triest kivételével nemcsak a monarchia területi épségét biztosították, de *odaígérték neki Lengyelországot 1772-i határaival, a bajor királyságot, valamint Porosz-Sziléziát* és ennek fejében csak azt kívánták, hogy *a monarchia kössön különbékét* és helyezkedjék szigorúan semleges álláspontra *IV. Károly kategorikus nemet mondott.* A boldogult király sokkal tisztább jellem és kereszténvibb lélek volt annál, semhogy szövetségesének elárultatása árán mentse meg dinasztiáját és a monarchia egységét. Ő nem azt a Habsburg-szellemet képviselte, mely a krími háború idején volt orosz szövetségesének cserbenhagyásával — Schwartzenberg Félix herceg cinikus mondása szerint — hálátlanságával elképesztette a világot. Ha figyelemmel kísérjük a világháború különféle békeakcióit, melyeket Lajos Iván nemcsak a történelmi dokumentumok száraz exaktságával, de dramai lendülettel is ír meg, akkor az elfogulatlan szemlélő előtt mindenekfelett tisztán áll IV. Károly békeszeretete mellett is szövetségesével szemben tanusított korrektsége és lojalitása. Ezt a tendenciózus politikai propaganda bemoeskolhatja, hazug megvilágításba helyezheti, a való tények azonban a legrikoltóbb propagandát is túlharsogják és túlélik.

A szerző könyvének sok gondolatot ébresztő része szól arról, hogy milyen kétségbeejtő helyzetbe hozta az antant-hatalmakat, de különösen Franciaországot az a defetista forradalmi propaganda, mely 1917 tavaszán kis híján végső romlásba döntötte a francia hadsereget. E propaganda eredményeként napirenden voltak a francia állásokban és a front mögött a zendülések, az engedelmesség-megtagadások. A legkipróbáltabb ezredek katonái, altisztjei, sőt még tisztjei is eldobták a fegyvert. A központi hatalmak hírszolgálatának elégtelensége miatt nem igen tudtak a részünkről a felforgatásnak ama mértékéről, melynek a francia hadsereg 1917 tavaszán majdnem áldozatul esett. *Így elmulasztottuk a győzelem legkedvezőbb alkalmát, amikor az Oroszországban felszabadult haderővel a központi hatalmak végső csapást zúdíthattak volna a forradalmi erők munkája révén megodvasodott nyugati francia—angol frontra.* Különösen nagy érdeklődéssel olvastuk azonban, hogy milyen energikus, radikális, de a tömegpszichológia szempontjait is mennyire szem előtt tartó módon végezte ki ezt a veszedelmes forradalmi szellemet a francia tábornoki kar *Pétain* tábornok vezetése alatt. Neki köszönhető, hogy Franciaországban a Bonnet Rouge (vörös sipka) nem kerülhetett úgy uralomra, mint nálunk a vörös tányérsipka. E sorok olvasása közben lehetetlen arra nem gondolnunk arra, hogy ha nálunk is akadt volna 1917-ben egy Pétain marsall, aki a forradalmi szellem prerietüzét idejekorán meggátolta volna, valószínűleg nem érvényesülhetett volna nálunk sem a forradalmi canaille.

Legtragikusabb az alaphangja a könyv utolsó és a mi szempontunkból legizgalmasabb fejezetének, melynek címe: „Megmenthető volt-e a monarchia 1918 októberében?" Érdekes, hogy 1918 elején a francia politikai élet szerepvivői közül egyedül a szadista *Clemenceau* volt a monarchia megsemmisítésének híve. Nyiltan hirdették még akkor Franciaországban uralmon levő köröket is, hogy a monarchia megsemmisítése esetén „az antant főellensége, a német birodalom több mint tizenkétmillió lakosságú területtel gyarapodnék. Ez a megoldás pedig Franciaországra, de az egész antantra nézve is a legnagyobb diplomáciai vereséget és végzetes katasztrófát jelentené". Még 1918 októberében is ez volt a francia hangadó tényezők hangulata, ami kiderül a félhivatalos *Temps* október 13-i vezércikkéből, mely azt írta, hogy a monarchia feldarabolása komoly veszélyeket jelentene Franciaország számára. Sajnos, a francia lélekneknek erre a tisztánlátására rávarrták a wilsoni pontok hályogát Benes és társainak közreműködésével. 1918 második felében a „Detruisez l'Autriche-Hongrie!" jelszavának hirdetői váratlanul segítőtársakat kaptak a német birodalmi sajtó egyes komoly és a Wilhelmstrassehoz közelálló orgánumaiban is, amelyek, mint a szerző írja, „nem is titkolt örömmel" írtak a monarchia halálos ítéletéről, melyet szerintük a wilsoni válaszjegyzék kimondott. Sajnos, e könyvismertetésre engedélyezett hasábjaink mérete nem engedi meg, hogy végigkísérjük annak az élet-halálharcnak drámai mozzanatait, mely a monarchia fennmaradása és megsemmisítése körül a balsorsos 1918-as év utolsó hónapjaiban megindult. Ezért csak a szerző utolsó mondatára utalunk, melyben az egész fejezet konklúzióját összefoglalja. „Nyugodt lélekkel kimondhatjuk tételünket: — ezt írja a végsorokban Lajos Iván — *Ha a monarchia Budapesten szét nem esik, ha az ifjú uralkodót és Andrássy Gyulát békeakciójuk végkivitelében nem gáncsolja el az októberi forradalom, nem kellene siratnunk hazánk megcsonkítását.*"

Lajos Iván könyvét minden világosan látni szerető ember meleg figyelmébe ajánljuk.

Farkas László: Vedres István mérnök élete és működése

Szomorú jelenség, amikor egy nemzet elfelejti nagyjait, s ezek emlékét könyvekkel és emlékírásokkal kell az utókor emlékezetébe idézni. Annál örvendetesebb azonban maga az az irány, amely azon fáradozik, hogy elfelejtett nagyságaink és értékeink érdemeit az olvasó emlékezetébe — esetleg ismeretkörébe — vésse.

Erre a nemes feladatra vállalkozott a *Magyar Mérnök és Építész Egylet Szegedi Osztálya,* amikor elhatározta, hogy kiadja *Farkas* Lászlónak *Vedres* István mérnök életéről és működéséről írt könyvét.

Farkas László élő emberként állítja elénk Vedres Istvánt, a mérnököt, közgazdászt, írót, költőt és politikust. Sokoldalú tehetségével Isten tudja, milyen magaslatra emelkedhetett volna, ha sorsa nem köti a vidéki város — Szeged — korlátozottabb lehetőségeihez.

Tervei hatalmas aranyúak voltak. Vedres István volt az első szószólója a Duna—Tisza-csatornának, országos Gabonaraktárt akart létesíteni és felépíteni Szegeden az első magyar hajógyárat.

Tervei azonban — hisz magyar volt — csak tervek maradtak, s egyénisége az utókor előtt nem tudott kibontakozni műveiben úgy, mint nagy utódjának, a „legnagyobb magyarnak" egyénisége kibontakozott. A hálátlan utókor elfelejtette. Halála után száz évnek kellett eltelnie, hogy a centenáriumkor a Szegedi Dugonics Társaság és a Mérnökegyesület e művel emlékét megörökítse, mely mű az imént említett memoriális renaissance könyvei sorában a legelőkelőbb helyek egyikét foglalja el.

Bárány Tamás

Kérje mindenütt!
Magyar Nemzet
politikai napilap

Duff Cooper: A nyugati hadszintér

Duff Cooper, a nemrég lemondott angol tengerészeti miniszter egyike a modern Anglia legkitűnőbb szellemeinek. Régi nagy angol politikai hagyományt követ ezzel, midőn mint aktív politikus egyben irodalommal és tudománnyal foglalkozik; a gyakorlatinak és hasznosságinak ismert angol politikai nevelésnek igen jelentős szellemi oldala is van; politika és szellem Angliában korántsem olyan ellentétes fogalmak, mint újabban a kontinens némely országaiban. A volt angol hadügyminiszter és tengerészeti miniszter, a sokat vitatott politikus egyben kitűnő író is és elsőrendűen művelt ember, aki az új Anglia legkitűnőbb történészei között foglal helyet. A történettudomány itt nem jelent az élettől való rideg elzárkózást; ellenkezőleg, az élettel való minél teljesebb kapcsolatot jelenti. Duff Cooper híres könyve *Talleyrandról* egyike a legmélyebb és legalaposabb történeti könyveknek és amellett rendkívül fordulatos és ötletes írás; nemcsak tanult és tudós fő, de egyben elsőrendű szellem és világfi írása is, mely mindenben méltó a nagy francia államférfihoz. Új könyve, mely *Balla* Antal *pontos* fordításában nemrég jelent meg magyarul, már egészen másjellegű, mint a Talleyrandról szóló írás. Címe — A nyugati hadszíntér — nem felel meg magyarban egészen a könyv tartalmának, lévén ez nem is annyira a nyugati hadszíntér története, mint inkább Lord Douglas *Haig*-nek, a világháború nagy angol hadvezérének kimerítő életírása, melynek során természetesen a legtöbb szó éppen a nyugati hadszíntérről esik. Duff Cooper e könyve jóval komolyabb és ha lehet mondani, színtelenebb is, mint a Talleyrandról szóló könyv. Exaktsága hihetetlenül pontos és kimerítő, ami természetes is, hiszen mindenben Haig háború előtti és háborús naplóihoz igazodik, illetve azokat ismerteti. Különösen figyelemreméltók azok a részek, melyekből az angol hadseregnek az 1900-as évektől folyó átszervezéséről értesülünk, amiben Haignek, Lord *Haldane,* Anglia legnagyobb hadügyminisztere mellett olyan nagy része volt. Haig egyszerű, szolíd átlagember volt, akit azonban magas szférákba emelt kötelességteljesítése, tiszta és romlatlan, átható és csak a dolgot önmagát néző realista szelleme, aminek a világháború idején olyan nagy hasznát látta a hadvezetés során. Nem olvashatók tanulság nélkül azok a részletek sem, melyekből a világháború alatti francia és angol hadvezetés ellentéteiről értesülünk; Haignek hosszú és reménytelen küzdelmet kellett folytatnia egyfelől a régi iskolájú angol hadvezetés ellen, melyet French képviselt, másfelől meg a francia hadvezetési igények ellen, melyek eredménye végül is az lett, hogy *Foch* vezérlete alá rendelték az angol sereget is. Különösen katonai szakemberek olvashatják majd nagy tanulságokkal azokat a fejezeteket, ahol a világháború nagy flandriai és franciaországi csatáinak hátteréről és lefolyásáról értesülünk. De minden olvasó számára igen tiszta és szép okulást jelent Haig puritán és őszinte egyéniségének mély és szeretetteljes rajza; tiszta és igaz katona, becsületes és jóakaratú, finom és alapos ember áll itten előttünk, akiben bőven megvannak azok a képességek, melyek fiaiban olyan naggyá tették Angliát és melyek mindvégig munkás emberségnek, a realista szemléletnek, az úriemberi magatartásnak leglényegesebb elemei. Winston *Churchill* nem okvetlenül dicsérte az angol kiadás megjelentekor Duff Cooper könyvét; a nagy angol politikus, a mai Anglia egyik legelső szelleme dicséretéhez mi is csak csatlakozhatunk. E könyv magyar fordítása hasznos cselekedet volt: belőle minden katonai, vagy politikai érdeklődésű ember igen sokat tanulhat.

g. l.

Lakatos István: A román zene fejlődéstörténete

A román muzsika multja csupán *egy* százados tradiciója alig is van, fejlődése rapszódikus, homályos, hézagos, — rendkívül nehéz feladatot jelent tehát a szerző számára komoly és viszonylagosan helytálló képet adni arról az útról, amelyet a román muzsika száz esztendő leforgása alatt lomha és tétova léptekkel megtett.

Amelyből az összes román zenei törekvések kiindultak: A népzene ősi eredete tisztázatlan, egyszólamú ó-szláv és török hatással. Az első feljegyzések 1663-ból valók és *magyar* forrásból származnak. Tulajdonképpen csak a XIX. század elején kezdődik meg tudományos gyűjtésük Anton Panu jóvoltából, — tárgyilagos és igazán tudományos módszerekkel azonban csak a XX. század elején foglalkozik népzenéjével az ébredő román nemzeti öntudat. Paradoxonként hat, hogy aki a román népzene legtökéletesebb gyűjteményét lejegyezte és ezzel mintegy kijelölte és alátámasztotta további fejlődésének útját ismét magyar volt: Bartók Béla híres gyűjteménye a román népzene korszakalkotó munkája volt.

Újabban a román állam is mélyen szívén viseli a népzene sorsát. Állandó pályázatot írtak ki a vidékenkénti és községenkénti összegyüjtött dallamokra s ezzel természetszerűleg jelentős mértékben gazdagították az eddigi gyüjteményt.

A román *egyházi* zene kezdetben görög, bizánci és szláv elemeket tartalmazott. A XVI. században kezdik lejegyezni Kukuzelisz görög zenész rendszerével. Egyszólamú zene, polyfonia nélkül. Efesusi Péter később bevezeti a román egyházi zenében Chrysántos új ének- és hangjegyíró módszerét. Ugyanekkor Anton Panu és Macarie működésével román népi dallamok szívódnak fel az egyházi zenébe, majd megteremtődik a többszólamúság. Az egyházi zene legnagyobb nevei: Gavril Musicescu, Kiriac, Erdélyben Rima, az élők között Chirescu Cucu.

A román *müzene* nyugatról fut be az országba, fejedelmek és bojárok külföldön tanuló gyermekei révén. Német és francia mesterek kerülnek az országba, külföldi operatársulatok vendégszerepelnek. Az első filharmónikus társaság 1833-ban alakul, ugyanakkor nyílik meg az *első* zeneiskola.

Az első operetteket és operákat is az itt megtelepedett külföldi mesterek szerzik. A zenei centrum: Jassi, Bukarest. Ebben az időben mind gyakrabban kerülnek külföldi mesterek az ókirályságba, többek között eljön Liszt Ferenc is, aki a hallott román dallamok felhasználásával komponálja meg a „Román Rapszódiát".

Az újkor román zeneszerzői részben klasszikus és közelállóan az egyházi zene irányához (Cucu), másrészt a nyugateurópai romantika nagy mestereihez igazodnak, népdalmotívumokkal (Scărbătescu). Nemzetközi viszonylatban legátfogóbb tehetség George Enescu, a kiváló hegedűművész, karmester és zeneszerző. A fiatalok közül eredeti tehetség Mihailovici, Drăgoi.

Lakatos István a román zene további fejlődését a nyugati romantikával való szakításban és a népi dallam klasszikus kifejezésében reméli.

Lakatos István közelebb hozta hozzánk a román zenekultúrát és alapos felkészültségű művével egy eddig még meg nem írt, értékes kultúrdokumentumot ad az olvasónak.

Hazafelé....

Íria: Komáromi János

Testvér!

A hatodik esztendő ez azóta, hogy a grodeki lápok előtt megvívták a második lembergi csatát s tíz hónapja immár, hogy nem láttalak, testvér. Hat esztendő alatt megváltozott sok minden: apró gyerekek születek, az öregek sírjaikba tértek s halálukban követték ama pajtásainkat, akiknek siratlan emléke szünetlenül hazafelé integet a Nida-parti füzesek mellől, a Maesva lidérceinek képében vagy a tomasovi erdők zúgásában. E kísérletek imbolygó integetésétől minden éjszakán új keserűségre csordul ki a szívünk... Sok minden megváltozott, testvér! A fű hatodszor hervadoz a kárpáti temetőkben. Boroevics nem sétálgat a kassai korzón s a cigányok nem gyantáznak vonót, hanem hónuk alá csapván a hegedűt, dideregve, feltűrt gallérral húzódnak el hajnalonkint a halott utcasarkon. De ha megváltozott is sok minden: a szeretetünk megmaradt, amellyel — erdőkön, mezőkön, vizeken át — rajongva ölelünk meg benneteket, ahányszor csak az eszünkbe kerültök, testvér!

Mert az eszünkbe vagytok szünetlenül s lankadt képzeletünk előtt fölmerülnek minden estén a régi arcok és régi tájak. Alig tudunk rólatok valamit, mert az új határok felett legfeljebb, ha madár tud átrepülni, meg a felhők, amelyek andalogva mennek észak felé, mindig észak felé... Testvér! Testvér! Áll-e még a vinnai vár, hajnal előtt indulnak-e fuvarosok az eperjesi vásárra, a beregi erdők szélén felsír-e még az urasági kondás tilinkója, az ungi berkek között álmodoznak-e még az udvarházak roskatag falai s a hardicsi molyva táján belekiált-e még az éjszakába a kuvik, mialatt felhőről-felhőre ugrál a hold s kísértetek szállnak föl az Ondava szőke vizéből? A kovácsszín alatt tart-e még a kaszinó s Humenyik mester, miközben serényen patkolgatja a tótocska lovakat, fogadozik-e még becsületszavára, hogy igenis látta Görgei Arturt Világosnál, amikor két zacskó aranypénzért eladta a hazát? Igenis, úgy éltesse őtet az Isten, hogy saját két öklével fenyegette meg az árulót, mialatt a diktátor megvasalva bánkódott egy pádimentomos szobában, de még akkor is olyan kubaszivar fityegett a szájában, mint egy kukoricacsutka. Ne mosolyogj, testvér, hiszen jól tudta mindenki, hogy Humenyik majszter a világon sem volt még akkoriban, de talán emlékezni fogsz még rá, mily szívrepesve hallgattuk, valahányszor fölhevült és átkozódott a szabadságharcunk e megrázó epilógusa fölött. S igaz-e, testvér, amit a tavasszal hallottam a tanító úrtól, hogy falunk bírája keserűségében le akarta tenni húszesztendős tisztjét, de az új hatóságok tudni sem akartak róla és hogy Csalma bátyánkat fölötte megviselték emiatt hazafias aggodalmai? Állítják egyesek, hogy a nadrágszíját három lyukkal kellett beljebb fognia immár: annyit eresztett potrohából rút gondjai következtében. S hallottam azonfelül valakitől, hogy időközben paszulycsőszünk, Fityera bácsi is lehúzta a bocskort, azaz elhalálozott. Becsületes, nagyon becsületes volt szegény öreg, nem lopott soha, legfeljebb egy-egy zápfogra szóló bagót az édesapám dohányskatulyájából s meg vagyok győződve, hogy tiszta földi pályája jutalmaképpen ő is odakerült a mennyei angyalok kórusa mögé, hol is huzamos sanyarúságok után most ingyen-lekvárt pofázhat s ebédre annyi mézesbobálykát élvezhet, hogy hentereg tőle a szalmában.

Sokszor gondolunk reátok, testvér! Mert tudni kell, hogy amíg meg nem feledkezünk egymásról, sohasem fogy el a reménykedésünk. S ó, a reménykedés nagyobb erő mindennél! Addig is, amíg csüggedt karjainkkal a régi hazánkban ölelhetjük át egymást, ennek az örök reménykedésnek kell általtatnia bennünket. Siket éjjeleken túl, mikor odakint a nesz fülelget csupán, s erre a riadozó kis Magyarországra csak az éjszakai csillagai őrködnek, — szünetlenül kísért az óhaza képe. S látom ilyenkor vén templomunkat a dombon: oldaláról hulldogál, egyre hulldogál a vakolat, tetejéről minden éjszakán egy zsindelyt hajít le az idő s Szentandrás-napra nem marad a hátán egyéb, mint a puszta csontváz. És nincs senki már, aki rendbehozná egyszer! A nagyutcán nem szól a kisbíró dobja, mert Sándor Györgyöt nyugdíjazták a cseh hatóságok. Ez a kötekedő fickó szemükbe mondta ugyanis, hogy inkább föl! bécsitökön húzza ki a közeledő telet, de a magasabb intézkedéseket nem hajlandó közhírré tenni egyéb nyelven, csak a saját édes egy anyanyelvén. Sándor Györgynek különben is pontos értesülései vannak hétről-hétre, hogy jövő tavaszra fordulni fog a kocka. Ó hányadszor nem általt már benünket ez a legközelebbi tavasz!

A halálos csöndű éjszakákon gyakran látom a régi iskolát is az udvaron áll még a csenevész eperfácska, de a méhes üres lett s laboda és gaz közé temette el magát. Alszik az iskola és alszik a tanító úr. A tanító úr nem lapozgatja többé Zalán futásáról szóló nagyhírű elbeszélő-költeményt, Bajza finom dolgaihoz sincs sok kedve immár, ahelyett mellére ereszti dohányporral bevert szakállát s csak olyankor mordul egyet, ha újabb sürgős figyelmeztetés érkezik a postán, hogy most már múlhatatlanul hagyjon fel az okvetetlenkedéseivel. Ám a tanító úrnak nem csupán gerince van, hanem ismeri egyébként a magyar királyi kormány vonatkozó rendelkezéseit is, meg sem mozdul tehát, hiszen tudatában van, hogy az Apponyi-féle intézkedés jogot biztosít a többségi nyelvnek... Testvér! Testvér! E nyughatatlan éjszakáimon gyakran hallom a tanító urat, amint az idegen hatóságokkal vitázgat:

— Bocsánat uram, de én ragaszkodom az Apponyi Albert kegyelmes úr rendeletéhez! Önök fenyegetőzhetnek, én azonban tiltakozom e rendeletadta jogomnál fogva!

Tavaly óta fizetése sincs már a tanító úrnak, ám a tanító úr nem csupán óvatos tanügyi férfiú, hanem megvan az a képessége is, hogy a jövőbe tud szimatolni. És így, nyárközepe táján, ha kiáll az agyagtornácra s vénülő szemeit meghordozza a déli tájak irányában, honnét — a Bodrog füzesei felől — szokatlan ködök integetnek neki s a ködök hátán gyenge délibáb kergeti sajtámagát, a tanító úr ösztönösen érez valamit s felhólint szegény:

— Készülnek, biztosan készülnek odaát... Jehova Isten, micsoda kavarodás lesz itt az őszre!

Tudom, testvér, hogy nehezen

MORZSÁÉK

REGÉNY

Irta:

Kosárynė Réz Lola

12

Semmi. Most már csak az volt hátra, hogy kikotorássza a kályhákat. Semmi. Félórai gondos munka után bement az úrhoz és jelentette, hogy levél nem jöhetett, mert nincs.

— Azt nem maga fogja megmondani, hogy jöhetett-e levél, vagy nem, hanem én — kiáltott rá most már magánkívül Morzsa Sándor. — Persze, ha itt csak mulatságon jár mindenki esze, természetes, hogy nem találnak meg semmit! Addig nem fekszik le ma, amíg meg nem találja nekem azt a levelet! Most mehet mosogatni.

Rozi könnyei még bővebben omlottak, mert fáradt lévén, fokozottan érezte, hogy Morzsa Sándor igazságtalan. Ugyanekkor Jancsika is zokogva bujdokolt a lakásban s a táskáját kereste.

Mikor a konyhába is eljutott és sírva kérte Rozit, adja elő a táskáját, a leány szíve ellágyult és egy pillanatra szinte megállt megdöbbenésében. Szörnyű sejtés villant az agyába.

Mintha tegnap ő tette volna el azt a táskát.

És mintha... mintha egy vagy két levelet is adtak volna neki át.

Egy csészének letört a füle, amit még vissza lehet ragasztani, ha nem is használatra, de hogy a vitrinbe tegyék. Az asszonya mondta, hogy rakja el jó helyre, nehogy elvesszen.

Hol van ez mind?

Mintha puszta sivatag lett volna az emlékezete. Nem látott rajta semmit. Sehol semmi jel. Sehol semmi nyom. Sehol egyetlen ág, amibe belekapaszkodhatnék...

— A táska... ne féljen, Jancsika, én megkeresem, amint végeztem az edénymosogatással. Csak ne sírjon.

Jancsika megnyugodott. Bement és szép türelmesen játszott a katonáival, mert hiszen a leckét úgysem csinálhatta könyvek nélkül.

Rozi, mire elkészült a mosogatással, olyan fáradt volt, hogy nem érezte sem a lábát, sem a hátát, sem a fejét. Egyetlen gondolat élt benne: bemegy a szobájába és lefekszik. De Jancsika meghallotta, mikor loccsantja ki az öblítővizet a konyha vízvezetékébe. Bedugta fejét az ajtón és halkan — mert a lakásban mindenki aludt —, odaszólt Rozinak:

— Ugy-e, Rozi, most megkeresi a táskámat?

— Meg — motyogta —, meg, csak leülök kicsit a szobámban és gondolkozom, hol is láttam. Mert mintha valahol láttam volna.

Jancsika visszalopakodott a katonáihoz, Rozi bement a szobájába, leült az ágyára gondolkozni. Néhány pillanat mulva lekókkadt a feje. Most már úgyis mindegy — gondolta félálmában —, ha elalszom, felhúzom a lábamat is. Lefeküdt.

Az ajtón csengettek. Braun Miklós jött fel a harmadik emeletről, akivel kitűnően lehetett katonásdit játszani. Azonnal bementek. Jancsika figyelmeztette Braunt, hogy csendesen lépjen és suttogva beszéljen, mert náluk tegnap házibál volt és mindenki alszik, csak ő nem. Braun engedelmeskedett. A suttogásra való tekintettel kémjárőrt küldtek ki egymás ellen s csupa titkokról folyt a szó, vagy suttogva, vagy titkos írásban, ceruzával, kiszakított irkalapra. Kitűnő mulatság volt. Annyira belemelegedtek, hogy csak este nyolc óra után ocsúdtak fel belőle, amikor Morzsáné nézett be az ebédlő ajtaján és odaszólt Jancsikának:

— Fiam, szedd le a katonáidat az asztalról, teríteni kell, vacsorázunk.

Braun illedelmesen köszönt és tapintatosan visszavonult a harmadik emeletre. Jancsika leszedte a katonáit az asztalról s berakta gondosan a különböző skatulyákba. Közben azonban egyszerre felsírt:

— Anyu! De nekem még nincs kész a leckém! Megkereste már Rozi a táskát?

Rozi úgy horkolt, hogy a harmadik szomszédba is áthallatszott. Jancsika nagyokat nyelve, türelmesen segített az anyjának teríteni. Vacsora alatt hallgatott, mert nem akarta az apja figyelmét újra reáterelni a levél-ügyre, ami múlhatatlanul megtörténik egyszerű asszociáció révén, ha ő a táskát megemlíti. Jancsikában határozottan sok lélektani érzék volt.

Az apja mogorván, szótlanul ült az asztalnál. Jancsika emlékezett hosszú hetekre és hónapokra, mikor ugyanilyen volt a hangulat... nem felejtett. Mintha hideg eső esne ilyenkor, nincs menekülés. Nincs esernyő. Mezítelen, fázó lélekkel állnak ott ő, meg a testvérei, meg anyu... Óh, ismerte ezt a gyötrődést. Emellett még a táska ügye is eltörpült.

Hallgatott tehát. De vacsora után — Márti is segített kivinni három tányért, meg két villát és mindenki, még az apja is méltányolta ezt — Jancsika átkulcsolta a sötét hálószobában az anyja nyakát és a fülébe súgta:

— Anyukám, ha meg is találja Rozi a táskámat, én nem tudok készen lenni most már a leckével. Nagyon álmos vagyok. Ida néniéknél jó helyem volt, de nem tudtam aludni. Samu bácsi éjszaka teát főzött és egyre csoszogott. Mi lesz holnap az iskolában?

Morzsáné hallgatott. Aztán megsímogatta a kisfia fejét:

— Fáradt vagy, fiacskám, nagyon?

— Ó, de milyen fáradt.

— Csak nem fáj a fejed is megint?

— De igen, nagyon fáj, anyukám. Már délben is fájt, mikor a táskát kerestük.

— Akkor, édes fiacskám, nem mégy holnap iskolába. Szépen kialszod magad, közben legalább a táska is megkerül. Nem nyelhette el a föld.

... Tudom, vannak szigorú apák és anyák, akik erre nagyon megbotránkoznak. Holott nem az a tanuló kötelessége, hogy ott üljön mindennap az iskolában, hanem azért kell ott ülnie, hogy megtanulja a szükséges tudnivalókat. Ha Jancsika holnap nem tud odafigyelni és nem tud tanulni, de felelni sem tud, akkor abból, hogy ő ott ül a harmadik pad szélén, a pedagógiának sincs semmi haszna a világon.

Jancsika megkönnyebbülten tért ágyába. Morzsa Sándor dolgát azonban nem oldhatta meg ilyen egyszerűen az asszony.

(Folytatjuk)

---

húztok ki egy napot a másik után. De türelem! S ha már nem bírnók türelemmel, hát áltassuk egymást! Mindig áltassuk egymást! Mert mi lenne velünk, ha egyszer bizakodni sem tudnánk többet? Ládd, bennünket is nem egyszer megszáll a kétség... Tegnapelőtt magam is azt hittem, hogy az Isten is elfordult már tőlünk, de ugyanakkor huszárok kocogtak el a Fehérvári-úton s micsodát rikoltottam feneketlen örömömben!

Huszárok kocogtak el a Fehérvári-úton, testvér. Úgy mentek kettessorban, hegyes kis sipkájukat a jobbszemöldökükre biggyesztve. Volt közöttük, akinek takaros selmeci pipa foglalta el a jobb bajuszsarkát... És úgy ültek a lovon, testvér! Úgy ültek a lovon, mintha tudomásul sem vették volna, hogy ló van alattuk, ámbár igaz másfelől, hogy egy ilyen magyar királyi huszárlónak több esze van, mint egy románhadseregbeli kapitánynak. S ahogy elmentek a Fehérvári-úton, olyan emlékek riadoztak bennem, hogy föl kellett volna ujjonganom... De a keserűség miatt mindössze egyet sóhajtottam utánok. Mert én láttam ezeket a huszárokat, mikor a kamionka-sztrumilovai országúton éppily hanyag kocogóban és zengő nóta között húzódtak el az ágyuk földi felhői alatt reánksiető ellenség irányába. Volt pedig ez 14-es augusztusban. És láttam ezeket a huszárokat aztán, mikor megeresztett kantárszárra s csattogó mentében zúgtak át a ravaruszkai tágas téren. Cikázott a kardjuk s estére vér csepegett már mindegyik huszár kardjáról. Volt pedig ez 4-es szeptemberben. És láttam őket mégegyszer! A nadrágja veres volt még valamennyi huszárnak, de akkor már gyalogosan meneteltek a limanovai sáncok elé s énekeltek zengő karban, mint három hónappal előbb, a kamionkai országút porában... Mindent elvesztettünk azóta, csak a huszárjaink maradtak meg! S amíg látjuk őket, sohasem szabad elveszteni okos nyugalmunkat, sőt úgy illenék olykor, hogy föl-ordítsunk az önérzettől.

Mert eljön még a délután vagy az este, eljön még, amikor ezek a huszárok tifelétek fordítják majd a lovaik fejét. S ha az első két huszár felbukkan majd a felsőtiszai gázlókon, vagy a gömöri erdők alatt, tudom, hogy le fogtok esni előttük s jajgatva ölelitek össze még a lovaik lábát is. Azért intelek testvér, hogy csak türelem s a magunk felett való uralmat nem szabad szem elől téveszténünk. Mert amíg magyar huszár kocog el a házunk előtt, mindig biztatgatom magamat s biztatlak téged is, testvér, hogy urak leszünk mi még az ungi Krajnyán s tikkadt lovainkat megitatjuk mi még a sebes Nyárád vizéből.

E szilárd tudatomban ölellek mégegyszer, testvér. S küldjük örök üdvözletünket Bereg rutén-jeinek, Késmárk városának, Kassa magyarjainak, Turóc tótjainak, Lubló németjeinek s kívánjuk tiéktek a jóreménység kiapadhatatlan forrásait!

(1920)

Vedres István

l.

Zelovich Józsefné

68, 70. l.

Drámai képet festett a pusztuló Alföldről és az öntözésre is alkalmas csatornában látta a lassan „sivány homokká" változó vidék újjászületésének első feltételét. Vedres a használaton kívül helyezett szegedi vár omladozó épülettömbjét monumentális, körülhajózható, rakodásra és tárolásra alkalmas gabonaközraktárrá akarta átalakítani. Ennek a nagy műnek tervét is elkészítette, sőt megalkotta hozzá az első magyar közraktárszabályzatot is. Szegedre nagyszabású téli kikötőt és hajógyárat tervezett, amelynek műszaki újdonságaival sok mindenben megelőzte korát. Szeged város tanácsa nagy lelkesedéssel fogadta mérnöke nagyvonalú tervét és ékes kísérő irattal küldötte meg a felsőbb hatóságoknak „életbevágóan fontosnak" jelölvén meg a benne foglaltakat. Jellemző, hogy a beadványra válasz sem érkezett.

Az izzó lelkesedéssel, eleven stíluskészséggel, széles látókörrel megírt tanulmány — német nyelvre is lefordították — ma is élvezetesen érdekes olvasmány. (Vedres művét 1932-ben a Vas utcai felső kereskedelmi iskola érettségiző diákjai újból kiadták, a *Vajthó László* szerkesztésében megjelenő „Magyar Irodalmi Ritkaságok" című könyvsorozatban.)

Szeged vára Vedres korában (Mayer István metszete)

A Duna—Tisza csatornáról írt könyvecske Vedres Istvánnak nem az első műve volt. Ha végigtekintünk ennek a páratlan energiájú férfinak az életén, a poros irattári adatokból, irodalmi tevékenységéből, szorgos levelezéséből a szakadatlan munkában égő, a haladásért mindenkor keményen harcoló „homo faber" (alkotó, tevékeny ember) arcképe bontakozik ki előttünk. Polihisztor volt: mérnök, költő, közgazdász, mechanikus, növénynemesítő, fáradhatatlan tervező, akit nem tört le egy-könnyen a balsiker. Küzdelmeit — ha vereséget szenvedett — szívósan újra kezdte, akár a Tisza árjáról, akár kortársainak meg nem értéséről vagy konok előítéleteiről volt szó. A XIX. század hajnalán talán ő képviselte a legjellemzőbben mindazt, amit „haladó hagyomány"-ként tisztelünk nemzeti művelődésünk múltjában.

Egy sokoldalú „inzsenér"

Horvát származású volt: 1765-ben született Szegeden. Iskolái után tizenhét éves korában Pestre ment és beiratkozott a II. József által idehelyezett egyetemi mérnöki fakultásra. 1784-ben, sikeres vizsgák után, két esztendei hazai tanulmányútra indult, majd Bécsben és Brünnben tanult tovább. 1786-ban dicséretes képesítést kapott Pesten a „Practica Geometriá"-ból és még ugyanebben az esztendőben elnyerte Szegeden a „hites földmérészi" állást évi szerény 300 forintos „salárium"-mal.

A fiatal városi „inzsenér"-nek temérdek tennivalója akadt. A földmérésen kívül a városrendezés, az építkezések tervei és kivitele, a hidak, utak, csatornák, kutak, gátak gondja mind a nyakába szakadt. Súlyos felelősség terhelte, mert évről évre meg kellett küzdenie a Szegedet fenyegető árvízveszéllyel is. Hadakozott a vaskalapos bürokráciával: újra meg újra megrohamozta a maradiság bástyáit. Csillogó képzelőereje termékeny tartalommal töltötte meg a szűkre szabott lehetőségeket. Vas szorgalommal képezte magát tovább. Tanult és tanított, rengeteget olvasott és sokat írt. Számos korabeli lapban és folyóiratban találkozunk a nevével jegyzett tanulmányokkal, költeményekkel. 1790-ben Bécsben jelent meg egy könyve

Élet és TUDOMÁNY

X. ÉVF. 20. SZÁM 1955. MÁJUS 18

A TÁRSADALOM- ÉS TERMÉSZETTUDOMÁNYI ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

A TARTALOMBÓL:

Vedres István — Megfejtették a régi maya-írást — Automata téglagyár — A „Tízezer sziget" országa — A növények szaporodásának fejlődéstörténete — Hírek a tudomány és a technika világából — Kolorádópusztító baromfiak, madarak — Kísérletezzünk és gondolkozzunk

VEDRES ISTVÁN

Másfél évszázaddal ezelőtt — 1805-ben — nagy feltűnést keltő füzet jelent meg Szegeden, Grünn Orbán könyvnyomtató mester officinájának kiadásában. A füzet *„A Tiszát a Dunával összekapcsoló új hajókázható csatorna"* főcímet viselte. Szerzője *Vedres* István, Szeged szabad királyi város *„hites és esküdt földmérője"* — azaz kultúrmérnöke — volt.

A két folyót összekötő s az Alföldet átszelő csatorna megvalósítása abban az időben élénken foglalkoztatta a szabadelvű reformok híveit. Az 1790—91-es országgyűlésen javaslatok hangzottak el ebben az ügyben. A gondolat nem volt éppen új: *Dillher* generális, Szolnok várának parancsnoka már 1728-ban tervet készített a pest—szolnoki csatornáról, de elgondolása gyorsan feledésbe ment. 1786 és 1890 között magyar, francia és osztrák mérnökök (Balla, Tummler, Mair, Maretits) Baját Szegeddel, illetve Pestet Szolnokkal akarták vízi úton összekötni. (A hajózható vízi utak nagy és összefüggő hálózatának problémájával akkoriban egész Európában foglalkoztak.) Balla terve eljutott a rendi országgyűlésig, de annyi más eszmével együtt elsüllyedt a francia háború zűrzavarában. A csatornára pedig nagy szükség lett volna, hiszen vasútnak még híre-hamva sem volt Magyarországon. Az utak elképesztően rossz állapotban voltak, a kereskedelem, alkalmas szállítási lehetőség és polgári hitelélet hiányában, pangott. A Tiszántúl termelvényei nem jutottak megfelelő piachoz. Megtörtént, hogy az ország egyes megyéiben szűkölködött a lakosság. Ugyanakkor a bőtermésű vidékek úgyszólván saját zsírjukban fulladtak meg. A bécsi kormány erővel meggátolta a fejlődést, elgáncsolta a magyarországi iparosodási törekvéseket. Az ország pénzügyi és gazdasági igazgatása Ferdinánd óta a Kamarák kezében volt. A magyarság anyagi léte az osztrák kameralisták szeszélyétől függött, akik hazánknak a mezőgazdasági tartomány szerepét szánták az osztrák birodalomban.

A szegedi empórium

Vedres István könyvecskéje ilyenformán nem annyira a témájával keltett feltűnést, mint inkább a csatornával kapcsolatos meggyőző közgazdasági elgondolásával. A szegedi „földmérő" elvetette a bajai, szolnoki vagy csongrádi terveket és az Alföldet átszelő „rekesztőkkel" (zsilipekkel) ellátott vízi utat Pest—Soroksár és Szeged között vezette nem annyira földrajzi, mint inkább közgazdasági okok miatt. Szegedből valóságos empóriumot — országos kereskedelmi központot — akart teremteni. Vedres szerint a csatorna „csak" ötmillió forintba került volna. Részletes költségvetés, világosan, józan számítgatás keretében bizonyította be jövedelmezőségét.

Vedresháza története

Nagy fába vágta fejszéjét Vedres István a múló évek során. Be akarta bizonyítani a kételkedőknek, hogy ésszerű gazdálkodással igenis lehetséges újból termővé tenni a homokot és vissza lehet hódítani a zabolátlan Tiszától a mocsaras árterületeket. Hatalmas gátat épített és négyezer holdat bérelt a várostól. Békák és csíborok birodalmában kezdte meg a még ma sem eléggé méltányolt hősi munkát. Évekig kísérletezett, aztán legelőt, dohánykertészetet, gyapotot, gyümölcsöst, szőlőt telepítvén, rövidesen virágzó életet varázsolt a sivár tájra. Bérletének közepén községet alapított. Az árvíz két ízben is elpusztította művét, de Vedres mégis újra kezdte a küzdelmet mind az elemekkel, mind az emberekkel. Mintagazdasága *Vedresházi gazdaság* címen került be a magyar gazdaság-történetbe : a község ma is őrzi nevében alapítójának emlékét.

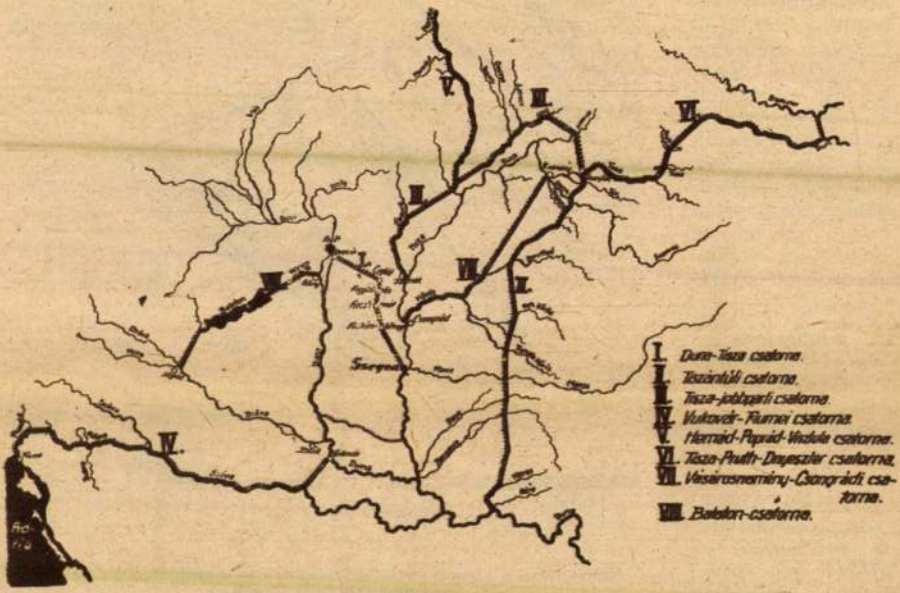

Vedres csatorna-tervei (Farkas László rajza)

E település aktákban, periratokban, elszámolásokban, beadványokban rejtőző históriája, izgalmas és valóságos regény; megteremtőjének élete pedig jellemző korrajz.

Mintha csak a lassan gördülő idő kerekébe akart volna kapaszkodni a szegedi „inzsenér", hogy azt előrehajtsa. Se szeri, se száma további újításainak, ötleteinek. Elméje nem pihent : az áramló élet sodrában, fülig munkában érezte igazán jól magát. Embereket és nemzeteket csak a tudomány tehet naggyá és boldoggá — vallotta a „*Múzsák százados ünnepén*", amikor a szegedi iskolák centenáriumáról emlékezett meg a város.

„A tudományokban erő van s hatalom
Azoknak érdeme dicsőség, jutalom
Senki az országnak boldogságát többre
Nem viszi s emeli szereneséjét főbbre,
Mint azok gyökeres serény gyakorlása
S azokba nyölt lelkek böles gondolkodása."

a magyar nyelv használatáról. A könyv három kiadást ért meg és szerzőjét ismertté tette az irodalomtörténetben is. Néhány esztendővel a Duna—Tisza csatornáról szóló tanulmánya után Vedres újabb munkával lépett a nyilvánosság elé. Megírta a „Nemzeti jószág..." című könyvét, amely merész, sajátságos és eredeti gondolatokban gazdag mű. Egymás után következő öt, öt esztendőre (vagyis 25 évre) tervezett munkaszakaszt vázolt fel, amelynek első ciklusában készülne el a Duna—Tisza csatorna. A másodikban a Dunántúl és a Balaton szabályozása kerülne sorra, majd az Adriával és a Fekete-tengerrel való összeköttetés megteremtése. Utána az északi és végül a tiszántúli vízhálózat kialakítása következne. A szerző részletes pénzügyi tervet is közölt a hatalmas vállalkozás kivitelezésére. Huszonöt milliós belső kölcsönt javasolt. Ebből telt volna a növény- és állattenyésztésben kitűnt gazdák jutalmazására, feltalálók támogatására, könyvkiadásra, iskolafejlesztésre, Magyar Tudós Társaságra, nyelvfejlesztésre is, mert Vedres reformjai kiemelkedően átfogó szempontúak voltak, és figyelme mindenre kiterjedt. A könyv, sajnos, elszigetelt kísérlet maradt. E területen Berzeviczy Gergely óta, hasonlóan nagyszabású gondolatokkal Széchenyiig senki sem foglalkozott Vedresen kívül.

Vedres terve a szegedi vár átalakítására gabonaraktárrá. Ez az első magyarországi közraktár-terv

Küzdelem az első fásítási törvényért

Sokoldalú mérnöki munkája közben lépten-nyomon szembekerült a pusztuló Alföld sorsproblémáival. A futóhomok ez időben már elnyelőssel fenyegette Szeged egész környékét: a kisteleki határban ablakpárkányig temette be a lakóházakat. Vedres István riadót vert az általános fásítás érdekében: ő maga a tudós Dugonics András professzorral, a nyelvművelővel és regényírásunk úttörőjével, egész erdőt telepített meg a homokban. Ennek az Etelka-erdőnek (Dugonics népszerű regényhősnőjéről nevezték így el) emlékét még ma is őrzik a szegedi Etelka-sor öreg fái. Vedres törvényt sürgetett a fásítás érdekében, de a Tanácsban akadtak olyanok (mégpedig számosan), akik azzal vetették el a tervet, hogy ha *„sok leszen a fánk, majdan elszaporodnak a tolvajok"*. Évekig küzdött lankadatlanul, míg 1799-ben a városi Tanács megszavazta a fásítási törvényt. Eszerint *„minden házas gazda esztendőnkint száz darab fát, az inzsenér által kimutatandó helyen, tavasszal mindjárt, vagy ősszel a közjó javára ültetni tartozzon"*.

Vedres kidolgozta a város fásítási tervét. Időközben szívósan és eredményesen kísérletezett a gyapottal — a „pamuk"-kal — és eperfákat telepített tömegesen, mert selyemgyárat akart alapítani. Arra is volt ideje ennek a fáradhatatlan szellemnek, hogy a magyar színjátszás ügyével foglalkozzék. Az új szegedi városháza „szálá"-jában színpadot építtetett, még az előfüggönyt is ő tervezte. Meghívta a Kolozsvárott működő Wesselényi-féle színtársulatot. A társulat 1803-ban 17 előadást tartott a városban. A sokoldalú földmérész négy részből álló verses vitézi játékot írt, s ezt nagy sikerrel mutatták be.

Megfejtették a régi MAYA írást

Miről tanúskodik Knorozov fiatal szovjet tudós eredményes kutatása?

Április elején világszerte hírül adták, hogy egy fiatal szovjet tudós, *Jurij Knorozov*, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Néprajzi Intézetének munkatársa megfejtette a régi maya írást.

A maya írás megfejtése lehetővé teszi, hogy a maya-quiche nyelvek történetét néhány száz évvel korábbi időponttól kezdve írott emlékek alapján vizsgálhassák. A mayák történetét és régi kultúráját már nemcsak régészeti emlékek és a spanyol hódítók s misszionáriusok tudósításai alapján tanulmányozhatják, hanem a mayák saját írott emlékei alapján is. A megfejtés kulcsot ígér további régi középamerikai (olmec, zapotec, toltec) írások megfejtéséhez is. Knorozov személyében a szovjet tudomány megtörte az amerikaiak eddigi kiváltságos helyzetét az észak- és középamerikai indián kutatások területén.

A drezdai maya kódex egy lapja

A Landa-féle maya ábécé

*

Knorozov kutatómunkája első szakaszának eredményeiről még 1952-ben beszámolt *Közép-Amerika régi írásbelisége* című cikkében.

A XVI. században *Diego de Landa* spanyol franciskánus a régi maya könyvek százait vettette máglyára (mindössze három kódex menekült meg!). Emlékirataiban azonban közli a maya írás „ábécéjét" és „kalendáriumi jegyeit". A múlt század közepén a tudósok első ízben figyeltek fel a fennmaradt maya kódexekre, s kiderült, hogy olvasásukhoz a Landa-féle „ábécé" nem elégséges. Ezért a szakemberek mindinkább azt a nézetet vallották, hogy ez az „ábécé" hamisítvány és a maya írásjegyek „kezdetleges hieroglifák". A megfejtési kísérletek azonban egy-két jel jelentésének — de nem hangértékének! — meghatározásán kívül a hieroglifaelmélet alapján is eredménytelennek bizonyultak. S többen már elvileg is kezdték kétségbe vonni a maya írás megfejthetőségét.

Knorozov kimutatta, hogy miért maradtak meddők a régi megfejtési kísérletek. A kísérletezők a hieroglifikus írásról alkotott helytelen fogalomból indultak ki. A helytelen fogalom elfogadói az írás fejlődési fokozatait a polgári jellegű fejlődéstan (evolucionizmus) alapján túlságosan leegyszerűsített formában képzelték el. Ez a felfogás az írás fejlődésében három fokozatot különböztet meg. Az első fokozat az úgynevezett *képírás, vagyis piktográfia*. A piktográfiában egy-egy eseményt nem nyelvtani

A TISZÁT A DUNÁVAL ÖSZVEKAPCSOLÓ ÚJ HAJÓKÁZHATÓ CSATORNA,

MELYNEK HELYÉT NEMCSAK MAGYARORSZÁG, HANEM AZ EGÉSZ AUSZTRIAI BIRODALOM HASZNÁRA FELKERESNI ÉS MEGHATÁROZNI IGYEKEZETT

VEDRES ISTVÁN

A MAGYARORSZÁGON HITELES ÉS SZABAD KIRÁLYI SZEGED VÁROSÁNAK ESKODT FÖLDMÉRŐJE.

Verseiben visszatérő motívum ez a gondolat.

Dereshajú férfi már, mikor visszatér kedvenc témájához, a vízszabályozás, öntözés és a „sivány homok" kérdéséhez. Két jelentős könyvet írt ebben az időszakban: az egyikben a Tiszántúl csatornázásával és a pusztító árvizek megrendszabályozásával foglalkozott, a másikban a fásítás, az erdő- és gyümölcsfatelepítés problémáját és jövőjét tárgyalta. A *„Tiszai nagyobb árvizek eltéríthetéséről egy-két szó"* című könyve leszögezi: a magyar medence vízrendszere olyan egységes, hogy annak rendezése helyi szempontból csak kárt és nem hasznot jelent. Az ország keleti felének létkérdéseit csak egy tiszántúli csatorna oldhatná meg. E könyv az egész magyar medencére kiterjedő nagyszerű vízszabályozási program volt és egyben a fáradhatatlan földmérésznek utolsó műve.

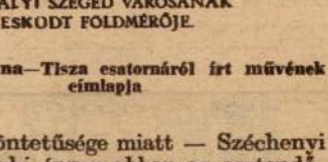

Vedres, a Duna—Tisza csatornáról írt művének címlapja

Sok tekintetben — gondolataik néha meglepő egyöntetűsége miatt — Széchenyi előfutárjának tisztelhetjük a tudós szegedi földmérőt, aki éppen abban az esztendőben távozott az élők világából, 1830-ban, amikor a „Hitel" — amely rendszerbe foglalta a Vedreshez hasonló úttörők bátor kísérleteit — napvilágot látott.

Petur László

KÉRDEZZ — FELELEK

Kovács János csehszlovákiai olvasónk (Fülek) kérdezi, hogy az 1961-es teljes napfogyatkozás Magyarország és Csehszlovákia milyen területeiről lesz látható.

Almár Iván aspiráns válaszol:

Európából legközelebb 1961. február 15-én figyelhető meg teljes napfogyatkozás. Ez a fogyatkozás a szerencsés megfigyelő számára 2,6 percig fog tartani. Sávja Franciaországon, Olaszországon, Jugoszlávián, Románián és a Szovjetunión halad keresztül, tehát Magyarországból és Szlovákiából nézve a fogyatkozás csak részleges lesz, igaz azonban, hogy Szeged már nagyon közel van ahhoz a sávhoz, ahol a Hold árnyéka majd végigvonul. A teljes fogyatkozás sávjának egészen pontos adatait csak egy-két év múlva, a részletesebb számítások elvégzése után teszik közzé. A. A. Michajlov Nap- és Holdfogyatkozások c. füzetének 38. oldalán szereplő felsorolás Magyarországra vonatkozó adatait mindenesetre helyesbíteni kell, mert a fogyatkozás teljességének zónája, noha valóban igen közel halad déli határainkhoz, valószínűleg végig Jugoszláviába és Romániába esik.

Geszti János (Budapest) olvasónk kérdezi: Miért a reggeli órákban keletkezik leginkább köd?

Zách Alfréd, a Meteorológiai Intézet h. igazgatója válaszol:

A talajfelszín a melegét a napsugárzástól kapja. A levegő nem közvetlenül, hanem közvetve a talajtól melegszik fel. Ha a napsugárzás véget ér, a földfelszín a kapott meleget fokozatosan elveszti, azaz megkezdődik a hőkisugárzás. A kisugárzás annál gyorsabb és annál erőteljesebb, minél tisztább és derültebb az idő. A hőkisugárzás valamivel a napfelkelte utánig tart, tehát ekkor a legerősebb a lehűlés. A ködképződés megindulása függ a levegő hőmérsékletétől és nedvességtartalmától. A hidegebb levegő kevesebb vízpárát képes magában tartani, mint a melegebb. Ha már most a levegő lehűl, lassan eléri telítettségi állapotát és megkezdődik a ködképződés. Mivel a lehűlés a fent említett okok miatt napfelkelte után a legerősebb, éppen ezért akkor indul meg a ködképződés. Ha nagyon párás a levegő, akkor esetleg már az esti órákban, a lehűlés megkezdésekor veszi kezdetét a ködképződés. A ködképződés egyben véget vet a további lehűlésnek.

709 **Széchenyi** István. Néhány szó a lóverseny körül. Pest: Heckenast, 1838. 8°. 240 l., 1 hibákat feltüntető sárga papírszelet. Er. pap.
1. kiad. Ritka. Szép példány.

710 — A magyar academia körül. Pest: Trattner-Károlyi, 1842. 8°. 3 sztlan lev., 56 l., Mindkét er. zöld borítéklappal.
1. kiad. Ritka. Szép példány.

711 — Ein Blick auf d. anonymen „Rückblick". Von einem Ungarn. London: 1859. Kis-8°. VI, 520 l. Fv.
1. kiad. Ritka. Szép példány.

712 — Toldalék észrevételek gróf Széchenyi István Hitel czimü munkájához. Egy hazafitól. 2. kiad. Pest: Wigand, 1831. 8°. 61 l., 1 sztlan lev. Mindkét ered. borítékkal.
Szép példány.

713 **Szeged. Vedres** István. A Tiszát a Dunával öszve kaptsoló ujj hajókázható tsatorna. Szeged: Grünn, 1805. Kis-8°. 2 sztlan lev., 106 l.
A szegedi vár kereskedői tárházzá való átalakításának (tervezet) rézmetszetű képével.

714 **Szepesházy** Carolus u. **Thiele** J. C. Merkwürdigkeiten d. Königreichs Ungarn oder: historisch-statistisch-topographische Beschreibung aller in diesem Reiche befindlichen 42 königl. Freistädte, 16 Zipser Kronstädte. Kaschau: Werfer, 1825. 8°. 2 k. egyben. Fbőr.
A Kárpátok könyomatú képével.

715 **Szőlészet. — Borászat. Rizy** M. S. Der Weinbau. Wien: Gerold, 1825. Kl. 8°. 28 S.

716 **Tea — kávé — cukor, csokoládé. Balogh** Pál. A kávé, thé és csokoládé. Pest: Wigand, 1831. Kis-8°. 363 l. — **Böhringer** C. Über die Zucker-Erzeugung aus d. Safte d. Ahornbaumes. Wien: 1810. Kl. 8°. 51 S.

717 **Természettudományi Közlöny.** Régi folyam. I—VII. 1860—1867. Uj folyam. I—XL. 1869—1908. = 47 k. Egyöntetű piros v.
Ily teljességben igen ritka folyóirat remek példánya.

718 **Thália.** Eredeti színdarabok gyüjteménye. *Kovács* Pál által. Pest: Kilián, 1833—1834. Kis-8°. 2 k.

719 **Traité sur la tolérance.** 1763. in-8. 183 p. Veau brun d'époque, dos richement orné a nerfs, petits fers.
Ajouté: —
L'Anthropophagie ou les anthropophages. Amsterdam: 1764. 37 p.
Avec frontispiece. Bel exemplaire.

720 **Tűzoltás. — Kéményseprés.** 8 drb. igen érdekes német nyelvű könyv a tűzoltásról és kéményseprésről a XVIII. sz. végéről és a XIX. sz. elejéről. 8 kötet.

721 **Vadászat. Abhandlung** v. d. sowohl äusserlich als innerlichen Krankheiten d. Jagd- u. anderer Hunde. Saltzburg: 1798. Kl. 8°. 109 S. Hl.

722 — **Vadász-lap.** Szerk.: *Egerváry* Gyula. XVI—XX. évfolyam. Bp.: 1893—1905. 4°. 13 k. Er. zöld v. és fűzve.

723 **Villámlásról a XVIII. sz.-ban.** Gewitterkatechismus oder Unterricht über Blitz u. Donner... Augsburg: Doll, 1797. Kl. 8°. 48 S.
1 rézmetszetű képpel.

724 **Vörösmarty** Mihály. A bujdosók. Székesfehérvár: Számmer, 1830. 8°. 196 l. Zöld v.
1. kiad. Ritka.

725 **Wilson** amerikai köztársasági elnök autogrammja saját névjegyén.

Kiadásért felel: Lantos Adolf.

1056: Sárkány Nyomda R.-T. Budapest, VI., Horn Ede-utca 9. Tel.: 1—221—90.
Igazgatók: Dr. Wessely Antal és Wessely József.

696 **Művészet.** Szerk.: *Lyka* Károly. I—XIII. évfolyam. Bp.: Singer és Wolfner, 1902—1914. 4°. 13 k. Ér. díszes kék v.
Teljes, kifogástalan szép példánya e folyóiratnak, egyöntetű kötésben.

697 **Napoleon Beauharnais** Jenő herceg 1805. XII. 31-én Páduában kelt igen érdekes, párhuzamosan olasz és francia nyelven készült proklamációja. Folio. 1 l.

698 **Napoleon. Champeaux.** État militaire de la République française pour l'An douze. Paris: an 12 = 1804. in-8. 4 vol. en 1.
A napoleonkorabeli (1804. évi) francia hadsereg páratlanul érdekes és részletes tiszti cím- és névtára.

699 **Naptárak,** 1796, 1799, 1801, 1821—1856, 1859, 1863, és pedig I. Pesti s posoni uj és ó magyar kalendáriom 1796. — II. Száz esztendős kalendáriom 1799. — III. Hellwig's Haus Kalender 1801. — IV. Magyar s erdélyországi nemzeti kalendáriom 1821—1823. — V. Legujabb gazdaságbéli pesti kalendáriom 1824—1825. — VI. Trattner Mátyás magyar nemzeti kalendárioma 1826—1828. — VII. Trattner-Károlyi: Magyar nemzeti kalendáriom 1829—1836, 1838—1844, 1849—1850, 1852—1856, 1859. — VIII. Mezei naptár, gazdasági kalendáriom 1844—1848, 1851. — IX. Magyar hazai vándor, 1834, 1837, 1839, 1840. — X. Magyar házibarát 1846, 1847, 1849. — XI. Fillérnaptár 1848. — XII. Protestáns képes naptár 1863. — XIII. Ofner Schreibkalender 1834—1835.

700 **Persius** A. F. Satyrae. Bernae: Wagner, 1765. Kis-8°. 184 p. Pap.
Avec fleurons. Gallice et latine.

701 **Pipázás a XVIII. sz. végén.** Praktische Anleitung meerschaumene Pfeifenknöpfe zu verfertigen. *Mit einer Kupfertafel.* Erlangen: Palm, 1799. Kl. 8°. 30 S.

702 **Pomologia. Gyümölcsészet.** 6 darab páratlanul érdekes német és francia gyümölcsészeti munka, túlnyomórészt a nagy forradalmi és napoleoni időkből. 6 k.

703 **Pouqueville** F. C. H. L. Voyage en Morée a Constantinople, en Albanie. Paris: Galon, 1805. in-8. 3 vol.
Avec 3 planches.

704 **Racine.** Oeuvres. Avec des commentaires par M. *Luneau* de *Boisjermain.* Paris: Cellot, 1768. in-8. 7 vol. Très bel reliure en veau brun d'époque, dos richement orné a nerfs, tranche dorée (magnifique reliure).
Splendid ouvrage. Assez bel edition. Avec 1 portrait par Santerre, gravé par Gaucher et 12 figures par Gravelot gravées par Duclot, Flipart, Lemise, Lempereur, Levasseur etc. Superb exemplaire.

705 **Shakespeare.** Hamlet, Prince of Denmark. Vienna: Sammer, 1800. Small 8vo. 331 p. Pap.
Fine edition.

706 **Szabadkőművesség. Lenning** C. Encyclopädie d. Freimaurerei. Lpzg.: Brockhaus, 1822—1828. 8°. 3 Bde. Hld.

707 **Széchenyi** István gróf. Hitel Pest: Trattner és Károlyi, 1830. 8°. 270 l. fv.
1. kiad. Igen ritka. Szép példány.

708 — Világ vagy is felvilágositó töredékek némi hiba s előitélet eligazítására. Pest: Landerer, 1831. 8°. 5 sztlan lev., 539 l., 2 sztlan lev.
1. kiad. Ritka. Szép példány.

XXIV. aukciója
1937. apr

Vedres István

vród

z

MMÉE közl 1939.

114–116. l. (Vedres István emlék-sorlag ünnepi estje szegeden. 1939. jan. 21-en; képek-kel.)

y arabeszkes rozettás és zöld leveles disszel, Bécs, 1808.
mit Goldarabesken, Rosetten und Blätterdekor. Wien, 1808.

ıa alap, rozettás diszü reliefarany peremmel. Bécs, 1802.
an am Rand Goldreliefdekor. Wien, 1802.

én arany alapon fénytelen zöld sávok, arany Merkur-bot-
tertasse, Porzellan, auf Goldfond matte grüne Streifen mit

k-arany dülényekkel. Bécs, 1804. — Schale mit Unter-
blau-gold. Wien, 1804.

goszöld alap, reliefarany peremdisszel. Bécs, 1807—8. —
lichtgrün, am Rand Goldrelief. Wien, 1807—8.

efarany diszitéssel, peremén friz, piros alapon rozetták,
orgenthal-korszak. Bécs, 1799. — Schale mit Untertasse,
riode Sorgenthal. Wien, 1799.

alap, arany peremmel, fehér medaillonban sárga virágok.
ntertasse, Porzellan, blauer Fond, Goldrand und Blumen

geres testén és az aljon „*la Recompence*“ és „*la Prudence*“
). — Schale mit Untertasse, mit Figuren in Sepiamalerei.

Körplasztika
Pázmány Péter szobra
Della Vedova

Századok 1883. 485 o.

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
271.l.

Péczely
Béla

V e c s e y G y u l a :

Könyvjegy/"Magyart 'a magyarnak"/

A Müvészet pályázatán megvásárolt
terv

Tollrajz

Nagykanizsa

Vécsey B.templ.

Tér és Forma, 1934 VII. 359

Vécsey Barnabás építész

Pesti Hilap. 1932. jul. 1. 8

Kápolnaszentelő magyarnyelvű

Vécsey építész

Tér és Forma, 1930.

III. köt. 289.-291. l.

Háy Gyula: Mindenki bútora.

Vécsei

építész

Tér és Forma, 1931

IV. évf. 295-296. o.

Unitás bérhárak Pozsonyban.

Vécsey építész

Tér és Forma, 1930

III évf. 239-240.
Három villa.

tanulmányozta. Gyakorlati irányban a bécsi egyetemi gyermek-
klinikán Hamburger professzor mellett, majd a Mauthner—Mark-
nek-
ont-
kat
is,
ort-
nek-
t is.
nár,
má-
mző
l az
ítve
oda-
neti
igra

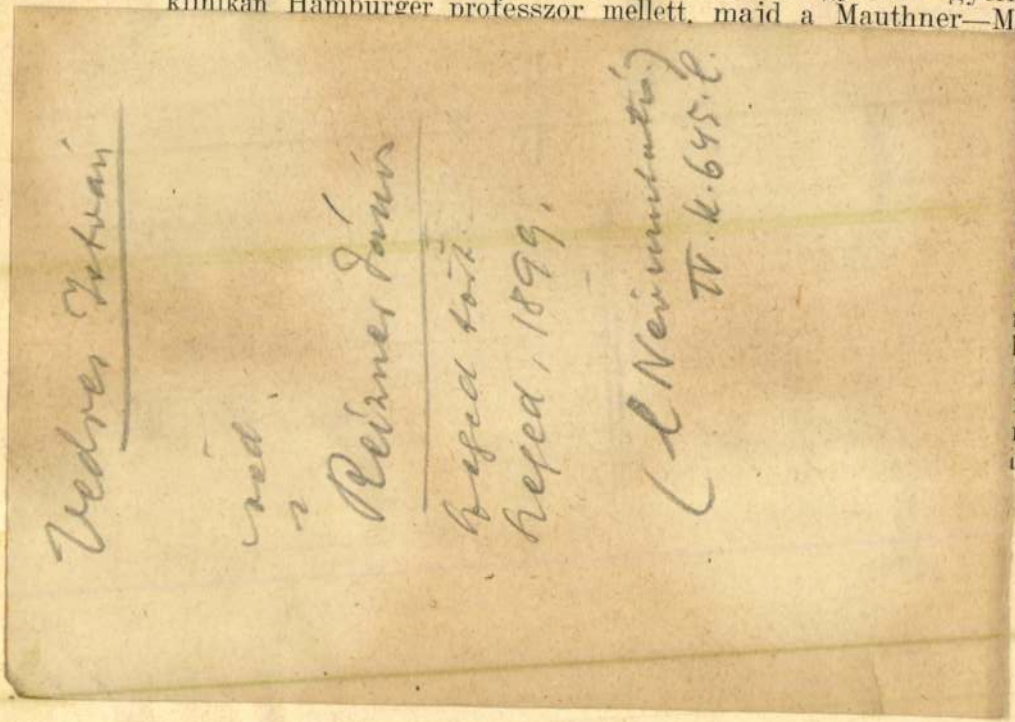

hatására bekövetkező változások [illegible] belgyógyászati klinikát (Eppinger professzor) és a nagyobb bécsi kórházak belgyógyászati osztályait látogatta, s így alkalma nyílt az ott szokásos különböző vizsgálati és therapiás eljárásokat is megismerni.

Dr. Korpássy Béla (1907, Szeged, róm. kat.), orvosdoktor, a szegedi m. kir. Ferenc József Tudományegyetem kórbonctani intézetének tanársegédje, Szegedről (Baló József professzor). Ösztöndíjas a tanév első felében. Bécsben a Chiari professzor vezetése alatt álló egyetemi kórbonctani intézetben dolgozott. Figyelemmel kísérte az intézet nagyarányú munkásságát, tanulmányozta a hatalmas boncolási és szövettani vizsgálati anyagot. Morphológiai ismereteit a napi anyag figyelemmelkísérése mellett az intézet nagyértékű gyüjteményei tanulmányozásával gyarapította. Egyéni kutató munkája során folytatta az elmúlt tanév második felében megkezdett rendszeres vizsgálatait, amelyek a női emlőrákot megelőző állapotokkal kapcsolatosak. Több mint háromszáz női holttest emlőit szövettanilag feldolgozta és ezen vizsgálatai eredményéről a „Vereinigung pathologischer Anatomen

Vedres István

l.

Kremszeplit

25. l.

menyek, amely nagyon jól megvan a maga helyén. A berlini muzeumok véget nem érő költöztetését, ide-oda hurcolását s más bajokat a német lapok valami «elszabadult titkos tanácsos»-nak hajlandók tulajdonitani és erélyesen követelik, hogy az az «otromba kéz» eltávolittassék.

(A keleti viseletek történeti képekben.) A berlini iparművészeti muzeum Lipperheide-féle kosztümkönyvtára egy rendkivül érdekes és a maga nemében egyedülálló művészettudományi művel gazdagodott. *Tilke Miksa* német festőművész ugyanis 20 évet töltött a Keleten és ezt az időt arra szentelte, hogy áttanulmányozza a keleti ruházkodásnak egész fejlődéstörténetét Keletmagyarországtól és a Balkántól kezdve Indiáig, Kináig és Japánig, sőt Délamerikáig és Mexikóig is, amelynek őslakói első ruházkodási stilusukat a kinaiaktól vették. Száz és száz minuciózusan kidolgozott és bájosan festői lap lett e munka eredménye, amely mint kulturhistóriai specialitás alapvető értékü

Michel-Angelonak egy kis bronzfigurája, mely a florenzi Dávid-szoborhoz szolgált tanulmányul. Six a Dávid-szoborhoz vezető művek sorába valónak tartja a louvre-beli leletet is, mely egy ifjunak harmonikus mozgásu gyönyörü aktját ábrázolja és Michel-Angelo fejlődésében a naturalisztikus Bacchus- és Dávid-szobor közé esik. Ujabban ismét vannak hirek arról is, hogy Michel-Angelónak a Medici-siremlék alakjaihoz, a Pietához és egyéb műveihez készült *sajátkezü kis modelljei égetett agyagból*, amelyek eddig egy magángyüjtemény féltve rejtett kincsei voltak, *a műkereskedelem versenyterére* kerülnek. Minthogy itt sok milliós értékről és a lehető legritkább alkalomról van szó, az egész ügyet persze igen titokzatosan kezelik. Jelenleg, amint hirlik, svéd érdeklődőkkel és természetesen az Ujvilág egy-két nagypénzü gyüjtőjével folynak az eladásról diszkrét tárgyalások. Szakértők megállapitása szerint az egyes fragmentumok teljesen egyez-

Vedres István

FARKAS LÁSZLÓ, Vedres István élete és közgazdasági jelentősége 1765—1830. Bpest, 1930. 4r., fve. Mellékletekkel 1.50

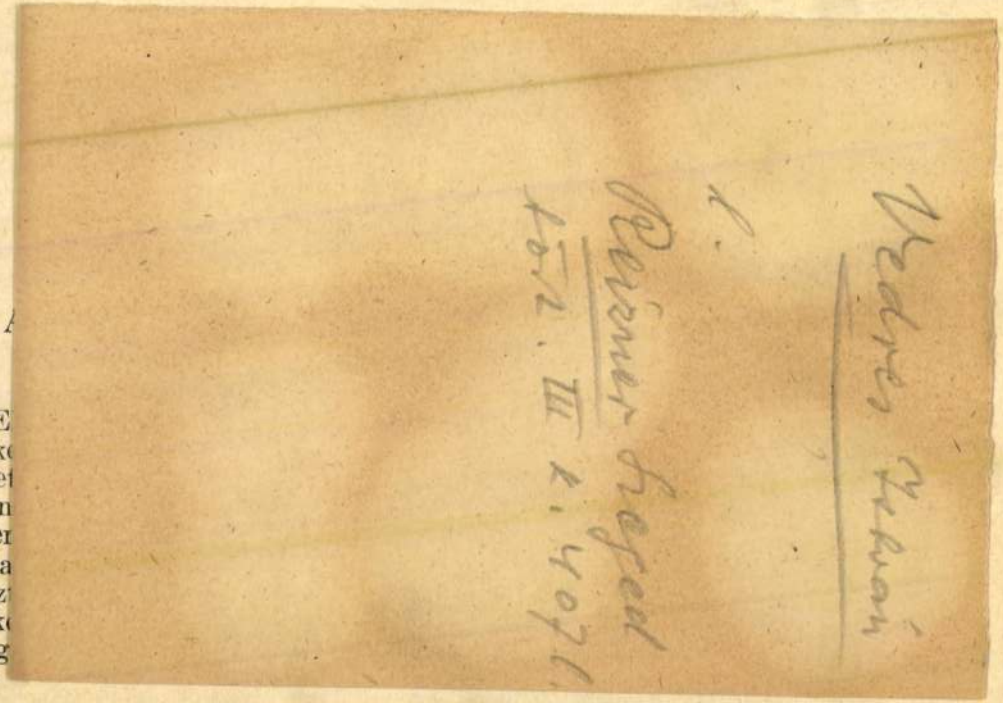

I. A

E
emléke
intézet
latban
körber
hivata
az ösz
emléke
ket ig

A Bécsi Gróf Klebelsberg Kuno Magyar Történetkutató Intézet ezidén is *dr. Miskolczy Gyula* egyetemi ny. r. tanár, a bécsi magyar

let középkori forrásainak alapos áttanulmányozására. Kutatásokat folytatott és értékes anyagot gyüjtött össze a magyar, lengyel és cseh irodalomban még egyaránt tisztázatlan eredetű leánynegyed kérdéséhez.

Dr. Papp Antal (1909, Iza, Mármaros m., róm. kat.), csanádegyházmegyei segédlelkész, állandó belső tag december elejétől július végéig a második tanévet töltötte az Intézetben. A mult évben megkezdett munkájához, „A csanádi egyházmegye története a XVIII. században" folytatta az anyaggyüjtést és a bécsi állami levéltárban a Staatsrat- és Hungarica-gyüjtemények, az udvari kamarai levéltárban pedig a Hoffinanz, Gedenkbücher, Ungarische Kamerale jelzetű aktagyüjtemények áttanulmányozása révén világos áttekintést kapott az egyházmegye újraalapítására, berendezésére, a püspökök és kanonokok kinevezésére, jövedelmeire, az egyházmegye birtokszerzési és végrendelkezési jogaira, a plébániák és a pasztorációs munka megszervezésére nézve, azután az államtanácsnak az egyházi szervezésnél betöltött szerepére vonatkozólag. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól nyert tanulmányi segéllyel június hó folyamán a római vatikáni levéltárban is folytatott kutatásokat, s itt a „Processus Consistoriales" és „Acta consistorialia" jelzetű iratgyüjteményekben a XVIII. századi csanádi püspökök informatív pöreit és praeconisatióját dolgozta fel.

Kulcsár Erzsébet Zsuzsánna (1912, Budapest, izr.), okl. középiskolai tanár (Szekfű professzor), változó belső tag június közepétől

Vedres György

(Budapesti Városépítési Tervező Vállalat)

Budapest, Belváros, gyalogos utcák és üzletek Felszabadulás téri együttesének építészeti megoldásáért

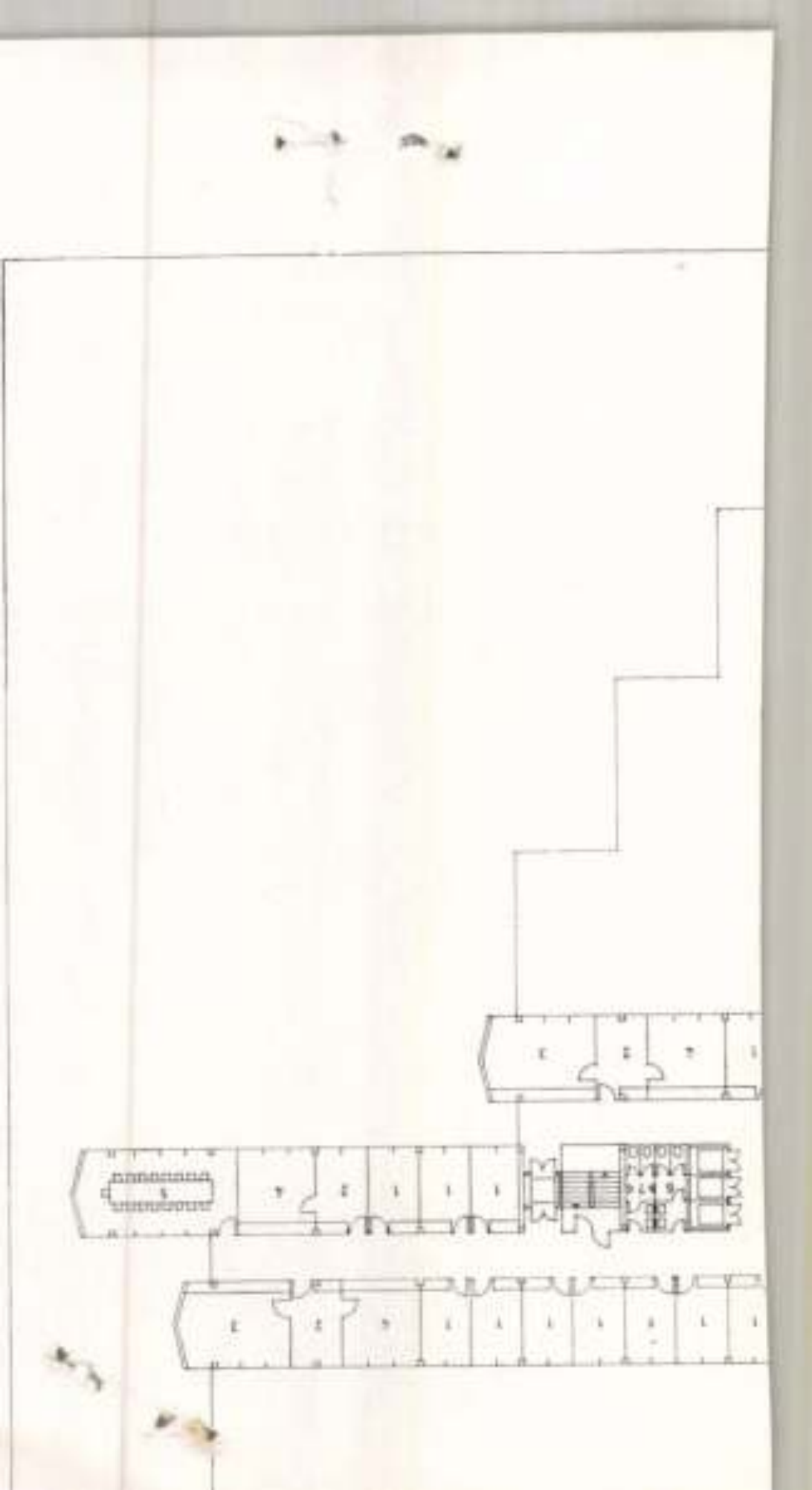

Vedres István

Lásd Sárközy J.

Régibb vizi mérnökeink
életéből

Petrik 1886-1900

Vedres István

mérnök

Szeged Tanya-rendszerének megszervezője, az Alföld hatalmas csatornahálózatának tervezője, gabonatárlók, Tiszai kikötők, közraktárak tervezője

Farkas László: V. I. mérnök élete és működése. Szeged, 1938. A M. Mérnök és Építészegylet szegedi osztályának kiadása.

» » 1933 . . . . 24.598

Nei primi sette mesi del 1934 il numero dei vani autorizzati è già arrivato a 18.077.

Quanto all'affollamento delle persone nelle abitazioni, l'egregio prof. Maroi, direttore dell'Ufficio di Statistica del Governatorato, afferma che dal '19 al '31 si è avuto un miglioramento: nel centro da 1,25 abitanti per vano si è scesi a 1,21; alla periferia da 1,54 ad 1,20; nel suburbio da 2,08 a 1,96; nell'Agro da 1,93 ad 1,91. Conclusione confortante, che può ancora ritenersi giusta sebbene il rivolgimento economico, che si è fatto fortemente sentire in questi ultimi tre anni, abbia purtroppo rialzato quelle percentuali.

VEDRES ISTVÁN, épitész

Schaeffer Ádám vaskereskedő,német birodalmi nemes embe:
-ber volt.1800-ban jött Szegedre feleségével Gréhl Teré
ziával.-1809-ben empire izlésü házat terveztet Vedres
Istvánnal. 36.old

T.KNOTIK MÁRTA: XVIII.-XIX.századi fémtárgyak és
mesteremberek 19.old

A MÓRA FERENC Múzeum Évkönyve, 1972/73. I.
Szeged, 1974

Vedres István

maga készítette a munkáihoz szükséges illusztrációkat, illetőleg a szegedi vár rajzait. (több nincs) A XIX. szárad legelejém.

Reizner János. Szeged története. Szeged. 1900. III. 407. l.

Vedres István

földmérő

Szegeden a tanács 1819. nov 15-én kelt megbízása alapján elkészítette a rokusi népiskola tervet és költségvetését, meget 1821-ben mutatott be. Mintán a tervet az udvari kamarához kellett jóváhagyás miatt felküldeni, az építkezés csak 1830-ban vette kezdetét sok huzavona után s 1832-ben fejezetett be. Az építést Grieszszer József 17 041 frt 37 1/10 kron vallalta el.

1820. ban: A szegedi muzsák szárados ünnepe Szeged 1820. 60. l. ~~ig~~ és füzetben méltatta a szegedi gymnasium 100 éves évfordulóját.

Több ezer kötetre rugó magán könyvtára volt.

Reczner János. Szeged története. Szeged. 1900. III. K. 283-284 f. 317. l. 343. l.

NB. Reczner valamelyik jegyzetben egy az ő jelzésével ellátott zametszeret is emlit, meg a szegedi Grün mond tulajdona volt.

Vedres István

irod

Reviverlános. Szeged története. ~~Ab~~ Szeged 1899. ~~19~~ II K 19 l

Szeged ármentesítése körül nagy érdemei vannak. s 1808-ban ő készítette a töltéseket, ~~[illegible]~~ ~~a város~~ amelyeket az ármentesítendő terület 12 év használata fejében ~~[illegible]~~ készített el s engedett át a városnak.

Vedres

vrod

Reviner János Szeged

tortenete. Szeged 1899.

II kit. János hafen

Vedres István

Földmérő

ha kell. Lásd

Regélő. 1834. 637. l.

vagyis

1834 rész

79 – 84 számai.

Vedres István

már 1799 ben Hegeden élt, s ez évben az ujtemnes ház alapkövének letétele alkalmából könyvet ist, amaget az alapkőbe is belebeszerték. Lime: Nemes n. kir Szeged Városa megnagyobbitandó tanácsháza.

Reizner János. Szeged tortenete Szeged. 1900. III K. 78 l.

Vedres

főmérnök.

Készítette a Szeged Rokusi plébánia templom tervet 1821-ben. Ezt a tervet a kamara felülvizsgálta s ennek alapján az építési engedélyt 1828. szept 10-én adta meg.

Az építési vállalatát Schmausz János apatini kőmives nyerte el, a költségek fedezésére szükséges 50000 ft pedig a Marcibányi Lőrinc által nyugtott kölcsön által biztosíttatott.

A templomot 1833 nov. 24-szentelték föl.

Vedres (István?)

És irodalmilag is működött?

Revizner a kör muset idézi: A túl a tiszai nagyobb árvizek eltérithetéséről egy két szó. Pest. 1830.

Revizner János. Szeged története. Szeged 1900. III k. 26. l.

Vedres István 2

a hatóság valakit megbízni hajlandó. Vedressel is tudatta hogy a kolozsvári társaságot az őszel Szegedre küldi, kérvén őt, hogy a társaság kormányzását vállalná el. Vedres nem is vonakodott ettől s kijelentette hogy a társaság sikerének elő mozdítására minden lehetőt elkövet. A kis társulat 1803. szept. 8. okt. 3 ig 17 előadást rendezett, de az anyagi siker elmaradt.

Reizner János Szeged története. Szeged 1900. III K. 367 l és Okleveltár CCXII, CCXIII és CCXIV szám.

Vedres István

Szeged város főmérnöke.

Reizner Szeged nagy fiának nevezi a ki kulturális téren sokat tett a városért.

Már 1790 ben „A magyar nyelvnek a magyar hazában való szükséges voltát tárgyazó hazafmi elmélkedés" c. művet adott ki, meg 3 kiadást is ért. Majd a „Magyar nemzeti lélekről egy-két szó" cimi művével ért el ki váló hatást. Foglalkozott a szinügyel is és 1809-ben „A haza szeretete, vagyis Szeged városának a törököktül való elvétele" cimi vitézi játékot adott ki. Vedres az 1803 év nyarán levélben keresztetől Wesselényit a végből, hogy a kolozsvári társulat tagjainak egy részét, meg Magyarországra volt indulandó, Szegedre is küldené el. A felhívásra örömmel jelentette Wesselép a tanácsnak, hogy kész a társaságot Szegedre is leküldeni, ha az ügyek intézésével és a pénztár felügyeletével

Vedres István

A rendkívül, dragulás okozó közlekedési mostoha viszonyok adtak ösztönt a közgazdasági viszonyok iránt kiváló érzékkel és számító képességgel felruházott Vedres István-nak, hogy a dunna-tiszai hajózható csatorna tervet kimunkálja. Oe ez sem akkor sem később, a Bezzédes által történt felujítás alkalmá-ból nem tudott népszerűség-re szert tenni, mert ez utóbb alkalommal már a vasut lé-tesítésének terve kerekedett felül.

Reizner Lajos Szeged törté-nete. Szeged 1900. III K. 510 l.

M. D. K

VEDRES István

Szeged, Vásárhása

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged Bp. 1960. 178. l.

Vedres István mérnök XVIII.sz. második fele

Szegedi kereskedőimtárház tervezése
Régi szegedi városháza
Piaristák szegedi rendháza
Szegedi Rókus kápolna
Szőregi plébániatemplom
Szegedi régi kórház

Könyvszemle. Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága /1765-1830/ Művért 1957.VI.évf.4.sz.331.l.
332.l.

M. P. K.

VEDRES István

Szeged, „Beró-ház" (Oskola u 13.) ?
1810.

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged, Bp. 1960.
252. l.

M.O.K.

Vedres István

"A század végének hazai tanultságu, tudős mérnök-épitésze" Fellner egyetemét tartotta szem előtt, mikor a szegedi városházát tervezte.

/Magyar Müvészet Lexikona/

Mojzer Miklós:A váci barokk rezidencia.
Müv. Ért. 1960. 4. sz. 288. old.

So.

M. D. K.

VEDRES István

Szeged szőregi fakid

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged Bp. ~~1966~~ 1960.
96. l.

- 1. - M.D.K

VEDRES István mérnök

Szeged, árvízvédelmi, városrendezési és
építkezési tervei.
Építészeti tervek
Szeged, Szinházterem a Tanácsház épüle-
tében, ennek díszes függönyterve
Szeged, Országos Kereskedői tárkás terve
1805. (Repr.)

Nagy-Papp-Bőrtsök: Szeged Bn. 1960. 79 Do

./.

- 2. - M. D. K.

VEDRES István

Szeged, Tanácsház terve 1799-1805

" (Repr.)

Szent Demeter-templom és iskolák 1793-1812 (Terv 1790).

" Saját háza 1800-as évek (Klauzál tér és Korona Kigyó u. sarok)

" Schäffer-ház 1809 (Roosevelt tér 9.)

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged Bp. 1960. 81-84.

- 3. - M. D. K

NEDRES István

Szeged, Dáni-ház

" Béró-ház ? (Oskola u)

" Grünn Orbán-ház (Széchenyi tér

" Vedreháza, gazdasági épüle-

tek

Nagy-Papp-Börtsök. Szeged Bp. 1960. 84. l.

86-87.

M. D. K.

VEDRES István

Szeged, piarista gimnázium terve
épült 1793-1810 között
(Repr.)

" vókusi templom módosítása Budai
Mihályhoz közösen

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged Bh. 1960
85. l.
91. l. 92. l.

-1-

M.D.K.

Vedres István, földmérő, (építés) mérnök

sz. Szeged-Felső város 1765. szept. 22.

Atyja, horvát származásu Vedrics György, szűrszabó volt és gazdálkodott. Fia a nemzeti iskola és a piaristák gimnáziumának hat osztálya után a pesti egyetem bölcsés. karán az Institutum Geometricum hallgatója lett és 1784-ben materia vizsgája után 50 arany jutalomban részesült. Mérnöki tanulmányai mellett bölcseletet is hallgatott, irodalommal, nyelvé-

./.

Nagy Zoltán: Vedres István müvészi munkássága (1765-1830) Bp./~~é.n.~~/ Tankönyvkiad. Müsz.tud.történeti Könyvtár 1956. (950. + XXIV t.)

6.sz.

13. old.

M.D.K.

Vedres István,

... szettel és hörgazdasággal is foglalkozott. A hegyeszi Apponyi-birtokon, valamint az Esterházi uradalomban gyakornok lett s ezzel kapcsolatban bejárta a Dunántul s az Alföld legnevezetesebb helyeit és gazdaságait, akol akkoriban a legmodernebb gazdálkodás folyt, a városokban pedig magaránya építkéreser. Mémöri diplomáját 1786. febr. 10-én szerezte meg. Szegedre visszatérve a város szolgálatába állott, akol 1821-ig működött. Hat nyelven beszélt és írt, horánat legkiválóbb szalamberei vel állt levelezésben. -/.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága (1765-1830) Bp. /~~s.n.~~/ 1956. Tankönyvkiad. Műsz.tud.történeti Könyvtár 6.sz.

(95 o. + XXIV t.)

13-14. old.

M.D.K.

Vedres István.

... Szívén viselte a magyar nyelv sorsát és dacára kiváló klasszikus, humánus művelt segéner, sírra szállt a magyar nyelvnek a latin helyett való általános használata mellett. Közgazdasági vonalon a fejlett angliai irodalommal ismerkedett meg, haladó gondolkodása révén pedig a francia és magyar felvilágosodás irodalmával, a nemzeti függetlenség eszméjével. Pártolta a magyar színjátszást s az országban elsőként állít állandó, fűthető színháztermet a Tanácsház épületében, ahol Kelemen László társulata 1800. máj. 6-án játszott előszór. A díszes függöny %.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága, (1765-1830) Bp. /~~e.n.~~/ 1956 Tankönyvkiad. Műsz.tud.történeti Könyvtár 6.sz.

(95 o. + XXIV t.) 15-17. old.

M.D.K.

Vedres István

... tervét V. maga készítette. A Wesselényi-féle kolozsvári társulat részére, mely 1803-ban Szegeden 17 előadást tartott, V. sündarabot is írt. Mérnöki munkai köre tartozott az összes városi és kamarai tulajdonban lévő házak, utak, gátak, hidak karbantartása és javítása, az állandó árvízvédelem, melyre nagy átfogó javaslatait, csatorna-építéseket (köztük a legnagyobbszabású Dana-Tisza csatorna tervét) téli kikötőt, óriási mérettű, s a szegedi vár helyén építendő raktárház tervét – nem fogadtak el. Állandóan kürdeme kellett a szerény anyagi eszközöktel megvalósítható fél-megoldásokkal, a kicsinyes munka-haj-./.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága (1765-1830) Bp. /~~[illegible]~~ 1956/ Tankönyvkiad. Műsz.tud.történeti Könyvtár 6.sz.

(950.+ XXIV t.)

19-22 old.

M.D.K.

Vedres István

...szolással. Az erdősítésre vonatkozó javaslatai, az első „erdőinspektorság" felállítása az ő nevéhez fűződik és előrelátó, átfogó elgondolásait bizonyítja. A „Nemzeti Sarda" c. lap alapításához jelentős összeggel járul hozzá - úgyszintén a Tudományos Akadémia Létrehozásához is. Számos mérnöri jellegű munkáin a azokra vonatkozó rajzain kívül utóbbi időben mind több kutató azt gyanítja, hogy V.I. számos nagyszabásu, kicsinelhedő középületet tervezett és épitett, nem kevésbé magán épitkeréseket is lebonyolitott. Az a feltevés, hogy a Schwörtz János által ./.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága, (1765-1830)
Bp./~~[illegible]~~./ Tankönyvkiad. Műsz.tud.történeti Könyvtár
1956. (95 o. + XXIV t.) 6.sz. 23-36. old.

M.D.K.

Vedres István

... aláírt rajzok igazában tőle származnak. Az első nagy építkezés, melyet nevével összefüggésbe hornak az 1799-1804 körött megvalósult Tanácsháza (7. kép). Ez az épület az 1879 évi szegedi nagy árvíz idején megrongálódok, a város feltöltése folytán mélyre süllyedt. Ennek alapjaira épült később a Lechner-Pártos féle mai városház. V. el. gondolását, már csak egy árvíz előtti fotó, valamint az újabb kutatások során előkerült nekány rajz és műszaki felvétel őrzik. Szerző részletesen boncolja, levéltári kutatásai alapján, Vedres szerzőségére vonatkozó feltevéseit, ugyanígy különböző iskola. /.

Nagy Zoltán: Vedres István müvészi munkássága /1765-1830/

Bp./1856./ Tankönyvkiad.Müsz.tud.történeti Kvt.6.sz.

(45 o.+ XXIV t.) 36-38.old.

M.D.K.

Vedres István,

... és plébánia építkeréseikben való építészi
körzeműködését. Ig. a Szt. Demeter templom mel-
lett 1793-1812 közök felépült iskolák és egyházi
épületek történetét (piarista rendház és plébánia,
valamint a keresztutcában sorakozó Polgári Iskola,
Rajziskola, Gimnázium és Liceum, köztük az alap-
jaiban a korai Árpádkorból való, de a XVII. sz.-ban
átépített Demeter templom építéstörténetét).
További épület, melynél szerző Vedresnek, ha nem
is önálló, de jelentős körzeműködését feltételezi
és levéltári hutatásaival hosszan bizonyítja. ./.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága /1765-1830/

Bp./1956/ Tankönyvkiad.Müsz.tud.történeti Kvt.6.sz.

(950.+ XXIV t.) 73-78. old.

-8-

M.D.K.

Vedres István

... a szeged-rókusi kórház, az szőregi templom mely utóbbi 1815-re készült el és eredeti állapotában maradt ránk (21a. és b. kép). Szerző ill. is sok építéstörténeti részletet sorakoztat fel. Vedres saját hárának építése, mely legjukább tanuskodhat tervezője korának megfelelő mértéktartó klasszicista ízléséről, az 1800-as évek elejére esik (22. kép). Több magánhár építését is neki tulajdonítja a szerző, de erek, részben elpusztultak, részben a rájuk vonatkozó levéltári adatok hiányosak. ./.

Nagy Zoltán: Vedres István müvészi munkássága /1765-1830/

Bp./1956/ Tankönyvkiad.Müsz.tud.történeti Kvt.6.sz.

(95 o. + XXIV t.)

78-79 old.

M.D.K.

Vedres István

... Ugyanakkor a szobajökető s esetleg körzemű kódó személyek nevét is állandóan felsorolja, miáltal megállapitásai inkább csak hézenfekvő feltételezésekhez hatnak. Külön emlitésre méltó Vedresnek a saját birtokán, Vedreshá-zán berendezett mintagazdasága, ahol holland példára a pre-kapitalizmus legfejlettebb módszereit vezette be, városrendezési tervei és javaslatai, melyekben mindig a legszüretlenebb szempontok vezettek és személyének és tudásának, öreghorára való, megbecsülése, ami koris ./.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága /1765-1830/ Bp./1956./ Tankönyvkiad. Műsz.tud.történeti Kvt.6.sz. (95 o. + XXIV t.) 79-83. old.

M.D.K.

Vedres István

... már nyugdíjba-vonulása után is sokszor hiszérték véleményét. A szövegrészt 3 oldalas angolnyelvű hivonat zárja le. A XXIV f. illusztrációs anyag a szerző stilus kritikai és saját kutatásai alapján végzett megállapításait világítják meg.

Nagy Zoltán: Vedres István művészi munkássága /1765-1830/

Bp./1956/ Tankönyvkiad.Műsz.tud.történeti Kvt.6.sz.

(950.+ XXIV f.) 84-86. old.

Vedres István

C.

Kremszeplét

105. l.

sagunk által készített iparművészeti tárgyak, kézimunkák, babák, gyermekjátékok, díszmüáruk, üveg, porcellán, kerámia, dísztárgyak, háztartási és használati tárgyak, könyvek, lakberendezési tárgyak stb.

A vásár nyitva december 1—7-ig d. e. 9—13, d. u. 15—18 óráig.

A Magyar Vöröskereszt minden barátját szeretettel meghivjuk, jöjjenek el nézzék meg a vásárt és vásároljanak.

Büffé, rádió és gramofon zene.

Vöröskeresztes üdvözlettel

A Magyar Vöröskereszt XI. kerületi
Választmány elnöksége és munkatársai.

Felelős kiadó: Szathmári-Mester Géza. Fővárosi Nyomda Rt.

Vedres István

Farkas László:

Vedres István mérnök
élete és működése.
Szeged, 1937. 8.r 162 l

E könyv rövid
ismertetése:

Vácz Elemértől
Századok 1938. 395, 396. l.

Cfrdli Alexandru
Alba-Julia
Romania.

BUDAPEST
94 1 JAN 16 11
LK 4 LK

54369

BUDAPEST
94 1 JAN 15 21

OF. S. G. NORD AMBE
BUCUREŞTI
10. I. 94 17
RECOMANDATE SOSIŢE
INTERNE

Vedres István

vad

Farkas Károly dr

Ki volt Vedres István?

Szegedi Friule

1930. 13-7.

Gl. Johann Baptist – Die Marienkirchen – Groß St. Martin. I. – X. + 1. – 395. ll., I. – XXIX. Repertabla. – u.O., 1911

Siebter Band.

I. Die Kunstdenkmäler des Kreises Jülich.
I. – VI. + 1. – 273. ll., I. – XIII. Repertabla — u.O., 1902

II. Die Kunstdenkmäler des Kreise Erkelenz und Geilenkirchen. I. – VI. + 1. – 223. (245. – 468. ll.), I. – XII. Repertabla — u.O., 1904.

III. Die Kunstdenkmäler des Kreises Heinsberg.
I. – VI. + 1. – 171 (469 – 639.) ll., I. – VII. Repertabla — u.O., 1906

Neunter Band.

I. Die Kunstdenkmäler des Kreises Düren.
I. – VII. + 1. – 365. ll., I. – XIV. Repertabla — u.O., 1910

M. D. K.

VEDRES István építész

Szeged. Klauzál tér 5. Emeletes klasszicista bérház ? XIX. sz. első fele

Magyar építészet. Bp. 1954. 95. l.

dr. D. K.

VEDRES István városi mérnök

Szeged. Roosvelt-tér. Emeletes lakóház,
XIX. sz. első fele.

Magyar épületek. Bp. 1954. 85. l.

MDK

Vedres István városi mérnök

tervei nyomán építi fel Grisser József a régi rókusi iskolát (1832).

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 275. l.

MDK

Vedres István [építész]

Varmer Károly állítása szerint ő épí-
tette a szegedi piarista rendház udva-
rán első valamikori refektóriumot. Ta-
lán ő a mestere Szeged első kétemeletes
épületének, a Béró-háznak is (1810.).

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszi-
cizmus és romantika szegedi korszaka.
Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz.
273-274. l.

MDK

Vedres István [építész]

tervezte 1809-ben Szeged egyik legrégibb magánházát Schaeffer Ádám Elszászból bevándorolt vaskereskedő számára. A ház copf stílusban épült az akkori Halpiac néven emlegetett téren, az akkor még álló várral szemben.

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 274. l.

MDK

Vedres István városi mérnök

1765–1830. Foglalkozik a Tisza-szabályozás és a Duna–Tisza-csatorna kérdésével. Először ő telepíti be erdővel a szegedi futóhomokot. Rajzoló és térképező készsége szintén figyelemreméltó.

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka. Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 274. l.

MDK

Vedres István városi mérnök

Korai klasszikus stílusban tervezte saját lakóházát, amely Szegeden, a mai Kiss Ö. utca 2. számú ház helyén állott. Hatalmas könyvtárával ez volt Szeged egyik szellemi életének központja.

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka. Tiszatáj, Szeged, 1956 aug. X. évf. 4. sz. 274. l.

MDK

Vedres István városi mérnök

A hagyomány neki tulajdonítja a Szeged kegyurasága alá tartozó szőregi, kisteleki és rókusi templomok tervét is.
(A rókusi templomot 1833-ban szentelték föl.)

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 274. l.

MDK

Vedres István [építész ?]

Talán ő tervezte a szegedi copfstílusú Korda- később Dömötör-házat.
(Ma Dóm-u. 1.)

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka.
Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 273. l.

MDK

Vedres István [építész?]

Nyilván az ő közreműködésével építtette Schwörbl János a szegedi városházát. Az alapkőletétel alkalmából ünnepi versezetet írt; ez nyomtatásban is megjelent. A cikkíró maki tulajdonítja, hogy az épületet úgy építették, hogy abban színházi előadást is tarthassanak.

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka. Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 273. l.

M.D.K.

Vedres István
építész

Az általa alkotott rókusi templomot ábrázolják.

Pálmai Sándor: Szeged városa, Bp. 1959. 128 l.

M.D.K.

Vedres István
építész

Az 1819-ben kiadott Tüzi Rendszabások
Vedres sugallatára születtek.

122 l.

Bálint Sándor: Szeged varosa, Bp. 1959.

M.D.K.

Vedres István
építész

A régi városháza alkotója

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959. : 117.l

M.D.K.

Vedres István
építész

a mórahegyi, kisteleki, rókusi templomokat tervezte.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp 1959.

93c.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1939.

M.D.K.

Vedres István
építése

1809-ben építette a Schaeffer házat.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959.

92 l.

Bernt Schiøler: Sagen [illegible] p. 122.

Vedres Istvan
épitész

M.D.K

A korda hár tervezője volt minden bizonnyal. Állítólag Vedres épitette a piarista rendhai udvaron külön álló refektoriumot. Ismeretlen, de bizonyára Vedres az alkotója a Bésó házmak is.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959.

91 l.

Robert Smuda: Lupus ne sare, Bp. 1933.

M.D.K

-dres Lajos
építész

A tanácsház építésénél részt vesz. A színház terére függönytervét elkészítette. A festése és berendezése a színház termének Vedres utasításai alapján történtek.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959. 90 l.

Robert Schuster: Seepark am See, Dez. 1979.

M.D.K.

Vedres István
építész

Szegedi iskolák, rendházak tervezője.

88 l.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959.

M.D.K.

Vedno lepšeje
opitov

Sregedi iskrtele, neudbadale tovarišje.

SSL

Jelinit Sečinčić: Sregedi vecinom, Bp. 4159.

MDK

Vedres István
építész

A szegedi tanácsházát Schwörtzzel építtette.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1939.

S 8 l

MDN

Verso Via du
répubs

Q pourquoi tous chiens Schnauzers petits,

Bibliot Schnauzer : Cesare Orsucci, fp. 1929.

324

M.D.K.

Vedres István
építész.

Vedres az első aki a parasztí építészetből
vett anyagot.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959

86e.

Cedres István

M.D.K.

A 700-öles fahidat Szöreg és Szeged között alhotta

Bálint Sándor: Szeged városa.
Bp. 1959.

.85 l.

M.D.V.

.325

Vedres István

(1765-1830) Szeged város középületei-ei magánépületeinek tervezője.

Perényi Imre: A város központja, tervezés és rekonstrukció. Budapest, 1970.

176 l.

Vedres István

Hegedi mérnök

l.

För. Könyvt. Évk

VIII. 1938-371. l.

Hadjárat.

A balról közeledő rendes ka
szok ellen, a melyeket a felkelt
esettnek teteme fekszik. Felirat

Die Einnahme der Barri
gasse am 28ten Octo

alól jobbra: zu haben bei Franz

Kny., mér. a vk. 2

Vedres István

Farkas N.: Vedres István emlékezete. Kolozsvár. 1930.

gyar Országos Levéltár. Budapest, 2000. 479 p.

a 1999-ben. Összeállította: Lakos János. (Kiadja
72 p.

a Szociáldemokrata Párt iratainak repertóriuma
Szabó Éva és Zalai Katalin. (Kiadja a) Napvilág

k András tábornagy Hadtörténelmi Levéltárban
ette: Farkas Gyöngyi. Hadtörténelmi Levéltári
(Kiadja a) Hadtörténelmi Levéltár (és a) Petit

ztette: Blazovich László. Száz magyar falu
s. (Kiadja a) Száz Magyar Falu Könyvesháza

Esztergomból. Szerkesztette: Hegedűs András.
181 p.

enti települései a 19. sz. elején. Tanulmányok és
lja a) Baranya Megyei levéltár. Pécs, 2000. 164

álogatás egy életműből. Tolna Megyei Levéltári
dja a) Tolna Megyei Önkormányzat Levéltára.
tábla.

Nagykun-Szolnok megye írásos emlékeiből.
lja a) Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár.
k.

evezetőt írta: Kiss Márton. A szerkesztésben

VEDRES István mérnök

Csanytelek, vk. templom. terve 1841

Honismeret 2004/2. 97

VEDRES Ilván építen

KISS Ilván: „... a városnak egyik legérdemesebb fia". Vedres Ilván élete és munkássága. = Szeged, 1998, 4. 21–24. ill

VEDRES István

Kiss Lajos: „... a városnak egyik legérdemesebb fia". Vedres István élete és munkássága.
= A Dugonics Társ. Évk. 1997 (2001: (2002) 75–79.

Máriaföldy Márton: Vár a [illegible] „szigeten". Történelmi lecke a szegedi várról. = Szeged, 12, 2000, 5. 18–25., ill.

Somorjai Ferenc: Látkép, Zisebb fantázia elemekkel. A szegedi vár 17. század Zőrepi Zipe. = Szeged, 12, 2000, 5. 26–27., ill

Somorjai Ferenc: Egy Ziemelkedő műemlék. A szegedi szerb templom. = Szeged, 12, 2000, 9. 30–32. ill

26-27.

VEDRES István emlés

Sándor János: „Magyar érkölcsi teátrum".
A Vedres-féle „Curialis épület szín-játszó hely"-ének pusztulása és „elenyésztetése".
= Szeged, 11, 1999, 5. 12-17, ill
– új vásárhely egyházi színhás és bálterme

Apró Ferenc: Szegedi Lépéslapok... ism.
Nagy Ádám: Várostörténet Lépéslapokon.
= Szeged, 11, 1999, 9. 26-27., ill.

MDK

Vedres Károly

Kékgolyó u. 10. Bérház. Terv.: Lamber L. Kyiry I. Péter Sándor. Kivitelezte: Sturm Károly Friggyes és Vedres Károly. Fényképfelv.

Tér és Forma, 1935. 5.sz. Képekkel, 137, 138, 139, 140, 141, 142 lapok

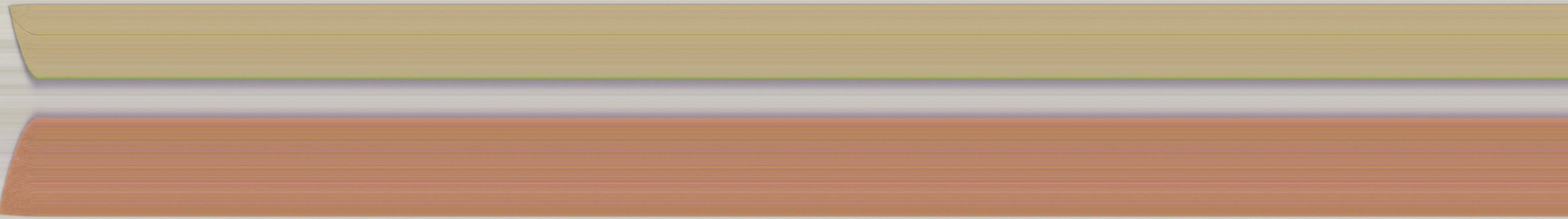

Vedres István

Lád
2

MMÉLKözl
1943. 43. l.

Vedres István

röd

Némedy Szeged 419. l.

I NYOMDA
ÖRÚT 6.

BUDAPEST
re-u. 2.

< Vedres István >

[Szeged, 2 Grün, Orbán.

< > A Tiszát a Dunával összekapcsoló új hajókázható csatorna ([1805.]) Magyar Irodalmi Ritkaságok. 14. füzet Bpest 1932. Egyetemi ny. 16-r 99 l. Fenti könyvének új kiadása.

Ism. Eperjessy Kálmán

Századok 1934. 370, 371. l.

Vedres István M.D.K.

Szegeden, az egykori Stifthaus /hadapróiskola/ épitője Czimer Károly szerint.

Bálint Sándor: Pálánk

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1960-1962. 155.1.

Szeged, 1962.

Vedres István

1786–1821. városi mérnök Szegeden.

Coll

Berzenczey Dominikos:

A városi mérnöki hivatalok. Az 50 éves Vállalkozók Lapja jub. albuma

Bp. 1929. 441. l.

VEDRES István, szegedi városi mérnök

Stephan von Wedres, Stadt-Ingenieur in Szegedin, a szegedi városhár alapkő-letételénél jelen van, abba helyezik Szegedről írt verses leírását. (1799, 894 l)

—

S. von V., Ingenieur der k. Freistadt Szegedin, Duna-Tisza csatornát tervez. (1824, I. kötet, 560 l)

—

Preßburger Zeitung
(Pozsonyban)

M. D. K.

VEDRE István

Szeged „Dáni-ház" Dani utca 1.
1820.

Nagy-Papp-Börcsök: Szeged, Bp. 1960. 223. l.

M.P.U.

VEDRES István városi mérnök

Szeged Roosevelt tér 9. Egyemeltés

lakóház XIX. sz. első tizede

Gerő László: Magyar építészet haladó

hagyományai Bp. 1951. 48. l.

MDK

Vedres István, épitész (régi szegedi városháza)
/1765-1830/

"....Vedrest tekintjük a terv kezdeményezőjének, irányitójának, valamint az alaprajzi elrendezés és egyes szerkezeti részek tervezőjének. A külső homlokzatok és részletformák kiálakitását viszont Schwörtz Jánosnak tulajdonitjuk, amint ezt a homlokzati tervmegoldáson saját névaláirása is bizonyitja. A kivitelezés azonban Schwörtz által készitett, még barokkos felfogásu tervek klasszicista irányu leegyszerüsitésével történt. A változtatás feltétlenül Vedres meghiggadó, modositó közremüködését igazolja."

Révhelyi Elemér: "Nagy Zoltán: Vedres István müvészi munkássága" könyvismertetés
Müv.Ért.1957, VI.évf. 4.sz. ~~331~~-332 l.

Vedres István

MDK

mérnök XIX. sz.

a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960. 11.o.

MDK

Vedres István (földmérő)

Szeged város mérnöke volt. (Az alföldi városok városképének alakításában nem volt tervszerűség; a cikk U.)-t mint olyan kivételt említi, akinek figyelme erre a kérdésre is kiterjedt.

Eperjessy Kálmán: Az alföldi városkép. Tiszatáj, Szeged, 1947. április. I. évf. 2. sz. 41. l.

Vedres István

A régi szegedi városháza tervezője Schwörtz János volt, aki mellett Vedres István müködött közre. /Bálint Sándor szerint a tervezést is Vedres ~~készítette~~ végezte/.

Vámos Ferenc: A szegedi városháza épitésének történetéről. Művtört.Ért. 1969. 4.sz. 317-322. l.

318. l.

218

Vedres István

A szegedi régi városháza tervezője az ujabb kutatások szerint egy Schwörtz János nevü épitész volt, aki mellett Vedres István működött közre. Bálint Sándor szerint a tervezés munkáját Vedres végezte.

Vámos Ferenc: A szegedi városháza épitésének történetéről. Müvtört.Ért. 1969. 4.sz. 317-322. l.

318. l.

Vedres István, mérnök, festő MDK.

Nagy Zoltán ist röla. „Vedres István művészi munkássága". Bp. 1957. Szegedi festő. 187 old. 35 ; egyz.

Szelesi Zoltán: Adatok Szeged XIX.~~xxxxxx~~ századi képzőművészetéhez. 179.o.

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Szeged. 1957. Szegedi Nyomda Váll. 1957

Vedres István, mérnök festi MDK

Az új városházának megfestette a kiváltji pár, valamint a uralkodó család tagjairól és több közéleti férfiról portrékat. 187 old

Szelesi Zoltán: Adatok Szeged XIX.századi képzőművészetéhez. 180.o.

A Mórs Ferenc Múzeum Évkönyve. Szeged. 1957. Szegedi Nyomda Váll. 1957

Vedres István

Rajzai

Bendefy L. — Pataki J. V.: Rejtett kincsek levéltáraink ban

Műemlékvédelem 1964 1 n. 35. l.

dőiv

ok művészetéről:

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

MDK

Vedres István, Sárközy I.

Petrik 1886-1900. Régibb vizi mérnökeink életéből.

M. D. K.

VEDRES István

Szeged, „Schäffer-ház" (1809-11.)
(Repr.)

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged, Bp. 1960.
255. l.

Vedres István

MDK

szegedi mérnök
1765-~~1804~~/ 1830.

Terve alapján épült az uj szegedi városháza.

Szelesi Zoltán: Károlyi Lajos.
Különnyomat a Móra Ferenc Muzeum Évkönyve 1958-59 évi kötetéből. 143-189.lap.

143.l.

Vedres István

vod

Gesztelyi Nagy László:

Farkas László: Vedres István mérnök élete és működése. c.
– Könyvének ismertetése
„Széchenyi egyik elő-futára" címen.

Komárom megye a

Alulírott a szabályszerű időn
ezennel fellebbezést nyujtok
6. március 31-én kelt a Budap
B-3271-25/1950 pm.sz végható
Vár-utca 2. sz. alatti házamb
szobát dr. Bense Imrének kiut

A végházározat dr. Bense Imre
rendelet két oly rendelkezése
adott helyt, mely egyike sem
a végházározattal épp ellenke

1. A végházározat a kérelemnek
1. pontja alapján" adott helyt
vehető"a lakatlan vagy elhagyo
állapitja, hogy a 25.§.1. bek

<Vedres István>
könyve

<.>: Szeged város tanácsháza talpkőletétele alkalmára
készült versek.
33 l. Buda 1799.

Gent (2307)

…elósajok részletezése

…nemélyi pótlékok és lakáspénzek

	Fizetés és az 1904. évi I. t.-cz., és az 1906. évi IX. t.-cz. alapján járó nemélyi pótlékkal	Lakáspénz	Összesen
	Korona		
	4.800	1.600	6.400
	2.600	1.000	3.600
…ethemi …val	1.000	.	1.000
Összesen	8.400	2.600	11.000

…e és az illetménnyek	Tételenkint	Összesen
	Korona	

…díjak, tiszteletdíjak

	2.400	
	5.000	
…kint 2.400 K.-val	4.800	
	3.600	

Győr 94

Vedres Márton

YGL-díjat kapott 1981-ben

Magyar Építőművészet 1981/4

Vedres György, építési

L. Cserba Dezső

Polónyi Károly: A Duna-part változásai 12-24

Magyar Építőművészet

Dr. 1983

83/3

Ezt a szinházat 1839-ben 6000 v. ft kölcsönnel modernizáltak. u.o. 89. l.

Vedres István

földmérő

1800-ban tervezte a szegedi városházán levő első ~~szin~~ szegedi szinházat s. ugyláttszik magát a városházát is.

Szmolleny Nándor. A szegedi magyar nemzeti szinészet százéves története. Budapest, 1906. 51. l. 62, 63. l. (Életrajz.) 64. l 65. l.

Ezt a szinházat 1800 nov. 25 én nyitottak meg ünnepélyesen, s Kovács György vendéglősnek adták bérbe.

Miskolcy István: Vedres István életrajza. Regélő 1834. 79-84. szám.

Vedres István

szegedi földmérő

Erod

Szmollény N. A szegedi

szinészet száréves tört.

170, 171. l.

Budafoki

Kivatkozással

hogy a kérdéses ség, amely

nek örvend. Az üzlet

zában van, amely 10-15

Velem már tö

ettségeinek mind velem

Vedres István

Vedres: A Tiszát a Dunával összekapcsoló csatorna. Pest 1805.

Vedres István

laid

teljes életrajzát

Mérnök és Épitész Egylet

Közlöny, 1896.

1. lap.

Vedres István

Lásd

Jáa 1905. 199. l.

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

ezem:

helyettesének
a.

Endrényi Imre, Szeged.

Vedres István

írod

Pap Sieged. 193–
195. 199.

VEDRES ISTVÁN, épitész

Szeged XIX.sz.i épitészetének kialakulásában döntő tényező az ő müvészeti munkássága. Kezdetben klasszicizáló későbarokk. Fellneri nyomokon haladt/1799-1805 Tanácsháza/. 1810-től az európai korai klasszicizmus legfaladóbb eszközeivel dolgozik. Alkotásai a korabeli városkép ki lakitásában jelentősek, hagyományalkotók. 232.old

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

VEDRES ISTVÁN, épitész

Szegeden a lebontott piarista iskola, a KordaäDáni palota homlokzatának lizénái, falpillérei, párkányai, stb. az épület fizikai mivoltának lényegi statikai alapjait, a szerkezeti elemeket s a bennük lezajló erőjátéknak összefüggését matematikai szigorusággal és szobrászi kifejező erővel mutatják meg. 232.old

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, I. Szeged, 1966

VEDRES ISTVÁN, épitész

A mult század elejének kiemelkedő szegedi épitésze. Kulturált természetszeretete révén alakult ki a század közepén a romatikus Etelka erdő, Komló-kert, a rókusi "Hétpacsirta" kertje, a felsővárosi "Kiskaszinó" kertje a "Kisséta"-utcában, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár kertje, a méreteiben legnagyobb, ujszegedi "Népkert". 235.old

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

VEDRES ISTVÁN, épitész

A szegedi klasszicizáló stilus egyik kiemelkedő művésze. a mult század elején.-l.kép. Dáni u.l.sz. Korda-Dáni ház. /Vedres István/ müve. Fénykép. Fekete repr. 231.old

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65. 1. Szeged. 1966

VEDRES István

FODOR Ferenc; A magyar térképirás.
1-3. Bp., 1952-1954

192.22.

Vedres István

mérnök müvészi munkássága 1765-1830
Bp.1950.,ahol vizmérnöki-vizszabályozási
tevékenységéről is irt Nagy Z.

Művészet és felvilágosodás Akadémia Kiadó 1978
Zádor:A felvilágosodáskori művészet kutatásának
kérdései 23 old.

M.O.K.

Vedres István

A hőgyészi Apponyi birtokon volt épitészgyakornok s a dunántuli épitészeti emlékek tanulmányozásával foglalkozott./Vedres István müvészi munkássága. Bpest. 1956. 54. l./

/Magyar Müvészet Lexikona/

Mojzer Miklós: A váci barokk rezidencia.
Müv. Ért. 1960. 4. sz. 284. old.

So.

Verdes István

Építészről könyvet írt
Kapy Zoltán

P. B.: Könyvismertetések

Műemlékvédelem 1962 1. sz. 46. l.

.....

.....

.....

.....

.....

Milyen kitüntetéseket kapott: .....

.....

Mikor és hol volt külföldi tanulmányuto

Vedres István

Széchenyi István gondolatait előlegező munkáit
a szegedi Grünn Orbán nyomdája adta ki.

Kner Múzeum Gyomán; Magyar Grafika, 197o.5.sz.2.l.

Vedres István

épített 1809-ben épített Schaffa Ádám há-
rát Szegeden. - Műgyűjtéssel is foglalkozott.

Szelesi Zoltán: Vulgyessy Ferenc képei és a szegedi
gyűjtés útja. - Művtört.Írt. 1971.1.sz.23-30.l.

23.l.

Vedres György, építén

L: Dobó János

– Kiosztották az idei Ybl-díjakat 8.

Nepszabadság, Bp. 1981. ápr. 3.

Vedres György, építész

L: Dobó János

–: Átadták az idei YBL-díjakat 1.

Esti Hírlap, Bp. 1981. ápr. 2.

Vedres György, [ ]

L: Z. Gács György

R. F. Felújított kiníkor a Belvárosban 7.

Nemszabadság Bp. 1981 dec 12

Vedres György, építész

L: Preisich Gábor

Preisich Gábor: „Épületet dvasni ugyan ki tanít kics odát?"

Élet és Tradalom Bp. 1984. márc 16. XXVIII/11

Vedres György

műve a balatonvilágosi üzemi szakszerv. nyaraló
(Elzett műnek)
/rövid képes ismertetés/

Magyar építőművészet, 1972.3.sz. /építészet és szabadidő/. 18.l.

Vedres György

V.Gy.: Lakk és Festékipari Vállalat /Budalakk/, Budapest. Építészek: Elekes Éva, Rostás Margit, Vedres György. Statikusok: Bede László, Kovács Gézáné, Szuhai Géza. Gépészek: Boros Iván, Formanek Ferenc, Jeszenszky Jenő, Ughy András. Út- és közműtervezők: Aranykovács László, Dorombi László. /Tervismertetés, modellfotókkal./

Magyar Ép.miv. 1971.3.sz. 9-10. 1.

Vedres György

központja

V.Gy.: Budapest XVII. Rákoskeresztúr. Építészek Rimanóczy Gyula, Vedres György, Városrendező: Kovács Balázs, statikus dr. Mihályi Pál, zöldterülettervező Szász Péter, mélyépítő Doromby László, úttervező Blahó János. Tervismertetés

Magyar Építőművészet, 1971.6.sz. 6-8.l.

Vedres György

tervét, ill. épületét közli illusztrációként

Virágh Pál: A családi- és társasház-épitás tervezése és telepitése.

78-88.l.

Magy.Ép.Ip. 1972. 2-3.sz.

Vedres György

cikk: Városlerverők gondjai.

Budapest, 1972. 7.sz. 7-9.l.

Vedres György

Tervezte a Gróza rakpart lakóházat
1962. 37o. p. reprodukció.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 197o.

132

Vedres György épitész M.D.K.

/BUVÁTI/

Bp. I. Gróza rakpart BTP társasház.

repr.

Tervezés időpontja:1958-59. épités:1962

Épitésvezető:Varga István

Magyar Épitőmüvészet 1963/3. 38-39.l.

Vedres György, építész MDK

A Széna téri toronyház
egyik tervezője.

Tervrajz. Repr.

Pakots György: Két toronyház épül
Budán 3.

ESTI HIRLAP, Dn. 1964. febr. 17.

Vedres György, építész MDh

A Krisztina körúti irodaház egyik tervezője.

Pakots György: Két toronyház épül Budán 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. febr. 17.

Vedres György, építész

A Bem rakpart 30. szám alatt épülő lakóházat tervezte.

Tervrajz. Repr.

— : Loggiás, öröklakásos ház a budai Dunaparton 3

ESTI HIRLAP, bp. 1964. jan. 21.

M.D.K.

Vedres György épitész
/BUVÁTI/

Központi Házasságkötö Terem, Budapest
Tervezés: 1959-1960
Epitès: 1961

Képzömüvészet: Petrilla István, Madarssy Walter repr.

Magyar Épitömüvészet 1964 / 4. 48- 49. l.

M.D.K.

Vedres György épitész

BVTV

" Budapest Divatszalon" Váci utca

Tervezés: 1962-63

Kivitelezés: 1946-65

Berendezés: Fehérvári János / KKIV /

Magyar Épitőművészet 1966/2. 47-53-.l.

K. D. K.

VEDRES György épitész

Részvétel a pályázaton / I. kategória/ I. díj

/ b.j./ Vita az épitőművész- szövetségben a családiház-épités uj megoldásairól
Kihirdették a sorház-tefvpályázat eredményét

Magyar Nemzet 1962. március 4.4.l.

Vedres György épitész M.D.K.

Megbizták a palota ujjáépitési tervének elkészitésével

G. J.: Ujjáépitik az Ybl-épitette müemlék palotát a Puskin utcában.
Magyar Nemzet 1964. március 4. 3.l.

Vedres György
építész

M.D.K.

A Kossuth Lajos téri harasságkötő
terem tervezője

Vidos Zoltán: A Kossuth Lajos téri harasságkötő
terem művészi kialakítása

Művészet, 1964. julius – 24 lap

Vadres

Kohner aukció kiállításon az Ernst Múzeumban művei szerepeltek.

MH. 934. II. 28.

mdk

Vedres

a Művészház szobrászailoz tártozott

Dévényi Iván Dokumentumok Medgyessy Ferencről
Alföld 1963. 10. sz
78. l

Mak

Vedres, Pátzai, Márffy Ferenczy B., Czobel, Bernáth, Barczay

Ugy D. Felér Lusza mint Kassák L. könyvében szerepelnek.

Devényi Iván. Két könyv a XX. század Magyar Képzőművészetéről

Jelenkor, 1963 11. sz

1103. l

MDK

Vedres György építész

Logikai tervező.

Fekete Gábor: Ilyen lesz az új Belváros 5.

Népszabadság, Bp. 1969. júl. 24.

Vedres György, építész 7 Oh

A Kossuth Lajos téri házasság-
Kötő termet tervezte.

P. I.: Megtervezte, kipróbálta ... 10. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. dec. 2.

VEDRES György építész M.D.K.

~~[illegible]~~: fővárosi tanács (Ságvári tér Kossuth Lajos tér sarok) 11. sz. ká-
zasságkötő-terem terve

Magyar Nemzet 1961. december 2. 3. l.

Della Vedova

olasz szobrász

Csod

Kőszegi László: Az

esztegomi dóm –

Művészet 1915. 407. l.

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSAS

st, 1915

műművészeti Társulat

tásával

er és Wolfner

Della Vedova

Pażmiany wobec
Entergom

wód

Velvánd

162 l

Della Vedova

szobrász

Irod

Velics László. Az egyházi
művészetek tanulmányozá-
sáról. Bpest 1894. 62. l.

Note consegnate
alla tipografia.

Domani, lunedì
~~Mar~~ 13, mattina
ricevo dal mi-
nistero delle
comunicazioni
tutti i biglietti
e rimando io es-
so alla segre-
teria della Biennale
a Venezia, dove

Della Vedova, Pietro

Párnamű nobrarol

L'Unità Cattolica.

1882 sept. 29.

Il Monte Rosa. 1882,
sept.

Diritto. 1882. sept. 23

L'Arte 1882. 18. 4.

Olasz lapok a
roborról.

á t o m !

es értesiteni, hogy a mellékelt
bambino relief gipszmásolata
mnak /ered eti méretben./.
ur szeretne egy kerámikai má-

es értesiteni, hogy kihez kell
tt tárgyat rövid időre kölcsön

Della Vedova Pietro

Pázmány nebrázol

Gazetta Piemontese

(Turin) 1882 szept. 14.

...us hó 24-én

készséges hived

~~...kormányfőtanácsos.~~
...igazgató.

...nyi Gyula

...rnak,

Budapest.

Della Vedova

Pázmány nobra

wód

a

Körösy László dr.:

Esztergom. Esztergom

1887. 111. l. képpel /

121. l.

A nobor 40000

Arbba került.

Simor uvatta fel

1882-ben

Della Vedova Pietro
nobrán

l.

Lykaközös

73. l.

Az esztergomi Barócz
kapolna Szent István
és Szent László
nobra.

Pázmay Péter nobra

Della Vedova

XIX. n. scultore.

Pázmány nobra az esztergomi nékesegyházban.

cód
2

Budinis. 136. l.
154. l.

XI

Della Vedova

Müvészet 1915–407

Ezüstkehely, aranyozott, a XV-XVI. századból,
a magyarsasi ref. egyház tulajd.

V. 9.

Della Vedova

turini szobrász

Pázmány Péter

erőd

Vélics 1894

62. l.

46

48

XI. és XII. század
'a sz.)

Della Vedova, Pietro

środ

Maszlaghy Ferenc

Pázmány Péter wobrá-
rób. Magyar Korona*
1882?

utaná nézni.

* Esztergomi hirlap?
Cikkek e wobarról Walter
Gyulától a Magyar Államban
ismeretlentől a Religio-ban 1882?

BUDAPEST
937 MAR. -4
VI

BUDAPEST
937 MAR. -3
VI

BUDAPEST
937 MAR.
A 741

BUDAPEST
937 MAR. -4
VI

Della Vedova Pietro

Kovács János cikke:
Szegedi Hiradó
1882. szept.

Kossuthnál járt
Teerimban, emliti
fenti Pázmány
szobrát.

M. KIR. ÁLLAMI ÉS KORONAURADALMI ERDŐIGAZGATÓSÁG
=GÖDÖLLŐ=

241 /1937.

A Miniszterek Országos Bizottsága
Tekintetes Elnökségének

Budapest.
VI. Andrássy út. 41. sz.

Della Vedova, Pietro

Pázmány szobra megér-
kezett Turinból 1882
őszitérében.

Uj Magyar Sion

1882. XIII. 874. l.

949. l.

tár homlokzata előtt, a főbejárat

óta nyilvános illemhely áll. A nagy

Della-Vedova Péter

Szobrász

szód

Z

Walter Gyula dr:

Simor János bibornok hercegprimás emlékezete.

Esztergom, 1891.

60-l.

Della Vedova

vobrair

l.

Lepold-Komor Esztergom

57.l. 60.l. 73.l.

l.

Lepold-Lippay Esztergom

23.l. 25.l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 853.

Della Vedova

Zádori Ev. János:
Pázmány Péter
kobra Esztergomban.
Kny. Uj Magyar
Sion. 8-r 38 l.
Esztergom 1883
Gent (2407)

...adik kötelet kézhez vet-
...gyei könyvtárban elhe-

...t hálás köszönetünket.

...4 januar 25.

[illegible]

alispán
a kib. h. elnöke.

Della Vedova Pietro

zobrán

wód

Budinis

154. l.

731
1903 fz. Ell. 1903. dec. 21.

A m.kir.vall.és közokt.m
36003 sz.a.kelt s Bártfa város
nek másolata:

F.é.625 sz.felterjeszte
hogy tekintettel a fennforgó mél
dó vagyok a város által az Anton
koronát az egyházi müemléki alap
tétellel azonban, ha a közönség
részben való fedezésére az egyha
dó évi 2000 kor.hozzájárulás lej
vagyis 1916 évtől 1918 év végéig

Della Vedova

Hobrání

Budinus

136.154.l.

Korus alatt 25

padlás 22 "

Kőrácsos " 8 "

= á 290 ³ dk át

x 45 fit

~~[illegible]~~

~~[illegible]~~

130.50 =

Mátrawczany 1915

Della Vedova?

Zádori Ev. János: Pázmány Péter szobra
Esztergomban

Kny ~~[illegible]~~ Uj Magyar Szín
8°,0 K 38 L, Esztergom, 1883.

Della Vedova, Pietro (a)

turini olasz vobrász.
Simor János megbízásából
az esztergomi vízcsapban
ban lévő Pázmány vobor
mestere. Pázmány ról,
s az esztergomi vobor ról
vól az alábbi ezre.

(Pázmány Péter vobra)
Uj Magyar Sion. 1883.
XIV. 1–23, 81–95. l.
↓ képpel. szerzőnincs

Ű VÉSZET
ÉPET-KÖRÚT 7.

Della Vedova Pietro (b)

Készítette a Bakácska-
polna oltásunak Kent István
és Kt László szobrát is.

Emlitve az (a)
cikkben.

Vedova, Petrus

della

Nobrán

nül. 1831.

vod

Dankómonim

18. l.

Életrajza n.o. 62. l.

-JÚNIUS 22. hét

SÜTÖRTÖK 30 Áldozócsüt.	PÉNTEK 31 K.-o. B. A.	SZOMBAT 1 Pamfil	VASÁRNAP 2 Exaudi
	Egyetem	Egyetem	
		Regényelt	

Vedova, Pietro della

l.

Palinkás Casagr

q. l.

Vedova, Pietro
della
olasz nebrász

l

Egyházm. Lap
1883. 63. l

bizottság!

i templom kifestés ére vonatkozó
vekes, valamint a belsőberendezés
javítására beérkezett ajánlatokat
tsg nak tisztelettel bemutatni.

Febr. 18ª

Vetehlo Ottó

Vedova, Pietro
della

Mobrán

vod

Vayer Pázmány
49. 27

Masjit, dan

332-333

Pietro della Vedova

Müve: tabernakulumnesü fül-
leben Pázmány Péter (1884)

Zádor Anna: Az entergami fönélesegyh
Bp. 1970 Corvina 21. dd

Pietro della Vedova

Müvei: Szt. István és Szt. László
közös látható ma az oltár fülkéiben.

Zádor Anna: Az esztergomi főszékesegyház
Bp. Corvina 1970

Della Vedova

torinoi nóhán hérnisette Pármány Péter alakját, mely az entergomi bazilikában van.

Zolnay Sándó – Lettrich Edit: Entergom.
h.n., é.n. – 295 l., 162 t. (Panoráma.) 160. l.

MDK

Della Vedova

Pázmány Péter márványszobra
Esztergom , Bazilika.

54.o.

ZOLNAY LÁSZLO: AZ ESZTERGOMI VÁR; Bp. 1960.

MDK

Della Vedova

Szt István
és
Szt László
szobra /Esztergom Bazilika/

59.o.

ZOLNAY LÁSZLO: AZ ESZTERGOMI VÁR, BP. 1960.

VEDOVA, Pietro della szobrán

Esztergom, szekesegyhaz

Sima János emléktönyv.
Bp. 1992 62.

saság, 10. Spanyolország és Portugália (sajtó alatt), 11. Olaszország és Vatikán (sajtó alatt).

4. ROMSICS Ignác: Francia-magyar kulturális kapcsolatok és a párizsi "Magyar Intézet" a két világháború között. In: Magyarságkutatás. A Magyarságkutató Intézet Évkönyve. Budapest, 1989. 195-196.p.
SCHNEIDER Márta: Magyar kulturális intézetek a két világháború között. uo. 205-216.p.
5. GYŐRI Erzsébet: Külföldi magyar intézetek és könyvtárak. 1. In: Könyvtári Figyelő. Ú.F., 1. = 37.évf. 4.sz. (1991) 555-574.p.
6. KÖPECZI Béla: Hungarológiai központok, külföldi és hazai háttér. In: Nagyvilág. 1992. 2. 261-266.
7. KOVÁCS Ilona: Les bases de documentation pour la recherche et l'enseignement en hungarologie. In: Cahiers d'études hongroises. Paris : Centre Interuniversi-

Vedova, Pietro della MDK
turini szobrász

Szt István és Szt László szobra. XIX századi

2o.o. és 71. o.

Balogh Jolán: Bakócz kápolna.

1874 máj. 14. Simor János hercegprimás hozzájárul, hogy a káptalan Szt István és Szt László szobrait megfaragtassa.

u.o. 110.o.

MDK

Vedes-Weinberger Márk, szobrászm.

Káin. 1899. Szobormü.
Báró Rudich József alapitványi ösztöndija.

Mücs. - OMKT. Tavaszi kiáll. 1900. Kat.18.l.

VEDANI, Alessandro építész

KOPPÁNY Tibor: Chateaux de Hongrie XIVe-XIXe siecles. Bp. : OMvH, 1993 28.

Szrnpatak 1535-1537

MDK

Vederka Edith festö

Baránski E. László tanár növendéke.

Sárgatök.	Vizf.
Bucsufia.	"
Tabáni táj.	"
Sárga virág.	"
Szepesi házak.	"
Hajógyár.	"

Az OMKK Föisk. Öv. Munk. Kiáll. 1923 márc. 18-25 Kat. 23.1.
Ernst Muz. és 24.1.

II. MAGYAR FILATELISTA NAP
BUDAPEST 1925 DECEMBER 12–14
HARANGHY.

Vedani Sándor

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 242

LEVELEZŐLAP

Vedani Alessandro

1933. 339

Feladó:

VII. ÁGOSSÁG RT.

a várnak palánkrom.

Pataki Vidor dr

Az egri vár élete.
Eger, 1934. 17, 18. l.

Vedanói Sándor

hadiépítész

Dobó István befejezteti az egri vár belső-külső várra osztását, meget Varkoch Tamás kezdetett meg Vedanói Sándorral, a kérő gót várbeli székesegyház rovására, melynek szentélyéből bástya lett. Megépíteti a belső vár nyugati oldalán ma is épen álló ó-olasz stilusu (Dobó) bástyát, meg a Tömlöc és Sándorbástyát, ennyi a kőépítkezés, minden más erőditése fordits

Vedani, Alessandro

---

a szárospataki vár
építője

Horváth, Enrico

Budapest e dintorni.
(Brest, 1940) 17. l.

MDK

Vedani/Vedano/Alessandro, építész

Sárospatak. Perényi vár. Ajtó-oromzat. 16. sz. közepe.
/foto/

A magyarországi művészet története I. 320. l.
Bpest, 1961. II. kiadás.

MDK

Vedani/Vedano/ Alessandro, építész

Sárospatak, olasz bástya. 17. sz./foto/

A magyarországi művészet története I. 321.l.
Bpest, 1961. II. kiadás.

Vedano, Alessandro,
olasz építőmester l.
Sandri, Alessandro.

Összesítő

a műemléki épületalakita
járulék felosztásáról.

Sor-szám	Név	állás	Össz
1	Dr Szőnyi Ottó	előadó	12% =
2	Dr Szentiványi Gyula	titkár	24% = 1
3	Dr Mészáros Gyula	főtitkár	12% =
4	Kautczky Lardet Dezsőné	gépíróné	16% =

Alessandro Vedani MDK

lombard építés

a patakivái renaissance épít-
szeréséneh folytatója Niccolo da
Milano után, A Perényiek lom-
bard építése. Patakon letele-
pedett. A tervek, rajzok, a faragvá-
nyok egy része tőle származik.

Balogh Jolán: A magyar renaissance
építészet 35.o.

MDK

Vedani/Vedano/Alessandro, épitész

Sárospatak. Perényi vár. Nagyterem az öreg toronyban. Az ajtó-és ablakkeretek a 16.sz. közepéről. a boltozat a 17.sz. közepéről.

/foto/

A magyarországi müvészet története I. 320.1.
Bpest, 1961. II. kiadás.

MDK

Vedani/Vedano/Alessandro, építész

A Perényiek lombard éptésze, aki Patakon letelepedvén, hamar magyarrá vált. Tőle származhattak a tervek rajzok, faragványok egy része.

A magyarországi művészet története I. 322.l.
Bpest, 1961. II. kiadás.

Alessandro ~~Vedani~~ Vedani, építész MDK

A sárospataki vár reneszánsz építője.
Helyi mesterek is közreműködtek, kik
valószínű, hogy Vedani is dolgozott. 141.o.
A Perényi sírkápolnát készítette.

Éri István: A kisvárdai vár reneszánsz faragványtöredékei. 129.o.

A Jósa András Múzeum Évkönyve.I.1958.-Képzőmüv.Alap Kiadóváll. Bpest.1960.

Alessandro Vedani M.D.K.

építén

V—

a sárospataki építkezések vezetője.

Takács M., A pácini kastély. hűvtört. Ért.
1954 1 sz. 123.

M.D.K.

Alessandro da Vedano, kőfaragó, épitész

Az egri vár Varvoch -kapúját Perényi Péter parancsára 1542-ben valószinüleg Perényi sárospataki olasz kőfaragómestere Vedano tervezte és épitette. 110.o.

Détshy Mihály-Mozák Károly: Az egri vár feltárása 1957-1966. IV. 87.o.

Az Agri Múz-Evkönyve. Eger. 1967.- Heves Megyei Múzeumok Közleményei. V. 1967

MDK

Vedani/Vedano/Alessandro,építész

Sárospatak.Perényi vár.Gyámkő az öregtoronyban.16.sz. közepe./foto/

A magyarországi művészet története I. 322.1.
Bpest,1961.II.kiadás.

Vedani, Alessandro

épitész

Sárospataki kastély
renesszáns szárnya.

Budinis

98. tábla
99. "
100. "

Vedani, Alessandro

Sárospatak

l.

Voit Pál

Régi magyar otthonok. Bp. é.n. 114. l.

81/x

164.202-1921. szám.

III/a.

Hivatkozással 1920. évi
felterjesztésére, Sztehló Ott
visszazárva, értesitem a t. B
ur f. évi szeptember hó 28-án
iratában közölte velem, hogy
jesitheto, mert nem tekintheto
ben felsorolt közszolgálati a
elbánás alá nem esik.

Budapest,

Vedani Sándor

XVI. sz.

építén,
képfaragómester

Magyar Művészet, 1926

242. o.

Herzog József: Adatok a haza épi-
tészet XVI. századi történetéhez.

MDK

Vedani /Wedany/ Sándor kir. épitész és képfaragó-mester

Magyar Müvészet 1926. 242.l.

Alexandro

Vedano ~~Sándor~~

lásd

Pataki várép 118. l

Herzog Jr. Magyar Művészet 1926 242. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
343 1923
Ér. 1923 évi szept 20. n.

Fehmann

shiv. igazgat

Az 192 . évi
megtérítésül

/M. E. sz. r. a. készpé

Alexandro

Vedano ~~Sándor~~

várépítő

XVI. 4

l.

Patakivárép

102. l.

M.D.K.

Alessandro Vedano, olasz kalmérius

Perényi püspök részére dol-
gozott Egerben és Sárospatakon a
XVI – XVII. sz. ban.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc,
Akadémiai Kiadó, Bp. 1968. 890. old.

Vedani Alexander, épitész.

1571 okt. 22.

A szepesi kamara mondjon véleményt, Vedanj (sic!)folyamodványáról, melyben Sárospatak külvárosában lévő faházára a néhai Perényi Gábor által kapott kiváltság királyi megujitását kéri.

196.o. 278. adat.

1572. jan. 15.
Házára életfogytiglan adó és közmunka alóli mentességet engedélyez Alexander Vedani "murator"-nak, aki sárospataki várában sok éven át hiven szolgálta. 196.o. 287. adat. 295.adat.

Kapossy János: Művészettörténeti regeszták a királyi határozatokból és rendeletekből. II. XVI.sz. (Közzétessi Bánrévi György.)

Műv. Ért. 1956. V. évf. 2-3.sz. 190-197.o.

-1- MDK

Vedani, Alessandro

Milano mellől, Vedanóból származó olasz építész 1530 körül jöhetett M.-o-ra és állt a Perényiek szolgalatába, úgy látszik, egyaránt értett a kőfaragáshoz, építészethez, fortifikációs munkáthoz (az oklevelekben mint murator, lapicida, latomus és magister muratorum szerepel.

Dercsényi-Gerő: Sárosp. Rák 1951

1) 14.0

MDK

Vedani, Alessandro -2-

Pataky Viktor szerint ő vezeti az egri huszárvár építését, a belső vár új bástyáját (Perényi - bástya) és a vár teleti falát építi ugyá. Perényi Gábor 1555-ben majd 1560-ban „primarius murator"-át Sárospatakon házzal és szőlővel jutalmazza a pataki vár és más várak építéséért.

Dercsényi - Gerő: Sárp. Rák 1951 14.o

Vedani, Alessandro -3- MDK

A Perényiek kihalta után a Király
volgalataba lép. Feltehetően Patakon
él 1582-ig, haláláig.

Dercsényi-Gerő: Sárp. Rák. 1951 14.o.

MDK

da VEDANI SÁNDOR

épitette az egri vár "Sánc területét" körülvevő.falat.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.15.

Képzőművészeti Alap kiadása.

MDK

VEDANO DA ÁLESSANDRO

Eger vár épitésében,alakitásában részt vesz.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.15.

Képzőmüvészeti Alap kiadása.

Vedano, Alessandra /sic!/ de

építész szobrász

Sárospataki vár

6.o.

BALASSA IVÁN: Vezető a sárospataki várban.
Sárospatak. 1960. /Nyomtatva: Miskolc/

MDK

Vedani Alessandro

MDK

épitész

A Perényiek lombard épitésze. a pataki vár átalakitását befejezi.

Magy.Müv. Tört. I. /szerk. Dercsényi/ 294.o.

Vedano, Alessandro da MDK

épitész XVI. sz.

Perényi foglalkoztatta az egri várnál.
Róla maradt a "Sándor-bástya elnevezés.

13.o.

Galván Károly: Az egri vár. Bp. 1958.

Vedani, Alessandro.

-val kapcsolatos tévedéseket igazít helyre

Détshy Mihály recenziója H.Takács Marianna: Magyarországi ~~kastélyokx~~ udvarházak és kastélyok /XVI-XVII. század/ c. könyvéről. - Éptud,1971 /III/,4.sz.
475-479.l.

478.l.

Alessandro Vedani építőmester

építette Eger várának egy bástyáját 1542 körül.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. köt.
Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

901

Vedani Alessandro (Sandrin)

1560 körül a Sárospatak-i váron dolgozott.

Sl. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

2331

id. Vedoni

Sárospatak erődítésében, díszítésében
működött hőzre.

H. Takács Marianna: Magyarországi
udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970

981

Vedani Alessandro (Sandrin)

1555-ben mint kőfaragót említik, 1560-ból ohlevél kiemeli őt mint várépítőt.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970

898

Vedani Alessandro

valószínűleg Egerből került Sáros-
patakra.

H. Takács Marianna: Magyarországi
udvarházak és kastélyok, Budapest,
1970.

1081

Vedani Alessandro

a Sárospataki vár faragott díszeit képitette.

H. Takács Marianne: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970.

1081

Veglani (Somdrin) Alessandro

olasz építész a Perényiek szolgálatában állt; fia 1567-ben a padovai egyetemen mint „ungarus de Potak" szerepel.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Bp. 1970. 285l

440

Veloni Francesco

Sósorpatakon működhetett mint építész; Padovában tanult a XVI. század második felében.

H. Takács Marianna: Magyarországi udvarházak és kastélyok, Budapest, 1970
980

Vedani, Francesco

41

MAGYAR MUVESZET
1933. 339

Vedani (Wedany) I

Sándor

kir. építészés képfarago

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 242. l.

Herzog József: Adatok a hazai építészet XVI. századi történetéhez.

Vedanoban (Lombardia) szi-letett: 1530 táján Magyarország-ba jöt. Elöször Perenyi Péter kancellárt, majd ennek fiát Gábort, abanyvármegyei főispánt szolgálta. 1560-ban Sárospa-takon levő házára és szőtlőire a város polgárok adói és szolgál-tatásai alól mentességet nyert. Perenyi Gábor halála után, 1567-ben I. Ferdinand szolgálata-ba állott a Munkássága a Pe-reinyiek váraira, különösen

ZÖVETSÉG
zakmák Országos Egyesülete
5. — Telefon: 86—4—85.

ztályi Tagtárs Ur!

Barátom!

ő cserkész csapatát, szövetségünk tekin-
viszonylatban is oly nagy fontossággal
ztus hó folyamán megrendezendő világ
szerepeltetése költségekkel jár, amelyeket
nyok között magára vállalni nem képes,
ell, hogy igénybe vegyük.
rra kérem szakosztályi Tagtárs urat, le-
nálásával, avagy a bemutatott gyüjtőiven
hozzánk juttatni.
ért ismételten köszönetet mondok vagyok

.....szakosztály
elnöke.

Vedani (Wedany) Sándor (II

MAGYAR MŰVÉSZET

Sárospatak várára és városára, valamint Füzér, Terebes, és Eger várára terjedt ki. A legutobb említett várban a, nyilván róla elnevezett Sándor bástyát emelte. De Rueber főkapitány és a szepesi kamara is elismeréssel nyilatkoztak működéséről. Ajánlatukra a végvárakban, különösen pedig Sárospatak várának fundációja és fortifikációja körül teljesített munkája jutalmazására az akkor már előregedett mester, aki úgy látszik 1560 óta állandóan Sárospatakon lakott, hazamentességére 1572-ben élete fogytáig, a következő esztendőben pedig utódai részére halálától számított 10 évre királyi jövőhagyást kapott

ŐVETSÉG
zakmák Országos Egyesülete
5. — Telefon: 86—4—85.

ztályi Tagtárs Ur!

Barátom!

ő cserkész csapatát, szövetségünk tekin-
viszonylatban is oly nagy fontossággal
ztus hó folyamán megrendezendő világ
szerepeltetése költségekkel jár, amelyeket
yok között magára vállalni nem képes,
ell, hogy igénybe vegyük.
rra kérem szakosztályi Tagtárs urat, le-
nálásával, avagy a bemutatott gyüjtőíven
hozzánk juttatni.
ért ismételten köszönetet mondok vagyok

.....szakosztály
elnöke.

M.D.K.

VEDANO, Allessandro-do.

Az egri vár modernizálására Perényi Péter leszerződtette

Később királyi építész lett.

Magyar nemzetiget kapott és Magyarországon letelepedvén Patakon halt meg.

Ő építette Egerben az un. Sanc-területet bekerítő falat

Gerő: Magyarországi várépítészet Bh. 1955.

358: 8.

K. D. K.

VEDANO, Alessandro említése

1567-ben Magyarországon

„magister muratorem regiae"

Gerő: Magyarországi várépítészet Bp. 1955.

336.

M. D. K.

VEDANO, Allessandro-da hadmaziok

Perényi Patakot erősíttati meg vele

Gerő: Magyarországi várépítészet Bp. 1955.

332.

Vedani, Alessandro

a Perényiek lombard építésze, a patakí vár renaissance átalakításának befejezője. Patakon letelepedett és magyarrá vált.

Vö.d

Balogh Tolnai

A "Késő"-renaissance és a kora-barokk művészet.

Magyar Művelődéstört.

III. k. 526. l.

VEDANO,Alessandro da /XVI.sz./ lombard. Királyi épitőmester /magister muratorum regius/ volt Magyarországon. Ő készitette Eger /Agria/ első bástyás /vár/övezetét.Sárospatakon is dolgozott /1572./, ahol bástyákat tervezett,melyek egyikén hátrahagyta nevét. Megerősitette Füzest, Terebest és a Perényi család más várait. Magyarországon megtelepedett leszármazottai a Vedany nemes család,amely élénk részt vett a nemzet életében.Sárospatakon halt meg 1573-ban. /K.A.W./

Maggiorotti 429.

Vedami Alessandro

épitész

Budinis

78-80. 161. l.

93-101. tabla

Bizottság !

biztositó pénztár az 1914. évre a

már fel vannak terjesztve és Wagner
a harctéren van, tisztelettel kérem
méltóztassék a munkásbiztositó pénz-
hogy az adatokat hivatalból szerez-

22.

VEDANO, *Alexandre de*, 1. *Vadeno, A.*

Siebenbür

bearbeit

Oskar v.

Lieferung: 422 oder Ba

NÜRNBE

Verlag von B

(Emil K

Ausstellung: Wien 1873.

Věcsi vár

Cserna Károly rajza

Repr.

Om VII. 299. l.

művész s ez érzik a kuruc világból vett huszár- és lovasképein; formaadása kevésbbé pózoló s nem annyira színpadias, mint Eisenhuté (70. kép). Pataky aránylag kevés alakot szerepeltet.[571]

* * *

A millenium után az érdeklődés erősen megcsappant a történeti festészet iránt. A nagy lendületre törvényszerűen következett a hanyatlás. Az ipar, a kereskedelem rohamos fejlődése, a szociális problémák előtérbe kerülése a művészet fejlődésére is rányomta bélyegét. A történeti festés s különösen a csataképfestés területén az uralkodó stílus nem tudott már újat nyujtani. A »l'art pour l'art« divatának és jelszavának hódoló impresszionizmus és a plein-air-festés előretörése nemcsak a multat idéző történeti festéstől idegenkedett, hanem a művészet tárgyi elemeit tüntetően háttérbe is szorította a tisztán formális, festői problémák mögött. A XIX. század alkonya a történeti festészet alkonya is, az új törekvések más irányokba terelték a XX. század első évtizedének magyar művészetét. Csak legújabban, napjainkban csillant fel újra, a mai művészet eszközeivel, a történeti festészet iránti érzék, s reméljük, hogy ez az új fejezet méltó lesz a régiekhez.

Vécsi vár

lovagvár
Szászrégen közelében

Kővári Erdélyem I.

204, 205 206 l.
207. l képpel

Niceforos-féle aranyérem

VI. 181.

VÉCSI (Nagy) Zoltán

2. 23. p. – Medium 2. c. Zsill. – Marosvásárhely 1991
22. p. ill.

Új Művészet 1992

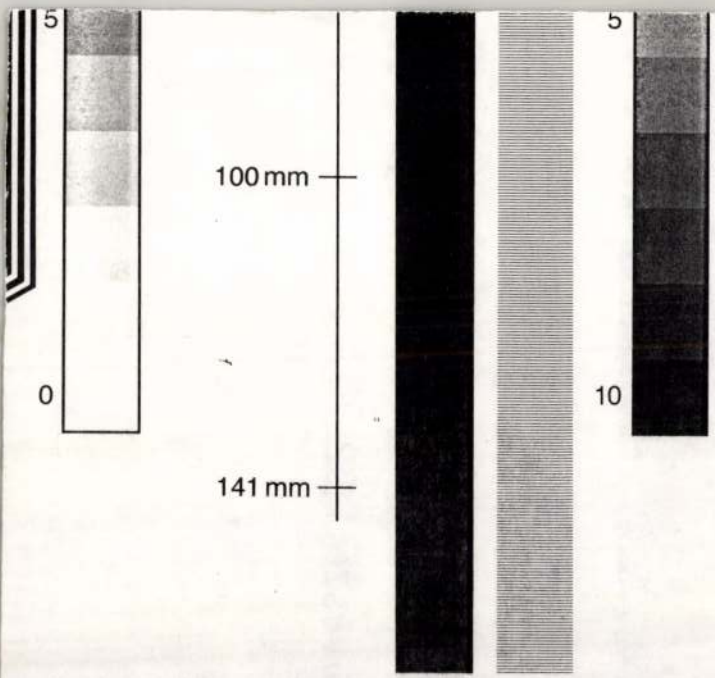

Masch.-Nr.:

Zähler:

Typ:

Techniker:

VS:

Versey Zoltán; grafikus

2. rajz : repr.

Versey Zoltán Rajzai

Élet és Irodalom Br. 1986. már 7. XXX/10

1

Večeri Tivadarné

1885/86 – 1886/87

D. E. 7.

Ferkópzomfoisk.vk

145. l.

MDK

Vecsey Pivodarné Jertő

„Rénlet a Bácskából" c lépét

KT öni tárlatán Saxlehner Andor vette meg.

1886.

MDK-A1-1/1661.

MDK

Veczy Tivadarné futo

„Óbudai malomrészlet" c. képe kt. ősi tárlatán.

1886.

MDK-A-I-1/1681.

MDK

Vecsey Tivadarné Jestő

„Lovasbeverő erdőrészlet" c. képe

KT-tárlatan 1887.

MDK-A-1-1/2045.

Vecsey Pivodarné fatö

„Dunaréulet" e hépét pécsi tárlatra

küldi, 1888.

MDK

MDK A-I - 1/2276.

MDK

Vecsey Pivadarné fertő

„Lovasberényi rémlet" c képét eladta 1883.

MDK-A-1-1/2486

MDK

Vecsey Tivadarné festő

„Tanyaréalet" c képét KT vorsolásra

megvení. 1887.

MDK-A-1-1/2009.

MDK

Vecsey Tivadarné

„Óbudai malomrészlet" a képét KT-nek

~~[illegible]~~ megvételre kinálja. 1886.

MDK-A-I-1/1807.

MDK.

Vecsey Tivadar futó

„Velencei Sanya" c. hége KT-tárlatom.

1887.

MDK-A-1-1/2045.

MDK

Vecsey Tivadarné

Ó-Budai részlet, of.

Képzőmüv. Társ. kiáll. Arad, 1889.

6 l.

MDK

Vecsey Tivadar festő

„Káposztásmegyeri Dunavéulet" c képét KT

öm tárlatán megvenék. 1888.

MDK-A-I-1/2331.

MDK

Vecsey Tivadar futó

„Nyitramegyei tanyaréklet" c. képe KT-tárlatra

1888.

MDK-A-I-1/2409

MDK

Vecsey Tivadar

Tiszai táj a szikrai uttal, of.

Képzőművt. Társ. kiáll. Arad, 1889.

5 l.

Vecsey Tivadar MDK

Velencei részlet, ólf.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.
II. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Tiszai táj a szikrai uttal, olf.

Műcsarnok 1888.őszi kiáll.
I. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Géthfalusi malom /Nyitra megye/, olf.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.
I. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Budakeszi erdőrészlet, olf.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.
II. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Tanyarészlet, olf.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.
I. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Tanyarészlet, olf.

Mücsarnok 1887. Őszi kiáll.
II. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Alpári részlet a Tisza áradásakor, olf.

Műcsarnok 1889/90. téli kiáll.

Vecsey Tivadar MDK

Tiszai táj, repr.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Vecsey Tivadar MDK

Káposztásmegyeri dunaparti részlet, olf.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Vesey Tivadar, festöm. MDK

Budakeszi erdörészlet. Olf.

OMKT ált.rend. Brassói Képkiáll. 1890.máj. Kat. 17.1.

MDK

Vecsey Tivadar, festöm.

Budakeszi erdörészlet. Olf.

Tiszai táj a szikrai uttal. Olf. 2c.l.

OMKT ált.rend. Kolozsvári Képkiáll. 1890.ápr.
Kat. 18.l. és 2c.l.

MDK

Vecsey Tivadar, festöm.

Tiszai táj a szikrai uttal. Olf.

OMKT ált.rend. Brassói Képkiáll. 1890.máj. Kat.9.1.

Vecsey Tivadarné MDK

Részlet a Bácskából. olf.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat

Vecsey Tivadarné MDK

Dunarészlet, olf.

Mücsarnok 1887. őszi kiáll.
II. sorozat

MDK

Vecsey Tivadarné

Művével szerepelt a Műcsarnok 25 éves jub.kiállitásán.

Cikk: A Műcsarnok jub.kiáll.

Vas.Ujs. 1886. 46.sz. 742.l.

MDK

Vecseyné, festöm.
19.sz.

Tájkép. Jelz.:Vecseyne87. Fa.
zzx3z

Ernst Muzeum aukciói.XXXVII. Kat. 5o.1.

MDK

Vecsey Tivadarné

Tanyarészlet c. munkáját a képzőm. társ. megvásárolta

A müvészdijak a mücsarnokban. Vas. Ujs. 1887. 839.1.

Vecsey Tivadarné MDK

Óbudai részlet, olf.

Mücsarnok 1886. őszi kiáll.
II. sorozat.

Vecsey Tivadarné MDK

Dunarészlet, olf.

Mücsarnok 1887. őszi kiáll.
I. sorozat

Vecsey Tivadarné MDK

Lovasberényi erdőrészlet, olf.

Mücsarnok 1887. őszi kiáll.
II. sorozat.

MDK.

Veczey Tivadar festő

„Óbudai réalit" c képét Ziely tutal

vette meg. 1887.

MDK-A-1 1/2113

MDK

Vecsey Pivadar fertő

„Kistapolcsányi sculet gr. Keglevich perlijából"

c. képét pécsi tárlatra küldi, 1888.

MDK A-I-1/2276.

Vécsey Sándor
ötvös
1908
Elmúlt 1930
90. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
5625/1930.
MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA

mazom arra, hogy a kórházi
ládfő: 14 hétig, ha család
nélkül is ápolásba vehessé
lyezési Alap kedvezményeir
ványt /3.számu kórházi iga
és" számfejtőhivatali igazo
kitöltettek /csak a betegá
számitása alkalmával terje

Ha az ig

mosabb, családtagnak pedig
szüksége, a kórház igazgat
sági hivatal igazgatóságún
meghosszabbitási ürlapon/
nie.

MDK

Vecsey Tivadar fertő

„Tájrészlet a csörnöri útról" c hegye KT-tárlaton

1886.

MDK-A-I-1/1635.

Vecsey Tivadar fertő

„Rémlet a Sunyogrujetről"
„Aratás"
„Pyúkudvar" c kéjpei KT öni tárlatán 1886.

MDK-A-I-1/1681.

MDK

Vecsey Sándor

O. képzm. társ. ... Vas. Ujs. 1874. 572. l.

~~dr.~~ Vécsey Pauline br
rajzoló

Fővárosi Lapok 1895. május 31., 1021. old.
illusztráció

Kohnné

Vécsey Paulina
báróno
mukedvelo rajzolo
„O" Kezdöbetü, Báthori-
címer, a visegrádi Sa-
lamontorony, a belé-
nyesszentmiklósi csonka-
torony.
rod
Bungitay Vince
Szent László király
emlékezete
Bp. 1892

Vécsey Pauline
rajzoló

Fővárosi Lapok 1895. márc. 31. § 1025. old.
illusztráció

Kalmár

M.D.K.

báró Vécsey Paula

Tájkép-rajzát hozza a lap.
Repr.

Magyar Salon, Bp. 1895. junius hó, 23. kötet
463. lap

M.D.K.

Vécsey Pauline

Virág-csendélet saját irásának illusztrálására.

"Virágcsendélet" repr.

" repr.

Magyar Salon, Bp. 1895. május hó, 23. kötet 323, 327, 335. lap

Vécsey S.

A müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;
beiratkozás éve 1888.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis
1945. Ungarn Jahrbuch Mainz, 1970 10 1, 149 1

Vécsey Katalin, [építész?]

MDK

Az óbudai városközpont rendezésének tervét kénilette el diplomamunkájában.

Krajczár Imre: Diplomatervek — Budapest ről

3

ESTI HIRLAP Bp. 1966 nov. 14.

Vecsey Lajos

műfaraga.

1882 - 1885

Elmúlt 1930

90. l.

törtindás rozettás dísz. Kékalapú rozettás és
lindás szegéllyel.
Mérete 190×135 cm.
erzsia, XIX. század.

ERAHÁN SZŐNYEG F F.
osalapú tükrében szimmetrikus elrendezésű,
palmettákkal kapcsolt nagy sarlóleveles és
palmettás dísz. Fekete keretében kettős
os indadísz között virágrozetták,
200×120 cm.
XIX. század második fele.

MUSTRÁS SZŐNYEG L L.
kalapú tükrében virágok és palmetták
égy madár. Pirosalapú keretében palmet-
, oroszlánok és antilopok.
érete 102×144 cm.
dia, XVII. század második fele.
Régi perzsaszőnyegek kiállítása. (Katalógus.)
Bp. 1936., 24. l. 41. szám.

ÁKÓCZI ERZSÉBET SZŐNYEGE (218. kép) 9 9.
irkiszkék alapon drapp, zöld, kék és halvány-
os indás nagy virágszálak között kerek medail-
ban kardot tartó sas; kétoldalt 16—97-es év-
ámmal, alatta C(omitissa) E(lisabetha) R(ákóczi)
.e) F(első) V(adász) monogrammal.
érete 170×108 cm. (Nagyobb szőnyeg töre-
ke.) A címer II. Rákóczi Ferenc nővéréé,
zsébeté. A kistapolcsányi kastélyból

VÉCSEI MÁRTON

Új művészet

2002. szept.

31. o.

Vecsey Károly

u.o. a 420. oldalon Vecsey Mihály

debreceni építészt

kérik fel a nyíregyházi

ref. templom tervének

elkészítésére 1859-ben

és 1862-ben. A terv,

ha egyáltalában el-

készült, kivitelre nem

került

Lukács Ödön: Nyíreg-

háza szabad, kiváltsá-

golt város története

II-k. Nyíregyháza 1887.

416. l.

420. l.

lvény.

ó ügyvéd altal képvisel

ény társaság javára

mártou ellen

budapesti Kr. kerek és váltó kir

~~ési~~ ási végrehajtás rendeltetvén el, ezen jogcselekmény

1-3 Ker. kir. járásbiróság

bir. végrehajtó küldettem ki.

végrehajtató kijelölése folytán végrehajtást szenvedő

bizottságánál óvadék

188 jévi 60 t. cz. 658-a értelmé-

ouható részét

Vecsey József

Krisztusfej, üvegfest-
mény
repr.-
Európai Kurir

1935. II. évf. 1. 7.

Vecsey József

festőművész

Budai Szépművészeti Társulat kiállítása - Budai Klubban- képével szerepel.

Pesti Hirlap
1935.II.17.

Vecsey József

Beregszászi Pállal együtt készítette el 1836 júliusára Csokonai síremlékét a debreceni Temetőbe.

A képzőművészetek Debrecenben /szerk. Bőgel József/
1961. Debrecen 88.l

Vecsey József

ipar

Budai Szépművészeti Társulat téli tárlatán

pénzdíjat nyert.

Magyarság
1935.III.13.

Vecsey József

Művelvel szerepel a Budai Szép művészeti Társulat ötni tárlatán.

P. H. 934. XI. 4

Universal Vaccel & Blades
Ref Number: 7013484
Date: 10/10/2019

MDK

Vecsey József
Rákospatak, temp.
Zuglói bolgárkert, temp.

Budai Szépművészeti Társ. kiáll. 1934. ápr.

MDK

Vecsey József
Zuglói táj, temp.

Budai Szépművészeti Társ. kiáll. 1934. ápr.

MDK

Vecsey József
Busuló juhász /freskó terv/ temp.
Rákospatak öntöző, temp.
Bolgárkert zugló, "

Budai Szépmüv. Társ. kiáll. 1934. ápr.

M. D. K.

VECSEY József

Csokonai sírja tőlé állított obeliszk
tervezésével bízzát meg

Balogh István: Debrecen. 82. l

Vécsey Imre épitész

a debreczeni szinházat 1863 ban épitette

a miskolczi izr templomot mely 1863 sept 3 án szenteltetett fel. és s 160 ezer forintba került szintén ő épitette.

Az Ország Tükre. 1863. 177 lap
" " " " 321.

VECSEY Imre épitész

Sáránd ref.t., 1866

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 362-363.

VECSEY Imre építőmester

1862-ben terv, a debreceni Kistemplomra
1859-ben terv, nyíregyházi ref. tpl.
- Kivitelezője nem terveője a mistaki csbodok zsinagógáinak
- Hajdúböszörmény, gimn. 1864/65.
- Debrecen, Vörösbadsereg u. 9. 1865

Komárik 1984 145.
146.
157
170.
185.

Cs Vecsey Irma:

Győri festő - rajztanár

"Benzinkut Gyulán" /repr/

Rajztanitás 1964. II. 4.1.

Sz. Vécsey Irma:

Színes levegős akvarelljeivel szerepelt Mosónnagyaróvárom a Hansági Múzeumban rendezett kiállításon

Salamon Nándor: Győr-Sopron megyei tanár festők kiállítása

Rajztanítás 1971/5

32. old

Vecsey Imre

~~munkás~~ kiadatlan vándorúti-naplójának publikálása, és életének munkásságának részletes ismertetése.

Ézsiás Anikó: Vecsey Imre vándorútja és munkássága /1820-1878/. - Éptud, 1971 /III/, 4.sz. 419-437.1.

Veczey Imre, építész

tesz tanítványa. A debreceni Csokonai Színház épületének tervezője.

A színházépület: Repr.

Nagy Tibor: Hajdúböszörmény főtere

944 – 950.

Élet s Tudomány, Ap. 1973. máj. 18. XXVIII/20.

M.D.K.

Vecsey Imre épitész

1820-1890

a kollégium elvégzése után kömüvesinasnak állt.
tősgyökeres debreceni.
Vándorutján egyideig Bécsben dolgozott,
Debrecenbe 1845-ben tért vissza.
A következő évben az akkor létsült gőmalom épitésére kapott megbizást.

Balogh István: Debrecen, Bp. 1952. 39.l.

Vecsey Imre építőmüves

M.D.K.

Debrecen, szinház,
" Fehérló szálloda,
" cukorgyár,
Méntelep,
lakóházak,

Balogh István: Debrecen, Bp. 1952. 39.l.

H.D.K.

VECSEY Imre építész

1865, Debrecen, Vörös hadsereg útja 3. sz.
nál (Bér)
1870. Debrecen Vöröshadsereg útja 23. sz
házra emelet

Balogh István: Debrecen, 67-68.

M. D. K.

VECSEY Imre építész

Debrecen, Kossuth u. 9. sz. Calohár 1870

" Szintár építése

Balogh István: Debrecen. 75., 76.,

Vecsey Imre, épitész

Debreceni. A debreceni szinház épitése ügyében megtekintette a soproni szinházat Egressyvel együtt.
252. old 1860-ban

Balogh István: A soproni szinház és Debrecen. 250. old

Soproni Szemle. Helytört. folyóirat. XII. 1958. Sopron

Vecsey Imre épitész.

Debrecenben működött. Ő kivitelezte a debreceni szinházat (1861-65)

Tervezte és kivitelezte a Vörös Hadsereg útja 23 sz. romantikus egyemeletes házat~~ot~~, a Kossuth u 9 sz. házat (1870)

A képző, művészetek Debrecenben, 1961.

37 oldal
38 "

Vecsey Imre

Debreceni építész.
A zsinagóga kivitelezője.
Sesztina Lajos vaskereskedő I. emeletes, romantikus stílusú házat építette.
Családi sírboltot romantikus stílusban
/temetőben fennáll ma is/

A képzőművészetek Debrecenben 1961. Debrecen

39.l

Vecsey Imre épitész

Vörös Hadsereg utja 23.sz.ház
/repr./

A képzőművészetek Debrecenben /szerk.Bőgel József/
1961.Debrecen Képjegyzék 40.

Vecsey Imre

Vörös Hadsereg utja 23 m. ház
(vegyhó)

A képzőművészeti Debrecenben, 1961

40 kép

M.D.K.

Vecsey Imre,épitész

Külföldi tanulmányútjáról visszatérve Debrecenbe a város nagy épitkezéseben vett részt,a XIX.sz.második felében.Ő épitette a katolikus temetőben Revisnyei Reviczky Menyhért archaizáló faragott kőből épült mauzóleumát. 185.o.

Sápi Lajos: A régi Debreceni Temetők és síremlékeik 151.o.

A Debreceni Déri Múz.Evkönyve.1962-64.Debrecen.1965 Alföldi Nyomda,Debrecen

M.D.K.

Vecsey Imre, építész

Jó módú debreceni család gyermeke. A kollégium után kőműves inas lett. A Ref Koll. Rajziskolán tanult. 1838-ban Beregszászi Páltól eli merő oklevelet kapott. Mint kőműves inas dolgozott utána. 173.o.

Csapi Lajos: A debreceni Csokonai színház 200 éves tör. ténete. 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Vécsey Imre, épitész

A romantikus stilusformák uralkodnak a családja számára épitett nagyobb méretü mauzóleumán i a debreceni Hatvan utcai temetőben. Ide temettók 63 éves korában 188 .márc.5.-én. 174.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története. 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Evkönyve.1965. Debrecen.1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Vecsey Imre, épitész

A Szkalnitzky által tervezett debreceni szinház épiá tését reá bizták, mint a legkedvezőbb alánlattevőnek. 101.500 forintért. 1861 aug-ban meg is kezdte a munkát. 173.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története. 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Vecsey Imre, építész

184?-44-ben bécsbe, Berlinbe megy. Vázlatokat készit. A romantikus stilus rabja lett. Ettől későbbi épitkezéseinél sem tud szabadulni. 174.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai Színház 100 éves története. 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Vecsey Imre, építész

A debreceni szinház épitésének kiviteleuője. 1861-ben a várossal kötött megállapodás szerint az épület föld szinti részét befejezte. 176.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története. 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

M.D.K.

Vecsey Imre, épitész

A debreceni szinház épitésének kivitelezője. 1863-ban a hetedeik részfizetét a várostól nem kapta meg és igy az épitkezés lelassúlt. 176.o.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története. 12 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Evkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda. Debrecen

Vecsey Imre

debreceni építőmester, a Csokonay-~~ba~~ Szinház kivitelezője építette Csanak József fűnekereskedő régebbi házát.

Sápi Lajos: A debreceni Csanak-ház
Műemlékvédelem, 1968/2. 88-89. s.

Vecsey

l.

LykaMagyműl800-50

87, 301. l.

FŐVÁROSI VÁLTÓÜZLET TÁRSASÁG
ADLER ÉS TÁRSA
Budapest, V., Mérleg-u. 13.

ALAPITVA: 1874.

TELEFON: Aut. 827—39

Nagyságos

Dr. Sznetivámyi Gyula urnak,

Budapest.

I., Horthy Miklós-u

Vecsey Imre

debreceni építész

a debreceni Kistemplom

ujjaépítési terv pályá

zatán díjat nyert az

1860-as évek elején

?

Zolt debr kistempl

8. l.

BUDAPEST
62

Vecsey

l

Lykanomarromantika
228.l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Vecsey Imre

debreceni építész

vrod

Zoltai Sajós: Szá-
varmalmok, szél-
malmok, vízi mal-
mok a régi Debre-
ceuben

Debreceni Képes
Kalandarium

(Közelebbi forrást
lásd: Zoltai bib-
liografiája

Ez a cikk
nincs benne! Dér Mur. Evk

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Re[illegible] 12.
Tel[illegible]

Vecsey Imre

éjszőmester

1861 — 67 ig vagy talán
tovább is Debrecenben élt,
ugyan, még 1899 ben is ott élt.

Hamar László. A debreceni
szabadságszobor története.
Debrecen 1902. 4. l. 8. l.

9
Kath. Dénes pk.
Prot. Dénes

CSÜTÖRT.
10
Kath. Borgia Ferenc
Prot. Gedeon

PÉNTEK
11
Kath. Placidia sz.
Prot. Brigitta

SZOMBAT
12
Kath. Miksa pk. vt.
Prot. Miksa

Izr. 8. S. Haaszinu

Vecsey Imre
+ 1883
Lsáb. III. 42
IV. 153.

Vecsey Imre

épitész

Debreczenben, kinek tervei szerint vagyvezetése alatt épült a vasos legtöbb középülete, a kinhár, gázgyár, cukorgyár, gázmalom, stb. 68 éves korában meghalt 1883. máre. elején.

Halálozások. Vas. Nyj
1883 - 161. l

1883
6.8
1815

Vecsey Imre

debreceni építész

Szkalnitzky Antal
servei szerint építette
a debreceni szinhá-
zat. 1861-65-ben

Szücs István

Szabad kir. Debrecen
város tőrténelme.
III. k. Debrecen 1871-
1056. l.

Vecsey

epitén

Lásd

Vas. Ly 1866. 20

Vecsey cjutem

cjutette a miskolczi agostin
Esphar tornyát, mégsok
alapkövet 1863. máj
26a tetek le.

Vas lip 1863. 207.

MDK

Vecseny Imre

Debreceni cukorgyár. Sándy Gyula rajza után Po
Pallak fametszete. Valószinüleg Vecseny Imre
épitette.

Vas. Ujs. X. 1863. IX.13. 328 l.

Vasárnapi Ujság X.
1863.XII.20.- 461.l. Zakariás

A debreceni gázgyár / Vecsey Ferenc müve /

Vecsey

Epitömester

Lásd

Szandaj:
A debreczeni Vinhart.
Harmik o a Eulföld

1866 185-l

Vecsey Gyulané

(Kiss S.)

1909/10

Ferképzőmfoiskola

145. l.

Vecsey Gyuláné

szül. Budapesten 1887
januar 24. r.k.
1909/10 I. hatod
osztálybeli rendkívüli
művésznövendék
Tanára Deák Ebner Lajos
1909/10. II. félév. 6. osztály
Wadler Róbertné.

VBáday Gyula, MDK

A Müvészet könyvjegy pályázatára beérkezett többszáz rajz közül fenti rajzaiból is vásároltak.

Hazai krónika.
Müvészet. 1908. 271.l.

Vecsey Gyula

Művészet 1908 - 271

Vecsey Gyula

szül. Zalaegerszegen 1880
máj. 26. r. kath.
1909/10. II. félév elsőosztály-
beli rendes művésznövendék.
Tanítóképzőt végzett.
Iparművészeti rajzot tanult
Wadler Róbertnél.

Vecsey Gy rajza

San Marino város. czimü képe i/

megjelent a

i/ Hazánk sa külföld. 1868. – 612 lap

~~Balogh György~~

~~[illegible] főtanácsos~~

Vécsey György

tovább

főmérnök

a köztársasági elnöki palota át-és részben ujjáépítési terveit készítettek a munkálatokat vezették 1946-47. ben.

Borb-Fabr

42. l. (A köztársaság elnöki palotája.)

✓

M.D.K.

Báró Vécsey Elvira

Baráth Ferenc: "Balerina, feleség, kárpitos, szobrász, festő" cimmel ir a művészről és bemutatja munka közbrn, amint Papp Jenő iróról készit szobrot. Kor ábban az Operaház magántá cosnője volt, majd férjhez ment. Időnként fest -irja a beszámoló- és Rápolthy Lajos tanitvá nya. Ezen kivül kárpitos üzlete van.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. febr. 11-17.
V. évf. 8. sz. 23. lap

Vécsey Elvira NDK

Női figura, gipsz

Műcsarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

MDK

Vécsey Elvira bárónő

Papp J.: Mintázás közben. Uj Magyarság 1941 nov. 14. 4.l.

VECSEY Csaba fest.

Somogyi Képtár, Kaposvár, 1984. febr. 9 – márc. 18.
Fest. Vecsey Csaba, Kandó János. Kaposvár : Somogyi
Képtár 1984 [8] p. ill. kép.

elvetette annak lehetőséget, hogy a nemileg eltérő stí
hangulatú tájakba helyezett, ügyes térkonstrukciók
két különböző mester kezétől származnak. Hoffmar
predella és az oltár egymáshoz tartozott. (Ez a gondo
cáfolták, napjainkig fennmaradt, és különösen a cs

Az oltárról szóló irodalomban egyébként iger
tudományos törekvései. Az első világháború előtti id
alaposabb feldolgozások, a mélyebb összefüggések
között dolgozó magyar szakértők, elsősorban Gere
körvonalazását, ezzel kapcsolatban az oltár összefüg
és osztrák művészettörténészeket tekintették, aki
következtettek, a bécsi, cseh-morva és frank analógiá
kapcsolni mesterét (több hasonló helyett álljon itt
oltárról: „einer der bedeutendsten Denkmäler altd
származására utalva, őt szásznak tartották, akinek
(Ennek cáfolataként a magyar szerzők ismételte
szülővárosának nevét magyarból latinizálta.) Vla
impulzusok Duna menti közvetítéssel értek el a me

A második világháború után a cseh gótikus művés
deki oltár stílusának genezisében játszott szerepe i
Alžbeta Güntherová-Mayerova egyértelműen a cse
Stange, a magyar és a német táblaképkutatás repreze
nemzeti hovatartozását, bár alapállásukból nem
jellegéhez illően minél szélesebben kívánta bemutatni

Vecsey Csaba

XII. ker. Tanács pályázata

→ Baliga Kornél

MŰVÉSZET 1985/8/58.

Vecsey Csaba, festőművész

a Csongrádi Művésztelep alkotói minden aug-
ban tárlaton mutatkoznak be a város előtt.
A művész az expresszív ábrázolásmód követője.
A kontúrok feloldását meglepő színhatások-
kal párosítja. Megmarad a figuratív közlésmód
mellett, de inkább a hangulatokra épít.
/említve/.

J. Szóráth Gyula: Névjegyek.
Csongrád Megyei Hírlap, 1979. aug. 28.

Vecsey Csaba festőművésze

A Somogyi Képtárban tegnap nyílt meg Vecsey Csaba festőművész kiállítása.

Pannon krónika.

1984. II. 10. TV-1. 17'30 | Kerekes |.

Vécsey Bertalan

épitész Kassán

u. o. szül. 1887

lásd

=

Csikvári Abany

(sz. a. 274. h.)

Vécsey Barnabás

épitén

Szül. Nagykanizsa 1897

oklevelet nyert 1924

Névjegyzmüegyetem 21 l.

Haydn József.

Mellig, balra, fodritott
vel, nagy gombú kabátban. Felira

Joseph

Km. alányomással, már. a

Sz. n
3

Vécsey Barnabás
épitész

a nagykanizsai ref.
templom (modern)
Épült 1933.

vród
z Biertempl
I. l.

vród
z Tér és Forma
VII. 12. 27.

HELYSÉG

Szászlekence.

VÁRMEGYE

SZAKCSOPORT

Öt

KOR

XV

ŐRZÉSI HELYISÉG

ág. ev. egyhaz

TULAJDONOS

MÉRET

TÁRGY

Kehely.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS)

Aranyozott ezüst
stilusban; többi része got

FÉNYKÉP, RAJZ

Vécsey Barnabás

OTI Károly Király-
liti bérház terop.
díjazás

MMELKözl

1941. 109. P.

VÉCSEY Barnabás építész

Rábaközi Attila: A nagykamizsai református templom építésének története. Nagykamizsa, 1997 10. p. sokk. és ll

ö tervete

és a környezetével való
összefoglalója. A műemlék
a három mező közül lehet

pontok a leírás kívánatos
ül figyelembe veendő szempontokat
bad szöveges.

ékegyüttesek (I. II kategória):
sorolni a területen lévő egyedileg

et határoló útvonalak
bolna, egyedi síremlék és a
ávetőleges számának feltüntetése,

ek tételes felsorolása, kerítés

):
lemzése a talapzat formájával, a
zésével, az attribútumok

üttesben álló egyedileg védett

zét képezi, akkor először az
, megnevezve a főépületet és
ényegesnek ítélt alkotóelemet, pl.
, szobrot, stb.
et kell részletezni, oly módon,
let volna.

MDK

Vécsey Barnabás, ép.m.

Bp.I. Beresényi u. 8.

A Bp.kér.Kam.Közlem. A Kamara uj tagjai.
MMÉE Közlönye. 1926.I.26. 62.köt.3-4. 24.l.

MDK

Vécsey Barnabás mérnök

Berlin uj lakótelepeiről fest tanulsagos képet a Városépitésügyi Törvényalkotás c. k.-ben.

Dr.F.G.: A városépités időszerü kérdései

Épitő Ipar - Épitő Művészet 1932 14.1.

Vécsey Barnabás, építés M.D.K.

terve megvitelben részesült a „Ferenc"-távbeszélő központ pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1944. LXV. évf.

febr. 3. sz. 6 old.

MDK

Vécsey Barnabás, ép.mérnök

kamarai tag, hernádvécsei Vlcsey Barnabás lett.

Névváltozások és szakcimkiegészítések. MMÉE Közlönye.

1929 V.26 136.1. LXIII.kötet. 21-22.sz.

MDK

Vecsics Lajos festő

V. Kom. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa

28 l.

MDK

Vészi Margit, festő.

Kertrészlet. Of.-

OMKT-Vándorkiáll. 1910 szept. 8-dec. 27-ig

Tm.-Hornyánszky V. kny. 84. l.

Vécsey Barnabás

építész

Hirdetés tagfelvételről.

A Magyar Mérnök és Épitész Egylet Közlönye
1927.316.o.

MDK

Vécsey Barnabás

Református templomavatás Nagykanizsán. Pesti Hirlap 1934. máj. 15. lo.l.

MDK

Vécsey Barnabás

Református templom Nagykanizsán, repr.
tervezte fenti

Tér és Forma 1934. 12. sz. 359,360.l.

MDK

Vécsey épitész

Vécsey és Weinwurm pozsonyi épitészek tervezték a pozsonyi biztositasi irodahazat. Repr.

Die Augilde, 1930. 2-5.sz.

MDK

Vecsey András

Kiosztották a lakóházépitesi tervpályázat dijait.
Magyar Nemzet, 1953. jan. 4. 6.l.

MDK

Vécsey András, épitész

Holló Évával közösen III. dijat kapott pályamüvükért.

G.J.: A nyilvánosság előtt is megvitatják a lakóház tervpályázat díjnyertes terveit. "Magyar Nemzet" 1 954 dec.19. 6. l

VÉCSEY Attila (fotó)

Róma c. képe közölve

SZÉKELY András: Tárlat Tatán és Tatabányán. = Fotóművészet, 1985/4. [illegible] 14.p.

Vécsey Attila, [grafikus]

L: Vető János

Bán András; Álomi szép képek, avagy... 97-102

Mozgó Világ, Bp. 1983. júl. IX/7

Vécsy Attila

Horváth Gábor, K. Kovács Imre és Zana Sándor a Ferencvárosi Pincetárlaton febr. 13.-ig,
Szemadám György a Fényes Adolf teremben febr.14-től,
Erdős János a Pécsi Galéria Széchenyi téri termében március 3.-ig,
Makovecz Imre a Zalaszentgróti Művelődési Központban,
Oláh Jolán, Balogh Balázs András, Kalányos Lajos és Kiss József a komáromi Csokonai Művelődési Központban mutatja be műveit.
Körtvélyessy Magda és Pálffy Katalin: "Természet a képzőművészetben" c. kiállítása a Csepel Galériában február 17.-ig,
Fényer Tamás fotókiállítása a Marcali Galériában febr. 28.-ig, Vécsy Attila fotóművész kiállítása a Fiatal Művészek Klubjában látható febr. 15.-től.

Élet és Irodalom, Bp. 1980. febr. 9. XXIV.évf.6. sz. 8. lap.

a szerző természetesen nem mindent használ
létre, hogy a készletből mit hasznosít. A
praxisával rokon (talán erre utal az archaiz
hogy az adott készlet elemeit csak bizonyos
át. Maga a Tandori–vers is egy készletből v
egy másik versből emel ki sorokat. A *Ke*
lehetőséget bemutatja. A három szóból álló
mind a huszonnégyet. Az *Orfeusz Gertru*
gesztusnak is tetszhet. Az *Ajánlás* dedikáció
és Jeney Zoltán művészetének mély ismerete
is megvalósít valamit Tandori ideáljaiból,
vonatkozik Jeney ideáljaira, sőt: minha a
csapódna le ebben a két Tandori–versben.

Ha a ciklus utolsó dalát megvizsgálj
ütem) azonos az *Orfeusz kertjé*–nek nyitó
második rész pedig az *Orfeusz* utolsó tizenk
nyolc szólamából négy hangzik el. (A szerző
részével, amikor az A és B oszlop motivuma
anyaga ebben a formában nem szerepel az
zongora anyagából kerülnek ki a dallam h
középszólammá válnak. A két dal ötvözete
Mint fentebb írtam, a tétel első részében
dallamával, a szólamvezetés pedig az
eszünkbe. Az *Ajánlás*–ból vett dallam lefutá
más megzenésítést kap. Megváltozik a metru

VECSÉSI Sándor fertő

Salamon Nándor: Párhuzamos pályarajzok – Vecsési Sándorról. – Limes, 1999/2. 127–136. ill

AJÁNLÁS

A *Szókimondó,* Hajdúszoboszló kulturális havi folyóirata – figyelemre méltó jelenség a helyi/regionális folyóiratok választékában. Anyagi bázisa nyilvánvalóan szerény, a szegénység még sem rí le oldalairól: készítői, maximálisan kihasználva az adott lehetőséget, jó ízléssel, igényes tördeléssel, és – legfőbbképpen – gazdag, vonzó tartalommal ellensúlyozzák a tárgyi és pénzeszközök szűkösségét. A lap – szoboszlói; fő erénye az, hogy ápolja a város történelmi, néprajzi, művészeti hagyományait, közzé teszi a múlt és a jelen értékeit, s miközben erősíti az ott élők lokálpatriotizmusát, az összetartozás érzését, bővíti az odalátogató, ott üdülő emberek Szoboszlóval kapcsolatos ismereteit. A Szókimondó mindemellett nem ritkán olyan mélységekig eljut az értékek feltárásában, hogy már-már forrásértékű néprajzi és történelmi információkat tesz közkinccsé. A lap a fenti erényekkel úgy él, hogy eközben nem válik csupán szűk, szakmai érdeklődésre számító helytörténeti közleménnyé; stílusa-nyelvezete megfelel a megcélzott olvasóközönségnek, amelynek a gyakorlati igényeket szolgáló programajánlat, moziműsor, stb. is szól. Kívánni és remélni kell, hogy a folyóirat még sok-sok évfolyamot megérjen.

Csák Elemér
újságíró

Budapest, 1997. április 11.

VECSÉSI SÁNDOR

N.N.: VECSÉSI SÁNDOR FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA MOSZKVÁBAN

MAGYAR KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGE TÁJÉKOZTATÓJA
1978 2. sz. 26-27

VECSÉSI Sándor

Vallomás – Tévé Teka, 1995/1-2. 8. ill

életéről

100, 99, 98, 97, 96, 95,

Tim 140
Don 140

Nyrin Daniel 141
Den 141
Bulchon 141

VECSÉSI Sándor

Kiss Dénes

Tetők - magam

[Vecsési Sándor]

Népszava 1985. aug. 21.

6.

MAGYAR LETTRE INTERNATIONALE

A TAVASZ ünnepi eseménye: májusban megjelenik a nemzetközi folyóirat, a LETTRE INTERNATIONALE magyar kiadása.

Az 1968-as prágai TAVASZ egyik főszereplője, Antonin Liehn emigrációban alapította meg az európai gondolatban hívő irodalmárok, tudósok, művészek folyóiratát, a LETTRE INTERNATIONALE-t, amelynek jelmondata lehetne: MINŐSÉG ÉS TOLERANCIA.

A folyóirat európai látókörrel, a vélemények szabadságát hirdetve fogja át a szellem egész birodalmát. Érdeklődését nem korlátozzák a kultúra egyes területei közé vont „szakmai" korlátok. Foglalkozik a politika, a filozófia, a humán tudományok, az irodalom és a művészetek minden új és elemzésre váró jelenségével, a MINŐSÉG tisztelete jegyében.

A magyar kiadás a francia, olasz, spanyol, német, cseh–szlovák és szerb változat után jelenik meg. A MINŐSÉG és TOLERANCIA felett a MAGYAR LETTRE INTERNATIONALE ALAPÍTVÁNY Kuratóriuma őrködik: Bacsó

VECSÉSI Sándor

Reggel, délben, este [részlet] Este, 1987-90, o.v. 50x35 - 91.3.17

Új Művészet

VECSÉSI Sándor

Kiss Dénes

Vecsési Sándor képvilága

Népszava 1985. máj. 18. 8.

ha különös, feszült, feszített harmóniát testesítenének meg. Értelmezhetnénk e műveket állapotok és mozgások elvont leképezéseiként, struktúrák, szerveződések öntörvényű ábrázolásaként, de talán akkor jutunk legtávolabb a belemagyarázások zsákutcájától, ha lakonikusan megjegyezzük: új festői valóság megteremtése volt a cél. Az újító szándékról, a kísérletező kedvről kollázsai és applikációi szemléletesen árulkodnak: a képbe illesztett fémdarabok, a beragasztott papírlemezek a magyar művészetben ritka anyagkombinációk megteremtéséhez, váratlan effektusok létrehozásához vezették alkotónkat.

Ráfael Győző Viktor halála után

Ne félj a reklám

Művészet és reklám k
párizsi *Pompidou* centr
tárggyal, képekkel, doku
zői – Francois Burkhar
a kérdésre keresnek vá
egymástól elválasztja, lé
esetleg a határvonal eln
tak, hogy a reklám művé

Kiindulási pontjuk *
Moulin Rouge-plakátja
és talán legteljesebb szi
szempontjából kulcsfon
kronologikus sorrendb
egyre gyakoribb felbuk
között *Rodcsenko, Schw
ritte* reklámgrafikái a X
faj lehetőségeinek széles
változatosságot kínáltak
foglalkoztak vele a leg
50–60-as évek szupersztá
láthatók, aki reklámgraf
ja, mellette pedig több
*Roy Lichensteinnek, T
burgnak* művei sorakoz
kommersznek mint mű

VECSÉSI Sándor

91 3. 18
9. 46

Új Művészet

VECSÉSI Sarolta → Barsony Árpád

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Negyven esztendeje immár, hogy gazdátlanul maradt, a szekszárdi zsinagóga. Ma ismét a Tolna megyeszékhely legszebb műemlékei közé tartozik. – Elsőként egy festő házaspár alkotásai: Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor képeiből rendeztek tárlatot.

TV-Híradó.

1984. VIII. 17. TV 1-műsor 20.00

VECSÉSI Sándor

V. Barsonyi Arany és Vecsési Sándor festőművész kiállítása: Szelnárd Művészetel Háza, 1984. aug. 17 - okt. 25. / [a kiáll rend. kat. szerk. Kratochvill Mimi]. Szelnárd: Műv. Ház, 1984 [20] p. ill. - (A Sz. M. H. kiállításai ; 1.)

VECSÉSI Sándor

LOSONCI Miklós: Festészet a humánum igéretében. = Nepszava, 112. 234. 1984. okt. 5. 6. p. ill.

Szeknárd, Művészetek Háza, Barsonyi Arany és Vecsési Sándor Riall.

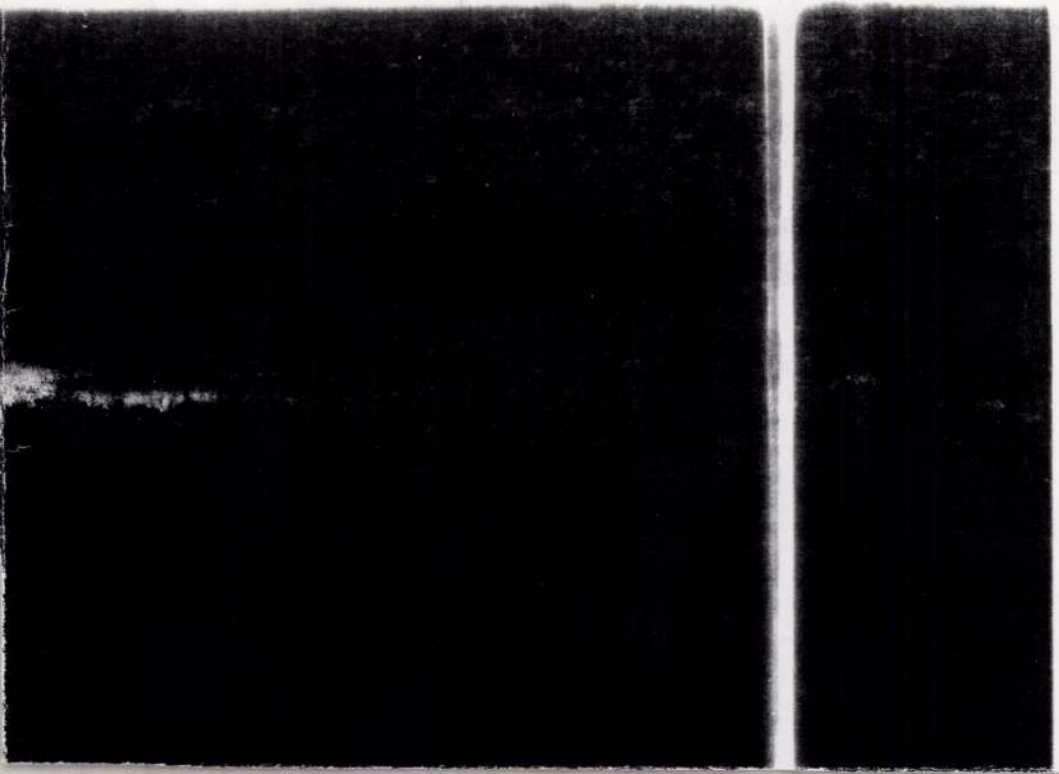

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

A megyeszékhely új kulturális intézményeben, a Művészetek Házában Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor művészek kiállítása látható. A kiállítást Losonci Miklós nyitotta meg: – „Kultúra és nép, természet és ember, múlt és jelen találkozik a képeken" – írja Losonci Miklós – Vecsési festményein szenvedélyesen, a nyughatatlanság szomjával érzékeljük a fenntieket.

–sa– Bazsonyi Arany és Vecsési Sándor művei Szekszárdon. Népújság (Tolna), 1984. aug. 28.

VECSÉSI SÁNDOR

emlitve ld.Gruntovics Tódor

Losonci Miklós:Ráckevei műemlékek

UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.40.sz.24.o.

VECSÉSI SÁNDOR

említve ld. Galambos Tamás

Fecske András :Magyar tájak. Hatvani Galéria

UJ TÜKÖR 1980/XVII/49.sz.3.o.

cum sit causa determinata et summe n
ipsa, ideo, etc.

Item, de providentia dei dictum
alia. Conditionalis est vera, si ant
conditionalis vera est: si omnia sci
de necessitate eveniunt; consequens
quod de necessitate fiunt, cum deus
est necessarium.

Tertio aliquis quaereret, dato
sitate, utrum deus possit omnia fac

Ad primum istorum dicam, quod
dibili, non tamen ut impedita, non
rium est duplex: est enim quoddam n
tum, et est necessarium pro illo te
dico quod omne quod fit, de necessi
cessarium simpliciter, sicut foret
satur, et ideo non adhuc omnia de n
dictum Platonis /Timaeus 5 28 a/ di
nisi causa eius legitima praecessit
qui evenit secundum accidens, non

VECSÉSI SÁNDOR

említve ld.még Bráda Tibor

Losonci Miklós:Díjazott tájak és Bráda Tibor képei
Nemzeti Galéria
UJ TÜKÖR 1980/XVII/31.sz.4.o.

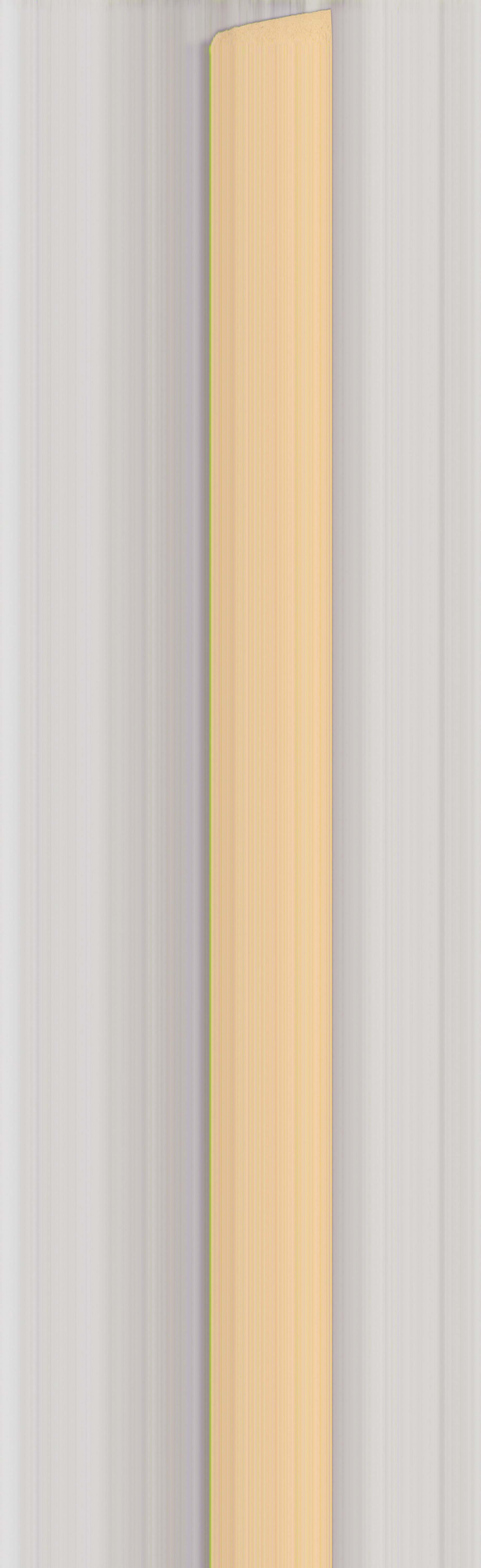

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

a VI. országos tájfestészeti biennálé Hatvanban látható 1985. jan. 14.-ig. — Hagyomány, hogy a ráckevei-dömsödi baráti kör Patay László, Vecsési Sándor és az idei bronzdiplomában részesült Bazsonyi Arany, új művekkel szerepelnek a tárlaton.

Losonci Miklós: Magyar táj, magyar ecsettel.
Pest Megyei Hírlap, 1984. dec. 5.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas

festőművén

az országosan is ismertté vált alkotóegyéniségeknek – mint a művész is, – közös a törekvésük: az Alföld újvilágképének érzékeltetése.

Hevesi Szemle

„Irodalom Művészet"

1981. 1,5-old.

Szelesi Zoltán: Medgyessy és az alföldi műrészet.

VECSÉSI SÁNDOR

közös kiállitás Szabó Iványnal. ld,ott

Sz.Á.:Falvak lirája. V.S. és Sz.I. kiállitása a Vigadó Galériában
UJ TÜKÖR 1983.XX.évf.7.sz.24-25.o

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas

festőművén

A művész kiállítását az Ernst Múzeumban 1987. márc. 21.–
ápr. 19.-ig látható. Vecsési Sándor sorsjegyek alakulása meggyezik
a felszabadulás után ennek munkás-fiatalok-a „fényes szelek" nemzedé-
ke életútjával. – „Dranyés én" c. 1974. /repr./

Műcsarnok és Ziállítótimei

1987 márc.

Vedres István
mernök

Gentmüeml
189.l.

A vajdahunyadi váré

1916. április

Hó	Nap	T á r g y
IV.	30.	Czápper Nándor rajzolón
		április havi illetéke
		A Müemlékek Országos Bi
		gától leszámolásra felv
		Pénztári maradvány nélkü
		Budapest, 1916. május 1

VEDRES ISTVÁN, épitész

Klasszicizáló épitészetének hatása a szegedi épitészetben tovább élt. Pl. Maros u. 32. Zrinyi u. 5. Maros u. 39/a, Lenin krt. 14. sz. stb. sok a Béke, Jósika, Gogol utca provinciális épitkezéseiben. E továbbélés nencsal és főleg Vedresnek köszönhető. 233. old. 4. jegyz

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227. old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

VEDRES ISTVÁN,földmérő

"itt avn például VEDRES ISTVÁN-irja Móra-a mult szá-
zadx elejének hires szegedi földmérője,aki elsőnek
irt könyvet a Duna-Tisza csatornáról.Lángelme volt
és annyi nyoma se maradt,mint egy faggyugyertya ha-
mujának." 4.old. 8.jegyz.

BANNER JÁNOS: Reizner János és a Szegedi Muzeum
3,old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged,
1966

Vedres István

munkásságát a forradalmi építészet halvány magyarországi vizhangjaként említi és értékel:

Török László: Magyar építészet a historizmus korában. Építés-Építészettudomány, 1969.1-2.sz.131-180.l.

144-145.l.

VÉBER János tatai pallér. Egerben 1784-ben a papnevelde épitésénél —+ Stubert pallért ő váltja föl, mint —+ Grosszmann József tatai kőmüvesmester egri kőmüves-pallérja.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

 M. D. K

VECSEY Imre épitész

(1820 - 1883)

1846-ban lép be Debrecenben a céhbe

Debrecen Fehérló szálló 1863 (Könyvnat)

" Szinház 60-as évek vége

" Cukorgyár 70-es évek

" Mértékek

Vöröshadsereg-utja 9. 11. 23. sz.

Maiak 1865 után

/.

-2-

M. D. K.

VECSEY Imre énítész

Debrecen Kossuth u 7-9. sz. emeltes
+
lakóház

Balogh István: Debrecen, 38-40. l.
36. l.

VECSÉSI Sándor festő

Két kiállítás a Vigadó Galériában.

Népszabadság 1983. II. 11.

Vecsési Sándor, Munkácsy-díjas festőművész

Vecsési Sándor: „Férfiak" c. /repr./

Losonczi Miklós: Festészet a humánum igéretében. Népszava, 1984. okt. 5. 6-old.

Vecsési Sándor földje nem egyszerű föld, hanem levendulás kórókkal görgetett mező, vagy virágzó repcés — olykor hajladozó, cselekvő emberekkel is megtűzdeli az évszakok színes özönlését. Miközben képpé transzponálja a valóságot, emberivé enyhíti, meg is tisztítja egyben: a *Félegyházi kálvária* a maga fehér tömbjeivel nem a halált idézi, hanem a derű óráját. Úgy fokoz, hogy elhagyja az esetleges motívumokat, sokszor egy házszöglet, fűzfa, kapubolt vagy ablak többet mond számára, mintha megelevenítené a mögöttük zajló élet részleteit. Ha benéz egy ablakon, önnön ifjúságára tekint vissza, a falusi közösség emberségét idézi, azt az összetartozást, amelynek ma gyakran oly híjával vagyunk. *Gondolatait hol kubisztikus formaadással, hol dinamikus kolorittal teszi karakteressé, s képi nyomatékai olyan erőteljesek, hogy lehetetlen eltérnünk képei eredeti értelmétől.*

VECSÉSI SÁNDOR FESTMÉNYEI
Csepeli Iskola Galéria

A „hogyan tovább?" kérdése állt a két legutóbbi Vecsési-tárlat középpontjában. Az ötvenes évei derekán járó festőnek alkalma nyílott arra, hogy e tárlatok tükrében szembenézzen azzal a képpel, amely a publikációk nyomán alakult ki, s amely szerint ő a „gyermekkor" festője. Ez egyébként kétségtelenül igaz, viszont önmagában még nem jelent értéket.

Az érték szemszögéből nézve a *Gyepsor* című kép (függetlenül attól, hogy szakmailag rendjén levő munka), nem jelent különösebb előreléptet, mert alaphangjában egy történetelmileg-irodalmilag jól behatárolható korszak direktségéhez nyúlik vissza; s ezért kevesebbet mond, mint például a dorogi tárlat régebbi keltezésű, mégis időtlen Vecsési-házai. A *Toldott* házra gondolunk elsősorban, valamint a Csepelen is szereplő *Alkony*ra, mely lényegesen differenciáltabb művészi igazságok tolmácsolására is képes. Nem véletlenül: Vecsésinek az a törekvése, hogy emberi sorsokat vetítsen ki egy-egy paraszthéz homlokzatára, már régen túljutott a puszta szimbólumteremtés fokán.

Fecske András

sz. 4. o.

sivatagi törzsek; egy különös professzor, még különösebb felfedezésével, és természetesen a két balkezes Caputo őrmester, meg Bodo, a néger kisfiú, aki Piedone afrikai kalandjainak szerzeménye. A piramisok árnyékából gengszterek lövöldöznek, a Nílusban krokodilusok tá-

Piedone ismét ele-